

ПОЛЬСЬКО-
УКРАЇНСЬКИЙ
СЛОВНИК

AKADEMIA NAUK UKRAIŃSKIEJ SRR
INSTYTUT NAUK SPOŁECZNYCH

SŁOWNIK
POLSKO-UKRAIŃSKI
WE DWÓCH TOMACH

Kolegium redakcyjne:

*A. I. GĘSIORSKI, Ł. Ł. HUMECKA (redaktor naczelny),
I. M. KIERNYCKI, M. J. ONYSZKIEWICZ, M. I. RUDNYCKI*

-

WYDAWNICTWO AKADEMII NAUK UKRAIŃSKIEJ SRR
KIJÓW — 1958

АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНСЬКОЇ РСР
ІНСТИТУТ СУСПІЛЬНИХ НАУК

ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ СЛОВНИК

У ДВОХ ТОМАХ
ТОМ ПЕРШИЙ
А — Н

Редакційна колегія:

А. І. ГЕНСЬОРСЬКИЙ, Л. Л. ГУМЕЦЬКА (головний редактор),
І. М. КЕРНИЦЬКИЙ, М. Я. ОНИШКЕВИЧ,
М. І. РУДНИЦЬКИЙ

ВИДАВНИЦТВО АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНСЬКОЇ РСР
КИЇВ — 1958

Друкується за постановою вченої ради Інституту суспільних наук
Академії наук Української РСР

У складанні словника брали участь співробітники Інституту су-
спільних наук: Д. Г. Бандрівський, А. І. Генсьорський, Л. Л. Гу-
мецька, П. М. Деркач, У. Я. Єдлінська, І. М. Керницький,
О. С. Тисовський.

ПЕРЕДМОВА

Радянська лексикографія збагатилася останнім часом значною кількістю двомовних словників, потреба в яких викликана величезним інтересом радянського народу до культури і мови всіх народів світу. Характерно, що, незважаючи на вікове сусідство і довгі періоди політичного співжиття українців і поляків, ні за австрійського режиму, ні в Польщі періоду 1918—1939 рр. не було видано ні одного великого польсько-українського словника, і тільки в радянський період вперше появляється такий словник. Возз'єднання українських земель в єдиній Українській Радянській державі і перемога народно-демократичного ладу в Польщі створили сприятливі умови для творчої співпраці обох братніх народів. В 1957 р. вийшов у Варшаві українсько-польський словник, що має близько 30 000 реєстрових слів (*Słownik ukraińsko-polski. Pod redakcją S. Hrabca, P. Zwolińskiego, Instytut Polsko-Radziecki, Warszawa, 1957*). В Інституті суспільних наук АН УРСР складений великий Польсько-український словник.

Цей Польсько-український словник має близько 100 000 реєстрових слів і ставить собі за мету відобразити словниковий склад сучасної польської літературної мови в усіх його стилістичних пластах. Проте реєстр словника містить в собі і певну частину лексики, яка відбиває явища і предмети, що відносяться до минулого, і яка зустрічається в мові художніх творів XIX ст.

Головним джерелом реєстру словника був так званий Варшавський словник (*Słownik języka polskiego, ułożony pod redakcją Jana Karłowicza, Antoniego Kryńskiego i Władysława Niedźwiedzkiego, t. I—VIII, Warszawa, 1900—1927*). Крім цього, були використані такі словники: *Nowy słownik języka polskiego pod redakcją prof. T. Lehr-Spławińskiego (A—motyczka), 1938—1939*; *M. Arcta, Słownik ilustrowany języka polskiego, wydanie trzecie,*

Warszawa, 1929; Słownik francusko-polski i polsko-francuski, opracował P. Kalina, cz. druga, polsko-francuska, Warszawa. Використана в словнику також нова лексика і фразеологія сучасної польської літературної мови, відбита в пресі народно-демократичної Польщі і в сучасних літературних, публіцистичних та наукових творах. У реєстр словника введені лише ті слова, що вживаються у загальнонародній мові. Не включено в словник ні діалектизмів, ні надто вузьких професіоналізмів, ні неологізмів поетів та письменників, що залишаються особливістю тільки їх стилю.

Основні труднощі в роботі над словником були викликані відсутністю нового тлумачного словника польської мови, українського тлумачного словника та українських нормативних термінологічних словників багатьох галузей науки. Проте упорядники словника висловлюють надію, що їх праця стане певною основою для дальшого розвитку польсько-української лексикографії і разом з тим служитиме справі зміцнення дружніх зв'язків між двома братніми народами.

ПОБУДОВА СЛОВНИКА

Польський реєстр словника складений за безгніздовим, алфавітним принципом. Словникові статті розміщені в алфавітному порядку. Окремо подаються утворені від прикметників прислівники, так само як і іменники жіночого роду, утворені від іменників чоловічого роду, чи зменшені форми іменників. В одній словниковій статті об'єднуються тільки дієслова недоконаного і доконаного виду — *kiwać*, *kiwnąć*, — крім дієслів доконаного виду, утворених за допомогою префіксів.

Коли дієслово середнього стану може виступати з часткою *się* або без неї, частка *się* додається в дужках біля форми інфінітива, але не повторюється в особових формах: *zostać (się)*, *-stane*, *-staniesz*, *-stał*.

Фонетичні чи граматичні варіанти того самого реєстрового слова даються, як правило, двічі, в окремих місцях, а переклад — тільки один раз, при більш уживаній формі, на яку подається посилання від рідшої форми реєстрового слова: *bielas m. див. białas*; *Holenderczyk m. див. Holender*; *hurma przst. див. hurmem*. Варіантна фор-

ма слова, зумовлена наявністю чи випаданням в ньому тільки одного звука, позначається введенням відповідної букви слова в круглі дужки: **bum(b)lować**. Якщо в реєстровому слові можлива взаємозаміна двох голосних, один з варіантних голосних вводиться в квадратні дужки: **Antó[í]n**.

Віддієслівні іменники подаються, як правило, від усіх дієслів доконаного виду для підкреслення різниці між польською і українською мовою, в якій не завжди можливе творення віддієслівних іменників доконаного виду.

Окремими словниковими статтями подаються в словнику прислівники, сполучники, займенники, що складені з двох слів і пишуться окремо: **do gana, jak gdyby, jaki baǳ**.

Якщо польське реєстрове слово має частіше вживаний синонім, воно подається без українських відповідників з посиланням на цей синонім: **odpływek, -wku, m. див. nasadnica**. Так само дієслова доконаного виду подаються з посиланням на дієслова недоконаного виду, якщо вони за алфавітом не стоять поряд: **spiać див. spinać**.

В окремих випадках, коли відсутні відповідники в українській мові, при зменшених формах польського реєстрового слова подається посилання на відповідне слово-основу: **brudasek zdr. див. brudas**.

Омонімічні слова даються в окремих словникових статтях і позначаються римськими цифрами: **koło I n., koło II przyim**.

Роздільна вимова фонем **г і з** позначена рисою: **mag-znać**.

У перекладі польського реєстрового слова словник додержується принципу семантичної і стилістичної адекватності відповідників: **bałuchy, -chów, bhp., pogardl. (про очі) бáнькі (род. бáньо́к)**. Описовий виклад реєстрового слова подається тільки у тих випадках, коли адекватного відповідника в українській мові немає: **szarant, lm. -ncl, m. мужчіна з галáнтними манéрами**.

Коли польське реєстрове слово всіма своїми значеннями збігається з українським, воно перекладається одним відповідником, без будь-яких пояснювальних ремарок, напр. **ziemia ź. земля**.

Значення полісемічного реєстрового слова викладаються в українській частині в порядку їх уживаності в су-

часній польській літературній мові, нумеруються і пояснюються відповідними ремарками, причому при першому значенні слова ремарки подаються тільки в окремих випадках: **grunt**, **-tu**, *т.* 1) ґрунт, **-ту**; 2) (*ріки, ставу*) дно; 3) *буд., перен.* фунда́мент, **-ту**. Значення полісемічного віддієслівного іменника в українській частині подаються без ремарок, а в кінці словникової статті дається посилання на основне дієслово за допомогою ремарки *пор.:* **badanie** *п.* 1) дослідження, до́слід, **-ду**; 2) до́пит, **-ту**; 3) медичний о́гляд, **-ду**, медо́гляд. *Пор.* **badacь**.

Якщо окремі значення польського реєстрового слова різко не розмежовуються, вони не нумеруються в українській частині словника і відокремлюються тільки крапкою з комою звичайно з відповідними ремарками: **grobla** *ж.* грéбля, загáта; (*про вал, насип на берегах ставу*) да́мба; (*для проїзду багнистим місцем*) гать, **-ті**, гáтка. Коли дане реєстрове слово всіма своїми значеннями відповідає якомусь українському слову, але одне з його значень можна передати ще й іншим словом, це останнє подається після першого відповідника, відокремленого крапкою з комою, з ремаркою, до якої додається слово *ще:* **jednostka** *ж.* одини́ця; (*військ.* — *ще*) ча́стина.

В українській частині словника слово з постремаркою відокремлюється від попереднього крапкою з комою.

Ілюстративний матеріал подається після значення реєстрового слова. Якщо ілюстративний матеріал викладений словами, які відрізняються од відповідників, він подається на кінці словникової статті і відокремлюється ромбом.

Зворотні форми від активних дієслів і дієслівних іменників подаються в тій самій статті, але в українській частині словника — у вигляді тильди і частки **się**: **myć**, **myje**, **myjesz**, **mył** мýти; // ~ **się** мýтися. Якщо в одній словниковій статті об'єднуються форми недоконаного і доконаного виду дієслів, тильда в українській частині стосується завжди обох, недоконаної і доконаної, форм дієслів: **ubezpieczać**, **ubezpieczyć**, **-czę**, **-czysz**, **-czył** застрахо́вувати, **-вую**, **-веш**, застрахува́ти, **-страхую** **-страху́еш**; // ~ **się** застрахо́вуватися, застрахува́тися. Тому в ілюстративному матеріалі треба додавати до тильди частину даного дієслова, яка вказувала б на його вид: **~czyć się od nieszcześliwych wypadków** застрахува́тися

від нещасних випадків. Коли одне з значень зворотної форми дієслова вживається тільки в недоконаній або в доконаній формі, це позначається відповідною ремаркою: **głaskać, głaskam, głaskasz** (а. **głaszczę, głaszczesz**), **głaskał, głasnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli** 1) глáдити, -джу, -диш, поглáдити...; // ~ się 1) глáдити себе, поглáдити себе; 2) (z kim) (лише недокон.) розм. голубитися, -блюся, -бишся, милувáтися, -лúюся, -лúешся.

В словнику при реєстрових словах подаються їх граматичні форми. В польській частині подаються форми родового однини при іменниках чоловічого роду, які мають у цьому відмінку закінчення **-u: sad, -du**. Так само подаються закінчення родового однини при іменниках чоловічого роду на **-a: komunista, -ty**, а також іменниках чоловічого роду з суфіксами, що мають випадне **-e: stólek, -łka; walec, -lca**. Якщо іменники чоловічого роду закінчуються в родовому однини на **-a**, граматичні форми при них подаються тільки тоді, коли в родовому однини виступає зміна корінного голосного: **póź, poża** і т. д. Якщо іменник має два варіанти закінчення родового однини, у словнику подаються обидва: **szeźlong, -gu** а. **-ga, m**. Так само подаються форми родового однини при іменниках середнього роду з суфіксами **-ęc(i), -en(i): cieleę, -lęcia; imię, imienia**.

Форми називного множини подаються при всіх іменниках чоловічого роду, що означають назви осіб: **komunista, -ty, lm. -ści; robotnik, lm. -cy; student, lm. -nci; bełkot II, -ta, lm. -ty**; і т. д. Так само даються форми називного множини усіх іменників чоловічого роду з основою на м'який і функціонально м'який приголосний: **koń, lm. -nie; póź, poża, lm. poże; hamulec, -lca, lm. -lce**; і т. д. При іменниках чоловічого роду з суфіксами **-anin (-'anin)** подаються двоскладові закінчення називного множини і закінчення родового множини: **mieszczanin, lm. -czanie, -czan**.

При іменниках середнього роду з суфіксом **-um**, що в однині не відмінюються, іменниках середнього роду на **-ę** і іменниках, що не мають однини або частіше вживаються в множині, в словнику подаються форми називного і родового множини: **gimnazjum, lp. nieodm., lm. -ja, -jów, n.; cieleę, -lęcia, lm. -lęta, -ląt, n.; delikatesy, -sów, blp**. При іменниках, що мають в називному множини два ва-

ріанти закінчення, подаються обидва ці варіанти: **rządca, -cy, lm. -cy a. -cowie, m.**

До всіх дієслів із змінною основою додаються форми 1-ої і 2-ої особи однини теперішнього часу, форма 3-ої особи однини минулого часу і, якщо в множині виступає зміна голосного основи,— форма 3-ої особи множини минулого часу (чоловічо-особова форма): **klepać, -pię, -piesz, -pał**, але **widzieć, -dzieć, -dzisz, -dział, -dzieli**. Якщо дієслово має варіантні форми закінчень, всі вони подаються при ньому в порядку вживаності: **gulgotać, -goczę, -goczesz (rzadziej -gocę, -gocesz, rzadko -gotam, -gotasz), -gotał**.

До числівників додаються чоловічо-особові форми називного відмінка множини: **cztery, -rech; m.-os. cztery, czterech**, а до займенників — родові форми однини і обидві форми множини: **ten m. (ta ż., to n., lm. m.-os. -ci, ż.-rzecz. te)**.

Реєстрові слова рідкого вжитку мають в словнику посилання на широко вживані слова і подаються без українських відповідників, але з потрібними граматичними формами на загальних принципах: **grabiciel, lm. -le, m. див. grabieżca; gęgotać, -gotam, -gotasz (a. -goczę, -goczesz, rzadziej -gocę, -gocesz), -gotał див. gęgać**, крім випадків, коли реєстрове слово і дієслово, на яке зроблено посилання, мають однакові закінчення, яким передують однакові приголосні: **grawirować див. grawerować**. Дієслова доконаного виду, що стоять в словнику окремо, подані без граматичних форм, які даються в статті з дієсловом недоконаного виду.

Закінчення всіх граматичних форм здебільшого подаються починаючи з останнього незмінного приголосного основи. Тільки форми називного множини іменників чоловічого роду, які означають назви осіб і закінчуються на **-t** або на суфікс **-k**, подаються у вигляді закінчень **-ci, -cy**, щоб уникнути подачі двоскладового закінчення: **kandydat, lm. -ci, m.; robotnik, lm. -cy, m.**

При польських дієсловах подається керування у тих випадках, коли воно розходиться з українським: **zawiadamiać (kogo) повідомляти (когo а. когoму)**, а іноді й тоді, коли воно не розходиться з українським, але з тих чи інших причин може викликати сумніви: **bratać księż. (co z czym) поєднувати, -ную, -нуеш, сполучати (що з чим)**.

В українській частині словника при іменниках чоловічого роду подаються форми родового однини на -у, -ю з попереднім приголосним: стук, -ку; готель, -лю. Якщо в формах іменників чергуються голосні, чергування ілюструється формою родового однини: рід (род. рóду), поріг, -рóга, ячмінь, -мéню. Форми родового однини ілюструють також зміну місця наголосу: гарбу́з, -за́. При всіх іменниках чоловічого роду, що закінчуються на -р, подаються форми родового однини: лі́кар, -ря; трансформáтор, -ра. Форми родового однини подаються також при іменниках чоловічого роду з суфіксами, що мають випадні -е- або -о-: хлóпець, -пця; садóк, -дка́.

Форми родового однини подаються, крім того, при іменниках жіночого роду III відміни: кість (род. ко́сті) — і іменниках середнього роду IV відміни: теля́, -ля́ти. До іменників, що не мають однини або переважно вживаються в множині, завжди додаються форми родового відмінка множини: но́жиці, -жиць. Невідмінювані іменники відмічаються відповідною ремаркою.

При дієсловах подаються форми 1-ої і 2-ої особи однини тільки тоді, коли в них у порівнянні з формою інфінітива в основі дієслова змінюється звук або місце наголосу: круті́ти (кручу́, кру́тиш). Відмічаються і можливі варіанти цих форм: кря́кати (кря́каю, кря́каеш а. кря́чу, кря́чеш). При всіх без винятку дієсловах з суфіксом -увати (-ювати) подаються форми 1-ої і 2-ої особи однини. Від дієслів з суфіксом -ати (-яти) ці форми подаються тільки тоді, коли у формах теперішнього часу втрачається суфікс -а- (-я-): крича́ти, -чу́, -чі́ш; га́яти (га́ю, га́еш).

Коли в одній і тій самій словниковій статті повторюється іменник або дієслово чи його зворотна форма, граматичні форми вдруге не подаються: **trybunał**, -лу, *m.* трибуна́л, -лу; ~ *w o j s k o w y* во́єнний трибуна́л; **two-rzyc**, -rzę, -rzysz, -rzył ствóрювати, -рюю, -рюеш; //~ *się* ствóрюватися. Так само не повторюються форми родового однини або дієслівні форми, коли в словниковій статті наявні іменник або дієслово, що мають однаковий приголосний перед однаковим суфіксом: **trzeźwość** *ż.* твере́зість, -зості; (*перен.* — *ще*) розсу́дливість, -вості, розва́жливість; **gderacz**, *lm.* -cze, *m.*, *pot.* боркоту́н, -на́, бурку́н, воркоту́н; **mamrotać** *pot.* мурмота́ти, -мочу́, -мо́чеш, мурмоті́ти, -мочу́, -моті́ш, бо[у]рмота́ти, бо[у]рмоті́ти.

Грамаіичні форми при іменниках і дієсловах не подаються: 1) коли після даного іменника чи дієслова стоїть пояснювальна ремарка або варіані даного слова; 2) коли дані іменник чи дієслово виступають у виразах у сполученні з іншими словами або в дужках як варіані попереднього слова: мастіти (мазати) жіром; Жовітневі свята (торжества).

Повні форми подаються від односкладових іменників, в яких виступає чергування корінних голосних: грім (род. грóму). Від дієслів, які утворюють двоскладові форми теперішнього часу і в основі яких відбувається чергування приголосних, даються повні форми 1-ої і 2-ої особи однини: мітити (мічу, мітиш).

При українських дієсловах подається в дужках керування на таких самих принципах, як і в польській частині словника.

В українській частині позначається місце наголосу в словах.

Усі ремарки і пояснювальні позначки в польській частині словника даються польською мовою, в українській частині — українською мовою, крім позначення керування польського дієслова. До ботанічних, зоологічних, орнітологічних, ентомологічних, іхтіологічних і медичних термінів додаються в дужках латинські терміни. Усі ремарки і пояснення в українській частині словника, які стоять перед українськими відповідниками, стосуються польських реєстрових слів і узгоджуються з ними в своїх грамаіичних формах: *fabryka* *ż.* 1) фабрика; 2) (*велика*) завод, -ду. Ремарки, які мають на меті характеристику чи пояснення українського відповідника, подаються завжди після даного українського відповідника: *czasokres*, -su, *m.* 1) визначений період, -ду; 2) *юр.* строк, -ку; термін, -ну (*заст.*).

Усі пояснювальні ремарки подаються в дужках. Грамаіичні і кваліфікаційні ремарки подаються в дужках тільки тоді, коли вони виступають як постремарки.

УМОВНІ СКОРОЧЕННЯ

<i>а</i>	— або	<i>дієсл.</i>	— дієслово
<i>абстр.</i>	— абстрактний	<i>докон.</i>	— доконаний
<i>ав.</i>	— авіаційний	<i>дорев.</i>	— дореволюційний
<i>агр.</i>	— агрономічний	<i>друк.</i>	— друкарський
<i>адмін.</i>	— адміністративний	<i>дуб.</i>	— дубильний
<i>анат.</i>	— анатомічний	<i>ек.</i>	— економічний
<i>антр.</i>	— антропологічний	<i>ел.</i>	— електротехнічний
<i>артил.</i>	— артилерійський	<i>ембр.</i>	— ембріологічний
<i>арх.</i>	— архаїчний	<i>ент.</i>	— ентомологічний
<i>археол.</i>	— археологічний	<i>етногр.</i>	— етнографічний
<i>архіт.</i>	— архітектурний	<i>етнол.</i>	— етнологічний
<i>астр.</i>	— астрономічний	<i>ж. р.</i>	— жіночий рід
<i>бакт.</i>	— бактеріологічний	<i>жарт.</i>	— жартівливий
<i>банк.</i>	— банковий	<i>займ.</i>	— займенник
<i>бдж.</i>	— бджільницький	<i>закорд.</i>	— закордонний
<i>безос.</i>	— безособовий	<i>зал.</i>	— залізничний
<i>біол.</i>	— біологічний	<i>заст.</i>	— застарілий
<i>бірж.</i>	— біржовий	<i>зб.</i>	— збірний
<i>бот.</i>	— ботанічний	<i>збіл.</i>	— збільшений
<i>буд.</i>	— будівельний	<i>зменш.</i>	— зменшений
<i>бурж.</i>	— буржуазний	<i>зневажл.</i>	— зневажливий
<i>бухг.</i>	— бухгалтерський	<i>зоол.</i>	— зоологічний
<i>вет.</i>	— ветеринарний	<i>ім.</i>	— іменник
<i>виг.</i>	— вигук	<i>ін.</i>	— інший
<i>відм.</i>	— відмінок	<i>ірон.</i>	— іронічний
<i>військ.</i>	— військовий	<i>іст.</i>	— історичний
<i>вультг.</i>	— вульгарний	<i>іхт.</i>	— іхтіологічний
<i>геогр.</i>	— географічний	<i>канц.</i>	— канцелярський
<i>геод.</i>	— геодезичний	<i>карт.</i>	— картярський
<i>геол.</i>	— геологічний	<i>кін.</i>	— кінематографічний
<i>гірн.</i>	— гірничий	<i>книж.</i>	— книжний
<i>городн.</i>	— городницький	<i>конд.</i>	— кондитерський
<i>грам.</i>	— граматичний	<i>космет.</i>	— косметичний
<i>дв.</i>	— двоїна	<i>крав.</i>	— кравецький
<i>див.</i>	— дивись	<i>кул.</i>	— кулінарний
<i>дипл.</i>	— дипломатичний	<i>лайл.</i>	— лайливий
<i>дит.</i>	— дитячий	<i>лінгв.</i>	— лінгвістичний
<i>дієприкм.</i>	— дієприкметник	<i>ліс.</i>	— лісовий

<i>літ.</i>	— літературний	<i>прям.</i>	— прямий
<i>мал.</i>	— малярський	<i>псих.</i>	— психологічний
<i>мат.</i>	— математичний	<i>радіо.</i>	— радіотехнічний
<i>мед.</i>	— медичний	<i>рел.</i>	— релігійний
<i>мет.</i>	— металургічний	<i>риб.</i>	— рибальський
<i>метеор.</i>	— метеорологічний	<i>рит.</i>	— риторичний
<i>мех.</i>	— механічний	<i>род.</i>	— родовий відмінок
<i>мисл.</i>	— мисливський	<i>розм.</i>	— розмовний
<i>мист.</i>	— мистецький	<i>с.-г.</i>	— сільськогосподарський
<i>мін.</i>	— мінералогічний	<i>с. р.</i>	— середній рід
<i>міф.</i>	— міфологічний	<i>сад.</i>	— садівничий
<i>мн.</i>	— множина	<i>соц.</i>	— соціологічний
<i>многokr.</i>	— многократний	<i>спец.</i>	— спеціальний
<i>мор.</i>	— морський	<i>співчутл.</i>	— співчутливий
<i>муз.</i>	— музичний	<i>спол.</i>	— сполучник
<i>наук.</i>	— науковий	<i>спорт.</i>	— спортивний
<i>невідм.</i>	— невідмінюваний	<i>стол.</i>	— столярський
<i>недокон.</i>	— недоконаний	<i>театр.</i>	— театральний
<i>неперех.</i>	— неперехідний	<i>текст.</i>	— текстильний
<i>несхв.</i>	— несхвальний	<i>тел.</i>	— телефонний
<i>обл.</i>	— облашний	<i>телегр.</i>	— телеграфний
<i>одн.</i>	— одинна	<i>тесл.</i>	— теслярський
<i>однокр.</i>	— однократний	<i>тех.</i>	— технічний
<i>орн.</i>	— орнітологічний	<i>торг.</i>	— торговельний
<i>офіц.</i>	— офіціальний	<i>уроч.</i>	— урочистий
<i>палеонт.</i>	— палеонтологічний	<i>фам.</i>	— фамільярний
<i>пас.</i>	— пасивний стан	<i>фарм.</i>	— фармацевтичний
<i>перен.</i>	— переносний	<i>фіз.</i>	— фізичний
<i>перех.</i>	— перехідний	<i>фізіол.</i>	— фізіологічний
<i>пестл.</i>	— пестливий	<i>філол.</i>	— філологічний
<i>підсил.</i>	— підсилювальний	<i>філос.</i>	— філософський
<i>побл.</i>	— поблажливий	<i>фін.</i>	— фінансовий
<i>под.</i>	— подібний	<i>фольк.</i>	— фольклорний
<i>поез.</i>	— що стосується поезії	<i>фот.</i>	— фотографічний
<i>поет.</i>	— що стосується поезики	<i>хім.</i>	— хімічний
<i>полігр.</i>	— поліграфічний	<i>хір.</i>	— хірургічний
<i>політ.</i>	— політичний	<i>церк.</i>	— церковний
<i>пор.</i>	— порівняйте	<i>ч. р.</i>	— чоловічий рід
<i>предик.</i>	— предикативне слово	<i>част.</i>	— частина
<i>прийм.</i>	— прийменник	<i>числ.</i>	— числівник
<i>прик.</i>	— приказка	<i>шахм.</i>	— шахматний
<i>прикм.</i>	— прикметник	<i>шев.</i>	— шевський
<i>присл.</i>	— прислів'я	<i>шкіл.</i>	— шкільний
<i>прислів.</i>	— прислівник	<i>юр.</i>	— юридичний
<i>просторічн.</i>	— просторічний		

WYKAZ SKRÓTÓW

<i>a.</i>	— albo	<i>fiz.</i>	— fizyczny
<i>adm.</i>	— administracyjny	<i>fizjol.</i>	— fizjologiczny
<i>anat.</i>	— anatomiczny	<i>folk.</i>	— folklorystyczny
<i>antr.</i>	— antropologiczny	<i>foto.</i>	— fotograficzny
<i>arch.</i>	— archaiczny	<i>garb.</i>	— garbarski
<i>archeol.</i>	— archeologiczny	<i>geo.</i>	— geograficzny
<i>archit.</i>	— architektoniczny	<i>geod.</i>	— geodezyjny
<i>art.</i>	— artyleryjski	<i>geol.</i>	— geologiczny
<i>astr.</i>	— astronomiczny	<i>gield.</i>	— giełdowy
<i>bakt.</i>	— bakteriologiczny	<i>gór.</i>	— górniczy
<i>bezp.</i>	— bezpośredni	<i>gram.</i>	— gramatyczny
<i>bibl.</i>	— biblijny	<i>handl.</i>	— handlowy
<i>biol.</i>	— biologiczny	<i>hist.</i>	— historyczny
<i>blm.</i>	— bez liczby mnogiej	<i>hod.</i>	— hodowla bydła
<i>blp.</i>	— bez liczby pojedynczej	<i>hut.</i>	— hutniczy
<i>bot.</i>	— botaniczny	<i>icht.</i>	— ichtiologiczny
<i>buch.</i>	— buchalteryjny	<i>in.</i>	— inny
<i>bud.</i>	— budowlany	<i>iron.</i>	— ironiczny
<i>burż.</i>	— burżuazyjny	<i>jednokr.</i>	— jednokrotny
<i>chem.</i>	— chemiczny	<i>kanc.</i>	— kancelaryjny
<i>chir.</i>	— chirurgiczny	<i>karc.</i>	— karciarski
<i>cies.</i>	— ciesielski	<i>kin.</i>	— kinematograficzny
<i>cuk.</i>	— cukierniczy	<i>kol.</i>	— kolejowy
<i>częst.</i>	— częstotliwy	<i>kosm.</i>	— kosmetyczny
<i>dok.</i>	— dokonany	<i>kośc.</i>	— kościelny
<i>druk.</i>	— drukarski	<i>kraw.</i>	— krawiecki
<i>dypł.</i>	— dyplomatyczny	<i>kryst.</i>	— krystalograficzny
<i>dziec.</i>	— dziecinny	<i>książk.</i>	— książkowy
<i>ek.</i>	— ekonomiczny	<i>kul.</i>	— kulinaryny
<i>el.</i>	— elektrotechniczny	<i>lekc.</i>	— lekceważący
<i>embr.</i>	— embriologiczny	<i>leśn.</i>	— leśny, leśniczy
<i>ent.</i>	— entomologiczny	<i>licz.</i>	— liczebnik
<i>etnogr.</i>	— etnograficzny	<i>lingw.</i>	— lingwistyczny
<i>etnol.</i>	— etnologiczny	<i>lit.</i>	— literacki
<i>farm.</i>	— farmaceutyczny	<i>lot.</i>	— lotniczy
<i>fil.</i>	— filozoficzny	<i>m.</i>	— męski
<i>filol.</i>	— filologiczny	<i>mal.</i>	— malarski
<i>fin.</i>	— finansowy	<i>mat.</i>	— matematyczny

<i>mech.</i>	— mechaniczny	<i>rad.</i>	— radiowy
<i>med.</i>	— medyczny	<i>rel.</i>	— religijny
<i>meteor.</i>	— meteorologiczny	<i>ret.</i>	— retoryczny
<i>min.</i>	— mineralogiczny	<i>roln.</i>	— rolniczy
<i>mit.</i>	— mitologiczny	<i>rub.</i>	— rubaszny
<i>mor.</i>	— morski	<i>ryb.</i>	— rybacki
<i>m.-os.</i>	— męsko-osobowy	<i>sad.</i>	— sadowniczy
<i>muz.</i>	— muzyczny	<i>skr.</i>	— skrót
<i>myśl.</i>	— myśliwski	<i>soc.</i>	— socjologiczny
<i>n.</i>	— nijaki	<i>sp.</i>	— spójnik
<i>nauk.</i>	— naukowy	<i>spec.</i>	— specjalny
<i>niedok.</i>	— niedokonany	<i>sport.</i>	— sportowy
<i>nieodm.</i>	— nieodmienny	<i>stol.</i>	— stolarski
<i>nieos.</i>	— nieosobowy	<i>szach.</i>	— szachowy
<i>obelż.</i>	— obelżywy	<i>szk.</i>	— szkolny
<i>ofic.</i>	— oficjalny	<i>szt.</i>	— z dziedziny sztuki
<i>ogr.</i>	— ogrodniczy	<i>teatr.</i>	— teatralny
<i>orn.</i>	— ornitologiczny	<i>tech.</i>	— techniczny
<i>paleont.</i>	— paleontologiczny	<i>tel.</i>	— telefoniczny
<i>part.</i>	— partykuła	<i>telegr.</i>	— telegraficzny
<i>piaszcz.</i>	— piaszczotliwy	<i>tkac.</i>	— tkacki
<i>pobłaż.</i>	— pobłażliwy	<i>urocz.</i>	— uroczysty
<i>poet.</i>	— poetyczny	<i>wet.</i>	— weterynaryjny
<i>poetyc.</i>	— poetycki	<i>wielokr.</i>	— wielokrotny
<i>pogardl.</i>	— pogardliwy	<i>wkrz.</i>	— wykrzyknik
<i>poligr.</i>	— poligraficzny	<i>wojs.</i>	— wojskowy
<i>poliit.</i>	— polityczny	<i>wulg.</i>	— wulgarny
<i>posp.</i>	— pospolity	<i>wyr. wtr.</i>	— wyraz wtrącony
<i>pot.</i>	— potoczny	<i>zagr.</i>	— zagraniczny
<i>pouf.</i>	— poufaly	<i>zaim.</i>	— zaimek
<i>praw.</i>	— prawniczy	<i>zb.</i>	— zbiorowy
<i>predyk.</i>	— predykatywny	<i>zdr.</i>	— zdrobniały
<i>przedrew.</i>	— przedrewolucyjny	<i>zgr.</i>	— zgrubiały
<i>przen.</i>	— przenośny	<i>zool.</i>	— zoologiczny
<i>prześl.</i>	— przestarzały	<i>ż.</i>	— żeński
<i>przśl.</i>	— przysłówki	<i>żart.</i>	— żartobliwy
<i>przyim.</i>	— przyimek	<i>żegl.</i>	— żeglarski
<i>przym.</i>	— przymiotnik	<i>ż.-rzecz.</i>	— żeńsko-rzeczowy
<i>pszczel.</i>	— pszczelarski		

ПОЛЬСЬКІЙ АЛФАВІТ

Aaą, Bb, Cc, Ćć, Dd, Eeę, Ff, Gg, Hh,
 Ii, Jj, Kk, Ll, Łł, Mm, Nnń, Oo, Óó,
 Pp, Rr, Ss, Śś, Tt, Uu, Ww, Yy, Zz,
 Żż, Źź.

А

a I *sp.* 1) (протиставний) а; tu-taj, ~ nie tam тут, а не там; 2) (єднальний) і (й), та; dwa ~ dwa два і два; między окрем ~ szafa між вікном і (та) шафою; 3) (підсилювальний) а, та; ~ za kogo ty mnie masz? а за ко́го ти менé вважа́еш? ◊ піс ~ піс нічогісінько; w tym ~ w tym місци в тако́му-то місци.

a! II *wkrz* а! ~, to wyl а, це вил

a III *n.*, *muz.* ля.

Abakan, -ни, *m.* 1) (ріка) Абакан, -ну; 2) (місто) Абакан, -на.

abalienacja *ż.*, *praw.* відчуження, експропріація.

abażur, -гу, *m.* абажур, -ра.

abc *nieodm.* азій, -зів; z a s z u p a b o d ~ почина́ти з азів.

abchaski абха́зький.

Abchaz, *lm.* -зі, *m.* абха́зець, -зця.

Abchazka *ż.* абха́зка.

Abchazja *ż.* Абха́зія.

abdykacja *ż.* відрéчення від престóлу, абдика́ція.

abdykacyjný: акт ~ акт відрéчення, акт абдика́ції.

abdykować, -kuje, -kujesz, -kował відректі́ся від престóлу.

abecadło *n.* азбука, абéтка, алфáвіт, -ту; według ~ła за абéткою, за алфáвітом, по алфáвіту.

abecadlowy азбучний, алфáвітний, абетко́вий.

aberracja *ż.*, *fiz.*, *med.*, *przen.* абера́ція.

Abisynia *ż.* Абіссі́нія.

Abisynka *ż.* абіссі́нка.

Abisyńczyk, *lm.* -су, *m.* абіссі́нець, -нца.

abisyński абіссі́нський.

abiturient, *lm.* -нци, *m.* абіту́рієнт, випускні́к (серéдної шко́ли).

abiturientka *ż.* абіту́рієнтка, випускні́ця (серéдної шко́ли).

ablatyw, -wu, *m.*, *gram.* аблати́в.

ableger, -gra, *m.*, *sad.* відса́док, -дка.

abnegacja *ż.* самозрéчення, само(по)жéртва, саможéртвування, самові́дданість, -ності, самові́дданья.

abnegat, *lm.* -ци, *n.* 1) пóвна самозрéчення лю́дина, самові́ддана лю́дина; 2) *перен.* нехлю́я.

abolycja *ż.*, *polit.*, *praw.* аболі́ція; (*частіше*) помилування, скасува́ння (зако́ну, ріше́ння).

abolcjonista, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *hist.* аболі́ціоніст.

abolcjonizm, -mu, *m.*, *hist.* аболі́ціонізм, -му.

abominacja *ż.*, *książ.* оги́да, відра́за.

abonament, -tu, *m.* 1) абоне́мент; kupić ~ teatralny купіти абоне́мент на театра́льні вистáви; 2) (*на періодичні видання*) передпла́та, підпи́ска.

abonamentowy 1) абоне́ментний; 2) передпла́тний, підпи́сний. *Пор.* abonament.

abonent, *lm.* -нци, *m.* 1) абоне́нт; ~ radio w y радіоабоне́нт; 2) передпла́тник. *Пор.* abonament.

abonentka *ż.* 1) абоне́нтка; 2) передпла́тниця. *Пор.* abonament.
abonować, -nuje, -nujesz, -nował

- 1) абонувати, -ну́ю, -ну́еш; 2) передплачувати, -чую, -чуеш (що), підписуватися, -суюся, -суешся (на що). *Пор.* abonament.
- abordaż, -żu, m., msc.** аборда́ж, -жу.
- aborigen, lm. -ni, m.** абориге́н, тубілець, -льця, корінний жите́ль.
- abrewiacja ż. div skrót.**
- abrewiatura ż.** абрєвіату́ра, скорочення.
- abrys, -su, m.** абрис.
- absces, -su, m., med.** абсцє́с.
- absencja ż.** відсу́тність, -ності, не́явка, нез'явлення; про́пуск (уро́ків, занят́ь); неві́хід (на робо́ту).
- absenteizm, -mu, m.** абсє́нтеїзм, -му.
- absentować się, -tuje, -tujesz, -tował** бу́ти відсу́тнім, не з'явля́тися; пропусkáти (уро́ки, занят́я); не вихо́дити (на робо́ту); *uczeń się stale ~tuje* у́чень систематично не з'явля́ється (пропускає уро́ки, занят́я).
- absolucja ż., praw., rel.** абсолю́ція; (*юр.* — звичайно) ви́правдання; звільнення (від пока́рання, зобов'язання тощо); (*рел.* — звичайно) відпу́щення гріхів, розп́ришення.
- absolut, -tu, m., fil.** абсолю́т.
- absolutnie** абсолю́тно.
- absolutny** абсолю́тний.
- absolutorium, lp. nieodm., lm. -ria, -riów, n. 1)** (*на звітно-перевіборних зборах*) схва́лення; 2) свідо́цтво про вислу́хання ќурсу в університє́ті без скла́дення державного іспиту; $\diamond$ *udzielić komu ~* схвалі́ти чию́ діяльність.
- absolutysta, -ty, lm. -ści, m.** абсолю́тїст.
- absolutyzm, -mu, m., polit.** абсолю́тизм, -му.
- absolwent, lm. -nci, m.** випускні́к, -ка́.
- absolwentka ż.** випускні́ця.
- absolwować, -wuje, -wujesz, -ował** 1) (*kogo*) звільні́ти (*kogo* від чо́го); 2) (*szkoły*) закінчи́ти.
- absorbować, -buje, -bujesz, -bował** 1) *him., fiz.* абсорбува́ти, -бу́ю, -бу́еш, поглина́ти, поглину́ти, всмо́ктувати, -тую, -туєш, всмо́ктати, -кчу́, -кчєш, вбира́ти, увібра́ти (вберу́, вберє́ш), втя́гувати, -гую, -гуєш, втягну́ти, -ну́, -неш; 2) (*kogo*) *перен.* забира́ти час, забра́ти час (у ко́го, ко́му); 3) *перен.* захо́плювати цілком, захо́пити цілком (ко́го).
- absorbacja ż., chem., fiz.** абсо́рбція, поглина́ння, всмо́ктування, вбира́ння, втя́гування.
- absorbacyjny chem., fiz.** абсо́рбційний, всмо́ктувальний, вбира́ючий.
- abstrahować, -huje, -hujesz, -hował** абстрагува́ти, -гую, -гуєш; $\diamond$ *~hując od tego, że...* не ка́жучи про те, що...
- abstrakcja ż.** абстра́кція.
- abstrakcyjnie** абстра́ктно.
- abstrakcyjność ż.** абстра́ктність, -ності.
- abstrakcyjny** абстра́ктний.
- abstynencja ż.** абстїне́нція, зде́ржливість, -вості, невжива́ння (чо́го), утрїмування (від чо́го); (*від спиртних напоїв — ще*) тве́резість, -зості.
- abstynent, lm. -nci, m.** абстїне́нт, зде́ржлива лю́дина; прихїльнїк тве́резості, непїту́щий.
- absurd, -du, m.** абсу́рд, -ду, нїсе́нітниця, безглу́здя; *sprowadzić do ~du* довести́ до абсу́рду.
- absurdalny** абсу́рдний, нїсе́нітний, безглу́здяний.
- absyda ż., archit.** апсы́да, абсы́да.
- absynt, -tu, m.** абсє́нт, -ту.
- abulia ż., med.** абулі́я, безво́льність, -ності.
- aby sp. шоб; niemożliwe, ~ o p to zrobił** неможливо, шоб він це зробив; $\diamond$ *~ tylko* абї тільки, тільки б, абї лишє́ (лиш).
- aceton, -nu, m., chem.** ацє́тон, -ну.

- acetylen, -ну, *m.*, *chem.* ацетилен, -ну.
- acetylenowy *chem.* ацетиленовий.
- ach! *wkrz.* ах!
- Achillesowy: pięta ~wa *przen.* ахіллєсова п'ятá.
- achromatyczny *fiz.* ахроматичний.
- achromatyzm, -mu, *m.*, *fiz.* ахроматизм, -му.
- a conto I *przst. див.* a konto I.
- a conto II *n. див.* a konto II.
- aczkolwiek *sp.*, *książ.* хоч, хочá.
- adadzio, *lm.* -dzia, -dziów, *n.*, *muz.* адáжіо (*невідм.*).
- adagio *n.*, *muz. див.* adadzio.
- Adam Адам: $\diamond$ *розм.* w stroju ~ma в костюмі Адама, в чому ма́ти спородила.
- adamaszek, -szku, *m.*, *tkac. przest.* адамáшок, -шку, одамáшок.
- adamaskowy *tkac. przest.* адамáшковий, одамáшковий.
- adamowy: jablko ~we *anat., pot.* адáмове яблуко, кадáк, -ká; борлák, -ká (*розм.*).
- adamsyt, -tu, *ż.*, *chem.* адамсы́т, -ту.
- adaptacja *ż.* 1) *біол., перен.* адапта́ція, пристосува́ння; 2) *перен.* переробка.
- adapter *m., tech., pot.* адáптер, -ра.
- adaptować, -tuje, -tujesz, -tował 1) *біол., перен.* адаптува́ти, -ту́ю, -ту́єш, пристосовува́ти, -вую, -вуєш, пристосува́ти, -сую, -сую́єш; 2) *перен.* перероблюва́ти, -люю, -люєш, переробити, -блю, -биш.
- Addis-Abeba *ż.* Аддіс-Абе́ба.
- adekwatny адекватний.
- Adela Адель, -лі.
- adept, *lm.* -pci, *m.* адéпт, прихі́льний, послідо́вник.
- adeptka *ż.* адéптка, прихі́льниця, послідо́вниця.
- adherent, *lm.* -nci, *m.* прибі́чник, прихі́льник.
- adiunkt, *lm.* -kci, *m.* ад'ю́нкт.
- adiutancki ад'юта́нтський.
- adiutant, *lm.* -nci, *m.* ад'юта́нт.
- adiutantostwo *n. див.* adiutantura.
- adiutantura *ż.* 1) ад'юта́нтство; 2) канцеля́рія ад'юта́нта.
- administracja *ż.* адміністра́ція; (*частіше*) управлі́ння, завідування; ~wojskowa військóво-господáрське управлі́ння; ~personalna завідування особóвим склáдом; $\diamond$ ~cywilna цивільна вла́да; ~państwo wojskowe держáвний апарáт, -ту.
- administracyjnie адміністра́тивно, в адміністра́тивному поря́дку.
- administracyjny адміністра́тивний, управлі́нський; кага ~na адміністра́тивне стя́гнення; $\diamond$ biurowe ~ne управлі́ння спра́вами; *зневажл.* ~styl pracy адміністра́тува́ння.
- administrator, *lm.* -rowie a. -rzy, *m.* адміністра́тор, -ра; (*частіше*) завідувач (чогó), завіду́чий (чим), управі́тель.
- administratorka *ż.* (*про жінку*) адміністра́тор, -ра; завіду́ча, управі́телька. *Пор.* administrator.
- administratorski адміністра́торський.
- administratorstwo *n.* адміністра́торство.
- administrować, -ruje, -rujesz, -rował адміністра́тува́ти, -ру́ю, -ру́єш; (*частіше*) управі́ляти, завідува́ти, -дую, -дуєш, керува́ти, -ру́ю, -ру́єш.
- admirać *ż.* захо́плення (ким, чим), по́див, -ву.
- admiralicja *ż.* адміра́лте́йство.
- admiralicyjny адміра́лте́йський.
- admiralski адміра́льський; $\diamond$ okręt ~flagmanski корабель, -бля́.
- admiralstwo *n.* адміра́льство, адміра́льський чин, -ну.
- admiral, *lm.* -lowie, *m.* адміра́л.
- admirator *m. див.* adorator.
- admiraować, -ruje, -rujesz, -rował (кого, со) захо́плюватися, -люю́ся, -лює́шься (ким, чим).
- admonicja *ż.*, *książ.* напуче́ння, за́ува́ження, повча́ння.
- adnotacja *ż.* 1) примі́тка, примі́тка; 2) (*внизу сторінки*) ви́носка.
- adonis I, *lm.* -sowie, *m.*, *żart.* да́м-

- ський кавалер, -ра, зальотник; красунь-юнак.
- adonis II, *lm.* -sy, *m.*, *bot.*** адоніс, горіцвіт, -ту.
- adoptacja** *ż.* адоптація; прийняття за сина, усиновлення; прийняття за дочку, удочеріння. *Por.* **adoptować.**
- adoptować, -tuje, -tujesz, -tował** адоптувати, -тую, -туєш; (*хлопця — це*) приймає за сина, приймає за сина, усиновляє, усиновіти, -влю, -виш; (*дівчину — це*) приймає за дочку, приймає за дочку, удочеряє, удочеріти.
- adoptowany** адоптований; прийнятий за сина, усиновлений; прийнята за дочку; $\diamond$ *~* на с $\acute{o}$ г $\acute{k}$ a приймачка, названа дочка; *~* суп прийм $\acute{a}$ к, -ка, названий син.
- adoracja** *ż.* адорація, поклоніння, обожування; (*перен. — це*) палка любов, -ві.
- adorator, *lm.* -rzy a. -rowie, *m.*** поклонник, обожувач; залицяльник (*розм.*).
- adorować, -tuje, -tujesz, -tował** (кого) поклоняється (кому), обожувати, -жую, -жуєш (кого).
- adrenalina** *ż.*, *chem.* адреналін, -ну.
- adres, -su, *m.*** 1) адрес; род *czuim* *~sem* на чий адресу; 2) (*письмове привітання*) адрес; *~ dziękczynny* подячний адрес, подячний лист, -та (*заст.*).
- adresant, *lm.* -nci, *m.*** адресант, відправник (листа).
- adresatka** *ż.* адресатка, відправниця (листа).
- adresat, *lm.* -ci, *m.*** адресат.
- adresatka** *ż.* адресатка.
- adresować, -suje, -sujesz, -sował** адресувати, -сую, -суюш.
- adresowy** 1) адресний; *biuro ~we* адресний стіл (*род. стол*); 2) адресний. *Por.* **adres.**
- Adrian** Адріан, Андріян.
- adriatycki** адриатичний; **Morze Adriatyckie** Адриатичне море, Адриатика.
- adwent, -tu, *m.*, *rel.*** (різдвяний *~*іст) піліпівка.
- adwersarz, *lm.* -rze, *m.*, *przen.*** противник; супротивник (*рідше*); (*в супереці — це*) суперечник.
- adwokacki** адвокатський.
- adwokactwo** *n. div.* **adwokatura.**
- adwokat, *lm.* -ci, *m.*** адвокат.
- adwokatoва, -wej, *ż.*** дружина адвоката.
- adwokatoваć, -tuje, -tujesz, -tował** *pot.* адвокатувати, -тую, -туєш.
- adwokatura** *ż.* адвокатура.
- Adygea** *ż.* Адигея.
- adygejski** адигейський.
- Adżaria** *ż.* Аджарія.
- adżarski** аджарський.
- Adżarystan, -nu, *m.*** Аджаристан, -ну.
- aerodrom, -mu, *m.*** аеродром, -му.
- aerodynamiczny** *mech.* аеродинамічний.
- aerodynamika** *ż.*, *mech.* аеродинаміка.
- aerofotografia** *ż.* аерофотографія.
- aeroklub, -bu, *m.*** аероклуб, -бу.
- aerolit, -tu, *m.*, *astr.*** аероліт.
- aerologia** *ż.* аерологія.
- aeromechanika** *ż.* аеромеханіка.
- aerometr *m.*, *tech.*** аерометр, -ра.
- aeronauta, -ty, *lm.* -ci, *m.*** аеронавт.
- aeronautyka** *ż.* аеронавтика.
- aeronawigacja** *ż.* аеронавігація.
- aeroplan, -nu, *m.*** аероплан.
- aerosanie, -sani, *rzadziej* -sań, *blp.*** аеросані, -ней.
- aerostat, -tu, *m.*** аеростат.
- aerostaticzny** аеростатичний.
- aerostatyka** *ż.* аеростатика.
- afazja** *ż.*, *med.* афазія, розлад мови.
- afekcja** *ż.* 1) *фізіол.* подразнення, збудження; 2) *мед.* (*affectio*) ураження хворобою.
- afekt, -tu, *m.*** 1) *псих., мед., юр.* афект, -ту; 2) *книж.* симпатія; (*перен. — це*) любов, -ві.
- afektacja** *ż.* афектація; (*частіше*) манірність, -ності, штучність, неприродність, удаваність.
- afektować, -tuje, -tujesz, -tował** (*co*) *przesł.* вдавати, -даю, -даєш (з себе шо), прикидатися (*ким*); $\diamond$ *~* u c z o p o ś ć стрó-

- іти з себе вченого; ~ skrom-
ność скромничати.
- afektowany** афектований; манірний,
вдаваний, роблений, напуск-
ний. *Por. afektacja, afektować.*
- afera** ж. афера, (темна) справа;
z a t u s z o w a ć ~ gę зам'яти
справу.
- aferyzista, -ty, lm. -ści, m. афе-**
рист.
- aferyzystka** ж. аферистка.
- Afganistan, -ni, m. Афганістан,**
-ну.
- Afganka** ж. афганка.
- Afgańczyk, lm. -cy, m. афганець,**
-нця.
- afgański** афганський.
- afiks, -su, m., lingw. афікс.**
- afirmacja** ж. афірмація, ствер-
дження, підтвердження.
- afirmatywa** ж. *div.* афірмація.
- afirmatywny** *fil.* стверджуваль-
ний.
- afisz, lm. -sze, m. афіша.**
- afiszować, -szuje, -szujesz, -szował**
афішувати, -шую, -шует; // ~
się афішуватися; (z czym) ви-
ставляти напоказ (що), хизу-
ватися (чим); (z kim) появля-
тися публічно (з ким).
- afiszowy** афішний.
- aforystyczny** афористичний.
- aforyzm, -mi, m. афоризм.**
- aforyzmu** *div.* афористичну.
- afront, -tu, m. (прилюдна) обра-**
за, зневага; афронт, -ту (заст.);
spotkał go ~ він зазнав
(прилюдної) образи (зневаги).
- Afryka** ж. Африка.
- Afrykanin, lm. -kanie, -kanów m.**
африканець, -нця.
- Afrykanka** ж. африканка.
- Afrykańska Unia Południowa** ж.
Південно-Африканський Союз,
-зу.
- afrykański** африканський.
- aga, -gi, lm. -gowie, m. агá.**
- agat, -tu, m., min. агát.**
- Agata** Агáта, Агáфія, Гафія.
- Agaton** Агátон, Агафón, Агапón.
- agatowy** *min.* агатовий.
- agawa** ж., *bot.* агáва.
- agencja** ж. агéнтство; **Agencja**
- Prasowa** Телеграфне агéнт-
ство.
- agenda** ж. 1) (*лише в мн.*) ко́ло
(круг) справ а. обóв'язків; ~dy
konsulagne ко́ло (круг)
справ а. обóв'язків консула;
2) *spec.* записна книжка;
3) *церк.* трéбник.
- agent, lm. -pci, m. агéнт.**
- agentka** ж. (*про жінку*) агéнт.
- agencja** ж. 1) агéнтúra; 2) *div.*
agencja.
- agitacja** ж. агітація.
- agitacyjno-masowy** агітаційно-ма-
совий, агітмасовий.
- agitacyjny** агітаційний.
- agitator, lm. -rzy, m. агітатор, -ра.**
- agitatorka** ж. (*про жінку*) агіта-
тор, -ра, агітаторка.
- agitorski** агітаторський.
- agitorsstwo** *n.* 1) робота агіта-
тора; 2) (*div.*) агітування.
- agitować, -tuje, -tujesz, -tował**
агітувати, -тую, -туєш.
- agitowanie** *n.* агітування.
- aglomeracja** ж., *spec.* агломерация*.
- aglomerat, -tu, m. агломерат, -ту.**
- aglutynacja** ж., *lingw. i in.* аглю-
тинація.
- aglutynacyjny** *lingw.* аглютинатів-
ний.
- agnacja** ж. спорідненість (по чо-
ловічій лінії).
- agnat, lm. -ci, m. рóдич, крéвний**
(по чоловічій лінії).
- Agnieszka** Агнія, Агнэса.
- agnoskować, -kuje, -kujesz, -kował**
ofic. розпізнавати, -наю, -наєш,
розпізнати.
- agnostycyzm, -mi, m., fil. агно-**
стицизм, -му.
- agnostyk, lm. -cy, m., fil. агно́стик.**
- agonia** ж. агонія.
- agorafobia** ж., *med.* агорафобія.
- agrafa** ж. аграф, застібка, застіж-
ка, пряжка.
- agrafka** ж. англійська шпилька.
- agraria, -riów, bhp. сільськогоспо-**
дарський реманент, -ту.
- agrariusz, lm. -sze, m., pot. агрá-**
рій, великий землевласник, по-
міщик.
- agrarny** аграрний, земельний

agregat, -tu, *m.* arperát, -ту; *мін.*
~ krystaliczny кристалічний arperát.

agresja *ж.* агрeсія.

agresor, *lm.* -rzy, *m.* агрeсор, -ра.

agrest, -tu, *m.* áгрус, -су.

agrestowy áгрусовий.

agresywnie агрeсивно.

agresywność *ж.* агрeсивність, -ності.

agresywny агрeсивний.

agrobiologia *ж.* агробиологія.

agrobiologiczny агробиологічний.

agromiasto *n.* агромісто.

agronom, *lm.* -mowie, *m.* агроном.

agronomia *ж.* агрономія.

agronomiczny агрономічний.

agrotechniczny агротехнічний; z a-
biegi ~ne агротехнічні захо-
ди, -дів.

agrykultura *ж.* агрикультура.

Agrypina Агріппіна, Горпіна.

aj! *wkrz.* ай!

ajencja *ж.* див. **agencja**.

ajentka *ж.* див. **agentka**.

ajentura *ж.* див. **agentura**.

ajer, -ru, *m., bot.* (*acorus calamus*)

áйр тростинний, татарське зіл-
ля, лепеха.

ajerowy *bot.* áйровий.

akacja *ж.* акація.

akacyjny акацієвий.

akademia *ж.* 1) академія; **Akade-**

mia *Nauk* Академія наук; **Akade-**

mia *Sztuk Pięknych*

Академія мистецтв; 2) урочісті

збори, -рів; урочісте засідання;

~ *załobna* траурне засідання;

3) (*про деякі вузи*) інсти-

тут, -ту; **Akademia Górnicza**

гірничий інститут; 4) (*іст.* —

в давній Польщі) університет,

-ту.

akademicki 1) академічний; 2) сту-

дентський; *dom* ~ студент-

ський гуртожиток, -тку; *por.*

akademik; 3) університетський;

wukład ~ університетська

лекція; *por.* **akademia** 4.

akademik, *lm.* -су, *m.* 1) акаде-

мік; 2) (*вузу*) студент.

akademizm, -mu, *m.* академізм,

-му.

akant, -tu, *m., bot.* акант.

akantowy *bot.* акантовий.

akcent, -tu, *m.* 1) акцэнт, -ту, ви-

мова; (*грам.* — *це*) наголос,

-су; *mieć dobru* ~ *mać*

dobru вимову; *грам.* ~ *stały*

постійний наголос (акцэнт);

2) *перен.* притиск, -ку; *ro-*

wiedzieć coś z ~tem ска-

зати що з притиском; 3) *пе-*

рен. модуляція (гóлосу), інто-

нація; 4) (*перен.* — *зафарбуван-*

ня) тон, -ну, нót(к)а; *nie brak*

też ~tów *satyr* *guz* *z* *pusz*

не бракує також сатиричних

нóток.

akcentować, -tuje, -tujesz, -tował

1) акцентувати, -тую, -туюш;

наголосувати, -шую, -шуеш;

2) говорити з притиском, під-

креслювати. *Por.* **akcent** 1, 2.

akcentowanie *n.* 1) акцентування;

наголосування; 2) підкреслю-

вання тóном. *Por.* **akcent** 1, 2.

akcentowany 1) акцентований;

наголосений; 2) вимовлений з

притиском, підкреслений тóном.

Por. **akcent** 1, 2.

akcentowy *lingw.* акцентологічний;

zasady ~we акцентологічні

принципи, принципи наголосу.

akcentuacja *ж., lingw.* акцентуація,

akcept, -tu, *m., handl.* акцэпт.

akceptacja *ж., handl.* акцэптація.

akceptant, *lm.* -nci, *m., handl.* ак-

цэптант.

akceptować, -tuje, -tujesz, -tował

1) *торг.* акцентувати, -тую,

-туюш; 2) *перен.* приймати,

схвалювати, -люю, -люеш; під-

тримувати, -мую, -муеш; ~

projekt схвалювати проєкт.

akceptowany 1) акцэптований;

2) схвалений. *Por.* **akceptować**.

akces, -su, *m., przest.* (do czego)

приєднання, прилучення (до

чого).

akcesoria, -rów, *blp., teatr. i in.*

аксесуари, -рів; (*teatr.* — *це*)

реквізіт, -ту, бутафорія.

akcesoryjny *teatr.* бутафорський.

akcja *ж.* 1) дія; (*військ.* — *це*) бій

(*род.* бóю), бiтва; *літ.* ~ *ро*

wieści дія романа (повісті); *teatr.* jedność ~ жі єдність дії; *фіз.* ~ і реакція дія і протидія; *військ.* ~ воєнна воєнні дії; *військ.* ~ зачерпна наступальні дії; 2) *політ.* і *ін.* кампанія; ~ wyborcza виборча кампанія; ~ odczytowa лекційна кампанія; ~ skupu заготовельна кампанія; (*міжнародного характеру*) акція; ~ dyplomatyczna дипломатична акція; (*збройна*) рух, -ху, виступ, -пу; ~ rewolucyjna революційний рух; 3) *торг., перен.* акція; ~ je idą w górę акції ідуть вгору; ~ je spadają акції падають; 4) *юр.* скарга, позов, -ву; wystąpić z ~ ją przed sąd подати скаргу в суд; ◇ ~ ratunkowa рятувальні заходи, -дів.

akcjonariusz, *lm.* -sze, *m.* акціонер, -ра.

akcjonariuszowski акціонерський.

akcydens, -su, *m., fil., druk.* акцидентція.

akcyjnie *pot.* по-компанійському; traktować sprawę ~ підходити до справи по-компанійському.

akcyjność *ż.*, *pot.* компанійщина.

akcyjny 1) *торг.* акціонерний; towarzystwo ~ пе акціонерне товариство, товариство на паїх; 2) *розм.* компанійський, однаковий для всіх учасників.

akcyza *ż.* акциз, -зу.

akcyzowy акцизний.

akcyznik, *lm.* -cy, *m., przedrew.* *pot.* акцизний, -ного, акцизник.

aklamacja *ż.* акламація, гучне свявлення.

aklamacyjny; wybór ~ вибір шляхом акламації, вибір без голосування на підставі одностайного гучного свявлення.

aklimatyzacja *ż.* акліматизація.

aklimatyzacyjny акліматизаційний.

aklimatyzować, -zuje, -zujesz. -zował акліматизувати, -зую, -зуюш; // ~ się акліматизуватися.

aklimatyzowanie (się) *n.* акліматизування, акліматизація.

Akmołińsk *m.* Акмолінськ.

akmołiński акмолінський.

akomodacja *ż.*, *spec.* акомодация, пристосування.

akomodacyjny акомодацийний.

akompaniament, -tu, *m.* акомпанемент, супровід, -воду; przycie під акомпанемент, в супроводі.

akompaniator, *lm.* -rzy *a.* -rowie, *m., muz.* акомпаніатор, -ра.

akompaniorka *ż.*, *muz.* акомпаніаторка.

akompaniować, -niuje, -niujesz, -niował *muz.* акомпанувати, -нюю, -нуюш.

a konto I *przsl.* в рахунок (чого).

a konto II *n.* аванс. -су.

akord I, -du, *m.* 1) *муз.* акорд, -ду; 2) *перен.* гармонія, співзвучність, -ності.

akord II, -du, *m.* відрядна робота; відрядна плата (за роботою); ◇ gubić па ~ працювати відрядно.

akordeon, -nu, *m., muz.* акордеон.

akordowy 1) акордовий; 2) акордний, відрядний. *Пор.* akord I, II.

akr, -ru, *m.* акр, -ра.

akredytować, -tuje, -tujesz, -tował 1) (*дил.*) акредитувати, -тую, -туюш, уповноважувати, -жую, -жуюш, уповноважити; 2) (*фін.*) акредитувати, відкривати кредит.

akredytowanie *n.*, *dupl., fin.* акредитування, уповноваження.

akredytowany *dupl., fin.* акредитований, уповноважений.

akredytywa *ż.*, *fin.* акредитів.

akrobata, -ty, *lm.* -ci, *m.* акробат.

akrobatka *ż.* акробатка.

akrobatyczny акробатичний.

akrobatyka *ż.* акробатика.

akronim, -mu, *m.* ініціальна аббревіатура, вєнзель.

akrostych, -chu, *m., poetyc.* акростіх.

aksamit, -tu, *m.* оксаміт, -ту, бархат, -ту.

aksamitka *ż.* оксамітка, бархатка.

aksamitny оксамітний, оксамітовий, бархатний.

aksamitowaty бархатістий.

akselbant *m.* аксельбánt.

aksjomat, **-tu**, *m.* аксіома.

akt I, **-tu**, *lm.* **akta** *a.* **akty**, **akta**.

aktów, *m.* 1) акт, -ту, дія; 2) (*документ*) акт, -та; (*іст. — це*) грамота; *юр.* ~ *aliena-
cyjny* акт передачі майна, акт відчуження; *іст.* ~ *ta* *grodz-
kie* міські акти (грамоти); *юр.* ~ *laski* (акт) помилування; *юр.* ~ *oskarżenia* обвинувальний акт; *юр.* ~ *podaw-
czy* акт передачі; *юр.* ~ *ta* *stanu* сувілнео акти громадянського стану; $\diamond$ *юр. іст.* ~ *darowizny* дарчий запис (лист); *юр.* ~ *kurpa i sprze-
daży* купча, -чої; *юр.* ~ *praw-
ny* юридична угода; ~ *uro-
dzenia* метрика; довідка (свідоцтво) про народження; ~ *wes-
selny* весільна церемонія; *юр.* ~ *zajęcia* опис майна; *юр.* ~ *zastawy* закладна, -ної, заставна; ~ *zejścia* довідка (свідоцтво) про смерть; *юр.* ~ *zeznania* протокол допиту.

akt II, *lm.* **akty**, **aktów**, *m.* 1) *те-
атр.* дія, акт, -та; *sztuka* *w* *czterech* ~ *tach* п'єса на чотирь дії; 2) *мал.* акт.

Aktiubińsk *m.* Актіюбінськ.

aktiubiński актюбінський.

aktor, *lm.* **-rzy**, *m.* актёр, -ра.

aktorka *ż.* актріса, актёрка.

aktorski актёрський.

aktorstwo *n.* актёрство.

aktowy актовий.

aktualnie в дану хвилину, в даний момент, зараз; на сьогоднішній день.

aktualność *ż.* актуальність, -ності, злободенність; $\diamond$ *pa* *j* *s* *w* *ie* *ż* *s* *e* ~ *ci* *nowinki*; ~ *nok.*

aktualny актуальний, злободенний; *kwestia* ~ *na* актуальне (злободенне) питання.

aktyw, **-wu**, *m.*, *polit.* з актив, -ву.

aktywa, **-wów**, *blp.*, *buch.* актив, -ву.

aktywacja *ż.*, *chem.* активация; ~ *węgla* активация вугілля.

aktywista, **-ty**, *lm.* **-ści**, *m.* активіст.

aktywistka *ż.* активістка.

aktywizacja *ż.* активізація.

aktywnie активно.

aktywność *ż.* активність, -ності.

aktywny активний; ~ *ne* *prawo* *wyborcze* активне виборче право.

aktywować, **-wuję**, **-wujesz**, **-wował** *chem.* активувати, -в'ю, -в'єш.

aktywowany *chem.* активований.

akumulacja *ż.* акумуляція; нагородження. *Por.* **akumulować**.

akumulator *m.*, *el.*, *tech.* акумулятор, -ра.

akumulator(ow)nia *ż.* акумуляторний завод, -ду.

akumulować, **-luję**, **-lujesz**, **-lował** акумулювати, -любю, -любєш; (*kapitał — звичайно*) нагороджувати, -джую, -джуєш.

akurat przsł. якраз, саме, точнісінько; *jest teraz* ~ *druga godzina* тепер якраз (саме, точнісінько) друга година; (*про подібне*) достеменно; ~ *taki sam* достеменно такий самий.

akuratnie *div.* акурат.

akuratność *ż.* акуратність, -ності, точність.

akuratny акуратний, точний.

akustycznie акустично.

akustyczność *ż.* акустичність, -ності.

akustyczny акустичний.

akustyka *ż.* акустика.

akuszer, *lm.* **-rowie-a**, **-rzy**, *m.* акушер, -ра.

akuszeria *ż.* *div.* акушерство.

akuszerka *ż.* акушерка.

akuszerować, **-ruję**, **-rujesz**, **-rował** акушерувати, -р'ю, -р'єш.

akuszerki акушерський.

akuszerstwo *n.* акушерство.

akut, **-tu**, *m.*; *lingw.* акут.

akutowy *lingw.* акутовий; *intonacja* ~ *wa* акутова інтонація.

- akuzatyw, -wu, *m.*, *gram.* акузатів.
 akwaforcista, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *szt.* офортіст.
 akwaforta *ż.*, *szt.* офорт.
 akwamaryna *ż.*, *min.* аквамарин.
 akwarela *ż.* акварель, -лі.
 akwarelista, -ty, *lm.* -ści, *m.* аквареліст.
 akwarelistka *ż.* акварелістка.
 akwarelowy акварельний.
 akwarium, *lp.* nieodm., *lm.* -gia, -riów, *n.* акваріум.
 akwatynta *ż.*, *szt.* акватінта.
 akwedukt, -tu, *m.* акведук.
 Akwizgran, -nu, *m.* Аахен.
 akwizycja *ż.* придбання, набуття, купівля.
 akwizytor, *lm.* -rzy, *m.* аквізітор, -ра, набувач, -ча.
 alabaster, -tru, *m.* алебастр, -ру.
 alabastrowy алебастровий.
 alabastryt, -tu, *m.*, *min.* алебастрит, -ту.
 alandzki аландський; Wyspy Alandzkie Аландські острови, -вів.
 alarm, -mu, *m.* сполох, -ху; dzwoń (bić) na ~ бити на сполох, бити тривогу; військ. тривога, сигнал тривоги; ~ gazu wu хімічна тривога; ~ lotniczy повітряна тривога; uderzyć na ~ зняти (підняти) тривогу.
 alarmista, -ty, *lm.* -ści, *m.* аларміст; панікер, -ра (розм.).
 alarmistyczny алармістський; панікерський. *Пор.* alarmista.
 alarmować, -muje, -mujesz, -mował бити на сполох; бити тривогу, знімати (здіймати) тривогу; $\diamond$ ~ straż ogniową викликати пожежну команду. *Пор.* alarm.
 alarmowy тривожний; sygnał ~ тривожний сигнал, -лу; dzwonek ~ дзвін на сполох, віщовий дзвін (*род.* дзвона).
 alarmujący 1) сигналізуєчий тривогу; 2) *перен.* тривожний; wieści ~се тривожні звістки (вісті); 3) *див.* alarmistyczny.
 Alaska *ż.* Аляска.
 alasz, -szu, *m.* (лікер) алаш, -шу.
 Albania *ż.* Албанія.
 Albanka *ż.* албанка.
 Albańczyk, *lm.* -cy, *m.* албанець, -нця.
 Albańska Republika Ludowa Narodna Республіка Албанії.
 albański албанський.
 albatros *m.*, *orn.* альбатрос.
 Albert Альберт.
 alberty, -tów, *blp.* рід печення.
 Albin Альбін.
 Albina Альбіна.
 albinizm, -mu, *m.*, *fizjol.* альбінізм, -му.
 albinos *m.*, *zool.*, *med.* альбінос.
 Albion, -nu, *m.* Альбійон, -ну.
 albo *sp.* або; ~ — ~ або — або, чи—чи.
 albowiem *sp.*, *książ.* тому що, бо.
 alboż *sp.* або ж, хіба ж, чи ж.
 album, -mu, *n.* альбом.
 albumin, -nu, *m.*, *chem.* альбумін -ну.
 albumowy альбомний.
 alchemia *ż.* алхімія.
 alchemiczny алхімічний.
 alchemik, *lm.* -cy, *m.* алхімік.
 alcista, -ty, *lm.* -ści, *m.* альтіст.
 aldehyd, -du, *m.*, *chem.* альдегід, -ду.
 ale 1) алé; та (*рідше*); 2) (*після заперечної частини речення*) a; nie tutaj, ~ там не тут, а там; $\diamond$ ~ż tak певна річ, звичайно; *прик.* nikt nie jest bez ~ немає людини без вади.
 alegat, -tu, *m.*, *kanc.* додаток у письмовій формі.
 alegoria *ż.* алегорія.
 alegorycznie алегорично.
 alegoryczność *ż.* алегоричність, -ності.
 alegoryczny алегоричний.
 alegoryzm, -mu, *m.* алегоризм, -му.
 alegoryzować, -zuje, -zujesz, -zował 1) виражати що алегорично; 2) розуміти а. тлумачити що алегорично.
 aleja *ż.* алея.
 Aleksander, -dra Олександр, -ра.
 Aleksandra Олександра.
 Aleksandria *ż.* Александрія,

- aleksandryn, -ni, m., poetyc.** олександрійський вірш.
Aleksy, -sego Олексій, Олєкса.
alembik, -ku, m. 1) *тех.* аламбик, перегінний куб; дистиляційний апарат; 2) *перен.* вузький прохід, -хόду, суточкї, -чóк.
Aleuty, -tów, bhp. Алеутські островї, -вїв.
alfa: ~ і omega альфа і омеґа, почáток і кїнець.
alfabet, -tu, m. алфáвїт, -ту, абéтка, áзбука; *według ~tu* за алфáвїтом, по алфáвїту, за абéткою; *телегр.* ~ Morsego áзбука (абéтка) Мórзе.
alfabetycznie за алфáвїтом, по алфáвїту, за абéткою.
alfabetyczny алфáвїтний.
Alfons Альфóнс.
alfons m. альфóнс.
Alfred Альфрéd.
algebra *ж.* álгебра.
algebraicznie алгебраїчно.
algebraiczny алгебраїчний.
algebraik, lm. -су, *m.* алгебраїст.
Alger, -ru, m. (місто) Алжїр, -ра.
Algerczyk, lm. -су, *m.* алжїрець, -рця.
Algeria *ж.* (країна) Алжїр, -ру, Алжїрія.
Algerka *ж.* алжїрка.
algerski алжїрський.
aliancki союзницький.
alians, -su, m. альянс, -су, соїюз, -зу.
aliant, lm. -нци, *m.* соїюзник.
alias książ. 1) *прислів.* див. *inaczej*; 2) *спол.* див. *czyli*.
aliaż, -żu, m., hut. сплав, -ву, лігатура.
alibi nieodm., n. áлібі (невідм.).
alienacja *ж.* 1) *юр.* відчуження; 2) *мед.* (*alienatio*) алїенáція; *ф.* ~ *u słowa* (*alienatio mentis*) психóз, -зу, божевілля.
alienista, -ty, lm. -ści, *m., przest.* психїáтр, -ра.
aligator, m., zool. алїгáтор, -ра.
alimenta, rzadziej -ty, -tów, bhp. алїмéнти, -тїв.
alimentacja *ж., spec.* забезпéчення (чим); ~ *woda* забезпéчення водóю, водопостачáння.
aliteracja *ж., poetyc.* алїтерáція.
alizaryna *ж., chem.* алїзарїн, -ну.
alkalia, -liów, bhp., chem. алкáлі (невідм.), лўги, -гїв.
alkaliczny chem. алкáлічний, лўжний.
alkalizować, -zuje, -zujesz, -zował chem. лўжити.
alkaloid, -du, m., chem. алкáлоїд, -ду.
alkierz, lm. -rze, m., przest. (бокова кімната) ванькїр, -ра.
alkohol, -lu, lm. -le, m. алкóгóль, -лю, спирт, -ту; ~ *denaturowanego* денатурóваний спирт, денатурáт, -ту.
alkoholiczna *ж.* алкóгóлічка.
alkoholiczny алкóгóлічний.
alkoholik, lm. -cy, m. алкóгóлік.
alkoholizm, -mu, m. алкóгóлізм, -му.
alkoholometr, -ru, m. спиртóмїр, -ра.
alkoholowany алкóгóлізóваний.
alkoholowy алкóгóльний, спиртний.
alkowa *ж.* алькóв.
allah m., rel. аллáх.
allegro n., muz. алéґро (невідм.).
almanach m. альманáх.
alod, -du, m., hist. алóд.
aloes, -su, m., bot., farm. алóе (невідм.).
aloesowy bot., farm. алóйовний.
alokucja *ж., książ.* урочїста промóва, урочїсте звérнення.
Alojzy, -zego Алоїсїй.
a'orata, -ty, lm. -ci, m., med. алопáт.
alopatia *ж., med.* алопáтія.
alopatyczny med. алопатїчний.
alrąga *ж., hut., tkac.* див. *alrąka*.
**alrągowy hut., tkac. див. *alrąkowy*.
alrąka *ж.* 1) *мет.* альпáкá (невідм.); 2) *текст.* альпáкá, альпáгá (невідм.).
alrąkowy 1) альпáковий; 2) альпáковий, альпáговий. *Пор.* *alrąka*.
alpejski альпїйський.
alpinista, -ty, lm. -ści, m., sport. альпїніст.
alpinistka *ж., sport.* альпїністка.**

- alpinizm, -mu, *m.*, *sport.* альпінізм, -му.
- Alpy, Alp, *blp.* Альпи (*род.* Альп).
- alt, -tu, *m.*, *muz.* (голос) альт (*род.* альтá).
- altana *ż.* альтána.
- altanka *ż.*, *zdr.* альтánка, бесідка.
- altembas, -su, *m.*, *tkac. przest.* альтембас, -су, алтабас, -су, парча.
- alteracja I *ż.*, *muz.* альтерація.
- alteracja II *ż.*, *książ.* внутрішній неспокій, -кою, схвильованість, -ності.
- alternacja *ż.* 1) черговá зміна; ~je atmosfery атмосферні зміни; 2) *lingw.* альтернація, чергування.
- alternator *m.*, *el.* альтернатор, -ра, генератор змінного струму.
- alternatywa *ż.* альтернатива.
- alternatywny альтернативний.
- alternować, -nuje, -nujesz, -nował (*z szum*) чергуватися, -гуюся, -гуюсь, перемешатися (*з чим*).
- alterować I, -ruje, -rujesz, -rował *muz.* альтерувати, -рюю, -рюєш, підвищувати *a.* знижувати на півтона ноту акорду.
- alterować II, -ruje, -rujesz, -rował *książ.* неприємно хвилювати, -любю, -любеш (кого); // ~ się хвилюватися.
- altowy *muz.* альтовий.
- altówka *ż.*, *muz.* (інструмент) альт (*род.* альтá).
- altruista, -ty, *lm.* -ści, *m.* альтруїст.
- altruistka *ż.* альтруїстка.
- altruistycznie альтруїстично.
- altruistyczny альтруїстичний.
- altruizm, -mu, *m.* альтруїзм, -му.
- altymetr, -ru, *m.*, *geod.* альтиметр, -ра, висотомір, -ра.
- altysta, -ty, *lm.* -ści, *m.* (снівак) альт (*род.* альтá).
- aluminiumowy алюмінієвий.
- aluminium *nieodm.*, *n.* алюміній, -нію.
- alumn, *lm.* -ni, *m.*, *przest.* семінарист, бурсак, -ка.
- aluwiálny *geol.* алювіальний.
- aluwium, *lp. nieodm.*, *lm.* -wia, -wiów, *n.*, *geol.* 1) алювій, -вію; 2) (*лише в мн.*) осадки, -ків.
- aluzja *ż.* нятяк, -ку; $\emptyset$ szynić ~zje (*do czegoś*) нятякати (*на що*).
- Alzacja *ż.* Ельзас, -су.
- alzacki ельзаський.
- Alzatzczyk, *lm.* -cy, *m.* ельзасець, -сця.
- Alzatka *ż.* ельзаска.
- allaach *m.*, *rel. div.* allaeh.
- Alma-Ata *ż.* Алма-Ата (*невідм.*).
- alma-atyński алма-атінський.
- Altaj, -ju, *m.* Алтай, -таю.
- altajski алтайський; góry Altajskie Алтайські гори (*род.* gip).
- alun, -nu, *m.*, *chem.* галун, -нų.
- alunit, -tu, *m.*, *chem.* алуніт, -ту.
- alunować, -nuje, -nujesz, -nował *chem.* галунити.
- alunowy *chem.* галунівий.
- Alupka *ż.* Алупка.
- Alusza *ż.* Алүшта.
- amalgam(at), -mu (-tu), *m.*, *chem.* амальгама.
- amalgamować, -muje, -mujesz, -mował *chem.* амальгамувати, -мую, -муюсь.
- amant, *lm.* -nci, *m.* коханець, -нця.
- amantka *ż.* коханка.
- amarant, -tu, *m.* 1) *bot.* (*amaranthus*) щиріця; 2) амарантовий колір, -льору.
- amarantowate, -tych, *bot.* (*amaranthaceae*) щирцеві, -вих.
- amarantowy амарантовий.
- amarylis *m.*, *bot.* амаріліс.
- amator, *lm.* -rowie *a.* -rzy, *m.* аматор, -ра, любитель.
- amatorka *ż.* аматорка, любителька.
- amatorski самодіяльний, аматорський, любительський; ~ zespół tańczeniowy самодіяльний танцювальний ансамбль, -лю.
- amatorstwo *n.* аматорство, любительство.
- amazonka *ż.* амазонка.
- Amazonka *ż.* Амазонка.
- ambaras, -su, *m.*, *rol.* турбота, клопіт, -поту; клопітливе становище; sprawić komu ~

(пагобіć кому ~su) завда́ти ко́му кло́поту (турбо́ти); **być w ~sie a** бу́ти в кло́піт-ливо́му ста́новищі; б) вага́тися.

ambarasować, -suje, -sujesz, -sował *pot.* турбува́ти, -бу́ю, -бу́еш (ко́го); ~**suje** mnie **ta** wia-**domość** ме́не турбу́е ця зві́стка; ~ **kogo** swymi **inte-****gesami** турбува́ти ко́го свої́ми спра́вами; (*про незручне ста-***новище**) зв'я́зувати, -зую, -зуеш (ко́го); ~**suje** **ją** **to** **towa-****rzystwo** **ii** зв'я́зує це това́ри-ство; // ~ **się** турбува́тися, кло-**потати́ся**, -почу́ся, -поче́шся.

ambarasowny *pot.* кло́пітливий, кло́піткій, кло́пітний.

ambarasujący *pot. div.* **ambara-****sowny**.

ambasada *ż.* посольство.

ambasador, lm. -rowie a. -rzy, m. повнова́жний посол, -сла́.

ambasadorowa *ż.* дружи́на повно-**ва́жного** посла́

ambadorski посольський.

ambasadorstwo I, n. пост повно-**ва́жного** посла́.

ambasadorstwo II, n., zb. повно-**ва́жний** посол з дружи́ною.

ambicja *ż.* амбі́ція, амбі́тність, -но́сті.

ambicyjka *ż.* дри́бна амбі́ція.

ambit: wzięć **na** ~ **żart.** вда́-**тися** в амбі́цію.

ambitnie амбі́тно, амбі́ціозно.

ambitniec, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli ставати́ щора́з біль́ше амбі́тним (амбі́ціозним).

ambitny амбі́тний, амбі́ціозний, амбі́ційний.

ambona *ż., kośc.* амбон.

ambra *ż.* амбра.

ambrazura *ż.* амбразу́ра.

ambrozja *ż., mit.* амбро́зія.

Ambroży, -żego Амвросій, Амбро́-**сій, Амбрось.**

ambulans, -su, m., wojs. 1) польо-**вий** госпіта́ль, -лю; перев'язоч-**ний** пункт, -ту; 2) саніта́рна по-**возка.**

ambulatorium, lp. nieodm., lm. -gia, -giów, n. амбулато́рія.

ambulatoryjny амбулато́рний.

ameba *ż., zool.* амéба.

Amelia Амéлія.

amen *nieodm., rel., przen.* амíнь (*невідм.*); **o** **jak** ~ **w** **ra-****cięz** **u** **jak** **два** **ra**́zi (**як** **двічі**) по два — чо́тыри.

Ameryka *ż.* Амéрика.

amerykan *m.* (*двоколісний екіпаж*) амéриканка.

Amerikanin, lm. -kanie, -kanów, m. амéрикане́ць, -нця.

amerykanizacja *ż.* амéриканіза́ція.

amerykanizm, -mu, m. амéрика-**нізм, -му.**

amerykanizować, -zuje, -zujesz, -zował амéриканізува́ти, -зую, -зую́ш; // ~ **się** амéриканізува́-**тися.**

Amerykanka *ż.* амéриканка.

amerykański амéриканський.

ametyst, -tu, m. амéти́ст.

ametystowy амéти́стовий.

amfibium, lp. nieodm., lm. -bia, -biów, n., zool. амфі́бія.

amfibrach, -chu, m., poetyc. амфі-**бра́хий.**

amfilada *ż.* анфіла́да.

amfiteatr, -tu, m. амфітеа́тр, -ра.

amfiteatralnie амфітеа́тром (*пру-***слав.).**

amfiteatralny розташо́ваний амфі-**теа́тром.**

amfitrion, lm. -nowie, m., poet. амфі́тріон.

amfora *ż.* амфо́ра.

amidyna *ż., chem.* амідін, -ну.

amnestia *ż.* амні́стія.

amnestionować, -nuje, -nujesz, -no-**wał** амністува́ти, -тую, -тую́ш.

amnestyjny який (що) стосується амні́стії; (*у контеќсті*) про амні́стію то́що; **u** **sta** **w** **a** ~ **na** **zak-****on** про амні́стію.

amnezja *ż., med.* амне́зія.

amon, -nu, m., chem. амоні́й, -нію.

amonal, -lu, m., chem. амона́л, -лу.

amoniak, -ku, m., chem., farm. ам(он)іа́к, -ку́; нашати́р, -рю́ (*розм.*).

amoniakowy *chem., farm.* амоніа́-**ковий; нашати́рний. Пор. амо-****ніак.**

amonit, -tu, *m.*, *chem.* амоніт, -ту.
amor *m.*, *przen.* амур, -ра.
amoralnie аморально.
amoralność *ż.* аморальність, -ності.
amoralny аморальний.
amorek, -rka, *m.*, *mit.*, *zdr.* амурчик.
amorficzny *chem.*, *min.* аморфний.
amorfizm, -mu, *n.*, *chem.*, *min.* аморфізм, -му, аморфність, -ності.
amortyzacja *ż.*, *ek.* i *in.* амортизація.
amortyzacyjny *ek.* i *in.* амортизаційний.
amortyzator *m.*, *tech.* амортизатор, -ра.
amortyzować, -zuję, -zujesz, -zował *ek.* i *in.* амортизувати, -зую, -зуюш; // ~ się амортизуватися.
amory, -rów, *blp.*, *żart.* лубощі, -шив, лубовні пригоди, -гód.
amper *m.*, *fiz.* ампер, -ра.
amperometr, -tu, *m.*, *fiz.* амперметр, -ра.
ampa *ż.* висяча лампа з кулястим скляним ковпаком.
amplifikacja *ż.* 1) *poet.* i *in.* ампліфікація; 2) *el.*, *radio.* підсилення струму.
amplifikator *m.*, *el.*, *rad.* підсилювач струму.
amplifikować, -kuje, -kujesz, -kował *poetyc.* вживати ампліфікацій.
amplituda *ż.*, *nauk.*, *przen.* амплітуда.
ampulka *ż.*, *farm.* ампула.
amputacja *ż.*, *chir.* ампутація.
amputacyjny *chir.* ампутаційний.
amputować, -tuje, -tujesz, -tował *chir.* ампутувати, -тую, -туюш.
Amsterdam, -mu, *m.* Амстердам.
amsterdamski амстердамський.
Amu-Daria *ż.* Ам'у-Дар'я.
amulet, -tu, *m.* амулет.
amunicja *ż.*, *wojs.* боеприпаси, -сів; ~ *krusząca* боеприпаси бризантиного діяння; ~ *ślepa* холості боеприпаси; ~ *wybuczo* підривні боеприпаси; (*y* широкому розумінні) амуніція.
amunicyjny який (що) стосується

боеприпасів; (*y* контексті) боеприпасів; ~ *na składnica* склад боеприпасів; який (що) стосується амуніції; *por.* **amunicja**; $\diamond$ ~ *na kolumna* колонна (взвод) артилерійського транспорту.
Amur, -tu, *m.* Амур, -ру.
amurski амурський.
anachoreta, -ty, *lm.* -ci, *m.*, *przest.* анахорет, відлюдник, самітник.
anachroniczny анахронічний.
anachronizm, -mu, *m.* анахронізм, -му.
anafora *ż.*, *poetyc.* анафора.
anagram, -mu, *m.*, *poetyc.* анаграма.
anakolut, -tu, *m.*, *poetyc.* анаколуп.
anakreontyczny *lit.* анакреонтічний.
anakreontyk *m.*, *lit.* анакреонтічний вірш.
analekta, -tów, *blp.*, *lit.* аналекти, -тів.
analfabeta, -ty, *lm.* -ci, *m.* 1) неписьменний, -ного, неграмотний; 2) *peren.* неграмотний; ~ *rolityczny* політично неграмотний.
analfabetka *ż.* 1) неписьменна, -ної, неграмотна, -ної; 2) неграмотна. *Por.* **analfabeta**.
analfabetyzm, -mu, *m.* 1) неписьменність, -ності, неграмотність; 2) неграмотність. *Por.* **analfabeta**.
analitycznie аналітично.
analityczny аналітичний.
analitik, *lm.* -cy, *m.* аналітик.
analityka *ż.* аналітика.
analiza *ż.* аналіз, -зу.
analizator *m.*, *spec.* аналізатор, -ра.
analizować, -zuję, -zujesz, -zował аналізувати, -зую, -зуюш.
analogia *ż.* аналогія.
analogicznie аналогічно.
analogiczny аналогічний.
analogizować, -zuję, -zujesz, -zował 1) доводити на підставі аналогії; 2) застосовувати метод аналогії; 3) проводити аналогію.

Anam, -mu, *m.* Аннам, -му.
Anamita, -ty, *lm.* -ci, *m.* аннаміт.
anamneza *ż.*, *med.* анамнез, -зу.
anamski аннамський.
ananas I *m.* ананас.
ananas II *m.*, *przen.*, *żart.* (про людину) фрукт.
ananasarnia *ż.* теплиця для вирощування ананасів.
ananasik *m.*, *pot.* *div.* ananas II.
ananasowate, -tych, *bot.* ананасові, -вих.
ananasowy ананасний, ананасовий;
truskawka ~wa ананасна (ананасова) полуниця; $\diamond$ *перен.* *розм.* interes $\sim$ золотé діло.
ananasówka *ż.* 1) сорт грúші; 2) ананасна (ананасова) горілка.
Апара *ż.* Анапа.
apapest, -tu, *m.*, *poetyc.* апапéст.
anarchia *ż.* анархія; $\sim$ wytwórczości *kapitalistycznej* анархія капіталістичного виробництва.
anarchiczny анархічний.
anarchista, -ty, *lm.* -ści, *m.* анархіст.
anarchistka *ż.* анархістка.
anarchistyczny анархістський.
anarchizm, -mu, *m.* анархізм, -му.
anarchizować, -zuje, -zujesz, -zował *приводити в стан анархії.*
anarchosyndykalista, -ty, *lm.* -ści, *m.* анархо-синдикаліст.
anarchosyndykalizm, -mu, *m.* анархо-синдикалізм, -му.
Anastazja Анастасія, Настасія, Нástя.
Anastazy, -zego Анастасій, Анастás, Настás.
anatema *ż.*, *kośc.*, *przen.* анафема.
Anatolia *ż.* Анатолія.
anatom, *lm.* -mowie, *m.* анатом.
anatomia *ż.* анатомія.
anatomiczny анатомічний.
anatomizować, -zuje, -zujesz, -zował *анатомувати, -мую, -мúеш.*
Andaluzja *ż.* Андалузія.
andante I, *lp.* *nieodm.*, *lm.* -ta, -tów, *m.*, *muz.* андánте (*невідм.*).
andante II *przsl.*, *muz.* андánте.
androny: pleść $\sim$ *pot.* теревéні *правити, -влю, -виш.*

andrus, *lm.* -sy, *m.*, *pot.* шібеник.
andrusowski який (шо) стосується шібеника; (*y kontekście*) шібеника; $\sim$ ka *mina* міна шібеника.
andrut, -tu, *m.* вафля.
Andrzej Андрій.
Andy, -dów, *blr.* Анди, -дів.
Andyżan, -nu, *m.* Андижán.
andyżañski андижánський.
anegdota *ż.* анекдот.
anegdotka *ż.* *div.* anekdota.
anegdotycznie анекдотично.
anegdotyczny анекдотичний.
aneks, -su, *m.*, *książ.* додáток (до дóговору тощо).
aneksja *ż.* анексія.
aneksjonista, -ty, *lm.* -ści, *m.* анексіоніст.
aneksjonizm, -mu, *m.*, *polit.* анексіоністська політика.
aneksyjny анексіоністський.
anektować, -tuje, -tujesz, -tował *анексувати, -сую, -сúеш.*
anemia *ż.*, *med.* анемія.
anemicznie анемічно.
anemiczny анемічний.
anemograf *m.*, *meteor.* анемограф.
anemometr, -ru, *m.*, *meteor.* анемометр, -ра.
anemon, -nu, *m.*, *bot.* анемона.
anemona *ż.* *div.* анемон.
aneroïd, -du, *m.*, *meteor.* анероїд.
anestetyczny *med.* анестезу́ючий.
anestezja *ż.*, *med.* анестезія.
anewryzm, -mu, *m.*, *med.* аневрізм, -му.
Angara *ż.* Ангарá.
angażować, -zuje, -zujesz, -zował 1) ангажувати, -жую, -жуеш; (*до танцю — звичайно*) запрошувати, -шую, -шуеш; (*на роботу*) приймати; 2) (*y якусь справу*) вплутувати, -тую, -туеш, втягати; 3) *військ.* вводити в бій; $\sim$ *odwoły* вводити в бій резерви; // $\sim$ *się* 1) зобов'язуватися, -зуюся, -зуюсь, брати на себе зобов'язання; 2) вплутуватися, втягатися, встрявати (в що).
angażowanie *n.* 1) ангажування; 2) вплутування, втягання;

- 3) ввѣдення в дію (в бій); ~ gros sił ввѣдення в бій головних сил; *пор.* angażować; //~ się 1) зобов'язування; 2) вплутування, втягання, встрявання (в що). *Пор.* angażować się.
- Angielka** *ż.* англійка.
- angielski** англійський; *мед.* ~ka choroba англійська хвороба, рахіт, -ту.
- anglizować, -czę, -czysz, -czył** англізувати, -зую, -зуюш; ~ję z y k англізувати мову; //~ się англізуватися.
- angielszczyzna** *ż.* все, що англійське: мова, мода, звичаї (*род.* звичаїв).
- angina** *ż., med.* ангіна.
- Anglia** *ż.* Англія.
- Anglik, lm.** -су, *m.* англієць, -ліця.
- anglikanin, lm.** -kanie, -kanów, *m., rel.* англіканець, -нця.
- anglikanizm, -mu, m., rel.** англіканізм, -му.
- anglikański** *rel.* англіканський.
- anglizować, -zuje, -zujesz, -zował** англізувати, -зую, -зуюш; ~ko pia англізувати коня.
- anglo-amerykański** англо-американський; ~ imperializm англо-американський імперіалізм, -му.
- angloman, lm.** -ni a. -nowie, *m.* англоман.
- anglomania** *ż.* англоманія.
- anglosaski** англосаксонський, англосакський.
- Angola** *ż.* Ангола.
- angora** *ż.* 1) ангорська порода (кіз, овець, кроликів, котів); 2) ангорська вовна (шерсть).
- Angora** *ż. div.* Анкара.
- angorowy** з ангорської вовни.
- angorski** ангорський.
- angrosista, -ty, lm.** -ści, *m.* гуртовик, -ка.
- anhydryt, -tu, m., chem.** ангідрид, -ду.
- ani** 1) *спол.* ні, ані; ~ jeden ~ drugi ні (ані) один, ні (ані) другий; sobie nie weźmie ~ drugiemu nie da ni (ані) собі не візьме, ні (ані) другому не дасть; 2) *част.* ні; ані (*підсил.*); ~ dudu (mгу mгу) нічичірк, анічичірк, нітелень, анітелень, ні (ані) мур-мур; ~ gusz niżašo, ніяк; ~ gusz nie chciał niżašo (ніяк) не хотів; ~ w ząb ni в зуб, нічогіснько.
- Aniela** Анжеліна.
- anielski** *rel., prz.* ангельський; ~ka dobroć ангельська доброта (добрість).
- anielsko** *przen.* як ангел; ~ pięka garna, як ангел.
- anilina** *ż., chem.* анілін, -ну.
- anilinowy** *chem.* аніліновий; ~we farby анілінові фарби (*род.* фарб).
- animistyczny** *rel.* анімістичний.
- animizm, -mu, m., rel.** анімізм, -му.
- animować, -muje, -mujesz, -mował** *książ.* запалювати, -люю, -люєш; ~ do walki запалювати до бою; //~ się запалюватися.
- animozja** *ż., książ.* упередження, упередженість, -ності (до ко́го).
- animusz, -szu, m., przest., pot.** дух, -ху; dodać ~szu (кому) додати духу (кому), піднести (підняти) дух (в кому), підбадьорити (кого); pabrać ~szu набратися духу, підбадьоритися.
- anioł, lm.** aniolowie a. anieli, *m., rel., prz.* ангел; $\diamond$ Michał Anioł Мікельанджело.
- anion, -nu, m., fiz.** аніон, -ну.
- ani razu** *przst.* ні разу.
- aniżeli** *sp.* ніж, як.
- Ankara** *ż.* Анкара.
- ankier, -kra, m.** 1) *tex.* якор, -ра; 2) *мор.* якір (*род.* якоря).
- ankieta** *ż.* анкєта.
- ankietowy** анкєтний.
- ankra** *ż., bud.* якор, -ра.
- ankrować, -ruje, -rujesz, -rował** *bud.* кріпяти (скріплювати, скріпляти) якерами.
- Anna** Ганна; Анна (*рідне*).
- annale** *blr. div.* annaly,

- annalista**, -ty, *lm.* -ści, *m.* анналіст, літописець, -сця.
- annaly**, -łów, *blr.* анналі, -лів, літопис, -су.
- ano part.** ну; ~ dobrze ну, добре; ану (*підсил.*); ~ zabierz się do roboty ану, беріся (взьміся) до роботи!
- anoda** *ż.*, *fiz.* анод.
- anodowy** *fiz.* анодний.
- anodówka** *ż.*, *rad.* анодна батарея.
- anomalia** *ż.* аномалія.
- anonim**, -mu, *m.* анонім.
- anonimowy** анонімний.
- anons**, -su, *m.* анонс; (*в газеті — звичайно*) оголошення, об'ява.
- anonować**, -suje, -sujesz, -sował анонсувати, -сую, -суюш; зголошувати, -шую, -шуюш, об'являти. *Пор.* anons.
- anonsowy** який (що) стосується анонсів; (оголошень, об'яв); (*в контексті*) анонсів; оголошень, об'яв; *dział ~ w gazecie* сторінка оголошень. *Пор.* anons.
- anormalnie** аномально.
- anormalność** *ż.* аномальність, -ності.
- anormalny** аномальний.
- ansa** mieć ~ się do kogo почувати неприязнь до кого.
- ansambl**, -lu, *lm.* -le, *m.* 1) ансамбль, -лю; 2) *teatr.* масова сцена.
- antagonista**, -ty, *lm.* -ści, *m.* антагоніст.
- antagonistyczny** антагоністичний; sprzeczności ~ne kapitalizmu антагоністичні суперечності капіталізму.
- antagonizm**, -mu, *m.* антагонізм, -му.
- antafelek**, -łka, *m.* бочонок, -нка, барильце.
- antarktyczny** антарктичний.
- Antarktyda** *ż.* Антарктида.
- antedata** *ż.* датування заднім числом.
- antedatować**, -tuje, -tujesz, -tował датувати заднім числом.
- antek**, -tka, *lm.* -tki, *m.*, *pot.* вилічний хлопчак, -ка.
- antena** *ż.*, *rad.* антена; ~ kierunkowa направлена антена; ~ nadawcza передатна антена; ~ odbiorcza приймальна антена.
- antenat**, *lm.* -ty a. -ci, *m.*, *książ.* прѣдок, -дка, прашур, -ра.
- Antiochia** *ż.* Антіохія.
- antologia** *ż.*, *lit.* антологія.
- antologiczny** *lit.* антологічний.
- Antoni**, -niego Ант[о]н, -тона.
- Antonina** Антоніна.
- antonówka** *ż.*, *sad.* ант[о]нівка.
- antracen**, -nu, *m.*, *chem.* антрацен, -ну.
- antracenyowy** *chem.* антраценовий.
- antracyt**, -tu, *m.* антрацит, -ту.
- antrakt**, -tu, *m.* антракт, -ту.
- antreprenier**, *lm.* -rzy, *m.*, *teatr.* антрепренєр, -ра.
- antreprenierka** *ż.*, *teatr.* (*про жінку*) антрепренєр, -ра.
- antrepryza** *ż.*, *teatr.* антрепріза.
- antresola** *ż.* антресолі, -лей.
- antropocentryczny** *fil.* антропоцентричний.
- antropocentryzm**, -mu, *m.*, *fil.* антропоцентризм, -му.
- antropofag**, *lm.* -gi, *m.* антропоф[а]г, людоїд, людожер, -ра.
- antropofagia** *ż.* антропоф[а]гія, людоїдство, людожерство.
- antropoid** *m.*, *zool.* антроп[о]їд.
- antropolog**, *lm.* -logowie a. -lodzy, *m.* антроп[о]лог.
- antropologia** *ż.* антроп[о]логія.
- antropologiczny** антроп[о]логічний.
- antropologizm**, -mu, *m.*, *fil.* антроп[о]логізм, -му.
- antropometria** *ż.*, *antr.* антропометрія.
- antropometryczny** *antr.* антропометричний.
- antropomorficzny** *rel.* антропоморфічний.
- antropomorfizm**, -mu, *m.*, *rel.* антропоморфізм, -му.
- antropomorfizować**, -zuje, -zujesz, -zował надавати чому людських рис.

Antwerpia *ж.* Антверпен.
Anty, -tów, blp., hist. анти, -тів.
antyalkoholiczny антиалкогольний.
antyalkoholik, lm. -cy, m. протівник алкоголю.
antybiotyk, -ku, m., farm. антибіотик.
antycholeryczny антихолерний.
antychryst m. антихрист.
antycyklon, -nu, m. антициклон, -ну.
antycypacja *ж.* антиципація.
antycypować, -puje, -pujesz, -powal
 1) випереджати (шо); 2) угадувати наперед.
antyczny 1) античний; 2) *перен.*
жарт. див. staroświecki.
antydątować dив. antedątować.
antydemokratyczny антидемократичний.
antydót, -tu, m. антидот, -ту.
antydótum, lp. nieodm., lm. -ta, -tów, n. див. antydót.
antydynastyczny антидинастичний.
antyfascysta, -ty, lm. -ści, m. антифашист.
antyfascystowski антифашистський.
antyfeminista, -ty, lm. -ści, m. женоненавісник.
antyfeministyczny женоненавісницький.
antyfeminizm, -mu, m. женоненавісництво.
antyfilozoficzny антифілософський.
antyfona *ж., muz., kośc.* антифон, -ну.
antyhigieniczny антигігієнічний.
antyhitlewski антигітлерівський.
antyimperialistyczny антиімперіалістичний.
antyk m. 1) янтик; 2) *перен.* старосвітський, немодний предмет; *жарт.* старосвітська, відстала людина.
antyklerykalizm, -mu, m. антиклерикалізм, -му.
antyklerykalny антиклерикальний.
antykommunistyczny антикомуністичний.
antykonstytucyjny антиконституційний.
antykwa *ж., druk.* антиква.

antykwaria, -riów, blp. антикварні цінні предмети, -тів.
antykwariat, -tu, m. антикваріат, -ту.
antykwarisz, lm. -sze, m. антиквар, -ра, антикварій.
antykwariszostwo n. нахил до збирання антикварних предметів.
antykwariszowski антикварський.
antykwarnia *ж.* букіністична крамниця.
antykwarniany див. antykwaryczny.
antykwariski букіністський.
antykwarstwo n. професія букініста.
antykwaryczny букіністичний.
antykwarz, lm. -rze, m. букініст.
Antyle, -li, blp. Антильські острови, -вів.
antyliberalizm, -mu, m. антилібералізм, -му.
antyliberalny антиліберальний.
antylopa *ж., zool.* антилопа.
antylopi антилоп'ячий.
antyludowy антинародний; *~wa polityka rządów burżuazujnych* антинародна політика буржуазних урядів.
antyludzki людиноненавісницький.
antymarksistowski антимарксистський.
antymaterialista, -ty, lm. -ści, m. антиматеріаліст.
antymaterialistyczny антиматеріалістичний.
antymilitarny антимілітаристський.
antymilitarystyczny антимілітаристський.
antymilitarysta, -ty, lm. -ści, m. антимілітаріст.
antymilitaryzm, -mu, m. антимілітаризм, -му.
antymon, -ni, m., chem. антимоній, -нію, сурма.
antymonarchiczny антимонархічний.
antymonarchista, -ty, lm. -ści, m. антимонархіст.
antymonowy chem. антимонієвий.
antymoralny антиморальний, аморальний.

antynacjonalistyczny антинаціоналістичний.

antynacjonalny антинаціональний.

antynarodowościowy *див.* **antynacjonalny**.

antynarodowy антинародний; антинаціональний.

antynaturalny протиприродний.

antynaukowy антинауковий.

antynomia *ж., філ., прав.* антиномія.

antynomiczny *філ., прав.* антиномічний.

antypaństwowy антидержавний, протидержавний.

antypapież, *ім. -że, м., hist.* антипапа.

antypapizm, *-му, м.* антипапізм, *-му.*

antypartyjny антипартійний.

antypatia *ж.* антипатія.

antypatycznie антипатічно.

antypatyczność *ж.* антипатичність, *-ності.*

antypatyczny антипатічний.

antypiryna *ж., farm.* антипірін, *-ну.*

antypoda *ж.* антипод.

antypostępowy антипрогресивний.

antyproletarski антипролетарський.

antyradziecki антирадянський.

antyrelijijny антирелігійний.

antyrepublikański антиреспубліканський.

antyrwolucyjny антиреволюційний, контрреволюційний.

antyrządowy антиурядовий, протиурядовий.

antysanitarny антисанітарний.

antysemitcki антисемітський.

antysemita, *-ty, ім. -ci, м.* антисеміт.

antysemitka *ж.* антисемітка.

antysemityzm, *-mu, м.* антисемітизм, *-му.*

antyseptyczny *med.* антисептичний.

antyseptyka *ж., med.* антисептика.

antysocjalistyczny антисоціалістичний.

antysocjalny антисоціальний.

antysowiecki *див.* **antyradziecki**.

antyspoleczny антигромадський.

antyszlachecki антишляхетський.

antytetyczny *філ.* антитетичний.

antyteza *ж.* 1) *філ.* антитезис, *-су;* 2) *літ., перен.* антитеза.

antytoksyna *ж.* антитоксин, *-ну.*

antypojeenny антивоєнний.

antyżydowski антиєврейський.

anulować, *-luje, -lujesz, -lował* анулювати, *-люю, -любеш.*

anulowanie *n* анулювання.

Anusia Ганнуся.

anyż, *-żu, м., bot. (anisum)* аніс, *-су, ганус, -су.*

anyżek, *-żku, м., bot. див.* **anyż**.

anyżkowy *див.* **anyżowy**.

anyżowy анісовий.

anyżówka *ж.* ганусівка.

aorta *ж., anat.* аорта.

aoryst, *-tu, м., gram.* аорист.

apanaże, *-żów a. -ży, блр., polit.* цивільний лист, *-та.*

aparat, *-tu, м.* 1) апарат, *-та;* ~ *radio* у радіоапарат; *тел.*

~ *Hughesa* апарат Юза;

2) *перен.* апарат, *-ту;* ~ *państwowo* у державний апарат;

∅ *військ.* ~ *do wykrywania* газів бою вчх газозвізнак; *військ.* ~ *filtrujący* протигаз;

radio. ~ *nadawczy* радіопередавач, *-ча;* *radio.* ~ *odbiorczy* радіоприймач, *-ча.*

aparatura *ж.* апаратура.

apartamentcik, *-ku, м., zdr.* невеличкі апартamenti, *-тів.*

apartament, *-tu, м.* апартamenti, *-тів.*

aragycja *ж., książ.* 1) поїва; 2) *перен., розм.* зовнішній вигляд людини.

apasz, *ім. -sze, м.* апаш.

apaszka *ж.* косінка на шю.

apatia *ж.* апатія.

apatycznie апатічно.

apatycznieć, *-nieje, -niejesz, -niał, -nieli* ставати апатічним.

apatyczność *ж.* апатичність, *-ності.* **apatyczny** апатічний.

apatyt, *-tu, м., min.* апатит, *-ту.*

apel, *-lu, блм., м.* 1) *військ.* перекличка, переклик, *-ку;* *trąbić* па ~ сурмити перекличку;

2) *перен.* заклик, *-ку;* *sta pać*

- до ~lu явiтися (вiдгукну-
тися) на заклик; (*публiчне звер-
нення*) вiдбiзвa; ~ Sztok-
holm ski Стокгольмська вi-
дбiзвa; $\diamond$ rzucić ~ кинути
клич; zrobić ~ do czego
go serca апелювати до чи-
його серця.
- apelacja** *ж., praw.* 1) апеляція; z a-
lżyc ~je подати апеля-
цію, оскаржити в апеляційному
порядку; 2) апеляційна інстан-
ція.
- apelacyjny** *praw.* апеляційний.
- apelować, -luje, -lujesz, -lował**
praw., przep. апелювати, -люю,
-люєш; *перен.* ~ do czego
honoгу апелювати до чийої
честі.
- Apenniny, -nin, blp.** Апенніни (*род.*
Апеннін).
- apeniński** апеннінський; Półw-
syp Apeniński Апеннінський
півострів, -рова.
- apercepcja** *ж., psych., fil.* апперцеп-
ція.
- apercepcyjny** *psych.* який (що)
стосується апперцепції; (*у кон-
тексті*) апперцепції; *akt* ~ акт
апперцепції.
- apersować, -puje, -pujesz, -pował**
psych. апперципувати, -пую,
-пуюш.
- apetyczny** апетитний.
- apetyt, -tu, m.** апетит, -ту; z d-
gadz do bry ~ виявляти доб-
рий апетит.
- apetytny** *div.* апетичний.
- aplaudować, -duje, -dujesz, -dował**
аплодувати, -дую, -дуюш.
- aplaud, -zu, m** аплодисменти, -тів,
оплески, -ків.
- aplikacja** *ж.* 1) *spec.* аплікація;
2) *юр.* практична підготовка
юриста; 3) *заст.* старанність,
-ності; ~ do pauki старан-
ність в навчанні.
- aplikacyjny** 1) аплікаційний; 2) під-
готовчий. *Пор.* aplikacja 1, 2.
- aplikant, lm. -nci, m., praw.** ста-
жист, стажер, -ра.
- aplikatura** *ж., muz.* аплікатура.
- aplikować, -kuje, -kujesz, -kował**
прописувати, -сую, -суюш, при-
писувати; ~ lekarstwo про-
писувати ліки; 2) *юр.* ста-
жувати, -жую, -жуюш; 3) (*про*
рукодiлля) виготовляти апліка-
цію; // *заст.* ~ się (do cze-
go) виявляти старанність (в
чому).
- aplomb, -bu, m.** апломб, -бу.
- apodyktyczny** аподиктичний.
- arogeu, lp. nieodm., blm., n.** апо-
гей, -гею.
- arokalipsa** *ж., lit., kośc.* апокаліп-
сис.
- arokaliptyczny** *lit., kośc.* апокаліп-
сичний.
- arokryf, -fu, m., lit.** апокриф.
- arokryficzny** *lit.* апокрифічний.
- Apolin** *div.* Apollo.
- Apolinary, -rego** Аполлінарії.
- apolityczność** *ж.* аполітичність, -но-
сті.
- apolityczny** аполітичний.
- Apollo** Аполлон.
- apologeta, -ty, lm. -ci, m.** аполо-
гет.
- apologetyka** *ж.* апологетика.
- apologia** *ж.* апологія.
- apologizować, -zuje, -zujesz, -zował**
1) захищати якийсь ідею; 2) *пе-
рен.* звеличувати, -чую, -чуюш,
звеличити, звеличати (кого,
що).
- apopleksja** *ж., med.* апоплексія,
удар, -ру.
- apoplektyczny** апоплексичний.
- apoplektyk, lm. -cy, m.** апоплексик.
- aport! wkrz.** апорт!
- aporta** *ж., sad.* апорт; jabłka
~ яблука апорт.
- aportować, -tuje, -tujesz, -tował**
(*про дресировану собаку*) при-
носити речі з наказу.
- apostata, -ty, lm. -ci, m.** відступ-
ник.
- apostazja** *ж.* відступництво.
- a posteriori** *przsl.* апостеріорі.
- aposteriorycznie** *fil.* апостеріорно.
- aposterioryczny** *fil.* апостеріорний.
- apostolski** *rel., przep.* апостоль-
ський.
- apostol, lm. -towie, m., rel., przep.**
апостол.

apostrof, -fu, *m., gram., druk.* апостро́ф.
 apostrofa *ż., poetyc.* апостро́фа, зверта́ння.
 apoteoza *ż.* апофео́з, -зу.
 apoteozować, -zuje, -zujesz, -zował звеличувати, -чую, -чуєш, звеличити, звелича́ти.
 apozycja *ż., gram.* аппози́ція.
 apretura *ż., tech.* апрету́ра.
 apreturować, -ruje, -rujesz, -rował *tech.* апретува́ти, -ту́ю, -ту́єш.
 apreturowy *tech.* апрету́рний; ~wa *maszyna* апрету́рна машы́на.
 a priori *przsl.* апріо́рі.
 apriorycznie *fil.* апріо́рно.
 aprioryczny *fil.* апріо́рний.
 aprobacja *ż.* апроба́ція, схва́лення.
 aprobata *ż. div.* апроба́ція.
 aprobować, -buje, -bujesz, -bował апробува́ти, -бу́ю, -бу́єш, схва́лювати, -люю, -люєш, схвалі́ти, -лю́, -лиш.
 a propos *przsl.* до ре́чі.
 arosza *ż., wojs.* рі́в (*rod.* ро́ву).
 arowizacja *ż.* 1) (*дія*) постача́ння; 2) (*продукти*) харчі, -чів.
 arowizacyjny 1) постача́льний; 2) харчовий. *Por.* arowizacja.
 arsk! *wkrz.* 1) ачхі! 2) (*на kota*) тпрусь!
 arsyda *ż., archit.* апсі́да, абсі́да.
 apszeroński апшеро́нський; Półwysp Apszeroński Апшеро́нський півострів, -рова.
 apteczka *ż., zdr.* апте́чка.
 apteczny апте́чний.
 apteka *ż.* апте́ка.
 aptekarzyk, *lm.* -ki, *m.* апте́карський учень, -чня.
 aptekarka *ż.* 1) апте́карка; 2) *розм.* дру́жина апте́каря.
 aptekarski апте́карський.
 aptekarstwo I *n.* професія апте́каря; $\diamond$ *trudnić się ~wem* бу́ти апте́карем.
 aptekarstwo II *n.* апте́кар з дру́жиною.
 aptekarz, *lm.* -rze, *m.* апте́кар, -ря.
 aptekarzowa *ż.* дру́жина апте́каря.
 ar *m.* ар (*rod.* ára).
 ara *ż., orn.* ára.
 Arab, *lm.* -bowie *a.* -bi, *m.* ара́б.

arab, *lm.* -by, *m.* ара́бський кінь (*rod.* коня́).
 arabczyk *m. div.* arab.
 arabeska *ż.* арабе́ска.
 Arabia *ż.* Ара́вія.
 arabista, -ty, *lm.* -ści, *m., filol.* арабі́ст.
 Arabka *ż.* ара́бка.
 arabski ара́бський; *guma ~ka* гуміара́бік, -ку; $\diamond$ *Zatoka Arabska* Ара́війська зато́ка.
 arabszczyzna *ż.* все, що ара́бське: мо́ва, зви́чаї то́що.
 arak, -ku, *m.* ара́к, -ку.
 arakczejewski *hist.* ара́кче́вський; *geżym ~* ара́кче́вський ре́жим, -му.
 arakowy ара́ковий.
 aralski ара́льський; *Jezioro Aralskie* Ара́льське мо́ре.
 aranżer, *lm.* -rowie *a.* -rzy, *m.* 1) розпо́рядник та́нців; 2) орга́ніза́тор (чо́го).
 aranżować, -żuje, -żujesz, -żował 1) розпо́ряджа́тися та́нцями; 2) *перен.* орга́нізо́вувати, -вую, -вуєш, влашто́вувати; 3) *муз.* аранжува́ти, -жу́ю, -жу́єш.
 Ararat, -tu, *m.* Ара́рат, -ту.
 ar(r)as, -su, *m.* ара́ський го́белен.
 araukaria *ż., bot.* араука́рія.
 arba *ż.* гарба́; арба́ (*рідко*).
 arbiter, -tra, *lm.* -trowie, *m.* арбі́тр, -ра.
 arbitralnie самові́льно, сваві́льно.
 arbitralność *ż.* самові́льність, -ності, сваві́льність.
 arbitralny самові́льний, сваві́льний.
 arbitraż, -żu, *m.* арбі́траж, -жу.
 arbitrażowy арбі́тражний.
 arbus *m.* гарбу́з, -за́.
 archaicznie архаї́чно.
 archaiczność *ż.* архаї́чність, -ності.
 archaiczny архаї́чний.
 archaizm, -mu, *m.* архаї́зм, -му.
 archaizować, -zuje, -zujesz, -zował архаїзува́ти, -зу́ю, -зу́єш.
 Archangielski *m.* Арха́нгельськ.
 archangielski арха́нгельський.
 archaniol, *lm.* -lowie, *m., rel.* арха́нґел.

- archeograf**, *lm.* -fowie, *m.*, *filol.* археограф.
archeografia *ż.*, *filol.* археографія.
archeograficzny *filol.* археографічний.
archeolog, *lm.* -logowie *a.* -lodzy, *m.* археолог.
archeologia *ż.* археологія.
archeologiczny археологічний.
archimandryta, -ty, *lm.* -ci, *m.*, *kośc.* архимандрит.
archipelag, -gu, *m.*, *geo.* архіпеллаг, -гу.
architekt, *lm.* -kci, *m.* архітектор, -ра.
architektonicznie з точки зору архітектоніки; ~ *mieć duże wady* мати великі хибі щодо архітектоніки.
architektoniczny архітектонічний.
architektonika *ż.* архітектоніка.
architektura *ż.* архітектуря.
architekuralny архітектурний.
architraw, -wu, *m.*, *archit.* архитрав.
archiwalia, -liów, *blp.* архівні документи, -тів.
archiwalnie на підставі архівних документів.
archiwalny архівний.
archiwariusz, *lm.* -sze, *m.* архіваріус.
archiwista, -ty, *lm.* -ści, *m.* *div.* архіваріус.
archiwum, *lp. nieodm.*, *lm.* -wa, -wów, *n.* архів, -ву.
archont, *lm.* -nci *a.* -ntowie, *m.*, *hist.* архонт.
arcybiskup, -pa, *lm.* -pi, *m.*, *kośc.* архієпископ.
arcybiskupstwo *n.*, *kośc.* архієпископство.
arcydzielo *ż.* шедевр, -ра.
arcyglupi *pol.* дуже дурний, дурний як пень (як ступа).
arcykałan, *lm.* -ni, *m.*, *kośc.* первосвященик.
arcyksiążę, -księcia, *lm.* -książęta, -książąt, *m.*, *hist.* ерцгерцог.
arcyksiążęcy *hist.* ерцгерцогський.
arcyksięstwo *n.*, *hist.* ерцгерцогство.
arcyksiężna, -ny *a.* -nej, *lm.* -ny *a.* -ne, *ż.*, *hist.* (дружина) ерцгерцогіня.
arcyksiężniczka *ż.*, *hist.* (дочка) ерцгерцогіня.
arcymistrz, *lm.* -rze, *m.* 1) незрівнянний митець, -тця; 2) шахм. гросмейстер, -ра.
arcyniemily *pol.* дуже неприємний, прикрий.
arcynudny *pol.* безмежно нудний (скучний).
arcypasterz, *lm.* -rze, *m.*, *kośc.* архіпастир, -ря.
Ardeny, -pów Ардєнни, -дєнн.
areal, -tu, *m.*, *geo. przest.*, *lingw.* площа, поверхня, ареал, -лу.
arena *ż.* арєна.
arenda *ż.* орєнда; (дия — ще) орєндування; *O trzumać młyn w ~dzie* орєндувати млин.
arendarka *ż.* орєндарка.
arendarski орєндарський.
arendarz, *lm.* -rze, *m.* орєндар, -ря.
arendować, -duję, -dujesz, -dowal 1) орєндувати, -дую, -дуюш; 2) здавати в орєнду.
arendowny орєндний.
areometr, -gu, *m.*, *fiz.* ареометр, -ра.
areopag, -gu, *m.*, *hist.*, *przen.* ареопар, -гу.
areszt, -tu, *m.* 1) арєшт, -ту; ~ *domowy* домашній арєшт; *pałożyć ~* на окрєт накласти арєшт на пароплав; *pałożyć komu ~* на репсє накласти арєшт на чию зарплату; 2) *перен. розм.* тюрма, в'язниця; арєшт (*заст.*); холодна, -ної (*розм.*); *siedzieć w ~szcie* сидіти в тюрмі (в холодній).
aresztancki арєштантський.
aresztant, *lm.* -nci, *m.* арєштант.
aresztantka *ż.* арєштантка.
aresztować, -tuje, -tujesz, -tował арєштувати, -тую, -туюш.
aresztowanie *n.* арєштування.
aresztowany арєштований.
aresztowny арєштний.
arfa *ż.* *div.* harfa.
arfiarka *ż.* *div.* harfiarka.

- arfiarski *div.* harfiarski.
 arfiarz *m. div.* harfiarz.
 Argentyna *ż.* Аргентіна.
 Argentynka *ż.* аргентінка.
 Argentyńczyk, *lm.* -су, *m.* аргентинець, -нця.
 argentyński аргентінський.
 argon, -ну, *m., chem.* аргон, -ну.
 argument, -ту, *m.* аргумент, -ту.
 argumentacja *ż.* аргументація.
 argumentator, *lm.* -rowie *a.* -rzy, *m.* той, що аргументує.
 argumentować аргументувати, -тую, -туюш.
 argus *m., orn., prz.* аргус.
 argusowy: oczy ~we *przen.* очи аргуса, пильне око.
 aria *ż., muz.* арія.
 arianin, *lm.* arianie, arian, *m., rel., hist.* аріанін.
 arianizm, -му, *m., rel., hist.* аріанізм, -му.
 arianstwo *n., rel., hist.* 1) сékта аріан; 2) зб. аріани (*rod.* аріан).
 ariergarda *ż., wojs.* а'ергáрд, -ду.
 arietka *ż., muz. div.* арујка.
 ariowie, ariów, *blp.* аріійці, -ців.
 arka I *ż., mit., prz.* ковчэг; ~ przysięga з ковчэг заповіту; ~ Noego Нóів ковчэг.
 arka II *ż., archit.* арка.
 arkada *ż., archit.* аркада.
 Arkadia *ż., hist.* Аркадія.
 Arkadiusz Аркадій.
 arkadowy: dziedziniec ~ *archit.* двір з аркадами.
 arkadyjski *poet.* аркадський.
 arkan *m.* аркан.
 arkana *a.* -ну, -пów, *blp., n., książ.* таємніці, -ніць, секрети, -тів; ~ polityczne таємніці політики.
 arktyczny арктичний.
 arkusik *m., zdr.* листик; (невеликий) аркуш. *Por.* arkusz.
 arkusz, *lm.* -sze, *m.* лист, -тá; ~ blachy лист жёрсті (бляхи); (*паперовий, друкований* — звичайно) аркуш; $\diamond$ ~ ewidencyjny листок обліку.
 arkuszowy листовий; аркушевий; *por.* arkusz; $\diamond$ książka formatu ~wego книжка формату в піваркуша, фоліант.
 arlekin, *lm.* -ну, *m., teatr., prz.* арлекін.
 arlekinada *ż., teatr., prz.* арлекінада.
 arlekiński арлекінський.
 armada *ż., hist.* армада.
 armata *ż.* гармата.
 armatni гарматний.
 armatura *ż., wojs., tech.* арматура.
 Armenia *ż.* Вірменія.
 Armeńczyk, *lm.* -су, *m.* вірменін.
 armia *ż.* армія; *ist.* Armia Czerwona Червона Армія; Armia Radziecka Радянська Армія; $\diamond$ ~ powietrzna повітряні військові сили (*rod.* сил).
 arnika *ż.; bot., farm.* арніка.
 arnikowy *bot., farm.* арніковий.
 arogancja *ż.* нахабство, нахабність, -ності, зухвальство, зухвальість, -лості.
 arogancki нахабний, зухвятий.
 arogancko нахабно, зухвало.
 arogant, *lm.* -псі, *m.* нахаба, нахабник, зухвалець, -льця.
 arogantka *ż.* нахаба, нахабниця, зухвала, -лої.
 arogować, -guję, -gujesz, -gował (sobie co) *książ.* приписувати, -сую, -суеш (собі що).
 aromát, -tu, *m.* аромát, -ту; $\diamond$ спец. ~ wina букет вина.
 aromatyczny 1) ароматний; 2) *xim.* ароматичний; ~ne związki ароматичні сполуки, -лук.
 aron *m., bot. (arum)* арум.
 arpedzio, *lm.* -dzia, -dziów, *n., muz.* арпеджіо (*невідм.*).
 arsen, -nu, *m., chem.* арсен, -ну, миш'як, -кú (*елемент*).
 arsenał, -tu, *m.* арсенáл, -лу.
 arsenalowy арсенáльний.
 Arseniusz Арсен.
 arsenowy *chem.* арсеновий; kwas ~ арсенова кислота.
 arsenik, -ku, *m.* миш'як, -кú (*сподука*).
 arsenikowy миш'яковий.
 arszyn *m., przest.* аршин.

- arszynowy przest.** аршинний.
- artel, -lu, lm. -le, m.** артиль, -лі; ~ prasy трудовá артиль; ~ rolniczy сільськогосподарська артиль; członek ~lu член артилі, артильник.
- artelowy** артильний; ~wa ugrawa ziemi артильний обробіток землі.
- artemizja ż., bot. (artemisia absinthium)** полин звичайний.
- arteria ż.** артерія.
- arterialny** артеріальний.
- arterioskleroza ż., med.** артеріосклероз, -зу.
- artezyski: studnia ~ka tech.** артезіанський колодязь.
- artretyczny med.** артритичний.
- artretyzm, -mu, m., med.** артрит, -ту.
- Artur** Артур, -ра.
- artykulacja ż., lingw.** артикуляція.
- artykulik m.** статейка.
- artykulować lingw. div.** artykułować.
- artikulowany lingw. div.** artykułowany.
- artykuł, -lu, m.** 1) стаття; 2) (книжки) розділ, -лу; 3) юр. стаття; artykuł (заст.); ~ kodeksu канного стаття кáрного кодексу; 4) торг. товар, -ру; ~ly codziennej (pięwszej) potrzeby товари широкого вжитку; prowadzić ~ держати товар, торгувати (чим); $\diamond$ ~ wiągu символ віри, кредо; ~ wstępny передовиця, передова, -вої.
- artkułowac, -luje, -lujesz, -lowal lingw.** артикулювати, -люю, -люєш.
- artkułowany lingw.** артикульований, членороздільний; mowa ~na членороздільна (артикульована) мова.
- artyleria ż.** артилерія; ~ armii армійська артилерія; ~ ciężka важка артилерія; ~ dalekonośna далекобійна артилерія; ~ gasienicowa артилерія на гусеничній тязі; ~ lądowa суходільна артилерія; ~ malokalibrowa дрібнокаліберна артилерія; ~ motogowa моторизована артилерія; ~ nieorganiczna додана артилерія; ~ przeciwczołgowa протитанкова артилерія; ~ przeciwlotnicza zenitna артилерія; ~ towarzysząca супровідна артилерія; (перен. жарт.— про неповороткого) ciężka ~ важка артилерія.
- artyleryjski** артилерійський.
- artylerzysta, -ty, lm. -ści, m.** артилерист.
- artysta, -ty, lm. -ści, m.** художник, митець, -тця; театр. артист; ~ malarz живописець, -ця, художник, маляр (род. малярá); $\diamond$ ~ rzeźbiarz скульптор, -ра.
- artystka ż.** художниця; артистка.
- Пор. artysta.*
- artystycznie** художньо, по-мистецьки; артистично. *Пор. artysta.*
- artystyczny** художній, мистецький; артистичний. *Пор. artysta.*
- artyzm, -mu, m.** художність, -ності.
- Aryczyk, lm. -cy, m.** арієць (род. арійця).
- Aryjka ż.** арійка.
- aryjka ż., zdr., muz.** невеличка арія.
- aryjski** арійський.
- aryk, -ku, m.** арік.
- arystokracja ż.** аристократія.
- arystokrata, -ty, lm. -ci, m.** аристократ.
- arystokratka ż.** аристократка.
- arystokratycznie** аристократично.
- arystokratyczny** аристократичний.
- arystokratyzm, -mu, m.** аристократизм, -му.
- aryston, -nu, m., muz.** аристон.
- arytmetycznie** арифметично.
- arytmetyczny** арифметичний.
- arytmetyka ż.** арифметика.
- arytmia ż., med.** арифмія.
- arytmograf, -fu, m.** арифмограф.
- arytmometr, -ru, m.** арифмометр, -ра.

as *m.* 1) карт. туз, -зá; 2) перен. ас; ~ lotnictwa ас авіації; ~ sportowy спортивний ас.
 asawuła, -ly, *lm.* -łowіе, *m., hist.* осаву́л.
 asceta, -ty, *lm.* -сі, *m.* аскёт.
 ascetycznie аскетично.
 ascetyczny аскетичний.
 ascetyzm, -mu, *m.* аскетизм, -му.
 Aschabad, -du, *m.* Ашхаба́д.
 aschabadzki ашхаба́дський.
 asekuracja *ż.* страхування.
 asekuracyjny страховий.
 asekurancтво *n., polit. lekс.* пере-страховка.
 asekurant, *lm.* -нци, *m.* 1) страхувальник; 2) перен. зневажл. перестраховувальник.
 asekurować, -ruje, -rujesz, -rował страхувати (страхую, страхую-еш); //~ się страхуватися.
 asenizacja *ż.* асенізація.
 asenizacyjny асенізаційний.
 asenizator, *lm.* -rzy *a.* -rowie, *m., spec.* асенізатор, -ра.
 asenizować, -zuje, -zujesz, -zował проводити асенізацію.
 asenterować, -ruje, -rujesz, -rował *wojs. div.* powolywać 3.
 asenterunek, -nku, *m., wojs. div.* pobór 2.
 asenterunkowy *wojs. div.* poborowy 1.
 aseptyczny *med.* асептичний.
 aseptyka *ż., med.* асептика.
 asesor, *lm.* -rowie *a.* -rzy, *m., hist.* асэсор, -ра.
 asesorski *hist.* асэсорський.
 asfalcjarstwo *n., spec.* виробництво асфальту.
 asfalcjarz, *lm.* -rze, *m., spec.* асфальтувальник.
 asfalt, -tu, *m.* асфальт, -ту.
 asfaltować, -tuje, -tujesz, -tował асфальтувати, -тую, -туюш.
 asfaltowanie *n.* асфальтування.
 asfaltowany асфальтований.
 asfaltowy асфальтовий.
 asfiksjja *ż., med. (asphyxia)* асфіксія.
 askaryda *ż., zool.* аскаріда.
 asocjacja *ż., psych. i in.* асоціація;

~ myśli асоціація ідей;
 ~ stowarzyszeń naukowych асоціація наукових установ.
 asocjacyjny 1) асоціаційний; 2) *psych.* асоціативний.
 asocjować, -tuje, -tujesz, -jował *psych. i in.* асоціювати, -ціюю, -ціюеш.
 asonacja *ż., poetyc. div.* asonans.
 asonans, -su, *m., poetyc.* асонанс.
 asonansowy: гут ~ асонанс.
 asortyment, -tu, *m.* асортимент, -ту.
 aspekt, -tu, *m.* аспéкт, -ту; (*грам.— звичайно*) вид, -ду.
 aspiracja *ż.* 1) пра́гнення; устремління (*pidше*); mieć wysokie ~je máти високі пра́гнення (устремління); 2) *lingw.* прїдих, -ху; 3) *мед.* аспірація.
 aspiracyjny 1) прїдиховий; 2) аспіраційний. *Пор.* aspiracja 2, 3.
 aspirant, *lm.* -нци, *m.* аспіра́нт.
 aspirantka *ż.* аспіра́нтка.
 aspirantura *ż.* аспіра́нтура.
 aspirata *ż., lingw.* аспіра́та.
 aspirator *m., tech.* аспіра́тор, -ра.
 aspirować, -ruje, -rujesz, -rował (do czego) пра́гнути (чого́).
 aspiryna *ż., farm.* аспі́рін, -ну.
 aspis *m., zool.* аспі́д.
 Assam, -mu, *m.* Ассáм, -му.
 astenia *ż., med.* астенія.
 asteniczny *med.* астенічний.
 aster, -tra, *m., bot.* айстра.
 asteroida (*częściej w lm.*) -roidy, -roid, *ż., astr.* астероїди, -дів.
 astma *ż., med.* а́стма.
 astmatyczka *ż., med.* астма́тїчка.
 astmatyczny *med.* астма́тїчний.
 astmatyk, *lm.* -су, *med.* астма́тик.
 astra *ż. div.* aster.
 Astrachań *m.* Астрахань, -ні.
 astrachański астраха́нський.
 astralny *astr.* астра́льний.
 astrofizyczny *astr.* астрофізічний.
 astrofizyk, *lm.* -су, *m., astr.* астрофі́зик.
 astrofizyka *ż., astr.* астрофі́зика.
 astrograf *m., spec.* астрогра́ф.
 astrolabia *ż., geod.* астролі́бія.

astrolog, *lm.* -logowie *a.* -lodzy, *m.* астролог.

astrologia *ż.* астрологія.

astrologiczny астрологічний.

astronom, *lm.* -mi *a.* -mowie, *m.* астроном.

astronomia *ż.* астрономія.

astronomicznie астрономічно.

astronomiczny астрономічний.

astygmatyczny *med.* астигматичний.

astygmatyzm, -m, *m., med.* астигматизм, -му.

asumpt, -tu, *m., książ.* спонука, привід, -воду.

asygnacja *ż.* 1) (дія) асигнування; 2) (банковий білет) асигнація.

asygnacyjny асигнаційний; $\diamond$ kwit $\sim$ асигновка; pieńiądz $\sim$ асигнація.

asygnata *ż.* 1) (банковий білет) асигнація; 2) (документ для одержання грошей) асигновка; 3) (документ на видачу товарів) наряд, -ду.

asygnować, -nuje, -nujesz, -nował асигнувати, -ную, -нуєш.

asygnowanie *n.* асигнування.

asymetria *ż.* асиметрія.

asymetryczny асиметричний.

asymilacja *ż.* асиміляція.

asymilacyjny асиміляційний.

asymilować, -luje, -lujesz, -lował асимілювати, -люю, -люєш; // $\sim$ się асимілюватися.

Asyria *ż., hist.* Ассірія.

Asyryjczyk, *lm.* -cy, *m.* ассірієць, -рійця.

Asyryjka *ż.* ассірійка.

asyryjski ассірійський.

asysta *ż.* супровід, -воду.

asystencja *ż.* 1) по́чет (род. по́чту); 2) юр. прису́тність, -ності.

asystencki асистентський.

asystent, *lm.* -nci, *m.* асистент.

asystentka *ż.* асистентка.

asystować, -tuje, -tujesz, -tował 1) (przu szum) бути прису́тнім (при чо́му); *sneć.* асистувати, -тую, -туєш; $\sim$ przu oregasji асистувати при операції; 2) (кому) супроводити, -джу, -диш (кого); $\sim$ кому w ро-

drożу супроводити ко́го в до́ро́зі; $\diamond$ $\sim$ dаmоm зали́цяти-ся, упада́ти ко́ло дам.

at! *wkrz.* ат! ет! е!

atak, -ku, *m.* 1) *wiśськ.* ата́ка; $\sim$ boczny фланго́ва ата́ка;

$\sim$ czołgów та́нкова ата́ка; $\sim$ czołowy лобова́ ата́ка; 2) *med.* припа́док, -дку;

$\sim$ serca серце́вий припа́док.

atakować, -kuje, -kujesz, -kował атакува́ти, -кую, -куєш; $\diamond$ *peren.* $\sim$ kogo prośbami

надокуча́ти ко́му проха́ннями.

atakowy *med.* припа́дочний, припа́дковий.

ataman, *lm.* -ni, *m.* ота́ман.

atamanić, -nie, -nisz, -nił отама́нува́ти, -ну́ю, -ну́єш, отама́нити.

atamański отама́нський.

atamanstwo *n.* отама́нство, отама́нува́ння.

Atanazy, -zego Опана́с, Пана́с; Атанасі́й.

ataraksja *ż., fil.* атараксія.

atawistyczny атавістичний.

atawizm, -mu, *m.* атавізм, -му.

ateista, -ty, *lm.* -ści, *m.* атеїст.

ateistka *ż.* атеїстка.

ateistyczny атеїстичний.

ateizm, -mu, *m.* атеїзм, -му.

atencja *ż., książ.* 1) напру́жена ува́га; 2) (*y поведі́нці*) пова́га, поша́на; być dla kogo z wielką $\sim$ ją виявля́ти до ко́го вели́ку поша́ну, ста́витися

до ко́го з вели́кою пова́гою.

Atena *ż.* афіня́нка.

Ateny, *Aten*, *blp.* Афі́ни, -фі́н.

Ateńczyk, *lm.* -cy, *m.* афіня́нин.

ateński афі́нський.

atermiczny *fiz.* атермічний.

ateścianka *ż.* ате́сткія.

atestat, -tu, *m.* атеста́т.

atestować, -tuje, -tujesz, -tował ате́стувати, -тую, -туєш.

ateusz, *lm.* -sze, *m. div.* атеїста.

ateuszostwo *n. div.* атеїзм.

ateuszowski *div.* атеїстичний.

atlant *m., archit.* атла́нт.

atlantycki атла́нтський; Осеа́н

Atlantycki Атла́нтський океа́н, -ну.

Atlantyk, -ku, m. Атлантичний океан, -ну.

atlas, -su, m. атлас; ~ *anatomiczny* анатомічний атлас.

Atlas, -su, m. Атлас, -су.

atleta, -ty, lm. -ści, m. атлет.

atletyczny атлетичний.

atletyka ж. атлетика.

atlas, -su, m. атлас, -су; $\diamond$ *przek. szkoda czasu i ~su* марна праця, шкода заходу (праці).

atlasowy 1) атласний; **2)** *peren.* делікатний, ніжний.

atmosfera ж. атмосфера.

atmosferyczny атмосферний.

atoli sp., księż. протé, однак; (*розм. — ще*) одначе.

atom, -mu, m. атом.

atomista, -ty, lm. -ści, m., -fil. атоміст, прихильник атомістичної теорії.

atomistyczny fil. атомістичний.

atomistyka ж., *fil.* атомістика.

atomizm, -mu, m., fil. атомізм, -му.

atomowość ж. атомність, -ності.

atomowy атомний; *siężak* ~ атомна вага; *bomba* ~ *wa* атомна бомба.

atonia ж., *med.* атонія.

atoniczny med. атонічний.

Atos, -su, m. Афон, -ну.

atrakcja ж. 1) *fiz., chim., lingw.* атракція; 2) *peren.* явище, яке викликає величезне зацікавлення; *obesna wystawa jest ~ją miasta* ця виставка викликає величезне зацікавлення в місті; 3) (*програми*) атракціон, -ну.

atrakcyjny привабливий; $\diamond$ *siła ~na* привабливість, -вості.

atrament, -tu, blm., m. чорнило; *sneć. ~* супратисну симпатичне (секретне) чорнило.

atramentowy чорнильний.

atrofia ж. атрофія.

atrofowany атрофований.

atrofować się, -fuje, -fujesz, -fował атрофуватися, -фуюся, -фуються.

atropina ж., *chem., farm.* атропін, -ну.

atropinowy chem., farm. атропіновий.

atrybucja ж., *ofic.* компетенція; *pależeć do czegoj ~ji* належати до чийої компетенції, входити в чийо компетенцію.

atrybut m. атрибут.

atrybutywny атрибутивний.

attaché nieodm., m., dupl. аташе (невідм.).

attycki аттичний.

attycyzm, -mu, m. аттицизм, -му.

attyka ж., *archit.* аттик.

Atyka ж. Атика.

atut, -tu, m. козир, -ря.

atutować, -tuje, -tujesz, -tował козиряти, ходити з козиря.

atutowy козирний.

audiencja ж. аудієнція.

audiencyjalny який (що) стосується аудієнції; (*у контексті*) для аудієнції; *salon ~na* зал для аудієнції.

audycja ж., *rad.* радіопередача, передача.

audytor, lm. -rzy a. -rowie, m., praw., wojs. аудитор, -ра.

audytorium, lp. nieodm., lm. -ria, -rów, n. аудиторія.

audytorski praw., wojs. аудиторський.

augiaszowy: stajnie ~we *przen.* авгіюві стайні (*род. стáень*).

augur, lm. -rzy a. -rowie, m., hist., przen. авгур, -ра.

August Август.

Augustyn Августин.

aukcja ж., *przest. div.* лicyтacja.

aukcjonować, -nuje, -nujesz, -nował *przen. div.* лicyтować.

aukcyjny przest. div. лicyтacyjny.

aula ж. (*здебільшого в університеті*) актовий зал, -лу.

auł, -lu, m. аул, -лу.

aura ж. 1) *knjż.* погода; 2) *med.* аура.

Aurelia Аврелія.

aureola ж., *bezpr., przen.* ореол, -лу.

aurora ж., *poet., przest.* аврора.

auskultacja ж., *med.* аускультация.

auskultant, lm. -nci, m. судовий практикант,

- auskultator**, *lm.* -rowie *a.* -rzy, *m.*, *med.* лікар, який вислухує хворого.
auskultować, -tuje, -tujesz, -tował *med.* вислухувати (хворого).
auspicja, -jów, *blp.* 1) *rel. ist.* ауспіції, -цій, прізвістка; *перен.* pod dobrymi ~jami при добрих ауспіціях, в щасливий (добрий) час, при сприятливих обставинах; 2) *книж.* покровительство; **robić coś pod czyimiś ~jami** робити що під чийм покровительством (прободом).
austera *ż.* корчма, постійний двір (*род.* двора).
Australczyk, *lm.* -cy, *m.* австралець, -лійця.
Australia *ż.* Австралія.
australijski австралійський.
Australka *ż.* австралійка.
Austria *ż.* Австрія.
austriacki австрійський.
austriaczka *ż.* австрійка.
Austriak, *lm.* -cy, *m.* австрієць, -рійця.
austromarksizm, -mu, *m.* австромарксизм, -му.
Austro-Węgry, -gier, *blp.*, *hist.* Австро-Угорщина.
auszpik, -ku, *m.*, *kul.* холодєць, -дю, драглі, -лів.
auť, -tu, *m.*, *sport.* аут; **wychodzić na ~** робити аут.
autarkia *ż.*, *ek.*, *fil.* автаркія.
autentycznie автентично.
autentyczność *ż.* автентичність, -ності.
autentyczny автентичний.
autentyk, -ku, *m.* оригінал, -лу.
auto *m.* автó (*невідм.*).
autoanaliza *ż.* самоаналіз, -зу.
autobiografia *ż.* автобіографія.
autobiograficzny автобіографічний.
autobus, -su, *m.* автобус.
autobusowy автобусний.
autochton, *lm.* -ni, *m.* 1) автохтón, корінний житель, тубілець, -льця; 2) (*лише в мн.*) місцеве населення.
autochtoniczny автохтónний, місцевого походження,
- autodafe** *nieodm.*, *n.*, *hist.* аутодафё, автодафё (*невідм.*).
autodreżyna *ż.*, *kol.* автодрезіна.
autodydakta, -ty, *lm.* -ci, *m.* автодидáкт, самоу́к, самоу́чка.
autodydaktyka *ż.* автодидáктика, самонавчання, самоосвіта.
autodyna *ż.*, *rad.* автодін.
autogenetyczny *biol.* автогенетичний.
autogeneza *ż.*, *biol.* автогенез, -зу.
autogiro *n.*, *lol.* автожір, -ра, вертолёт, -льóта.
autograf, -fu, *m.* автóграф.
autograficzny автографічний.
autoinfekcja *ż.*, *med.* самозараження, автоінфекція.
autokolumna *ż.* автоколóна.
autokracja *ż.* автокрáтія, самодержавство.
autokrata, -ty, *lm.* -ci, *m.* автокрáт, самодержець, -жця.
autokratyczny автокрáтичний, самодержавний.
autokrytycyzm, -mu, *m.* самокрітика.
automat, -tu, *m.* автómáт.
automatycznie автómáтично.
automatyczność *ż.* автómáтичність, -ності.
automatyczny автómáтичний.
automatyzacja *ż.* автómáтизація.
automatyzm, -mu, *m.* автómáтизм, -му.
automatyzować, -zuję, -zujesz, -zował автómáтизувати, -зую, -зуюш.
automobil, -lu, *lm.* -le, *m.* автómóбиль; ◊ ~ орапсегзопу броневи́к, -ка́.
automobilista, -ty, *lm.* -ści, *m.* автómóбильст.
automobilizm, -mu, *m.* автómóбильний спорт, -ту, автómóбильзм, -му.
automobilowy автómóбильний.
autonomia *ż.* автómómія.
autonomicznie автómómно.
autonomiczność *ż.* автómómність, -ності.
autonomiczny автómómний.
autonomista, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *polit.* автómómіст.

autonomiczny *polit.* автономістський.

autoplastyka *ż., chir., druk.* автопластика.

autopług *m., roln.* автоплуг.

autoportret, **-tu**, *m.* автопортрет.

autopsja *ż.* автoпсія; (*трупа* — *ще*) рoзтин, -ну.

autor, *lm.* **-rowie a. -rzy**, *m.* автор, -ра.

autorament: *człowiek starego* ~ту людина старoго (давнього) склaду, людина старoсвітських звичаїв.

autoreklama *ż.* самореклама.

autorka *ż.* авторка.

autorski авторський.

autorstwo *n.* авторство.

autorytatywny авторитетний.

autorytet, **-tu**, *m.* 1) авторитет, -ту; *cieszyć się ~tem* користуватися авторитетом; *rodzaw a życzyć* ~ підірвати чий авторитет; 2) (*про людину*) авторитет, -та.

autoryzacja *ż.* авторизація.

autoryzować, **-zuję**, **-zujesz**, **-zował** авторизувати, -зую, -зуюш.

autoryzowany авторизований.

autosanie, **-ni**, *blp.* автосани, -ней.

autostrada *ż.* автoстрада.

autosugestia *ż.* автoсугестія.

autoterapia *ż., med.* автoтерапія.

autotyp, **-pu**, *m., poligr.* автотіпія (*відбиток*).

autożyro *n., lot. div.* **autogiro**.

Avignon, **-nu**, *m.* Авіньйон.

awangarda *ż.* авангaрд, -ду; *partia komunistyczna jest ~dą klasy robotniczej* комуністична партія — авангaрд робітничого класу.

awans, **-su**, *m.* 1) *бухг., перен.* аванс, -су; *tytułem ~su* авансом; *перен. robić ~se* (кому) робити аванси (кому); 2) підвищення по службі; $\emptyset$ ~ *społeczny proletariatu* висування.

awansować, **-suje**, **-sujesz**, **-sował** 1) авансувати, -сую, -суюш, видавати аванс; 2) підвищувати когo по службі; 3) іти вoрoу по

службі; одержувати вищий чин; 4) (кого) *polit.* висувати, висунути (кого); // ~ *się div.* **awansować** 3.

awansowana, **-nej**, *ż., polit.* висування.

awansowanie *n.* 1) авансування, видавання авансу; 2) підвищення по службі; 3) висування; *докон.* висунення. *Пор.* **awansować**.

awansowany, **-nego**, *lm. -ni, m., polit.* висуванець, -нця.

awansowy авансовий.

awantura *ż.* 1) скандал, -лу, бешкет, -ту; 2) *заст.* пригода.

awanturница *ż.* 1) скандалістка, бешкетниця; 2) та, що шукає пригод. *Пор.* **awanturник**.

awanturnictwo *n. div.* **awanturniczność**.

awanturniczo сварливо, причепливо.

awanturniczość *ż.* 1) нахил до скандалів; 2) *заст.* шукання пригод.

awanturniczy сварливий, причепливий.

awanturnik, *lm. -су, m.* 1) скандаліст, бешкетник; 2) *заст.* той, що шукає пригод.

awanturować się, **-guje**, **-gujesz**, **-gował** скандалити, бешкетувати, -тую, -туюш.

awaria *ż., mor.* аварія.

awaryjny аварійний.

awers, **-su**, *m.* аверс.

awersja *ż., med. i in.* огіда, відраза.

awiacja *ż.* авіація.

awiacyjny авіаційний.

awiator, *lm. -rowie a. -rzy, m. div.* **lotnik**.

awiomatka *ż. div.* **lotniskowiec**.

awionetka *ż.* авіетка.

awitaminoza *ż., med.* авітамініз, -зу.

awiz, **-zu**, *m.* 1) *форз.* повідомлення, сповіщення; 2) *банк.* авізо (*невідм.*).

awizacja *ż.* 1) повістка; ~ *sądowa* судовá повістка; 2) *div.* **awiz** 1.

awizacyjny авізний, повідомний.
awizo *n., mor., handl.* авізо (*невідм.*).
awizować, -zuje, -zujesz, -zował
ofic. повідомляти, сповіщати.
azalia *ż., bot.* азалія.
azbest, -tu, *m., min.* азбест, -ту.
azbestowy азбестовий.
Azerbejdżan, -nu, *m.* Азербайджан.
-ну.
Azerbejdżaniec, -ńca, *lm. -ńcy, m.*
азербайджанець, -нця.
Azerbejdżanka *ż.* азербайджанка.
Azja *ż.* Азія.
Azjata, -ty, *lm. -ci, m.* азіат.
azjatycki азіатський.
azoiczny *geol.* азойський.
azorka *ż., bot. (azorella)* азореля.
azorski азорський; *Wyspy Azorskie* Азорські острови, -вів.
azot, -tu, *m., chem.* азот, -ту.
azotan, -nu, *m., chem.* азотнокисла сіль (*род. солі*).
azotowy *chem.* азотний.

azowski азівський; *Morze Azowskie* Азівське море.
Azów, -zowa *m.* Азів.
azulina *ż., chem.* азурын, -ну, азулін, -ну.
azuryt, -tu, *m., min.* азурыт, -ту.
azyl, -lu, *m., praw., polit.* притулок, -лку, пристановище; *prawo ~lu* право притулку.
azymut, -tu, *m., astr., mat.* азимут.
aż *sp., part.* аж; *będzie czekał ~* о п р г з у j d z i e почекано, (аж) поки він прийде; *~ do tąd* аж доти.
ażeby *sp. div.* абы.
ażio *nieodm., n., handl.* ажіо (*невідм.*).
ażiotaż, -żu, *m., handl.* ажіотаж, -жу.
ażur, -gu, *m.* ажур, -ру.
ażurek, -rku, *m. (вишивка)* ажур, -ру.
ażurowy ажурний.

B

b I *tuz.* сі бемоль.
b II (*były*) *skr.* колишній.
b III (*bieżący*) *skr.* поточний; (*у датуванні — звичайно*) цей; *~ miesiąca* цього місяця.
ba! *wkrz., pot.* ба, та ба! $\diamond \sim \sim$ ну, ну!
baba *ż.* 1) *прям., перен., тех., археол.* баба; *розм. hegod ~* козир-баба; *міф., перен.* *~ jag a* баба-яга; 2) *орн. (pelicanus apocryphus)* пелікан, баба-птиця; 3) *мисл.* сойка; 4) *астр.* Baby Плеяди (*род. Плеяд*).
babcia *ż., pieszcz.* бабуся, бабуня.
babcin(y) *pieszcz.* бабусин, бабунин.
babczyn(y) 1) бабчин; бабин; 2) бабусин; 3) бабин. *Пор. babka 1—3.*
Bab-el-Mandeb, -bu, *m.* Баб-ель-Мандебська протока.
babi: *~bie lato* бабине літо.

babiarz, *lm. -rze, m., pogardl.* бабій, -бія, баболюб.
babieć, -bieje, -biejesz, -biał, -bieli *pot. 1)* (*про жінок*) старіти, старітися; 2) *перен. зневажл.* ставати бабою, бабіти, бабитися, -блюся, -бишся.
Babilon, -nu, *m., hist.* Вавілон.
babiloński *hist.* вавілонський; *перен. wieża ~ka* вавілонське стовпотворіння.
babimór, -mogu, *m., bot. (lycorodium clavatum)* п'ядич булавовидний.
babin бабин.
babina *ż., robiaż.* бабуся.
babiniac, -ńca, *lm. -ńce, m. 1)* жарт. жіноче царство; 2) (*в церкві*) бабинець, -нця.
babinka *ż., robiaż. div.* babina.
babisko *n., pogardl. div.* babsko.
babit, -tu, *m., tech.* бабіт, -ту.
babka *ż. 1)* (*про споріднення*) бабка, (*розм.—це*) баба; 2) (*ста-*

- рушка*) бабу́ся; 3) (*дорев.* — *сільська акушерка*) ба́ба, пови́ту́ха; 4) *кул.* ба́ба; 5) *бот.* (*plantago*) подоро́жник; $\diamond \sim$ śiera піжмурки, -рок, жму́рки.
- babkowane, -tych, bot.** (*plantaginaceae*) подоро́жникові, -вих.
- babkowaty** 1) ба́б'ячий; 2) *перен.* зморшкува́тий; *twarz* $\sim$ та зморшкува́те обліччя.
- babosze, -szów, blp.** панто́флі, -фель *a.* -флів.
- babrać, -brzę, -brzesz, -brał pot.** 1) ба́брати; 2) (*погано малювати, писати*) ма́зати (ма́жу, ма́жеш), ба́зграти, ляпати; $// \sim$ się ба́братися.
- babrała, -ły, lm. -ły, m., pot.** 1) нехлю́й, -лю́я, замазу́ра; 2) (*перен.* — *про повільну людину*) мару́да, мару́дник.
- babranie n., pot.** 1) ба́брання; 2) ма́зання, ба́зграння, ляпання; *пор.* **babrać**; $// \sim$ się ба́брання.
- babranina ż., pot.** 1) мазани́на, базграні́на; *to pa jz wuklejsza* $\sim$, *nie obraz* це просто мазани́на, а не карти́на; 2) (*дія*) *див.* **babranie**.
- babski** ба́бський, ба́б'ячий.
- babsko n., rogardl.** ба́бище, ба́б'ясько, ба́бега, ба́бе́ра.
- babula ż., pieszcz. div. babunia.**
- babunia ż., pieszcz.** бабу́ся, бабу́ня, бабу́сечка, бабу́сенька.
- babusia ż., pieszcz. div. babunia.**
- babuwizm, -mu, m., polit.** бабу́візм, -му.
- баса, -су, lm. -cowie, m.** (*в Татарax*) ста́рший чаба́н, -на́.
- bach!** *wkrz.* бах, баба́х!
- bachanalia (częściej w lm.) -lie, -lii, ż.** вакханалі́я.
- bachantka ż.** вакха́нка.
- Bachczysaraj, -ju, m.** Бахчисара́й.
- bachiczny** вакхі́чний.
- bachmat m., hist.** бахма́т.
- bachnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli** баба́хнути, ге́пнути, ге́пнутися.
- bachog, lm. -gu, m.** 1) вередли́ва (незносна) дити́на; 2) (*нешлюб-*
- на дитина*) байстра́, -ря́ти, байстра́чок, -ка́ (*заст.*).
- Bachus m., mit.** Вакх.
- baciąg(z), lm. -gu a. -rze, m.** 1) ву́личний хлопчи́сько; 2) (*про бешкетника*) хуліга́н; 3) (*про обідранця*) бося́к, -ка́; 4) (*у моральному відношенні*) розпу́сник, розпу́тник; 5) (*про пустуна*) гульві́са, ши́бенік.
- bacik m.** батіжо́к, -жка́.
- bacisko m. a. n.** батожи́ще.
- basnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli** 1) (*ударити*) ба́хнути, ля́снути; 2) (*упасти*) баба́хнути, ге́пнути (*ся*), бря́знути.
- basówka ż. (в Татарax)** пасту́ший курі́нь, -реня́, коли́ба.
- baszek, -czka, m., karc., żart.** ба́кара́ (*невідм.*).
- baszenie n.** зверта́ння ува́ги, зважа́ння; пильні́сть, -ності; $\diamond$ *mieć* $\sim$ (*на со*) зважа́ти, зверта́ти ува́гу (*на що*); *dać* $\sim$ (*на со*) зва́жити, зверну́ти ува́гу (*на що*).
- basznie** ува́жно; пильно́.
- baszność ż.** 1) ува́га; *dać* $\sim$ *па со* зважа́ти *на що*, ма́ти *що на ува́зі*; пильні́сть, -ності; $\sim$ *boliszewicka* більшови́цька пильні́сть; 2) (*ви́гук*) ува́га! обе́режно! *військ.* е́тру́нко! $\diamond$ *mieć się* *па* $\sim$ *сі* стерегті́ся, -режу́ся, -реже́шся, берегті́ся.
- basznu** ува́жний; пильни́й.
- baszyć, -cze, -czysz, -czył** зверта́ти ува́гу, зважа́ти; *nie* $\sim$ *cząp* *па...* незважа́ючи *на...* неважа́ючи *на...*; $\diamond$ **basz**, *żebyś się* *nie* *potulił* *диви́сь*, не поми́ліся.
- bać się, boję, boisz, bał** (*o kogo, o co*) бо́ятися (бо́юся, бо́шся) (*за ко́го, за що*).
- badacz, lm. -cze, m.** дослі́дник.
- badaczka ż.** дослі́дниця.
- badać** 1) дослі́джувати, -джу́ю, -джу́єш, вивча́ти; 2) (*провади́ти слі́дство*) до́питувати, -ту́ю, -ту́єш; 3) *мед.* огляда́ти, обслі́дувати, -ду́ю, -ду́єш.
- badanie n.** 1) дослі́дження, до́слі́д,

-ду; ~ паукове науковий дослід, наукове дослідження; (медокон. дія) досліджування; 2) допит, -ту; ~ jeńca допит полоненого; ~ krzyżowe перехресний допит; 3) медичний огляд, -ду, медогляд. Пор. badać.

badawczo допитливо.

badawczość ж. допитливість, -вості.

badawczy 1) допитливий; ~ u myśl допитливий розум, -му; 2) (зв'язаний з науковим дослідом) дослідний; ргаса паукowo-~cza науково-дослідна праця.

Baden, -nu, m. Баден.

Badenia ж. Баден, -ну, (провінція).

badyl, -dów, bhp., żart., pot. курорти, -тів.

badyl, lm. -le, m. стебліна, бадиліна.

badylek, -lka, m., zdr. стеблінка, бадилінка.

Baffina: Ziemia ~ ж. Баффінова Земля.

bagatela ж. 1) дрібниця; to nie ~ це не дрібниця, це не жарт; 2) муз. п'єска.

bagatelizować, -zuje, -zujesz, -zował (кого, со) нехтувати, -тую, -туєш (ким, чим і когь, що), легковажити (когь, що і ким, чим).

bagatelizowanie n. нехтування, легковаження.

bagatelka ж., zdr. дрібничка.

bagatelny pot. маловажний, мало-значний, незначний.

bagaż, -żu, lm. -że, m. багаж, -жy.

bagażnik m. багажник.

bagażowe, -wego, n., kol. i in. 1) плата за перевіз багажy; 2) багажний тариф, -фу.

bagażowy I kol. i in. багажний.

bagażowy II, -wego, lm. -wi, m., kol. i in. носильник, носій, -сія.

Bagdad, -du, m. Багдад.

bagdadzki багдадський.

bagienko n., zdr. болітце.

bagiennica ж., med. (paludismus)

малярія, болотна гарячка, пропасниця.

bagienny болотний; болотний (pidше); хім. gaz ~ болотний газ, -зу; мед. gorączka ~ паболотна гарячка, болотна пропасниця.

bagier, -gra, m., tech. землечерпалка.

bagieta ж., tech. барет.

bagietka ж., farm. i in. скляна паличка для розмішування ридін.

bagiet, -tu, m., wojs. штик, -ка, багнет; ~ па brońl примкнуті штикі! ~ zdejm! зняті штикі! iść па ~tu йти в штикі; O walka па ~tu штиковий бій (под. бою).

bagietówka ж., wojs. рушниця з штиком (з багнетом).

bagnetsztanga ж., tech. див. прет zakretowy.

bagniówka ж., bot. (empetrum) водянка.

bagnisko n. 1) багнище, багнісько; 2) bot. (ledum palustre) багно звичайне, багульник.

bagnisty багністий, болотистий; трясовинний, драговинний. Пор. bagno 1.

bagno n. 1) багно, болото; (про грузьке місце — ще) трясовина, драговина; 2) bot. див. bagnisko 2.

bagrować, -ruje, -rujesz, -rował tech. черпати землечерпалкою, поглиблювати, -люю, -люєш.

bagrownica ж., tech. див. bagier.

Bahama ж. Багамські острови, -вів.

baj I, lm. -jowie, m., przedrew. бай.

baj II, lm. -je, m., pot. див. bajarz.

baja ж., tkac. байка.

bajacz, lm. -cze, m. див. bajarz.

bajać, -je, -jesz, -jał 1) казати (розповідати) казки; 2) (нісє-нітниця) плести (плетy, плетєш), верзти.

bajadera ж. баядерка.

bajan m., muz. баян.

bajanie n. теревєні, -нів, балакаїна.

bajanista, -ty, lm. -ści, m. баяніст.

bajarz, lm. -rze, m. 1) казкар, -рy,

розповідач казок; 2) *див.* bajczarz.

bajbardzo *przst.*, *posp.* байдуже; jemu to ~ йому байдуже; $\diamond$ mieć kogo za ~ мати когó ні за що (за нішó).

bajc *m.*, *chem. див.* bejc.
bajcować *chem.*, *kul. див.* bejcować 1.

bajcowanie *n.*, *chem.*, *kul. див.* bejcowanie.

bajczarka $\dot{z}$. плетуха.

bajczarski плетунський.

bajczarstwo *n.* розпускання плітók.

bajczarz, *lm. -rze, m.* плетун, -на.

bajda $\dot{z}$. вігадка, байка; (*про дурницю*) нісенітниця, небиліця, теревéні, -нів; o p o w i a d a $\dot{c}$ ~du теревéні (нісенітниця, небиліці) плесті (правити).

bajdak *m.* байдак, -ка.

Bajdarskie Wrota, Wrót, *blp.* Байдарські ворóта (*род.* ворít).

bajdura, -гу, *lm. -гу, m.*, *posp. див.* bajczarz.

bajdurzenie *n.*, *pot.* базікання, балаканіна; теревéні, -нів, нісенітниця, -ниця. *Пор.* bajdurzyć. bajdurzyć, -rzę, -rzysz, -rzył *pot.* базікати, балакати; (*про дурниця*) верзті, торбчити.

bajeczka $\dot{z}$., *zdr.* 1) кáзочка; 2) бáечка. *Пор.* bajka.

bajecznie казкóво; неймовірно, надзвичáйно, незвичáйно; ~ та піо казкóво (неймовірно, надзвичáйно). дéшево. *Пор.* bajeczny.

bajeczny казкóвий; (*перен.* — *це*) неймовірний, надзвичáйний, незвичáйний.

bajka $\dot{z}$. 1) кáзка; 2) (*повчальна, алегорична*) байка; $\diamond$ goz sie wa $\dot{c}$ ~ki поширювати вігадки (пліткі); e, to ~l *ce* пустéл

bajkalski байкальський; Jezіo гo Bajkalskie óзеро Байкал, -лу.

Bajkał, -ту, *m.* Байкал, -лу.

bajkopis. *lm. -sowie, m. див.* bajkopisarz.

bajkopisarstwo *blm.*, *n.* байкарство; $\diamond$ celować w ~wie бóти ви-

датнім байкарém, бóти майстром байки.

bajkopisarz, *lm. -rze, m.* байкар, -ря.

bajkowy *див.* bajeczny.

bajoński: s u m y ~kie величéзні (казкóві) сýми (*род.* сум).

bajogko *n.*, *zdr.* калюжжа, баюрка.

bajogo *n.* калюжа, баюра.

bajowy *tkaс.* байковий.

bajroniczny *lit.* байронічний.

bajronizm, -му, *m.*, *lit.* байронізм, -му.

bajtafa, -ту, *lm. -ту, m.*, *pot.*, *zart.* недотéпа.

bajtować, -луje, -lujesz, -lował *pot.*, *zart.* плесті (плетý, плетéш), верзті; (*говорити пусте* — *це*) базікати.

bajura $\dot{z}$. *див.* bajogo.

bak *m.*, *mor.* бак.

baka I: ~kę (~ki) k o m u $\dot{s}$ wie ci $\dot{c}$ *pot.* лестіти в óчі кому, в óчі світіти кому.

baka II $\dot{z}$., *mor.* бáкен; (*сигнальна башта*) маяк, -ка.

bakalarnia $\dot{z}$., *rogardl.* 1) початкóва шкóла; 2) погáна шкóла.

bakalarstwo *n.* 1) учительовáння; 2) педантизм, -му. *Пор.* bakałarz 1, 2.

bakalaureat, -tu, *m.* стýпíнь бакалáвра.

bakalie, -lii, *blp.* бакалія, бакалійні товари, -рів.

bakałarz, *lm. -rze, m.* 1) *розм.* учитель початкóвої шкóли; 2) *перен.* педант; 3) *ист.* бакалáвр, -ра.

bakarat, -tu, *blm.*, *m.*, *karс.* бакара (невідм.).

bakcył, *lm. -le, m.* бацýла.

bakenbardy, -dów, *blp.*, *pot. див.* bokobrody.

baki *blp. див.* bokobrody.

bakierować, -guje, -gujesz, -gował *pot.* 1) викривляти; 2) *перен.* псувати (псуó, псуéш); 3) (*у розмові*) гнóти, хиліти, -лю, -лиш; $\diamond$ ~ czarkę збивáти шапку набакір; // ~ się збивáтися з правільного шляхý (з пуття).

bakiński бакінський.

bakłażan, -nu, *m.* баклажán.
bakszysz, *lm.* -sze, *m.* бакшіш,
-шá.

bakteria *ż.* бактерія.
bakteriobójczy бактерицидний.
bakteriolog, *lm.* -logowie *a.* -lodzy,
m. бактериолог.

bakteriologia *ż.* бактериологія.
bakteriologiczny бактериологічний;
wojna ~na бактериологічна
війна.

Baku *nieodm., n.* Бакý (невідм.).
bakun, -nu, *bot.* (*nicotina rus-*
tica) бакýн, -на.

bal I, -lu, *lm.* -le, -lów, *m.* бал, -лу;
~ maskowy бал-маскарáд,
-ду; $\diamond$ *перен.* sprawić ko-
mu ~ висікти (відшмагáти)
когó, dáти чо́су ко́му.

bal II, -la, *lm.* -le, -l, *m.* 1) (*про*
колоду) бáлка; 2) (*про матерію*)
сувій, -во́ю.

balans, -su, *m.* 1) рівнова́га;
2) жерді́на акробáта.

balansjer *m., tech.* 1) *тех.* балан-
сір, -ра; 2) (*у возі*) коромисло.

balansować, -suje, -sujesz, -sował
1) балансува́ти, -сýю, -сýеш;
2) *перен.* бáйдикити б́йти
(б́ю, б́еш), бáйдикува́ти, -кюю,
-кúеш.

balansowanie *n.* 1) балансува́ння;
2) бáйдикува́ння. *Пор.* balanso-
wać.

balas *m., bud.* баля́са, баля́сина.
balast, -tu, *m.* бала́ст, -ту; *pie-*
rotrzebny ~ за́йвий ба-
ла́ст.

balastować, -tuje, -tujesz, -tował
kol. бала́стувáти, -тýю, -тýеш.

baldach, -chu, *m.* 1) *bot.* (*umbella*)
зóнтик; 2) *div.* baldachim.

baldachim, -mu, *m.* балдахін.

baldaszek, -szka, *m., zdr.* невелич-
кий балдахін.

baldaszkow(at)e, -w(at)ych, *bot.*
(*umbelliferae*) зóнтичні, -них.

baldrian, -nu, *m., bot.* (*valeriana*)
валеріана.

Baleary, -rów, *blp.* Балеа́рські ост-
рови́, -ві́в.

baleczka *ż., zdr.* брусо́к, -ска́,
ба́лка.

baleryna *ż.* *div.* baletnica.

balet, -tu, *m.* балéт, -ту.

baletmistrz, *lm.* -rze, *m.* балет-
ме́йстер, -ра.

baletnica *ż.* балері́на; балéтниця
(*розм.*).

baletniczka *ż.* *div.* baletnica.

baletnik, *lm.* -cy, *m.* танцівні́к,
-ка́; балéтник (*розм.*).

balia *ż.* ба́лія.

balistyczny *art.* балі́стичний.

balistyka *ż., art.* балі́стика.

balkon, -nu, *m.* балко́н.

balkonik, -ku, *m., zdr.* балко́нчик.

balkonowy балко́нний.

ballada *ż.* бала́да.

balneografia *ż., med.* бальнеогра́-
фія.

balneograficzny *med.* бальнеогра-
фі́чний.

balneologia *ż., med.* бальнеоло́гія.

balneologiczny *med.* бальнеологі́-
чний.

balneoterapia *ż., med.* бальнеотера-
пія.

balon, -nu, *m.* 1) аеростáт; ~
kulisty сферичний аеростáт;

~ na uwięzi прив'язний аеро-
стáт; ~ obserwacyjny спо-
стерéжний аеростáт; rusz-
czać ~ пуска́ти (підніма́ти)
аеростáт; 2) (*посудина*) бало́н;
~ gazowy газобало́н; 3) (*ig-*
raszka) м'яч, -ча́; $\diamond$ ~ stero-
wy дирижа́бль.

balonik *m.* 1) ша́рик; 2) (*igraш-*
ka) м'я́чик; $\diamond$ *meteor.* ~ rób-
ny спрóбна кúля.

balonowy 1) аеростáтовий, аеро-
стáтний; 2) бало́нний, бало́но-
вий. *Пор.* balon 1, 2.

balonoznawstwo *n., spec.* аерона́в-
тика.

balotować, -tuje, -tujesz, -tował
przest. балотувáти, -тýю, -тýеш.

balotowanie *n., przest.* балотува́-
ння.

balować, -luje, -lujesz, -lował *pot.*
1) справля́ти балі́; 2) ході́ти
на балі́; 3) *перен.* гуля́ти, бен-

кетувáти, -тýю, -тýеш, балува́-
ти, -лúю, -лúеш.

balowy ба́льний; ба́льовий (*заст.*),

balsam, -*tu*, *m.* бальзám, -*му*.
balsamicznie як бальзám; *paść* ~ па́хнути як бальзám.
balsamiczny бальзамічний.
balsamina *ż.*, *bot.* (*balsamina im-patiens*) бальзамін.
balsaminowy бальзамінний, бальзаміновий.
balsamować, -*muje*, -*mujesz*, -*mował* бальзамувáти, -*мью*, -*мўеш*.
balsamowanie *n.* бальзамува́ння.
balsamowy бальзámовий, бальзámний, бальзамічний.
balustrada *ż.* балюстра́да.
balwiernia *ż.*, *arch.* циру́льня.
balwierski *arch.* циру́льницький.
balwierstwo *n.*, *arch.* циру́льницьке ремесло́.
balwierz, *lm.* -*rze*, *m.*, *arch.* циру́льник.
bałabajka *ż.* *div.* ба́лабайка.
bałagan, -*nu*, *m.*, *pot.* розгардіяш, -*шу*.
bałaganiarz, *lm.* -*rze*, *m.*, *pot.* плу́таник.
bałagula, -*ły*, *lm.* -*ły*, *m.*, *przest.* балагу́ла.
Bałakława *ż.* Балакла́ва.
bałatajka *ż.* балала́йка.
bałamucić, -*ce*, -*cisz*, -*cił* баламу́тити, -*мучу*, -*мутиш*; // ~ *się* 1) пі́ти-гуля́ти, пия́чити; 2) (*помиля́тися*) плу́татися.
bałamuctwo *n.* 1) баламу́тство; 2) *перен.* гульба́, гульня́.
bałamut, *lm.* -*ci*, *m.* баламу́т; (*у відношенні до жінок — це*) же-нолю́бний, -ного.
bałamutka *ż.* 1) баламу́тка, коке́тка; 2) *bot.* (*corydalis*) ряст, -*ту*.
bałamutnie баламу́тно; тумáнно.
Пор. **bałamutny** 1.
bałamutny 1) баламу́тний; (*перен. — це*) тумáнний; 2) (*жарт. — про жінок*) коке́тливий.
Bałchasz, -*szu*, *m.* Балха́ш, -*ша*.
Bałkany, -*nów*, *blp.* Балка́ни, -*кан*.
bałtycki балтійський; *pa g u p a g k a* ~ *ka* балтійський флот, -*ту*; *Mogze Bałtyckie* Балтійське мо́ре.

Bałtyk, -*ku*, *m.* Ба́лтика.
bałuchy, -*chów*, *blp.*, *rogardl.* (*pro oci*) ба́ньккі (*rod.* ба́ньок), ба́лухи, -*xiv*.
bałuszyć, -*szę*, -*szysz*, -*szył* *rogardl.* виря́чувати (витріща́ти, виба́лушувати) о́чі.
bałwan I *m.* 1) клуб; (*pro proх — це*) стовп, -*па́*; ~ *ny* думи клуби́ дїму; ~ *ny* *kurzu* стовпи́ (клуби́) кúряви (пóроху); 2) (*велика хвиля*) вал, -*лу*.
bałwan II *m.* 1) сніговá ба́ба; 2) (*язичеський*) ідол, кумі́р, -*ра*; 3) (*зневажл. — про людину*) бóвдур, -*ра*; 4) (*про капелюшну форму*) болва́н; 5) (*про оцупок*) коло́да.
bałwaniasty (*pro море*) бурхлі́вий, розбу́рханий, вкритий ва́лами.
bałwanić, -*ni*, -*nił* *mor.* хвилюва́ти, -*лює*, вкривáти ва́лами; // ~ *się* хвилюва́тися, вкривáтися ва́лами, бурха́ти, бушувáти, -*шўє*.
bałwanieć, -*nieje*, -*niejesz*, -*niał*, -*nieł* *rub.* тумані́ти, торопі́ти.
bałwanisko *m.*, *zgr.* дурень, -*рня*, бóвдур, -*ра*.
bałwański *rub.* ідіотський, кретінський.
bałwanstwo *n.*, *rub.* ідіоті́зм, -*му*, кретині́зм, -*му*.
bałwian *m.*, *bot.* (*ailanthus*) ай-ла́нт.
bałwochwalca, -*cy*, *lm.* -*cy*, *m.*, *rel.*, *przen.* ідолопоклóнник.
bałwochwalczo *rel.*, *przen.* по-ідолопоклóнницькому; $\diamond$ *kochać* ~ обожувати, -*жую*, -*жуєш*.
bałwochwalczy *rel.*, *przen.* ідолопоклóнницький; $\diamond$ *miłość* ~ *cza* обожування.
bałwochwalczyni *ż.*, *rel.* ідолопоклóнниця.
bałwochwalić, -*lę*, -*lisz*, -*lił* *rel.* поклоня́тися ідолам.
bałwochwalcstwo *n.*, *rel.*, *przen.* ідолопоклóнство; (*перен. — це*) благогові́ння, поклоні́ння, схиля́ння; *несхв.* низькопоклóнство.

bałyk: па ~ku рачки.
 bałykować, -kuje, -kujesz, -kował
 рачкувати, -кую, -куеш.
 bambus *m.* бамбук.
 bambusowy бамбуковий.
 bambusówka *ż.* бамбукова па-
 лиця.
 banalizować, -zuje, -zujesz, -zował
 робити банальним, заяложувати,
 -жую, -жуеш.
 banalnie банально.
 banalnieć, -nieje, -niejesz, -niał,
 -nieł ставати банальним.
 banalność *ż.* банальність, -ності.
 banalny банальний.
 banał, -łu, *m.* 1) банальність,
 -ності; 2) (*про слово*) загаль-
 ник.
 banan, -nu, *m.* банан.
 bananiarnia *ż.*, *spec.* теплиця
 (оранжерія) для бананів.
 bananowate, -tych, *bot. (musaceae)*
 бананові, -вих.
 bananowy банановий.
 Banat, -tu, *m.* Банат, -ту.
 banatka *ż.*, *roln. (пшениця)* ба-
 натка.
 banczek, -czka, *m.*, *zdr. div. bank.*
 banda *ż.* 1) банда; ~dy faszys-
 towskie фашистські банди;
 2) *муз. розм.* духовий оркестр,
 -ру; 3) *мор.* борт, -ту; облавок,
 -вка (*заст.*); 4) (*у бильярді*)
 борт, -та.
 bandaż, -żu, *lm.* -że, *m.* бандаж,
 -жя; (*мед. — це*) пов'язка; ~
 gurtkowy грижова (кило-
 ва) пов'язка; pałożyc ~
 зробити пов'язку, забинтувати,
 -тую, -туєш.
 bandażować, -żuje, -żujesz, -żował
 бинтувати, -тую, -туєш, пере-
 в'язувати, -зую, -зуєш.
 bandażowanie *n.* бинтування, пе-
 рев'язування.
 bandażysta, -ty, *lm.* -ści, *m.* бан-
 дажист.
 bandera *ż.*, *mor.* прапор, -ра, флаг;
 wuwiesić ~kę викинути (під-
 няти) прапор (флаг).
 banderola *ż.* 1) бандероль, -лі;
 2) (*на щоглі корабля*) флажок,
 -жкя, прапорець, -рця.

banderolować, -luje, -lujesz, -lował
 наклеювати бандеролі.
 bandolet, -tu, *m.*, *wojs.* перев'язь
 для шаблі.
 bandos, *lm.* -si, *m.* батрак, -ка.
 bandura *ż.* 1) *муз.* бандура; 2) *пе-
 рен. розм.* вайло, тухтій, -тія,
 мамула, телепень, -пня.
 bandurzysta, -ty, *lm.* -ści, *m.* бан-
 дуріст.
 bandycki бандитський.
 bandyta, -ty, *lm.* -ci, *m.* бандит.
 bandytyzm, -mu, *m.* бандитизм,
 -му.
 band-zega *ż.*, *tech. div. piła taśmo-
 wa.*
 Bangkok, -ku, *m.* Бангкок.
 bania *ż.* 1) скляний абажур, -ра;
 2) куліста посудина; 3) *archit.*
 купол, баня; 4) *бот.* тиква;
 5) (*перен.—про людину*) бочка.
 baniak *m.* 1) казан, -на, котёл,
 -тля; баняк, -ка (*розм.*); 2) *шкіл.*
 кіл (*род. колá*).
 banialuka (*częściej w lm.*) -luki,
 -luk, *ż.* нісенітниця, дурниця,
 теревені, -нів; p g a w i ć (p l e ś ć)
 ~ki верзті (плесті) нісенітни-
 ці, теревені правити, -влю, -виш.
 baniasto куполоподібно; опукло,
 випукло. *Пор. baniasty.*
 baniasty куполоподібний; (*про
 форму — це*) опуклий, випук-
 лий.
 banicja *ż.*, *hist.* вигнання.
 banieczka *ż.*, *zdr. I* баночка; (*для
 духів тощо*) флакончик; 2) (*на
 ялинку*) скляна куля.
 baniecznik I, *lm.* -су, *m.*, *spec.*
 той, що робить банки.
 baniecznik II, *lm.* -ki, *m.*, *med.* ска-
 рифікатор, -ра.
 banita, -ty, *lm.* -ci, *m.*, *hist.* ви-
 гнанець, -нця; (*в стародавній
 Русі*) ізгой.
 bank, -ku, *m.*, *fin.*, *karc.* банк, -ку;
карт. gozbić ~ розбити банк;
карт. trzymać ~ метати
 банк, банкувати, -кую, -куєш.
 bankieci, -ku, *m.*, *zdr.* бенкетик.
 bankier, *lm.* -rzy, *m.* 1) бан-
 кір, -ра; 2) *карт.* банківник,
 -ка.

bankierski банкірський.
bankierstwo *n.* 1) професія банкіра; 2) зб. банкір з дружиною.
bankiet, -tu, m. 1) (офіціальний) банкет, -ту; (приватний прийом) бэнкэт, -ту; 2) буд. кладка; ~ бето́ну бутобетонна кладка (фундаменту); $\diamond$ перен. *sr gawić komu* ~ відшмагати (віскити) когo, дати чо́су (прочу́хана) ко́му, втёрти ма́ку; (про прикрість) дошкúлити ко́му.
bankietować, -tuje, -tujesz, -tował бенкетува́ти, -ту́ю, -ту́еш.
bankietowy бенкетний.
banknot, -tu, m., fín. банкнот, банкнóта, кредитний (банковий) білét.
bankokracja $\dot{z}$. банкокрáтія.
bankowiec, -wca, lm. -wcy, m. 1) службóвець ба́нку; 2) спеціаліст ба́нкової спра́ви; 3) див. **bankier**.
bankowość $\dot{z}$. ба́нкова спра́ва.
bankowy ба́нковий; *dom* ~ ба́нкова конто́ра.
bankructwo *n.* банкру́тство, банкрóтство; перен. ~ *ideowe* іде́йне банкру́тство (банкрóтство).
bankrut, lm. -ci, m. банкру́т, банкрóт; *ogłosić* ~*tem* обя́вити банкру́том (банкрóтом).
bankrutować, -tuje, -tujesz, -tował банкрутува́ти, -ту́ю, -ту́еш.
bant, -tu, m., archit. хому́т, -та, пов'яз, -зі, перев'язка; скріпа з заліза або дере́ва.
bańczysty 1) пузірчастий; 2) мед. пухырчастий.
bańka $\dot{z}$. 1) (посудина) бідон; ~ *na mleko* бідон на молоко; 2) мед. ба́нка; ~*ki sięte* кров'яні ба́нки; ~*ki stawiać* ста́вити ба́нки; 3) (на ридині) бўлька, бўльбашка, ба́нька; (мільна — це) пузі́р, -ря; 4) (газу) бўлька, бўльочка, ба́нька, ба́ньочка.
bańkowaty див. **bańczysty**.
baobab, -bu, m., bot. баобáб.
baon, m., skr., wojs. див. батáлион.

bar I, -ru, m. бар, -ру (ресторан).
bar II, -ru, m., chem. ба́рій, -рію.
barak, -ku, m. бара́к.
baran *m.* 1) бара́н, -на́; 2) текст. ву́злик заплу́таної рівниці; 3) астр. **Baran** Овén (род. Овнá); $\diamond$ перен. *strzuc* ~*pu* стрігти купони (акцій або процентних паперів); *wziąć kogo pa* ~*pa* взяти когo на плéчі (на горго́ші).
baranek, -nka, m., zdr. 1) бара́нчик, бара́нець, -нця́; (менший) ягня́, -ня́ти; перен. ~ *w wilczej skórze* ягня́ у вóвчий шку́рі; 2) (шкурка) сму́шок, -шка; $\diamond$ *czarka z* ~*nkiem* ша́пка із смуше́вою обшывко́ю; перен. розм. ~*nki egipskie* во́ші, -шей, ну́жа.
barani бара́нчий; перен. *głowa* ~*nia* бара́нчача (тупа́) голова́.
baranica $\dot{z}$. 1) бара́нчача шку́ра, бара́нця; 2) бара́нчаче ху́тро; 3) смуше́ва ша́пка.
baraniec, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli *pot.* чмані́ти, дурмані́ти; (ставати дурним) дурні́ти.
baranie, -nięcia, lm. -nięta, -niąt, n., pieszcz. бара́нець, -нця́, бара́нчик.
baranina $\dot{z}$. бара́нина.
baranki, -ków, bhp. 1) сму́шки, -шок; 2) (кучеряві хмарки) бара́нці, -ців.
barankowy смуше́вий.
baraszki, -ków, bhp., pot. ба́йдики, -ків, ба́йди (род. ба́йд); *stroić* ~ ба́йдики (ба́йди) бі́ти (б'ю, б'еш), ба́йдикува́ти, -ку́ю, -ку́еш.
baraszковать, -kuje, -kujesz, -kował *pot.* ба́йдикува́ти, -ку́ю, -ку́еш, ба́йдики (ба́йди) бі́ти (б'ю, б'еш).
baraszkowanie *n., pot.* ба́йдикува́ння.
Barbados, -su, m. Барбадо́с, -су.
barbakan, -nu, m., hist. 1) кріпосна стіна́ з бійницями; 2) (польове укріплення) ша́нець, -нця́; 3) бійниця́ (в кріпосній стіні).
Barbara Варва́ра.
barbaryzm, -mu, m. 1) лінгв. вар-

- варізм, -му; 2) (*грубість*) в́арварство.
- barbarzyńca, -су, *lm.* -су, *m.* в́арвар, -ра.
- barbarzyński в́арварський.
- barbarzyńsko по-в́арварському, по-в́арварськи.
- barbarzyństwo *n.* в́арварство.
- Barcelona *ż.* Барселона.
- barchan, -ну, *m.*, *tkac.* бумазе́я.
- barchanka *ż.*, *pot.* бумазе́йна спідниця.
- barchanowaty поді́бний до бумазе́ї.
- barchanowy *tkac.* бумазе́йний.
- barciowy *roln.* бортьовий; *m i ó d* ~ бортьовий мед, -ду.
- barczany *div.* barkowy.
- barczystość *ż.* плечистість, -тості, широкоплечість, -чості.
- barczysty плечистий, широкоплечий.
- barć *ż.*, *roln.*, *przest.* борть, -ті.
- bard, *lm.* -dowie, *m.*, *hist.*, *poet.* бард.
- bardo *n.*, *tkac.* бе́рдо.
- bardon, -ну, *m.*, *poet.* лю́тна.
- barduny, -pów, *blp.*, *mor.* канати, -тів.
- bardziej *przst.* більше; *so gaz* ~ шораз (все) більше; *im* ~ ... тут ~ чим більш... тим більш; *tym* ~, *że*... тим більше, що...
- bardzo дуже, вельми.
- barczka *ż.*, *zdr.* невеличка ба́рка, ба́рочка.
- barelief, -fu, *m.*, *szt.* барелье́ф.
- Barentsa: Morze ~ *n.* Ба́рендове мо́ре.
- bariera *ż.* бар'є́р, -ра.
- bark, -ku, *m.* плече́; $\diamond$ *перен.* *mieć kogo* па ~kach піклуватися, -лююся, -лущуся, дба́ти (про ко́го), опікуватися, -куюся, -куєшся (ким); *pa swoich* ~kach *dźwigać całą sprawę* взяти на себе всю справу; *to ciężar nie na twoje* ~ki цей тяга́р тобі не під си́лу; *wszystko spoczywa na jego* ~kach всі справи лежа́т на ньому.
- barka *ż.* ба́рка; (*широка, велика*) ба́ржа; *wiśsk.* ~ *atunicyj* па ба́ржа для перево́зу боеприпа́сів; *wiśsk.* ~ *artylegij* ска артиле́рійська ба́ржа, плаваюча бата́ре́я; ~*cyster* па ба́ржа-цисте́рна, наливна ба́ржа.
- barkarola *ż.*, *muz.* баркаро́ла.
- barkarz, *lm.* -rze, *m.* ба́рочник.
- barkas, -su, *m.* барка́с.
- barkasowy барка́сний.
- barkowy I плечовий.
- barkowy II 1) (*про барку*) ба́рочний; 2) (*про баржу*) ба́ржовий.
- barłóżyć, -że, -żysz, -żył 1) стелити солóм'яну підсти́лку (барлі́г); 2) *перен.* вульг. смі́тити (смі́чу, смі́тиш).
- barłóg, -łogu, *m.* 1) (*в корівнику*) солóм'яна підсти́лка; (*у свинюшнику* — *ще*) барлі́г, -лóга; 2) (*звіра*) лігвище, лігво; (*ведмедя*) берлóга, барлі́г; 3) *перен.* вульг. брудна по́стіль (посте́ля), бе́бехи, -хів; $\diamond$ *rodnieść kogo z* ~łogu витягти ко́го з нужди́ (із зли́днів).
- barnański барнау́льський.
- Barnań, -ńu, *m.* Барнау́л.
- barograf, -fu, *m.*, *fiz.* баро́граф.
- barok, -ku, *m.*, *szt.* баро́кко (*невідм.*).
- barokowo *szt.* у сти́лі баро́кко.
- barokowy *szt.* баро́кковий, баро́чний, у сти́лі баро́кко.
- barometr, -ru, *m.* баро́метр, -ра; $\diamond$ *метеор.* ~ *satopiszący* баро́граф.
- barometrograf, -fu, *m.*, *meteor.* баро́граф.
- barometryczny баро́метричний.
- baron, *lm.* -nowie, *m.* баро́н.
- baronet, *lm.* -ci, *m.* баро́нєт.
- baronostwo *n.* 1) (*титул барона*) баро́нство; 2) баро́н з дру́жиною.
- baronowa, -wej, *ż.* (*дружина барона*) баро́неса.
- baronowski баро́нський.
- baronówna, -nu, *ż.* (*дочка барона*) баро́неса.

baroskop *m., fiz., meteor.* бароскоп.

barszcz, -czu, m. 1) борщ, -щү;

2) *перен. розм.* слабé (неміщнé) вино́; 3) *бот. див.* barszczownik; $\diamond$ *перен. розм.* ruga do ~czu розтелéпа, маму́ла, тухті́й, -ті́я, роззя́ва; *перен. розм.* wleźć w ~ (z pależć się w ~czu) вклепа́тися, -паю́ся, -паéшься і -плю́ся, -плешся, вскóчити.

barszczownik *m., bot. (heracleum)* борщівнік, -ка́.

barszczowy борщевий, борщовий; $\diamond$ garnek ~ горщик на борщ, борщівнік, -ка́.

barszczyk, -ku, m., pieszcz. борщик, -ку.

bartek, -tka, lm. -tki, m., pol. протак, -ка́, грубія́н.

Bartłomiej Варфоломій.

bartne, -nego, n., roln. hist. оплáта (данія́на) від бóрти.

bartnictwo *n., roln. hist.* бóртництво.

bartniczy roln. hist. бóртницький.

bartnik I, lm. -cy, m., roln. hist. бóртник.

bartnik II, lm. -ki, m. (pro wiedm-dia) бортня́к, -ка́.

bartny бортьовий.

barwa $\dot{z}$. 1) кóлір, -льору, бáрва, фáрба; *перен.* malować (przedstawiac) со w szagnych ~wach змальбувати що тёмними фáрбами; ~ ochronna захисний кóлір; ~wy państwowe кóлір держáвних прапорів; *перен.* widzieć со w gózowych ~wach бáчити що в рожéвих бáрвах (кóльорах); ~wy tęszowe ráйдужні (ráдужні, весéлкові) кóльори (бáрви); 2) (*перен. — голосу*) тембр, -ру; $\diamond$ zniepiac ~wy przekoпа́ні міня́ти політíчні переконáння (політíчну орієнта́цію); ~pisma політíчне обліччя газéти.

barwena $\dot{z}$, *icht. (mulus barbatus)* барбу́ля, барбу́н, -на́.

barwica $\dot{z}$. 1) косметічна фáрба;

2) *бот. (asperula tinctoria)* фарбува́льна (красі́льна) ма-рénка.

barwiczkoваć, -kuje, -kujesz, -kował фарбува́ти (розмальбува-ти) обліччя.

barwić, -wię, -wisz, -wił 1) фарбува́ти, -бу́ю, -бу́еш, красі́ти (красі́ш, красі́ш); 2) *перен.* прикраша́ти, прикра́шувати, -шую, -шуеш, оздоблювати, -люю, -люеш; $\diamond$ ~ sukno ворсува́ти, -сую, -суюш, ворсі́ти (воршу́, ворсі́ш).

barwidło *n.* 1) косметі́чні фáрби (*род.* фарб); 2) *див.* barwnik I.

barwienie *n.* 1) фарбува́ння, кра́шення, красі́ння; 2) прикраша́ння, прикра́шування, оздоблюва́ння. *Пор.* barwić.

barwik *m. див.* barwnik.

barwikowy *див.* barwnikowy.

barwinek, -nku, m., bot. барвінок, -нку.

barwinkowy барвінковий.

barwiony 1) фарбований, кра́шений; 2) прикра́шений, оздоблений; *пор.* barwić; $\diamond$ ~ne słówka соло́дкі слова́ (*род.* слів).

barwisto *див.* barwnie.

barwistość $\dot{z}$. *див.* barwność.

barwisty *див.* barwny.

barwnie барвісто, кольорісто, пишнобáрвно.

barwnik *m.* 1) *хім.* барвнік, -ка́, красі́тель; 2) *біол.* пігме́нт, -ту.

barwnikowy 1) красі́льний, барвний; 2) пігме́нтний, пігме́нтовий. *Пор.* barwnik.

barwność барвістість, -тості, кольорістість, пишнобáрвність, -ності.

barwny барвістий, кольорістий, пишнобáрвний; styl ~ барвістий стиль, -лю.

barwomierz, lm. -rze, m., fiz. колоріметр, -ра.

barwoślepotą $\dot{z}$, *med.* ахрома́топсія, сліпотá на кóльори.

barý, -rów, blp. плéчі (*род.* плéчэй і пліч); $\diamond$ wziąć się z

kim z a ~ взятися (схопитися) за барки з ким.
barykada *ж.* барикада; *walki na ~dach* барикадні бої (*род. боїв*).
barykadować, -duję, -dujesz, -dował барикадувати, -дую, -дуюш; // ~ się барикадуватися.
barykadowy барикадний.
baryta *ж.* 1) баритло; 2) *перен. розм.* черевань, -ня, пузань, -ня.
baryleczka *ж.*, *zdr. див.* **baryka**.
baryłka *ж.*, *zdr.* барилко, барильце.
barykowaty *bezp., przen.* бочкоподібний.
barysfera *ж.*, *geol.* барисфера.
baryt, -tu, *m.*, *min.* барит, -ту.
baryton I, -nu, *lm.* -ну, *m.* (голос) баритон.
baryton II, -na, *lm.* -nowie, *m.* (*снівак*) баритон.
barytonik, -ku, *m.*, *żart.* невеличкий баритон, баритончик.
barytonowy баритонний, баритоновий; баритональний.
barża *ж.* *див.* **barka**.
bas I, -su, *lm.* -su, *m.* 1) (голос) бас; 2) (*інструмент*) бас; 3) *див.* **basetla I**.
bas II, -sa, *lm.* -sowie, *m.* 1) (*снівак*) бас; 2) *див.* **basetlista**.
basalyk *m.*, *przest.* 1) канчук, -ка, нагайка, нагай, -гай; 2) (*перен. розм. — про людину*) вайло, тухтій, -тія, мамула, телепень, -пя; (*про дитину*) карапуз, пуханчик, череванчик.
basalykować się, -kuję, -kujesz, -kował *przest.* байдики біти (б'ю, б'еш), байдикувати, -кую, -куюш.
basalykowy *przest.* (*про людину*) вайлуватий, незграбний.
basarunek, -nku, *m.* 1) *заст.* винагорода за кривду; 2) *перен. розм.* прочухан.
basen, -nu, *m.* 1) басейн, -ну; ~ *pluwacki* плавальний басейн; 2) *мед.* судно.
basetla *ж.* 1) *муз.* контрабас; 2) *перен. розм.* товстуха, товстюля, гладуха.
basetlista, -ty, *lm.* -ści, *m.* контрабасист.

basik, -ku, *m.*, *żart.* басок, -ска.
basior *m.*, *myśl.* вовк.
basista, -ty, *lm.* -ści, *m.* 1) (*снівак*) бас; 2) *перен.* підлесник, облесник, лестун, -на; 3) *див.* **basetlista**.
baszak *m.*, *hist.* баскак, -ка.
Baskunczak, -ku, *m.* Баскунчак, -ка.
basować, -suję, -sujesz, -sował 1) співати басом, басіти (башу, басіш); 2) гра́ти на контрабасі; 3) (кому) лестіти (лешу, лестиш) (кому), підлещуватися, -щуюся, -щуюшся (до ко́го).
basowanie *n.* (кому) підлещування (до ко́го).
basowy 1) басовий; 2) (*про інструмент*) контрабасовий, контрабасний.
bastal *wkrz.*, *pot.* бастал годі!
bastard *m.* 1) *біол.* гібрид; 2) *розм. заст.* байстрик, -ка, байстрия, -р'яті.
bastion, -nu, *m.*, *wojs.* бастіон, -ну; *перен.* ~ роко́жу оплоті́ миру.
bastionowy *wojs.* бастіонний, бастіоновий.
bastować, -tuję, -tujesz, -tował *pot.* здаватися (здаюся, здаєшся), пасувати, -сую, -суюш.
bastylia *ж.*, *hist.* фортеця.
Bastylia *ж.*, *hist.* Бастілія.
Basutoland, -du, *m.* Басутоленд, -ду.
basz, -sów, *blp.*, *pot.* 1) удари (*багогами, киями тощо*); 2) зна́ки від ударів.
basza, -szy, *lm.* -szowie, *m.* паша.
Baszkir, *lm.* -rowie, *m.* башкір, -ра, башкірин.
Baszkiria *ж.* Башкірія.
Baszkirka *ж.* башкірка.
baszkirski башкірський.
baszyk *m.* башлік, -ка.
baszta *ж.* 1) башта, вежа; 2) *перен.* оплот, -ту, твердіня; $\diamond$ *військ. мор.* ~ *bojowa* бойова рубка; ~ *wodna* водокічка.
baszybuzuk *m.*, *hist.* башибузук.

baś! baś! *wkrz.* (на овець) бир-бир! базь-базь!

baśniarka *ż.* 1) казкарка; 2) авторка казók.

baśniarz, *lm.* -rze, *m.* 1) казкар, -ря; 2) автор казók.

baśniowy казковий; баєчний. *Por.* baśń.

baśń *ż.* казка; (*перен.* — *ще*) байка.

bat I, -ta, *m.* 1) батіг, -тогá; пуга (*рідко*); strzelać z ~ta ляскати батогóm; 2) (*лише в мн.*) *перен.* тілесна кара; $\diamond$ dać komu ~tu вісікти, -січу, -січеш, відшмагати, відбатожити (кого).

bat II, -tu, *m.*, *mor.* ботик.

batalia *ż.*, *wojs.*, *przest.* баталія.

batalion, -nu, *wojs.*, *m.* батальйон, -ну.

batalionowy *wojs.* батальйонний.

batalista, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *szł.* баталіст.

batalistyczny *szł.* баталістичний.

Batawia *ż.*, *hist.* Батавія.

bateria *ż.*, *wojs.*, *el.* батарея; *військ.* ~ butli gazowych колєкторна батарея газобалонів; *військ.* ~ karabinów maszynowych przeciwnolotniczych зенітна кулеметна батарея; *військ.* ~ motoryzowana моторизована батарея; *військ.* ~ moździerzy мортирна батарея; *військ.* ~ reflektorów прожекторна батарея; ~ suchych ogniw elektrycznych батарея сухих елемєнтів; *перен.* *жарт.* ~ flaszek батарея пляшок.

baterijny *wojs.*, *el.* батарейний.

batiar *m.* *див.* baciar(ż).

batog *m.* батіг, -тогá; пуга (*рідше*).

batorówka *ż.*, *hist.* 1) шапка часів короля Баторія; 2) шабля часів короля Баторія.

batożyć, -że, -żysz, -żył батожити, -тожý, -тожýш.

Batum, -mu, *m.* Батумі (*невідм.*).

batumski батумський.

batuta *ż.* диригєнтська паличка.

batyk, -ku, *m.*, *szł.* батик.

batometr, -ru, *m.*, *spec.* батомєтр, -ра.

batymetria *ż.*, *spec.* батимєтрія.

batyst, -tu, *m.*, *tkac.* батїст, -ту.

batystowy *tkac.* батїстовий.

bawar *blm.*, *m.*, *rol.* баварське пїво.

Bawarczyk, *lm.* -cy, *m.* баварець, -рця.

Bawaria *ż.* Баварія.

Bawarka *ż.* баварка.

bawarski баварський.

bawelna *ż.* 1) бавовна; 2) *бот.* (*gossypium*) бавовник, -ку; $\diamond$ *xім.* ~ strzelnicza піроксилін, -ну; *перен.* obwijać w ~nę говорити нятяками, говорити непрямо, закидати наздогад, золотити пілюлю.

bawelniaк *m.* 1) бавовняна тканина; 2) каптан з бавовняної тканини.

bawelnianka *ż.* 1) бавовняна тканина; бавовнянка (*розм.*); 2) спідниця з бавовняної тканини.

bawelniany бавовняний.

bawelniarski: przemyśl ~ бавовняна промисловість, -вості.

bawelniaarz, *lm.* -rze, *m.*, *przest.* фабрикант бавовняних виробів.

bawelniasty схожий на бавовну.

bawelniczny *див.* bawelniarski.

bawialnia *ż.* вітальня.

bawialny: rokóј ~ *див.* bawialnia.

bawić, -wię, -wiesz, -wił 1) (gdzie, u kogo) перебувати, проживати (де, в ко́го); gdzie on obесnie ~wi? де він тепер перебуває (проживає)? 2) (kogoś) забирати у ко́го (кому) час; nie baw mnie не забирай у мене часу; 3) (kogoś) (*розвеселяти*) бавити, -влю, -виш, забавляти, розважати (кого); //~ się 1) (czym) гратися (чим); (w co) гратися, гуляти (в що); ~ w ciuciubabkę гратися (гуляти) в піжмурки (жмурки); 2) (*весело проводити час*) розважатися, забавлятися;

- ~ go z t o w ą розважати́ся (забавля́тися) розмово́ю; *перен.*
 ~ *ci d z y m k o s z t e m* розважа́тися (забавля́тися) на чужий рахунок; 3) (*benketu w a t i*) гуля́ти; 4) (*czymś*) (*перен.* — *neserjozno*) займа́тися (чим);
 ~ *g l u p s t w a m i* займа́тися дурни́цями; *trochę ~ w i ł s i ę s z t u k ą* він тро́хи займа́вся мистецтвом; 5) (*про га́яння часу*) баря́тися, -рю́ся, -ри́ся, -га́яти́ся; *nie b a w s i ę d ł u g o ł* не баря́йся до́вго! 6) (*w k o g o ś*) удава́ти (стро́їти) з се́бе (ко́го).
bawidamek, -mka, *lm.* -mkowie, *m.* *przest.*, *żart.* да́мський до́глядник.
bawidelko *n.*, *zdr. div.* bawidło.
bawidło *n.* іграшка; (*перен.* — *ще*) за́бавка.
bawienie *n.* забавля́ння, розважа́ння; // ~ *s i ę* 1) гра, забав́а; 2) розва́га, забав́а; 3) гуля́нка, гуля́ння; 4) заняття́; 5) барі́ння, га́яння; 6) удава́ння з се́бе (ко́го). *Пор.* bawić się.
bawole, -lęcia, *lm.* -lęta, -ląt, *m.* буйволеня́, -ня́ти.
bawoli буйволовий.
bawolica *ż.* буйволиця.
bawolina *ż.* буйволове м'ясо, буйволя́тина.
bawół, -wołci, *m.* буйвол.
baza *ż.* 1) *філос.* ба́зис, -су; 2) *буд.* осно́ва; (*з каменю, бетону тощо — ще*) фунда́мент, -ту; (*колони*) ба́за; 3) *лінгв.*, *військ.* ба́за; *військ.* ~ *lotnicza* авіаці́йна ба́за, авіаба́за; *☐* *військ. перен.* *po t ę ż n a ~ w u r p a d o w a* потужний плацда́рм, -му.
bazalt, -tu, *m.*, *geol.* базальт, -ту.
bazaltowy *geol.* базальтовий.
bazar, -gu, *m.* базар, -ру.
bazarnik, *lm.* -су, *m.* торговець на базарі; базарник (*розм.*).
bazarowy базарний.
bazgracz, *lm.* -cze, *m.*, *żart.*, *iron.* мазі́й, -зія́; (*про погано́го поета*) писа́ка, віршомáз.
bazgrać, -rzyć, -rzesz, -rał, *żart.*, *iron.* ма́зати (ма́жу, ма́жеш), ля́пати, ма́зюкати, ба́зграти.
bazgranina *ż.*, *żart.*, *iron.* базгра́ніна, мазані́на.
bazia *ż.* 1) *пестл.* овéчка, ба́за, біря́; 2) квітучий верболі́з, -ло́зу; 3) *бот.* серéжка; (*розм.* — *ще*) ко́тик.
bazować, -zuje, -zujesz, -zował ба́зува́тися, -зу́юся, -зу́єшся.
Bazylega *ż.* Ба́зель.
Bazyli, -lego Василь, -ля.
bazyliia *ż.*, *bot.* (*ocimum basilicum*) василькі́ справжні́.
bazylika *ż.* бази́ліка.
bazylikowy бази́ліковий.
bazyliszek, -szka, *m.* 1) *зоол.* васи́ліск; 2) *перен.* зло́бна (злісна) лю́дина.
bazyliszkowy 1) васи́лісковий; 2) зло́бний, злісний. *Пор.* bazyliszek.
bażka *ż.*, *zdr. div.* bazia.
bażant *m.*, *orn.* фазáн.
bażantarnia *ż.* фазáнник, фазáнячий двір (*род.* двора́).
bażantnik, *lm.* -су, *m.* фазано́вд.
bażantowy *orn.* фазáнячий; *ogród ~* фазáнячий пта́шник, (*род.* пта́шника́).
bażyna *ż.*, *bot.* (*empetrum nigrum*) водя́нка чо́рна.
bażynowate, -tych, *bot.* (*empetraceae*) водя́нкові, -вих.
bażel, -bla, *lm.* -ble, *m.* 1) бу́лька, бу́льбашка, ба́нька; 2) *мед.* пухи́р, -ря́, пухи́р, -ря́.
bażelek, -lka, *m.*, *zdr.* 1) бу́лька, бу́льбашка, ба́нечка; 2) (*висяча прикраса*) вису́лька, дармови́с.
bażlica *ż.*, *med.* (*pemphigus*) пухи́рчатка, пемфі́гус.
bażlisty *med.* пухи́рчастий, пухи́рний.
bażek, -czka, *m.* 1) *військ.* кільце́ на ло́жі гвинті́вки; 2) *зменш. div.* *baż* 2; *☐* *перен.* *ruścić ~czka* розпусті́ти плі́ткі (сенсаці́йні зві́стки).
bażź *sp.* чи, чи то; ~ (to) ... ~ (to) а́бо ... а́бо, чи ... чи.

bądz̄ *co bądz̄ przst.* як-не-як, все ж таки; ~ *starał się spełnić obowiązek* як-не-як він старався виконати обов'язок.

baq *m.* 1) *орн.* (*botaurus stellaris*) бугай водяний; 2) *ент.* (*tabanus bovinus*) бвід (*род.* овода), гедзь; 3) (*про іграшку*) дзіга; *puszczać ~ka* крутіти дзігу; 4) *жарт.* розпущена дитина; 5) стрілка цибулі; $\diamond$ ~ka *strzelić* зробити дурницю; *zbijać ~ki* байдикувати, -кюю, -куеш, байдики біти (б'ю, б'еш).

baqać, baqnać, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) мурмотати, -мочу́, -мо́, чеш, промурмотати, мурмотіти, -мочу́, -моти́ш, промурмотіти, бо[у]рмотати, пробо[у]рмотати, бо[у]рмотіти, пробо[у]рмотіти, мімрити, промімрити, бубоніти, пробубоніти; *однокр.* бовкнути, му́ркнути, му́гкнути; *апі* ~*nął* навіть не му́ркнув (не му́гкнув); 2) (*лише недокон.*) *розм.* читати по складах.

baqanie *n.* 1) мурмотання, мурмотіння, бо[у]рмотання, бо[у]рмотіння, мімрення, бубоніння; 2) *див.* *baqanina* 1. *Пор.* *baqać.*

baqanina *ż., pot.* 1) *перен.* читання по складах; 2) *див.* *baqanie* 1.

baqnać *див.* *baqać.*

baqowaty подібний до овода (гедзя).

be *n., muz.* сі бемоль.

bean, *lm.* -пу, *m.* 1) *шкіл. іст.* новák, -ка́, новачо́к, -чка́; 2) *ірон.* неотеса.

Beata Беáта.

beatrycze *ż., poet., żart.* дама серця.

bébecz (*częściej w lm.*) -chy, -chów, *m., rub.* (мутроці а. постіль) бѣбехи, -хів; $\diamond$ ~chy *mi się przewgасaja* в мені аж кипить (*від злості*); *розм. жарт.* з ~chami *розсціwу* наскрізь чѣсний.

beczeć, -cзе, -czysz, -czal, -czeli, beknąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli

1) бѣкати, бѣкнути, мѣкати, мѣкнути; 2) (*жарт. — про людину*) плáкати (плáчу, плáчеш), заплáкати; *підсил.* ревіти, -вў, -вѣш, заревіти; 3) (*лише недокон.*) (*жарт. — на інструменті*) терлікати, цигікати; (*несхв. — про інструмент*) ревіти; 4) (*лише докон.*) *перен. жарт., фам.* поплатитися, -плачу́ся, -плáтишся, зазнáти втрат; (*в карти*) програ́ти.

beczenie *n.* 1) бѣкання, мѣкання; 2) плач (*род.* плáчу́); рев, -ву. *Пор.* *beczeć* 1, 2.

beczka *ż.* 1) бочка; (*перен. глузливо — про людину — ще*) черевáнь, -ня́, пузáнь; 2) (*ав. — фігура пілотажу*) бочка; $\diamond$ (*перен. — про марнотратного*) ~ *bez dna* підрявий мішо́к, -шка́; *перен.* *zасzаć z innej ~ki* змінити тѣму розмóви; *перен.* *zjeść z kim ~kę soli* з'їсти з ким пуд солі.

beczkować, -kuję, -kujesz, -kował 1) розливати в бочки; 2) пакувати в бочки.

beczkowanie *n.* 1) розливання в бочки; 2) пакування в бочки.

heczkowaty бочкоподібний, бочкуватий.

beczkowóz, -woza, m. бочковóz.

beczkowy бочковий; *piwo ~we* бочковѣ (розливнѣ) півво.

beczkówka *ż.* клѣпка.

beczułeczka *ż., zdr. div.* *beczułka.*

beczułka *ż., zdr.* бóчечка, барильце.

hedel *m. div.* *pedel.*

bednarczyk, *lm.* ~ki, *m.* 1) (*учень*) бондарчук, -ка́; 2) (*син бондаря*) бондарѣнко.

bednarka I *ż.* 1) (*про жінку*) бондар, -ря́; бондарка (*розм.*); 2) (*жінка бондаря*) бондарі́ха, бондарка.

bednarka II *ż.* (*ремесло*) бондárство, бондарю́вання.

bednarski бондárський.

bednarstwo *n.* бондárство, бондарю́вання.

bednarz, lm. -rze, *m.* бондар, -ря.

- bednarzowa, -wej, *ж. див. bednar-ka 2.*
- bednarzówna *ж. (дочка бондаря) бондарівна.*
- bedniarnia *ж. бондárня, бондár-ська майстерня.*
- beduin, *lm. -ni, m. бедуїн.*
- befsztyk *m., kul. біфштéкс.*
- begonia *ж., bot. бегонія.*
- bej, *lm. -jowie, m. бей.*
- bejs, -cu, *m. 1) протра́ва; 2) ма-ринáд, -ду. Пор. bejcować.*
- bejcować, -cuje, -cujesz, -cował 1) *хім. протравля́ти, протрав-лювати, -люю, -люєш; 2) кул. маринува́ти, -ную, -нуєш.*
- bejcowanie *n. 1) протравля́ння, протравлюва́ння; 2) маринува́ння. Пор. bejcować.*
- bejcowy *chem. протравний; ~we багwпíкi протравні фáрби (род. фáрб).*
- bek, -ku, *m. 1) бéкання, мéкання; 2) перен. плач (род. плачу); реw, -ву; $\diamond$ розм. do s y c t y c h ~ków б́уде (го́ді) реwтí, го́ді рюм(с)ати. Пор. beczeć 1, 2.*
- beka *ж., zgr. вели́ка б́чка.*
- bekać *myśl. (про оленя) парувá-тися, -рується, спарóвуватися, -ується.*
- bekanie *n., myśl. парувáння (спа-рóвувáння) оленів.*
- bekas *m. 1) орн. бекáс, барáнчик; 2) перен. див. beksa.*
- bekasi *орн. бекасі́ний.*
- bekasiątko *n., zdr., орн., pieszcz. бекасі́я, -сі́ти, бекасі́тко.*
- bekasica *ж., орн. са́мка бекáса; бекасíха (розм.).*
- bekasowy *див. bekasi.*
- bekawisko *n. місце парувáння оленів.*
- bekieszka *ж. бекéша.*
- bekieszowy *бекéшний, бекéшовий.*
- bekliwy *przep. плаксі́вий, плач-ли́вий.*
- beknąć *див. beczeć.*
- bekon, -ni, *m. бéкон, -ну.*
- bekoniarnia *ж. бéконний (бéконо-вий) заво́д, -ду.*
- bekoniarstwo *n. бéконне (бéконо-ве) ви́робництво.*
- beksa, -sy, *m. i ж. плаксі́й, -сі́я (ч. р.); плаксі́йка (ж. р.); плак-са, ре́ва, рю́мса (ч. р. i ж. р.).*
- bela *ж., handl. (вовни, бавовни то-що) кі́па; (сукна) сувій, -вю; (паперу) де́сять сті́п; $\diamond$ перен. рі́жапу́жак ~ п'я́ний як чі́п (як ніч, як хлющ, як хлюща, як дим).*
- beleczka *ж., zdr., bud. див. belka.*
- belemnit, -tu, *m., paleont. белем-ніт.*
- beletrysta, -ty, *lm. -ści, m. беле-три́ст.*
- beletrystka *ж. белетри́стка.*
- beletrystyczny *белетри́стичний.*
- beletrystyka *ж. белетри́стика.*
- belfer, -fra, *lm. -frowie a. -fry, m., żart., pogardl. учі́тель.*
- belferek, -rka, *lm. -rkowie, m., zdr., żart. молоді́й учі́тель.*
- belferka *ж., żart., pogardl. 1) учі-телька; 2) (дія) учите́люва́ння.*
- belferski *żart., pogardl. учі́тель-ський.*
- belfrować, -ruje, -rujesz, -rował, *żart., pogardl. учите́люва́ти, -люю, -люєш.*
- Belg, *lm. -gowie, m. бельгі́ець, -гійця.*
- Belgia *ж. Бельгі́я.*
- Belgijczyk, *lm. -cy, m. див. Belg.*
- Belgijka *ж. бельгі́йка.*
- belgijski *бельгі́йський.*
- Belgrad, -du, *m. Белгра́д.*
- belgradzki *белгра́дський.*
- belka *ж., bud. 1) ба́лка; 2) (обни-ляна колода) бру́с; $\diamond$ ~ w a g i коромисло терезів.*
- belkować, -kuje, -kujesz, -kował, *bud. кла́сти (укладáти) ба́лки.*
- belkowanie *n. 1) ба́лочне пере-криття́; 2) (дія) укладáння ба́лок.*
- belkowina *ж., zb., bud. дере́во, при-да́тне на ба́лки (бру́си), бру-совé дере́во.*
- belkowy *bud. 1) ба́лочний; 2) бру-совий. Пор. belka.*
- belladonna *ж., farm., bot. белладо́на.*
- beluarda *ж., wojs., hist. 1) оборо́на ба́шта (ве́жа); 2) облóгова*

- (кріпосна) рухома башта (вѣжа); 3) бастіон, -ну.
- belweder**, -ru, *m.* 1) *архит.* бельведѣр, -ра; 2) *бот. (linaria)* льонѡк, -нкѹ.
- belwederczyk**, *lm.* -су, *m., hist.* учасник нападу на варшавський Бельведѣр (під час повстання 1830 р.).
- belzebub** *m., mit.* вельзевул.
- belkot I**, -tu, *m.* 1) бѣлькіт, -коту, бѣлькотання, бѣлькотіння; 2) бѣлькання, бѣлькотання, бѣлькотіння; 3) лѣпет, -ту; *пор.* **belkotać**; 4) *мисл.* токування (кльбчення) тѣтерева; $\diamond$ *фам., жарг.* przytrzymaj trocę ten twój ~ прикусї язика (язїк).
- belkot II**, -ta, *lm.* -ту, *m.* косноязичний, -ного, недорікуватий, -того, недоріка.
- belkotać**, -koczę, -koczesz (*rzadziej* -kocę, -koczesz), -kotał 1) (*неясно говорити*) бѣлькотати, -кочу, -кочеш, бѣлькотіти, -кочу, -котїш; 2) (*перен. — про рідину*) бѣлькати; *підсил.* бѣлькотіти; 3) (*про дитину, шум хвиль тощо*) лепетати, -печу, -печеш.
- belkotanie** *n.* 1) *див.* **belkot I**, 1—3; 2) *мед. див.* **belkotliwość** 3.
- belkotka** *ż., pot.* торохтїйка, цокотуха.
- belkotliwość** *ż.* 1) бѣлькотлівість, -востї; 2) гомї[о]нлівість, говорлівість, говіркість, -костї; 3) косноязичність, -ностї, недорікуватість, -тостї, недомовність. *Пор.* **belkotliwy**.
- belkotliwy** 1) бѣлькотлівий; 2) *перен.* гомї[о]нливий, говорливий; ~ *we fale* гомї[о]нливі (говорливі) хвилї (*род.* хвиль); 3) *мед.* косноязичний, недорікуватий, недомовний.
- beltać** бѡвтати; (*ложкою, колотівкою тощо — ще*) колотїти, -лочу, -лѡтнш.
- beltanie** *n.* бѡвтання; колотіння. *Пор.* **beltać**.
- beltanina** *ż., rogardl.* (*про поганий naniū*) бѡванка.
- bemol**, *lm.* -le, *m., muz.* бемоль.
- bemolowy** *muz.* бемольний.
- benedyk(t)**, -k(t)u, *m., bot. (geum urbanum)* гравілат, -ту.
- Benedykt** Бенедїкт, Венедїкт.
- benedyktyn**, -ni, *m.* бенедиктїн, -ну.
- beneficjant**, *lm.* -nci, *m., hist.* 1) володїлець (власник) бенефіцїї; 2) той, що надає бенефіцїї.
- beneficjariusz**, *lm.* -sze, *m., hist.* *див.* **beneficjant**.
- beneficjum**, *lp. nieodm., lm.* -ja, -jów, *n., hist.* бенефіцїя, бенефіцїя.
- benefis**, -su, *m., teatr.* бенефіс, -су; koncert dany na jego ~ концерт улаштований на його бенефіс.
- benefisant**, *lm.* -nci, *m., teatr.* бенефіціант.
- benefisantka** *ż., teatr.* бенефіціантка.
- benefisowy** *teatr.* бенефісний.
- Bengalia** *ż.* Бенгалїя.
- bengalina** *ż., ткац.* бенгалїн, -ну.
- bengalski** бенгальський; ogień ~ бенгальський вогонь (*род.* вогню).
- beniaminek**, -nka, *lm.* -nki, *m., pot.* 1) наймолодша дитина, мїзїнчик; 2) *перен.* любїмчик, пестунчик.
- benzoes**, -su, *m., chem.* бензѡї, -зѡю.
- benzoesowy** *chem.* бензѡїний; *ż* uwisa ~ *wa* бензѡїна смола.
- benzoił**, -lu, *m., chem.* бензѡїн, -ну.
- benzol**, -lu, *m., chem.* бензѡл, -лу.
- benzyna** *ż.* бензїн, -ну.
- benzynomierz**, *lm.* -rze, *m., tech.* бензиномір, -ра.
- benzynowy** бензїновий; $\diamond$ kuchenka (maszynka) ~ *wa* бензїнка; motor ~ бензиномотѡр, -ра; stacja ~ *wa* наливний (заправний) пункт, -ту.
- Beograd** *m. див.* **Belgrad**.

ber, bru *a. beru, m., bot.* (*panicum italicum*) італійське просо.

bera *ż., sad.* бєра.

berajter, *lm. -rzy, m., przest.* берейтор, -ра.

berajterka *ż., przest.* 1) (про жінку) берейтор, -ра; берейторка (розм.); 2) професія берейтора, берейторство.

berajternia *ż., przest.* манєж, -жу.

berajterski *przest.* берейторський.

berbec, *lm. -cie, m., pol.* карапуз, маля, -ляти.

berberyna *ż., farm.* берберин, -ну.

berberys, -su, *m., bot.* (*berberis*) барбарис, -су, байбарис.

berberysowate, -tych, *bot.* (*berberidaceae*) барбарисові, -вих.

berberysowy барбарисний, барбарисовий.

berdanka *ż.* берданка.

berdysz, *lm. -sze, m., hist.* бердіш, -шá, топирець, -рця, протазán.

beresik *m., zdr.* беретик.

berek I, -rka, *lm. -rkowie, m., żart.* хабарник.

berek II, -rka, *m., bot.* (*crataegus azarolus*) глід великий.

berek III: *bawić się w ~rka* гратися в квачá.

bereka *ż., bot.* (*mespilus*) мушмулá.

beret, -tu, *m.* берет.

Berezyna *ż.* Березинá.

bergamot, -tu, *m., farm.* бергамóтове мáсло.

bergamo[uj]ta *ż., sad.* бергамóт.

bergamo[uj]towy *sad.* бергамóтовий, бергамóтний.

bergryn, -ni, *blm., m., mal., min.* берг-грюн, гірська зéлень, -ні, мідна зéлень, землістий малахит, -ту.

beri-berí, *nieodm., n., med.* (*polyneuritis tropica*) бєрі-бєрі (невідм.).

Beringa: *Mogze ~ n.* Бєрингове море.

berkowiec, -wca, *lm. -wce, m., arch.* берковець, -ківця.

berkut *m., orn.* беркут.

berlacz (*częściej w lm.*) -cze, -czy, *m.* повстяні бóти (род. бот).

Berlin *m.* Берлін.

berliniarz, *lm. -gze, m., spec.*

1) власник берліни; 2) робітник на берліні.

Berlinka *ż.* берлінка, мешканка Берліна.

berlinka *ż., spec.* берліна.

Berlińczyk, *lm. -cy, m.* берлінець, -нця, мешканець Берліна.

berliński берлінський.

berło *ż.* 1) *ist.* скіпетр, -ра; бєрло (рідко); (*перен. —* ще) влада;

sięgać po ~ зазіхати на владу, прагнути влади; 2) (*y плахоловів*) жердіна, тичіна;

♠ *зал.* ~ *rosiągowe* залізничний жезл.

berma *ż., wojs.* бєрма.

Bermudy, -dów, *blp.* Бермудські острові, -вів.

bermyca *ż., wojs. hist.* висока хутряна шапка.

Bern *m.* Берн.

Bernard Бернарđ.

bernardynek, -nka, *m., bot.* (*aconitum*) аконіт, -ту.

Berno *n.* Брно.

berta: *guba ~ wojs. hist.* важка гармата, бєрта.

bertram, -mu, *m., bot.* (*pyrethrum*) маруна.

bertramowiec, -wca, *lm. -wce, m., bot. div.* bertram.

beryl, -lu, *blm., m., min.* берил.

berylowy *min.* беріловий.

Besarabia *ż.* Бессарабія.

besarabski бессарабський.

besemerować, -guję, -gujesz, -rował *hut.* бесемєрувати, -рую, -рўєш.

besemerowanie *n., hut.* бесемєрування.

besemerownia *ż., hut.* завод для бесемєрування.

besemerowski *hut.* бесемєрівський;

~ *pies* бесемєрівська піч (род. пєчі); ~ *ka stal* бесемєрівська сталь, -лі.

besować, -suje, -sujesz, -sował *tech.* (камінь, кість) фарбувати, -бую, -бўєш, крásити (крáшу, крáсїш); (дерево) морїти, -рю, -риш.

besowanie *n., tech.* фарбування,

- кра́шення, красі́ння; морі́ння.
Пор. hesować.
- bessa** *ż., handl., fin.* 1) зні́ження, б́еса; 2) біржова́ спекуля́ція на зні́женні (на б́есі).
- bestia** *ż.* 1) (ди́кий кровоже́рливий) зві́р, -ра; 2) (*про людину*) б́естія, н́елюд, бузуві́р, -ра.
- bestializm**, -*mu, m.* звіря́чість, -чос́ті, б́естіалі́зм, -му.
- bestialnie** по-звіря́чому.
- bestialny** *bezp., przep.* звіря́чий.
- bestialsko** звіря́че.
- bestialstwo** *przen.* зві́рство, зві́р-ря́чі інс́тінкти, -тів.
- bestwić**, -*wię, -wisz, -wił* (kogo) 1) розпаля́ти в ко́му звіря́чі інс́тінкти; 2) збу́джувати в ко́му прі́страсть; // ~ się *див. bestwieć.*
- bestwieć**, -*wieje, -wiejesz, -wiał, -wieli* 1) зві́рїти; 2) (*вести розпущене життя*) розб́ещувати́ся, -щую́ся, -щую́сья.
- bestyjka** *ż., zdr., pieszcz., pot.* ш́ельма.
- bestyjstwo** *n.* 1) розм. ні́зькість, -кос́ті, підлі́сть, -лос́ті; 2) *див. bestialstwo.*
- bezamel**, -*lu, blm., m., kul.* беша-м́ель, -лі.
- besztać** *pot.* ла́яти, б́ештати.
- besztanie** *n., pot.* ла́йка; (*дія — ще*) ла́яння.
- besztanina** *ż. див. besztanie.*
- bet** I, (*częściej w lm.*) -*ty, -tów, m., żart.* (пос́тіль) б́ебехи, -хів.
- bet** II *m., karc.* 1) про́граш, -шу; 2) про́грана ста́вка.
- betaina** *ż., chem.* бетаї́н, -ну.
- betel**, -*lu, blm., m., bot.* б́етель, -лу.
- betol**, -*lu, m., chem.* б́етол, -лу.
- beton**, -*ni, m.* б́етон, -ну.
- betoniarka** *ż., bud.* бето́номша́лка.
- betoniarnia** *ż.* бето́нний заво́д, -ду.
- betoniarstwo** *n.* бето́нне виробні́цтво.
- betoniarz**, *lm. -gze, m., spec.* бето́нник, бето́няр, -ра, бето́нува́льник.
- betonować**, -*nuje, -nujesz, -nował bud.* бето́нува́ти, -ну́ю, -ну́єш.
- betonowanie** *n., bud.* бето́нува́ння.
- betonownia** *ż. див. betoniarnia.*
- betonowy** бето́нний, бето́новий.
- bez(e)** I *przyjm.* без; **beze** *mnie* без ме́не; $\diamond$ ~ *patysiu* не заду́муючись; ~ *względu* на то́ незважа́ючи (невважа́ючи) на те; *z wolą czy ~ woli* хоч-не-хоч, ра́дний чи не ра́дний, во́лею чи нево́лею.
- bez** II, *bzu, m., bot.* бузо́к, -зку́.
- beza** *ż., sik.* б́езе́ (*невідм.*).
- bezakcentowość** *ż., lingw., przep.* ненаго́лошеність, -нос́ті.
- bezakcentowy** *lingw.* ненаго́лоше-ний.
- bezakcyzny** безакці́зний.
- bezanmaszt**, -*tu, m., mor.* біза́нь-щогла.
- bezapelacyjnie** безапеля́ційно.
- bezapelacyjny** безапеля́ційний.
- bezawaryjny** безаварі́йний.
- bezazotowy** *chem.* безазо́тний.
- bezbarwnie** безба́рвно; безко́лірно.
- Пор. bezbarwny.*
- bezbarwność** *ż.* безба́рвність, -нос́ті; безко́лірність. *Пор. bezbarwny.*
- bezbarwny** безба́рвний; (*прям. — ще*) безко́лірний.
- bezbłędnie** безпомилко́во, непо-хйбно, непомі́льно.
- bezbłędność** *ż.* безпомилко́вість, -вос́ті, непохй́бність, -нос́ті, не-помі́льність.
- bezbłędny** безпомилко́вий, непо-хйбний, непомі́льний.
- bezbolesność** *ż.* безбо́лісність, -нос́ті.
- bezbolesny** безбо́лісний.
- bezbolesnie** безбо́лісно.
- bezbożnica** *ż.* безві́рниця, безбо́ж-ниця.
- bezbożnictwo** *n. див. bezbożność.*
- bezbożniczy** безві́рницький.
- bezbożnik**, *lm. -cy, m.* безві́рник, безбо́жник.
- bezbożność** *ż.* безві́р'я, безбо́ж-ність, -нос́ті.
- bezbożny** безві́рний, безбо́жний.
- bezbrakowo**: *rgasować* ~ пра-цюва́ти без бра́ку.
- bezbrodny** 1) без бро́ду; 2) (*не-*

- рен.* — про глибину) бездóнний;
3) (*про пустиню тощо*) непрохідний.
- bezbrody** безбородий.
- bezbronnie** безза́хисно.
- bezbronność** *ж.* безза́хисність, -ності.
- bezbronny** безза́хисний.
- bezbrzeże** *п.* безберéжжя, бéзкрай, -краю, безме́жжя.
- bezbrzeźnie** 1) безберéжно; 2) безме́жно. *Пор.* **bezbrzeźny**.
- bezbrzeżność** *ж.* 1) безберéжність, -ності; безкра́ість, -ра́йості, безкра́йність; 2) безме́жність. *Пор.* **bezbrzeźny**.
- bezbrzeźny** 1) безберéжний, безберéгий; 2) (*що не має кінця*) безкра́й, безкра́йний, безме́жний.
- bezcelowo** безці́льно; дарéмно. *Пор.* **bezcelowy**.
- bezcelowość** *ж.* безці́льність, -ності; дарéмність. *Пор.* **bezcelowy**.
- bezcelowy** безці́льний; (*безрезультатний — ще*) дарéмний; *z a biegi ~ we* дарéмні (ма́рні) за́ходи (старáння, намага́ння).
- bezcenność** *ж.* безці́нність, -ності; неоці́ненність, неоці́нність, -ності, неоці́нність. *Пор.* **bezcentny**.
- bezcentny** безці́нний; (*перен. — ще*) неоці́ненний, неоці́нний, неоці́нний.
- bezceremonialnie** безцеремóнно.
- bezceremonialność** *ж.* безцеремóнність, -ності.
- bezceremonialny** безцеремóнный.
- bezechleby** безхлібний.
- bezechmurnie** безхма́рно.
- bezechmurny** безхма́рний.
- bezciesność** *ж.* безті́лесність, -ності; безплóтність. *Пор.* **bezciesny**.
- bezciesny** безті́лесний; безплóтний (*заст.*).
- bezcieleśnie** безті́лесно; безплóтно. *Пор.* **bezciesny**.
- bezcierniowy** 1) без ко́лючок; 2) (*про рибу*) без остéй, безóстий.
- bezczelnie** наха́бно, зухва́ло.
- bezczelność** *ж.* наха́бство, наха́бність, -ності, зухва́лість, -лості, зухва́лство.
- bezczelny** наха́бний, зухва́лий.
- bezcześcić**, **-czeszczę**, **-częścisz**, **-częścił** безчéстити, -чéщу, -чéстиш, несла́вити, -влю, -виш, ганьбі́ти, -блю, -біш.
- bezcześć** *ж.* безчéстя, ганьба́.
- bezczyn**, **-ni**, *т.* бездія́льність, -ності.
- bezczynnie** бездія́льно.
- bezczynność** *ж.* бездія́льність, -ності.
- bezczynny** бездія́льний; *szłowiek ~* бездія́льна лю́дина; *◇ torę. kapitał ~* заморóжений (мéртвий) капіта́л, -лу; *перен. umysł ~* квóлий рóзум, -му.
- bezdzarny** безда́рний.
- bezdech**, **beztchu**, *т., мед.* (*арноë*) апно́е; відсу́тність дихальних рúхів.
- bezdenne** бездóнно; безме́жно. *Пор.* **bezdenny**.
- bezdenność** *ж.* бездóнність, -ності; безме́жність. *Пор.* **bezdenny**.
- bezdenny** бездóнный; (*перен. — ще*) безме́жний.
- bezdeń** *ж.* безодня́; (*глибокий обрив*) прі́рва, прова́лля.
- bezdeszczowy** без дощу́.
- bezdnia** *ж., див.* **bezdeń**.
- bezdolny** безтала́нний; бездóльний (*рідко*).
- bezdomie** *п.* бездóмність, -ності; безприту́льність. *Пор.* **bezdomy**.
- bezdomy** бездóмний; (*позбавлений притулку — ще*) безприту́льний.
- bezdroże** *п.* 1) бездорі́жжя; 2) *перен.* непра́вильний життєвий шлях (*род.* шляху́), мані́вці, -ці́в; *z a b r p a ć w ~ ą* збі́тися з до́роги (з пуття́), зійти́ на мані́вці.
- bezdrożny** бездорі́жний.
- bezdrutowy** бездротóвий; *komunikacja ~ wa* бездротóвий зв'язóк, -зку́.
- bezdrzewie** *п.* місце, не засáджене дере́вами.

bezdzwęność *ж.* відсутність дерев.
bezdziety бездітний.

bezdzwęny не засаджений деревами; без дерев; *~па околіса* місцевість без дерев; *◇ тех. papier* *~* папір без дерев'яної ма́си.

bezdusnie бездушно.

bezdusność *ж.* бездушність, -ності, бездушся.

bezdusny бездушний.

bezdymny бездимний.

bezdziędziczny 1) без потомків (нашадків), бездітний; 2) *юр.* позбавлений спадщини (спадку); *◇ юр.* *~па паса* виморочне майно, відумірщина.

bezdziętnie бездітно.

bezdziętność *ж.* бездітність, -ності.

bezdzięty бездітний.

bezdźwięcznie 1) беззвучно, безгучно; 2) глухо. *Пор.* **bezdźwięczny**.

bezdźwięczność *ж.* 1) беззвучність, -ності, безгучність; 2) глухість, -хості. *Пор.* **bezdźwięczny**.

bezdźwięczny 1) беззвучний, безгучний; *~пым гlosem* беззвучним голосом; 2) *лінгв.* глухий.

bezceństwo *п.* неподобство, мерзота.

bezcznica *ж.* безчесна жінка; ледащія (розм.).

bezcznić, -nię, -nisz, -nił, przest. безчестити, -чещу, -честиш, неславити, -влю, -виш, ганьбити, -блю, -біш.

bezcznie безчесно, ганебно.

bezcznik, lm. -су, *т.* безчесний, -ного.

bezczność *ж.* безчесність, -ності, ганебність.

bezczny безчесний, ганебний.

bezfornność *ж.* безформність, -ності.

bezfornny безформний.

bezfrasobliwy безтурботний, безжурний.

bezgłos, -su, т., med. афонія, втрата голосу, беззвучність голосу.

bezgłosy bezp., przest. безголосий, без голосу.

bezgłowy bezp., przest. безголовий, без голови; *potwór ~* страхиття без голови (безголове); *перек.* *~wa dziewczyna* безголова дівчина.

bezgorączkowy med. (apyreticus) безгарячковий.

bezgotówkowy fin. безготівковий, безгрошовий, безгрошевий.

bezgranicznie безмежно.

bezgraniczność *ж.* безмежність, -ності, безкраїсть, -раїості, безкраїність.

bezgraniczny безмежний, безкраїй, безкраїний.

bezgrzesznie przest. безгрішно.

bezgrzeszność *ж., przest.* безгрішність, -ності.

bezgrzeszny przest. безгрішний.

bezgrzywy безгрівий.

bezwieżdny беззоряний.

bezhółowie п., pol. безтолківщина.

bezideowość *ж.* безідейність, -ності.

bezideowy безідейний.

bezimieniec. -ńca, lm. -ńcy, т. безіменний, -ного; (*автор*) анонім.

bezimiennie безіменно; анонімно.

Пор. **beziemienny**.

beziemność *ж.* безіменність, -ності; анонімність. *Пор.* **beziemny**.

beziemienny безіменний; (*про автора — це*) анонімний.

beziędukcyczny fiz. безіндукційний.

beziętosownie безкорисливо, некорисливо.

beziętosowność *ж.* безкорисливість, -вості, некорисливість.

beziętosowny 1) безкорисливий, некорисливий; 2) (*без грошової винагороди*) безплатний; *~не* зајєсіе безплатне заняття.

beziętotny неістотний; (*що не стосується суті — це*) неістотний.

bezięzyczny 1) безязичий; 2) *перек.* німий, безсловесний.

bezkarńie безкарно; *to mi ~nie ujdzie* це йому безкарно (так) не минеться.

bezkarńość *ж.* безкарність, -ності.

bezkarńy безкарний.

bezielny без іклів, безіклий.
bezklasowy безкласовий; *~we społeczeństwo* безкласове суспільство.
bezkłopotliwy безтурботний, безжурний; *młodość ~wa* безтурботна (безжурна) молодість, -дості.
bezkolorowy *див.* **bezbarwny**.
bezkompromisowy безкомпромісний.
bezkonkurencyjny поза конкуренцією; *towar ~* товар поза конкуренцією.
bezkoronowy *bot. (apetalus)* безпелюстковий.
bezkorzenny без кореня, безкорінний, безкореневий.
bezkostny безкостий.
bezkotwiczny без якоря, без'якірний.
bezkrańcowy *див.* **bezgraniczny**.
bezkres, -su, m. безмежний (безкраїй) простір (*род.* простору), безмежжя, безмір, -ру.
bezkresny безмежний, безкраїй, безкраїний.
bezkreśnie безмежно; (*без обмеження*) необмежено.
bezkęgowiec, -wca, lm. -wce, m., zool. (evertebratus, invertebratus) безхребетна тварина; *~wce* безхребетні, -них.
bezkęgowy *zool.* безхребетний.
bezkrólewie n., hist., przen. міжцарів'я, міжкоролів'я.
bezkrwawo безкрівно, без пролиття крові.
bezkrwawy безкрівний.
bezkrwistość ż., med. недокрів'я.
bezkrwisty *med.* недокрівний.
bezkrytycyzm, -mu, m. некритичність, -ності, безкритичність.
bezkrytycznie некритично, безкритично.
bezkrytyczny некритичний, безкритичний; *~ stosunek do sprawy* некритичне (безкритичне) ставлення до справи.
bezksiężycowy безмісячний.
bekształt, -tu, m. *див.* bekształtność,

bekształtnie 1) безформно; 2) аморфно. *Пор.* **bekształtny**.
bekształtność ż. 1) безформність, -ності; 2) аморфність. *Пор.* **bekształtny**.
bekształtny 1) безформний; 2) *min., xim., med.* аморфний.
bezkunsztownie нештучно; просто; безпосередньо. *Пор.* **bezkunsztowny**.
bezkunsztowność ż. нештучність, -ності; простота; безпосередність. *Пор.* **bezkunsztowny**.
bezkunsztowny 1) нештучний; (*природний*) простий; (*що йде за внутрішнім потягом*) безпосередній; 2) *несхв.* примітивний, немудрий, нехитрий.
bezkwiat, -tu, m., bot. горянка.
bezkwiatowe, '-wych, bot. (apetalae) безпелюсткові, -вих.
bezlesie n. безлісся.
bezleśność ż. *див.* bezlesie.
bezleśny безлісний, безлісий.
bezlík, -ku, m. безліч, -чі, безлік, -ку.
bez líku przsl. без ліку, безліч, сила.
bezlístny безлістий.
bezlitosny безжале́сний, безжалний.
bezlitość ż. безжале́сність, -ності, безжалність.
bezlitośnie безжале́сно, безжално.
bezlótek, -tka, m., orn. пінгвін.
bezlótność ż. 1) нездатність літати; 2) безкри́лість, -лості. *Пор.* **bezlótny**.
bezlótny 1) нездатний літати; 2) *перен.* безкри́лий.
bezludnie безлюдно.
bezludność ż. безлюддя, безлюдність, -ності.
bezludny безлюдний.
bezludzie n. безлюддя, безлюдне (незаселене) місце.
bezląd, -du, m. 1) безладдя, нелад, -ду, безлад; 2) *мед. (ataxia)* атаксія, розлад координації м'язових груп.
bezlądnie безладно.
bezlądność ż. *див.* bezład.
bezlądny 1) безладний; 2) *мед.*

- (*atacticus*) атактичний, некоординований.
- bezlakność** *ж.*, *med.* (*inappetentia*) відсутність апетиту.
- bezlodygowy** *bot.* (*acaulis*) безстебловий.
- bezluski** *biol.* безлуский.
- bez mała** *przsl.* майже, мало не, тріхи не; слив́е (*розм.*).
- bezmalżeński** безшлюбний; (*про чоловіка — це*) безжённий; (*про жінку — це*) безмужній.
- bezmian**, **-nu**, *т.* безмін; (*пружинний*) кантар, -ра.
- bezmiar**, **-tu**, *т.* безмірність, -ності, безмежність, безмір, -ру; $\diamond$ *~* *п і е п а в і с і* безмежна ненависть (зненависть).
- bezmiernie** безмірно; безмежно. *Пор.* **bezmierny**.
- bezmierny** безмірний; (*без меж*) безмежний, безкраїй.
- bezmiesięczny** *див.* **bezksiężycowy**.
- bezmiejsny** 1) без м'яса; *~* *п е к о с і* кісті без м'яса; 2) (*про їжу*) не м'ясний, вегетаріанський; *w i k t ~* вегетаріанське харчування, вегетаріанський стіл (*род.* *сто́лу*).
- bezmilosiernie** немилосердо.
- bezmilosierny** немилосердий.
- bezmocny**: *р г а д ~ el.* безв́атний струм, -му.
- bezmocz**, **-czu**, *т.*, *med.* (*anuria*) анурія, відсутність сечі.
- bezmownie** 1) безмовно; мовчázно; 2) безсловесно, німо. *Пор.* **bezmowny**.
- bezmowność** *ж.*, *med.* (*aphasia*) афазія.
- bezmowny** 1) безмовний; (*схильний мовчати*) мовчазний; 2) *перен.* безсловесний, німий.
- bezmózgi** безмóзкий, безглúздий, безтя́мний.
- bezmyślnie** безглúздо, нісенітно; безтя́мно. *Пор.* **bezmyślny**.
- bezmyślność** *ж.* безглúздість, -дості, нісенітність, -ності; безтя́мність. *Пор.* **bezmyślny**.
- bezmyślny** безглúздий, нісенітний; (*що не розуміє*) безтя́мний.
- beznadziejnie** безнадійно; *~* *с h o г у* безнадійно хворий.
- beznadziejność** *ж.* безнадійність, -ності, безнадія.
- beznadziejny** безнадійний.
- beznamiętnie** безпристрасно, безстра́сно; байдúже, байдúжно; холодно. *Пор.* **beznamiętny**.
- beznamiętność** *ж.* безпристрасність, -ності, безстра́сність; байдúжість, -жості, байдúжність; холóдність, холóд, -ду. *Пор.* **beznamiętny**.
- beznamiętny** безпристрасний, безстра́сний; (*позбавлений інтересу до навколишнього життя*) байдúжий, байдúжний; (*дуже стриманий у вияві почувань*) холóдний.
- bez namysłu** *przsl.* не задумуючись.
- beznasienny** 1) *бот.* безнасі́нний; 2) *зоол.* безсі́м'яний.
- beznogi** безно́гий.
- beznosy** безно́сий.
- bezobłoczny** безхмарний.
- bezobłudny** нелице́мірний.
- bezobrotny** *astr.* нерухомий; *g w i a z d y ~* *п е* нерухомі зóри (*род.* *зір*).
- bezodplywowy** *tech.* невідвідний.
- bezogoniaste**, **-tych**, *zool.* *див.* **bezogonowe**.
- bezogonowe**, **-wych**, *zool.* безхвóсті, -тих.
- bezogonny** безхвóстий.
- bezoki** безо́кий.
- bezokolicznik** *т.*, *gram.* неозначена фóрма дієслова, інфі́нітив.
- bezokolicznikowy** *gram.* інфі́нітивний.
- bezoręzny** беззбрóйний.
- bez osłonek** *przsl.* пр́ямо, навпростець.
- bezosobowy** *gram.* безособовий.
- bezowocnie** 1) безплідно; 2) мάρно, дарёмно. *Пор.* **bezowocny**.
- bezowocność** *ж.* 1) безплідність, -ності; 2) мάρність, дарёмність. *Пор.* **bezowocny**.
- bezowocny** 1) безплідний, неплідний; 2) *перен.* мárníй, дарёмний; *~* *п е u s i ł o w a n i a* дарёмні зусілля, -сі́ль.

bezowy: ciastko ~we безé (невідм.).

bezpalcy безпáлий.

bezpamięć *ż., med. (amnesia)* амнезія, забу́тливість, -вості.

bez pamięci przst. без пáм'яті, до нест'ями; *kochać* ~ любити до нест'ями (шалéно).

bezpamiętnie нест'ямно, ~~без~~т'ямно, до нест'ями; *zakochać się* ~ закохáтися (влюбі́тися) до нест'ями (без пáм'яті).

bezpamiętny нест'ямний, безт'ямний; $\diamond$ *miłość* ~на кохáння до нест'ями.

bezpąński безхазя́йний, без госпóдаря.

bezpąństwowiec, -wca, lm. -wcy, m. лю́дина без громадя́нства.

bezpąństwowy без громадя́нства.

bezpardonowy безпáрдóнный.

bez pardonu przst. безпáрдóнно.

bezpartyjność *ż.* безпáртийність, -ності.

bezpartyjny безпáртийний.

bezpaspportowy безпáспóртний.

bezpateutowy безпáтéнтний, без пáтэнту.

bezpieczeństwo *n.* 1) (властивість) безпéчність, -ності; 2) (відсутність небезпеки) безпéка, безпéчність, -ності; ~ *publiczpe* громадська безпéка; ~ *z biogowe* колективна безпéка; *Rada Bezpieczeństwa ONZ* Ра́да Безпéки ООН; $\diamond$ *tex.* *klapa* ~*wa* запобіжний клапан; ~ *grasy* охорóна пра́ці; *gprn.* *lampa* ~*wa* запобіжна лáмпа Дéві.

bezpiecznie безпéчно.

bezpiecznik *m., tech.* запобіжник; *el.* ~ *kokowy* штéпсельний запобіжник, запобіжна про́бка; *el.* ~ *parowietrzny* повітря́ний запобіжник, запобіжник для повітряно́ї провóдки (для повітря́них провóдів).

bezpiecznikowy: *korpek* ~ *el.* запобіжна про́бка.

bezpieczniś, lm. -sie, m., żart., iron. безтурбо́тна лю́дина.

bezpieczny безпéчний.

bezpieczeńny 1) безгрошовий, безгроше́вий; 2) (розм. — *що не має грошей*) без грóшей.

bezpieóruy безпéрий.

bezplamy незап'ямóваний, незап'ямлений.

bezpłanowość *ż.* безпáланóвість, -вості.

bezpłanowy безпáланóвий.

bezpłatkowe, -wych, bot. (apetalae) безпелостко́ві, -вих.

bezpłatnie безпáтсно; дáром. *Por.* **bezpłatny.**

bezpłatność *ż.* безпáтсність, -ності.

bezpłatny безпáтсний; (*одержаний, даром — ще*) дарóвий; *pauka* ~на безпáтсно навчáння; *bilet* ~ дарóвий квитóк, -ткá.

bezpłciowość *ż.* безстатéвість, -вості.

bezpłciowy безстатéвий.

bezpłodnie 1) безплéдно, неплéдно; 2) мáрно, дарéмно. *Por.* **bezpłodny.**

bezpłodność *ż.* 1) безплéдність, -ності, неплéдність; неродю́чість, -чості; 2) дарéмність, мáрність. *Por.* **bezpłodny.**

bezpłodny 1) безплéдний, неплéдний; (*про ґрунт*) неродю́чий; 2) *перен.* мáрний, дарéмний.

bezpoczątkowy одвічний, вічний, спокóвничний, безвічний, безпочатко́вий.

bezpodmiotowo gram. безпідметóво, безсуб'éктно.

bezpodmiotowość *ż. gram.* безпідметóвість, -вості, безсуб'éктність, -ності.

bezpodmiotowy gram. безпідметóвий, безсуб'éктний.

bezpodstawnie необґрунто́вано, безпідста́вно.

bezpodstawność *ż.* необґрунто́ваність, безпідста́вність.

bezpodstawny необґрунто́ваний, безпідста́вний.

bezpokładowiec, -wca, lm. -wce, m., mor. безпáлубне судно́.

bez porównania przst. незрівня́нно. **bezpósaźnie przst.** без при́даного.

bezposażny przest. без приданого;
О раппа ~на безпридан-
ниця.

bezpostaciowość ż., min. аморфізм,
-му.

bezpostaciowy min. аморфний.

bezpośredni 1) безпосередній, пря-
мий; ~nia odpowiedź без-
посередня відповідь, -ді; wy-
bogu ~nie прямі (безпосеред-
ні) вибори, -рів; 2) *перен.* без-
посередній, ширій, прямий;
charakter ~ безпосередній
(прямий) характер, -ру.

bezpośrednio 1) безпосередньо,
прямо; zwrócić się do ko-
go ~ прямо (безпосередньо)
звернутися до кого; 2) безпосе-
редньо, ширю, прямо. *Пор.* bez-
pośredni.

bezpośredniość ż. 1) безпосеред-
ність, -ності; 2) безпосередність,
щирість, -рості, прямота. *Пор.*
bezpośredni.

bezpotomnie без потомків, без на-
шадків, бездітно.

bezpotomność ż. бездітність, -но-
сті.

bezpotomny без потомків, без на-
шадків, бездітний.

bezpotrzebnie непотрібно.

bezpotrzebny непотрібний.

bezpowietrzny безповітряний.

bezpowrotnie безповоротно, без
вороття.

bezpowrotność ż. безповоротність,
-ності.

bezpowrotny безповоротний.

bezprawie n. беззаконня; dorusić się ~wia вчинити безза-
коння.

bezprawnie беззаконно, протиза-
конно.

bezprawność ż. беззаконність, -но-
сті, протизаконність.

bezprawny беззаконний, протиза-
конний.

beprądowy el. без струму.

bezpretensjonalnie невивагливо;
невимогливо; скромно. *Пор.* bez-
pretensjonalny.

bezpretensjonalność ż. невивагли-
вість, -вості; невимогливість;

скромність, -ності. *Пор.* bezpre-
tensjonalny.

bezpretensjonalny невивагливий;
(без претензій) невимогливий;
скромний (у своїх вимогах).

bezprocentowo безпроцєнтно.

bezprocentowy безпроцєнтний.

bezproduktywnie непродуктивно;
недоцільно. *Пор.* bezproduk-
tywny.

bezproduktywny непродуктивний;
(що не має позитивних наслід-
ків) недоцільний.

bezpromienny без променів.

bezzprzedmiotowość ż. безпредмєт-
ність, -ності.

bezzprzedmiotowy безпредмєтний.

bez przestanku przsl. div. bezprze-
stannie.

bezzprzestannie безперестанно, нев-
пинно.

bezzprzestanny безперестанний, нев-
пинний.

bezzprzeznaczony безмєжний, без-
країй, безкраїний.

bezzprzyczynowość ż. безпричинність,
-ності.

bezzprzyczynowy безпричинний.

bezzprzykładnie безприкладно, без-
precedєнтно; нечүвано; небувало.
Пор. bezzprzykładny.

bezzprzykładność ż. безприклад-
ність, -ності, безprecedєнтність;
нечүваність; небувалість, -лості.
Пор. bezzprzykładny.

bezzprzykładny безприкладний, без-
precedєнтний; (*разючий*) нечү-
ваний; (*незвичайний*) небува-
лий.

bezzprzymusowy невивмушений, не-
примүшений, незмүшений; (*дію-
чий по своїй волі*) добровіль-
ний.

bezzprzytomnie непритомно.

bezzprzytomność ż. непритомність,
-ності.

bezzprzytomny непритомний.

bezzradnie безпорадно, безпоміч-
но.

bezzradność ż. безпорадність, -но-
сті, безпомічність.

bezzradny безпорадний, безпоміч-
ний.

bezradosny безрадісний; (*сумний*) невеселий.

bezradośnie безрадісно; невесело.

Пор. bezradosny.

bezrangowy przest. нечинівний.

bezreligijność *ж.* нерелігійність, -ності.

bezreligijny нерелігійний.

bezrękawy без рукавів, безруківний.

bezręki безрукий.

bezrobocie *п.* безробіття.

bezroboczy вільний від роботи; (*про день — звичайно*) вихідний.

bezrobotny безробітний.

bezrodny безрідний.

bezrogi безрогий; $\diamond$ *trzoda* ~ *ga* свині, -нєй.

bezrolność *ж.* безземелля.

bezrolny безземельний.

bezroślinny що не має рослинності.

bezrozum. -*tu, т.* *див. bezrozumność.*

bezrozumnie нерозумно.

bezrozumność *ж.* нерозумність, -ності, нерозум, -му.

bezrozumny нерозумний.

bezruch. -*chu, т.* непорушність, -ності; (*поез. — ще*) недвижність, -ності.

bezrybie *п.* безриб'я; *присл. па* ~ *biu* і гак губа на безриб'ї (безвідді) і рак риба.

bezrybny безрибний.

bezrymowy *poetyc.* неримований; *poezja* ~ *wa* неримована поезія; *wiersz* ~ білий вірш.

bezrząd. -*du, т.* безвладдя; (*перен. — ще*) анархія, безладдя, хабс, -су.

bezrządnie без державної влади; анархічно, безладно, хаотично. *Пор. bezrząd.*

bezrządność *ж.* бездарність (безпорадність) уряду.

bezrządny без державної влади; анархічний, безладний, хаотичний. *Пор. bezrząd.*

bezrzesny без вій.

bezsenie безсонно, без сну.

bezsenność *ж.* безсоння, безсонниця,

bezsenny безсонний.

bezsens. -*su, т.* безглуздя, нісенітниця.

bezsensownie безглуздо, нісенітно.

bezsensowność *ж.* безглуздість, -дості, нісенітність, -ності.

bezsensowny безглуздий, нісенітний.

bezsilnie безсило, безсильно.

bezsilnikowy *tech.* безмоторний; *lot* ~ безмоторний політ, -льоту.

bezsilność *ж.* безсилля.

bezsilny безсилий, безсильний.

bezskrzelny *icht.* беззябер.

bezskrzydły безкрилий.

bezskutecznie 1) безрезультатно; 2) марно, даремно. *Пор. bezskuteczny* 1, 2.

bezskuteczność *ж.* 1) безрезультатність, -ності; 2) марність, даремність. *Пор. bezskuteczny* 1, 2.

bezskuteczny 1) безрезультатний; 2) (*безуспішний*) марний, даремний; 3) (*про ліки*) недіючий.

bezsłoneczny безсонця, безсонячний.

bezsłowny безсловесний.

bezspadkowy *gram.* виморочний.

bezspornie безспірно, безсуперечно.

bezsporność *ж.* безспірність, -ності, безсуперечність.

bezsporny безспірний, безсуперечний.

bezsprójnikowy *gram.* безсполучниковий.

bezsprzecznie безперечно.

bezsprzeczność *ж.* безперечність, -ності.

bezsprzeczny безперечний.

bezstrony безсоромний.

bezstanowy безстановий; (*що не має част*) безкастовий.

bezstaranny *div.* пістаранны.

bezstronnie безсторонньо; неупереджено. *Пор. bezstronny.*

bezstronność *ж.* безсторонність, -ності; неупередженість. *Пор. bezstronny.*

bezstronny безсторонній; (*безупередження*) неупереджений.

bezstru(n)ny безструнний.

bezystylowy нестильний,

bezsumiennie безсовісно.
bezsumiennosc *ż.* безсовісність, -ності.
bezsumienny безсовісний.
bezszcękie, -kich, zool. (agnatha) безщелепні, -них.
bezszelestny безшумний.
bezszypułkowy *bot.* безстебловий.
bezsnieżnie безсніжно, без снігу.
bezsnieżność *ż.* безсніжність, -ності.
bezsnieżny безсніжний, без снігу.
beźwiadomie 1) непритомно; 2) несвідомо. *Пор. beźwiadomy.*
beźwiadomość *ż.* і) непритомність, -ності; 2) несвідомість, -мості. *Пор. beźwiadomy.*
beźwiadomy 1) непритомний; 2) (що не має свідомості) несвідомий.
beztakt, -tu, m., przest. безтактність, -ності, нетактовність.
beztaktownie *przest.* безтактно, нетактовно.
beztaktowność *ż., przest. div.* безтакт.
beztaktowny *przest.* безтактний, нетактовний.
beztendencyjnie без тенденційності.
beztendencyjność *ż.* відсутність тенденційності.
beztendencyjny без тенденційності.
beztremnowo безстроково.
beztremnowość *ż.* безстроківість, -вості.
beztremnowy безстроківий.
beztamentowy без заповіту.
beztlenowiec, -wca, lm. -wce, m., bakt. анаероби, -бів (лише в мн.).
beztreściowość *ż.* беззмістовність, -ності.
beztreściowy беззмістовний.
beztroska *ż.* безтурботність, -ності, безжурність.
beztroski безтурботний, безжурний.
beztrosko безтурботно, безжурно.
beztrud, -du, m. дозвілля.
bezuchy безвухий, безухий.
bezuczuciowy нечутливий; (*перен.* — *ще*) нечуйлий.

bez ustanku przst. div. беззастан-
 ніе.
bezustannie беззастанно, ненастан-
 но, невпинно.
bezustanność *ż.* беззастанність, -но-
 сти, ненастанність, невпинність.
bezustanny беззастанний, ненастан-
 ний, невпинний.
bezużytecznie 1) непридатно; 2) безуспішно, марно, даремно.
Пор. bezużyteczny.
bezużyteczność *ż.* 1) непридатність,
 -ності; 2) безуспішність, мар-
 ність, даремність. *Пор. bezuży-
 teczny.*
bezużyteczny 1) непридатний (до
 чого, на що, для чого); 2) *перен.*
 безуспішний, марний, да-
 ремний.
bezwartościowość *ż.* малоцінність.
bezwartościowy малоцінний.
bezw warunkowo 1) безумовно;
 2) беззастеріжно. *Пор. bezwa-
 runkowy.*
bezw warunkowość *ż.* 1) безумов-
 ність, -ності; 2) беззастеріж-
 ність. *Пор. bezwarunkowy.*
bezw warunkowy 1) безумовний;
 ~wa то с о б о в о в і а з и я с
 с у с h u с h w a ł безумовна обо-
 в'язковість рішень; *фізіол.*
 ~ o d g u s h безумовний ре-
 флекс, -су; 2) (не зв'язаний за-
 стереженнями) беззастеріжний.
bezwąsy безвусий, безусий.
bez wątpienia przst. безсумнівно.
bezwęch, -chu, m., med. (anosmia)
 аносія, недостатній нюх, -ху.
bezwiednie мимоволі, мимохіть,
 несамохіть.
bezwiedność *ż.* мимовільність, -но-
 сти.
bezwiedny мимовільний.
bezwiedza *ż.* (необізнаність з чим)
 невідання, незнання.
bezwietrzny безвітряний, безвіт-
 рий; (безшумний) тихий; (захи-
 щений від вітру) затішний.
bezwład, -du, m., med. (acinosis)
 нездатність до руху; ∅ ~ k o Ń-
 c z u p параліч кінцівок; *перен.*
 ~ u t y s ł u безсилля думки.

bezwładnie 1) безсіло, безсільно; 2) інертно. *Пор. bezwładny.*

bezwładnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli 1) втрачати здатність до руху; 2) *перен.* ставати інертним.

bezwładność ж. 1) безсілля; 2) інерція; (*перен.* — *це*) інертність, -ності. *Пор. bezwładny.*

bezwładny 1) нездатний до руху; 2) *фіз., перен.* інертний.

bezwłasnowolność ж., *praw.* підопічність, -ності.

bezwłasnowolny *praw.* підопічний.

bezwłoso безволосий.

bezwodnik *m., chem.* ангідрид, -ду; ~ *siarkowy* сульфитангідрид.

bezwodność ж. безвіддя.

bezwodny безводний, безводий.

bezwodzie *n. div.* безводність.

bezwola ж., *med.* (*abulia*) брак волі, абулія.

bezwolność ж. безволля, безвольність, -ності.

bezwolny безвольний.

bezwonnie без запаху.

bezwonny без запаху.

bezwrażliwość ж. нечутливість, -вості; нечуйність, -лості; невразливість. *Пор. bezwrażliwy.*

bezwrażliwy (па со) нечутливий (до чого); (*несприйнятливий*) нечуйний; (*на біль, подразнення*) невразливий.

bezwstyd, -du, m. безсоромність, -ності, безстыдство.

bezwstydnicą ж. безсоромна, -ної, безстыдниця.

bezwstydnie безсоромно, безстыдно.

bezwstydnik, m. -су, *m.* безсоромний, -ного, безстыдник.

bezwstydność ж. *div.* безстыд.

bezwstydny безсоромний, безстыдний.

bezwycborowy неперебірливий.

bezwyczajkowo без винятку.

bezwyczajkowy без винятку.

bezwycięsiowość ж. безвихідність, -ності.

bezwycięsiowy безвихідний.

bezwyznaniowiec, -wca, m. -wcy, *m.* людина, що не визнає нія-

кого віросповідання (що не сповідує ніякої віри), безвірник.

bezwyznaniowo без віросповідання.

bezwyznaniowość ж. невизнання ніякого віросповідання, несповідування ніякої віри, безвір'я, безвірництво.

bezwyznaniowy без віросповідання, безвірницький.

bezwyznaniówka ж. 1) жінка, яка не визнає ніякого віросповідання (яка не сповідує ніякої віри), безвірниця; 2) (*атеїзм*) безвірництво, безвір'я.

bezwzajemnie без взаємності.

bezwzajemny без взаємності.

bezwzględnie 1) безумовно; 2) нещадно, безпощадно; 3) абсолютно. *Пор. bezwzględny.*

bezwzględność ж. 1) безумовність, -ності; 2) нещадність, безпощадність; 3) абсолютність. *Пор. bezwzględny.*

bezwzględny 1) безумовний; 2) (*що не знає пощади*) нещадний, безпощадний; 3) *фіз., мат., філос.* абсолютний.

bezzagonowy безземельний.

bezzaradnie безпорадно, безпомічно.

bezzaradność ж. безпорадність, -ності, безпомічність.

bezzaradny безпорадний, безпомічний.

bezzasadnie 1) необгрунтовано; 2) безпринципно. *Пор. bezzasadny.*

bezzasadność ж. 1) необгрунтованість, -ності; 2) безпринципність. *Пор. bezzasadny.*

bezzasadny 1) необгрунтований; 2) (*без моральних норм*) безпринципний.

bezzębność ж. беззубість, -бості.

bezzęb(n)y беззубий.

bezzmienny беззмінний.

bezznanienny без ясно (яскраво) виражених ознак, позбавлений характерних рис.

bezzwłocznie негайно.

bezzwłoczność негайність, -ності.

bezzwłoczny негайний; ~ *не w y-*

- kopanie zlecenia негáйне виконання доручення.
- bezwrotny** безповоротний; *ро-з-у-с-з-к-а* ~на безповорóтна пó-зика.
- beżzenie**: *з-у-с* ~ жити неodrúже-ним.
- beżenność** *ж. див. beżeństwo.*
- beżenny** неodrúжений, нежонá-тий; *z-o-s-t-a-w-a-ć-w* ~пум ста-піе залишатися неodrúженим (нежонатим).
- beżeństwo** *п.* беззлóбність, -но-сті, неodrúженість.
- beżólciowość** *ж.* незлóбівість, -во-сті, незлóбність, -ності.
- beżólcí(owy)** без жóвчі; (*перен. — це*) незлóбівий, незлóбний.
- beżylny** не жылавий.
- beż**: *к-о-л-о-г* ~ бéжовий кóлiр, -льору.
- beżowy** бéжовий.
- bęben**, -bna, *т.* 1) *муз., тех., ар-хит.* барабáн; 2) *перен.* карапúз; *несхв.* розпúшена дитина; 3) *перен., жарт.* товстé пúзо; (*про людину*) пузáнь, -ня, черевáнь, -ня.
- bębenek**, -пка, *т.* 1) барабáнчик; (*музичний інструмент з бубон-цями*) бубон, -бна; 2) *заст.* рiд п'яльців; 3) *анат.* барабáнна перéтинка; 4) *друк.* тимпáн, крiшка друкарського прéса; 5) *тех.* поршень насóса, насóсний пор-шень, -шня; $\diamond$ ~ пa-б-о-ж-о-у барабáн револьвéра; *rod-bi-ja-ć-k-о-т-и* ~пка пiдбивáти (кого на що).
- bębenkowy** барабáнний; (*мед. — це*) тимпанiчний; *анат.* бi-о-п-а ~wa барабáнна перéтинка; *o-d-g-l-о-s* ~wu тимпанiчний (бара-бáнний) звук, -ку; $\diamond$ *тех.* ~j-a-z водозлiвна (переливна) грéбля.
- bębenny** барабáнний.
- bębnica** *ж., мед. (meteorismus, tym-panitis)* метеорiзм, -му, здуття животá гáзами.
- bębnić**, -ниє, -nisz, -nił 1) барабá-нити; (*перен. розм. — кому над вухом — це*) тарабáнити; 2) (*перен. розм. — направо і наліво*) трубити, -блю, -биш, дзвонiти, -ню, -ниш; 3) (*про комах*) гу-дити, густі (гуду, гудеш); 4) *шкiл.* зубрити, -рю, -риш.
- bębnienie** *п.* 1) барабáнення; тара-бáнення; 2) гудiння. *Пор.* бęb-nić 1, 3.
- bębnista**, -ty, *лм.* -ści, *т.* барабáн-щик.
- bębnowy** барабáнний; (*мед. — це*) тимпанiчний.
- bęсl** *wkrz.* (*при падiннi*) бахl ба-бáхl
- bęснаć**, -не, -niesz, -наł, -nęli бе-бэхнути, гéпнути, гéпнутися.
- bęсwał**, *лм.* -ły, *т.* 1) вайлó, не-згáба; 2) (*про дурня*) бóвдур, -ра, йóлоп.
- bęдзwin**, -ну, *т., bot.* бензóйне дé-рево.
- bęк**, -ku, *т.* (*про комах*) дзижчáн-ня; (*з гулом*) гудiння.
- bękarcí** *губ.* байстрючий, безбáт-ченків.
- bękarcieć**, -cieje, -ciejesz, -ciał, -cie-łi *губ.* вирóджуватися, -джую-ся, -джуєшся.
- bękart**, *лм.* -ty, *т.* 1) *лайл.* бай-стрюк, -ká, безбáтченко; 2) *розм.* хлопчáк, -ká, хлопчiсько; 3) (*про тварин*) бастáрд; $\diamond$ ~ u drze-w-a пáсинок на дéреві.
- bękartka** *ж., губ.* байстрючка.
- biadał** *wkrz.* góre! lixol! ~ z wu-сi-є-ż-о-п-у-т! гóре перемóже-ним!
- biadać** горювáти, -рюю, -рюєш (за ким, за чим i по кому, по чо-му); (*жалiтися*) бiдкатися, скáр-житися, нарикáти (на кóго, на що), рéмствувати, -вую, -вуєш.
- biadanie** *п.* горювáння; бiдкання, скáрга, нарикáння, рéмствування. *Пор.* biadać.
- biadolić**, -лє, -lisz, -lił *роf.* плáка-тися (плáчуся, плáчешся); (*жа-лiтися*) бiдкатися, нарикáти.
- bialica** *ж., мед. (leucoderma)* лей-кодérма, прирóдженi бiлi пля-ми на шкiрi.
- bialuchny** *див.* bialutki.
- bialusięki** *див.* bielusięki.

- bialutki** *pieszcz.* біленький.
bialutko *pieszcz.* біленько.
białaczka *ż., med. (leucaemia)* білокрів'я, лейкоцитемія.
białas *m.* 1) (*про людину*) білявий, -вого; 2) (*про тварин*) біляк, -ка.
białas(z)ek, -s(z)ka, m., pieszcz. *див.* **białas.**
białawo білува́то, білясто.
białawość *ż.* білува́тість, -тості, білястість.
białawy білува́тий, білястий.
białczysty *med. (albuminatus)* білківий, білковинний.
białek, -lka, m. див. **białko.**
białka *ż., arch.* жінка.
białkan, -nu, m., chem. альбуміна́т, -ту.
białko *n.* біло́к, -лка; ~ *o s z p e* очний біло́к.
białkomocz, -czu, m., med. (albuminuria) альбуміну́рія, виділення в сечі білка́.
białkomoczowy *med.* альбуміну́рйчний.
białkowatość *ż.* білкува́тість, -тості.
białkowaty білкува́тий, з білком.
białkowiec, -wca, lm. -wce, m., chem. протеї́н, -ну.
białkowy білківий.
białkówka *ż., anat. (membrana albuginea)* о́чний біло́к, -лка.
biało біло.
białobrewy білобрі[о]вий.
białobrody білобородий.
białogard *m., orn.* плі́ска біла.
białogłowa *ż., arch.* жінка.
białogłowski *arch.* жіно́чий.
białogłowy білоголо́вий.
Białogród, -grodu, m. див. **Belgrad.**
białogrzywy білогри́вий.
białogwardzyski білогварді́ський.
białogwardzista, -ty, lm. -ści, m. білогвардіе́ць, -діяця.
białokory білокорі́й.
białokrusz, -szu, blm., m., chem. о́кис свинцю́, свинце́ва гле́йта.
białolicy білолі́цій, білові́дий.
białolistny білолі́стий.
białomleczny молочнобі́лий.
białomorsko-baltycki біломорсько-балтійський; **Białomorsko-Baltycki** Капа́л Біломорсько-Балтійський кана́л, -лу.
białonakrapiany з білими крапка́ми (ця́тка́ми).
białonogi білоно́гий.
białonózka *ż.* білоні́жка.
białooki білоо́кий.
białopióry білопе́рий.
białopstrzy *див.* **białonakrapiany.**
białoramienny білоплéчий, білораме́нний.
białoręki білору́кий.
Białorus, lm. -si a. -sowie, m. білору́с.
Białorusin, lm. -ni, m. див. **Białorus.**
Białorusinka *ż.* білору́ска.
Białoruska Socjalistyczna Republika Rad *ż.* Білору́ська Радя́нська Соціалісти́чна Республі́ка.
białoruski білору́ський.
białoruszczyzna *ż.* все, що білору́ське: мо́ва, літе́рату́ра, култу́ра то́що, білору́щина.
Białoruś *ż.* Білору́сь, -сі.
białorzęsy з білими вія́ми.
białoskórnicтво *n., spec.* сиром'я́тне виробні́цтво.
białoskórniczy *spec.* який (що) сто́сується сирі́чника; (*у контеќсті*) сирі́чника то́що; *z a w ó d* ~ профе́сія сирі́чника.
białoskórnik, lm. -cy, m., spec. сирі́чник.
białoskrzydły білокри́лий.
białostocki белосто́цький.
białosz, lm. -sze, m. (про коня) білий, -лого.
białoszaty у білому о́дязі.
białoszyi білоши́й.
białość *ż.* білі́сть, -лості, біли́зна, біліна́.
białowas, lm. -sy, m. білову́с, білову́сий, -сого.
białowasy білову́сий.
białowieski біловезький; **Puszcza Białowieńska** Біловезька Пу́ща.
białowłosy біловоло́сий.
białozęb(n)u білозу́бий.
białozłot(aw)u білозолоті́й, білозолоті́стий,

białozór, -zora, m., orn. кречет.
białozółtawy біложовтуватий.

biały білий; ~ **chleb** білий хліб;
czarne на ~ **łym** чорне по білому; ~ **dzień** білий день (род. дня); ~ **le mięso** біле м'ясо; **Morze Białe** Біле море; *перен.* ~ **ła nicia** szyty шийтий білими нитками; $\diamond$ ~ **ła broń** холодна зброя; ~ **ła choro** бляді нєміч, -мочі; *перен.* ~ **ła izba** світлиця; ~ **ła kawa** кáва (кóфе) з молоком а. з вершкáми; *перен.* ~ **kruk** раритєт, -ту; ~ **metal** сріблò; ~ **mgóz** пáморозь, -зі, їній, -нею; ~ **ła plec** жінóча стать, -ті; ~ **ła skróń** сівє волòсся; *спец.* ~ **le szkło** мáтове скло; ~ **le szycie** білошвєйна робóта.

Białystok, Białegostoku, m. Белóстòк.

bianco *див.* **blanko.**

biba *ж., пол.* вїпивка; (*п'яна гулянка — ще*) пиятїка.

bib(e)loty, -tów, блр. худóжні дрібнїчки, -чок, цяцькї, -цьòк.

bibka *ж., здр., пол.* *див.* **biba.**

biblia *ж., rel.* бїблїя.

biblijny *rel.* бїблїйний, бїблєйський.

bibliofil, lm. -le, m. бїблїофїл.

bibliofilstwo *n.* бїблїофїльство.

bibliograf, lm. -fowie, m. бїблїограф.

bibliografia *ж.* бїблїографїя.

bibliograficzny бїблїографїчний.

biblioman, lm. -ni, m. бїблїомán.

bibliomania *ж.* бїблїомánїя.

biblioteczka *ж., здр.* бїблїотєчка.

biblioteczny бїблїотєчний.

biblioteka *ж.* бїблїотєка; книгозбрїня (*ридше*); ~ **guchoma** пересувнá бїблїотєка.

bibliotekarka *ж.* бїблїотєкарка.

bibliotekarski бїблїотєкарський.

bibliotekarstwo *n.* бїблїотєчна спрáва.

bibliotekarz, lm. -rze, m. бїблїотєкар, -ря.

bibliotekoznawca, -cy, lm. -cy, m. бїблїотєкознáвець, -вця.

bibliotekoznawstwo *n.* бїблїотєкознáвство.

biblista, -ty, lm. -ści, m., rel. знавєць а. дослїдник бїблїї.

bibosz, lm. -sze, m., пол. п'яниця, гуляка.

bibulany *див.* **bibułkowy.**

bibularnia *ж.* 1) фáбрика промòкáльного (пропускнòго) папєру; 2) фáбрика папїрòсного папєру.

bibularz, lm. -rze, m. 1) прес-бювár, -ра; 2) *перен. фам., жарт.* любїтель книжок.

bibulasty 1) подїбний до промòкáльного папєру; 2) з погáного папєру.

bibuła *ж.* 1) промòкáльний (пропускний) папїр, -пєру; 2) цигаркóвий (папїрòсний) папїр; 3) *зб., полїт., їст.* нелегáльні видáння, -дáнь.

bibułka *ж.* цигаркóвий (папїрòсний) папїр, -пєру.

bibułkowy з цигаркóвого (папїрòсного) папєру.

bibułomania *ж.* мánїя збрїрати старї рукòписи, папєри.

bibułowy *див.* **bibułkowy.**

biecie *n.* 1) биття; ~ **pulsu** биття пўльсу, пульсáция; ~ **serca** серцебиття; 2) (*худоби*) забїй, -бóю, зарїз, -зу; $\diamond$ ~ **w bępnu** барабáнный бїй (род. бóю); *заст., перен.* ~ **czółem** чолобїття, суплїкувáння; ~ **do głowy** запáморочення (головї), головокружїння; ~ **mojętę** карбувáння монєти; ~ **z dział** канонáда, гармáтна стрїльбá (стрїлянїна); // ~ **się** биття; $\diamond$ *перен.* ~ **z myślami** хитáння в думкáх; ~ **na pięści** кулáчний бїй.

bicykl, lm. -le, m. *див.* **rower.**

bicyklista, -ty, lm. -ści, m. *див.* **cyklista.**

bicyklistka *ж.* *див.* **cyklistka.**

bicyklowy *див.* **rowerowy.**

bicz, lm. -cze, m. бич, -чá; (*перен. — ще*) лїхо; $\diamond$ ~ **kręcić** на **kogoś** замишлѧти (шо прòти кòго), копáти яму кому; **z piasku** ~ **kręcić** мáрно (дарємно) працювáти, рòбити

дурну роботу; jak z ~cza trzasł як батогом ляснув, миттю; tego z ~cza nie wytrzasł nie миттю цього не зробиш; puścić kogo z ~czem обібрати (обдєрти, обідрати) когó; dać komu ~ na siebie да́ти ко́му ко́зир прóти себе.

biczować, -czuje, -czujesz, -czował
1) батóжити, -то́жý, -то́жйш, шмага́ти, бичува́ти, -чу́ю, -чуєш;
2) *перен.* бичува́ти, карта́ти; //~ się бичува́тися.

biczowanie *n.* 1) батóження, шмагання, бичува́ння; 2) бичува́ння, картáння; *пор.* biczować; //~ się самобичува́ння.

biczownik, lm. -cy, m., hist. флаге́лант.

biczowy: rokuta ~wa hist. публічне бичува́ння.

biczuk m., zdr. батіжо́к, -жкá.

biczukowaty поді́бний до батіжкá, батіжкувáтий.

biczysko n. 1) збіл. батожіще; 2) (*палка батого*) пúжално.

bić, biję, bijesz, bił 1) б́йти (б'ю, б'єш); ~ w dzwony б́йти в дзвін; *карт.* ~ kartę б́йти карту (*в гри*); *перен.* ~ па со б́йти на шо; *ригун* **bije** грім б'є; *to bije w nos* це смерд́ить (б'є в нис); ~ wroga б́йти вóрога; *zegar bijący* годинник, який (шо) б'є години; 2) р́ізати худóбу; $\diamond$ ~ brawo аплодува́ти, -д,ю, -дýєш; (*про коня*) ~ bokami вáжко д́ихати, роб́ити бокáми; (*про кров*) ~ do głowy пáморочити; ~ głową o ścianę вдавáтися у відча́й (в рóзпач); ~ groble гáтити грéбло; ~ książkę друкува́ти кни́жку; ~ monetę карбува́ти монéту; *ognie biją* па м́ніе жар менé пройма́є; *op* па niego **bij** заб́ий він ла́ден розірва́ти його́ на шма́ткй; *strzelba daleko ~jąca* далекоб́йна рушні́ця; *w oszu* ~ впада́ти в о́чі (у ві́чі); ~ z dzieł па-

лі́ти з гарма́т; *z niego bije dobroć* він д́йше добротóю (дóбрістю); //~ się б́итися; $\diamond$ ~ z myślami вага́тися.

bidet, -tu, m., spec. бідé (*невідм.*).
bideusz, lm. -sze, m., żart. див. biedak.

bidło, lm. -ła a. -ły, n. 1) (*с.-г.* — в бороні) б́ильце; 2) *текст.* ля́да, на́бівка.

biec, biegnę, biegniesz, biegl, biegli 1) б́ігти (б́іжý, б́іжйш); 2) (*перен.* — *вгору*) підніма́тися, підійма́тися, зді́йма́тися, підно́ситися, -но́суся, -но́сишся; *skala biegnie w górę* скéля підніма́ється (підійма́ється, зді́йма́ється, підно́ситься) вгóру; (*про рослину*) бу́яти; $\diamond$ ~ па z grubę шука́ти собі загібелі (бід́й), довод́ити себе́ до загібелі; *śmietanka biegnie z garbka* вершќи збіга́ють з гóрщика.

bieda *ż.* 1) бідá; (*нещастя*) лі́хо; ~dę kłerać (*сiegerieć*) бідý тяѓті, сьак-тáк проживáти, проживáти з бідóю; *parobiec sobie ~du* напита́ти собі бід́й (клóпоту); ~ *tu zajrzała w oszu* бідá йому́ заглянула в о́чі; *rół ~du* півбід́й; 2) зб. біднóта.

bi(e)da *ż. див.* bi(e)dka.

biedactwo n. 1) бідолáха (*ч. і ж. р.*), серд́ешний, -ного; серд́ешна, -но́й; неборáка (*ч. р.*), неборáк (*ч. р.*); неборáчка (*ж. р.*); *пестл.* бідолáшка (*ч. і ж. р.*); 2) зб. біднóта.

biedaczek, -czka, lm. -czki, m., pieszcz. бідолáшка.

biedaczka *ż.* бідолáха, серд́ешна, -но́й, неборáчка.

biedaczy бідолáшний.

biedaczyna, -ny, blm., m. див. biedak.

biedaczysko m. і n. див. biedak.
biedak, lm. -ki a. -cy, m. 1) бід-ня́к, -кá; бідáр, -рjá, бідáк, -кá (*рідше*); 2) (*нещасний*) бідолáха, серд́ешний, -ного, неборáка, неборáк..

bi(e)dka *ж.* двокólка; (*розм.*— *ще*) бiдá, бiдка; *військ.* ~ а му н i-су́jna двокólка з а му н iцею.

biedniacki бiднiяцький.

biednie бiдно; убого. *Пор.* **biedny**.

biednieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli бiднiти; убо́жити. *Пор.* **biedny**.

biedniuchny *див.* **biedniusieñki**.

biedniusieñki 1) *пестл.* бiднiсенький; 2) (*зовсім бiдний*) бiднi-сiнький.

biedniusieñko 1) бiднiсенько; 2) бiд-нiсiнько. *Пор.* **biedniusieñki**.

biedniuteñki *див.* **biedniusieñki**.

biedniutki *pieszcz.* бiднiнький.

biedniutko *pieszcz.* бiднiнько.

biedno *див.* **biednie**.

biednota *блм., ж.* 1) *зб.* бiднoтá; 2) злидáрська (злиднiяцька) об-станoвка; 3) (*злиднi*) бiднiсть, -ности; (*цестаток*— *ще*) убо́гiсть, -гости, убо́зтво; 4) *див.* **biedak** 1.

biedny бiдний; (*злиденний*— *ще*) убо́гий.

biedota *ж.* 1) *див.* **biedak** 1; 2) *див.* **biednota**.

biedować, -duje, -dujesz, -dował бiдувáти, -дую, -дуюш.

biedowanie *n.* бiдувáння.

biedr(z)onka *ж., ent.* (*coccinella*) сoнечко.

biedzeniec, -ñca, lm. -ñce, m., bot. (*pimpinella*) бeдpи́нець, -нця.

biedulka *ж., pieszcz.* бiдолáшка.

biedzić się, -dzą, -dzisz, -dził 1) мý-читися (з чим i над чим); ~ **dzą** się *nad* robotą мýчатся з (над) робoтoю; 2) (*вести по-стийну боротьбу з чим*) борoтися, -рюся, -решся; ~ **ze** swym *usposobieñiem* борoтися з своєю вдáчею.

bieg, -gu, m. 1 бiг, -гу; (*води*— *ще*) течiя; *астр.* ~ *ciał niebieskich* бiг небесних свiтiл; *спорт.* ~ *długodystansowy* бiг на велику дистанцію; ~ *rzeki* бiг (течiя) рiкi (рiчки); **z ~giem czasu** з бiгом чáсу, з чáсом, згодом; (*тех., жад.*— *звичайно*) рух, -ху; *зал.*

~ *rosiágu* рух поiзда; *тех.* ~ *wiogy* обертáльний рух; (*мор., мех. i ін.*— *звичайно*) хiд (*род.* хóду); *мор.* ~ *okrętu* хiд пароплáва; *мех.* ~ *jałowu* холостий хiд; *w* *rełnym* ~ *gu* на пóвному ходу; *мех., ел.* ~ *wstecz* зворóтний хiд; ~ *wydarzeń* хiд подiй; 2) (*у часi*) перéбiг; ~ *życiá* перéбiг життя; 3) *тех.* швидкiсть, -кosti; *рóbowac* ~ випробóвувати швидкiсть; *skrzynka* ~ *gów* корóбка швидкостей; $\diamond$ *перен.* *inny* ~ *padać* мýслом зверну́ти думкi на що iнше; *жiрн.* ~ *koralni* прохóдка шáхти; *жiрн.* ~ *rokładu* за-лягáння плáстá; *перен.* *swoim* ~ *giem* своiм поря́дком.

biegacz; lm. -cze, m. 1 *спорт.* бiгýн, -нá; 2) *перен.* розм. непо-сiда (*ч. р.*).

biegaczka *ж.* 1) бiгýха; 2) непо-сiда (*ж. р.*). *Пор.* **biegacz**.

biegać бiгати.

biegający; ptaki ~ *ce orn. (cursors)* бiгунi, -нiв.

biegálnia *ж., спорт.* *див.* **bieżnia**.

bieganie *n.* бiгáння.

bieganina *ж., pot.* бiгáнiна.

biegiem przsi. бiгoм, бiгцeм; ~ *marsz!* бiгoм руш!

biegle умiло, вправно; (*говорити чужою мовою*) вiльно; **mówić** ~ *po polsku* вiльно говорiти по-польському (польською мовою).

biegłość *ж.* умiлiсть, -лoстi, вправ-нiсть, -ности; $\diamond$ ~ *w mówie-niu* умiння вiльно вислóвлю-ватися.

biegły I умiлий, вправний; $\diamond$ ~ *w interesach* досвiдчений у спráвах.

biegły II, -lego, lm. -li, m. експeрт.

biegnać, -gnę, -gniesz, -gł, -gli *див.* **biec**.

biegnik *m., muz.* *див.* **pasaż** 1.

biegowy *спорт.* бiговий.

biegun *m.* 1) скаковий кiнь (*род.* коня); 2) зiгнутий пóлоз для

- гойдання; 3) *астр., ел., фіз.* полюс; *ел.* ~ z wrotny різноім'єнний полюс; $\diamond$ fotel па ~nach качалка.
- biegunecznik** *m., bot. (simaruba)* симаруба.
- biegunka** *ж., med. (diarrhoea)* діарея, понос, -су, пронос; $\diamond$ k r w a ~ дизентерія.
- biegunki**, -nek, *блр., ткас.* бігункі, -ків.
- biegunkowy** *med.* поносний, проносний.
- biegunowanie** *n., fiz.* поляризація.
- biegunowiec**, -wca, *лм. -wcy, т.* полярний житель (мешканець).
- biegunowo** (*про протилежність*) діаметрально; роjęсія ~ ргзесіwпе діаметрально протилежні поняття, -нять.
- biegunowość** *ж.* 1) діаметральна протилежність, -ності; 2) полярність. *Пор. biegunowy* 3, 2.
- biegunowy** 1) полюсний; *ел.* ~wa kotwica полюсний якір, -коря; 2) *геогр., астр., фіз., мат.* полярний; 3) *перен.* діаметрально протилежний; ~we ujęcie tego samego problemu діаметрально протилежний підхід до тієї ж проблеми.
- biegus** *m.* 1) *орн. (tringa)* коловодник; 2) *див. bieгacz* 1; 3) *див. biegun* 1.
- biel** *ж.* 1) білість, -лості, білизна, білизна; 2) білий одяг, -гу; *кobieta* w ~li жінка в білому одязі; 3) *хім.* біліло; ~supkowa цінкове біліло.
- bielactwo** *n., med. (leucoderma adnatum)* альбінізм, -му.
- bielak** I, *лм. -су, т., мед.* альбінос.
- bielak** II, *лм. -кі, т. (заець)* біляк, -ка.
- bielarka** *ж., spec.* білільниця.
- bielarnia** *ж., spec.* білільня.
- bielarz**, *лм. -gze, т., spec.* білільник; $\diamond$ ~supa лудильник.
- bielas** *m. див. białas.*
- bielec**, -lca, *лм. -lce, ent. (termes)* терміт,
- bieleć**, -leje, -lejesz, -lał, -leli біліти; (*перен. — ще*) сівіти.
- bielenie** *n.* білення; (*стін — ще*) побілка, побіл, -лу; лудіння, лудження. *Пор. bielіć* 1.
- bieleń**: ~ołowiana *chem.* свиндєве біліло, полуда.
- bielіć**, -le, -lisz, -lił 1) біліти, -люб, -лиш; (*спец. — ще*) лудіти (луджу, лудиш); 2) *кул.* приправляти сметаною (молоком), забілювати, люю, люеш; 3) (*зайця, кролика тощо*) білувати, -люю, -лущ; //~się 1) біліти, білітися (*рідко*); 2) *перен.* випогоджуватися, джується; niebo się ~li néбо випогоджується.
- bielidło** *n.* біліло; полуда. *Пор. bielіć* 1.
- bielik** *m., orn. (haliaëtos albicilla)* орел-сіруватень (*под. орла-сіруватня*).
- bielikrasa** *ж., bot. (calla)* образкі, -ків.
- bielinek**, -nka, *m., ent. (pieris brassicae)* білан капустяний, капустник.
- bielizna** *блм., ж.* 1) білізна; 2) (*про властивість*) білість, -лості, білизна, білина; 3) (*в дереві*) заболонь, -ні, м'яка молода деревина (деревина); 4) *див. biel* 2.
- bielizniany** білізняний; (*що стосується шиття білизни*) білошвейний; wutwórniaszwalnia ~на білошвейна майстерня.
- bielizniarka** *ж.* 1) білошвейка; 2) шафа для білизни.
- bielizniarski** білошвейний; przemyśl ~білошвейне виробництво.
- bielizniarstwo** *n.* білошвейне виробництво.
- bielizniarz**, *лм. -gze, т.* 1) виробник білизни; 2) власник білошвейної майстерні.
- bielmo** *n.* 1) *прям., перен.* більмо, полуда; (*мед. — ще*) біла пляма на рогівці; 2) *хім.* альбумін, -ну, білкова речовина.

bielmowaty альбумінний; пасіопа ~те альбумінне насіння.

bielmowy див. **bielmowaty**.

bielnia ж., *спец. див. bielarnia*.

bielnik т. 1) пензель (щітка) для білення; 2) *спец. див. bielarnia*.

bielony 1) білений; ~па izba білена кімната (здебільшого в сільській хаті); 2) (про посуд) емальований, полив'яний; ~ gondel емальована (полив'яна) каструля; 3) (про страву) забілений; barszcz ~ забілений борщ, -щу; kawa ~па kawa (кофе) з молоком а. з вершками.

bieluchno див. **bielutko**.

bieluchny див. **bielutki**.

bieluń, *lm. -nie, m., bot. (datura)* дурман, -ну.

bielusieńko 1) білесенько; 2) білісінко. *Пор. bielusieńki*.

bielusieńki 1) білесенький; 2) (зовсім білий) білісінкий.

bieluteńki див. **bielusieńki**.

bieluteńko див. **bielusieńko**.

bielutki pieszcz. біленький.

bielutko pieszcz. біленько.

Bielgród, -grodu, m. Бєлгород.

Bielhorod, -du, m. Бєлгород.

bieluga ж., *icht.* білуґа.

bienium, *lp. nieodm., lm. -nia, -niów, m., książ.* дворіччя, дволіття.

bierać wielokr. 1) часто (не раз) брати; 2) *перен. розм.* бути бітим; ◇ ~rałem i ja w skóгę перепадало й мені буханів (березової каші).

bierczy myśl. (про собаку) беручий, чіпкий.

bierka ж. 1) гра́льна кість (род. кісті); 2) взятка (в картах).

biernie пасивно; zachowywać się ~ поводитися пасивно; не виявляти ініціативи.

biernik т., *gram.* знахідний відмінок, -нка.

bierność ж. пасивність, -ності.

bierny пасивний; *політ.* ~не право во wубогsze пасивне виборче право; *бухг.* stan ~majtku пасивний стан майна;

грам. stopa ~па пасивний стан, -ну.

bierwiono п. колода, деревина.

bierzmować, -mieję, -mujesz, -mował *kośc.* миропомазувати, -зую, -зуеш.

bierzowanie п., *kośc.* миропомазання.

bies т., *mit.* біс; (*лайл.* — ще) дідько.

biesaga ж. сакві, -ків (*лише в мн.*).

biesiada ж. бєнкєт, -ту.

biesiadka ж., *zdr. див. biesiada*.

biesiadnik, lm. -cy, m. 1) (учасник бенкету) бенкетник, бенкетар, -ря, бенкетуючий, -чого; 2) (любитель бенкетів) бенкетар, гуляка.

biesiadny бенкетний.

biesiadować, -duję, -dujesz, -dował бенкетувати, -тую, -туєш.

biesiadowanie п. бенкетування.

biesiadowy див. **biesiadny**.

biesowy *mit.* бісівський; дідьчий. *Пор. bies.*

bieżący 1) проточний, текучий; бижучий (*рідко*); ~са woda а) проточна (текуча) вода; б) вода з водопроводу; mieszkanię z wodą ~са квартира з водопроводом; 2) *перен.* поточний; (в датуванні — ще) цей; ~ miesiac цей (поточний) місяць; ~се sragу поточні справи (род. справ); ◇ ~ dług несплачений борг, -гу; бирж. kurs ~ денний курс, -су; ~се pitemу чергові номери, -рів.

bieżnia ж., *sport.* бігова доріжка.

bieżny бігкий, бігучий.

bifilarny *el.* біфілярний, двонитковий; cewka indukcyjna ~па біфілярна індукційна котушка.

bifszyk т. див. **befsztyk**.

bifurkacja ж. біфуркація.

bifurkacyjny біфуркаційний.

bigamia ж. бігамія.

bigamiczny бігамічний.

bigamista, -ty, lm. -ści, m. двоєженець, -нця,

bigamistka *ж.* двомужня жінка.
bigiel, -*gla*, *lm.* -*gle*, *m.* 1) гонча, чої, гончак, -ка; 2) *тех.* дужка; 3) *друк.* станина валика друкарського верстата; 4) *тесл.* укосуна, підпора.
bigos, -*su*, *m.* 1) *кул.* м'ясна солянка, бігос, -су; 2) *перен.* хабос, -су, плутанина, мішанина; $\diamond$ *перен.* па ва аг з у с ~su наварити каші; *перен. розм.* з г о б і с ~ z k o g o побити когo на гамуз.
bigosik, -*ku*, *m.*, *pieszcz.* *див.* bigos 1.
bigot, *lm.* -*ci*, *m.* святенник, святоша.
bigoteria *ж.* святенництво.
bigoteryjny святенницький.
bigotka *ж.* святенниця, святоша; *(жарт. — ще)* преподобниця.
bigotyzm, -*mu*, *m.* *див.* bigoteria.
bijać wielokr. *див.* bić.
bijak *m.* 1) (*y* *ćini*) бияк, -ка, бич, -ча; 2) *тех.* біло, товчач, -ча; 3) *розм.* забіяка, задирака.
bijatyka *ж.* бійка.
bika *ж.* 1) кірка; 2) *с.-г.* сáпá; 3) *гірн.* кáйло.
bikiniarstwo *n.*, *pot.* модничання.
bikiniarz, *lm.* -*rze*, *m.*, *pot.* модник, стиляга.
bil, *lm.* -*le*, *m.* (*сало*) здір (*род. здору*).
bila *ж.* 1) більярдна кúля; 2) удар (на більярді).
bilans, -*su*, *m.*, *buch.* балáнс, -су; ~ *biegny* пасівний балáнс; ~ *szupny* активний балáнс; ~ *dochodu* прибутковий балáнс; ~ *handlowy* торговий (торговельний) балáнс; ~ *platniczy* платіжний (розрахунковий) балáнс; ~ *rgobny* попередній балáнс; ~ *wydatków* видатковий балáнс; *zestawić (sprządzić)* ~ скласти балáнс; $\diamond$ *перен.* *gobić* ~ підбивати підсумки.
bilansista, -*ty*, *lm.* -*ści*, *m.* спеціаліст (фахівець) по складанню балáнсу.

bilansować, -*uję*, -*sujesz*, -*sować* 1) *бухг.* складати балáнс; 2) *перен.* підсумовувати, -вую, -вуєш (що), підбивати підсумки (чого).
bilansowy балáнсовий.
bilard, -*du*, *m.* більярд.
bilardowy більярдний; $\diamond$ *sala ~wa* більярдна, -ної.
bilardzista, -*ty*, *lm.* -*ści*, *m.* грач (гравець) на більярді.
bilateralnie білатерально, двобічно, двосторонньо.
bilateralność *ж.* білатеральність, -ності, двобічність, двосторонність.
bilateralny білатеральний, двобічний, двосторонній.
Bilbao nieodm., *n.* Більбао (*невідм.*).
bilbokiet, -*tu*, *m.* (*гра*) більбокé (*невідм.*).
bilecik, -*ku*, *m.* 1) записка, листик; 2) *пестл.* квітoк, -тка, квітoчок, -чка.
bilet, -*tu*, *m.* 1) квітoк, -тка, білét; ~ *bankowy* банковий білét, банкнóт(a); ~ *kolejowy* залізничний квітoк; ~ *loteryjny* лотерейний білét; ~ *partyjny* партійний квітoк; ~ *skarbowy* кредитний білét; асигнація (*заст.*); 2) (*короткий лист*) записка; $\diamond$ ~ *wizytowy* візитна картка.
bileter, *lm.* -*rzy*, *m.* білетér, -ра.
bileterka *ж.* білетérка.
biletowy квітковий, білетний; *kasa ~wa* квіткова кáса.
bilinearny дволінійний.
bilion *m.* більйон.
bilionowy більйонний.
bilka *ж.*, *zdr.* *див.* bila 1.
bill, -*lu*, *m.*, *polit.* (*англійський законопроект*) білл.
bilon *m.*, *spec.* білón, -ну.
bilonowy *spec.* білónний, білóновий; розмінний (*розм.*); *moneta ~wa* розмінна монéта.
bilowe, -*wego*, *blm.*, *m.* оплáта за гру на більярді.
bimbać *pot.* 1) бóвкати, бóмкати, дзвоніти, -ню, -ниш; 2) *перен. розм.* байдикувати, -кую, -куєш,

- байдики (байди) біти (б'ю, б'еш); $\diamond$ mówią tu, a o sobie ~ba йому говорять, а йому байдуже (а йому хоч би що).
- bim-bam!** *wkrz.* бім-бам!
- bimetal.** -lu, *m.* біметал, -лу.
- bimetalista**, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *ek.* прихильник біметалізму.
- bimetalistyczny** *ek.* біметалічний.
- bimetalizm**, -mu, *blm.*, *m.*, *ek.* біметалізм, -му.
- bimorfizm**, -mu, *blm.*, *m.*, *min.* біморфізм, -му.
- binarny** *mat.* бінарний.
- binda** *ż.* 1) пов'язка; 2) *spec.* шпaгaт, -ту; 3) *буд.* плінтус.
- binduga** *ż.* 1) *мор.* бон; 2) сплав дeрeвa; 3) приберeжний склад дeрeвa, призначеного на сплав.
- binokle**, -li, *blp.* пенсне (*невідм.*).
- binokularny** *fiz.* біокулярний; ~ne widzenie біокулярний зір (*род.* зору).
- binom**, -mu, *m.*, *mat.* бінóm.
- biochemia** *ż.*, *biol.* біохімія.
- biochemiczny** *biol.* біохімічний.
- biodro** *n.*, *anat.* стегно, бедрó.
- biodrołędźwiowy** *anat.* кльóбо-попeрeкóвий.
- biodrowy** *anat.* стегновий, стегéнный.
- biodrzysty** з ширóкими стéгнами; бeдрáтий (*рідко*).
- biodynamika** *ż.*, *biol.* біодинаміка.
- biofizyka** *ż.* біофізика.
- biogenetyczny** *biol.* біогенетичний.
- biogeneza** *ż.*, *biol.* біогенéз, -зу.
- biogenia** *ż.*, *biol.* історія розвитку.
- biogeografia** *ż.* біогеографія.
- biogeograficzny** біогеографічний.
- biograf**, *lm.* -fowie, *m.* біограф.
- biografia** *ż.* біографія.
- biograficzny** біографічний.
- biolog**, *lm.* -lodzy *a.* -logowie, *m.* біóлог.
- biologia** *ż.* біологія.
- biologiczny** біологічний.
- biomagnetyzm**, -mu, *m.* тваринний магнетізм, -му.
- biomechanika** *ż.*, *fizjol.*, *anat.* біомеханіка.
- biometria** *ż.*, *biol.* біометрія.
- bionomia** *ż.*, *biol.* біонómія.
- biosfera** *ż.*, *biol.* біосфeра.
- biotyt**, -tu, *m.*, *min.* біотит, -ту.
- biplan**, -nu, *m.*, *lot.* біплán.
- birbancki** *pot.* гуляцький, гуль-тjайський.
- birbant**, *lm.* -nci *a.* -nty, *m.*, *pot.* гуляка, гультjай, -тjя, гульвіса.
- birbanteria** *ż.*, *pot.* 1) гульня, гуль-бá; 2) зб. гуляки, -лjак.
- birbantka** *ż.*, *pot.* 1) гульня, гуль-бá; 2) (*про жінку*) гуляка, гультjайка.
- birbantować** (*się*), -tuje, -tujesz, -tował *pot.* гуляти, пiти-гуляти, пиячити.
- birbantowanie** (*się*) *n.*, *pot.* *див.* birbantka 1.
- birecik**, -ku, *m.*, *zdr.* *див.* beresik.
- biret**, -tu, *m.* *див.* beret.
- Birma** *ż.* Бірма.
- Birobidżan**, -nu, *m.* Біробіджán.
- birobidżański** біробіджánський.
- bis!** *wkrz.* біс!
- bisior**, -gu, *m.* 1) (*коштовна тканина в стародавній Греції*) вісón, -ну; 2) (*волокна морських черепашок*) морський шовк, -ку; 3) (*звисяючі прикраси*) гірлjанда; 4) *див.* bisiorka 2.
- bisiorek**, -rka, *m.* брелóк.
- bisiorka** *ż.* 1) бісерінка; 2) (*лише в мн.*) *архит.* прикрáси на карнизах у вигляді чóток; ліпні прикрáси у вигляді кльóб.
- bisiorowy** 1) з вісónу; 2) з морського шовку. *Пор.* bisior 1, 2.
- Biskaja** *ż.* Біскáйя.
- biskajski** біскáйський.
- biskup**, *lm.* -pi, *m.*, *kośc.* епіскоп.
- biskupi** *kośc.* епіскопський.
- biskupstwo** *n.*, *kośc.* епіскопство.
- biskupszczyzna** *ż.*, *hist.* маéтки (володіння) епіскопів.
- biskwit**, -tu, *m.* бісквіт.
- bisować**, -suje, -sujesz, -sował 1) гукати «біс!»; 2) (*повторяти виступ*) бісiрувати, -рую, -руеш.
- bisowanie** *n.* 1) гукáння «біс!»; 2) бісiрування. *Пор.* bisować.
- bistr**, *blm.*, *m.*, *spec.* (*темнокоричнева фарба*) біст(е)р, -ру.

bistur, -ru, *m.*, *chir.* бістурій.
 bisurman, *lm.* -ni, *m.*, *hist.* бусур-
 ма[é]н.
 bisurmanic, -nie, -nisz, -nił *hist.*
 бусурма[é]нити; // ~ się бусур-
 ма[é]нитися.
 bisurmaniec, -nieje, -niejesz, -niał,
 -nieli *hist. див.* bisurmanic się.
 bisurmanin, *lm.* -manie, *m.*, *hist.*
див. bisurman.
 bisurmański *hist.* бусурма[é]нський.
 bisurmaństwo *n.*, *hist.* бусурма[é]н-
 ська віра, іслам, -му.
 biszkopcik *m.*, *zdr.* бісквітик.
 biszkopt *m.* бісквіт.
 biszkoptowy бісквітний.
 biszof, -fu, *blm.*, *m.* глінтвейн. -нв.
 bitek, -tka, *m.*, *kul.* *див.* bitka 2.
 biteń, -tnia, *lm.* -tnie, *m.* стільни-
 ковий мед, -ду.
 bitewka *ż.*, *zdr.* незначний (неве-
 лікий) бій (*род.* бою), сүтичка.
 bitewny бойовий.
 bitka *ż.* 1) бійка; 2) *кул.* биток,
 -тка; 3) (*в картах*) взятка.
 bitnia *ż.*, *tech.* баба.
 bitnie (*про бойові якості*) хоробро.
 bitnik, *lm.* -су, *m.*, *rol.* забіяка,
 горлоріз.
 bitność *ż.* хоробрість (*в бою*).
 bitny (*про бойові якості*) хороб-
 рий; *орн.* ~ ptak (*machetes*
pignax) брижач, -ча, коловод-
 ник, бойцун, -на.
 bitum, -tu, *m.*, *chem.* бітум,
 -му.
 bituminiczny *chem.* бітумінозний.
 bitwa *ż.* бій (*род.* бою), битва;
військ. ~ rozstrzyga jąca
 вирішальний бій; *військ.* ~
 walna генеральний бій; *військ.*
 ~ w gę bій кипить, бій у пов-
 ному розпалі; pole ~ wu поле
 бою (битви), бойовище; za-
 cięta ~ запеклий бій; wy-
 dać ~ wę дати бій; *д* *військ.*
 ~ zacierpa наступальна
 операція.
 bity 1) битий; droga ~ta битий
 шлях (*род.* шляху); 2) (*про*
друж, почерк тощо) густий; ~te
 pismo густе письмо; pisać
 ~tym charakterem писати

густім почерком; 3) *перен.* до-
 свідчений, тямущий; ~ w tych
 sprawa ch досвідчений (тяму-
 щий) у цих справах; *д* ~
 drogą різана свійська (домаш-
 ня) птиця; ~ta godzina
 drogi добра година дороги.
 biuletyn, -ni, *m.* бюлетень.
 biuralista, -ty, *lm.* -ści, *m.* 1) кан-
 целярист; 2) *перен.* бюрократ.
 biureczko *n.*, *zdr. див.* biurko.
 biureta *ż.*, *tech.*, *chem.* бюретка.
 biurko *n.* письмовий стіл (*род.*
 стола).
 biuro *n.* бюро (*невідм.*); ~ in-
 formacyjne довідкове бюро;
 ~ pośrednictwa посеред-
 ницьке бюро; Biuro Politycz-
 ne Політичне бюро (Політбю-
 ро); ~ prasowe пресбюро;
 Radzieckie Biuro Infor-
 macyjne Радянське інформа-
 ційне бюро (Радінформбюро);
 ~ wywiadowcze розвіду-
 вальне бюро; (*про установу ді-*
ловодного характеру — ще) кон-
 тора, канцелярія; *д* ~ adre-
 sowe адресний стіл (*род.* сто-
 ла); ~ personalne відділ
 кадрів; ~ pocztowe пошто-
 вий відділ, -лу.
 biurokracja *ż.* бюрократія.
 biurokracyjny *див.* biurokratyczny.
 biurokrata, -ty, *lm.* -ci, *m.* бюро-
 крат.
 biurokratycznie бюрократично.
 biurokratyczny бюрократичний.
 biurokracyzm, -tu, *m.* бюрокра-
 тизм, -му.
 biurokratyzować, -zuje, -zujesz,
 -zował бюрократизувати, -зую,
 -зуюш.
 biuromania *ż.*, *iron.* 1) надмірне
 захоплення канцелярською ро-
 ботою; 2) бюрократична манія.
 biurowy конторський, канцеляр-
 ський; urzędnik ~ контор-
 ський (канцелярський) службо-
 вець, -вця; (*про час праці*)
 службовий; godziny ~we
 службові години, -дін.
 biust, -tu, *m.* бюст; (*мист. — ще*)
 погруддя.

- biusthalter** *m.* бюстгальтер, -ра.
biwak, -ku, *m.*, *wojs.* бів(у)́ак, -ку;
 ◊ ~ *kwaterunkowy* розміщення війська табором.
biwakować, -kuje, -kujesz, -kował
wojs. розташовуватися бів(у)́аком.
biwakowanie *n.*, *wojs.* розташовування бів(у)́аком.
biwakowy *wojs.* бів(у)́ачний.
biwuak *m. div.* biwak.
Bizancjum nieodm., *n.* Візантія.
bizantyjczyk, *lm.* -су, *m.* візантієць, -тієць.
bizantyjski візантійський.
bizantyzm, -mu, *m.*, *bezpr.*, *przen.* візантійство.
bizantyńczyk *m. div.* bizantyjczyk.
bizantyński *div.* bizantyjski.
bizmut, -tu, *m.*, *chem.* вісмут, -ту
bizmutowy chem. вісмутівий.
bizmutyn, -nu, *m.*, *min.* вісмутін, -ну.
bizmutyt, -tu, *m.*, *min.* вісмутіт, -ту.
bizon *m.* 1) зоол. бізон; 2) *div.* bizon.
bizun *m.* батіг, -тога, канчук, -ка, нагай, -гай; ◊ *goły jak ~* голий як бубон.
bizuteria *ż.* ювелірні вироби, -бів.
blacha *ż.* 1) жерсть, -ті, бляха; ~ *mosiężna* латунна жерсть (бляха); ~ *walcowa* прокатна жерсть (бляха); 2) (для печіння тістечок, тортів тощо) лист, -та, форма; 3) (в кухні) плита; *z palić pod ~czą* розтопити плиту; 4) (у плузі) стівба.
blacharczyk, *lm.* -кі, *m.* учень (підмайстер) у жерстяника (бляхаря).
blacharka *ż.* 1) робота жерстяника (бляхаря); 2) жінка жерстяника (бляхаря).
blacharnia *ż.* 1) майстерня жерстяних (бляшаних) виробів, бляхарня; 2) магазин (склад) жерсті (бляхи).
blacharski 1) бляхарський; 2) (про вироби) жерстяний, бляшаний; *z a kład ~* майстерня жерстяних (бляшаних) виробів, бляхарня.
blacharstwo *n.* бляхарство, ремесло жерстяника (бляхаря).
blacharz, *lm.* -rze, *m.* жерстяник, бляхар, -ря.
blachmal, -lu, *lm.* -le, *m.* 1) мет. сірчате срібло; 2) металічна пластинка; 3) (на очах) більмо, полуда.
blachman, -nu, *m. div.* blachmal.
blachownica *ż.* 1) листопрокатний верстат; 2) (військ. іст. — металічний нагрудник) кіраса.
bladawo блідувато.
bladawość *ż.* блідуватість, -тості.
bladowy блідуватий.
bladnąć *div.* blednąć.
blado блідо.
bladoczerwony блідочервоний.
bladolicy блідолиций.
bladoniebieski блідоголубий.
bladooki ясноокий.
bladoróżowy блідорожевий.
bladość *ż.* блідість, -дості; ~ *trupia* смертельна (мертвенна) блідість.
bladozielony блідозелений.
bladożółty блідожовтий.
blady блідий; ~ *jak trup* блідий, як мрець; *peren.* ~ *de odbicie rzeczywistości* бліде відображення дійсності.
bladziuchny pieszcz. *div.* bladziutki.
bladziusieńki *div.* bladziuteńki.
bladziuteńki 1) *pestl.* блідесенький; 2) (зобсім блідий) блідісінький.
bladziutki pieszcz. бліденький.
blaga *ż.*, *pot.* 1) брехня; замільовання очей; 2) (про щось вигадане) вигадка, вигад, -ду, вимисел, -слу.
blagier, *lm.* -rzy, *m.*, *pot.* брехун, -на; окомільювач. *Por.* blaga 1.
blagierka *ż.*, *pot.* брехуха; окомільювачка. *Por.* blaga 1.
blagierski *pot.* брехунський.
blagierstwo *n. div.* blaga.
blagować, -guje, -gujesz, -gował *pot.* 1) брехати (брешу, брешеш); замільювати (кому) очі;

- 2) вигадувати, -дую, -дуеш.
Пор. blaga.
- blagowanie** *n., pot.* 1) брехання; замилування очей (кому); 2) вигадування. *Пор. blaga.*
- blajwas, -su, m., chem. div. blejwa(j)s.**
- blaknąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli** вицвітати, линяти; (*втрачати свіжість*) блякнути.
- blaknięcie** *n.* вицвітання, линяння; блякнення. *Пор. blaknąć.*
- blakować, -kuje, -kujesz, -kował** *div. blaknąć.*
- blakowny** линючий.
- blamanż, -żu, blm., m., kul.** бланманжé (*невідм.*).
- blamaż, -żu, m.** компрометація.
- blamować, -tuje, -tujesz, -mował** *pot.* компрометувати, -тую, -туєш; // ~ się компрометуватися.
- blank, -ku, m.** 1) *іст.* амбразура, бійниця в мурі; 2) *дуб.* підшовна шкіра; товста шкіра для лимарних виробів; 3) *мор.* плінка, обшивна дошка (обшивний пояс) судна; пароплавні поруччя.
- blankier, -gu, m.** найкращий сорт янтарю.
- blankiet, -tu, m.** бланк; ~ firmowy фірмовий бланк; ~ telegraficzny телеграфний бланк; ~ wexlowy вексельний бланк.
- blankietowy** бланковий.
- blankista, -ty, lm. -ści, m.** 1) *торг.* біржовий спекулянт, що продає цінні папери без кредитного забезпечення; 2) (*іст. — прихильник бланкізму*) бланкіст.
- blankizm, -mu, m., hist.** бланкізм, -му.
- blanko: in ~ handl.** бланковий; kredyt in ~ бланковий кредит, -ту; wexel in ~ бланковий вексель.
- blankokredyt, -tu, m. div. blanko.**
- blankowexel, -sla, lm. -sle, m., handl. div. blanko.**
- blansz, -szu, blm., m., kosm.** біліло.
- blanszować, -szuje, -szujesz, -szował** біліти, лю, -лиш; // ~ się білітися.
- blasfemia** *ż. div. bluźnierstwo.*
- blask, -ku, m.** блиск, -ку; wystąpić w całym ~ku виступити в усьому блиску; (*про світло*) сяйво; ~ słoneczny сонячне сяйво.
- blaszanka** *ż.* бляшанка, жерстянка.
- blaszany** жерстяний, бляшаний.
- blaszka** *ż.* 1) тонка жерстяна (бляшана) пластинка, бляшка; тонка жерсть (бляха); 2) *перен.* бльскітка; 3) *бот.* пластинка.
- blaszkowaty** 1) подібний до жерстяної (бляшаної) пластинки (до бляшки); 2) *бот.* пластинча(с)тий. *Пор. blaszka* 1, 3.
- blaszkowy** 1) зроблений з жерстяної (бляшаної) пластинки; 2) *div. blaszkowaty* 1; ◇ *złoto ~we* мішурне листове золото.
- blat, -tu, m.** верхня дошка стола, верстата тощо.
- blech, -chu, m., spec.** білільня.
- blecharka** *ż., spec.* білільниця.
- blecharnia** *ż., spec. div. bielarnia.*
- blecharski** *spec.* білільний.
- blecharz, lm. -rze, m., spec.** білільник.
- blechować, blechuję, blechujesz, blechował** *spec. div. bielici* 1.
- blechowanie** *n., spec. div. bielenie.*
- blednąć, blednę, bledniesz, blednął, blednęli a. bladł, bladli** 1) бліднути; *перен.* to wszystko ~nie wobec... це все блідне перед...; 2) *перен.* линяти, вицвітати; ◇ jego gwiazda ~nie його зірка заходить.
- blednica** *ż., med. (chlorosis)* хлороз, -зу, бліда німеч, -мочі.
- blednieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli** *div. blednąć.*
- bledniuchny piesszcz. div. bladziutki.**
- bledziutki piesszcz. div. bladziutki.**
- bleja** *ż., icht. (abramis ballerus)* синіць, -нціб.
- blejtram, -mu, m., mal.** підрамник.
- blejtramowy** *mal.* пристосований до підрамника.
- blejwa(j)s, -su, blm., m., chem.** блейвейс, -су, свинцеве біліло.
- blejwa(j)sowy** *chem.* блейвейсовий,

blekot, -tu, *m.*, *bot.* (*aethusa cynapium*) собáча петрушка.
 blenda *ж.*, *fol.*, *min.* блéнда.
 blich *m.*, *spec. div.* blech.
 blicharnia *ж.*, *spec. div.* bielarnia.
 blicharski *spec. div.* blecharski.
 blicharz *m.*, *spec. div.* blecharz.
 blichować, blichuję, blichujesz, blichował *spec. div.* bielić 1.
 blichowanie *n.*, *spec. div.* bielenie.
 blichotr, -ru, *m.* 1) бліскітка; 2) *перен.* лоск, -ку, по́лиск, -ку; (*обманливий — це*) мішура́.
 blichtrowy *przen.* мішу́рний.
 bliki, -ków, *blp.*, *mal.* блі́ки, -ків.
 blikować, -kuje, -kujesz, -kował *mal.* надава́ти малю́нкові сві́тла.
 blikowanie *n.*, *mal.* надава́ння малю́нкові сві́тла.
 blin *m.*, *kul.* млинéць, -нця́.
 blinda *ж.*, *wojs.* за́слінка, ші́рма, блéнда.
 blindaż, *lm.* -że, *m.*, *wojs.* блінда́ж, -жа́.
 blindować, -duje, -dujesz, -dował *wojs.* блінди́рува́ти, -ру́ю, -ру́еш.
 bliski близький; ~ są siad близький сусід (сусіда); ~ wujazd близький від'їзд, -ду; ~ krewny близький родич; rozostawać z kim w ~kich stosunkach перебува́ти з ким у близьких відно́синах (стосу́нках); (*що лежить близько — це*) побли́зкий, блі́зчий; ~ dom побли́зкий (блі́зчий) дім (*род. до́му*); (*у часі — це*) немину́чий; ~ka guina немину́че розо́рення, немину́ча ру́їна.
 blisko 1) *прислів.* блі́зко; być z kim ~ spokrewnionym бу́ти з ким блі́зко спорі́дним; (*про час*) скóро, незаба́ром; lato już ~ skóro (незаба́ром) лі́то; 2) *прійм.* блі́зко, бі́ля, ко́ло; ~ lasu блі́зко лі́су; mieć ~ 30 lat ма́ти блі́зко (ко́ло) 30 ро́ків; (*приві́зно*) ма́йже, ма́ло не; produkcja wzrosła ~ czterokrotnie проду́кція збі́льшилася ма́йже (ма́ло не) в чо́тири ра́зи.

bliskobrzmiący який (шо) поді́бно звучи́ть.
 bliskoległy блі́зчий, по́близький; (*поряд чо́го — це*) сусі́дній.
 bliskoplemienny: ~ne narody спорі́днені наро́ди, -ді́в.
 bliskostyczny: linia ~na *mat.* асимпто́та.
 bliskość *ж.* блі́зкість, -кості; w ~ści побли́зу (ко́го, чо́го), блі́зко (ко́го, чо́го).
 bliskowidz, *lm.* -dze, *m.* короткозо́рний, -рого́.
 bliskoznacznik *m.*, *lingw.* сино́нім.
 bliskoznaczný *lingw.* синонімі́чний.
 bliza *ж.*, *mor. div.* baka II.
 blizenka *ж.*, *zdr.* рубчик, шра́мик.
 bliżuchno *pieszcz. div.* bliżutko.
 bliżuchny *pieszcz. div.* bliżutki.
 bliżuteńki 1) блі́зэсе́нький; (*зовсім близький*) блі́зисі́нький.
 bliżuteńko 1) блі́зэсе́нько; 2) блі́зсі́нько. *Пор.* bliżuteńki.
 bliżutki *pieszcz.* близе́нький.
 bliżutko *pieszcz.* близе́нько.
 blizna *ж.* рубéць, -бця́, шрам, -му.
 bliznowy рубце́вий, рубцо́вий, шрамо́вий.
 bliźni, -niego, *lm.* -ni, *m.* блі́зній, -нього́.
 bliźniaczek, -czka, *lm.* -czki, *m.*, *zdr. div.* bliźniak.
 bliźniaczka *ж.* близню́чка, близни́ця.
 bliźniaczy 1) близню́чний, дві́йня́цький; 2) *мед.* дві́йча́стий; 3) *анат.* близню́чний; 4) *перен.* подві́йний; ślur ~ подві́йний стовп, -па́; $\emptyset$ puls ~ (*pulsus bigeminus*) пульс гру́пами в два уда́ри.
 bliźniak, *lm.* -cy, *m.* 1) близню́к, -ка́, близня́, -ня́ти; 2) (*лише в мн.*) (*розм. — про горшки*) близню́к, -ків; 3) *мін.* дві́йнико́вий криста́л, -лу, дві́йні́к, -ка́.
 bliźnięcy *div.* bliźniaczy.
 bliźnięta, -niąt, *blp.*, *n.* близня́та, -ня́т, близню́кі, -ків, дві́йня́та, -ня́т.
 bliżej блі́зче.
 bliższość *ж.* блі́зчі́сть, -чості́.
 bliższy блі́зчий; ~sze szcze gó

- 1) у ближчі подробиці, -биць; (більш вичерпний) точніший; ~sze інформація точніша відомості, точніша інформація.
- blocek, -czka, m.** 1) зменш. тех. невеличкий блок; 2) талонна книжка; чекова книжка; 3) (карточка з номером) талон; торг. чек; 4) картка картотеки; 5) анат. (trochlea) блок.
- blozkowy I** блочний, блоковий; 2) талонний; чековий; 3) блоковий, блоковинний. Пор. **blocek I, 3, 5.**
- blok, -ku, m.** 1) політ. блок; ~ wyborczy виборчий блок; ~ komunistów i bezpartyjnych блок комуністів і безпартійних; 2) тех. блок; 3) (дерева) коліда; (граніту тощо) брила, гліба; (шоколаду) шоколад-лом, -му; 4) (відривний) блокнот; 5) (рисувальний) блок; ♠ ав. ~ balonowy лебідка; ~ mieszkalny багатопверховий житловий будинок, -нку; зал. ~ sygnałowy семафор, -ра.
- blokada** ж., wojs., polit., kol. блокада; військ. przegrwać ~це прорвати (форсувати) блокаду; ♠ зал. ~ liniowa устаткування залізничної лінії блокпостами.
- blokhauz, -zu, m., wojs.** блокгауз.
- blokować, -kuje, -kujesz, -kował wojs. i in.** блокувати, -кую, -куюєш; // ~ się політ. блокуватися.
- blokowy I** блочний, блоковий; блокнотний; papier ~ блокнотний папір, -перу; пор. **blok 2, 4;** ♠ тех. hak ~ дерев'яний цвях для скріплення колід; зал. postępek ~ див. **blokowy II;** зал. system ~ система блокування поїздів електросемафорами.
- blokowy II, -wego, lm. -wi, m., kol.** блокувальник.
- blond: włosy** ~ біляве волосся.
- blondyn, lm. -ni, m.** блондін, білий, -вого.
- blondyna** ж. блондінка, білява, -вої; білявка (розм.).
- blondynek, -nka, lm. -nki, m., zdr., pieszcz. див. blondyn.**
- blondynka** ж. див. **blondyna.**
- bluetka** ж., teatr. жарт на одну дію.
- bluff, -fu, m.** блеф, -фу.
- bluszcz, -czu, lm. -cze, m., bot.** плющ, -ша.
- bluszczolisty bot.** з плюшевидним листям.
- bluszczowaty, -czuję, -czujesz, -czował, przen., książ.** чіплятися за опору.
- bluszczowaty bot.** плюшевидний.
- bluszczowy bot.** плюшовий.
- bluszczyk m., bot. (glechoma)** розхідник.
- bluza** ж. блуза.
- bluzarka** ж. швачка (швачья) блузок.
- bluzeczka** ж. блузочка.
- bluzg, -gu, m.** бризка.
- bluzgacz, lm. -cze, m.** орудник.
- bluzgać, bluznąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1)** бризкати, бризнути; 2) (лише недокон.) перен. лихословити, -влю, -виш, гудити, -джу, -диш; (дурниці) плесті (плету, плетеш), плескати (плещу, плещеш), верзти.
- bluzganie n.** 1) бризкання; 2) лихослов'я; плетіння, плескання. Пор. **bluzgać.**
- bluzgotać, -goczę, -goczesz (razdziej -gocę, -gociesz), -gotał див. bluzgać.**
- bluzka** ж. блузка.
- bluznąć див. bluzgać.**
- bluźniciel, lm. -le, m., див. bluźnierca.**
- bluźnić, -nię, -nisz, -nił (komu, czemu, przeciw komu, czemu, na kogo, na co) 1)** церк. богохульствувати, -вую, -вуєш, богохульничати; (насміхатися над предметами культу) блюзнити, кошунствувати, -вую, -вуєш; 2) (перен. — насміхатися) глумитися, -млюся, -мішся (з кого, з чого, рідше над ким, над чим); (зло сміятися — ще) знущатися (з кого, з чого, рідше над

- ким, над чим); ~ *prawdzie* глумитися з правди; ~ *rozumowi* знущатися з розуму.
- bluźnienie**, *n.*, *kośc. div.* bluźnierstwo.
- bluźnierca**, *-cy, lm. -cy, m.*, *kośc.* богохульник; блюзнір, *-ра*, кощунник. *Пор. bluźnić* 1.
- bluźnierczo** *kośc.* по-богохульському; по-блюзнірському. *Пор. bluźnić* 1.
- bluźnierczy** *kośc.* богохульний; блюзнірський. *Пор. bluźnić* 1.
- bluźnierstwo** *n.*, *kośc.* богохульство; блюзнірство, кощунство. *Пор. bluźnić* 1.
- bluć** *div.* wymiotować.
- blagać** *благати, молити, -лю, -лиш.*
- blagająco** *благajúче, благáльно.*
- blagająco** *благajúчий, благáльний.*
- blagalnie** *благáльно, благajúче.*
- blagalny** *благáльний, благajúчий.*
- blaganie** *n.* *благáння, мольба.*
- blaho** 1) *неповажно, неважливо;* 2) *незнáчно, дріб'язково; мізерно.* *Пор. błahy.*
- blahostka** *ж.* *дрібниця; (незначний факт — ще) дурниця.*
- blahostkowość** *ж.* *дріб'язковість, -вості.*
- blahostkowy** *дріб'язковий.*
- blahość** *ж.* 1) *неповажність, -ності, неважливість, -вості;* 2) *незнáчність, дріб'язковість; мізерність.* *Пор. błahy.*
- blahy** 1) *пустий; (несерйозний — ще) неповáжний, неважливий;* ~ *powód* *пустій привід, -воду, неважлива причина; to ~ha gzesz* *це пусте;* 2) *(маленький) незначний, дрібний; ~hasu ma* *дрібна (незначна) сума; підсил. мізерний; ~ zysk* *мізерний баріш, -ша. ♠ z ~hych przyszu p* *без поважних причин.*
- blam**, *-tu, m.* *(зшиті шкурки для хутряної підкладки) хутрянний мішбк, -шка.*
- blamować**, *-nuje, -nujesz, -mował* *зшивáти шку́рки для хутряної підкладки; підшивáти хутром.*
- blawat**, *-tu, m.* 1) *бот. (centaurea*
- cyanus)* *волошка сіня;* 2) *текст. тонкі тканини, -нін;* 3) *блакітний кóлір, -льору; ♠ заст. w ~tach chodzie* *ходіти в шовкáх, одягáтися в шовкі.*
- blawatek**, *-tka, m.*, *bot. div.* *blawat* 1.
- blawatkowy** *волошкóвий; (про колір — ще) василькóвий.*
- blawatnia** *ж., przest.* *мануфактúрний магазін.*
- blawatny**: *to w a r u ~ne* *мануфактúра.*
- blawy** *блідоголубий, ясноголубий.*
- blazen**, *-zna, lm. -znu, m.* 1) *блázень, -зня; іст., перен. ~ padwo r n u* *придворний блázень;* 2) *(іст. — в стародавній Русі) скomoróх; ♠ ~ cugkowy* *клбóун; d a w a ć ~zna* *вдавáти дурника.*
- blazeński** 1) *блázенський; блáзнівський (рідко); ~ka czar* *ка блázенський ковпáк, -ká;* 2) *перен. дурний; (позбавлений смислу) безглúздий; ~ k a w a ł* *безглúзда вихватка.*
- blazeński** 1) *по-блázенському, як блázень;* 2) *по-дурно́му; безглúздо.* *Пор. blazeński.*
- blazeństwo** *n.* 1) *блázенство;* 2) *перен. дуро́ші, -щів, блázенство.*
- blaznować**, *-nuje, -nujesz, -nował* 1) *блázнювáти, -нюю, -нюєш; (перен. — ще) дуріти;* 2) *(про дітей) пустувáти, -ту́ю, -ту́єш, дуріти.*
- blaznowanie** *n.* 1) *блázнювáння; дуріння;* 2) *пустувáння, дуріння.* *Пор. blaznować.*
- blaznica** *ж.* *блázни́ха.*
- blaźnić się**, *-nie, -nisz, -nił* 1) *div. blaznować* 2) *div. kompromitować się.*
- Błazej** *Влас.*
- blad**, *bledu* *m.* *пóмилка; (упущення — ще) пóхибка, про́мах, -ху; (неправильність — ще) хі́ба; ~ drukarski* *друкарська пóмилка; roić się od ~dów* *кишіти пóмилка́ми; ~ się wkradł do...* *пóмилка вкрáлася (закрáлася) до...; popełnić ~ zro-*

біти похибку (промах); ~ we wpioskowaniu хіба у висновках; wutykać komu **błądy** робити зауваження комусь за його помилки; wurgowadzić kogo z **błądu** пояснити (показати) комусь його помилку; розкрити комусь очі; w ~ (kogo) wrgowadzić весті в оману, призвєсті когось до помилки; $\diamond$ **błądy** młodości гріхї молодості; być w **błądzie** помилятися; wraść w ~ помилитися, -люся, -лишся.

blądzący блукáючий; ел. ~ ргáд блукáючий струм, -му.

blądzenie п. блукáння.

blądzić, -dże, -dzisz, -dził 1) (шукаючи дороги) блукáти, блудити, -джý, -диш; 2) w lesie блукáти по лісі; 2) перен. помилятися; ludzka rzecz ~ людїнї властиво помилятися.

bląkać się блукáти; ~ wśród obcych блукáти між чужими; (шукаючи дороги — ще) блудити, -джý, -диш; ~kał się długo po lesie він довго блукáв (блудів) по лісі; $\diamond$ ~kające gwiazdy мандрівні зорі (род. зір).

bląkanie się блукáння.

bląkanina ж. блукáнина.

blędnie помилково; хібно, неправильно; mówić ~ говорити неправильно (з помилками); ~ sobie tłumaczyć хібно собі пояснювати (тлумáчити); $\diamond$ ~ o czym sądzić máти хібний погляд на що. Пор. **blędny** 1. **blędnik** т. 1) блукáючий, (блудний) вогник; 2) (анат. — про вухо) лабірїнт.

blędność ж. помилковість, -вості; хібність, -ності, неправільність. Пор. **blędny** 1.

blędny 1) помилковий; (невірний — ще) хібний, неправільний, з помилками; ~ne wurgosowanie вправа з помилками; ~na wupowa хібна (неправильна) вимова; ~na dro-

га хібна (неправильна, помилкова) дорога, хібний (неправільний, помилковий) шлях (род. шляху); торг. ~ne księgowanie неправільне записування в книгах; ~ne mniepanie хібна думка (гадка); хібний погляд, -ду; 2) перен. блукáючий; ~ne spojrzenie блукáючий погляд, -ду; (який перемищається з місця на місце — звичайно) мандрівний; астр. ~ne gwiazdy мандрівні зорі (род. зір); ~ne ogniki мандрівні (блукáючі, блудні) вогники; іст. ~ gusarz мандрівний ріцар, -ря; $\diamond$ ~na owosa заблудна вівця; ~ne koło зачароване коло; геол. glazy ~ne ератичні валунї, -нів.

blękieciec, -śca, Іт. -śce, т. 1) бот. (haematoxylon) компешіанське дерево; 2) мін. ціанід, -ду.

blękit, -tu, т. блакїть, -ті, сїнява; $\diamond$ мін. ~ miedzi азурїт, -ту; хім. ~ pruski берлінська лазур, -рі.

blękitnawy сїнявий, сїновáтий, блакитнувáтий.

blękitnawo сїняво, сїновáто, блакитнувáто.

blękitnie блакїтно, сїньо.

blękitniec, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli блакитніти, сїніти.

blękitnik т. 1) бот. (crophora tinctoria) лáкмусова трава; 2) хім. лáкмус, -су.

blękitno див. **blękitnie**.

blękitnokrusz, -szu, т., chem. мідяна сїнь, -ні.

blękitnooki блакитнообкий, сїньообкий.

blękitnopersz, Іт. -sie, т., orn. (motacilla suecica) сїньошїйка.

blękitność ж. блакїтність, -ності, сїнява.

blękitny блакїтний, сїній.

blęciany: ~na chata мазанка.

blęciarz, Іт. -rze, т., myśl. кабан, -на; вепр, -ра (заст.).

blęcić, -ce, -cisz, -cił брудніти (каляти, мазати) грязю.

blęcisko п., zgr. грязюка;

blóciŝty *div.* blotniŝty.
blócko *n., zdr., pot.* болітце.
blógi 1) блаженний; 2) (про вплив) благотворний.
blógo 1) блаженно; 2) благотворно; $\diamond$ ~ *życ* благоденствувати, -вую, -внеш, блаженствувати. *Пор.* blógi.
blógosławić, -wię, -wisz, -wil *kośc., żart.* благословляти.
blógosławienie *n., kośc., żart.* благословення, благословенство.
blógosławieństwo *n. div.* blógosławienie.
blógosławiony 1) благословенний (книж.); (щасливий — ще) блаженний; 2) *перен.* спасенний; ~ *na* *gada* спасенна порада; $\diamond$ *być w stanie* ~ *nym* бути вагітною, бути при надії.
blógostan, -ni, m. блаженний стан, -ну, блаженство.
blógość *ż.* 1) блаженство; (*перен.* — ще) ясність, -ності, спокій, -кою; ~ *dusza* (у *mysli*) ясність (спокій) душі; 2) благотворність, -ності. *Пор.* blógi.
blona *ż.* плівка, плінка; (*анат.* — ще) оболонка, перетинка, плівка; (*фіз.* — ще) мембрана; *анат.* ~ *dziewicza* (*hymen*) дівоча перетинка (оболонка, плівка), гімєн, -ну; *анат.* ~ *mózgowa twarżda* (*meninx*) мозкова оболонка; *анат.* ~ *paczynowa* (*tunica chorioidea*) судинна оболонка; *анат.* ~ *rajeczynowa* (*arachnoidea*) павутинна оболонка; *анат.* ~ *rogowa* (*cornea*) рогова оболонка, рогівка; *анат.* ~ *sercowa* (*pericardium*) навколосерцева (перикардіальна) оболонка; *анат.* ~ *śluzowa* (*tunica mucosa*) слизова оболонка.
bloniasty плівчастий, оболончастий.
blonica *ż., med.* (*diphtheritis*) дифтерит, -ту.
blonicowy *med.* дифтеритний.
bloniczy *med. div.* blonicowy.
blonie *n.* 1) оболонь, -ні, лука; 2) (для *wypasy*) вігін, -гону.
blonka *ż., zdr. div.* blona.

blonkoskrzydłe, -lych, ent. (*hymenoptera*) перетинчастокрилі, -лих.
blonkowaty *div.* bloniasty.
blonkówki, -wek, ent. div. blonkoskrzydłe.
blonnik *m., tech.* целюлоза.
blonowaty *div.* bloniasty.
blonowy *div.* bloniasty.
blotko *n., zdr., pot.* болітце.
blotniak *m., orn.* (*circus*) лунь.
blotniarka *ż.* 1) *tex.* фільтпрес; 2) *зоол.* (*limnaea*) пєтрик болотяний.
blotnica *ż. div.* blotnik 2.
blotniczka *ż., orn.* (*parus palustris*) синиця болотна.
blotnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -niełi ставати болотистим, заболочуватися, -чуюся, -чуєся.
blotnik *m.* 1) яма для грязі; 2) (*в екіпажах тощо*) щиток, -ткі, крило (від грязі).
blotnisto болотисто.
blotnisty 1) болотистий; 2) *div.* blotny 1.
blotny 1) болотний; болотяний (*рідше*); *xim.* ~ *gaz* болотний газ, -зу; *бот.* *gośliny* ~ *ne* болотяні (болотні) рослини, -лін; 2) *мед.* грязьовий; *карієле* ~ *ne* грязьові ванни (*род. ванн*).
bloto *n.* 1) грязь, -зі; 2) (*багно і перен.*) болото.
błysk, -ku, m. div. błysnięcie.
błyskać, błysnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) блискати, блиснути; *підсил.* блискотіти, -кочу, -котиш (*лише недокон.*), виблискувати, -кую, -куєш, виблиснути; 2) (*про постріл*) спалахувати, -лахую, -лахуєш, спалахнути; // (*лише недокон.*) *безос.* ~ *się* блискати; *pod czas burzy* *bardzo się* ~ *skało* під час грози сильно блискала блискавка (бліскало).
błyskanie *n.* 1) блискання; блискотіння, виблискування; 2) спалахування. *Пор.* błyskać.
błyskawica *ż.* 1) блискавка; 2) (*перен.* — газета) стіннівка; $\diamond$ *lo tem* ~ *су* блискавично, миттю, вмиг.

blyskawicznie блискавично, миттю.

blyskawiczny *bezp., przep.* блискавичний; *szybkość* ~на блискавична швидкість, -кості; $\diamond$ *zალ.* *rosiąg* ~ експрес.

blyskawka *ż.* *div.* бlyskotka.

blyskotać, -koczę, -koczesz, (a. -kotam, -kotasz), -kotał бліскати; *підсил.* виблiскувати, -кую, -куєш, блискотіти, -кочу́, -котіш, блискотати, -кочу́, -кочеш.

blyskotanie *n.* бліскання, виблiскування, блискотіння. *Пор.* **blyskotać.**

blyskotka *ż.* 1) блискотлива цяцька; 2) *перен.* бліскітка; ~*ki stylowe* стилістичні бліскітки, -ток.

blyskotliwie блискотливо.

blyskotliwość *ż.* блискотливість, -вості.

blyskotliwy бліскаючий, виблiскуючий, блискотливий.

blyskowy: *srebrgo* ~*we hut.* блікované (чiсте) сріблó.

blysnąć *div.* 1) **b'yskać;** 2) **blyszczęć.**

b'yszcz, -czu, m., min., chem. блиск, -ку; ~ *antymonowy* стiбiйовий блиск; ~ *miedzi* мiдний блиск.

blyszczący *bezp., przep.* блискучий; ~*са szabla* блискуча шабля; $\diamond$ *перен.* ~*са pędza* злідни в шовках.

blyszczeć (się), -czę, -czysz, -czal, -czeli, blysnąć (się), -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) блищати, блiснути; *присл.* *nie wszystko złoto, co się ~czy* не все те золото, що блищить; *підсил.* блискотіти, -кочу́, -котіш (*лише недокон.*), виблiскувати, -кую, -куєш, виблiснути; 2) (*про світло*) сяяти (сяю, сяєш), засяяти, сяяти, засяяти.

b'yszczenie *n.* 1) блищання; блискотіння; виблiскування; 2) сяяння, сiяння. *Пор.* **blyszczeć (się).**

blyśnięcie *n.* блиск, -ку; виблиск. *Пор.* **blyszczeć (się)** 1,

bo *sp.* бо.

boa I *nieodm., m., zool.* боá (*невідм.*).

boa II *nieodm., n.* боá (*невідм.*).

boazeria *ż., spec.* панель, -лі.

bobak *m., zool. (arctomys bobac)* бабáк, -ká, байбáк; *перен.* *sp. ać jak* ~ спáти як бабáк (як байбáк).

bobas *m., pieszcz. div.* bobo.

bobek, -bka, m. 1) (*дерево*) лавр, -ра; 2) (*звичайно в мн.*) (*плоди лавра*) бобкi, -кiв; 3) лавровий лист, -тá; 4) *зменш. div.* bobik.

bobiasty бобовидний.

bobik *m., bot.* дрібний бiб (*род. бóбу*), бóбик, бобóк, -бká.

bobkowy лавровий; $\diamond$ *бот.* *góźa* ~*wa (nerium oleander)* олеáндр, -ра.

bobo *nieodm., n., pieszcz.* малá, -лiяти, малáтко, крiхiтка.

bobodrzew. -wu, m., bot. (gleditschia) гледiчiя.

bobowiny, -win, bhp., roln. бобовiння.

bobowisko *n., roln.* бобóвище.

bobownik *m., bot.* 1) (*menyathes trifoliata*) бобiвник трилiстий; 2) (*veronica*) верóника.

bobowy бобовий.

bobrować, -guje, -gujesz, -rował 1) бродiти (*як бобер по водi*); *kaszki* ~*guja* w stawie качкi бродяте у ставi; 2) *перен.* шарити, шукати; (*пильно*) нишпорити; *w czasie nieobecności matki dzieci* ~*ly* w spizarni під час відсутності мáтери дiти нишпорили в комóри; 3) (*мисл. — про собаку*) шукати.

bobrowisko *n., myśl.* трясовинá в лiсі, в якiй перебувають лiтом лóси.

bobrownia *ż.* бобрóва норá (хáтка).

bobownik, lm. -cy, m. ловéць бобрiв.

bobowy бобрóвий; *фарм.* *krorle* ~*we (castoreum)* бобрóва струмiнá; $\diamond$ *бот.* *drzewo* ~*we (magnolia)* магнóлія.

bobslejowy *sport.* з бóбслею;

mistrzostwa ~we змагання на першість з бобслею.

boby *nieodm., n., sport.* бобслей.

bochen, -chna, *m.* велика буханка, бухан, -на.

bocheneczek, -czka, *m., zdr. div.* bochenek.

bochenek, -nka, *m.* буханець, -нця, буханка.

bochenkowaty подібний до буханця (до буханки).

bocian *m.* черногуз, лелєка, бусол, -сла.

bocianek, -nka, *m., zdr.* черногузеня, -няти, лелеченя, бусленя.

bociani черногузичий; ~nie gniazdo а) черногузиче (лелече, буслине, бусляче) гніздó, б) *мор.* марс; $\diamond$ *перен.* ~nie pogi dowgi nogi (*род.* nir); *бот.* ~nie poski *div.* bodziszek.

bocianica $\dot{z}$. черногузиха, лелєчиха, буслиха.

bocianie, -niecia, *lm.* -niecia, -nia, *n.* черногузеня, -няти, лелеченя, бусленя.

bocianka $\dot{z}$. опукла пляшка з довгою шийкою.

bocianowaty подібний до черногуза (лелєки, бусла).

bocianowy *div.* bociani.

boczek, -czka, *a.* -czku, *m.* 1) *пестл.* бочок, -ка; 2) (*із свинячої туші*) бочок, -чка; (*з грудної частини туші*) грудинка; 3) *крав.* бік блузки а. ліфа; 4) бік зачіски; $\diamond$ *перен.* ~kiem patrzecь поглядати скóса (кривим оком); *z* ~czku *na siebie sprogladac* а) крадькомá (нишком) одін на одного поглядати; б) (*обмінюватися швидкими поглядами*) переглядатися.

bocznicza $\dot{z}$, *kol.* вітка.

bocznicowy *kol.* (*про поїзд*) під'їзний.

boczniuk *m., el.* відгалуження струму.

boczny 1) боковий, бічний; *linia* ~на боковá (бічна) лінія; 2) *перен. дорев.* — позашлюбний, побічний, бічний; *sup* ~пу по-

бічний син; $\diamond$ *зал.* *z derzenie* ~не зіткнення поїздів на схрещенні.

boczyć się, -cze, -czysz, -czył 1) цуратися, триматися (держатися) осторонь, сторонитися, -нюся, -нишся; бочітися (*рідко*); 2) ~ (па kogo) злим (лихим) оком дивітися, -влюся, -вишся (на kogo).

boć *sp.* бо ж.

boćwina $\dot{z}$. бурячиння, ботвіна.

bodaj! I *wkrz.* бодай! бодай бл! ~ cię! бодай тебе!

bodaj II *sp.* щоб, абі, тільки б; ~ *bum był fałszywym* *prorokiem* щоб (абі, тільки б) моє пророцтво не збулося.

bodaj III *part.* хоч; *daj* ~ *grosz* дай хоч копійку.

bodaj IV *wyr. wtr.* мабуть, либонь; ~ *nie przyjdzie* мабуть (либонь), не прийде.

bodniak *m.* будяк, -ка, чортополох.

bodliwość $\dot{z}$. битлівість, -вості.

bodliwy битлівий.

bodmeria $\dot{z}$, *handl.* бодмерєя.

bodnać *div.* bóść.

bodziec, -dźca, *lm.* -dźce, *m.*

1) *псих., фізіол., перен.* стімул, -лу, імпульс, -су; (*перен.* — *це*) поштовх, -ху; *dodać komu ~dźca* (do czego) стáти для kóго поштовхом (до чо́го); 2) *тех.* збудник; $\diamond$ *dać kopio wi ~dźcem* пришпорити (стіснути острóгами) коня.

bodziszek, -szka, *m., bot.* (*geranium*) герань, -ні, журавець, -вця.

bodziszkowate, -tych, *bot.* (*geraniaceae*) геранійові, -вих.

Boer *m. div.* Bur.

bogacenie (się) *n.* багатіння.

bogacić, -ce, -cisz, -cił збагачувати, -чую, -чуєш; //~ się збагачуватися, багатіти.

bogacieć, -cieje, -ciejesz, -ciał, -cieł II багатіти; (*ставати багатішим — це*) багатшати, багатішати,

bogactwo *n.* багатство.
bogacz, *lm.* -sze, *m.* багач, -ча.
bogaczka *ж.* багачка.
bogatek, -tka, *m., ent.* (*buprestis*)
 (жуук) крицяк, -ка.
bogato *bezp., przen.* багато.
bogaty *bezp., przen.* багатий;
 ~ *w doświadczenie* багати
 ї досвідом, досвідчений;
 крај ~ *w zboże* країна ба
 га́та на хліб (на збіжжя).
bogdaj *wkrz. div.* bodaj I.
Bogdan Богдан.
bogdanka *ж., ksiąz.* кохана, -ної,
 люба, -бої; сіджена, -ної.
bogini *ж.* богиня.
boginka *ж., folk.* німфа; ◊ ~ *leś-*
na mávka; ~ *wodna rusał-*
ka.
bogoboјnie богобоязливо.
bogoboјność *ж.* богобоязливість,
 -вості.
bogoboјny богобоязливий.
Bogota *ж.* Боготá.
Bogumił Богуміл.
Bogumiła Богуміла.
Bogusław Богуслáв.
bohater, *lm.* -rzy *a.* -rowie, *m.*
 1) герої; **Bohater** Związku
 Radzieckiego Герої Радян
 ського Союзу; **Bohater** Pracy
 Socjalistycznej Герої Со
 ціалістичної Праці; (*фольк.*) бо
 гатір, -ря; 2) (*лише в мн.*) пер
 сонáжі, -жив.
bohaterka *ж.* героїня.
bohaterski героїчний; героїський;
 ~ *duch pańodu radziec-*
kiego героїчний дух радян
 ського народу; ~ *kie wojsko*
 героїчна армія; *lit.* роємат
 ~ героїчна поема; *teatr.* те
 пог ~ героїчний тенор, -ра;
 богатірський. *Пор.* bohater I.
bohatersko героїчно; по-героїсько
 му, як герої.
bohaterskość *ж.* героїчність, -но
 сті.
bohaterstwo *n.* героїство; героїзм,
 -му.
Bohdan Богдан.
bohđanka *ж., ksiąz.* *div.* bogdan
 ka.

bohema *ж.* *div.* цыганерія.
bohómaz *m., pogardl.* богомáз.
boisko *n.* 1) спорт. майдан, -ну;
 2) с.-г. тик (*род.* току); ◊ ~
piłkarskie футбольне поле.
boj: mieć ~ *ja żart.* боя́тися (бо
 ю́ся, бої́ся).
boja *ж., тор.* буй, ба́кен.
bojaczka *ж., rub.* 1) боягу́зка,
 страхополо́х; 2) *div.* bojażń.
bojar, *lm.* -rowie, *m., hist.* бо́ярин.
bojarski *hist.* бо́ярський.
bojarstwo *n., hist.* бо́ярство.
bojarzyn, *lm.* -rzy, *m. div.* bojar.
bojażliwie бо́язко, боязливо.
bojażliwiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.* бо́я
 гүз, страхополо́х.
bojażliwość *ж.* бо́язкість, -кості,
 боязливість, -вості.
bojażliwy бо́язкий, боязливий.
bojażń *ж.* бо́язнь, -ні; *pidцил.*
 о́страх, -ху, страх (*род.* стра́ху);
 (*до деякої міри*) побóювання.
bojek, -jka, *m.* буйо́к, -йкá.
bojer *m., тор.* буйер, -ра.
bojka *ж., tkac.* ба́йка.
bojkot, -tu, *m.* бойкóт, -ту.
bojkotować, -tuje, -tujesz, -tował
 бойкóтувати, -ту́ю, -ту́еш.
bojkotowanie *n.* бойкóтування.
bojować, -juje, -jujesz, -jował
 вою́вати, (вою́ю, вою́еш).
bojowanie *n.* воювання.
bojowiec I, -wca, *lm.* -wce, *m.,*
тор. лінійний корабель, -бля,
 дредно́ут.
bojowiec II, -wca, *lm.* -wcy, *m.,*
polit. (член бойової дружини)
 бойови́к, -ка.
bojowisko *n.* побóйще, бойови́ще;
 бойови́сько (*рідко*).
bojownic(zk)a *ж.* (*про жінку*) бо
 рець, -рця́ (за що).
bojowniczy во́йовничий.
bojownik, *lm.* -cy, *m.* бойови́к, -ка;
 (*перен.— звичайно*) бо́рець, -рця́
 (за що); ◊ ~ *guchu orogu*
 учасник рүху опору.
bojowość *ж.* бойовий дух, -ху, во
 йовни́чість, -чості; (*здатність до*
ведення воєнних дій) боездáт
 ність.
bojowy бойовий; ~ *węсeсhугe-*

wolucyjnе бойові революційні якості, -тей; *військ.* szuk ~ бойовий стрій (род. стрію); *військ.* ~we środki chemiczne бойові хімічні засоби, -бів; $\diamond$ *військ.* plac ~ поле бою.

bojówka *ж.* бойова дружина.

bojówkarz, *lm.* -rze, *m.*, *rogardl.* фашистський молдчик.

bok, -ku, *m.* 1) бік (род. боку); mieć klócie w ~ku відчувати колькі в бок; па ~! náбіk! ~kami robić вáжко дихати, бокáми робити, -блю, -биш; skok па ~ стрибок убік; to mi ~kiem wyszło це йому бóком вилізло; *мат.* ~ trójkąta бік трикутника; *мор.* wiatr z ~ku вітер збоку; wyspać się па wszystkie ~ki виспатися на всі бóки; wziąć się (trzymać się) za ~ki взятися в (під) бóки; żarty па ~ жартівні нáбік, гóди жартувати; 2) *військ.* крило, фланг, -гу; odsłonić się z ~ku відкрити свій фланг; uderzyć па pierzyciela z ~ku ударити на вóрога з крила (з флангу); $\diamond$ *перен.* patrzeć ~kiem коситися (кошуся, кошишся), кривитися, -влюся, -вишся, поглядати (дивитися) скóса (кривим оком) (на кого, на що); *перен. розм.* pod ~ki się z kim prowadzić ходити з ким під рúку; *перен. розм.* ~kami świecić бідувати, -дую, -дуюш; *перен.* trzymać się па ~ku триматися осторонь, не втручатися; *перен. розм.* z gabiać со з ~ku (додатково) підробляти; ~ gógu схил (спад) горі, узбіччя; ~ki zgruwać ze śmiechu надриватися (перериватися) від (із) сміху (від реготу, з реготу).

bokobrody, -dów, *blp.* бáки, -ків, бакенбарди, -дів.

bokować, -kuje, -kujesz, -kował $\downarrow$ *крав.* робити боковий кант;

2) (*про рушницю*) біти (відносити) вбік; 3) (*триматися осторонь*) бокувати, -кую, -куюш (від кого, від чо́го).

bokówka *ж.* бічна кімната.

boks, -su, *m.*, *sport.* бокс, -су.

bokser, *lm.* -rzy, *m.*, *sport.* боксёр, -ра.

bokszerski sport. боксёрський.

boksować, -suje, -sujesz, -sował

sport. боксувати, -сую, -суюш;

//~ się боксуватися.

boksowanie (się) *n.*, *sport.* боксування.

boksy, -sów, *blp.* стійло (станок) для одного коня; місце в гаражі для одного автомобіля.

boksyt, -tu, *m.*, *min.* боксит, -ту.

bol, -lu, *m.*, *min.* (під глини) бóлюс, -су.

bolak *т.* *див.* wrzód.

bolący болючий; $\diamond$ *перен.* trafić w ~се miejsce зачепити за живе; попасти в сáму тóчку.

bolączka *ж.* 1) болячка; 2) *перен.* болюче (слабé, вузькé) місце.

boleć I, (*tylko w 3 osobie*) -li, -lał,

-lały боліти, болить (кого,

кому і в ко́го); *прик.* bardziej

~li od języka, niż od miecza гірше болить від

язика, як від мечá; *присл.* so

kogo ~li, o tym mówić

woli що в ко́го (кому) болить,

про те й говорить;

niech się głowa o to nie

~li хай тобі (у тебе, тебе) за

те голова не болить; не журись

(не турбуйся) про це; це не твоє діло;

присл. od przybytku głowa nie

~li з прибутку голова не болить;

to mié a ni ~li, a ni świeżbi

ме не менé не болить і не свербить.

boleć II, -leje, -lejesz, -lał, -lell

уболювати (за ким, за чим),

боліти (за ким, за чим і чим),

боліти серцем; ~leć nad strażą

уболювати над втра́тою.

bolejący скорбóтний; (*що переживає сум — це*) сумний, сумовітний.

bolenie *n.* 1) біль (род. болю);
 2) перен. хвороба.
boleń, lm. -nie, *m., icht.* марена
 звичайна.
bolero *n.* болеро (невідм.).
Bolesław Болеслав.
bolesno *div.* boleśnie.
bolesność *ż.* болючість, -чості; бо-
 лісність, -ності; тяжкість, -кості;
 скорботність. *Por.* bolesny.
bolesny болючий; (перен. — це)
 тяжкий; (повний болю — це)
 болісний; ~на гапа болюча
 рана; jęк ~ болісний (болю-
 чий) стогін, -гону; ~ne w spro-
 pienie болісний (болючий)
 спогад, -ду; ~na strata тяж-
 ка (болюча) втрата; (сумний)
 скорботний; słowa ~ne скор-
 ботні слова (род. слів).
boleściwie *przest.* з болем.
boleściwy *przest.* сповнений болю.
boleść *ż.* 1) біль (род. болю);
 2) перен. хвороба; хворість,
 -рості, слабість, -бості (рідше);
 ♀ loże ~ści одр страждання;
 перен. жарг. robotnik od
 siedmiu ~ści горе-робітник,
 -ка.
boleśnie блячє; перен. ~ się
 zawięść блячє розчарувати-
 ся, -рўюся, -рўєшся; болісно;
 тяжко; скорботно. *Por.* bolesny.
bolid *m., astr.* болід.
bolimuszka *ż., ent.* (stomoxys)
 жигалка.
Boliwia *ż.* Болівія.
Boliwiczuk, lm. -cy, *m.* болівієць,
 -війця.
Boliwija *ż.* болівійка.
boliwijski болівійський.
bolometr, -ru, m., fiz. болметр, -ра.
bolszewicki більшовійський.
bolszewiczka *ż.* більшовійчка.
bolszewik, lm. -cy, *m.* більшовік,
 -ка.
bolszewizacja *ż.* більшовизація.
bolszewizm, -mu, m. більшовізм,
 -му.
bolszewizować, -zuje, -zujesz, -zo-
wał більшовизувати, зўю, зўєш.
bomba *ż., wojs., przen.* бомба;
військ. ~ atomowa атомна

бомба; *військ.* ~ burząca
 фугасна бомба; *військ.* ~
 ćwiczebna учбова бомба;
військ. ~ gazowa хімічна
 бомба; *військ.* ~ gazowo-
 krusząca хімічна осклокова
 бомба; *військ.* ~ lotnicza
 авіаційна бомба; *військ.* ~ wo-
 dogowa воднева бомба; пе-
 рен. розм. wraść jak ~ влетіти
 як бомба; ♀ перен. розм.
 ruszczać ~bę пускати сен-
 сацийну вістку.
bombardier, lm. -rzy, *m., wojs.,*
hist. бомбардїр, -ра.
bombardierski *wojs., hist.* бомбар-
 дїрський.
bombardować, -duje, -dujesz, -do-
wał *wojs., przen.* бомбардувати,
 -дўю, -дўєш; бомбїти, -блўю,
 -бїш (розм.).
bombardowanie *n., wojs., przen.*
 бомбардування; бомбування; ~
 gazowe trujące бомбарду-
 вання снарядами з отруйними
 речовинами. *Por.* bombardować.
bombast, -tu, m. div. bombastycz-
 ność.
bombastycznie високомовно, пиш-
 номовно.
bombastyczność *ż.* високомовність,
 -ності, пишномовність.
bombastyczny високомовний, пиш-
 номовний.
bombelek *m. div.* bąbelek.
bombiasty (про одяг) з напуском;
 з пишними склїдками.
bomblować *div.* bum[b]lować.
bomblowanie *n. div.* bum[b]lowanie.
bombonierka *ż.* бонбоньєрка.
bombowiec, -wca, lm. -wce, *m., lot.*
 бомбардувальник, бомбовбз.
bon, -nu, m. талон.
bona *ż., przest.* бонна.
bonapartysta, -ty, lm. -ści, *m.,*
polit., hist. бонапартїст.
bonapartyzm, -mu, m., polit., hist.
 бонапартїзм, -му.
bonie, boń, blp., archit. рўстика.
Bonifacy, -cego Боніфатїй.
bonifikacja *ż., handl.* боніфікація;
 udzielić ~ji виплатити боні-
 фікацію.

bonifikować, -kuje, -kujesz, -kował
handl. відшкодовувати, -вую, -веш.

bonifikowanie *n.*, *handl.* боніфікація.

boniować, -niuje, -niujesz, -niował
archit. облицьовувати рустикою.
boniowanie *n.*, *archit.* облицьовування рустикою.

bonończyk *m.* болонка.

bonus, -su, *m.*, *handl.* бонус.

bonza, -zy, *lm.* -zowie, *m.*, *rel.*, *przen.* бонза.

bonżurka *ż.* рід чоловічої домашньої кurtки.

bor I, -gu, *m.*, *chem.* бор, -ру.

bor II, -ra, *m.*, *tech.* *div.* **wiertak**.

borą blm., *ż.*, *meteor.* борá.

boracyt, -tu, *m.*, *min.* борацит, -ту.

boraks, -su, *m.*, *chem.* бурá.

Bordeaux nieodm., *n.* Бордо (невідм.).

border *m.*; *handl.* бордерб.

bordiura *ż.* бордюр, -ру.

bordiurować, -guje, -gujesz, -gował
облямовувати бордюром.

bordo I *nieodm.*, *n.* (під вина)
бордо (невідм.).

bordo II *nieodm.*, *przym.* (колір)
бордо (невідм.).

bordowy бордовий.

borealny *poet.*, *przest.* північний.

boreasz, *lm.* -sze, *m.*, *poet.*, *przest.*
борвій, -вію, борей.

borg, -gu, *m.*, *pot.* борг, -гу; *d a ć a. w z i ą ć n a* ~ дати *a.* взяти в борг (наборг; набір розм.).

borgować, -guje, -gujesz, -gował,
pot. брати *a.* давати в борг (наборг; набір розм.).

bor maszyna *ż.*, *tech.* свердлильний (свердлувальний) верстат.

Borneo nieodm., *n.* Борнео (невідм.).

borneol, -lu, *m.*, *chem.* борнеол, -лу.
borny *chem.* борний; *k w a s* ~ борна кислота.

Borodino *n.* Бородинó.

borować, -guje, -gujesz, -gował *tech.*
свердлити, свердлувати, -лую, -луєш, буравити, -влю, -виш, буряти.

borowanie *n.*, *tech.* свердління,

свердлування, буравлення, буріння.

borowiczka *ż.* ялівцева горілка.

borowik *m.*, *bot.* боровик, -ка.

borowina *ż.*, *med.* лікувальна грязь, -зі.

borowinowy *med.* грязьовий.

borowisko *n.*, *leśn.* розчищений відбору грунт, -ту.

borowizna *ż.* 1) *div.* бór; 2) *div.* борowisko.

borownia *ż.*, *tech.* свердлильний цех, -ху.

borowy I 1) боровий, лісовий; 2) *div.* borny; $\diamond$ *перен.* ~wa

s z y s z k a дрібниця, дурниця; *перен.* mieć kogo za ~wą s z y s z k ę máti (вважати) k o g ó za niśó (ні за щó).

borowy II, -wego, *lm.* -wi, *m.* 1) лісничий, -чого; 2) (фольк.—*дух*) лісовик, -ка.

borowczany чорничний.

borówka *ż.* чорниця.

borsuczy 1) борсуковий; 2) *перен.* грізний, суворий; (про міну) насуплений.

borsuk *m.* борсук.

borsukowy *div.* borsuczy.

bort, -tu, *m.* 1) крав. борт; 2) мор. *div.* burta.

borta *ż.*, *tkac.* рід позумémentної тасьми.

boruta, -ty, *blm.*, *m.*, *folk.* нечистий, -того, лихий, -хóго; (який живе в лісі) лісовик, -ка.

borukać się борюкатися; борікатися (*рідше*).

borukanie (się) *n.* борюкання; борікання. *Пор.* borukać się.

Borys Борис.

bosak, *lm.* -ki, *m.* 1) *spec.* багór, -гра, гак; 2) (розм.—*про людину*) босонóгий, -гого.

bosakiem *przst.* *div.* boso.

Bosfor, -gu, *m.* Босфор, -ру.

boski 1) бóжий; *wig.* skaganie ~kie! кара бóжал 2) *перен.* божественний; mieć ~ głos máti божественний гóлос.

bosko *przen.*, *rel.* божественно.

boskość *ż.*, *przen.*, *rel.* божественність, -ності.

bosman, *lm.* -nowie, *m.*, *mor.* бѡцман.

boso босоніж.

bosonogi босонѡгий.

bosonozka *z.* босоніжка.

Boston, -nu, *m.* Бостѡн.

boston *m.*, *tkac.* i *in.* бостѡн.

bosy бѡсий; *koń* ~ бѡсий (непідкѡваний) кінь (*rod.* коня).

bość *div.* бѡщ.

Bośnia *z.* Бѡснїя.

bośniacki боснїйський.

Bośniaczka *z.* боснїячка.

Bośniak, *lm.* -cy, *m.* боснїяк, -ка.

botaniczny ботанїчний.

botanik, *lm.* -cy, *m.* ботанїк.

botanika *z.* ботанїка.

botanizować, -zuje, -zujesz, -zował ботанїзувати, -зую, -зуюш.

botnicki ботнїчний; *Zatoka Botnicka* Ботнїчна затѡка.

botriogen, -nu, *blm.*, *m.*, *min.* ботрїоген, -ну.

botwina *z.* *div.* бѡwина.

bowiem *sp.* бо.

bożek, -zka, *m.* божѡк, -жкá, кумїр, -ра, їдол.

bożnica *z.*, *rel.* *div.* бѡżnica.

boży *rel.*, *przen.* бѡжий; ~ *że drzewko a)* бот. (*artemisia abrotanum*) бѡже дѡрево; б) *div.* *chojnika* 2; $\diamond$ *ent.* ~ *za krówka* сѡнечко.

bożyszczę *n.* 1) божѡк, -жкá, їдол, їстукán; 2) *перен.* божество, кумїр, -ра.

bób, **bobu**, *m.* бїб (*rod.* бѡбу); *перен.* *розм.* *zadac komuś bobu* дати кому бѡбу; $\diamond$ ~ *turceski* квасѡля; *перен.* *jak bobu* як маку, як пїску.

bóbr, **bobra**, *m.*, *zool.* бѡбѡр (*rod.* бѡбрá); $\diamond$ *перен.* *розм.* *plakac jak ~* гїрко плáкати, проливáти гїркї слѡзи.

bóg, **boga** *m.*, *rel.* бог; *розм.* *dzieki ~gu* дякувати бѡговї; $\diamond$ *розм.* *jak ~ga* кочам їй-бѡ, їй-бѡгу, далєбї, бїгмѡ.

bój, **boju**, *lm.* **boje**, *m.* бїй (*rod.* бѡю); *stoczyć ~* дати бїй. **bójka** *z.* бїйка.

ból, **bolu** *a.* **bólu**, *lm.* **bóle**, *m.* бїль (*rod.* бѡлю).

bór, **boru**, *m.* бїр (*rod.* бѡру).

bóstwo *n.* божество.

bóść, **bodę**, **bodziesz**, **bódt**, **bodli**, **bodnać**, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) бїти (кѡлѡти) рѡгáми, вдáрити (вкѡлѡти) рѡгáми; (*pro baranów — ще*) бѡцати, бѡцнути; 2) (*коня шпорami*) пришпѡрювати, -рюю, -рюєш, пришпѡрити, стискáти острѡгами, стисну́ти острѡгами.

bóżnica *z.*, *rel.* синагѡга.

bóżniczny *rel.* синагѡгáльний.

br. (*bieżącego roku*) *skr.* ц. р. (*цього року*).

Brabancja *z.* Брабáнт.

brabancki брабáнтський.

brabanty, -tów, *blp.* брабáнтські мерѡжива, -жив.

brach: **brachu!** *wkrz.*, *pol.* брáтел **brachicefal**, *lm.* -le, *m.*, *antr.* брахїцефáл.

brachicefaliczny *antr.* брахїцефáльний.

braciszek, -szka, *lm.* -szkowie, *m.*

1) *пестл.* брату́сь, -ту́ся, брáтець, -тця, брáтїк; 2) (*монах*) брат.

bracki (*що є власністю братства*) брáтський.

bractwo *n.* 1) (*організація*) брáтство; 2) *зб.*, *перен.* *жарт.* брáтвá; (*розм. — ще*) компáнія, товáриство; *ładne ~* дѡбра компáнія, дѡбре товáриство.

brać I *z.*, *zb.*, *przest.* *div.* **bractwo** 2.

brać II, **biore**, **bierzesz**, **brać** брáти (беру́, берѡш); ~ *do serca* брáти блїзько до сѡрця; ~ *górgę* брáти гѡру (верх), перемáгати; **bierz** **mię** **chętką** берѡ менѡ охѡта, кортїть менї (менѡ); *перен.* ~ *na prawo*, *na lewo* брáти направо, наліво; брáти хабарї; ~ *na gozim* брáти до рѡзсуду; ~ *na serio* брáти всерїѡз; ~ *na świadka* брáти за свїдка (у свїдки); ~ *rod i ważyć* брáти до увáги (на увáгу), звáжати на щѡ;

~ udział bráti účást; ~ z a dobrą monetę bráti за щіру правду (за чісту монету); $\diamond$ ~ со w гаснубе враховувати, -вую, -внеш (шо); ~ lekarstwo приймати ліки; *розм.* ~ па kawala) жартувати, -тую, -тúеш, шуткувати, -кúю, -кúеш (з кого і над ким); б) bráti (убирати) в шóри когó, в дúрні пошивати когó; *перен. розм.* ~ па kiele a) закусіти вуділа; б) bráti на зúби когó; ~ па орак розуміти щось навпакі; *розм.* ~ pogi z a r a s kідатися навтіки (на втікача); z a kogo nie biczysz? за когó менé мáеш (уважáеш)?; ~ komu со z a zle a) не схвáлювати, -люю, -люеш (шо); б) бúти на когó в претэнзі; // ~ się (do czegoś) bráтися (за шо, до чо́го), заходжуватися, -джуся, -джуєшся (кóло чо́го), ставати (до чо́го); ~ się па różne sposoby bráтися на різний спóсіб, уживати різних спóсобів (зáходів); $\diamond$ biorą się go z a g ł y йому жáрти в голві.

braha *blm.*, $\dot{z}$. 1) bráга; 2) (*перен.* — про поганий напій) пійло, бурдá.

brak I, -ku, *m.* 1) брак, -ку; dla ~ku (w ~ku) чéрез брак, за бра́ком; 2) (*про зипсовану продукцію*) брак; 3) (*у творі тощо*) недóлік, -ку, хйба; w tym dziele są ~ki в цьóму творі є недóліки (хйби); $\diamond$ ~ губі мількá, мільгá; u z u p e ł n i a ć ~ki поповнювати (поповняти) прогáлини; ~ z a u f a n i a недóвір'я, недóвіра.

brak II *predyk.* бракує, немá(є); ~ tu doświadczenia йому бракує дóсвіду, в ньóго немá(є) дóсвіду; *розм.* ~ tu piątej klerki у ньóго однієї клéпки немáє, у ньóго не всі дóма.

brakarz, *lm. -gze, m., spec.* бракер, -ра.

braknąć *div.* brakować II.

brakonier, *lm. -rzy, m. div.* клусownik.

brakorób, -roba, *lm. -robi a. -goby, m., pol.* бракорóб.

brakoróbka $\dot{z}$, *leks.* (*про жінку*) бракорóб.

brakoróbstwo *n., leks.* бракорóбство.

brakować I, -kuje, -kujesz, -kował *spec.* бракувати, -кúю, -кúєш (шо).

brakować II, -kuje, -kowało, braknąć, -knie, -kło *nieos.* бракувати, -кúє, забрáкнути, невістачати, невістачити; (*бути відсутнім — це*) неставати, -стає, нестати, -стане; ~ kłó tu pieniędzy йому забрáкло (невістачило) грóшей; tylko tego ~wało тільки цьóго й бракувало (неставало).

brakowanie *n., spec.* бракування.

brakownik, *lm. -cy, m., spec. div.* brakarz.

brakow(n)u *spec.* бракований.

brakujący якогó нестáє (бракує); ~ca suma сúма, якої нестáє (бракує), недостáча, нестáча.

brama $\dot{z}$. ворóта (*род.* воріт), бра́ма.

bramanizm, -mu, *m., rel. div.* брамінізм.

Bramaputra $\dot{z}$. Брамапúтра.

bramin, *lm. -ni, m., rel.* брамін.

braminizm, -mu, *m., rel.* брамінізм, -му.

bramiński *rel.* брамінський.

bramka $\dot{z}$. 1) *спорт.* ворóта, -рít; обгона ~ki (зáхист) воріт; 2) *зменш.* ворітця, -тець.

bramkarz, *lm. -gze, m., sport.* воротар, -р'я, голкіпер, -ра.

bramkowy; linia ~wa *sport.* лінія воріт.

bramować, -tuje, -tujesz, -tował облямóвувати, -вую, -внеш, лямувати, -мúю, -мúєш; (*те-сом*) обшивати; (*дерном*) обкладати.

bramowanie *n.* 1) (*дія*) облямóвування, лямування; обшивання; обкладання; *пор.* bramować;

- 2) (смуга матеріалу) облямівка, кайма.
- Brandenburg** *m.* 1) (місто) Бранденбург, -га; 2) (провінція) див. **Brandenburgia**.
- Brandenburgia** *ж.* Бранденбург, -гу.
- brander** *m., mor.* брандер, -ра.
- brandmajster, -tra, lm. -trowie** *m.* див. **brandmistrz**.
- brandmistrz, lm. -rze a. -rzowie, m.** 1) брандмейстер, -ра; 2) див. **ogniomistrz**.
- brandmur, -ru, m., bud.** брандмауер, -ра.
- braniec, -ńca, lm. -ńcy, m., hist.** бранець, -ця, полоніник, полонянин.
- branka** *ж., hist.* 1) полонянка, бранка; 2) рекрутський набір, -бору.
- brankard, -du, m., kol.** багажний вагон.
- bransolet(k)a** *ж.* браслет.
- bransza** *ж.* див. **branza**.
- brant, -tu, m., spec.** 1) чисте золото або срібло; 2) проба на золото або сріблі.
- brantować, -tuje, -tujesz, -tował** *spec.* плавити (топити) золото або срібло.
- branzola** *ж., szew.* устілка.
- branza** *ж., handl.* галузь, -зі; *pr.* *gacuję w tej ~ży od szeregu lat* я працюю в цій галузі довгий час (багато років).
- branżowy** галузевий; *~we* przedsiębiorstwa produkcyjne галузеві виробничі підприємства, -емств.
- bras, -su, m., sport.** брас, -су.
- brat, lm. bracia, braci, m.** брат; *~* cioteczny (син тітки) двоюрідний брат; *~* mleczny молочний брат; *~* przynajmniej (przynajmniej) звідений брат; *~* rodzony рідний брат; *~* stryjeczny (син батькового брата) двоюрідний брат; *~* wujeczny (син матеріного брата) двоюрідний брат; *◇* розм. być z kim za rąb ~ бути з ким запанібрата.
- bratać** (со з *czym*) *książ.* поєднувати, -ную, -нуеш, сполучати (що з чим); *~* spotę z wdziękami сполучати добродієність з принагідністю; *//* *~* się брататися.
- bratanek, -nka, lm. -nki, m.** (син брата) племінник, небіж (род. небожá).
- bratanica** *ж.* див. **bratanka**.
- brataniec, -ńca, lm. -ńcy, m.** див. **bratanek**.
- bratanka** *ж.* (дочка брата) племінниця, небога.
- bratek, -tka, lm. -tki, m.** 1) зменш. братусь, -туся, братик, братець, -ця; 2) бот. братки, -ток.
- braterski** братерський, братній, братський.
- bratersko** по-братерському, по-братньому, по-братському.
- braterskość** *ж.* братерське ставлення; *◇* *~* uczuć братерські почуття, -тів.
- braterstwo** *n.* 1) братерство, братство; 2) брат з дружиною.
- bratni** братній, братерський, братський.
- bratniak** *m., pot.* організація студентської взаємодопоміги.
- bratnio** по-братньому, по-братерському, по-братському.
- bratobójca, -cy, lm. -cy, m.** братовбивця, братовбивець, -вця.
- bratobójczy** братовбивчий.
- bratobójczyni** *ж.* братовбивця, братовбивниця.
- bratobójstwo** *n.* братовбивство.
- bratowa, -wej, ж.** невістка, братова, -ві.
- bratowizna** *ж., przest.* братовізна, спадщина після брата.
- Bratysława** *ж.* Братислава.
- brauning** *m.* браунінг.
- brawada** *ж.* бравáда, бравірування.
- brawo! I wkrz.** браво!
- brawo II** *n.* аплески, -ків, аплодисменти, -тів; *◇* *dawać (bić) ~* аплодувати, -дую, -дуюш.
- brawować, -wuje, -wujesz, -wował** бравірувати, -рую, -руеш.
- brawura** *ж.* бравурність, -ності.

brawurowy браву́рний.

Brazylia *ж.* Бразілія.

Brazylijczyk, *lm.* -су, *m.* бразілець, -льця.

Brazylijka *ж.* бразіліанка.

brazylijski бразі́льський.

brąz, -zu, *blm.*, *m.* 1) брoнза;

2) *перен.* корі́чневий ко́лір, -льору; $\diamond$ *o* palić się na ~ státi брoнзовим (корі́чневим) від загáру.

brązować, -zuje, -zujesz, -zował

1) *спец.* брoнзува́ти, -зу́ю, -зу́еш; 2) (*перен. жарт. — людину*) звелі́чувати, -чую, -чуеш.

brązowanie *n.* 1) брoнзува́ння;

2) звелі́ччування; *пор.* brązować;

3) (*лише в мн.*) брoнзові прикрасі, -рас; брoнзове оку́ття.

brązowiec, -wieje, -wiejesz, -wiał,

-wielі ставáти корі́чневим.

brązownictwo *n.* 1) професія брoнзува́льника; 2) уміння брoнзува́ти.

brązowniczy брoнзува́льний.

brązownik, *lm.* -су, *m.* 1) брoнзува́льник; 2) той, що звелі́чує (когo). *Пор.* brązować

brązowo 1) брoнзово; 2) корі́чнево; $\diamond$ *o* palić się na ~ státi брoнзовим (корі́чневим) від загáру. *Пор.* brązowy.

brązowy 1) брoнзовий; 2) (*про колір*) корі́чневий.

brednia (*częściej w lm.*) -nie, -ni, *ж.* бредня́; (*пусте*) дурні́ця, нісені́тниця; $\diamond$ *o* pleść ~nie те-ревені пра́вити (точі́ти), верзті́.

bredzić, -dze, -dzisz, -dził 1) *мед.* ма́рити, мая́чити, -ячу́, -ячіш;

2) *перен.* верзті́, ля́пати, молóти (мелю́, мелеш).

breja *blm.*, *ж.* рідoта.

brek, -ku, *m.* 1) (*екіпаж*) лі́нійка;

2) *зал.* гальмова́ площа́дка.

brekcja *ж.*, *min.* брeкція́.

brekowy лі́нійковий.

breloczek, -czka, *m.*, *zdr.* невелі́чкий брeлoк.

brelok *m.* брeлoк.

Brema *ж.* Брeмен.

bremański брeменський.

bremza *ж.*, *kol.* гальмo.

bremzer, *lm.* -rzy, *m.*, *kol.* гальмoвий кондуктoр, -ра.

Bretania *ж.* Бретáнь, -ні.

bretnal, *lm.* -le, *m.*, *tech.* підлoговий *a.* покриві́льний цвях, кoстіль, -ля́.

Bretonka *ж.* бретoнка́.

Bretonczyk, *lm.* -су, *m.* бретoнець, -нця́.

bretonski бретoнський.

brew, **brwi**, *ж.* брoвá; *krzaczaste brwi* густі́ (кошлáти) брoви (*род.* брив); *brwi mąrgszczyć* насуплювáти брoви.

brewe nieodm., *n.* (*папська грамота*) брeве́ (*невідм.*).

breweria (*częściej w lm.*) -rie, -rii, *ж.* 1) бeшкет, -ту, скaндáл, -лу;

2) (*дитячі*) пúстoші, -щів; $\diamond$ *w urgawiac ~gie a*) бeшкетувáти, -тую, -туеш, скaндáлти;

б) (*про дитeй*) пустувáти, -тую, -туеш, витворáти.

brewiarz, *lm.* -rze, *m.*, *rel.* (*молитвослов католицького священика*) брeвiáрий.

brewka *ж.*, *zdr.*, *pieszcz.* брiвкa, брiвoнькa.

brezent, -tu, *m.* брeзeнт, -ту.

brezentowy брeзeнтовий.

Briańsk *m.* Брiяньск.

briański брiяньський.

bridż *m.*, *karc. div.* брiдж.

briosza *ж.*, *kul.* брioш, -ші́.

brnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęł 1) брeстí (брeду́, брeдеш);

2) *перен.* грúзнути, загрузáти, погрузáти, потопáти; ~ *w dугi* грúзнути в боргáх; $\diamond$ *перен.* ~ *w usiechy* дeдáлі (щорáз) бiльше вiддавáтися розвáгам.

broczyć, -cze, -czysz, -czył 1) крoвоточі́ти, -чу́, -чиш; *po prostu ~czy* *krwią* у ньoгo йде крoв з нoсá; 2) (*бруднити крoв'ю*) закривáвлювати, -люю, -люеш; обaгрáти крoв'ю (*книж.*); ~ *gęse* *w* *krwi* закривáвлювати рúки; обaгрáти рúки крoв'ю.

broda *ж.* 1) пiдборiддя, пiдборiдoк, -дкa; 2) (*волосся*) бoрoдá; *присл.* ~ *mędrcem* *nie*

с з у п і борода́ мўдрості не до-
дає; z a r u s z c z a ć ~ dę від-
рощувати (запуска́ти) боро́ду.
brodacieć, -cieje, -ciejesz, -ciał,
-cieł зароста́ти боро́дою.
brodacz, *lm.* -cze, *m.* 1) розм. бо-
родань, -ня, борода́ч, -ча; 2) бот.
борода́ч.
brodal, *lm.* -le, *m.*, *pot.* див. bro-
dacz.
brodaty борода́тий.
brodawczany див. brodawkowy.
brodawcza(s)ty борода́вчастий, бо-
рода́вчатий.
brodawczka *ż.*, *zdr.* див. brodaw-
ka.
brodawiec, -wca, *lm.* -wce, *m.*, *bot.*
(*heliotropium*) геліотро́п.
brodawka *ż.* 1) мед. боро́дка;
2) анат. сосо́к, -ска́; ~ pier-
sio wa грудни́й сосо́к.
brodawkowy 1) борода́вчастий,
борода́вчатий; 2) сосочко́видний.
Пор. brodawka.
brodawkowy анат. папіля́рний, со-
со́чковий.
brodawnik *m.*, *bot.* 1) (*leontodon*)
лю́бочки, -ків; 2) див. broda-
wiec.
brodnia *ż.*, *ryb.* во́лок, бре́день,
-дня.
brodnisty 1) бага́тий на брoди;
2) перен. мілкий, неглибо́кий.
brodzące, -cych, *orn.* (*grallatores*)
голіна́сті, -тих.
brodzić, -dże, -dzisz, -dził 1) бро-
ди́ти по воді, болoті то́що;
2) перехoдити брiд; 3) перен.
порина́ти; (*y* злочинах то́що)
погруза́ти.
brodziec, -dźca, *lm.* -dźce, *m.*, *orn.*
коловoдник.
brodzina *ż.*, *leks.* боро́дка.
brodzisko *n.*, *zgr.* боро́дище.
brodzisty див. brodnisty.
brogować, -guje, -gujesz, -gował
roln. скиртува́ти, -ту́ю, -ту́еш.
broić, broje, broisz, broił пуста-
ва́ти, -ту́ю, -ту́еш, витворя́ти,
бро́їти.
brojenie *n.* пуста́вання, витворя́н-
ня, бро́іння.
brok, -ku, *blm.*, *m.*, *myśl.* дри́б

(род. дрoбу), шрiт (род. шрo-
ту).
brokat, -tu, *m.*, *tkac.* парча́.
brokatowy парчевий.
brom, -mu, *m.*, *chem.* бром, -му.
bromek, -mku, *m.*, *chem.* бромáт,
-ту.
bromowodorowy *chem.* бромисто-
водневий.
bromowodór, -doru, *m.*, *chem.* бро-
мовoде́нь, -дню.
bromowy *chem.* бро́мовий, бро́м-
ний, бро́мистий.
brona *ż.*, *roln.* боро́на.
bronchit, -tu, *m.*, *med.* бронхі́т, -ту.
bronchy, bronch, *blp.*, *anat.* брон-
хи, -хів.
broniak *m.* зуб боро́ні.
bronić, -nie, -nisz, -nił 1) (*відби-
ваючи напад і перен.*) оборо-
ня́ти, захища́ти, боро́нити, -ню,
-ниш; 2) (*не дозволяти*) забор-
оня́ти; // ~ się захища́тися,
обороня́тися, боро́нитися; ~
przeciw pierzującym wi-
cino wi czynić opór wórogowi; обо-
роня́тися (захища́тися) від во́-
рога; ~ w u m o w a захища́ти-
ся красномoвством; ◊ ~ się
od wspomnień відганя́ти
від себе спо́гади; ~ się przed
zagzutaми спростoвувати за-
киди.
Bronisław Бронісла́в.
Bronisława Бронісла́ва.
bronować, -nuje, -nujesz, -nował
roln. боронува́ти, -ну́ю, -ну́еш,
бороня́ти, -ню, -ниш; (*після сів-
би — ще*) волочи́ти, -чу́, -чиш;
(перед сівбою) скорoдити, -джу,
-диш.
bronowanie *n.*, *roln.* боронува́ння;
волочіння. Пор. bronować.
bronz *m.* див. brąz.
bronzowo див. brązowo.
bronzowy див. brązowy.
bronowy *roln.* боро́нний; ◊
spulchniacz ~ бороно́роз-
пу́шник.
broń *ż.* збрoя; ~ biała холо́дна
збрoя; ~ gwintowana на-
ри́зна збрoя; ~ jądrowa
(термо)я́дерна збрoя; ~ ma-

sowej z aglady zbróя máso-
 vого зніщення; ~ palpa вог-
 нестрільна (огнестрільна, вогне-
 пальна, огнепальна) збрóя; ~
 rólsa тосчуппа напівавто-
 матічна збрóя; ~ са тосчуп-
 па автоматічна збрóя; ~
 sieczna січна збрóя; ~ do
 walki wгęsz збрóя для руко-
 пашного бою; *військ.* do ~ni!
 до збрóї! *rodnieś* ~ зняти
 збрóю (прóти ко́го); *rowo-
 ľać* pod ~ поклікати до
 збрóї; *rozwoleńie* па ~
 dózwіł на práво носіти збрóю;
wziąć (рогваć) się до
 ~ni взятися за збрóю (до
 збрóї); *złóżyć* ~ скласти
 збрóю, капітулювати, -люю,
 -люєш, зда́тися (зда́мся, зда-
 сі́ся), підда́тися; $\diamond$ *peren.*
chwytac się *każdej* ~ni
 борóтися всіма зóсобами;
військ. *plac* ~ni плацдóрм,
 -му; *військ.* ~nie пансерне
 бронечастіни, -тин; *військ.* *rod*
jaką ~nią *służy?* в яких
 військáх він слóжить? *військ.*
prezentowac ~ взяти на
 караул; *військ.* *stać* *rod* ~nią
 бóти зóвсім (цільóm) гóтовим
 до бою; *військ.* *wszystkie*
rodzaje ~ni всі рóди військ;
військ. *zawieszenie* ~ni
 перемір'я.

brosza *ż.* *div.* broszka.

broszka *ż.* брóшка.

broszura *ż.* брошóра.

broszurka *ż., zdr.* брошóрка.

broszurować, -ruje, -rujesz, -rowal
 броши[у]рувати, -рую, -руєш.

broszurowanie *n.* броширóвка, бро-
 ши[у]рування.

broszurownia *ż.* броши[у]рувальня.

browar, -ru, m. пивовáрний завод,
 -ду; бровáрня, бровáр (*rod.*
 брóваря) *zast.*

browarnictwo *n.* пивовáрство; бро-
 варніцтво. *Por.* browar.

browarniczy пивовáрний; бровáр-
 ний. *Por.* browar.

browarnik, lm. -су, *m.* 1) техро-
 бітнік пивовáрного заводу; пи-

вовáр, -ра; 2) *зневажл.* влас-
 ник пивовáрного заводу; бро-
 вáрник (*zast.*).

browarny пивовáрний; бровáрний
 (*zast.*); *każ* ~па пивовáрний
 (бровáрний) чан.

browning *m. div.* brauning.

brożek, -żka, m., zdr. div. bróg.

bród, brodu, m. брід (*rod.* брóду);

$\diamond$ *peren.* w ~ досхочу́, ввóлю,
 вдóсталь; *mieć* *wszystkie*
 го w ~ máти всьогó вдóсталь
 (досхочу́, ввóлю).

bródka *ż., zdr.* 1) підборіддячко;
 2) борідка. *Por.* broda.

bróg, brogu, m., roln. 1) навіс для
 солóми *a.* сіна, оборіг, -рóгу;
 2) (сіна) стіг (*rod.* стóгу), скір-
 та; (*солóму* — *звичайно*) оже-
 рéд, -ду.

brózda *ż. div.* bruzda.

brózdować *div.* bruzdować.

brózdownik *m., roln. div.* bruzdow-
 ник.

brózdzić *div.* bruździć.

brózdzisty *div.* bruździsty.

br! *wkrz.* бр!

brud, -du, m. 1) бруд, -ду; 2) (*ли-
 ше в мн.*) брудна́ білізна; *пе-
 ren.* брудні́ (нечі́сті, підозрілі,
 нечéсні) вчінки (спра́ви).

brudas, lm. -су, *m., pol.* замазóра
 (*ч. i ж. р.*).

brudasek, -ska, lm. -ski, *m., zdr.,
 pieszcz. div.* brudas.

bruderszaft: pić ~ пíti на бру-
 дершáфт.

brudnawy бруднуватий, бруднень-
 кий.

brudnica *ż., ent. (liparis)* прядка;
 ~ *mniszka* прядка черніця;
 ~ *niemarka* прядка недо-
 парка.

**brudnieć, -nieje, -niejesz, -niał,
 -nieł** брудніти, бруднітися.

brudno *bezpr., przem.* брудно; гряз-
 но. *Por.* brudny.

brudnokasztanowaty темнокаштá-
 новий.

brudny *bezpr., przem.* брудний;
 грязний (*рідше*); *peren.* ~па
 sprawa брудна́ спра́ва.

brudota *ż.*, *przen.*, *pot.* бруднота, брудота, брудний вчинок, -нку.

brudzenie (*się*) *n.*, *bezpr.*, *przen.* забруднювання, каляння, ма́зання.

brudzić, *-dzieć*, *-dzisz*, *-dził*, *bezpr.*, *przen.* брудніти, забруднювати, -нюю, -нюєш, каляти, ма́зати (ма́жу, ма́жеш); *перен.* ~ *so-bie* гесе брудніти (забруднювати) собі р́уки; // ~ *się* бруднитися, забруднюватися, калятися, ма́затися.

brudziec, *-dźca*, *lm.* *-dźce*, *m.*, *med.* (*rupia*) струп.

bruk, *-ku*, *m.* мостова́, -во́ї; (*з ка-меню — ще*) бруківка, брук, -ку; $\diamond$ *перен.* *mieszkać* на ~*ku* жити на вулиці (без да́ху над голово́ю); *перен.* *szlifować* ~*ki* тинятися (вештатися, швένдяться) без діла, ба́йдки біти (б'ю, б'еш); *перен.* *wyrzucić* на ~ викинути на вулицю.

brukać (*się*) *div.* **brudzić**.

brukanie (*się*) *div.* **brudzenie** (*się*). **brukarski** *spec.* мостіальницький; бруківницький. *Пор.* **brukować**. **brukarstwo** *n.*, *spec.* ремесло́ (за́няття) мостіальника (бруківника). *Пор.* **brukować**.

brukarz, *lm.* *-rze*, *m.*, *spec.* мостіальник; бруківник, -ка́. *Пор.* **brukować**.

brukiew *ż.*, *bot.* бруква.

brukotłuk, *lm.* *-ki*, *m.*, *iron.* швένдя, гультя́й, -тя́я.

brukować, *-kuje*, *-kujesz*, *-kował* мостіти, мо́щу, мо́стиш; (*ка-минням — ще*) брукува́ти, -кю́ю, -кю́еш.

brukowanie *n.* мостіння; брукува́ння. *Пор.* **brukować**.

brukowiec, *-wca*, *lm.* *-wce*, *m.* 1) мостовий (бруковий) ка́мінь, -меню, бу́льжник, -ку, ди́кий ка́мінь; 2) *зневажл.* бу́льва́рна га́зета; бу́льва́рний рома́н.

brukowy 1) бруковий; 2) *перен.* *зневажл.* ву́личний, бу́льва́рний; *gazeta* ~*wa* бу́льва́рна га́зета; ~*we wiadomości* ву́личні но́вінки, -нок; $\diamond$ *wyga-*

zenie ~*we* гру́бий ви́слів (ви́раз).

Bruksela *ż.* Брюссель.

brukselka *ż.* брюссельська капуста.

brulion, *-nu*, *m.* 1) зші́ток для чорнових за́писів; 2) (*писаний текст*) черне́тка.

brulionowy чорновий; $\diamond$ ~ *gękopis* черне́тка руко́пису.

brunacić, *-ce*, *-cisz*, *-cił* *div.* **brunatnić**.

brunatnawy кори́чнюва́тий.

brunatniak *m.* бу́ре ву́гілля.

brunatnić, *-nię*, *-niisz*, *-nił* робіти кори́чневим; (*перен. — ще*) ро-біти смугля́вим.

brunatnieć, *-nieje*, *-niejesz*, *-niał*, *-nieli* 1) ставати кори́чневим; 2) смугля́вити, смугля́ти, сма́гли. *Пор.* **brunatny**.

brunatno 1) кори́чнево; на ~ *farbować* фарбува́ти в кори́чневий ко́лір; 2) смугля́во, смугло, сма́гло; *wyglądać* ~ ма́ти смугля́ве обліччя. *Пор.* **brunatny**.

brunatnoczerwony кори́чневочерво́ний.

brunatność *ż.* 1) кори́чневий ко́лір, -льору; 2) смугля́вість, -вості, смугля́ість, -лості. *Пор.* **brunatny**.

brunatny 1) кори́чневий; бруна́тний (*заст.*); 2) *перен.* смугля́вий, смугля́лий, сма́глий; $\diamond$ *węgieł* ~ бу́ре ву́гілля.

brunecik *m.*, *zdr.*, *pieszcz.* брюне́тик.

brunela *ż.*, *bot.* (*prunus insititia*) терно́слив, терно́слива.

brunelka *ż.*, *bot.* (*brunella*) сухо-ве́ршки, -ків.

brunet, *lm.* *-ci*, *m.* брюне́т, чорня́вий, -вого.

brunetka *ż.* брюне́тка, чорня́ва, -во́ї; чорня́вка (*розм.*).

brunigować, *-guje*, *-gujesz*, *-gował* *spec.* воро́нува́ти залі́зо; бру́нзува́ти залі́зо.

brunigowanie *n.*, *spec.* воро́нува́ння залі́за; бру́нзува́ння залі́за.

Brunszwik, *-ku*, *m.* 1) (*державя*,

провінція) Брауншвейг, -гу;
 2) (місто) Брауншвейг, -га.
Brunświk *m. div.* Brunszwik.
brus *m.* 1) (точильний камінь)
 брусок, -ска, брус; 2) (колода)
 брус; 3) (перен. — про людину)
 веотеса, грубіян.
brusek, -ska, m., zdr. div.
 brus 1, 2.
brusowanie *n., bud.* перекриття
 балками.
brusowaty грубуватий.
brusowica *ż., bud.* кронштейн.
brustwer, -gu, m., wojs. бруствер,
 -ра.
brusznica *ż.* брусниця.
brusznicowy брусничний.
bruśnica *ż. div.* brusznica.
brutal, lm. -le, m. brutальний,
 -ного, грубіян.
brutalizować, -zuje, -zujesz, -zował
 (kogo) поводитися (з ким) бру-
 тально (грубо).
brutalka *ż.* brutальна жінка, гру-
 біянка.
brutalnie грубо; brutально. *Пор.*
brutalny.
brutalność *ż.* грубість, -бості; бру-
 тальність, -ності. *Пор.* **brutalny.**
brutalny грубий; (про поведінку —
 це) brutальний; siła ~na
 груба сила.
brutalstwo *n. div.* brutalność.
brutto nieodm., n., handl. брутто
 (невідм.).
bruzda *ż.* 1) с.-г. борозна; 2) пе-
 рен. зморшка.
bruzdować, -duje, -dujesz, -dował,
roln. борозніти.
bruzdowanie *n., roln.* прокладання
 борозен.
bruzdownik *m., roln.* борознік, -ка.
bruzdzić, -ździ, -ździsz, -ździł
 1) перешкоджати, заважати;
 2) с.-г. *div.* bruzdować.
bruzdzisty борозністий.
bruzdzenie *n.* 1) перешкоджання,
 заважання; 2) *div.* bruzdowa-
 nie. *Пор.* **bruzdzić.**
brwiowy брівний.
brwisty густобровий, броватий,
 бровастий.
bryczka *ż.* бричка.

brydź *m., karc.* бридж.
bryg, -gu, m., mor. бриг.
brygada *ż.* бригада; *військ.* ~
 czołgowa танкова бригада;
військ. ~ jazdy кавалерій-
 ська бригада; ~ lotnicza
 авіаційна бригада; ~ kom-
 pleksowa комплексна бригада;
 ~ młodzieżowa молодіжна
 бригада; ~ pracy трудовá
 бригада; ~ sztandarowa
 червонопрапорна бригада; ~
 szturmowa ударна бригада;
 с.-г. ~ żniwna збиральна
 бригада.
brygadier, lm. -rowie, m. брига-
 дир, -ра.
brygadierski бригадирський.
brygadowy бригадний.
brygadzysta, -ty, lm. -ści, m. div.
 brygadier.
brygantyna *ż., mor., hist.* бриган-
 тина.
Brygida Бригіта.
bryk *m., szk.* дослівник, підряд-
 ник; (про елементарно викладе-
 ний посібник, збірник відповідей
 до задачника) ключ, -ча.
bryka *ż.* бряка.
brykać, brykać, -nę, -niesz, -nął,
-nęli 1) брикати, брикнүти;
 2) перен. підплигувати, -гую,
 -гуеш, підплигнути, підстрибува-
 ти, -бую, -буеш, підстрибнүти;
 3) (лише недокон.) перен. вести
 легковажний спосіб життя;
 4) (лише докон.) фам. жарт.
 дременүти, чкурнүти.
brykanie *n.* 1) брикання; 2) під-
 плигування, підстрибування;
 3) легковажний спосіб життя.
Пор. **brykać** 1—3.
brykiet, -tu, blm., m. брикет, -ту.
brykietować, -tuje, -tujesz, -tował
 брикетувати, -түю, -түеш.
brykietownia *ż., spec.* брикетний
 завод, -ду.
brykla *ż.* корсетний планшет, кор-
 сетна планшетка.
brykliwy *pot.* брикливий.
bryknać *div.* brykać.
brylancik *m., zdr.* брильянтик.

brylant, -tu, *m.* брильянт; $\diamond$ *перен.* то ~ це золото, не людина.
brylantować, -tuje, -tujesz, -tował 1) (алмаз) гранувати, -ну́ю, -ну́єш, граніти; 2) о(б)сипати брильянтами.
brylantowanie *n.* 1) гранування, граніння; 2) о(б)сипання брильянтами.
brylantowo як брильянт(и); ~ *iskrzyła się bryła* бріла іскрілась, як брильянт (грала алмазами).
brylantowy 1) брильянтовий; *перен.* ~ *we wesele* брильянтове весілля; 2) *перен.* блискучий; ~ *humog* блискучий настрій, -рою.
brylantyna *blm.*, *ż.*, *kosm.* брильянтін, -ну.
brylasty 1) (в брилах) бриластий; ~ *ta ruda* бриласта руда; 2) (про вигляд) брилуватий, брилоподібний.
brylić się, -lę, -lisz, -lił злипатися в бріли.
brylować, -luje, -lujesz, -lował *przen.* відзначатися, блищати, вражати (чим).
bryła *ż.* 1) бріла, гліба; ~ *śniegu* бріла (глиба) снігу; ~ *ziemi* бріла (глиба) землі; 2) *mat.* тіло; $\diamond$ ~ *iodu* крижійна.
bryłka *ż.* грудка; ~ *soli* грудка солі; $\diamond$ ~ *kgwi* згусток крові.
bryłkowaty грудкуватий, в грудках.
bryłowaty 1) брилоподібний, брилуватий; 2) (в брилах) бриластий.
bryłowy *mat.* тілесний; *kąt* ~ тілесний кут, -та, ребро.
brundza *ż.* 1) брінза; 2) *перен. розм.* нужда, нестатки, -ків, злидні, -нів; (брак грошей) безгрішшя; *bić* ~ *dżę* тягти бідү за хвіст, сидіти на бобах.
brystol, -lu, *m.*, *spec.* бристоль, -лю.
bryś, *lm.* -sie, *m.* собачка.
bryt, -tu, *m.*, *kraw.* полóтнице; (в одязі— це) пілка.
brytan *m.* англійський дог,

Brytania *ż.* *div.* Wielka Brytania.
brytański *div.* брытыјскі.
brytfanka *ż.*, *kul.*, *zdr.* невеличкий лист, -та.
brytfanna *ż.*, *kul.* лист, -та.
Brytyjczyk, *lm.* -cy, *m.* британець, -нця.
Brytyjka *ż.* британка.
brytyjski британський.
bryza *ż.* бриз, -зу.
bryzg, -gu, *m.* 1) бризка; 2) *перен.* осколок, -лка; *w* ~ *gi* в (на) дрізки.
bryzgać, *bryznać*, -nę, -niesz, -nął, -nęli бризкати, бризнутися.
bryzganie *n.* бризкання.
brzankowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.*, *bot.* (*crypsis*) скритниця.
brzask, -ku, *m.* світанок, -нку, світання, до́світок, -тку; *rózswit*, -ту (*pidiue*); *o pierwszym* ~ *ku* на світанку, на світанні, вдосвіта, ледве на світ зазоріло.
brząkać *div.* brzękać.
brząkaćdelko *n.* *div.* brzękaćdelko.
brząkadło *n.* *div.* brzękadło.
brząkała, -ły, *lm.* -ły, *m.*, *pot.* żart. *div.* brzdąkacz 1.
brząknać *dok.* *div.* brzękać.
brzdąc, *lm.* -ce, *m.*, *pot.* карапуз.
brzdąkacz, *lm.* -cze, *m.*, *pot.* żart. 1) (про поганого піаніста) брінькало; 2) (про буркотливу людину) буркотүн, -на, буркүн, -на, воркотүн.
brzdać, *brzdaćnać*, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) бриньчати, -чү, -чіш, забриньчати; (на музичному інструменті— це) брінькати, брінькнути; 2) *перен.* бурчати, буркнути, бубоніти, пробубоніти.
brzdąkalski, -kiego, *lm.* -scy, *m.* *div.* brzdąkacz 1.
brzdaćkanie *n.* бриньчання; брінькання. *Пор.* brzdać 1.
brzdaćkanina *ż.* (*iron.* — про гру на ролях) брінькання.
brzdaćkanie *div.* brzdaćkanie.
brzdęki *wkrz.* брязь! брязк!
brzdękać, -nę, -niesz, -nął, -nęli *pot.* 1) бебэхнути, бебэхнутися, гєпнути, гєпнутися, брязнутися;

- 2) докон. див. brzdąkać; $\diamond$ ~nał jak długi простягся на весь зріст.
- brzechwa** *ż.*, *arch.* стріла без наконечника.
- brzeczka** *ż.*, *spec.* сусло.
- brzeg**, **-gu**, *m.* 1) б́ерег; *присл.* sicha woda ~gi rwie т́иха вода́ бере́ги рве; 2) (*гранична лінія*) край (*род.* краї); *książka ze złoconymi ~gami* кни́жка з зо́лоченими краї́ми; *złotoobrzna книга; перен.* па ~gu przeraści на країю безодні; *перен.* pierwszy z ~gu пер́ший, хто (шо) тра́пився (тра́питься), хто (шо) по́па́ло, пер́ший-ліпший; 3) (*частіше в мн.*) (*книги*) поля́, -лі́в, бере́ги, -гі́в; *gobić uwagi па ~gach książki* робі́ти помі́тки на поля́х кни́жки; $\diamond$ ~deski ребро́ до́шки; ~lasu узлі́ся, узлі́сок, -ска; ~monety ра́нт, гу́рт; sala, wурeńnio па ро ~gi зал, запо́внений вщeрть (до країю).
- brzegować**, **-guje**, **-gujesz**, **-gowal** 1) укріплювати (укріпляти) бере́ги; 2) (*монету*) гу́ртити (гу́рчу́, гу́ртиш).
- brzegowanie** *n.* 1) укріплювання (укріплення) бере́гів; 2) гу́рчeння. *Пор.* brzegować.
- brzegowe**, **-wego**, *n.*, *hist.* бере́говé (мі́то).
- brzegowiec**, **-wca**, *lm.* **-wce**, *m.* 1) зоол. (*manatus*) ма́нат, морська́ коро́ва; 2) мор. бере́говий кре́йсер, -ра.
- brzegowisko** *n.* узбере́жжя, побе́ре́жжя.
- brzegownica** *ż.* гу́ртильний верста́т. *brzegowy* бере́говий.
- brzemienna**, **-nej**, *ż.* вагі́тна, -но́ї. **brzemiennosc** *ż.* вагі́тність, -но́сті. **brzemienny przep.**, *książ.* чре́вaтій (чим); *czas w wielkie zdarzenia* ~доба́ чре́вaта вели́кими поді́ями.
- brzemie**, **-mienia**, *lm.* **-miona**, **-mion**, *n.* тяга́р, -ря́; $\diamond$ ~siana обе́ре́мок сі́на.

- brzeski** брeстський.
- brzeszczot**, **-tu**, *m.* клино́к, -нка́.
- Brześć nad Bugiem** *m.* Брeст.
- brzezina** *ż.* 1) (*лісок*) берeзник, -рeзника́, березня́к, -ка́; 2) берeзові дрoва (*род.* дров); 3) берeзова різка; 4) *пестл.* берeза.
- brzeziny** берeзовий; **lasek** ~ берeзовий лісо́к, -ска́; ~**wa** **miotła** берeзовий ві́ник.
- brzeźniak** *m.* 1) (*лісок*) берeзник, -рeзника́, березня́к, -ка́; 2) (*про молоде дерево*) берeзка.
- brzeżanin**, *lm.* **-żanie**, *m.* див. **brzegowiec** 1.
- brzeżek**, **-żka**, *m.*, *zdr.* 1) берeжо́к, -жкá, кайо́мка; ~**chusteczki** берeжо́к (кайо́мка) ху́сточки (ху́стинки); 2) (*про граничну лінію предмета*) кра́єчок, -чка; край (*род.* країю) (*рідше*); ~**krzesła** кра́єчок сті́льця; **filizanka ze złoconymi ~żkami** ча́шка з зо́лоченими краї́ми (ві́нцями); $\diamond$ ~**lasu** узлі́ся, узлі́сок, -ска.
- brzeźnik** *m.*, *tech.* обрі́зний верста́т.
- brzeźny** див. **brzegowy**.
- brzęczący**: ~**ca** **moneta** дзві́нка монeта.
- brzęczeń**, **-czę**, **-czysz**, **-czal**, **-czeli**, **brzęknać**, **-nę**, **-niesz**, **-nął**, **-nęli** 1) (*про метал*) дзeнькати, дзeнькнути, бря́зкати, бря́знути; 2) (*про комах*) дзижча́ти, -чу́, -чи́ш, задзижча́ти; (*з гулом*) гу́сті (гу́ду, гу́деш). гу́дити, загу́дити; (*дзвінко*) брині́ти, -ню́, -ні́ш, забрині́ти.
- brzęczenie** *n.* 1) дзeнькання, бря́зкання; 2) дзижча́ння; гу́діння; брині́ння. *Пор.* brzęczeń.
- brzęczyk** *m.*, *tech.* зуммер, -ра.
- brzęk**, **-ku**, *m.* 1) дзeнькіт, -коту, бря́зкіт; 2) дзижча́ння; гу́діння; брині́ння; *пор.* brzęczeń; $\diamond$ **szczy** ~**słów** пу́ста бря́зкотня́ слів.
- brzękać**, **brzęknać**, **-nę**, **-niesz**, **-nął**, **-nęli** 1) бря́зкати, бря́жча́ти, -чу́, -чи́ш, бря́знути; 2) (*лише недокон.*) (*час від часу*) побря́з-

кувати, -кую, -куеш; ~kać k l u -
s z a m i побрязкувати ключами.
brzękadelko *n.*, *zdr. див.* brzę-
kadło.
brzękadło *n.* брязкальце, бряз-
кало.
brzękliwy брязкучий.
brzęknać I *див.* 1) brzęczeć;
2) brzękać.
brzęknać II, -nę, -niesz, -nął, -nęli
niedokon. брякнути, набрякати.
brzmiący гучний, дзвінкий, голос-
ний.
brzmieć, -mie, -misz, -miał, -mieli
1) лунати; ~mia o k l a s k i лу-
нають оплески; niech ~mi
s ł a w a b o h a t e r ó w хай лу-
нає слава героїв; 2) (про звуки
мови) вимовлятися; „j” fra-
n c u s k i e ~mi j a k „ż” p o l-
s k i e французьке „j” вимовля-
ється як польське „ż”; 3) (звуча-
ти) бриніти; 4) *див.* brzę-
czeć 2; $\diamond$ *перен.* j a k ~mi a j e-
g o s ł o w a ? як він сказав? які
були його слова? *перен.* d e r e-
s z a ~mi j a k p a s t e r u j e в
телеграмі говориться (сказано,
написано) так.
brzmienie *n.* 1) лунання; 2) вимов-
ва; 3) бриніння; *пор.* brzmieć;
4) *мед.* набрякання; 5) *див.*
brzęczenie 2.
brzoskwinia *ż.*, *bot.* 1) персикове
дерево; 2) персик.
brzoskwiniowy персиковий.
brzost, -tu, *m.*, *bot.* в'яз, берест.
brzostowina *ż.* 1) (дерево) берестя-
на; 2) (ліс) берестник, -ка.
brzostowy в'язовий, берестовий.
brzoza *ż.* береза.
brzozowate, -tych, *bot.* (*betulaceae*)
березові, -вих.
brzozownik *m.* березник, -резника,
березняк, -ка.
brzozowy березовий.
brzózka *ż.*, *zdr.*, *pieszcz.* берізка.
brzych *m.* 1) *анат.*, *перен.* живіт,
-вотá; 2) *жарт.*, *фам.* черевцо,
пүзо; ~chem do g ó g y l e ż e ć
лежати догори черевом, леда-
рювати, -рюю, -рюеш; $\diamond$ *присл.*
t r u d n o m ó w i ć d o ~c h a,

k t ó g u n i e m a u s h a голодно-
го черева не заговориш.
brzuchacieć, -cieję, -ciejesz, -ciał,
-cieli *posp.* відпускати черевцо,
черевати.
brzuchacz, *lm.* -cze, *m.*, *posp.* че-
ревань, -ня, пүзань, -ня.
brzuchal, *lm.* -le, *m.* *див.* brzu-
chacz.
brzuchaty *posp.* череватий, пүза-
тий, товстопүзий.
brzuchomówstwo *n.* *див.* brzucho-
mówstwo.
brzuchomówca, -cu, *lm.* -cu, *m.*
черевомовник, черевовішатель.
brzuchomówstwo *n.* черевомовлен-
ня, черевовішання.
brzuchopas, *lm.* -sy, *m.*, *iron.* обже-
ра, черевцоугодник.
brzuchopaśny *iron.* ненажерливий,
прожерливий, пажерливий.
brzuchopletwe, -wych, *zool.* (*abdo-*
minales) черевківці, -ців.
brzusiec, -śca, *lm.* -śce, *m.* опукла
частина (деяких предметів). ви-
пуклість, -лості, опуклість; $\diamond$ ~
m i e s z a л e z o меча; ~ m i e ś-
n i a м'якуш м'яз; ~ p a ł c a
пүчка пальця.
brzuszek, -szka, *m.*, *zdr.* 1) живот-
тик; 2) черевце. *Пор.* brzuch.
brzuszny черевний; *анат.* j a m a
~n a черевна порожнина; *мед.*
t y f u s ~ черевний тиф, -фу;
 $\diamond$ *анат.* p r z e r o p a ~n a оче-
рєвина.
brzuszysko *m.*, *posp.* товсте черевцо
(пүзо).
brzydactwo *n.* (про зовнішній ви-
гляд) брідкість, -кості.
brzydali, *lm.* -le, *m.*, *zgr.* негарний,
-ного, брідкий, -кого, некрасів-
ний, -вого.
brzydki 1) негарний, брідкий, не-
красивий, поганий; *розм.* ~ a ż
s t r a c h страх негарний (некра-
сивий); *розм.* ~ j a k r ó ł t o g a
n i e s z c z e ś c i a с ім раз погані-
ний; 2) (у моральному відно-
шенні) гидкий, брідкий, па-
скүдний; ~ p o s t e r e k гидкий
(брідкий, паскүдний) вчинок,
-нку; 3) (нехороший) поганий;

- ~ka pogo^{da} pogána pogóda, negóda; *розм.* ~ka chogóba pogána (венерічна) хвороба.
- brzydko** 1) негáрно, брідко, некрасиво, погáно; 2) гідко, брідко, паскúдно; ~ się z pale^żć гідко (брідко, паскúдно) зробіти (вчинити); 3) погáно. *Пор.* brzydkі.
- brzydnać, -nę, -niesz, -nął, -nęli** 1) поганіти, поганішати; 2) *перем.* набридáти, обридáти; *підсил.* ставáти осоружним.
- brzydota** *ж.* 1) негáрність, -ності, брідкість, -кості, некрасівість, -вості; 2) гідóта. *Пор.* brzydki 1, 2.
- brzydzenie się** *п.* гидування, брідження.
- brzydzić, -dzą, -dzisz, -dził** виклика́ти (спричиня́ти) огиду (відра́зу); (*до їжі* — *це*) відбивáти смак; // ~ się гидува́ти, -дую, -дúеш, брідитися, -джуся, -дишся.
- brzytew** *ж.* *див.* brzytwa.
- brzytewka** *ж., zdr.* невеличка бритва.
- brzytewnia** *ж.* 1) бритóвниця; 2) то́чильня бритв.
- brzytewnik** *м., spec.* тупе́ць, -пця́, тупáк, -ка́.
- brzytwa** *ж.* бритва; *присл.* topácy ~wy się chwytá хто потопáє, той і за солomийнку (за ніж, за бритву) хапáється.
- buazeria** *ж.* *див.* boazeria.
- bubek, -bka, lm. -bki, m., pol.** фёртик; $\diamond$ byczy ~ молодець, -дця́.
- bucefał** *м.* 1) буцефа́л; 2) *перем.* вайло́, тюхті́й, -тія́.
- buch!** *wkrz.* бух! (*про падіння* — *це*) бебéх!
- buchacz, lm. -cze, m., posp.** злодій.
- buchać, buchnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli** 1) бұхати, бұхнути; (*про дим, пару тощо* — *це*) шугáти, шугну́ти, валі́ти, -лиш, повалі́ти; (*про воду* — *це*) рíнути (*недокон. і докон.*), хлы́нути (*лише докон.*); (*про кров*) цебені́ти, ю́шити (*лише недо-*
- кон.*); 2) (*про полум'я*) палáти (*лише недокон.*); бұхати, бұхнути; Wezuwiusz ~cha ogniem Везу́вій палáє; 3) (*сміхом, плачем*) заході́тися, -джуся, -дишся, зайті́ся, -йдúся, -йдешся; 4) *перем. розм.* кра́сти (кра́ду, кра́деш), укрáсти, цу́пити, -плю, -пиш, зцу́пити, поцу́пити; 5) (кого) *розм.* давáти кому́ стусанів, дáти кому́ стусанá, годувáти когó буханáми, дáти кому́ буханá; 6) (*лише недокон.*) (*вульг.* — *істи*) жер́ти (жеру́, жерéш); $\diamond$ wódka od niego ~cha від ноб́го тхне горі́лкою; // (*лише докон.*) *розм.* ~ się сáльно удáритися.
- buchalter, lm. -rzy, m.** бухга́лтер, -ра; główny ~ головний бухга́лтер, головбұх.
- buchalteria** *ж.* бухгалтє́рія; $\diamond$ ~ przebitkowa копíр-облік, -ку.
- buchalterka** *ж.* бухга́лтерка.
- buchalterski** бухга́лтерський; (*у контексті* — *це*) бухга́лтера; romosnik ~ помі́чник бухга́лтера.
- buchalterstwo** *п.* заняття (посáда), бухга́лтера.
- buchalteryjny** бухга́лтерський; (*у контексті* — *це*) бухгалтє́рії; wydział ~ відді́л бухгалтє́рії.
- buchaniec, -ńca, lm. -ńce, m., pol.** стусáн, -на́, штовха́н, -на́, штурха́н, бухане́ць, -нця́.
- buchanka** *ж., żart., posp.* злоді́йство.
- Buchara** *ж.* Бухарá.
- bucharski** буха́рський.
- buchastość** *ж.* (*про одяг*) ширинá, простóрість, -рості́.
- buchasty** (*про одяг*) ширóкий, вільний, простóрий.
- buchnąć** *див.* buchać.
- buchta** *ж.* 1) *кул.* рід сáйки з нáчинкою; 2) *мор.* бұхта.
- buchtować, -tuje, -tujesz, -tował, spec.** 1) ввóдити судно́ в бұхту; 2) звивáти канáт (лiнву, ко́длу).

buciar *m.*, *zgr.*, *pot.* чоботіще, чоботісько.

buciczek, **-czka**. *m.*, *zdr.*, *pieszcz.* черевічок, -чка.

bucik *m.* черевік, ботінок, -нка.

bucioru, **-rów**, *blr.*, *zgr.* чоботіща, -тіш, чоботіська, -ків.

bucisko *n.*, *zgr. div.* **buciar**.

buczak *m.* 1) (*дерево*) бучок, -чка; 2) *перен.* ціпок, -пка, палиця, палка, кий, бучок.

buczeć, **-czę**, **-czysz**, **-czai**, **-czeli** 1) гудіти, густі (гуду, гудеш); (*про комах — це*) дзижчати, -чить; 2) (*розм. — плакати*) ревіти (реву, реवेश), рюм(с)ати.

buczek, **-czka**, *m. div.* **buczak**.

buczenie *n.* 1) гудіння; дзижчання; 2) ревіння, -ву, ревіння, рюм(с)ання. *Пор. buczeć.*

bucznieć, **-nieję**, **-niejesz**, **-niał**, **-nieł** 1) бұхнути, розбұхати; (*від вологи — це*) набрякати; (*про дерева — це*) бубнявіти; 2) *перен.* ставати зарозумілим, зазнаватися, -наюся, -наешся.

buczyna *ż.* 1) бұковина; 2) бұковий горішок, -шка.

buda *ż.* 1) ларьок, -рка, бұдка, рундук, -ка, ятка, палатка; 2) (*пастуша*) курінь, -реня; 3) (*для собак*) бұда, конура; 4) (*ведмедя*) берлбга, барліг, -лוגа; 5) верх прольотки, бұдка; 6) *перен. розм.* карета; 7) *перен. жарт.* місце роботи (навчання); 8) (*перен. зневажл. — про старий будинок*) руїна, халупа; $\diamond$ *перен.* to rpsu na ~de się nie zdało це нікуди не годиться; *перен. жарт.* z a t k n a ć ~de закрити лавочку.

Budapeszt, **-tu**, *m.* Будапешт.

budapeszteński будапештський.

buddaizm, **-mu**, *m.*, *rel.* буддизм, -му.

buddyjski *rel.* буддійський.

buddysta, **-ty**, *lm.* -ści, *m.*, *rel.* буддист.

buddystka *ż.*, *rel.* буддистка.

buddystyczny *rel. div.* **buddyjski**.

buddyzm, **-mu**, *m.*, *rel. div.* **buddaizm**.

budka *ż.* 1) бұдка; *зал.* ~ dróznicza (*kolejowa*) залізнична бұдка; *зал.* ~ strażnicza бұдка вартового сторожа, сторожка; *театр.* ~ suflerska суфлёрська бұдка; 2) верх дитячої коляски.

budnik, *lm.* -cy, *m.* 1) залізничний сторож, бұдочник; 2) садовий сторож; 3) (*в лісі*) лісник, -ка; карбівничий, -чого, бережний, -ка (*заст.*).

budowa *ż.* 1) будівництво; *pracować przy ~wie* працювати на будівництві; ~ elektrowni будівництво електростанції; (*дія — це*) будівання; ~ maszyn машинобудування; 2) (*те, що побудовано*) будівля, бұдова; *z daleka widać ~we* здалека видно будівлю (бұдбу); 3) (*структура*) бұдова; *анат.* ~ ciała бұдова тіла; *грам.* ~ zdania бұдова речення; $\diamond$ *зал.* ~ podłogowa земляний насип полотна залізниці.

budować, **-duję**, **-dujesz**, **-dował** 1) бұдувати, -дую, -дуюш; (*розм. — про будівлю — це*) ставити, -влю, -виш; (*з каменю, з цегли — це*) мурувати, -рюю, -руюш; *перен.* ~ zamki na lodzie (*z piasku zamki ~*) бұдувати на піску; (*виводити будівлі*) споруджати, споруджувати, -джую, -джуюш; 2) (*перен. — спиратися на що*) бұдувати, базувати, -зую, -зуюш (що на чому); 3) (*перен. — готувати собі*) бұдувати собі що; ~ sobie przyszłość бұдувати собі майбутнє; 4) (*перен. — виховувати*) впливати (на кого); ~ wszystkich przykładem впливати на всіх прикладом; $\diamond$ *перен.* kaźdy z wyki sobie sweszczęście ~ кожний сам кує собі долю; //~ się 1) бұдуватися; ставитися; муруватися; споруджатися, споруджуватися; 2) бу-

дуватися, базуватися; 3) *перен.* піддаватися доброму впливові.
budowanie (się) *n.* 1) будування; ставлення; мурування; спорудження, споруджування; 2) будування, базування; 3) будування. *Пор.* budować 1—3.

budowla *ż.* будівля, будова.
budowlany будівельний; **materialy** ~не будівельні матеріали, -лів.

budownictwo *n.* будівництво; (*дія—ще*) будування; *тех.* ~ фундаментальне капітальне будівництво; ~ партійне партійне будівництво; *тех.* ~ рошієзне швидкісне будівництво; *тех.* ~ водне будівництво водних шляхів; ~ окрєтów кораблебудування, суднобудування.

budowniczy, -czego, lm. -czowie, m.
 1) будівник, -ка; ~ окрєтów кораблебудівник, суднобудівник; 2) (*архітектор*) будівничий, -чого.

buduar, -gu, m. будуар, -ра.
buduarowy будуарний.
budująco повчально, напугливо.
budujący повчальний, напугливий; **przysłowia** ~ повчальний приклад, -ду.

budulcowy будівельний.
budulec, -ca, blm., m. будівельний ліс, -су; будівельне дерево; Φ ~ tartу піляне дерево; ~ spławianу сплавний ліс.

budynek, -nku, m. будинок, -нку.
budyń, -niu, lm. -nie, m., kul. пудинг, -гу.

budzenie *n.* будіння; викликання; //~ się просипання, прокидання. *Пор.* budzić.

budziiciel, lm. -le, m. (про людину) будильник.

budziicielka *ż.* будильниця.
budzić, -dzą, -dzisz, -dził будіти, -джі, -диш; (*перен. — ще*) виклика́ти, збуджувати, -джую, -джуєш; ~ liś будіти (виклика́ти, збуджувати) жаль (жалість); //~ się просипа́тися, прокида́тися.

budzik *m.* будильник.
budżet, -tu, m. бюджет, -ту.
budżetować, -tuje, -tujesz, -tował скла́дати бюджет.

budżetowanie *n.* складання бюджету.

budżetowy бюджетний; **preliminary** ~ попередній бюджетний кошторис, -су; **bieżący rok** ~ поточний бюджетний рік (*род. року*).

Buenos Aires niem., m. Буенос-Айрес.

bufa *ż., kraw.* бұфи (*род. бұф*).
bufeciarka *ż.* (*власниця буфету*) буфетниця.

bufciarz, lm. -rze, m. (власник буфету) буфетник.

bufet, -tu, m. буфет, -ту.
bufetowa, -wej, ż. (*робітниця буфету*) буфетниця.

bufetowy I буфетний.
bufetowy II, -wego, lm. -wi, m. (робітник буфету) буфетник.

bufiasty (*про сукню, рукави тощо*) з бұфами.

bufka *ż., zdr. div.* бұфа.
bufon, lm. -ny, m., teatr., przem. бұфон.

bufonada *ż., teatr., przem.* бұфонáда.

bufoneria *ż. div.* бұфонáда.
bufonować, -nije, -niesz, -nował ро́ї. хизуватися, з́уюся, з́уєшся, хв́астати, хв́астатися, хвалитися, -лю́ся, -лишся.

bufor, -gu, m., kol. бұфер, -ра.
buforowy kol. бұферний.

Bug, -gu, m. Буг, -гу.
buhaj, lm. -je, m. бугáй, -га́й, пле́мінний бик, -ка́.

buja *ż. div.* бо́я.
bujać 1) ширя́ти; (*перен. — ще*) бую́ти; (*віддаватися мря́м — ще*) витáти, літáти; ~ w obłokach витáти (літáти) в хмáрах; 2) (*про рослини*) буйно рости́, бую́ти; 3) (*дитину і под.*) гойда́ти; (*присипляючи*) колисáти, -лиш́у, -лишеш, колихáти; 4) (*розм.—обманувати*) дуря́ти; -рю́, -риш, обдурювати, -рюю, -рюєш; 5) (*по світу*) блукáти,

мандрувати; (без діла) вештатися, швєдяти, швєдятися, тинятися; // ~ się гойдатися; колисатися, колихатися.

bujak *m.* (крісло) качалка.

bujanie *n.* 1) ширяння; буяння; витання, літання; ~ w powietrzu ширяння у хмарах; 2) буйне проростання, буяння; 3) гойдання; колісання, колихання (когó); 4) обдурювання; 5) блукання, мандрування; вештання, швєднання, тиняння; *пор.* **bujać**; // ~ się гойдання; колихання, колісання. *Пор.* **bujać się**. **bujda** *ż., pol.* 1) вігадка, вігад-ду, вімисел, -слу; 2) (дурниця) нісенітниця; ~ па гесогаша) теревєні, -нів, баляндрасі, -сів, баляси, -сів; б) суща брехня.

bujnie буйно; пішно. *Пор.* **bujny**. **bujno** *див.* **bujnie**.

bujnogrzywy буйногрівий, грива-(с)тий.

bujność *ż.* буйність, -ності; пішність; багатство. *Пор.* **bujny**.

bujny буйний; (про волосся — ще) пішний; ~ не z bóże буйне збїжжя; ~ не w łosu буйне (пішне) волóсся; (про уяву — звичайно) багатий; ~ па fap-tazja багата фантазія; $\diamond$ ~ па ziemia родюча (тучна) земля.

bujrep *m., tor.* буйреп.

buk, -ku *a.* -ка, *m., bot.* 1) бук; 2) зб. буюві дрóва (род. дрóв).

Bukareszt, -tu, *m.* Бухарєст.

bukareszteński бухарєстський.

bukat *m.* 1) молóчний бичóк, -чкá, бузімок, -мка; 2) (спец. — про шкіру) віросток, -тка.

bukieciarzka *ż.* квіткарка.

bukieciarstwo *n.* квіткарство.

bukieciarz, *lm.* -rze, *m.* квіткар, -рý.

bukiecik *m., zdr.* букєтик.

bukiet, -tu, *m.* букєт; *спец.* ~ wi-па букєт винá; $\diamond$ *перен. заст.* ~ to w a r z y s t w a добірне товарівство.

bukietowy букєтний.

bukiew *ż.* буювий горішок, -шка.

bukinista, -ty, *lm.* -ści, *m.* букініст.

bukinistyczny букіністичний.

buktaczek, -czka, *m., zdr.* бурдючóк, -чкá.

buktak *m.* бурдюк, -кá.

bukolika *ż., lit.* буюліка.

bukować, -kuje, -kujesz, -kował *roln.* шеретувати, -тую, -тúеш, лúщити (зерно).

Bukowina *ż.* Буювіна.

bukowina *ż. див.* **buczyna**.

Bukowiniec, -ńca, *lm.* -ńcy, *m.* буювінець, -нця.

Bukowinka *ż.* буювінка.

bukowiński буювінський.

bukownik *m., roln.* (машина для лущення зерна) шеретóвка.

bukowy буювий.

buksa *ż., tech.* буюка.

buksować, -suje, -sujesz, -sował 1) *tex.* буювати, -сую, -сúеш; 2) *мор.* буюсировати, -сирову, -сировúеш.

buksowanie *n.* 1) буювання; 2) буюсування. *Пор.* **buksować**.

bukszpan, -nu, *m., bot.* (*buxus*) самшит, -ту, буюк, -су, буюшпан, -ну.

bukszpanowy *bot.* самшитовий, буюсовий, буюшпановий.

bukszpryt, -tu, *n., tor.* буюшприт, буюшприт, носáтка.

buksztele, -li *a.* -lów, *blp., bud.* кружáло.

bukwica *ż., bot.* (*betonica officinalis*) буюквиця лікарська.

buldenez, -żu, *m., bot.* буюденєж.

buldog *m.* буюдóг.

buldogowaty подібний до буюдóга.

buldozer *m., tech.* буюдóзер, -ра.

bulgotać, -gocze, -goczesz (*rzadziej* -gocę, -gocesz), -gotáć буюкати; *підсил.* буюкотіти, -кочú, -котіш, буюкотáти, -кочú, -кóчеш.

bulgotanie *n.* буюкит, -коту; буюкотіння, буюкотання. *Пор.* **bulgotać**.

- bulimia** *ż.*, *med.* (*bulimia*) булімія, вівчий апетит, -ту.
bulina *ż.*, *mor.* бўлінь.
bulion, -ни, *m.* бульйон, -ну.
bulionowy бульйонний, бульйоно-вий.
bulka *ż.* бўлька, бўльбашка, банька.
bulkotać *div.* bulgotać.
bullia *ż.*, *hist.* бўлла.
bulwa *ż.*, *bot.* (*tuber*) бўльба.
bulwar, -гу, *m.* бульвар, -ру.
bulwarowy бульварний.
bulwiasty *bot.* 1) бульбовидний, бульбуватий; 2) (*багатий буль-бамі*) бульбистий.
bulwka *ż.*, *bot.*, *zdr. div.* bulwa.
bulwowy бўльбовий.
buła *ż.*, *zgr.* велика бўлка.
bułanek, -нка, *m.* буланний, -ного.
bułany буланний.
bułat *m.*, *przest.* булат.
bułatny *przest.* булатний.
bułatowy *div.* булатny.
buława *ż.*, *hist.* булава.
bułczany бўлочний.
bułczarka *ż.* бўлочниця.
bułczarz, *lm.* -rze, *m.* бўлочник.
bułeczka *ż.*, *zdr.* бўлочка.
Bułgar, *lm.* -rzy, *m.* болгарин.
Bułgaria *ż.* Болгарія.
Bułgarka *ż.* болгарка.
Bułgarska Republika Ludowa На-родна Республіка Болгарії.
bułgarski болгарський.
bulka *ż.* бўлка.
bulkowy *div.* bułczany.
bum(b)lować, -luje, -lujesz, -lował *żart.* 1) гуляти, піти-гуляти, пиячити; 2) *перен.* прогулювати, -люю, -люєш.
bum(b)lowanie *n.*, *żart.* 1) гульня; 2) прогул, -лу. *Пор.* bum(b)lo-wać.
bumelanctwo *n.*, *pot.* прогул, -лу.
bumelant, *lm.* -nci, *m.*, *pot.* про-гульник.
bumelcug, -gu, *m.*, *pot.* повільний пасажирський поїзд.
bumelnictwo *n.* *div.* bumelanctwo.
bumelnik, *lm.* -cy, *m.* *div.* bumel-iant.
bumerang *m.* бумеранг,
- buncik** *m.*, *zdr. div.* bunt II.
bunda *ż.* теплий доробний бала-хон, бунда.
bundowiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.*, *polit.* бундівець, -вця.
bundowski *polit.* бундівський.
bundziuczyć się *ż.* *div.* buńdziuczyć się.
bunkier, -kru, *m.*, *wojs.*, *tech.* бун-кер, -ра.
bunt I, -tu, *m.* бунт, -ту; *rod-nieść* ~ підняти бунт; *stiumić* ~ придушити бунт.
bunt II, -tu, *m.* в'язка, бунт, -та.
buntować, -tuje, -tujesz, -tował (*nidburjuвати*) бунтувати, -тую, -тujesz; // ~ się бунтувати, бун-туватися, повставати, -стаю, -стаєш.
buntowanie *n.* бунтування; // ~ się бунтування, повставання.
buntownica *ż.* бунтівниця, бунтар-ка.
buntowniczo по-бунтарському.
buntowniczy бунтарський.
buntownik, *lm.* -cy, *m.* бунтівник, -ка, бунтар, -ря.
bunzen *m.*, *tech.* пальник (горілка) Бунзена.
buńczucznie пихато, бундючно; $\diamond$ *huczno* ~ з гучком, стучком, гучно-бучно.
buńczuczno *div.* buńczucznie.
buńczuczny пихатий, бундючний.
buńczuczzyć się *ż.* *pot.* *div.* buńdziu-czyć się.
buńczuk *m.*, *hist.* бунчук, -ка.
buńdziuczyć się, -cze, -czysz, -czył, *pot.* пицятися, пиндючитися, бундючитися.
Bur, *lm.* -rowie, *m.* бур, -ра.
burga *ż.*, *pot.* нагінка, прочухан, прочуханка; *dostać* (oberg-wać) ~ гę дістати добру нагін-ку (доброго прочухана).
buraczany буряковий, бурячний.
buraczarka *ż.*, *roln.* бурякокопач, -ча.
buraczek, -czka, *m.*, *zdr.* бурячок, -чка.
buraczki, -ków, *blp.*, *kul.* бурячко-вий гарнір, -ру.
buraczkowy 1) буряковий; *кул.*

з буряків; 2) бурякового ко-
льору.
buraczysko *n.*, *roln.* (поле) буря-
чийше.
burak *m.* буряк, -ка; ~ сукго-
ву у цукровий буряк.
burakowy *div.* buraczany.
buran, -nu, *m.* буран.
burawy буруватий.
burczeć, -cze, -czysz, -czał, -czeli,
burknać, -nę, -niesz, -nął, -nęli
бурчати, -чү, -чйш, буркнути.
burczenie *n.* бурчання.
burczymucha *m.*, *pot.* буркотун,
-на, буркун, -на, воркотун.
burda I, *ż.* скандал, -лу, бешкет,
-ту.
burda II, -dy, *lm.* -dy, *m.*, *pot.*
бешкетник, буян, забіяка.
burdon, -nu, *m.*, *muz.* (в органі)
бас.
burdonet, -tu, *m.*, *med.* тампін.
burek, -rka, *m.* 1) (про пса) сір-
кó; 2) (про kota) сірий, -рого.
burg, -gu, *m.*, *hist.* замок, -мка.
burgos, -su, *m.*, *druk.* бóргес.
burgrabia, -biego, *lm.* -biowie, *m.*,
hist. бургрáф.
burgrabina *ż.*, *hist.* дружина бург-
грáфа.
burgrabowski *hist.* бургрáфський.
burgrabstwo *n.*, *hist.* 1) посада
бургрáфа; 2) житлó бургрá-
фа; 3) бургрáф з дружиною.
burgund *m.*, *pot.* бургундське вино.
Burgundczyk, *lm.* -cy, *m.* бургун-
дець, -дя.
burgunder *m.* *div.* burgund.
Burgundia *ż.* Бургундія.
Burgundka *ż.* бургундка.
burgundzki бургундський.
buriacki бурятський.
Buriat, *lm.* -ci, *m.* бурят.
Buriatka *ż.* бурятка.
burka *ż.* бúrка.
burkliwy буркотливий.
burknać *div.* burczeć.
burkotać, -kocze, -koczesz (*rzadziej*
-kocę, -kocesz), -kotał бурчати,
-чү, -чйш, буркотати, -кочү, -кó-
чеш, буркотити, -кочү, -котйш.
burkotanie *n.* бурчання, буркотан-
ня, буркотіння.

burleska *ż.*, *teatr.* бурлэск, -ку.
burlak, *lm.* -cy, *m.*, *przesł.* бур-
лáка.
burmistrz, *lm.* -rzowie, *m.* бурго-
містр, -ра.
burmistrzostwo *n.* 1) посада бурго-
містра; 2) бургомістр з дружи-
ною.
burmistrzowa, -wej, *ż.* дружина
бургомістра.
burmistrzować, -rzuje, -rzujesz,
-rzuwał 1) займати посаду бур-
гомістра, бути бургомістром;
2) *перен.* верховодити, -джу,
-диш, командувати, -дую, -дуеш.
burmistrzowanie *n.* 1) виконуван-
ня обов'язків бургомістра; 2) вер-
ховодство, командування. *Пор.*
burmistrzować.
burmistrzowski бургомістерський;
(у контексті — це) бургомістра;
urząd ~ посада бургомістра.
burmistrzynie *ż.* 1) (про жінку)
бургомістр, -ра; 2) *перен.* жарт.
верховода (ж. р.).
burnus *m.* бурнүс.
buroszpat, -tu, *m.*, *min.* бұрий
шпат, -ту.
burość *ż.* бұрий копір, -льору.
bursa *ż.* гуртóжиток для шкільної
мóлоді; бұрса (*заст.*).
bursak, *lm.* -cy, *m.* учень, що живе
в гуртóжитку; бурсак, -ка
(*заст.*).
bursz, *lm.* -sze, *m.* бурш.
burszostwo *n.* 1) буршеншáфт, -ту;
2) зб. студенти-бұрші, -шив.
burszować, -szuje, -szujesz, -szował
1) бути членом буршеншáфту;
2) *перен.* гуляти, пйти-гуляти,
пнячити.
burszowski бұршівський.
bursztyn, -nu, *m.* янтáр, -рю; бур-
штйн, -ну (*заст.*).
bursztyniarnia *ż.* 1) копáльня ян-
тарю (бурштйну); 2) майстерня
янтáрних виробів.
bursztyniarz, *lm.* -rze, *m.* 1) копáч
а. збирáч янтáрю; 2) виробник
предметів з янтáрю.
bursztynowy янтáрний; бурштино-
вий; b a g w y ~wej янтáрного

кільору; *xim. kwas* ~ янтарна кислота. *Пор. bursztyn.*
burł, -tu, m. 1) облямівка, кайма, обшивка; (*шита золотом тасьма*) позумент, -ту, галун, -на; 2) *див. burta.*
burta *ж., мор.* борт, -ту; облявок, -вка (*заст.*).
burtnik, m. -су, m. 1) позументник; 2) *мор.* гребець, -бця, весляр, -ра.
burtowac, -tuje, -tujesz, -tował 1) *мор.* обшивати судно дошками; 2) *гесл. див. fugowac.*
burłówka *ж., мор.* бокова (бічна) рубка.
bury бұрий; $\diamond$ *присл. w posy wszystkie koty* ~ге вночі всі коті сірі.
burza *ж. 1)* гроза, громовиця; *підсула* бұря; (*морська*) шторм, -му; (*снігова*) хуртовина; 2) *перен.* бұря; *присл. kto ~gze sieje, pioguny zbiera* хто сіє вітер, збирає бұрю; $\diamond$ ~ *oklaskow burxlivi* оплески; *прик. z wielkiej ~gzy mały deszcz* з великої хмари малій дощ.
burzan, -ni, m. бур'ян, -нұ.
burzacy: bomba ~са wojs. фуґасна бомба.
burzenie n. 1) руйнування; 2) порушення; 3) куйбвдження; 4) хвилювання; підбурювання; *пор. burzyc; //~ sie 1)* хвилювання; 2) повстання, бунтування; 3) бродіння; шумування. *Пор. burzyc sie.*
burzliwie бурхливо.
burzliwiec, -wca, m. -wcy, m. людина бурхливого темпераменту.
burzliwość *ж.* бурхливість, -вості.
burzliwu burxlivi; (*перен.—це*) неспокійний; *posiedzenie ~we* бурхливе засідання; *перен. umysł ~* неспокійний ум, -ма.
burzowy грозивий; $\diamond$ *тех. kanał ~ a)* зливовідвідний боковий канал, -лу; *б)* спуск для дощової води; *в)* шлюзовий щит (для спуску дощової води).

burzyciel, m. -le, m. 1) руйнівник, -ка, руїник, нищитель; 2) бунтівник, заколотник.
burzycielka *ж.* руйнівниця, руїниця, нищителька.
burzycielski руйнівний, руйнующий, руйнівальний, руїницький.
burzycielstwo n. 1) нахил до викликання неспокою; 2) *перен.* авантюризм, -му.
burzyc, -gze, -gzysz, -rzył 1) руйнувати, -нюю, -нұеш; ~ *krąj ogniem i mieczem* руйнувати країну вогнем і мечем; 2) *перен.* порушувати, -шую, -шуеш; ~ *sprokój publiczny* порушувати громадський спокій; 3) (*волосся*) куйбвдити, -джу, -диш; 4) (*поверхню води і перен.*) хвилювати, -люю, -лұеш; (*людей — це*) підбурювати, -рюю, -рюеш; *wiatr ~rzy wodę* вітер хвилює воду; *//~ sie 1)* хвилюватися; *może sie ~gzy* море хвилюється (бушuje); 2) (*збурюватися проти кого*) повставати, -стаю, -стаеш, бунтувати, -тую, -тұеш, бунтуватися; *krew sie wemnie ~gzy* кров бунтується в мені; 3) (*про ферментацію і перен.*) шумувати, -мую, -мұеш, бродити, -джу, -диш; (*розм.—це*) грати; *piwo ~rzy sie* пиво шумує (бродить, грає); *присл. mlode piwo sie ~gzy* молодé пиво грає, молодá кров грає (шумує); $\diamond$ *umysł sie ~gza* піднімається хвиля незадоволення.
burzyświat, m. -ty, m. див. burzyciel.
burzuazja *ж.* буржуазія.
burzuzajny буржуазний.
burzuj, m. -je, m., роf. буржуй.
burzujka *ж., роf.* буржуйка.
busola *ж., geod.* бусоль, -лі, компас; ~ *pachuleń* бусоль нахилена; ~ *stycznuch tångens-busol*; *перен. bez ~li* без компаса; $\diamond$ ~ *z boczeń* деклінатор, -ра.
busolowac, -luje, -lujesz, -lował

geod. вимірювати (виміряти) за допомогою бусолі.

buszel, -szła, *lm.* -szle, *m.* б́ушель.

buszka *ż.*, *roln.* (частина плуга)

передок, -дка, колішня.

Buszmen, *lm.* -ni, *m.* бушм́ен.

Buszmenka *ż.* бушм́енка.

buszować, -szuję, -szujesz, -szował
pot. шарити, шукати; (*старанно*
шукаючи) нишпорити.

but *m.* чобіт, -бота; *жарт.* ~ty
ріє chca чоботи їсти про́сять;
◇ *розм.* psu na ~ty się nie
zdało нікуди не годі́ться;
розм. takie ~ty? ось як?

buta *ż.* пиха́.

butan, -nu, *m.*, *chem.* бутан, -ну.

butel, -tla, *lm.* -tle, *m.* *див.* butla.

butelczyna *ż.* пляш́чина.

butelczka *ż.*, *zdr.* пляш́ечка.

butelka *ż.* пляш́ка; *karmitć* ~ka
годува́ти з пляш́ки; *dobry do*
~ki добрий до чарки (до пляш-
ки); ◇ *фіз.* ~ lejdejska
лейденська ба́нка; *розм.* pabić
kogo w ~kę піддурити, -рю,
-риш, обдурити (кого́); *розм.*
lubić ~kę любити випити.

butelkować, -kuje, -kujesz, -kował
розлива́ти в пляш́ки.

butelkowanie *n.* розлива́ння в
пляш́ки.

butelkowy пляш́ковий, в пляш́ках;
piwo ~we піво в пляш́ках;
◇ *перен.* przujasiel ~ то-
ва́риш по чарці, горілчаний брат.

butersznit, -tu, *m.* бутербро́д.

butla *ż.* 1) б́утель, -тля; 2) *спец.*
балон; ~ tlenowa кисне́вий
балон.

butnie бундію́чно, пиха́то.

butniec, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli
ставати бундію́чним (пиха́тим),
бундію́читися.

butno *див.* butnie.

butność *ż.* бундію́чність, -ності, пи-
ха́тість, -тості.

butny бундію́чний, пиха́тний.

butonierka *ż.* бутоньє́рка.

butwieć, -wieje, -wiejesz, -wiał,

-wiele 1) трухля́вити, трухну́ти;
2) *перен.* ставати ліни́вим, іне́рт-
ним.

butylen, -nu, *m.*, *chem.* бутиле́н,
-ну.

buza *ż.*, *pot.* на́гінка, прочухан,
прочуханка.

buzdygan *m.*, *hist.* пірна́ч, -ча
(*рід булави*).

buzia *ż.* 1) *зменш.*, *пестл.* лі́чко;
2) *зменш.*, *пестл.* губки, -бок;
3) *перен.* га́рна молодá жінка.

buziaczek, -czka, *m.*, *zdr.*, *pieszcz.*
див. buzia.

buziak *m.*, *zdr.*, *pieszcz.* *див.* bu-
zia.

buzować, -zuje, -zujesz, -zował
(*kogo*) ла́яти (кого́), вичи́тува-
ти, -тую, -туеш (кому́); // ~ się
пала́ти; (*спалахуючи* — *ще*) па-
лахкотіти, -кочу́, -коті́ш, палах-
котати, -кочу́, -кочеш; *ogień*
~zuje się во́гонь палахкоті́ть.

by *sp.* 1) щоб; rozkaza no, ~
wszedł нака́зали, щоб уви-
йшо́в; 2) (*допустовий*) хоч би,
хоча́ б; ~ nie wiem co, nie
daml хоч би не зна́ти що, не
дам! 3) (*книж.* — *умовний*) як-
би́, коли́ б, якщо́ б; *byłby*
wziął zamek, by był dłu-
żej leżał koło niego був
би взяв за́мок, якби́ до́вше об-
ляга́в його́.

bycie *n.* буття́.

byczek, -czka, *m.*, *zdr.* бичо́к, -чка́.

byczo *pot.* чудо́во, прекра́сно; ~
wyglądać чудо́во (прекра́сно)
вигляда́ти.

byczy 1) бича́чий, бичий; 2) *перен.*
жарт. бундію́чний; ~cza mi na
бундію́чна ми́на, бундію́чний ви-
гляд, -ду; 3) *перен.* *жарт.* пре-
кра́сний, чудовий; ~ *romysł*
прекра́сна (чудова) іде́я.

byczyna *ż.* 1) бича́ча (бича) шку́-
ра; 2) *див.* wołowina.

być, jestem, jesteś, jest, jesteśmy,
jesteście, są, był, byli, były бу́ти;
~ albo nie ~ бу́ти чи не
бу́ти; ~ *przypadziei* бу́ти
при наді́ї, бу́ти вагітно́ю; ~ *pa*
urzędzie бу́ти на поса́ді, за-
йма́ти поса́ду; **bađź** *zdrów*
бува́й здоро́вий! **bađzie z niego**

człowiek z нього будуть люди; jest zimno холодно; jesteś przy zegarku? чи в тебе є годинник? $\diamond$ ja będę w tym, aby cię nie pominięto я постаріюся, щоб тебе не обминули; to jest (t. j.) тобто, значить; to jest do niczego це нікуди не годиться.

bydelko *n.*, *pieszcz.* худібка.

bydgoski бидгоський.

Bydgoszcz $\dot{z}$. Бідгощ, -щі.

bydlak *m. div.* bydlę.

bydlarka $\dot{z}$, *kol.* вагон для худоби.

bydlarz. *lm.* -rze, *m.* 1) пастух, -хá, чередник, -ká; 2) собака, що пильнує при пастухах худоби.

bydlatko *n.*, *pieszcz.* *div.* bydelko.

bydle, -lęcia, *lm.* -lęta, -ląt, *n.*

1) худобина; 2) *перен.* лайл. тварюка; то $\sim$ skończone це справжня тварюка.

bydłęcieć, -cieję, -ciejesz, -ciał, -cieli

przen. ставати тварюкою.

bydłęcy 1) скотський, скотячий;

(про рогату худобу — здебільшого) товариачий; 2) *перен.* скотський; $\diamond$ ро $\sim$ сету як худоба, як скотина.

bydło *n.* худоба, скот, -тá, скотіна;

(переважно рогата — ще) товар, -ру; $\diamond$ hodowla $\sim$ ła тваринництво, скотарство.

bydłobójnia $\dot{z}$. бійня, різниця.

bydłostan, -nu, *m.* поголів'я худоби.

byfsztyk *m. div.* befsztyk.

byk *m.* 1) бик, -ká; *перен. розм.*

wziąć $\sim$ ka za rogi взяти бика за роги; (плідник) бугай, -гай; 2) *розм.* промах, -ху; груба помилка; *перен. розм.* gobic

$\sim$ ki робити грубі помилки;

3) *астр.* Вук Телець, -льця; $\diamond$

перен. розм. jak $\sim$ ясно, виразно; *перен. розм.* strzelić

$\sim$ ka dáti máхu, dáti фука.

bykowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.* ре-

мінний бич, -чá.

byle *sp.* абі тільки, щоб тільки;

$\sim$ był z d r ó w абі тільки

(щоб тільки) був здоровий.

byle *co zaim.* будь-що.

byle gdzie *przsl.* будь-де.

byle jak *przsl.* як-небудь; абіяк, сяк-тáк, так-сáк.

byle jaki *zaim.* який-небудь, будь-який.

byle kto *zaim.* будь-хтó, хто-небудь, хто-бúдь.

bylica $\dot{z}$, *bot.* (*artemisia vulgaris*) чорнобиль, -лю.

bylina $\dot{z}$, *bot.* билінка.

były колишній; бúвший (*рідко*).

bynajmniej *przsl.* аж ніяк, áні трóхи, зóвсім ні; $\sim$ nie żáлу-ję я аж ніяк (áні трóхи, зóвсім) не жалкúю (шкодúю, жá-лую).

bysio *m.*, *pieszcz.* бичóк, -чká.

bystro 1) швидко, прúдко, бистро;

2) бистро, гóстро, пронікливо; пронізливо; кмітливо; *Пор.* bystry.

bystrolotny швидкольóтний, бистрольóтний.

bystromyślny кмітливий; (що легко розуміє — ще) тямúщий, тямовитий.

bystronogi бистронóгий, прудко-нóгий.

bystrooki бистроóкий.

bystroskrzydły бистрокрíлий, прудкокрíлий.

bystrość $\dot{z}$. 1) швидкість, -кості, прúдкість, бистротá; 2) бистротá, гóстристь, -рості, гостротá,

пронікливість, -вості; $\sim$ pamięci гóстристь пам'яті; $\sim$ u mysłu пронікливість (гóстристь) розуму; пронізливість;

$\sim$ wzroku пронізливість зору. *Пор.* bystry.

bystry 1) швидкий, прудкий, бистрий; 2) *перен.* бистрий, гóстрый,

пронізливий; (про зір — ще) пронізливий; (про людину — ще) мотóрний, провóрний; u mysłu

$\sim$ бистрий (пронізливий) рó-

зум, -му; $\sim$ słuch гóстрий слух, -ху; (що швидко міркує) кмітливий; $\diamond$ $\sim$ punkt

бистринь, -ні, бистринá, бистря.

bystrz. -gzu, *m.* бистринá, бистринь,

-ні, бистря.

bystrzyć, -rzę, -rzysz, -rzył гальмувати веслом швидкий хід човна.

bystrzyna *ж. див. bystrz.*

byt, -tu, *т. 1)* буття, існування; *гасця* ~tu право на існування; *walka o* ~ боротьба за існування; 2) *перен.* побут, -ту; $\diamond$ *dobry* ~ добробут, -ту; *poziom* ~tu життєвий рівень, -вня; *zapewnić komu* ~ забезпечити кому прожиток.

bytność *ж.* перебування, пробування.

Bytom, -mia, *т.* Бїтом.

bytować, -tuje, -tujesz, -tował існувати, -ную, -нуєш, жити (живу, живієш).

bytowanie *п.* існування, життя.

bytowy побутовий; *wagunki* ~we побутові умови (*род. умов*).

bywać 1) бувати, траплятися; *pa świecie rozmaicie* ~wa на світі всіляко буває (трапляється); 2) (*в гостях, між людьми*) бувати; ~wa w świecie буває в світі (між людьми, на людях); *nigdzie nie* ~wam ніде не буваю, ні до кого не ходжу; $\diamond$ *prosiłem go* ~wa'o бувало, я не раз просів його; ~waj zdrowi! будь здорові прощ(ав)ай!

bywalec, -lca, *лм.* -lcy, *т. 1)* бувалий, -лого; *opowiadanie* ~lca оповідання бувалого; 2) постійний відвідувач (завсідник); *stały* ~ *wyścigowy* по-

стійний відвідувач скачок (верхогонів).

bywały бувалий.

bywanie *п.* (u kogo) відвідування (когo).

bdzura *ж. див. bzdurstwo.*

bzdurny нісенітний, безглуздий.

bzdurstwo *п.* дурниця, нісенітниця; *зб.* дурниці, -ниць, нісенітниця; *o lada* ~ się *gniewa* гнівається за кожну дурницю; *pleść* ~wa верзти (плетіти) нісенітниця (дурниці).

bzdurzenie *п.* базікання.

bzdurzyć, -rzę, -rzysz, -rzył верзти, теревенити, плетіти (плету, плетеш), базікати; *trzy* *pro* *trzy* ~rzy плетє (верзє) нісенітниця, теревені править (гне, точить).

bzianka *ж.* ягода бузини.

bzik I, -ka, *лм.* -ki, *т., роф.* 1) псих; 2) (*легкий психоз*) дурина; *mieć* ~ka б́ти з дуринюю, не мати одної клєпки; $\diamond$ *dostać* ~ka з'їхати з глузду, здуріти.

bzik II, -ku, *т., żart.* невеличкий ќущик *а.* гілка бузку.

bzikować, -kuje, -kujesz, -kował *роф.* дуріти, психувати (психую, психуєш).

bzikowaty з дуринюю, придуркуватий, чудакуватий.

bzovina *ж.* бузина.

bzowy бузковий.

bzykać, **bzyknać**, -nę, -niesz, -nął, -nęli дзижчати, -чу, -чіш, за-дзижчати; (*з гулом*) густі (гуду, гудеш), гудіти, загудіти; (*дзвінко*) бриніти, забриніти.

С

С 1) (*римська цифра*) 100; 2) (*Cel-sjusza*) за Цельсієм.

с тиз. до.

саса przsl., **dziec.** цяця.

сасанка *ж.* цяцянка; *присл.* *obie-sapka* ~ *обцянка* — цяцянка.

сасаны dziec. ѓрний; (*про пове-дінку*) чємний.

саскаć się *роф.* цяцькатися, п́нь-катися.

сасканіє się *п., роф.* цяцькання, п́нькання.

саско *n.* цяцька, цящечка; *jak* ~ як цящечка.

Саєн *m., nieodm.* Кан (невідм.).

сајг, -gu, m., tkaс. рід бавовняної тканини.

саі, lт. -le, *m.* дюйм; *gубу* па ~ завтовшки (товщиною) в один дюйм; $\diamond$ *перен.* апі па ~ нітрощечки; *перен.* w każdym ~lu dżentelman у всіх відношеннях (з усякого погляду, з усіх поглядів) джентльмєн; *перен.* буć па ~ od zгубу бґти на волосінку (на волосок) від загібєлі.

Calais nieodm., n. Калє (невідм.).

calizna ż., roln. цілинна.

caliznowy roln. цілинний.

calowy дюймобвий.

calówka ż., spec. 1) дюймівка;

2) мірка з дюймобвим діленням.

calusieński див. caluteński.

caluteński цілісінський.

calutki 1) *пестл.* цілий; 2) (абсолютно цілий) *див.* caluteński.

całk ż., mat. інтеграл.

całkiem przst. зовсім; (повністю) ділком.

całkować, -kuje, -kujesz, -kował *mat.* інтегрувати, -рюю, -рєш.

całkowanie n., mat. інтегрування.

całkowicie ділком, повністю.

całkowity 1) цілковитий, повний; ~te за́стїєнїє сіо́нса півне (цілковїте) затємнення сонця; (без решти — звичайно) весь, увесь, ввесь, цілий, повний; ~ta репсја вся (ціла, півна) зарплата; 2) *mat.* цілий; *liczba* ~ta ціле число.

całkowy: *gachunek* ~ *mat.* інтегральне числення.

cało przst. 1) в цілості, в повній цілості, цілим; *budowa* та *dotąd stoi* ~ ця споруда й досі стоїть ціла (в цілості, в повній цілості); 2) (про людей) живий, цілим і здоровим; *rozwócić* ~ повернутися живим (Цілим і здоровим).

całodniowy див. całodzienny.

całodziennie цілий день, протягом цілого дня.

całodzienny цілоденний.

całogodzinny (ціло)годинний.

całokształt, -tu, m. 1) цілість, -лості; *tworzyć* ~ становити цілість; 2) (сполучення окремих елементів) сукупність, -ності; ~ *zagadnień* сукупність проблем; 3) *girn.* систєма; ~ *odbudów* систєма експлуатації (добування, видобування).

całoletni який (що) триває ціле літо.

całomiesięczny який (що) триває цілий місяць.

całonosny який (що) триває цілу ніч.

całopalenie n., rel. hist. 1) всеспалення, все(с)паління; 2) жєртва всеспалення.

całopalny rel. hist. 1) призначений для всеспалення; 2) (про жертву) всеспалювальний.

całoroczny цілорічний, річний; *dochód* ~ річний прибуток, -тку.

całość ż. 1) ціле, -лого; *część* ка ~сі частінка цілого; 2) (неторкнутий стан) цілість, -лості; ~ *terytorium* цілість території; 3) *mat.* ціле число.

całotygodniowy (ціло)тижневий.

całować, -luje, -lujesz, -lował цілувати, -лую, -лєш; // ~ *się* цілуватися.

całowanie n. 1) цілування; 2) *поез.* поцілунок, -нку; // ~ *się* цілування.

całun, -nu, m. саван; *поез.* biały ~ śniegu білий саван снігу.

całus m. поцілунок, -нку; *posłać komu* ~sa послати комү поцілунок; *ukraść ~sa* зірвати поцілунок; $\diamond$ *dać komu* ~sa поцілувати когө.

całusek, -ska, m. 1) *перен.* рід пряника; 2) *зменш. див.* całus.

cały 1) цілий; (повний — звичайно) весь, увесь, ввесь; ~le *życie* ціле (все) життя; ~ła *władza* w ręce Rad вся влада Радам; *z ~łego serca* від усьогө серця, від шїрої душі; 2) (*перен.* — непошко-

джений) цілий; (про людину — ще) живий, цілий і здоровий; romnik ten został się prawie ~ цей пам'ятник залишився майже цілий; wóć mi ~!a! поверніся жива (ціла й здорова); 3) (z siebie, z niego тощо) справжній; ~ z niego malarz він (з нього) справжній художник; 4) (перен. — подібний) вилитий, викапаний, справжній; to ~ ojciec це вилитий (викапаний, справжній) батько; ◊ розм. па ~lego цілком, повністю.

Cambridge nieodm., n. Кембрідж.

Cannes nieodm., n. Канн.

Canossa з. Каносса; перен. iść do ~su iść в Каноссу (до Каносси).

Canterbury nieodm., n. Кентербері.

car I m. 1) цап, козел, -зла; 2) перен. дурень, -рня.

car! II wkrz. лап! хап!

sarać, -pię, -piesz (rzadziej -pam, -pasz), -pać, sarnać, -nę, -niesz, -nać, -neć I) розм. хапати, хапнути, лапати, лапнути; 2) лише докон. (вульг. — вкрасти) зцупити, -плю, -пиш, поцупити, потягти, -гну, -гнеш; // (лише недокон.) ~ się тягтися.

sarić, -pieje, -piejesz, -riać, -pieli rot. дурніти, дурнішати.

sarić, -rięcia, lm. -rięta, -riąt, n. цапеня, -няти, козеня, козля, -ляти.

sarnać div. sarać.

Carpi nieodm., n. Капрі (невідм.).

carstrzyk, -ku, m., wojs. przest. зоря.

car, lm. -rowie, m., hist. цар, -ря.

carat, -tu, m., hist. 1) царізм, -му, царат, -ту; 2) царська держава.

carewicz, lm. -cze, m., hist. царевич.

carogrodzki царгородський.

Carogród, -grodu, m., hist. Царгород.

carowa, -wej, lm. -we, ż., hist. цариця.

carówna, -ny, lm. -ny, ż., hist. царишна.

carski царський.

carstwo n., hist. 1) цар з царицею;

2) div. carat 2.

carycza з. div. carowa.

Carycyn m., hist. Царіцин.

caryzm, -mu, m. div. carat 1.

Casa Blanca з. Касабланка.

Cayennes nieodm., n. Кайенна.

caber m., kul. div. comber.

cażki, -żek, blp., zdr. div. cęgi.

ceber, -bra, m. цебрó, цебёр (род. цебрá), баддя; ◊ перен. leje jak z ~ga дощ лє як з відра, лє (идé) ливцём.

cebrzyk m. цебрик.

cebula з. 1) цибуля; 2) бот. цибулина; 3) (жарт. — великий кишеньковий годинник) цибуля;

4) (лише в мн. — перен. жарт. — про очи) банькі (род. баньók).

cebularka з., przest. торгівка цибулею.

cebularz, lm. -rze, m., przest. торговець цибулею.

cebulasty 1) цибулиновидний, цибулиноподібний; 2) (розм. — про очи) витріщений, вірячений.

cebulka з., zdr. 1) цибулька; 2) бот. цибулінка; ◊ anat. ~ włosow a корінь (лўковиця) волоса.

cebulkowaty 1) цибулиноподібний; 2) div. cebulowy.

cebulkowy 1) бот. цибулінний; гоślipu ~we цибулінні рослини, -лін; 2) div. cebulowy.

cebulowaty div. cebulasty.

cebulowy цибульний.

cech, -chu, m., hist. цех, -ху.

cecha з. 1) ознака; (характер) прикмета, риса, властивість, -вості, особливість; 2) фабрична марка; 3) (на злочинцеві, тварині) тавро, клеймо; 4) тех. прилад для позначання; 5) іст. шляхетський герб, -ба; ◊ ~

па топєсіє карб, -бу.

cechmistrz, lm. -rze, m., hist. цеховий майстер, -тра, цехмістер, -тра; цеховий старшина.

cechmistrzostwo n., hist. звання цехового майстра; звання цехового старшини.

cechować, cechuje, cechujesz, ce-

- chował** 1) значіти, -чу, -чиш, мітити (мічу, мітиш), робіти помітки (позначки, зазначки); (злочинців, тварин) таврувати, -рюю, -рюеш, клеймувати, -мью, -мюеш, клейміти, -млю, -миш; 2) *перен.* відзначатися (чим); ~ *wała go o d w a g a* він відзначався відвагою.
- cechowanie** *n.* значіння, мічення; таврування, клеймування. *Пор. cechować* 1.
- cechowany** позначений, з поміткою; (*про золото*) з пробою.
- cechowniczy**: *ur z e d n i k* ~ клеймувальник.
- cechowy** цеховий; $\diamond$ *перен.* рі-
як ~ завзятий п'яниця.
- cechowka** *ż.* 1) *ліс.* сокіра для карбування дерева; 2) кліщі (щипці) для таврування овців.
- Cecylia** *ż.* Цецилія.
- cedent**, *lm.* -nci, *m.*, *praw.*, *handl.* 1) уступник; 2) (*векселя*) передавач, -ча.
- cedować**, -duję, -dujesz, -dował *dok. i niedok.*, *praw.*, *handl.* 1) уступати (відступати) комусь свої права, уступити (відступити) комусь свої права; 2) передавати вексель, передати вексель.
- cedowanie** *n.*, *dok. i niedok.*, *praw.*, *handl.* 1) уступка, уступлення, відступлення; 2) (*векселя*) передача, перевід, -вѳду.
- cedr**, -gu, *m.*, *bot.* кедр, -ра; $\diamond$ ~ *sz e r w o n y* (*iuniperus virginiana*) яловець віргінський.
- cedria** *ż.* кедрова живиця.
- cedrowina** *blm.*, *ż.* кедріна, кедрове дерево.
- cedrowy** кедровий.
- cedryt**, -tu, *m.* кедрове вино.
- ceduła** *ż.* 1) біржовий бюлетень; 2) список поштових посилок; 3) розписка (квитанція) в прийомі товару; *зал.* ~ *ba g a ż o w a* багажна квитанція; $\diamond$ *зал.* ~ *l a d o w a* накладна, -ної; *торг.* ~ *w o d n a* коносамент, -ту.
- cedułka** *ż.* 1) записка, цидулка; 2) *зал.* листок з інструкціями для залізничників, пам'ятний листок залізничника.
- cedzak** *m.*, *kul.* друшляк, -ка.
- cedzenie** *n.* цідіння.
- cedzić**, -dżę, -dzisz, -dził цідіти, -джу, -диш; *перен.* ~ *sł ó w k a* цідіти крізь зуби.
- cedzido** *n.* циділко.
- cedziny**, -dzin, *blp.* вицідки, -док.
- ceglarnia** *ż.* 1) цегельний завод, -ду, цегельня; 2) сараї для цегли.
- ceglarniany** цегельний.
- ceglarnictwo** *n.* цегельне виробництво.
- ceglarniczny** цегельницький.
- ceglarnik**, *lm.* -су, *m.* цегельник.
- ceglarny** цегельний.
- cegiełka** *ż.* цеглінка; $\diamond$ *перен.* ро-
ло *ż y c* ~ке внести свою лепту.
- cegiełkować**, -kuje, -kujesz, -kował *tech.* брикетувати, -тую, -түеш.
- ceglany** цегляний.
- ceglarka** *ż.* цегельниця.
- ceglarski** цегельний (*який стосується цегельного виробництва*).
- ceglarstwo** *n.* *див.* **ceglarnictwo**.
- ceglarz**, *lm.* -rze, *m.* *див.* **ceglarnik**.
- ceglasty** цегляний, цеглістий, цегляного кольору.
- cegła** *ż.* цегла; ~ *d r a ż o n a* порожниста цегла; ~ *o g n i o t r w a ł a* вогнетривка цегла; ~ *p o l e w a n a* полив'яна цегла, кахля, кахель, -хля; ~ *w o d o t r w a ł a* непромокальна цегла; ~ *ł y g o b i c* (wurfalac) паліти (випалювати) цеглу.
- Cejlon**, -nu, *m.* Цейлон, -ну.
- cejloński** цейлонський.
- cekaem**, -mu, *m.* (ciężki karabin maszynowy) станковий кулемет.
- cekhauz**, -zu, *m.*, *wojs. przest.* цейхгауз, -зу.
- cekin**, -na *a.* -nu, *m.* 1) *іст.* цехін; 2) (*лише в мн.*) сережки у вигляді півмісяця.
- cel**, -lu, *lm.* -le, *m.* 1) ціль, -лі; (*військ.* — *це*) прицїл, -лу; (*військ.* ~ *lot n y* летюча ціль; *військ.* *linia* ~ *l u* лінія при-

цілу; 2) *перен.* метá; ~ кому вутукає ставити кому мету́ (за мету́); доріа́є ~лу досягти мети́, осягти́ мету́; шіє́ па ~лу ма́ти на меті́; мі́жа́є się z ~lem не досяга́ти мети́; *перен.* z miez z ác do ~lu прямува́ти до мети́; 3) *геод. див.* celownica; ◊ бра́є kogo па ~ цілитися в ко́го; *військ.* ~ p all plii

cela *ж.* 1) келія; 2) (тюремна) ка́мера.

Celebes, -su, *т.* Це́лебес, -су.

celebrować, -ruje, -rujesz, -rował *ко́с.* урочи́сто пра́вити обідню.

celem przyim. (czego) для (чо́го), з мето́ю (чо́го).

Celestyn Целестын.

celestyn, -ni, *т., мп.* целестын, -ну.

celibat, -tu, *т.* целіба́т, -ту, безшлюбність, -ності.

celik *т., wojs.* му́шка.

celka *ж., zdr.* 1) келійка; 2) невеличка ка́мера. *Пор.* cela.

celkowy: więzienie ~we 1) оди́ноче ув'язнення; 2) оди́нчна ка́мера, оди́нчка.

celnie влۇ́чно; strzelać ~ влۇ́чно стріля́ти, до́бре попада́ти (влуча́ти) в ці́ль.

celnik, *лм.* -су, *т.* митник.

celność *ж.* 1) влۇ́чність, -ності; 2) впра́вність, ці́лкість, -кості. *Пор.* celny I.

celny I 1) влۇ́чний; ~ strzał влۇ́чний по́стріл, -лу; 2) (*про стрільця*) впра́вний, ці́лкий.

celny II митний; ко́мога ~па митни́ця; та́мобжня (*рідко*).

celny III келійний.

celny IV видатний, визначний; ~ne dzieło видатний (ви́значний) твір (*род.* твóру); ~niejsi pisarze найвидатні́ші (найви́значні́ші) письме́нники, -ків.

celofan, -ni, *т.* целофа́н, -ну.

celować, -luje, -lujesz, -lował I) ці́литися, ці́лити (в ко́го, в що); 2) *перен. розм.* наці́лятися (на що), пну́тися (в що, куди);

~ wysoko ви́соко пну́тися; 3) *геод.* візи́рува́ти, -рюю, -рюеш; 4) (w czym) відзнача́тися (ро́бити ўспі́хи) (в чо́му); ~ w pauce відзнача́тися (ро́бити ўспі́хи) в навча́нні.

celowanie *п.* 1) *військ.* наво́дка; ~ bezpośrodknie пряма́ наво́дка; 2) візи́рування. *Пор.* celować I, 3.

celownica *ж., geod.* діоптр, -ра.

celowniczy I *wojs.* приці́льний; przызгад ~ приці́льний при́лад, -ду.

celowniczy II, -czego, *лм.* -czowie, *т., wojs.* наві́дник, -ка.

celownik *т.* 1) *військ.* приці́л, -лу; ~ kołowy кільце́вий приці́л; ~ przeciwlotniczy зе́нітний приці́л; ~ słupkowy стержне́вий приці́л; 2) *грам.* дава́льний відмінок, -нка; 3) *геод.* аліда́да; 4) *спорт.* стрі́чка фінішу, фіні́шна стрі́чка.

celowość *ж.* доці́льність, -ності.

celowy доці́льний; uznać za ~we ві́знати за доці́льне.

Celsjusz: termometr ~sza термометр Це́льсія.

Celt, *лм.* -towie, *т.* кельт.

celta *ж.* 1) брезе́нт, -ту; 2) *військ., перен.* пала́тка.

celtycki кельтський.

celujący відмінний.

celuloid, -du, *т.* целуло́їд, -ду.

celuloidowy целуло́їдний, целуло́їдовий.

celuloza *ж., chem.* целюло́за.

celulozowy *chem.* целюло́зний.

cembra *ж.* ця́рина.

cebrować, -ruje, -rujesz, -rował обшнва́ти (вклада́ти) сті́ни крини́ці до́шками (бру́ска́ми, ка́мінням).

cebrowany (*про сті́ни крини́ці*) обшнй́тий (ві́кладений) до́шка́ми (бру́ска́ми, ка́мінням).

cembrowina *ж. див.* cembra.

cement, -tu, *т.* це́мент, -ту.

cementacja *ж.* це́мента́ція.

cementarnia *ж.* це́ментний заво́д, -ду.

cementować, -tuje, -tujesz, -tował

1) цементувати, -тую, -туєш; 2) *перен.* скріпляти; ~ *sojusz robotniczo-chłopski* скріпляти робітничо-селянський союз.

cementowanie *n.* цементування.

cementowany цементований.

cementownia *ż.* цементний завод, -ду.

cementownictwo *n.* виробництво цементу.

cementownik, *lm.* -су, *m.* цементник.

cementowy цементний.

cementówka *ż., spec.* цементний підмурівок, -вка.

cena *ż.* ціна; ~ *bez rabatu* ціна без знижки; *być w ~nie* (mieć ~nę) бути в ціні, високо цінитися; ~*pu* сепнікове ціни за преїскурантом; ~ *detałiczna* роздрібна ціна; ~ *hurtowa* оптова (гуртова) ціна; ~ *jednostkowa* поштучна ціна; *podbić ~nę* набити ціну; *rójść w ~nę* (*podskoczyć w ~nie*) піднятися в ціні; *spuścić z ~ny* зменшити (спустити) ціну; ~ *stała* (*sztwna*) тверда ціна; *towar spadł w ~nie* ціна товару понизилася; *za wszelką ~nę* всякою ціною, за всяку ціну, що б то не стало; *znizka cen* зниження цін; $\diamond$ *po ~nie kosztów* по собівартості.

cenić, -ніє, -nisz, -nił 1) цінити, -ню, -ниш, цінувати, -ною, -нуєш; 2) ціну правити, -влю, -виш; ~ (*za*) *drogo* правити надто високу ціну.

cennik *m.* 1) преїскурант, цінник, -ка; 2) зал. тариф, -фу; ~ *jazdu* пасажирський тариф; ~ *przewozu towarów* товарний тариф.

cennikowy; *ceny* ~*we* ціна за преїскурантом.

cenność *ż.* цінність, -ності; коштовність. *Пор.* *cenny*.

cenny цінний; (*великої матеріальної вартості* — *ще*) коштовний.

cent *m.* 1) (*сота частина долара, гульдена тощо*) цент; 2) *перен.* гріш (*род.* грошá), шаг, -га, копійка; *nie ma ani ~ta* він не має (в нього немає) ні грошá (ні шагá, ні копійки) (за душею).

centaur *m., mit.* кентавр, -ра, центавр.

centnar *m. div.* cetnar.

centrala *ż.* 1) центральна станція; *військ.* ~ *odbiorcza* центральна приймальна станція; ~ *telefoniczna* центральна телефонна станція; 2) головне управління; ~ *przemysłu węglowego* головне управління вугільної промисловості; $\diamond$ *військ.* ~ *meldunkowa* збірний пункт донесень; **Centrala** *Wynajmu Filmów* Головкинопрокат, -ту.

centralista, -ty, *lm.* -ści, *m., polit.* централіст.

centralistyczny централістський.

centralizacja *ż.* централізація.

centralizm, -mu, *m., polit.* централізм, -му.

centralizować, -zuje, -zujesz, -zował централізувати, -зую, -зуюш.

centralny центральний; **Komitet Centralny** *Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego* Центральний Комітет Комуністичної Партії Радянського Союзу; ~*ne ogrzewanie* центральне опалення.

centrowiec, -wca, *lm.* -wcy, *m., polit.* центріст.

centrum, *lp. nieodm., lm.* -ga, -gów, *n.* центр, -ра.

centryfuga *ż.* центрифуга; (*для молока* — *звичайно*) сепаратор, -ра.

centryfugalny 1) *fiz. zast.* відцентровий; 2) *div.* **centryfugowy**.

centryfugowy центрифугований; сепарований. *Пор.* **centryfuga**.

centropetalny *fiz. przest.* доцентровий.

centrystowski *polit.* центрістський.

centryzm, -mu, *m.* центрізм, -му.

centuria *ж.* 1) *ист.* центу́рія; 2) *бот.* (*centaurium*) золототісячник.
centurioń, *lm.* -ni *a.* -nowie, *m.*, *hist.* центурио́н.
centyfolia *ж.*, *bot.* центифо́лія.
centygram *m.* сантигра́м.
centylitr *m.* сантилі́тр, -ра.
centym *m.* сантим.
centymetr *m.* сантиме́тр, -ра.
cenzor, *lm.* -rzy *a.* -rowie, *m.*, *hist.*, *przedrew.* цензор, -ра.
cenzorski *hist.*, *przedrew.* цензорський.
cenzura *ж.*, *hist.*, *przedrew.* 1) цензу́ра; ~ *ргewepcyjna* попередня цензу́ра; 2) *перен.* *див.* *cenzurowany*.
cenzuralny *hist.*, *przen.* цензу́рний.
cenzurować, -guje, -gujesz, -gowal *hist.*, *przedrew.* цензурува́ти, -рюю, -рюеш.
cenzurowane, -nego, *n.* *див.* *cenzurowany*.
cenzurowany, -nego, *m.* гра в цензу́ра.
census, -su, *blm.*, *m.* ценз, -зу; ~ *maja tkowu* майновий ценз; ~ *wieku* віковий ценз, ценз за віком; ~ *wykształcenia* освітній ценз.
censusowy цензовий.
cer *m.* 1) ціп; 2) (*тех.* — у ткацькому верстаті) підніжки, -жок; 3) *перен.* вульг. йолоп.
cerak *m.* 1) (*рукоятка ціпа*) ціпйло, ціпйлно; 2) *перен.* молотник.
cer, -ru, *m.*, *chem.* церій, -рію.
cega I *ж.* ко́пір обліччя; *śpiada* ~ смáглий (смуглявий) ко́пір обліччя.
cega II *ж.* штóпка.
ceramiczny керамічний.
ceramika *ж.* кера́міка.
cerata *ж.* клейо́нка; церáта (*ридше*).
ceratowy 1) клейо́нчатий; 2) (*що стосується клейонки*) клейо́нковий; церáтовий (*ридше*).
cegazyna *ж.* вишне́ва каме́дь, -ді, вишне́вий клей (*род.* кле́ю).
cerber *m.*, *mit.*, *przen.* це́рбер, -ра.
cerebralny anat. церебра́льний.
ceregiele, -li, *blp.*, *pot.* непотрі́бні (*зайві*) церемоні́ї, -ній.

ceregielować się, -luje, -lujesz, -lowal *pot.* церемоні́тися, розводи́ти церемоні́ї, мані́ритися.
ceremonia *ж.* церемоні́я; mistrz ~nii церемоні́ймейстер, -ра; *o* m ó w i ć b e z ~nii говорі́ти без церемоні́ї (за́просто).
ceremonialnie церемоні́но.
ceremonialność *ж.* церемоні́нність, -ності.
ceremonialny 1) церемоні́альний; marsz ~ церемоні́альний марш, -шу; 2) *перен.* церемоні́ний.
ceremoniał, -lu, *m.* церемоні́ал, -лу.
ceremoniant, *lm.* -nci, *m.* церемоні́на лю́дина.
ceremoniować się, -niuje, -niujesz, -niował церемоні́тися, церемоні́ничати.
cerezyna *ж.*, *chem.* церезі́н, -ну.
cerka *ж.*, *zdr.* *див.* *cega* II.
cerkiew *ж.* це́рква.
cerkiewnostwoiański filol. церковнослов'я́нський, старослов'я́нський.
cerkiewny церко́вний.
cerowaczka *ж.* штóпальниця.
cerować, -guje, -gujesz, -gowal штóпати.
cerowanie *n.* штóпання.
cerownia *ж.* штóпальна майстерня.
certa *ж.*, *icht.* (*abramis vimba*) рибець, -бця́.
certować się, -tuje, -tujesz, -tował *zart.* *див.* *ceregielować się*.
certyfiikat, -tu, *m.*, *fin.* i *in.* сертифіка́т.
certyfikować, -kuje, -kujesz, -kował *fin.* i *in.* посві́дчувати, -чую, -чуеш, стве́рджувати, -джую, -джуеш.
cerusyt, -tu, *m.*, *min.* церусі́т, -ту.
ceryt, -tu, *m.*, *min.* церы́т, -ту.
cesarka *ж.*, *orn.* цеса́рка.
cesarski *hist.* імпера́торський; ца́рський; цеса́рський; ціса́рський; ке́сарів; *мед.* ~kie сіе́сіе ке́сарів ро́зтин, -ну. *Пор.* *cesarz*.
cesarstwo *n.*, *hist.* 1) імпе́рія, ца́р-

- ство; 2) імператорська (царська; цесарська; цісарська) влада.
Пор. cesarz.
- cesarz**, *lm. -rze, m., hist.* імператор, -ра; (в Росії — це) цар, -ря; (в Західній Європі — це) цесар, -ря; (в Австрії — це) цісар; (в стародавньому Римі — це) цезар, кесар.
- cesarzewicz**, *lm. -cze, m., hist.* царевич, цесаревич.
- cesarzowa** *ż., hist.* імператриця, царіця.
- cesja** *ż., praw.* 1) передача, уступлення (прав); 2) уступний акт, запис, -су; передавочний напис.
- cesjonariusz**, *lm. -sze, m., praw.* уступник, передавач, -ча.
- centnar** *m.* центнер, -ра.
- centnarowy** вагою в один центнер, центнеровий.
- centnarówka** *ż.* бочка місткістю в один центнер.
- cetno** *n., przest.* чіт (род. чѣту); (від *gru*) ~ *i licho* чіт і лишка.
- cetyna** *ż.* хвоя; (про хвойні шпильки — це) гліця.
- Cetynia** *ż.* Цетиньє.
- cewa** *ż.* 1) цівка; (текст. — це) шпұля; 2) *el.* котушка, бобіна; 3) *мисл.* сильце; 4) (у млині) шестерня.
- ceweczka** *ż.* 1) цівочка; 2) *анат.* каналець, -льця, трубочка, рурочка.
- cewiarka** *ż., tkac.* моталка.
- cewiarnia** *ż., tkac.* мотальний відділ, -лу, мотальний цех, -ху.
- cewić**, **-wić**, **-wisz**, **-wił** *tkac.* намотувати, -тую, -туєш, навивати.
- cewienie** *n., tkac.* намотування, навивання.
- cewka** *ż.* 1) цівка; 2) *тех.* котушка; (текст. — це) шпұлька; (*el.* — це) бобіна; 3) *анат.* канал, -лу; ~ *mo s z o w a (urethra)* сечовий канал, -лу; 4) *бот.* судина.
- cewkaга** *z.* 1) *текст.* шпұльниця; 2) дружина шпұльника.
- cewkarz**, *lm. -rze, m., tkac.* шпұльник.
- cewkowato** цівкувато, цівкоподібно.
- cewkowaty** цівкуватий, цівкоподібний.
- cewkowy** цівковий.
- cewnik** *m., med. (catheter)* катетер, -ра.
- cez**, **-zu**, *m., chem.* цезій, -зію.
- cezaropapizm**, **-mu**, *m., hist.* цезаропанізм, -му.
- cezura** *ż., poetyc.* цезура.
- cegi**, **-gów**, *blp.* (клищі) плоскозубці, -ців, плоскозубці.
- cełka** *ż.* цятка; (на тканині тощо — це) крапка.
- cełkować**, **-kuje**, **-kujesz**, **-kował** цяткувати, -кую, -куєш.
- cełkowany** цяткований.
- Chabarowski** *m.* Хабаровськ.
- chabarowski** хабаровський.
- Chabarowski Kraj**, **-ju**, *m.* Хабаровський край (род. краю).
- chabazyt**, **-tu**, *m., min.* шабазйт, -ту.
- chaber**, **-bru**, *m., bot. (centaurea)* волоська.
- chabeta** *ż., pot.* шкапа, шкапина.
- chabrowy** волоськовий; (про колір — це) васильковий.
- chacina** *ż., pot.* хатина.
- chacisko** *n., zgr.* велика незугарна хата.
- chadecja** *ż., polit.* християнські демократи, -тів.
- chadeccki** *polit.* християнсько-демократичний.
- chadzać wielokr. div. chodzić.**
- Chakasja** *ż.* Хакассія.
- chakaski** хакаський.
- chalcedon**, **-nu**, *m., min.* халцедон, -ну.
- chalcedonowy** *min.* халцедоновий.
- Chaldeja** *ż., hist.* Халдея.
- Chaldejczyk**, *lm. -cy, m., hist.* халдѣй.
- Chaldejka** *ż., hist.* халдѣйка.
- chaldejski** *hist.* халдѣйський.
- chała** *ż.* (булка) хала.
- chałat** *m.* халат.
- chałupa** *ż.* хата; (непоказна) халупа.

chałupeczka *ż.*, *zdr.*, *pieszcz.* хатінка, хатиночка; халупочка. *Пор.* **chałupa**.

chałupina *ż.*, *robłaż.* хатіна, хатчина, халупіна, халупчина.

chałupka *ż.*, *zdr.* хатка, хатіна, хатінка; халупка. *Пор.* **chałupa**.

chałupnica *ż.*, *hist.* 1) (*про жінку*) кустар, -ря; 2) безземельна селянка; халупниця (*заст.*); 3) жінка кустаря.

chałupnictwo *n.*, *hist.* кустарний промисел, -слу.

chałupniczy *hist.* 1) кустарний; 2) який (що) стосується безземельного; (*у контексті*) безземельного; *z a g g o d a* ~ *cz a* двір безземельного.

chałupnik, *lm.* -су, *m.*, *hist.* 1) кустар, -ря; 2) безземельний, -ного; халупник (*заст.*).

chałwa *ż.* халва.

cham *m.*, *obelż.* хам.

chamisko *m. i n.*, *obelż.* хамлб, хамлюга.

chamka *ż.*, *obelż.* хамка.

chamski *obelż.* хамський; *р о* ~ *ku* по-хамському.

chamstwo *n.*, *obelż.* хамство.

chan, *lm.* -nowie, *m.* хан.

chanat, -tu, *m.* ханство.

chandra *ż.* хандра.

chański ханський.

chaństwo *n. див.* **chanat**.

chaos, -su, *m.* хабс, -су.

chaotycznie хаотично.

chaotyczność *ż.* хаотичність, -ності.

chaotyczny хаотичний.

chaotyzować, -zuje, -zujesz, -zował робити хабс (безладдя), плутати.

chap! *wkrz.* хап!

chapać, -pię, -piesz, -pał, **chapać**, -nę, -niesz, -nął, -nęli хапати, хапнути.

chapanie *n.* хапання.

chapanina *ż.* хапаніна.

chapać *див.* **chapać**.

charakter, -gu, *m.* характер, -ру; *o b r a k* ~ *gu* безхарактерність, -ності; *s i e m p u* ~ темний тип, темна особа; *жарт.* *m i e ć* ~

w p o g a c h б́ути прудко́ним, д́обре б́игати; *m i e ć* (*po si ć*) ~ *czego* м́ати в́игляд чо́го; *pr a s o w a ć w ~ r z e m a s z y n i s t y* працюва́ти машиністом; *pr z y b r a ć* ~ набра́ти в́игляду, прибра́ти в́игляд.

charakterystycznie характе́рно, характерні́чно.

charakterystyczność *ż.* характе́рність, -ності, характерні́чність.

charakterystyczny характе́рний, характерні́чний.

charakterystyka *ż.* характе́ристика.

charakteryzacja *ż.*, *teatr.* гримува́ння.

charakteryzować, -zuje, -zujesz, -zował 1) характе́ризува́ти, -зу́ю, -зу́еш; 2) *teatr.* гримува́ти, -му́ю, -му́еш; *o* ~ *zuje* *go wielka gościnnosc* він відзнача́ється вели́кою гості́нністю; // ~ *się* гримува́тися.

charakteryzowanie się *n.* гримува́ння.

Charbin *m.* Харб́ін.

charbiński харб́інський.

charci хортя́чий, хорто́вий.

charciatko *n.*, *zdr.*, *pieszcz.* хорте́ня, -ня́ти.

charcica *ż.* хортя́ця.

charcić, -cięcia, *lm.* -cięta, -ciąt, *n.*, *zdr.* хорте́ня, -ня́ти.

charcik *m.*, *zdr. див.* **chart**.

charczeń, -cze, -czysz, -czał, -czeli 1) хри́піти, -плю, -пі́ш; (*розм.* — *ще*) харча́ти, -чу́, -чі́ш; 2) (*про собаку*) гарча́ти.

charczenie *n.* 1) хри́піння, хрип, -пу; 2) гарча́ння. *Пор.* **charczeń**.

chargé d'affaires nieodm., *m.*, *polit.* пові́рений у спра́вах.

charkać, **charknać**, -nę, -niesz, -nął, -nęli харка́ти, харкну́ти.

charkanie *n.* харка́ння.

charkanina *ż.* харка́ніна, харкі́тня.

charkociny, -cin, *blp.* харкоти́ння, харкоти́на.

charkot, -tu, *m. див.* **charczenie**.

charkotać, -kocze, -koczesz (*rzadziej* -kocę, -kocesz), -kotał *див.* **charczeń**.

charkotliwie хрiпко, хрiпло.
charkotliwy хрiпкий, хрiплий.
charkowski харкiвський.
Charków, -kowa, m. Харкiв, -кова.
charleston m. (танець) чарлстон.
charłacki хирлявий, хiрний, ви-
 снажений.
charłactwo n. 1) хирлявiсть,
 -востi, хiрнiсть, -ностi, висна-
 женiсть; 2) *див.* **charłak.**
charłak, lm. -ki a. -cy, m. хирляк,
 -ка, хирлявий, -вого, хiрний,
 -ного.
chart m. хорт, -гá.
charta ž. хартiя; *ист.* Wielka
 Charta Wolności Велика
 хартiя вiльностей.
Charybda ž., mit. Харiбда.
charytatywny благодiйний, добро-
 дiйний.
Chasan, -nu, m. Хасан, -ну.
chasański хасанський.
chasyd, lm. -dzi, m. хасид.
chaszcz, -czu (częściej w lm.) -cze,
-czu a. -czów, m. густий чагар-
 ник, -ка, густий чагар, -ря, ха-
 ща.
chata ž. хáта; *прик.* **szum ~**
bogata, tym gada чим ба-
 гáти, тим i рáди; що хáта máе,
 тим i приймáе.
chatka ž., zdr. хáтка.
chatyna ž. хатiна.
Chazar, lm. -rowie, m., hist. хазар,
 -ра, хазарин.
chazarski hist. хазарський.
chcienie n. хотiння.
chcieć, chęć, chcesz, chciał, chcieli
 хотiти (хóчу, хóчеш).
chciwie жадiбно, жадно, жадли-
 во, хтiво; пожадливо; нена-
 жерливо; зажерливо. *Пор.*
chciwy.
chciwiec, -wca, lm. -wcy, m. жа-
 дiбний, -ного, жадний (*род.*
 жадного), жадливий, -вого; по-
 жадливий; ненажера; користо-
 любець, -бця; жадного (*фам.*).
Пор. **chciwy.**
chciwość ž. жадоба, жаднiсть,
 -ностi, жадливiсть, -востi, хтi-
 вiсть; ~ **pieniędzy** жадоба
 грошей; пожадливiсть, -востi;

ненажерливiсть; зажерливiсть.
Пор. **chciwy.**
chciwy жадiбний, жадний, жадли-
 вий, хтiвий; (*пристрасно ба-*
жающий — ще) пожадливий;
(їжі — ще) ненажерливий; (*про*
користолоубство — ще) зажер-
 ливий.
chebd, -du, m., bot. (sambucus
ebulus) бузинá трав'яниста.
cheder, -ru, m., przest. (еврейська
religiјna szkoła) хедер, -ру.
chelidonia ž., bot. (chelidonium
maius) чистотiл бiльший.
chelbia ž., zool. (aurelia aurita)
 медуза вухáта.
chepić się, -pię, -pisz, -pił хвáста-
 ти, хвáстатися, похвалятися, хи-
 зувáтися, з-ююся, з-уешся, чвá-
 нитися.
chepliwie хвастовiто, хвалькувá-
 то, чванькувáто, чванливо.
chepliwiec, -wca, lm. -wcy, m.
 хвастун, -на, хвалько, чванько.
chepliwość ž. хвастовитiсть, -тостi,
 хвалькуватiсть, чванство.
chepliwy хвастовитий, хвалькувá-
 тий, чванькуватий, чваньковi-
 тий, чванливий.
chemia ž. хiмiя.
chemiczka ž. хiмiчка.
chemicznie хiмiчно; ~ **bierny**
 хiмiчно пасiвний; ~ **czynny**
 хiмiчно активний.
chemiczny хiмiчний; ~ **nie środki**
bojowe бойовi хiмiчні засоби,
 -бiв.
chemik, lm. -cy, m. хiмiк.
chemikalia, -liów, blp. хiмiкáлiї,
 -лiй, хiмiкáти, -тiв.
chemiografia ž., druk. хiмiчна лi-
 тографiя.
cherłacki див. **charłacki.**
cherłactwo n. див. **charłactwo.**
cherłać pot. хiрiти; (*хворити*) не-
 здужати.
cherłak, lm. -ki a. -cy, m., pot.
див. **charłak.**
cherlawy pot. хирлявий, хiрний.
Cherson, -nu, m. Херсон.
chersonski херсонський.
cherubin m., rel., przem. херувiм.

cherubinek, -nka, *m., rel., przep.*, *zdr.* херувімчик.

chęć *ż.* 1) (czego) бажання; ~ роświeśenia się бажання пожертвувати собою; 2) (do czego) охота, бажання; ~ do ргасу охота до праці, бажання працювати; па ~сі ти nie z b y w a бажання (охота) в нього є; z d r a d z a ć ~сі виявляти охоту (бажання); 3) (na co) охота; mieć dosyć ~сі па wszystko ма́ти до́вóлі охóти до всьóго; рог w a ł a g o ~ взяла його охота; 4) (zadum) на́мір, -ру; mieć dobre ~сі ма́ти бла́гі (дóбри) на́міри; *присл.* (dobra) ~ z a u s z y p e k s t o i дóбрий на́мір півдiла варт; ◊ m i m o ~сі мимовóлі, мимохіть, несамохіть; z m i ł a ~сіа з вели́кою при́ємністю, з дорого́ю душе́ю.

chędogi охайний, чепурний, кукібний.

chędogo przst. охайно, чепурно, кукібно.

chędzenie *n., przest.* чіщення, чістка.

chędzić, -że, -żysz, *żył przest.* чістити (чішу, чістиш).

chętka: ~ mnie bierze мені (менé) кортить.

chętnie охóче; ◊ nie był ~ w i d z i a n y a) йому були не раді; б) його неполюбили (недолюбили).

chętny охóчий.

Chicago nieodm., *n.* Чика́го (невідм.).

chicagowski чика́гський.

chichi *nieodm., blp., pot.* смішки, -ків, хіхоньки, -нок, хохоньки.

chichot, -tu, *m.* хіхикання, хихотіння.

chichotać, -choczę, -chcesz (*rzadziej* -chocę, -chcesz), -chotał хіхикати, хихотіти, -хочу́, -хотіш.

chichotanie *n. див.* chichot.

chichotka *ż.* реготу́ха.

chichotliwy смішливий, сміхотливий.

Chile nieodm., *n.* Чілі (невідм.)

chilijski чілі́ський.

chimera *ż.* хімéра.

chimeryczka *ż.* хімéрниця.

chimerycznie хімéрно.

chimeryczność *ż.* хімéрність, -ності.

chimeryczny хімéрний.

chimeryk, *lm.* -су, *m.* хімéрник.

chinchila *ż., zool.* шинші́ла.

Chingan, -nu, *m.* 1) (гірський хребет) Хінга́н, -ну; 2) (місто) Хінга́н, -на.

chinina blm., *ż., farm.* хіні́н, -ну.

Chinka *ż.* кита́йка.

chinolog, *lm.* -gowie, *m.* синóлог, китаїст.

chinowiec, -wca, *m.* -wce, *m., bot.* (*cinchona*) хінне дéрево.

chinowy хінний.

Chiny, **Chin**, *blp.* Кита́й, -та́ю.

Chińczyk, *lm.* -су, *m.* кита́ець, -та́йця.

Chińska Republika Ludowa Кита́йська Нарóдна Республі́ка.

chiński кита́йський; ~ m i g кита́йський мур, -ру.

chińszczyzna *ż.* 1) усé, що кита́йське; 2) кита́йська мóва; 3) (*перек.* — про важке для зрозуміння) кита́йська гра́мота.

Chios, -su, *m.* Хіо́с, -су.

chiragra *ż., med.* (*chiragra*) хіра́гра.

chiromancja *ż.* хіромáнтія.

chiromanta, -ty, *lm.* -nci, *m.* хіромáнт.

chiromantka *ż.* хіромáнтка.

chirurg, *lm.* -rgowie *a.* -rdzy, *m.* хіру́рг.

chirurgia *ż.* хірургі́я.

chirurgicznie хірургі́чно.

chirurgiczny хірургі́чний.

chiton, -nu, *m., hist.* хітóн.

chityna *ż., zool.* хітін, -ну.

Chiwa *ż.* Хіва́.

Chiwanin, *lm.* -wanie, -wan, *m.* хіві́нець, -нця.

Chiwanka *ż.* хіві́нка.

chiwański див. chiwski.

chiwski хіві́нський.

chlać: ~ w ó d k e *wulg.* хлиста́ти (дудлити) горі́лку.

chlamida *ż., hist.* хламíда.

chlap! *wkrz.* хляп!
chlara *ż., pot.* сльотá, мокротéча; болóто.
**chlараć, -pię, -piesz, -pał, chlap-
 наć, -nę, -niesz, -nał, -nęli**
 1) брiзкати, брiзнути; (*на ко-
 го водою — ще*) плескáти (пле-
 щу́, плещеш), плесnúти, хлюпа-
 ти, хлюпнути; 2) (*перен. — язю-
 ком*) ляпати, ляпнути; // (*лише*
недокон.) ~ się брiзкатися;
 плескáтися, хлюпатися.
chłapanina *ż., pot. див.* chlара.
chlas(t)наć *див.* chłastać.
chlast! *wkrz.* лясь! хляп!
**chłastać, chlastam, chlastasz (a.
 chłaszczę, chłaszczesz), chlastał,
 chlas(t)наć, -nę, -niesz, -nał, -nęli**
 1) (*грязю*) ляпати, ляпнути,
 брiзкати, брiзнути; 2) (*лише*
докон.) (*про удар*) хльóснути;
 ◊ ~s(t)наć kieliszek wó d-
 ki хильnúти чáрку горiлки;
фам. ~stać swój obiad уми-
 нáти свій обiд; *фам.* ~stać
 wiersz za wierszem стрó-
 чiти вiрш за вiршем.
chleb *m.* хлiб; бýć па łaskа-
 wут ~bie жiти на ласкáвому
 хлiбi, бýти нахлiбником; *присл.*
 głodnemu ~ па тyśli
 голóдний кумi хлiб на умi; ~
 powszedni насúщний хлiб;
 przysmak ~bem i solą зустрi-
 ти когó (з) хлiбом i сiллю; ~
 gazowy чóрний хлiб; żуć о
 ~bie i wodzie жiти на (са-
 мóму) хлiбi й водi; (*бот.*
 ~ świętojański (*Ceratonia*
siliqua) рiжковець, -кiвця́.
chlebak *m., wojs.* польовá сýмка.
chlebek, -bka, m., zdr., pieszcz.
 хлiбець (*род.* хлiбця́), хлiбчик.
chlebnica *ż.* дiжá.
chlebny хлiбний.
chlebodajny хлiборóдний.
chlebowadca, -cu, m.,
przest. роботодáвець, -вця́.
chlebowawczyńi *ż., przest.* робо-
 тóдвнця́.
chlebojad *m., ent. (anobium pant-
 ceum)* хлiбний шáшиль, -шеля́.
chleborodny *див.* chlebobajny.

chlebowiec, -wca, m. -wce,
m., bot. (artocarpus) хлiбне дé-
 рево.
chlebowy хлiбний.
chlebuś, m. -sie, m., pieszcz. див.
 chlebek.
chlew *m.* хлiв, -вá, свинáрник, сви-
 нáрня.
chlewnia *ż., m.* хлiв, -вá, свинáр-
 ник, свинáрня.
chlewiarka *ż.* свинáрка.
chlewiarz, m. -rze, m. свинáр, -рý.
chlewny: t r z o d a ~на свiнi, -нeй;
 p a w ó z ~ свинячий гнiй (*род.*
 гнiо́у).
chlip! chlip! *wkrz.* 1) (*про ходiн-
 ня по грязи*) чалáп! чалáп!
 2) (*про схлипування*) хлип!
 хлип! 3) (*про хлебтання*) хлеп!
 хлеп!
**chlipać, -pię, -piesz, -pał, chlipnać,
 -nę, -niesz, -nał, -nęli** 1) хлiпа-
 ти, хлипnúти, схлипувати, -пую,
 -пуеш, схлипnúти; 2) *див.* chłep-
 tać.
chlor, -ru, m., chem. хлор, -ру.
chloral, -lu, m., chem. хлорáл, -лу.
chlorrek, -rku, m., chem. хлорiд,
 -ду; ~ bromu хлорiд брóму;
 ◊ ~ magnezu хлористий
 магнiй, -нiю; ~ potasu хлó-
 ристий кáлій, -лiю; ~ siarki
 хлóриста сiрка; ~ sodu хлó-
 ристий нáтрiй, -рiю; ~ wa-
 rnia хлóристий кáльций, -цiю.
chlorkować *див.* chlorować.
chlorofil, -lu, m., bot. хлорофiл, -лу.
chloroform, -mu, m., farm. хлорó-
 фóрм, -му.
**chloroformować, -muje, -mujesz,
 -mował** хлорóформувáти, -мýю,
 -мýеш.
chloroformowanie *n.* хлорóформу-
 вáння.
chlorohidryna *ż., chem.* хлорогiд-
 рiн, -ну.
chloroplast, -tu, m., bot. хлорó-
 плáст.
chlorować, -ruje, -rujesz, -rował
spec. хлорувáти, -рýю, -рýеш.
chlorowanie *n., spec.* хлорувáння.
chlorowiec, -wca, m. -wce, m.,
chem. галóйд, -ду.

chlorowodorowy *chem.* хлоровод-
невий.

chlorowódór, -doru, *m., chem.* хло-
роводень, -дню.

chlorowy хлорний.

chlorpikryna *ż., chem.* хлорпикрін,
-ну.

chloryt, -tu, *m., min.* хлорит,
-ту.

chluba *ż.* гóрдість, -дості, гóрдо-
ші, -щів; może to z ~bą o
sobie powiedzieć можуть це
з гóрдістю про себе сказати;
on jest ~bą naszego kra-
ju він — гóрдість нашої краї-
ни; $\diamond$ przypisać komu
~bę принести (робити) кому
честь.

chlubić się, -bię, -bisz, -bił пишá-
тися, гóрдяться, -джуся, -дйшся.

chlubnie похвально.

chlubny похвальный; $\diamond$ dać ko-
mu ~ną opinię похвально
відизвáтися про ко́го; dáти кому
прекрасну характеристику.

chlubotać *div.* хлупота́.

chlubotanie *n. div.* хлупотание.

chlup! *wkrz.* хлуп!

chlupać, -pię, -piesz (*rzadziej* -pam,
-pasz), -pał, хлупна́, -не́, -niesz,
-nął, -nęli 1) хлюпати, хлюпну-
ти, плюскати, плюснути; 2) *div.*
chlustać 3; // ~ się хлюпатися,
плюскатися.

chlupot, -tu, *m. div.* хлупотание.

chlupotać, -poczę, -poczesz (*rza-
dziej* -pocę, -poczesz), -potał
хлупотáти, -почу́, -пóчеш, плюс-
котіти, -кочу́, -кóчеш.

chlupotanie *n.* хлупотіння, плюс-
котіння.

chlusnąć *div.* хлуста́.

chlust! *wkrz.* 1) хлуп!; 2) хльосы!
Пор. chlustać 1, 5.

chlustać, chlustam, chlustasz,
chlustał, chlusnąć, -nę, -niesz,
-nął, -nęli 1) брызкати, брызну-
ти; (*водою* — *це*) плескáти
(плещу́, плещеш), плесну́ти,
хлюпати, хлюпнути; 2) (*пе-
рен.* — *вливатися*) цебеніти
(лише недокон.); k g e w chlusz-
cze z гапу крoв цебеніть з

рáни; 3) (*лише недокон.*) ля-
пати (*язиком*); 4) (*лише до-
кон.*) (*скочити в воду*) плюсну-
тися, шубóвснути; 5) (*лише до-
кон.*) (*вдарити*) хльóснути.

chleptać, -pczę, -pczesz (*rzadziej*
-pcę, -pcesz), -ptał (*про собаку*)
хлебтáти, -бчу́, -бчеш.

chłodek, -dku, *m.* 1) холодо́к, -дкá.
прохолóда; 2) *бот.* (*arnoseris*)
арнозéрис.

chłodnawo холоднува́то.

chłodnawy холоднува́тий.

chłodnąć, chłodnę, chłodniesz.,
chłódł a. chłodnął, chłodli хо-
лонути.

chłodnia *ż., tech.* холоди́льник.

chłodnica *ż.* 1) *тех.* охолоди́нн.,
-кá; 2) (*в моторах*) радіа́тор,
-ра; ~ płytkowa пластінча-
тий радіа́тор; ~ z rurk z a-
borkowych трубча́тий радіа-
а́тор.

chłodnictwo *n., tech.* 1) холоди́ль-
на тэхніка; 2) холоди́льна про-
мисловість, -вості.

chłodniczy *tech.* холоди́льний.

chłodnieć, chłodnieję, chłodniejesz.,
chłodniał, chłodnieli a. chłódl,
chłodli холодніти; (*ставати більш:*
прохолодним) холоднішати.

chłodnik *m., kul.* холоди́нн, -кá.

chłodniutki *pieszcz.* прохолодний.

chłodno 1) прохолодно; 2) хо́лод-
но. *Пор.* chłodny.

chłodny 1) прохолодний; 2) *перен.*
холодний; ~ne przujęsie
холодний прийом, -му.

chłodownia *ż. div.* 1) chłodnica 2;
2) chłodnia.

chłodzarnia *ż., spec. div.* chłod-
nia.

chłodzący 1) прохолодний; п а р о-
je ~се прохолодні напої; -пóів,
холодо́ші, -щів; 2) *хим., фарм.*
охолодний; leki ~се охолодні
ліки, -ків.

chłodzenie *n.* охолоджування.

chłodzić, -dzą, -dzisz, -dził холо-
діти, -джу́, -дйш, охолоджува-
ти, -джую, -джуеш.

chłodziuchny *pieszcz. div.* chłod-
niutki.

- chlonać**, -nę, -niesz, -nął, -nęli
вбирати в себе, всмоктувати,
-тую, -туеш, всисати; (*наук.—*
ще) абсорбувати, -бую, -буеш,
поглинати; $\diamond$ ~ kogo spoj-
rz e n i e m пожирати когочіма.
- chlónica** *ż.*, *anat.* лімфатична су-
діна.
- chloniczy** *anat.* лімфатичний.
- chlónienie** *n.* *div.* chlónięcie.
- chlónięcie** *n.* вбирання, всмокту-
вання, всисання; абсорбція, по-
глинання. *Пор.* chlonać.
- chlónnik** *m.*, *tech.* абсорбер, -ра,
вбирач, -чя.
- chlónność** *ż.* 1) абсорбційність,
-ності; здатність вбирати в себе;
2) ёмкість, -кості; ~ гу п k u
ёмкість ринку. *Пор.* chlónny.
- chlónny** 1) вбирний, абсорбуючий,
всмоктуючий; 2) *ек.* ёмкий.
- chlóp**, *lm.* -pi, *m.* 1) селянин;
2) *розм.* хлопець, -пця; t o
s w ó j ~ це свій хлопець; ~
w ~ра хлопці одін в одін (як
одін, як дібрані, як на підбір);
3) *перен. фам.* мужчина, чоло-
вік; $\diamond$ ~ gospodaruj ą c y
i n d y w i d u a l n i e одноосіб-
ник; ~ m a ł o r o l n y бідняк,
-ка; ~ ś r e d n i o r o l n y серед-
няк.
- chlópaczek**, -czka, *lm.* -czki, *m.*,
zdr., *pieszcz.* *div.* chlópczyk.
- chlópczyna**, -ny, *m.*, *zdr.*, *pieszcz.*
div. chlópczyna.
- chlópak**, *lm.* -ki *a.* -су, *m.* хлоп-
чак, -ка.
- chlópczátko** *n.*, *zdr.*, *pieszcz.* хлоп-
ченя, -няти, хлопченятко.
- chlópczę**, -częcia, *lm.* -częta, -czął,
n., *zdr.*, *pieszcz.* хлоп'я, -п'яти.
- chlópczyk**, *lm.* -ki, *m.*, *zdr.* хлоп-
чик.
- chlópczyna**, -ny, *m.*, *zdr.*, *pieszcz.*
хлопчина, хлопець, -пця.
- chlópczysko**, *lm.* -ka, *n.*, *zgr.* хлоп-
чійсько.
- chlópiec**, -pca, *lm.* -pcy, *m.* хлопець,
-пця.
- chlópie**, -pięcia, *lm.* -pięta, -piąt,
m., *zdr.*, *pieszcz.* хлоп'я, -п'яти.
- chlópieństwo** *n.* хлоп'ячі літа (*род.*
літ), хлоп'ячий вік, -ку, óтро-
цтво.
- chlópiecy** хлоп'ячий, óтровичий; ~се
l a t a *div.* chlópieństwo.
- chlópisko** *n.* 1) *збіл.*, *зневажл.*
хлопйще, здоровіло; 2) *співчутл.*
бідолáха.
- chlópka** *ż.* селянка.
- chlópski** 1) селянський; 2) чолові-
чий. *Пор.* chlóp 1, 3.
- chlópstwo** *n.*, *zb.* селянство.
- chlósnać** *div.* chlóstać.
- chlósta** *ż.* тілесна кара; хльбста
(*розм.*).
- chlóstać**, **chlószczyć**, **chlószczyć**,
chlóstał, **chlósnać**, -sne, -śniesz,
-snał, -snełi хльбстати, хльбсну-
ти, стьобати, стьобнути; хвйсь-
кати, хвйсьнути (*розм.*); $\diamond$
~stać i g o p i ą бичувати сар-
казмом.
- chlód**, **chlódu**, *m.* прохолода.
- chlupnąć**, -nę, -niesz, -nął, -nęli *pot.*
сьорбнути, ковтнути, хлебнути;
 $\diamond$ ~ p a u k i лизнути науки,
помázатися наукою; ~ ś w i e-
ż e g o p o w i e t r z a вдихнути
свіжого повітря.
- chlustyk**, -tka, *lm.* -tki, *m.*, *rogardl.*
1) молокосóc; 2) (*про франта*)
хлищ, -щя, жéвжик.
- chmara** *ż.* безліч, чі, хма́ра, сіла-
силéнна.
- chmiel**, -lu, *m.*, *bot.* хміль (*род.*
хмéлю); $\diamond$ *перен.* пагобиć
~lu наваріти кáші, заваріти
кáшу.
- chmielarka** *ż.* 1) хмельярка; 2) жін-
ка хмельяра.
- chmielarnia** *ż.* 1) хмелесушарня;
2) *div.* chmielnik.
- chmielarski** хмельярський, хмільні-
цький.
- chmielarstwo** *n.* хмельярство, хміль-
ництво.
- chmielarz**, *lm.* -rze, *m.* хмельяр, -ра.
- chmielenie** *n.* заправління хмéлем,
хмеління.
- chmielić**, -lę, -lisz, -lił заправляти
хмéлем, хмеліти.
- chmielina** *ż.* хмелйна.
- chmielinka** *ż.* хмелінка, хмелі-
ночка.

chmielnik *m.* хмільник, -ка.
chmielowy хмельовий.
chmielówka *ż.* хмельова тичка (тичина).
chmura *ż.* хмара; $\diamond$ *z a j ś ć* ~ *g a* захмаритися, затьмаритися.
chmurka *ż., zdr.* хмарка, хмаринка.
chmurawy тріхи хмарний, тріхи хмурний, тріхи похмурий.
chmurnie *div.* **chmurno**.
chmurno 1) хмарно, хмурно, похмурно; 2) хму́ро, похму́ро. *Пор.* **chmurny**.
chmurność *ż.* 1) хмарність, -ності, хмурність, похмурність; 2) хму́рість, -рості, похму́рість. *Пор.* **chmurny**.
chmurny 1) хмарний, хмурний, похмурний; 2) *перек.* хму́рий, похму́рий.
chmurowładca, -*cy*, *lm.* -*cy*, *m., mit.* володар (повелитель) хмар.
chmurowładny *mit.* хмаровладний.
chmurzyć, -*g r z e*, -*g r z y s z*, -*g r z y ł* хму́рити; (*брови*) сүпити, -плю, -пиш; // ~ *si e* 1) *безос.* хма́ритися; 2) хму́ритися; сүпитися.
chmurzysko *n., zgr.* хма́рише.
chmurzysty *div.* **chmurny** 1.
chochelka *ż., zdr.* ополоничок, -чка.
chochla *ż.* 1) ополоник; 2) *тех.* ківш (*род.* ковша́).
chochlik *m., mit.* 1) домовік, -ка; 2) *перек.* бісик.
chochol *m.* 1) зимове солон'яне покриття рослин; 2) *перек.* опудало; 3) (*про волосся*) чуб.
chociaż *sp. div.* **choć**.
chociażby *sp.* хоча́ б, хоч б́й.
choć *sp.* хоч, хоча́.
choćby 1) *спол.* хоча́ б; 2) *част.* чи то; *na ka ż d y m k r o k u* со́с поwego: ~ *l a s*, ~ *g z e k a...* на ко́жному кро́ці щос нове́: чи то ліс, чи то річка...
chodaczek, -*czka*, *m., zdr. div.* **chodak**.

chodackowy: *szlachta* ~ *wa* дрібнопомісна шляхта.
chodak *m.* ходак, -ка.
chodniczek, -*czka*, *m., zdr. div.* **chodnik** 2.
chodnik *m.* 1) тротуа́р, -ру; 2) (*на підлогу*) доріжка; 3) *g i r i a* штрек, -ку; (*з безпосереднім виходом на земну поверхню*) штольня; 4) *w i j ś c k.* галере́я; ~ *m i n o w y* мінна галере́я.
chodzący 1) ходячий; 2) *перек.* справжній; *encyklopedia* ~ *ca* справжня енциклопедія.
chodzenie *n.* ходіння.
chodzić, -*d z e*, -*d z i s z*, -*d z i ł* ходіти, -джу́, -диш; ~ *cz y s t o* ходіти чисто; ~ *do k o g o s* ходіти до ко́го; ~ *ko m u* *po p i e t a c h* (*z a k i m s j a k s i e* *ń*) ходіти слідом (як тінь) за ким; ~ *pa r a l c a c h* ходіти навшпіньки (навшпіньках); ~ *na s p a s e g* ходіти гуляти; **chodźno!** іді-но, ході-но; ~ *d z a* *w i e ś c i* ходять чуткі; **chodźże** іді ж, ході ж; **z e g a r** ~ *d z i* годинник ходить; $\diamond$ ~ *ko ł o* *s p r a w y* улаштувати справу; ~ *d z i o t o*, *ż e...* йдётся про те, що...
choina *ż.* 1) *бот.* (*pinus silvestris*) сосна звичайна; 2) (*про ліс*) сосняк, -ка; 3) (*гілка*) хво́я; (*лист хвойного дерева* — *це*) глиця, шпилька.
choinka *ż.* 1) *зменш.* сосонка; 2) (*новорічна*) ялінка; 3) *бот.* (*euphorbia esula*) молочай гострий.
choinkowy ялінковий.
choinowy 1) сосновий; 2) хво́йний. *Пор.* **choina** 1, 3.
chojar, -*ga* *a.* -*gi*, *m. div.* **choina**.
cholera *ż.* холера.
cholernik, *lm.* -*ki* *a.* -*cy*, *m., pol.* холерний, -ного.
cholerny холерний.
choleryczka *ż.* 1) (*про жінку*) холерик; 2) холерна, -но́й. *Пор.* **choleryk**.
choleryczny 1) холерний; *sz p i t a l* ~ холерна лікарня; 2) (*про темперамент*) холеричний.

choleryk, *lm.* -су, *m.* 1) холерик; 2) *мед.* холерний, -ного.
 choleryna *ж., мед.* холерина.
 cholesteryna *ж., chem.* холестерин, -ну.
 cholewa *ж.* халява; $\diamond$ buty z ~wami чоботи, -біт.
 cholewka *ж., zdr.* халявка; *перен.* smalić ~ki халявкi смалити, -лю, -лиш.
 chofodziec, -dzca, *m., kul.* холодець, -дцю.
 chomać *m. див.* chomaćo.
 chomaćnik, *lm.* -су, *m.* хому́тник.
 chomaćo *n.* хому́т, -та.
 chomaćowu хому́тний, хому́товий.
 chomik *m., zool.* (*cricetus frumentarius*) хом'як, -ка.
 chorał, -lu, *m., muz.* хорал, -лу.
 chorągiew *ж.* 1) пра́пор, -ра, флаг; корогва́ (*поез.*); wywiesić (z atknać) ~ вивісити (вікинути) пра́пор (флаг); 2) *церк.* корогва́, хоругва; 3) *іст.* (загін кінноти) хоругво́в, -гви.
 chorągiewka *ж., zdr.* прапорець, -рця, флажок, -жкя, корогівка (*поез.*); ~ sygnałowa сигнальний прапорець (флажок); 2) *прям., перен.* флюгер, -ра; $\diamond$ *ірон.* z winać ~kę повернути голоблі, ретируватися, -руюся, -рұешся, відступити, -плю, -пиш; змінити тактику.
 chorągiewny пра́порний, флаговий, флажний.
 chorażanka *ж., hist.* дочка хорунжого, хорунживна.
 chorażostwo *n., hist.* 1) чин (сан) хорунжого; 2) хорунжий з дружиною.
 choraży, -żego, *lm.* -żowie, *m.* 1) прапороносець, -сця; ~ рокоји прапороносець миру; 2) *іст.* хорунжий, -жого.
 chorażус, *lm.* -се, *m., hist.* син хорунжого.
 chorażуна *ж., hist.* дружина хорунжого.
 chorej, *lm.* -je, *m., poetyc.* хорей.
 choreografia *ж., spec.* хореографія.
 choreograficzny *spec.* хореографічний.

choro неначе хворий; wygląda ~ він виглядає хворим.
 choroba *ж.* хвороба, хворість, -рости; слабість, -бости (*р.дше*); dotknięty ~bą хворий, уражений хворобою; pabawić się ~by схопити хворобу; ~nieuleczalna невиліковна хвороба; przechodzić ~bę переносити хворобу; ~by socjalne соціальні хвороби; ~umysłowa душевна хвороба; złożony ~bą звалений хворобою; $\diamond$ ~św. Walentego падуча, -чої; zaraść na ~bę занедужати, захворіти.
 chorobliwie *bezp., przen.* хворобливо.
 chorobliwość *ж., bezp., przen.* хворобливість, -вості.
 chorobliwy *bezp., przen.* хворобливий.
 chorobotwórczy *med.* хвороботворний.
 chorobowy який (шо) стосується хвороби; (*y контексті*) по хвороби; z asilek ~ допомога по хвороби.
 chorografia *ж.* хорографія.
 chorować, -tuje, -tujesz, -tował (*paço*) хворіти (на що *i* чим); слабувати, -бую, -буєш, нездужати (*рідше*); *жарт.* ~ па kieszeń хворіти на сухоти кишени; $\diamond$ *перен.* ~ па uszopęго удавати з себе вченого, кбрчити (строїти) з себе вченого.
 chorowicie хворобливо.
 chorowito *див.* chorowicie.
 chorowitość *ж.* хворобливість, -вості.
 chorowity хворобливий.
 Chorwacja *ж.* Хорватія.
 chorwacki хорватський.
 Chorwat, *lm.* -сі, *m.* хорват.
 Chorwatka *ж.* хорватка.
 chory хворий, недужий; слабій (*рідше*); ~ z urojenia уявно хворий; ~ па umysłе душевно хворий; *жарт.* ~ па kieszeń хворий на брак гро-

шей (на сухоті кишені), в кишені вітер свистить.

chować 1) ховати; (*переховувати — це*) зберігати; ~ w tajemnicy зберігати (ховати) в таємниці; 2) (*виращувати*) розводити, -джу, -диш, -плекати; ~ gasowe krowy розводити племінних корів; 3) (*додержувати*) зберігати; ~ wdzięczność dla kogo зберігати (мати) вдячність до кого; // ~ się 1) ховатися; słońce ~ wa się z chmurą сонце ховається за хмари; 2) (*виховуватися*) рости; ~ liśćmi się gazet mi w kupi (razem) росли.

chowanie *n.* 1) ховання; 2) розведення, плекання; 3) зберігання. *Пор.* chować.

chowanka *ż.* 1) схованка; 2) (*гра*) (с)хованки, -нок.

chowany: bawić się w ~nego гра́ти в (с)хованки.

chód, chodu *m.* хід (*род.* ходу); (*про крок — це*) ходá; ~ zegarka хід годинника; ~ rowolny повільна ходá.

chór, choru *m.* хор, -ру.

chóralnie хором.

chóralny хоро́вий; $\diamond$ zespolony chóralno-taneczny ансамбль пісні і танцю.

chórek, -rku, m., zdr. невеличкий хор, -ру.

chórowy *div.* chóralny.

chórzysta, -ty, lm. -ści, m. хоріст.

chórzystka *ż.* хорістка.

chów, chowu, m. розведення, плекання; $\diamond$ ~ bydła rogatego скотарство; koń własnego chowu кінь свого приплоду, доморослий кінь (*род.* коня); ~ pierogacizny свинарство; ~ ptactwa domowego птахівництво.

chrabąszcz, lm. -cze, m. 1) *ент.* хрущ, -щá; 2) *перен.* розм. слабосильний, -лого, хірлявий, -вого.

chram, -mu, m., poet. храм, -му.

chrap *m., poet.* хропіння, хропіт, -поту.

chrapać, -pię, -piesz, -pał, chrapnąć, -nę, -niesz, -nał, -nęli хроптіти, хропіти, -плю, -піш, хропнути. **chrapała, -ły, lm. -ły, m., poet.** хропун, -на́.

chrapanie *n.* хропіння, хропіт, -поту.

chrapka: mieć ~kę na coś *pot.* мати охоту до чого, бути ласим (до чого, на що).

chrapki, -pek, bhp., zdr. div. chrapy. **chrapliwie** хрїпло, хрїпко.

chrapliwość *ż.* хрїплисть, -лості, хрїпкість, -кості.

chrapliwy хрїплий, хрїпкий.

chrapać *div.* chrapać.

chrapy, -pów, bhp. (*ніздрі тварини*) хра́пи, -пів.

chrestomatia *ż.* хрестоматія.

chrobot, -tu, m. хруст, -ту, хрўскіт, -коту; скрип, -пу; шарудіння, шурчання. *Пор.* chrobotać.

chrobotać, -bocze, -boczesz (*razdziej -bocę, -bocesz*), -botał хрўстіти (хрущў, хрўстіш); (*про віз, двері тощо*) скрипіти, -плю, -піш; (*про звук від тертя, легкого дотику*) шарудіти, -джу, -диш, шурчати, -чу, -чіш; **mysz ~bocze** па́рієга́ти мийша шарудіть (шурчіть) папéром.

chrobotanie *n.* хрўстіння; скрипіння; шарудіння, шурчання. *Пор.* chrobotać.

chrobry хоробрий.

chrom, -mu, m., chem., spec. хром, -му.

chromać кульгати, шкутильгати.

chromanie *n.* кульгання, шкутильгання.

chromatoskop, -pu, m., spec. хроматоско́п.

chromatyczność *ż., muz. div.* chromatyzm.

chromatyczny *fiz., muz.* хроматичний.

chromatyzm, -mu, m., fiz., muz. хроматизм, -му.

chromian, -ni, m., chem. сіль хрбмової кислоті, хромáт, -ту.

chromit, -tu, *m.*, *gór., hut.* хроміт, -ту.

chromo кульгаво, криво.

chromodruk, -ku, *m.*, *poligr.* хромографіра.

chromofotografia *ż.*, *fot.* хромофотографія.

chromogen, -nu, *m.*, *chem.* хромогєн, -ну.

chromogeniczny *chem.* хромогєнний.

chromolitografia *ż.*, *poligr.* хромолітографія.

chromolitograficzny *poligr.* хромолітографічний.

chromosfera *ż.*, *astr.* хромосфєра.

chromosom, -mu, *m.*, *biol.* хромосома.

chromość *ż.* кульгавість, -вості.

chromotyp, -pu, *m.*, *poligr.* хромотіпія (*відбиток*).

chromotypia *ż.*, *poligr.* хромотіпія (*друкування*).

chromotypografia *ż.*, *poligr.* хромотипографія.

chromotypograficzny *poligr.* хромотипографічний.

chromować, -muję, -mujesz, -mował *chem.* хромувати, -мую, -муюєш.

chromowy хромовий; (*хім. — це*) хромистий; *o b u w i e* ~ *we* хромове взуття; *k w a s* ~ хромова (хромиста) кислота; $\diamond$ *s k ó g a* ~ *wa* хром, -му.

chromy кульгавий, кривий.

chronicznie хронічно.

chroniczny хронічний.

chronić, -nię, -nisz, -nił (*kogo, czego a. kogo, co od kogo, od czego, przed kim, przed czym*)

1) захищати (кого, що від кого, чого); (*оберігати — це*) охороняти (кого, що від кого, чого); ~ *od s ł o ũ c a* захищати від сонця; *g r o m o c h r o ũ* ~ *ni* *przed p i o g u n e m* громовид-

від охороняє від блискавки; 2) (*таємницю*) берегти, -режу, -режєш, зберігати; // ~ *się* 1) сте-

регтися (чого); ~ *przed z a g a z a* стерегтися пошесті;

2) (*знаходити притулок*) хова-

тися (від чого); ~ *przed b u r z a* ховатися від бурі.

chronik, *lm.* -су, *m.*, *med.* хронік.

chronograf, -fu, *m.* хронограф.

chronogram, -mu, *m.*, *poetyc.* хронограма.

chronolog, *lm.* -gowie, *m.* хронолог.

chronologia *ż.* хронологія.

chronologicznie хронологічно.

chronologiczny хронологічний.

chronometr, -ru, *m.*, *astr.*, *spec.* хронометр, -ра.

chronometria *ż.*, *spec.* хронометрія.

chronometryczny *astr.*, *spec.* хронометричний.

chronoskop, -pu, *m.*, *spec.* хроноскоп.

chropawiec, -wieje, -wiejesz, -wiał, -wielі *div.* chropowacieć.

chropawo *div.* chropowato.

chropawość *ż.* *div.* chropowatość.

chropawy *div.* chropowaty.

chropowacieć, -cieje, -ciejesz, -ciał, -cielі шершавіти.

chropowato шершаво, шерхато.

chropowatość *ż.* шершавість, -вості, шерхатість, -тості.

chropowaty 1) шершавий, шерхатий; 2) *перек.* хрипкий, хриплий; *g ł o s* ~ хрипкий (хриплий) голос, -су.

chróst *m. div.* chrust.

chrup! **chrup!** *wkrz.* хрусь! хрум! хруп!

chrupać, -pię, -piesz, -pał, chrupnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęлі

1) (*лише недокон.*) хрупати, хрумати; 2) (*лише докон.*) хруснути; *k o ś c* ~ *npęła* хруснула кістка.

chrupanie *n.* хрупання, хрумання.

chrupać *div.* chrupać.

chrupot, -tu, *m. div.* chrobotanie.

chrusnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęлі *dok. div.* chrzęścić.

chrust, -tu, *m.* 1) хмиз, -зу, хворост (род. хворосту); 2) *конд.* хруш, -шá, вергун, -на.

chrustać, **chruszczyć**, **chruszczyć**, **chrustał** *div.* chrupać.

chrusciany хмизний, хворостяний.

chrusciel, *lm.* -le, *m.*, *orn.* (*crex pratensis*) деркáč, -чá.

chruśniak *m.* *div.* chrust 1.
chryja *ż.*, *pot.* скандал, -лу.
chrypiący *div.* chrypliwy.
chrypieć, -pię, -piesz, -piał, -pieli
 хрипіти, -плю, -пійш.
chrypka *ż.* хрипотá.
chrypliwie хри́пко, хри́пло.
chrypliwy хрипкий, хриплий.
Chrystiania *ż.*, *hist.* Христі́анія.
Chrystus *m.*, *rel.* Хри́сто́с (*род.*
 Христа́).
chryzaliza *ż.*, *ent.* хризали́да.
chryzantem, -mu, *m.* *div.* chryzan-
 tema.
chryzantema *ż.* хризанте́ма.
chryzoberyl, -lu, *lm.* -le, *m.*, *min.*
 хризоберы́л.
chryzolit, -tu, *m.*, *min.* хризолі́т.
chrzan, -nu, *m.* хри́н, -ну.
chrzanowy хри́новий.
chrząkać, chrząknać, -nę, -niesz,
 -nął, -nęli 1) відка́шлюватися,
 -лююся, -люєшся, відка́шлятися,
 кашляну́ти; 2) (*про свиню*)
 хрю́кати, хрю́кнути, рю́кати,
 рю́хнути, хрю́кати, хрю́кнути.
chrząkanie *n.* 1) відка́шлювання;
 2) рю́кання. *Пор.* chrząkać.
chrząknać *div.* chrząkać.
chrząknięcie *n.* докон. відка́шлю-
 вання.
chrząsać *div.* chrząsać.
chrząsteczka *ż.*, *zdr.* хря́щик,
 хря́стка.
chrząstka *ż.* хрящ, -ща́.
chrząstkowacieć, -cieję, -ciejesz,
 -ciał, -cieli ставáти хрящувáтим,
 перетвóрюватися на хрящ.
chrząstkowaty хрящувáтий.
chrząstkwolec, -wca, *lm.* -wce, *m.*,
icht. (*ammonoetes*) невелі́чка
 міно́га.
chrząstkowy хрящовий.
chrząstniak *m.*, *med.* (*ecchondro-
 sis*) хондрóма, хрящовий óпух,
 -ху.
chrząstnik *m.*, *anat.* хрящовий
 клей (*род.* кле́у).
chrząszcz *m.* *div.* chrabąszcz.
chrząszczyk *m.*, *zdr.* хрю́щик.
chrzcić, chrzczę, chrzczisz, chrzcili
 1) *rel.* хресті́ти (хрещу́, хрес-
 тиш); 2) *перен. жарт.* розбав-

ля́ти (розвóдити) водо́ю; // ~
 się хресті́тися.
chrzcielnica *ż.*, *rel.* хресті́льниця.
chrzciny, -cin, *blp.* 1) хресті́ни,
 -тін; 2) *div.* chrzest; ◊ *перен.*
жарт. wurga wić k o m u ~
 nagrity komú чуба.
chrzczony 1) *rel.* хреще́ний; 2) *пе-
 рен. розм.* розв́дений, розбáв-
 лений; m l e k o ~ n e розбáвлене
 (розв́дене) молоко́.
chrzest, chrztu, *m.*, *rel.*, *przen.* хре-
 щення́; ~ b o j o w y бойове
 хрещення́; ◊ *жарт.* s p r a w i ć
 k o m u ~ d á t i прочухána
 кому́.
chrzestny *kości.* хреще́ний; r o d z i -
 c e ~ n i хреще́ні батькі́, -ків.
chrześcijanin, *lm.* -janie, -jan, *m.*
 христія́нин.
chrześcijanka *ż.* христія́нка.
chrześcijański христія́нський.
chrześcijaństwo *n.* христія́нство.
chrześniaczka *ż.* хреще́ниця.
chrześniak, *lm.* -cy, *m.* хреще́нник.
chrząsać *div.* chrząsać.
chrzęst, -tu, *m.* 1) хруск, -ку,
 хрю́скіт, -коту, хряск, хря́скіт;
 (*дія — ще*) хрусті́ння, хря́скан-
 ня; 2) бря́зкіт; (*дія — ще*)
 бряжча́ння, бря́зкання.
chrzęścić, chrzęszczę, chrzęszcisz,
chrzęścił, chrzęsnać, -nę, -niesz,
 -nął, -nęli 1) хрусті́ти (хрущу́,
 хрусті́ш), хрю́снути, хря́скати,
 хря́снути; 2) (*лише недокон.*)
 (*про зброю*) бряжча́ти, -чу́,
 -чіш, бря́зкати; *підсил.* бря́зко-
 тіти, -кочу́, -котіш.
chuch, -chu, *m.* (*подих*) хух, -ху.
chuchać, chuchnąć, -nę, -niesz, -nął,
 -nęli 1) ху́хати, ху́хнути, ху́ка-
 ти, ху́кнути; ~ chać w g e s e
 ху́хати в (на) ру́ки; 2) (*па
 kogo*) *перен.* не наді́хатися (на
 ко́го).
chucherko *n.*, *zdr.*, *pieszcz.* *div.*
 chuchrak.
chuchnięcie *n.* *div.* chuch.
chuchraczek, -czka, *m.*, *zdr.*, *pieszcz.*
div. chuchrak.
chuchrak, *lm.* -ki, *m.*, *rouf.* 1) квó-
 лий, -лого, хі́рний, хирля́вий.

-вого; 2) *співчул.* бідолáха, неборáк, неборáка.
chuchro *n.* 1) риб'ячий шлúнок, -нка; 2) *анат. розм.* нúтрощі, -щів; 3) (*кусок порохнявого дерева*) порохнó, трухлявина; 4) *фам. див.* **chuchrak**.
chuciowy похитливий.
chucé *ж.* похить, -хоті.
chudawy *див.* **chuderlawy**.
chuderlak, *lm.* -ki, *m., rogardl.* худорлявий, -вого, сухорлявий; хирний, -ного, хирлявий, -вого, квóлий, -лого. *Пор.* **chuderlawy**.
chuderlawo худорляво, сухорляво; хирно, хирляво, квóло. *Пор.* **chuderlawy**.
chuderlawość *ж.* худорлявість, -вості, сухорлявість; хирність, -ності, хирлявість, квóлість, -лості. *Пор.* **chuderlawy**.
chuderlawy худорлявий, сухорлявий; (*слабого здоров'я*) хирний, хирлявий, квóлий.
chudeusz, *lm.* -sze, *m., pot.* 1) бідняк, -ká; голяк, -ká (*розм.*); 2) *див.* **chuderlak**.
chudnąć, -nę, -niez, **chudł** худнути; (*чахнути*) марніти.
chudo 1) хúdo; 2) пісно; 3) бідно, убóго. *Пор.* **chudy** 1, 2, 4.
chudoba *ж.* 1) худóба, скотýна, скот, -тá; (*рогата — ще*) товáр, -ру; 2) *розм. жарт.* манáтки, -ків.
chudopacholek, -lka, *lm.* -lki, *m., żart.* *див.* **chudeusz**.
chudość *ж.* худинá, худорбá.
chudy 1) худий; ~ *jak szczer* а ра худий, як тріска; 2) (*про їжу, землю тощо*) пісний; 3) (*неврожайний*) голóдний; ~ *gok* голóдний рік (*род. року*); 4) (*перен. — незаможний*) бідний, убóгий; 5) (*перен. — невдалиий*) слабий; ~ *de dzieło literackie* слабій літературний твір (*род. твору*).
chudziatko *n., piesszcz.* бідолáшка (*ч. і ж. р.*); неборáка, неборáк, сердéшний, -ного (*ч. р.*); неборáчка, сердéшна, -ної (*ж. р.*).

chudzić się, -dże, -dzisz, -dził *ви-*снажуватися, -жуюся, -жуєшся.
chudzina, -ny, *lm.* -ny, *m. і ж.* 1) бідолáшка (*ч. і ж. р.*); 2) зб. біднóтá.
chudziuchny piesszcz. *див.* **chudziutki**.
chudziusieńki *див.* **chudzłuteńki**.
chudziuteńki 1) *пестл.* худéсенький; 2) (*зовсім худий*) худісінський.
chudziutki piesszcz. худéнький.
chudzizna *ж.* 1) худé, -дóго; 2) *розм.* піснé м'ясо.
chuligan, *lm.* -ni, *m.* хулігáн.
chuligaństwo *n.* хулігáнство.
chusta *ж.* 1) велика хúстка (хустина); 2) (*лише в мн.*) бруднé шмáття, бруднá білізна; $\diamond$ *z bład jak ~* пополотнів, сполотнів.
chusteczka *ж.* хустинка, хúсточка; ~ *do nosa* хúсточка до нóса, носовá хúсточка.
chustka *ж.* хúстка, хустина; $\diamond$ ~ *pa s zuję* кашнé (*невідм.*); ~ *pionerska* піонéрський гáлстук.
chutor, -tu, *m.* хúтір, -тора.
chwacki хвáцький, молодéцький.
chwacko хвáцько, по-молодéцькому.
chwalba *ж.* 1) (*себе*) похвальбá, хвальбá; 2) (*другого*) похвалá; хвалá (*книж.*).
chwalca, -cy, *lm.* -cy, *m.* хвалій, -лія (*розм.*).
chwalebnie похвáльно.
chwalebny похвáльний; *z a chowanie* ~не похвáльна поведінка.
chwalenie *n.* хваління; // ~ *się* хвáстощі, -щів.
chwalić, -le, -lisz, -lił хваліти, -лю, -лиш; // ~ *się* похвалятися, хвáстати, хвáстатися.
chwała *ж.* 1) хвалá; (*похвальний відзив*) похвалá; *z ~ią* *wygazić się* о kimś з похвалóю відізвáтися про кóго; 2) (*предмет гордості*) гóрдощі, -щів, гóрдість, -дості; ~ *bohate*

го м слава героям; pełny ~ty
славний, славетний.

chwast, -tu, *m.* бур'ян, -нү.

chwaściwy бур'янистий.

chwat, *lm.* -ty, *m.*, *pot.* зух,
хват.

chwiać, **chwieję**, **chwiejesz**, **chwiał**,
chwiali *a.* **chwieli** (со *a.* *czym*)
колихати, -лишү, -лишеш, гой-
дати; ~ *czółnem* (сзóлно)
колихати (гойдати) човен; ~
gałęzie (*gałęziami* *a.* *ga-
łęźmi*) колихати (гойдати)
гілкі; (головою) хитати; // ~ *sę*
1) колихатися; 2) *прям.*, *перен.*
хитатися; (*перен.*— *ще*) вагати-
ся; *ząb chwieje się* зуб хитається;
перен. ~ *w swych prze-
kopaniach* хитатися (вагати-
ся) в своїх переконаннях;
chwieją się *podstawy* *życia*
хитаються підвалини (устобі)
життя; ~ *na pogach* хита-
ється на ногах.

chwianie *n.* колихання, гойдання;
хитання; *пор.* **chwiać**; // ~ *się*
1) колихання; 2) хитання; ва-
гання. *Пор.* **chwiać się**.

chwiejnie 1) хітко, хістко; 2) хіт-
ко, хістко, хитливо. *Пор.*
chwiejny.

chwiejność *ż.* 1) хіткість, -кості,
хісткість; 2) хіткість, хіст-
кість, хитливість, -вості. *Пор.*
chwiejny.

chwiejny 1) хиткий, хисткий;
~ *pym krokiem* хитким кро-
ком; 2) *перен.* хиткий, хитли-
вий, нестійкий; ~ *charak-
ter* нестійкий (мінливий) ха-
ра́ктер, -ру; ~ *ne elementy*
нестійкі елементи, -тів.

chwierutać, -*rutam*, -*rutasz*, -*rutaj*
коливати; // ~ *się* коливатися.

chwila *ż.* (мить) хвили́на; ~ *le*
(*przez ~le*) *stał* *nieu-
chomo* хвили́ну стояв нерухомо
(непорушно); *dobra ~*
dobga хвили́на; *każdej ~li*
(*w każdej ~li*) щохвили́ни,
ко́жну хвили́ну; *lada ~* з хви-
ли́ни на хвили́ну; *ot-ót, oś-oś*;
po ~li (*w ~le* *po czym*)

чэ́рез (за) хвили́ну, хвили́ну
перего́дом; *w tej ~li* за́раз,
за́раз же, це́й ж хвили́ни, цю ж
мить; *za ~le* чэ́рез (за) хви-
ли́ну; *o do ~li* *obespej* до
цього ча́су; *мед.* *jasna ~la*
(*lucidum intervallum*) світлий
промі́жок, -жку; *jednej ~li*
(*w jednej ~li*) в одну мить,
міттьо, вмить; *pa ~le* на мить
(хвили́ну); *od tej ~li* з (від)
цього ча́су; *pod owe (te) ~le*
в той (цей) час; *trafić w*
dobrą ~le *popaści* в сприят-
ливий (добрий) мо́мент; *w wol-
nych ~lach* на дозвіллі; *wy-
brać odpowiednią ~le*
ви́брати слүшний мо́мент; ~
wychnienia *przedyska*, *pe-
repcyjnik*, -нку.

chwileczka *ż.*, *zdr.*, *pieszcz.* хви-
ли́ночка.

chwilka *ż.*, *zdr.* хвили́нка.

chwilowo *timčasovo*; в цю хви-
ли́ну; в цей час.

chwilowość *ż.* 1) короткоча́сність,
-ності, *недовгоча́сність*; 2) *тим-
часовість*, -вості. *Пор.* **chwilowy**.

chwilowy 1) *скоромину́щий*, *пере-
біжний*; ~ *gniew* *скоромину́-*
щий гнів, -ву; (*що триває ко-
роткий час*) *короткоча́сний*, *не-
довгоча́сний*; ~ *wa* *pieobes-
pość* *короткоча́сна відсу́тність*,
-ності; 2) (*непостійний*) *тимча-
совий*; ~ *zastępsa* *тимчасо-
вий застүпник*.

chwist, -tu *a.* -ta, *m.*, *mor.* шквал,
-лу.

chwostyzm, -mu, *m.*, *polit.* хво-
стізм, -му.

chwoszczka *ż.*, *bot.* (*equisetum*)
хво́щ, -ща́.

chwycić *div.* **chwytac**.

chwyt, -tu, *m.* 1) хва́тка; 2) (*про-
спосіб дії*) *прийо́м*, -му; ~ *ty*
sza bla *прийо́ми ша́блею*; ~ *ty*
literackie *літерату́рні при-
йо́ми*, -мів; 3) *зоол.* *шүпальце*
поліпа; 4) *шип підкови*.

chwytacz, *lm.* -cze, *m.* 1) той, що
хапа́є (лóвить), хапко́; 2) *гирн*.

ловильний гак (крюк); (механізм у шахті) парашут; 3) дуб. затискáč, -чá; 4) зоол. (sercoleptes) кіннажу́ (невідм.); 5) друк. підойма (при набóрі).

chwytac̄, chwycić, -ce, -cis, -cił
 1) хапати, ухопіти, -плю, -пиш; wilk ~ta owce вовк хапає овця́ (вівця); 2) (перен. — про почуття) охоплювати, -люю, -люеш, охопіти; chwycił ją żal niezmięgu їй охопив безмірний жаль; 3) (вухом) ловіти, -влію, -виш; ~tać uchem па́ймнієшы szelest ловіти вухом найменший шелест; 4) (про краску, клей) приста́вати, -стає, приста́ти, -ста́не; (розм. — ще) бра́ти (берé), взя́ти (візьме); farba nie ~ta fárbá не берé (не пристає); 5) перен. odrazu chwyciło зразу подіяло; ~tać powietrze ustami задихáтися; жа́дібно вдихáти повітря; присл. wielu srok za ogon nie ~taj, żadnej nie złapiesz за двомá зайцями не женісь, ні одного не пийма́еш; ~tać za serce бра́ти за серце, звору́шувати, -шую, -шуеш; ~tać za słowa ловіти на слóві; // ~ się 1) (czego, za co) хапа́тися, ухопі́тися (за що а. чо́го); (перен. — ще) бра́тися, взя́тися (за що); ~cić się rzemiosła взя́тися за ремесло́; ~tać się za boki бра́тися за бо́ки; 2) (z kim) (у боротьбі) зчéплюватися, -лююся, -люєшся, зчепі́тися, -плю́ся, -пи́шся (з ким); 3) (czego) (прилипати) приста́вати, приста́ти (до чо́го); (розм. — про липкі, красильні речовини — ще) бра́тися, взя́тися (чо́го); gorące szkło rozgrzewanego żelaza jak kaguk się ~ta гаря́че скло, як клей, пристає до розпéченого заліза (берéтьса розпéченого заліза); 4) (na szum) (виявляти в собі) ловіти себе́ (на чо́му);

~tała się па злých роту-ślepiach ловила себе́ на недóбрих думка́х.

chwytka ж. 1) спорт. шкіряний м'яч, -чá; 2) тех. лéщата, -шат.

chwytноogonowe, -wych, zoол. чіпкохвóсті, -тих.

chwytноóć ж. 1) чіпкість, -кості; 2) спрýтність, -ності. Пор. **chwytny**.

chwytny 1) чіпкий; ~ ogon чіпкий хвіст (род. хвостá); 2) (про собаку) спрýтний, хапкий.

chyba I ж. 1) недóлік, -ку; (гандж) вáда, дефéкт, -ту; (помилка) хйба; 2) (у гри) пóхибка, прóмах, -ху.

chyba II sp. хйба́; zrobie z pewnościá, ~ że wyjadę (~ bym wyjechał) зроблю напéвно, хйба́ що ві́ду.

chyba III part. хйба́, чи не; ~ samemu rójsć хйба́ самóму пі́ти, чи не пі́ти самóму?

chyba IV przst. хйба́ що, хйба́ тільки, е́дино; o tym mówią ~ specjaliści про те гóвóрять хйба́ що (е́дино) спеціалі́сти.

chycik: ~klem przst. мй́ттю, вми́ть.

chybiać, chybić, -bie, -bisz, -bił (czego) хйбити, -блю, -биш, схйбити (шо), промáхуватися, -мáхуюся, -мáхуєшся, промáхну́тися, давáти мáху, дáти мáху; strzelił, ale ~bił він вйстрéлив, але схйбв (промахну́вся); 5) а́пі ~bi napéвно; пóза вся́ким сýмнівом; перен. ~bić celu не досягті меті́; ~bić drogi а) зб́їтися з до́роги; б) перен. зб́їтися з путя́; па ~bił-trafił (па ~bitrafi) навмання́; (як попало) на шáстя; nigdy go nie ~bi ніко́ли йогó не обмінé.

chybiony 1) невлучний; ~ strzał невлучний пóстрéл, -лу; 2) перен. невдáлий; ~ dowcip невдáлий дóтеп, -пу.

chybki швидкий, бй́стрый, прудкий.

chybko швидко, бiстро, прiдко.
chybkość ж. швидкiсть, -костi, бистротá, прiдкiсть.

chybny помилковий; (*неправильний — ще*) хибний.

chybotać, -bocze, -boczesz, -botał (со *a. czum*) качати, гойдати; (*злегка*) колихати; // ~ **się** качатися; колихатися.

chybotanie (się) *n.* качання, гойдання; колихання. *Пор.* **chybotać.**

chybotliwy хиткий, хисткий, хитливий, хибкий.

chycić *dok. див.* **chwytać.**

chyl, -lu, m., med. (chylus) хiлус, -су, молiчний сiк (*род. соку*).

chylać *див.* **chylić.**

chylanie *n.* нахилання, схилання.

chylić, -le, -lisz, -lił хилити, -лю, -лиш, клонити, -ню, -ниш; (*нагинати*) нахиляти, схиляти; ~ **głowe przed kim** схилити голову перед ким; **sośny ~ła głowy** сосни нахилють верхівки; // ~ **się** 1) хилитися, клонитися; (*пiд тягарем — ще*) згинатися; **gałęzie ~liły się** *rod owocami* гiлki згиналися пiд фру́ктами (iвочами); 2) *перен.* схилитися, хилитися; **słońce ~li się** *ku zachodowi* сонце схилється на захiд; **zwycięstwo ~liło się** *to na jedną, to na drugą stronę* перемога хилiлася то в одiн, то в другий бiк; ~ *ku starości* хилитися до старостi.

chyłkiem przsi. крадькомá, пригинцём; (*скрито*) нишком, потай, потайки.

chyłomierz. lm. -rze, *m., geod.* екlimетр, -ра.

chym, -mu, m., med. (chymus) хiмус, -су.

chytrek, -rka, m., pot. хитрун, -на, хитряк, -ка, хитрик.

chytro 1) хитро; лукаво; хитромудро; 2) хитро, мудро. *Пор.* **chytry.**

chytrość ж. 1) хитрiсть, -ростi; лукавство, лукавiсть, -востi; хитромудрiсть; 2) хитрiсть, мудрiсть; *пор.* **chytry;** 3) (*вчинок, прийом*) хитрощи, -щiв, хитрiсть.

chytry 1) хитрий; (*пiдступний — ще*) лукавий; (*сповнений тонкого розуму — ще*) хитромудрий; 2) (*вигадливий*) хитрий, мудрий; $\diamond$ ~ *na jedzenie* а) обжерливий; б) (*ненаситний*) ненажерливий; ~ *parienia* *dze* грошолiбний, жадiбний (жадний, жадливий) до грошей.

chytrze *див.* **chytro.**

chytrzeć, -rzeję, -rzejesz, -rzał, -rzeli ставати хитрим.

chytryć, -rzę, -rzysz, -rzył хитрувати, -рюю, -рюеш, хитрити.

chyżo швидко, бiстро, прiдко.
chyżolotny бистрольiбний, прудкольiбний.

chyżonogi бистронiгний, прудконiгний.

chyżopióry бистрокрiлий, прудкокрiлий.

chyżość ж. швидкiсть, -костi, бистротá, прiдкiсть.

chyży швидкий, бiстрий, прудкий.
ciach! *wkrz.* чах!

ciachać, ciachnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli *pot.* 1) рубати, рубнiти; *пiдсил.* рубонiти; 2) (*бити*) хльбстати, хльбснути, стьобати, стьобнiти; хвiськати, хвiсьнути (*розм.*).

ciałko *n., zdr., pieszcz.* тiльце; ~ *dziecka* тiльце дитини; $\diamond$ *фiзiол.* ~ *ka krwi białe* лейкоцiти, -тiв, бiлокрiвцi, -цiв; *фiзiол.* *czegwone* ~ *ka krwi* еритроцiти, червонокрiвцi.

ciało *n.* тiло; **пabieгacь ~ła** набирати тiла, вхiдити в тiло, брати тiло; *астр.* ~ *niebieskie* небесне тiло; *фiз.* ~ *plupne* рiдке тiло; **spadać z ~ła** спадати з тiла; *перен.* **świecić ~łem** свiтити тiлом, ходити в лахмiтти; *плоть, -тi*

(книжн., церк.); $\diamond$ ~ dyplomatyczny дипломатичний; kórpus, -су; ~ prawodawcze законодавчий орган, -ну; ~ profesorskie професорсько-викладацький склад, -ду.

ciałopalenie *n.* кремація.

ciałopalny кремаційний.

ciałoskład, -du, m. будова тіла, комплéкція.

ciam! ciam! wkrz. (про плямкання) плям! плям!

ciama *m. i ż., pol. div.* ciamajda.

ciamać *pol.* плямкати, цямкати.

ciamajda, -dy, lm. -du, m. i ż., pol. мамула, розтелéпа, розтяпака.

ciamciowaty *pol.* млявий.

ciamkać *pol. div.* ciamać.

ciap! ciap! wkrz. (по мокрому) чалáп! талáп!

ciapa *m. i ż., pol. div.* ciamajda.

ciapać, -pię, -piesz (*a. -pam, -pasz*), **-pał, ciapnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli** *pol. 1)* (по гязі) чалáпати (лише недокон.); хляпати, хляпнути, шльóпати, шльóпнути; 2) *div.* ciamać.

ciarka ż., bot. (*prunus spinosa*) тóрен, -рну.

ciarki, -rek, bhp. мурашкí, -рашóк, мурахи, -раx (*перен.*); ~ki mię przeschodzą мурашкí (мурахи) по тілу бiгають.

ciasno 1) тiсно; 2) обмéжено. *Пор.* ciasny.

ciasnogłowy тупоголóвий.

ciasność *ż.* 1) тiснотá; 2) обмéженiсть, -ностi; $\diamond$ ~ u mysli тупоумство. *Пор.* ciasny.

ciasnota *ż.* *div.* ciasność.

ciasny 1) тiсний; 2) (*перен.* — про зв'язки) блiзький; *перен.* ~ne węzły przujązni úzi блiзькóї дрúжби; 3) (*перен.* — про розум) обмéжений; (*нездiбний* — це) тупий; ~na głowa обмéжена (тупá) голóва; $\diamond$ zarędzić kogo w ~kąт загнути когó в бéзвiхiдь, (в глухий кут), поставити когó в тупiк.

clasteczko *n., zdr. div.* ciastko.

ciastko *n.* тiстечко, пирóжне, -ного.

ciasto *n.* 1) тiсто; 2) (лише в мн.) тiстечка, -чок, пирóжні, -них; (*здобні булочні вироби*) здóба (*зб.*)

ciastowaty тiстувáтий, тiстоподiбний.

ciastowy з тiста.

ciaścisty подiбний до клейкóго тiста.

ciaśniuchny *div.* ciałniuteńki.

ciaśniuteńki 1) *пестл.* тiснéсьний; 2) (*звiсiм тiсний*) тiснiсiнький.

ciaśniutki *pieszcz.* тiснéнький.

ciąć, tnę, tniesz, ciął, cięli 1) (лише недокон.) рiзати (рiжу, рiжеш); (*lic*) рубáти; 2) (лише докон.) рубнúти; *пiдсил.* рубонúти; ~ pałaszem рубнúти (рубонúти) шáблею; (*палицею*) потягнути; *фам.* ~ kogo przez łeb потягнути (тарáхнути) когó по голóві; (*чимось гнучким*) хльóснути, стьóбнути; ~ kogo batem хльóснути (стьóбнути) когó батогóм; 3) (лише недокон.) (*перен.* — словами) колóти, -лiу, -леш, шпигáти; $\diamond$ *розм.* ~ kieliszek ро kieliszku вихилáти (тягнути) чáрку за чáркою; копагу тná комарi кусáють; *розм.* ~ кому prawdę w oczy рiзати кому (шiру) правду в óчи (у вiчi); *розм.* ~ mazuga шквáрити (шпáрити, тiяти) мазурку; mole тná futro миль iсть хúтро; // ~ się 1) (лише недокон.) пiкiруватися, -руюся, -руешся; 2) (лише недокон.) (*розм.* — на iспитi) рiзатися; 3) (w со) (лише докон.) урiзати, порiзати (що); ~ w ralec урiзати (порiзати) пáлець.

ciąg, -gu, m. 1) ряд, -ду, нiзка; ~ dni ряд (нiзка) днiв; 2) (*про час*) прóтяг, -гу; w ~gu гоку на прóтязи (прóтягом) рóку, весь (увéсь) рiк; 3) (*в грубi*) тiага; 4) *мат.* ряд, -ду; ~ geometryczny геометрiчний ряд; 5) *шах.* хiд (*род.*

хόδу); $\diamond$ ~ dalszy продóвження; ~ dalszy nastąpi дáлі б́уде, продóвження б́уде; jednym ~giem не відривáючись; ~ ptaków ключ птахів; toczyć się w dalszym ~gu тривáти (продóвжуватися) дáлі (надáлі); w ~gu rozmowy під час розмóви, за розмóвою, в розмóві; ~ wozów вáлка.

ciągać 1) (со *a.* szum) тягті, -гн́у́, -гнеш, тягну́ти, волокті́, -лочу́, -лбчеш; ~ pogami (pogó) тягті́ (волокті́) но́ги; 2) (*перен.* — *по судах*) тяга́ти; 3) (*коgo za sobą*) тяга́ти, таска́ти; // ~ się тяга́тися.

ciągarka *ж.* 1) *текст.* витяжна́ машина; 2) (*в плузі*) тяж, -жа́, ланцюго́вий пр́ивод.

ciągle безперестáнно, невп́инно, безперер́вно; (*незмінно*) пост́йно, зáвжди, повсякчáс; ~ to samo зáвжди (в́ічно) те саме.

ciągliwość *ж.* тяѓучість, -чості́; кóвкість, -кості́. *Пор.* ciągliwy.

ciągliwy тяѓучий; (*про залізо* — *ще*) ковќий.

ciągłość *ж.* 1) безперер́вність, -ності́; *військ.* ~ działania безперер́вність (неперер́вність) во́єнних д́ій; 2) неперер́вність, неперер́вність; стáлість, -лості́; 3) пост́йність; повсякчáсність. *Пор.* ciągly.

ciągly 1) безперер́вний; неперер́вний (*рідше*); ~ła pogoda безперер́вна погóда; 2) *мат.* неперер́вний, неперер́вний; linia ~ła неперер́вна лі́нія; (*стійкий*) стáлий; proroecja ~ła стáла прорóрція; 3) (*у часі*) пост́йний; *торг.* ~ roryt пост́йний по́пит, -ту; ~le stosunki пост́йні стосóunki (вза́ємини, зв'язќі); *ел.* ~ prąd пост́йний стру́м, -му; (*що існує завжди* — *звичайно*) повсякчáсний; ~le kłopoty повсякчáсні турбóти, -бóт; $\diamond$ *ліс.* drzewo ~le д́ерево без сучќів;

ziemia ~ła с́уша, суході́л, -дóлу.

ciągnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) тягті́, -гн́у́, -гнеш, тягну́ти; ~ wóz тягті́ (тягну́ти) ві́з; 2) *перен.* тягті́, притяга́ти, прихиля́ти (до себе); ~ na swoją stronę на св́ій б́ік тягті́ (тягну́ти); wszystkim do siebie ~nie всіх притяга́е (прихиля́е) до себе; coś mnie do niego ~nęło менé тягло́ до ньóго; 3) (*перен.* — *по судах*) тяга́ти; 4) (*баритися*) тягті́ (шо *a.* з чим), зволіка́ти; ~ sprawę тягті́ спрáву (д́іло); 5) (*про птахів*) летіти (лечу́, летіш); dzikie gęsi ~ną на ро́дудnie д́икі ѓуси летя́ть (відліта́ють) у вирі́й; 6) (*йти вперед*) прохóдити, -джу́, -диш, просувáтися; wojska ~nęły przez... військá прохóдили (просувáлися) чéрез...; 7) *безос.* тягті́, тягну́ти; od drzwi ~nie тягне́ від д́верей; $\diamond$ *карт.* ~ bank метáти банк, банкува́ти, -кю́, -ќуеш; ~ fajkę смокта́ти лю́льку; ~ palcem рсzum водіти пáльцем по чо́му; *торг.* ~ weksel трасувáти вéксель; *розм.* ~ wino тягті́ (тягну́ти) вино́; ~ za język тягті́ (см́ікати) за яз́ик; ~ zyski одérжувати прибу́ток; ~ żuwót тягті́ (тягну́ти) л́ямку, лё́двє животі́ти; // ~ się 1) тягті́ся, тягну́тися, (*плентатися* — *ще*) волокті́ся, -лочу́ся, -лочéшься; 2) (*по судах*) тяга́тися; 3) (*займати простір*) тягті́ся, тягну́тися, протяга́тися; ~ną się łapy протяга́ються лані́; 4) (*у часі*) тягті́ся, тягну́тися, тривáти; ~ do nieskończoności тягті́ся без кінця́ (без кінця́-краю).

ciągnica *ж., tech.* канáт (л́інва, кодóла) фу́нікулéру.

ciągnięcie *n.* 1) тя́гнення; 2) (*про лотерею*) тира́ж, -ж́у́; 3) (*металів*) прокáтка; 4) *мисл.* тя́га.

ciągnięcie *n.* *див.* ciągnięcie,

- ciągnięty** *tech.* (*про дрів*) тягнений, волочений.
- ciągnik** *m.* трактор, -ра, тягач, -ча; ~ *gąsienicowy* гусеничний трактор.
- ciągnikowy** тракторний.
- ciągniony** *tech.* волочильний.
- ciągota** (*częściej w lm.*) -goty, -got, *ż.* 1) (*тіла*) потягування; 2) *мед.* ломбта; 3) (*мед.* — *дрож*) озноб, -бу.
- ciągówka** *ż.* *див.* **ciągnik**.
- ciąża** *ż.* вагітність, -ності.
- ciążek, -żka, m.** 1) *зменш.* гірка, важок, -жка; 2) (*лише в мн.*) гантелі, -лів.
- ciążenie** *n.* 1) давлення, тиснення; 2) *фіз.* тяжіння; *рґаво* ~ *nia powszechnego* закон загального тяжіння; 3) *див.* **rociąg II**.
- ciążyć, -że, -żysz, -żył** 1) (кому, czemu) бути тягарем (для ко́го, для чо́го); *ten obowiązek mi ~ży* цей обов'язок є для мене тягарем; 2) (*па кім, па сзут*) (*давити на що*) обтяжувати, -жую, -жуеш; *belka ~ży па ślupie* балка обтяжує стовп; 3) (*над кім, над сзут*) (*перен.* — *бути загрозою*) тяжіти (-жу́, -жіш і -жію, -жіеш) (над кім, над чим); *ucisk metropolii ~ży nad kolonią* гніт метрополії тяжіє (тяжіть) над колонією; 4) (*ку кому, ку czemu і до кого, до czego*) (*перен.* — *схилатися*) прагнути (чо́го а. до чо́го), відчувати (почувати) потяг (до ко́го, до чо́го); *Rząd tymczasowy ~żył ku monarchii* Тимчасовий уряд прагнув до монархії; *o głowa mi ~ży* в мене важка голова; *to mi ~ży па sercu* це лежить мені на серці; *па nim ~ży obowiązek* на ньому лежить обов'язок; *org. koszty ~żące* па *towarze* накладні витрати, -трат.
- cibora** *ż., bot.* (*Cyperus*) смікавець, -вця.
- ciborowate, -tych, bot.** (*Cyperaceae*) осокові, -вих.
- cicerone** *nieodm., m.* чичероне (*невідм.*).
- cichaczem** *przsl.* тихенько, нішком, ніщечком, тішком, тішком-нішком, тихцём.
- cichcem** *przsl. див.* **cichaczem**.
- cichnąć, cichnę, cichniesz, cichnął, cichnęli** *a. cichł, cichli* тихнути, стихати; (*по бурю, вітер і перен.* — *це*) вшухати.
- cicho** тихо; *присл.* ~, *як ма-kiem* *siał* тихо, як в úсі; (*говорити* — *це*) стіха.
- cichość** *ż.* тихість, -хості; (*відсутність шуму*) тиша.
- cichuśki** *przszcz. див.* **cichutki**.
- cichuśko** *przszcz. див.* **cichutko**.
- cichuteńki** 1) *пестл.* тихесенький; 2) (*зовсім тихий*) тихісінький.
- cichuteńko** 1) тихесенько; 2) тихісінько. *Пор.* **cichuteńki**.
- cichutki** *przszcz.* тихенький.
- cichutko** *przszcz.* тихенько.
- cichy** 1) тихий; (*про течію* — *це*) повільний; *Осеан Cichy* Тихий океан, -ну; *присл.* ~ **cha** *woda* *brzegi* *gwie* тіха вода грєблю рве, в тіхому болоті чорті водяться; 2) *торг.* негласний; ~ *wspólnik* негласний компаньон (спільник); *♦ фин.* ~ **che** аксьє акції, які не котіруються; ~ **che** *izy* скриті (проліті нішком) сльози (*род. сліз*); ~ **cha** *zasługa* невідомо заслуга; *розм.* *z ~cha* *reć* удаваний смиренник, тишкó.
- ciec, ciekne, ciekiesz, ciekł, ciekli** 1) текті (течу́, течеш); 2) (сзут) стікати, спливати (чим).
- cieciorka** *ż., orn.* тетєрка, тетєрючка.
- ciecz** *ż.* 1) рідинá; 2) *мед.* (*humor aequus*) волога в óці.
- cieczenie**: ~ *kgwi* витікання крòві, кровотєча.
- cieczka** *ż., myśl.* тічка.
- ciek, -ku, m.** 1) течія; 2) *анат.* (*canalis*) канáл, -лу, протóка.

ciekać się *mysl.* (про собак, вовків) паруватися, -руються.

ciekaw *predyk.* цікавий; ~ *jestem* цікавий я знати, мені цікаво.

ciekawić, -wie, -wiesz, -wił цікавити, -влю, -виш; // ~ *się* цікавитися.

ciekawie цікаво.

ciekawostka *ż.* цікава подробиця.

ciekawość *ż.* 1) цікавість, -вості; *zaspokoić czują* ~ задовольнити (вдовольнити) чію цікавість; 2) (*predykatywnie słowo*) цікаво; ~, *co też opowie nam to* цікаво, що він на те скаже.

ciekawska, -kiej, *ż.*, *pot.* надто цікава, -вої.

ciekawski, -kiego, *lm.* -scy, *m.*, *pot.* надто цікавий, -вого.

ciekawy 1) цікавий; (*що викликає зацікавлення — це*) інтересний; 2) (*мисл. — про собак*) з добрим нюхом.

ciekaący 1) текучий; 2) *div.* біляący.

cieklina *ż.* (*gir*) відріг, -рога, віднога.

ciekłość *ż.*, *fiz.* рідкість, -кості.

ciekły 1) *fiz.* рідкий; 2) (*мисл. — про собак*) спритний, з добрим нюхом.

cieknaący *div.* **ciekaący.**

cieknać *div.* **ciec.**

cielaczek, -czka, *m.*, *zdr.*, *pieszcz.* *div.* **cielątko.**

cielak *m.* *div.* **cielę.**

cielątko *n.*, *zdr.*, *pieszcz.* телятко.

cielec: *złoty* ~ *księż.* золотий телець, -льця.

cielenie się *n.* отелення (*лише докон.*).

cielośność *ż.* тілесність, -ності.

cielośny 1) тілесний; *ka ga* ~ *na* тілесна кара; 2) *peren.* плотський; *żądza* ~ *na* жага, хтівість, -вості.

cieleśnie: ~ *ukagać* піддати тілесній карі.

cielę, -lęcia, *lm.* -lęta, -ląt, *n.* 1) теля, -ляти; 2) *peren.* дурень, -рня; 3) оправа з телячої шкіри; 4) *мисл.* молодá сарна, лань,

-ні, козуля; *♠ зоол.* ~ *mogskie* тюлень.

cielęcina *ż.* телятина.

cielęcy телячий; *peren.* ~ *wiek* телячий вік, -ку.

cielętnik *m.* 1) телятник; 2) пасовище (пасовійсько) для телят.

cielica *ż.* телиця.

cieliczka *ż.* теличка.

cielić się, -li, -liła телятися, -литься.

cielisty 1) тілесного кольору; 2) (*o tili*) повнотілий.

cielna (*pro kowu*) тільна.

cielsko *n.*, *zgr.* туша.

ciemniaczko *n.*, *anat.* тім'ячко.

ciemniowu *anat.* (*parietalis*) паріетальний, пристінний.

ciemniernik *m.*, *bot.* (*helleborus*) чемернік, -ка; ~ *czagny* (*helleborus niger*) чемерний чорний.

ciemierzycza *ż.*, *bot.* 1) (*veratrum*) чемеріця; 2) (*scrophularia*) ранняк; 3) *div.* **ciemniernik.**

ciemie, -mienia, *lm.* -miona, -mion, *n.* 1) тім'я (*rod.* тім'я); *roz.* *nie w* ~ *bitu* не в тім'я бйтий; 2) *med.* лупа, струп на тім'ї немовляти.

ciemiega, -gi, *lm.* -gi, *m.* нездара, маруда, м'яло.

ciemieństwo *n.* *div.* **ciemiezenie.**

ciemieźca, -cy, *lm.* -cy, *m.* гнобитель, пригноблювач.

ciemiezenie *n.* гноблення, пригноблювання.

ciemieźciel, *lm.* -le, *m.* *div.* **ciemieźca.**

ciemieźcielka *ż.* гнобителька, пригноблювачка.

ciemieźzyć, -że, -żysz, -żył гнобити, -блю, -биш, неволити, пригноблювати, -люю, -люеш.

ciemieżyk, *m.*, *bot.* (*cypanchum*) ластовень, -вня.

ciemnawo темнувато, темненько.

ciemnawość *ż.* темнуватість, -тості.

ciemnawy 1) темнуватий, темненький; 2) *peren.* смуглявий, смуглий, смуглий.

ciemnia *ż.* 1) темне місце; темна кімната; 2) *fiz.* камера-обскура;

- 3) *фот.* темна кімната для проявлення негативів.
- ciemnica** *ж.* 1) темне місце; 2) *перен.* в'язниця; темниця (*поез., заст.*); 3) (*темнота*) темрява, темінь, -мені.
- ciemniczny** в'язничний; темничний.
- ciemnicza** 2.
- ciemnić**, -nię, -nisz, -nił затемняти, затемнювати, -нюю, -нююш; // ~ się *див.* ciemnieć.
- ciemnieć**, -nieje, -niejesz, -niał, -nieł 1) темніти; (*ставати більш темним — звичайно*) темнішати; (*ставати хмарним*) тьмаритися; (*смеркати*) сутеніти; 2) *перен.* тьмяніти; (*поступово втрачати блиск*) тьмаритися, мёркнути, мёрхнути; 3) (*втрачати зір*) сліпнути.
- ciemnik** *т.* 1) (*на лампу*) абажур, -ра, ковпак, -ка; 2) захисний козирок, -рка.
- ciemniuchno** *pieszcz.* *див.* ciemniutko.
- ciemniuchny** *pieszcz.* *див.* ciemniutki.
- ciemniusieńki** 1) *пестл.* темнёсенький; 2) (*зовсім темний*) темнісінкий.
- ciemniusieńko** 1) темнёсенько; 2) темнісінько. *Пор.* ciemniusieńki.
- ciemniutki** *pieszcz.* темнёнький.
- ciemniutko** *pieszcz.* темнёнько.
- ciemno** I *п.* *див.* ciemność.
- ciemno** II *przst.* темно; ~, choć oczu yuкоl темно, хоч в око стрель (хоч око виколи); $\diamond$ ~ tu w oczach йому потемніло в очах.
- ciemnobarwny** темноколірний, темнобарвний.
- ciemnoblond** *nieodm., przym.* темнорусий.
- ciemnobłękitny** темноблакитний.
- ciemnobrunatny** темнокоричневий.
- ciemnoczerwony** темночервоний.
- ciemnofioletowy** темнофіолетовий.
- ciemnogniady** темногнідий.
- ciemnooki** темноокий.
- ciemnoskóry** темношкірий.
- ciemność** *ж.* темрява, темнота; $\diamond$ *перен.* ~ ci egipskie тьма єгипетська; ~ oczu сліпотá.
- ciemnota** *ж.* (*про нещасття*) темнота.
- ciemnowłosy** темноволосий.
- ciemnożółty** темножовтий.
- ciemny** 1) *прям., перен.* темний; *перен.* ~ na stronę sprawy темний бік справи; *перен.* osoba spod ~nej gwiazdy темний тип; *фіз.* ~ne linie widma темні а. фрауенгоферові лінії спектра; ~ styl темний стиль, -лю; 2) (*сліпий*) незрячий, невидючий; $\diamond$ *фіз.* promienie ~ne невидимі промені, -нів; *фіз.* ~ne widma невидимі спектри, -рів.
- ciemń** *ж.* 1) темрява, темінь, -мені; 2) *перен.* п'тьма, тьма.
- ciemniak** *т.* 1) манекен; 2) мислячучело птаха.
- ciemnić**, -nię, -nisz, -nił затіняти, затінювати, -нюю, -нююш.
- ciemniogys**, -su, *т.* силуёт, -ту.
- ciemniować**, -niuje, -niujesz, -niował 1) *мал.* тиніти; 2) (*прям., перен.* — *виділяти*) відтіняти, відтінювати, -нюю, -нююш; 3) *городн.* затіняти, затінювати.
- ciemniowy** тиньовий; g u s u p e k ~ тиньовий рисунок, -нка, силуёт, -ту.
- ciemnisto** тиністо, тиняво; тинясто. *Пор.* cienisty.
- cienistość** *ж.* тиністість, -тості, тинявість, -вості.
- cienisty** тиністий, тинявий; тинястий (*рідко*).
- cieniuchno** *pieszcz.* *див.* cieniutko.
- cieniuchny** *pieszcz.* *див.* cieniutki.
- cieniusieńki** 1) *пестл.* тонёсенький; 2) (*зовсім тонкий*) тонісінький.
- cieniusieńko** 1) тонёсенько; 2) тонісінько. *Пор.* cieniusieńki.
- cieniutki** *pieszcz.* тонёнький.
- cieniutko** *pieszcz.* тонёнько.
- cienki** 1) *прям., перен.* тонкий; (*субтильний — ще*) витончений; *анат.* jelito ~kie тонка кишка; ~ słuch тонкий (витончений) слух, -ху; 2) *перен. жарт.* (*про напої*) рідкий; ~kie mle-

- ко рідке (водяне) молоко; ~ка кава рідка кава, рідке кофе; (про пиво, вино) легкий, німецький, слабкий; (про їжу) скупий; (недостатній) скромний; ~ obiad скромний обід, -ду; $\diamond$ мисл. ~ z wierz дрібний звір, -ра.
- cienko** тонко; витончено; присл. gdzie ~, tam się wie де тонко, там і рветься; $\diamond$ перен. śpiewać ~ бути в скрутному становищі. Пор. cienki 1.
- cienkoni** тонконогий.
- cienkość** ж. тонкість, -кості; витонченість, -ності. Пор. cienki 1.
- cienkusz** m. 1) легкий півно, півпиво; 2) (у пивоварстві) пивна гуща; 3) (слабкий алкогольний напій) бурда.
- cień, lm. -nie, m. 1)** тень, -ні; ~ o drzew тень від дерев; перен. chodzić z kim jak ~ ходити за ким як тень; мал. dawać ~nie класти тіні; перен. ledwo z niego pozostał ~ залишилася тільки одна тень від нього; lekąć się własnego ~nia боятися власної тіні; перен. ~ nadziei тень (проблеск) надії; перен. ~ rzucić па кого кидати тень на кого; перен. trzymać się w ~niu триматися (держатися) в тіні; 2) (затінене місце) затінок, -нку; (в спеку — це) холодок, -дка; sprząść w ~niu відпочити (спочити) в затінку (в холодку); $\diamond$ перен. niema w tym i ~nia prawdy немає в цьому ні крихти правди; поєз. w ~niu czyich skrzydeł під покрівом чийх крил, під чийм захистом.
- cieńszeć, -czeje, -czejesz, -czaj, -czeli** тоншати; (про людину — це) худнути.
- cieplarnia** ж. теплиця.
- cieplarniany** тепличний.
- ciepleć, -leje, -lejesz, -la!, -leli** тепліти, теплішати.
- cieplica, (częściej w lm.) -lice, -lic, ż. 1)** лікувальні теплі джерела, -рел; курорт з теплими джерелами; 2) теплі краї (род. країв); (для птахів) вірій, -рію.
- cieplizny** див. ciepłarniany.
- cieplić, -le, -lisz, -lił** отеплювати, -люю, -люеш.
- cieplik, blm., m., chem., hist.** теплець, -лецю, флогістон, -ну.
- cieplny** fiz. тепловий.
- ciepluchny** pieszcz. див. ciepłutki.
- cieplusięki 1)** пестл. теплесенький; 2) (зовсім теплий) теплісенький.
- cieplusięko 1)** теплесенько; 2) теплісенько. Пор. ciepłusięki.
- cieplutki** pieszcz. тепленький.
- cieplutko** pieszcz. тепленько.
- cieplawy** теплуватий, тепленький.
- ciepło** I n. 1) тепло; 7 stopni ~ła 7 градусів тепла; перен. mówić z ~łem говорити тепло; 2) (якість, властивість) теплота, теплість, -лості; ~ powietrza теплота повітря; 3) фіз. теплота; ~ utajone захована (латентна) теплота; ~ właściwe питома теплота.
- ciepło** II przst. тепло; ~ się robi тепліє, теплішає, робиться (стає) тепло; ~ się ubiegać тепло одягатися; $\diamond$ розм. żart. trzymaj się ~! бувай здоров! тримайся!
- cieplobarwność** ж., fiz. термохрз, -зу.
- cieplodajność** ж., fiz. теплопродуктивність, -ності.
- cieplojemność** ж., fiz. теплоємність, -кості.
- ciepłokres, -su, m., meteor.** термограф.
- ciepłokrwiste, -tych, zool.** теплокрівні, -них.
- cieplomierz, lm. -rze, m., spec.** тепломір, -ра.
- cieponośny** теплоносний.
- cieporodność** ж., fiz. теплотворність, -ності.
- cieporodny** fiz. теплотворний.
- ciepłostan, -nu, m., meteor.** середня температура.
- ciepłostka** ж., fiz. калорія.
- ciepłość** ж. теплість, -лості.

ciepłota *ж.* теплотá.

ciepłownia *ж., tech.* теплоелектро-
стáнція.

ciepły тéплий; *перен.* ~le ргзу-
jęсiе тéплий прийóм, -му; sło-
wo ~le тéпле слóво; $\diamond$ *перен.*
жарт. ~ła wdówka багáта
вдовичка; dać со ~łą гęкá
передáти що в спáдщину ше
за життjá; *перен. iron.* ~ła
woda (~le kluski) лемiшка,
квáша, мамóла, бамбула.

cierkać *див.* ćwierkać.

cierkanie *n. див.* ćwierkanie.

cierknać *dok. див.* ćwierkać.

cierlica *ж., roln.* тёрниця, тёрлиця,
тiпáлка.

ciernica *ж., zool. (maja)* павукáнь
колючий.

ciernić, -nię, -nisz, -nił обгорóджу-
вати терникóм, терніти.

ciernie *blm., n.* терні, -нів, тёрня.

**cierniec, -nieje, -niejesz, -niał, -nie-
li** заростáти тернáми (тёрням).

ciernik *m.* 1) *ixt. (gastrosteus acu-
leatus)* колючка звичáйна;
2) *ент. (hispa)* тернóх, -хá;
3) *бот. (lucium)* повій, -вóю.

cierniopletwe, -wych, icht. колючо-
пёрі, -рих.

cierniopromienne, -nych, icht. див.
cierniopletwe.

cierniowaty 1) терноподібний;
2) (з терням) терністий.

cierniowy 1) тернóвий, теренóвий;
2) *перен.* тернóвий; ~wa ко-
го па тернóвий вінóк, -нкá; $\diamond$
~ płot тернóвий живопліт,
-плóту; *анат.* w y g o s t e k ~
(processus spinosus) остістий
(терністий) пáросток (відрó-
сток).

cierniówka *ж. (ягода)* тёрен, -рну.

ciernisko *n.* 1) зáрості тернику,
тернік, -кú, тернóвище; 2) збиł.
тёрня.

ciernistość *ж., bezpr., przep.* терні-
стість, -тості.

ciernisty *bezpr., przep.* терністий;
~ta droga терністий шлях
(род. шляхú), терніста путь,
-ті.

cierny *spec.* терткóвий.

cierni, lm. -nie, m. колючка;
(розм. — ще) шпiлька, шпiчка;
gdzież jest róža bez ~ni?
немає трóйнди без колючóк.

cierpiący хвóрий; $\diamond$ ~ pędzē
який (що) живé в злиднях;
zadanie nie ~се z włóki
невідклáдне завдáння.

cierpieć, -pię, -pisz, -piał, -pieli
1) страждáти; tyle ~piatem
я так страждáв; 2) (*переноси-
ти*) терпіти, -плó, -пиш; ~
głód терпіти гóлод; nie ~
(кого) не терпіти (когó); g z e s z
nie ~pi z włóki спрáва не-
гáйна (невідклáдна), спрáва не
тёрпить зволікáння; 3) (па со)
(про стан здоров'я) хворіти (на
що і чим); ~ па ból zębów
хворіти на зúби (зубáми).

cierpienie *n.* 1) страждáння; 2) хво-
рóба. *Пор.* cierpieć 1, 3.

cierpiętnik, lm. -су, m., iron. стрáд-
ник, страждáльник, страдáлець,
-льця.

cierpkawy терпкувáтий.

cierpki 1) терпкий; ~kie wino
терпкé винó; 2) *перен.* нелю-
б'язний, неласкáвий; (про мiну)
кiслий; (про слова) докiрливий.

cierpko 1) тёрпко; 2) нелюб'язно,
неласкáво. *Пор.* cierpki.

cierpkość *ж.* 1) тёрпкiсть, -кості;
2) нелюб'язність, -ності, нела-
скáвість, -вості. *Пор.* cierpki.

cierpliwie терплjáче, терпелiво.

cierplivość *ж.* 1) терплjáчiсть, -чо-
сті, терпелiвiсть, -вості; 2) (*стан*)
терпіння, терпéць, -пцió (*розм.*);
uzbroić się w ~ запастiся
терпінням; ~ się w u s z e g r a -
ła терпéць увiрвáвся.

cierpliwu терплjáчий, терпелiвий.

cierpnać, -nę, -niesz, -nął, -nęli
1) тёрпнути; (*від страху — ще*)
цiпеніти; 2) ставáти терпкiм.

cierzeniec, -ńca, lm. -ńce, m., ryb.
сак, рибáльська сiтка.

ciesiak *m., tech.* теслó, бáрда.

ciesielczyk, lm. -ki, m. 1) заст. тес-
лярський учень, -чня; тесляр-
чúк, -кá; 2) син теслярá (теслі),
теслярéнко.

ciesielka *ж. див. ciesielstwo.*

ciesielski *теслярський.*

ciesielstwo *п. теслярство.*

ciesielka *ж., pot. див. ciesielstwo.*

cieszyć, -szę, -szysz, -szył *радувати, -дую, -дуеш, тішити; // ~ się (z czego) радіти (з чого), радуватися, тішитися (ким, чим);*
 ◊ ~ *dobrą opinią* *мати добру репутацію; ~ wielkim zainteresowaniem* *викликати великий інтерес (велике зацікавлення); ~ z ufa-aniem* *мати довіря (довіру); zebrańia ~szą się* *dużą frekwencją* *збори охоче відвідують.*

Cieszyn *т. Тешен.*

cieśla, -li, *lm. -le, m. тесляр, -ра, тесля.*

cieślarnia *ж. теслярська майстерня.*

cieślarstwo *п. див. ciesielstwo.*

cieśnić, -nię, -nisz, -nił *тіснити.*

cieśnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli *ставати тісним, тіснішати.*

cieśnina *ж. 1) тіснина; 2) (в горах) ущелина, міжгір'я, межгір'я; 3) (на морі) протока;*
 ◊ *anat. ~ gardła (isthmus laucium)* *вхід у зів.*

cieśń *ж. 1) anat. (isthmus) вхід (род. входу), перемичка, перешийок, -шийка; 2) див. cieśnina l.*

cietrzew, -wia, *lm. -wie, m., orn. 1) тетерев, тетерюк, -ка, тетєря, тетєрвák, -ка; 2) перен. недотєпа, роззява; ◊ ~ głuchу* *глухár, -рjа.*

cietrzewi *тетєрячий.*

cietrzewka *ж., orn. тетєрка, тетєрючка.*

cięcie *п. 1) різання; рубання; пор. ciąć 1; 2) (гострим знаряддям) удár, -ру; 3) мед. (sectio) різтин, -ну; cesarskie ~ кєсарів різтин; 4) сад. підрізка; ◊ (z a) jednym ~ciem* *одним махом, з одного маху.*

cięciwa *ж. 1) тятивá; 2) мат. хорда.*

cięciwomierz, *lm. -rze, wojs., m. хордокутомір, -ра.*

ciągi, ciągów *blp., pot. 1) прочу-*

хán, прочухánка; dać komu ~ *дати кому прочухána; 2) перен. невдáча; підсил. порáзка; w ziąć ~* *заснáти невдáчи (порáзки).*

ciągiel, -gla, *lm. -gle, m. 1) зал. тjага тjаговóго апарáта; 2) див. cyingiel.*

ciągło *п., kol. зчіпка, упряжний прилад, -ду.*

ciętość *ж. гóстрість, -рості. Пор. cięty 2.*

cięty 1) *різаний; гапа ~ta* *різана рána; 2) (перен. — ущипливо дотепний) гóстрый; ~ta* *odpowiedź* *гóстра відповідь, -ді; ~te* *pióro* *гóстре перó; ◊ мед. ~te* *bańki* *кровосóсні бáнки, -нок; с.-г. ~te* *ziarno (дроблена крупа)* *січка; kwiaty ~te* *зрізні квіти, -тív.*

ciężar, -gu, *m. 1) вагá (лише в одн.), важká рiч (род. рéчі); ugiąć się* *pod ~rem* *згинáтися під вагóю; 2) перен. тjагár, -рjа; w ziąć* *na siebie ~* *взяти на сєбе тjагár; być* *komu ~rem* *бўти тjагарєм для кóго; 3) фіз. вагá; ~* *właściwy (gątownowy)* *питóма вагá; ~* *atomowy* *átomна вагá; ◊ ек. ~гу* *группо* *ве подáтки від земельно* *влáсно* *стi (на земельну влáсність).*

ciężarek, -gka, *m. гiрjа; зменш. гiрка, важóк, -жкá.*

ciężarność *ж. вагiтність, -ності.*

ciężarny 1) *навантáжений; 2) (про жiнку) вагiтна; 3) перен. багáтий (на що); чревáтий (чим) (зридка); ~ w* *pastęstwa* *багáтий на нáслідки.*

ciężarowy *вантáжний; ◊ auto-* *mobil ~* *вантáжний авто-* *móbil, вантáжна машiна; ро-* *ciąg ~* *товáрний пóзд.*

ciężarówka *ж. грузовiк, -кá.*

ciężecь, -zeję, -żejesz, -żał, -żeli *див. ciążycь.*

ciężenie *п. див. ciążenie.*

ciężkawy *важкувáтий, важкєнбкий. ciężki 1) прjам., перен. важкiй; вiйськ., перен. ~ka* *artyleria*

- важкі артилерія; *військ.* ~kie działo важкі гармата; ~kie metale важкі метали, -лів; ~ styl важкий стиль, -лю; 2) (*перен.* — *трудний, болісний*) тяжкий; ~ rogóda тяжкі ро́ди (полóги); б) *жарт.* тяжкі справа; ~ cios тяжкий удар, -ру; $\diamond$ *військ.* ~ karabin maszynowy станковий кулемет; *жарт.* ~ idiota півний (кру́глий) ідіот; ~ błąd гру́ба помі́лка.
- ciężko** 1) ва́жко; ~ chodzić ва́жко ходіти, -джу́, -диш; 2) тя́жко; ~ gaппу тя́жко поранений; ~ mi na sercu мені тя́жко на се́рці; ~ przewinіć się тя́жко провинітися (проступітися); $\diamond$ ~ mówić за́ікати́ся, насі́лу говорі́ти, бу́ти недорі́кою. *Пор.* ciężki.
- ciężkomierz**, *lm.* -rze, *fiz.*, *m.* *div.* *areometr.*
- ciężkómówny** 1) за́куватий; (з *невизначеною вимовою*) косноязичний, недорікуватий, недомовний; 2) з витієватим стилем.
- ciężkomyślny** *pot.* важкодум.
- ciężkopog** 1) (*y* *ходьбі*) важкий; 2) *перен.* важкий на підйом.
- ciężkostrawny** нелегко́стра́вний, нестра́вний.
- ciężkość** *ż.* 1) ва́жкість, -кості; 2) тя́жкість; ~ czegóбу тя́жкість хвороби; *пор.* ciężki; 3) *fiz.* wagá; *środek* ~ci центр ва́ги.
- ciężkowaty** важкува́тий, важкенький.
- ciężkozbrojny** *wojs.*, *hist.* тяжкоозбро́ений.
- ciężuć** *div.* сіа́жу́с.
- ciocia** *ż.* тітка.
- ciocin** тітчин.
- ciolek**, -lka, *m.* бичо́к, -чка́.
- cios**, -su, *m.* 1) *прям.*, *перен.* у́дар, -ру; *jednym* ~sem (od *jednego* ~su) одні́м у́даром, з одно́го у́дару; *odbić* ~ відбі́ти (па́рирувати) у́дар; ~ *rozstrzyga*jący (osta-
- teczny*) ви́риша́льний (оста́точний) у́дар; *zadac* komu ~ *zadati* komу́ у́дар; *перен.* ~ *bolesny* тяжкий у́дар; 2) те́саний ка́мінь, -меню; (*ридше*) те́сане дере́во, тес, -су.
- ciosać**, *ciosam*, *ciosasz* (*a.* *cieszę*, *cieszysz*), **ciosał** теса́ти (тешу́, тешеш); *перен.* ~ *komu* *kolki* *na* *glowie* теса́ти ко́му кіл на голо́ві.
- ciosanie** *n.* теса́ння.
- ciosany** те́саний; ~ *ne* *drzewo* те́сане дере́во.
- ciosarka** *ż.*, *tech.* теса́льна ма́шина.
- ciosowy** тесо́вий; *kamień* ~ тесо́вий ка́мінь, -меню; $\diamond$ *спорт.* *guch* ~ за́мах, -ху.
- ciota** *ż.*, *zgr.* тітка.
- ciotczany** *div.* ciotczyn.
- ciotczyn** тітчин.
- cioteczka** *ż.*, *pieszcz.* тіточка, тітонька, тіту́ся.
- cioteczny** двою́ридний; ~ *brat* двою́ридний брат, тітчин син.
- ciotka** *ż.* тітка.
- ciotkować**, -kuje, -kujesz, -kował (*komu*) *pot.* виступа́ти в ро́лі тітки; (*перен.* — *ще*) піклува́тися (дба́ти) (про ко́го).
- ciotuchna** *ż.*, *pieszcz.* *div.* cioteczka.
- ciotula** *ż.*, *pieszcz.* *div.* cioteczka.
- ciotunia** *ż.*, *pieszcz.* *div.* cioteczka.
- cipl!** *cipl!* *wkrz.* ціп! ціп!
- cipka** *ż.*, *dziec.* (*про* *курча*) ціпка, ціпа.
- ciroza** *ż.*, *med.* (*cirrhosis*) цирро́з, -зу, змо́рщування.
- cis** I *m.* тис, -са; (*про* *деревину*) тис, -су.
- cis** II *muz.* до дієз.
- Cisa** *ż.* Ті́са.
- cisak** *m.* гні́дій, -до́го, гні́дко́, гні́дан, -на́.
- cisawica** *ż.*, *med.* (*Addisoni morbus*) хвороба А́ддісо́на, броне́зова хвороба́.
- cisawy** (*про* *ко́ня*) ясно́гні́дій, кашта́новий.
- ciskać**, *cisnąć*, -nę, -niesz, -nął, -nęli шпу́рляти, шпу́рну́ти, шви́ргати, шви́ргону́ти; ~ *kamienia*

- мі шпурляти камінням; $\diamond$ ~ рієнієдзмі сіяти (розкида́тися) грішми; // ~ сіє (в гніві) кидатися, кінутися, метатися, метнутися, борсатися; $\diamond$ перен. ~ як губа па вєдсе бі́тися як ри́ба об лід.
- cisnąć, -snę, -śniesz, -snać, -snełi** 1) давіти, -влю́, -виш; (*про взуття*) муляти, мулити; 2) (па кого) перен. натиска́ти, натіскувати, -кую, -куєш, тіснути (на ко́го); 3) (*книжки*) друкува́ти, -кую, -куєш; **ciśnięto** в друкарні; 4) (кого, со) перен. гніти́ти (гнічу́, гнітиш); 5) (*го-рихи*) розколювати, -люю, -люєш; // ~ сіє протіскуватися, пропиха́тися, протівплюватися, -лююся, -люєшся; $\diamond$ *góźne myśli ~ną mi się do głowy* різні думки лізуть мені в го́лову.
- cisowate, -tych, bot. (taxineae)** тісо́ві, -вих.
- cisowy** тісо́вий.
- cisza** *ż.* ти́ша; $\diamond$ ~ *morska* штиль, -лю.
- ciszyć, -szę, -szysz, -szył** втихомірювати, -рюю, -рюєш; // ~ сіє втихомірюватися.
- ciśnienie** *n., fiz., med.* тиск, -ку, тіснення; *fiz.* ~ *atmosferyczne* атмосферне тіснення; *med.* ~ *krwi* кров'яний тиск.
- ciū!** *wkrz.* 1) (*вираз смакового задоволення*) тц; 2) (*на свиней*) аса́, ацю́, ачу́!
- ciuciubabka** *ż.* піжмурки, -рок, жму́рки; *прям., перен.* *grać z kim w ~kę* гра́ти(ся) з ким в піжмурки.
- ciūlacz, lm. -cze, m.** скна́ра.
- ciūlać** склада́ти копію до ко́пійки; (*виявляти скупість*) скна́рити, скна́рува́ти, -рюю, -рюєш.
- ciur:** *złożyć usta w ~* зібра́ти губи на шнурок.
- ciura** *ż., pot.* 1) (*невеличка погана кімнатка*) хі́жа, хі́жка;
- 2) (*тюрма*) хо́лодна, -ної, буцега́рня; *w prakowac kogo do ~ru* засади́ти ко́го в хо́лодну (в буцега́рню).
- ciurać, -pię, -piesz, -pał, ciurnąć, -nę, -niesz, -nał, -nęli** (*сокирою*) цю́кати, цю́кнути.
- ciuraga** *ż.* 1) па́лиця-топірець татра́нських го́рян (верхови́нців); 2) погане́нка сокі́ра, сокирчи́на, цю́калка.
- ciuranina** *ż., pot.* цю́кання.
- ciuras:** *odesać ~sem przest.* відпра́вити ета́пним поря́дком (ета́пом, по ета́пу).
- ciurka** *ż., zdr. div.* **ciura** 1.
- ciurnąć** *div.* **ciurać.**
- ciur!** *wkrz.* (*звук текучої рідини*) цю́р! дзю́р! (*на домашню птицю*) ~, ~ ціп, ціп!
- ciura, -ry, lm. -ry a. -rowie, m.** 1) *розм.* незда́ра, роззя́ва, га́ва; 2) *іст.* джу́ра.
- ciurczeń, -czę, -czesz, -czal, -czeli** *div.* **ciurkać.**
- ciurkać, ciurknać, -nę, -niesz, -nał, -nęli** 1) (*про воду*) дзю́рча́ти, -чу́, -чіш, задзю́рча́ти, дзю́ркотати, -кочу́, -кочеш, задзю́ркотати, дзю́ркоті́ти, -кочу́, -коті́ш, задзю́ркоті́ти, журча́ти, зажу́рча́ти; 2) (*про птахів*) цвіри́нькати, цвіри́ньча́ти, цвіри́нькнути; 3) (*про комах*) цві́рча́ти, зацві́рча́ти, цві́ркати, зацві́ркати, сцю́рча́ти, засцю́рча́ти.
- ciurkiem przst.** цю́рком, дзю́рком.
- ciurknać** *div.* **ciurkać.**
- ciwun, lm. -ni, m., hist.** тиву́н, -на́.
- ciźba** *ż.* 1) тиск, -ку, тісняява, да́вка; 2) (*про збіговище людей*) на́товп, -пу (*лише в одн.*), юрба́, юрма́.
- ciźemka** *ż., zdr. div.* **ciźma.**
- ciźma** *ż., arch.* під шнурова́ного чере́вка.
- sklenie** *n.* нудо́та.
- skliwica** *ż., bot. (scilla)* про́ліска, про́лісок, -ска.
- skliwie** *div.* **skliwo.**
- skliwo** нудо́тно; $\diamond$ ~ *mi* мене́ нуді́ть, мене́ нудно́.

ckliwość *ж.* 1) нудотність, -ності; 2) *мед.* (*pausea*) нудота.

ckliwy 1) нудний; *перен.* ~ *we gadanie* нудна балаканія; 2) (*що викликає нудоту*) нудотний; ~ *z rach* нудотний за-пах, -ху.

cknić: *ckni mi się* менé нудить.

clearing, -*gu*, *m.*, *fiz.* кліринг, -гу.

clić, cłe, cłisz, cłił 1) накладати міто, обкладати міто; 2) сплачувати міто.

clo *n.* міто; ~ *ochronne* охоронне міто; ~ *pałożyc* накладати міто; ~ *opłacić* сплатити міто; ~ *przywowe* ввізне міто.

clowy *див.* *celny* II.

cmientarnik, *lm.* -*су*, *m.* кладовищеньський сторож.

cmientarny кладовищеньський.

cmientarz, *lm.* -*rze*, *m.* кладовище; (*при церкві*) цвінтар, -ря.

cmientarzowy *див.* *cmientarny*.

cmientarzysko *n.* 1) *збіл.* велике кладовище; 2) *археол.* старовинне кладовище, поля поховання.

cmok! *wkrz.* цмок!

cmokać, cmoknąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli цмокати, цмокнути.

cmokanie *n.* цмокання.

cmoknąć *див.* *cmokać*.

сна: *do* ~ до рѣшити, до останку, дотла, дощенту, геть-чи́сто.

cmota *ж.* 1) доброчесність, -ності, чеснота; 2) (*лише в мн.*) доблесть, -ті; ~ *ty obywatelskie* громадянська доблесть; $\diamond$ ~ *ty kopia* позитивні якості коня.

cmotka *ж.* 1) удавана (лицемірна) доброчесність, -ності; 2) (*перен.* — *про людину*) лицемір, -ра, святѣнник, святоша.

cmotliwie доброчесно, чеснотливо.

cmotliwiec, -*wca*, *lm.* -*wcy*, *m.*, *iron.*, *robłaz.* праведна душа.

cmotliwość *ж.* доброчесність, -ності.

cmotliwy доброчесний, чеснотливий.

сny *arch.* шановний.

co *zaim.* 1) (*питальний*) що; ~ *ci jest?* що з тобою?; 2) (*не-*

означений) що; *o powiedz* ~ *ciekawego* розкажі що цікаве; 3) (*відносний*) (*із співвідносним словом у головному реченні*) що; *to, ~ mówisz, jest słuszne* те, що ти говориш, слүшне; (*лише в називному і знахідному*) що; *towarzysz ~ był tu wczoraj* товариш, що був тут учора; $\diamond$ *jak przujdzie ~ do czego* як прийде до діла, як дійде(ться) до чо́го; ~ *do glosza* до (останньої) копійки; ~ *do wiadomej ci sprawy* щодо відомої тобі справи; *прик.* ~ *głowa*, *to rozum* що голова, то й рózум; ~ *gorszy* шонайгірший (якнайгірший); ~ *kon wyskoczy* навскáч, вско́ки, навско́ки, ско́ком; *прик.* ~ *kraj*, *to obycaj* що край, то й звичáй, що крини́ця, то й води́ця; ~ *krok* на ко́жному кро́ці; *krzycze ~ głosu* крича́ти на все го́рло (на весь го́лос), горла́ти; ~ *lepsz* шонайкра́щий (шонайлі́пший, шонайлү́ччий, якнайкра́щий, якнайлі́пший, якнайлү́ччий); ~ *mi tam!* е, що мені! *nie ma ~ czekać* нічого (нема́ чо́го) чека́ти; *nie ma ~, trzeba się wrocic* нічого не вдієш (нічого робити), трéба поверну́тися (верну́тися); ~ *nie rół worka* máло не (трóхи не) полови́ну мішка́ (півмішка́); *artysta ~ się zowie* арти́ст, що назива́ється; *wyciąć wszystkich ~ do jednego* (~ *do nogi*) віри́зати всіх до о́дного (до но́гі); *розм.* ~ *tu czekasz* чо́го тут чека́еш; ~ *za wieczór!* що за ве́чір! *арх.* ~ *zacz?* що за о́дін? хто та́кий? ~ *z gubsza* а) як-та́к, так-ся́к; б) здебільшого.

co *badź* *zaim.* що-небу́дь, будь-що́.

co *chwila* *przst.* щохвилі́ни.

co *chwile* *przst. div.* *co chwila*.

co *do joty* *przst.* точнісінько.

codziennie щоденно.
 codzienny щоденний; gazeta
 ~на щоденна газета; $\diamond$ arty-
 kuly ~nej potrzeby товари
 широкого вжитку (ширвжитку).
 co dzień *przst.* щодня.
 cofacz, *lm.* -cze, *m.*, *tech.* клавіш
 зворотного ходу.
 cofać, cofnąć, -nę, -niesz, -nął,
 -nęli 1) подавати назад, подати
 назад; ~fnać kopie подати
 назад коней; (*годинник*) пере-
 водити назад, перевести назад;
 2) *перен.* брати назад, взяти
 назад; ~fnać obietnicę взяти
 назад обіцянку; *офіц.* касу-
 вати, -с'ю, -с'юеш, скасовувати,
 -вую, -вувеш, скасувати; ~fnać
 rozkaz скасувати наказ; $\diamond$
 ~fnać głowę відхопити (відсмик-
 нути) руку; //~ się 1) подава-
 тися назад, податися назад, від-
 ступати, відступити, -плю, -пиш;
 2) *військ.* відступати, відступи-
 тися; 3) (*z szum*) *перен.* відмов-
 лятися, відмовитися, -влюся,
 -вишся (від чого); $\diamond$ nie
 ~fnać się przed obowiąz-
 kiem не занедбати (не зане-
 хаяти) обов'язку.
 cofanie się *n.*, *wojs.* *div.* odwrót.
 cofnąć *div.* cofać.
 cofnięcie *n.* 1) подання назад;
 переведення назад; 2) взяття
 назад, скасування; *пор.* cofać;
 //~ się 1) подання назад, від-
 ступ, -пу; 2) відступ; 3) від-
 мовлення. *Пор.* cofać się.
 co godzina *przst.* щогодини.
 co godzinę *przst.* *div.* co godzina.
 codzienny щогодінний.
 co godziny *przst.* *div.* co godzina.
 co gorsza *wyraz modalny* найгір-
 ше те, що...
 cokolwiek I *zaim.* що-небудь, будь-
 що; $\diamond$ ~ tu dasz, straci
 що б йому не дав, змарнує; ~
 by było що б не було.
 cokolwiek II *przst.* тріхи, дещо.
 cokolwiek bądź *zaim.* *div.* cokol-
 wiek I.
 cokol, -kolu, *m.*, *archit.* цоколь,
 -лю.

co krok *przst.* на кожному кроці.
 comber, -bra, *m.*, *kul.* філє (*невідм.*);
 полядвизця (*рідко*).
 comberek, -rka, *m.*, *zdr.* *div.* com-
 ber.
 co miesiąc *przst.* щомісяця, що-
 місячно.
 comiesięczny щомісячний.
 co najmniej *przst.* щонайменше.
 co najwięcej *przst.* щонайбільше.
 co najwyżej *przst.* *div.* co najwię-
 cej.
 konferencier, *lm.* -rzy *a.* -rowie,
m. конферансє (*невідм.*).
 conopnie щоночі, кожноі ночі, що-
 нічно.
 conopny щонічний.
 co rągu *przst.* щодуху.
 co rędu *przst.* миттю, вмить,
 цю ж мить.
 co prawda *wyraz modalny* що-
 правда, правда.
 co prędzej *przst.* мершій, хутчій.
 coraz щораз; ~ wyżej щораз
 (все) вище; ~ lepiej щораз
 (все) краще (ліпше).
 corocznie щоріку, щорічно.
 coroczny щорічний.
 co rok *przst.* *div.* co roku.
 co roku *przst.* щоріку, щорічно.
 co rusz *przst.* щохвилини.
 co ryciej *przst.* мершій, хутчій.
 co sekundę *przst.* *div.* co sekundy.
 co sekundy *przst.* щосекунди.
 co sił *przst.* шосили.
 Costarica *ż.* Коста-Ріка.
 coś I *zaim.* щось; powiedzieć
 ~ wesołego сказати щось
 веселе.
 coś II *przst.* 1) чогось; ~ nie
 przychodzi чогось не при-
 ходить; 2) (*приблизно*) щось
 із; ~ dwa miesiące щось
 із два місяці, якихось два мі-
 сяці.
 cośkolwiek *div.* cokolwiek I.
 coś niecoś *przst.* дещо.
 co tchu *przst.* щодуху.
 co tydzień *przst.* щотижня.
 cotygodniowy щотижневий, тижне-
 вий.
 co tylko тільки що, тільки-но,
 щойно.

co wieczór *przst.* шовечір, шовечора.

córa *ż.* *div.* córka.

córeczka *ż., zdr., pieszcz.* доня, донька.

córka *ż.* дочка.

córchna *ż., pieszcz.* донечка, дочечка.

córunia *ż., pieszcz. div.* córuchna.

córusia *ż., pieszcz. div.* córuchna.

córusz *ż., pieszcz. div.* córuchna.

cóż *zaim.* що ж.

cuchnący смердючий, зловонний, вонючий.

cuchnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli смердіти, -джу, -діш, воняти (чим).

cuchnienie *n. div.* cuchnięcie.

cuchnięcie *n.* сморід, -роду.

cucić, -cę, -cisz, -cił приводити до притомності (кого).

cud, -du, lm. -da a. -dy, m. чúdo (мн. чудеса); діво (*заст.*); *перен.* ~dów d o k a z y w a ć робіти (творити) чудеса.

cudacki *div.* cudaczny.

cudactwo *n.* 1) дивáцтво, чудáцтво; 2) (*розм. — річ*) чудеса, -дес.

cudaczec, -czeję, -czejesz, -czał, -czeli ставати дивакóм (чудакóм).

cudaczka *ż.* дивáчка, чудáчка, чудна, -ної.

cudacznie 1) по-дивáцькому, по-чудáцькому; 2) чúдно, дівно. *Пор.* cudaczny.

cudaczność *ż. div.* cudactwo 1.

cudaczny 1) чудáцький, дивáцький; 2) (*дивовижний*) чудний, дівний.

cudaczyć, -cę, -czysz, -czył химерувати, -рюю, -рюеш, чудити, -діш, -дять, дивáчити.

cudak, lm. -cy a. -ki, m. дивáк, -ка, чудáк, чудний, -ного.

cudem *przst.* (якімсь) чúдом, дівом; ~ u p i k n a ć ś m i e r c i (якімсь) чúдом (дівом) уціліти.

cudnie чудóво.

cudny чудóвий.

cudo *n.* 1) чудасія (*розм.*); 2) *div.* cud.

cudotwórca, -cy, lm. -cy, m. чудогвóрець, -рця.

cudotwórczość *ż.* чудотвóрна сила, чудодійність, -ності.

cudotwórczy чудотвóрний, чудодійний.

cudować się, -duję, -dujesz, -dował чудувáтися, -дуюся, -дуюсь.

cudowisko *n.* (*незнане явище*) чúdo, діво.

cudownie 1) чудóво; 2) *div.* cudem.

cudowność *ż.* 1) чудесність, -ності; 2) чудóвість, -вості. *Пор.* cudowny.

cudowny 1) чудесний; 2) *перен.* чудóвий; ~ne dziecko вундеркінд.

cudze, -dzego *n.* чужé, -жóго.

cudzo чужо.

cudzokrajowiec, -wca, lm. -wcy, m., przest. div. cudzoziemiec.

cudzołożca, -cy, lm. -cy, m., przest. div. cudzołożnik.

cudzołożnica *ż., przest.* перелюбниця.

cudzołożnik, lm. -cy, m., przest. перелюбник, перелюбець, -бця.

cudzołożny *przest.* перелюбний.

cudzołożyć, -że, -żysz, -żył *przest.* перелюбчинити, -ню, -ниш, перелюбствувати, -вую, -внеш.

cudzołóstwo *n., przest.* перелюбство, перелюб, -бу.

cudzoziemiec, -czeję, -czejesz, -czał, -czeli *div.* cudzoziemczyk się.

cudzoziemczyk, -cę, -czysz, -czył денационалізувати, -зую, -зуюш; // ~ się денационалізуватися.

cudzoziemiec, -mca, lm. -mcy, m. іноземець, -мця, чужоземець.

cudzoziemka *ż.* інозёмка, чужозёмка.

cudzoziemski інозёмний, чужозёмний.

cudzoziemszczyzna *ż.* інозёмщина, чужозёмщина.

cudzy чужий; *ż* уć ~dzym k o s z t e m жити на чужі кошти (чужім коштом); *o* b a w i ć się

~**dzym** kosztem глузувати, потішатися над ким.

cudzystów, -**słowu**, *m.*, *gram.* ланк, -пók.

cug, -**gu**, *m.* 1) (чотири- а шести-кінний запряг) цуг, -гу; 2) (по-вітряний) протяг, -гу; 3) мисл. ключ птахів; 4) розм. див. **ciąg** 3.

cugle, -**li**, *blp.* поводи́, -дів, по-віддя; пору́сіці ~**li** попу-стити поводи; $\diamond$ *перен.* ру́сіці ~ *czemu* да́ти во́лю чо́му; *перен.* *trzymać kogoś w ~lach* трима́ти ко́го в шóрах.

cugowiec, -**wca**, *lm.* -**wce**, *m.* цу-говий кінь (*род.* коня́).

cugowy цуговий.

cukier, -**kru**, *m.* цу́кор, -кру, са́хар, -ру; *fabryka ~kru* цукро́вий (са́харний) заво́д, -ду, цукро-ва́рня.

cukierek, -**rka**, *m.* цукéрок, -рка, цукéрка, конфéта; ~ *padzie- wany* цукéрок з на́чинкою.

cukiernka *ż.*, *zdr.* невеличка кон-дітерська, -кої.

cukiernowy 1) цукéрковий, кон-фетний; 2) *перен.* солодкува́тий, солоде́нкий.

cukiernia *ż.* кондітерська, -кої.

cukierniany кондітерський.

cukiernica *ż.* див. **cukierniczka**.

cukiernictwo *n.* кондітерське ви-робництво.

cukierniczka *ż.* 1) са́харниця; 2) (*про жінку*) кондітер, -ра.

cukiernicy кондітерський.

cukiernik, *lm.* -**су**, *m.* кондітер, -ра.

cukrodajny *bot.* цукронóсний, са-харонóсний.

cukromierz, *lm.* -**rze**, *m.*, *spec.* сахарíметр, -ра.

cukrowacieć, -**cieję**, -**ciejesz**, -**ciał** заса́харюватися, -рююся, -рюеш-ся, зацукро́вуватися, -вуюся, -вуешся, цукрува́тити.

cukrować, -**ruję**, -**rujesz**, -**rował** са́харити, цукрува́ти, -рюю, -рюеш.

cukrowany 1) цукро́ваний; 2) *перен.*, *несхв.* медо́вий, соло́дкий;

~**ne słówka** медо́ви (солóдки) сло́ва (*род.* слів).

cukrowar, *lm.* -**rowie**, *m.*, *spec. див.* **cukrownik**.

cukrownia *ż.*, *spec. див.* **cukrow- nia**.

cukrownarstwo *n.*, *spec. див.* **cu- krownictwo**.

cukrowaty цукрі́стий, саха́ри- стий.

cukrowiec, -**wca**, *lm.* -**wce**, *m.*, *bot.* цукро́ва (са́харна) трості́на.

cukrownia *ż.* цукро́вий (са́харний) заво́д, -ду, цукро́ва́рня.

cukrowniany цукро́ва́рний; $\diamond$ го-ботнік ~ цукро́вік, -ка, са́харник.

cukrownictwo *n.* цукро́ва (са́хар- на) промисло́вість, -вості, цу-крово́арство.

cukrowniczy *spec.* цукро́ва́рний.

cukrownik, *lm.* -**су**, *m.*, *spec.*

1) цукро́ва́р, -ра, сахарова́р;

2) (*дорев.* — *про власника*) цу-крово́заводчик.

cukrowy 1) цукро́вий; *мед.* ~**wa** schóba цукро́ва хворóба, діабéт, -ту; 2) *перен.* див. **cukrowany** 2.

cukry, -**ów**, *blp.* кондітерські ви-роби, -бів; ла́соці, -щів, со́ло-доші.

cukrzany 1) зрóблений з цу́кру, цукро́вий; *figurki ~ne* фі-гурки з цу́кру; 2) *перен.* див. **cukrowany** 2.

cukrzeć, -**rzeję**, -**rzejesz**, -**rzał** див. **cukrowacieć**.

cukrzyca *ż.*, *med.* (*diabetes mel- litus*) цукро́ва хворóба, діабéт, -ту.

cukrzyć, -**rzę**, -**rzysz**, -**rzył** див. **cukrować**.

cuma *ż.*, *mor.* шва́ртóв, прив'язний трос, прича́л, -лу.

cumować, -**tuję**, -**tujesz**, -**nował** *mor.* пришва́ртóвувати, -вую, -вуеш, прича́лювати, -люю, -люеш.

cumowanie *n.*, *mor.* пришва́ртóву-вання, прича́лювання.

cup! *wkrz.* хап! лап!

cupnąć, -**nę**, -**niesz**. -**nął**, -**nęł**

1) припасти до землі; 2) (но-гою) тупнути.
curie nieodm., *n.*, *chem.* кюрі (невідм.).
curiosum *n. div.* kuriozum.
cwał, **-łu**, *blm.*, *m.* галоп, -пу.
cwałem przst. галопом.
cwałować, **-łuje**, **-łujesz**, **-łował**
 галопувати, -пую, -пуюеш.
cwałowanie *n.* їзда галопом.
swaniak, *lm.* **-ki**, *m.*, *rouf.* спрїтник, бїтний жак.
swany *rouf.* спрїтний.
swelich *m.*, *tkac.* тик, -ку.
swelichowy *tkac.* тїковий.
swikier, **-gi**, *m.* пенснє (невідм.).
cybuch *m.* 1) чубук, **-ká**, **цибук**, **-xá**; 2) спец. видувальна трубка.
cybuchowy чубуковий.
cybuszek, **-szka**, *m.*, *zdr.* невеличкий чубук, **-ká**, **цибушок**, **-шкá**, **чубушок**, **-чкá**.
cyca(s)ty rub. грудїстий.
cysego *m.*, *druk.* (шрифт) цїцero.
cyserone *m. div.* cicerone.
cyd(e)r, **-dru**, *m.* сидр, -пу.
cyferblat, **-tu**, *rzadziej* **-ta**, *m.*
 1) циферблат; 2) фам. обличчя, лице, фізіономія; пїка (вульг.).
cyfra *ż.* 1) цїфра; 2) (таємний знак) шифр, -пу; $\diamond$ list $\sim$ gami rísanу шифрований лист, **-tá**.
cyfrować, **-guje**, **-gujesz**, **-rował**
 1) цифрувати, -рую, -руюеш; 2) (таємними знаками) шифрувати; 3) (у татранських горян) вишивати узорами.
cyfrowanie *n.* 1) цифрування; 2) шифрування; 3) вишивання узорами. *Пор.* **cyfrować**.
cyfrowany I 1) цифрований; 2) шифрований; 3) узорчатий, узористий. *Пор.* **cyfrować**.
cyfrowany II, **-nego**, *m.* танець польських горян (татранських горян).
cyfrowo цїфрами, за допомогою цїфр.
cyfrowy 1) цифровий; 2) (рїдко — про таємне письмо) шифрований.

cyga *ż.* дзїга; *kręcić się* як $\sim$ крутитись як дзїга.
Cygan, *lm.* **-nie**, *m.* цїган.
cyganek, **-nka**, *m.* 1) складаний нїжик з дерев'яною колодочкою; 2) пїч з англїською плитою.
cyganeria *ż.* богєма.
cyganić, **-nię**, **-nisz**, **-nił** *pot.* обманювати, -нюю, -нююеш, обдурювати, -рую, -руюеш.
Cyganka *ż.* цїганка.
cyganka *ż.* (смуглява жінка) цїганка, смуглявка.
cygański цїганський.
cygaństwo *n.* 1) зб. цїгани, **-нів**; 2) цїганські звичаї (род. звичаїв).
cygareta *ż.* сигарєта.
cygaretká *ż.*, *zdr.* сигарєтка.
cygaronka *ż.* 1) папіросниця, портсигар, **-pa**, **цигарниця**; 2) *div.* **cygarniczka** 1.
cygarniczka *ż.* 1) мунштук, **-ká**; 2) зменш. *div.* **cygarnica** 1.
cygaro *n.* сигара.
cygarowy сигарний.
cyjan, **-ni**, *m.*, *chem.* цїан, **-ну**.
cyjanek, **-nku**, *m.*, *chem.* цїанїстий метáл, **-лу**; $\sim$ *potas*у *div.* **cyjankali**.
cyjankali nieodm., *n.*, *chem.* цїанїстий кáлій, **-лію**.
cyjanowodór, **-doru**, *m.*, *chem.* 'снїильна кислотá.
cyjanowy *chem.* цїановий.
cyjanoza *ż.*, *med.* цїаноз, **-зу**, **снїїоха**.
cykać, **cyknać**, **-nę**, **-niesz**, **-nął**, **-nęli** 1) (про годинник) цокати; 2) (розм. — час від часу) давати невеличку сўму грóшей; *co jakiś czas* $\sim$ *nie* *tu kilka* *gubli* від часу до часу кїне йому декїлька карбóванцїв.
cykada *ż.*, *ent.* цїкада.
cykanie *n.* 1) цокання; 2) сплáчування невеличкими сўмами. *Пор.* **cykać**.
cykata *ż.* цукáт, **-ту**.
cykl, **-lu**, *lm.* **-le**, *m.* цикл, **-лу**.
Cyklady, **-ládów**, *blr.* Кїклáди,

- Кіклад, Кікладські острові, -вів.
- cyklamen, -nu, *m.*, *bot.* цикламен.
- cykliczny циклічний.
- cyklik, *lm.* -су, *lit.* циклічний поет.
- cyklin(g)a *ż.*, *tech.*, *spec.* цікля.
- cyklinować, -nuje, -nujesz, -nowa! *tech.*, *spec.* вигладжувати циклею, циклувати, -люю, -люеш.
- cyklista, -ty, *lm.* -ści, *m.* велосипедист.
- cyklistka *ż.* велосипедистка.
- cyklizm, -mu, *m.* велосипедний спорт, -ту.
- cykłodrom, -mu, *m.* велодром, -му; циклодром (*рідко*).
- cykloida *m.*, *mat.* циклоїда.
- cykloidalny *mat.* циклоїдальний.
- cyklon, -nu, *m.*, *meteor.* циклон, -ну.
- cyklonet, -tu, *m.* триколісний автомобіль.
- cyklop I, *lm.* -pi, *m.*, *mit.* циклоп.
- cyklop II, *lm.* -py, *m.*, *zool.* циклоп.
- cyklorowy *archeol.* циклопічний.
- cyklowy циклічний.
- cyknać *div.* сукаць.
- cykoria *ż.* 1) *bot.* цикорій, -рію, петрові батогі, -гів; 2) (*сурогаг кави*) цикорій.
- cykoriowy цикорний.
- cykuta *ż.*, *bot.* цыкута.
- Cylicja *ż.* Кілікія.
- cylinder, -dra, *m.* 1) (*tex. i головний убір*) циліндр, -ра; 2) скло гасової лампи.
- cylindrowy циліндровий; ~ zegarek циліндровий годинник.
- cylindryczny циліндрічний.
- cymbalista, -ty, *lm.* -ści, *m.* цимбаліст.
- cymbał, *lm.* -ły, *m.*, *pot.* дурень, -рня.
- cymbały, -łów, *m.*, *muz.* цимбали, -лів.
- cytelia, -liów, *blp.* рідкісні книги а. рукописи.
- суна *ż.*, *min.* 1) олово; 2) *перен.* олов'яний посуд, -ду.
- supaderki, -rek, *blp.*, *kul.* *div.* супадра 2.
- supadra, -der, *blp.* 1) нірки тварин; 2) *кул.* страва з нірок.
- supadry, -rów, *blp.* *div.* супадра.
- supaton, -nu, *m.* 1) кориця; 2) *бот. div.* супатонowiec.
- supatoniowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.*, *bot.* (*cinatonium*) коричне дерево.
- supatonowy 1) коричний; 2) (*про колір*) коричневий.
- supatonówka *ż.* корична настійка (настійка).
- supetaria *ż.*, *bot.* цинерарія.
- sunfolia *ż.* олов'яна фольга, станіоль, -лю.
- syngiel, -gla, *lm.* -gle, *m.* курок (*под.* курка), собачка; *rosiąg pąc z a* ~ натиснути курок.
- syniczne цинічне.
- syniczność *ż.* цинічність, -ності.
- syniczny цинічний.
- synik, *lm.* -cy, *m.* цінік.
- synizm, -mu, *m.* цинізм, -му.
- synek, -ku, *m.* цинк, -ку.
- synkograf, *lm.* -fowie, *m.*, *poligr.* цинкограф.
- synkografia *ż.*, *poligr.* цинкографія.
- synkograficznie *poligr.* цинкографічно.
- synkograficzny *poligr.* цинкографічний.
- synkotypia *ż.* *div.* synkografia.
- synkować, -kuje, -kujesz, -kować *spec.* цинкувати, -кую, -куеш.
- synkowanie *n.*, *spec.* цинкування.
- synkownia *ż.* цинковий завод, -ду.
- synkownik, *lm.* -cy, *m.*, *spec.* оцинковник.
- synkowy *chem.* цинковий; *min.* blend a ~ wa цинкова обманка, цинкова бленда.
- synkwajs, -su, *m.*, *chem.* цинковобіліло.
- synober, -bru, *m.*, *min.* кіновар, -рі.
- synobrowy *min.* кіноварний.
- synować, -nuje, -nujesz, -nowa! лудити, -джу, -диш.
- synowanie *n.* лудіння.
- synownia *ż.*, *hut.* оловоплавильний завод, -ду.
- synowy олов'яний; ~ we paszynie олов'яний посуд, -ду; *xim.* kwas ~ олов'яна кислота.
- supel, -pla, *lm.* -ple, *m.* 1) *геогр.* коса, мис, -су; 2) (*гори*) шпиль, -ля.

cyplisko *n.* пік, шпиль, -ля.

Сурґ, -гу, *m.* Кіпр, -ру.

Сурґіан Купрія́н; Купер'я́н (*розм.*).

сурґујскі кіпрський.

сурґуґ, -са *a.* -су, *bot.* кипаріс.

сурґуґовате, -тых, *bot.* кипарісові, -вих.

сурґуґову кипарісний, кипарісовий.

сурґанка *ż.*, *orn.* (*anas querquedula*) чірка, чірок, -рка; (*про самку*) чирянка.

сурґенаік, *lm.* -су, *m.*, *fil.* *div.* hedonista.

сурґенаізм, -му, *m.*, *fil.* *div.* hedonizm.

сурґенајскі *fil.* *div.* hedonistyczny.

сурґк, -ку, *m.* цирк, -ку.

сурґка́с 1) (*про птахів*) цвірінькати, цвіріньчати, -чіть; 2) (*розм. — пуги*) сьобрати.

сурґіел, -кла, *lm.* -кле, *m.* 1) ціркуль; 2) *перен.* дуга; $\diamond$ *перен.* гобіс род $\sim$ робітні то́чно (акуратно).

сурґлова́с, -лује, -лујеш, -лова́л 1) накреслювати коло ціркульом; 2) (*перен. — про політ*) кружляти; sokól род *piebем* $\sim$ лује со́кіл під небом кружляе.

сурґлову ціркульний.

сурґкон, -ну, *m.* 1) *xim.* цірконій, -нію; 2) *мін.* ціркон, -ну.

сурґкопову 1) цірконіювий; 2) цірконовий. *Пор.* сурґкон.

сурґковіес, -вса, *lm.* -всу, *m.*, *pot.*

1) цирковий артист; циркач, -ча (*розм.*); 2) любитель (аматор) циркових вистав.

сурґкову цирковий.

сурґо́вка *ż.*, *pot.* 1) циркова артистка; 2) любителька (аматорка) циркових вистав.

сурґула́сја *ż.* циркуляція; (*крові — це*) кровообіг, -гу, кровобіг.

сурґула́сјну циркуляційний.

сурґула́рка *ż.*, *tech.* циркулярна пилка.

сурґула́рну циркулярний.

сурґула́рґ, *lm.* -рґе, *m.*, *kanc.* циркуляр, -ра.

сурґулова́с, -лује, -лујеш, -лова́л

1) циркулювати, -люю, -люєш; wiadomości $\sim$ луја циркулюють чуткі; 2) (*про гроші*) бути в обігу.

сурґу́л, -лу, *m.*, *przest.* 1) район міста; (*адмін. — це*) дільниця; 2) (*дорев. — поліцейський*) участок, -тку.

сурґу́лову *przest.* районний; дільничний. *Пор.* сурґу́л 1.

сурґу́мфлєкс, -су *a.* -са, *lingw.*, *m.* циркумфлєкс.

сурґоґраф, -фу, *m.* власноручне писане (письмове) зобов'язання.

сурґоґза *ż.*, *med.* (*cirrhosis*) цирроз, -зу.

сурґу́лік, *lm.* -су, *m.*, *przest.* 1) фельдшер, -ра; 2) (*про парикмахера*) цирюльник (*заст.*).

Сурґл Кіріло.

сурґу́ліца *ż.*, *filol.* кирилиця.

сурґу́ліцкі *filol.* кириличний.

су́ста *ż.*, *med.* (*cystis*) кіста.

су́стерна *ż.* цистерна.

су́стерновіес, -вса, *lm.* -все, *m.* наливна баржа.

су́стернову: раґо́віес $\sim$ *div.* су́стерновіес.

су́стоскоп, -пу, *m.*, *med.* цистоскоп.

су́т! *wkrz.* цить!, цитьте!

су́та́сја *ż.* 1) цитація; 2) *заст.*

офіціальний виклик, -ку.

су́та́дела *ż.* 1) *військ.* цитадель, -лі, фортеця; 2) в'язниця у фортеці.

су́тарзыста *m.* *div.* су́трызста.

су́та́т, -ту, *m.* *div.* су́тата.

су́тата *ż.* цита́та.

су́толоґія *ż.*, *biol.* цитоло́гія.

су́това́с, -тује, -тујеш, -това́л

1) цитувати, -тую, -туєш; 2) *заст.* офіціально викликати.

су́тованіе *n.* цитування.

су́тра *ż.*, *muz.* цитра.

су́трына *ż.* лимон, цитріна.

су́трыня́н, -ну, *m.*, *chem.* лимоннокісла сіль (*род.* со́лі).

су́трыновіес, -вса, *lm.* -все, *m.*, *bot.* (*citrus*) цитрус.

су́трынову лимонний, цитріновий, цитрінний.

су́трыно́вка *ż.* лимонівка.

су́трызста, -ту, *lm.* -сці, *m.* цитрист.

cytwar, -ru, *m.*, *farm.* цитварне сім'я, глисник, -кú.

cytwarowy *farm.* цитварний.

cytwarówka *ż.* цитварна горілка.

cywil, *lm.* -le, *m.* цивільний, -ного, штатський, -кого; *розм.* w ~lu а) в цивільному вбранні (одязі); б) в цивільному стáні.

cywilista, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *praw.* цивіліст.

cywilistyka *ż.*, *praw.* цивільне право.

cywilizacja *ż.* цивілізація.

cywilizacyjny цивілізаційний.

cywilizator, *lm.* -rowie, *m.* цивілізатор, -ра.

cywilizować, -zuje, -zujesz, -zował цивілізувати, -зую, -зúеш; // ~ się цивілізуватися.

cywilizowany цивілізований.

cywilny 1) громадянський; U r z ą d S t a n u C y w i l n e g o запис актів громадянського стáну (загс); *перен.* o d w a g a ~на громадянська мўжність (відвага); 2) *юр.* цивільний; p r a w o ~не цивільне право; w ł a d z e ~не цивільні власті, -тэй.

cyzelacja *ż.* *див.* cyzelowanie.

cyzeler, *lm.* -rzy a. -rowie, 1) гравёр, гравірувальник (на металі); 2) *перен.* тонкий виконавець, -вця.

cyzellerski 1) гравёрний, гравірувальний; 2) тонкий, філігранний. *Пор.* cyzeler.

cyzelstwo *n.* 1) мистецтво гравірування (на металі); 2) тонка (філігранна) робота. *Пор.* cyzeler.

cyzelować, -luje, -lujesz, -lował 1) гравірувати, -рúю, -рúеш (на металі); 2) *перен.* старанно викінчувати роботу; ◊ ~ wieg sze шліфувати вірші.

cyzelowanie *n.* 1) гравіровка, гравірування (на металі); 2) старанне викінчування роботи. *Пор.* cyzelować.

cyzelowany 1) гравірований (на металі); 2) старанно викінчений, *Пор.* cyzelować.

cyzelownia *ż.* майстерня гравёра (гравірувальника).

cyzelownik, *lm.* -cy, *m.* *див.* cyzeler.

czaban, *lm.* -ni, *m.* чабан, -на.

Czad: jezioro ~ *n.* озеро Чад.

czad, -du, *m.* чад, -ду.

czadzić, -dże, -dzisz, -dził чадіти, -джú, -дйш.

czahar, -ru a. -ra. (*częściej w lm.*) -ry, -rów, *m.* чагарник, -ка, чагар, -ря.

czaić się, czaje, czaisz, czaił (na kogo, na co) підстерігати (кого, що), чатувати, -тúю, -тúеш (на кого, на що).

czajczyn чаїний, чайчин.

czajka *ż.* чайка.

czajnik *m.* чайник.

czakan *m.* *див.* czekan.

czako *n.*, *wojs.*, *hist.* кивер, -ра.

czamara *ż.* *див.* czamarka.

czamarka *ż.* (piд bekeши) чумарка, чемёрка.

czapa *ż.*, *zgr.* велика шапка.

czapczyzna *ż.*, *pobłaż.* шапчина.

czapeczka *ż.*, *zdr.* шапочка.

czapka *ż.* шапка; *присл.* na z ł o d z i e j u ~ g o g e на злódіі шапка горить; ◊ *астр. розм.* l i s i a ~ гáлó (невідм.); *перен.* u c h y l i ć ~ k i вклонитися, -нюся, -нишся, поклонитися; ~ u g w o ź d z i a голóвка цв'яха.

czapkarstwo *n.* 1) професія шапкаря; 2) виробництво шапок; 3) торгівля шапками.

czapkarz, *lm.* -rze, *m.* шапкар, -ря.

czapkować, -kuje, -kujesz, -kował (przed kim) шапкувати, -кúю, -кúеш (перед ким), нязько вклонятися (комú).

czapkowy шапковий.

czapla *ż.* чапля.

czaplątko *n.*, *zdr.*, *pieszcz.* чаплеця, -няти.

czaple, -lęcia, *lm.* -lęta, -ląt, *zdr.*, *n.* *див.* czaplątko.

czapli чаплин.

czapnictwo *n.* *див.* czapkarstwo.

czapniczy шапкарський.

czapnik, *lm.* -cy, *m.* *див.* czapkarz.

czaprak *m.* чапрак, -ка.

czar, -gu, *m.* 1) чарівність, -ності; 2) (*лише в мн.*) чари, -рів.
 czara *ж.* чара.
 czarci чортів, бісів, чортячий, бісівський.
 czardasz *m.* чардаш, -ша.
 Czardżuj *nieodm., n.* Чардждоу (*невідм.*).
 czarka *ж.* чарка.
 czarniawy чорнявий.
 czarniuchny *pieszcz. див.* czarniutki.
 czarniusieńki *див.* czarniuteńki.
 czarniuteńki 1) *пестл.* чорнєсенький; 2) (*зовсім чорний*) чорнісінкий.
 czarniuteńko 1) чорнєсенько; 2) чорнісінко. *Пор.* czarniuteńki.
 czarniutki *pieszcz.* чорнєнкий.
 czarno чорно; $\diamond$ ~ па біаіум чорним по білому; ~ przed oczami тёмно в очах; ~ się posić одягатися в чорне, ходити в чорному.
 czarnobrew(k)a *ж.* чорнобрів(к)а.
 czarnobrewy чорнобривий.
 czarnobrody чорнобородий.
 czarnobrunatny чорнобурій.
 czarnobyl, -lu, *m., bot.* чорнобиль, -лю.
 czarnogieldziarz, *lm. -rze, m., zagr.* спекулянт на чорній біржі.
 czarnogłowy чорноголовіий.
 Czarnogóra *ж.* Чорногорія.
 Czarnogórka *ж.* Чорногорка.
 czarnogórski чорногорський.
 Czarnogórzec, -gca, *lm. -rcy, m.* чорногорець, -рця.
 czarnogrzywy чорногривий.
 czarnoksięski *przest.* чорнокніжний; $\diamond$ *фіз.* latarnia ~ka проєкційний ліхтар, -ря.
 czarnoksięstwo *n., przest.* чорнокніжництво.
 czarnoksiężnik, *lm. -cy, m., przest.* чорнокніжник.
 czarnomorski чорноморський.
 czarnonakrapiany з чорними цятками (крапками).
 czarnooki чорноокий.
 czarnosecinieć, -ńca, *lm. -ńcy, m., polit.* чорносотенець, -нця.
 czarnosecinny *polit.* чорносотенний.

czarnoskrzydły чорнокрилий.
 czarność *ж.* чорнота.
 czarnowłosy чорноволосий.
 czarnowron *m.* чорна ворона, чорна гава.
 czarnoziem, -mu, *m.* чорнозем, -му, чорноземля.
 czarnoziemny чорнозёмний.
 czarnuszka *ж.* 1) *бот.* (*nigella*) чорнушка; 2) *перен., пестл.* чорнявка.
 czarny чорний; ~на kawa чорна кава, чорне кофе; *театр.* ~ charakter чорний характер, -ру; *Morze Czarne* Чорне море; $\diamond$ ~na jaгода чорниця.
 czarodziej, *lm. -je, m.* чарівник, -ка, чародій; (*етногр.*— *ще*) чаклун, -на, відьмак, -ка.
 czarodziejka *ж.* чарівниця, чародійка; чаклунка. *Пор.* czarodziej.
 czarodziejski 1) чарівницький, чародійний; ~ka siła чародійна сила; 2) *перен. див.* czarowny; $\diamond$ ~ pałac зачарований палац, -цу.
 czarodziejstwo *n.* 1) чарівництво, чаклунство; 2) *перен.* чари, -рів.
 czarować, -guje, -gujesz, -gowat 1) чарувати, -рюю, -рюеш, чаклувати, -люю, -лущ, чародіяти, -дію, -діеш, відьмити, -млю, -миш, відьмувати, -мую, -мущ; 2) *перен.* очаровувати, -вую, -вуеш, зачаровувати, чарувати.
 czarowanie *n.* 1) чарування, чаклування, відьмування; 2) очаровування, зачаровування, чарування. *Пор.* czarować.
 czarownica *ж.* чарівниця, чаклунка, відьма.
 czarownik I, *lm. -cy, m.* чарівник, -ка, чаклун, -на, відьмак, -ка.
 czarownik II, *lm. -ki, m., bot.* (*circaea luteriana*) цирцея зви́чайна.
 czarowny чарівний.
 czart, *lm. -rci a. -rty, m., mit.* чорт.
 czartopłoch, -chu, *m., bot.* будяк, -ка, чортополох.
 czartowski чортячий.
 czartowy чортів; $\diamond$ *бот.* ~wc

mleko (*euphorbia*) молочай, чаю.

czartysta, -ty, *lm. -ści, m., hist.* чартіст.

czartyzm, -mu, *m., hist.* чартізм, -му.

czarujący чарівний.

czas, -su, *m. час, -су; cały ~ (przez cały ~) весь час; фіз. ~ działania skutecznego час корисної дії; ~ lokalny місцевий час; pieć ~ máti час; ~ na coś (coś zrobić) час для чого (зробити що); прик. ~ najlepszy doktor час — найкращий лікар, час загоює всі рани; військ. ~ patarcia час наступу; ~ obracać na со використувати час на що (для чого); od ~su do ~su час від часу, від часу до часу, вряди-годи; (зрідка — ще) коли-неколи; okres ~su період часу; ~ ro temu слухний час; przeciąg ~su проміжок часу; грам. ~ przeszły мпнулий час; przez ten ~ (w ciągu tego ~su) за цей час, протягом цього часу; грам. ~ przyszły майбутній час; ірон. rychło w ~ саме в час (впору); ~ schodzi (mija, upływa) (про заняття: па сзут; про настрій: w сзут; про оточення: wśród czego) час минає (ідє, проходить) в чому; грам. ~ terazniejszy тепєрішній час; присл. ~ to pieniądz час — то грóші; trawicь ~ (для позначення мети: па со; для позначення зовнішньої обставини: па сзут) провóдити час (рòблячи що, в чому); військ. ~ trwania ognia час тривання вогню; w ~sie czego під час чого; w jakiś ~ після якогось (деякого) часу; w ~ piedługі через якийсь час, незабаром, невдóвзі; ~su wojny під час війни; w swoim ~sie (swego ~su) свогó часу, в свій час; w tym ~sie в той час, тоді;*

військ. ~ wymarszu час виступу; za ~sów за часів; z biegiem ~su згодом, з часом; zabijać ~ сзут гаяти час на чому; ząb ~su слід часу; z braku ~su чєрез брак (за браком) часу; zyskać па ~sie виграти час; $\diamond$ прик. кому w drogę, temu ~ комú в дорóгу, томú порá; najwyższy (wielki, sam, ostatni) ~ па со крайній строк, крайня порá (зробити що); nie ~ ро temu не порá на те; nie па ~sie а) несвоечасно, невчасно; б) несвоечасний, невчасний; ~ ogórkowy мєртвий сезón, -ну; ро ~sie пізно; przed ~sem передчасно; w krótkim ~sie незабаром, скóро; za wszystkie ~sy досхочу, ввóлю.

czasami *przst.* часамн, іноді, інколи.

czasem *przst.* часом, іноді, інколи.

czasokres, -su, *m. 1) визначений період, -ду; 2) юр. строк, -ку; термін, -ну (заст.).*

czasomierz, *lm. -rze, m.* хрономєтр, -ра.

czasopismo *n.* періодичне видання; $\diamond$ ~ codzienne щодєнна газєта; ~ kwartalne кварталний журнал, -лу; ~ miesięczny щомісячник, місячник; ~ roczny щорічник; ~ tygodniowy щотижнєвик, тижнєвик.

czasopiśmiennictwo *n.* журналістика.

czasopiśmienniczy журналістський.

czasownik *m., грам.* дієслово.

czasownikowy *грам.* дієслівний.

czasowo тимчасово.

czasowość *ż.* тимчасовість, -вості.

czasowy 1) часовий; 2) (*недовгий*) тимчасовий; robuť ~ тимчасове перебування; $\diamond$ ліс. drzewo ~we дєрево, придатне на будівельний матеріал.

czasza *ż.* чáша, кєлих.

czaszka *ż.* 1) *анат.* чєреп; 2) *бот.* чáшечка; ~ żołędziowa чáшечка жóлудя.

czaszkowy *anat.* черепний.
czata, (*częściej w lm.*) **czaty**, **czat**,
 ż. 1) військ. дозіл[ó]р, -зору, роз-
 відка; (*про сторожу перед го-*
ловною лінією фронту) пікёт,
 -ту; застава, сторожова охорó-
 на; чáта (*заст.*); ~ **główna**
 головна сторожова застава; ~**ty**
magiszowe похідна охорóна;
 2) *мисл. i ін.* підстерігання, за-
 сідка; $\diamond$ **stać na ~tach** (o d-
 r *gawiać ~ty*) вартувати,
 -тую, -туюш, стояти на варті
 (на сторожі, на чáтах); **prze-**
dnie ~ty форпóст, аван-
 пóст.
czatować, -**tuję**, -**tujesz**, -**tował** (на
 kogo) підстерігати (кого), ро-
 бити засідку (на кого), чату-
 вати, -тую, -туюш.
czatownia ż. 1) сторожова (вар-
 това) башта (вёжа); (*іст.* —
це) каланча; 2) *мисл.* засід-
 ка.
czatowniczy сторожовий, варто-
 вий.
czatownik, *lm. -cy, m.* сторожовий,
 -вого, вартовий, -вого.
cząber, -**bra, m., bot.** див. **czą-**
berek.
cząberek, -**гка, m., bot.** (*satureja*
hortensis) чабёр горóдний.
cząsteczka ż. 1) *зменш.* часточка;
 2) *фіз.* молекула.
cząsteczkowy *fiz.* молекулярний.
cząstka ż., *zdr.* частка, частінка.
cząstkowo частково.
cząstkowy частковий.
czchać, **czchnąć**, -**nę**, -**niesz**, -**nął**,
 -**nęli** 1) чхати, чхнути, чхати,
 чихнути; 2) (*розм.* — *тікати*)
 чухрати, чкурнути.
czciciel, *lm. -le, m.* поклóнник.
czcicielka ż. поклóнниця.
czcić, **czcę**, **czcisz**, **czcił** (kogo,
 co) 1) шанувати, -ную, -нуюш,
 поважати (кого, що); 2) (*рел.*)
 поклóняться (кому, чому).
czcigodny високоповажаний, вель-
 мишанóвний.
czcionka ż., *druk.* 1) літера; 2) (*ли-*
ше в мн.) шрифт, -ту.

czcionkarstwo *n., druk.* професія
 словолітника.
czcionkarz, *lm. -rze, m., druk.* сло-
 волітник.
czcionkolejnia ż., *druk.* словолітня.
czcionnik *m., druk.* складальна
 (наборна) кáса.
czczenie *n.* шанування, пова-
 жання.
czczo: ~ **mi jest** менé нудить.
czczość ż., *przen.* суетá.
czczy пустий, порóжній; (*перен.* —
це) мáрний; *перен.* ~**cze ga-**
danie пустá балаканінна; ~
orzecz порóжній (пустий) го-
 ріх; ~ **żołądek** порóжній
 шлúнок, -нка; *перен.* ~**cza pa-**
dzieja мáрна (порóжня, пу-
 стá) надія.
Czech, *lm. Czesi, m. чех.*
czeczizm, -**ми, m., filol.** чехізм,
 -му.
Czechosłowacja ż. Чехословáччина.
Czechosłowacka Republika Ludowa
 Чехословáцька Нарóдна Респуб-
 ліка.
czechosłowacki чехословáцький.
Czechy, **Czech**, *blp.* Чехія.
czeczotka ż. 1) *орн.* (*acanthis li-*
naria) чечітка; 2) *бот.* (*betula*
nodosa) карельська берéза;
 3) (*перен.* — *про балакучу жін-*
ку) шебетуха, цокотуха.
czeczuga ż., *icht.* (*acipenser ruthe-*
nus) чечúга, стёрлядь, -ді.
czego *див.* **dla czego.**
czegoś *przst.* чомусь, чогось.
czegóż *див.* **dla czegoż.**
czek, -**ku, m., handl.** чек; ~ па
 okaziciela чек на пред'яв-
 никá; ~ **płatny gotówką**
 чек, сплáчуваний готівкою.
czeka ż., *hist.* чекá (*невідм.*) (Над-
 звичáйна комісія для боротьби
 з контрреволюцією).
czekać (на kogo, na co) чекáти
 (на кого, на що i когó, чогó),
 ждáти (жду, ждеш) (когó, чо-
 гó); $\diamond$ ~**kaj!** стрнвáй, піджді!
 почекáй!
czekalnia ż. *див.* **po czekalni.**
czekan, -**па a. -пу, m., hist.** чекáн.
czekanie *n.* чекáння, ждáння.

czekista, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *hist.* чекіст.

czekistowski *hist.* чекістський.

czekolada *ż.* шоколад, -ду; *tabliczka* ~*dy* плітка шоколаду.

czekoladka *ż.*, *zdr.* шоколадка.

czekoladowy шоколадний.

czekoladziarz, *lm.* -rze, *m.*, *pot.* робітник на шоколадній фабриці.

czekowy чéковий; *obróć* ~ чéковий оборót, -ту.

Czelabińsk *m.* Челябінськ.

czelabiński челябінський.

czeladka *ż.*, *zdr.*, *pieszcz.* *div.* czeladź.

czeladna, -nej, *ż.*, *hist.* челядня.

czeladnia *ż.* *div.* czeladna.

czeladnictwo *n.* станóвище підмайстра.

czeladniczy який (що) стосується підмайстра; (*y* контексті) підмайстра; *patent* ~ патéнт підмайстра.

czeladnik, *lm.* -cy, *m.* підмайстер, -тра.

czeladny *hist.* челядницький; $\diamond$ *izba* ~*na* челядня.

czeladź *ż.* 1) *zb.*, *zast.* підмайстрій, -рів, підручні робітники, -ків; 2) *ist.* челядь, -ді; $\diamond$ *wiśськ. ist.* ~ *obozowa* обóзні, -них.

czelnie зухвáло, нахáбно.

czelność *ż.* зухвáльство, зухвáльність, -лості, нахáбство, нахáбність, -ності.

czelny зухвáлий, нахáбний.

Czeluskin: *przylądek* ~ *m.* мис Челюскін.

czeluść *ż.* 1) глибокий óтвір, -вору; (*y* печі) чéлюсті, -тів; 2) (*перен.* — *про глибину*) безóдня.

czemu *div.* dlaczego.

czepczek, -czka, *m.*, *zdr.*, *pieszcz.* чéпчик.

czepiek, -pka, *m.* чéп[і]пéць (*род.* чіпця), чéпчик; $\diamond$ *прик.* *w* ~*ku* *się* *urodzic* народітися в сорóбці.

czepiać, czepić, -pię, -pisz, -pił чіпляти, причіпляти, причіплювати, -люю, -люєш, причепіти, -плю,

-пиш; // ~ *się* чіпля́тися, вчепі́тися (до ко́го і ко́го), причепі́тися (до ко́го); (*перен.* — *про настирливу людину* — *це*) при-ставáти, -стаю, -стаєш, пристáти, -ста́ну, -ста́неш, присікува́тися, -куюся, -куєшся, присіка́тися (до ко́го); $\diamond$ *bieda* *go* *się* ~*piła* зли́дні йогó обсі́ли: ~*piają* *się* *go* *glupstwa* дурна нýго нахо́дить.

czepianie *n.* чіплáння; // ~ *się* чіплáння; приставáння. *Пор.* *czepiać* *się*.

czepiec, -pca, *lm.* -pce, *m.* 1) (*від-діл шлунка у жу́йних*) рубéць, -бця; 2) *div.* czepiek.

czepigi, -pig, *blp.*, *roln.* чепі́ги, -піг.

czepny *bot.* виткий; *rośliny* ~*ne* виткі рослини, -лін.

czereda *ż.*, *pot.* юрба́, юрма́.

czereńcha *ż.* черéмха, черéмуха; (*про одно дерево* — *це*) черемши́на.

czereńchowy черéмховий.

czerep, -pu, *rzadziej* -pa, *m.* 1) *anat.* чéреп; 2) (*посуди́ни*) чéрепóк, -пкá; 3) пáнцир чéрепáхи.

czereśnia *ż.* черéшня.

czereśniowy черешне́вий.

Czerkasy, -kas, *blp.* Черка́си, -ка́с.

Czerkies, *lm.* -si, *m.* черкéс.

czerkies *m.* кінь черкéської порóди.

Czerkieska *ż.* черкéска.

czerkieski черкéський.

czerniaczka *ż.*, *med.* (*melanosis*) меланóз, -зу, чóрне забáрвлення шкі́ри.

czerniak *m.*, *med.*, *wet.* (*melanoma*) меланóма, пігме́нтний óпух, -ху.

czerniawa *ż.* (*чорніючі предмети*) чóрнява.

czernica *ż.* 1) *bot.* (*rubus coesius*) о́жйна сі́за; 2) *med.* (*melanemia*) мелане́мія, чóрна кров, -ві, чорнокрив'я.

czernić, -nię, -nisz, -pił чорні́ти; (*перен.* — *це*) обмовля́ти;

//~ się чорніти; чорнітися (підше).
czernidło *n.* 1) чорна фарба; 2) чорна паста для взуття.
czernieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli *div.* czernić się.
czernienie *n.* чорніння; обмовляння. *Пор.* czernić.
Czernihów, -howa, m. Чернігів, -гова.
czernina *ż.*, *kul.* чорна підліва.
Czerniowce, -wies, blp. Чернівці, -ців.
czerni *ż.* 1) чорнотá; 2) *зневажл.* чорнь, -ні; 3) *іст.* простолюд, -ду; 4) *хім.* чорний барвник, -ка; $\diamond$ *chodzić w ~ni* ходити в чорному.
czerpacz, lm. -cze, m. 1) черпальник; 2) *div.* czerpak.
czerpaczka *ż.* 1) черпальниця; 2) *div.* czerpak.
czerpać, -pię, -piesz, -pał, czerpnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) черпати, черпнути; 2) (*лише недокон.*) *перен.* черпати, брати (беру́, береш); ~pać do wody черпати (брати) докази.
czepadło *n.* *div.* czerpak.
czerpak *m.* черпак, -ка, черпалка.
czepanie *n.* черпання.
czeparka *ż.* механічна черпалка.
czerstwieć, -wieje, -wiejesz, -wiał, -wiel черствіти, черствішати.
czerstwo *przen.* бадьоро, свіжо; $\diamond$ ~ *wyglądać* máти бадьорий (свіжий) вигляд.
czerstwość *ż.* 1) черствість, -вості; нечу́лість, -лості; 2) бадьорість, -рості, свіжість, -жості. *Пор.* czerstwy.
czerstwy 1) черствий; ~ *chleb* черствий хліб; (*перен.* — *про вдачу* — *це*) нечу́лий; ~ *we serce* нечу́ле серце; 2) (*перен.* — *про зовнішній вигляд*) бадьорий, здоровий, свіжий; *starguszek jeszcze ~* дідусь іще бадьорий.
czergw, -wia, lm. -wie, m. 1) черв'як, -ка, (х)робак, -ка; 2) (*про*

личинки бджіл) черва́; $\diamond$ ~ *drzew pą* шашіль, -шеля; ~ *żytni* зерновá міль (*род.* мо́лі).
czergwowe, -wych, bot. (scleranthae) червцєві, -вих.
czergwowy червнєвий.
czergwzyk *m., ent. (rizotrogus solstitialis)* личинка хруща.
czergwiec, -wca, lm. -wce, m. 1) червень, -вня; 2) *бот. (scleranthus)* червєць, -вцю́; 3) *ент.* кошеніль, -лі.
czergwienić, -nię, -niesz, -nił червоніти; //~ się червоніти.
czergwieniec, -ńca, lm. -ńce, m. 1) *іст.* червінець, -нця; 2) *бот. (isatis tinctoria)* ва́йда фарбовá.
czergwienieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli червоніти.
czergwień *ż.* 1) червоний колір, -льору; 2) *карт.* черва, чірва; 3) *хім.* червоний барвник, -ка.
czergwonawy червонувáтий, червоня́стий.
czergwoniuchny *pieszcz. div.* czergwoniutki.
czergwoniuteńki 1) *пестл.* червонєський; 2) (*зовсім червоний*) червонісінький.
czergwoniutki *pieszcz.* червонєський.
czergwonka *ż.* 1) *мед. (dysenteria)* дизентерія; 2) червона глина.
czergwono: *pa ~* в червоний колір.
czergwonoarmista, -ty, lm. -ści, m. червоноармієць, -міяця.
czergwonobarwny червоноколірний, червонобарвний.
czergwonogwardzista, -ty, lm. -ści, m. червоногвардієць, -діяця.
czergwonolicy червонолиций.
czergwonopogi червононо́гий.
czergwonopozu червононо́сий.
czergwonooki червоноо́кий.
czergwonoskoby червоношкірий.
czergwonoskórzec, -rca, lm. -rcy, m. червоношкірий, -рого.
czergwoność *ż.* червоність, -ності.

- czzerwony** червоний; *іст.* Armia Czerwona Червона Армія; ~ kącik червоний куток, -ткá; Czerwony krzyż Червоний хрест, -тá; *Морзе* Czerwone Червоне море; ~ sztandar червоний прапор, -ра.
- czesac**, -szę, -szesz, -sał чесати (чешу, чешеш); (*волосся — ще*) причісувати, -сую, -суеш, зачісувати; (*вовну*) чухрати; // ~ się чесатися; причісуватися, зачісуватися.
- czesanie** *п.* чесання; причісування, зачісування; чухання. *Пор.* zesac.
- czesanka** *ж.*, *ткac.* 1) гребінна (камвольна) шерсть (вбвна); 2) матерія з гребінної пряжі.
- czesankowy**: wełna ~wa *ткac.* *див.* zesanka 1.
- czesarka** *ж.*, *ткac.* льоночесальна машина.
- czeski** чеський.
- czesko-słowacki** чехословацький.
- Czesław** Чеслав.
- czesne**, -nego *п.* плата за навчання (в школі).
- czeszczyzna** *ж.* 1) усé, що чеське; 2) чеська мова.
- Czeszka** *ж.* чешка.
- cześć**, *zczi* *ж.* 1) повага, пошана, шана; zdobyć sobie ~ u ludzi завоювати собі пошану (шану) у людей; 2) (*шанування*) честь, -ті; па ~ czujaś (ku *zczi* *czujejś*) coś zrobić зробити що в честь когó; 3) (*добре ім'я*) честь; u właszać *czujej* *zczi* ображати чию честь; $\diamond$ (*розм. — вітання*) *zcześć!* привіт!
- czesnik**, *lm.* -су *a.* -kowie, *m.*, *hist.* (сановник у давній Польщі) чашник.
- często** часто; ~ gęsto частенько, часто-густо.
- Częstochowa** *ж.* Ченстохов.
- częstochowski** ченстоховський; $\diamond$ poeta ~ віршомáз.
- częstokół**, -kołu, *m.* частокіл, -колу.
- częstokroć** *przst.* *див.* często.
- częstościomierz** *m.*, *el.* частотомір, -ра.
- częstość** *ж.* частота.
- częstotliwość** *ж.* 1) багаторазовість, -вості, кількарáзовість; 2) *ел.* частотá; ~ mała малá частотá; ~ wielka висóка частотá; 3) *грам.* многократність, -ности.
- częstotliwy** 1) багаторазовий, кількарáзовий; 2) *грам.* многократний; czasownik ~ многократне дієслово.
- częstować**, -tuje, -tujesz, -tował угошати, пригошати, частувати, -тую, -туєш; // ~ się угошатися, пригошатися, частуватися.
- częstowanie** *п.* угошання, пригошання, частування.
- częstunek**, -nku, *m.* *див.* częstowanie.
- częsty** частий.
- częścią** *przst.* *див.* częściowo.
- częściowo** частково.
- częściowy** частковий; *астр.* zaćmienie ~we часткове затемнення.
- część** *ж.* 1) частина; (*перен. — ще*) частка; *грам.* ~ci to wy częścini мови; *перен.* ~ prawdy частка істини (правди); трóхи правди (*розм.*); ~ci świata частини світу; ~ci zamiennе запасні частини; 2) (*одержана при поділі*) частка, пайка; lwia ~ левова пайка (частка); $\diamond$ po największej ~ci здебільшого.
- czkać**, czknać, -nę, -niesz, -nął, -nęli ікати, ікнүти; гикати, гикнүти (*розм.*).
- czkawka** *ж.* ікавка; гикавка (*розм.*).
- czknać** *див.* czkać.
- człap!** *wkrz.* чалáп!
- człapać**, -pię, -piesz, -pał чалáпати.
- człapaki**, -ków, *blp.* náдто велике взуття.
- człapanie** *п.* чалáпання.
- człeczy** *див.* człowieczy.
- człeczyna**, -ny, *lm.* -ny, *m.*, *robiaż.* людéць, -дія, чоловічок, -чка, мізерна людина.

człeczysko, *lm.* -ka, *m. i n.* роуф. чолові'га.

człek *m., arch. див.* чоловік.

człеkоkształtny людиноподібний.

człоn, ~на *a.* -ну, *m.* 1) частіна; *військ.* ~ kolumny marszowej частіна маршової колони; 2) (складова частина послідовного ряду) ланка; *військ.* ~ mostu pontonowego ланка понтонного моста (мосту); 3) *мат., грам.* член.

człоnеk I, -nka, *lm.* -nki, *m.* член (тіла).

człоnеk II, -nka, *lm.* -nkowie, *m.* член (організації); ~ Partii Komunistycznej член Комуністичної партії; ~ grzeszyciwisty дійсний член.

człоnkinі *ż.* (про жінку) член.

człоnkonogіe, -gich, *zool.* (arthropoda) членистоногі, -гих.

człоnkonóg, -noga, *m., zool.* членистонога тварина.

człоnkostwo *n.* членство.

człоnkować, -kuje, -kujesz, -kował розчленовувати, -вую, -вуеш; ділити на частіни.

człоnkowanie *n.* 1) розчленовування; ділення на частіни; 2) *анат.* зчленування.

człоnkowany *anat.* зчленований.

człоnkowski членський.

człоnkowy *anat.* членний.

człоwіczеk, -czka, *m.* 1) чоловічок, -чка; 2) *анат.* розм. чоловічок.

człоwіczеństwo *n.* 1) людська природа; 2) *див.* ludzkość.

człоwіczy ludський.

człоwіczyzna, -ny, *m. див.* człeczyna.

człоwіek, *lm.* ludzie, *m.* 1) людина (мн. люди, -дэй); 2) (*іст.—дворовий*) слуга; $\diamond$ ~ do wszystkiego майстер на всі рұки; ~ jak się patrzy порядна (статечна) людина; ~ honoгу людина з почиттям чести; wyjść na ~ka вийти в люди; *перен.* ~ z głową людина з головою.

człеgаć рйтися, копйтися; ~ w

pariegach рйтися (копйтися) в папєрах; $\diamond$ ~ga mu w głowie він напідпйтку (під чъркою).

czmychać, czmychnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli *pot.* 1) давати драла, дати драла; (*докон. лише*) дременұти, чкурнути; 2) (*носом*) пիրхати, пիրхнути, чмїхати, чмїхнути.

czochać się (про тварин) чұхатися.

czochanie się *n.* чұхання.

czochra *ż., tkac.* льоночесалка.

czochrać 1) (волосся) скуйбвджувати, -джуу, -джуеш, розпйтлувати, -люу, -луеш; 2) (*льон*) чесати (чешұ, чешеш); (*вовни*) чухрати; // ~ się (про тварин) чұхатися.

czochranіe *n., tkac.* чесання; чухання. *Пор.* czochrać 2.

czołg *m., wojs.* танк; ~ amfibia танк-амфібія; ~ ciągnik танк-тягач, -чá; ~ ciężki важкий танк; ~ gazowy хімичний танк.

czołgаć się 1) повзти; 2) *перен.* плазувати, -зую, -зұеш; $\diamond$ *бот.* rośliny ~gające się повзұчі рослини, -лін.

czołganie się *n.* 1) півзаняня; 2) плазування. *Пор.* czołgаć się. czołgista, -ty, *lm.* -ści, *m., wojs.* танкіст.

czołko *n. див.* czołko.

czoło *n.* 1) чолó; (*прям. — зви-чайно*) лоб; *іст. перен.* bić ~łem бити чолóм; marszczyć ~mie ~ морщити лоб (чолó); *перен.* stać na czele стоїти на чолі; 2) *archit.* фасад, -ду; 3) *військ.* голова; ~ kolumny голова колони; $\diamond$ (вітання) ~łem! привіт! вітаю! (*при відході*) прощайте! (*з обуренням*) jakim ~łem? як ти (він тóчо) смієш (сміє)? mieć mieźziane *a.* wytarte ~ (nie mieć ~ła) бұти безсорóнным; stać ~ła (~) чинити óпір; протистоїти (комұ); uderzyć się w ~ schaменұтися; wysu-

- паć się па ~ czego зайняти перше місце.
- czołobitność** *ж.* 1) *іст.* земний поклин, -лону; 2) *несхв.* низькопоклонство, плазування.
- czołobitny** низькопоклонницький.
- czołowy** 1) *анат.* лобовий, лобний; *kość ~wa* лобна кістка; 2) *перен.* передовий, провідний; *Partia Komunistyczna jest ~wym oddziałem klasy robotniczej* Комуністична партія — передовий загін робітничого класу; ~ *pisarz* передовий (провідний) письменник; (*важливий*) першочерговий; ~ *we zadanie* першочергове завдання; 3) *військ.* передовий, головний; ~ *oddział piechoty* головний загін піхоти; 4) (*військ.* — *про атаку*) лобовий, фронтальний; 5) *спорт.* цобірний; відбірний (*рідше*); ~ *wa drużyna* добірна команда.
- czołówka** *ж.* 1) передова група; *перен.* авангард, -ду; 2) *військ.* головна (передова) частина; 3) *спорт.* група лідерів; *♠* *військ.* ~ а тупісуйна головний склад боєприпасів; *військ.* ~ *bazy lotniczej* головний рухомий авіаційний склад, -ду; *військ.* ~ *chirurgiczna* хірургічна летючка (летучка); *військ.* ~ *sanitarna kolejowa* головний санітарний поїзд; *військ.* ~ *warsztatowa* головна майстерня.
- czop** *т.* 1) (*у бочці*) чіп (*род. чопá*); 2) *тех.* ца́пфа; 3) *стол., тесл.* шпунт; 4) *перен.* розм. вайло, незграба.
- czopek**, -пка, *т.* 1) зátичка; 2) *мед.* (*suppositorium*) *свічка.
- czopiarzka** *ж., tech.* машина для виробу чопів, зátичок.
- czopować**, -puje, -pujesz, -powal 1) зати́кати чопом; 2) шпунтува́ти, -ту́ю, -ту́еш. *Пор.* czop 1, 3.
- czopowe**, -wego, *п., hist.* (податок від спиртних напоїв) чопове, -вбо.
- czopowy** 1) чоповий; 2) шпунтовий. *Пор.* czop 1, 3.
- czosnek**, -nku, *т.* часнік, -жу.
- czosnkować**, -kuje, -kujesz, -kował заправляти (приправляти) часником.
- czosnkowy** часниковий.
- czólenko** *п.* 1) *зменш., тех.* човник; 2) (*жіноча туфля*) лодочка.
- czólenkowato** у* вігяді човника, човником.
- czólenkowaty** подібний до човника.
- czótko** *п., pieszcz.* лобик.
- czółno** *п.* човен (*род. човна́*).
- czółnowy** човновий.
- czterdziestka** *ж.* 1) сорок осіб; 2) цифра 40; 3) сорок років; *jest już dobrze po ~tce* йому вже далеко за сорок.
- czterdziestogodzinny** сорокагодинний.
- czterdziestolecie** *п.* сорокаліття, сорокаріччя.
- czterdziestoltni** сорокалітній, сорокарічний.
- czterdziesty** сороковий.
- czterdzieści**, -stu; *т.* — *ос.* czterdziestu сорок, -ка.
- czterdzieścioro**, -rga, *зб.* сорок, -ка.
- czterech** *т.* — *ос.* *див.* cztery.
- czterechsetny** чотирьохсотий.
- czterej** *т.* — *ос.* *див.* cztery.
- czternastka** *ж.* 1) чотирнадцять осіб; 2) цифра 14.
- czternastodniowy** чотирнадцятиденний.
- czternastolatek**, -tka, *т.* чотирнадцятирічний, -ного, чотирнадцятилітній, -нього.
- czternastolatka** *ж.* чотирнадцятирічна, -ної, чотирнадцятилітня, -ньої.
- czternastoletni** чотирнадцятирічний, чотирнадцятилітній.
- czternasty** *т.* — *ос.* *див.* czternaście.
- czternasty** чотирнадцятий; *т а т у* *dziś ~tego* сьогодні чотирнадцятє.

- czternaście**, -stu; *m.*— *os.* czterna-
stu чотирнадцять, -ти *a.* -тьох.
czternaścioro, -rga, *zb.* чотирна-
дцять, -ти *a.* -тьох, чотирнадця-
теро, -тьох.
czterobok *m.* *див.* czworobok.
czterodniowy чотириденний.
czterodzienny *див.* czterodniowy.
czterogodzinny чотиригодинний.
czterogranisty *див.* czworogrania-
sty.
czterokąt *m.* *див.* czworokąt.
czteroklasowy чотирикласний.
czterokonny запряжений четвер-
нею; $\diamond$ *мех.* мотоp ~ мотоp
в чотири кінських сіли.
czterokrotnie przsz. чотири рази,
чотирікратно.
czterokrotny чотириразовий; чоти-
рикрáтний.
czterolampowy чотирилáмповий.
czterolatek, -tka, *m.* чотирилітна
(чотирірічна) дитина *a.* тва-
ріна.
czterolatka *ж.* 1) (*план, школа*)
чотирірічка; 2) *див.* czterola-
tek.
czterolecie *n.* чотириліття, чотири-
річчя.
czteroletni чотирилітний, чотиріріч-
ний.
czterolistny *bot.* чотирилістий.
czterolściowy *bot.* *див.* cztero-
listny.
czterolokciowy довжиною в чо-
тири лікті.
czteromasztowiec, -wca, *lm.* -wce,
m. судно з чотирма шог-
лами.
czteromasztowy: statek ~ *див.*
czteromasztowiec.
czteromiarowy *poetyc.* *див.* czte-
rostopowy.
czteromiesięczny чотиримісячний.
czteronożny *див.* czwonożny.
czteroościowy чотиривісний, чоти-
рхоxосьовий.
czteroosobowy чотиримісний, на
чотири особи.
czteropalcowy завтовшки (товщи-
ною) на чотири пальці.
czteropalczasty чотиріпáлий.
czteropiętrowy п'ятиповерховий.
czteropłatkowy *bot.* чотиріпелюст-
ковий.
czteropęcikowy *bot.* чотиритичін-
ковий.
czteroprocentowy чотиріпроцєнт-
ний.
czterorzędowy *bot.* чотирирядний;
jęczmień ~ чотирирядний
ячмінь, -мєню.
czteroskibowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.*,
roln. чотирилемішний плуг.
czteroskibowy *roln.* чотирилеміш-
ний.
czterosłupkowe, -wych, *bot.* (*tet-
ragyna*) чотиримáточкові, -вих.
czterostopowy *poetyc.* чотирістóp-
ний; wiersz ~ чотирістóp-
ний вірш, тетраметр, -ра.
czterostronny чотирісторóнный.
czterosylabowy *див.* czterozgłos-
kowy.
czterotaktowy *mech.* чотиритáкт-
ний; silnik ~ чотиритáктний
двигун, -на.
czterowiersz, *lm.* -sze, *m.*, *poetyc.*
чотиривірш.
czterowiosłowy чотиривесловий.
czterowiosłówka *ж.* чотиривесловий
чóвен (*род.* чóвна).
czterozgłoskowy чотиріскладóвний.
cztery, -rech; *m.*— *os.* czterej, czte-
rech чотири, -рбоx; $\diamond$ *прик.* ~
kąty i piec piąty пуста
хата, самі гóлі стіни.
czterykroć чотири рази.
czterysta, -stu; *m.*— *os.* czterystu
чотіриста (*род.* чотирьохсот).
czub *m.* 1) мáківка, верх, -ху,
вершєчок, -чка; 2) (*на голові*)
чуб; wziąć się z a ~by взя-
тися за чубі, зчепитися, -плю-
ся, -пишся; 3) (*на головному*
уборі) кїтиця, султан, плюмаж,
-жу; 4) (*розм.* — *про міряння*)
верх; z ~bem з вєрхоm; $\diamond$ *пе-
рен.* *розм.* pieć w ~bie бїти
напідпїтку, бїти під чáркою;
перен. prz y t r e ć k o m u ~ba
втєрти нóса коmу.
czubatka *ж.* 1) чубáта кўрка;
2) *орн.* (*parus cristatus*) сині-
ця чубáта.
czubato (*про мїру*) з вєрхоm.

czubaty 1) чубáтий; 2) *перен.* розм. повний, з верхом; *talergz* ~ повна (з верхом) тарілка.

czubek, -bka, m. 1) чубóк, -бкá, чубик, чубчик; 2) *перен.* мáківка, верх, -ху, вершечок, -чка; $\diamond$ *присл.* *ka ż d y d u d e k m a s w ó j* ~ нема́ людини без вáди.

czubiasto *див.* **czubato.**

czubiasty *див.* **czubaty.**

czubić, -bię, -bisz, -bił скýбти за чуба, чубити, -блю, -биш; // ~ *się* чубитися, тягáтися за чуби́; *kto się lubi, ten się ~ bi* хто когó любить, той тогó чубить.

czuch, -chu, m. 1) неприёмний за́пах, -ху; 2) *мисл.* нюх у соба́к.

czuchrać *див.* **czochrać.**

czucie *n.* 1) почуття́; (*псих.* — *ще*) чуття́; ~ *dotykowe* дóтик, -ку, почуття́ дотикáння; 2) (*майбутнього*) передчуття́; $\diamond$ *ra ś c bez ~ cia* знепритóмніти, зомліти; *w g ó c i e d o ~ cia* опритóмніти.

czuciomierz, lm. -rze, m., med. естезіометр, -ра.

czuciowy почуттєвий, чуттєвий.

czuć, czuje, czujesz, czuł 1) (*органістами почуттів*) відчувáти, чýти; ~ *z ar a ś c* відчувáти (чýти) за́пах; ~ *g ł ó d* відчувáти (чýти) гóлод; (*перен.* — *ще*) почувáти; ~ *w d z i e c z n o ś c* почувáти (відчувáти, чýти) вдячність; 2) (*про тварин*) чýти; *wilk czuje owce* вовк чýє овець; 3) (*сзут*) (*лише в інфінітиві*) відгóнити, тхну́ти (чим); $\diamond$ *розм.* ~ *pisto* посет чýти бідy; // ~ *się* почувáти себе́; ~ *dobrze* дóбре себе́ почувáти.

czujka *ż.*, *wojs.* 1) (*людина*) вартовий, -вóго; 2) (*місце*) спостерєжний (сторожовий, вартовий) пост, -тá; ~ *коппа* кавалерійський спостерєжний пост.

czujnie 1) пильно; 2) чýтко; чýйно. *Пор.* **czujny.**

czujno *див.* **czujnie.**

czujność *ż.* 1) пильність, -ності; 2) чýткість, -кості; чýйність.

Пор. **czujny.**

czujny 1) пильний; ~ *padz br* пильний нагляд, -ду; 2) (*про сон тощо*) чýткий; (*про собаку* — *ще*) чýйний.

Czukcza, -czy, lm. -czowie, m., hist. чýкча.

czukocki чукóтський; *M o r z e C z u k o c k i e* Чукóтське мóре.

czule чýло, ніжно.

czulić się, -lę, -lisz, -lił (*взаємно*) голубитися, -блюся, -бишся, милувáтися, -лýюся, -лúешся.

czulny: *perw* ~ *anat.* вразливий нерв.

czulek, -lka, m. 1) *бот.* (*mimosa pudica*) мимóза соромлива; 2) *зоол.* (*tentaculum*) щупальце.

czulkowate, -tych, bot. (*mimosaceae*) мимóзові, -вих.

czulostka *ż.* надмірна чýлисть (ніжність).

czulostkowość *ż.* надмірна чýлисть (чутливість), сентиментальність, -ності.

czulostkowy надмірно чýлий (чутливий), сентиментальний.

czulościomierz, lm. -rze, m., fot. сенситóметр, -ра.

czulościowy *див.* **czulostkowy.**

czulość *ż.* 1) вразливість, -вості; 2) чутливість; 3) ніжність, -ності. *Пор.* **czuły.**

czuły 1) (*сприйнятливий*) вразливий; *oko jest bardzo ~ le* óко дýже вразливе; *перен.* ~ *le* *miejsce* вразливе місце; 2) (*про приладу*) чутливий; *waga ~ la* чутлива вага́, чутливі терезі́, -зів; 3) *перен.* чýлий, ніжний; ~ *la matka* ніжна мáти.

czumacki чумáцький.

czumak, lm. -cy, m. чумáк, -кá.

czupiradło *n., pot.* 1) чудернацький головний убір у жінóк; 2) (*ірон.* — *про жінку в такому уборі*) опóдало, страхопóд.

czupirzyć się, -rzę, -rzysz, -rzył наряджáтися по-чудернацькому.

czupryna *ж.* чуприна; $\diamond$ *z* ~пу *mu się kuzzy* він напідпійтку (під чаркою).

czupurnie задірливо, задержувати.

czupurność *ж.* задірливість, -вості, задержуватість, -тості.

czupurny задірливий, задержуватий.

czupurzyć się, -rzyć, -rzysz, -rzył бундючитися, приндітися, -джуся, -дишся, горожнитися; (*сердито*) їжитися.

Czysyma *ж.* Цусима.

czuwać 1) бути пильним; 2) (*над czym*) наглядати (за чим); ~ *nad bezpieczeństwem publicznym* наглядати за громадською безпекою; 3) (*wsю ніч*) не спати (сплю, спиш); 4) (*przy kim*) (*при хворому*) чергувати, -гую, -гуюш, дежурити; 5) (*nad kim*) піклуватися, -лююся, -люєшся (про кого).

czuwanie *n.* 1) нагляд, -ду; 2) неспання ночами; 3) чергування, дежурство; 4) піклування. *Por. czuwać.*

Czuwaka Autonomiczna Socjalistyczna Republika Rad *ж.* Чуваська Автономна Радянська Соціалістична Республіка.

czuwaski чуваський.

Czuwasz, lm. -sze, *m.* чуваш, -ша.

Czuwaszka *ж.* чувашка.

czwartak I, lm. -су, *m.* *div.* czwartoklasista.

czwartak II, lm. -кі, *m.* (*давня польська монета*) чотири грощі, -шив.

czwartek, -tku, m. четвѣр, -ргá.

czwartkowy четвѣрговий.

czwartoklasista, -ty, lm. -ści, *m., szk.* четвѣртокласник.

czwartoklasistka *ж., szk.* четвѣртокласниця.

czwarty четвѣртий; *po ~te* по четвѣрте; *ma tu dziś ~tego* сьогодні (маємо) четвѣрте (число).

czworaczki, -ków, blp. 1) чотири з'єднані посудини, -дин; 2) (*про немовлят*) четвѣрнята, -нят.

czworak *m.* 1) барáк на чотири кімнати для батраків на панських дворах (фільварках) у давній Польщі; 2) (*лише в мн.*) *div.* czworaczki; $\diamond$ *chodzić* на ~kach ходити на четвѣрєньках; ходити рáчки, рачкувати, -кую, -куюш (*розм.*).

czworaki *licz.* чотирьох гатунків; ~kie *wino* вино чотирьох гатунків.

czworako на чотири способи, чотирма способами.

czworo, -rga, zb. четвѣро (*род. чотирьох*); *we ~* четвѣро.

czworoboczny *mat.* чотиристоронній.

czworobok, -ku, m. 1) *mat.* чотирікутник; 2) *військ.* карé (*невідм.*).

czworogran, -nu, m., mat. *div.* czworobok 1.

czworograniasty *mat.* чотиригранний.

czworogranny *mat.* *div.* czworo-

graniasty. **czworokąt, -tu, m., mat.** чотирікутник.

czworokątny *mat.* чотирікутний.

czworokonny *div.* czterokonny.

czworokończasty чотирікінцевий.

czworolist, -tu, m., bot. (*paris quadrifolia*) вороняче око.

czworolistny *div.* czterolistny.

czworonogi *div.* czworonożny.

czworonożny чотириногий.

czwororęczny *zool.* чотирирукий.

czwororęki *zool.* *div.* czwororęczny.

czwororogi *div.* czworonożny.

czworonożny 1) (*про тварину*) з чотирма рогами; 2) (*про форму*) чотирікутний; *beret ~* чотирікутний берет.

czwororzędny в чотири ряди, чотирирядний.

czworościan, -nu, m., mat. тетраєдр, -ра, чотиригранник.

czworościenny *mat.* чотиригранний.

czwórka *ж.* 1) четвірка; 2) (*про запряг*) четвѣрня, четвѣрик, -ка; 3) *друк.* чвѣртка; $\diamond$ *w e ~kę* вчотирьох; *masz e go wać ~ka-*

- mi марширувати по чотири в рядах.
- czwórnasób** *przsl.* вчетверо (в чотири рази) більше.
- czy** (*частка*) чи; ~ to prawda? чи це правда? (*розділовий сполучник*) ~ ... ~ чи ... чи; ~ ten, ~ inny чи той, чи інший; ~ aby przyjdzie? але чи він прийде?
- czyhać** (на kogo, na co) важити, чігати (на kogo, на що); ~ па czyją zgubę важити на чіе життя.
- czyj** *zaim.* чий.
- czyj bądź** *zaim.* будь-чий, чий-бұдь, чий-небұдь.
- czykolwiek** *zaim.* будь-чий, чий-бұдь, чий-небұдь.
- czykolwiek bądź** *zaim. div.* *czykolwiek.*
- czyjś** *zaim.* чийсь.
- czył, lm. -le, m., hut.** форма для литва.
- czyły** 1) (*пояснювальний спол.*) абó, тóбто; internacjonalny ~ międzynaгodowy интернаціональний, абó (тóбто) міжнародний; 2) (*частка*) чи; ~ to prawda? чи це правда?
- czyliż** *part.* чи ж.
- czym prędzej** *przsl.* швиденько.
- czym raz** *przsl.* чимраз, дедалі.
- czym — tym** *sp.* чим — тим; **czym** więcej, **tym** lepiej чим більше, тим краще.
- czym, -ni, m.** вчінок, -нку; (*геройський — звичайно*) підвиг, -гу; **dokonać** ~ni зробити підвиг; $\diamond$ dopuścić się kaгy godnego ~ni учинити злочин; ~ny melioracyjne меліоративні заходи, -дів; **staпać do** ~ni встати на трудову вахту; ~now trzeba, nie słów діла треба, не слів; **wcielić** (wпроwadzić) со w ~ здійснити, виконати (що).
- czynić, -nię, -nisz, -nił** робити, -блю, -биш; чинити, -ню, -ниш (*pidше*); ~ dobrze робити добре; $\diamond$ *перен.* ~ planу укла-
- дати (будувати) плани; to ~ni роказна суме це становить значну суму; ~ zadość swoim obowiązkom справлятися з своїми обов'язками; ~ zadość wуmоgom відповідати вимогам, задовольняти вимоги (вимогам); // ~ się (kimś, czymś) удавати (стрóити) з себе (кого, що).
- czynienie:** mieć wiele do ~nia мати багато діла; mieć z kim do ~nia мати з ким справу.
- czynnie** діяльно, активно; ~ uczestniczyć брати активну участь; $\diamond$ ~ znieważyc kogoś дати кому ляпаса (лящá).
- czynnik** *m.* 1) фактор, -ра, чинник; *ек.* ~ki produkcji фактори (чинники) продукції; 2) *mat.* фактор, співмножник; $\diamond$ ~ki miarodajne авторитетні кола (*rod. kil.*).
- czynność** *ż.* 1) *biol., fiziol., перен.* функція; ~ serca функція серця; ~ci służbowe службові функції; службові обов'язки, -ків; 2) активність, -ності; niezadowolona ~ невтомна активність.
- czynny** 1) діяльний, активний; brać ~ udział w czym брати діяльну (активну) участь у чому; 2) *юр., грам.* активний; *юр.* ~ne prawo wyborcze активне виборче право; *грам.* stroпа ~na активний стан, -ну; 3) (*який виявляє діяльність*) діючий; wulkan ~ діючий вулкан; $\diamond$ ~ do gódziny piątej відкритий (працює) до п'яті; maszyna jest ~na машина працює; *військ.* oficer służby ~nej кадровий офіцер, -ра; *військ.* ~na służba дійсна військова служба.
- czynsz, -szu, m.** 1) квартирна плата, квартплата; 2) *юр., ек.* чинш, -шу; 3) *істр.* обрók, -ку.
- czynszownik, lm. -су, m.** 1) чиншовик, -ка; 2) обрóчник. *Por. czynsz* 2, 3.

czynszowny *див.* czynszowy.
czynszowy 1) дохідний; dom ~
 дохідний дім (*род.* дому);
 2) чиншовий; 3) оброчний. *Пор.*
 czynsz.

czyrak *т.* чиряк, -ка.

czyrk! *wkrz. див.* ćwierk!

czyr(y)kać *див.* ćwierkać.

czyr(y)knać *док. див.* ćwierkać.

czysto чисто; $\emptyset$ *торг.* zagobić
 па ~ заробити чистою готів-
 кою; wyjść па ~ ze sprawy
 вийти сухим з води.

czystość *ж.* чистота.

czysty чистий; *торг.* ~ dochód
 чистий дохід (прибуток); *перен.*
 ~ta prawda щіра (чиста)
 правда; *перен.* ~ przera-
 dzenie випадковість, -
 вості; *перен.* ~ta w tymowa
 чиста вимова; *перен.* ~te za-
 miary чисті наміри, -рів.

czyszczenie *п.* чіщення, чістка.

czyściciel, *ім.* -le, *т.* 1) чистиль-
 ник; 2) *вет.* кастратор, -ра.

czyścicielka *ж.* чистильниця.

czyścić, czyszczyć, czyścisz, czyścić

1) чистити (чийшу, чистиш);
 (*вет.* — ще) холостіти, -лощү, -ло-
 стиш, каструвати, -рюю, -рюеш;
 2) *безос.*, *мед.* проносити, -сить.

czyściciec, -śca, *ім.* -śce, *т.* 1) *рел.*
 чистилище; 2) *бот.* (*stachys*)
 чистець, -тцю.

czyściucha *ж.*, *пот.* сивуха.

czyściuchny *pieszcz. див.* czyściutki.

czyściuteńki 1) *пестл.* чистесень-
 кий; 2) (*зовсім чистий*) чисті-
 сенький.

czyściuteńko 1) чистесенько; 2) чи-
 стісенько. *Пор.* czyściuteńki.

czyściutki *pieszcz.* чистенький.

czyściutko *pieszcz.* чистенько.

Czyta *ж.* Читá.

czytać читáти.

czytanie *п.* читáння.

czytanka *ж.* читáнка.

czytelnia *ж.* 1) читáльня; 2) біб-
 ліотека (яка видає абонентам
 книжки).

czytelniany читáльний.

czytelnictwo *п.* читáння книжок.

czytelniczka *ж.* читáчка.

czytelniczy читáцький; *rzecz.*
 ~cze широкі кола читачів, чи-
 тацькі маси (*род.* мас).

czytelnie читко.

czytelnik, *ім.* -cy, *т.* читáч, -чá.

czytelność *ж.* читáкість, -кості.

czytelny читкий; ~ charakter
 риста читкий почерк, -ку.

czytywać, -tuje, -tujesz, -tywał
wielokr. чáсто читáти.

czyż I, *ім.* -że, *т.* орн. чиж, -жá.

czyż II, *part. див.* czy.

czyżyczka *ж.*, *орн.* сáмка чижá;
 чижи́ха (*розм.*).

czyżyk *т.*, *орн.* чижик.

C

ćma *ж.* 1) *ент.* (*lithocolletis*) нéтля;
 (*noctuadea*) ношйця; 2) *розм.*
 тьма, пítмá; (*морок*) тёмрява;
 3) (*перен.* — про велику кіль-
 кість) сýла, тьма.

ćmić, ćmię, ćmisz, ćmił 1) темні-
 ти, тьмáрити; 2) (*виднігтися*)
 темніти; $\emptyset$ *розм.* ~ pariego-
 су куріти, -рю, -риш, паліти,
 -лю, -лиш; // *безос.* ~ się тем-
 ніти, тьмáритися; **ćmi się** в
 oczach в очáх темніє (тьмá-
 риться); $\emptyset$ **ćmi się** w głowie
 в голові пáморочиться.

ćwiarteczka *ж.*, *zdr. див.* ćwiartka.

ćwiartka *ж.* 1) чверть, -ті; четвер-
 тина (*piłnie*); książka в
 formacie ~ki книжка у
 чверть áркуша; 2) (*міра*) чет-
 верть, -ті.

ćwiartkowy чвэ́ртковий.

ćwiartować, -tuje, -tujesz, -tował
hist. четвэ́ртувати, -тую,

ćwiartowanie *п.*, *hist.* четвэ́рту-
 вáння.

ćwiczebny (*для тренування*) учбó-
 вий; плаc ~ a) учбóва пло-

щадка; б) *wiśськ. іст.* учбівий плац, -цу.

ćwiczenie *n.* 1) вправа; (*дія — це*) вправління; *wiśськ. ~nia* gazowe військово-хімічні вправи; *~nie szkolne* шкільна вправа; *wiśськ. ~nia* w szuku wartym вправи в зімкнутому строю; 2) шмагання, хльбста. *Пор. ćwiczyc* 1—3.

ćwiczoney умілий, вправний.

ćwiczyc, -cze, -czysz, -czył 1) (кого czym) хльбстати, шмагати; 2) (кого w czym) учіти, -чү, -чиш; *~ kogo w rozwiązaniu* z adaj учіти (навчати) ког розв'язувати задачі; 3) (co) вправляти; *~ pamięć* вправляти пам'ять; // *~ się* вправлятися.

ćwiczek, -czka, *m.* цвяшок, -шка; *□ прик. za króla Świeczka* за царя Горбоха, за царя Панька (Тимка).

ćwiczkować, -kuje, -kujesz, -kował оббивати цвяшками, цвяшкувати, -күю, -күеш.

ćwiek *m.* цвях; *□ розм. та ~ka* w głowie він тріхи з глүзду з'їхав, у нього не всі дома; *розм. to nie lada ~ce* не абіяка притичина (заковїка); *прик. zabić komu ~ka* w głowę загнути карлючку комү, задати комү головоломку.

ćwiekarski *spec.* цвяховий, гвоздильний.

ćwiekarnia *ż.*, *spec.* цвяховá майстерня; цвяховий завод, -ду.

ćwiekarstwo *n.*, *spec.* цвяховé виробництво.

ćwiekarz, *lm.* -rze, *m.*, *spec.* цвяхар, -ря.

ćwiekować, -kuje, -kujesz, -kował 1) оббивати цвяхами, цвяхувати (цвяхүю, цвяхүеш); 2) *перен.* сікти до крові.

ćwiekowy цвяховий; гвоздяний (*рідко*).

ćwierciowy четвертний.

ćwierciec, -cze, -czysz, -czał, -czeli *див. ćwierkać.*

wierć *ż.* 1) чверть, -ті; четверті-

на (*рідше*); 2) (*міра*) четверть, -ті.

ćwierćarkuszowy розміром у чверть аркуша.

ćwierćkilowy вагою у чверть кілограма.

ćwierćłokciowy довжиною у чверть ліктя.

ćwierćmilowy довжиною у чверть мілі.

ćwierćnuta *ż.*, *muz.* чверть, -ті.

ćwierćroczny тримісячний, кварталний.

ćwierćstulecie *n.* чверть століття (сторіччя, віку).

ćwierćton, -ni, *m.*, *muz.* чверть тону.

ćwierćwiecze *n. див. ćwierćstulecie.*

ćwierćwiekowy який (шо) триває чверть століття, двадцятипятирічний.

ćwiergotać, -gocze, -goczesz (*rzadziej* -gocze, -gocesz, *rzadko* -gotam, -gotasz), -gotał цвірінькати, цвіріньчати, -чү, -чіш.

ćwiergotanie *n.* цвірінькання, цвіріньчання.

ćwierkl *wkrz.* чиркл

ćwierk, -ku, *m. див. ćwierkanie.*

ćwierkać, **ćwierknać**, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) (*про комах*) цвірчати, -чү, -чіш, зацвірчати, цвіркати, зацвіркати, сюрчати, засюрчати; 2) (*про птахів*) цвірінькати, цвіріньчати, цвірінькнути.

ćwierkanie *n.* 1) цвірчання, цвіркання, сюрчання; 2) цвірінькання, цвіріньчання. *Пор. ćwierkać.*

ćwierknać *див. ćwierkać.*

ćwik, *m.*, *pot.* 1) бувалий, -лого; 2) напіввихолошений півень, -вня; *czego* по як *~* червоний як півень; 3) великий кіроп.

ćwikła *ż.*, *kul.* буряковий гарнір з хріном.

ćwikłowy буряковий, бурячний, з буряків.

ćwirkać *див. ćwierkać.*

ćwirknać *dok. див. ćwierkać.*

D

- d** *muz. ре.*
dasapo *przst., muz., przen.* да-
 капо.
dach, -chu, m. 1) покрівля; (за-
 лізний, черепичний — *ще*) дах,
 -ху; mieszkać pod jed-
 нym ~chem жити під однією
 покрівлею; 2) *гірк.* стéла штóль-
 ні; $\diamond$ *перен.* nie mieć ~chu
 nad głową залишитися без
 притулку.
dacharz, lm. -rze, m. покрівель-
 ник.
dachowy покрівельний; даховий.
Пор. dach.
dachówka *ж.* черепиця.
dachowkarz, lm. -rze, m. черепіч-
 ник.
dachówkowy черепічний.
dać *див. dawać.*
dadaizm, -mu, m., szt. дадаїзм,
 -му.
dafna *ж., bot. (daphne)* вóвче лі́ко,
 вóвчі ягоди (*род. ягід*).
dagerotyp, -ru, m., fot., hist. даге-
 ротип.
dagerotypia *ж., fot., hist.* дагеро-
 типія.
Dagestan, -nu, m. Дагестán, -ну.
dagestański дагестáнський.
daktyl, lm. -le, m. 1) *бот.* фінік;
 2) *поет.* да́ктиль.
daktyliczny *poetyc.* дактилічний.
daktylografia *ж., spec.* дактилограф-
 фія.
daktylogologia *ж., spec.* дактилологія.
daktyloskopia *ж., spec.* дактилоско-
 пія.
daktylowiec, -wca, lm. -wce, m.
 1) *бот. (phoenix dactylifera)* фі-
 нікова пáльма; 2) *конд.* фініко-
 ве печення; фініковий торт а.
 пиріг, -рога.
daktylowy фініковий.
dal *ж.* далечінь, -ні, далечина́, да-
 линá, дáлеч, -чі, даль, -лі; $\diamond$
 skok w ~ стрибóк в довжину́.
dalece: jak ~ наскільки, в якій
 мірі, до якої міри; tak ~ на-
 стільки, до такої міри, в такій
 мірі.
dalej *przst.* дáлі, дáльше; i tak
 ~ (i t. d.) і так дáлі (i t. d.),
 тощо.
daleki далéкий; ~ *кревпу* да-
 лéкий рóдич; *перен.* ~ jestem
 od tego, aby... я далéкий від
 того, щоб...
daleko 1) (*в просторі, в часі*)
 далéко; ~ jeszcze do rana
 ще далéко до рáнку; таму
 ~ do domu нам далéко до-
 до́му; ~ zająć далéко піти;
 2) (*з формами вищого ступеня*)
 набагáто, багáто, знáчно, далé-
 ко; ~ więcej набагáто (ба-
 гáто, знáчно, далéко) бiльше;
 $\diamond$ jak ~ ramięcią się-
 gać наскільки лишé можна
 прига́дати.
dalekobieżny 1) (*про поїзд*) далé-
 кого слiдування; 2) (*про паро-
 плав*) далéкого плавання.
dalekomierz, lm. -rze, m., spec.
 далекомір, -ра.
dalekomorski далекомóрський.
dalekoñoñość *ж., wojs.* далекобiй-
 нiсть, -ностi.
dalekoñoñny 1) *військ.* далекобiй-
 ний; 2) (*перен.— про плани то-
 що*) далекося́жний; $\diamond$ *ел.* ~ па-
 лі́ня лі́нія далéкої відстанi.
dalekowiedz, lm. -dze, m. далеко-
 зóрий, -рого.
dalekowiedzenie *п. див. daleko-
 wzrocność.*
dalekowzrocność *ж.* далекозóристь,
 -ростi; далекогя́дність, -ностi,
 прозорли́вість, -востi, передбáч-
 ливiсть. *Пор. dalekowzrocny.*
dalekowzrocny далекозóрий; (*пе-
 рен.— це*) далекогя́дний, про-
 зорли́вий, передбáчливий.
dalia *ж., bot.* жоржiна.
dalibóg *wyr. wtr.* далéбi, iй-бóгу,
 iй-бó.
Dalmacja *ж.* Далмáція.
dalmacki далмáтський.
dalszy дáльший; ~sze koleje

- łosu дáльша дóля; $\diamond$ ciąg ~ pastąpi dáli (продóвжен-ня) бóде.
- daltonista**, -ty, *lm.* -ści, *m., med.* дальтóник.
- daltonizm**, -mu, *m., med.* дальто-нізм, -му.
- dama** *ż.* 1) дáма; *ist.* ~ dwógu (dwógska) придвóрна (двір-ська) дáма, фрэйліна; 2) *kart.* дáма, крáля; ~ pikowa pikó-ва дáма, винóва крáля; 3) (*в шахах*) ферзь, королéва; $\diamond$ do-рев. ~ do towarzystwa компаньйóнка.
- damascenka** *ż.* шáбля з дамáс-ської стáлі; домáха (*заст.*).
- damasceński** дамáський.
- Damokles**: miecz ~sa дамóклів меч, -чá.
- damski** дáмський, жінóчий.
- damulka** *ż., iron.* дáмочка.
- dancing**, -gu, *m.* дáнсінг, -гу, тáнци, -цív.
- dandys**, *lm.* -si, *m.* дéнді (*не-відм.*).
- dane**, -nych, *blp.* дáні, -них; wszelkie ~ne do czego всі дáні на що (для чо́го).
- Dania** *ż.* Дáнія.
- danie** *n.* 1) стрáва; obiad z czterech dań обід з чотирьóх страв (перемін); 2) (*дія*) по-даннá, подáча; ~ ротосу по-даннá (подáча) допомóги.
- Daniel** Данíло.
- daniel**, *lm.* -le, *m., zool.* (*platyce-ros dama*) чубáрий óлень.
- danina** *ż.* данíна, дань, -ні.
- dannictwo** *n., hist.* дáнницька за-лéжність, -ності.
- danniczy** *hist.* дáнницький.
- dannik**, *lm.* -cy, *m., hist.* дáнник.
- danser**, *lm.* -rzy, *m.* (*у танцях*) кавалёр, -ра.
- danserka** *ż.* (*у танцях*) дáма.
- dantejski** жaxлívий, страшний; ~kie scenу жaxлívі (страш-ні) сцéни (*род.* сцен).
- dany** дáний; w ~nych okolicz-nościach за дáних умóв.
- dań** *ż.* *див.* danina.
- dar**, -ru, *m.* 1) дар, -ру, дарунок, -нка; otrzymać w ~rze одér-жати в дар (в дарунок); 2) (*про природжені здібності*) дар; ~ słowa дар слóва; (*та-лант*) хист, -ту; ~ poetycki поетичний хист.
- Dardanele**, -li *a.* -lów, *blp.* Дарда-нелли, -нелл.
- dardaneński** дарданелльський; $\diamond$ *перен.* osioł ~ непри[о]торéн-ний дурень, -рня.
- daremnie** дарéмно, мáрно; дурно (*рідше*); (*предик.* — *звичайно*) дармá, дарéмно.
- daremnosc** *ż.* дарéмність, -ності, мáрність.
- daremny** 1) дарéмний, мáрний; 2) *див.* darmowy.
- daremszczyzna** *ż.* даровízна, да-рívшйна.
- darmo** 1) дáром; leczyć kogo ~ лікувáти когó дáром; to mi ~ nie ujdzie це йому дáром не минéться; 2) *див.* darmemnie.
- darmocha** *ż., pol.* *див.* darm- szczyzna.
- darmowy** даровій.
- darmozjad**, *lm.* -dy, *m.* дармоїд.
- darniasty** дерністий.
- darnik** *m.* 1) *с.-г.* дерноріз; 2) (*за-рість*) чагарник, -кá, чагáр, -ря, куші, -шív; (*сухі гілки*) хмиз, -зу; 3) *див.* darnina.
- darnina** *ż.* дерніна.
- darniować**, -niuje, -niujesz, -niował *spec.* дернувáти, -ную, -нуеш.
- darniowaty** дернувáтий.
- darniowy** дерновій.
- darniówka** *ż.* 1) *с.-г.* дерноріз; 2) обклáдка з дерну.
- darnisty** дерністий.
- darń** *ż.* дéрен (*род.* дэрну).
- darodawca**, -cy, *lm.* -cy, *m., praw.* дарітель, -ля.
- darodawczyni** *ż., praw.* дарітелька.
- darować**, -ruje, -rujesz, -rował *nie- dok. i dok.* дарувáти, -рую, -ру-еш, подарувáти; ~ wolność дарувáти волю; *перен.* ~ uga- zę дарувáти образу.
- darowizna** *ż., praw.* дар, -ру; акт ~ну дáрчий запис, -су.

darty 1) драний, подертый; 2) мед. рваний; га па ~та рвана рана.
darwinista, -ty, *lm.* -ści, *m.* дарвініст.

darwinistka *ż.* дарвіністка.

darwinizm, -mu, *m.* дарвінізм, -му.
darzyć, -rzę, -rzysz, -rzył (кого, со czym) *książ.* дарувати, -рюю, -рюеш (кому що); *недок.* обдаровувати, -вую, -вуеш (кого чим); 2) *перен.* виявляти (що до кого, до чого); ~ kogo przysiężnią виявляти дружні почуття до кого; ~ co zainteresowaniem виявляти інтерес до чого; ~ kogo zafaniem виявляти довіру до кого; // *безос.* ~ się щастіти, таланіти, везті; we wszystkim mi się darzy у всьому йому щастіть (таланіть, везе).

daszek, -szka, *m.* 1) *зменш.* покрівелька; дашок, -шка; *пор. dach*; 2) (*кашкета*) козирок, -рка; 3) (*на лампу*) абажур, -ра; 4) *лінгв.* дашок (*над літерою*).

data *ż.* 1) дата; 2) *перен.* епоха, доба; $\diamond$ *człowiek starej ~tu* людина старої (давнього) склладу, людина старосвітських звичаїв; być pod dobrą ~tą бути напідпінтку (під чаркою).

datek, -tku, *m.* 1) пожертва; 2) (*для старців*) милостиня.

datować, -tuje, -tujesz, -tował датовати, -тую, -туеш; // ~ się датоватися; $\diamond$ *ich wzajemna pieczęć ~tuje się od dawna* їх неприязнь тягнеться віддавна.

datowanie *n.* датування.

datownik *m.* штэмпель з датою; ~ pocztowy поштовий штэмпель.

dawać, daje, dajesz, dawał, dać, *dam*, dasz, dał давати (даю, даеш), дати (дам, дасі); dać do zrozumienia (do rozpania) дати зрозуміти; dawać dowody давати (наводити) докази; dawać głos на

kogo (za kim) подавати голос за кого; dawać komu okazję давати кому нагоду; dawać koncert давати концерт; dać posłuch czyimś słowom дати віру (повірити) чім словом; dać słowo дати слово; $\diamond$ *розм.* dać komu po nosie втерти кому носа; dajmy pato, że... припустімо, що; *військ.* dać ognia відкрити вогонь; *вистрілити*; daj ręką! облиш! покинь! *спорт.* dawać szczyraką (*у волейболі*) гасити (гашу, гасиш); dać wyraz czemu wyrazi (висловити) що; dać za wygraną пасувати, -сую, -суеш; // ~ się 1) даватися, датися; dać się we zpaکی датися взнакі; 2) *безос.* можна; daje się zauważyć... можна помітити...; $\diamond$ dać się u pieść скипіти, -плю, -пійш.

dawanie *n.* давання.

dawca, -cy, *lm.* -cy, *m.* 1) давець, -вця; 2) *юр.* даритель; 3) *мед.* донор, -ра.

dawczyńi *ż.* 1) (*про жінку*) давець, -вця; 2) дарителька; 3) (*про жінку*) донор, -ра. *Пор. dawca.*

dawka *ż.* доза.

dawkować, -kuje, -kujesz, -kował дозувати, -зую, -зуеш.

dawkowanie *n.* дозування.

dawniuteńki 1) *пестл.* давненький; 2) дуже давній.

dawniuteńko 1) давненько; 2) дуже давно. *Пор. dawniuteńki.*

dawniutki *pieszcz.* давненький.

dawniufko *pieszcz.* давненько.

dawno давно.

dawność *ż.* давність, -ності.

dawny давній; za ~nych czasów за давніх (старіх) часів, в старовину; ~na zpaжomość a) давне знайомство; б) (*про людину — це*) давній (старий) знайомий, -мого; $\diamond$ ~ne dzieje старовина, давнина.

dąb, dębu, *m.* дуб; *chlora jak ~* чоловік, як дуб; $\diamond$ *фам.* dać dęba дременуги, чкурнути; sta-

- wać **dęba** (про коней) ставати на дибі, ставати дибки, ставати дуба; włosy na głowie stały **dęba** волосься на голові стало дуба (диба).
- dąbczak** *m. div.* **dębczak**.
- dąbeczek** -czka, *m., pieszcz.* дубочок, -чка.
- dąbek** -bka, *m., zdr.* дубок, -бка.
- dąbrowa** *ż.* діброва.
- Dąbrowa** *ż.* Домброва.
- dać**, **dmeć**, **dmiesz**, **dał**, **dęli** дүти (дүю, дүеш і дму, дмеш); (ртом — ще) дмүхати; // ~ się 1) дүтися, надиматися; 2) перен. пишатися, пиндючнтися, бундючнтися.
- daśać się** дүтися (дүюся, дүешся і дмүся, дмешся).
- daśanie się** *n. div.* **daśy**.
- daśy** -sów, *blp.* капрізи, -зів, вередування; $\diamond$ **stroić** ~ *div.* **daśać się**.
- dażenie** *n.* 1) прямування, простування; 2) прагнення. *Пор.* **dażyć**.
- dażność** *ż.* (do czego) 1) прагнення; стремління (*рідко*); ~ do parawienia z tego прагнення виправити зло; 2) перен. нахил, -лу, схильність, -ності; ~ do samolubstwa нахил до себелюбства; $\diamond$ ~ **cia** jego było... він прагнув...
- dażyć**, -żę, -żysz, -żył (do czego) 1) прямувати, -мүю, -мүеш, простувати, -түю, -түеш (до чого); ~ do celu прямувати (простувати) до меті; 2) перен. прагнути (чогó і до чогó); ~ do władzy прагнути влади.
- dbać** (o kogo, o co) дбати; (*турбуватися — ще*) піклуватися, -лүюся, -лүешся (про кого, про що); matka **dba** o dzieci мати дбає (піклується) про дітей; o nic nie ~ ні про що не дбати; $\diamond$ nie **dbam** o to це мені байдуже.
- dbale** дбайливо; дбало. *Пор.* **dbały**.
- dbałość** *ż.* дбайливість, -вості; дбалість. *Пор.* **dbały**.
- dbały** дбайливий; дбалий (*рідше*).
- dbanie** *n.* дбанія; піклування. *Пор.* **dbać**.
- debarkader**, -gu, *m., kol.* дебаркадер, -ра.
- debata** (*częściej w lm.*) -baty, -bat, *ż.* дебати, -тів.
- debatować**, -tuję, -tujesz, -tował дебатовати, -түю, -түеш.
- debet**, -tu, *blm., m., buch.* дэбет, -ту.
- debetować**, -tuję, -tujesz, -tował *buch.* дэбетувати, -түю, -түеш.
- debetowy**: saldo ~ **we** дэбетове сальдо.
- debit**, -tu, *m.* 1) дзвіл властей на поширення закордонних видань; 2) торг. збут, -ту.
- debitor**, *lm.* -rowie *a.* -rzy, *m., buch.* дэбітор, -ра.
- debiut**, -tu, *m.* дэбют, -ту.
- debiutant**, *lm.* -nci, *m.* дэбютант.
- debiutantka** *ż.* дэбютантка.
- debiutować**, -tuję, -tujesz, -tował дэбютувати, -түю, -түеш.
- deboszować**, -szuję, -szujesz, -szował бешкетувати, -түю, -түеш, дебошірити.
- deboszowanie** *n.* бешкетування, дебошірство.
- decentralista**, -ty, *lm.* -ści, *m.* децентраліст, прихильник децентралізації.
- decentralizacja** *ż.* децентралізація.
- decentralizować**, -zuję, -zujesz, -zował децентралізувати, -зүю, -зүеш.
- dech**, **tchu**, *blm., m.* віддих, -ху; дух, -ху (*розм.*); **brak mi tchu** не можу перевести (звести) дух (дихати не дає, дух замирає); **jednym tchem** за одним духом, відразу; **sluchać bez tchu** слухати затаївши дух; ~ **zamarł** (komu *a.* w kim) дух завмер (в кому, в кого); $\diamond$ **do ostatniego tchu** до останнього подиху, до самої смерті, до загины.
- dechomierz**, *lm.* -rze, *m., med.* спірометр, -ра.
- decydować**, -duję, -dujesz, -dował (o czym) вирішувати, -шую,

- шуеш (що); o t y m ~ **duje** m i n i s t e r це вирішує міністр; винісити постанову, ухвалювати, -люю, -люєш (що); // ~ **się** 1) *pac.* вирішуватися; *dzisiaj się twoja sprawa ~duje* сьогодні вирішується твоя справа; 2) (*про людину*) зв'язуватися, -жуюся, -жуєшся, наважуватися; *piegrędko się ~duje* він не скоро зв'язується (наважується).
- decydowanie** *n.* вирішування.
- decydujący** вирішальний, вирішній.
- decyfrować, -guje, -gujesz, -gował** дешифрувати, -рюю, -рюєш.
- decyfrowanie** *n.* дешифрування, розшифрування.
- decygram** *m.* дециграм.
- decylitr** *m.* децилітр, -ра.
- decyma** *ż., muz.* децима.
- decymalny** децимальний.
- decymetr** *m.* дециметр, -ра.
- decyzja** *ż.* рішення; постановва, ухвала; *powziąć ~ję a)* вирішити; б) винести постанову; *por. decydować; O człowiek z ~ją* рішуча людина; *szubkosc ~ji* рішучість, -чості.
- dedukcja** *ż., fil.* дедукція.
- dedukcyjnie** *fil.* шляхом дедукції, дедуктивно.
- dedukcyjny** *fil.* дедуктивний.
- dedukować, -kuje, -kujesz, -kował** *fil.* дедукувати, -кую, -куєш.
- dedykacja** *ż.* присвячення (твору), присвята; дарчий напис, -су.
- dedykacyjny** присвятний.
- dedykować, -kuje, -kujesz, -kował** присвячувати, -чую, -чуєш.
- defekacja** *ż., med., tech.* дефекація.
- defekcik** *m., pot.* незначний дефєкт, -ту, дефєктник.
- defekt, -tu, m.** дефєкт, -ту.
- defektowy** 1) дефєктний; *egzemplarz ~* дефєктний примірник; 2) (*про людину*) дефєктивний.
- defensywa** *ż., wojs. i in.* дефензива.
- defensywny** *wojs.* оборонний; ~ *nat* *taktyka* оборонна тактика.
- defetysta, -ty, lm. -ści, m., polit.** поражєнець, -нця, поразєйник.
- defetyzm, -mu, m., polit.** поражєнство, поразєництво.
- deficyt, -tu, m.** дефїцит, -ту.
- deficytowy** дефїцитний.
- defilada** *ż.* дефїлювання, парад, -ду; проходження колбн демонстрантів.
- defilować, -luje, -lujesz, -lował** дефїлювати, -люю, -люєш; проходить в колонах.
- defilowanie** *n. div.* defilada.
- definicja** *ż.* дефїніція, визначення; *podpadać pod ~ję* підпадати під дефїніцію.
- definiować, -niuje, -niujesz, -niował** давати дефїніцію (визначення), визначати.
- definitywnie** остаточно, дефїнітивно.
- definitywny** остаточноий, дефїнітивний.
- deflacja** *ż., geol., ek.* дефляція.
- defloracja** *ż., med.* дефлорация, позбавлення дівочтва, розтління.
- deformacja** *ż.* деформация.
- deformować, -muje, -mujesz, -mował** деформувати, -мую, -муєш; // ~ **się** деформуватися.
- defraudacja** *ż.* розтрата.
- defraudant, lm. -nci, m.** розтратник.
- defraudować, -duje, -dujesz, -dował** розтратчувати, -чую, -чуєш.
- degazacja** *ż., tech.* дегазация.
- degeneracja** *ż.* дегенерация.
- degeneracyjny** дегенеративний.
- degenerat, lm, -ci, m.** дегенерат.
- degeneratka** *ż.* дегенератка.
- degenerować się, -ruje, -rujesz, -rował** дегенерувати, -рюю, -рюєш, вироджуватися, -джуєся, -джуєшся.
- degradacja** *ż.* 1) деградация; 2) розжалування. *Por. degradować.*
- degradować, -duje, -dujesz, -dował** 1) деградувати, -дую, -дуюєш; 2) *військ.* позбавити звання; розжалувати, -люю, -луєш (*лише докон.*) (*заст.*).
- deista, -ty, lm. -ści, m., fil.** деїст.
- deistyczny** *fil.* деїстичний.

deizm, -mu, *m.*, *fil.* деїзм, -му.
 deka I *ż.* 1) прикриття, покривало; (для коней) попона; 2) (в музичному інструменті) дека; $\emptyset$ анат. ~ piersiowa грудина.
 deka II *nieodm.*, *n. div.* dekagram.
 dekabrysta, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *hist.* декабрист.
 dekada *ż.* декада.
 dekadenccki декадентський.
 dekadent, *lm.* -nci, *m.* декадент.
 dekadentyzm, -mu, *m.* декадентство.
 dekagram *m.* декаграм.
 dekalitr *m.* декалітр, -ра.
 dekalomania *ż.*, *tech.* декалькоманія.
 dekalować, -kuje, -kujesz, -kował *tech.* декалькувати, -кую, -куюєш.
 dekametr *m.* декаметр, -ра.
 dekanat, -tu, *m.* (посада декана) деканство.
 dekarbonizacja *ż.*, *chem.* декарбонізація.
 dekastył, -lu, *lm.* -le, *m.*, *archit.* десятиколонний фасад, -ду.
 dekatyzować, -zuje, -zujesz, -zował *tech.* декатизувати, -тірюю, -тірюєш.
 dekatyzowanie *n.*, *tech.* декатизування.
 dekiel, -kla, *lm.* -kle, *m.* 1) друк. дэкель; 2) (іст. — у вогнестрільній зброї) кришка панівки (полічки).
 deklamacja *ż.* декламація.
 deklamator, *lm.* -rzy a. -rowie, *m.* 1) декламатор, -ра; 2) *перен.* фразёр, -ра.
 deklamatorski 1) декламаторський; 2) фразёрський. *Пор.* deklamator.
 deklamować, -muje, -mujesz, -mował декламувати, -мую, -муюєш.
 deklamowanie *n.* декламування.
 deklaracja *ż.* декларація; ~ rząd-u декларація уряду; złożyć ~je зробити декларацію.
 deklarować, -ruje, -rujesz, -rował декларувати, -рую, -руюєш; //~ się декларуватися.
 deklarowanie *n. div.* deklaracja.

deklasować, -suje, -sujesz, -sował декласувати, -сую, -суюєш; //~ się декласуватися.
 deklinacja *ż.* 1) *грам.* відміна; 2) *астр., фіз.* схилення.
 deklinacyjny *грам.* який (що) стосується відміни (відмінювання); (у контексті) відміни, відмінювання тощо; system ~ системи відмінювання.
 deklinator *m.*, *fiz.* деклінатор, -ра.
 deklinować, -puje, -pujesz, -pował 1) *грам.* відмінювати, -нюю, -нююєш; 2) *фіз.* відхилятися.
 dekokt, -tu, *m.*, *med.* декокт, -ту, відвар, -ру.
 dekol, -tu, *m.* декольтé (невідм.).
 dekoltować się, -tuje, -tujesz, -tował декольтуватися, -туюся, -туюєшя.
 dekolowany декольтований.
 dekompletować, -tuje, -tujesz, -tował розбивати комплект.
 dekompozycja *ż.*, *chem.* розклад, -ду.
 dekoncertować, -tuje, -tujesz, -tował *książ.* збивати з пантелику; бентэжити; //~ się збиватися з пантелику; бентэжитися.
 dekonspirować, -ruje, -rujesz, -rował викривати; //~ się виходити з підпілля.
 dekoracja *ż.* 1) декорація; *театр.* *перен.* z miana ~ji зміна (переміна) декорації; 2) (про відзнаку) орден; uroczyście wręczenie орденів.
 dekoracyjnie декоративно.
 dekoracyjny 1) декораційний; z akład ~ декораційна майстерня; 2) *театр.* обстановочний; sztuka ~на обстановочна п'еса; 3) (що стосується прикрашування) декоративний; sztuki ~ne декоративне мистецтво.
 dekorator, *lm.* -rowie a. -rzy, *m.* декоратор, -ра.
 dekoratornia *ż.*, *teatr.* декораційна майстерня.
 dekoratorski декораторський.
 dekoratorstwo *n.* професія декоратора.

- dekorować, -ruje, -rujesz, -rował**
1) декорувати, -рюю, -рюеш, при-
крашати; 2) нагороджувати (ор-
деном).
- dekorowanie** *n.* 1) декорування,
прикрашання; 2) нагородження
(орденом).
- dekorum** *nieodm., n.* декорум, -му.
- dekować się, -kuje, -kujesz, -kował**
pot. 1) укриватися; 2) *військ.*
ухилитися від служби на фронті,
відсиджуватися в тилу.
- dekret, -tu, m.** декрет, -ту; *z a-
wiesić* ~ припинити дію де-
крету.
- dekretować, -tuje, -tujesz, -tował**
декретувати, -тую, -туюеш.
- dekstroza** *ż., chem.* декстроза.
- dekstryna** *ż., chem.* декстрин, -ну.
- dekstrynowy** *chem.* декстриновий.
- delegacja** *ż.* 1) делегация; 2) (*в
службових справах*) відрядження.
- delegacyjny** делегатський.
- delegalizacja** *ż., praw.* оголошення
поза законом.
- delegalizować, -zuje, -zujesz, -zo-
wał** *praw.* поставити поза зако-
ном.
- delegat, lm. -ci, m.** делегат.
- delegatka** *ż.* делегатка.
- delegatura** *ż.* представництво.
- delegować, -guje, -gujesz, -gował**
1) делегувати, -гую, -гуюеш; 2) (*в
службових справах*) відряджа-
ти, відрядити, -джую, -джеш.
- delegowanie** *n.* делегування.
- delektować się, -tuje, -tujesz, -to-
wał** милуватися, -луюся, -луюеш-
ся, любуватися, -буюся, -буюеш-
ся; кохатися (в чому); *podsil.*
розкошувати, -шую, -шуюеш, упи-
ватися (чим).
- delfin I, lm. -ny, m., zool.** (*delphi-
nus*) дельфін.
- delfin II, lm. -nowie, m.** 1) *іст.*
дофін; 2) *перен. жарт.* перво-
родний син.
- Delhi** *nieodm., n.* Делі (*невідм.*).
- delia** *ż., hist.* підбитий хутром
верхній одяг, -гу.
- deliberacja** *ż. div.* **deliberowanie.**
- deliberować, -ruje, -rujesz, -rował**
(*nad czym*), *książ.* обмірковува-
ти, -вую, -вуеш, обдумувати,
-мую, -муеш.
- deliberowanie** *n., książ.* обміркову-
вання, обдумування.
- delicja** (*częściej w lm.*) -cje, -cji,
ż. 1) насолода, різкіш, -коші;
2) *div.* **delikatesy.**
- delikacik** *m., iron.* пестунчик.
- delikatesy, -sów, bhp.** делікатеси,
-сів.
- delikatnie** 1) делікатно; 2) тонко;
вітончено; 3) чутко; 4) легко.
Por. delikatny.
- delikatniś, lm. -sie, m., iron. div.**
delikacik.
- delikatność** *ż.* 1) делікатність, -но-
сті; 2) тонкість, -кості, витонче-
ність; 3) чуткість; 4) легкість.
Por. delikatny.
- delikatny** 1) делікатний; ~ *czło-
wiek* делікатна людина; ~ *pa-
budowa ciała* делікатна
комплекція; 2) (*перен. — негру-
бий*) тонкий; ~ *ne płótno* тон-
ке полотно; ~ *ne gęsy* тонкі
риси (*rod. rys*); (*pro smak*)
вітончений; 3) (*перен. — wraz-
liwy*) чуткий; ~ *ne sumie-
nie* чутка совість, чутке сум-
ління; 4) (*перен. — pro do-
torok*) легкий.
- delikwent, lm. -nci, m., praw.** пра-
вопорұшник.
- delikwentka** *ż., praw.* правопорұш-
ниця.
- delimitacja** *ż., książ.* розмежуван-
ня; установлення кордонів.
- delimitacyjny** *książ.* розмежуваль-
ний.
- delimitować, -tuje, -tujesz, -tował**
książ. розмежовувати, -вую,
-вуеш; установлювати кордони.
- delirium, lp. nieodm., lm. -ria,
-riów, n., med.** делірій, -рію, ма-
ячення, марення; $\diamond$ ~ *tre-
mens* біла гарячка.
- delożować, -żuje, -żujesz, -żował**
książ. виселяти з квартири, ви-
селити з квартири.
- delta** *ż.* дельта.
- deltoid, -du, m., mat.** дельтоїд.
- demagog, lm. -godzy, m.** дема-
гог.

demagogia *ż.* демагогія.
demagogiczny демагогічний.
demarkacja *ż.* демаркація.
demarkacyjny демаркаційний; *~* па лінія демаркаційна лінія.
demaskator, *lm.* -rowie, *m.* викривач, -ча.
demaskatorski викривальний.
demaskować, -kuje, -kujesz, -kował 1) (kogo) викривати (кого); 2) *військ.* демаскувати, -кую, -куюш; // *~* się демаскуватися.
demaskowanie *n.* 1) викривання; 2) демаскування. *Пор.* demaskować.
demencja *ż., med.* деменція.
dementi nieodm., *n.* урядове спростування.
dementować, -tuje, -tujesz, -tował офіційно спростовувати (від імені уряду).
demiurg *blm., m., fil., hist., poet.* деміург.
demobilizacja *ż.* демобілізація.
demobilizować, -zuje, -zujesz, -zował демобілізувати, -зую, -зуюш.
demobilizowany демобілізований.
demografia *ż.* демографія.
demograficzny демографічний.
demokracja *ż.* демократія; *~* ludowa народна демократія.
demokrata, -ty, *lm.* -ci, *m.* демократ; *~* rewolucyjny революціонер-демократ.
demokratka *ż.* демократка.
Demokratyczna Republika Vietnam, -mu Демократична Республіка В'єтнам, -му.
demokratycznie демократично.
demokratyczny демократичний.
demokratyzacja *ż.* демократизація.
demokratyzm, -mu, *m.* демократизм, -му.
demokratyzować, -zuje, -zujesz, -zował демократизувати, -зую, -зуюш; // *~* się демократизуватися.
demokratyzowanie (*się*) *n.* демократизування.
demolować, -luje, -lujesz, -lował руйнувати, -ную, -нуюш.
demon *m., mil., przem.* демон.
demonetyzacja *ż., ek., fin.* демонетизація.

demoniczność *ż.* демонізм, -му.
demoniczny демонічний.
demonizm, -mu, *m.* віра в демонів (в злих духів).
demonstracja *ż.* демонстрація.
demonstracyjnie демонстративно.
demonstracyjność *ż.* демонстративність, -ності.
demonstracyjny демонстративний.
demonstrant, *lm.* -nci, *m.* демонстрант.
demonstrantka *ż.* демонстрантка.
demonstrator, *lm.* -rzy, *m.* демонстратор, -ра.
demonstrować, -tuje, -tujesz, -tował демонструвати, -рую, -руюш.
demonstrowanie *n.* демонстрування.
demontować, -tuje, -tujesz, -tował *tech.* демонтувати, -тую, -туюш, розбирати (машину на частини).
demontowanie *n., tech.* демонтаж, -жу, демонтування.
demoralizacja *ż.* деморалізація.
demoralizacyjny деморалізуючий; *w r l y w ~* деморалізуючий вплив, -ву.
demoralizator, *lm.* -rowie *a.* -rzy, *m.* той, що деморалізує; *перен.* розлітитель (моралі, свідомості).
demoralizatorka *ż.* та, що деморалізує; (*перен.*— *про* жінку) розлітитель (моралі, свідомості).
demoralizować, -zuje, -zujesz, -zował деморалізувати, зую, зуюш; // *~* się деморалізуватися.
demoralizowanie *n.* *див.* demoralizacja.
demoralizująco деморалізуюче.
demoralizująco деморалізуючий.
denacjonalizacja *ż.* денационалізація.
denar *m., hist.* денарій.
denat, *lm.* -ci, *m.* самовбивця, самогубець, -бця; помірний не своєю смертю.
denaturalizacja *ż., praw.* денатуралізація, позбавлення громадянства.
denaturalizować, -zuje, -zujesz, -zował *praw.* денатуралізувати, -зую, -зуюш, позбавляти громадянства, позбавити громадянства.

- denaturalizowany** *praw.* денатура-
лізований, позбавлений грома-
дянства.
- denaturat**, -tu, *m., spec.* денатурат,
-ту.
- denaturować**, -ruję, -rujesz, -rował
spec. денатурувати, -рюю, -рюєш.
- denaturowany** *spec.* денатурова-
ний; *spirytus* ~ денатурова-
ний спирт, -ту, денатурат, -ту.
- denaturzować**, -zuje, -zujesz, -zo-
wał *spec. div.* денатуроваць.
- dendrolog**, *lm.* -logowie *a.* -lodzy,
m. дендролог.
- dendrologia** *ż., bot.* дендрологія.
- dendryt**, -tu, *m., anat., min.* денд-
рит.
- denerwować**, -wuję, -wujesz, -wo-
wał нервувати, -вую, -вуєш,
хвилювати, -люю, -люєш; // ~ się
нервуватися, хвилюватися.
- denko** *n., zdr.* дѐнце.
- denno** донний.
- denonsować**, -suje, -sujesz, -sował
dypl. денонсувати, -сую, -суєш.
- dentysta**, -ty, *lm.* -ści, *m.* дантіст,
зубний лікар, -ря.
- dentystka** *ż.* дантістка, зубна лі-
карка.
- dentystyczny** *med.* зуболікарський.
- dentystyka** *ż., med.* зуболікування.
- denudacja** *ż., geol.* денудация.
- denuncjacja** *ż.* донос, -су, денун-
циация.
- denuncjant**, *lm.* -nci, *m.* донощик,
денунціатор, -ра.
- denuncjantka** *ż.* донощиця, денун-
циаторка.
- denuncjator**, *lm.* -rzy, *m. div.* de-
nuncjant.
- denuncjatorka** *ż. div.* denuncjantka.
- denuncjatorski** донощицький, -де-
нунціаторський.
- denuncjować**, -juje, -jujesz, -jował
(кого) доносити, -ношу, -ношиш
(на кого).
- departament**, -tu, *m.* департамент,
-ту; **Departament** **Stani** держ-
департамент.
- departamentowy** департаментський.
- dependent**, *lm.* -nci, *m., praw.* прак-
тикánt (у адвоката *a.* нотаріу-
са).
- depesza** *ż.* телеграма, депеша; ~
radio *wa* радіотелеграма.
- depeszować**, -szuję, -szujesz, -szo-
wał телеграфувати, -фую, -фуєш,
посилати депешу.
- depilacja** *ż., med.* депіляція.
- depo** *nieodm., n.* депó (*невідм.*).
- depolaryzacja** *ż., fiz.* деполяризация.
- deponent**, *lm.* -nci, *m., fin.* депозит-
тор, -ра, депонент.
- deponować**, -puje, -pujesz, -pował
fin. депонувати, -ную, -нуєш.
- depopulacja** *ż.* зменшення насѐ-
лення.
- depopularyzować**, -zuje, -zujesz,
-zował позбавляти популярності;
// ~ się втрачати популярність.
- deportacja** *ż.* депортация, заслання.
- deportować**, -tuje, -tujesz, -tował
засилати (на заслання).
- deportowany**: *osobu* ~ не пере-
міщені особи, -сѐб.
- depozyt**, -tu, *m., fin.* депозит, -ту.
- depozytariusz**, *lm.* -sze, *m., fin.*
хранитель депозиту.
- depozytor**, *lm.* -rzy, *m., fin. div.*
deponent.
- depozytowy** *fin.* депозитний.
- deprawacja** *ż.* розтління, мораль-
на зіпсованість, -ності.
- deprawator**, *lm.* -rzy *a.* -rowie, *m.*
розтлітель.
- deprawować**, -wuję, -wujesz, -wo-
wał розтлівати, морально псу-
вати (псує, псуєш).
- deprecjacja** *ż.* знецінення.
- deprecjonować**, -puje, -pujesz, -po-
wał знецінювати, -нюю, -нююєш.
- depresja** *ż.* депресія.
- depresyjny** депресивний.
- deprymować**, -miuje, -mujesz, -mo-
wał гнітати (гнічу, гнітиш).
- deprymująco** гнітюче.
- deprymujący** гнітючий.
- deptać**, -pczę, -pczesz (*rzadziej*
-pczę, -pcesz), -ptał 1) топтати,
-пчу, -пчеш; *перен.* ~ *czujeś*
uczucia топтати чий почув-
тя; *перен.* ~ *prawo* топтати
закон, зневажати закон, нехту-
вати закон (законом); 2) (*спец.*—
сукно) валяти; $\diamond$ ~ *glinę*
утрамбовувати глину; *розм.* ~

- koło czyjej sprawy (za czyją sprawą) клопотатися про чий справу; ~ w błocie чалapati (хляпати, шльопати) по болоті (по грязюці); *перен. розм.* ~ кому ро ріętach а) ходити слідом за ким; б) квáпнати, -плю, -пиш, підганяти (кого́).
deptak *m.* 1) валяльний вал; 2) млин з кінним приводом; 3) (на курорті) місце публічних прогулянок.
deputacja *ż.* депутация.
deputat I, *lm.* -сі, *m. div.* deputowany.
deputat II, -*tu, lm.* -*ty, m.* додаток до зарплати в натурі.
deputowany, -*nego, m.* депутат; izba ~nych палата депутатів.
dera *ż.* попона.
deranzować, -*żuje, -żujesz, -żował* (кого) заважати, перешкоджати (кому́).
derby *nieodm., n., sport.* дёрби (*невідм.*).
dereniak, -*ku, m.* деренóва (кизилóва) наливка, дереняк, -кú.
dereniówka *ż.* деренівка.
derenowate, -*tych, bot.* (*cornaceae*) деренóві, -вих.
derenowy деренóвий, кизилóвий.
dereń, *lm.* -*nie, m., bot.* (*cornus*) дерён, -нú, кизыл, -лú.
deresz, *lm.* -*sze, m.* 1) чáлий кинь (*род.* коня́); 2) слабій (лéгкий) напій, -пою.
derka *ż. div.* dera.
derkacz, *lm.* -*cze, m., orn.* деркáч, -чá.
derkać деркотати, -кочú, -кóчеш, деркотіти, -кочú, -котіш.
dermatolog, *lm.* -*logowie a. -lodzy, m., med.* дерматолог.
dermatologia *ż., med.* дерматологія.
dermatologiczny *med.* дерматологічний.
derwisz, *lm.* -*sze, m.* дёрвіш (*род.* дёрвішá).
derywacja *ż., wojs., mat., lingw.* деривация; (*лингв.* — *ще*) словотворення.
derywat, -*tu, m., nauk.* деривát.
derywować, -*wuję, -wujesz, -wował* *lingw.* творити похідні слова.
- des** *nieodm., n., muz.* ре бемоль.
desant, -*tu, m.* десáнт, -ту.
deseczka *ż., zdr.* дощечка.
deseń, *lm.* -*nie, m.* узóр, -ра, розвóди (на тканині, паркеті, обоях тощо).
deser, -*ru, m.* десёрт, -ту.
deserowy десёртний.
deska *ż.* 1) дóшка; ~ do prasowania гладильна (прасувальна) дóшка; ~ do rysowania креслярська дóшка; *перен.* przecztać książkę od ~ki do ~ki прочитати книжку від дóшки до дóшки; 2) *спорт.* лйжа; $\diamond$ marzyć o ~kach scenicznych мріяти про сцену (про актёрську кар'єру); nie zapomnę do grobowej ~ki не забуду до самої смёрти (довіку); (ostatnia) ~ ratunku остання надія; *anat.* ~ piersiowa грудина; ~ki sceniczne підмóстки, -ків, кін (*род.* кону).
deskal *m. div.* bretnal.
deskować, -*kuje, -kujesz, -kował* обшивати дошками.
deskowanie *n.* обшивання (обшивка) дошками.
despekt, -*tu, m., ksiąz.* зневага.
desperacja *ż.* відчáй, -чáю, розпач, -чу.
desperacki розпáчливий.
desperacko розпáчливо.
desperat, *lm.* -*сі, m.* той, що вдáвся у відчáй (в розпач).
desperować, -*guje, -gujesz, -gował* вдаватися у відчáй (в розпач), убиватися, побиватися.
despota, -*ty, lm.* -*сі, m.* дёспот.
despotka *ż.* дёспотка.
despotycznie деспотично.
despotyczny деспотичний.
despotyzm, -*tu, m.* деспотизм, -му.
destrukcja *ż.* деструкция.
destrukcyjnie деструктивно.
destrukcyjny деструктивний.
destruktywny *div.* деструкcyjny.
destylacja *ż.* дистилляция.
destylarnia *ż.* перегінний завод, -ду.
destylat, -*tu, m.* дистилát, -ту.

- destylator I, *lm.* -ry, *m., tech.* дистиллятор, -ра.
- destylator II, *lm.* -rowie *a.* -rzy, *m., spec.* дистиллятор, -ра.
- destylować, -luje, -lujesz, -lował дистиллювати, -люю, -люєш.
- destylowanie *n.* дистиллювання.
- desygnat, -tu, *m., spec.* означуваний предмет.
- desygnować, -nuje, -nujesz, -nował *dupl.* признавати, призначити, -начу, -начиш.
- deszcz, -czu, *lm.* -cze (*rzadziej* dżdzu, *lm.* dżdże), *m.* дощ, -шү; ~ pada дощ іде; sprać z ~ czu pod gupnę потрапити з дощу та під рінву; $\diamond$ *перен.* ~ kul град куль.
- deszczomierz, *lm.* -rze, *m., fiz.* дощомір, -ра.
- deszczowy дощовий.
- deszczówka $\dot{z}$. дощова вода.
- deszczulka $\dot{z}$., *zdr.* дощечка.
- deszczyk, -ku, *m., zdr., pieszcz.* дощик, дощикок, -чка.
- deszyfrować *div.* decyfrować.
- deszyfrowanie *n. div.* decyfrowanie.
- detal, -lu, *lm.* -le, *m.* 1) деталь, -лі; (*перен.* — *звичайно*) подробиця; orowiadać z ~lami оповідати з подробицями; 2) *торг.* роздріб, -робу.
- detalicznie 1) детально, докладно; 2) *вроздріб.* *Пор.* detaliczny.
- detaliczny 1) детальний, докладний; 2) *торг.* роздрібний; ha p del ~ роздрібна торгівля.
- detalista, -ty, *lm.* -ści, *m.* роздрібний торговець, -вця.
- detalizować, -zuje, -zujesz, -zował деталізувати, -зую, -зуюєш.
- detektor *m., rad., tech.* детектор, -ра; ~ krystalowy кристалічний детектор; ~ stykowy контактний детектор; $\diamond$ *військ.* ~ wykrywacz gazów газовизначник.
- detektorowy *rad., tech.* детекторний.
- defektyw, *lm.* -wi, *m.* дефектив.
- determinacja $\dot{z}$. 1) рішучість, -чості; 2) *наук.* детермінація.
- determinant *m., mat., lingw.* детермінант.
- determinista, -ty, *lm.* -ści, *m., fil.* детермініст.
- deterministyczny *fil.* детерміністський.
- determinizm, -mu, *m., fil.* детермінізм, -му.
- detonacja I $\dot{z}$. вибух, -ху, детонація.
- detonacja II $\dot{z}$., *muz.* детонація.
- detonator *m., tech.* детонатор, -ра.
- detonować, -nuje, -nujesz, -nował 1) *tex., muz.* детонувати, -ную, -нуюєш; 2) (кого) бентежити; //~ się бентежитися.
- detronizacja $\dot{z}$. скінення з престолу.
- detronizować, -zuje, -zujesz, -zował скидати з престолу.
- deżto *nieodm., n.* те ж саме.
- dewaluacja $\dot{z}$., *ek.* девальвация.
- dewastacja $\dot{z}$. спустошення; зруйнування. *Пор.* dewastować.
- dewastator, *lm.* -rowie *a.* -rzy, *m.* спустошитель, спустошитель; руйнівник, -ка, руйнник. *Пор.* dewastować.
- dewastować, -tuje, -tujesz, -tował спустошувати, -шую, -шуєш, спустошити; (*перен.* — *це*) руйнувати, -ную, -нуюєш.
- dewiza $\dot{z}$. 1) девіз, -зу; 2) *фин.* девіза.
- dewizowy *fin.* девізний.
- dewocja $\dot{z}$. надмірна побожність, -ності, надмірне благочестя, святенництво, святенність.
- dewon, -nu, *m., geol.* девон, -ну.
- dewoński *geol.* девонський.
- dewot, *lm.* -ci, *m.* святенник, святоша; (*лицемір*) ханжа.
- dewotka $\dot{z}$. святенниця, святоша; (*жарт.* — *це*) преподобниця; ханжа. *Пор.* dewot.
- dezabil, -lu, *lm.* -le, *m.* дезабілье (*невідм.*).
- dezaprobacja $\dot{z}$. *div.* dezaprobata.
- dezaprobata $\dot{z}$. 1) несхвалення; 2) осудження, бусуд, -ду, засудження; $\diamond$ mówić, pisać o czym z ~tą говорити, писати про що несхвально. *Пор.* dezaprobować.
- dezaprobować, -buje, -bujesz, -bo-

- wał** 1) не давати апробації, не схвалювати, -люю, -люєш; 2) *перен.* осуджувати, -джую, -джуєш, засуджувати.
- dezawantaż**, -żu, *т.*, *prześt.* шкода.
- dezawuować**, -wuuję, -wuujesz, -wuował дезавуувати, -рую, -руєш.
- dezercja** *ж.* дезертирство.
- dezertęr**, *лм.* -rzy, *т.* дезертир, -ра.
- dezertęrować**, -ruję, -rujesz, -rował дезертирувати, -рую, -руєш.
- dezertęrowanie** *п.* дезертирування.
- dezertować**, -tuję, -tujesz, -tował *див.* dezertęrować.
- dezorganizacja** *ж.* дезорганізація.
- dezorganizator**, *лм.* -rowie *а.* -rzy, *т.* дезорганізатор, -ра.
- dezorganizować**, -zuję, -zujesz, -zował дезорганізувати, -вую, -вуєш, дезорганізувати, -зую, -зуюєш (*недокон.*).
- dezorientacja** *ж.* дезорієнтація.
- dezorientować**, -tuję, -tujesz, -tował дезорієнтувати, -тую, -туюєш; // ~ się дезорієнтуватися.
- dezyderat**, -tu, *т.*, *książ.* 1) побажання; 2) (*наполеглива просьба*) вимóга.
- dezynfekcja** *ж.* дезинфекція.
- dezynfekcyjny** дезинфекційний.
- dezynfekować**, -kuję, -kujesz, -kował дезинфікувати, -кую, -куюєш.
- dezynfekowanie** *п.* дезинфікування.
- dezynfektor I**, *лм.* -rzy *а.* -rowie, *т.* дезинфектор, -ра.
- dezynfektor II**, *лм.* -гу, *т.* прилад для дезинфікування.
- dezynTEGRacja** *ж.*, *наук.* дезинтеграція.
- dezynTEGRator** *т.*, *tech.* дезинтегратор, -ра.
- dębczak** *т.* 1) *зменш.* дубок, -бкá, дубчák, -кá; 2) дубовий дрючок, -чкá.
- debiarnia** *ж.*, *garb.* дубильня.
- dębić**, -bię, -bisz, -bił 1) дубіти, -блю, -биш; 2) *розм.* зубріти, -рю, -риш.
- dębieć**, -bieję, -biejesz, -biał, -bieli 1) твердіти, твєрднути; 2) *перен.* *розм.* дурніти, туманіти.
- dębina** *ж.* 1) дубіна, дубóве дєрево; 2) (*дубовий ліс*) дубняк, -кá, дубіна, дїброва.
- Dęblin** *т.* Дємблін.
- dębniaк** *т.* 1) кáрликовий дуб; 2) рід питного мєду.
- dębnica** *ж.*, *garb.* дубильний екстракт, -ту.
- dębowy** дубóвий.
- dębówka** *ж.* дубова настóйка.
- dęcie** *п.*, *spec.* відувка; ~ szkła відувка скла.
- dęga** *ж.* 1) клєпка (*в бочці*); 2) *мед.* синє смýга, синєць. -нця.
- dętka** *ж.* 1) (*на рідини*) бұлька, бұльбашка, бáнька; 2) дұта намістїна; 3) *спорт.*, *тех.* кáмера; ~ piłki *pożnej* кáмера футбóльного м'ячá; ~ rowego *а.* велосипėдна кáмера.
- dęty** 1) дўтий; 2) (*порожній всередини*) порожнійстий; 3) *муз.* духовий; *instrumenty* ~te *духові інструменти*, -тів.
- diabelnie** *rouf.* страшєнно, з бїса; ~ mądry *а.* страшєнно (з бїса) мўдрий.
- diabelny** страшєнний; ~ne zimno страшєнна холоднєча.
- diabelski** дявольський; (*перен.* — *ще*) страшєнний; *перен.* ~kie *szczęście* дявольське (страшєнне) щáстя.
- **diabelsko** *див.* diablo.
- diabeł**, -bła, *лм.* -bli *а.* -bły, *т.* дявол; (*перен.* — *ще*) чорт, дїдько, бїс; *розм.* idź do ~bła! іди до чóрта; ~bli *padali* чорт принїс; *pal ~bli!* хай йомў чорт (дїдько); *розм.* *po jakimiego ~bła* якóго чóрта (дїдька); *розм.* *to jeden ~* одїн бїс (чорт); *присл.* *w stągum piесu ~ pali* волóсся сивїє, а голóва шалїє, сивинá в бóроду, а чорт у ребрó; ~bli *wzięli* чортї взяли.
- diabelek**, -lka, *т.*, *zdr.* чóртик.
- diabetyk**, *лм.* -су, *т.*, *med.* дябєтик.
- diabłatko** *п.*, *zdr.*, *pieszcz.* *див.* diabłę.
- diablę**, -lęcia, *лм.* -lęta, -ląt, *т.*, *zdr.* чортєня, -нїти, бїсєня.

diabli *div.* **diabelski.**

diablica *ż.* чортіха, чортіяца.

diablik *m.* чортик; $\diamond$ ~ *druka g-*
ski друкársька помылка.

diabło страшенно; ~ *glupia*
sprawa страшенно дурна
справа.

diachil, *-lu, blm., m., farm.* свин-
цєвий плáстип, *-ru.*

diadem, *-mu, m.* диáдєма.

diafragma *ż., anat.; fiz.* диáфрáгма.

diagnosta, *-ty, lm. -ści, m., med.*
div. **diagnostyk.**

diagnostyczny *med.* диáгноcтичний.

diagnostyk, *lm. -cy, m., med.* диá-
гноcт, диáгноcтик.

diagnostyka *ż., med.* диáгноcтика.

diagnoza, *ż., med.* диáгноз, *-zu.*

diagonalny *mat.* диáгонáльний; $\diamond$
linia ~на диáгонáль, *-ли.*

diagraf, *-fu, m., tech.* диáгрáф.

diagram, *-mu, m.* диáгрáма.

diak, *lm. -cy, m.* дяк, *-кá.*

diakon, *lm. -ni, m., kośc.* диáкон.

diakrytyczny *lingw.* диáкритичний.

dialekt, *-tu, m., lingw.* диáлєкт, *-ту.*

dialektolog, *lm. -gowie, m., lingw.*
диáлєктóлог.

dialektologia *ż., lingw.* диáлєктóлóгiя.

dialektologiczny *lingw.* диáлєктó-
лóгичний; *atlas* ~ диáлєктóлó-
гичний áтлас.

dialektycznie 1) диáлєктично; 2) диá-
лєктно, диáлєктáльно. *Por. dia-*
lektyczny.

dialektyczny 1) *filos.* диáлєктич-
ний; *materializm* ~ диáлєкт-
тичний мáтериáлiзм, *-му;* 2) *lingw.*
диáлєктний, диáлєктáльний; *góź-*
piśce ~не диáлєктни (диáлєкт-
тáльні) відмінности, *-тей.*

dialektyk, *lm. -cy, m., fil.* диáлєктик.

dialektyka *ż., fil.* диáлєктика.

dialog, *-gu, m.* диáлóг.

dialogiczny диáлóгичний.

diamagnetyzm, *-mu, m., fiz.* диá-
мáгнетiзм, *-му.*

diamencik *m., zdr. div.* диáмент 1.

diamant, *-tu, m. 1)* алмáз; диá-
мáнт (*zast.*); 2) *druk.* диáмáнт.

diamentowy алмáзний.

diametr, *-ru, m.* диáметр, *-ра.*

diametralnie диáметрáльно.

diametralny диáметрáльний.

diapazon, *-nu, m., muz., przen.*
диáпáзóн, *-ну.*

diapozytyw, *-wu, m., fot.* диáпó-
зитив.

diaria *ż., med. (diarrhoea)* диáрєя,
пронóс, *-cy.*

diariusz, *lm. -sze, m., zast.* щó-
дєнник.

diasek: *co u ~ska!* *pot.* щó зá
чорт!

diastaz, *-zu, m., chem.* диácтáз, *-зу.*

diastaza *ż., chem. div.* диácтáз.

diatermia *ż., med.* диáтермiя.

diatermiczność *ż., fiz.* диáтермiч-
нисть, *-ности.*

diatermiczny *fiz.* диáтермiчний.

diatoniczny *muz.* диáтонiчний.

diecezalny *kośc.* єпáрхиáльний.

diecezja *ż., kośc.* єпáрхиá.

dielektryczny *fiz.* диéлєктричний.

dielektryk *m., fiz.* диéлєктрик.

diesel *ż., tech. div.* *dyzel.*

dieta *ż. 1)* мєд. диéтá; 2) (*про*
комáндировочні гроші) добóви,
-вix.

dietetyczny 1) диéтичний; 2) (*згiд-*
ний з правилами диéтетики)
диéтетичний.

dietetyka *ż., med.* диéтєтика.

dioda *ż., rad.* диóд.

Dionizy, *-zego* Дєниc.

dioptra *ż. 1)* *tex.* диóптр, *-ра;*
2) *fiz.* диóптрiя.

dioptryczny *fiz.* диóптричний.

dioptryka *ż., fiz.* диóптрика.

diorama *ż., fiz.* диóрáма.

diugon, *lm. -nie, m., zool. (halico-*
re dugong) диюгóнь.

diuna *ż.* диóна.

diwa *ż., teatr. przest.* ди́ва.

dla *przyim.* для; (*звáжáючи нá*
кого, нá щó — щє) зaráди, рá-
ди; зáдлá (*pidiście*); ~ *paź-*
such для курцiв; ~ *idei* зá-
рáди (для) идєi; (*для познá-*
чення причини) чєрєз (щó), з-зá,
из-зá (чóго); ~ *braku czá-*
su чєрєз брáк чáсу, зá брáком
чáсу.

dla czego przst. чóмý, чóгó.

dla czegoż przst. чóмý ж, чóгó ж.

dlań (*dla niego*) *skr.* для ньóго.

- dlatego przst.** 1) (про причину) тому, через те; ~ się z dzia-
wiał він тому (через те) зди-
вувався; 2) (про мету) для то-
го, на те.
- dławica ż., tech.** пробка (радіа-
тора).
- dławiciel, lm. -le, m.** затіскувач;
~ kętyki затіскувач крі-
тики.
- dławić, -wię, -wiesz, -wił** душіти,
-шү, -шиш; (критику) затіску-
вати, -кую, -куеш; // ~ się ду-
шитися, давитися, -влюся, -виш-
ся.
- dławidło n., tech.** дрóсельний при-
стрій, -рою.
- dławiec, -wca, blm., m., med.** круп,
-пу.
- dławienie n.** душіння, душення;
затиск, -ку, затіскування; ~
kętyki затіскування крити-
ки. Пор. **dławić**.
- dławik m.** 1) ел. дрóсель; 2) ра-
діо. релé (невідм.).
- dławnica ż.** 1) ел. дрóсельна ко-
тушка; 2) тех. сальник.
- dłoniak m., icht.** мілька (мільга)
для розплóду.
- dłoniasty** долончатий.
- dłoniowy anat.** долонний.
- dłoń ż.** долоня; перен. як па
~ні як на долоні; wtedy,
jak па ~ні włosy у-
госпа́ як на долоні волóсся
віросте; ◊ перен. podać ко-
тми (ротоспа́) ~ подати
комү рүку (допомóги); ścis-
kam waszã ~ тісну вашу
рүку.
- dłóto n. div.** dłuto.
- dłubacz, lm. -cze, m.** 1) тех. дóв-
бало; 2) ірон. копіткій дослід-
ник.
- dłubaczka ż.** 1) лікарська скребáч-
ка; 2) стол. стамеска; 3) заст.
зубочйстка.
- dłubać, -bieć, -biesz, -bał** 1) колу-
пати, копирсáти, длүбати; 2) (до-
лотом) довбáти; // ~ się длүба-
тися (кóло чо́го).
- dłubalska, -kiej, ż., pot.** марүда,
марүдниця.
- dłubalski, -skiego, lm. -scy, m.,
pot., div.** dłubała.
- dłubała, -ły, lm. -ły, m., pot.** ма-
рүда, марүдник.
- dłubanie n.** 1) колупáння, копир-
сáння; 2) (долотом) довбáння.
- dłubanina ż., pot.** копітка робóта.
- dług, -gu, m.** 1) борг, -гу; wpaść
w ~gi заліти в боргі; uiścić
się z ~gów сплатити боргі;
wybrnąć z ~gów виплутати-
ся з боргів; перен. ~
wdzięczności борг вдяч-
ності; 2) (в моральному розу-
мінні) обов'язок, -зку; повін-
ність, -ності (рідше); spłacić
~ ojczyźnie виконати свій
обов'язок перед бáтьківщиною;
◊ перен. spłacić ~ natur-
rze умérти (умрү, умреш), по-
мérти; zaciągać ~ позичá-
ти грóші.
- długawy** довгувáтий, довгенький.
- długi** довгий; ◊ розм. mieć ~
jęзык бұти слизкоязйким;
розм. upadł jak ~ простяг-
нувся на весь зріст.
- długo** довго; ◊ ~ się posić
носіти довгий óдяг.
- długobrody** довгоборóдний.
- długodystansowiec, -wca, lm. -wcy,
m., sport.** бигүн на дáльні ди-
станції, стáйер, -ра.
- długodystansowy** 1) далéкого слі-
дування; samolot ~ літáк
далéкого слідування; 2) спорт.
на довгу дистанцію; bieg ~
биг на довгу дистанцію; 3) пе-
рен. далекоглядний; ~wa ро-
lityka далекоглядна політика.
- długodzioby** довгодзьобий.
- długofalowy** далекосяжний; перен
перспективний; ~ plan пра-
су перспективний план праці.
- długogłowie n., antr.** доліхоцефá-
лія.
- długogłowiec, -wca, lm. -wcy, m.,
antr. div.** długogłów.
- długogłowy** довгогóловий.
- długogłów, -głowa, m., antr.** долі-
хоцефáл.
- długogrzywy** довгогрйвий.
- długoletni** довголітний, багаторіч-

ний; (про життя — ще) довговічний.

długoletniość *ж.* довголіття, довгий вік, -ку.

długonogi довгоногий.

długonosy довгоносий.

długoogoniasty *див.* długoogonowy.

długoogonkowy *бот.* з довгим черешком.

długooogonowy довгохвостий.

długookresowy довгостроковий, довготермінвий.

długopalczasty 1) з довгими пальцями; 2) *бот.* з довгими лопатями.

długopoli довгопільний.

długoreki довгорукий.

długorogi з довгими рогами, довгорогий.

długorzęsy довговіїй, віястий.

długoskrzydły довгокрилий.

długoszyi *див.* długoszyjny.

długoszyjny довгошийий.

długość *ж.* 1) довжина; *радіо.* ~ *fali* довжина хвилі; 2) *геогр.* довгота; 3) (*часу*) тривалість, -лості, довгота; ~ *dnia* і *po* су тривалість (довгота) дня і ночі; $\diamond$ (o) ~ *ci* завдовжки.

długoterminowy довгостроковий, довготермінвий.

długotrwałość *ж.* (довго)тривалість, -лості.

długotrwały 1) (довго)тривалий; 2) (*мед.* — *про* *wchorobu*) затяжний, хронічний.

długouch *т.* 1) *жарт.* осёл (*род.* *osła*); 2) *зоол.* (*plecotus auritus*) вухань, -ня.

długouchy довговухий, вухатий.

długowieczność *ж.* довговічність, -ності.

długowieczny довговічний.

długowiekowy багатовіковий.

długowłosy довговолосий.

długowy борговий.

długowzroczność *ж.* *див.* dalekowzroczność.

dłutko *п., zdr.* долітцє.

dłuto *п.* долотó.

dłutować, -tuję, -tujesz, -tował видóбувати долотóм.

dłużyć, -żeje, -żejesz, -żał, -żeli дóвшати.

dłużyć, -żku, т., zdr. боржóк, -жкá.

dłużeń *див.* dłużny 1.

dłużniczka *ж.* боржниця.

dłużniczy боржників; $\diamond$ *z* *obowiązanie* ~ *cze* борговé зобов'язання.

dłużnik, lm. -су, *т.* боржник, -кá.

dłużny 1) *предик.* вінен; *jestem* *tu* ~ *wielką* *sumę* я йому вінен велику сýму; 2) (*про документ*) борговий; *skrupt* ~ борговá розпýска.

dłużyc się, -że, -żysz, -żył (*в часи*) тягтися, -гнýся, -гнешся, тягнутися (без кінця); *podróz* ~ *żyła* *się* пóдорож тяглася (без кінця).

dłużyna *ж.* довготá, розтягнутість, -тості.

dmuch, -chu, т., мед. шум у сёрці.

dmuchacz, lm. -cze, *т., spec.* склодýв.

dmuchać, dmuchnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli (*ротом*) дýти, дýнути, дмýхати, дмухнýти; *присл.* *кто* *się* *na* *gorącom* *spazju*, *ten* *na* *zimne* ~ *cha* обпíкшись на молоці, бóдеш дýти і на вóду; *фам.* ~ *chać* *komu* *w* *kaszę* втручáтися в чифспráви, дмýхати *komu* в кáшу; 2) (*лише докон.*) (*фам.* — *ударити*) двингнýти, свíснути, зацідýти, -джý, -диш; 3) (*лише докон.*) (*жарт.* — *втекти*) чкурнýти, дременýти; $\diamond$ *розм.* ~ *chnąć* *komu* *coś* *przed* *nozą* свíснути (поцýпити) у кóго (кóму) щó з-пéред нóса.

dmuchawa *ж., hut.* повітрóдýвка.

dmuchawiec, -wca, lm. -wce, *т., bot.* кульбáба.

dmuchawka *ж.* 1) повітрóдýвна трýбка; 2) *тех.* паяльна трýбка.

dmuchnąć *див.* dmuchać.

dna *ж., мед.* (*arthritis*) артрит, -ту.

dnawy *мед.* артритичний.

dnieć, dnieje, dniało свítати, розвиднятися, дніти, благословлятися на свít.

Dniepr, -ru, т. Дніпрó; Дніпр, -рá (*рідко*).

Dnieprohes, -su (Dnieprzańska hydroelektryczna stacja) т. Дніпрогес, -су (Дніпрівська гідроелектрична станція).

dnieprzański дніпрівський; дніпрянський (рідше).

Dniestr, -ru, т. Дністер, -тра.

dniestrzański дністрівський; дністрянський (рідше).

dniować, dniuje, dniujesz, dniował днювати (днюю, днюєш).

dniówka ż. 1) поденна робота, поденщина; 2) (в колгоспі) трудодень, -дня; ~ obgachunkowa (robocza) трудодень; 3) *війск.* днюówka; ♀ горбіц па ~ке працювати поденно.

dno п. дно; іść па ~ іти на дно; ♀ *бот.* ~ kwiatowe квітколоже; *анат.* ~ oka сітчатка; *перен.* па dnie serca у глибині серця.

do przym. 1) до (кого, чого); 2) (для позначення мети) для; ~ użtku для живіння; 3) (у сполученні з числ.) близько, коло; zeszło się ~ tysiąca ludzi зійшлося близько (коло) тисячі людей; ♀ dwa razy ~ roku два рази в рік (на рік); іść ~ roboty іти на роботу; wróć ~ pierwszej о пів на першу.

doba ž. доба; nie sprać dwie ~by не спати дві доби; *перен.* ~ rozkwitu доба рзквіту.

dobadać się (czego) 1) дослідити, -джі, -диш (що); 2) *перен.* діяти, -йді, -йдеш, добратися, -беруся, -берешся, докопатися (до чого).

dobić *див.* dobijać.

dobiec *див.* dobiegać.

dobieg, -gu, т. *спорт.* (про бігуна) прибуття до мети, фініш, -шу.

dobiegać, dobiec, -biegnę, -biegniesz, -biegl *див.* dobiegać. 1) добігати, добігти, -біжй, -біжійш; 2) (лише *недок.*) (*перен.* — про час, строк) минати; ~ga godzina trzecia минає трета година; ♀ *спорт.* ~biec do mety прийти першим до мети, фінішувати,

-шійю, -шійеш; ~gać końca (do końca) наближатися до кінця. **dobiegnać, -biegnę, -biegniesz, -biegl *див.* dobiegać.**

dobielać, dobielić, -le, -lisz, -lił добілювати, -люю, -люєш, добілити, -лю, -лиш.

dobierać, dobrać, -biore, -bierzesz, -brał добирати, добрати, дібрати (доберу, добереш); (*щось відповідне* — ще) підбирати, підбрати (підберу, підбереш); ~brać klucz(a) підбрати (добрати) ключ (ключа); ~brać do kologu підбрати під колір, дібрати до кольору; //~ się 1) (лише *докон.*) (*вдачею*) зійтися, -йдійся, -йдієшся; ~brali się вони зійшлися *вдачею*; 2) (do kogo, do czego) добиратися, добратися (до кого, до чого), добуватися, добутися, -бідуюся, -бідієшся (до чого); lis ~gał się до курника лис добрався (добувся) до курника.

dobieżny *astr.* синодичний; miesiąc ~ синодичний місяць.

dobijać, dobić, -biję, -bijesz, -bił 1) добивати, добити, -бійю, -бійєш; ~bić bestię faszystowską добити фашистського звіра; 2) *друк.* додрукувати, -вую, -вувеш, додрукувати, -кую, -куєш; ~bić sto egzemplarzy додрукувати сто примірників; ♀ ~bić do brzegu причалити до берега; *перен.* ~bić interesu перебіти рўки; //~ się 1) (o co, czego) добиватися, добитися (чого); ~bijać się czyich względów добиватися чий прихильності; 2) (do czego) (лише *недокон.*) ломитися, -мліюся, -мнішся, добиватися, добуватися (до чого); ~bijać się do drzwi добиватися (добуватися, ломитися) у двіри; 3) (лише *докон.*) *прям.*, *перен.* добити себе; 4) (czego) (*осягати*) здобувати, здобути, -бідую, -бідієш (що); ~bić się sła wу здобути славу; ♀ ~bić się swego домогтися свого.

dobitnie чітко.

dobitność *ж.* чіткість, -кості.

dobitny чіткий.

dobłąkać się добратися блукáючи, приблукáти, приблудіти(ся), -джý(ся), -диш(ся).

dobnia *ж.* дóвбня.

doborowy добірний.

dobosz, *lm.* -sze, *m.*, *wojs.* барабанщик; дóвбиш (*іст.*).

dobór, -boru, *m.* 1) підбір, -бóру; (*біол.* — *ще*) дóбір, -бóру; *біол.* ~ *naturalny* природний дóбір; 2) *мет.* присáдка.

dobra, **dóbr**, *blp.* 1) маéтки, -ків; дóбра (*род.* добр) (*іст.*); 2) *ек.* блага (*род.* благ); ~ *ga materialne* матеріальні блага.

dobrał wkrz., *pot.* гарáзд!

dobrać *див.* **dobierać**.

dobranoci добранічі надобранічі

dobrany дібраний, підібраний; **dobrze** ~ *koloktyw* добре дібраний (підібраний) колектив, -ву, дру́жний колектив.

dobre, -rego, *blm.*, *n.* добро́; *присл.* *nie ma z tego, co by na ~ nie wyszło* ліхо не без добра́, нема́ добра́ без ліха; $\diamond$ *розм.* *rozgniewać się na ~* розгніватися не в жарт.

dobracz, -ne, -niesz, -nał, -neł добресті́, -реду́, -редéш.

dobro *n.* добро́, блага́; (*про позитивний результат—ще*) ко́ристь, -ті; ~ *publiczne* загáльне (грома́дське) добро́ (блага́); $\diamond$ *dla ~ga* *sprawu* в інтересах справи, зара́ди справи.

dobrobyt, -tu, *blm.*, *m.* добро́бут, -ту; (*зamoжність—ще*) достáтки, -ків, достáток, -тку.

dobroczywnie 1) благоді́йно, доброді́йно; 2) благотвóрно. *Пор.* **dobroczywny**.

dobroczywność *ж.* благоді́йність, -ності, доброді́йність.

dobroczywny 1) благоді́йний, доброді́йний; 2) (*що приносить користь*) благотвóрний; ~ *wplyw* благотвóрний вплив, -ву.

dobroczyńca, -cy, *lm.* -cy, *m.* благоді́йник, доброді́йник.

dobroć *ж.* 1) доброта́, добрість, -рості; 2) (*про якість*) доброякісність, -ності, добротність; ~ *materialu* доброякісність (добротність) матеріалу; 3) (*лише в мн.*) благоді́яння, доброді́яння; $\diamond$ *po ~ci* по-доброму, добром.

dobrodusnie доброду́шно, благоду́шно.

dobroduszność *ж.* доброду́шність, -ності, благоду́шність.

dobroduszny доброду́шний, благоду́шний.

dobrodziej, *lm.* -je, *m.* 1) (*заст.— звертання*) доброді́й; 2) *див.* **dobroczyńca**.

dobrodziejka *ж.* 1) благоді́йниця, доброді́йниця; 2) (*заст.— звертання*) доброді́йка.

dobrodziejstwo *n.* благоді́яння, доброді́яння.

dobroić się, -roję, -roisz, -roił *pot.*, *iron.* довою́ватися, -воююся, -вою́ешся.

dobrosąsiedzki добросусі́дський.

dobrotliwie добросе́рдо.

dobrotliwość *ж.* добросе́рдя, добросе́рдість, -дості.

dobrotliwy добросе́рдий.

dobrowolnie доброві́льно.

dobrowolność *ж.* доброві́льність, -ності.

dobrowolny доброві́льний.

dobrudzić, -dze, -dzisz, -dził забрудніти до кінця, забрудніти до рэшти.

Dobrudża *ж.* Добруджа.

dobrukać, -ruczę, -ruczesz (*a.* -gukam, -rukasz), -rukał *див.* **dobrudzić**.

dobrukowywać, -kowuję, -kowujesz, -kowował, **dobrukować**, -kuje, -kujesz, -kował добрукóувати, -вую, -вувеш, добрукóувати, -кую, -куєш, домо́щувати, -щую, -щувеш, домо́стити, -мошу, -мо́стиш.

dobruteńki 1) *пестл.* добре́сенський; 2) (*дуже добрий*) добрісі́нький.

dobrutki *pieszcz.* добре́нький.

dobry 1) добрий; ~ге słowo добре (ласкаве) слово; ludzie ~gej woli люди доброї волі; z ~gej woli з доброї волі, добровільно; 2) (do czego) підхожий (для чого); ~ do tej roboty підхожий для цієї роботи; 3) (na co) придатний (на що); materia ~ga na piaszcz матерія придатна на плащ; $\diamond$ розм. a to ~ge! от тобі й маєш! от тобі й на! розм. ~ga nasza! наша берє! **dobry wieczór!** *wkrz.* добрийвечір! добрий вєчїр!
dobrze добре; (як слід — це) гарзд; $\diamond$ ~ ci tak так тобі й трєба; ~ się mieć жити в достатках; ~ po rópnosu далєко за північ.
dobrzeć, -gzej, -gzejesz, -gzał, -gzełi добріти, добрішати.
dobudowa *ż. div.* **dobudówka.**
dobudowanie *n.* 1) добудування; 2) прибудування. *Por.* **dobudowywać.**
dobudowywać, -wuje, -wurjesz, -wywał, dobudować, -duje, -dujesz, -dował 1) добудовувати, -вую, -вуєш, добудувати, -дую, -дуюєш; 2) (до чого) прибудовувати, прибудувати.
dobudówka *ż.* прибудова.
dobudzić się, -dże, -dzisz, -dzil (кого) добудитися, -джуюся, -дишся (кого).
dobyć *div.* **dobywać.**
dobytek, -tku, m. 1) худоба, скот, -та, скотина; (рогатий — це) товар, -ру; 2) (рухоме майно) добро; stracił cały swój ~ втратив усє своє добро.
dobywać, dobyć, -będe, -będziesz, -był 1) (втягати) добувати, добути, -буду, -будеш, діставати, -стаю, -стаєш, дістати, -стану, -станеш; ~być szabliz rochwu у добути (дістати) шаблю з піхов; 2) (військ. — здобувати) добувати, добути; ~bywać miasta добувати місто; 3) (gdzie) (лише докон.) добути (де); ~ do końca roku

добути до кінця року; $\diamond$ ~być ostatnich sił напружити останні сїли; // (лише докон.) ~ się 1) (do czego) добратися, -беруся, -берєшся, дїбратися, добути (до чого); 2) (skąd) вибратися (звідки); ~ z tłoku вибратися з натовпу.
doceniać, docenić, -nię, -niesz, -nił; nie ~ недооцінювати, -нюю, -нююєш, недооцінити.
docent, m. -nci, *m.* доцєнт.
docentura *ż.* доцентура.
dochodny *div.* **dochodowy.**
dochodowość *ż.* дохідність, -ності.
dochodowy 1) дохідний; przesiębiorstwo ~we дохідне підприємство; 2) (про податок) прибутковий.
dochodzenie *n.* слїдство; ~ a dmi nistracujne адміністративне слїдство; przeprowadzić ~ провєсти слїдство.
dochodzić 1, -dże, -dzisz, -dzil, dojsć, dojdę, dojdiesz, doszedł, doszli 1) (do kogo, do czego, rідше czego) доходити, -джу, -диш, дійти, -йдю, -йдєш (до кого, до чого, рідше чого); **dochodzić** do miasta доходити до міста; woda doszła do okien вода дійшла до вікон; dojsć do porozumienia дійти до згоди; dojsć końca дійти (до) кінця; list nie doszedł лист не дійшов; *кул.* **dochodzić** na ogniu доходити; doszła nas wiadomość дійшла до нас звістка (вістка); dojsć tajemnicy дійти таємниці, збагнути таємницю; (про звук — звичайно) донєсися, -ношуся, -носишся, донєстися, -несуся, -несєшся, долїгати, долїгати, -лєчу, -лєчиш; doszedł uszu moich daleki strzał до мєне донїєся (долєтїв) звук далєкого пострілу; 2) (перен.— про збіжжя, фрукти тощо) доходити, дійти; 3) (czego) доходити, дійти, добиватися, добитися, -б'юся, -б'єшся (чого); **dochodzić** swych praw доходи-

ти (добива́тися) своїх праз; 4) (do czego) *безос.* доходить, дійти; *doszło do kłótni* дійшло до сварки; *Ø dojsć do sławy* здобути славу; *dojsć do skutku* здійснитися; *dojsć do wniosku* прийти до висновку.

dochodzić II, -dże, -dzisz, -dził *dok.* доходити, -джу́, -диш.

dochowywać, -wuję, -wujesz (a. -wywam, -wywasz), -wywał, **dochować** 1) зберігати, зберегти, -режу́, -режеш; *~chować do wiosny* зберегти до весні; 2) *перен.* додержувати, -жую, -жуеш, додержати, -жу, -жиш; *~chować słowa* додержати слова; 3) (kogo) (*лише докон.*) виховати ког о аж до певного часу; *~ do dwudziestego roku* зусія виховати до двадцятого року життя; // (*лише докон.*) *~ się* (kogo) виховати собі (ког о); *~ dzieci* виховати собі дітєй.

dochód, -chodu, *m.* дохóд, -ду; *ciągnąć (robieć, czerpać) ~* máti дохóд; *~ paładowy* національний дохóд; *obracać ~* па со уживати (витрачати) дохóд на що.

dochówek, -wku, *m.* приплід, -лóду.

dochrapać się, -pię, -piesz, -pał (czego) *pot.* насїлу дійти до чо́го.

dociać *div.* **docinać.**

dociągać, **dociągnąć**, -gnę, -gniesz, -gnał, -gnęli дотягати, дотягувати, -гую, -гуеш, дотягті, -гнү, -гнеш, дотягнути; *перен.* *choć nie ~gnie do gąpa* хвóрий не дотягне до рáнку.

dociekać, **dociec**, -ciekę, -cieczesz, -ciekl 1) дотікати, дотекти, -течу́, -течеш; *woda ~kła* до ргогу вода дотекла до порóга; 2) *перен.* осягати (рóзумом), осягнути (рóзумом), угадувати, -дую, -дуеш, збагнути; *~ciec z życiem* з а м і а г ó в збагнути чїї нáміри.

dociekanie *n., ksiąz.* 1) дослїджування, дóслїд, -ду; 2) (*лише в мн.*) *перен.* шукання, -кáнь.

docieknąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli *dok. div.* **dociekać.**

docierać, **dotrzeć**, -trę, -trzesz, -tarł 1) дотирати, дотерти, -трү́, -треш; 2) (*dokąd*) доходить, -джу, -диш, дійти, -йдү́, -йдеш; **dotrzeć do biegun** а дійти до пóлюса; (*krzycь перешкоди*) пробирати, пробратися, -берүся, -берешся; **dotrzeć do obozu** *pierzycielskiego* пробратися у тáбір вóрога.

docierpieć, -pię, -pisz, -piał, -pieli дотерпіти, -плю́, -пиш.

docinać, **dociać**, **dotnę**, **dotniesz**, **dociął**, **docięli** 1) (со) дорізувати, -зую, -зуеш, дорізати, -ріжу́, -ріжеш; дорубувати, -бую, -буеш, дорубати; *пор.* *ciąć*; 2) (komu) *перен.* колóти, -лю́, -леш, вколóти, шпигати, шпигнути (ког о).

docinek, -nka, *m.* кóлкість, -кості, ущїпливе слóво; шпїлька (*перен. розм.*).

dociosywać, -suje, -sujesz, -sywał, **dociosać**, -sam, -sasz (*rzadziej* -szę, -szesz), -sał дотісувати, -сую, -суеш, дотесати, -тешү, -тешеш.

dociskać, **docisnąć**, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) (*do końca*) притискати, притїскувати, -кую, -куеш, притїснути; *~snąć wieko* ку́г а притїснути віко сундукá; 2) (*do cieli*) докидати, докинути; *~snąć kamieniem do celu* докинути кáмїнь до цілі; // (*лише докон.*) *~ się* протїснути, пропхати, пропхнутися, протóвпитися, -плюся, -пишся.

do sna przsl. 1) зóвсім, цілком, геть-чїсто; *~ z aronpiąłem* я зóвсім (цілком, геть-чїсто) забўв; 2) (*do reszty*) дотлá, до остáнку, геть-чїсто; *sralić się* *~* згорїти дотлá (до остáнку, геть-чїсто).

docucić się, -cę, -cisz, -cił (kogo) привести до пáм'ятї (до прїтóмності).

do czasu *przst.* до порі, до часу; до якогось (певного) часу; *присл.* ~ dzban wodę posi до порі глек воду но́сить.

doczekać 1) діждатися, -дўся, -дешся, дочекатися; ~ do wiec z o g a діждатися (дочекатися) ввечора; 2) *перен.* дожити, -живу́, -живеш; nie ~ do r a n a не дожити до ранку; // ~ się діждатися, дочекатися.

doczerek, -rku, *m., pol.* дод́аток, -тка.

doczepiać, doczepić, -pię, -pisz, -pił причіпляти, причіплювати, -люю, -люєш, причепити, -плю́, -лиш.

doczepka *ż., spec.* причіп, -чепа; причіпний вагон.

doczerniać, doczernić, -nię, -nisz, -nił докінчувати чорнити, дочорніти.

doczesność *ż., przest.* тлінність, -ності; тимчасовість, -вості; мину́щість, -щості. *Пор.* doczesny.

doczesny *przst.* мину́щий, скоро мину́щий; (*недовговічний — ще*) тлінний; (*короткотривалий — ще*) тимчасовий.

doczłgać się доповзти.

do czysta *przst.* до́чисто, геть-чисто.

doczyszcząć, doczyścić, -czyszczę, -czyścisz, -czyścił дочищати, дочистити, -чищу, -чистиш; // (*лише докон.*) ~ się дочиститися.

doczytywać, -tuję, -tujesz, -tywał, doczytać дочитувати, -тую, -туєш, дочитати; // (*лише докон.*) ~ się (czego) вичитати (що); ◊ ~ czegoś z czyje j t w a g z y прочитати що на чийому обличчі, прочитати що з ви́разу чийого обличчя, поб́ачити що по чи́х оч́ах.

doćwiczyć, -czę, -czysz, -czył (kogo w czym) остаточ́но навчи́ти (кого робити що).

dodać *div.* dodawać.

dodajna, -nej, *ż., mat.* дод́анок, -нка.

dodajnik *m., mat.* дод́анок, -нка. dodanie *n.* дод́ання; доб́авлення.

Пор. dodawać.

dodatek, -tku, *m. 1)* дод́аток, -тка,

дод́ача, доб́авка; *пор.* dodawać; 2) (*до зарплати*) приб́авка; ◊ ~ nadz w y c z a j n y (g a z e t y) екстрений ви́пуск (газети).

dodatkowo дод́атков́о.

dodatkowy дод́атков́ий; *ek.* w a r t o ś ć ~ w a дод́атков́а в́артість, -тості.

dodatni 1) *fiz., перен.* позит́ивний; (*корисний — ще*) благотвóрний; *перен.* w ~ n i m z n a c z e n i u tego s ł o w a в позит́ивному розумінні цього слóва; ~ w p ł y w благотвóрний (позит́ивний) вплив, -ву; 2) *mat.* дод́атний; l i c z b a ~ n i a дод́атне числó.

dodatnio позит́ивно; благотвóрно. *Пор.* dodatni 1.

dodatniość *ż.* 1) позит́ивність, -ності; 2) благотвóрність. *Пор.* dodatni 1.

dodawać, -daje, -dajesz, -dawał, dodać дод́авати, -даю́, -даєш, дод́ати, -д́ам, -д́асі; (*в доповнення — ще*) дод́авляти, дод́авити, -влю, -виш.

dodawanie *n.* дод́авання; дод́авля́ння. *Пор.* dodawać.

do dna *przst.* зóвсім, цілком; ~ o b o j e t n y зóвсім (цілком) байдужий.

do dnia *przst.* вдóсвіта, до світа.

dodrapać się, -pię, -piesz, -pał (czego) *pol. div.* dochrapać się.

dodrukowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, dodrukować, -kuję, -kujesz, -kował додрукувати, -вую, -вуєш, додрукува́ти, -кую, -кúєш.

dodrzeć, -drę, -drzesz, -darł 1) по́рв́ати (подер́ти, подр́ати) до решти, дорв́ати, -рв́у́, -рв́єш; ~ u b r a n i e дорв́ати костю́м; 2) закінчи́ти дер́ти (пі́р'я).

dodusić, -szę, -sisz, -sił придуши́ти, -шу́, -шиш.

do dziś *przst.* до сьогóдні, дóсі. do dziś dnia *przst.* до сьогóднішнього дня, до сьогóдні.

dodzwonić, -nię, -nisz, -nił додзвони́ти, -ню́, -ниш, закінчи́ти

- дзвоніти; //~ się додзвонітися, -нюся, -нишся.
- dodźwigać** (*waży*) донести.
- dodźwignąć**, -nę, -niesz, -nął, -nęli *див.* **dodźwigać**.
- dofrontowy wojs.** спрямований до фронту, в на́прямі фронту.
- dog** *т.* дог.
- dogadać się** (*z kim i do czego*) договорітися, -рюся, -ришся (*з ким і до чо́го*).
- dogadywać**, -duję, -dujesz, -dywał (*кому*) шпигати слова́ми (*кого́*).
- dogadzać**, **dogodzić**, -dzieć, -dzisz, -dził догоджа́ти, догоді́ти, -джу́, -диш; ~gadzać *czyi m a m b i c j o m* догоджа́ти чийо́му честолю́бству.
- dogadzanie** *п.* догоджа́ння.
- doganiać** *т., myśl.* *див.* **dojeżdżać**.
- doganiać**, **dogonić**, -nię, -niesz, -nił доганя́ти, догна́ти (*дожену́, дожене́ш*), наздоганя́ти, наздогна́ти, здоганя́ти, здогна́ти; ~gonić *i prześcignąć* догна́ти *i* перегна́ти.
- dogarki**, -ków, *blp.* недобарки, -ків, головешки, -шок.
- dogasać**, **dogasnąć**, -snę, -śniesz, -snał, -snęli *a.* -si, -śli гасну́ти, угасати, погасну́ти, згасати, згасну́ти; (*про вогонь — це*) загасати, загасну́ти, погасати, погасну́ти; *dzień ~sa* день гасне (*ygacae, zgascae*).
- dogasić**, -szę, -sisz, -sił погаси́ти до кінця́, догаси́ти, -шу́, -шиш.
- dogasnąć** *див.* **dogasać**.
- dogład**, -du, *т.* догляд, -ду; на́гляд (*за ким, за чим*). *Пор.* **dogładać**.
- dogładacz**, *lm.* -cze, *т.* доглядáч, -глядáчá, наглядáч.
- dogładać**, **dogładnąć**, -nę, -niesz, -nął, -nęli доглядáти, догляну́ти, догляді́ти, -джу, -диш (*кого́, що і за ким, за чим*); (*стежити*) наглядáти (*лише недокон.*) (*за ким, за чим*).
- do głębi przśł.** до глибині́.
- dogłębny** глибо́кий.
- dogmat**, -tu, *т.* до́гма.
- dogmatycznie** догма́тично.
- dogmatyczność** *ż.* догма́тичність, -ності.
- dogmatyczny** догма́тичний.
- dogmatyk**, *lm.* -cy, *т.* догма́тик.
- dogmatyzm**, -mu, *т.* догма́тизм, -му.
- dognać** *dok.* *див.* **doganiać**.
- dognić**, -niję, -niesz, -nił догни́ти, -нию́, -ниеш.
- dogodnie** 1) вигідно; 2) зру́чно. *Пор.* **dogodny**.
- dogodność** *ż.* 1) вигідність, -ності; 2) зру́чність. *Пор.* **dogodny**.
- dogodny** 1) вигідний; 2) (*відповідний*) зру́чний.
- dogodzić** *див.* **dogadzać**.
- dogoić**, -goję, -goisz, -goił (*рану*) долікува́ти, -кую́, -куєш; дого́їти (*рідише*); //~ się зажи́ти, -живе́, заго́їтися, дого́їтися.
- dogonić** *див.* **doganiać**.
- dogorywać**, **dogorzeć**, -rzeję, -rzejesz, -rzał, -rzeli 1) догоря́ти, догорі́ти, -рю́, -риш; 2) (*лише недокон.*) (*перен.* — *бути в агонії*) кінча́тися, дохо́дити, -джу, -диш.
- dogospodarować się**, -ruję, -rujesz, -rował 1) нажи́тися (*доробитися*) на господа́рстві; 2) *несхв.* дохазяйнува́тися, -ную́ся, -нуєшся (*до чо́го*).
- dogotowywać**, -wuję, -wujesz, -wywał, **dogotować**, -tuję, -tujesz, -tował дова́рювати, -рюю́, -рюєш, дова́ри́ти, -рю́, -риш; //~ się дова́рюватися, дова́ритися.
- do góry przśł.** вгору́, вверх; *podnosić ręce* ~ підніма́ти ру́ки вгору́ (*вверх*); догори́ (*рідише*); ~ *po gati* догори́ нога́ми; (*перен.* — *це*) шкеребе́ртъ.
- dograbić**, -bię, -bisz, -bił догребті́, догрома́дити, -джу, -диш.
- dograć** догра́ти; //~ się догра́тися.
- dogramolić się**, -lę, -lisz, -lił *pot.* 1) дотяга́тися, -гну́ся, -гнешся, дотягну́тися, доплéнтатися, доволокта́тися, -лочу́ся, -лочéшся; 2) *див.* **dochrapać się**.
- do gruntu przśł.** 1) грунто́вно, глі́бко; *roznać* ~ грунто́вно

- (гли́боко) пізнати, ґрунто́вно (гли́боко) вивчити, до́бре по-знайо́митися з чим; 2) *перен.* зовсім, цілком; *zły* ~ зовсім (цілком) поганий.
- dogryzać, dogryźć, -gryzę, -gryziesz, -gryzi** 1) догріза́ти, догрі́зти, -зу́, -зе́ш; 2) (кого) (*лише докон.*) *перен.* до́бити, -бу́, -бе́ш, доко́нати; *z martwie* *nie go* ~ *zło* турбо́та до́била (доко́нала) його́; 3) (кому) (*перен.* — *словами*) шпига́ти, шпигну́ти.
- dogryzki, -ków, блр.** недо́гризки, -ків.
dogryźć *див.* **dogryzać.**
dogrzać *див.* **dogrzewać.**
dogrzebać się, -bię, -biesz, -bał (czego) 1) до́рїтися, докопа́тися (до чо́го); 2) *перен.* *див.* **dochrapać się.**
dogrzewać, dogrzać, -grzeję, -grzejesz, -grzał 1) підігріва́ти, підігрі́ти; 2) (*про сонце*) пригріва́ти, пригрі́ти.
- doicielka** *ж.* доя́рка.
doić, doje, doisz, doł 1) до́їти (дою́, до́їш); 2) (*вульг.* — *питу*) хлиста́ти (хлисту́, хли́щеш), ду́длити, жлукта́ти, -кчу́, -кчеш, жлуктити, -кчу, -ктиш, цму́лити.
- doigrać się** (czego) дограти́ся (до чо́го); ~ *zapałenia* *pięc* дограти́ся до запáлення легéнів.
dojadać, dojeść, -jem, -jesz, -jadł, -jedł 1) до́їдати, до́їсти, -їм, -їси́; 2) (кому) (*лише докон.*) *перен.* набри́днути, обри́днути; (*досадити*) надокучи́ти.
- dojarka** *ж.*: ~ *elektryczna* електродо́їлка.
dojazd, -du, т. під'їзд, -ду.
dojazdowy під'їзний; *зал. kolej-*ка ~ *wa* під'їзна вузькоколі́йна залізни́ця.
dojąc *див.* **dojmować.**
dojechać *див.* **dojeżdżać.**
dojenie *п.* до́їння; ~ *elektrycz-*пе електродо́їння.
dojeść *див.* **dojadać.**
dojeżdżacz, lm. -cze, т., тусл. до-їжджачий, -чо́го.
- dojeżdżać, dojechać, -jadę, -jeździesz, -jechał** 1) доїжджа́ти, доїзди́ти, (доїжджу́, доїзди́ш), доїхати, -їду, -їдеш; 2) (кого *czym*) (*лише докон.*) *перен.* розм. дви́гнути, молосну́ти (ко́б чим); $\diamond$ *перен.* ~ *chać* кому до *z* *wego* дійня́ти ко́го до живо́го.
- dojka** *ж.* *див.* **dójka.**
dojmować, -muje, -mujesz, -mował, -mował, -muję, -mujesz, -mował, -mował 1) (*про вітер, холод*) пройма́ти, проїня́ти (про́їме), пронізу́вати, -зуе, прониза́ти, -ни́же; *z im* *no* ~ *jęło* *mnie* *do* *szpi-*ku *kości* хо́лод проїня́в (прони́зав) мене́ наскрі́зь, хо́лод проїня́в (прони́зав) мене́ до мо́зку кісто́к; 2) (*лише докон.*) *перен.* дійня́ти; ~ *jąc* до *z* *wego* дійня́ти до живо́го.
- dojmująco** 1) пройма́юче, пронізую́че, пронізли́во; 2) дошку́льно. *Пор.* **dojmujący.**
dojmujący 1) пройма́ючий, пронізую́чий, пронізли́вий; 2) (*про біль*) дошку́льний.
dojnica *ж.* дійни́ця.
dojny дійний; *прям.* і *перен.* ~ *na* *kgowa* дійна́ корба́.
dojrzałe зріло.
dojrzałość *ж.* зрілість, -лості, дозрілість; *świade* *ctwo* ~ *ci* атеста́т зрілості; спілість, дості́глисть, сті́глисть. *Пор.* **dojrzewać.**
dojrzały зрілий; ~ *sąd* зріла думка; спі́лий, дості́глий. *Пор.* **dojrzewać.**
dojrzeć, -rzę, -rzysz, -rzał, -rzeli 1) (кого, со) побáчити, добáчити; 2) (czego) догля́діти, -джу, -диш, догля́нути.
dojrzewać, dojrzeć, -rzeję, -rzejesz, -rzał, -rzeli дозривáти, дозрі́ти; (*про думку* — *це*) ви́зривáти, ви́зріти; (*про ово́чі, зби́жжя* — *звичайно*) доспівáти, доспі́ти, достига́ти, дості́гнути, дості́гти, -гне.
dojrzewanie *п.* дозривáння; ви́зрі-

вання; доспівання, достигання.
Pop. dojrzewać.
dojście *n.* дoстyп, -пy; $\diamond$ ~ do sła wy здобуття слави.
dojść *div.* dochodzić.
do jutra *przst.* до завтра.
dok, -ku, m., mor. док, -кy; ~ pływający плавучий док; ~ suchy сухий док.
dokańczać, dokończyć, -czę, -czysz, czył докінчувати, -чую, -чуеш, докінчити, -чу́, -чиш.
dokarmiać, dokarmić, -mień, -misz, -mił догодóвувати, -вую, -внеш, догодувати, -дую, -дуюш.
dokarmianie *n.* догодóввання.
dokarmić *div.* dokarmiać.
dokazać: ~ swego доказати свого, поставити на своєму, добитися (домогтися) свого.
dokazywać, -zuje, -zujesz, -zywał витворяти, пустувати, -тую, -туюш; $\diamond$ ~ cudów od wagi виявляти чудеса хорóбрості.
dokazywanie *n.* витворяння, пустування.
dokąd *przst.* 1) (*про місце*) куди; 2) (*про час*) доки.
dokąd bądź *przst. div.* dokądkolwiek.
dokądinąd *przst.* в інше місце, куді-інде; ~ dziś już nie rójdę в інше місце (куді-інде) сьогодні вже не піду.
dokądkolwiek *przst.* 1) (*про місце*) куди-небудь; 2) (*про час*) до якого-небудь часу.
dokądś *przst.* кудись.
dokądś tam *przst.* до якогось часу; ~ burza trwała до якогось часу тривала буря.
dokądże *przst.* 1) (*про місце*) куді ж; 2) (*про час*) доки ж.
doker, lm. -rzy, m., mor. докер, -ра.
dokowiec, -wca, lm. -wcy, m., mor. div. doker.
dokleić, -leje, -leisz, -leil доклеїти.
dokładać, dolożyć, -że, -żysz, -żył 1) докладати, докласти, -кладу, -кладеш; *перен.* dokładać wszelkich starań докладати всіх зусиль, прикладати

все старання (всі сили); 2) (do czego) *перен.* доплачувати до чого (з власної кишени), доплатити до чого (з власної кишени).
dokładka *ż.* додáток, -тка, додáча.
dokładnie докля́дно, то́чно.
dokładność *ż.* докля́дність, -ності, то́чність.
dokładny докля́дний, то́чний.
dokoła *przst.* навкругі, довкóла, навкóло.
dokolać się, -łacze, -łaczysz (rzadziej -łace, -łaczysz), -łatał 1) (do czego) досту́каться; ~ do bramy досту́каться до бра́ми; 2) (czego) *перен. розм.* добі́тись, -б'ю́сь, -б'е́сья (чогó).
dokompletować, -tuje, -tujesz, -tował укомплектувати, -тую, -туюш.
dokomponować, -nuje, -nujesz, -nował muz. скомпонува́ти (му́зичу до чогó); ~ muzykę do libretta скомпонува́ти му́зичу до лібрéтто.
dokonać *div.* dokonywać.
dokonanie *n.* 1) дове́ршення; 2) зрóблення. *Pop.* dokonywać.
dokonaność *ż., gram.* значення докóнаного віду.
dokonany *gram.* докóнаний.
dokonywać, -nuje, -nujesz (a. -nywać, -nywasz), -nywał, dokonać (czego) 1) дове́ршувати, -шую, -шуеш, доверші́ти; ~konać jakiegoś dzieła доверші́ти яку́сь пра́цю (якийсь труд); 2) *книж.* робі́ти, -блю́, -биш, зробі́ти; ~konać trudnej operacji зробі́ти (прове́сти) важку́ опера́цію; $\diamond$ ~konać likwidacji зліквідува́ти, -дую, -дуюш; ~konać życia умéрти, -мру́, -мреш; //~ się 1) ставáтися, стáтися; ~konał się przewrót стáвся перево́рот; (*здійснюватися*) відбува́тися, відбу́тися, -бу́деться; ~wały się przedmioty відбува́лися зміни.

dokończyć *div.* dokańczać.
dokończenie *n.* докінчення; $\diamond$ ~

- наста́pi кінєць (закінчення) б́уде.
- dokończyć** *див.* **dokańczać**.
- dokooptować, -tuje, -tujesz, -tował** додатково кооптува́ти, -ту́ю, -ту́єш.
- dokopywać, -puje, -pujesz, -pował, dokopać, -pię, -piesz, -pał** докопува́ти, -пую, -пуєш, докопа́ти; //~ się докопува́тися, докопа́тися.
- dokosić, -szę, -sisz, -sił** докоси́ти, -кошу́, -ко́сиш.
- dokować, -kuje, -kujesz, -kował** *мор.* вво́дити судно́ в док.
- dokowy** *мор.* до́ковий.
- dokrajać, -je, -jesz, -jał** *див.* **do-kroić**.
- ćokrecać, dokrećić, -ce, -cisz, -cił** докручува́ти, -чую, -чуєш, докрути́ти, -кручу́, -кру́тиш.
- dokroić, -kroje, -kroisz, -kroił** до́різати, -ріжу, -ріже́ш; (*продукти́в, тканини тощо* — *ще*) докря́яти, -кря́ю, -кря́єш.
- dokształcać, dokształcić, -ce, -cisz, -cił** 1) доу́чувати, -чую, -чуєш, довча́ти, довчи́ти (ко́го); 2) (*лише недо́ком.*) підви́шувати чию кваліфіка́цію *а.* осві́ту.
- dokształcający; ku r g s y** ~се ќурси (для) підви́щення кваліфіка́ції *а.* осві́ти.
- dokształcanie** *п.* 1) доу́чвання; 2) підви́шування кваліфіка́ції *а.* осві́ти.
- dokształcić** *див.* **dokształcać**.
- doktor, lm. -rzy, m.** 1) ліка́р, -ря, до́ктор, -ра; 2) (*з вченим ступенем*) до́ктор; ~ р г а w а до́ктор юри́дичних нау́к.
- doktorant, lm. -nci, m.** до́ктора́нт.
- doktorat, -tu, m.** до́ктора́т, -ту.
- doktorka** *ж.* ліка́рка.
- doktorostwo** *п., зб.* ліка́р (до́ктор) з дру́жиною.
- doktorowa, -wej, ж.** дру́жина ліка́ря; до́кторша, ліка́рша (*розм.*).
- doktorski** 1) ліка́рський, до́кторський; 2) до́кторський. *Пор.* **doktor**.
- doktoryzacja** *ж.* 1) одержання до́кторського ступеня; 2) прису́джен-ня до́кторського ступеня; 3) за́хист до́кторської дисерта́ції.
- doktoryzacyjny** (*що стосується одержання до́кторського ступеня*) до́кторський; г о з р г а w а ~на до́кторська дисерта́ція.
- doktoryzować się, -zuje, -zujesz, -zował** 1) захища́ти до́кторську дисерта́цію; 2) одержува́ти до́кторський ступі́нь.
- doktoryzowanie się** *п.* *див.* **dokto-ryzacja** 1.
- doktryna** *ж.* до́ктрина.
- doktrynalny** побудова́ний на до́ктрині.
- doktryner, lm. -rzy, m.** до́ктринє́р, -ра.
- doktryneria** *ж.* *див.* **doktrynerstwo**.
- doktrynerka** *ж.* (*про жінку*) до́ктринє́р, -ра.
- doktrynerski** до́ктринє́рський.
- doktrynerstwo** *п.* до́ктринє́рство.
- dokuczać, dokuczyć, -cze, -czysz, -czył** докуча́ти, докучи́ти; (*набрида́ти* — *ще*) надокуча́ти, надокучи́ти.
- dokuczanie** *п.* докуча́ння; надокуча́ння. *Пор.* **dokuczać**.
- dokuczliwie** докучли́во.
- dokuczliwość** *ж.* докучли́вість, -во-сті.
- dokuczliwy** докучли́вий.
- dokuczyć** *див.* **dokuczać**.
- dokuć** *див.* **dokuwać**.
- dokument, -tu, lm. -ty, m.** доку-ме́нт.
- dokumentalnie** докуме́нтально.
- dokumentalny** докуме́нтальний.
- dokumentarny** *див.* **dokumentalny**.
- dokumentnie** *пол.* грунто́вно; док-ла́дно. *Пор.* **dokumentny**.
- dokumentny** *пол.* грунто́вний; (*точ-ний*) док-ла́дний.
- dokumentować, -tuje, -tujesz, -tował** 1) докуме́нтува́ти, -ту́ю, -ту́єш; 2) *перен.* дово́дити, -джу, -диш, дока́зувати, -зую, -зуєш; 3) (*наочно показува́ти*) демонструва́ти, -рю́ю, -рю́єш; ~ р г з у -жа *ж* ñ, *wiegn* ość демонструва́ти дру́жбу, вірність.
- dokupować, -puje, -pujesz, -pował,**

- dokupić.** -pię, -pisz, -pił докупóвувати, -вую, -вуеш, докупляти, докупіти, -плю, -пиш.
- dokupywać, -puje, -pujesz, -pywał** *див.* dokupować.
- dokuwać, dokuć, -kuje, -kujesz, -kuł** докóвувати, -вую, -вуеш, докува́ти, -кую, -куеш.
- dokwitać, dokwitnąć, -tnę, -tniesz, -tnął, -tnęli a. -tł, -tli** доцвіта́ти, доцвісти́, -цвіту́, -цвітеш.
- dola** *ж.* до́ля.
- dolać** *див.* dolewać.
- dolar** *т.* до́лар, -ра.
- dolatywać, -tuje, -tujesz, -tywał, dolecieć, -cę, -cisz, -ciał, -cieli** (do kogo, do czego i kogo) доліта́ти, долетіти, -лечу́, -летіш; (*поез. докон. — це*) доли́нути (do kogo, do czego); $\diamond$ *перен.* ~latowały nas wieści дохóдили до нас чу́ткі.
- doleczyć, -czę, -czysz, -czył** долікува́ти, -кую, -куеш; //~ się 1) долікува́тися; 2) (kogo) *розм.* ви́лікувати; nie mógł się ~ pacjenta він не міг ви́лікувати паціє́нта.
- dolegać** (komu) бо́літи; (*перен.*— *це*) мучи́ти; со сі ~ga? що в тебе (тобі, тебе́) бо́літь; *перен.* ~ga mi myśl... мене́ мучи́ть думка...
- dolegliwie** бо́лісно, бо́люче.
- dolegliwość (częściej w Im.) -ci, ż.** 1) біль (*род.* бо́лю); z posic siegriwie ~ci терпля́че перенóсити біль; 2) *мед.* недуги, дуг, сла́бості, -тей; ~ci wieku starczego старе́чі недуги (сла́бості).
- dolegliwy** бо́лісний, бо́лючий.
- dolepiać, dolepić, -pie, -pisz, -pił** докле́ювати, -лею, -леюеш, докле́їти; доліплюва́ти, -люю, -люеш, доліпі́ти, -плю, -пиш (*розм.*).
- dolewać, dolać, -leje, -lejesz, -lał, -lali a. leli** долива́ти, доли́ти (do-лю, доллеш).
- dolewka** *ж.* доли́вка.
- doleźć** *див.* dołazić.
- doleżeć, -że, -żysz, -żał, -żeli** долéжати, -жу, -жиш; //~ się (*про фрукти*) влéжатися.
- do licha! wkrz.** туди́ к лихій го́дні!
- doliczać, doliczyć, -czę, -czysz, -czył** 1) прилі́чувати, -чую, -чуеш, прилі́чити, -чу́, -чиш, прирахóвувати, -вую, -вуеш, прирахува́ти, -рахую́, -рахуеш; 2) (*до певного числа*) долі́чувати, долі́чити, дорахóвувати, дорахува́ти.
- doliczenie:** z a ~niem k o s z t ó w включа́ючи ко́шти.
- doliczyć** *див.* doliczać.
- dolina** *ж.* доли́на.
- dolinka** *ж., zdr.* доли́нка.
- dolisty** вибо́їстий.
- dolizywać, -zuje, -zujesz, -zywał, dolizać, -że, -żesz, -zał** доли́зувати, -зую, -зуеш, долиза́ти, -лижу́, -лижеш.
- dolman, -nu, т., wojs. hist.** до-л(о)ма́н (*гусарський мундир*).
- dolno-lużycki** нижньо́лу́жицький.
- dolno-niemiecki** нижньо́німе́цький.
- dolnopłat** *т., lot.* моноплáн.
- dolno-śląski** нижньо́сілезький.
- dolny** ни́жній.
- dolomit, -tu, т., min.** доломі́т, -ту.
- dolomitowy** *min.* доломі́тний, доломі́товий.
- dolomityczny** *див.* dolomitowy.
- doludniać, doludnić, -nię, -nisz, -nił** додатко́во заселя́ти, додатко́во заселі́ти, -лю́, -лиш.
- dolutowywać, -wuje, -wujesz, -wywał, dolutować, -tuje, -tujesz, -tował** допóтувати, -паю́ю, -паюеш, допа́яти.
- doładowywać, -wuje, -wujesz, -wywał, doładować, -duje, -dujesz, -dował** дованта́жувати, -жу́ю, -жуеш, дованта́жити.
- dołamywać, -muje, -mujesz, -mywał, dołamać, -mię, -miesz, -mał** дола́мувати, -мую, -муеш, долама́ти.
- dołatać** долатáти.
- dołazić, -że, -zisz, -ził, doleźć, -leże, -leziesz, -laził, -leźli** дола́зити, -ла́жу, -ла́зиш, дола́зати, до-

лізти; ~leżć па wierzch gó-
гу долізти на шпиль горі.
dołączac, dołączyć, -czę, -czysz,
-czyі приєднувати, -ную, -нуеш,
приєднати; (документи і под.)
додавати, -даю, -даєш, додати,
-дам, -дасі; // ~ się приєдну-
ватися, приєднатися.
dołączenie *n.* приєднання; додан-
ня; *por.* dołączać; // ~ się при-
єднання.
dołączyć *див.* dołączać.
dołeczek, -czka, *m., zdr., pieszcz.*
ямочка; ~czki w twarzy
ямочки на щокáх.
dołeczkwaty з ямочками, ямку-
ватий.
dołek, -lka, *m., zdr.* 1) ямка; *присл.*
kto pod kim ~ki kopie,
sam w nie wrada не ко-
пай другому ями, бо сам у неї
впадеш; 2) (звичайно в мн.)
кул. оладки, -док.
dołem *przst.* нізом, долом.
do'gać прибрехати, -брешу́, -брé-
шеш.
dołkowaty півний ям (западин);
(про дорогу — звичайно) ви-
бóїстий.
dołowanie *n., astr.* долішня куль-
мінація.
dołowość: ~ gruntu нерівність
грунту.
dołowaty *див.* dołkowaty.
dołowy низовий; prasa ~wa
низовá преса; organizacja
~wa низовá (первинна) орга-
нізація.
dolożyć *див.* dokładać.
dom, -mu, *m.* дім (род. до́му);
~ handlowy торго́вий дім;
~ rogawy виправний дім;
~ wariatów дім для боже-
вільних, божевільня; (про спо-
руду — звичайно) буди́нок,
-нку; ~ dziecka дитячий бу-
ди́нок (дитбуди́нок); ~ kul-
tury буди́нок культу́ри; ~ ро-
łożniczy роди́льний буди́нок
(родбуди́нок); ~ w urzędzie
ку буди́нок відпочинку; () ~
bankowy банкі́рська конто́-
ра; *czuć się jak u siebie*

w domu почувати себе, як до́ма
(вдо́ма); ~ rodzinny рідна
домівка; ~ towarowy уни-
верма́г, -гу; (про заму́жню жін-
ку) z ~tu урòджена; *zast.* ~
zajezdny заїжджий двір
(род. дворá), заїзд, -ду; ~
zdrowia санато́рій, -рію, са-
нато́рія.
domacać się (czego) дома́цатися
(чо́го).
domagać się, domóc się, -mogę,
-możesz, -mógł, -mogli домага́-
тися, домогті́ся, -мо́жуся, -мо-
жешся.
domaganie się *n.* домага́ння.
domalowywać, -wuje, -wujesz, -wy-
wał, domalować, -luje, -lujesz,
-lował домальо́увати, -вую,
-вуеш, домальо́увати, -люю, -лю́беш.
domator, *lm. -rzy, m.* домосі́д; до-
монта́р, -ря́ (*арх.*).
domatorka *ż.* домосі́дка; домон-
та́рка. *Пор.* domator.
domatorski який (що) стосу́ється
домосі́да; (у контеќсті) домо-
сі́да; *usposobienie* ~kie
вда́ча домосі́да.
domatorstwo *n.* домува́ння, домо-
сі́дство; домонта́рство. *Пор.* do-
mator.
domawiać, domówić, -wię, -wiesz,
-wił 1) договóрювати, -рюю,
-рюеш, договори́ти, -рю́, -риш,
домовля́ти, -ляю, -ля́еш, домо́-
вити, -влю, -виш; 2) (кому) *пер-*
рен. допіка́ти, допекті́, -печу́,
-печеш; // (лише докон.) ~ się
(do czego) договори́тися (до
чо́го).
domczek, -czku, *m., zdr.* домо́чок,
-чка.
domek, -mku, *m., zdr.* домо́к, -мкá,
до́мик, буди́ночок, -чка.
domena *ż.* по́ле дія́льності; to
jego ~ це його́ поле дія́ль-
ності; (*науки, знання*) га́лузь,
-зі, діля́нка, ца́рина, о́бласть, -ті.
domeny, -men, *blp., hist.* доме́н, -ну.
domęczyć, -czę, -czysz, -czył 1) до-
му́чити; 2) *перен.* на́силу докин-
чи́ти, дому́чити; // ~ się дому́-
читися.

domiarkować się, -kuje, -kujesz, -kował додуматися, зміркувати, -кую, -куюш.

domierzać, domierzyć, -rzę, -rzysz, -rzył домірювати, -рюю, -рюеш, доміряти, домірити.

domierzanie *n.* домірювання.

domierzyć *див.* **domierzać.**

domieszać домішати.

domieszanie *n.* домішання.

domieszka *ж.* домішка; ~ *truja* — с а отруйна (отруйлива) домішка.

domieszkać дожити до строку (на квартирі).

dominacja *ж.* домінування.

dominanta *ж.* домінанта.

dominantowy домінантний.

dominialny домініонний.

Dominek Домінік.

dominium, *lp. nieodm., *lр.* -nia, -niów, *n.* 1) домініон, -ну; 2) іст.* великий спадковий маєток, -тку.

domino *n.* домінó (*невідм.*).

dominować, -nuje, -nujesz, -powal домінувати, -ную, -нуюш.

dominujący домінуючий.

domisko *n., zgr.* доміще.

domknąć *див.* **domykać.**

domleć, -mieję, -mielesz, -meli до-молоти, -мелю, -мелеш.

domlacać, domlócić, -cę, -cisz, -cił домолочувати, -чую, -чуюш, домолотити, -лочу, -лотиш.

domna *ж., *hut.** домна.

domniemanie *n.* припущення, здо-гад, -ду.

domniemanu гаданий, здогадний.

domokrąstwo *n., przest.* торгівля на розніс.

domokrążca, -cy, *lm. -cy, *m.; *handl. przest.* 1) рознощик, коробейник; 2) (скупник старизни) лахмітник.**

domokrążny; handel ~ торгівля на розніс.

domorodny 1) (*про тварин*) доморослий; 2) (*про рослини*) місцевий.

domorosły доморослий, доморощений.

domostwo *n.* садіба; (*селянське—ще*) обійстя.

domownik, *lm. -cy, *m.* 1) мешка-*

нець будінку; 2) *заст.* домо-чадець, -дя.

domowy 1) домашній, хатний; *te- lefon* ~ домашній (хатний) телефон, -ну; *życie* ~ *we* домашнє життя; 2) (*що стосується будинку*) домовий; *komitet* ~ домовий комітет, -ту; 3) (*про тварин*) свійський, домашній; *◇ dozorca* ~ двірник (*род.* двірника); *wojna* ~ *wa* громадянська війна.

domóc się *див.* **domagać się.**

domówić *див.* **domawiać.**

domówienie *n.* договóрення.

domurować *див.* **domurowywać.**

domurowanie *n.* домурування.

domurowywać, -wuje, -wujesz (a. -wywał, -wywasz), -wywał, do- murować, -ruje, -rujesz, -rował домурувати, -вую, -вуюш, домурувати, -рюю, -рюеш.

domyć *див.* **domywać.**

domykać, domknąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli примикати, примкнути; // (*лише недокон.*) ~ *się* причинятися.

domysł, -lu, *m.* догадка, здогад, -ду; (*необгрунтований*) домісел, -слу; *◇ gubić się w ~lach* не знати, що й думати; *parrowadzać* *pa* ~ (*pasować* ~) наводити (наштóвхувати) на думку; *wraść* *pa* ~ *na*паста (натрапити) на думку; *zaruszczać się w ~ły* вдаватися в міркування.

domyślać się, domyślić się, -lę, -lisz, -lił догадуватися, -дуюся, -дуєшся, догадатися.

domyślnie 1) кмітливо; 2) здогадно. *Пор.* **domyślny.**

domyślnik *m.* 1) двозначність, -ності; 2) *грам.* крапкі, -пк.

domyślność *ж.* догадливість, -вості; кмітлівість. *Пор.* **domyślny** 1.

domyślny 1) (*про людину*) догадливий; (*тямущий*) кмітливий; 2) (*про припущення*) здогадний.

domywać, domyć, -myję, -myjesz, -mył домивати, доміти.

Don, -ni, *m.* Дон, -ну.

donacja *ż.*, *praw. hist.* наділяння державними маєтками.

donacyjny *praw. hist.* жалуваний; **dokument** *~* жалувана грамота.

do naga *przst.* догола.

donaszać, donosić, -szę, -sisz, -sił доношувати, -шую, -шуєш, доносити, -ношу́, -но́сиш; *~sząć suknie* доношувати сукню.

donatariusz, lm. -sze, m., praw. hist. обдарований державним маєтком.

donator, lm. -rzy, m., praw. hist. даритель.

donatorka *ż.*, *praw. hist.* дарителька.

Donbas, -su, m. Донбас, -су.

donica *ż.* 1) макітра; 2) *див. doniczka* 2.

do niczego ні до чо́го.

doniczka *ż.*, *zdr.* 1) малá макітра, макітерка; 2) (*на квіту*) горщик, вазон, глечик.

donickowy (*про квіту*) горшковий.

doniec, -ńca, lm. -ńcy, m. (*донський козак*) донець, -нця.

doniecki донецький.

do niedawna *przst.* донеда́вна.

doniesienie *n.* донесення; повідомлення. *Пор. donosić* II.

donieść *див. donosić* II.

donikąd *przst.* нікуди.

doniosłość *ż.* важливість, -вості, вага́; *sprawa wielkiej ~ci* справа великої ваги́, дуже важлива справа.

doniosly важливий.

doniszczyc, -cze, -czysz, -czył зносити до рѣшти.

donkiszocki *iron.* донкіхотський.

donkiszot *lm. -ci, m., iron.* донкіхот.

donkiszoteria *ż.*, *iron.* донкіхотство.

donna *ż.* донна.

donosiciel, lm. -le, m. донощик.

donosicielka *ż.* донощиця.

donosielski донощицький.

donosicielstwo *n.* доносительство.

donosić I *див. donaszać.*

donosić II, **-noszę, -nosisz, -nosił, donieść, -niosę, -niesiesz, -niósł, -nieśli** доносити, -но́шу, -но́сиш,

донести́; (*інформуєати*) повідомляти, повідомити, -млю, -миш.

donośnie гóлосно, гúчно.

donośność *ż.* 1) далекобійність, -ності; *~ strzału* далекобійність пострілу; *największa ~* максимáльна далекобійність; 2) гúчність, гóлосність; *~ głosu* гúчність (сила) гóлосу. *Пор. donośny.*

donośny 1) (*про постріл*) далекобійний; 2) (*про гóлос*) гучний, гóлосний.

donżuan, lm. -ni, m., iron. донжуан.

donżuaneria *ż. див. donżuaństwo.*

donżuański *iron.* донжуанський.

donżuaństwo *n., iron.* донжуанство.

doń (*do niego*) до ньóго.

doński донський.

dookoła *przst. див. dokoła.*

doorywać, doorać, -rzę, -rzesz, -rał доорювати, -рюю, -рюєш, доорати, -орю́, -орѣш.

do ostatka *przst.* до остáнку.

dopadać, dopaść, -padnę, -padniesz, -padł 1) (*do czego, czego*) добігати, добігти, -біжу́, -бі́жш; *goniec ~padł do miasta* гонєць добіг до міста; 2) (*kogo*) (*лише доком.*) наздогнати, -дожену́, -доженѣш (*kogo*); *~paść pierzyciela* наздогнати вóрога; 3) (*czego*) хапати, ухопити, -плю́, -пиш (*що*); *czego kto ~padł, tym był* що хто ухопів у рýки, тим бив; *~paść kopia* скóчити на коня́, спáсти на коня́.

dopalać, dopalić, -lę, -lisz, -lił

1) допáлювати, -люю́, -люєш, допáлити, -лю́, -лиш; (*naprzecy — że*) докúрювати, -рюю́, -рюєш, докúрити, -рю́, -риш; 2) (*kawę*) дожáрювати, -рюю́, -рюєш, дожáрити; *// ~ się* догоряти, догорити.

dopasowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, dopasować, -suję, -sujesz, -sował (*do czego*) 1) підбирати, підбрати (підберу́, підберѣш) (під що *i* до чо́го), доби-

ра́ти, дібра́ти (доберу́, добереш) (до чо́го); ~sować buciki do sukni дібра́ти череві́ки до сукні́, підібра́ти череві́ки під ко́лір (до ко́льору) сукні́; 2) *тех.* припасо́вувати, -вую, -вуеш, припасува́ти, -сую, -суєш, приганя́ти, пригна́ти (прижену́, приженеш); // (*лише докон.*) ~ się (*перен.* — *характером*) зійти́ся, -йду́ся, -йде́ся.

dopisać *див.* dopadać.

dopatrywać się, -ruje, -rujesz, -grywał (czego) добача́ти, вбача́ти (що), вважа́ти (за що); w rojawieniu się komety ~wali się z naku wojny в поя́ві коме́ти вбача́ли знак війни́, поя́ву коме́ти вважа́ли за знак війни́.

dopatrzyć, -rzę, -rzysz, -rzył (czego) догля́нути, догля́дити, -джу, -диш (що); // ~ się побачи́ти (що).

dopchać się прошто́вха́тися, пролха́тися.

do pełna przst. до краі́в, по вінця́, вше́рть.

dopełniacz, lm. -cze, m., gram. родо́вий відмінок, -нка.

dopełniać, dopełnić, -nię, -nisz, -nił 1) (co) доповня́ти, доповнюва́ти, -нюю, -нюєш, доповни́ти; 2) (czego) виконува́ти, -ную, -нуєш, викона́ти; // (*лише докон.*) ~ się зді́йснити́ся.

dopełnienie n., gram. дода́ток, -тка.

dopełzać, dopełznąć, -pełznię, -pełz-niesz, -pełznął, -pełzł, -pełzli доповза́ти, доповзти́.

dopędzać, dopędzić, -dzieć, -dzisz, -dził 1) (*настига́ти*) доганя́ти, догна́ти, наздоганя́ти, наздогна́ти; 2) (dokąd) приганя́ти, пригоня́ти, пригна́ти (прижену́, приженеш); ~dzać owce do zagrody приганя́ти ві́вці до коша́ри.

dopić *див.* dopinać.

dopić *див.* dopijać.

dopiekać, dopieć, -piekę, -pieczesz, -piekł 1) допіка́ти, допекти́, -печу́, -печеш; (*перен.* — *ще*) до-

шкүлюва́ти, -люю, -люєш, дошкүли́ти; 2) (*про сонце*) припіка́ти, припекти́.

dopiero przst. тільки́ що, тільки́но, шобі́но, допіру.

dopiero co przst. див. dopiero.

dopięcie n. дося́гнення; $\emptyset$ dla ~cia celu шоб дося́гти меті́.

dopijać, dopić, -piję, -pijesz, -pił допива́ти, допи́ти, -п'ю́, п'єш.

dopilnować, -nuję, -nujesz, -nował догля́нути, догля́дити, -джу́, -ди́ш, допи́льнува́ти, -ную́, -ну́єш; ~ dzieci doгля́нути (догля́дити, допи́льнува́ти) діте́й.

dopilnować, -luję, -lujesz, -łowal допи́ляти.

dopinać, dopiąć, -pnę, -pniesz, -piął, -pięł 1) (co) застиба́ти, застебну́ти (що); 2) (czego) *перен.* дося́гати, дося́гти, -гну́, -гнеш, дося́гну́ти (чо́го); ~piąć celu дося́гти меті́, ося́гти мету́.

doping, -gu, m. 1) до́пінг, -гу; 2) *перен.* сті́мул, -лу.

dopis, -su, m. див. dopisek.

dopisać *див.* dopisywać.

dopisanie n. допи́ска.

dopisek, -sku, m. припи́ска.

dopisywać, -suje, -sujesz, -sywał, dopisać, -szę, -szesz, -sał 1) (co) допи́сувати, -сую, -суєш, допи́сати, -пишу́, -пишеш (що); 2) (do czego) припи́сувати, припи́сати; 3) (komu) (*лише в 3 особі*) спра́вджува́ти чи́ наді́ї, сподіва́ння, спра́вди́ти чи́ наді́ї, сподіва́ння; pogoda nam nie ~sała по́года не спра́вдила на́ших наді́й (сподіва́нь); pogoda podwela (*розм.*); $\emptyset$ zdrowie mi nie ~suje в ньо́го нева́жне здо́ров'я; // ~ się 1) припи́суватися, припи́сатися; 2) (czego) (*лише докон.*) нескв. допи́сатися (до чо́го); ~sać się nie do rzeczości допи́сатися до ду́рнич.

dopłacać, dopłacić, -cę, -cisz, -cił допла́чувати, -чую́, -чуєш, допла́тити, -плачу́, -пла́тиш.

dopłacenie n. допла́та.

dopłacić *див.* dopłacać.

dopłata *ż.* доплáта.
 dopłynąć *див.* dopływać.
 dopływ, -wu, *m.* 1) приплив, -ву;
 2) *геогр.* притóка.
 dopływać, dopłynąć, -nę, -niesz,
 -nął, -nęli 1) допливáти, допли-
 стí, -пливú, -пливеш, допливтí;
 2) (*перен.* — *про звуки*) долітá-
 ги, долетíти, -лечú, -летíш.
 dopływowy *tech.* приводний, впуск-
 ний, підводячий; гига ~wa
 приводná (впускná, підводяча)
 труба.
 dopokąd *przst.* póки; dóки (*рідше*).
 dopomagać, dopomóc, -mogę, -mo-
 zes, -mógl, -mogli допомага́ти,
 допомогті, -мóжу, -мóжеш, по-
 мага́ти, помогті.
 dopominać się, dopomnieć się,
 -mnę, -mnisz, -mniał, -mnieli
 (о со *a.* czego) домага́тися, по-
 ста́вити вимóгу (чо́го).
 dopominanie się *n.* домага́ння.
 dopomnieć się *див.* dopominać się.
 dopomóc *див.* dopomagać.
 dopowiadać, dopowiedzieć, -wiem,
 -wiesz, -wiedział, -wiedzieli до-
 говóрювати, -рюю, -рюеш, дого-
 ворíти, -рю, -риш, домовля́ти,
 -вляю, -вляеш, домóвити, -влю,
 -виш; (*оповідання тощо* — *ще*)
 дока́зувати, -зую, -зуеш, дока-
 за́ти, -кажú, -кажеш.
 dopowiedzenie *n.* 1) (*дія*) договó-
 рення, домóвлення; доказáння;
пор. dopowiadać; 2) *грам.* при-
 кладка.
 dopowiedzieć *див.* dopowiadać.
 dopożyczać, dopożyczyć, -czę,
 -czysz, -czył додатково позичá-
 ти, додатково позичити.
 dorókad *przst.* *див.* dorokąd.
 doróki *sp.* póки, dóки.
 doróty *przst.* dóти.
 do późna *przst.* допізна.
 doprać, -piorę, -pierzesz, -prał до-
 пра́ти, -перú, -переш.
 dopraszać się, doprosić się, -szę,
 -sisz, -sił допрóшуватися, -шую-
 ся, -шуешся, допросíтися, -про-
 шу́ся, -прóсишся.
 doprawa *ż.* 1) *кул.* припра́ва;
 2) *с.-г.* угно́блення.

doprawdy *wyr. wtr.* спрáвді.
 doprawiać, doprawić, -wię, -wisz,
 -wił 1) *кул.* приправля́ти, при-
 правіти, -влю, -виш; 2) (со до
 czego) доробля́ти, доробіти,
 -блю, -биш.
 doprosić się *див.* dopraszać się.
 doprowadzać, doprowadzić, -dzą,
 -dzisz, -dził 1) доводіти, -джу,
 -диш, довестí, -ведú, -ведеш;
 2) *перен.* привóдити, привестí;
 ~dzić до wniosku привестí
 до висновку; 3) *спец.* підводити,
 підвестí; *ел.* ~dzać prąd під-
 водити струм; $\emptyset$ ~dzać do
 w y p i k ó w дава́ти наслідки.
 doprowadzenie *n.* 1) доведення;
 2) привéдення; 3) підводка, під-
 від, -вóду, підвéдення. *Пор.* do-
 prowadzać.
 doprowadzić *див.* doprowadzać.
 dopruwać, dopruć, -pruję, -prujesz,
 -pruń допóрювати, -рюю, -рюеш,
 допоро́ти, -рю, -реш.
 doprzęgnąć, -przęgnę, -przęgniesz,
 -przęgnął, -przęgnęli *док.* *див.*
 doprzęgać.
 do przesady *przst.* перебі́льшено,
 надмі́рно.
 doprzęgać, doprząć, -przęgnę,
 -przęgniesz, -przągł, -przęgli
 припряга́ти, припрягті, -пряжу́,
 -пряжеш, підпряга́ти, підпряг-
 ті.
 doprzęgarka *ż.*, *ел.* редúктор, -ра.
 doprzęgnąć, -nę, -niesz, -nął, -nę i
док. *див.* doprzęgać.
 dopuszcząć, dopuścić, -puszczę,
 -puścisz, -puścił допускáти, до-
 пустíти, -пушú, -пустиш; ~ścić
 do egz a m i n u допустíти до
 іспиту (екзáмену); // ~ się (cze-
 goś) чинíти, -ню, -ниш, учинí-
 ти (що), допускáтися, допустí-
 тися (чо́го); ~ścić się z b r o d n i
 учинíти злóчин, допустíтися
 злóчину.
 dopuszczalność *ż.* 1) допустíмість,
 -мості; 2) *див.* przypuszczalność.
 dopuszczalny 1) допустíмий; 2) *див.*
 przypuszczalny.
 dopuszczenie *n.* допúщення, до-
 пуск, -ку.

dopuszcіć *див.* **dopuszczać.**
dopytywać się, -tuje, -tujesz, -tywał, dopytać się допитуватися, -туюся, -туєшся, допитатися; (*про дорогу — звичайно*) розпитувати, розпитати.
dorabiać, dorobić, -bie, -biesz, -bił приробляти, прироблювати, -люю, -люєш, приробіти, -блю, -биш; ~ **gabiać klucz do zamka** прироблювати ключ до замка; // ~ **się** наживатися, нажитися, -живуся, -живешся, дороблюватися, дороблятися, доробітися.
dorachować, -rachuje, -rachujesz, -rachował 1) прилічити, -чу, -чиш, прирахувати, -рахую, -рахуєш; 2) (*до певного числа*) долічити, дорахувати; // ~ **się** долічитися, дорахуватися; **nie mógł się ~ sumy** не міг долічитися (дорахуватися) суми.
doradca, -су, lm. -су, m. порадник; doradnik (*рідко*); $\diamond$ ~ **prawnu** адвокат; (*установи*) юрисконсульт.
doradczu дорадчий; **głos ~** дорадчий голос, -су.
doradczyńi *ж.* дорадниця; дорадниця. *Пор.* **doradca.**
doradzać, doradzić, -dzieć, -dzisz, -dził радити, -джу, -диш, порадити.
do rana przst. до ранку, до рання.
dorastać, dorósć, -rosnę, -rośniesz, -rośl, -rośli доростати, дорості; *перен.* **nie ~ rósć** (*do czego*) не дорості (до чо́го).
dorastanie *n.* доростання; $\diamond$ **okres ~nia** юнацький вік, -ку, юнацтво.
doraźnie негайно, невідкладно.
dorażność *ж.* негайність, -ності, невідкладність.
dorażny негайний, невідкладний; $\diamond$ ~ **na pomoc** швидка допомога; **sąd ~** військово-польовий суд, -ду.
dorąbać, -bie, -biesz, -bał дорубати.
do reszty przst. до решти.
doręczać, doręczyć, -czę, -czysz, -czył вручати, вручити, -чу, -чиш.

doręczenie *n.* вручання.
doręczenie *n.* вручення.
doręczyciel, lm. -le, m., ofic. подавець, -вця.
doręczycielka *ж., ofic.* подателька.
doręczyć *див.* **doręczać.**
dorobek, -bku, m. 1) доробок, -рібку, набуток, -тку, надбання; 2) *перен.* доробок, надбання, здобуток, досягнення; ~ **kultu galmu** культурне надбання, культурний здобуток.
dorobić *див.* **dorabiać.**
dorobkiewicz, lm. -cze, m., pogardl. нуворіш, багач-віскочка.
dorobkiewiczowski *pogardl.* який (шо) стосується нуворіша (багача-віскочки); (*у контекст.*) нуворіша, багача-віскочки; **maniery ~kie** манєри багача-віскочки.
dorobkowy придбаний, нажитий, набутий.
dorocznie щорічно, щоробку.
doroczny щорічний.
dorodność *ж.* ставність, вродливість, -вості.
dorodny 1) (*про людину*) ставний, вродливий; 2) (*про зерно тщо*) дорідний; ~ **na pszenicy** дорідна пшениця.
dorosły дороблий.
dorosnąć *док.* *див.* **dorastać.**
Doroła Дорота, Дорофєя.
dorozumiewać się, dorozumieć się, -miem, -miesz, -miał, -mieli догадуватися, -дуюся, -дуєшся, догадатися.
dorożka *ж.* дрóжки, -жок, фіакр, -ра; дрóжка (*рідко*); $\diamond$ **wziąć ~kę** найняти візника.
dorożkarski візницький.
dorożkarstwo *n.* (*промисел*) візництво; (*про заняття*) візникування.
dorożkarz, lm. -rze, m. візник, -ка; (*розм. — ще*) звóщик.
dorósć *див.* **dorastać.**
dorównać *див.* **dorównywać.**
dorównanie *n.* зрівняння.
dorównywać, -nuje, -nujesz (*raz dziej -nywam, -nywasz*), -nywał, **dorównać** (кому) зрівнюватися,

-нююся, -нюєшся, зрівнятися (з ким).

dorównywanie *n.* зрівнювання.

dorsyť, -tu, *m., chem.* дорсіт, -ту.

dorsz, *lm. -sze, m., icht. (gadus morrhua)* тріскá.

dorwać *div.* dorywać.

dorycki 1) *archit.* дорічний, 2) *іст.* дорійський.

doryjski *div.* dorycki.

dorysować *div.* dorysowywać.

dorysowanie *n.* дорисівка, дорисування.

dorysowywać, -wuje, -wujesz, -wywaí, dorysować, -suje, -sujesz, -sował 1) дорисовувати, -вую, -вуєш, дорисувáти, -сую, -суюєш; 2) *спец.* докреслювати, -люю, -люєш, докреслити.

dorywać, **dorwać**, -wę, -wiesz, -wał дорвáти, дорвáти, -вў, -вўєш; // (*лише докон.*) ~ się (czego *a. do czego*) дорвáтися; (*жадібно — ще*) допáстися, -падўся, -падўєш; ~ do jedzenia дорвáтися (допáстися) до їжі; ~ w ł a d z y дорвáтися до влáди.

dorywczó 1) пóхапцем, нашвидкў; 2) тимчасóво; випадкóво, від нагóди до нагóди. *Пор.* dorywczý.

dorywczóść *ż.* 1) пóспіх, -ху, пóспішність, -ності; 2) тимчасóвість, -вості; випадкóвість. *Пор.* dorywczý.

dorywczý тимчасóвий; (*що трапляється іноді — ще*) випадкóвий; *оратрик* ~ тимчасóва перев'язка; *z a g o b e k* ~ випадкóвий (тимчасóвий, спорадичний) заробіток, -тку; $\diamond$ ~ c z a g o z t o w a кваплива розмóва, розмóва пóхапцем (нашвидкў).

дорзече *n.* басейн ріки.

do rzeczy wуг. *włr.* до рéчи.

дорзnać *док.* *div.* dorzynać.

дорзuć, **дорзućić**, -се, -cisz, -cił докидáти, докинути; (*перен. — ще*) додавáти, -даў, -даєш, додáти, -дám, -дасі.

dorzuť, -tu, *m.* 1) *фіз.* дистáнція кидкá; сйла кидкá; 2) *мат.* проéкція; 3) *мед.* додаткóвий симптóм, -му,

дорзnać, **дорзnać**, -не, -niesz, -nał, -nęli 1) дорізувати, -зую, -зуюєш, дорізати, -ріжу, -ріжеш; 2) (*лише докон.*) *перен.* добýти, -б'ў, -б'єш; *przegana* ~ *nęla* *g*o *prógraš* йогó добýв; // ~ się дорізуватися, дорізатися.

dosadnie круто.

dosadność *ż.* крутість, -тості.

dosadny (*про вислів*) крутій; ~ *ny* *w u g a z* круте слівце; (*вїразистий*) гóстрий, колоритний.

dosadzać, **dosadzić**, -dzą, -dzisz, -dził досáджувати, -джую, -джуєш, досадіти, -джу, -диш.

dosalać, **dosolić**, -lę, -lisz, -lił 1) досóлювати, -люю, -люєш, досоліти, -лю, -лиш; 2) (*кому*) (*лише докон.*) *перен.* допекті, -печў, -печєш, дозоліти, -лю, -лиш, насоліти.

doschnąć *div.* dosychać.

dosiać *div.* dosiewać.

dosiać, **dosiać**, -siać, -siadziesz; (*rzadziej* -siać, -siadziesz), -siał, -siedli (*kogo*) (*на коня*) сідáти, сїсти (сяду, сядеш).

dosiać, **dosiać**, -siać, -siadziesz; (*rzadziej* -siać, -siadziesz), -siał, -siedli 1) досїджувати, -джую, -джуєш, досїдіти, -джу, -диш; 2) *div.* przesiać; // ~ się досїджуватися, досїдітися.

osiąg, **osięgu**, *blm., m.* 1) досяжність, -ності, дóсяг, -гу; 2) *вїдськ.* далекобїйність, -ності.

osiąść *div.* dosiać.

dosiec *div.* dosiekać.

dosieczna, -nej, *ż., mat.* косéканс.

dosiecz, **dosiecz**, -siekę, -sieciesz, -sieł 1) дорубувати, -бую, -буєш, дорубáти; 2) (*траву*) докóшувати, -шую, -шуєш, докóшити, -кошу, -кóшиш.

dosiewać, **dosiać**, -sieje, -siejesz, -siał, -siali *a.* -sieli досівáти, досіювати, -сіюю, -сіюєш, досіяти, -сію, -сієш.

dosięgać, **dosięgnąć**, -sięgnę, -sięgniesz, -sięgnął, -sięgnęli *a.* -sięgli, -sięgli досягáти, досягті, -гну, -гнеш, досягнўти; *перен.* ~ *nąć*

- celu досягти меті, осягти меті; $\diamond$ *перен.* ~gnać stu lat dojty do sta rokiv; *перен.* ~gnać rozumem zbagnyty.
- dosięgalność** *ж.* досяжність, -ності.
- dosięgalny** досяжний.
- dosięgłość** *ж.* *див.* **dosięgalność.**
- dosięgnąć** *див.* **dosięgać.**
- doskakiwać**, -kuje, -kujesz, -kiwał, doskoczyć, -cze, -czysz, -czył 1) (do czego) доскакувати, -кую, -куеш, доскакати, -скачу, -скачеш, доскочити, доплигувати, -гую, -гуеш, доплигнути, дострибувати, -бую, -буеш, дострибнути; 2) (do kogo) приплигувати, приплигнути, пристрибувати, пристрибнути.
- do składu** *przsl.* склადно, до ладу.
- doskoczyc** *див.* **doskakiwać.**
- doskonałe** 1) досконало; 2) чудово, прекрасно. *Пор.* **doskonały.**
- doskonalenie (się)** *n.* удосконалювання.
- doskonalic**, -le, -lisz, -lił удосконалювати, -люю, -люеш; // ~ się удосконалюватися.
- doskonalosc** *ж.* досконалість, -лості.
- doskonaly** 1) досконалий; 2) *перен.* чудовий, прекрасний.
- doskrobywać**, -buje, -bujesz, -bywał, doskrobać, -bie, -biesz, -bał доскрібати, доскрібти; // ~ się доскрібатися, доскрібтисся.
- doskwierać** (komu) досаждати (кому); $\diamond$ głód mu ~rał його мучив голод.
- dosładzać**, dosłodzić, -dze, -dzisz, -dził досолоджувати, -джую, -джуеш, досолодити, -джу, -диш.
- dosłownie** дослівно, буквальньо.
- dosłownosc** *ж.* дослівність, -ності, буквальність.
- dosłowny** дослівний, буквальний; tłumaczenie ~ne дослівний (буквальний) переклад, -ду.
- dosłuchać** дослухати; // ~ się дослухатися.
- dosługiwać**, -guje, -gujesz, -giwał, dosłużyć, -że, -żysz, -żył дослужувати, -жую, -жуеш, дослужити, -жу, -жиш; // (лише докон.) ~ się дослужитися.
- dosłyszalnie** чутно.
- dosłyszalnosc** *ж.* чутність, -ності.
- dosłyszalny** чутий.
- dosłyszeć**, -sze, -szysz, -szal, -szeli почути, дочути; ~szal trzask він почув тріск; nie ~ недочути.
- dosmażyć**, -że, -żysz, -żył 1) дожарити, досмажити; 2) (*варення*) доварити, -рю, -риш; // ~ się 1) дожаритися, досмажитися; 2) доваритися.
- dosolić** *див.* **dosalać.**
- dospać** *див.* **dosypiać.**
- do spodu *przsl.* донізу, вниз.
- dostać** I, -stoje, -stoisz, -stał достояти, -стю, -стоїш; $\diamond$ ~ komu place не поступитися, -плюся, -пишся (перед ким в чому); // ~ się 1) (czego) достоятися (до чого); 2) (*про рідину*) устоятися; 3) (*про фрукти*) достояти.
- dostać** II *див.* **dostawać.**
- dostarczać**, dostarczyć, -cze, -czysz, -czył (co a. czego) 1) доставляти, доставити, -влю, -виш; (*забезпечувати чим*) постачати, постачити (що); ~czać to w agów постачати товари; 2) *перен.* давати (даю, даеш), дати (дам, дасі); ~czyć przukładu дати приклад.
- dostarczanie** *n.* 1) доставка, доставляння; постачання; 2) дача, давання. *Пор.* **dostarczać.**
- dostarczenie** *n.* 1) доставка, доставлення; постачення; 2) дача. *Пор.* **dostarczać.**
- dostarczyciel**, *tm.* -le, *m.* *див.* **dostawca.**
- dostarczyć** *див.* **dostarczać.**
- dostatecznie** 1) достатньо; 2) задовільно, посередньо. *Пор.* **dostateczny.**
- dostatecznosc** *ж.* достатність, -ності.
- dostateczny** 1) достатній; ~pa ilość достатня кількість, -кості; 2) (*про оцінку*) задовільний, посередній.
- dostatek**, -tku, *m.* 1) достаток, -тку, добробут, -ту, достатки, -ків; żyć w ~tku жити в до-

- стátку; 2) вели́ка кiлькiсть, -костi; (*плодiв*) ряснотá.
- dostatni** 1) замóжний; ~nie ж у сiе замóжне життjá; 2) (*перен.* — *про одяг*) вiльний, простóрий.
- dostatnio** замóжно.
- dostawa** I ж. достáвка; постачáння, постáвка; здáча; ~wy z b o ż a хлiбоздáча, зернопостáвка; ~wy g y b рибоздáча. *Пор. dostawiać.*
- dostawa** II ж., *mat.* кóснунс.
- dostawać, -taję, -tajesz, -tawał, dostać, -tań, -taniesz, -tał** 1) одérжувати, -жую, -жуеш, одérжати; ~tać list одérжати листá; ~tawać па g o d e одérжувати нагорóду; (*нежить, ляпса*) дiстáвати, -таю, -таеш, дiстáти, -тáну, -тáнеш; 2) (czego) дiстáвати, дiстáти, добувáти добу́ти, -бúду, -бúдеш; ~tać sz a b l i дiстáти (добу́ти) шáблю; 3) (do czego а. czego) дiстáвати, дiстáти, сягáти, досягáти, досягтi, -гнý, -гнеш, досягну́ти (до чо́го); ~wać g ł o w á (do) ро w a ł y голово́ю дiстáвати (досягáти) до стéли; $\emptyset$ nie ~staje m u r o z u m u йому не стаé рóзуму; *розм.* ~tał ро p o s i e втérли йому нóса; //~ się (dokąd) добирáтися, добрáтися, -берýся, -берéшься, дiстáватися, дiстáтися, добувáтися, добу́тися, добивáтися, добíтися, -б'юся, -б'éшься; па g e s z сiе ~liśmy się do m i a s t a нарéштi ми добрáлися (дiстáлися, добу́лися) до мiста; $\emptyset$ *iрон.* dobrze m u się ~stało дóбре йому перепáло (*люпáло*); ~stać się do пiеwоli попáсти в полóн; та g n y ~stał m u się lo s лiхá дóля йому припáла.
- dostawca, -cy, lm. -cy, m.** поставщик, -кá, постачáльник.
- dostawczyni** ж. поставщи́ця, постачáльниця.
- dostawiać, dostawić, -wię, -wisz, -wił** доставлjати, достáвити, -влю, -виш; (*забезпечувати чим* — *звичайно*) постачáти, постáчити; (*державi*) здáвати, -даю, -даеш, здáти, -дам, -дасi.
- dostawianie** п. доставлjання; постачáння, постáвка. *Пор. dostawiać.*
- dostawienie** п. доставлjення; постáчення, постáвка. *Пор. dostawiać.*
- dostawne, -nego, n.** оплáта за достáвку.
- dostać, -pię, -pisz, -pił** 1) (do kogo, do czego) приступiти, -плю, -пиш, доступiти; 2) (czego) (*почестей*) удостóитися, -тóюся, -тóiшся.
- dość, -pi, m.** дóступ, -пу.
- dośćnie** приступно, достúпно; дохiдливо. *Пор. dośćny.*
- dośćność** ж. приступнiсть, -ностi, достúпнiсть; дохiдливiсть, -востi. *Пор. dośćny.*
- dośćny** приступний, достúпний; (*зрозумiлий* — *ще*) дохiдливий; w y k ł a d ~ приступна (достúпна, дохiдлива) лéкцiя.
- dostojeństwo** п. 1) (*про моральну вартiсть*) достóйнiсть, -ностi, гiднiсть; 2) (*про почесне становище*) сан, -ну.
- dostojnie** гiдно, достóйно.
- dostojnik, lm. -cy, m.** санóвник (*дорев.*).
- dostojność** ж. гiднiсть, -ностi, достóйнiсть.
- dostojny** гiдний, достóйний.
- dostosować** *див. dostosowywać.*
- dostosowanie** п. пристосовáння; пiдбiр, -бóру; *пор. dostosowywać; //~ się* пристосовáння.
- dostosowywać, -wuję, -wujesz (a. -wywam, -wywasz), -wywał, dostosować, -suje, -sujesz, -sował** пристосóвувати, -вую, -вуеш, пристосóвати, -сýю, -сýеш; (*знаходити вiдповiдне*) пiдбирáти, пiдбiрáти (пiдберý, пiдберéш); //~ się пристосóвуватися, пристосóватися.
- dostrajać, dostroić, -roję, -roisz, -roił** 1) *муз.* пiдстрóювати, -рóюю, -рóюеш, пiдстрóити; 2) (*лише докон.*) докiнчити убирáти, докiнчити прибирáти; //~ się (do czego) пристосóву-

- ватися, -вуюся, -вуєшся, пристосуватися, -суюся, -суєшся (до чого).
- dostrajanie** *n.*, *tuż.* підстроювання.
- dostroić** *div.* **dostrajać.**
- dostrojenie** *n.*, *tuż.* підстроєння.
- dostrzegać, dostrzec, -rzegę, -rzesz, -rzegł** 1) спостерігати, спостерегти, -режю, -режеш; 2) (з *запереченням*) недобачати, недобачити.
- dostrzegalnía** *ż.* спостережна вишка; $\emptyset$ *lic.* ~ *rożagowa* каланча.
- dostrzegalność** *ż.* видімість, -мсті.
- dostrzegalny** 1) видіміий; 2) (*помітний*) видний; *ledwo* ~ ледве видний, ледве вловний (уловимий).
- dostrzeganie** *n.* спостерігання.
- dostrzeżenie** *n.* спостереження.
- dostrzygać, dostrzyc, -rzygę, -rzyżesz, -rzygł** достригати, достригати, -стрижю, -стрижеш.
- dosudzać, dostudzić, -dzę, -dzisz, -dził** охолоджувати, -джую, -джуєш, охолодити, -джю, -диш, остуджувати, -джую, -джуєш, остудити, -джю, -диш (до кінця).
- dostukać się** достукатися.
- dostyczna** *ż.*, *mat.* *div.* **dotyczna.**
- dostygnać, -gnę, -gniesz, -gnać, -gnęli** *a.* -gł, -gli остаточно остігнути, остаточно охолонути.
- dosunąć** *div.* **dosuwać.**
- dosuszać, dosuszyć, -szę, -szysz, -szył** досушувати, -шую, -шуєш, досушити, -шу, -шиш.
- dosuwać, dosunąć, -nę, -niesz, -nąć, -nęli** досувати, досунути.
- dosychać, doschnąć, -schne, -schniesz, -schnął** *a.* -sechl, -schli досихати, досохнути.
- dosyć** 1) *прислів.* доволі, досить; 2) (*вигук*) гіділ бідел
- dosyłowu** *el.* струмопровідний; *przewód* ~ струмопровідний дріт (*род.* дроту).
- dosypać** *div.* **dosypywać.**
- dosypiać, dospać, -śnie, -spisz, -spał** досипати, досипляти, доспати, -сплю, -спіш.
- dosypka** *ż.* досіпка; $\emptyset$ *паміє* *гзуć z* ~ *ką* намірити з *вєр* *хом.*
- dosypywać, -puję, -pujesz, -pywał, dosypać, -pię, -piesz, -pał** досипати, досипати, -плю, -плеш.
- dosyt, -tu, m.** почуття ситості.
- do syta** *przsl.* досіта; (*перен.* — *ще*) вволю, досчочу.
- doszczętnie** дошєнту, до рєшти, долтл.
- doszczętny** цілковитий, повний; ~ *na zagładę* цілковите (повне) знищення.
- do szczeru** *przsl.* *div.* **doszczętnie.**
- doszkolenie** *n.* підвищення кваліфікації.
- doszkolić, -ię, -lisz, -lił** підвищити кваліфікацію (чию); // ~ *się* підвищити кваліфікацію (свою).
- doszlifować, -fuje, -fujesz, -fował** докінчити шліфувати, дошлифувати, -фую, -фуєш.
- doszperać się (czego)** *pot.* докопатися (до чого *i* чого).
- dosztukowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, dosztukować, -kuję, -kujesz, -kował** 1) надставляти, надставити, -влю, -виш; (*одяз*) доточувати, -чую, -чуєш, доточити, -чу, -чиш; 2) *перен. розм.* прироблювати, -люю, -люєш, приробляти, приробити, -блю, -биш.
- doszukiwać się, -kuję, -kujesz, -kiwał, doszukać się** дошукуватися, -куюся, -куєшся, дошукатися.
- doszywać, doszyć, -szyję, -szyjesz, -szył** дошивати, дошити.
- dościgać, doścignąć, -nę, -niesz, -nąć, -nęli** наздоганяти, наздогнати, -дожену, -доженеш; ~ *gnać z biega* наздогнати втікача.
- doścignięcie** *n.* наздогнання.
- dość** *div.* **dosyć.**
- dośmiertny** *div.* **dozgonny.**
- dośpiewywać, -wuję, -wujesz, -wywał, dośpiewać** доспівувати, -вую, -вуєш, доспівати.
- dośrodkowy** *fiz.* доцентровий.
- dośrubowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, dośrubować, -buję, -bujesz, bował** 1) догвінчувати, -чую,

- чуеш, догвинтіти, -нчу, -нтіш;
2) (*прикріплювати*) пригвинчувати, пригвинтіти; ~ *bować* z a-tek d'o drzewi пригвинтіти замок до дверей.
- doświadczać, doświadczyć, -cze, -czysz, -czył** 1) (кого) випробувати, -бую, -буеш, випробовувати, -ббую, -ббуеш, випробувати, -бую, -буеш; 2) (czego) зазнавати, -наю, -наеш, зазнати; ~ *czuć* czego na własnej skórze зазнати чого на собі, спробувати що на власній шкірі; $\diamond$ los go ciężko ~ *czył* він пройшов тяжкі випробування.
- doświadczalnia** *ż.* дослідна станція.
- doświadczalnie** 1) експериментально; 2) за (з) допомогою досвіду. *Por. doświadczalny* 1, 3.
- doświadczalny** 1) експериментальний; *fizyka* ~ на експериментальна фізика; 2) (*призначений для дослідів*) дослідний; *stacja* ~ на дослідна станція; 3) (*оснований на досвіді*) досвідний; *metoda* ~ на досвідний метод, -ду.
- doświadczanie** *n.* 1) випробування, випробовування; 2) зазнавання. *Por. doświadczać.*
- doświadczenie** *n.* 1) випробування; ~ *czyjej wierności* випробування чийї вірності; 2) (*життєва практика*) досвід, -ду; ~ *na bawę się rowoli* досвід набувається поволі; *wymiana* ~ *części* обмін досвідом; 3) *nauc.* спроба, експеримент, -ту; ~ *fizyczne* фізична спроба, фізичний експеримент; 4) (*сукупність знань, навиків*) досвід; *wiedza, organ* ~ *ni* знання, спертє на досвід.
- doświadczony** 1) випробуваний; ~ *przyciasiel* випробуваний друг; 2) (*з досвідом*) досвідчений; ~ *lekarz* досвідчений лікар, -ря.
- doświadczyć** *div. doświadczać.*
- dotacja** *ż.* дотація.
- dotacyjny** дотаційний.
- dotarcie** *n.* прибуття.
- dotąd** *przst.* 1) (*про час*) доти, до того часу; ~, aż... до того часу (доти), поки...; 2) (*про місце*) доти, до цього місця.
- dotkać** *tekst.* доткати, -тчу, -тчеш.
- dotkliwie** 1) боляче; ~ *się* *rośluc* боляче розбитися; 2) *peren.* болісно, болюче, боляче; ~ *odczuwać* *czują* *stratę* болісно (болюче) відчувати чий втрату; $\diamond$ ~ *odczuwać* *brak wody* страждати через брак води.
- dotkliwość** *ż.* дошкульність, -ности; прикрість, -рості. *Por. dotkliwy.*
- dotkliwy** дошкульний; (*peren.* — *bolisny* — *że*) важкий; (*nieprzyjemny* — *że*) прикрій; ~ *ból* дошкульний біль (*rod. bólu*); *peren.* ~ *ciós* дошкульний (важкий) удар, -ру; *peren.* ~ *we słowa* дошкульні (*przykry*) слова (*rod. słów*).
- dotknąć (się)** *div. dotykać (się).*
- dotknąć** *div. dotykać.*
- dotknięcie (się)** *n.* доторк, -ку, дотик, -ку, приторк.
- dotknięcie** *n.* ураження; образа. *Por. dotykać* 4.
- dotleć, -leję, -lejesz, -lał, -leli** дотліти; (*догоріти без полум'я — же*) дожєврїти.
- dotlić się, -lę, -lisz, -lił** *div. dotleć.*
- dotluc, -łukę, -łuczysz, -łukł** дотовкті, -вчу, -вчеш; // ~ *się* 1) дотовктіся; 2) *peren. rozm.* доплєнтатися, дотягтіся, -гнүся, -гнешся, дотягнүтися, доволоктися, -лочүся, -лочєшся.
- dotować, -tuje, -tujesz, -tował niedok. i dok., hist.** наділяти дотациями, наділіти дотациями.
- dotowanie** *n., hist.* наділяння дотациями, наділення дотациями.
- dotrwać** 1) протривати (до певного часу); *zima* ~ *wala* до коңса марса зима протривала до кінця березня; 2) (*до кінця*) вітримати, відержати, -жу, -жиш; *nie* ~ *wal* до коң-

са не вітримав (відержав) до кінця.

dotrzeć *див. docierać.*

dotrzymać *див. dotrzymywać.*

dotrzymanie *n.* дотримання, додержання.

dotrzymywać, -muje, -mujesz, -mował, dotrzymać дотримувати, -мую, -муєш, дотримати, додержувати, -жую, -жуєш, додержати, -жу, -жиш; **~mać obietnicę** дотримати (додержати) обіцянки; **~mać przysięgi** дотримати (додержати) присяги; **~mować warunków** умов договору; **◇ ~mować komu kłótkę** іти з ким у ногу; **~mać płaszczyznę** устояти, не поступитися, -плюєся, -пишся; **~mać tajemnicę** зберегти таємницю.

dotychczas *przst.* до цього часу, доті; дотепер (*рідко*).

dotychczasowy дотеперішній.

dotyczna, -nej, mat., ż. котангенс.

dotyczyć (się), -czy, -czył (кого, czego) стосуватися, -суються (кого, чого і до кого, до чого); відноситися, -ситься (до кого, до чого); **to ~czy sprawę** це стосується (до) справи, це відноситься до справи; **to go dotyczy** це його (до нього) стосується, це до нього відноситься.

dotyk, -ku, m. доторк, -ку, дотик, приторк; **zmysł ~ku** дотик, почуття дотикання.

dotykać (się), dotknąć (się), -nę, -niez, -nął, -nęli (кого, czego) доторкатися, доторкуватися, -куюся, -куєшся, доторкнутися, приторкатися, приторкнутися (до кого, до чого і кого, чого), дотикатися, диткнутися (до кого, до чого).

dotykać, dotknąć, -nę, -niez, -nął, -nęli 1) (czego) торкатися, торкнутися (чого), порушувати, -шую, -шуєш, порушити (що); **nie ~tknął tej kwestii w swoim referacie** не торкнувся (не порушив) у своїй до-

повіді цього питання; 2) (czego) (*лише недокон.*) межувати, -жую, -жуєш (з чим); **pole ~tyka lasu** поле межє з лісом; (*стикатися*) прилягати (до чого); **jego dom ~tyka** грає з ним; **wie tego jego** дим майже прилягає до мого; 3) (кого) (*лише докон.*) перен. зажурити, -рю, -риш, засмутити, -мучу, -мутиш; **twoje nieszczęście głęboko nas ~tknęło** твоє нещастя дуже нас зажурило (засмутило); 4) (кого) (*лише докон.*) (*перен.* — *словом, вчинком*) уразити (уражу, уразиш); (*нанести образу*) образити, -ражу, -разиш; **~tknąć kogo w jego uczuciach** образити чиї почуття; 5) (кого, со) (*лише докон.*) (*про стихійне лихо*) спіткати, спостігнути (кого, що), упати, -паде, опати (на кого, на що); **król ~tknął straszną klęską** король упав (країну спостігло) страшне лихо поводи; **◇ ~tknąć kogo do żuwego** дійняти когось до живого.

dotykalnie дотикально.

dotykliwość *ż.* дотикальність, -ності.

dotykalny дотикальний.

dotykanie *n.* доторкання, дотикання.

dotykowo доторком, дотиком, через доторк, через дотик.

dotykowy дотиковий.

douczać, douczyć, -czę, -czysz, -czył (кого) доучувати, -чую, -чуєш, довчати, довчати (кого); **// ~ się** (czego) доучуватися, довчатися, довчати (чого).

douczanie *n.* доучування, доучання.

douczyć *див. douczać.*

do upadłego *przst.* 1) до останнього, до останньої снаги, до останку; 2) аж до знесилення, до упаду; **tańczę ~** танцювати аж до знесилення (до упаду).

doustny med. внутрішній.

dowarzać, dowarzyć, -rzę, -rzysz, -rzył 1) доварювати, -рюю, -рюєш, доваріти, -рю, -риш; 2) (лише докон.) перен. поморозити, -ро́жу, -ро́зиш; // ~ się 1) доварюватися, доварітися; 2) поморозитися.

doważać, doważycь, -żę, -żysz, -żył дова́жувати, -жую, -жуєш, дова́жити.

dowahać się (czego) 1) доно́хати́ся (до чо́го); 2) перен. розм. проно́хати (шо).

dowcip, -pi, m. 1) дотéпність, -ности; 2) (про вислів) дóтеп, -пу; **plaski** ~ заялóжений дóтеп; **◇ розм.** па ~ się **sadzić** намагáтися б́ути дотéпним.

dowcipiek, -pki, m., pot. недорéчний дóтеп, -пу.

dowcipkować, -kuje, -kujesz, -kował говоріти дóтепи, шуткува́ти, -кую, -куєш, жартува́ти, -тую, -туєш, гострослóвити, -влю, -виш.

dowcipnie дотéпно.

dowcipnisia ż, pól дотéпниця.

dowcipniś, lm. -sie, m., pot. дотéпник.

dowcipny дотéпний.

do wczoraj przśl. до вчорáшнього дня.

dowiaduwać się, -duję, -dujesz, -dawał, dowiedzieć się, -wiem, -wiesz, -wiedział, -wiedzieli дізнава́тися, -наю́ся, -нае́шся, дізна́тися, довідува́тися, -дую́ся, -дує́шся, довіда́тися.

dowiaduwanie się п. дізнава́ння, довідува́ння.

do widzenia! wkrz. до побáчення!

dowiedzieć: nie ~ (лише з запереченням) недобачáти.

dowiedzieć się див. **dowiaduwać się**. **dowiedziony: gzesz ~** па пéвна річ (род. рéчі).

dowiercać, dowiercić, -ce, -cisz, -cił досвердлювати, -люю, -люєш, досвердліти, // (лише докон.) ~ się (czego) досвердлі́тися (до чо́го).

dowierzać довіря́ти.

dowierzający довірливий.

dowierzanie п. довір'яння.

dowieść див. **dowodzić**.

dowieźć див. **dowozić**.

dowlekać, dowlec, -wlokę, -wleczesz, -wloką, -włóki, -wlekił 1) до́низува́ти, -зую, -зуєш, до́низа́ти, -нижу́, -ни́жеш; 2) (лише докон.) дово́локти́, -лочу́, -лочéш, дово́лочи́ти, -чу́, -чиш; // (лише докон.) ~ się дово́локти́ся, дово́лочи́тися.

dowodnie перекóнливо.

dowodność ż. 1) доказóвість, -вости, довідність, -ности, доводливість; 2) перекóнливість. **Por. dowodny.**

dowodny 1) перекóнливий; 2) юр. див. **dowodowy** 1.

dowodowy 1) юр. доказóвий, довідний, доводливий; 2) перен. див. **dowodny** 1.

dowodzenie п. 1) доводження; 2) командування. **Por. dowodzić** 2, 3.

dowiedzić, -dzę, -dzisz, -dził, dowieść, -wiodę, -wiedziesz, -wiódl, -wiedli 1) (do czego) доводіти, -джу, -диш, довести, -веду, -ведéш (до чо́го); 2) (co) доводіти, довести (шо); 3) (kim, czym) (лише недокон.) вй́ськ. командувати, -дую, -дуєш (ким, чим).

dowojować się, -juję, -jujesz, -jował довоюва́тися, -вою́юся, -вою́єшся.

do woli przśl. вво́лю.

dowlonie дові́льно.

dowloność ż. 1) дові́льність, -ности; ~ wубо́гу дові́льність ви́бору; 2) (в тексті) нетóчність, -ности; ~ci referatu нетóчності до́повіді.

dowlony 1) будь-який; ~на ілóść: будь-яка кількі́сть, -кости; 2) (за ле́жний від власної во́лі) дові́льний; ~ wпiоsek дові́льний вй́снóвок, -вку; **◇ спорт.** styl ~ вй́льний стиль, -лю.

dowolać się докли́катися, -кли́чу́ся, -кли́чешся, дозвáтися, -зв́у́ся, -зв́éшся.

dowozić, -wożę, -wozisz, -woził,

- dowieźć, -wiozę, -wiesziesz, -wióźl, -wieźli** 1) довозити, -вожу, -во-
зиш, довезти; 2) (*доставляти*)
привозити, привезти; (*на недале-
ку відстань — ще*) підвозити,
підвезті.
- dowozowy** 1) привізний; про-
дукту *~we* привізні продукти,
-тив; 2) ввізний; *utrudnie-
nia ~we* ввізні перешкоди,
-код. *Пор. dowóz.*
- dowód, -wodu, m.** 1) доказ, -зу;
(*аргумент*) довід, -воду; *prz-
taćzać co za ~* наводити
що на доказ; *юр. ~ rzecz-
owy* речовий доказ; *stano-
wić ~ (służąc za ~)* бути до-
казом; *юр. ~ winy* доказ про-
винності; *~ zaufania* доказ
довір'я; 2) (*про документ*) по-
свідчення, посвідка; *~ oso-
bisty (tożsamości)* посвідчення
особи, посвідка про
особу; $\diamond$ *перен. dać ~ (cze-
go)* довести, -ведути, -ведеш
(що); продемонструвати, -рую,
рўеш (що) (*книж.*).
- dowódca, -су, lm. -су, m., wojs.**
1) командуючий, -чого (чим),
командувач (чого); *~ armii*
командуючий армією, команду-
вач армії; 2) (*військової части-
ни*) командир, -ра; *~ dywizji*
командир дивізії; 3) (*комен-
дант*) начальник; *~ obszaru*
wagowego начальник укріп-
леного району.
- dowódczyni** *ж. див. przewodniczka.*
- dowództwo n., wojs.** 1) команду-
вання; *~ paszelné* верховне
(головне) командування; *~
wojska* військове команду-
вання; 2) (*приміщення*) комен-
датура.
- dowóz, -wozu, m.** 1) привіз, -возу;
підвіз; *пор. dowozić* 2; 2) (*ім-
порт*) ввіз (*род. wóзу*), довіз
(*род. довозу*).
- dowózka** *ж. див. dowóz* 1.
- doza** *ж.* 1) доза; 2) *перен.* частка;
rewpa ~ guzuka півний
ріск, -ку.
- dozbierać, dozbierać, -roję, -roisz,**
- roić** дозброювати, -рбую,
-рбуюеш, дозброїти; *//~ się* до-
зброюватися, дозброїтися.
- dozgonnie** довічно, довіку.
- dozgonność** *ж.* довічність, -ності.
- dozgonny** довічний; *~na prz-
y-
jażń* довічна приязнь, приязнь
до самої смерті (довіку).
- doziemny:** *przewód ~ el.* про-
від заземлення.
- doznać** *див. doznawać.*
- doznanie n.** відчуття.
- doznawać, -naje, -najesz, -nawał,**
doznać (czego) 1) почувати, від-
чувати, відчути (що); 2) *перен.*
знавати, -наю, -наеш, зна-
ти; дізнавати, дізнати (чого)
(*рідше*); *~nać przykrości*
знавати прикраси; *~nać za-
wo-
du* знавати розчарування;
~nawać rozkoszy знавати
насолоди; $\diamond$ *~nać wrażeń*
мати враження.
- dozorca, -су, lm. -су, m.** наглядач,
-глядача; дозорець, -рця (*заст.*);
 $\diamond$ *~ domu* двірник (*род.*
двірника); *~ więzienny* тю-
ремник.
- dozorcostwo n.** професія двір-
ника.
- dozorczyńi** *ж.* наглядачка; $\diamond$ *~
domu* двірничка.
- dozorować, -ruję, -rujesz, -rował**
1) (*nad kim, nad czym*) нагля-
дати (за ким, за чим); 2) (*ko-
go, czego*) доглядати (кого, що,
чого *i* за ким, за чим).
- dozorowanie n. див. dozór.**
- dozować, dozuję, -zujesz, -zował**
chem., farm. дозувати, -зую, -зуюеш.
- dozór, -zoru, m.** 1) нагляд, -ду;
2) догляд. *Пор. dozorować.*
- dozwalać, dozwolić, -lę, -lisz, -lił**
дозволяти, дозволити.
- dozwoleńie n.** дозвіл, -волу.
- dozwolić** *див. dozwalać.*
- doża, -ży, lm. -żowie, m., hist.** дож.
dożać *див. dożyćnać.*
- dożeglować, -luję, -lujesz, -lował**
доплисти, допливти (парусним
судном).
- dożerać, dożreć, -żrę, -żresz, -żarł**
1) (co) дожирати, дожертн,

-rú, -résh; 2) (кому) *перен. розм.* дошкуляти, дошкулити, допикати, допекти, -печу́, -печеш. **dożęcie** *n.* дожин, -ну.
dożreć *див.* dożerać.
dożuwać, dożuć, -żuје, -żujesz, -żul дожувати, -вую, -вуеш, дожувати, -жую, -жуеш.
dożycie *n.* дожиття.
dożyć *див.* dożuwać.
dożynać, dożąc, -żnę, -żniesz, -żął, -żeli дожинати, дожати, -жну́, -жнеш.
dożynki, -nek, b/p. обжинки, -ків, свято врожаю.
dożynkowy обжинковий; $\diamond$ obchód ~ обжинки, -ків, свято врожаю.
dożywać, dożyć, -żyје, -żyjesz, -żył (czego) доживати, дожити, -живу́, -живеш (до чо́го).
dożywiać, dożywić, -wię, -wiesz, -wil догодівувати, -вую, -вуеш, догодувати, -дую, -дуеш; (*інтенсивніше*) підгодівувати, підгодувати.
dożywanie *n.* догодівування; підгодівування. *Пор.* dożywiać.
dożywić *див.* dożywiać.
dożywocie *n.* довічне користування (чим), довічна рента.
dożywotni довічний.
dożywotnie *див.* dożywotnio.
dożywotnio довічно.
dóј, doju, m. 1) доїння; 2) (*результат доїння*) удій (*род.* удою), надій.
dóјka *ж.* 1) дійка; 2) *спец.* доярка; 3) дійна корова.
dół, dołu, m. 1) яма; wilczy ~ вівчя яма; 2) (*нижня частина чого*) низ, -зу, діл (*род.* до́лу); (*ріки — це*) понізя; $\diamond$ мор. ~ okrętu трюм, -му; *військ.* ~ strzelecki о́кп, -пу.
draб m. 1) здоровіло, здоровань, -ня; 2) (*про непевну людину*) підозрілий (непевний) суб'єкт; 3) (*про нечесну людину*) мерзотник.
drabina *ж.* драбіна; $\diamond$ *перен.* ~ społeczna ієрархічна скіла.
drabiniasty: wóz ~ драбинястий

(драбінчастий, драбчастий) віз (*род.* во́за); драбиняк, -ка (*розм.*).
drabinka *ж.* 1) *зменш.* драбінка; 2) *тех.* стрем'янка.
drabinowy який (шо) стосується драбіни; (*у контексті*) з драбінами, на драбінах тошо; strażackie wozy ~ **we** пожежні вози з драбінами; *спорт.* ćwiczenia ~ **we** вправи на драбінах.
drabisko m., zgr. див. drab.
dracena *ж., bot.* драцена.
drachma *ж.* драхма.
draga *ж., tech.* драга.
draganek, -nka m., bot. (*artemisia dracunculus*) естрагон, -ну, острогін, -гону.
dragoman, lm. -nowie *a.* -ni, *m., dypl.* драгоман.
dragon, lm. -ni, *m.* 1) *військ. іст.* драгун; 2) *перен. жарг.* здоровіло, здоровань, -ня; 3) *крам.* хлястик.
dragoński wojs. hist. драгунський.
dragować, -guје, -gujesz, -gował *tech.* драгірувати, -рую, -руеш.
drakon m. дракон.
drakoński przem. драконівський; prąwo ~ **kie** драконівський закін, -ну.
drała: dać ~ **żart.** да́ти драла (дрáчки).
drałować, -luје, -lujesz, -lował *pot.* 1) да́вати драла (дрáчки); 2) (*довго йти*) чимчикува́ти, -кую, -куеш.
dramat, -tu, m. драма.
dramatopisarski драматургічний; talent ~ драматургічний талант, -ту.
dramatopisarstwo *n.* драматургія.
dramatopisarz, lm. -rze, *m. див.* dramaturg.
dramaturg, lm. -gowie, *m.* драматург.
dramaturgia *ж.* драматургія.
dramaturgiczny драматургічний.
dramatycznie драматично; ~ pastrójony драматично настроєний; forma ~ doskonała форма драматично доскона́ла.

dramatyczność *ж.* драматичність, -ності.

dramatyczny драматичний.

dramatyzm, *т.* драматизм, -му.

dramatyzować, -зује, -зуєш, -зоваł драматизувати, -зую, -зуюш.

dranica *ж.*, *буд.* дрánка.

dranicowy *буд.* дрánковий; з дрánки, з дрánок; *dasch* ~ покрівля з дрánок (з дрánки).

drań, *ім.* -nie, *т.*, *pogardl.* негідник, мерзотник.

drańcie *п.*, *пот.* 1) (*про речи*) мотлох, -ху, дрánтя; 2) *див.* drań.

draństwo *п.* 1) (*про вчинок*) мерзота; 2) *зб.* негідники, -ків, мерзотники; 3) *див.* drańcie 1.

drap! *wkrz.* дряп!

drapacz, *ім.* -cze, *т.* 1) *с.-г.* скарифікатор, -ра; 2) *бот.* (*spicus*) хрестовий корінь, -реня; 3) *див.* drapak;

◇ ~ *сhtu g* хмарочос, небосяг.

drapaczka *ж.* скребло, скребниця.

drapać, -ріє, -piesz, -pał, **drapać**, -пе, -piesz, -pał, -pełi 1) дряпати, дряпнути; 2) (*лише докон.*) *перен.* розм. дременути; ◇ ~ *pie w gardle* дерє в горлі; // ~ *się*

1) дряпатися, дряпнутися; 2) (*лише недокон.*) чухатися; чесатися (чешуся, чешешся) (*рідше*); 3) (*лише недокон.*) (*перен.* — *нагору*) дертися, -рүся, -решся, видиратися, дряпатися, брätися (беруся, берешся).

drapak I *т.* старá митлá.

drapak II: *das* ~ка дати дрáла (дрáчки, драпакá, дбóру).

drapanie *п.* дряпання.

draperia *ж.* драпірówka; драпрі (*невідм.*).

drapichrust, *ім.* -ści *а.* -tu, *т.*, *posp.* 1) волоцюга, бродяга; 2) (*шибеник*) гульвіса, гульгій, -тяя.

drapieńca, -су, *ім.* -су, *т.* хижáк, -ká; (*про людину* — *ще*) драпéжник, -ка; драпіка (*розм.*).

drapieńnie 1) хижо; 2) по-хижáцькому; по-драпіжному. *Пор.* drapieńny.

drapieńnik *т.* хижáк, -ká.

drapieńność *ж.* 1) хижість, -жості; 2) хижáцтво; драпіжка. *Пор.*

drapieńny.

drapieńny 1) хижий; 2) *перен.* хижáцький; драпіжний (*розм.*).

drapnąć *див.* drapać.

drapnięcie *п.* 1) дряпіна, подряпіна; 2) втеча. *Пор.* drapać.

drapować, -рује, -rujesz, -powal драпірувати, -рүю, -рүєш, драпувати, -пүю, -пүєш; // ~ *się* (*w co*) драпіруватися, драпуватися (*в що*).

drapowanie *п.* драпірування, драпування.

drasnąć, -sne, -śniesz, -snał, -sneł

1) дряпнути; *kula* ~ *peła* *go tyłko* кúля тільки дряпнула йогó; 2) *перен.* уразити (уражу, уразий), образити, -ражу, -разиш; ~ *czują dumę* образити чийó гóрдість; // ~ *się* дряпнутися.

drastycznie 1) рискóвано; з рискóваними подрóбницями; *opisywać* *w uradek* *zbyt* ~ описувати подію з надто рискóваними подрóбницями; 2) сільно; *działać* ~ сільно діяти; 3) круто, сувóро. *Пор.* drastyczny.

drastycznie *ж.* 1) рискóваність, -ності; рискóваний зміст, -ту; ~ *oro wiada pia* рискóваний зміст оповідання; 2) сїла діяння; 3) крутість, -тості, сувóрність, -рості. *Пор.* drastyczny.

drastyczny 1) (*не зовсім пристойний*) рискóваний; ~ *na treść dramatu* рискóваний зміст драми; 2) *мед.* сільнодіючий; *lekarstwa* ~ *pe* сільнодіючі ліки, -ків; 3) *перен.* крутій, сувóрий; ~ *pe środki* круті (сувóрі) зáходи, -дів.

draśnięcie *п.* дряпіна, подряпіна.

dratwa *ж.* дрáтва.

drażliwie дражливо.

drażliwość *ж.* 1) дражливість, -вості, делікатність, -ності; 2) враз-

- лівість; 3) дразливість, дратів-
лівість. *Пор.* drażliwy.
- drażliwy** 1) (що вимагає такту)
дражливий, делікатний; ~wa
kwestia дразливе (делікат-
не) питання; 2) фізіол. вразли-
вий; mimosa jest bardzo
~wa мимоза дуже вразлива;
3) (про психічний стан) драз-
ливий, дратівливий, дразливий;
czuć się ciągle rozstro-
jonym i ~wym почувати себе
постійно розстрбеним і дразлі-
вим.
- drażniący** 1) подразний, дратів-
ний; 2) дратуючий. *Пор.* draż-
nić 2, 3.
- drażnić, -nię, -nisz, -nił** 1) драж-
нити, -ню, -ниш; ~ psa драж-
нити собаку; 2) фізіол. подраз-
нювати, -нюю, -нюеш; ~ ро-
woпienie подразнювати нюх;
3) (выводити з себе) дратувати,
-тую, -түеш, роздратовувати,
-вую, -вуеш; // ~ się (z kim)
дражнити (кого), дражнитися
(з ким).
- drażnienie** *n.* 1) дражнення; 2) по-
дразнення, подразнювання; 3)
дратування, роздратовування. *
Пор. drażnić.
- drag** *m.* 1) дрюк; (залізний) лом;
2) перен. *див.* draґal.
- draґal, lm. -le, m., pot.** здорові-
ло, здоровань, -ня.
- draґek, -żka, m.** 1) дрючок, -чка;
2) спорт. турнік, -ка; 3) *тех.* пі-
дйома, важіль, -желя; ~ ha-
mulo wu гальмовий важіль;
◇ *ав.* ~ sterowu штурвал;
ісп. ~ tlokowu поршневий
шток, -ку; ~żki u puga чепі-
ги, -пiґ; ~ u wagi коромисло
терезів.
- drażenie** *n.* 1) добання; 2) підто-
чуння. *Пор.* drażyć.
- drażkowy** 1) в штабах; ~we zło-
to золото в штабах; 2) *тех.*
підоймовий, важільний; 3) *іст.*
другорядний; ~we krzesło w
senacie другорядне місце в
сенаті; ◇ szlachta ~wa
дрібнопомісна шляхта.
- drażyć, -że, -żysz, -żył** 1) добати;
2) (про черв'яків і перен.) під-
точувати, -чую, -чуеш.
- drednought** *m., mor.* дредноут.
- drelich, -chu, m., tkac.** тик, -ку.
- drelicharz, lm. -rze, m., pot.** 1) ро-
бітник на фабриці тiку; 2) фаб-
рикaнт тикових матеріалів.
- drelichowy** *tkac.* тиковий.
- dreliszek, -szka, m., tkac. pot.** де-
шевєнький тик, -ку.
- dreliszkowy** *tkac. pot.* з дешевєнь-
кого тiку.
- drelować** *div.* drylować.
- drelownik** *m. div.* drylownik.
- dren, -nu, m., spec.** дрен.
- drenarski** *spec.* дренажний.
- drenarstwo** *n., spec.* 1) (дія) дре-
нування; 2) наука дренавання.
- drenarz, lm. -rze, m., spec.** дре-
нажний робітник, -ка.
- drenaż, -żu, m.** дренаж, -жу.
- drenować, -nuje, -nujesz, -nował**
spec. дренавати, -ную, нүеш.
- drenowanie** *n., spec.* дренавання.
- drenowy** *spec.* дренажний; гига
~wa дренажна труба.
- dreptać, -pczę, -pczesz** (*rzadziej*
-pcę, -pcesz), *-ptał* дріботіти
(ногами).
- dresować** *div.* tresować.
- dreszcz, -czu, lm. -cze, m.** 1) дрож,
-ж (ч. р.) і -жі (ж. р.), трем-
тіння; ~ go przechodzi
дрож проймає його; ~ rado-
ści тремтіння радості; (неприєм-
ний) здригання; 2) мед. озноб,
-бу; choguma ~cze у хворого
озноб, хворого морозить.
- dreszczyk, -ku, m.** легкий дрож,
-жу, легка дрож, -жі, легке
тремтіння.
- drewienko** *n.* деревинка.
- drewniak** *m.* 1) дерев'яний буди-
нок, -нку; 2) постiл *a.* черевик
з дерев'яною підшвою.
- drewniany** дерев'яний; (*про го-
лос — ще*) глухий, беззвучний.
- drewniasty** дерев'янистий.
- drewnieć, -nieje, -niejesz, -niał,
-nieli дерев'яніти.**
- drewnienie** *n.* дерев'яніння.
- drewno** *n.* 1) деревина, дереви-

на́; 2) (обрóблене) дере́во; 3) дерев'яний предмет.
drzewutnia *ж. див. drwalnia.*
drzewieński дрэ́зденський.
Drezno *п.* Дрэ́ден.
drezyzna *ж.* дрэ́зіна.
dręczenie *п.* му́чення; терза́ння.
Пор. dręczyć.
dręczyciel, *лм.* -le, *т.* му́читель.
dręczycielka *ж.* му́чителька.
dręczycielski який (що) стосу́ється му́чителя; (*у контексті*) му́чителя; *instynktu* ~kie інстинкти му́чителя.
dręczycielstwo *п.* *див. dręczenie.*
dręczyć, -cze, -czysz, -czył му́чити; терза́ти (*пут.*); //~ się му́читися; терза́тися.
drętwa *ж., ічт.* (*torpedo marmorata*) електри́чний скат.
drętwieć, -wieje, -wiesz, -wiał, -wiele ці́пеніти; (*від холоду* — *це*) кля́кнути, за́кля́кати, дубіти, косте́ніти.
drętwienie *п.* ці́пеніння; кля́кнення, за́кля́кання, дубі́ння, косте́ніння. *Пор. drętwieć.*
drętwik *т., ічт.* (*gymnotus electricus*) вуго́р електри́чний.
dręgać, dręgać, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) тремті́ти, -мчу́, -мті́ш, за́тремті́ти, дрижа́ти, -жу́, -жі́ш, за́дрижа́ти; 2) (*лише доком.*) (*раптово*) здригну́тися; 3) (*лише недоком.*) (*в судорогах*) здрига́тися; $\diamond$ а́пі ~gnie і не ворухне́ться.
dręganie *п.* 1) тремті́ння, дрижа́ння; 2) здрига́ння; *пор. dręgać*; 3) *мед. див. dręgawka.*
dręgawka (*częściej w лм.*) -wki, -wek, *ж.* су́дороги, -рог; (*розм.—це*) судо́ма.
dręgawkowy су́дорожний.
dręgać *див. dręgać.*
dręgnięcie *п.* *див. dręgnięcie.*
dręgnięcie *п.* 1) *доком.* тремті́ння, дрижа́ння; 2) *доком.* здрига́ння; *пор. dręgać*; 3) *див. dręgawka.*
drziada *ж., міт.* дріа́да.
dziakiew *ж.* 1) *мед. іст.* тери́ак, -ку; 2) *бот. (scabiosa)* скабіо́за,

drobiarka *ж., спес.* птахівни́ця.
drobiazg, -gu, *т.* 1) (*звичайно в мн.*) (*дрібні речі*) дрі́б'язок, -зку; (*для прикраси*) дрі́бнички, -чок; 2) (*маловажна річ*) дрі́бни́ця; 3) *зб., перен.* дрі́б'язок, дрі́бнота; (*дрібні діти*) ма́леча; (*дрібна риба*) мі́лька, мі́льга.
drobiazgowo 1) з (усіма́) подро́бцями; 2) дета́льно; докля́дно. *Пор. drobiazgowy* 2.
drobiazgowość *ж.* 1) дрі́б'язко́вість, -вості; 2) дета́льність, -ності; докля́дність. *Пор. drobiazgowy* 1, 2.
drobiazgowy 1) дрі́б'язко́вий; ~ *człowiek* дрі́б'язко́ва лю́дина; 2) *перен.* дета́льний; (*точний — це*) докля́дний; ~ *opis* дета́льний (докля́дний) о́пис, -су; 3) *торг. див. detaliczny* 2.
drobić, -bie, -bisz, -bił 1) дробі́ти, -блю́, -би́ш, криші́ти, -шу́, ши́ш; 2) (*про ходу*) дрі́ботіти, -бочу́, -боті́ш.
drobienie *п.* 1) дробле́ння, дро́біння, криші́ння; 2) дрі́ботіння (нога́ми). *Пор. drobić.*
drobina *ж.* 1) дрі́бка, дрі́бок, -бка́; (*хліба — звичайно*) кри́шка; 2) *хім., фіз.* а́том.
drobinka *ж., zdg.* дрі́бочка, дрі́бчо́к, -чка; кри́шечка. *Пор. drobina* 1.
drobinowy *фіз., chem.* а́томний.
drobne, -nych, *блр.* дрі́бні гро́ші, -шей.
drobniak (*częściej w лм.*) -ki, -ków, *т., пол. лекс.* дрі́бнякі́, -ків, дрі́бнякчі́.
drobnica *ж.* 1) *зал.* дрі́бний ванта́ж, -жу́; 2) *тех.* відхо́ди, -ді́в.
drobnieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli 1) дрі́бніти, дрі́бнішати; 2) (*у віддалі*) ме́ншати; *samolot* ~niał і ~niał, а́ж зні́к і за *horyzontem* літа́к все ме́ншав і ме́ншав, по́ки врешті́ не зник за обрі́ем.
drobniuteńki 1) *пестл.* дрі́бне́сьня-

кий; 2) (зовсім дрібний) дрібнісінський.
drobniuteńko 1) дрібнєсенко; 2) дрібнісінко. *Пор. drobnuteńki.*
drobniutki pieszcz. дрібнєнький.
drobniutko pieszcz. дрібнєнько.
drobno дрібно.
drobnoburżuazyjny дрібнобуржуазний.
drobnolistny дрібнолистяний.
drobnoliściasty *див. drobnolistny.*
drobnomierz, lm. -rze, m., tech. мікрметр, -ра.
drobnomieszczanin, lm. -czanie, -czan, m. дрібний буржуа (міщанин).
drobnomieszczkański дрібнобуржуазний.
drobnomieszczkaństwo *n.* дрібна буржуазія.
drobnoprzemysłowy дрібнопромисловий.
drobnorolny малоземельний.
drobnostka *ż.* дрібниця; (*маловажна річ — це*) дурниця.
drobnostkowo *див. drobiazgowo.*
drobnostkowość *ż.* 1) дріб'язковість, -вості; 2) *див. drobiazgowość* 2.
drobnostkowy 1) дріб'язковий; 2) *див. drobiazgowy* 2.
drobność *ż.* дрібність, -ності.
drobnota *ż.* 1) дріб'язок, -зку, дрібнота; 2) *див. drobność.*
drobnotowarowy *ek.* дрібнотоварний.
drobnotwór, -tworu, m., biol. див. drobnoustrój.
drobnoustrojowy *ż.* уя́тка *~we* *biol.* мікроорганізми, -мів.
drobnoustrój, -roju, lm. -roje, m., biol. мікроорганізм, -му.
drobnowłasnościowy дрібновласницький.
drobnoziarnistość *ż.* дрібнозернистість, -тості.
drobnoziarnisty дрібнозернистий.
drobny дрібний; (*торг. — це*) роздрібний; (*невеликий — це*) малий; *~ deszcz* дрібний дощ, -щу; *~ne dzieci* дрібні (ма-

лі) діти, -тєй, малєча; *~ przemyśl* дрібна промисловість, -вості; *~ne gubki* милька, мильга; *~ne szczegóły* подробиці, -биць.
droczenie (*się*) *n.* дра́жнення.
droczyć, -cze, -czysz, -czył дра́жнити, -ню, -ниш; дро́чити, -чу, -чиш (*розм.*); *// ~ się (z kim)* дра́жнити (кого); дро́читися.
droga *ż.* дорóга; (*лінія сполучення — звичайно*) шлях (*род. шляху*); путь, -ті (*рідше*); *~ białta* шосейна дорóга; шосє (*невідм.*); *перен. ~ do sławy* шлях до слави; *перен. ~ do komunizmu* шлях до комунізму; *~gi handlowe* торговельні шляхи; *розм. kawał ~gi* шмат дорóги; *~gi komunikacyjne* шляхи сполучення; *kęta ~ga a)* звійвиста (покручена) дорóга; *б) перен. кружна (обхідна, об'їзна) дорóга (путь); kroczyć (iść ~ga* *попогу, йти чєсною дорóгою (по чєсній путі); перен. ~ legalna* законна дорóга, законний поря́док, -дку; *астр. Droga Mleczna* *n.* Млєчна Путь; (*розм. — це*) Чумáцька Дорóга, Чумáцький (Молóчний) Шлях; *анат. ~gi oddechowe* дїхальні шляхи; *~ powietrzna* повітряна дорóга; *puścić się (udać się) w ~gę* вірушити (подáтися) в дорóгу; *перен. sprawa jest na dobrej drodze* справа на добрій дорóзі; *~gi strategiczne* стратегічні шляхи; *szczęśliwej ~gi!* щасливої дорóги! *перен. wejść komu w ~gę* перебігти (перебігти) кому дорóгу; *~ wodna* водний шлях; *~ peren. kroczyć utartymi ~gami* іти уторованою (протоптаною) стє́жкою, іти по второваній (протоптаній) стє́жці; *odbudować ~gę samolotem* летіти літакóм; *~gi rozstajne* роздоріжжя; *swoją ~gą, że... інша справа (річ), що...;*

- to swoją ~gą це своїм порядком; urząd dróg шляховé управління; w drodze łaski з ласки; z a jedną ~gą попутно, за одним заходом; ~żelazna залізниця.
- drogeria** *ż.* магазин санітарії і гігієни.
- drogeryjny** аптeкарський; artykuły ~ne аптeкарські товари, -рив.
- drogerzysta, -ty, lm. -ści, m.** 1) продавець аптeкарських товарів; drogist (заст.); 2) власник аптeкарського магазину.
- drogi** дорогий; $\emptyset$ z a ~gie pięćdziesiąt за великі гроші.
- drogista, -ty, lm. -ści, m. div. drogerzysta.**
- drogo** дорого.
- drogocенność** *ż.* дорогоценність, -ності; коштовність. *Пор. drogocenny.*
- drogocenny** дорогоценний; (прям.—це) коштовний.
- drogość** *ż.* 1) висока ціна; 2) висока вартість, -тості; 3) *div. drożyzna.*
- drogowe, -wego, n., hist.** шляховá оплата, шляховé мито.
- drogowskaz, -zu, m.** 1) дороговказ, -зу; 2) *перен.* віха.
- drogowy** дорожній; шляховий; dozorca ~wy шляховий майстер, -тра; орлята ~wa *div. drogowe.* *Пор. droga.*
- dromader m., zool.** дромадер, -ра.
- dromedar m., zool. div. dromader.**
- drop, -pia, lm. -pie, m., orn. (otis)** дрóхвá.
- dropi** дрохвayний.
- dropia(s)ty** подібний до дрóхвй.
- drozd m., orn.** дрíзд (род. дрóздá).
- drożdżak m.** дрíжджовий грíбóк, -бкá.
- drożdżarnia** *ż. div. drożdżownia* 2. **drożdże, -dży, bfp.** дрíжджі, -джів; *перен.* róść jak na ~dżach рoстí як на дрíжджах.
- drożdżownia** *ż.* 1) дрíжджовий завод, -ду; 2) приміщення для ферментації дрíжджів.
- drożdżownictwo n.** виробництво дрíжджів.
- drożdżowniczcy** (що стосується виробництва дрíжджів) дрíжджовий; przemysł ~ дрíжджová промисловість, -вості.
- drożdżownik I, lm. -cy, spec., m.** дрíжджовик, -кá.
- drożdżownik II, lm. -ki, m., bot.** дрíжджовий грíбóк, -бкá.
- drożdżowy** дрíжджовий.
- drożeć, -żeje, -żejesz, -żał, -żeli** до-рóжчати.
- drożny** 1) до-рóжній; шляховий; *пор. droga;* 2) *anat. (permeabilis)* проникний; 3) (*про коней і под.*) витривалий.
- drożyć, -że, -żysz, -żył** підвищувати ціну; // ~ się 1) до-рóжитися; 2) *перен.* nádto високо себе цініти, -ню, -ниш; *несхв.* маніритися.
- drożyna** *ż., zdr.* до-рíжка.
- drożynka** *ż., zdr., pieszcz.* до-рíженька.
- drożysko n.** 1) місце, де булá до-рóга; 2) погáна до-рóга.
- drożyzna** *ż.* до-рóжнeчa.
- drożyzniany** вíкликаний до-рóжнeчeю.
- drób, drobiu, bfm., m.** свíйська (домáшня) птíця.
- dróžka** *ż., zdr.* до-рíжка; *ав.* ~ startowa злітна до-рíжка.
- dróźnik, lm. -cy, m.** 1) шляховий стóрож; 2) залізничний стóрож.
- druciak m.** дротяний цвях.
- druciarnia** дротяний.
- druciania** *ż.* дротовий завод, -ду.
- druciarstwo n.** виробництво дрó-ту.
- druciarz, lm. -gze, m.** 1) робітник на дротовому заводі; 2) *заст.* мандрівний робітник, що лагодить дрóтом розбитий по́суд.
- drucik m., zdr.** дрóтик.
- druczek, -czku, m., zdr.** 1) дрíбний шриф́т, -ту; 2) (*про видання*) брошúра; невеличка кни́жечка; 3) *канц.* бланк.
- drugi** 1) *числ.* дрúгий; ро ~gie по-дрúге; w róбі do ~giej о лів

- на дрўгу (до дрўгої), в половіні дрўгої; 2) *прикм.* інший; дрўгий (*рідко*); *wy bierz sobie ~gą ksią żkę* вибери собі іншу (дрўгу) кнїжку; $\diamond$ *jeden z a ~gim* одін за одним; $\sim$ *g a z* вдрўге; $\sim$ *gie tyle* вдвоє стільки ж.
- drugoklasista, -ty, lm. -ści, m., szk.** другоклáсник.
- drugoklasistka ż., szk.** другоклáсниця.
- drugokursista, -ty, lm. -ści, m.** студент дрўгого кўрсу, другокўрсник.
- drugokursistka ż.** студентка дрўгого кўрсу, другокўрсниця.
- drugoplanowy** другорядний, на задньому плáні.
- drugoroczniak, lm. -ki a. -cy, m., szk.** другорічник.
- drugoroczny: uczeń ~ див. drugoroczniak.**
- drugorzędny** другорядний.
- druh, lm. -howie, m. 1)** *поез.* друг; 2) *див. harcerz.*
- druhna ż. 1)** *поез.* пóдруга; дрўгіня (*заст.*); 2) *див. družka;* 3) *див. harcerka.*
- druid, lm. -dowie, m., rel., hist.** друїд.
- druk, -ku, m. 1)** друк, -ку; *wolność ~ku* свобóда дрўку; *wyjsć z ~ku* вийти з дрўку; 2) (*лише в мн.*) (*про друковану продукцію*) дрўки, -ків; *stare ~ki* стародрўки; 3) (*про друкарське мистецтво*) друкарство, книгодрукування; *wpałazca ~ku* винахідник друкарства (книгодрукування); $\diamond$ *być w ~ku* друкуватися, -кўюся, -кўешся; *drobny ~* дрібний шрифт, -ту; *otulki ~ku* друкарські помилкї (*род. помилóк*).
- drukarczyk, lm. -ki, m.** друкарський учень, -чня.
- drukarka ż.** друкарка.
- drukarnia ż.** друкарня.
- drukarski** друкарський; *błąd ~* друкарська помилка.
- drukarstwo n.** друкарська справа, друкарство.
- drukarz, lm. -rze, m.** друкар, -ря.
- drukować, -kuje, -kujesz, -kował** друкувати, -кўю, -кўеш.
- drukowanie n.** друкування.
- drumla ż., muz.** дрїмба, варган.
- druszlak m. 1)** *кул.* друшляк, -ка; 2) *тех.* пробійник.
- drut, -tu, m. 1)** дрїт (*род. дрóту*); $\sim$ *kolczasty* колючий дрїт; 2) *ел.* провід, -вода; $\sim$ *izolowany* ізольований провід; 3) (*звичайно в мн.*) (*для в'язання*) спіця, дрóтик; $\diamond$ *військ.* $\sim$ *ty kolczaste* дротяні загорóдження, -джень.
- drutować, -tuje, -tujesz, -tował** скріплюти (стягáти) дрóтом.
- drutowy 1)** дротовий; *srebrno ~we* дротовé (саморóїдне) сріблó; 2) в'язаний на спіцях (на дрóтиках).
- druzgotać, -goczę, -goczesz (razdziej -gocę, -gocesz), -gotał** розбивáти вдрїзки, розторóшувати, -щую, -щущ.
- druzgotanie n.** розбивáння вдрїзки, розторóшування.
- družba, lm. -bowie, m., przest. (y wesielnymu obrzadi)** дрўжба, боярин.
- družbować, -buje, -bujesz, -bował przest. (y wesielnymu obrzadi)** буть дрўбною (боярином).
- družka ż., przest. (y wesielnymu obrzadi)** дрўжка.
- družyna ż. 1)** дрўжина; $\sim$ *bojowa* бойовá дрўжина; *istr. ~ksią żęca* княжа дрўжина; 2) *військ., зал.* відділ, -лу; $\sim$ *drogowa* відділ (група) шляховóї слўжби; $\sim$ *karabinów maszynowych* кулеметний відділ, -лу; $\sim$ *gichu* залізничний відділ слўжби рўху; 3) *спорт.* команда; $\sim$ *piłki nożnej* футбольна команда.
- družynowa, -wej, ż.** піонервожáта, -тої.
- družynowy I sport.** командний; *mistrzostwo ~we* командна першість, -шості, командне перцєнство.

drużynowy II, -wego, *lm.* -wi, *m.* піонервожата́й, -того.

drwa, drew, *blp.* дрóва (*род.* дров); (*рубани*) поліна, -лін; $\diamond$ *присл.* gdzie ~ rąbia, tam trzaski leca ліс рубають — тріскі летять, де п'ють, там і ллють.

drwal, *lm.* -le, *m.* дроворуб.

drwalnia *ż.* дровнік, -ка, дровітня.

drwiąco насмішкувато, глузливо.

drwiący насмішкуватий, глузливий.

drwić, -wię, -wisz, -wił (*z kogo, z czego*) насміхатися, глузувати, -зую, -зуюш (*з ко́го, з чо́го, рідко над ким, над чим*).

drwina (*częściej w lm.*) -winy, -win, *ż.* насмішка, насміх, -ху, посміх, глум, -му, глузування; *stroić sobie z kogo ~ ну* на глузи піднімати (брати) когó, на глум піднімати (підіймати, здіймати, брати) когó.

drwinkarz, *lm.* -rze, *m.* насмішник.

drwinki, -nek, *blp.* *div.* дрвина.

drwinkować, -kuje, -kujesz, -kował (*z kogo, z czego*) підсміюватися, -сміюся, -сміюєшся (*з ко́го, з чо́го, рідко над ким, над чим*).

drwinkowanie *n.* підсміювання.

dryblas, *lm.* -su, *m., pol.* довгáнь, -ня, довгáль, -ля.

dryf, -fu, *m., mor.* дрейф, -фу.

dryfować, -fuje, -fujesz, -fował *mor.* дрейфувати, -фую, -фуюш.

drygać, drygać, -nę, -niesz, -nął, -nęł *rouf.* дригати, дригнути.

dryl, -la *a.* -lu, *lm.* -le, *m.* 1) (*для прочистки люльки*) прóбчкa; 2) (*лише в одн.*) військ. заст. муштра; 3) *тех. div.* drylownik 1; 4) *кул. div.* drylownik 2.

drylować, -luje, -lujesz, -lował *tech., kul.* дрилювати, -люю, -любеш.

drylowanie *n., tech., kul.* дрилювання.

drylownik *m.* 1) *тех.* дриль, -ля, колóворót; 2) *кул.* прилад для дрилювання.

drynda *ż., pogardl.* тарада́йка.

dryndziarski *pogardl.* візницький; *koń* ~ візницька шкáпа.

dryndziarz, *lm.* -rze, *m., pogardl.* візнік, -ка; (*розм. — це*) звóщик.

drzazga *ż.* тріска; (*для освітлювання — це*) скіпка, скáлка.

drzeć, drę, drzesz, darł дёрти, дрáти (деру́, дерéш); (*зношувати — це*) рвáти (рву, рвеш); (*розм. — за волосся — це*) скубти, -бу́, -бéш, скубáти; *перен. розм. ~*

gardło дёрти горло, горлáти, рéпетувáти, -тую, -туюш; *перен. ~*

ludzi ze skóry дёрти (дрáти) втрідорога; $\diamond$ *перен. розм. ~*

gębe позіхати; *перен. розм. ~*

z kims kótu не в зláгоді жити з ким; // ~ *się*

1) (*пасивна форма*) дёртися; рвáтися; 2) (*неперехідне дієслово*)

розм. a) верещáти, -рещу́, -рещіш; б) (*про плач*) ревіти; 3) (*z kims o co*) а) б́тися з ким; б) сварітися з ким (через

що, з-за, із-за чо́го, за що); 4) (*na co*) (*перен. розм. — на гору*) дёртися, видирáтися, дрáпатися, брáтися (беру́ся, берéшся).

drzemać, -mię, -miesz, -mał дрімáти.

drzemanie *n.* дрімáння.

drzemiący 1) дрімáючий; 2) *перен.* дрімóтний, дрімлівий.

drzemka *ż.* дрімóта; дрімки, -ків (*розм.*); $\diamond$ *uciąć sobie ~ кę*

поспáти, -плю́, -піш.

drzewce *n.* дрéвко; (*в snuci*) рáтище.

drzewianka *ż., zool.* (*hyla arborea*) дрéвєсниця.

drzewiasty дрéв'яністий.

drzewina *ż.* дрéвїна.

drzewinka *ż., zdr.* дрéвїнка.

drzewisty *div.* zdrzewiony.

drzewko *n., zdr.* 1) дрéвцє; 2) (*новорічне*) ялінка.

drzewkowaty дрéвopoдібний.

drzewnik *m., bot., chem.* кліткóвіна, целюлóза.

drzewny дрéвний, дрéвєсний; *spirytus* ~ дрéвний (дрéвєсний) спирт, -ту; *węgiel* ~ дрéвнє (дрéвєснє) вугілля; $\diamond$

- handel ~ торгівля лісом; торгівля дрóвами; przemysł ~ деревообрóбна промисловість, -вості.
- drzewo *n.* дéрево; ~ budowlane будівельний ліс, -су, будівельне дéрево; *перен.* ~ genealogiczne родовідне дéрево, родовід, -вóду; ~wa iglaste хвóйні дéрева; ~wa liściaste листяні дéрева; ∅ ~ orałowe дрóва (*род.* дров).
- drzeworyt, -tu, *m., poligr.* дереворит, -ту, ксилографія.
- drzeworytnia *ż., poligr.* ксилографічна майстерня.
- drzeworytnictwo *n., poligr.* ксилографія.
- drzeworyniczy *poligr.* ксилографічний.
- drzeworytnik, *lm. -cy, m., poligr.* ксилограф.
- drzewostan, -nu, *m., leśn.* лісонаса́дження; ~ czysty однорідне лісонаса́дження; ~ mieszane змішане лісонаса́дження.
- drzewoznawca, -cy, *lm. -cy, m.* дендролог.
- drzewoznawstwo *n., bot.* дендрологія.
- drzwi, drzwi, *blp.* двéрі, -рéй; kółać do ~ стúкати в двéрі; *присл.* nie wkładaj palców między ~ не сунь пáльці поміж двéрі; *юр.* przy ~wiach zamkniętych при закритих (зачинених) дверях; ∅ zimą za ~wiami зimą за плéчима.
- drzwiczki, -czek, *blp.* двéрки, -рок, двéрці, -рещь, дверцята, -ця́т.
- drżący тремтячий.
- drżączka *ż.* 1) дрож, -жу (*ч. р.*) і -жі (*ж. р.*); дрижа́кі, -ків (*розм.*); 2) *бот.* (*briza*) трясу́чка.
- drżeć, -że, -żysz, -żał, -żeli тремтіти, -мчу́, -мти́ш, дрижа́ти, -жу́, -жі́ш.
- drzenie *n.* тремті́ння, дрижа́ння.
- dualis, -lisu, *m., gram.* двоїна́.
- dualista, -ty, *lm. -ści, m., fil.* дуа́ліст.
- dualistyczny *fil.* дуа́лістичний.
- dualizm, -mu, *m., fil.* дуа́лізм, -му.
- dubelt *m., orn.* дупе́ль.
- dubeltowo подвійно; zapłacić ~ заплатити подвійно.
- dubeltowy подвійний; ∅ *перен.* ~ osiel страшенний (непри[о]торенний) дурень, -рня, крúглий ідіот.
- dubeltówka *ż.* двостóвка; дубельтівка (*заст.*).
- dubla *ż.* 1) *карт.* подвійна стáвка; 2) (*у бильярдній грі*) дуплét.
- dubler, *lm. -rowie, m., teatr.* дублёр, -ра.
- dublet, -tu, *m.* дублét.
- Dublin, -nu, *m.* Дублі́н.
- dublować, -luje, -lujesz, -lować 1) дублюва́ти, -люю́, -лює́ш; 2) *мисл.* убити двох тварин одним пострілом.
- duby: ~ smalone *pot.* дурни́ці, -ни́ць, нісенітниці́.
- duch *m.* 1) дух, -ху; ~ czasu дух ча́су; podnieść kogo na ~chu піднести́ (підня́ти) дух в ко́му; urasć na ~chu занепа́сти дýхом; wuzioność ~cha спустити́ дух, сконати́; душа́ (*рідне*); nie było żywego ~cha не бу́ло ні живо́ї душі́; śmiać się w ~chu сміятися в душі́; 2) *міф.* дух, -ха.
- duchowieństwo *n.* духо́вénство, духо́вни́цтво; попівство. *Пор.* duchowny II.
- duchowny I духо́вний.
- duchowny II, -nego, *lm. -ni, m.* священи́к; піп (*род.* попá) (*розм.*).
- duchowość *ż.* духо́вність, -ності́.
- duchowy духо́вний.
- duda (*częściej w lm.*) dudy, dud, *ż., muz.* волінка; коза́ (*неточно*).
- dudarz, *lm. -rze, m., muz.* волінщик.
- dudek, -dka, *m.* 1) *орн.* (*урира еропс*) óдуд; 2) *перен.* дурень, -рня; wystruchnąć kogo na ~dka пошити ко́го в дурні́.
- dudka *ż.* дудка.
- dudlić, -lę, -lisz, -lił 1) погáно грá-

ти на духовому інструменті;
 2) (фам. — питу) дудлити.
dudnić, -nię, -niesz, -nił дудніти, стугоніти.
dudnienie *n.* дудніння, стугоніння.
duet, -tu, m. дуєт.
dukać *pot.* 1) *несхв.* читати по складях; 2) (*перен.* — *нарікати*) скяґлити, ніти; 3) *див.* **rechotać.**
dukat *m.* дукат.
dukatowy: złoto ~we червоне золото.
dulcynea *ż.*, *żart.* дульцинея.
dulka *ż.* кочет (*в човні*).
duma I *ż.* *poet. przest.* дума; *progrążyć się w ~ту* поринути в думи.
duma II *ż.* 1) пиха́, гордовітьсть, -тості; ~ *magpaska* магнатська пиха́ (гордовітьсть); 2) (*про позитивну рису*) гордість, -дості; ~ *pagodowa* національна гордість; 3) (*предмет гордості*) гордість, гордощі, -щів; ~ *paszego kraju* гордощі нашої країни.
duma III *ż.*, *hist.* дума; ~ *państwo* державна дума.
dumać *poet.* 1) думати; 2) (*вита-ти в мріях*) мріяти (мрію, мріеш), марити.
dumka *ż.*, *muz.*, *lit.* думка.
dumnie гордо, згорда; гордовіто, пихато; гордливо. *Пор.* **dumny.**
dumnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nie-лі ставати гордовітим (пихатим).
dumny (*z czego*) гордий; (*в негативному розумінні*) гордовитий, пихатий; гордливий (*piďko*).
dumping, -gu, m., *ek.* демпінг, -гу.
dumski *hist.* думський.
Dunaj, -ju, m. Дунай, -наю.
dunder: *piech się ~ świsnie* *pot.* хай тобі всячина.
Dunka *ż.* датчанка.
Dunkierka *ż.* Дюнкірхен.
duny, dun, blp. дюни (*род. дюн*).
Duńczyk, lm. -cy, m. датчанин.
duński датський.
duplikat, -tu, m. дублікат.

duplikator *m.*, *el.* дуплікатор, -ра.
dur I, -ru, *m.* 1) дурман, -нү; 2) *мед.* тиф, -фу; ~ *plamisty* висипний тиф; ~ *powrotny* поворотний тиф.
dur II *nieodm.*, *m.*, *muz.* мажор, -ру.
dureń, -gnia, lm. -rnie, m., *pot.* дурень, -рня.
durnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli *pot.* дурніти, дурнішати.
durnowatość *ż.*, *pot.* придуркуватість, -тості, недоумкуватість.
durnowaty *pot.* придуркуватий, недоумкуватий, дурнуватий.
durny *pot.* дурний.
durowy I *med.* тифобзний.
durowy II *muz.* мажорний.
durszlak *m.* *див.* **druszlak.**
durzenie *n.* обдурювання.
durzyć, -rzyć, -rzysz, -rzył *pot.* дурити, -рю, -риш; //~ *się* 1) обманювати себе; 2) (*w kim*) бути закоханим (*в кому i* *в кого*), бути без ума (*від кого*); $\diamond$ ~ *padzieją* тішити себе (*тішитися*) надією.
duciciel, lm. -le, m. 1) душитель; 2) *зоол.* удів.
ducicielka *ż.* душителька.
ducieć, -sze, -sisz, -sił 1) душити, -шү, -шиш; *перен. розм.* ~ *piepiądze* душити копійчину; 2) *кул.* тушкувати, -кюю, -күеш; ~ *mięso* тушкувати м'ясо; $\diamond$ *перен.* ~ *w sobie śmiech* придушувати (подавляти) сміх; //~ *się* душитися.
duşigrosz, lm. -sze, m., *pot.* скнара, скупий, -пія.
duşza *ż.* 1) душа́; ~ *paramięniu* душа́ в п'яти сховалася; *nie ma żuwej ~szy* немає ні живбі душі; *rozcziwa* ~ добряга, добряча (щіра) душа́; *z całej ~szy* від усієї душі, від щірого серця; 2) (*в утюзі*) плітка; 3) (*в скрипці*) підставка; душа́ (*розм.*).
duşzący задушливий, задушний.
duşzenie *n.* 1) душіння, душення; 2) тушкування; *пор.* **ducieć;** 3) *мед.* ядуха.

- duszka** *ż.*, *pięszcz.* сёрденько, дүшечка.
- duszkiem przst.** однім (за однім) дүхом.
- duszno** 1) дүшно, парко; 2) задүшно, ва́жко. *Por.* **duszny**.
- duszność** *ż.* 1) *мед.* задішка; 2) (*про важке повітря*) задүха, духота́.
- duszny** 1) дүшний, паркий; 2) (*для дихання*) задүшний, важкий.
- duszpasterz**, *lm.* -rze, *m.*, *kości.* па́стир, -ря.
- dużo** багáто.
- dużo** великий; (*розм. — про зріст — це*) здоровий; $\diamond$ *перен.* **z góbić** $\sim$ *że* *oszu* здивувáтися, -вүюся, -вүешся, вірячити óчи з великого дїва.
- dwa, dwu, dwóch**; *m.—os.* **dwa**, **dwu**, **dwóch** два (*род.* двох).
- dwadzieścia, dwudziestu**; *m.—os.* **dwudziestu** двáдцять, -ті і -тб́х.
- dwadzieścioro, -rga, zb.** двáдцятеро, -тб́х.
- dwa** *m.—os.* *див.* **dwa**.
- dwakroć** двічі.
- dwanaście, dwunastu**; *m.—os.* **dwunastu** дванáдцять, -ти і -тб́х.
- dwanaścioro, -rga, zb.** дванáдцятеро, -тб́х.
- dwie** *ż.* дві (*род.* двох).
- dwieście, dwustu**; *m.—os.* **dwustu** двісті (*род.* двохсót).
- dwoić, dwoje, dwoisz, dwoić** 1) подво́ювати, -во́ю, -во́юеш; 2) (*ділити на дві частини*) дво́їти; $\parallel \sim$ *się* дво́їтися.
- dwoistość** *ż.* 1) дво́їстість, -тості, подвійність, -ності; 2) дво́їчність; 3) *див.* **dwuznaczność**. *Por.* **dwoisty**.
- dwoisty** 1) дво́їстий, подвійний; 2) (*про характер*) дво́їчний; 3) *див.* **dwuznaczny**.
- dwoiście** *див.* **podwójnie**.
- dwojaczki, -czków, błp.** 1) дві́нята, -ня́т; 2) (*про фрукти, посуду*) дві́ячáтка.
- dwojaki** дво́який.
- dwojako** дво́яко.
- dwoje, -jga, zb.** дво́е (*род.* двох).
- dwojenie** *n.* ділення на дві частіни; $\diamond$ *мед.* $\sim$ *w oszaczach* днплопія; $\parallel \sim$ *się* дво́їння.
- dworak**, *lm.* -cy, *m.* 1) *дорев.* дво́ровий, -вого, дво́ра́к, -ка́; 2) *див.* **dworzanin**.
- dworcowy** вокза́льний; **światlica** $\sim$ **wa** вокза́льний черво́ний куто́к, -тка́.
- dworek, -rku, m., zdr.** сади́бка, дво́рик.
- dwornia** *ż.*, *hist.* дві́рня, дві́рська челя́дь, -ді́.
- dworski przedew.** 1) при́дво́рний, дві́рський; **czeladź** $\sim$ **ka** дві́рська челя́дь, -ді́, дві́рня; 2) (*що є власністю поміщика*) поміщицький; **grunty** $\sim$ **kie** поміщицькі зе́млі, -ме́ль; **zabudowania** $\sim$ **kie** поміщицькі господа́рські буді́влі, -ве́ль.
- dworzanin**, *lm.* -nie, *m.*, *przedew.* при́дво́рний, -ного.
- dworzec, -rca, lm. -rce, *m.* вокза́л, -лу; $\sim$ **główny** центрáльний вокза́л; $\sim$ **osobowy** пасса́жирський вокза́л; 2) (*палац*) дво́рець (*род.* дво́рця́).**
- dwóch** *ż.* — *os.* *див.* **dwa**.
- dwója** *ż.* *див.* **dwójka** 2.
- dwójka** *ż.* 1) ці́фра 2; 2) *шкл.* дві́йка; 3) (*двоє*) па́ра; **iść** $\sim$ **kami** йти па́рамаи.
- dwójkowy** 1) *мат.* біна́рний; **układ** $\sim$ біна́рна систе́ма; 2) *див.* **dwuosobowy**.
- dwór, dworu, m.** 1) *дорев.* поміщи́цька сади́ба; 2) (*монарх і його оточення*) дво́р (*род.* дво́ру); 3) *див.* **podwórze**.
- dwu** *m.—os.* *див.* **dwa**.
- dwuaktowy teatr.** дво́хактний, на дві ді́ї.
- dwuarkuszowy** дво́харкуше́вий.
- dwuatomowy fiz.** дво́хато́мний.
- dwubarwność** *ż.* 1) дво́колі́рність, -ності, дво́ба́рвність; 2) *фіз.* *мін.* днхро́їзм, -му.
- dwubarwny** дво́колі́рний, дво́ба́рвний.
- dwuboczny** дво́бі́чний, дво́сторонний.
- dwucalowy** дво́дуюмо́вий.
- dwucalówka** *ż.*, *spec.* дво́дую́мі́вка.

dwucyfrowy з двох цифр.
 dwucylindrowy *tech.* двоциліндровий.
 dwudniowy дводенний.
 dwudyszne, -nych, *blp., icht.* дво-
 якодихаючі, -чих.
 dwudzielność *ż., bot.* дихотомія.
 dwudzielny *bot.* дихотомічний.
 dwudziestka *ż.* двадцятка.
 dwudziestoczerogodzinny двадця-
 тичотирьохгодинний.
 dwudziestogroszówka *ż.* монета
 вартістю в 20 гробів.
 dwudziestokrotny двадцятиразовий,
 двадцятикратний.
 dwudziestolecie *n.* двадцятиліття,
 двадцятиріччя.
 dwudziestoletni двадцятилітній,
 двадцятирічний.
 dwudziestopięciolecie *n.* двадцяти-
 п'ятиліття, двадцятип'ятиріччя.
 dwudziestopięcioletni двадцятип'я-
 тилітній, двадцятип'ятирічний.
 dwudziestozłotowy вартістю в два-
 дцять злотих.
 dwudziestu *m.—os. div.* dwadzieś-
 cia.
 dwudziesty двадцятий.
 dwufazowy *el.* двофазний.
 dwugarbny двогорбий.
 dwugłos, -su, *m., muz.* акорд з
 двох тонів.
 dwugłoska *ż., lingw.* двоголосний,
 -ного, дифтонг.
 dwugłoskowy *lingw.* двоголосний,
 дифтонгічний.
 dwugłosowy *muz.* для двох голо-
 сів.
 dwugłowy двоглавий, двоголовий.
 dwugodzinny двогодинний.
 dwugraniasty двограний.
 dwugroszówka *ż.* монета вартістю
 в два гробі.
 dwuimienny з двомá іменáми.
 dwuizbowość *ż., polit.* двопалáтна
 систéма.
 dwuizbowy *polit.* двопалáтний.
 dwujęzyczność *ż.* двомóвність, -но-
 сті.
 dwujęzyczny 1) двомóвний; 2) *pe-
 ren.* брехливий, неправдливий.
 dwukierunkowy 1) у двóх náпря-
 мах; *ruch* ~ рух у двóх ná-

прямах; 2) *el.* перемінний, змін-
 ний.
 dwuklasowy двоклáсний.
 dwuklasówka *ż., przest.* двоклáсна
 шкóла.
 dwukolorowy двокóлірний, дво-
 бáрвний.
 dwukołowy двоколісний.
 dwukonka *ż.* двокінна візніцька
 дрóжка.
 dwukonny двокінний.
 dwukopytny *zool.* парнокопітний,
 двокопíтний.
 dwukółka *ż.* двокóлка.
 dwukropek, -pka, *m.* двокрáпка.
 dwukrotnie два ráзи, двічі, двора-
 зóво, двокрáтно.
 dwukrotny дворазóвий, двокрáт-
 ний.
 dwukruszcowość *ż., ek.* бімета-
 лізм, -му.
 dwukruszcowy *ek.* біметалічний.
 dwukształtność *ż., biol., min.* ди-
 морфізм, -му.
 dwukwadrat, -tu, *m., mat.* біквад-
 рáт.
 dwukwadratowy *mat.* біквадрáт-
 ний; $\diamond$ równanie ~we рів-
 няння четвóртого стéпеня.
 dwulampowy *rad.* дволáмповий.
 dwulampówka *ż., rad.* дволáмпо-
 вий приймáч, -чá.
 dwulatek, -tka, *m.* дволітній (дво-
 річний) самець, -мця.
 dwulatka *ż.* дволітня (дворічна)
 сáмка.
 dwulecie *m.* дволіття, дворіччя.
 dwuletni дволітній, дворічний.
 dwulicowość *ż.* дволичність, -ності,
 двоедúшність; дворушництво.
Por. dwulicowy 2.
 dwulicowy 1) дволикий, дволиций;
 2) *peren.* дволичний, двоедúш-
 ний; (*в політиці*) дворушни-
 цький.
 dwulistny дволи́стий.
 dwuliczeniowe, -wych, *bot.* (*dico-
 tyledoneae*) дводóльні, -них.
 dwułuk, -ku, *m., archit.* готична
 áрка; стрілчáсте склепіння.
 dwumasztowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.,
 mor.* двошóглове судно.
 dwumasztowy двошóгловий.

dwumian, -nu, *m., mat.* бінóm.
dwumiejscowy двомісний, на два місяця.

dwumiesięczny двомісячний.
dwumilowy довжиною у дві мілі.
dwumotorowiec, -wca, *lm. -wce, m., lot.* двомоторний літак, -ка.

dwunastka *ż.* дванадцятка.
dwunastnica *ż., anat.* дванадцятипала кішка.

dwunastodniowy дванадцятиденний.

dwunastogodzinny дванадцятигодинний.

dwunastokąt *m., mat.* дванадцятикутник.

dwunastolatka *ż.* дванадцятилітня, -ньої, дванадцятирічна, -ної.

dwunastoletni дванадцятилітній, дванадцятирічний.

dwunastomiesięczny дванадцятимісячний.

dwunastościan, -nu, *m., mat.* дванадцятигранник.

dwunastu *m. — os. div. dwanaście.*

dwunasty дванадцятий.

dwunitkowy *fiz.* біфілярний.
dwunogi *div.* двоногий.

dwunożny двоногий.
dwuoczny *med.* біокулярний, двоокий.

dwuogniskowy *fiz.* двофокусний.

dwuokarowy: *dach* ~ двохіла покрівля.

dwuosiołyowy двовісний, двохосьовий.

dwuosobowy двомісний, на дві особи.

dwuparówka *ż.* човен для двох греців (веслярів).

dwupiętrowy двоверховий.

dwupłatowiec, -wca, *lm. -wce, m., lot.* біплан.

dwupłatowy: *samolot* ~ *div.* *dwupłatowiec.*

dwupłatkowy *bot.* двопелюстковий.

dwupłciowość *ż., bot.* двостатевість, -вості.

dwupłciowy *bot.* двостатевий.

dwupokładowiec, -wca, *lm. -wce, m., tor.* двопалубне судно.

dwupokładowy *tor.* двопалубний.

dwupokojowy: *mieszkanie*

~ *we* квартира (поміщення) з двох кімнат.

dwupolowy *roln.* двопільний.

dwupolówka *ż., roln.* двоплля.

dwupostaciowość *ż., chem., min.* диморфізм, -му.

dwuprocentowy двопроцентний.

dwuprzzymierze *n., polit.* двоїстий союз, -зу.

dwuramienny *tech.* двоплечий; *dźwignia* ~ *na* двоплечий важіль, -желя, двоплеча підбійма.

dwuramnik *m., wojs.* редан.

dwurazowy дворазовий, двократний.

dwuręki дворукій.

dwuroczniak *m. div. dwulatek.*

dwuroczny дворічний, дволітній.

dwurodzajowy двох родів.

dwurogi дворогій.

dwururka *ż.* двостоблака.

dwurzędny *div. dwurzędowy.*

dwurzędowy 1) дворядний; *bot.* ~ *jęczmień* дворядний ячмінь, -мєню; 2) *krav.* двобортний; ~ *wa* *parupa* *ka* двобортний піджак, -ка.

dwusetny двохсотий.

dwusieczna, -nej, *ż., mat.* бісектриса.

dwusieczny 1) двосічний, гострий з обох боків, обоюдогострий; 2) (*перен. — про язык*) злбний.

dwusiedzeniowy двомісний, на два місця.

dwusilnikowy *tech.* двомоторний.

dwuskibowiec, -wca, *lm. -wce, m., roln.* дволемішний плуг.

dwuskibowy дволемішний; ~ *próg* *div. dwuskibowiec.*

dwuskrzydły 1) *ent.* двокрилий; 2) (*перен. — про двері*) двостулковий, двійчастий, двійчатий.

dwustopniowy *polit.* двоступеневий, двоступінний; *wybo* *gu* ~ *we* двоступеневі (двоступінні) вибори, -рів.

dwustopowy 1) завдвожки *a.* завшіршки в дві стопи; 2) *poet.* двостопний.

dwustronnie обопільно; *ugoda* ~ *obowiązu* *jąca* *ugoda*, що зобов'язує обопільно,

- dwustronny** 1) двосторонній, двобічний; 2) (взаємний) обопільний; *ugoda* ~на обопільне порозуміння.
- dwustrzałowy**: *pistolet* ~ пістолет на два набой.
- dwustu** *m.*— *os. див. dwieście.*
- dwustuletni** двохсотлітній, двохсотрічний.
- dwusylabowy** *див. dwuzgłoskowy.*
- dwuszeregowy** у два ряди; *szuk* ~ стрій у два ряди.
- dwuszpaltowy** *druk.* у два стовпці, у дві шпальти.
- dwusrubowiec**, *-wca, lm. -wce, m., mor.* двогвинтовий пароплав.
- dwutaktowy** *muz., tech.* двотактний.
- dwuteownik** *m., tech.* двотаврове залізо.
- dwutlenek**, *-nku, m., chem.* двоокис, -су.
- dwutłokowy** *tech.* двопоршневий.
- dwutomowy** двотомний; $\diamond$ *dzieło* ~*we* двотомник.
- dwutorowy** *kol.* двоколійний.
- dwutorówka** *ż., kol.* двоколійна залізниця.
- dwutygodnik** *m.* двотижневик.
- dwutygodniowy** двотижневий.
- dwutysięczny** двотисячний.
- dwuwargowy** *lingw.* губногубний.
- dwuwęglan**, *-nu, m., chem.* двовуглекисла сіль (род. солі).
- dwuwiekowy** двовіковий.
- dwuwiersz**, *lm. -sze, m., poetyc.* двовірш, вірш.
- dwuwierszowy** у два рядки.
- dwuwierzchołkowy** *lingw i in.* двовершинний.
- dwuwieżowy** з двомá баштами (вежами).
- dwukłesły** *fiz.* двояковгнутий.
- dwuwładza** *ż., див. dwuwładztwo.*
- dwuwładztwo** *n.* двовладдя.
- dwuwymiarowość** *ż., mat.* двомірність, -ності.
- dwuwymiarowy** *mat.* двомірний.
- dwuwypukły** *fiz.* двоякоопуклий.
- dwuząb**, *-zęba, m. 1) с.-г. віла* (род. вил); 2) *бот. (bidens)* чередá.
- dwuzgłoskowy** *gram.* двоскладовий.
- dwuzłotówka** *ż.* монета вартістю в два польські злоти.
- dwuzmianowy** на дві зміни, дво-змінний; ~*wa* ргаса праця на дві зміни.
- dwuznacznie** двозначно.
- dwuznacznik** *m. (pro вислів)* дво-значність, -ності.
- dwuznaczość** *ż.* двозначність, -ності.
- dwuznaczny** двозначний.
- dwuzeniec**, *-ńca, lm. -ńcy, m.* двоєженець, -нца.
- dwuzenstwo** *n.* двоєженство.
- dybać**, *-bię, -biesz, -bał 1)* (за кім) кра́стися (кра́дуся, кра́дешся) (за ким); 2) (на кого, на со) ва́жити, нава́жуватися, -жу́юся, -жу́єшся (на ко́го, на шо); ~ *па с зу́је* жу́сיע ва́жити (нава́жуватися) на чие життя́.
- dybu**, *dub, błp. 1) іст.* колодки, -дók, ді́би, -бі́в; 2) *перен.* кай-да́ни, -ні́в.
- dychać** *див. dyszeć.*
- dychawica** *ż., wet., med.* задішка.
- dychawicznik**, *lm. -cy, m., med.* хворий задішкою.
- dychawiczność** *ż., wet., med. див. dychawica.*
- dychawiczny** *wet., med.* хворий за-дішкою.
- dychawka** *ż., anat., zool.* трахе́я.
- dychawkowy** *anat.* трахе́йний.
- dycht**, *-tu, m. 1)* матеріал для ко-нопа́чення; 2) *стол. див. dykta.*
- dychtować**, *-tuje, -tujesz, -tował spec.* конопáтити, -па́чу, -па́тиш.
- dydaktyczny** дидактичний.
- dydaktyk**, *lm. -cy, m.* дида́ктик.
- dydaktyka** *ż.* дида́ктика.
- dydaktyzm**, *-mu, m.* дида́ктизм, -му.
- dydelf** *m., zool. (didelphus)* о́по-сум.
- dyfamacja** *ż., praw. przest.* дифа-ма́ція, знесла́влення, на́клеп, -пу.
- dyferencja** *ż., handl., mat.* різни́ця.
- dyferencjacja** *ż.* диференціа́ція.
- dyferencjalny** диференціальний.
- dyferencjał**, *-lu, m., mat., tech.* диференціа́л.
- dyferencjować**, *-juje, -jujesz, -jował*

диференціювати, -ціюю, -ціюєш;
// ~ się диференціюватися.
dyfteria *ж., мед.* дифтерит, -ту.
dyfteryt, -tu, *м. див.* dyfteria.
dyfterytyczny *мед.* дифтеритний.
dyftong, -gu, *м., лінгв.* дифтонг.
dyftongiczny *лінгв.* дифтонгічний.
dyfuzja *ж., фіз.* дифузія.
dyg, -gu, *м., przest.* кніксен.
dygać, dygnać, -nę, -niesz, -nął, -nęli робіти кніксен, зробити кніксен.
dygnitarski сановітій.
dygnitarstwo *п.* сан, -ну.
dygnitarz, *лм.* -rze, *м.* сановник.
dygotać, -gocze, -goczesz (*rzadziej* -gocę, -gocesz, -gotał) трясітсья, трусітсья (трушўся, трусішсья).
dygresja *ж.* відхілення; (*від теми і под.*) відступ, -пу, дигрєсія.
dykcja *ж.* дїкція.
dykjonarz, *лм.* -rze, *м., przest.* словник, -ка.
dykta *ж., stol.* дикт, -ту, фанєра.
dyktando *п.* диктáнт, -ту, диктóвка.
dyktat, -tu, *м. див.* dyktando.
dyktor, *лм.* -rzy *а.* -rowie, *м.* диктáтор, -ра.
dyktatorski диктáторський.
dyktatorstwo *п.* диктáторство.
dyktatura *ж.* диктáтура; ~ *рго-* letariatu диктáтура пролетаріату.
dykteryjka *ж.* анекдóт.
dyktować, -tuje, -tujesz, -tował диктувати, -тўю, -тўєш; (*текст.* — *свою волю, умови тощо — ще*) проказувати, -зую, -зуюєш; *перек.* tak rozum ~ tuje так диктўє розум.
dyl, *лм.* -le, *м., bud.* брус; груба дóшка.
dylemat, -tu, *м.* дилєма.
dyletancki дилетáнтський.
dyletanctwo *п.* дилетáнтство.
dyletant, *лм.* -nci, *м.* дилетáнт.
dyletantka *ж.* дилетáнтка.
dyletantyzm, -mu, *м.* дилетáнтїзм, -му.
dylizans, -su, *м., przest.* дилїжанс.

dyłować, -luje, -lujesz, -lował *bud.* настїлáти брусáми.
dyłowanie *п., bud.* 1) (*дія*) настїлáння брусáми; 2) (*результат*) настїлка, настїлка, настїл, -лу.
dyłowy *bud.* зрòблений з брусів.
dyłuwialny *geol.* дилювіáльний.
dyłuwium *nieodm., блм., п., geol.* дилювій, -вію.
dym, -mu, *м.* дим, -му; *військ.* ~ maskujácu маскувáльний дим; $\diamond$ *військ.* ~ bojowy гáзова хвїля; *розм.* jak w ~ смїливо, смїло; без вагáння; рóжść z ~ mem з дїмом пїтї, згорїти; puścić z ~ mem пусти́ти з дїмом, спалїти, -лю, -лиш.
dyma *ж., ткac.* дамáст, -ту; (*на близну*) гринсбóн, -ну.
dymać 1) (*ковальським мїхом*) дўти (дўю, дўєш і дму, дмеш); 2) (*фам.— іти*) чухрáти.
dymek, -mku, *м.* 1) *зменш.* димóк, -мкў; 2) (*спец.— про вино*) бункєт.
dymić, -mie, -miesz, -mił димїти, -млю, мїш; (*про лампу*) коптити, -пчў, -птїш; // ~ się димїтсья.
dymienica *ж., мед.* бубóн, -ну.
dymienicowy *мед.* бубóнний.
dymisja *ж.* відстáвка; демїсія (*заст.*); dać komu ~ je дáти комў відстáвку; podać się do ~ ji подáти у відстáвку; подáтись на демїсію.
dymisjonować, -nuje, -nujesz, -pował (*kogo*) давáти відстáвку (комў), звільняти з посáди (*кого*).
dymisjonowany відставний.
Dymitr Димитр.
dymka I *ж.* 1) цибу́ля горóдня; 2) кóпчена слява.
dymka II *ж., ткac.* *див.* dyma.
dymnica *ж.* 1) *тех.* димовá корóбка паровóза; 2) *бот.* (*fumaria*) рўтка.
dymnik *м.* 1) димохїд, -хóду; 2) даховє (слуховє) вїкнó.
dymny 1) дїмний; (*про хату* —

- ще*) курний; 2) (з *диму*) димовий; *військ.* ~ *grapat* димовий снаряд; *zasłona* ~ на димову завісу (заслону).
- dymochłon**, -*ni*, *m.*, *tech.* димогарний прилад, -ду.
- dymochłonny** *tech.* димогарний.
- dymorfizm**, -*ni*, *m.*, *min.*, *biol.* диморфізм, -му.
- dymowy** димовий; *військ.* ~ *wa zasłona* димову завісу (заслону).
- dymówka** *ż.* 1) горбня цибуля; 2) *орн.* (*hirundo rustica*) ластівка сільська.
- dyna** *ż.*, *fiz.* дина.
- dynamiciarz**, *lm.* -*rze*, *m.* *div.* **dynamitnik**.
- dynamiczny** динамічний.
- dynamika** *ż.* динаміка.
- dynamit**, -*tu*, *m.* динаміт, -ту.
- dynamitnik**, *lm.* -*cy*, *m.* динамітник.
- dynamitowy** динамітний, динамітовий.
- dynamizm**, -*ni*, *m.* динамізм, -му.
- dynamo** *n.*, *el.* динамо (*невідм.*)
- dynamomaszyna** *ż.*, *el.* динамомашина.
- dynamometr**, -*ni*, *m.*, *fiz.* динамометр, -ра.
- dynasta**, -*ty*, *lm.* -*ści*, *m.*, *hist.* член династії.
- dynastia** *ż.* династія.
- dynastyczny** династичний.
- dynia** *ż.*, *bot.* (*cucurbita*) гарбуз, -за.
- dyniowate**, -*tych*, *bot.* (*cucurbitaceae*) гарбузові, -вих.
- dyniowy** гарбузовий.
- dyplom**, -*ni*, *m.* диплом.
- diplomacja** *ż.* дипломатія.
- diplomata**, -*ty*, *lm.* -*ci*, *m.* дипломат.
- diplomacka** *ż.* (*про жінку*) дипломат; дипломатка (*розм.*).
- diplomatycznie** дипломатично.
- diplomatyczny** дипломатичний; *ciało* ~ не дипломатичний корпус, -су; *stosunki* ~ не дипломатичні відносини, -син.
- diplomatyka** *ż.* 1) *іст.*, *філол.* дипломатика; 2) *перен.* *div.* **diplomacja**.
- diplomatyzować**, -*zuje*, -*zujesz*, -*zował* вести себе дипломатично.
- diplomować**, -*tuje*, -*tujesz*, -*twował* дипломувати, -мую, -мujesz.
- diplomowany** дипломований.
- diplomowy** дипломний; *praca* ~ *wa* дипломна праця (робота).
- dyptam**, -*ni*, *m.*; *bot.* (*dictamnus*) ясенець, -нця.
- dyptych**, -*chu*, *m.* *div.* **dyptyk**.
- dyptyk**, -*ku*, *m.*, *mal.* диптих.
- dyrekcja** *ż.* 1) дирекція; 2) *адм.* управління; ~ *kolejowa* управління залізниці; ~ *policyjnej* управління поліції; 3) *муз.* керування, керівництво; *chór* *rod* ~ *ja...* хор під керівництвом...
- dyrekcyjny** який (що) стосується дирекції; (*у контексті*) дирекції; ~ *ne rozporządzenie* розпорядження дирекції.
- dyrektor**, *lm.* -*rowie* *a.* -*rzy*, *m.* директор, -ра.
- dyrektoriał**, -*tu*, *m.*, *hist.* директорія.
- dyrektorka** *ż.* (*про жінку*) директор, -ра.
- dyrektorkowa**, -*wej*, *ż.* дружина директора; директорша (*розм.*).
- dyrektorski** директорський.
- dyrektorstwo** *n.* 1) директорство, директорування; 2) *зб.* директор з дружиною.
- dyrektywa** *ż.* директива; *postępować w myśl* ~ *tyw* додержувати(ся) директив.
- dyrygent**, *lm.* -*nci*, *m.* диригент.
- dyrygować**, -*guje*, -*gujesz*, -*gował* диригувати, -гую, -гуеть.
- dyscyplina** *ż.* 1) дисципліна; ~ *wojkowa* військова дисципліна; ~ *pracy* трудову дисципліну (труддисципліну); 2) *заст.* канчук, -ка.
- dyscyplinarka** *ż.* дисциплінарне слідство.
- dyscyplinarny** дисциплінарний; *dochodzenia* ~ не *div.* **dyscyplinarka**.
- dyscyplinować**, -*nuje*, -*nujesz*, -*no-*

- wał дисциплінувати, -ну́ю, -ну́еш.
- dyscyplinowany дисциплінований.
- dysertacja ж. дисертація.
- dysertant, *lm.* -nci, *m.* дисертант.
- dysharmonia ж. дисгармонія.
- dysharmonijny дисгармонічний.
- dysharmoniować, -niuje, -nujesz, -niował дисгармоніювати, -ніюю, -ніюеш.
- dyshonor, -ru, *m., przest.* зневага.
- dysk, -ku, *m.* диск.
- dyskobol, *lm.* -le, *m., hist., sport.* дискобол, метальник диска.
- dyskont, -tu, *m., handl.* дисконт, -ту.
- dyskonter, *lm.* -rzy, *m., handl.* дисконтёр, -ра.
- dyskonto *m., handl. див.* дисконт.
- dyskontować, -tuje, -tujesz, -tował *handl.* дисконтувати, -тую, -туеш.
- dyskontowanie *n., handl.* дисконтування.
- dyskontowy *handl.* дисконтний, дисконтівий.
- dyskowy дисківий.
- dyskrecja ж. уміння зберігати таємницю; $\diamond$ то ж на лічуб па його $\sim$ je можна бути певним, що він збереже таємницю.
- dyskrecjonalny *praw., polit.* дискреційний; *prawo* $\sim$ не дискреційне право.
- dyskredytować, -tuje, -tujesz, -tował дискредитувати, -тую, -туеш.
- dyskretnie не розголюючи справи.
- dyskretność ж. *див.* dyskrecja.
- dyskretny 1) який (що) вмiє зберігати таємницю; 2) (*перек.* — *нерізкий*) ніжний; $\sim$ па багва ніжний колір, -льору; (*про музику*) тихий.
- dyskurs, -su, *m., przest.* розмова; *wyszcząć* $\sim$ почати розмову.
- dyskusja ж. 1) дискусія; *podjąć* $\sim$ je відкрити дискусію; *toczyć* $\sim$ je вести дискусію; 2) (*в парламенті, на зборах*) дебати, -тів; $\diamond$ stawiać pod $\sim$ je ставити на обговорення.
- dyskusyjny дискусійний.
- dyskutant, *lm.* -nci, *m.* виступаючий (*в дебатах*).
- dyskutować, -tuje, -tujesz, -tował дискутувати, -тую, -туеш.
- dyskwalifikacja ж. дискваліфікація.
- dyskwalifikować, -kuje, -kujesz, -kował дискваліфікувати, -кую, -куеш.
- dyslokacja ж., *wojs., geol.* дислокація.
- dysocjacja ж., *chem., psych.* дисоціація.
- dysonans, -su, *lm.* -se, *m., muz., przem.* дисонанс.
- dysonansowy *muz., przem.* дисонуючий.
- dyspetcher, *lm.* -rzy, *m.* диспётчер, -ра.
- dyspetcherski диспётчерський.
- dyspensa ж., *kości.* (*у католиків*) звільнення від церковних постанов.
- dyspensować, -suje, -sujesz, -sował *kości.* (*у католиків*) звільняти від церковних постанов.
- dyspepsja ж., *med.* диспепсія.
- dysponent, *lm.* -nci, *m., handl.* диспонт, уповноважений фірми; управитель торгівим діомом.
- dysponować, -nuje, -nujesz, -nował 1) (czyn) (вільно) розпоряджатися (чим); $\diamond$ мати в своєму розпорядженні (що); $\sim$ swoim czasem вільно розпоряджатися своїм часом; 2) (co) давати розпорядження (щодо чого); $\sim$ obiad давати розпорядження щодо обіду.
- dysponowany у (доброму) настрої; $\diamond$ nie jestem dziś $\sim$ do żartów мені сьогодні не до жартів.
- dyspozycja ж. 1) розпорядження; *wydać* $\sim$ je дати розпорядження; 2) *med.* схильність, -ності; $\sim$ do choroby схильність до недуги; 3) план твору; 4) *військ.* диспозиція; $\diamond$ jestem do waszej $\sim$ ji я до ваших послуг.
- dyspozycyjny: fundusz $\sim$ сума на непередбачені витрати.

- dyspozytor, *lm. -rzy, m., spec.* диспётчер, -ра.
- dyspozytornia *ż., spec.* диспётчерська, -кої.
- dyspozytorski *spec.* диспётчерський.
- dysproporcja *ż.* диспропорція.
- dysproporcjonalny диспропорціо-нальний.
- dysputa *ż.* дїспут, -ту; *w d a w a ć się w ~tę* вступати в дїспут.
- dysputować, -tuje, -tujesz, -tował диспутувати, -тую, -тujesz.
- dystans, -su, *lm. -se, m.* дистанція.
- dystansować, -suje, -sujesz, -sował (кого) обганяти, випереджати (кого).
- dystansowy дистанційний; $\diamond$ спорт. *wyścig ~* перегони на дистанцію.
- dystrakcja *ż., przest.* 1) розпоробування (відвертання) чиєї уваги; 2) (*психічний стан*) неуважність, -ності, неуважливість, -вості; 3) (*забава*) розвага; $\diamond$ *gobić komu ~ję* перешкоджати кому, відволікати (від-ривати) когo (від чо́го).
- dystrybucja *ż.* 1) розподіл, -лу; 2) *юр.* розподіл майна боржника між кредиторами.
- dystych, -chu, *m., poetyc.* дїстих.
- dystylacja *ż. div.* destylacja.
- dystylować *div.* destylować.
- dystygowany *książ.* з вишуканими манерами.
- dystynkcja *ż.* 1) вишуканість манер; 2) (*лише в мн.*) відзнаки, -нак; $\sim$ *je oficerskie* офіцерські відзнаки.
- dysydencki *hist.* дисидентський.
- dysydent, *lm. -nci, m., hist.* дисидент.
- dysymilacja *ż., lingw.* дисиміляція.
- dysymilacyjny *lingw.* дисимілятивний.
- dysymilować (się), -luje, -lujesz, -lował *lingw.* дисимілюватися, -лююся, -любешся.
- dysza *ż., hut.* соплó.
- dyszeć, -sze, -szysz, -szał, -szeli *ważko* дїхати (дїхаю, дїхаеш *i* дїшу, дїшеш); $\sim$ *niepa-wiścią* дїхати ненавистю.
- dyszal, -szla, *lm. -szle, m.* дїшель, -шля, дїшло; $\diamond$ *peren. życie na ~lu* провади́ć жити на колéсах.
- dyszkancik *m. zdr. div.* dyszkant.
- dyszkant, -tu, *m., muz.* дїскант.
- dyskantowy *muz.* дискантовий.
- dyszlowy дїшельний, дїшловий.
- dytyramb, -bu, *m., poetyc., przen.* дифірамб.
- dytyrambiczny *poetyc., przen.* дифірамбічний.
- dywan, -nu, *m. 1)* кїлим; 2) *іст.* диван (*верховна рада в давній Туреччині*).
- dywanik *m., zdr.* килимóк, -мкá, килимéць, -мця́.
- dywanikowy килимковий.
- dywanowy килимовий.
- dywersant, *lm. -nci, m.* диверсáнт.
- dywersja *ż., wojs., przen.* диверсія.
- dywersyjny *wojs., przen.* диверсійний.
- dywidenda *ż., ek.* дивідéнд, -ду.
- dywidendowy *ek.* дивідéндний.
- dywiz, -zu, *m., druk.* дефіс.
- dywizja *ż., wojs.* дивізія.
- dywizjon, -nu, *m., wojs.* дивізіон, -ну.
- dywizjoner, *lm. -rzy, m., wojs.* командуючий дивізією.
- dywizjonowy *wojs.* дивізіонний.
- dywizorek, -rka, *m., druk.* тенáкль.
- dywizyjny *wojs.* дивізіийний.
- dyzel, -zla, *lm. -zle, m., tech.* дїзель.
- dyzenteria *ż., med.* дизентерія.
- dyzunicki *rel., hist.* (*в давній Польщі*) православний.
- dyzunita, -ty, *lm. -ci, m., rel. hist.* (*в давній Польщі*) православний, що не прийняв унії.
- dyżur, -ru, *m.* чергування, дежурство; *być na ~rze* мати чергування (дежурство); *objąć ~* прийняти чергування (дежурство).
- dyżurny, -nego, *lm. -ni, m.* черговий, -вого, дежурний, -ного; $\sim$ *guchu na kolei* черговий по станції (по вокзалу).

- dyżurować, -ruję, -rujesz, -rował чергувати, -гую, -гуюш, дежурити.
- dzban *m.* глек, дзбан; *присл.* róty ~ wodę posi, róki się ucho nie urwie глек воду носить, аж вухо не відірветься.
- dzbaneczek, -czka, *m.*, *zdr.* глечик, глечичок, -чка.
- dzbanek, -nka, *m.*, *zdr.* глечик, глечичок, -чка, дзбанок, -нка.
- dzbankowy глечиковий.
- dzbanowaty у формі глека.
- dzbanowy глековий.
- dzbanuszek, -szka, *m.*, *zdr.* глечичок, -чка.
- dział, dzieję, dziejesz, dział, dzieli (на спицях, дрогоках) в'язати (в'язу, в'яжеш); (панчохи тощо — звичайно) плести (плету, плетеш).
- dział się, dzieje, działa діятися, діється; co się tu ~je? що тут діється? $\diamond$ *перен.* co się z tobą dzieje? що з тобою?
- dział, *lm.* -dy, *m.* 1) дід; 2) старець, -рця, жебрак, -ка.
- działek I, -dka, *lm.* -dkowie, *m.* дідусь, -дуся, дідунь.
- działek II, -dka, *lm.* -dki, *m.* щипці для горіхів, лускáč, -ча, давильця (лише в мн.), горіходáвка.
- działkowy дідів, дідусів.
- działków *div.* działkowy.
- działostwo *blm.*, *n.* 1) розм. злидні, -нів; 2) зб. старцота, жеброта, жебрацтво.
- działować, -duję, -dujesz, -dował 1) старцювати, -цюю, -цюеш, жебрувати, -рюю, -рюеш; 2) (про життя в злиднях) злиднювати, -нюю, -нюеш, бідувати, -дую, -дуюш.
- działowina, -ny, *lm.* -ny, *m.*, *roblaż.* дід, дідок, -дка.
- działowski старчачий, жебрацький; $\diamond$ rozpuścić się jak ~ bicz розпуститися як циганська пуга.
- działówka ż. старчиха, жебрачка.
- działulek, -lka, *lm.* -lkowie, *m.*, *pieszcz.* *div.* działunio.
- działunio, *lm.* -niowie, *m.*, *pieszcz.* дідусь, -дуся, дідунь.
- działuś, *lm.* -siowie, *m.*, *pieszcz.* *div.* działunio.
- dziadyga, -gi, *lm.* -gi, *m.*, *pogardl.* дідуган, старигань.
- działdzieć, -dzieję, -dziejesz, -dział, -dzieli, *pot.* старітися, старіти.
- działzłó, *lm.* -dziowie, *m.*, *pieszcz.* *div.* działunio.
- dział, -tu, *m.* 1) (юр. — дія) поділ, -лу; ~ majątku поділ майна; 2) (одержане з поділу) частина, пайка; sprzedać swój ~ продати свою частку (пайку); 3) (організації, книжки, газети тощо) відділ; ~ ogłoszeń відділ оголошень; ~ sprzedaży відділ збуту; ~ zakupów відділ заготівель; 4) (на виробництві) цех, -ху; $\diamond$ ~ wodny вододіл.
- działacz, *lm.* -cze, *m.* діяч, -ча, працівник, -ка.
- działaczka ż. діячка, працівниця.
- działać 1) діяти; lekarstwo ~ła momentalnie ліки діють відразу; 2) (про механізм) працювати, -цюю, -цюеш; aparat nie ~ła апарат не працює; 3) (na kogo, na co) впливати; ~ na masę впливати на масу.
- działalność ż. діяльність, -ності.
- działanie *n.* 1) дія; ~nia wojenne воєнні дії; 2) хім. реакція; 3) мат. дія; cztery ~nia arytmetyczne чотири дії арифметики.
- działka ż. 1) ділянка; ~ przызagrodowa присадібна ділянка; 2) бот. чашолістик.
- działko *n.*, *wojs.* дрібнокаліберна гармата.
- działkowiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.* власник присадібної ділянки.
- działkowy: ogródek ~ присадібна ділянка.
- działo *n.*, *wojs.* гармата; ~ krótkie короткоствольна гармата; ~ najcięższe гармата великої потужності; ~ samochod-

- d o w e гармата на автомобільній установці.
- działon** *-nu, m., wojs.* гарматна обслуга.
- działowiec** *-wca, lm. -wce, m., mor.* канонірка.
- działowy I** який (що) стосується поділу; (*y* контексті) з-за (із-за) поділу; *s r ó g ~ спір з-за (із-за) поділу (майна)*.
- działowy II** *wojs.* гарматний; *strzał ~ гарматний постріл, -лу.*
- działowy** *-wego, lm. -wi, m.* командир гарматної обслуги.
- dzianet** *m., arch.* верховий кінь (*іспанської породи*).
- dzianie** *n.* в'язання; плетіння. *Пор. dziać.*
- dziany** 1) в'язаний; плетений; *por. dziać;* 2) *текст.* трикотажний; *wyrob* *y ~ не* трикотажні виробы, -бів, трикотаж, -жу.
- dziarski** бадьорний; (*про сміливого*) бравий, молодіцький.
- dziarsko** бадьоро; браво, по-молодціському, по-молодціцьки. *Пор. dziarski.*
- dziarskość** *ż.* бадьорість, -рості; бравість, -вості, молодіцькість, -кості, молодіцтво. *Пор. dziarski.*
- dziateczki** *-czek, bhp., pieszcz. div.* дзіаткі.
- dziatki** *-tek, bhp., pieszcz.* діточкі, -чок, дітоньки, -ньок.
- dziatwa** *ż., zb.* дітвора́.
- dziaśło** *n., anat.* ясна (*род. ясен*).
- dziaślowy** *anat.* ясенний.
- dzicz** *-czy, bhm., ż.* 1) *зб., зневажл.* дикуні, -нів; 2) (*про місцевість*) глушина́; 3) *мисл., кул. div.* дзичузна 1.
- dziczeć** *-czeje, -czejesz, -czął, -czeli* дичавіти.
- dziczek** *-czka, m.* 1) *сад.* дичка; (*непотрібна гілка*) пасінок, -нка; 2) *перек.* дикий, -кого, соромливий, -вого.
- dziczka** *ż.* 1) пустотлива дівчина, пущунка; 2) *сад.* дичка.
- dziczy** кабанячий.
- dziczyna** *ż.* 1) *мисл., кул.* дичина́; *trącić ~ на* мати запах дичини́; 2) *бот.* дікі рослини, -лін; 3) *перек.* дикість, -кості.
- dzida** *ż.* спис.
- dzidzi** *nieodm., n., pieszcz.* дитинка, дитятко.
- dzidzius** *lm. -sie, m., pieszcz. div.* dzidzi.
- dzieciak** *m.* маля́, -ля́ти, малю́к, -ка́.
- dzieciarnia** *ż., pot.* дітвора́.
- dzieciaty** *pot.* який (що) має дітєй.
- dzieciąteczko** *n., pieszcz.* дитиночка, дитинонька, дитяточко.
- dzieciątko** *n., zdr., pieszcz.* дитятко, дитинка.
- dziecię** *-cięcia, lm. -cięta, -ciąt, n.* дитя́, -тя́ти, дитина́.
- dziecięcość** *ż.* 1) дитячість, -чості, дитинність, -ності; 2) *div.* dziecięctwo.
- dzieciństwo** *n.* дитинство, дитячий вік, -ку.
- dziecięcy** дитячий; *wiek ~ дитячий вік, -ку; ogródek ~ дитячий садок, -дка (дитсадок).*
- dziecina** *ż., pieszcz.* дитинка; дитинча́, -ча́ти (*розм.*).
- dziecin(i)ada** *ż., pot.* дитячість, -чості, дитинність, -ності.
- dzieciniec** *-ńca, lm. -ńce, m.* дитячий садок (дитсадок).
- dziecinka** *ż., zdr., pieszcz.* дитинка, дитятко.
- dziecinnie** 1) по-дитячому; 2) по-дитинному, по-дитинячому. *Пор. dziecinny.*
- dziecinnieć** *-nieje, -niejesz, -niał, -nieli* впадати в дитинство, дитиніти, дитинитися.
- dziecinność** *ż.* дитячість, -чості, дитинність, -ності.
- dziecinny** 1) дитячий; *wiek ~ дитячий вік, -ку; 2) (перек. — про вдачу тощо)* дитинний, дитинячий; *~ sposób myślenia* дитинний спосіб мислення.
- dziecinństwo** *n.* 1) дитинство, дитячий вік, -ку; 2) (*перек. — про вдачу*) дитинність, -ності, дитячість, -чості.
- dzieciobójca** *-cy, lm. -cy, m.* дітовбивець, -вця, дітовбивця (*ч. р.*).
- dzieciobójczy** дітовбивчий.

- dzieciobójczyni** *ż.* дітовбійниця, дітовбійця (*ж. р.*).
- dzieciobójstwo** *n.* дітовбійство.
- dzieciska**, -ków, *blp.* 1) нечёмні, погані діти, -тэй; 2) *снівчутл.* дитвакі, -ків, дитлахі, -хів.
- dzieciuch**, *lm.* -chy, *m., pol.* дитіна, дитвак, -ка.
- dziecko**, *lm.* -ci, *n.* дитіна; ~ przy piersi грудна дитіна, немовля, -ляти; $\diamond$ ~ szczęścia щасливець, -вця, удачник; z pac kogo od ~ka знати когó з дитячих років.
- dziedzic**, *lm.* -ce a. -cowie, *m.* 1) *юр.* спадкоо́мець, -мця; 2) *дорев.* поміщик; дідич (*заст.*).
- dziedziców przedew.** поміщицький.
- dziedzictwo** *n.* 1) *юр.* право спадко́емства; 2) (*юр.—про спадкове майно*) спадок, спадок, -дку; otrzymać w ~wie одержати в спадщину (у спадок).
- dziedziczenie** *n.* одержування в спадщину, спадко́емство, успадковування, наслідування.
- dziedziczka** *ż.* 1) спадко́емниця; 2) поміщиця; дідичка. *Пор.* dziedzic.
- dziedzicznie** спадко́во.
- dziedziczność** *ż.* спадко́вість, -вості.
- dziedziczny** спадко́вий.
- dziedziczyć**, -cze, -czysz, -czył одержувати в спадщину, доставати в спадщину, успадковувати, -вую, -вуеш, наслідувати, -дую, -дуеш.
- dziedzina** *ż.* га́лузь, -зі, ділянка, цари́на, область, -ті; ~ wiedzy historycznej га́лузь (ділянка, цари́на, область) історії; $\diamond$ szkice z ~ny filozofii на́риси з філосо́фії.
- dziedzinięc**, -ńca, *lm.* -ńce, *m.* 1) майданчик (перед до́мом); 2) *іст., книж. див.* podwórze.
- dziegciarnia** *ż.* дігтя́рня.
- dziegciarz**, *lm.* -rze, *m., spec.* дігтя́р, -ра.
- dziegciować**, -ciuje, -ciujesz, -ciował ма́зати (шмарува́ти) дьогтем.
- dziegciowaty** поді́бний до дьогтю.
- dziegciowy** дігтя́рний, дьогтьовий.
- dziegieć**, -gciu, *m.* дьоготь, -гтю.
- dzieje**, -jów, *blp.* 1) історія; ~ powszechnie всесвітня історія; 2) історичне мину́ле, -лого; $\diamond$ stare ~ давнина́, бувальщина.
- dziejopis**, *lm.* -sowie, *m. див.* dziejopisarz.
- dziejopisarski** історіографічний.
- dziejopisarstwo** *n.* історіографія.
- dziejopisarz**, *lm.* -rze, *m.* історіограф.
- dziejowy** історичний.
- dziejoznawca**, -cy, *lm.* -cy, *m., książ.* історик.
- dziejoznawstwo** *n.* історична наука.
- dziekan**, *lm.* -ni, *m.* 1) декан; ~ wydziału filologicznego декан філологічного факультету; 2) *дипл.* старшина́, дуайє́н; ~ korpusu dyplomatycznego старшина́ (дуайє́н) дипломатичного ко́рпусу; 3) *церк.* благочинний, -ного.
- dziekanat**, -tu, *m.* декана́т, -ту.
- dziekański** деканський.
- dziekaństwo** *n.* деканство.
- dzielenie** *n.* 1) ділення, поділ, -лу; 2) *mat.* ділення.
- dzielić**, -lę, -lisz, -lił 1) діляти, -лю́, -ляш; 2) (*кордонами*) відмежовувати, -вую, -вуеш; Pięćdziesiąt lat Hiszpanię od Francji Пірене́ї відмежовують Іспанію від Франції; 3) (кого) (*перек.—про суперечності*) розділяти, роз'єднувати, -ную, -нуеш; ~liły ich różnice roglądów їх розділяли (роз'єднували) відмінні погляди; 4) (co z kim) (*перек.—горе, долю тощо*) поділяти; ~ z kim niebezpieczeństwo поділяти з ким небезпечку; // ~ się 1) ділітися; ~ zyskiem ділітися прибу́тком; *mat.* dziewięć ~li się na trzy дів'ять діліться на три; 2) (*на частини*) розділятися, поділятися; rzeka ~li się na ośmiopięć rozdziałów ріка розділяється (поділяється) на рукаві.
- dzielnia**, -nej, *ż., mat.* ділі́ме, -мого.

dzielnica *ż.* 1) (*міста*) квартал, -лу; район, -ну; (*іноді*) округ, -гу; (*виборча*) дільниця; 2) *іст.* уділ, -лу, удільна область, -ті.
dzielnicowy 1) квартальний; районний; дільничний; 2) удільний.
Пор. dzielnica.
dzielnie 1) енергійно; 2) відважно, хоробро. *Пор. dzielny.*
dzielnik *m., mat.* дільник, -ка.
dzielność *ż.* 1) енергійність, -ності; 2) відвага, хоробрість, -рості.
Пор. dzielny.
dzielny 1) енергійний, діловий; 2) (*повен відваги*) відважний, хоробрий; *~ żołnierz* відважний (хоробрий) солдат.
działko *n., zdr.* невеличкий твір (*род. твору*); дрібна праця.
działo *n.* 1) діло; *присл. koniec ~ chwali* кінець ділу вінець; (*велике*) подвиг, -гу; 2) *мист. твір (род. твору)*; *~ła w ubgape* вибрані твори, -рів; *~ła sztuki* твори мистецтва, мистецькі твори.
dziennie 1) щодня, щоденно, на день, у день; *wydawać 5 rubli ~* витратити щодня (щоденно) п'ять карбованців; 2) (*про роботу, оплату праці*) поденно; *pracować ~* працювати поденно.
dziennik *m.* 1) щоденник; 2) *канц., бухг.* журнал, -лу; *військ.* *~ działani* журнал воєнних дій; *канц.* *~ poradczy* вхідний журнал; 3) (*про пресу*) щоденна газета; *~ radiowy* радіогазета; *~ ustawa* збірник законів.
dziennikarka *ż.* журналістка; газетярка. *Пор. dziennikarz.*
dziennikarski журналістський; (*про газету*) газетний; *kaszkaka ~ka* газетна вигадка, газетна ўтка.
dziennikarstwo *n.* журналістика.
dziennikarz, *lm. -rze, m.* журналіст, газетяр, -ра (*розм.*).
dzienny 1) денний; *przejść do porządku ~nego* перейти до порядку денного (до порядку дня); 2) (*про добу*) добовий;

przeciętny ~ załadunek на kolejach середньодобовé навантаження на залізницях; *~ перен. ujrzeć światło ~ne* народитися, -джуся, -дишся.
dzień, *dnia, lm. dni a. dnie, m.* день (*род. дня*); *дніна (розм.)*; *międzynarodowy ~* аптujoєпny міжнародний антивоєнний день; *~ powszedni* будній день; *~ roboczy* робочий день; *~ świąteczny* святковий день; *~ lada ~* не сьогодні-завтра; *na ~ się ma światło*, розвидняється, дніе.
dzień dobry! *wkrz.* добридень! добрий день!
dzień po dniu przsz. день по дню.
dzień w dzień przsz. день у день.
dzień za dniem przsz. день за днём.
dziergaczka *ż.* чесалка (для льону).
dziergać 1) обметувати, -тую, -туєш; (*петлі — звичайно*) обкидати; 2) вишивати тамбуром; 3) (*льон*) чесати (чешу, чешеш).
dzierganie *n.* 1) обметування; обкидання; 2) вишивання тамбуром; 3) чесання. *Пор. dziergać.*
dzierlatka *ż.* 1) *орн.* чубатий жайворонок, -нка; 2) (*перен. жарт.— про дівчину*) коза.
dzierzba *ż., orn.* сорокопуд.
dzierzgać *div.* dziergać.
dzierzak *m.* держално, держак, -ка.
dzierzawa *ż.* 1) оренда; 2) *div.* dzierzawne.
dzierzawca, -cy, *lm. -cy, m.* орендар, -ря.
dzierzawczy 1) орендарський; 2) *грам.* присвійний.
dzierzawczyni *ż.* орендарка.
dzierzawić, -wię, -wisz, -wił 1) (у kogo) орендувати, -дую, -дуюєш; 2) (komu) здавати в оренду.
dzierzawienie *n.* 1) орендування; 2) здавання в оренду. *Пор. dzierzawić.*
dzierzawne, -nego, *m.* орендна плата.
dzierzawny орендний.
dzierzzyć, -żę, -żysz, -żył *książ.*

- 1) тримати, держати, -жy, -жиш; 2) (*власний маєток*) володіти (чим); (*чужий маєток*) орендувати, -дyю, -дyеш (шо).
dziesiątek, -tka, *m.* десяток, -тка.
dziesiątka *ж.* десятка.
dziesiątkować, -kuję, -kujesz, -kował 1) *іст.* децимувати, -мyю, -мyеш; 2) *перен.* косити (кошy, косиш), винищувати, -щyю, -щyеш, спустошувати, -щyю, -щyеш; *zaza* ~wała wsie i miasta пошесть спустошувала села і міста.
dziesiątkowanie *n.* 1) децимація; 2) косіння, масове винищування. *Пор.* **dziesiątkować**.
dziesiąty десятий; ~ta godzina десята година; pół do ~tej пів на десяту, половина десятої.
dziesiącina *ж.*, *hist.* десятина.
dziesiącinny *hist.* десятинний.
dziesiącioboczny *див.* **dziesiąciokątny**.
dziesiąciobok, -ku, *m.* *див.* **dziesiąciokąt**.
dziesiąciodniowy десятиденний.
dziesiąciogroszowy вартістю в десять грошів.
dziesiąciogroszówka *ж.* монета вартістю в десять грошів.
dziesiąciokąt *m.*, *mat.* десятикyтник.
dziesiąciokątny десятикyтний.
dziesiąciokrotnie десять разів (раз), десятиразово, десятикратно.
dziesiąciokrotny десятиразовий, десятикратний; десятёрний (*розм.*).
dziesiąciolecie *n.* десятиліття, десятиріччя.
dziesiącioletni десятилітній, десятирічний.
dziesiąciomiesięczny десятимісячний.
dziesiącioraki десяти гатyнків.
dziesiącioro, -rga, *zb.* десятеро, -тьох.
dziesiąciorublówka *ж.* десятка.
dziesiąciostrzałowy: *gewolwer* ~ револьвер на десять набoїв.
dziesiąciotysięczny десятитисячний.
dziesiąciototowy вартістю в десять злoтих.
dziesiąciototówka *ж.* монета вартістю в десять злoтих.
dziesiąćiu *m.* — *os. див.* **dziesiąć**.
dziesiąć, -sięciu, *m.* — *os.* **dziesiąćiu** десять, -ті і -тьох.
dziesiąćiokroć десять разів (раз).
dziesiąćnik, *lm.* -су, *m.* десятичник.
dziesiąćny десяткoвий; *ułamek* ~ десяткoвий дроб (*rod.* дрoбу); *system* ~ десяткoва система; *waga* ~на десяткoва вага.
dziętny який (шо) має дітей.
dzięwa *ж.*, *poet.* дiва.
dzięwanna *ж.*, *bot.* (*verbascum*) дивина.
dzięwarka *ж.*, *tkac.* трикотажна машина.
dzięwarstwo *n.*, *tkac.* трикотажне виробництво.
dzięwczątko *n.*, *zdr.*, *pieszcz.* дівчятко, дівчинка.
dzięwczę, -częcia, *lm.* -częta, -cząta, *n.*, *poet.* дівчя, -чати.
dzięwczęcy дівoчий, дівoцький, дівчачий.
dzięwczyna *ж.* дівчина.
dzięwczynka *ж.*, *zdr.* дівчинка.
dzięwczynkowaty як дівчинка.
dzięwczka *ж.*, *zdr. див.* **dzięwczynka**.
dzięwiarski трикотажний.
dzięwiarnia *ж.* трикотажна фабрика.
dzięwiątka *ж.* дев'ятка.
dzięwiąty дев'ятий.
dzięwica *ж.*, *poet.*, *książ.* дівчина; дівця (*фольк.*).
dzięwictwo *n.* 1) дівoцтво; 2) невiнність, -ності; непорoбність. *Пор.* **dzięwiczy**.
dzięwicz по-дівoчому, по-дівoцьки.
dzięwicość *ж.* *див.* **dzięwictwo**.
dzięwicz 1) дівoчий, дівoцький, дівчачий; 2) *перен.* невiнний; непорoбний (*книж.*); (*про землю, лис*) незайманий; $\diamond$ ~ las праліс, -су.
dzięwicziobok, -ku, *m.*, *mat.* *див.* **dzięwicziokąt**.
dzięwicziodniowy дев'ятиденний.

dziewięciokąt *m., mat.* дев'ятику́т-ник.

dziewięciokątny дев'ятику́тний.

dziewięciokrotny дев'ятиразо́вий, дев'ятикрати́й; дев'ятерни́й (*розм.*).

dziewięćcioletni дев'ятилітній, де-в'ятирічний.

dziewięćmiesięczny дев'ятимісяч-ний.

dziewięćoraki дев'яти гату́нків.

dziewięćciornik *m., bot.* (*parnassia*) білозір, -зору.

dziewięćoro, -rga, *zb.* дев'ятеро, -то́х.

dziewięćciu *m.—os. див.* dziewięć.
dziewięćciuset *m.—os. див.* dzie-
więćset.

dziewięć, -ciu; *m.—os.* dziewięćiu
дév'ять, -ті́ і -то́х.

dziewięćdziesiąt, -sięciu; *m.—os.*
dziewięćdziesiąciu дев'яно́сто.

dziewięćdziesiąty дев'яно́стий.

dziewięćdziesięcioletni дев'яно́сто-літній, дев'яносторічний.

dziewięćdziesiąciu *m.—os. див.*
dziewięćdziesiąt.

dziewięćcroć дév'ять разів (*раз*).

dziewięćciuset, -ciuset; *m.—os.* dzie-
więćciuset дев'я́тсот, -тисо́т.

dziewięćsetny дев'ятисо́тий.

dziewięćsił *m., bot.* 1) (*carlina*
acaulis) одка́сник безсте́блій; 2) (*inula helenium*) ома́н висо́кий
dziewięćnastka *ż.* 1) дев'ятна́дцять
осі́б; 2) ці́фра 19.

dziewięćnastoletni дев'ятна́дцяти-літній, дев'ятна́дцятирічний.

dziewięćnastu *m.—os. див.* dzie-
więćnaście.

dziewięćnasty дев'ятна́дцятий.

dziewięćnaście, -stu; *m.—os.* dzie-
więćnastu дев'ятна́дцять, -ти́ і
-то́х.

dziewka *ż.* дівка.

dziewkarz, *lm.* -gze, *m., rub.* бабі́й,
-бі́я.

dziewoja *ż., poet. див.* dziewa.

dziewosłab, -łeba, *lm.* -łebу, *przest.*

1) (*у весільному обряді*) ста́ро-ста; 2) (*лише в мн.*) свáтання.
dziewosłebić, -bię, -bisz, -bił *przest.*
свáтати.

dziewucha *ż., rouf.* дівчина; діву́-ля (*рідко*).

dziewuszka *ż.* дівчинка.

dzieża *ż.* діжа́.

dzieżka *ż.* діжка.

dzieżny діжковий; ~ k w a s діж-ковий квас, -су.

dzięcielina *n., bot.* 1) коню́шина, клéвер, -ру; 2) (*cuscuta epithy-
tum*) повити́ця чебреце́ва; 3) (*medicago*) люце́рна.

dzięciol *m., orn.* дятел, -тла.

dziędzierzawa *ż., bot.* (*datura
stramonium*) дурма́н зви́чайний.

dzięgiel, -glu, *lm.* -gle, *m., bot.*
(*angelica*) дудник.

dzięgnia *ż., med.* виразко́вий сто-матит, -ту.

dziękczyńnienie *n.* вісло́ви (сло́ва)
подя́ки.

dziękczyńny подя́чний.

dzięki I, -ków, *blp.* дя́ка, подя́ка;
◇ *кмиж.* ~ sił дя́кую тобі.

dzięki II *przyim.* (кому, czemu)
завдя́ки (кому́, чо́му); ~ je go
ро́тосу завдя́ки його́ допо-
мо́зі.

dziękować, -kuję, -kujesz, -kował
дя́кувати, -кую, -куеш; ◇ *перен.*
~ z a słúżbę покида́ти (за-
лиша́ти) слу́жбу (робо́ту); за-
явля́ти про відхі́д з робо́ти.

dziękowanie *n.* дя́ка, подя́ка.

dzik *m.* 1) ди́кий каба́н, -на́; 2) *сад.*
ди́кий па́росток, -тка; 3) *див.*

dzikus 2.

dziki ди́кий; *мед.* ~ kie mięso
ди́ке м'ясо; ◇ *сад.* ~ kie drze-
wo ди́чка.

dziko ди́ко.

dzikość *ż.* ди́кість, -кості.

dzikowina I *ż.* м'ясо з ди́кого ка-
банá; *вепрі́на (заст.).*

dzikowina II *глушина́.*

dzikus, *lm.* -sy, *m.* 1) ди́кун, -на́;
2) (*перен.—про несміливого*)

ди́кий, -кого, соромлі́вий, -вого.

dzikuska *ż.* 1) ди́кунка; 2) дя́ка,
-кої, соромлі́ва, -вої, ди́кунка;
пор. dzikus; 3) *перен.* дитя́ при-
ро́ди.

dziobać, -bię, -biesz, -bał, *dziob-
nąć*, -nę, -niesz, -nął, -nęli дзю́-

- бати, дзьобну́ти, клява́ти (кляю́, кляю́ш), кляну́ти; $\diamond$ перен. ~bnać k o g o s k oльну́ти (шпигну́ти) ко́го.
- dziobak**, *m.*, *zool.* (*ornithorhynchus anatinus*) качкодзьоб.
- dziobaty** 1) доводзьобний; 2) розм. рябий (*від вісню*), дзьобатий.
- dziobek**, *-bka*, *m.*, *zdr.* дзьобик, дзьобик.
- dziobnać** *div.* dziobać.
- dzioborożec**, *-żca*, *lm.* *-żce*, *m.*, *orn.* (*buceros*) рогадзьоб.
- dzionek**, *-nka*, *m.*, *zdr.* дніна, днінка, деньок, -нька.
- dziób**, **dzioba** *i* **dzioba**, *m.* 1) дзьоб, дзьоб; 2) (*лише в мн.*) (*від вісню*) ряботіння; 3) (*предмета*) гострий кінець, -нця; 4) (*судна*) ніс (*род. носа*).
- dziobak** *m.* молоток з гострим кінцем.
- dzióbek**, *-bka*, *m.* 1) (*зменш.— в посудині*) носик, носок, -ска, пиптик; 2) пестл. ротик.
- dziryt**, *-tu*, *m.* спис, дротик.
- dzisiaj** *div.* dziś.
- dzisiejszość** *ż.* теперішність, -ності.
- dzisiejszy** 1) сьгоднішній; *g a z e t a* ~sza сьгоднішня газета; 2) теперішній, нинішній; ~sza *m ł o d z i e ż* теперішня (нинішня) мольда, -ді. *Пор.* dziś.
- dziś** *przst.* 1) сьгодні; 2) (*про сучасність*) тепер, нині.
- dziupla** *ż.* дупло.
- dziuplasty** дуплястий, дуплястий.
- dziura** *ż.* 1) діра; (*в стіні*) виллом, -му, пролом; (*в кораблі*) пробіна; 2) (*в землі і перен.— про тісну квартиру*) нора; 3) (*розм.— про місцевість*) глухий закуток, -тка, глушина, нора; $\diamond$ *розм.* ~гу w niebie nie będzie це ще невелике нещастя; *розм.* potrzebny, jak ~ w moście потрібний, як п'яте колесо до воза; *розм.* ~nę w brzuchu wiercić кому докучати, набридати кому; морочити кому голову.
- dziurawić**, *-wić*, *-wisz*, *-wili* дірявити, -влю, -виш.
- dziurawiec**, *-wca*, *lm.* *-wce*, *m.*, *bot.* (*hypericum*) звіробій, -бюю, за́яча кривця.
- dziurawka** *ż.* порожниста цегла.
- dziurawnica** *ż.*, *tech.* дір(к)опробивний прес.
- dziurawy** дірявий.
- dziureczka** *ż.*, *zdr.* дірочка.
- dziurka** *ż.* дірка; ~ od klucza замкова щілина, дірка для ключа; $\diamond$ ~ od guzika петелька; ~ki w nosie ніздри, -рів.
- dziurkacz**, *lm.* *-cze*, *m.*, *tech.* перфоратор, -ра.
- dziurkarka** *ż.*, *tech.* дір(к)опробивний прес.
- dziurkować**, *-kuje*, *-kujesz*, *-kował* пробивати дірки.
- dziurkowany** дірчастий, дірчатий.
- dziurkowatość** *ż.* 1) пористість, -тості, ніздрюватість; 2) шпаруватість. *Пор.* dziurkowaty.
- dziurkowaty** 1) пористий, ніздрюватий; 2) фіз., геол. шпаруватий.
- dziw**, *-wu*, *m.* 1) диво; 2) (*про психічний стан*) підив, -ву, здивування; $\diamond$ ~wu r g a w i ć розповідати чудеса; ~, że nie oszalał чудо, що не збожеволів.
- dziwactwo** *n.* дивацтво, чудактво.
- dziwaczeć**, *-czeje*, *-czejesz*, *-czali*, *-czeli* ставати диваком (чудаком); ставати дивачкою (чудачкою).
- dziwaczka** *ż.* дивачка, чудачка, чудна, -ної.
- dziwacznie** чудно.
- dziwaczność** *ż.* чудність, -ності.
- dziwaczny** чудний.
- dziwaczyć**, *-cze*, *-czysz*, *-czył* химерувати, -рюю, -рюеш, дивачити.
- dziwadło** *n.* дивовіжа, дивина, диковина.
- dziwak** *m.* дивак, -ка, чудак, -ка, чудний, -ного.
- dziwić**, *-wić*, *-wisz*, *-wili* дивувати, -вюю, -вюеш; //~ się дивуватися.
- dziwienie się** *n.* дивування.
- dziwnie** дивно.
- dziwny** дивний, чудний.

- dziwo** *n.* 1) страхіття, страховище; 2) *див.* **dziw** 1.
- dziwoląg** *m.* 1) дивовіжа, дивина, диковина; 2) *перен.* нісенітниця, дурніця; ~ *gi* *popisać* понаписувати нісенітницю (дурніць); 3) *див.* **dziwotwór**.
- dziwota**: *nie* ~ не дивно; не дивніця (*розм.*).
- dziwotwór**, **-woru**, *m.* потвора.
- dziwować się**, **-wuje**, **-wujesz**, **-wował** дивуватися, -вуюся, -вувешся.
- dziwowanie się** *n.* дивування.
- dziwowisko** *n.* видовище.
- dzwon**, **-nu**, *m.* дзвін (*род.* дзвона); ~ *piętkowy* долозний дзвін; $\diamond$ ~ *alarmowy* сполох, -ху; ~ *zegarowy* удар (бій) годинника.
- dzwoneczek**, **-czka**, *m.*, *zdr.* дзвіночок, -чка, дзвіночок.
- dzwonek**, **-nka**, *m.* 1) дзвіночок, -нкі, дзвоник; ~ *elektryczny* електричний дзвіночок; 2) *бот.* (*campanula*) дзвоники, -ків; 3) *карт. див.* **dzwonka**.
- dzwoniarz**, *lm.* **-rze**, *m.* 1) ливарник дзвінів; 2) *див.* **dzwonnik**.
- dzwonić**, **-nię**, **-nisz**, **-nił** дзвонити, -ню, -ниш; *перен. розм.* ~ *zębami* дзвонити (клатцати) зубами.
- dzwoniec**, **-ńca**, *lm.* **-ńce**, *m.*, *bot.* *див.* **dziurawiec**.
- dzwonienie** *n.* 1) (*дія*) дзвоніння; 2) (*звук*) дзвін (*род.* дзвону); $\diamond$ *мед.* ~ *w uszach* дзвеніння в вухах.
- dzwonkowate**, **-tych**, *bot.* (*campanulaceae*) дзвоникові, -вих.
- dzwonkowaty** дзвоникуватий.
- dzwonkowy** дзвіноковий.
- dzwonnica** *ż.*, *kośc.* дзвіниця.
- dzwonnik**, *lm.* **-cy**, *m.*, *kośc.* дзвонар, -ря.
- dzwono** *n.* 1) косяк колісного обода; 2) (*про форму обода*) кільце; *wąz rozwijający* ~ *павуж*, звінутий в кільця; 3) поперечний кусок (ріби).
- dzwonowy** дзвонівий; (*поез.* — *це*) дзвіночний.
- dźgać** *див.* **źgać**.
- dźwięczec**, **-czę**, **-czysz**, **-czai**, **-czeli** 1) дзвеніти; (*про струну*) бривіти; 2) (*шаблями, тарілками*) дзенькати, брязкати.
- dźwięcznie** 1) дзвічно; 2) благозвучно, доброзвучно, милозвучно. *Пор.* **dźwięczny**.
- dźwięczność** *ż.* 1) дзвінкість, -кості; 2) благозвучність, -ності, доброзвучність, милозвучність. *Пор.* **dźwięczny**.
- dźwięczny** 1) дзвінкий; *грам.* *spółgłoska* ~ *па* дзвінкий приголосний, -ного; 2) *перен.* благозвучний, доброзвучний, милозвучний.
- dźwięk**, **-ku**, *m.* звук, -ку; (*у музиці, лінгвістиці*) звук, -ка; ~ *się rozlega* звук лунає (*розлягається*); (*металу і под.*) дзенькіт, -коту, брязкіт, дзвяк, -ку.
- dźwięknać**, **-nę**, **-niesz**, **-nął**, **-nęli** *jednokr.* дзвякнути; (*зброєю*) брязнути; (*підковами*) цокнути.
- dźwiękonaśladowczość** *ż.* *див.* **dźwiękonaśladownictwo**.
- dźwiękonaśladowczy** звуконаслідувальний.
- dźwiękonaśladownictwo** *n.* звуконаслідування.
- dźwiękowiec**, **-wca**, *lm.* **-wce**, *m.* звуковий фільм, -му.
- dźwiękowy** звуковий.
- dźwig**, **-gu**, *m.*, *tech.* підйомник, кран.
- dźwigacz**, *lm.* **-cze**, *m.* 1) носільник, носій, -сія; 2) *тех.* підйомний (піднімальний, підіймальний) кран; 3) *анат.* піднімач, -ча.
- dźwigać**, **dźwignąć**, **-nę**, **-niesz**, **-nął**, **-nęli** 1) (*про важку річ*) нести, піднести; 2) (*перен.* — *про будову*) будувати, -дую, -дуюш, збудувати; ~ *pał gmasz* збудував великий будинок (високу будівлю); 3) (*лише докон.*) (*перен.* — *з занепаду*) піднести, підняти, -німү, -німеш; // (*звичайно докон.*) ~ *się* підвестися, -ведүся, -ведешся, під-

- нятися, -німўся, -німешся; ~ z krzesła підвестися (піднятися) з стільця; $\diamond$ *перен.* ~ z czego by odужати; (*розм.* — *це*) очуняти.
- dźwigar *m., bud.* опорна бálка, підпора.
- dźwigarka *ż., tech.* підйомна (підйімáльна) машýна.
- dźwignąć *div.* дźwigać.
- dźwignia *ż.* 1) *фіз.* підойма, вáжиль, -желя; 2) *перен.* підойма, рушýйна сýла; przemysł ciężki jest ~nią socjalistycznego przekształcenia wáжká промислówýсть — підойма соціалістýчно́й реконструкцýї; nauka jest ~nią postępu наука — рушýйна сýла прогресу.
- dźwignowy I підйомний, піднімáльний, підйімáльний.
- dźwignowy II, -wego, *lm.* -wi, *m., spec.* крáновщик.
- Dźwina *ż.* Двіна.
- dźaul, *lm.* -le, *m., el.* джбуль.
- dżazband, -du, *m., muz.* джаз-бáнд, -ду.
- dżazbandzista, -ty, *lm.* -ści, *m., muz.* джаз-бáндýст.
- dżdżownica *ż.* земляний черв'як, -кá.
- dżdżownik *m.* 1) *орн.* пісочник; 2) *div.* dżdżownica.
- dżdżyć, dżdży, dżdżyło *nieos.* мрячýти, імжýти.
- dżdżysty дощовий, дощовýтий.
- dżem, -mu, *m.* джем, -му.
- dżentelmen, *lm.* -ni, *m.* джентльмэн.
- dżentelmeński джентльмэнський.
- dżet, -tu, *m., min.* 1) гáгáт, -ту; чорний янтáр, -рý; 2) (*лише в мн.*) гáгáтові бýси (*род.* бус).
- dźgać *div.* źgać.
- dżokej, *lm.* -je, *m.* жокéй.
- dżokejka *ż.* жокéйська шáпка.
- dżokejski жокéйський.
- dżonka *ż., żegl.* джонка.
- dżuma *ż.* чумá.
- dżumowy чумный.
- dżungla *ż.* джýнглý, -лív.
- dżygotówka *ż.* джигítовка; (*дія* — *це*) джигítування.
- dżyn, -nu, *blm., m.* джин, -ну.

E

- e *muz.* мi.
- e! *wkrz.* el
- ebonit, -tu, *m., tech.* ебонít, -ту.
- ebonitowy *tech.* ебонítовий.
- Ebro *nieodm., m.* Ебро (*невiдм.*).
- ebulioskop, -pu, *m., chem.* ебулiоскоп.
- ebulioskopia *ż., chem.* ебулiоскопiя.
- ech! *wkrz.* ex!
- echinit, -tu, *m., min.* ехiнít, -ту.
- echo *n.* 1) лунá, вiдлýнок, -нку; вiдлýння (*поez.*); ~ się rozlega (rozchodzi, odbija) лунáе, розлягáється (йде) лунá; 2) *перен.* чýтка, поголос, -су, поголоска; doszły mnie takie ~cha до мене дiйшли такi чуткi; 3) (*перен.* — *вiдповiдь на поклик*) вiдгук, -ку; (*про наслiдок якiсь подiї* — *це*) вiдгомiн, -мону; (*про застарiлi залишки* — *це*) пережитки, -кiв; budzić ~ знаходити вiдгук; odbić się szerokim ~chem знайти широкiй вiдгук; ~cha przeszłości вiдгомiн (вiдгуки) минулого; $\diamond$ być czymś ~chem повтóрювати чиї слова; не мáти влáсноi дýмки; przebrzmieć bez ~cha безслiдно минути (пройтi). $\clubsuit$
- eczka *ż., spec.* нарiжний пiчний кáхель, -хля, нарiжна пiчна кáхля.
- eden, -nu, *m., mit., przen.* едэм, -му.
- edeński *przen.* рáйський.
- Edmund Едмýнд.
- edredon I, -na, *m., orn.* (*somateria mollissima*) гáга.

- edredon II, -nu, *m.* гáгáчий пух, -ху.
- edredonowy з гáгáчого пúху; $\diamond$ *орн.* k a s z k a ~ w a g á g a.
- edukacja *ж.*, *książ.* 1) освіта; o d b u ć ~ ję дiстáти (одérжати) освіту; 2) навчáння; 3) вiховання. *Пор.* edukować.
- edukacyjny *książ.* 1) освітній; 2) навчáльний; 3) виховний, виховáльний. *Пор.* edukować.
- edukować, -kuję, -kujesz, -kował *książ.* 1) освічувати, -чую, -чуєш; (*поширювати освіту, культуру — це*) просвіщáти; 2) навчáти; 3) (*виробляти певні навиви в кого, в кому*) виховувати, -вую, -вувеш.
- edukowany *książ.* 1) освічений; 2) дóбре вiхований. *Пор.* edukować¹, 3.
- Edward Едуáрд.
- edycja *ж.*, *książ.* видáння; ~ w u s z e g r a пa все видáння розiйшлóся.
- edykt, -tu, *lm.* -ty, *rzadziej* -ta, *m.*, *hist.* едiкт, -ту, уkáз, -зу.
- edyl, *lm.* -lowie, *m.*, *hist.* едiл.
- Edynburg *m.* Едiнбúрг.
- edytor, *lm.* -rowie, *m.*, *przest.* видавéць, -вцiя.
- efeb, *lm.* -bowie, *m.*, *hist.* ефéб.
- efekciarski *lekc.* розрахóваний на дешéвий ефéкт.
- efekciarstwo *n.*, *lekc.* погóня за ефéктом.
- efekciarz, *lm.* -rze, *m.*, *lekc.* любiтель ефéктiв.
- efekt, -tu, *lm.* -ty, *m.* ефéкт, -ту; w y w o ł a ć (w z b u d z i ć, z g o b i ć) ~ спрáвити (вiкликати, зробiти) ефéкт; 2) (*лише в мн.*) фiн. цiнни папéри, -рiв.
- efektownie ефéктно.
- efekowność *ж.* ефéктність, -ності.
- efektowny ефéктний.
- efektywny ефéктивний; $\diamond$ ~ пa w a r t o ś ć рiєнią d z a рeáльнa вáртiсть грóшей.
- efemerycznie ефемéрно.
- efemeryczny ефемéрний.
- efemeryda, *lm.* -dy, *ж.* 1) *ент.*, *пен.* ефемерiда; (*ент.* — *ще*) подéнка, однодéнка; 2) (*лише в мн.*) *астр.* ефемерiди; 3) (*заст.* — *друкований листок*) летючка, листiвка, метéлик.
- efendi, -diego, *blm.*, *m.* (*звертання «пан» у Туреччинi*) ефéнди (*невiдм.*).
- eflorescencja *ж.* 1) *xim.* вивiтрування; рóзпад сóлей; 2) *мед.* ефлоресцéнция, розквітáння, 'вiсип, -пу.
- efluencja *ж.*, *fiz.*, *med.* витiкáння, вiплив, -ву.
- efor, *lm.* -rowie, *m.*, *hist.* ефóр, -ра.
- efrakcja *ж.*, *praw.* злом, -му.
- egalitaryzm, -mu, *m.*, *soc.* егалiтарiзм, -му.
- egejski егéйський; Morze Egejskie Егéйське мóре.
- egida *ж.*, *mit.*, *przen.* егiда; рo d ~ dą пiд егiдою.
- Egipcjanin, *lm.* -janie, -jan, *m.* егiптiянин.
- Egipcjanka *ж.* егiптiянка.
- egipski егiпетський.
- Egipt, -tu, *m.* Егiпет, -пту.
- egiptolog, *lm.* -gowie, *m.* егiптóлог.
- egiptologia *ж.* егiптологiя.
- egiptologiczny егiптологiчний.
- eglantyna *ж.* квiтка шпiшшини.
- egocentryczność *ж.* егоцентрiзм, -му.
- egocentryczny егоцентрiчний.
- egocentryzm, -mu, *m.* *див.* egocentryczność.
- egofuturyzm, -mu, *m.*, *lit.* *hist.* егофутурiзм, -му.
- egoista, -ty, *lm.* -ści, *m.* егоiст.
- egoistka *ж.* егоiстка.
- egoistycznie егоiстично.
- egoistyczność *ж.* егоiстичність, -ності.
- egoistyczny егоiстичний.
- egoizm, -mu, *m.* егоiзм, -му.
- egotyczny еготiчний.
- egotysta, -ty, *lm.* -ści, *m.* еготiст.
- egotyzm, -mu, *m.* еготiзм, -му.
- egzageracja *ж.*, *książ.* перебiльшення.
- egzagerować, -ruję, -rujesz, -rował

- książ.* перебільшувати, -шую, -шуеш.
- egzakcja** *ż.*, *praw.*, *ek.*, *fin.* стягання податків.
- egzaltacja** *ż.* екзальтація.
- egzaltować się**, -tuje, -tujesz, -tował впадати в екзальтацію.
- egzaltowanie** *przst.* екзальтовано.
- egzaltowany** екзальтований.
- egzamin**, -nu, *lm.* -ny, *m.* іспит, -ту, екzáмен, -ну; ~ *dojrzałości* екzáмен на атестат зрілості; *przysposabiać się do* ~*nu* готуватися до іспиту (екzáмену); *roz.* *ściąć się* (об-сіа́ć się) па ~*nie* зрізатися на іспиті (екzáмені); *z dawać* ~ складати іспит (екzáмен).
- egzaminacyjny** іспитовий, екзаменаційний.
- egzaminator**, *lm.* -rowie *a.* -rzy, *m.* екзамінатор, -ра.
- egzaminatorka** *ż.* (*про жінку*) екзамінаторка, -ра.
- egzaminatorski** екзамінаторський.
- egzaminować**, -nuje, -nujesz, -nował екзаменувати, -ную, -нуєш, іспитувати, -тую, -туєш.
- egzaminowany**: ~*na* *położna* акушерка.
- egzantema** *ż.*, *med.* (*exanthema*) екзантема, плямистий висип, -пу.
- egzarcha**, -chu, *lm.* -chowie, *m.*, *hist.*, *kośc.* екзарх.
- egzarchat**, -tu, *m.*, *hist.*, *kośc.* екзархат, -ту.
- egzekucja** *ż.* 1) екекүція; 2) *fin.* примусове стягнення заборгованостей; 3) район податкового інспектора; 4) район судового виконавця.
- egzekucyjnie** шляхом примусового стягнення.
- egzekucyjny** 1) який (що) стосується екекүції; 2) який (що) стосується примусового стягнення заборгованостей; *♦ tytuł* ~ виконавчий лист, -та.
- egzekutor**, *lm.* -rzy, *m.* судовий виконавець, -вця; екекүтор, -ра (*іст.*); податковий інспектор, -ра.
- egzekutorka** *ż.* (*про жінку*) судовий виконавець, -вця; екекүтор, -ра; податковий інспектор, -ра. *IIop.* екекүтор.
- egzekutywa** *ż.* виконавчий орган, -ну; виконавчий комітет, -ту.
- egzekwent**, *lm.* -nci, *praw.* судовий виконавець, -вця.
- egzekwie**, -wii, *blp.*, *kośc.* урочища похоронна відправа.
- egzekwować**, -wuje, -wujesz, -nował 1) *юр.* виконувати вирок, присуд, ухвалу, постанову; 2) *адмін.* стягати, стягувати, -гую, -гуєш; ~ *zaległe podatki* стягати прострочені податки.
- egzema** *ż.*, *med.* екzéма.
- egzem(p)cja** *ż.*, *praw.* *hist.* звільнення від обов'язку, встановленого законом.
- egzemplarz**, *lm.* -rze, *m.* екземпляр, -ра; (*рукопису, друкованої книжки* — звичайно) примірник.
- egzempt**, *lm.* -pci, *m.*, *praw.* *hist.* привілейований, -ного; (*від обов'язку, повинності*) звільнений, -ного.
- egzenteracja** *ż.*, *med.* (*exenteratio*) виймання нутрощів.
- egzerga** *ż.* місце для напису і дати на монеті, на медалі тощо.
- egzogamia** *ż.*, *etnol.* екзогамія.
- egzogamiczny** *etnol.* екзогамний.
- egzosmoza** *ż.*, *biol.* екзосмос, -су.
- egzostoza** *ż.*, *med.* (*exosthosis*) екзостоз, -зу, кістковий нарост, -росту.
- egzotermiczność** *ż.*, *chem.* екзотермічність, -ності.
- egzotermiczny** *chem.* екзотермічний.
- egzoteryczny** *spec.* екзотеричний.
- egzotycznie** екзотично.
- egzotyczność** *ż.* екзотичність, -ності.
- egzotyczny** екзотичний.
- egzotyka** *ż.* екзотика.
- egzotyzm**, -mu, *m.* екзотика.
- egzystencja** *ż.* існування; *środki* ~*ji* засоби існування.
- egzystencjalistyczny** *fil.*, *lit.* 1) (*про екзистенціалізм*) екзистенціалі-

- стійний; 2) (що стосується екзистенціаліста) екзистенціалістський.
- egzystencjalista, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *fil.*, *lit.* екзистенціаліст.
- egzystencjalizm, -mu, *m.*, *fil.*, *lit.* екзистенціалізм, -му.
- egzystować, -tuje, -tujesz, -tował існувати, -ную, -нуєш.
- ehl *wkrz. див.* echl
- ehel *wkrz.* egeł ege ж!
- Eire *nieodm.*, *n.* Ёйре (невідм.).
- eis *nieodm.*, *n.*, *miz.* мі дієз (невідм.).
- ej! *wkrz.* 1) (з почуттям радості) ой! ~, gógu, wu gógu! ой гóри, ви гóрил! 2) (нетерпляче) гей! ей! ~, dawać winą! гей (ей), давайте вина! 3) (з попередженням) ей! ~, bo oberwiesz! ей, попаде (буде) тобі! 4) (із здивуванням) ой! ~, cóż to za potwór?! ой, що ж це за страхіття?! 5) (із сумнівом) та невже?! та невже ж?! ~, czy to prawda?! та невже ж це правда?!
- ejże! *wkrz.* та невже ж?!
- ekchymozą *ż.*, *med.* (ecchymosis) екхімоз, -зу, синяк, -ка, синець, -нця.
- ekierka *ż.*, *tech. див.* węgielnica.
- ekipa *ż.*, *sport.* команда; ~ reprezentacyjna збірна команда.
- ekiwok, -ku, *m.* еківок, -ку.
- eklampsją *ż.*, *med.* (eclampsia) еклампися, важкі випадки судорог у вагітних.
- eklektycyzm *m. див.* eklektycyzm.
- eklektycznie еклектично.
- eklektyczny еклектичний.
- eklektyk, *lm.* -cy, *m.* еклéктик.
- eklektyka *ż.* еклéктика.
- eklektyzm, -mu, *m.* еклéктизм, -му.
- eklimetr, -ru, *m.*, *geod.* екліметр, -ра.
- eklipsa *ż.*, *astr.* затémнення.
- ekliptyczny *astr.* екліптичний.
- ekliptyka *ż.*, *astr.* екліптика.
- ekloga *ż.*, *poetyc.* еклóга.
- ekologia *ż.*, *biol.* еколóгія.
- ekonóm, *lm.* -mi *a.* -mowie, *m.*, *hist.* еконóm; (що наглядав за польовими роботами — ще) лановий, -вóго.
- ekonómczuk, *lm.* -ki, *m.* син еконóма (лановóго). *Пор.* еконóm.
- ekonómia *ż.* еконóмія; ~ polityczna політична еконóмія (політеконóмія).
- ekonomicznie економічно; еконóмно. *Пор.* ekonomiczny.
- ekonomiczny 1) економічний; *іст.* нова політика ~на нова економічна політика (неп, -пу); 2) (ощадливий) еконóмний.
- ekonomika *ż.* еконóміка.
- ekonomista, -ty, *lm.* -ści, *m.* економіст.
- ekonomistka *ż.* економістка.
- ekonomizer *m.*, *tech.* економайзер, -ра.
- ekonomizm, -mu, *m.*, *polit.*, *hist.* економізм, -му.
- ekonomizować, -zuje, -zujesz, -zował 1) заощаджувати, -джую, -джуєш, еконóмити, -млю, -миш; 2) *перен.* скупітися, -плюся, -пишся, еконóмничати.
- ekonomka *ż.*, *hist.* 1) еконóмка; 2) еконóмша, дружина еконóма (лановóго). *Пор.* еконóm.
- ekonomski економів, економський.
- ekran, -nu, *m.* екран.
- ekranizacja *ż.*, *kin.* екранізація.
- ekranizować, -zuje, -zujesz, -zował *kin.* екранізувати, -зую, -зуюш.
- ekrazyt, -tu, *m.*, *chem.* екразйт, -ту.
- ekscelencja *m.*, *przedrew.*, *dupl.* превосходительство.
- ekscentryczka *ż.* ексцентрічна жінка.
- ekscentrycznie *mat.*, *przen.* ексцентрічно.
- ekscentryczność *ż.*, *mat.*, *przen.* ексцентрічність, -ності.
- ekscentryczny *mat.*, *przen.* ексцентрічний.
- ekscentryk I, *lm.* -cy, *m.* ексцентрічна людина.
- ekscentryk II, *lm.* -ki, *m.*, *tech.*, *teatr.* ексцэнтрик.
- ekscerpcja *ż.* 1) (для) виключення; 2) *юр.* відвід, -вóду; процесуальне заперечення.

- ekscerpcjonalny *książ.* винятковий.
 ekscerpt, **-tu, m., nauk. div. wy-**
ciąg 1.
- ekscses, **-su, m.** екссес, **-су;** do-
 puszczać się *~sów* допу-
 скáтися екссесів.
- ekscesywny надмірний.
- ekscyduencyjny *praw.* який (що)
 звільняє з-під арешту, від су-
 дового стягнення тощо; (*у кон-*
тексті) про звільнення від ареш-
 ту; skłrga *~na* позов про
 звільнення майна від опису
 (від арешту).
- ekscypować, **-ruje, -rujesz, -pował**
przesz. виключати.
- ekscytacja *ż.* 1) (*дія*) збуджуван-
 ня; хвилювання, зворушення;
 2) (*стан*) збудження; схвильо-
 ваність, **-ності,** зворушення. *Por.*
 ekscytować.
- ekscytator *m., el.* розрядник.
- ekscytować, **-tuje, -tujesz, -tował**
 збуджувати, **-джую, -джуєш;**
 (*викликати нервовий стан*) хви-
 лувати, **-люю, -любєш,** зворушу-
 вати, **-шую, -шуєш.**
- ekshaustor *m., tech.* ексгаустер,
-ра, ексгаустор, -ра.
- ekshibicja *ż.* виставлення напокáз
 (чогó).
- ekshumacja *ż., spec.* ексгумация.
 ekshumować, **-tuje, -tujesz, -tował**
spec. викопувати труп, екс-
 гумувати, **-мую, -муєш.**
- ekskawacja *ż., tech., anat.* екска-
 вация.
- ekskawator *m., tech., med.* екска-
 ватор, **-ра.**
- eksklamacja *ż., przesz.* вигук, **-ку.**
 ekskludować, **-duje, -dujesz, -dował**
przesz. виключати.
- ekskluzja *ż., przesz.* виключення.
 ekskluzywność *ż.* виключність, **-но-**
сті; закритий характер (чогó).
Por. ekskluzywny.
- ekskluzywizm, **-mu, m. div.** екс-
 клузyвносć.
- ekskluzywny виключний; (*про*
клуб, товариство тощо) закрий-
 тий, доступний лишє деяким.
- ekskomunikacja *ż., kośc. div.* відлучення
 від цєркви.
- ekskomunikacja *ż., kośc. div.* екс-
 комуника.
- ekskomunikować, **-kuje, -kujesz,**
-kował *kośc.* відлучати від
 цєркви.
- ekskoriacja *ż., med.* екскоріация.
- ekskorporacja *ż., przesz.* виклю-
 чення з суспільства **a.** з колек-
 тиву.
- ekskrecja *ż., fizjol.* екскреция.
- ekskrementy, **-tów, bhp.** екскремент-
 ти, **-тів.**
- ekskret, **-tu, m., fizjol.** екскрет,
-ту.
- ekskurs, **-su, m.** екскурс, **-су.**
- ekskursant, *lm. -nci, m.* екскур-
 сáнт.
- ekskursantka *ż.* екскурсáнтка.
- ekskursja *ż.* екскурсія.
- ekskursyjny екскурсійний; **sta-**
cja *~na* екскурсійна база.
- ekskuza *ż., przesz.* вибачення, ви-
 правдання (себє).
- ekslibrys, **-su, rzadziej -sa, m.** екс-
 лібрис.
- eksminister, **-tra, lm. -trowie, m.**
 екс-міністр, **-ра.**
- eksmisja *ż., praw.* (примусóве) ви-
 селення з квартири.
- eksmisyjny *praw.* який (що) сто-
 сується примусóвого виселення.
- eksmitować, **-tuje, -tujesz, -tował**
praw. (примусóво) виселяти з
 квартири.
- eksozmoza *ż., biol. div.* егзо-
 змоза.
- ekspansja *ż.* експансия.
- ekspansjonistyczny експансіоніст-
 ський.
- ekspansjonizm, **-mu, m., polit.** екс-
 пансіонізм, **-му.**
- ekspansywnie експансівно.
- ekspansywność *ż.* експансівність,
-ності.
- ekspansywny експансівний.
- ekspatriacja *ż., polit.* експатріация,
 виселення з батьківщини (за
 межи батьківщини).
- ekspatriować, **-tuje, -tujesz, -tował**
polit. виселяти з батьківщи-
 ни (за межи батьківщини);
 //~ się експатріюватися, емігру-
 вати, **-рую, -руєш.**

ekspedient, *lm.* -nci, *m.*, *handl.*

1) експедитор, -ра; 2) (в магазині) продавець, -ця.

ekspedientka *ż.*, *handl.* 1) експедиторка; 2) продавщиця. *Пор.* експедіент.

ekspediować, -diuję, -diujesz, -dował *handl.* експедирувати, -рую, -руеш; (розм. — ще) відправляти, посилати.

ekspedite *przst. div.* експедите.

ekspedycja *ż.* експедиція; (дія — ще) відправка; ~ капа каральна експедиція; ~ паукowa наукова експедиція; ~ towarowa експедиція (відправка) товару.

ekspedycyjny експедиційний; *torg. dom* ~ny експедиційна контора.

ekspedyte *przst.* (про вчиння чого) чудово, прекрасно, досконало.

ekspedytor, *lm.* -rowie, *m.* експедитор, -ра.

ekspedytorka *ż.* експедиторка.

ekspedytura *ż.* 1) (про установу) експедиція; 2) *torg.* експедиційна контора.

ekspens, -su, *m.*, *książ.* 1) витрата; 2) *бухг.* видаток, -тку.

ekspensować, -suje, -sujesz, -sował *książ.* витрачати.

ekspert, *lm.* -rci, *m.* експерт.

ekspertyza *ż.* експертиза; *poddać* ~zie піддавати експертизі.

eksperyment, -tu, *lm.* -ty, *m.* експеримент, -ту.

eksperymentacja *ż.* експериментування.

eksperymentalnie експериментально.

eksperymentalny експериментальний.

eksperymentator, *lm.* -rowie, *m.* експериментатор, -ра.

eksperymentować, -tuje, -tujesz, -tował експериментувати, -тую, -туєш.

ekspiracja *ż.* 1) видих, -ху; (*лінгв.* — ще) експірація; 2) *юр.* закінчення строку (дії договору),

ekspiratoryczny *lingw.* експіраторний.

eksplantacja *ż.*, *biol.*, *med.* експлантacja.

eksplikacja *ż.*, *książ.* експлікація, пояснення.

eksplikować, -kuje, -kujesz, -kował *książ.* пояснювати, -нюю, -нюєш; //~ się 1) просити вибачення (пробачення); 2) (доводити свою правоту) виправдуватися, -дуюся, -дуєся.

eksploatacja *ż.* експлуатація; (*природних багатств* — ще) розробка; ~ człowieka przez człowieka експлуатація людини людиною; ~ kolejowa експлуатація залізниці; ~ złóż kruszców експлуатація (розробка) покладів руд.

eksploatacyjny експлуатаційний; *oddział* ~ kolei служба руху, відділ експлуатації.

eksploatator, *lm.* -rowie a. -rzy, *m.* експлуататор, -ра.

eksploatatorski експлуаторський. eksploatować, -tuje, -tujesz, -tował експлуатувати, -тую, -туєш; (*чужу працю* — ще) вищискувати, -кую, -куєш.

ekspłodować, -duje, -dujesz, -dował вибухати.

ekspłodujący вибуховий.

eksplozja *ż.* вибух, -ху; (*лінгв.* — ще) експлозія.

eksplozyjność *ż.* вибуховість, -вості.

eksplozyjny вибуховий.

eksplozywny *lingw.* проривний, експлозйвний.

eksponat, -tu, *m.* експонат.

eksponent I, *lm.* -nci, *m.* експонент.

eksponent II, *lm.* -ty, *m.*, *mat. div.*

wykładnik.

eksponować, -nuje, -nujesz, -nował 1) експонувати, -ную, -нуєш;

2) *перен.* наражати на небезпечку (кого).

eksport, -tu, *m.* експорт, -ту.

eksportacja *ż.* 1) вивіз, -возу; 2) *книж.* винос тіла небіжчика.

eksporter, *lm.* -rzy, *m.* експортёр, -ра.

eksportować, -tuje, -tujesz, -tował
1) експортувати, -тую, -туєш;
2) *книж.* виносити тіло небіж-
чика.
eksportowy експортний; *t o w a g u*
~*we* експортні товари, -рів.
ekspozycja ж. експозиція; (*музей-*
на — ще) виставка.
ekspozytura ж. 1) представництво;
2) *політ.* експозитūra.
ekspres I, -sa, *lm.* -si *a.* -sowie, *m.*
пошійний, -ного, на́рочний, -но-
го, посланець, -нця.
ekspres II, -sa, *lm.* -sy, *m.* лист
на́рочним.
ekspres III, -su, *lm.* -sy, *m.*, *kol.*
експрес.
ekspresja ж. експресія.
ekspresjonista, -ty, *lm.* -ści, *m.*,
szt. експресіоніст.
ekspresjonistyczny *szt.* експресіо-
ністичний.
ekspresjonizm, -mu, *m.*, *szt.* експе-
сіонізм, -му.
ekspresyjny експресійний.
ekspresywny *div.* експресійно.
ekspropriacja ж. експропріація.
ekspropriator, *lm.* -rzy *a.* -rowie,
m. експропріатор, -ра.
ekspropriować, -riuje, -riujesz, -rio-
wał експропріювати, -рюю,
-рюєш.
ekssudat, -tu, *m.*, *med.* ексудат,
-ту.
ekstabilacja ж. *praw.* ви́креслення
сплаченого боргу з іпотечних
книг.
ekstawnie екстативно.
ekstawni екстатичний.
ekstatyk, *lm.* -cy, *m.* 1) людина
в екстазі; 2) схильний до екс-
тазу.
ekstaza ж. екста́з, -зу.
ekstemporale, *lp.* *nieodm.*, *lm.* -lia,
-liów, *n.*, *szk.* екстемпора́ле (*не-*
відм.).
ekstensywnie екстенсивно.
ekstensywność ж. екстенсивність,
-ності.
ekstensywny екстенсивний; ~*pe*
g o s p o d a r s t w o екстенсивне
господарство.

eksterminacja ж. внищення, ви-
гублення.
eksterminacyjny винищувальний.
eksterminować, -nuje, -nujesz,
-nował винищувати, -щую,
-щуєш, вигублювати, -люю,
-люєш.
ekstern, *lm.* -nowie *a.* -ni, *m.* екс-
тёрн.
eksternat, -tu, *m.* екстернат, -ту.
eksternista, -ty, *lm.* -ści, *m.* *div.*
ekstern.
eksterytorialność ж., *praw.* ексте-
риторіальність, -ності.
eksterytorialny *praw.* екстеритори-
альний; $\emptyset$ *korzystać z*
prawa ~*nych* користуватися
пра́вом екстериторіальності.
ekstra *przst.*, *pot.* 1) окре́мо; ~
policzyć окре́мо полі́чити;
2) над (понад) ви́значене, зверх
ви́значеного, додатково.
ekstradować, -duje, -dujesz, -dował
polit., *praw.* видавати (злочін-
ця) вла́стям.
ekstradycja ж., *polit.*, *praw.* екстра-
ди́ція, ви́дача (злочінця) влас-
тя́м.
ekstrakcja ж., *med.*, *tech.* екстра́к-
ція.
ekstrakt, -tu, *m.*, *chem.*, *przen.*
екстра́кт, -ту.
ekstraktor *m.*, *tech.* екстра́ктор,
-ра.
ekstraordynaryjny екстраордина́р-
ний.
ekstrapociąg, -gu, *m.* спеціа́льний
по́їзд.
ekstrapęd, -du, *m.*, *el.* екстра-
стру́м, -му.
ekstrawagancja ж. екстравага́нт-
ність, -ності.
ekstrawagancki екстравага́нтний.
ekstrem, -mu, *m.* кра́йність, -ності.
ekstremista, -ty, *lm.* -ści, *m.* екстре-
міст.
ekstremistka ж. екстремістка.
ekstremistyczny екстремістський.
ekstremizm, -mu, *m.* екстремі́зм,
-му.
ekstynktor *m.*, *tech.* (в)огнега́сник,
ексти́нктор, -ра.

- ekstyrpacja *ż.*, *med.* екстирпація.
 ekstyrpacyjny *med.* екстирпацій-ний.
- ekstyrpator *m.*, *roln.* екстирпатор, -ра.
- eksykator *m.*, *tech.* ексика́тор, -ра.
- ektoderma *ż.*, *biol.* ектоде́рма.
- ektodermalny *biol.* ектодерма́льний.
- ektoparazyty, -tów, *blp.*, *zool.* ектопара́зити, -тів.
- ektoplazma *ż.*, *biol.* ектопла́зма.
- ekumeniczny *kości.* вселенський.
- Ekwador, -ru, *m.* Еквадо́р, -ру.
- ekwadorski еквадо́рський.
- ekwator, -ra *a.* -ru, *m.* еква́тор, -ра.
- ekwatorialny еква́торіальний.
- ekwatorial, -lu, *m.*, *astr.* еква́торіал.
- ekwilibrować, -ruje, -rujesz, -rował екви́лібрува́ти, -ру́ю, -ру́еш.
- ekwilibrysta, -ty, *lm.* -ści, *m.* екви́лібри́ст.
- ekwilibrystka *ż.* екви́лібри́стка.
- ekwilibrystyczny екви́лібри́стичний.
- ekwilibrystyka *ż.* екви́лібри́стика.
- ekwinokcjalny *astr.* рівноде́нний.
- ekwipaż, -żu, *lm.* -że, *m.* 1) мор. екіпа́ж, -жу; 2) (*повозка*) екіпа́ж, -жа; 3) *військ. див.* екви́пу́нек.
- ekwipować, -puje, -pujesz, -pował екі́пірува́ти, -ру́ю, -ру́еш, споря́джувати, -джую, -джуеш.
- ekwipowanie *n.* екі́пірува́ння, екі́піро́вка, споря́джува́ння.
- ekwipunek, -nku, *m.* екі́піро́вка, споря́дження.
- ekwiwalencja *ż.* екви́валентність, -ності.
- ekwiwalent, -tu, *m.* екви́валент.
- elaborat, -tu, *m.* 1) письмо́ва робо́та; 2) невда́лий літерату́рний твір (*род. твóру*), писани́на; ◊ ~ *projektu* розро́бка проє́кту.
- elastycznie ела́стично.
- elastyczność *ż.* ела́стичність, -ності.
- elastyczny ела́стичний.
- elastyka *ż.* (*прогумована тасьма*) ре́зінка.
- elateryt, -tu, *m.*, *min.* елатері́т, -ту.
- Elba *ż.* *див.* Łaba.
- Elbrus, -su, *m.* Ельбру́с, -су.
- Eldorado *n.* Ельдора́до (*невідм.*).
- elegancieć, -cieje, -ciejesz, -ciał, -cieli *pol.* ставати елегáнтним.
- elegancik, *lm.* -ki, *m.*, *zdr.*, *iron.* франт, фэ́ртик.
- elegancja *ż.* елегáнтність, -ності.
- elegancki елегáнтний; дженджу́ристий. *Пор.* elegant.
- elegancko елегáнтно.
- elegant, *lm.* -nci, *m.* чепуру́н, -на́, франт; дже́нджик (*розм.*).
- elegantka *ż.* чепуру́ха, франті́ха; дженджеру́ха. *Пор.* elegant.
- elegantować się, -tuje, -tujesz, -tował *pol.* франті́ти, -нчу́, -нті́ш, франтува́ти(ся), -ту́ю(ся), -ту́еш(ся), чепу́ритися, -ру́ся, -рі́шся.
- elegia *ż.* елегі́я.
- elegijny елегі́йний.
- elekcja *ż.*, *hist.* обира́ння (короля́).
- elekcyjność *ż.*, *hist.* виборність (короля́).
- elekcyjny *hist.* (*про короля*) ви́борний; ◊ *ict. se j m* ~ сейм, склика́ний для обрання короля́.
- elekt, *lm.* -kci, *m.*, *hist.* обране́ць, -нця.
- elektor, *lm.* -rzy *a.* -rowie, *m.*, *hist.* електо́р, -ра; (*титул німецьких князів, які мали право вибирати з-поміж себе імператора — це*) курфю́рст.
- elektoralny *hist.* електо́ральний.
- elektorat, -tu, *m.*, *hist.* 1) влáда і володі́ння електо́ра (курфю́рста); 2) сан електо́ра (курфю́рста). *Пор.* elektor.
- elektorka *ż.*, *hist.* дру́жина електо́ра (курфю́рста). *Пор.* elektor.
- elektorski *hist.* електо́рський; курфю́рствський. *Пор.* elektor.
- elektorstwo *n.* 1) зб. електо́р *a.* курфю́рст з дру́жиною; 2) *див.* elektorat.
- elektroanaliza *ż.* електроана́ліз, -зу.
- elektrobodźczy *див.* elektromotoryczny.

- elektrobus, -su, *m.* електробус.
 elektrochemia *ż.* електрохімія.
 elektrochemiczny електрохімічний.
 elektrochemik, *lm.* -су, *m.* електрохімік.
 elektrociepłownia *ż.* теплоелектроцентрально, ТЕЦ.
 elektrod, -du, *m., fiz. див.* електрода.
 elektroda *ż., fiz.* електрод; ~ dodatnia позитивний електрод; ~ ujemna негативний електрод.
 elektrododatni *fiz.* електропозитивний.
 elektrodowy *fiz.* електродний.
 elektrodynamiczny *fiz.* електродинамічний.
 elektrodynamika *ż., fiz.* електродинаміка.
 elektrodynamometr, -gu, *m., fiz.* електродинамометр, -ра.
 elektrofiltr, -gu, *m., el., rad.* електрофільтр, -ра.
 elektrofor, -gu, *m., fiz.* електрофор, -ра.
 elektrografia *ż.* електрографія.
 elektroindukcja *ż., fiz.* електроіндукція.
 elektrojemność *ż.* електроємність, -кості.
 elektrokinezyka *ż., fiz. див.* електродинаміка.
 elektrolecznica *ż.* електролікарня.
 elektroleczniczy електролікувальний.
 elektrolit, -tu, *m., fiz.* електроліт, -ту.
 elektroliza *ż., fiz.* електроліз, -зу.
 elektromachina *ż., mech.* електромашинна.
 elektromagnes, -su, *fiz.* електромагніт, -ту.
 elektromagnetyczny *fiz.* електромагнітний.
 elektromagnetyzm, -mu, *m., fiz.* електромагнетизм, -му.
 elektromaszynowy *mech. див.* електромеханічний.
 elektromechaniczny електромеханічний.
 elektromechanik, *lm.* -су, *m.* електромеханік.
- elektromechanika *ż.* електромеханіка.
 elektrometalurgia *ż.* електрометалургія.
 elektrometr, -gu, *m., fiz.* електрометр, -ра.
 elektromierz, *lm.* -rze, *m., fiz. див.* електрометр.
 elektromonter, *lm.* -rzy, *m.* електромонтёр, -ра.
 elektromotor, -gu, *m., fiz.* електромотор, -ра.
 elektromotoryczny *fiz.* електрорушійний.
 elektron, -nu, *m.* 1) *fiz.* електрон, -на; 2) *met.* електрон, -ну.
 elektrooptyka *ż.* електрооптика.
 elektropunktura *ż., med.* уколи голковою, що з'єднана з електробатареею.
 elektrosilnik *m., mech.* електродвигун, -на́.
 elektroskop, -pu, *m., fiz.* електроскоп.
 elektrosprawacz, *lm.* -cze, *m., spec.* електрозварювач, електрозварник.
 elektrostal *ż.* електросталь, -лі.
 elektrostatyka *ż., fiz.* електростатика.
 elektrotechniczny електротехнічний.
 elektrotechnik, *lm.* -су, *m.* електротехнік.
 elektrotechnika *ż.* електротехніка.
 elektroterapia *ż., med.* електротерапія.
 elektrotyp, -pu, *m., poligr.* копія гравюри, одержана гальванопластичним шляхом.
 elektrotypia *ż., poligr.* електротіпіння.
 elektroujemny *fiz.* електронегативний.
 elektrowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.* електроход.
 elektrownia *ż.* електростанція; ~ wodna гідроелектростанція; ☐ ~ ciepła теплоелектроцентрально, ТЕЦ.
 elektrowóz, -wozu, *m., mech.* електровоз.
 elektrowzbudzający *див.* elektromotoryczny.

elektryczność *ż.* електрика; ~ dodatnia позитивна електрика; ~ ujemna негативна електрика; ~ z wiązana зв'язана електрика.

elektryczny електричний; $\diamond$ energia ~на електроенергія; instalacja ~на електроустановлення; ładunek ~ електричний заряд, -ду; pojemność ~на електроємність, -кості; przepięcie ~на електронапруга; przewód (druć) ~ електропровід, -вода; sieć ~на електромережа, електросітка; silnik ~ електродвигун, -на; elektromotor, -ra; stop ~ електросплав, -ву; ~ne środki alarmowe електросигнальне устаткування.

elektryfikacja *ż.* електрифікація.
elektryfikować, -kuje, -kujesz, -kował електрифікувати, -кую, -куюш.

elektryfikowany електрифікований.
elektryk I, m. -су, *m.* електрик.
elektryk II, nieodm. przym. (копір) електрик (невідм.)

elektryka *ż.* див. **elektryczność**.
elektryzacja *ż., fiz., med.* електризація.

elektryzować, -zuje, -zujesz, -zował
1) *fiz., med.* електризувати, -зую, -зуюш; 2) *перен.* вражати, зворушувати, -шую, -шуюш.

elektryzowanie *n., fiz., med.* див. **elektryzacja**.

element, -tu, m. 1) елемент; 2) *тех.* деталь, -лі; ~ty u b o s z p e другорядні деталі, -лей; 3) *див.* **żywiol**.

elementarny 1) елементарний; 2) *див.* **żywiolowy**; $\diamond$ szkoła ~на початкова школа.

elementarz, m. -rze, *m.* буквар, -ря.
Eleonora Елеонора.

elew, m. -wi, *m., książ.* 1) вихованець, -нця; 2) (навчального закладу) учень, -чня.

elewacja *ż.* 1) (місцевості) підвищення; 2) *архит.* фасад будинку; 3) *астр.* кут стояння світила; 4) *арт.* елеваційний кут, -тá.

elewacyjny art. елеваційний.

elewator m. елеватор, -ра; ~ z b o ż o w y зерновий елеватор, зерноелеватор.

elf, m. -fy, *m., mit.* ельф.

Eliasz Ілля.

eliksir, -ru, m. еліксир, -ру.

eliminacja *ż.* 1) елімінація; 2) відбір учасників для змагань. *Пор.* **eliminować**.

eliminacyjny sport. відбірний; z a w o d y ~не відбірні змагання, -гань.

eliminator m., rad. елімінатор, -ра.

eliminować, -nuje, -nujesz, -nował
1) *наук.* елімінувати, -ную, -нуюш; 2) *спорт.* відбирати учасників для змагань.

eling, -gu, m., mor., lot. елінг, -гу.

elipsa *ż., mat. i in.* еліпс (ис).

elipsograf, -fu, m., mat. еліпсограф.

elipsoida *ż., mat.* еліпсоїд.

elipsoidalny mat. еліпсоїдальний.

eliptyczność *ż., mat.* еліптичність, -ності.

eliptyczny mat. i in. еліптичний.

elita, btm., ż., przest. (цвет товариства) еліта.

elitarny елітний, добірний; відбірний (*рідко*).

elizejski mit. елісейський.

elizja *ż., lingw.* елізія.

elizjum, nieodm., n., mit. Елізіум, -му.

elkaem, -mu (LKM — lekki karabin maszynowy) m., skr., wojs. ручний кулемет.

eiki, -ków, bhp. хутро з тхорів.

elkowy тхорячий, тхоревий.

elodea kanadyjska *ż., bot.* елодея.

elokucja *ż., książ.* 1) красномовний виступ, -пу; 2) красномовний стиль, -лю; 3) *несхв.* риторика.

elokwencja *ż., książ.* елоквенція, красномовство.

elokwentny książ. красномовний; пророчніший (*зрідка*).

elongacja *ż., astr.* елонгація.

elukubracja *ż., iron.* бездарна писанина.

eluwialny geol. елювіальний.

elzewir, -ru, m. 1) (*іст.—про книгу*)

ельзевір, -ра; 2) *друж.* ельзевір, -ру.

Elżbieta Єлизавета; (розм. — *це*) Лисавета.

emablować, -luje, -lujesz, -lował (кого) *prześc., żart.* упадати коло жінки; залицятися до жінки.

emalia *ж.* емаль, -лі.

emaliernia *ж., spec.* емальовальний цех, -ху.

emalierski *spec.* емальовальний.

emaliować, -liuje, -lujesz, -liował *spec.* емальовати, -люю, -люєш.

emaliowany емальований.

emaliowy емальовий, емальовий; *lakieru* ~ *we* емальові (емальові) лаки, -ків.

emanacja *ж., fiz. i in.* еманация.

emancypny *fiz. i in.* який (що) стосується еманации.

emancypacja *ж.* емансипация.

emancypacyjny який (що) стосується емансипации; (*у контексті*) за емансипацию, емансипации тощо; *guch* ~ *ruх* за емансипацию; *zasady* ~ *не* принципи емансипации.

emancypantka *ж.* 1) *іст.* жінка, що боролася за емансипацию; 2) емансипована жінка.

emancypator, lm. -rowie, m. емансипатор, -ра.

emancypować, -puje, -pujesz, -pował емансипувати, -пую, -пуюєш; // ~ *się* емансипуватися.

emancypowanie (się) *n.* емансипування.

emancypowany емансипований.

emapować, -puje, -pujesz, -pował випромінювати, -нюю, -нююєш; виділяти з себе.

Emanuel Емануїл.

embargo *n., praw.* ембарго (*невідм.*).

emblem, -tu, m. емблема.

emblematyczny емблематичний.

embolia *ж., med. (embolia)* емболія, закупорка судини.

embriogenia *ж., biol.* ембриогенез, -зу.

embriolog, lm. -gowie, m., biol. ембріолог.

embriologia *ж., biol.* ембріологія.

embriologiczny *biol.* ембріологічний.

embrion, -nu, m., biol., przem. ембріон.

embrionalny ембріональний.

emeryt, lm. -ci, m. пенсіонер, -ра.

emerytalny пенсійний; ~ *na komisja* пенсійна комісія; *repsja* ~ *na* пенсія.

emerytka *ж.* пенсіонерка.

emerytować, -tuje, -tujesz, -tował (кого) переводити на пенсію (кого).

emerytowany переведений на пенсію.

emerytura *ж.* пенсія.

emetyk, -ku, m., farm. еметин, -ну.

emfaticznie *poetyc., lingw.* емпатично.

emfaticzny *poetyc., lingw.* емпатичний.

emfaza *ж., poetyc., lingw.* емфаза.

emfizema *ж., med. (emphysema)* емфізема.

emigracja *ж.* еміграція.

emigracyjny еміграційний.

emigrant, lm. -nci, m. емігрант.

emigrantka *ж.* емігрантка.

emigrować, -ruje, -rujesz, -rował емігрувати, -рую, -руюєш.

Emil Еміль; Омелян (*укр.*).

Emilia Емілія.

eminenca *ж., kośc. (tytuł kardynałiv)* еміненція, високопреосвященство.

emir, lm. -rowie, m. емір, -ра.

emirat, -tu, m. емірат, -ту, емірство.

emisariusz, lm. -sze, m., polit., dypl. емісар, -ра.

emisariuszka *ж., polit., dypl. (про жінку)* емісар, -ра.

emisja *ж.* 1) *фин.* випуск, -ку, емісія; ~ *rozuczk* і випуск (емісія) позики; 2) *физ.* випромінювання; *głosu* ~ *podacza* (подавання) голосу.

emisyjny 1) емісійний; *bank* ~ *nu* емісійний банк, -ку; 2) який (що) стосується випромінювання. *Пор.* *emisja*.

emitent, lm. -nci, m., fin. емітент.

emitować, -tuje, -tujesz, -tował *fin.*

- емітувати, -тую, -туєш, пускати в обіг, випускати.
- emocja** *ż.*, *psych.* емоція.
- emocjonalnie** емоціонально, емоційно.
- emocjonalny** емоціональний, емоційний.
- emocjonować, -puje, -pujesz, -nował** зворушувати, -шую, -шуєш, хвилювати, -люю, -люєш, схвилювувати, -вую, -вуєш; //~ się зворушуватися, хвилюватися, схвилюватися.
- emocyjny** *div.* **emocjonalny.**
- empirejski** *mit., prz.* райський, неземний.
- empireum**, *lp.* **nieodm., lm.** -rea, -reów, *n., mit., prz.* емпірей; (частіше в мн.) емпіреї, -реїв.
- empiria** *ż.*, *fil.* емпірія.
- empiriokrytycyzm, -mu, m., fil.** емпіріокритицизм, -му.
- empiriokrytyk, lm.** -cy, *m., fil.* емпіріокритик.
- empirycznie** емпірично.
- empiryczny** емпіричний.
- empiryk, lm.** -cy, *m., fil. i in.* емпірик.
- empiryzm, -mu, m., fil.** емпіризм, -му.
- emporia** *ż.* *div.* **emporium.**
- emporium**, *lp.* **nieodm., lm.** -ria, -riów, *n., handl.* головний перевантажувальний (перевантажний) склад товарів, перевалка товарів.
- emu** *nieodm., m., orn.* ему (невідм).
- emulacja** *ż.*, *książ.* змагання; суперництво. *Por.* **emulować.**
- emulować, -luje, -lujesz, -lował** *książ.* змагатися; (старатися перевершити кого) суперничати.
- emulsja** *ż.*, *chem.* емульсія.
- emulsjować, -juje, -jujesz, -jował** *chem.* емульсувати, -сую, -суюш.
- emulsyjny** *chem.* емульсійний.
- emulsyna** *ż.*, *chem.* емульсин, -ну.
- epichorialny:** ~ne pismo *filol.* демотичне письмо.
- encyklika** *ż.*, *kośc.* енцикліка.
- encyklopedia** *ż.* енциклопедія.
- encyklopedycznie** енциклопедично.
- encyklopedyczność** *ż.* енциклопедизм, -му.
- encyklopedyczny** енциклопедичний.
- encyklopedysta, -ty, lm.** -ści, *m.* енциклопедист.
- endecja** *ż.*, *polit.* реакційна політична партія націонал-демократів у пánській Польщі.
- endemia** *ż.*, *med.* (*morbus endemicus*) ендемія, місцева хвороба.
- endemiczny** *med., biol.* ендемічний, місцевий.
- endogamia** *ż.*, *etnol.* ендогамія.
- endogamiczny** *etnol.* ендогамний.
- endogeniczny** *nauk.* ендогенний.
- endokrynologia** *ż.*, *fizjol.* ендокринологія.
- endokrynologiczny** *fizjol.* ендокринологічний.
- endolymfa** *ż.*, *med.* (*endolympha*) ендолімфа.
- endoskop, -pu, m., med.** ендоскоп.
- endosmometr, -ru, m., fiz.** ендосмометр, -ра.
- endosmotyczny** *biol.* ендосмотичний.
- endosmoza** *ż.*, *biol.* ендосмос, -су.
- endosperma** *ż.*, *bot.* ендосперм.
- endospora** *ż.*, *biol.* ендоспори, -рів (лише в мн.).
- endotermiczny** *chem.* ендотермічний, тепловбираючий.
- endywia** *ż.*, *bot.* (*cichorium endyvia*) цикорій справжній, ендівій.
- enema** *ż.*, *med.* промивне, -ного, клістир, -ра, клізма.
- energetyczny** *fiz.* енергетичний.
- energetyka** *ż.*, *fiz.* енергетика.
- energetyzm, -mu, m., fil.** енергетизм, -му.
- energia** *ż.* енергія; ~ atomowa атомна енергія; ~ cieplna теплова енергія; ~ promienista променіста (променяста) енергія; *wiśsk.* ~ wubuchowa потенціальна енергія вибуху; *zasada zachowania* ~gii закон збереження енергії; *peren.* ~ życiowa життєва (життєва) енергія.
- energiczny** енергійно.
- energiczny** енергійний.
- enerwacja** *ż.*, *med.* енервіація, нервова розслабленість, -ності.
- en face** *przst.* анфас.

engimetr, -ru, *m.*, *spec. div.* далекомієр.

engrosista, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *handl. div.* hurtownik.

enharmoniczny *muz.* енгармонічний, енгармонійний.

enkaustyka *ż.*, *szt.* енкаустика, живопис восковими фарбами.

enklityczny *lingw.* енклітичний.

enklityka *ż.*, *lingw.* енклітика.

enkrynit, -tu (*część w lm.*) -ty, -tów, *geol.* енкриніт, -ту.

enkrynitowy *geol.* енкринітовий.

entanta *ż. div.* ententa.

ententa *ż.* політичний союз, -зу. Ententa *ż.*, *hist.* Антанта; Mała ~ Мала Антанта.

enterotomia *ż.*, *med.* (*enterotomia*) ентеротомія.

entoderma *ż.*, *biol.* ентоблást, ентодёрма.

entomolog, *lm.* -gowie, *m.* ентомолог.

entomologia *ż.* ентомологія.

entomologiczny ентомологічний.

entoparazytu, -tów, *blp.*, *med.*, *zool.* ентопаразити, -тів.

entropia *ż.*, *fiz.* ентропія.

entuzjasta, -ty, *lm.* -ści, *m.* ентузіаст.

entuzjastka *ż.* ентузіастка.

entuzjastycznie з ентузіазмом, з піднесенням, піднесено, захоплено.

entuzjastyczny спóвнений ентузіазму, піднесений, захоплений.

entuzjizm, -mu, *m.* ентузіазм, -му; *rozw.* *u* *nie* *sio* *ny* (у *nie* *sio* *ny*) ~ *tem* охоплений ентузіазмом.

entuzjzować, -muję, -mujesz, -mował викликати ентузіазм; // ~ *się* (*czym*) захоплюватися, лююся, -люєшся (*чим*).

enumeracja *ż.*, *książ.* перелік, -ку, перелічення, перерахування; *не-докон.* перелічування, перерахування.

enuncjacja *ż.* 1) вїсловлення думки (погляду); 2) *політ.* офіціальна заява.

enzootia *ż.*, *wet.* ензоотія.

enzyma *ż.*, *chem.*, *biol.* ензім, -му. eocen, -ni, *m.*, *geol.* еоцен, -ну.

eoceniczny *geol. div.* еоце́нський.

eoceniński *geol.* еоце́новий.

eolski: harfa ~ka *mit.*, *muz.* еолова а́рфа.

eozyna *ż.*, *chem.* еозин, -ну.

epakta *ż.*, *astr.* епакта.

eparchia *ż.* 1) *церк.* епа́рхія; 2) *ист.* грецька а. римська провінція.

epentetyczny *lingw.* епентети́чний.

epenteza *ż.*, *lingw.* епентеза.

epicentrum, *lp. nieodm.*, *lm.* -ra, -rów, *n.*, *geol.* епіце́нтр, -ра.

epicki *div.* епі́чний.

epicykl, -lu, *lm.* -le, *m.*, *mat.*, *astr.* епі́цикл, -лу.

epicykloida *ż.*, *mat.* епіцикло́їда.

epiczny епі́чний.

epidemia *ż.*, *med.*, *przen.* епіде́мія, по́шесть, -ті.

epidemiczny *med.*, *przen.* епідемі́чний, по́шесний.

epidemiologia *ż.*, *med.* епідеміоло́гія.

epiderma *ż.*, *anat.*, *bot.* епіде́рма, епіде́рміс, -су.

epidermiczny *anat.*, *bot.* епіде́рмічний.

epidermoidalny *anat.* 1) поді́бний до епіде́рми; 2) *div.* епіде́рмічний.

epiglottis *nieodm.*, *ż.*, *anat.*, *lingw.* надгортанник, надгортанний хрящ, -ща́.

epigon, *lm.* -ni, *m.* епіго́н.

epigraf, -fu, *m.* епігра́ф.

epigrafika *ż.*, *filol.*, *archeol.* епігра́фіка.

epigram, -mu, *m. div.* епіграма́т.

epigramat, -tu, *m.*, *lit.* епігра́ма.

epigramatyczny *lit.*, *przen.* епіграма́тний.

epigramatyk, *lm.* -cy, *m.*, *lit.* епіграма́тист.

epigramatysta, -ty, *lm.* -ści, *div.* епіграма́тик.

epik, *lm.* -cy, *m.*, *lit.* епі́к.

epika *ż.*, *lit.* епі́ка.

epikryza *ż.*, *med.* епікрі́з, -зу.

epikureizm, -mu, *m.*, *fil.*, *przen.* епікуре́їзм, -му.

epikurejczyk, *lm.* -cy, *m.*, *fil.*, *przen.* епікуре́ць, -ре́йця.

- epikurejski *fil., prz.* епікурейський.
- epilacja *ż., med. i in.* епіляція, виведення (видалення) волосся.
- epilepsja *ż., med.* епілєпсія, падуча, -чої.
- epileptyczka *ż., med.* епілептичка.
- epileptyczny *med.* епілептичний.
- epileptyk, *lm. -cy, m., med.* епілєптик.
- epilog, *-gu, m.* епілог.
- episkopat, *-tu, m., kośc. i in.* епіскопство.
- epistolarny *lit.* епістолярний.
- epistoła *ż., lit., prz.* епістола, послання.
- epitafium, *lp. nieodm., lm. -fia, -fiów, n.* епітафія.
- epitalamium, *lp. nieodm., lm. -mia, -miów, n., lit., hist.* епіталама.
- epitet, *-tu, m., poetyc., prz.* епітет.
- epizod, *-du, m.* епізод, -ду.
- epizodycznie епізодично.
- epizodyczność *ż.* епізодичність, -ності.
- epizodyczny епізодичний.
- epizodzik *m., zdr., żart., iron.* епізод, -ду.
- epizootia *ż., wet.* епізоотія, пошесть (на худобу).
- epizootyczny *wet.* епізоотичний.
- epizować, *-zuje, -zujesz, -zował lit.* надавати епічного характеру.
- epoda *ż., poetyc.* епід.
- epoka *ż.* епоха; (*geol. — це*) доба; *sta nowić ~kę* становити (являти собі) епоху.
- epokowy епохальний.
- epolet, *-tu, m., prz.* еполет.
- eporeicznu *przen.* піднесений, високий.
- epopeja *ż., lit., prz.* епопея.
- epos, *-su, m., lit.* епос, -су.
- eruwetka *ż. div.* пробівка.
- era *ż.* ера.
- erb, *-bu, m., chem.* ербий, -бію.
- ereb, *-bu, m., mit.* ереб, -бу.
- erekcja *ż.* 1) спорудження; ~ *g machu* спорудження будинку; заснування, закладення; *por.* еруговаць; 2) *fiziol.* ерекция.
- erekcyjny який (що) стосується
- заснування (закладення); (*y kontekście*) про заснування, про закладення тощо; *akt ~* документ про заснування (про закладення) чого.
- erem, *-mu, m., kośc. i in.* пустинь, -ні, пустиня.
- eremita, *-ty, lm. -ci, m. kośc. i in.* пустельник, пустинник, відлюдник, анахорет.
- eretyczny *med.* еретичний, болісно дразливий.
- eretyzm, *-mu, m., med.* еретизм, -му, болісна дразливість, -вості.
- erg *m., fiz.* ерг.
- erga *ż., fiz. div.* ерг.
- ergograf, *-fu, m., spec.* ергограф, -фу.
- ergotylna *ż., farm.* ерготин, -ну.
- erkaem, *-mu (RKM — ręczny kabin maszynowy) m., skr., wojs.* автомат.
- erkaemista, *-ty, lm. -ści, m., wojs.* автоматик, автоматчик.
- Ermitaż, *-żu, m.* Ермітаж, -жу.
- Eros *m., mit.* Ерос, Ерот.
- eros, *-sa, rzadziej -su, m., prz.* ерос.
- erotoman, *lm. -ni, m., med.* еротоман.
- erotomania *ż., med.* еротоманія.
- erotomanka *ż., med.* еротоманка.
- erotycznie еротично.
- erotyczny еротичний.
- erotyk *m., poetyc.* еротика.
- erotyzm, *-mu, m.* еротизм, -му.
- erozja *ż., geol., med.* ерозія.
- erozyjny *geol., med.* ерозивний.
- errata *ż., druk.* 1) список друкарських помилък; 2) друкарські помилкі (*rod.* помилък).
- eratyczny *geol.* ератичний.
- erudycja *ż.* ерудіція.
- erudycyjnie з великою ерудіцією.
- erudycyjny повний ерудіції, ерудирований.
- erudyta, *lm. -ci, m. div.* ерудита.
- erudyta, *-ty, lm. -ci, m.* ерудит.
- erudytka *ż.* ерудітка.
- erupcja *ż., geol.* вібух, -ху.
- erugować, *-guje, -gujesz, -gował niedok. i dok., książ.* споруджати, споруджувати, -джу, -джуеш,

- спорудити, -руджү, -рудійш;
(установу) засновувати, -вую,
-внеш, заснувати, -ную, -нуеш,
закладати, закласти, -кладү,
-кладеш.
- erynie, -niі, *blr.*, *ż.*, *mit.*, *przen.*
ерїніі, -ній.
- erystyka *ż.*, *spec.* ерїстика.
- Erywań *m.* Єреван.
- erywański ереванський.
- er-zac, -cu, *lm.* -се, *m.*, *pol.* замін-
ник, ерзац, -цу.
- es nieodm., *n.*, *muz.* мі бемоль.
- esaul, *lm.* -ловіе, *m.*, *hist.* оса-
вүл.
- eschatologia *ż.*, *rel.* есхатологія.
- esdeczka *ż.*, *polit.* есдечка (соціал-
демократка).
- esdek, *lm.* -су, *m.*, *polit.* есдєк (со-
ціал-демократ).
- eseista, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *lit.* есеїст,
нарисовець, -вця.
- eseistka *ż.*, *lit.* есеїстка.
- eseistyczny *lit.*, *nauk.* нарисовий,
етюдний.
- esej, -ju, *lm.* -je, *m.*, *lit.*, *nauk.*
нарис, -су, начерк, -ку, етюд.
- esencja *ż.* есенція.
- esencjonalnie 1) змістовно; 2) стїс-
ло. *Por.* esencjonalny 3, 4.
- esencjonalny 1) поживний; ро-
ка г т ~ поживна їжа; 2) пе-
рен. істотний; (що стосується
суті — ще) суттєвий, присутній;
3) (багатий змістом) змістовний;
п о в а ~ на змістовна промова;
4) (про стиль) стїслий.
- eser, *lm.* -rzy, *m.*, *polit.* есер, -ра
(соціаліст-революціонер).
- eserka *ż.*, *polit.* есерка (соціаліст-
ка-революціонерка).
- eserowiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.* див.
eser.
- eserowski *polit.* есерівський.
- eserowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.*, *po-
gardl.* есєсівець, -вця.
- eserowski *pogardl.* есєсівський.
- eskadra *ż.*, *wojs.* 1) мор. ескадра;
2) ав. ескадрїля; ~ бом-
бово́в ескадрїля бомбар-
дувальників; ~ lotnicza по-
вітряна ескадрїля; ~ т у-
śliwska ескадрїля винищу-
- вачів; ~ p i s z c z y c i e l s k a
бомбардувальна ескадрїля.
- eskadowy *mor.* ескадрений.
- eskalada *ż.*, *wojs. hist.* ескалада.
- eskalator *m.* ескалатор, -ра.
- eskapada *ż.*, *żart.* весєла подорож
а. прогулянка з пригодами.
- Eskimos, *lm.* -si, *m.* ескімос.
- Eskimoska *ż.* ескімоска.
- eskimoski ескімоський.
- eskont, -tu, *m.*, *fin.* дисконт, -ту.
- eskonto *n.*, *fin.* див. eskont.
- eskontować, -tuje, -tujesz, -tował
fin. дисконтувати, -түю, -түеш.
- eskorta *ż.*, *mor.*, *wojs.* ескорт, -ту.
- eskortować, -tuje, -tujesz, -tował,
mor., *wojs.* ескортувати, -түю,
-түеш.
- eskortowanie *n.*, *mor.*, *wojs.* ескор-
тування.
- eskortowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.*,
mor., *wojs.* сторожовє (вартовє)
судно; конвоєне судно.
- eskulap, *lm.* -powie, *m.*, *żart.* еску-
лап.
- esowaty (зігнутий у формі літери
S) гачкуватий.
- esownica *ż.*, *archit.* див. esownik.
- esownik *m.*, *archit.* (прикраса у
формі літери S) завіток (род.
завітка), завітущка.
- esówka *ż.*, *bud.* фламандська че-
репця.
- espada, -dy, *lm.* -dowie, *m.*, *spec.*
еспáда, матадор, -ра.
- espadrylle, -li, *blr.* полотняні че-
ревіки на плетєній підшві.
- espanioleta *ż.*, *bud.* шпінгалєт.
- esparceta *ż.*, *bot.* еспарцєт, -ту.
- esperancki есперантський.
- esperanto *n.* есперáнто (невідм.).
- esperantysta, -ty, *lm.* -ści, *m.* ес-
перантіст.
- esperantystka *ż.* есперантістка.
- esplanada *ż.*, *wojs i in.* еспланáда.
- essay *m.*, *lit.*, *nauk.* див. esej.
- essayista *m.*, *lit.* див. eseista.
- estakada *ż.* естáкада.
- estampa *ż.*, *szt.* естáмп.
- ester, -ru, *m.*, *chem.* естєр, -ру.
- esteta, -ty, *lm.* -ci, *m.* естєт.
- estetka *ż.* естєтка.
- estetycznie естєтїчно.

estetyczny естетичний.
estetyk, *lm.* -су, *m.* естетик.
estetyka *ż.* естетика.
estetyzm, -му, *m.* естетизм, -му.
estetyzować, -zuje, -zujesz, -zował
iron. естетствовать, -вую, -внеш.
estetyzujący iron. естетствующий.
estezjometr, -ru, *m.*, *psych.* есте-
 зіометр, -ра.
Estonia *ż.* Естонія.
Estonka *ż.* естонка.
Estończyk, *lm.* -су, *m.* естонець,
 -нца.
**Estońska Socjalistyczna Republika
 Rad** *ż.* Естонська Радянська
 Соціалістична Республіка.
estoński естонський.
estr, -ru, *m.*, *chem. div.* ester.
estrada *ż.*, *teatr.* естрада.
estradowy естрадний; *z e s p ó ł* ~
 естрадна бригада.
estragon, -nu, *m.*, *bot.* (*artemisia
 dracuncululus*) полінь астрагон.
estyma *ż.*, *przesł.* повага, пошана,
 шана.
estymator, *lm.* -rowie, *przesł.* ша-
 нівник, шанувальник.
estymować, -muję, -mujesz, -mował
przesł. поважати, шанувати,
 -нью, -нüş.
esy, -sów, *blp.* бтвори (прорізи)
 в скрипці у формі літери S.
esy-floresy, -sów, *blp.* (прикраси
 у формі літери S) завіткі (род.
 завітók), завітüşки, -шок.
eszelon, -nu, *m.*, *wojs.* ешелон, -ну.
eszelonować, -nuje, -nujesz, -nował
wojs. ешелонувати, -нью, -нüş;
 //~ się ешелонуватися.
eszelonowanie (się) n., *wojs.* еше-
 лонування.
et! *wkrz.* et!
etalon, -nu, *m.*, *fiz. i in.* еталон.
etamina *ż.*, *tkac.* етамін, -ну.
etaminowy tkac. етаміновий.
etan, -nu, *m.*, *chem.* етан, -ну.
etap, -ru, *m.* етап, -пу; *o d e s i a ć*
 kogo ~рем відправити когo
 етапом (по етапу).
etapowy етапний.
etat, -tu, *m.* 1) штат, -ту; ~ ро-
 коjowy штат мирного часу;
 ~woje п у штат воєнного ча-

су; 2) штатна посада, штат;
 być па ~cie мати штатну по-
 саду, бути штатним працівни-
 ком; *dostać się* па ~ бути
 зарахованим в штат; *sprać z*
 ~tu втратити штатну посаду;
zredukować ~tu скоротити
 штати; 3) видатковий кошторис,
 -су.
etatowy 1) штатний; 2) кошторис-
 ний. *Por. etat.*
etazyzacja *ż.* переведення когo на
 штатну посаду.
etazyzm, -му, *m.*, *ek.* 1) (*w kapita-
 listycznych krajach*) система дер-
 жавного управління господар-
 ськими і промисловими підпри-
 ємствами; 2) ставлення інтересів
 держави над усіе.
etażerka *ż.* етажерка.
etc. (*et cetera skr.* тощо, і такє
 інше, та інше.
eter, -ru, *m.* ефір, -ру; ~ *etylo-
 wy* етиловий ефір; ~ *metrylo-
 wy* метиловий ефір; $\diamond$ ~
naftowy газолін, -ну.
eternit, -tu, *m.*, *bud.* етерніт, -ту.
eteromania *ż.*, *med.* ефіроманія.
eterowy chem. ефірний.
eterycznie ефірно.
eteryczność *ż.* ефірність, -ності.
eteryczny ефірний.
eteryfikacja *ż.*, *chem.* етерифікація,
 творення ефіру.
eteryzacja *ż.*, *med.* етеризація, ете-
 ризування.
eteryzować, -zuje, -zujesz, -zował
med. етеризувати, -зую, -зüş.
etiologia *ż.*, *med.* етіологія.
etiologiczny med. етіологічний.
Etiop, *lm.* -pi, *m.* ефіоп.
Etiopia *ż.* Ефіопія.
Etiopka *ż.* ефіопка.
etiopski ефіопський.
etiuda *ż.* етюд.
Etna *ż.* Етна.
etniczny nauk. етнічний.
etnofagia *ż.* *div.* антропофagia.
etnofobia *ż.* *div.* кsenofobia.
etnagonia *ż.* етногенез, -зу.
etnograf, *lm.* -fowie, *m.* етнограф.
etnografia *ż.* етнографія.
etnograficzny етнографічний.

- etnolog**, *lm.* -gowie *a.* -dzy, *m.* етнолог.
etnologia *ż.* етнологія.
etnologiczny етнологічний.
etola *ż.* довгий і широкий хутряний комір, -ра.
Etruria *ż., hist.* Етрурія.
etui nieodm., n. футляр, -ра.
etycznie етично.
etyczność *ż.* етичність, -ності.
etyczny етичний.
etyka *ż.* етика.
etykieta *ż.* 1) етикет, -ту; *stosować się do ~tu* додержуватися етикету; *uschubić przeciwko ~cie* порушити правила етикету; 2) етикетка, ярлицьок, -чка.
etykietalnie згідно з правилами етикету, церемоніально.
etykietalny згідний з правилами етикету, церемоніальний.
etykieta *ż.* етикетка, ярлицьок, -чка.
etykietować, -tuje, -tujesz, -tował spec. наклеювати етикетки (ярлицькі).
etykietowanie *n., spec.* етикетаж, -жу.
etyl, -lu, m., chem. етил, -лу.
etylen, -nu, m., chem. етилен, -ну.
etylowy chem. етиловий.
etymolog, lm. -gowie, *m., lingw.* етимолог.
etymologia *ż., lingw.* етимологія.
etymologicznie lingw. етимологічно.
etymologiczny lingw. етимологічний.
etymologista, -ty, lm. -ści, *m., lingw.* див. **etymolog**.
etymologizować, -zuję, -zujesz, -zował lingw. етимологізувати, -зую, -зуюш.
eucharystia *ż., rel.* евхаристія.
eudemonistyczny fil. евдемоністичний.
eudemonizm, -mu, m., fil. евдемонізм, -му.
eudiometr, -ru, m., fiz. евдіометр, -ра.
eufemiczny lingw. евфемістичний.
eufemistycznie lingw. евфемістично.
eufemistyczny див. **eufemiczny**.
eufemizm, -mu, m., lingw. евфемізм, -му.
eufonia *ż.* евфонія.
eufonicznie евфонічно.
eufoniczny евфонічний.
euforbia *ż., bot. (euphorbia)* молочай, -чаю.
euforia *ż., med.* евфорія.
eugenetyka *ż., biol. див.* **eugenika**.
Eugenia Євгенія; (*укр. розм.—ще*) Івга.
eugeniczny biol. евгенічний.
eugenika *ż., biol.* евгеніка.
Eugeniusz Євген.
euhemeryzm, -mu, m., fil. евгемеризм, -му.
eukaliptus m., bot. евкаліпт.
eukaliptusowy bot. евкаліптовий.
eunuch, lm. -chowie, *m.* євнух.
eureka! wkrz. єврика.
Europa *ż.* Європа.
europelzm, -mu, m. див. **europeljskość**.
europelzować, -zuję, -zujesz, -zował европеїзувати, -зую, -зуюш; *//~ się* европеїзуватися.
Europejczyk, lm. -cy, *m.* европеець, -пеець.
Europejka *ż.* европеека.
europeljski европееський.
europeljskość *ż.* 1) европееська цивілізація; 2) европееський характер чого.
eurytmia *ż., muz. i in.* евритмія.
Eustachiusz Євстахій; (*укр.—ще*) Остап.
Ewa *ż.* Єва.
ewakuacja *ż.* евакуація.
ewakuacyjny евакуаційний.
ewakuować, -kuuje, -kuujesz, -kuował евакуювати, -куюю, -куюеш.
ewakuowanie *n.* евакуювання.
ewakuowany евакуйований.
ewaluacja *ż., spec.* евальвація, оцінка.
ewaluować, -luuje, -luujesz, -luował spec. оцінювати, -нюю, -нююш.
ewangelia *ż.* євангеліє.
ewangelicki rel. євангелічний.
ewangeliczka *ż., rel.* євангелічка.
ewangeliczny rel. євангеліський.
ewangelik, lm. -cy, *m., rel.* євангелік.
ewangelista, -ty, lm. -ści, *m., rel.* євангеліст.

ewaporacja *ż.*, *chem.* евапорація, випарювання.
ewaporometr, -ru, *m.*, *chem.* евапорометр, -ра, евапоратор.
ewazja *ż.*, *przest.* утєча.
ewekcja *ż.*, *astr.* евєкція.
ewentualnie евентуально, можливо.
ewentualność *ż.* евентуальність, -ності, можливість, -вості.
ewentalny евентуальний, можли-вий.
ewidencja *ż.* облік, -ку; ~ *gospodarstwa państwowego* народногосподарський облік; *przewadzić* (z argowadzić) ~je провадити (запровадити) облік; *ująć w* ~je охопити обліком.
ewidencyjny обліковий; *dane* ~ne облікові дані, -них.
ewidentny *książ.* очевидний.
ewikcja *ż.*, *praw.* порука, запорука, гарантія.
ewikjonować, -nuje, -nujesz, -nował (co) *praw.* ручитися, -чўся, -чишся, ручатися (за що), гарантувати, -тїю, -тїєш (що).
ewikcyjny *praw.* 1) (що стосується гарантії) гарантійний; 2) (забезпечений гарантією) гарантований.

ewiktor, *lm.* -rowie, *m.*, *praw.* поручник, поручитель, гарант.
ewokacja *ż.*, *praw. hist.* віклик до суду.
ewolucja *ż.* еволюція; (*військ.* — *ще*) манєври, -рів, манєврування; *мор.* ~je *morskie* манєври військово-морського флоту; $\diamond$ *ав.* ~je *lotnicze* фігури вищого пілотажу.
ewolucjonista, -ty, *lm.* -ści, *m.* еволюціоніст.
ewolucjonistka *ż.* еволюціоністка.
ewolucjonistyczny еволюціоністичний.
ewolucjonizm, -mu, *m.* еволюціонізм, -му.
ewolucyjny еволюційний.
ewoluta *ż.*, *mat.* еволюта.
ewolwenta *ż.*, *mat.* евольвєнта.
exequator *nieodm.*, *m.*, *dyplom.* екзекватūra.
ex offo *przst.* офіціально.
expose *nieodm.*, *n.*, *spec.* експозє (*невідм.*).
ezorowy: *język* ~ езопівська мова.
ezoteryczny *spec.* езотерічний.
eżektor *m.*, *tech.* ежєктор, -ра.

F

f *muz.* фа.
Fabian Фабіан.
Fabiusz Фабій.
Fabrycjusz Фабрі[і]цій.
fabryczka *ż.*, *zdr.* невеличка фабрика.
fabrycznie фабричним способом.
fabryczno-zakładowy фабрично-заводський.
fabryczny 1) фабричний; *przemysł* ~ny фабрична промисловість, -вості; *sygnał* ~na фабричний гудок, -дкá; ~na *marka* фабрична мάρка; 2) заводський; *komitet* ~ заводський комітет, -ту; 3) *перен.* промисловий, фабричний; *miasto*

~ne промислове (фабричне) місто; *ośrodek* ~ промисловий (фабричний) центр, -ра.
Por. **fabryka**.
fabryka *ż.* 1) фабрика; ~ *wyrobów cukierniczych* кондитерська фабрика, кондфабрика; 2) (*велика*) завод, -ду; ~ *przrzędów elektrycznych* завод електроапаратури; ~ *maszyn rolniczych* завод сільськогосподарських машин; ~ *samochodów* автомобільний завод, автозавод; ~ *sukna* суконний завод.
fabrykacja *ż.* фабрикація, виробництво, виготовляння, вироблю-

вання, виробляння; підробка, підробляння, підроблювання.

Пор. fabrykować.

fabrykancki фабрикантський.

fabrykant, *lm. -nci, m. фабрикант;* заводчик. *Пор. fabryka.*

fabrykantka ж. фабрикантка; заводчиця. *Пор. fabryka.*

fabrykat, *-tu, m. фабрикат, -ту.*

fabrykator, *lm. -rzy, m., iron. підроблювач.*

fabrykować, *-kuje, -kujesz, -kował* фабрикувати, *-кую, -куюш;* (*прям.—ще*) виготовляти, виготовлювати, *-люю, -люєш, виробляти; (перен. несхв.—ще) підробляти, підроблювати, -люю, -люєш;* ~ *dokumentu* фабрикувати (підробляти, підроблювати) документи; *перен. ~ powi* у фабрикувати чуткі (поголосоки).

fabrykowanie *n.* фабрикування; виробляння, виготовляння, виготовлювання; підробляння, підроблювання, підробка. *Пор. fabrykować.*

fabularny фабулярний; $\diamond$ *film* ~ художній фільм, *-му.*

fabulista, *-ty, lm. -ści, m. 1) байкар, -ря; 2) перен. плетун, -на.*

fabulistyka ж. байкарство.

fabała ж. 1) *lit.* ф́абула, сюжет, *-ту; 2) перен. плітка, пльотка, сплітка, спльотка.*

facescja ж., *lit., hist.* фа́ція.

facescjonista, *-ty, lm. -ści, m. 1) розповідач фа́цій; 2) перен. жарти́вник, -ка; жарту́н, -на (рідше).*

facescjonistyczny *lit.* в жанрі фа́ції.

facet, *lm. -ci, m., pot. 1) піжон, фронт; 2) (несхв.—про незнайомого) індивідуум, індивід, тип, суб'єкт.*

facetować, *-tuje, -tujesz, -tował* 1) (*про ювелірську роботу*) гранувати, *-ную, -нуюш, граніти;* 2) *розм. фронтіти, -нчу, -нтиш, фронтувати, -тую, -туюш.*

fach, *-chu, m.* спеціальність, *-ності, фах, -ху; mieć ~ w ręku* ма-

ти якусь спеціальність (якийсь фах).

fachowiec, *-wca, lm. -wcy, m.* спеціаліст, фахівець, *-вця.*

fachowo по-фаховому, як професіонал (фахівець), із знанням справи; $\diamond$ ~ *wykształcony* з професійною (фаховою) освітою.

fachowość ж. професійна (фахова) підготовка.

fachowy 1) професійний, фаховий; *wykształcenie* ~ *we* професійна (фахова) освіта; 2) (*досвідчений*) кваліфікований; *robotnik* ~ кваліфікований робітник, *-ка, спеціаліст, фахівець, -вця.*

facjata ж. 1) *archit.* фасадна мансардна стіна; 2) (*жале приміщення*) мансарда; 3) *перен. жарт.* фізіономія.

facjatka ж., *zdr. div. facjata.*

facsimile *nieodm., n. div. faksymile.*

faeton, *-nu, m.* фаєтон.

faetonik, *m., zdr.* невеличкий фаєтон, фаєтончик.

fafulski, *-kiego, lm. -scy, m., pot. div. fafuła.*

fafuła, *-ly, lm. -ty, m., pot. 1) розтеліпа, розтяпака, мамула, тухтій, -тія; 2) (той, що невиразно говорить) косноязычний, -ного, недорікуватий, -того, недоріка, недомова.*

fagas, *lm. -sy, m., pot. 1) шкіль. ябедник, фіскал; 2) зневажл. прислужник, підлабюзник, підліза, прихвостень, -тня.*

fagasostwo *n., pot. 1) ябедництво, фіскальство; 2) підлабюзництво. Пор. fagas.*

fagasować, *-suje, -sujesz, -sował szk. 1) ябедничати, фіскалити; 2) підлабюзнюватися, -нююся, -нююшся. Пор. fagas.*

fagocista, *-ty, lm. -ści, m., muz. фаготіст.*

fagocysta *m., muz. div. fagocista.*

fagocyt, *-tu, m., fizjol.* фагоцит.

fagocytoza ж., *fizjol.* фагоцитоз, *-зу.*

fagot, *-tu, m., muz. фагот.*

fagotowy *miz.* фаготний.
 fagotysta *m., miz. див. fagocista.*
 faja *ż.* 1) велика люлька; 2) *перен. розм.* розтелєпа, розтяпака, мамула, тухтїй, -тїя.
 fajans, -su, *m.* фаянс, -су.
 fajanser, *lm.* -rzy *a.* -rowie, *m.* робітник на фабриці фаянсових виробів.
 fajans(j)ernia *ż.* фабрика фаянсових виробів.
 fajansowy фаянсовий.
 fajczanu люльковий; $\diamond$ *dym* ~ дим з люльки.
 fajczarnia *ż.* курільна кімната; курїлка (*розм.*).
 fajczarz, *lm.* -rze, *m.* люлєшник, завязтий курєць (курїй) люльки.
 fajczysko *n., zgr., rogardl.* люлька.
 fajeczka *ż., zdr., pieszcz.* люлечка.
 fajczkowaty *u* форми люлечки, люлькуватий.
 fajeczny *див. fajczanu.*
 fajerant, -tu, *m., pot.* кїнець робочого дня; шабаш (*розм.*); (*після роботи*) відпочїнок, -нку.
 fajerka *ż.* 1) тимчасова грўбка; 2) кружок (плитї); 3) (залїзна посудина, наповнена гарячим вугїллям) жаровня.
 fajerwerk, -ku, *m.* фейервєрк; *ruszczać* ~ki запалювати фейервєрки.
 fajerwerkerz, *lm.* -rze, *m., spec.* піротєхник.
 fajerwerkowy фейервєрковий, фейервєрочний.
 fajf, -tu, *m., pot. див. fajfoklok.*
 fajfoklok, -ku, *m.* (чаювання) чашка чаю.
 fajka *ż.* 1) люлька; *ralić* ~ке курїти (палїти) люльку; 2) *бот. (aristolochia)* хвилівник, -ка, кїрказан, -ну; 3) *шкїл.* двїйка; 4) (*позначка*) птїчка.
 fajkarnia *ż.* 1) фабрика люльок; 2) крамниця з люльками; 3) *див. fajczarnia.*
 fajkarz, *lm.* -rze, *m.* 1) люльковий майстер, -тра; 2) продавєць люльок; 3) *див. fajczarz.*
 fajkowy люльковий; *tytoń* ~ люльковий тютїн, -нї.

fajny *posp.* 1) хоробїий, гърний; 2) (*про вигляд*) красївий, гърний.
 fajrant *m., pot. див. fajerant.*
 fajtl (*про швидкий біг*) фїты шмиг! шусты!
 fajtać, fajtnać, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) махати, махнути; (*хвостом — ще*) вилїяти, вильнути; (*недокон. — ще*) крутїти (кручу, крутїти), вертїти (верчу, вєртиш); 2) (*лише докон.*) *перен.* перекинутися, перевернути, -нуся, -нешся; ~nać *do go-wu* перекинутися (перевернути) в рїв.
 fajtlara, -ru, *lm.* -ru, *m., żart.* 1) кривоногий, -гого, клишоногий, клішовий; 2) (*про вдачу*) тухтїй, -тїя, макуха, мамалїга, шляпа, недотєпа.
 fajtnać *див. fajtać.*
 fakcik *m., zdr.* фактик.
 fakcja *ż. przest.* 1) політичне угруповання; 2) *перен.* змова, згівір, -вору.
 fakcjonista, -ty, *lm.* -ści, *m.* 1) засновник факції; 2) *перен.* підбурювач, підбурник, підмівник.
 fakir, *lm.* -rzy, *m.* факїр, -ра.
 faksy, -sów, *blp., pot.* кривляння.
 faksymil, -lu, *m. див. faksymile.*
 faksymile, *lp. nieodm., lm.* -lia, -liów, *n.* факсіміле (*невідм.*).
 faksymilować, -luje, -lujesz, -lował робїти факсіміле.
 fakt, -tu, *m.* факт, -ту; *dowodzić czegoś* ~tami доводити що з фактами в руках; *goly* ~гільй факт; ~tem jest, że... факт, що...; *o tym świadczą* ~tu про те свїдчать (говорять) факти; *oriegać się na* ~tach спиратися на факти; *przez sam* ~ завдякі самому факту; *przytoczyć* ~ навести факт; *stwierdzić (skonestatować)* ~ установїти (констатувати) факт; *uznać* ~ *spełniony (dokonany)* визнати доконаний факт; *zaszedł* ~ стався (трїпився) факт.

faktor I, *lm.* -rzy, *m.* 1) торг. уповноважений, -ного, агент; 2) (дрібний посередник) фактор, -ра (*заст.*); (торг.—це) комісіонер.
faktor II, *lm.* -гу, *m.*, *mat. i in. див.* czynnik.
faktoria *ż.*, *handl.* факторія.
faktorka *ż.* факторка (*заст.*), посередниця; комісіонерка. *Пор.* faktor I, 2.
faktorne, -nego, *n.* куртаж, -жү, комісійна винагорода, комісійні, -них.
faktorować, -ruje, -rujesz, -rował 1) займатися посередництвом; 2) (za kims) *перен.* розм. заступатися (за кого), оступатися (за кого і за ким); бути адвокатом (чим).
faktorski 1) агентський; 2) факторський. *Пор.* faktor I.
faktorstwo *n.* факторство, посередництво.
faktotum nieodm., *n.*, *przest.* фактотум; права рука (чия) (*перен.*).
faktura *ż.*, *handl.*, *lit.*, *muz.* фактура; (торг.—це) накладна, -ної; wystawić ~ге виписати фактуру (накладну); $\diamond$ księga ~tur фактурна книга.
fakturować, -ruje, -rujesz, -rował *handl.* писати (складати, виписувати) фактуру (накладну).
fakturowy *handl.* фактурний.
fakturzysta, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *handl.* фактуріст.
fakturzystka *ż.*, *handl.* фактурістка.
faktycznie фактично.
faktyczny фактичний; materiał ~ фактичний матеріал, -лу; фактаж, -жү (*розм.*); ~ stan gzeszy фактичний стан речей (справ); $\diamond$ військ. stan ~пу наявний кількісний склад, -ду.
fakultatywnie факультативно.
fakultatywność *ż.* факультативність, -ності.
fakultatywny факультативний.
fakultet, -tu, *m.* факультет, -ту; ~ robotniczy робітничий факультет (робфак, -ку, робітфак).

fakultetowy факультетський.
fala *ż.* хвиля; *військ.* ~ balistyczna балістична хвиля; *фіз.* ~ dźwiękowa звукова хвиля; *radio.* ~ gasząca затухаюча хвиля; *військ.* ~ gazowa газова хвиля; *radio.* krótką ~ коротка хвиля; *перен.* ~ ludu хвиля народу; ~le morskie морські хвилі (*род.* хвиль); ~ radiowa радіохвиля; *radio.* ~ wywoławsza (*zasadnicza*) позивна хвиля; $\diamond$ płynąć z ~lą плисти за течією (за водою).
falanga *ż.*, *wojs.*, *hist. i in.* фаланга.
falanster, -ru, *m.*, *hist.* фаланстер, -ру.
falbana *ż.* обórка; фалбала (*заст.*).
falbaniasty 1) у вигляді обórки; 2) з обórками, обórчастий.
falbanka *ż.*, *zdr.* обórочка.
falbanowaty *див.* falbaniasty.
falc m., *tech.*, *druk.* *див.* felc.
falcegi, -gów, *blp.*, *tech.* кліщі для фальцювання, загінальні кліщі, -щів.
falcmaszyna *ż.*, *druk.* фальцювальна машина, фальцапарат.
falcować *tech.* *див.* felcować.
falcówka *ż.*, *druk.* *див.* falcmaszyna.
falisto хвилясто.
falistość *ż.* хвилястість, -тості.
falisty 1) хвилястий; włosy ~te хвилясте волосся; 2) *перен.* горбкуватий, пагористий; okolica ~ta горбкувата (пагориста) місцевість, -вості.
falka *ż.*, *zdr.* хвилька.
falkonet, -tu, *m.*, *hist.* *wojs.* фальконет.
falochron, -nu, *m.*, *mor.* хвилеріз, хвилелом.
falomierz, *lm.* -rze, *m.*, *rad.* хвилемір, -ра.
falować, -luje, -lujesz, -lował 1) хвилювати, -люю, -люєш; wiatr ~wał z boże вітер хвилював хліба; 2) хвилюватися; z boże ~wało od wiatru хліба хвилювалися від вітру; // ~ się хви-

- люватися, -лююся, -любешся; (*про груди — ще*) зніматися.
- falowanie** *n.* хвилювання; // ~ się хвилювання; здмання. *Пор.* **falować się.**
- falowaty** *див.* **falisty.**
- falowy** хвильовий; *guch* ~ хвильовий рух, -ху.
- falset, -tu, m., muz.** фальцет, -ту, фістула.
- falsetowy** фальцетний, фістульний.
- falsyfikacja** *ж.* фальсифікація, підроблювання.
- falsyfiakat, -tu, m.** фальсифікат, -ту, підробка; фальшивка (*розм.*).
- falsyfikátor, im. -rzy, m.** фальсифікатор, -ра, підроблювач.
- falsyfikatorski** фальсифікаторський.
- falsyfikować, -kuje, -kujesz, -kował** фальсифікувати, -кую, -куюш (*недокон.*), підроблювати, -люю, -люеш.
- faluna** *ж., geol.* раковистий вапняк, -кү.
- fał, -lu, m., tor.** фал.
- fałd, -du, m. див.** **fałda.**
- fałda** *ж.* 1) складка; (*на одягу — ще*) зборка; (*на обличчі — ще*) зморшка; 2) *анат., геол.* складка, збртка; $\diamond$ *przysięść ~ dów* засісти за роботу.
- fałdeczka** *ж., zdr., pieszcz.* складочка; зборочка; зморщечка. *Пор.* **fałda** 1.
- fałdka** *ж., zdr. див.* **fałdeczka.**
- fałdować, -duje, -dujesz, -dował** робити (складати) складки (зборки, збори); // ~ się лягати складками.
- fałdowany** *див.* **fałdzisty.**
- fałdzik, -ka a. -ku, m., zdr.** складочка, зборочка.
- fałdzisty** збористий, складчастий.
- fałsz, -szu, m.** фальш, -ші (*ж. р.*) *i* -шу (*ч. р.*); $\diamond$ *zadac komu* ~ викрити (виявити) чию брехню, піймати кого на брехні.
- fałszerka** *ж.* 1) фальсифікаторка; підроблювачка; *пор.* **falszować** 1; 2) *розм. див.* **falszerstwo.**
- falszerski** фальсифікаторський.
- falszerstwo** *n.* фальсифікація; підроблення, підробка; *недокон.* підробляння, підроблювання. *Пор.* **falszować** 1.
- falszerz, im. -rze, m.** фальсифікатор, -ра; підроблювач; $\diamond$ ~ *pieniędzy* фальшивомонетчик. *Пор.* **falszować.**
- falszować, -szuje, -szujesz, -szował** 1) фальсифікувати, -кую, -куюш; (*підпис — звичайно*) підробляти, підроблювати, -люю, -люеш; 2) *муз.* фальшивити, -влю, -виш.
- falszowanie** *n.* 1) фальсифікування; підробляння, підроблювання; 2) фальш, -ші. *Пор.* **falszować.**
- falszowany** фальсифікований; *wi* по ~ *ne* фальсифіковане вино; підроблений; *podpis* ~ підроблений підпис, -су. *Пор.* **fałszować** 1.
- falszywie** 1) фальшиво; 2) помилково, хйбно. *Пор.* **falszywy.**
- falszywiec, -wca, im. -wcy, m., pot.** фальшыва людина, лицемір, -ра.
- falszywość** *ж.* 1) фальшивість, -вості, лицемірство; 2) помилковість, хйбність, -ності. *Пор.* **fałszywy.**
- falszywo** *див.* **falszywie.**
- falszywy** 1) фальшивий; (*про людину — ще*) лицемірний; *перен.* ~ *blask* фальшивий блиск, -ку; *перен.* ~ *człowiek* фальшыва (лицемірна) людина; ~ *pieniędz* фальшыва монета; *муз.* ~ *ton* фальшивий тон, -ну; *перен.* ~ *wiadomość* фальшыва чутка; *перен.* ~ *wstyd* фальшивий сором, -му; 2) (*перен. — неправильний*) помилковий, хйбний; ~ *sąd* помилкове (хйбне) судження; $\diamond$ ~ *pauka* лженаука, псевдонаука; ~ *świadek* лжесвідок, -дка.
- fama** *ж.* чутка, поголоска, поголос, -су; *stugębna* ~ стоголоса чутка, стоуста поголоска; ~ *piesie (głosi)* іде чутка (поголоска, поголос), іде слава, що...
- familia** *ж.* родина, сім'я; (*дальша*) рідня.
- familiant, im. -nci, m. 1)** *розм.* ро-

- дич; 2) *іст.* нащадок знатного роду, родовита людина.
- familiantka** *ж.* 1) рідичка; 2) жіночий нащадок знатного роду, родовита особа. *Пор.* **familiant.**
- familiarnie** фамільярно.
- familiarność** *ж.* фамільярність, -ності.
- familiarny** фамільярний.
- familiaryzować się, -zuje, -zujesz, -zował (z kim)** *пол. див.* **poufa-lic się.**
- familijka** *ж., iron., żart.* сім'яка.
- familijny** 1) родинний, сімейний; 2) (що передається спадково) фамільний.
- famulus, lm.** -*су, m., przest.* фамулус.
- fanaberia** *ж.* фанаберія.
- fanatyczka** *ж.* фанатичка.
- fanatycznie** фанатично.
- fanatyczność** *ж.* фанатичність, -ності.
- fanatyczny** фанатичний.
- fanatyk, lm.** -*су, m.* фанатик.
- fanatyzm, -mu, m.** фанатизм, -му.
- fanatyzować, -zuje, -zujesz, -zował** будити фанатизм (в ко́му), доводити до фанатизму (когó), робити фанатиком (когó).
- fanciarka** *ж.* лихварка.
- fancierstwo** *п.* лихварство.
- fanciarz, lm.** -*rze, m.* лихвар, -ря.
- fancik, -ku, m., zdr., pieszcz. (у *gpi*) невеличкий фант, фантик.**
- fandla** *ж., tech.* штукатурний ківш (род. ковша́).
- fanfara** *ж., muz.* фанфа́ра.
- fanfaron, lm.** -*пу, m., пол.* фанфарон.
- fanfaronada** *ж., пол.* фанфарона́да, фанфаронство.
- fanfaronować, -nuje, -nujesz, -nował** *пол.* фанфаронити.
- fanfaronstwo** *п., пол. див.* **fanfaronada.**
- fanfarzysta, -ty, lm.** -*ści, m., muz.* фанфарист.
- fant, -tu, m.** 1) річ, да́на в застáву; 2) (у *gpi*) фант; $\diamond$ *со з тым* ~*tem* згобі́є що мені з цим робіти.
- fantasmagoria** *ж.* фантасмагорія.
- fantasmagoryczny** фантасмагоричний.
- fantasta, -ty, lm.** -*ści, див.* **fantastyk.**
- fantastka** *ж.* фантазерка, мрійниця.
- fantastyczka** *ж. див.* **fantastka.**
- fantastycznie** фантастично.
- fantastyczność** *ж.* фантастичність, -ності.
- fantastyczny** фантастичний.
- fantastyk, lm.** -*су, m.* фанта́ст; (що вважає свої мрії дійсністю) фантазер, -ра, мрійник.
- fantastyka** *ж.* фантастика.
- fantazja** *ж.* 1) фанта́зія; *бу п на* ~ *буйна* (бага́та) фанта́зія; *ру сціć вод зе* ~ *її да́ти во́лю фанта́зії*; 2) *перен.* молодіцькість, -кості, молоді́цтво; (*про молодецький вигляд*) бравість, -вості; $\diamond$ *перен. розм.* *тгасіć* ~ *їє* здава́ти, -даю́, -дає́ш, занепада́ти.
- fantazjować, -juje, -jujesz, -jował** фантазува́ти, -зу́ю, -зу́єш, мрія́ти (мрію, мріє́ш), ма́рити.
- fantazm, -mu, m. див.** **fantazmat.**
- fantazmat, -tu, m.** примара, привид.
- fantazyjnie** вигадливо.
- fantazyjny** вигадливий; *ка ре лус з* ~ вигадливий капелю́шок, -шка.
- fantom, -mu, m.** фанто́м.
- fantować, -tuje, -tujesz, -tował** бра́ти ре́чі в застáву; // ~ *сіє* віддава́ти в застáву, заставля́ти.
- fantowy** 1) заставний; 2) фанто́вний; $\diamond$ *loteria* ~ *wa* гра в фан́ти. *Пор.* **fant.**
- fanza** *ж.* фанза.
- fara** *ж., kośc.* 1) парафіяльний ко́сьто́л, -лу; 2) помешкання парафіяльного священика; $\diamond$ *перен.* *с h u d a* ~ зли́дні, -нів.
- farad** *м., el.* фара́д, фара́да.
- faradyzacja** *ж., med.* фарадиза́ція.
- faradyzować, -zuje, -zujesz, -zował** *med.* лікува́ти фарадиза́цією, фарадизува́ти, -зу́ю, -зу́єш.
- faramuszka** *ж., żart., przest* 1) дрібни́ця, дрібни́чка; 2) (*лише в мн.*) *жарт.* прі́мхи (род. прі́мх), хи-

- méri, -mér, вігадки, -док;
3) *заст. кул.* тетєря.
- farandola** *ж.* (*танець*) фарандола.
- faraon**, *lm.* -ni *a.* -nowie, *m., hist.* фараон.
- faraonowy** *hist.* фараонів, фараонський.
- farba** *ж.* 1) фярба; краса (рідше); 2) *перен.* бярва, колір, -льору; 3) *мисл.* кров тварин; $\diamond$ *перен.* ruścić ~bę розкрити свої карті.
- farbiarka** *ж., spec.* фарбувальниця, красильниця.
- farbiarnia** *ж.* фарбувальня, красильня.
- farbiarski** фарбувальний, красильний.
- farbiarstwo** *n.* 1) уміння фарбувати (красіти); 2) фарбувальна (красильна) справа.
- farbiarz**, *lm.* -rze, *m., spec.* фарбувальник, красильник.
- farbka** *ж.* сінька.
- farbkować**, -kuje, -kujesz, -kował синіти (підсінювати) білизну.
- farbkowy** бярви (кольору) сіньки.
- farbnik** *m., chem.* бярвник, -ка, краситель.
- farbowaskowanie** *n., wojs.* барвомаскування, камуфляж, -жу.
- farbować**, -buje, -bujesz, -bował 1) фарбувати, -бую, -буєш, красіти (красіть, красіш); ~ sukno фарбувати (красити) сукно; 2) (*бруднити фарбою*) красіти; białe sukno ~buje голубе сукно красіть; 3) *перен.* прикрашати; 4) *мисл.* мінятти кривавий слід; 5) (*мисл. — про дичину*) мінятти забарвлення.
- farbowanie** *n., tech.* фарбування, крашення, красіння.
- farbowany** 1) фарбований, крашений; 2) *перен.* фальшивий, лицемірний; słówka ~ne фальшиві (лицемірні) слова (*род. слів*); (*несправжній*) удаваний; wstyd ~ удаваний сором, -му; $\diamond$ lis ~ лицемір, -ра.
- farbownik** *m., bot.* 1) (*pulmonaria*) медунка; 2) (*isatis tinctoria*) вайда фарбовá.
- farbowy** фарбовий.
- farfura** *ж. див.* fajans.
- farfurka** *ж.* фаянсова посудина.
- farfurowy** *див.* fajansowy.
- farma** *ж.* фєрма; ~ drobiu птахофєрма.
- farmaceuta**, -ty, *lm.* -ci, *m.* фармацевт.
- farmaceutka** *ж.* (*про жінку*) фармацевт.
- farmaceutyczny** фармацевтичний.
- farmaceutyka** *ж.* фармацевтика.
- farmacja** *ж.* фармáція, фармацевтика.
- farmakognozja** *ж.* фармакогнозія.
- farmakolog**, *lm.* -logowie *a.* -lodzy, *m.* фармаколог.
- farmakologia** *ж.* фармакологія.
- farmakologiczny** фармакологічний.
- farmakopea** *ж.* фармакопєя.
- farmazon**, *lm.* -ni, *m., hist.* фармазон.
- farmazonka** *ж., hist.* фармазонка.
- farmazoński** *hist.* фармазонський.
- farmazonstwo** *n., hist.* фармазонство.
- farmer**, *lm.* -rzy, *m.* фєрмер, -ра.
- farmerski** фєрмерський.
- farmerstwo** *n.* фєрмерство.
- farmowy** фєрмовий, фєрмівський.
- farny kościół** парафіяльний.
- farsa** *ж.* 1) *театр.* фарс, -са; 2) *перен.* фарс, -су.
- farsowy** *teatr., przen.* фярсовий.
- farsz**, -szu, *m.* фарш, -шу, náчинка.
- farszerować** *див.* faszzerować.
- farszerowany** *див.* faszzerowany.
- farszować**, -szuje, -szujesz, -szował *див.* faszzerować.
- farszowanie** *n. див.* faszzerowanie.
- farszowany** *див.* faszzerowany.
- fartuch** *m.* фартух, -ха.
- fartuchowy** фартуховий.
- fartuszek**, -szka, *m., zdr.* фартушок, -шкá; $\diamond$ *жарт.* biegać z a ~szkiem бігати за жінками; *жарт.* trzymać się ~szka триматися за чий спідницю.
- fartuszkowy** фартуховий; $\diamond$ *перен. розм.* ~wa протєкція жіноча протєкція.
- farwater**, -tru, *m., tor.* фарватєр, -пу.

faryna *ж.* цукровий пісок (неочищений).

farys, *lm.* -si, *m.* арабський наїзник, фаріс.

faryzeizm, -mu, *m.* *див.* faryzeuszostwo.

faryzejski *hist., przep.* *див.* faryzeuszowski.

faryzeusz, *lm.* -sze, *m., hist., przep.* фарисей; (*перен.* — *це*) лицемір, -ра.

faryzeuszostwo *n.* фарисейство, лицемірство, лицемірність, -ності.

faryzeuszowski *hist., przep.* фарисейський; лицемірський. *Пор.* faryzeusz.

fasa *ж.* 1) діжка; (*велика* — *це*) кідіб, -доба; 2) дубільний чан (кідіб); 3) *перен.* товстун, -на, бочка.

fasada *ж.* фасад, -ду.

fascyka, -lu, *m.* пачка документів.

fascynacja *ж.* очарування.

fascynować, -nije, -nijesz, -nowa! зачаровувати, -вую, -вуеш, очаровувати.

fascynujący чарівний, чарівливий, чаруючий.

fasczka *ж., zdr.* діжечка.

faseta *ж.* 1) *archit.* карниз з прикрасами; 2) *druk.* фасет, фасетка; (*відшліфованого каменя* — *це*) грань, -ні.

facetować *spec.* *див.* facetować 1.

fasja *ж., ek.* декларація платника податків про доходи.

fasjonować, -nije, -nijesz, -nowa! *ek.* подавати декларацію про свої доходи.

faska *ж.* діжка, кадібець, -бця, прикадок, -дка.

faskowy 1) діжковий; 2) (*перен.* — *про масло*) несвіжий.

fasola *ж.* квасоля; ~ s z r a g a g o w a спаржова квасоля.

fasołka *ж.* 1) *kul.* гарнір а. страва з квасолі; 2) *зменш.* дрібна квасоля, квасолька.

fasolowy квасольовий, квасолевий, квасоляний.

fason, -nu, *m.* фасон, -ну; stracić ~ втратити фасон; $\diamond$ *перен.* przegrozić kogo na

s w ó j ~ накінути кому свої погляди; переробити когось по своєму (на свій лад).

fasonować, -nije, -nijesz, -nowa! надавати фасон (чому), фасонувати, -ную, -нуєш (що).

fasonówka *ж., tech.* фасонне залізо.

fasować, -suję, -sujesz, -sowa!

1) *торг.* фасувати, -сую, -суюш;

2) (*наповняти вантажем*) вантажити; ~ ł o d z i e z b o ż e m вантажити бажі зерном (хлібом); 3) одержувати по наряду; одержувати пайок; 4) (*затикати мохом*) конопатити, -пачу, -патиш.

fasowanie *n.* 1) фасівка, фасування; 2) вантаження; 3) одержування по наряду; одержування пайка; 4) конопачення. *Пор.* fasować.

fasowany 1) фасований; cukier

~ фасований цукор, -кру;

2) одержаний по наряду; одержаний у пайку, пайковий; *пор.*

fasować 1, 3; 3) *перен.* казенний

(*заст.*); m u n d i r ~ казенний

мундир, -ра.

fastryga *ж., kraw.* жива нитка.

fastrygować, -guje, -gujesz, -gowa!

kraw. метати, шити на живу

нитку.

fastrygowanie *n., kraw.* метання,

шиття на живу нитку.

fasulec, -lca, *lm.* -lce, *m., tech.*

трамбівка.

fasunek, -nku, *m., pot.* 1) одержан-

ня пайка; 2) *перен.* пайок (*род.*

пайка).

faszerować, -ruje, -rujesz, -rowa!

фарширувати, -рую, -руєш, на-

чинювати, -нюю, -нюєш.

faszerowanie *n.* фарширування, на-

чинювання, начинка.

faszerowany фарширований, начин-

ений.

faszerunek, -nku, *m., kul.* *див.*

fasz.

faszyna *ж., tech.* фашіна; ~ m i o t -

l a s t a однокомельна фашіна;

~ p u ł a r o w a стельова фа-

шіна.

faszynować, -nije, -nijesz, -nowa!

tech. укріплювати (кріпити) фашинами.
faszynowy фаши́нний.
faszysta, -ty, *lm.* -ści, *m.* фаши́ст.
faszystka *ż.* фаши́стка.
faszystowski фаши́стський.
faszycacja *ż.* фашиза́ція.
faszyzm, -mu, *m.* фаши́зм, -му.
faszyzować, -zuję, -zujesz, -zował фашизува́ти, -зую, -зуюш.
fatalista, -ty, *lm.* -ści, *m.* фаталі́ст.
fatalistka *ż.* фаталі́стка.
fatalistycznie фаталі́стично.
fatalistyczny 1) фаталі́стичний; 2) *див.* fatalny.
fatalizm, -mu, *m.* фаталі́зм, -му.
fatalnie фата́льно; *okoliczności* złożyły się ~ обста́вини скла́лися фата́льно; $\diamond$ ~ się czuć препого́нати себе почувáти; ~ się omylić стра́шенно поми́литися, -лю́ся, -лишся; ~ (się) skończyć трагі́чно скінчи́ти(ся); z tego do-wać się ~ стра́шенно стоми́тися, -млю́ся, -мишся.
fatalność *ż.* 1) фата́льність, -ності; 2) збіг невда́ч (нешча́сть).
fatalny 1) фата́льний; (*що має погані наслідки — звичайно*) згубний; ~ne skutki згубні наслідки, -ків; 2) *перен.* пога́ний; ~na pogoda пога́на пого́да; 3) (*перен. — про помилки*) дуже гру́бий.
fatalach *m.* 1) ганчі́рка; 2) (*лише в мн.*) (*перен. зневажл. — про наряди*) ганчі́р'я.
fatalaszek, -szka, *m., zdr.* *див.* fatalach.
fatamorgana *ż.* фата-морга́на.
fatum *lp. nieodm., lm.* -ta, -tów, *n.* фату́м, -му.
fatyga *ż.* 1) сто́мленість, -ності; 2) (*старання*) зуси́лля, -си́ль; nie żalować ~gi не жалі́ти (не шкодува́ти) зуси́ль; $\diamond$ dać komu z a ~ge да́ти ко́му за по́слугу (за тру́ді); z a dać sobie ~ge потруди́тися, -джу́ся, -дишся, потурбува́тися, -бу́юся, -бу́єшся.
fatygować, -guje, -gujesz, -gował

1) сто́млювати, -люю, -люєш, стоми́ти, -млю, -миш, вто́млювати, втоми́ти; 2) завдава́ти кло́поту ко́му, труди́ти, -джу́, -диш, утрудня́ти (ко́го); (*непоко́їти — ще*) турбува́ти, -бу́ю, -бу́єш; przegasać, że was ~wałem проба́чте, що турбува́в вас; // ~ się 1) *прям.* сто́млюватися, вто́млюватися, змору́ватися, -рюю́ся, -рює́шся; 2) *перен.* турбува́тися, турбува́ти себе; nie warto się ~ не ва́рто турбува́тися (турбува́ти себе).
fatygowanie *n.* 1) сто́млювання, вто́млювання; 2) завдава́ння кло́поту ко́му, турбува́ння ко́го; *Пор.* fatygować.
faun, *lm.* -ny, *m.* 1) міф. фави; 2) *перен.* сати́р, -ра.
fauna *ż., zool.* фа́уна.
fawor, -ru, *m., przest., żart.* фаво́р, -ру; być w ~rze (u kogo) бу́ти у фаво́рі (в ко́го).
faworek, -rka, *m., kul.* вергу́н, -на, хрущ, -ща́.
faworycki, -ków, *blp., zdr.* ба́чки, -ків.
faworyt, *lm.* -ci, *m.* фаво́рйт.
faworyta *ż.* *див.* faworytka.
faworytek, -tka, *lm.* -tki, *m., zdr.* *див.* faworyt.
faworytka *ż.* фаво́рйтка.
faworytny przest. фаво́рйтний.
faworyty, -tów, *blp.* ба́ки, -ків, ба-кенба́рди, -дів; бу́рці, -ців (*заст.*).
faworyzacja *ż.* 1) фаво́рити́зм, -му; 2) (*дія*) фаво́риза́ція, фаво́ризува́ння, сприя́ння, протегува́ння.
faworyzować, -zuję, -zujesz, -zował фаво́ризува́ти, -зую́, -зую́ш, сприя́ти, протегува́ти, -гую́, -гую́ш.
faworyzowanie *n.* фаво́ризува́ння, фаво́риза́ція, сприя́ння, протегува́ння.
faza *ż.* 1) фа́за; (*про стадію — ще*) фа́зис, -су; *астр.* ~ księ-życia фа́за місяця; 2) поліѓр. фасе́т.
fazometr, -ru, *m., el., tech.* фазо́метр, -ра.

- fazomierz**, *lm.* -rze, *m., el., tech.* див. **fazometr**.
fazować, -zuje, -zujesz, -zował *poligr.* робіти фасети.
fazowy *el., tech.* фазовий, фазний.
fazówka *ż., el., tech.* фазова (фазна) лампа.
fařel, -fla, *lm.* -fle, -fli *a.* -flów, *m., pot.* 1) сопляк, -ка, сопля; 2) (з носа) сопли (род. сопель), шмарклі, -лів (лише в мн.).
fel *wkrz.* fe! пxel
feblik *m., pot.* уподобання, слабість, -бості (до кого, до чого).
febra *ż.* 1) *med.* (*febris*) гарячка; (*розм.—ще*) лихоманка, трясця; 2) (*розм.—від страху, морозу*) дрож, -жу (*ч. р.*) і -жі (*ж. р.*), дрижакі, -ків, тремтіння; a *ż* go ~ *zatręsła* його аж дрож пройняв, його аж дрижакі напали.
febrowy гарячковий; *objaw* ~ гарячковий симптом; -му.
febryczny див. **febrowy**.
fechtmistrz *m.* див. **fechtmistrz**.
fechtmistrz, *lm.* -rze, *m.* фехтмейстер, -ра, учитель фехтування.
fechtmistrzostwo *n.* 1) професія фехтмейстера; 2) уміння фехтувати.
fechtmistrzowski фехтмейстерський.
fechtować (się), -tuje, -tujesz, -tował фехтувати, -тую, -туюш.
fechtowanie (się) *n.* фехтування.
fechtunek, -nku, *m.* фехтування.
fechtunkowy фехтувальний; *sala ~wa* фехтувальний зал, -лу.
fechtu, -tów, *blp.* 1) фехтувальні прийоми, -мів; 2) місце фехтувальних змагань.
federacja *ż.* федерація.
federacyjny федеративний.
federalista, -ty, *lm.* -ści, *m.* федераліст.
federalistka *ż.* федералістка.
federalizacja *ż.* федералізація.
federalizm, -mu, *m.* федералізм, -му.
federalny федеральний.
federwajs, -su, *m., przest.* тальк, -ку.
feeria *ż.* феєрія.
feeryczny феєричний.
fekalia, -liów, *blp., fizjol.* фекалії, -лій.
fel, -lu, *blm., m., spec.* шкіра.
felc, -cu, *m., tech., poligr.* фальц.
felcegi *blp.* див. **falcegi**.
felcmaszyna *ż., druk.* див. **falcmaszyna**.
felcować, -cuje, -cujesz, -cował *tech.* фальцювати, -цюю, -цюеш.
felcowy *tech.* фальцювальний.
felczer, *lm.* -rzy, *m.* фельдшер, -ра; фёршал (*розм.*).
felczerka *ż.* 1) фельдшеріця; фёршалка; *por.* **felczer**; 2) дружина фельдшера.
felczerować, -tuje, -tujesz, -tował працювати фельдшером *a.* фельдшеріцею; фёршалувати, -люю, -луйш. *Por.* **felczer**.
felczerski фельдшерський.
felczerstwo *n.* професія фельдшера *a.* фельдшеріці; фёршалування. *Por.* **felczer**.
feldfebel, -bla, *lm.* -blowie, *m., wojs. przedrew.* фельдфёбель.
feldfeblowski *wojs. przedrew.* фельдфёбельський.
feldmarszałek, -lka, *lm.* -łkowie, *m., wojs. przedrew.* фельдмаршал.
feldmarszałkostwo *n.* 1) *розм.* фельдмаршальський чин, -ну; 2) зб. фельдмаршал з дружиною.
feldmarszałkowski *wojs. przedrew.* фельдмаршальський.
feldszpat, -tu, *m., min.* фельдшпат, -ту, польовий шпат.
feler, -gu, *m., żart.* 1) помилка; 2) *перек.* вада, гандж, -джі, дефэкт, -ту.
Felicja Феліція.
Felicjan Феліціан.
felieton, -nu, *m.* фейлетон.
felietonik, -ku, *m., zdr.* фейлетончик.
felietonista, -ty, *lm.* -ści, *m.* фейлетоніст.
felietonistka *ż.* фейлетоністка.

- felietonistycznie** по-фейлетонному.
felietonistyczny *div.* феліетонowy.
felietonowo *div.* феліетонistycznie.
felietonowy феліетонний.
Feliks Фелікс.
fellach, *lm.* -chowie, *m.* фелáx.
felonia *ż.*, *praw. hist.* фелонія.
feluka *ż.*, *mor.* фелюга.
felzyt, -tu, *m.*, *min.* фельзіт, -ту.
feliczny таємний; *ist.* sąd ~ фема, таємний суд, -ду.
feminista, -ty, *lm.* -ści, *m.* фемініст.
feministka *ż.* феміністка.
feminizacja *ż.* 1) *biol.* фемінізація; 2) *перен.* кількісна перевага жінок.
feminizm, -mu, *m.* фемінізм, -му.
fen, -nu, *m.*, *meteor.* фен, -ну.
fenacetyna *ż.*, *farm.* фенацетін, -ну.
fenakistoskop, -ru, *m.*, *tech.* стробоскоп, фантаскоп.
Fenicja *ż.*, *hist.* Фінікія.
Fenicjanin, *lm.* -janie, -jan, *m.*, *hist.* фінікієць, -кійця, фінікіянин.
Fenicjanka *ż.*, *hist.* фінікіянка.
fenicki *hist.* фінікійський.
fenig *m.* пфеніг.
fenigowy 1) вартістю в один пфеніг; 2) малі грошові вартості, дешевенький, копійчаний; *wydatki* ~ *we* копійчані витрати, -трат.
feniks *m.*, *mit.*, *poet.* фенікс.
fenil, -lu, *m.*, *chem.* феніл, -лу.
fenol, -lu, *m.*, *chem.* фенол, -лу.
fenologia *ż.*, *biol.* фенологія.
fenolowy *chem.* феноловий.
fenomen, -nu, *m.* феномен.
fenomenalista, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *fil.* феноменаліст.
fenomenalistycznie *fil.* по-феноменалістськи.
fenomenalistyczny *fil.* феноменалістський.
fenomenalizm, -mu, *m.*, *fil.* феноменалізм, -му.
fenomenalnie *fil.*, *przen.* феноменально.
fenomenalność *ż.*, *fil.*, *przen.* феноменальність, -ності.
- fenomenalny** *fil.*, *przen.* феноменальний.
fenomenologia *ż.*, *fil.* феноменологія.
fenomenologiczny *fil.* феноменологічний.
fenowy: wiatr ~ *meteor.* фен, -ну.
feod, *m.*, *hist.* *div.* feud.
feodalizm *m.*, *hist.* *div.* feudalizm.
feodalny *hist.* *div.* feodalny.
feodal *m.*, *hist.* *div.* feodal.
feralny злополучний, фатальний.
ferbel, -bla, *lm.* -ble, *m.*, *karc.* рід азартної гри в карті.
Ferdynand Ферди[і]нанд.
ferzja *ż.*, *hist.* (одяг) фєрязь, -зі.
ferie, -rii, *blp.* канікули, -кул.
ferma *ż.* *div.* farma.
fermata *ż.*, *muz.* фермата.
ferment, -tu, *m.* 1) *xim.*, *biol.* фермент, -ту, бродило; 2) *перен.* заворушення; *siać* ~ викликати заворушення.
fermentacja *ż.* бродіння; (*xim.*, *biol.* — *це*) ферментація.
fermentacyjny *chem.* ферментативний, бродильний.
fermentomierz, *lm.* -rze, *m.*, *tech.* зимозиметр, -ра, ферментомір, -ра.
fermentować, -tuje, -tujesz, -tował 1) *xim.*, *biol.* ферментувати, -тую, -тujesz, бродити, -джу, -диш; (*розм.* — *це*) шумувати, -мью, -мьеш, гра́ти; 2) *перен.* бродити, шумувати, гра́ти; *Q* *utysły* ~ *tuja* в умах бродіння.
fermentowanie *n.* 1) ферментування, бродіння; шумування; 2) бродіння, шумування. *Por. fermentować.*
fermentownia *ż.* бродильня.
fermentowy ферментовий, бродильний.
fermer *m.* *div.* farmer.
fermoar *m.*, *spec.* *div.* fermuar.
fermowy *div.* farmowy.
fermuar, -ru, *m.*, *spec.* фермуа́р, -ра.
fernambuk, -ku, *m.*, *bot.* фернамбук.

- fernambukowy *bot.* фернамбúковий; drzewo ~we фернамбúкове дéрево.
- ferotypia *ż., fot.* феротипія.
- ferować: ~ w ułok *praw.* винóсити вірок, винести вірок.
- ferromangan, -nu, *m., chem.* фероманган, -ну.
- ferti *wkrz.* мах!
- fertać *pot.* (хвостом) виля́ти, крути́ти (кручу́, крути́ш); // ~ się верт́итися (верчу́ся, верти́шся), крути́тися.
- fertalski I *przym.* верткий, в'юнкий, вертлявий, вертливий, непосидючий.
- fertalski II, -kiego, *lm. -scy, m., żart.* непоси́да, непосидя́чка, дзига, крутько́, верту́н, -на́.
- fert-mert! *wkrz.* круть-верть!
- fertyczne жва́во; ме́тко, мото́рно, спр́итно. *Por.* fertyczny.
- fertyczność *ż.* жва́вість, -вості; ме́ткість, -кості, мото́рність, -ності, спр́итність. *Por.* fertyczny.
- fertyczny жва́вий; (*проворний*) меткий, мото́рний, спр́итний.
- ferwor, -gu, *m., pot.* азарт, -ту, за́пал, -лу; wra śc w ~ ввійти́ в азарт, розпалі́тися, -лю́ся, -ли́шся.
- feryjny канікуля́рний.
- fes *nieodm., n., muz.* фа бемоль.
- fest I *nieodm., przym., posp.* здо́ровий; (з фізичною силою — *це*) си́льний, дужий; ~ chłopcies здо́ровий (си́льний) хло́пець, -пця́.
- fest II *przysł., posp.* здо́рово; (*тривко*) ми́цно; крі́пко (*зридка*); dom z budowa n u ~ дім ми́цно (крі́пко) побудова́ний.
- festiwal, -lu, *lm. -le, m.* фести́валь, -лю́.
- festiwalowy фести́вальний.
- feston, -nu, *m.* фести́он.
- festyn, -nu, *m.* 1) наро́дне гуля́ння; 2) свята́кова забава.
- festynowy 1) який (шо) стосу́ється наро́дного гуля́ння; 2) свята́ковий, урочи́стий. *Por.* festyn.
- feta *ż., pot.* бѣнкѣт, -ту.
- fetor, -gu, *m.* сморі́д, -роду.
- fetować, -tuje, -tujesz, -tował (kogo) дава́ти бѣнкѣт в честь ко́го, прийма́ти (ко́го).
- fetysz, *lm. -sze, m.* фети́ш.
- fetyszysta, -ty, *lm. -ści, m.* фети́ши́ст.
- fetyszystka *ż.* фети́ши́стка.
- fetyszyzm, -mu, *m.* фети́ши́зм, -му.
- feud, -du, *m., hist.* феод, -ду.
- feudalizm, -mu, *m., hist.* феода́лізм, -му.
- feudalizować, -zuję, -zujesz, -zował *hist.* вво́дити феода́льний лад.
- feudalność *ż., hist. div.* feudalizm.
- feudalny *hist.* феода́льний.
- feudał, *lm. -łowie, m., hist.* феода́л.
- feudum, *lp. nieodm., lm. -da, -dów, n. div.* feud.
- fez, -zu, *m.* фѣска.
- fi! *wkrz.* філ піл!
- fiakier I, -kra, *lm. -kry, m.* фіа́кр, -ра.
- fiakier II, -kra, *lm. -krzy a. -krowie, m.* візні́к, -ка́; (*розм. — це*) звóщик.
- fiakerski візні́цький; ◊ *мед. proszek* ~ рід проно́сного поро́шкy.
- fiasko *n.* 1) фіа́ско (*невідм.*); spotkały mię same ~ka (*poniosłem zupełne ~*) я зазна́в по́вного фіа́ско; 2) *торг.* крах, -ху, банкру́[ó]тство; ◊ zgrobić ~ збанкрутува́ти, -ту́ю, -ту́еш.
- fibr, -gu, *m., tech., fizjol., przen. div.* fibra.
- fibra *ż., tech., fizjol., przen.* фібра; wszystkie ~gy we mnie za drżały я затре́тїв усіма́ фібрами сво́го ества́.
- fibroina *ż., chem.* фіброї́н, -ну.
- fibrylla *ż., anat.* фібри́ла.
- fibryn, -nu, *m., fizjol.* фібри́н, -ну.
- fibryna *ż., fizjol. div.* fibryn.
- fideikomis, -su, *m., praw., przest.* фидеїко́міс.
- fideizm, -mu, *m., fil.* фидеї́зм, -му.
- figa *ż.* 1) фі́га; (*перен. розм. — це*) ду́ля; *розм.* ~gę dostać фі́гу діста́ти; *розм.* ~gę komu pokazać показáти кому́ фі́гу,

- да́ти (скрути́ти) ко́му ду́лю; 2) (*перен.* — *про худорляву людину*) скі́пка.
- figarnia** *ж.* оранжерéя для фіг.
- figaro** *l, m.* -rowie, *m., przest.* цирру́льник.
- figaro** *II, m.* -га, *n.* фігаро́ (*невідм.*).
- figiel**, -gla, *m.* -gle, *m.* 1) вітв́ка; пúстоші́, -щів (*лише в мн.*); *жарт*, -ту (*вчинок*); 2) (*про дресированих собак*) фо́кус, шту́ка; *można psa rób z puch ~ glów* па *uczyc* соба́ку мо́жна навчи́ти різних фо́кусів (шту́к); $\diamond$ *o mały ~ glę* ле́двеле́двє; *splatać kómu ~ glę* пожа́ртува́ти з ко́го.
- figielek**, -lka, *m., zdr. див.* figiel.
- figlarka** *ж.* витівни́ця, пу́стуха, пу́стунка; *жартівни́ця*, *жарту́нка*. *Пор.* figiel 1.
- figlarnie** 1) *жартівли́во*, *жартли́во*; *пустотли́во*; 2) *лука́во*, *грайли́во*. *Пор.* figlarny.
- figlarność** *ж.* 1) *жартівли́вість*, *вості́*, *жартли́вість*; *пустотли́вість*; 2) *лука́вість*, *грайли́вість*. *Пор.* figlarny.
- figlarny** 1) *жартівли́вий*, *жартли́вий*; (*про витівника*) *пустотли́вий*; 2) (*про погляд, усмішку*) *лука́вий*, *грайли́вий*.
- figlarstwo** *n.* вітв́ки, -вок, пúстоші́, -щів; *жа́рти*, -тів. *Пор.* figiel 1.
- figlarz**, *m.* -gze, *m.* вітівни́к, -ка́, пу́стун, -на́; *жарту́н*, *жартівни́к*. *Пор.* figiel 1.
- figlas** *m.* за́крутка, за́виток (*род. за́витка́*), за́виту́шка, ви́крута́с, -су; *зигзагоподі́бний* *узо́р*, -ру.
- figlik** *m., zdr.* 1) *жа́ртик*; 2) *літ. жарт*, -га.
- figlować**, -luje, -lujesz, -lował пу́стувати́, -ту́ю, -ту́єш, ви́творяти́, жи́рувати́, -рю́ю, -рю́єш.
- figlowanie** *n.* пу́стувáння, ви́творя́ння, жи́рува́ння.
- figomorwa**, *ж., bot.* (*figus sycotorus*) сикомо́р, -ра.
- figowaty** *поді́бний* до фі́ги.
- figowiec**, -wca, *m.* -wce, *m., bot.* фі́гове дере́во, фі́га.
- figowy** фі́говий; *drzewo ~ we* фі́гове дере́во, фі́га; *перен.* *listek ~* фі́говий листо́к, -тка́.
- figówka** *ж.* 1) сорт гру́ші; 2) фі́говий *цикорі́й*, -рію́; 3) *мед.* (*šycosis*) сикко́з, -зу́.
- figura** *ж.* 1) фі́гу́ра, *перен.* *šmieszna ~* смі́шна фі́гу́ра; *перен.* *wielka ~* значна́ фі́гу́ра; $\sim$ *z gipsu* гі́псова фі́гу́ра; *zgrabna ~* стру́нка фі́гу́ра; 2) (*в мистецькому твори*) *персона́ж*; $\diamond$ *розм.* *chodzić do ~ru* хо́дити без пальта́; *присл.* *modli się pod ~gą*, *a ma diabla za skóga* на сло́вах ла́дом, а на ділі га́дом, між лю́дьми а́нгел, а до́ма чорт; *suknia do ~ru* сýкня (плáття) в та́лію.
- figuracja** *ж.* 1) *формува́ння*; 2) *муз.* фі́гура́ція.
- figuralnie** *lit., muz.* фі́гура́льно, о́бразно.
- figuralność** *ж., lit., muz.* фі́гура́льність, -ності́, о́бразність.
- figuralny** *lit., muz.* фі́гура́льний, о́бразний.
- figurant**, *m.* -nci, *m.* 1) *театр., торг.* фі́гура́нт; (*театр.* — *ще*) *статист*; 2) *розм.* ставни́й (по́ставни́й) *мужчи́на*; 3) *гірн.* *помі́чник* *маркше́йдера*; 4) *підставна́* *особа́*.
- figurantka** *ж.* 1) *театр.* фі́гура́нтка, *статистка*; 2) *розм.* стру́нка *жінка*.
- figurka** *ж.* фі́гу́рка; (*скульптурна* — *ще*) *стату́етка*; $\sim$ *z rogu* *селану* фа́рфоро́ва *стату́етка* (фі́гу́рка).
- figurować**, -ruje, -rujesz, -rował 1) *театр.* бу́ти фі́гура́нтом (*статистом*); 2) (*бути де*) фі́гурува́ти, -ру́ю, -ру́єш; 3) *перен.* ма́ти *зна́чення*; *nie bardzo tam ~ruje* *невели́ке ма́є там зна́чення*.
- figurowanie** *n.* 1) фі́гурува́ння; 2) *геод.* *вивішува́ння*, *провішува́ння*.

figurycznie *див.* **figuralnie.**

figuralność *ж., и., муз. див.* **figuralność.**

figuryczny, *лит., муз. див.* **figuralny.**

figurynka *ж.* 1) статуётка; 2) *перен. ирон.* фігурка.

figus m., *бот. див.* **fikus.**

fikl *wkrz.* 1) (*про падіння*) беркiць! 2) (*про швидкий біг*) шмиг! шасть! шусть!

fikacz, *лм.* **-cze, m., pot.** 1) скакун, -на, стрибун, -на; 2) *ирон.* танцюрист.

fikać, **fiknąć**, **-nę**, **-niesz**, **-nął**, **-nęli** 1) дригати, дригнути; 2) (*лише доком.*) дати сторчакá, перекинутися, перевернутися; 3) (*про тварин*) брикати, брикнути, хвицати, хвицнути; 4) (*лише недоком.*) скакати (скачу́, скачеш), вистрибувати, -бую, -буеш; $\diamond$ $\sim$ knąć z kopia звалитися (спасти) з коня.

fikalski, **-kiego**, *лм.* **-scy, m., żart.** запальний танцюрист; танцюра (*розм.*).

fikcja *ж.* фікція, вигадка, вiмисел, -слу.

fikcyjnie фіктивно.

fikcyjność *ж.* фіктивність, -ності.

fikcyjny фіктивний, гаданий, вигаданий.

fik-mik przsl., *pot.* мiяттю, вмиць.

fiknąć *див.* **fikać.**

fiksacja I *ж.* фіксація, устанóвлення.

fiksacja II, *ж.* 1) *мед.* нав'язлива ідея, мánія; 2) *перен.* дивáцтво, чудáцтво.

fiksat, *лм.* **-ci, m.** 1) *мед.* маніяк; 2) *перен.* дивáк, -ка, чудáк, чудний, -но́го.

fiksotka *ж.* 1) маніячка; 2) дивáчка, чудáчка, чудна́, -но́ї. *Пор.* **fiksot.**

fiksatuár, *лм.* **-gu, m.** фіксатуар, -ру.

fiksatyw, **-wu**, *м., тал.* фіксатив, -ву, фікса́ж, -жу, закріплювач.

fiksatura *ж., тал. див.* **fiksatyw.**

fiksaż, **-żu**, *м., fot.* фікса́ж, -жу.

fiksować I, **-suje**, **-sujesz**, **-sował**

pot. божево́літи; *перен.* $\sim$ od szczęścia божево́літи від шастя.

fiksować II, **-suje**, **-sujesz**, **-sował**

1) *фот.* фіксува́ти, -сую, -суюш, закріплювати, -люю, -люеш; 2) (*кого*) *перен.* пiльно вдивля́тися (в ко́го).

fikus m., *бот.* фікус.

Filadelfia *ж.* Філадельфія.

filantrop, *лм.* **-pi a. -powie, m.** філантро́п.

filantropia *ж.* філантро́пія.

filantropiczny *див.* **filantropijny.**

filantropijnie філантро́пічно.

filantropijny філантро́пічний.

filantropka *ж.* філантро́пка.

filar, **-ru**, *м.* 1) *архит.* стовп, -пá; (*рiдше*) ко́лона; 2) (*моста*) сто́як, -ка, бик, -ка; 3) (*лише в мн.*) *перен.* стовпi, підва́лини, -лин, усто́ї, -то́їв; $\sim$ гу ра́пiста́ва стовпi (підва́лини, усто́ї) держа́ви.

filarek, **-rka**, *м., zdr., archit.* стóвпчик; ко́лонка. *Пор.* **filar** 1.

filarowy на стовпáх; **konstrukcja** $\sim$ wa констру́кція на стовпáх; ко́лонний. *Пор.* **filar** 1.

filatelia *ж., spec. див.* **filatelistyka.**

filatelista, **-ty**, *лм.* **-ści, m., spec.** філателіст.

filatelistka *ж., spec.* філателістка.

filatelistyczny *spec.* філателістичний.

filatelistyka *ж., spec.* філателія.

filc, **-cu**, *м.* 1) фетр, -ру; (*нижчого сорту*) повсть, -ті, повстiна; (*з шерсті молодих ягнят*) по́яррок, -рку; 2) *друк.* сукно́ між мали́м і вели́ким тимпáнами; $\diamond$ **kapelus z** $\sim$ cu фётровий (повстяний; по́ярковий) капелю́х.

filcować, **-cuje**, **-cujesz**, **-cował** *spec.* валя́ти, би́ти повсть.

filcowanie *л., spec.* валя́ння.

filcowy фётровий; повстяний; по́ярковий; **kapelus z** $\sim$ фётровий (повстяний; по́ярковий) капелю́х; $\diamond$ **buty** $\sim$ we валя́нки, -кiв, валя́нці, -цiв; повстя́-

- ники, -ків, повстякі, -ків. *Пор.*
 filc 1.
- Filemon** Филімон; Тилимон
 (розм.).
- filet, tu, m.** 1) кул. філе (невідм.),
 філей, -лею; полядвигця (рідко);
 2) (від вишивки) філе (невідм.);
 3) полігр. спинковий штемпель,
 тиснення (на корінці книги).
- filharmonia** ж. філармонія.
- filharmoniczny** філармонічний.
- filharmonijny** *див.* **filharmoniczny**.
- filia** ж. філія, філіал, -лу.
- filiasja** ж. 1) іст. родовід, -вбду;
 родовідні документи, -тів;
 2) наук. філіація.
- filiasyjny** родовідний.
- filialny** філіальний.
- filigran, -nu, m.** філігрань, -ні.
- filigranowo** філігранно.
- filigranowy** 1) філігранний; 2) *перен*
 (тендітний) ніжний, делікатний;
 ~we zdrowie ніжне (делікатне) здоров'я;
 (про роботу) тонкий, майстерний; (про
 розмір) мініатюрний; ~flakopik
 мініатюрний флакончик.
- Filip** Філіп; Пилип (*укр.*).
- filipika** ж. філіппіка.
- Filipiny, -nów, blp.** Філіппіни, -пін.
- filipiński** філіппінський; **Wyspy
 Filipińskie** Філіппінські острови,
 -вів.
- filister, -tra, lm. -trowie a. -trzy,**
m. філістер, -ра, обиватель, мішанин.
- filisteria** ж. *див.* **filisterstwo**.
- filisterski** філістерський, обивательський,
 мішанський.
- filisterstwo** *n.* філістерство, обивательство,
 обивательщина, мішанство.
- filistrzec, -rzeję, -rzejesz, -rzał,**
 -rzeli ставати філістером (обивателем,
 мішанином), перетворюватися (обертатися)
 на (в) філістера (обивателя, мішанина).
- filizanczka** ж., *zdr., pieszcz.* чашечка.
- filizanka** ж. чашка.
- film, -mu, m.** фільм, -му; (*фот.*—
 це) плівка; ~dzwiękowy
- звуковий фільм; ~kolorowy
 кольоровий фільм; ~niemy
 німий фільм; ~rysunkowy
 мультиплікаційний фільм;
 wyswietlac ~ демонструвати фільм;
 zrealizowac ~ поставити фільм;
 opakowac ~ робити кінозйомку;
 wytwornia ~ мов кінофабрика.
- filmowac, -muję, -mujesz, -mował**
 робити кінозйомку.
- filmowanie** *n.* кінозйомка, кінознімання.
- filmowiec, -wca, lm. -wcy, m.** працівник кіно.
- filmowy** 1) який (що) стосується
 кіно; (*у контексті*) кіно...; aktor
 ~ кіноактор, -ра; atelier ~
 кіностудія; festiwal ~ кінофестиваль,
 -лю; gwiazda ~ кінозірка; kronika ~
 кінохроніка, кіножурнал, -лу;
 operator ~ кінооператор, -ра;
 taśma ~ кінострічка; 2) *перен.*
 як у кінокартині, як у фільмі;
 ~we tempo темп, як у кінокартині
 (як у фільмі); $\diamond$ przemysl ~
 кінематографія.
- filodendron, -nu, m., bot.** філодэндрон.
- filogenetyczny** *biol.* філогенетичний.
- filogeneza** ж., *biol.* філогенез, -зу.
- filogenia** ж., *biol.* філогенія.
- filoksera** ж., *ent.* філоксера.
- filolog, lm. -logowie a. -lodzy, m.**
 філолог.
- filologia** ж. філологія.
- filologicznie** філологічно.
- filologiczny** філологічний.
- filowac, -luję, -lujesz, -lował**
 1) (*про лампу*) коптити, -пить,
 задімлюватися, -люється, закурюватися,
 -рюється; 2) *карт.* пересмикати
 карту, махлювати, -люю, -люєш,
 махляти.
- filozof, lm. -fowie, m.** 1) філософ;
 2) *заст.* студент філософського
 (також історико-філологічного)
 факультету.

filozofia *ж.* 1) філософія; 2) *заст.* філософський (також історико-філологічний) факультет, -ту.

filozoficznie по-філософському, по-філософськи.

filozoficzność *ж.* філософічність, -ності.

filozoficzny філософський; (*глибокодумний — ще*) філософічний.

filozofka *ж.* 1) (*про жінку*) філософ; 2) *заст.* студентка філософського (також історико-філологічного) факультету.

filozofować, -fuje, -fujesz, -fował філософствувати, -вую, -вуєш; (*перек. ірон. — ще*) мудрувати, -рюю, -реш.

filozofowanie *п.* філософствування; мудрування. *Пор.* filozofować.

filtr, -ru, m. фільтр, -ра; ~ *schłonu* у фільтр-вбирач для газосховищ; ~ *wyczerpa* у спрацьбований (виснажений) фільтр.

filtracja *ж., spec.* фільтрація.

filtracyjny *spec.* фільтрувальний.

filtrat, -tu, m., spec. фільтрат, -ту.

filtrować, -ruje, -rujesz, -rował *bezp., przen.* фільтрувати, -рюю, -реш.

filtrowanie *п., bezp., przen.* фільтрування.

filunek, -nku, m., stol., bud. фільтр.

filura *ж., spec.* розсильна книга.

filut, lm. -luci, m. 1) жартівник, -ка, жартун, -на; 2) (*обманщик*) шахрай, -рая, плутяга, крутій, -тія; 3) *жарт.* шельма, шалапът.

filutek, -tka, lm. -tki a. -tkowie, m., zdr. div. filut.

filuteria *ж.* 1) жартівливість, -вості; 2) хитрість, -рості, хитромудрість; 3) грайливість, лукавство, лукавість. *Пор.* filuterny.

filuterny 1) жартівливо, жартливо; 2) хитро, хитромудро; 3) грайливо, лукаво. *Пор.* filuterny.

filuterność *ж. div.* filuteria.

filuterny 1) жартівливий, жартливий, жартівний; 2) (*виверткий*) хитрий, хитромудрий; 3) (*добродушно-насмішкуватий*) грайливий, лукавий; ~ *uśmiešek* грайліва (лукава) посьмішка (уśмішка); ~ *nie spojrzanie* грайливий (лукавий) погляд, -ду.

filuterski *div.* filuterny.

filuterstwo *п. div.* filuteria.

filutka *ж.* 1) жартівниця; жартунка (*рідко*); 2) шахрайка, плутяга, крутійка; 3) шельма, шалапътка. *Пор.* filut.

filutowaty 1) шахрайський, крутійський; 2) *div.* filuterny.

Fin, lm. -nowie, m. фінн.

finalny фінальний.

final, -lu, m. фінал, -лу.

finalowy фінальний.

finanse, -sów, bhp. фінанси, -сів.

finansista, -ty, lm. -ści, m. фінансист.

finansistka *ж.* фінансистка.

finansjera *ж., zb.* фінансовий світ, -ту, фінансисти, -тів.

finansować, -suje, -sujesz, -sował фінансувати, -сую, -суюєш.

finansowanie *п.* фінансування.

finansowo у фінансовому відношенні.

finansowość *ж.* 1) фінанси, -сів; 2) наука про фінанси.

finansowy фінансовий; *plan* ~ фінансовий план, -ну; *kapitał* ~ фінансовий капітал, -лу.

finezja *ж.* вітонченість, -ності.

finezyjny вітончений.

fingerować, -guje, -gujesz, -gował *niedok i dok., książ.* 1) (*лише недокон.*) підробляти; ~ *podpis* підробляти підпис; 2) (*лише докон.*) підробіти, інсценувати, -ную, -нуєш; ~ *parad* підробіти (інсценувати) напад.

finisz, -szu, m., sport. фініш, -шу.

finiszować, -szuje, -szujesz, -szował *sport.* фінішувати, -шую, -шуюєш.

Finka *ж.* фінка.

Finlandczyk, lm. -cy, m. фінляндець, -дя.

- Finlandia** *ж.* Фінляндія.
Finlandka *ж.* фінляндка.
finlandzki фінляндський.
finty *ж.* 1) (у фехтуванні) обманний випад, -ду; 2) (лише в мн.) розм. хітрощі, -шів.
fiński фінський; **Zaloka Fińska** Фінська затока.
fiok *т., przest., leks.* локон, кучері, -рів (звичайно в мн.).
fiokować się, -kuje, -kujesz, -kował *leks.* вичепурюватися, -рююся, -рюєшся, виряджатися.
fiola *ж., chem.* фіоль, -лі, кóлба.
fiiolet, -tu, т. 1) фіолетовий колір, -льору; 2) *хім.* фіолет, -ту; ~ *metry* у метиленовий фіолет; жирофлє (невідм.); 3) (лише в мн.) церк. облачення єпископа.
fiolawo з фіолетовим відтінком.
fiolawy з фіолетовим відтінком.
fiolowo фіолетово.
fiolowy фіолетовий.
fiolka *ж., chem., zdr. див. fiola.*
fiol *т., pol.* 1) дуринá; мієć ~ła б́ути з дуринію, б́ути не сповна́ рóзуму; 2) (про людину) навіжений, -ного, зайдіголова.
fiolczek, -czka, т., zdr., pieszcz. фіалочка.
fiolka, -lka, т. фіалка; ~ *alpejski* альпійська фіалка, цикламен, -ну; $\diamond$ *перен.* мієć ~ki в глówіє б́ути з дуринію, б́ути не сповна́ рóзуму.
fiolkowate, -tych, bot. (*violaceae*) фіалкові, -вих.
fiolkowo фіалково.
fiolkowy фіалковий.
fiord, -du, т., geo. фіорд, -ду.
fiorytura *ж., muz.* фіоритюра.
firl *wkrz.* (про політ птахів) фррл пурхл
firaneczka *ж., zdr., pieszcz. див. firanka.*
firanka *ж.* завіска, занавіска.
firyk *т.* франт, ферт; *ірон.* дже[и]нджик, жєвжик; (*легко-важний*) вітрогón.
firykowaty франтівський, дже[и]нджикувáтий, жєвжикувáтий; як вітрогón. *Пор. firyk.*
- firka** *ж.* 1) *орн.* синічка; 2) (*перен.* *фам.* — *пустотлива дівчина*) дзіга, вертуха, пустуха.
firletka *ж., bot (lychnis)* ліхніс.
firma *ж.* фірма.
firmament, -tu, т. небозвід, -вóду.
firman, -nu, т., polit., hist. фірман, -ну.
firmant, lm. -nci, т., handl. 1) той, що надає своє ім'я фірмі; 2) представник фірми.
firmować, -tuje, -mujesz, -mował 1) надавати своє ім'я фірмі; 2) давати підпис фірми, підписувати ім'ям фірми.
firmowy handl. 1) фірмовий; 2) *перен.* солідної фірми.
fiirn, -nu, т., geol. фірн, -ну.
fis nieodm., п., muz. фа дієз; $\diamond$ *перен.* розм. *wziąć kogo па* ~ обманути когó.
fisharmonia *ж., muz.* фісгармонія.
fisis nieodm., п., muz. фа з подвійним дієзом.
fisk, -ku, т., fin. фіск, -ку.
fiskalizm, -mu, т., fin. фіскальна система (політика).
fiskalność *ж., fin.* 1) фіскальні закони, -нів; 2) *див. fiskalizm.*
fiskalny fin. фіскальний.
fiskał, lm. -łowie, т. 1) робітник фінвідділу; 2) *церк. іст.* консисторський прокурор, -ра.
fiskus *т., fin. див. fisk.*
fistula *ж.* 1) органна труба (камера); 2) *мед.* фістула, нориця; 3) *муз.* фальцет, -ту; фістула (*рідше*).
fistulowaty med. фістулоподібний; *wrzód* ~ фістулоподібний нарив, -ву.
fistulowy 1) *мед.* фістульний, норичовий, норичевий; 2) *муз.* фальцетний, фігульний; $\diamond$ *głos* ~ фальцет, -ту, фістула.
fiszbin, -nu, т., tech. китовий вус.
fiszbinowy tech. з китового вуса; $\diamond$ *brykla* ~wa корсетний планшет.
fiszka *ж.* 1) лнстóк, -ткá; 2) (*у гри*) фішка.
fiszorek, -rka, т., spec. розтушóвка.

fiszutka *ж.* фішю́ (невідм.).
fita *ж., leśn.* деревомётр, -ра, де-
 ревомір, деревний цїркуль.
fitobiologia *ж., biol.* фітобіологія.
fitochemia *ж.* фітохімія.
fitogeografia *ж., bot.* фітогеографія.
fitolit, -tu, *m., bot.* фітолїт.
fitologia *ж., bot.* фітологія.
fitotomia *ж., bot.* фітотомія.
fityna *ж., farm.* фітїн, -ну.
fiul fiul *wkrz.* ф'ю-ф'ю!; $\diamond$ *розм.*
 w głowie ~ в голові вітер
 віє, дурніці в голові, в голові
 метелики літають.
fiukacz, *lm.* -cze, *m., pot.* 1) сви-
 стун, -на́; 2) (іграшка) свїщик.
fiukać, **fiuknąć**, -nę, -nięsz, -nął,
 -nęł *pot.* ф'юкати, ф'юкнути,
 свистати (свищу́, свїщеш), свїс-
 нути.
fizjatra, -ry, *lm.* -rzy *a.* -rowie,
m., med. фізіатр, -ра.
fizjatria *ж., med.* фізіатрія.
fizjo(g)nomia *ж.* фізіономія.
fizjo(g)nomiczny який (що) сто-
 сується фізіономією.
fizjo(g)nomista, -ty, *lm.* -ści, *m.*
 фізіономїст.
fizjograf, *lm.* -fowie, *m.* фізіограф.
fizjografia *ж.* фізіографія.
fizjograficzny фізіографічний.
fizjokracja *ж., ek. hist.* фізіокра-
 тія.
fizjokrata, -ty, *lm.* -ci, *m., ek. hist.*
 фізіократ.
fizjokratyczny *ek. hist.* фізіокра-
 тичний.
fizjokratyzm, -mu, *m., ek. hist. див.*
 фізюкратія.
fizjolog, *lm.* -gowie, *m.* фізіолог.
fizjologia *ж.* фізіологія.
fizjologicznie фізіологічно.
fizjologiczny фізіологічний.
fizjoplastyka *ж., med.* пластичні
 операції, -цій.
fizjoterapia *ж., med.* фізіотерапія.
fizycznie фізично.
fizyczny фізичний; *kultura* ~ на
 фізична культура, фізкультура;
перен. ~ на пієтозліво́сć
 фізична неможливість, -вості;
юр. osoba ~ на фізична особа.

fizyk, *lm.* -cy, *m.* 1) фізик; 2) *мед.*
заст. санітарний лікар, -ря; са-
 нітарний інспектор, -ра.
fizyka *ж.* фізика.
fizykalny (що стосується фізики)
 фізичний; *gabinet* ~ фізич-
 ний кабінет, -ту.
fizykat, -tu, *m., przest.* канцеля-
 рія санітарного інспектора.
fizykochemiczny фізико-хімічний.
fizylier, *lm.* -rzy, *m., wojs.* 1) ав-
 томатник; 2) *іст.* фузілєр, -ра.
fizys nieodm., *ж., pot., żart.* 1) фі-
 зиономія; 2) (*перен.* — про лю-
 дину) фігура.
flacha *ж., zgr.* бутьель, -тля.
flaczarnia *ж.* крамниця, де про-
 дають кєндюхи (фляки, рубці).
flaczasty 1) (*про м'ясо*) жилавий,
 жилуватий; 2) *перен.* брєзклий,
 забрєзклий, обрєзклий, м'якотї-
 лий.
flaczek, -czka, (*częściej w lm.*)
 -czki, -czków, *m., kul.* кєндюхи,
 -хів, рубці, -ців, фляки, -ків.
flader, -dru *a.* -dra, *m., stol.* про-
 жілок, -лка, прожілка, жілка.
fladrować, -ruje, -rujesz, -rował
stol. рисувати жилки (прожіл-
 ки) на дереві (на мармурі).
fladrowaty (*про дерево, мрамур*
тощо) жилкуватий, з прожіл-
 ками.
fladowy stol. з жілками, з про-
 жілками.
fladzeolet *m., muz. див.* флазолет.
flaga I *ж.* пра́пор, -ра, флаг; ~
państwo *wa* державний пра́-
 пор (флаг); *spruścić* ~ге спу-
 стити пра́пор (флаг); *wywie-
 sić* ~ге підняти пра́пор (флаг).
flaga II *ж.* злива; (*тривала непо-
 года*) сльотá.
flagman, *lm.* -ni, *m., tor.* фла́г-
 ман.
flak, (*częściej w lm*) -ki, -ków, *m.*
 1) тєльбухи, -хів; 2) (*лише в*
мн.) *кул.* кєндюхи, -хів, руб-
 ці, -ців, фляки, -ків; 3) (*пе-
 рен.* — про людину) розтелєпа,
 розтяпака, маму́ла, тюхтїй, -тїя,
 маку́ха, лапша́, квáша; $\diamond$ *jak*
 ~ дря́блий; *mieć* ~ки в глò-

- wie б́ути з голово́ю; *puđny* як *~ki* з оле́јет нудний (скупний) до сме́рти, нудню́щий; з *~kami* ро́зсци́у на́скри́зь че́сний, щі́ра ду́ша, до́бр'я́га.
- flakon**, *-nu*, *m.* 1) флако́н; 2) ва́за для кві́тів.
- flakonik** *m.*, *zdr.* 1) флако́нчик; 2) ва́зочка для кві́тів.
- flakowacieć**, *-cieje*, *-ciejesz*, *-ciał*, *-cieli* 1) дряблі́ти; 2) *перен.* става́ти (робі́тися) квóлим.
- flakowato** 1) дряб́ло; 2) квóло.
Пор. flakowaty.
- flakowaty** 1) дряб́лий; 2) *перен.* квóлий.
- flakowy** *kul.* з ке́ндюхів, з рубці́в, з фля́ків; з *ura* *~wa* суп з ке́ндюхів (з рубці́в, з фля́ків); $\diamond$ (*анат.* — у *жу́йних*) *zola-dek* *~* рубце́ць, *-бця́*.
- Flamand**, *-da*, *lm.* *-dowie*, *m.* флама́ндець, *-дя*.
- flamand**, *-du*, *lm.* *-dy*, *m.*, *mal.* карти́на флама́ндської шко́ли.
- Flamandczyk**, *lm.* *-cy*, *m.* *див.* **Flamand**.
- Flamandia** *ż.* *див.* **Flandria**.
- Flamandka** *ż.* флама́ндка.
- flamandzki** флама́ндський.
- flaming(o)** *m.*, *orn.* фла́мінго (*невідм.*).
- flanc**, *lm.* *-ce*, *m.*, *ogr.* *див.* **flanca**.
- flanca** *ż.*, *ogr.* розса́да.
- flancować**, *-cuje*, *-cujesz*, *-cował* *ogr.* розса́джувати, *-джу́ю*, *-джу́еш*, *виса́джувати*.
- Flandria** *ż.* Фла́ндрія.
- flanela** *ż.*, *tkac.* фла́нель, *-лі*.
- flanelka** *ż.*, *zdr.* *див.* **flanela**.
- flanelkowy**, *tkac.* *див.* **flanelowy**.
- flanelowy** *tkac.* фла́нельовий.
- flank**, *-ku*, *m.*, *wojs.* фла́нг, *-гу*.
- flanka** *ż.*, *wojs.* *див.* **flank**.
- flankier**, *lm.* *-rzy*, *m.*, *wojs.* дозо́рний в кавале́рії.
- flankować**, *-kuje*, *-kujesz*, *-kował* *wojs.* 1) будува́ти фла́нки; 2) (*забезпечувати фла́нги*) фла́нкува́ти, *-ку́ю*, *-ку́еш* (*заст.*).
- flankowanie** *n.*, *wojs.* 1) будува́ння фла́нків; 2) фла́нкува́ння. *Пор. flankować.*
- flankowy** *wojs.* фла́нговий; *działanie* *~we* фла́нгова опера́ція.
- flanować**, *-nuje*, *-nujesz*, *-nował* фла́нувати, *-рую*, *-ру́еш*, *ти́ня́тися*, *вешта́тися*, *сно́вигати́*.
- flasz** *ż.* 1) б́утель, *-тля*; 2) (*обплетена*) фля́га.
- flaszczyna** *ż.*, *zdr.*, *pogardl.* пляшчи́на.
- flaszeczka** *ż.*, *zdr.*, *pieszcz.* пля́шечка.
- flaszka** *ż.* пля́шка.
- flaszkowaty** пля́шкува́тий.
- flaskowy** пля́шкóвий; *piwo* *~we* пля́шкóве пі́во, пі́во у пля́шкáх.
- flaszodrzew**, *-wu*, *m.*, *bot.* (*anona*) су́лі́йник.
- flasz(k)owiec**, *-wca*, *lm.* *-wce*, *m.*, *bot.* *див.* **flaszodrzew**.
- flaszowy** 1) б́утле́вий; 2) фля́жний; $\diamond$ *drzewo* *~we* *див.* **flaszodrzew**. *Пор. flaszka.*
- flażolet**, *-tu*, *m.*, *muz.* 1) (*інструмент*) фла́жолéт, *-та́*; 2) (*звук*) фла́жолéт, *-ту*.
- flażoletowy** *muz.* фла́жолéтовий.
- fląderka** *ż.*, *icht.* (*platessa flesus*) ри́д ка́мбали.
- flądra** *ż.* 1) *icht.* (*pleuronectes platessa*) ка́мбала; 2) *перен.* *вульг.* (*неохайна жінка*) негіпа́ха, нехлю́я, задрі́панка; *розпўтна жінка*.
- flądrawate**, *-tych*, *m.*, *icht.* ка́мбалóбі, *-вих*.
- flądrawatość** *ż.*, *posp.* неохáйність, *-ності*, *нечепўрність*.
- flądrawaty** *posp.* неохáйний, *нечепурний*, *задрі́паний*.
- flecik** *m.*, *zdr.*, *pieszcz.* фле́йточка.
- flecista**, *-ty*, *lm.* *-ści*, *m.* флейти́ст.
- flecistka** *ż.* флейти́стка.
- flegma** *ż.* флéгма; (*мед.* — *ще*) харкоти́ння.
- flegmatyczka** *ż.* флегма́тичка, флегма́тична жінка.
- flegmatycznie** флегма́тично.
- flegmatyczność** *ż.* флегма́тичність, *-ності*.

- flegmatyczny флегматичний.
flegmatyk, *lm.* -су, *m.* флегматик.
flegmistość *ż.* 1) мед. велика кількість флєгми (харкотіння); 2) *перен. див. flegmatyczność.*
flegmisty повний флєгми (харкотіння); $\diamond$ *анат. gruczołek* ~ (*glandula pituitaria*) мозковий додáток, -тка.
fle'tuch, *lm.* -чу, *m.*, *pot.* замазýра, нечупáра, нечепýра.
flejtuchowaty *pot.* неохáйний, нечепурний.
flek *m.* 1) лáтка (на даху, на огорожі, на стíні, на підлозі); 2) (шевський) набійка; лáтка на черевіку.
fleksja *ż.*, *lingw.* флєксія.
fleksura *ż.*, *geol.* флєксýра.
fleksyjny *lingw.* флєктивний.
fleron, -ну, *m.*, *archit.* флєрón.
flet, -ту, *m.*, *muz.* флєйта.
fletnia *ż.*, *muz. przest.* флєйта; $\diamond$ *анат.* ~ *płucowa* дýchальне гóрло, трахєя.
fletniarz, *lm.* -rze, *m. див. flecista.*
fletnista, -ту, *lm.* -ści, *m. див. flecista.*
fletowy флєйтовий, флєйтний.
flibustier, *lm.* -rzy a. -rowie, *m.*, *mor. hist.* флібустьєр, -ра.
fligiel, -gla, *lm.* -gle, *m.* вікónна стýлка.
flinta *ż.*, *myśl.* рушніця.
flintglas, -su, *m.*, *spec.* флiнтглáс, -су.
flirciarka *ż.*, *pot.* жiнка, що любить флiртувати, зальóтниця, залищяльниця.
flirciarz, *lm.* -rze, *m.*, *pot.* той, що любить флiртувати, зальóтник, залищяльник.
flirt, -ту, *m.* флiрт, -ту, зальóти, -тiв, залищяння.
flirtować, -tuje, -tujesz, -tował (*z kim*) флiртувати, -тýю, -тýєш (*з ким*) залищятися (до кóго).
flirtowanie *n.* флiртування, флiрт, -ту, залищяння, зальóти, -тiв.
flirtowy який (що) стосýється флiрту; (*y контекстi*) флiрту.
flis 1, -sa, *lm.* -sy, *m. див. flisak,*
- flis** 11, -su, *lm.* -sy, *m. див. flisactwo.*
flisacki плотáрський, сплáвщицький.
flisactwo *n.* плотáрство, плотарювання.
flisaczka *ż.* жiнка плотаря.
flisaczy *див. flisacki.*
flisak, *lm.* -су, *m.* плотáр, -ря, плотовщiк, -кá.
flisostwo *n. див. flisactwo.*
flisować, -suje, -sujesz, -sował гнáти плотá.
flisowski *див. flisacki.*
flisowy *див. flisacki.*
flisówka *ż.* 1) сплавний лiс, -су; 2) *див. flisactwo.*
flobert, -tu, *m.* (малокалiберна рушниця системи Флоберта) монтекрiсто.
flogiston, -ну, *m.*, *chem. hist.* флогiстóн, -ну.
floks *m.*, *bot.* флокс.
flondra *ż. див. flądra.*
flora *ż.*, *bot.* флóра.
florans, -su, *m.*, *ikac.* флорентійська тафтá, флорáнс, -су.
floreál, -lu, *m.*, *hist.* флорєáль.
floren *m.* флорiн.
Florcncja *ż.* Флорєнция.
floreński флорентійський, флорєнтiнський.
florentyna *ż.*, *tkac.* флорентійський атлáс, -су.
florentyński *див. florencski.*
flores, -su, *m.* квітковий орнáмент, -ту, арабєска, вiзерунок, -нка.
florescencja *ż.* цвiтiння.
floresować, -suje, -sujesz, -sował прикрашáти (оздоблáти) узóрами (вiзерунками).
floret, -tu, *m.* рапiра.
Florian Флорián.
Floryda *ż.* Флорiда.
florykultura *ż.* квітництво, квітницáрство.
floryn *m. див. floren.*
florysta, -ty, *lm.* -ści, *m.* 1) квіткар, -ря; 2) (*учений*) флорiст; 3) той, що робить штучнi квiти.
florystyka *ż.* наука про квiти, флорiстика.
floryzowany druk. (*про букви*)

- узорчатий, узористий, фігурчатий.
- flota** *ж.* 1) флот, -ту; *Ministerstwo Floty Rzecznej* Міністерство річкового флоту; *~ morską* морський флот; *~ reńskiego morza* головні сили морського флоту; *~ powietrzna* повітряний флот; *~ przybrzeżna* каботажний флот; 2) *перен. жарт.* грóші, -шей, готівка; *puszczać ~te* марнотратити (мотати, гайнувати, розтринькувати) грóші; *mieć ~te* мати грóші.
- flotyła** *ж.* флотилія; *~ rzeczna* річкова флотилія; *~ gubaska* рибальська (риболовецька) флотилія.
- flower**, -ру, *т. див.* **flobert**.
- fluid**, -ду, *т.* флюїд, -ду.
- fluksja** *ж., мед.* флюс, -су.
- fluksowaty** *мед.* гнійний.
- fluktuacja** *ж., наук.* флуктуація, коливання, хитання; *фин.* *~ walutowa* коливання курсу валют.
- fluor**, -ру, *т., chem.* фтор, -ру.
- fluoresceina** *ж., chem.* флуоресцеїн, -ну.
- fluorescencja** *ж., fiz.* флуоресценція.
- fluorescyjny** *fiz.* флуоресціючий.
- fluorokrzemian**, -ну, *т., chem.* фтористий крёмний, -нію.
- fluorokrzemowodorny** *chem.* кремнефтористоводневий; *kwasa ~ dwoj.* **fluorokrzemowodor.**
- fluorokrzemowodor**, -doru, *т., chem.* кремнефтористоводнева кислота.
- fluoryt**, -ту, *т., min.* плавиковий шпат, -ту, флюорйт, -ту.
- fluoryzować**, -zuje, -zujesz, -zował *fiz.* флуоресціювати, -ціюю, -ціюеш.
- flus**, -су, *т., tech.* флюс, -су, плавень, -вня.
- fluszpat**, -ту, *т., min.* плавиковий шпат, -ту, плавик, -кү.
- fochowaty** капризний, примхливий, вередливий.
- fochy**, -chów, *blp., pol.* капризи, -зів, примхи (*rod.* примх);
- stroić** *~ а)* капризувати, -зую, -зуюш, вередувати, -дую, -дуюш; *б)* (*serdycia*) дүтися (дуюся, дуюсь і дмүся, дмешся).
- foczy** *zool.* тюленьчий.
- foje** *n., teatr.* *div.* foyer.
- foka** *ж., zool.* тюлень.
- fokowaty** тюленевидний.
- fokowy** тюленевий.
- foks** *т. див.* **fokstrot**.
- fokstrier** *ж.* фокстер'ер, -ра.
- fokstrot** *т.* фокстрот.
- fokus** *nieodm., т.* (трюк) фóкус.
- folarski spec.** валяльний.
- folarz** *lm.* -rze, *т., spec.* валяльник, шаповал.
- folga** *ж.* 1) полёгшення, облёгшення, пільга; 2) (*відпочинок*) перепочинок, -нку, передишка; 3) (*поблажливе відношення*) попуск, -ку, попуст, -ту, побляжка, потурання; 4) (*нестримування*) воля; *dać ~ge* *sercu* дати серцю волю; *dać ~ge* *z ot* дати волю сльозам; 5) *archit.* аншпуг, ганшпуг; 6) *tex.* фóльга; *~ супова* олов'яна фóльга; *o* *~gi* *mostowe* коромисло підйомного мосту (мóсту).
- folgować**, -guje, -gujesz, -gował 1) (*komu a. sobie*) потурати, попускати; *~ sugli* попускати поводі; 2) (*перен.* — *про мороз*) спадати, пересідатися.
- folgowanie** *n.* 1) потурання, попускання; 2) спадання. *Por.* **folgować**.
- foliał**, -tu, *т.* фоліант.
- foliant** *т. див.* **foliał**.
- folio** *n., druk.* *div.* in folio.
- foliować**, -liuje, -liujesz, -liował нумерувати (позначати) сторінки книжки.
- folklor**, -ру, *т.* фольклор, -ру.
- folkloryczny** фольклорний.
- folklorysta**, -ту, *lm.* -ści, *т.* фольклорист.
- folklorystyczny** фольклористичний.
- folklorystyka** *ж.* фольклористика.
- folkloryzm**, -му, *т., наук., lit.* фольклористичний напрям, -му.

folować, -luje, -lujesz, -lował
1) *спец.* валяти; 2) (*плями сукна*) вибавляти, виводити, -джу, -диш; 3) (*перен.—одяг*) бруднити, мазати (мажу, мажеш); 4) *буд.* заливати вапном пустоти; $\diamond$ *гірн.* ~ szlam очищати штольню; *гірн.* ~ w ózki наповняти (вантажити) візкі рудою.

folusz, *lm.* -sze, *m.*, *spec.* валяльна машина, сукновалка.

folusznik, *lm.* -cy, *m.*, *spec. див. folarz.*

foluszować, -szuje, -szujesz, -szował *див. folować 1.*

foluszowy *spec. див. folarski.*

folwarczek, -czku, *zdr.*, *m.* невеличкий фільвар(о)к, -рку.

folwarcznik, *lm.* -cy, *m.*, *przest.* власник фільварку.

folwarczny 1) фільварковий, фільварочний; *rola* ~пе фільваркові (фільварочні) поля, -лів; 2) *перен.* грубий; *downcip* ~ грубий жарт, -ту.

folwark, -ku, *m.* фільвар(о)к, -рку.

folwarkowy *див. folwarczny.*

fonacja *ż.*, *lingw.* фонация.

fonacyjny *lingw.* фонацийний.

fonem, -mu, *m.*, *lingw.* *див. fonemat.*

fonema *ż.*, *lingw. див. fonemat.*

fonemat, -tu, *m.*, *lingw.* фонема.

fonematyczny *lingw.* фонематичний.

fonetycznie *lingw.* фонетично.

fonetyczny *lingw.* фонетичний.

fonetyk, *lm.* -cy, *m.*, *lingw.* фонетист.

fonetyka *ż.*, *lingw.* фонетика.

fonograf, -fu, *m.* фонограф.

fonograficznie фонографічно.

fonograficzny фонографічний.

fonogram, -mu, *m.* фонограма.

fonologia *ż.*, *lingw.* фонологія.

fonologiczny *lingw.* фонологічний.

fonometr, -ru, *m.*, *fiz.* фонометр, -ра.

fonometria *ż.*, *fiz.* фонометрія.

fonoskop, -pu, *m.*, *med.*, *lingw.* фоноскоп.

fontanna *ż.* фонтан.

fontaż, *lm.* -zie, *m.* 1) пішний бант; пішно зав'язаний галстук; 2) (*прикраса*) китичка.

football, -lu, *m.*, *sport. див. futbol.*

footballowy *sport. див. futbolowy.*

for, -ru *a.* -ra (*często nieodm.*), *m.* 1) перевага; *mieć* ~ nad kimś мати перевагу над ким; 2) (*y gri*) фора; *dać* ~ да́ти фору; *dać piętnaście* ~ да́ти п'ятнадцять фори; $\diamond$ *mieć* ~гу мати протекцію.

fora I *ż. див. for.*

fora II *wkrz.* 1) геть! ~ z e d w o g a! геть звідси! 2) *театр. заст.* фора.

fordanser, *lm.* -rzy, *m.* (*в ресторанах та ін.*) перший танцюрист.

fordanserka *ż.* (*в ресторанах та ін.*) перша танцюристка.

fordewind, -du, *m.*, *mor.* фордевінд.

forela *ż.*, *icht.* форель, -лі.

foremka *ż.*, *zdr.* формочка.

foremkowy *kul.* формовий; *lody* ~we формове морозиво.

foremnie 1) гарно; 2) майстерно. *Пор. foremny.*

foremność *ż.* 1) гарна форма; 2) майстерність, -ності. *Пор. foremny.*

foremny 1) гарної форми, гарний; ~ *pos* гарний ніс (*род. носа*); 2) (*заст.—про роботу*) майстерний.

forma *ż.* форма; *sport.* *być w* ~mie бути у формі; *dla* ~ту для форми; *tex.* ~ *odlewu* ливарна форма; ~*tu towarzyskie* форми ввічливості; *w pależutej* ~mie у налужній формі; $\diamond$ *військ.* ~ *teren* у рельєф місцевості; ~ *ustrojowa* суспільно-політичний лад, -ду.

formacja *ż.*, *geol. i in.* формація.

formaldehyd, -du, *m.*, *chem.* формальдегід, -ду.

formalina *ż.*, *chem.* формалін, -ну.

formalista, -ty, *lm.* -ści, *m.* формаліст.

formalistka *ż.* формалістка.

formalistyczny формалістично.

formalistyczny формалістичний.
formalistyka ж. формалістика.
formalizm, -mu, *m.* 1) формалізм, -му; 2) *див.* **formalistyka**.
formalizacja ж. формалізація.
formalizować, -zuje, -zujesz, -zował 1) дріб'язково додержуватися форми; 2) *наук.* формалізувати, -зую, -зуюш; // ~ się формалізуватися.
formalizowanie *n.* *див.* **formalistyka**.
formalnie формально.
formalność ж. формальність, -ності.
formalny 1) формальний; ~ **zapis** формальний запис, -су; 2) *перен.* справжній; справжнісінський (*розм.*); ~ **na klęska** справжня поразка; ~ **głupiec** справжнісінський дурень, -ня; $\diamond$ *лінгв.* **cząstki** ~ **ne** форманти, -тив; **zabrać głos w sprawie** ~ **nej** взяти слово щодо порядку ведення зборів.
format, -tu, *m.* формат, -ту.
formiarnia ж., *spec.* формувальня.
formierstwo *n.*, *spec.* формувальня справа.
formierz, *lm.* -rze, *m.*, *spec.* формувальник.
formować, -muję, -mujesz, -mował формувати, -мую, -муюш; // ~ się формуватися.
formowanie (się) *n.* формування.
formularz, *lm.* -rze, *m.* формуляр, -ра; (*для заповнювання — ще*) бланк; **wuręlnic** ~ заповнити формуляр (бланк).
formuła ж. формула; ~ **przysięgi** формула присяги.
formułka ж. 1) *зменш.* формулка; 2) (*лише в мн.*) *розм.* непотрібні, зайві церемонії, -ній.
formułować, -luje, -lujesz, -łował формулювати, -люю, -люєш; // ~ się формулюватися.
fornal, *lm.* -le, *m.*, *przest.* батрак, -ка, наймит (у поміщика).
fornalka ж., *przest.* 1) дружина батрака (наймита) у поміщика; 2) *с.-г.* віз (*род.* воза); 3) *дорев.* наймитування в поміщика; 4) (*заняття*) візництво; **zaga-**

biać ~ **ka** заробляти візництвом.
fornalowa ж., *przest.* *див.* **fornalka** 1.
fornalski *przest.* батрацький, наймитський.
fornier, -ru, *m.* *див.* **fornir**.
fornierować *див.* **fornirować**.
fornir, -ru, *m.* фанера.
fornirować, -ruje, -rujesz, -rował накладати (наклеювати) фанеру.
fornirowanie *n.* накладання (наклеювання) фанери.
fornirowany з накладеною фанерою.
fornirowy фанерний; **drzewo** ~ **we** фанерне дерево.
forować, -ruje, -rujesz, -rował (kogo) витискати, витисняти, виганяти (кого).
forpoczta ж. форпост.
forpocztowy форпостний.
forsa ж. 1) *жарт.* гробі, -шей, монета; 2) *книж.* зусилля.
forsować, -suje, -sujesz, -sował 1) (co) *військ.* форсувати, -сую, -суюш; 2) (kogo) (*допомагати кому*) підтримувати, -мую, -муюш, піддержувати, -жую, -жуюш (кого); *підсил.* клопотатися, -почуся, -почешся (про кого); 3) (kogo, co a. siebie) стомлювати, -люю, -люєш, втомлювати; ~ **po gi** стомлювати (втомлювати) ноги; *підсил.* надривати; ~ **głos** надривати голос; 4) *городн.* прискорювати (пришвидшувати) процес росту *a.* дозрівання; // ~ się втомлюватися, стомлюватися.
forsownie 1) підсилено, посилено; ~ **się odżuwiać** підсилено (посилено) харчуватися, -чуюся, -чуюшся; 2) швидкими темпами; **maszergować** ~ **marsz** рувати швидкими темпами; 3) (*працювати*) наполегливо.
forsowny 1) *військ.* форсований; **marsz** ~ форсований марш, -шу; 2) (*що викликає втому*) стомливий, втомний.
forszlag, -gu, *m.*, *muz.* форшлаг.

forszmak, -ku, *m.*, *kul.* форшмак, -кú.

forszus, -su, *m.*, *див.* zaliczka.

fort, -tu, *m.*, *wojs.* форт, -ту; ~ рансерну броньований форт; ~ зарогову форт-застава.

fortalicja *ż.*, *wojs. hist.* невеличка дерев'яна кріпость (фортéця).

forte *przst.*, *muz.* фóрте.

forteca *ż.*, *wojs.* кріпость, -ті, фортéця.

forteczka *ż.*, *wojs., lek.* кріпостіця.

forteczny *wojs.* кріпосний, фортéчний.

fortel, -lu, *lm.* -le, *m.* фóртель, ві-крут, -ту.

fortepian, -nu, *m.* рояль; фортепіано (*невідм.*); *stroić* ~ настроювати (ладна́ти) рояль (фортепіано).

fortepianista, -ty, *lm.* -ści, *m.* 1) піаніст; 2) настроювач (настро́йщик, ладна́ч) рояля; 3) фабрикант роялів.

fortepianistka *ż.* 1) піаністка; 2) настроювачка (настро́йщиця, ладна́чка) роялів. *Пор.* fortepianista 1, 2.

fortepianowy фортепіанний; $\diamond$ *gra* ~ *wa* гра на фортепіано; *перен. ірон.* *pogi* ~ *we* но́ги як у слона; *muz.* *wusiąg* ~ *klawir*, -ра, *klawir*а́усцуг; *muz.* *układ* ~ перекла́дення парти́тури для фортепіано.

fortissimo *przst.*, *muz.* фортіссімо. *fortuna* *ż.* 1) фортúна; *присл.* ~ *kołem się toczy* фортúна мінлива; ~ *tu się uśmiecha* йому́ усміхається фортúна; *ślera* ~ *ślipá* фортúна; 2) *перен.* майно́, багáтство; (*земельна*) ма́єток, -тку; $\diamond$ *присл.* ~ *szrgzuja odważnym* відва́жному щастіть; *z góbić* ~ *pe* розбага́тіти.

fortunka *ż.* 1) рід лотó; рід рулётки; 2) *розм.* ма́єток, -тку.

fortunnie уда́чно, щасливо.

fortunny уда́чний, щасливий.

fortyfikacja *ż.*, *wojs.* фортифіка́ція, укрі́плення; ~ *je* ро́лове по́льві укрі́плення; ~ *je* ро́зу-

су́је позиці́йні укрі́плення; ~ *je* ста́ле довго́часні укрі́плення.

fortyfikacyjny *wojs.* фортифіка́ційний.

fortyfikator, *lm.* -rowie *a.* -rzy, *m.*, *wojs.* 1) спеціаліст по фортифіка́ційних роботах, фортифіка́тор, -ра; 2) керівник фортифіка́ційних робіт.

fortyfikować, -kuje, -kujesz, -kował *wojs.* будувáти укрі́плення (фортифіка́ції).

forum *nieodm.*, *n.*, *hist., przen.* фóрум, -му; $\diamond$ *перен.* *wypnieć sprawę* па ~ *publicznie* подáти що до відома громадськості.

fortyś, *lm.* -sie, *m.*, *hist.* форе́йтор, -ра.

fortywać, -tuje, -tujesz, -tował (*kogo*) протегувáти, -гую, -гую́. *еш* (кому́).

fortywanie *n.* протегува́ння.

fosa *ż.* 1) кана́ва; 2) *військ.* кріпосний рiв (*род.* ро́ву); $\diamond$ ~ *orkiestrowa* ра́ковина для оркестру.

fosfat, -tu, *m.*, *chem.* фосфáт, -ту. *fosfatowy chem.* фосфáтний, фосфáтовий.

fosfatyna *ż.*, *chem.* фосфатин, -ну.

fosfor, -ru, *m.*, *chem.* фósфор, -ру.

fosforan, -nu, *m.*, *chem.* сіль фósфорної кислоти́.

fosforek, -rku, *m.*, *chem.* сполу́ка фósфору.

fosforescencja *ż.*, *fiz.* фосфоресцен́ція.

fosforoskop, -pu, *m.*, *fiz.* фосфороскóп.

fosforowy *chem.* фósфорний; *kwas* ~ фósфорна кислота́.

fosforycznie фосфорично.

fosforyczny 1) фósфоричний; 2) *див.* fosforowy.

fosforyt, -tu, *m.*, *min.* фосфорит, -ту.

fosforytowy *min.* фосфоритний, фосфоритовий.

fosforyzować, -zuje, -zujesz, -zował *fiz.* фósфоресци́вати, -цію́, -цію́еш, фósфорува́ти, -рю́, -рю́еш.

- fosforyzowanie *n.*, *fiz.* фосфоресціювання, фосфорування.
 fosforzyca *ż.*, *med.* (*phosphorismus*) фосфоризм, -му, отруєння фосфором.
 fosgen, -*ni*, *m.*, *chem.* фосген, -ну.
 fosowaty подібний до канави.
 futbol *m.*, *sport. div.* футбол.
 futbolowy *sport. div.* футбольowy.
 fotel, *lm.* -*le*, *m.* (м'яке) крісло; $\diamond$ *перен.* ~ акадeміcki звання академіка; *перен.* ~ ministerialny портфель міністра.
 fotelik, -*ku*, *m.*, *zdr.*, *pieszcz.* крисільце.
 fotelowy крисільний.
 fotka *ż.*, *pot.* фотó (невідм.).
 fotoceramika *ż.*, *spec.* фотокераміка.
 fotochemia *ż.* фотохімія.
 fotochromia *ż.*, *fol.* фотохромія.
 fotochromografia *ż.*, *fol.* кольорова фотографія.
 fotochromotypia *ż.*, *fol.* фотохромотипія.
 fotocynkografia *ż.*, *spec.* фотоцинкографія.
 fotodruk, -*ku*, *m.*, *fol.* фототипія.
 fotodrukowanie *n.*, *fol. div.* фотодрук.
 fotoelektryczny *fiz.* фотоелектричний.
 fotoelement, -*tu*, *m.*, *el.* фотоелемент.
 fotofon, -*ni*, *m.*, *fiz.* фотофón.
 fotogen, -*ni*, *m.*, *spec.* фотогén, -ну.
 fotogenicznie *kin.* фотогенічно.
 fotogeniczność *ż.*, *kin.* фотогенічність, -ності.
 fotogeniczny *kin.* фотогенічний.
 fotograf, *lm.* -*fowie*, *m.* фотóграф.
 fotografia *ż.* фотографія; ~ lotnicza аерофотографія.
 fotograficznie фотографічно, фотографічним способом; гергодуксја wukonana ~ репродукція виконана фотографічним способом.
 fotograficzny фотографічний.
 fotografista, -*ty*, *lm.* -*ści*, *m. div.* фотограф.
 fotografka *ż.* (*про жінку*) фотóграф.
 fotografować, -*fuję*, -*fujesz*, -*fował* фотографувати, -фую, -фуеш; //~ się фотографуватися.
 fotografowanie (*się*) *n.* фотографування.
 fotogrametria *ż.*, *geod.* фотограметрія.
 fotogrametryczny *geod.* фотограметричний.
 fotografwiura *ż.* фотогравюра.
 fotoheliograf, -*fu*, *m.*, *astr.* фотогеліограф.
 fotoliterografia *ż.*, *tech.* фотолітографія.
 fotoliterograficzny *tech.* фотолітографічний.
 fotometr, -*ru*, *m.*, *fiz.*, *astr.* фотометр, -ра.
 fotometria *ż.*, *fiz.*, *astr.* фотометрія.
 fotometryczny *fiz.*, *astr.* фотометричний.
 fotomikrografia *ż.*, *fol.* фотомікрографія.
 fotomontaż, -*żu*, *lm.* -*że*, *m.*, *fol.* фотомонтаж, -жý.
 fotoreporter, *lm.* -*rzy*, *m.* фоторепортёр, -ра.
 fotos, -*su*, *m.*, *kin.* фотознімок, -мка.
 fotosfera *ż.*, *astr.* фотосфера.
 fotoskulptura *ż.*, *szt.* фотоскульптура.
 fototechnika *ż.*, *tech.* фототехніка.
 fototyp, -*ru*, *m.*, *druk.* (відбиток) фототипія.
 fototypia *ż.*, *druk.* (дія) фототипія.
 fototypicznie *druk.* фототипічно, фототипічним способом.
 fototypiczny *druk.* фототипічний.
 foyer nieodm., *n.*, *teatr.* фойé (невідм.).
 frachciarz, *lm.* -*rze*, *m.*, *handl.* фрахтівнік, -кá.
 fracht, -*tu*, *m.*, *handl.* 1) фрахт, -ту; ~ okrętowy судновий фрахт; 2) (документ) накладна, -ної; $\diamond$ *зал. franko* ~ вільний від плати за провіз; *torę. ~ morskі* коносамент, -ту; *зал.* ~ *pośpieszny* перевіз-

- ка швидким поїздом, швидка перевозка.
- frachtować, -tuje, -tujesz, -tował** *handl.* фрахтувати, -тую, -туєш.
- frachtowanie** *n., handl.* фрахтування; ~ okrętów фрахтування суден.
- frachtowiec, -wca, *lm.* -wce, *m., *mor.**** фрахтоване торгове судно (далекого плавання).
- frachtowy *handl.*** фрахтовий; **kontrakt** ~ фрахтовий договір (*rod. договору*); **transakcje** ~we фрахтові операції, -ції; **list** ~ накладна, -ної; **okręt** ~ буксирний, вантажний пароплав; **stawka** ~wa провізна плата; **wóz** ~ товарний вагон.
- frachtówka** *ż., kol.* товарний вагон.
- frączek, -czka, *m.*** 1) *зменш.* невеличкий фрак; 2) (*перен. розм.— про людину*) франт.
- fragment, -tu, *m.*** фрагмент.
- fragmentarycznie** фрагментарно.
- fragmentaryczność** *ż.* фрагментарність, -ності.
- fragmentaryczny** фрагментарний.
- frajda** *ż., żart.* радість, -дості.
- frajer, *lm.* -rzy a. -гу, *m., rub.*** 1) наївний, -ного; **pa b g a c** ~га обдурити наївного; 2) (*жінку*) залицяльник; (*коханець*) полюбівник.
- frajerka** *ż., rub.* 1) наївна, -ної; 2) полюбівниця. *Пор.* frajer.
- frak** *m.* фрак.
- frakcja** *ż., polit.* фракція; ~ parlamentarna парламентська фракція.
- frakcjonista, -ty, *lm.* -ści, *m., polit.*** фракціонер, -ра.
- fraksyjka** *ż., zdr., polit., lek.* невеличка фракція.
- fraksyjnie** *polit.* фракційно.
- fraksyjność** *ż., polit.* фракційність, -ності.
- fraksyjny** *polit.* фракційний.
- frakowy** фракційний.
- fraktura** *ż., med., druk.* фрактура.
- framuga** *ż., bud.* 1) ніша; 2) (*криволінійне перекриття*) арка.
- framugowy** *bud.* 1) який (що) стосується ніші; 2) арочний. *Пор.* framuga.
- Franciszek, -szka** Франц, Франціск.
- Francja** *ż.* Франція.
- franco** *przst., handl. div.* franko.
- francuski** французький; **diament** ~kie слоїне тісто; **klucz** ~ rozvidnyj ключ, -ча, англійський гайковий ключ; **piesek** a) пестуничка; б) (*щодо їжі*) перебірливий, -вого.
- francuszczyzna** *ż.* 1) французька мова; **kieperska** ~pa погано говорити по-французьки; 2) усе, що французьке.
- Francuz, *lm.* -zi, *m.*** француз.
- francuzieć, -zieje, -ziejesz, -ział, -zieli** офранцузуватися, -жуюся, -жуєшся, сфранцузуватися.
- francuzka** *ż.* французька.
- francuzoman, *lm.* -ni, *m.*** галломан.
- francuzomania** *ż.* галломанія.
- francuzożerca** галлофобський.
- frank** *m.* (монета) франк.
- Frank, *lm.* -kowie, *m., hist.*** (представник германського племені) франк.
- frankatura** *ż., spec.* франкування.
- Frankfurt, -tu, *m.*** Франкфурт.
- frankmason, *lm.* -ni, *m.*** франкмасон.
- frankmasoneria** *ż.* франкмасонство.
- franko** *przst., handl.* франко; ~ granica франко кордон, оплачено до кордону.
- frankować, -kuje, -kujesz, -kował** франкувати, -кую, -куєш.
- frankowanie** *n.* франкування.
- frankowy** франковий; **waluta** ~wa франкова валюта.
- frant, *lm.* -ci a. -ty, *m., pot.*** проноза, пролаза; **z glupia** ~ a) прикидаючись дурником; б) *прикм.* хитруватий, хитренький.
- frantostwo** *n., pot.* хитрість, -рості, хитромудрість, лукавство.
- frantowski** *pot.* пронозливий, про-

- нозуватий, пролázливий; *Orio-senka* ~ka жартівлива фрівольна пісенька.
- frapować, -puje, -pujesz, -pował** *książ.* вражати.
- frapujący** *książ.* разючий; ~се родобієństwo разюча схожість (подібність); (що приваблює) захоплюючий; ~temat захоплююча тема.
- frasobliwie** 1) журліво; 2) стурбовано, зажурено, засмучено. *Пор. frasobliwy.*
- frasobliwość** *ż.* 1) журлівість, -вості; 2) стурбованість, -ності, зажуреність, засмученість. *Пор. frasobliwy.*
- frasobliwy** 1) (характер) журлівий; 2) (смутий) стурбований, зажурений, засмучений; повний турбот, клопотів, журбі; ~dzień день, повний турбот.
- frasować, -suje, -sujesz, -sował** (кого) *pot.* журити, -рю, -риш, турбувати, -бюю, -бюєш (кого); //~ się журитися, турбуватися.
- frasunek, -nku, m., pot.** турбота, клопіт, -пота, журба; $\diamond$ *присл. dobry trupiek na* ~ добре вишпнт з гора.
- fraszka** *ż.* 1) дрібниця; 2) *літ.* епіграма; жартівливий вірш, жарт, -та.
- fraternizacja** *ż., książ.* братання.
- fraternizować się, -zuje, -zujesz, -zował** *książ.* брататися.
- fraucymer, -gu, m., hist.** 1) кімната фрэйлін; 2) *зб. перен.* фрэйлінн, -лін.
- fraza** *ż., muz.* фράза.
- frazeolog, lm. -logowie a. -lodzy, m., pot. div. frazesowicz.**
- frazeologia** *ż.* фразеологія.
- frazeologiczny** фразеологічний.
- frazer, lm. -rzy a. -rowie, m. div. frazesowicz.**
- frazes, -su, m.** фράза; *несхв.* s a m e ~су одні фрази.
- frazesowicz, lm. -cze, m., lekc.** фразер, -ра.
- frazesowy** повний фраз.
- frazować, -zuje, -zujesz, -zował** *muz.* фразувати, -зую, -зуюш.
- frazowanie n., muz.** фразування.
- frebel, -bla, lm. -ble, m., spec. div. freblówka.**
- freblanka** *ż., spec.* фребелічка.
- freblowski** *spec.* фребелівський.
- freblówka** *ż., spec.* 1) фребелівський дитячий садок, -дка; 2) *div.* freblanka.
- fregata** *ż., wojs., orn.* фрегат.
- frekwencja** *ż.* відвідування; відвідуваність, -ності (*pidko*); $\diamond$ *muzeum cieszy się* ~ją музей добре відвідують.
- frekwencyjny** який (що) стосується відвідування; (*y kontekście*) відвідування; *statystyka* ~на статистика відвідування.
- frencz** *m.* френч.
- frendzla** *ż. div. frędzla.*
- frendzlowaty** *div. frędzlowaty.*
- frenetycznie** бурхливо; шалено. *Пор. frenetyczny.*
- frenetyczny** бурхливий; ~ne oklaski бурхливі (гучні) оплески, -ків; (*нестримний*) шалений.
- frenezja** *ż., med.* френезія.
- frenolog, lm. -lodzy a. -logowie, m.** френолог.
- frenologia** *ż.* френологія.
- frenologiczny** френологічний.
- fresk, -ku, m., mal.** фреска.
- freska** *ż. div. fresk.*
- fresco przst., mal.** альфреско.
- freskowy** *mal.* фресковий.
- freudyzm, -mu, m., fil.** фрейдізм, -му.
- frez I m., tech.** фреза, фрезер, -ра.
- frez II przym.** кольору суніць.
- frezarka** *ż., tech.* фрезерний верстат.
- frezarnia** *ż., spec.* фрезерувальний цех, -ху.
- frezarski** *spec.* фрезерний.
- frezarz, lm. -rze, m., spec.** фрезерувальник.
- frezar, lm. -rzy, m. div. frezarz. frezować, -zuje, -zujesz, -zował** *tech.* фрезерувати, -рую, -руюш.
- frezowanie n., tech.** фрезерування.
- frędzelka** *ż., zdr. div. frędzla.*
- frędzla** *ż.* бахрома, торочки, -чок.

- frędzlowaty** з бахром'ю, з тороч-
камі.
- fronda** *ż.*, *hist.*, *przen.* фрónда.
- frondować**, -duje, -dujesz, -dował
hist., *przen.* фрондувати, -дую,
-дуюш.
- frondysta**, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *hist.*,
przen. фрондёр, -ра.
- front**, -tu, *m.* 1) *archit.* фасад, -ду;
2) *військ.* фронт, -ту; ~ бою-
у бойовий фронт; *перен.* ~
ideologiczny идеологічний
фронт; ~ patarcia фронт
наступу; ~ obronny оборон-
ний фронт; $\diamond$ ~tem do wsi
обличчям (лицем) до села; wej-
ście od ~tu вхід з парадних
дверей (з парадного ходу).
- frontalny wojs.** лобовий, фронт-
альний; atak ~ лобова атака.
- fronton**, -nu, *m.*, *archit.* фронтон,
-ну.
- frontowiec**, -wca, *lm.* -wcy, *m.*,
wojs. фронтовик, -ка.
- frontowy** 1) фасадний; ~wa ściana
на фасадна стіна; 2) *військ.*
фронтвий; służba ~wa
фронтová служба; $\diamond$ miesz-
kanie ~we квартира з вікна-
ми на вулицю; okno ~we вік-
но на вулицю (від вулиці).
- frontysepis**, -su, *m.*, *archit.* див.
frontysepis.
- frontysepis**, -cu, *m.*, *archit.* фронт-
тиспів.
- froter**, *lm.* -rzy, *m.* 1) натирáč
підлоги (підлог); 2) *жарт.* зав-
зятий танцюрист.
- froterka** *ż.* 1) натирáčка підлоги
(підлог); 2) шітка для нати-
рання підлоги; 3) *перен. розм.*
натёрта підлога.
- froterować**, -ruje, -rujesz, -rował
1) натирати підлогу; 2) завзято
танцювати, -цюю, -цюеш. *Пор.*
froter.
- frr!** *wkrz.* (про політ птахів)
пурх!
- frul fru!** *wkrz.* (про політ птахів)
пурх!
- fruktydor**, -tu, *m.*, *hist.* фрукти-
дёр, -ра.
- frunać** *div.* fruwać.
- fruwać**, **frunać**, -nę, -niesz, -nął,
-nęli *bezp.*, *przen.* пурхати, пурх-
нути.
- fruwanie** *n.* пурханья.
- Fryburg** *m.* Фрейбург.
- fryc**, *lm.* -ce *a.* -cowie, *m.*, *myśl.*
i in. новак, -ка, новачок, -чка.
- frycować**, -cuje, -cujesz, -cował *pot.*
глузувати з новака (з новачка).
- frycowe**, -wego, *n.* 1) *іст.* угощен-
ня, влаштоване новаком това-
ришам; 2) *перен.* матеріальний
збиток через недосвідченість;
 $\diamond$ *присл.* pałny co krok
płaci ~ наївний на кожному
кроці платиться.
- frycówka** *ż.*, *hist.* 1) церемоніал
приймання новака до гурту то-
варишів; 2) *жарт.* підстроєний
новак старшими товаришами.
- Fryderyk** Фредерік, Фрідріх.
- fryga** *ż.*, *bezp.*, *przen.* дзйга; (*не-
рен.* — *це*) вертун, -на; вертуха.
- frygać**, **frygnać**, -nę, -niesz, -nął,
-nęli *posp.* (*істу*) уминати, ум'я-
ти (умну, умнеш), трошити
(трошу, трощиш), строщити.
- Frygia** *ż.* Фригія.
- frygijski** *hist.* фригійський; czarka
~ka фригійський ковпак,
-ка.
- frygowaty** як дзйга.
- frykando** *n.*, *kul.* фрикандо (*не-
відм.*).
- frykas**, -su *a.* -sa, *m.*, *kul.* фрикасе
(*невідм.*).
- frykcja** *ż.*, *nauk.* 1) *прям.*, *перен.*
тертя; 2) (*мастї*) втирання.
- frymarczyk**, -cze, -czysz, -czył
przen. ksiąz., *pogardl.* гендлю-
вати, -люю, -люєш; ~sumie-
nie гендлювати совістю.
- frysz**, -szu, *m.*, *hut.* час переплáv-
ки.
- fryszler**, *lm.* -rowie *a.* -rzy, *m.*, *hut.*
робітник, що займається вибі-
люванням заліза, кричний май-
стер, -тра.
- fryszarka** *ż.* 1) *мет.* кричне гóр-
но, плавильня; 2) *мет.* переплáv-
ка чавуну на залізо; 3) *тех.*
фрѐза, фрѐзер, -ра.
- fryszować**, -szuje, -szujesz, -szował

- hut.* 1) рафінувати метал шляхом плавки; 2) переплавляти чавун на залізо.
- fryszowanie** *n. div.* fryszerka 2.
- fryta** *ż., tech.* фріта.
- frytura** *ż., kul.* волівий жир, -ру.
- frywolność** *ż.* фривольність, -ності.
- frywolny** фривольний.
- fryz** I, -zu, *m., archit.* фриз.
- fryz** II, -za, *m.* 1) битюг, -гá, битюк, -ká; 2) кінь фрізької породи.
- fryza** *ż.* 1) спец. рюш, -шу; (*прикраса одягу — це*) обórка; 2) текст. фриз, -зу; 3) архіт. *div.* fryz I.
- fryzjer**, *lm.* -rzy, *m.* парикмáхер, -ра, перукáр, -рjá; голяр, -рá (*заст.*).
- fryzjerczyk**, *lm.* -ki *a.* -kowie, *m.* учень парикмáхера (перукарjá).
- fryzjerka** *ż.* 1) парикмáхерка, перукáрка; голярка; *por.* fryzjer; 2) *div.* fryzjerstwo.
- fryzjernia** *ż.* парикмáхерська, -кої, перукáрня; голярня. *Por.* fryzjer.
- fryzjerski** парикмáхерський, перукáрський; голярський; *por.* fryzjer; *z* a kł a d ~ *div.* fryzjernia.
- fryzjerstwo** *n.* професія парикмáхера (перукарjá; голярjá). *Por.* fryzjer.
- fryzka** *ż., zdr.* *div.* fryza 1.
- fryzować**, -zuje, -zujesz, -zował (кого) 1) робити зачіску (кому); 2) завивати (плоїти) волóсся (кому); // ~ się 1) робити собі зачіску; 2) завивати (плоїти) собі волóсся.
- fryzowanie** (się) *n.* 1) зачісування; 2) завивка; *por.* fryzować.
- fryzowany** 1) зачєсаний; 2) завитий; *por.* fryzować; 3) *перен.* кучерjáвий; O karusta ~ на волóсська капюста; *girn.* żelazo ~ не фрезероване залізо.
- fryzura** *ż.* зачіска.
- fuj!** *wkrz.* 1) фу! 2) (з огидою) тьхул
- fuczeć**, -cze, -czysz, -czał, -czeli сопіти, -плю, -пєш, сопті, -пү, -пєш.
- fuga** I *ż., stol.* фўга.
- fuga** II *ż., muz.* фўга; O dać ~ gę dáти дрáчки, п'ятами навкivати.
- fugas**, -su, *m., wojs.* фугáс, -су.
- fugato** *nieodm., n., muz.* фугáто (*невідм.*).
- fugować**, -guje, -gujesz, -gował *stol.* фугувати, -гўю, -гўєш.
- fugownica** *ż., stol.* фугівка.
- fugownik**, *stol.* фугáнок, -нка.
- fugowy** *stol.* 1) фугóваний; спрojenje ~ we фугóвана спáйка; 2) (*для роблення фуг*) фугувáльний; hebel ~ *div.* fugownik.
- fugówka** *ż.* рушніця з нарізнím стволóm.
- fuj!** *wkrz.* фел
- fujara** *ż.* 1) сопілка, лўдка; 2) *перен.* фам. розтелáпа, розтяпáка, мамўла, тухтій, -тія.
- fujarka** *ż., zdr., div.* fujara 1.
- fujarkowy** сопілковий.
- fuk!** *wkrz.* хук! фук!
- fukać**, -fuknąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) пїхкати, пáхкати; роsiaг ~ kał пóїзд пїхкав; 2) (кого) (*перен.* — лаяти) пробирати, пробрати (-беру, -береш (кого); 3) (кому) (*лише докон.*) (*перен.* — сердито) фїркнути (на кого); 4) (*лише недокон.*) (*про голос оленя*) бєкати; (*про свиню*) хрюкати, рóхкати, хрóкати; 5) (*лише докон.*) *перен.* чкурnúти; 6) (*лише докон.*) (*перен.* — про вогонь) бұхнути, жбұхнути, вїрватися, -рветься; огієй z рїеса ~ nał па рокóј вогонь з грўби бұхнув (жбұхнув) у кімнáту.
- fukanie** *n.* 1) пáхкання, пїхкання; 2) пробирання; 3) бєкання; рóхкання, хрóкання. *Por.* fukać 1, 2, 4.
- fukliwie** буркотліво.
- fukliwy** буркотлівий.
- fuknąć** *div.* fukać.
- fuks** *m.* 1) (*в Німеччині студент-першокурсник*) фукс, -сá; 2) (*про коня*) булáний, -ного; 3) *ент.* (*vanessa polychloros*) кропів'ян-

ка, кропів'яна ванеса; 4) димові труба, димовий канал, -лу; 5) (у більярдній грі) фукс.

fuksem przsł. фуксѳм.

fukcja *ж.*, *bot.* фуксія.

fukowy: гга ~ва (на більярді) гра фуксѳм.

fuksyna *ж.*, *chem.* фуксін, -ну.

fular -ru, m., tkac. 1) фуляр, -ру;

2) фулярѳва хустка.

fularowy tkac. фулярѳвий.

fulguracja *ж.*, *med.* (*fulguratio*) ѳпик бліскавки.

fulguryt, -tu, m., min. фульгурит, -ту.

fulminaty, -tów, blp. солі гримучѳї кислоті.

fulminować, -nuje, -nujesz, -nował 1) бліскати; 2) (про грім) гриміти, -міть; 3) рідко вибухати; 4) *перен.* рвати й метати.

fuła m. i *ж.*, *pot.* мамула.

fum m., pot. div. fuma.

fuma, (zwykle w lm.) fumu, fumów, ж., pot. 1) похвальба; 2) (гордовитість) пиха; 3) (вередування) капрізи, -зів, прімхи (род. примх); 4) мієє ~ту w głowie (robić ~ту) кірпу гнүти, копїлити гүбу.

fumarola *ж.*, *geol.* фумарѳла.

fumator m., wojs. димѳвий прїлад, -ду, димѳгенератор, -ра.

fumigacja *ж.*, *nauk.* обкурювання.

funcik m., zdr., pieuszcz. фүнтик.

funda *ж.*, *pot., rouf.* (в ресторани тощо) уґощення.

fundacja *ж.* 1) заснування (закладення) чѳгѳ власним коштом; 2) пожертвування капїталу на заснування чѳгѳ; 3) пожертвоване заснѳвником рухоме майнѳ; 4) *перен. div.* funda.

fundacyjny установчий; **komitet** ~ установчий комїтет, -ту.

fundament, -tu, m. фундамент, -ту; **zakładać ~tu** клати фундаменти.

fundamentalnie фундаментально.

fundamentalność *ж.* фундаментальність, -ності.

fundamentalny фундаментальний;

4) *astr.* gwiazdy ~ne основні зѳри (род. зїр).

fundamentować, -tuje, -tujesz, -tował клати фундамент.

fundamentowy фундаментний.

fundator, lm. -rzy a. -rowie, m.

1) заснѳвник, фундатор, -ра; (*перен. — це*) основоположник; 2) *розм.* той, що уґощає.

fundatorka *ж.* заснѳвниця, фундаторка; основоположниця. *Пор.*

fundator 1.

fundatorski заснѳвницький.

fundatorstwo n. div. fundowanie II.

fundować I, -duje, -dujesz, -dował, fundując, -nę, -niesz, -nął, -nęli

(кому со) *rouf.* 1) (в ресторани тощо) уґошати, уґостїти, -ґошү, -ґостїш (когѳ чим); 2) (якийсь предмет, билет в кїно тощо) купувати, -пүю, -пүєш, купїти, -плү, -пиш (комү що).

fundować II, -duje, -dujesz, -dował

1) клати фундамент; 2) (власним коштом) заснѳвувати, -вую, -вуєш; 3) *перен. nauk.* ґрунтувати, -түю, -түєш, базувати, -зүю, -зүєш, фундувати, -дүю, -дүєш; **z daniem ~ na obserwacji** ґрунтувати свою дүмку на спстерженнях.

fundowanie I n. (кому czego)

1) уґошання (когѳ чим); 2) купування (комү чѳгѳ). *Пор.* fundować I.

fundowanie II n. заснѳввання.

fundusik m., pot. капїталець, -льця.

fundusz, -szu, lm. -sze, m. 1) фонд, ду; ~ monetarny валютний фонд; ~ plac pracowniczych фонд заробїтної плати; ~sze rozabudżetowe надбюджетні фонди, -дів; ~ ziemski земельний фонд; 2) запас готівки; 3) *div.* fundacja; 4) *перен.* brać kogo na ~ дүрїти (обдүрювати) когѳ; **utrzymywać się z własnych ~szów** утрїмувати себе (жїти) на власні кошти.

funduszowy фондѳвий.

fungować, -guje, -gujesz, -gował *ofic.* викѳнувати якїсь обѳвязки.

fungowanie *n.*, *ofic.* виконання якихось обов'язків.

funkularny: kolej ~на фуникулер, -ру.

funkcja *ż.* 1) ф́ункція; 2) *перен.* обов'язок, -зку; *reŃnic* ~ *je* виконувати обов'язки; *objaŃ* ~*je* приступити до виконання обов'язків.

funkcjonalnie функціонально.

funkcjonalny функціональний.

funkcjonariusz, *lm.* -*sze*, *m.* службовець, -вця; функціонер, -ра (*рідко*); (*партійний*) працівник, -ка.

funkcjonować, -*nije*, -*nijesz*, -*nowaŃ* функціонувати, -ную, -нуюш.

funkcjonowanie *n.* функціонування.

funkcyjka *ż.*, *zdr.* 1) невеличка (незначна) ф́ункція; 2) *розм.* скромна посада.

funkcyjny 1) *мат.* функціональний; *gówna pania* ~*ne* функціональні рівняння, -нянь; 2) залежний від виконання обов'язків; $\diamond$ *do datok* ~ дод́аток до зарплати.

funt *m.* фунт; ~ *s(z)terling* фунт стерлінгів; $\diamond$ *розм.* *to ~ta kłaków nie warto* це торби січки не варто; *розм.* *kłamie na ~tu* в живі очі бреше.

funtowy фунтовий; вагою в один фунт; $\diamond$ *rodzewe ~wa gruba* підшва.

funtówka *ż.*, *roln.* сорт крупної картоплі.

fura *ż.* віз (*род.* вóза), підвода, хура.

furaż, -*żu*, *blm.*, *m.* 1) фура́ж, -жý; 2) *перен.* харч для війська.

furażer, *lm.* -*rowie*, *m.*, *wojs.* фуражир, -ра.

furażerka *ż.*, *wojs.* пілòтка.

furażerówka *ż.*, *wojs.* фуражирòвка.

furażerski *wojs.* фуражирський.

furażować, -*żuje*, -*żujesz*, -*żowaŃ* фуражирувати, -рую, -руеш.

furażowanie *n.* фуражирування.

furażowy фуражний.

furczec, **furknać**, -*ne*, -*niesz*, -*naŃ*,

-*neli* хурчати, захурчати, сюрчати, засюрчати; *kołowrotek ~czy* прядка хурчить; (*про меч, який розсікає повітря*) свистіти (свистіть), свіснути.

furda *ż.*, *rol.* дрібни́ця, дурни́ця, пусте́, -то́го.

furdyga *ż.*, *rouf.* холо́дна, -но́ї, те́мна, -но́ї, буцега́рня, хурди́га.

furfant, *lm.* -*nci*, *m.*, *rol.* крути́й, -тія́; (*хвалько*) фанфаро́н.

furfanteria *ż.*, *rol.* крути́ство; фанфаро́нство. *Пор.* **furfant**.

furgon, -*ni*, *m.* фурго́н.

furgonista, -*ty*, *lm.* -*Ńci*, *m.* фу́ргонник.

furgot *m.* *див.* **furkot**.

furgotać *див.* **furkotać**.

furia *ż.* 1) *міф.*, *перен.*, *зоол.* фу́ррия; 2) (*нестямність*) шале́нство, шале́ність, -но́сті, шал, -лу; (*сильний гнів*) лю́ть, -ті, лю́тість, -то́сті.

furiacki божевільний.

furiactwo *n.* *див.* **furgia** 2.

furiat, *lm.* -*ci*, *m.* 1) буйний божевільний, -ного; 2) *перен.* холерик.

furiatka *ż.* 1) буйна божевільна, -но́ї; 2) холеричка. *Пор.* **furiat**.

furier, *lm.* -*rzy*, *m.*, *wojs.* речовий каптенармус.

furierysta, -*ty*, *lm.* -*Ńci*, *m.*, *hist.* фу́реріст.

furieryzm, -*ni*, *m.*, *hist.* фу́рерізм, -му.

furki *wkrz.* фу́рки

furka *ż.*, *zdr.* невеличка хура.

furkać, **furknać**, -*ne*, -*niesz*, -*naŃ*, -*neli* 1) *див.* **fruwać**; 2) *див.* **furczec**.

furkadło *n.* 1) дзи́га, фу́ркало; 2) *тех.* дриль, -ля́.

furkliwy жва́вий, живий.

furknać *див.* **furczec**.

furkot, -*tu*, *m.* шум, -му; (*крил — це*) лопіт, -поту; (*моторів — це*) гудіння, хурчання, пірхання; (*прапорів*) лопотіння, лопотання, плескіт, -коту; *підсил.* плескотіння, плескотання; (*прядку*) хурчання.

furkotać, -*kotam*, -*kotasz* (*a.* -*ko-*

- czę, -kociesz, rzadziej -kocę, -kocesz), -kotał** шуміти, -млю, -миш; лопотіти, -почу́, -поті́ш, лопотати, -почу́, -почеш; гудіти, густі́ (гуду́, гудеш́), хурча́ти, -чу́, -чіш, пі́рхати; лопотіти, лопотати, плéскати (плéшу, плéщеш); плескоті́ти, -кочу́, -коті́ш; хурча́ти. *Пор.* furkot.
furkotanie *n. div.* furkot.
furman, lm. -ni, m. 1) кучер, -ра; 2) *снец.* возій, -зія́, возійльник; фурман (*заст.*).
furmanić, -nię, -nisz, -nił візникува́ти, -кю́, -күеш.
furmanka ż. 1) підвода; (*з кладю — ще*) ху́ра; 2) (*заняття*) візникува́ння.
furmańczyk, lm. -ki, m., zdr. div. furman.
furmański 1) кучерський; 2) візницький; фурманський. *Пор.* furman.
furmaństwo *n. 1)* візництво; 2) *зб.* кучери, -рів; возі́, -зі́в, возі́льники, -ків; фурмани, -нів. *Пор.* furman.
furnać, -nę, -niesz, -nął, -nęli dok. div. fruwać.
furgoz: zgrobić ~гу (~гę) зробі́ти (ві́кликати) фу́ро́р.
furta ż. 1) хвіртка; 2) *перен.* *розм.* лазівка, про́лазка; *zostać sobie ~te* залиши́ти собі лазівку (про́лазку).
furteczka ż., zdr. хвірточка.
furtian, lm. -ni, m. (в монастирі) воротар, -ря́.
furtka ż. хвіртка; перен. лазівка.
furunkul m., med. фурункул.
fus, -su (częściej w lm.) fusy, -sów, m. 1) подénки, -ків, одénки; (*кофейні*) гү́ща; 2) *перен.* покі́дьки, -ків; ~ *to w a g z y s k i* покі́дьки суспі́льства; 3) (*перен. розм. — вигадка*) (фальші́ва) чу́тка; *ruszczono ~sa, żeś w u j e s c a ł* розпусти́ли чу́тку, що ти ві́їхав.
fusti nieodm., n., handl. фу́сті, рефа́кція.
fuszer, lm. -rzy, m., pot. халту́рник, партáч, -ча́, бракороб.
- fuszerka ż., pot. 1)** халту́рщина, халту́ра; 2) (*про робітницю*) халту́рниця.
fuszerować, -ruje, -rujesz, -rował pot. халту́рити, партáчити.
fuszerski pot. халту́рний, партáцький; ро ~ku по-халту́рному, по-партáцькому.
fuszerstwo n., pot. div. fuszerka 1. futbol, -lu, blm., m., sport. футбóл. futbolowy sport. футбóльний. futeralik m., zdr., pieszcz. футля́рчик.
futerał, -łu, m. футля́р, -ра. futerałowy футля́рний.
futerko n., zdr. 1) ху́тро, шку́рка; 2) (*про одяг*) шуб́ка.
futerkowy хутряній; s k ó g k i ~we хутряні́ шку́рки, -рок.
futor, -ru, m. ху́тір, -тора.
futornik, lm. -su, m. хуторя́нин.
futro n. 1) ху́тро (*у тварин — ще*) шуб́ка; *mignęło rude ~ li sa* майну́ло рудé ху́тро (рудá шуб́ка) лисі́ці; 2) (*одяг*) шуб́ка; 3) *тех.* патрón токарного верста́та для закрі́плення обто́чуваних ви́робів; 4) *зб.* пали́ці в сере́дині живо́плоту; 5) *тесл. div.* футру́па; 6) *шев. div. futrówka 1; ◊ skład ~ter* ху́тровий склад, -ду.
futrować, -ruje, -rujesz, -rował 1) підбива́ти ху́тром; 2) (*архіт. (дошками)*) обшива́ти; (*мармуром*) облицьóвувати, -вую, -вучеш; (*вапном, глиною*) обма́зувати, -зую, -зучеш; 3) (*kogo*) *жарт.* годува́ти, -дүю, -дүеш; корма́ти, -млю́, -миш (*рідше*); 4) *перен.* зма́зувати ма́слом; ~ *kółka w zegarze* зма́зувати колі́шатка (колі́шата) в го́диннику; 5) *законопáчувати* щі́лини ті́рсою.
futrowany 1) підбі́тий ху́тром; 2) обші́тий; облицьóваний; обма́заний; *por. futrować 1, 2; ◊ перен.* ~ *jęcztwień* ячмі́нь напо́ловину з вівсо́м; *перен. розм.* ~ *ne kłamstwo* чисті́сінька брехня́.
futrówka ż. 1) *шев.* підкля́дка, під-

бйвка, підбйвка, підбйй, -бюю;
 2) мет. футерóвка пéчи; 3) об-
 шйвка млинóвóго кóлеса; 4) кóр-
 пус оргáна.
futrа *ж.* (*дверна*) одвiрок, -рка;
 (*вiконна*) лóтка.
futrаny хутрянйй; *с з а р к а* ~ на
 хутрянá шáпка.
futurystа, -ty, lm. -ści, *m.*, *szt.*
 футурист.
futurystyczny *szt.* футуристичний.
futuryzm, -mu, m., *szt.* футуризм,
 -му.
fuzja I ж., *hist.* фузéя, креме-
 нiвка.
fuzja II ж., *polit.*, *ek.* об'ед-
 нáння.

fuzjonista, -ty, lm. -ści, *m.*, *polit.*,
ek. прихильник об'еднáння.
fuzlowy сивушний; *o l e j* ~ сивуш-
 не мáсло.
fuzlówka ж. сиву́ха.
fuzyjka ж. *zdr.*, *hist.* невеличка
 фузéя (кременiвка).
fylit, -tu, m., *min.* фiлiт, -ту.
fyrkać, fyrknać, -nę, -niesz, -nął,
-nęł pot. 1) пiрхати, пiрхнути;
 (*невдоволено*) фiркати, фiркну-
 ти; 2) *перен.* шпурляти, шпур-
 нути, жбурляти, жбурнути,
 швиргáти, швиргонути.
fyrtać pot. 1) танцювáти, викидá-
 ючи нóги; 2) *перен.* робiти щó
 пóхацем.

G

g 1) *муз.* соль (*невiдм.*); 2) (*абре-
 віатура*) *g.* а) грам; б) годiна.
gabар, -ru а. -га, *m.*, *mor.* (*ван-
 тажне судно*) габáра.
gabara ж., *mor.* *див.* gabар.
gabardyna ж., *tkac.* габардiн, -ну.
gabaryt, -tu, m., *kol. i in.* габарiт,
 -ту.
gabinecik m., *zdr.* невеличкий ка-
 бiнeт, -ту, кабiнeтик.
gabinet, -tu, m. кабiнeт, -ту; ~
fizyczny фiзичний кабiнeт;
полiт. *skład* ~ту склад кабi-
 нeту (у́ряду).
gabinetowy кабiнeтний; *фор.* *for-
 мат* ~ кабiнeтний формáт, -ту;
полiт. *przesilenie* ~we ка-
 бiнeтний крiзис, -су.
gablotа ж. *див.* gablotka.
gablotka ж. (*в музеi*) вiтрiна,
 стeнд.
gablotkowy вiтринний, стeндовий.
Gabriel Габрiéль; Гаврiло (*укр.*).
Gabriela Габрiéла.
gacek, -ска, m., *zool.* (*plecotus*
auritus) вухáнь, -нiя.
gacenie п. 1) будувáння гáти; бу-
 дувáння дáмби; 2) будувáння
 загáти. *Пор.* gacić.
gach, lm. -chy *а.* -chowie, *m.*, *posp.*
 полюббвник, —

gacić, -се, -cisz, -cił 1) гатiти
 (гачу́, гáтиш); будувáти дáмби;
 2) (*на зиму*) робiти загáту.
gacie, -ci, bhp., *posp.* пiдштáнки,
 -кiв.
gac ж. 1) *tex.* фашiна; 2) ма-
 терiал на загáту.
gad m. 1) *зоол.* плазу́н, -нá;
 2) (*зневáжл.* — *про лoдину*)
 гад, гáдина.
gadacz, lm. -cze, *m.*, *pot.* *див.* ga-
 дула.
gadaczka ж., *pot.* *див.* gadула.
gadać 1) *розм.* балáкати; (*рiдше*)
 говорiти, -рю, -риш; ~ *o d r z e-
 с z y* говорiти нi до лáду, нi до
 прiкладу; *присл.* *wiele* ~да,
nie *nie* *mówi* бáгато балá-
 кае та нiчого слóхати; бáгато
 полóви, мáло зернá; *розм.* ~даж
z d r ó w i говорi собi (здорóв)!
 2) (*безглуздо*) базiкати, молóти
 (мелю́, мeлеш), лiпати (язи-
 кóм); 3) (*про папугу, мавпу*)
 говорiти; 4) *перен.* гомонiти;
porze ~да мóре гомонiть;
ruszcza *już* ~даfa бiр ужé
 гомонiв; $\diamond$ ~ *п а к о г о* обмóв-
 ляти кóгó, наговорювати на
 кóго.
gadanie п. 1) балáкання; гово-

- ріння; 2) базікання, ляпання; 3) говоріння; 4) гомоніння; $\diamond$ *виг.* ~! байкал пустел дурніці! *розм.* *krię sobie z ludzkiego ~nia* байдуже мені людські поговори; не дбаю про поговір; *розм.* *nie ma ~nia* nemá мови. *Пор.* *gadać.*
- gadanina** *ж.* базікання, балаканінна, балачкй, -чок.
- gagateusz**, *lm.* -sze, *m.*, *pot.*, *żart. div.* *gadula.*
- gadatliwie** балакуче, балакливо.
- gadatliwość** *ж.* балакучість, -чості, балаклівість, -вості.
- gadatliwy** балакучий, балакливий.
- gadka** *ж.* 1) народне оповідання; ~ki *rodhalańskie* татранські народні оповідання; 2) *перен.* поголос, -су; *chodzą ~ki między tłumem* іде поголос між народом, подійкують (слівлять) люди.
- gadolin**, -nu, *m.*, *chem.* гадоліній, -нію.
- gadowy** гадючий, гадовий; ~ja *d* гадюча отрута.
- gadu-gadu** *predyk.* (про довгу балачку) галү-балү, гадү-гадү, балү-балү, тарү та балү; *wy sobie ~, a czas usieka* ви тут галү-балү, а час біжить.
- gadulska**, -kiej, *ж.*, *żart. div.* *gadula.*
- gadulski**, -kiego, *lm.* -scy, *m.*, *żart. div.* *gadula.*
- gadulstwo** *n.*, *pot.* балакучість, -чості, балаклівість, -вості.
- gadula**, -ły, *lm.* -ły, *m.* *i* *ж.*, *pot.* балакун, -на, базіка, плетун, торохтій, -тія; (про жінку) балакуча, базіка, лепетуха, торохтійка.
- gadzi** *div.* *gadowy.*
- gadźina** *ж.* 1) зоол. плазун, -на; 2) (*перен.* *зневажл.* — про людину) гад, гадина, гадюка.
- gadzinowaty** подібний до гадини; (*перен.* — *ще*) ехідний; ~te *słowa* ехідні слова (*род.* слів).
- gadzinowy** 1) гадючий, гадовий; 2) *перен.* *зневажл.* рептильний;
- fundusz** ~ (*в буржуазних країнах*) рептильний фонд, -ду; *pisma ~we* рептильна (продажна) преса.
- gafa** *ж.* похибка, промах, -ху.
- gagat**, -tu, *m.*, *min.* *gagat*, -ту.
- gagatek**, -tka, *lm.* -tki, *m.* 1) *перен.* *зневажл.* фрукт; 2) *перен.* *ірон.* любімчик, пестунчик; 3) дрібний предмет (дрібна окраска) з *gagaty.*
- gagatkowy** *min.* *div.* *gagatowy.*
- gagatowy** *min.* гагатовий.
- Gagra** *ж.* Гагра.
- gaiczek**, -czka, *m.*, *zdr.*, *pieszcz.* гайочок, -чка.
- gaic**, **gaje**, **gaisz**, **gail** 1) насаджувати ліс; 2) прикрашати зеленню; //~ *się* 1) вкриватися зеленню, критися маєм; 2) (*про дерева*) розростатися.
- gaik**, -ku, *m.*, *zdr.* гайок (*род.* гайка).
- gaisty** 1) залісений; 2) *перен.* зароблий, густий; 3) (*багатий на тинь*) тинистий.
- gaj**, -ju, *lm.* -je, *m.* 1) гай (*род.* гаю); 2) *перен.* зелень, -ні.
- gajda** *ж.* 1) муз. волінка; 2) (*лише в мн.*) *перен.* *розм.* жарті, -тів, насмішки, -шок (з кого).
- gajenie** *n.* 1) насаджування лісу; 2) прикрашання зеленню. *Пор.* *gaic.*
- gajowe**, -wego, *n.*, *hist.* 1) оплата за збирання в лісі ягід, хмізу тощо; 2) штраф за поруб.
- gajowiec**, -wca, *lm.* -wce, *m.*, *bot.* (*galeobdolon luteum*) зеленчук жовтвий.
- gajowy** I гайовий; ~ *z arach* гайовий запах, -ху; ~ *we goślinu* гайові рослини, -лін; $\diamond$ *bot.* *miodunka ~wa* (*polygonum*) гірчак, -ка, споріш, -шу.
- gajowy** II, -wego, *lm.* -wi, *m.* лісник, -ка; карбівничий, -чого, побережник (*заст.*).
- gajówka** *ж.* 1) лісна (лісова) стоборжка; 2) розчищена ділянка в лісі; 3) збирання хмізу; 4) *орн.* (*silvia*) кропив'янка, славка.

gal, -lu, *m.*, *chem.* галій, -лію.
 gala *ż.* 1) торжество-галá, галá-бэнкét, -ту; 2) *театр.* галá-вистáва, спектакль-галá; 3) святковий бдяг, -гу; парáдна фóрма.
 galaktometr, -ru, *m.*, *spec.* галактóметр, -ра.
 galaktoskop, -pu, *m.*, *spec.* галактоскóп.
 galaktoza *ż.*, *chem.* галактóза.
 galakturia *ż.*, *med.* (*galacturia*) галактурія, хилурія, молокоподібна сéча.
 galaktyka *ż.*, *astr.* галáктика.
 galaktyt, -tu, *m.*, *min.* галактит, -ту.
 galalit, -tu, *m.*, *tech.* галалит, -ту.
 galalitowy *tech.* галалітовий.
 galant, *lm.* -nci, *m.*, *przest.* галантний мужчіна, кавалér, -ра.
 galanteria I *ż.* галантерéя.
 galanteria II *ż.* галантність, -ності.
 galanternictwo *n.* 1) галантерéйне виробництво; 2) торгівля галантерéйними товáрами.
 galanternik, *lm.* -cy, *m.*, *spec.* галантерéйник.
 galanteryjnik *m.*, *spec. div.* галантерник.
 galanteryjny галантерéйний; s k i e r ~ галантерéйний магазін.
 galantować się, -tuje, -tujesz, -tował *pot.* франтіти, -нчу, -нтіш, франтувати, -тую, -тúеш, шкувати, -кую, -кúеш.
 galar *m.*, *żegl.* бáржа, бáрка.
 galarek, -rka, *m.*, *zdr.*, *żegl.* невеличка бáржа, бáрочка.
 galarepa *ż.* *div.* kalarepa.
 galareta *ż.* 1) драгли́, -лів, холодець, -дцю; *розм.* tr z a ś c i e j a k ~ труситися як драгли́; 2) (*з фруктів*) желé (*невідм.*); 3) пектинові речовини у фруктовому соку; $\diamond$ *анат.* ~ W h a r t o n a Вартонів студень, -дня.
 galaretka *ż.*, *zdr. div.* galareta 2.
 galaretowato 1) драглисто; 2) як желé. *Пор.* galareta 1, 2.
 galaretowaty драглистий; $\diamond$ *анат.* tkanka ~ta мезенхіма, ембріональна сполучна тканина.
 galaretowy *div.* galaretowaty.

galas, -su, *m.* 1) *бот.* чорнийльний горішок, -шка; 2) *хім.* танін, -ну, дубильна кислота.
 galasować, -suje, -sujesz, -sował *tech.*, *tkac.* насичувати тканини таніном.
 galasownik *m.*, *ent. div.* galasówka 1.
 galasowy який (що) стосується чорнийльних горішків; (*у контексті*) з чорнийльних горішків тощо; *tex.* ~wa palewka тинктурá з чорнийльних горішків; $\diamond$ *хім.* kwas ~ *div.* galas 2.
 galasówka *ż.* 1) *ент.* (*synips*) горіхотворка; 2) *бот. div.* galas 1.
 galeina *ż.*, *chem.* галейн, -ну.
 galenit, -tu, *m.*, *min.* галенит, -ту.
 galenoid, -du, *m.*, *min.* галенóид, -ду.
 galera *ż.*, *mor. hist.* галéра; (*лише в мн.*) *перен.* галéри, -лér; *rosłać kogo na ~gu* послати когó на галéри.
 galeria *ż.* 1) галерéя; ~ *obrazów* картинна галерéя; *військ.* ~ *przeciwpinowa* контрмінна галерéя; 2) (*в жилому будинку*) балкóн; 3) *театр.*, *перен.* *розм.* гальóрка.
 galerniczy *hist.* галérницький.
 galernik, *lm.* -cy, *m.*, *hist.* галérник, галérний невільник.
 galerowy *mor. hist.* галérний, галérський.
 galeryjka *ż.*, *zdr.* 1) галерéйка; 2) балкóнчик; *пор.* galeria 1, 2; 3) невеличка балюстрáда.
 galeryjny галерéйний; $\diamond$ *театр.*, *перен.* *розм.* publiczność ~na гальóрка.
 galgant *m.*, *bot.* (*cyperus*) смікавець, -вця.
 Galia *ż.*, *hist.* Гáллія.
 Galicja *ż.* 1) Галичина́; 2) (*в Іспанії*) Галісія.
 Galicianin, *lm.* -janie, -jan, *m.* 1) галичанин; 2) галисієць, -сійця. *Пор.* Galicja.
 Galicjanka *ż.* 1) галичанка; 2) галисійка. *Пор.* Galicja.

galicyjski 1) галицький; 2) галиційський. *Пор. Galicja.*

galicyzm, -mu, *m.*, *filol.* галліцизм, -му.

galimatias, -su, *blm.*, *m.*, *pot.* 1) плутанина; 2) *перен.* нісенітниця, -ниця, дурниці.

galman, -nu, *m.*, *chem.*, *min.* галмэй, -мёю.

galmanowu *chem.*, *min.* галмёювий.

galofob, *lm.* -bowie, *m.* галлофоб.

galofobia *ż.* галлофобія.

galomania *ż.* галломанія.

galon I, -nu, *m.* галун, -на, позумэнт, -ту.

galon II, -na, *m.* (*англійська міра місткості*) галон.

galonek, -nka, *m.*, *zdr.* вузенький галун (позумэнт).

galonik *m.*, *zdr. div.* galonek.

galonować, -nuje, -nujesz, -nował обшивати галунами (позументами).

galonowany в ліврєї з галунами.

galonowy I 1) галунний, галунівий, позумэнтний, позумэнтовий; materiał ~ галунний (позумэнтний) матеріал, -лу; 2) *перен.* ліврєйний; ~wi lokaże ліврєйні лакєї, -кєїв.

galonowy II (*про міру*) галонівий; $\diamond$ butelka ~wa пляшка місткістю в одін галон.

galonowy III, -wego, *lm.* -wi, *m.* ліврєйний лакєй.

galop I, -pu, *m.* галоп, -пу; $\diamond$ *перен.* wziąć kogo do ~pu взяти в роботу когó.

galop II *przsl. div.* galopem.

galopada *ż. div.* galop I.

galopem *przsl.* галопом; pędzić ~ нестися (мчати) галопом; puścić się ~ піти галопом (навіскáč).

galorka *ż.* (*танець*) галоп.

galopować, -puje, -pujesz, -pował 1) галопувати, -пую, -пуюш; 2) *перен.* бігти навзаводи (щодуху, з копита); 3) (*z szum*) *розм.* спішити, поспішати; 4) танцювати галоп.

galopowanie *n.* 1) галопування,

галоп, -пу; 2) швидкий біг, -гу; 3) поспіх, -ху, поспішання; 4) танець галоп. *Пор. galopować.*

galopujący 1) який (що) мчить галопом; 2) *мед.* скоротечний; suchoty ~се скоротечні сучоті, -хот.

galowo *przsl.* по-парадному.

galowy парадний; ~ strój парадний одяг, -гу.

galówka *ż., pot.* 1) (*у роцїсте свято*) торжество; 2) *театр.* спектакль-галá, парадний спектакль, -лю.

galwanicznie *fiz.* гальванічно.

galwaniczność *ż., fiz. div.* galwanizm.

galwaniczny *fiz.* гальванічний.

galwanizacja *ż., spec.* гальванізація.

galwanizm, -mu, *m., fiz.* гальванізм, -му.

galwanizować, -zuje, -zujesz, -zował *spec.* гальванізувати, -зую, -зуюш; // ~ się гальванізуватися.

galwanizowanie *n., spec.* гальванізування.

galwanizowany *spec.* гальванізований.

galwano *n., spec.* гальвано (*невідм.*).

galwanochromia *ż., spec.* гальванохромія.

galwanografia *ż., spec.* гальванографія.

galwanomagnetyczny *fiz.* гальваноманетичний.

galwanomagnetyzm, -mu, *m., fiz.* гальваноманетизм, -му.

galwanometalgia *ż., tech.* гальванометалургія.

galwanometr, -ru, *m., fiz.* гальванометр, -ра.

galwanoplastyczny *el.* гальванопластичний.

galwanoplastyka *ż., el.* гальванопластика.

galwanopunktura *ż., med.* гальванопунктура.

galwanoskop, -pu, *m., el.* гальваноскоп.

galwanostegia *ż., spec.* гальваностегія.

- galwanotechnika** *ж.* гальванотехніка.
- galwanoterapia** *ж., med.* гальванотерапія.
- galwanotropizm**, *-му, т., spec.* гальванотропізм, *-му.*
- galwanotyp**, *-ру, т., tech.* гальванотіп, *-пу.*
- galwanotypia** *ж., tech.* гальванотіпія.
- gala** *ж., zgr.* 1) велика кўлька; (скачана) велика галка; (на палиці) набалдашник, голівка; 2) (лише в мн.) (вульг. — про очі) банькі (род. баньок); w u t r z e s z c z y ć ~ ły вітришити банькі.
- gałazeczka** *ж., zdr., pieszcz.* гілочка, віточка, галузочка.
- gałazka** *ж.* 1) гілка, вітка, галузка; ~ oliwna маслянова гілка; 2) *анат. (ramulus)* гілочка.
- gałazkowato** у вигляді гілок, гіллясто.
- gałazkowaty** подібний до гілки; у вигляді гілок, гіллястий.
- gałazkowy** гілковий; *ścieg* ~ гілкова строчка.
- gaiąz** *ж.* 1) гілка, гілляка, вітка; галузь, *-зі (рідко)*; 2) *перен.* галузь, *-зі*; ~ przemyślu галузь промисловості; 3) *мат., анат. (ramus)* гілка; *мат.* ~ hiperboli гілка гіперболи; 4) *гірн.* відгалуження жили; 5) (лише в мн.) *мисл.* оленячі роги, *-гів.*
- gałeczka** *ж., zdr., pieszcz. див.* gałka 1.
- gałeczkowy** у формі кўльочки; подібний до кўльочки; у формі галочки; подібний до галочки. *Пор.* gałka 1.
- gałecznicza** *ж., spec.* машина для виробу пілболь.
- gałecznik** *блм., т., fizjol.* глобулін, *-ш.*
- gałęziasty** *див.* gałęzisty.
- gałęziowy** гілковий, гільовий; з гілок; ~ wa altanka альтанка з гілок; *lic. dzewo* ~ we сучняк, *-кў*; гілковий матеріал, *-лу*, гілкове дєрево.
- gałęzistość** *ж.* гіллястість, *-тості*, гілчастість; крислатість, розлужистість, розлогість, *-гості*, розгілчастість. *Пор.* gałęzisty.
- gałęzisty** гіллястий, гілчастий; (з розлогими гілками) крислатий, розлужистий, розлогіий, розгілчастий.
- gałgan I**, *лм. -пу, т. 1)* ганчірка; (зневажл. — про одяг) лахміття; 2) (перен. — про людину в лахмітті) обідранець, *-нця*, обірванець, голодранець, шарпак, *-ка*, обшарпанець, гольтіпак; 3) (перен. — про дитину) пуста́н, *-на*; 4) (лайл. — про дорослого) негідник, мерзотник.
- gałgan II** *т., bot. (galanga)* калган, галган.
- gałganek I**, *-нка, т. 1)* зменш. ганчірка; 2) (лише в мн.) ганчір'я.
- gałganek II**, *-нка, т., bot. див.* gałgan II.
- gałganeria** *ж., zb., pot.* негідники, *-ків*, погань, *-ні*, мерзота, мерзотники, гультайство.
- gałganiarka** *ж.* 1) ганчірниця; 2) негідниця, мерзотниця. *Пор.* gałgan I 1, 4.
- gałganiarski** ганчірницький.
- gałganiarstwo** *п.* ганчірництво.
- gałganiarz**, *лм. -rze, т.* ганчірник.
- gałganica** *ж., posp.* 1) негідниця, мерзотниця; 2) (жінка легкої поведінки) безпўтниця, лєдащо.
- gałganić się**, *-nię, -nisz, -nił pot.* лєдарювати, *-рюю*, *-рюеш*.
- gałganieć**, *-nieje, -niejesz, -niał, -nieli pot.* лєдащити.
- gałganisko** *п., zgr., pot. див.* gałgan I 3, 4.
- gałganowaty** *pot.* пустотливий.
- gałgański** *pot.* 1) мерзєнний, мерзотний, паскўдний; 2) (про роботу) халтўрний; ~ kie w u k o p a n i e халтўрна робота; 3) (про одяг) обірваний, обдєртий, обідраний, обшарпаний; *♠* *бот.* ~ kogzeń калган, галган, аптєчний корінь, *-реня*, дивосильний корінь.
- gałgaństwo** *п. 1)* зб. ганчір'я, лах-

- міття; 2) *перен. розм.* мерзённість, -ності, мерзотність, паскўдність; 3) (зб. *розм.* — *про людей*) негідники, -ків, мерзотники.
- galka** *ж.* 1) кўлька; (з *хліба* — *це*) гáлочка; (*на паличці*) набалдáшник, голóвка; 2) *перен. розм.* голóва; $\diamond$ *біл.* ~ *bilag-dowa* бильярдна кўля; *бот.* ~ *muszkato-wa* мускáтний горіх; *анат.* ~ *oczna* очне яблуко; *stracić* ~*kę* розгубітися, -блюся, -бишся; втрати́ти рóзум.
- gaikodrzew, -wu, m., bot.** (*eucaliptus*) евкаліпт.
- gaikowaty** кулястий.
- gama** *ж., muz.* гáма; ~ *durowa* (*majojowa*) мажóрна гáма; ~ *molowa* (*minogowa*) мінóрна гáма; *перен.* ~ *uczucie* гáма почуттів.
- gamajda, -majdy, lm. -majdy, -majd a. -majdów, m. i. ж., pot.** маму́ла, тюхті́й, -тія́, розтелéпа.
- gambit, -tu, m., szach.** гамбiт, -ту.
- gamoniowaty** *pot.* нерозторóпний, немотóрний; *підсил.* придуркуватий, пришелéпуватий, недоумкуватий.
- gamoń, lm. -nie, m., pot.** розтелéпа, розтяпáка, маму́ла, тюхті́й, -тія́; (*зiвaкa*) роззiвa.
- gamrat, lm. -ci, m., rub.** полюбóвник.
- gamratka** *ж., rub.* полюбóвниця.
- gamuła, -ły, lm. -ły, m. i. ж., pot.** *див.* gamajda.
- Gandawa** *ж.* Гент.
- ganeczka, -czka, m., zdr.** 1) гáночок, -чка; 2) галерéйка. *Пор.* ganek 1, 2.
- ganek, -nku, m.** 1) гáнок, -нку; 2) *військ., гірн.* галерéя; 3) *мор.* балкóн, кормовá галерéя; 4) *див.* galeria 2.
- Ganges, -su, m.** Ганг, -гу.
- ganglion, -nu, m., anat.** гáнглі́й.
- gangrena** *ж.* 1) *мед.* гангрéна; 2) *перен.* морáльний рóзклад, -ду.
- gangrenowaty** *med.* (*уражений гангреною*) гангрéнозний.
- gangrenowy** *med.* (*що стосується гангрену*) гангрéнозний.
- gangster, lm. -rzy, m.** гáнгстер, -ра. **ganiąc** ганя́ти.
- ganić, -nie, -nisz, -nił** гўдити, -джу, -диш, гáнити; (*визнавати поганим*) засўджувати, -джу́ю, -джуєш, осўджувати.
- ganień** *n.* гўдження, гáнення; засўдження, осўдження. *Пор.* ganić.
- gankowy** 1) гáнкóвий; *drzwi* ~*we* гáнкóві двéри, -рéй; 2) галерéйний. *Пор.* ganek 1, 2.
- gar, -pia, lm. -pie, m., pot.** зiвáка; (*про нерозторóпного*) роззiвa, гáва.
- gara** *ж., pot.* 1) неувáжність, -ності; *розм.* *zapłacić* ~*рę* поплатитися за неувáжність; 2) *орн. розм.* гáлка; 3) *див.* gar; $\diamond$ *jeździć* на ~*рę* їздити зáйцем.
- gapiątko** *n., pot.* *див.* gar.
- gapić się, -pie, -pisz, -pił** *pot.* лóвити гáви (гав), вiтришки продавати (купувáти).
- gapieć, -pieję, -piejesz, -piał, -pieli** *pot.* ставáти роззiвoю (гáвoю).
- gapiostwo** *n., pot.* ротозiйство.
- gapiowato** *pot.* нерозторóпно; придуркувато. *Пор.* gapiowaty.
- gapiowatość** *ж., pot.* нерозторóпність, -ності; придуркуватість, -тості. *Пор.* gapiowaty.
- gapiowaty** *pot.* який (що) лóвить гáви (гав), нерозторóпний, немотóрний; *підсил.* придуркуватий; *mina* ~*ta* придуркувата мiна.
- gapiowski** *pot.* *див.* gapiowaty.
- garaż, -żu, lm. -że, m.** гарáж, -жá. **garażować, -żuje, -żujesz, -żował** ставити в гарáжі.
- garażowy** гарáжний.
- garb, -bu, m.** 1) горб, -бá; 2) *геол.* склáдка; 3) *перен.* нерiвність, -ності.
- garbacieć, -cieję, -ciejesz, -ciał, -cieł** горбáтити, ставáти горбáтим.
- garbaczyna** *ж.* 1) горбáтість, -тості; 2) склáдка; 3) нерiвність, -ності. *Пор.* garb.

garbarczyk, *lm.* -ki, *m.* гарбарчук, -ка.

garbarka *ż.* 1) *spec.* дубільниця; 2) дружина дубільника, гарбариха.

garbarnia *ż.*, *spec.* 1) дубільний завод, -ду, шкіряний завод, шкірзавод; 2) (*цех*) дубільня.

garbarski *spec.* дубільний, гарбарський; $\diamond$ *zakład* ~ шкіряний завод, -ду, шкірзавод.

garbarstwo *n.*, *spec.* дубільна справа, гарбарство.

garbarz, *lm.* -rze, *m.*, *spec.* дубільник, гарбар, -ря.

garbato горбато.

garbatość *ż.* 1) горбатість, -тості; 2) (*міццевості*) нерівність, -ності.

garbaty горбатий; $\diamond$ *nos* ~ ніс з горбочком, горбоватий ніс (*род. носа*).

garbek, -bka, *m.*, *zdr.* горбик, горбок, -бка.

garbiak *m.*, *med.* (*staphyloma*) стафілома, випинання рубця на радужній оболонці.

garbić, -bię, -bisz, -bił горбити, -блю, -биш; // ~ *się* горбитися.

garbies, -bca, *lm.* -bce, *m.*, *med.* *div.* garbiak.

garbienie (*się*) *n.* горблення.

garbik *m.*, *zdr.* горбик, горбок, -бка.

garbizna *ż.* *div.* garbacizna.

garbnik *m.*, *chem.* дубитель, танін, -ну.

garbnikowy *spec.* дубільний; *kwas* ~ дубільна кислота.

garbonosy горбоносій.

garbować, -buje, -bujesz, -bował *spec.* дубіти, -блю, -биш, гарбарювати, -рюю, -рюеш; $\diamond$ *перен.* ~ *komu* skórze *dać* прочухана (кому), дубасити, -башу, -басиш, лупцювати, -цюю, -цюеш (кого).

garbowanie *n.* 1) *spec.* дублення, гарбарювання; 2) *перен.* прочухан.

garbowiny, -win, *blr.*, *spec.* дубільні відходи, -дів.

garbówka *ż.*, *spec.* дубільна кір-

ка (корка), дубільна кора, дубило.

garbus, *lm.* -su, *m.*, *pot.* горбань, -ня, горбатий, -того.

garbusek, -ska, *m.*, *zdr.*, *pieszcz.* *div.* garbus.

garbuska *ż.* горбата, -тої.

garda *ż.*, *wojs.* гарда.

gardelko *n.*, *zdr.*, *pieszcz.* горлечко.

gardenia *ż.*, *bot.* гарденія.

garderoba *ż.* 1) гардероб; (*про приміщення — це*) гардеробна, -ної; 2) (*убиральня*) туалет, -ту.

garderobiana, -nej, *ż.* 1) гардеробниця; 2) *заст.* камерістка.

garderobiany, -nego, *m.* 1) гардеробник; 2) *заст.* камердїнер, -ра.

garderobowy гардеробний.

garderóbka *ż.*, *zdr.* невеличка гардеробна, -ної.

gardiany горловий; *suchoty* ~ не горлові сухоти, -хот.

gardlica *ż.* 1) *orn.* горлиця, тюркавка; 2) *мед.* зоб.

gar(d)lacz, *lm.* -cze, *m.* 1) *розм.* горлань, -ня; 2) (*розм. — про хворого на зоб*) зобастий, -того, воластий; 3) *orn.* воластий голуб; 4) *військ.* рушнічний гранатомет.

gargaty *pot.* *div.* gardlowaty I 2.

gardio *n.* 1) горло; *перен.* *mieć czegoś* *po* ~ *mać* *coś* *po* горло; *перен.* *mieć póź* *na* ~ *dle* *mać* *niż* *na* горлі; *бути* *w* *bezwładnym* *stanowisku*; *skazać* *kogoś* *na* ~ *prysądzić* *kogo* *do* *kary* *na* *górnio* (до страсти, до смертної кари); *stać* *kością* *w* ~ *dle* *стояти* *poprzek* *górnio*; *wrzęszczę* *na* *całe* ~ *krychać* *na* *все* *górnio*, *горлати*; *zakaz* *pod* ~ *łem* *заборона* *під* *загрозою* *kary* *na* *górnio* (кари смерті); 2) *анат.* (*pharynx*) глотка; 3) (*ріки*) гірло; (*джерело*) початок, -тку; 4) *мед.* *розм.* зоб, воло; $\diamond$ *dać* ~ *widzieć* *життя*; *перен.* *розм.* *jak* *psu* *z* ~ *ła* *wyjęte* *siły* *no* *zimąte*, *як* *корова* *пожувала*;

- ledwie z ~lem ucies лédве го́лову вінести; *перен.* wąskie ~ за́тор, -ру, прóбка; вузьке місце.
- gardlować, -luje, -lujesz, -lował** *pot.* 1) горла́ти, го́рло де́рти (деру́, дереш); 2) (za kim, za czym) *перен.* несхв. агітува́ти, -тую, -туєш (за ко́го, за шо).
- gardlowanie** *n.* 1) горла́ння; 2) агітува́ння. *Пор.* **gardlować.**
- gardlowaty** I 1) горло́вий; 2) *мед. розм.* зоба́стий, вола́стий.
- gardlowaty** II, -tego, *lm.* -ci, *m., pot.* зоба́стий, -того, вола́стий.
- gardlowo** *pot.* доза́різу; potrzeba czego ~ треба чо́го доза́різу.
- gardlowy** горло́вий; $\diamond$ *перен.* sprawa ~wa спра́ва, яка загро́жує ка́рою на го́рло (ка́рою сме́рті).
- gardzić, -dzieć, -dzisz, -dził** 1) (kim, czym) ста́виться з презы́рством (до ко́го, до чо́го), гордува́ти, -дую, -дуєш, пого́рджува́ти, -джую, -джуєш (ким, чим); 2) (czym) не́хтува́ти, -тую, -туєш (чим і що); ~ nie bezpieczeństwem не́хтува́ти небезпе́ку (небезпéкою).
- gardziel, lm.** -le, *m.* і *ż.* 1) го́рло; 2) *анат. (trachea)* трахе́я, ди́хальне го́рло, горта́нь, -ні; горла́нка (*розм.*); (*oesophagus*) стравохі́д, -хо́ду; 3) (*y ptach*) во́ло; 4) (*гарматна*) же́рло.
- gardziołek, -łka, m., zdr., pieszcz.** го́рлечко.
- gardziołko** *n., zdr., pieszcz. див.* gardziołek.
- gargotać** *pot.* гово́рити горта́нним (горло́вым) го́лосом.
- garkuchnia** *ż.* харче́[і]вня.
- garment, -tu, m., druk.** ко́рпус, -су.
- garmentowy** *druk.* ко́рпусний; druk ~ ко́рпусний шриф́т, -ту.
- garnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli** 1) горну́ти, -ну́, -неш; (*граблями*) гре́бті, грома́дити, -джу, -диш; 2) (*перен. — do siebie*) пригорта́ти (ко́го); 3) (*від се-*
- бе*) відгорта́ти; (*сміття*) відміта́ти; // ~ się 1) (do kogo) горну́тися, пригорта́тися (до ко́го); 2) (do czego) *перен.* пра́гнути (чо́го); ~ do pauki пра́гнути нау́ки.
- garnarczyk, lm.** -ki, *m.* гонча́рук, -ка; (*про сина гончаря — це*) гонча́ренко.
- garnarka** *ż.* 1) робітниця гонча́рні; 2) дру́жина гонча́ря; гонча́рка, гонча́риха (*розм.*); 3) прода́вщиця горшкі́в.
- garnarnia** *ż.* гонча́рня.
- garnarski** гонча́рський.
- garnarstwo** *n.* гонча́рство.
- garnarz, lm.** -rze, *m.* гонча́р, -ря.
- garnarczowy** гонча́рний.
- garncowy** *przest.* гарцо́вий.
- garncówka** *ż., przest. (mipa)* га́рець, -рця, га́рнець, -нця.
- garnczek, -czka, m., zdr. див.** garnek.
- garnek, -nka, m.** го́рщик, го́ршóк (*род. горшкá*); *перен.* w cudze ~nki z agłądać загляда́ти в чу́жі горшкі́; *присл. nie święci ~nki lepią* не свя́ті горшкі́ ліпля́ть.
- garniec, -nca, lm.** -nse, *m., przest.* 1) ве́лийкий го́рщик; 2) (*mipa*) га́рець, -рця, га́рнець, -нця.
- garniować, -guje, -gujesz, -gował** 1) *кул.* гарні́рува́ти, -рую, -руєш; 2) *перен.* прикраша́ти, оздо́блюва́ти, -люю, -люєш.
- garniowanie** *n.* 1) гарні́рува́ння; 2) прикраша́ння, оздо́блюва́ння. *Пор.* **garniować.**
- garnirunek, -nku, m.** 1) *кул.* гарні́р, -ру; 2) *див.* garniowanie.
- garnitur, -tu, m.** 1) ко́стю́м; 2) (*комплект*) гарніту́р, -ра; (*набір — це*) прила́ддя; ~ па biurko письмо́ве прила́ддя. (*посуду*) серві́з, -зу; 3) *кул.* гарні́р, -ру; 4) *спец.* залі́зне оку́ття.
- garniturek, -rka, m., zdr. див.** garnitur 2.
- garniturowy** серві́зний, серві́зовий; talerz ~ серві́зна (серві́зова) тарі́лка.

- garnizon**, -nu, *m.*, *wojs.* гарнізон, -ну, залога.
- garnizonowy** *wojs.* гарнізонний, залоговий.
- garnkoskrob**, *lm.* -by, *m.*, *żart.* дармоїд.
- garnkowiec**, -wca, *lm.* -wce, *m.* горшковий камінь, -меню.
- garnkowy** горшковий; *kształt* ~ горшкова форма; $\diamond$ *kamień* ~ *div.* **garnkowiec**.
- garnuszeczek**, -czka, *m.*, *zdr.*, *pieszcz.* горщикок, -чка, горшечок, -чка; (*для пиття*) куклик.
- garnuszek**, -szka, *m.* горщикок, -чка, горшечок, -чка, горня, -няти, горнятко; *oddać dziecko* на ~ відлучити дитину, годувати дитину з горнятка (з пляшечки); $\diamond$ *roz.* *być* на *czym* ~ *ku* бути на чієму утриманні.
- garnuszkowy** горшковий.
- Garonna** *ż.* Гаронна.
- garować**, -ruje, -rujesz, -rował 1) (*спец.* — *pro tisto*) підходити, -дить, підніматися, рості; 2) *tex.* видобувати діру (в дереві, камені); 3) *мор.* надувати парусі; // ~ *się* прогулювати роботу.
- garson**, *lm.* -ni, *m.*, *zagr.* гарсон.
- garsoniera** *ż.* невеличка квартира холостяка.
- garsonka** *ż.* 1) незалежна, незаміжня жінка, холостячка; 2) жіноча зачіска під хлопчика; 3) рід жіночого плаття.
- garsteczka** *ż.*, *zdr.* жменька.
- garstka** *ż.*, *zdr.* жменя, жменька.
- garściowy** *anat. div.* **dłoniowy**.
- garść** *ż.* жменя; (*місткість жмені* — *це*) пригорща, пригорщ, -щі; *перен.* *częściej* *pełną* ~ *cią* черпати пригорщами; *присл.* *lepszego* *w* ~ *ci*, *niż* *słowik* *w* *lesie* краще синиця в жмені, ніж журавель у небі; *rzucac* ~ *ciami* сипати повними пригорщами; $\diamond$ *chuchać* *w* ~ свистіти в кулак; *trzymać* *kogo* *w* ~ *ci* держати когось в руках,
- gasciel**, *lm.* -le, *m.*, *tech.*, *przen.* гаситель.
- gasić**, -szę, -sisz, -sił 1) гасити (гашу, гасиш); ~ *w* *ar* *po* гасити вапно; 2) (*перен.* — *sprawy*) заспокоювати, -коюю, -коюеш, утоляти; 3) (*роз.* — *бити*) кришити, -шу, -шиш; $\diamond$ *перен.* ~ *humor* псувати настрої.
- gasidło** *n.* 1) гасильник; 2) *перен.* *żart.* довгий ніс (*род. носа*).
- Gaskonia** *ż.* Гасконія.
- Gaskończyk**, *lm.* -cy гасконець, -ця.
- gasnąć**, -snę, -śniesz, -snał, -snęli *a.* -si, -śli гаснути; (*перен.* — *це*) угасати, згасати; (*перен.* — *при порівнянні* — *це*) бліднути; *przy takiej piękności każda inna* ~ *śnie* поруч з такою красою блідне (гасне) всякою інша.
- gastralgia** *ż.*, *med.* гастралгія, шлунковий біль (*род. болю*).
- gastritis** *nieodm.*, *m.*, *med.* гастрит, -ту.
- gastrologia** *ż.*, *kul.* кулінарія.
- gastrologiczny** *kul.* кулінарний.
- gastronom**, *lm.* -mi *a.* -mowie, *m.* (*про людину*) гастроном.
- gastronomia** *ż.*, *kul.* гастрономія.
- gastronomiczny** гастрономічний; $\diamond$ *zakład* ~ *a*) ресторан, -ну; *b*) (*магазин*) гастроном.
- gastryczny** *med.* гастричний; ~ *na* *gorączka* гастрична гарячка.
- gaszenie** *n.* гасіння, гашення.
- gaszony** гашений; ~ *ne* *w* *ar* *po* гашене вапно.
- gaśnica** *ż.*, *tech.* вогнегасник.
- gaśnięcie** *n.* гаснення, угасання, згасання. *Пор.* **gasnąć**.
- gatki**, -tek, *blp.*, *zdr.*, *pot. div.* **gacie**.
- gatunek**, -nku, *m.* 1) сорт, -ту; (*товару* — *це*) гатунок, -нку; 2) (*роз.* — *розряд*, *рід*, *категорія*) гатунок; 3) *біол.* вид, -ду; $\diamond$ *mieszanie* ~ *nków* гібридизація.
- gatunkować**, -kuje, -kujesz, -kował 1) (*товару*) сортувати, -тую,

-туєш; 2) *філос.* класифікувати, -кую, -куєш.
gatunkowanie *n.* 1) сортування; 2) класифікація. *Пор. gatunkować.*
gatunkowo з огляду на сорт, щодо сорту, якісно.
gatunkowość *ж.* сортність, -ності.
gatunkowy 1) якісний, сортний, сортовий; 2) *фіз.* питомий; *ciężag* ~ питома вага; *ciepło* ~ *we* питома теплота (теплість), теплоємність, -кості.
gawczo, *lm.* -czowie, *m.* гаучо (*невідм.*).
Gauryzankar, -*ru*, *m.* Гаурізанкар, -ру.
gaus *m., fiz.* гаус.
gawęda *ж.* 1) бєсїда, балáчка; гýтїрка (*розм.*); 2) *лит.* широка епічна розповідь, -ді.
gawędka *ж., zdr. div.* гавєда 1. **gawędzenie** *n.* балакання, гомоніння.
gawędziarka *ж.* 1) бєсїдниця; 2) *перен. div.* гадула.
gawędziarski *лит.* в широкому розповідному стилі.
gawędziarstwo *n.* 1) балакучість, -чості, балакливість, -вості; 2) (*пусте*) балаканїна.
gawędziarz, *lm.* -*rze*, *m.* 1) бєсїдник; 2) *перен. div.* гадула.
gawędzić, -*dze*, -*dzisz*, -*dził* балáкати, гомоніти, гýторити.
gawiedz *ж., rogardl.* юрбá, юрмá.
gawog, -*ru*, *m.* 1) гóмін, -мону; 2) лєпет, -ту. *Пор. gaworzyć.*
gaworzyć, -*rze*, -*rzysz*, -*rzył* 1) гомоніти; *перен.* ~*rzył* стару бóг гомонів старий бїр; 2) (*про дитину*) лєпетáти, -печу, -печеш; *Д* *w*гону ~*rzá* ворони крячуть.
gawot *m., muz. hist.* гавót.
gawota *ж., muz. hist. div.* гавот.
gawra *ж. (ведмедя)* барліг, -лóгá, берлóга, гáвра.
gawron *m.* 1) грак, -кá, гáйворон; 2) (*перен. розм.—про людину*) роззява, гáва.
gawroni гáйворонячий, гракїний.

gawronię, -*nięcia*, *lm.* -*nięta*, -*nią* *n.* гáйвороня, -няти, граченя.
gawronowy *div.* гавроні.
gaz, -*zu*, *m.* 1) газ, -зу; *військ.* ~ *bojowy* *czynn* *chemiczny* активний бойовий отруйний газ; *військ.* ~ *bojowy bierny* *chemiczny* інертний (пасивний) бойовий отруйний газ; *xim.* ~ *ciężki* (*trudnołotny*) важкий газ; ~ *drzewny* дровєсний газ; *військ.* ~ *duszácy* задушливий газ; *військ.* ~ *łotny* нестійкий отруйний газ; *військ.* ~ *izawiący* сльозоточивий газ; *військ.* ~ *obezwładniający* нейтралізуючий (скóбуючий) отруйний газ; ~ *palny* горючий газ; *військ.* ~ *parzący* (*parząco-żgący*) наривний газ; ~ *piynny* рідкий газ; ~ *sprężony* стїснтий газ; ~ *światly* світільний газ; *військ.* ~ *trwaly* стійкий отруйний газ; 2) *перен. розм.* гáзова кáмера смєртї; 3) (*лише в мн.*) *мед.* здуття; *Д* *розм.* *być pod ~zem* бїти напїдпїтку (під чáркою, під мýхою); *розм.* *dać ~zu* пїддáти хóду.
gaza *ж.* 1) *текст.* газ, -зу; 2) млинóвá сїточна тканїна; *Д* ~ *opatunkowa* мáрля; *перен.* *słowa ~zą* ослáпiáć *вуалювати* слóвá.
gazda, *lm.* -*dowie*, *m.* (*в татранських верховинцїв*) хазяїн, гóсподар, -ря, гáзда.
gazdostwo *n.* 1) (*в татранських верховинцїв*) хазяїство, гóсподáрство, гáздівство; 2) станóвище хазяїна (гóсподаря).
gazdować, -*duje*, -*dujesz*, -*dował* (*в татранських верховинцїв*) гóсподарювати, -рюю, -рїбєш, хазяювати, -зяюю, -зяїбєш, гáздувáти, -дýю, -дýєш.
gazdowanie *n.* (*в татранських верховинцїв*) гóсподарювáння, хазяювáння, гáздувáння.
gazdowski (*в татранських верхо-*

винців) хазяйський, господарський, газдівський.
gazeciarka *ж.* 1) газетниця, газетярка; 2) завзята читачка газет.
gazeciarski газетний; **powinka** ~ka газетна новинка.
gazeciarstwo *n.* 1) газетна справа; 2) пристрасть до газетних новинок.
gazeciarz, *lm.* -rze, *m.* 1) газетяр, -ра, газетчик; 2) завзятий читач газет.
gazela *ж.*, *zool.*, *poetyc.* газель, -лі.
gazeta *ж.* газета; ~ *ściepna* стінна газета, стінгазета, стіннівка.
gazetka *ж.*, *zdr.* газетка.
gazetowy газетний; **papier** ~ газетний папір, -перу.
gazociąg, -gu, *m.*, *tech.* газопровід, -в'ода.
gazogenerator *m.*, *tech.* газогенератор, -ра.
gazolina *ж.*, *tech.* газолін, -ну.
gazometr, -gu, *m.* 1) *tex.* газометр, -ра; 2) *фіз.* газомір, -ра.
gazomierz, *lm.* -rze, *m.* *div.* **gazometr** 2.
gazon, -nu, *m.* газон, -ну.
gazonik *m.*, *zdr.* газончик.
gazonowy газонний, газоновий; **trawa** ~we газонні (газонові) трави (*род.* трав).
gazoschron, -nu, *m.*, *wojs.* газосховище.
gazoszczelny газонепроникний.
gazować, -zuję, -zujesz, -zował 1) *хім.* піддавати кам'яне вугілля сухій дистиляції; 2) (*насичувати газом; виділяти газ*) газувати, -зую, -зуюш; 3) *військ.* атакувати отруйними газами.
gazowanie *n.* 1) суха дистиляція; 2) газування; 3) атакування отруйними газами. *Пор.* **gazować**.
gazownia *ж.* газовий завод, -ду.
gazownica *ж.*, *tech.* газогенератор, -ра.
gazownictwo *n.* газова промисловість, -вості.
gazowniczy який (що) стосується

газової промисловості; **przemysł** ~ *div.* **gazownictwo**.
gazownik, *lm.* -cy, *m.* газівник, -ка.
gazowy I газовий; *військ.* **alarm** ~ газова тривога; **kuchenka** ~wa газова плита; **palnik** ~ газовий пальник, -ка; **piesuk** ~ газова грубка; *О* *військ.* **granat** ~ хімічна граната.
gazowy II *тас.* газовий.
gazozbiór, -biory, *m.*, *tech.* газовий резервуар, -ра.
gazożarowy *tech.* газожаровий.
gazówka *ж.* 1) *мед.* газова ванна; 2) (*лише в мн.*) *розм.* панчохи-павутинки, -нок.
gazyfikacja *ж.*, *tech.* газифікація.
gaździna *ж.* (*в татранських верховинців*) хазяйка, господарка, господиня, газдіння.
gaźnik *m.*, *tech.* карбюратор, -ра.
gaża *ж.* 1) (*звичайно акторів*) платня, зарплата; 2) оклад офіцера.
gąbczak *m.* пемза.
gąbczastość *ж.* губчатість, -тості.
gąbczasty губчатий.
gąbeczka *ж.*, *zool.* *i in.*, *zdr.* губочка.
gąbka *ж.* 1) *зоол. i in.* губка; 2) *зменш.* ротик; *О* *присл.* **pieczono gołąbki nie przujądą same do** ~ki печені голубя не самі летять до губяї.
gąbkarz, *lm.* -rze, *m.* 1) збирач губок; 2) продавець губок.
gąbkowość *ж.* *div.* **gąbczastość**.
gąbkowaty *div.* **gąbczasty**.
gąbkowy який (що) стосується губки, губковий.
gądział *ж.*, *bot.* (*ajuga*) горлянка.
gąsiec *ж.*, *zdr.*, *pieszcz.* гусонька, гусочка.
gąsiątko *n.*, *zdr.*, *pieszcz.* гусятко, гусенятко.
gąsienica *ж.* гусениця.
gąsienicowaty подібний до гусениці.
gąsienicowy гусеничний; *tex.* **traktor** ~ гусеничний трактор, -ра.
gąsienicznik *m.*, *ent.* (*ichneumon*) наїзник.
gąsienicz(ny) гусеничний.

- gaście**, -sięcia, *lm.* -sięta, -słat, *n.*, *zdr.*, *pieszcz.* гусеня́, -ня́ти, гуся́, -ся́ти.
gaśniec, -ńca, *lm.* -ńce, *m.* гуся́тник.
gaśnior *m.* 1) гуся́к, -ка́; 2) (пляш-ка) бутьель, -тля; (з вухом) дзбан; 3) (буд.— на даху) хребото́ва чере́пця; 4) *tex.* болва́нка; $\diamond$ iść ~gem itý оди́н за оди́н (оди́н за дру́гим, оди́н по одному, низкою, ключем).
gaśiorek, -rka, *m.*, *zdr.* невели́чкий дзбан.
gaśiorowy гусакі́в, гусакі́вий; (*y* контеќсті — *це*) з гусака́ то́що; *pieczeń* ~wa пече́ня з гусака́, гуся́ча пече́ня.
gaśka *ż.* 1) гу́ска; 2) *tex.* болва́нка.
gaśczyk, -czu, *lm.* -cze, *m.* 1) гуша́вина, гуши́на, ха́ща; 2) (*w* *piduni*) гу́ша; 3) *farm.* згу́шений сік (*rod.* со́ку); 4) *med.* хі́мус, -су.
gaśczyk *m.*, *zdr.* *div.* gaśczyk 1.
gązewnik *m.*, *bot.* (*loranthus*) ду́бова оме́ла.
gąźwa *ż.* 1) (*w* *ćini*) ўв'язь, -зі; 2) (*w* *uprąży*) гуж, -жа́.
gąbur, *lm.* -гу, *m.*, *pot.* грубія́н, му́гір, -ря́.
gąburowacieć, -cieję, -ciejesz, -ciał, -cieli ставати́ грубія́ном, грубі́ти, грубі́шати.
gąburowato гру́бо.
gąburowatość *ż.* гру́бість, -бості́.
gąburowaty гру́бий.
gąburstwo *n.* *div.* gąburowatość.
gdaczeć, gdacze, gdaczesz, gdakał *div.* gdakać.
gdak, -ku, *m.* кудкуда́кання.
gdakać, gdacze, gdaczesz (*a.* gdakam, gdakasz), gdakał *bezpr.*, *przen.* кудкуда́кати; (*czaniti-sja*) коко́шитися.
gdakanie *n.* кудкуда́кання.
gdanka *ż.* гда́нська горі́лка.
Gdańsk *m.* Гда́нськ; *іст.* Да́нціг.
gdański гда́нський; да́нцігський; **Zatoka Gdańska** Гда́нська за́тока. *Пор.* Gdańsk.
gdera, -гу, *lm.* -гу, *m.* і *ż.*, *pot.* 1) *div.* gderacz; 2) *div.* gderaczka.
gderacz, *lm.* -cze, *m.*, *pot.* борко́тун, -на́, бурко́ун, -на́, ворко́тун.
gderaczka *ż.*, *pot.* борко́туха, ворко́туха.
gderać, -ram, -rasz (*rzadziej* -rzę, -rzesz), -rał *pot.* бурча́ти, -чу́, -чіш, бурко́тити, -кочу́, -котіш.
gderalska, -kiej, *ż.*, *żart.* *div.* gderaczka.
gderalski, -kiego, *lm.* -scy, *m.*, *żart.* *div.* gderacz.
gderała, -ly, *lm.* -ly, *m.*, *pot.* *div.* gderacz.
gderanie *n.* бурча́ння, бурко́тіння.
gderliwie бурко́тливо.
gderliwość *ż.* бурко́тлі́вість, -вості́.
gderliwy бурко́тлі́вий.
gdula *ż.*, *bot.* (*pid* *gruwi*) ду́ля.
gdy *sp.* коли́; (*pro* *umownij* зв'язок — *це*) якшо́; *ro* *jdę*, ~ *i ty ro* *jdiesz* піду́, коли́ (якшо́) й ти́ пі́деш.
gdyby *sp.* коли́ б, якба́.
Gdynia *ż.* Гди́ня.
gdyż *sp.* то́му що, бо, через те́ що.
gdzie *przst.* 1) де; 2) (*pro* *naprjam*) куди́.
gdzie bądź *przst.* *div.* gdziekolwiek.
gdzie indziej *przst.* деінде́.
gdziekolwiek *przst.* 1) де-не́будь, де́сь; 2) (*w* *будь-якому* *mieści*) бу́дь-де; $\diamond$ ~ *sprojrzeć* де б не гляну́ти; ~ *by* *był*... де б не бу́в.
gdziekolwiek bądź *przst.* *div.* gdziekolwiek.
gdzieniegdzie *przst.* поде́куди, де-не-де́.
gdzieś *przst.* 1) де́сь; 2) куди́сь.
Пор. gdzie.
gdzieś tam *przst.* 1) де́сь там; 2) куди́сь там. *Пор.* gdzie.
gdzie tam *przst.* 1) де́ там; 2) куди́ там. *Пор.* gdzie.
gdzież *przst.* 1) де́ ж; 2) куди́ ж. *Пор.* gdzie.
gdzieżby *przst.* 1) де́ ж би; 2) куди́ ж би. *Пор.* gdzie.
gefrajter, -t(e)ra, *lm.* -t(e)rowie, *m.*, *wojs.* ефре́йтор, -ра.

gehenna *ж.*, *kośc.*, *przen.* геєна, пекло.

gejsza *ж.* геїша.

gejzer, *-gu*, *m.* геїзер, *-ра*,

gejzerowy геїзеровий.

gemma *ж.*, *szt.* гема.

gen, *-nu*, *m.*, *biol.* ген.

gencjana *ж.*, *bot.* (*gentiana*) тирліч, *-чý*.

genealog, *lm.* *-gowie*, *m.* генеалог.

genealogia *ж.* генеалогія; (*сім'ї* — *ще*) родовід, *-вóду*.

genealogicznie генеалогічно.

genealogiczny генеалогічний.

genealogista, *-ty*, *lm.* *-ści*, *m.* *див.*

genealog.

genealogistka *ж.* (*про жінку*) генеалог.

genealogizować, *-zuję*, *-zujesz*, *-zował* досліджувати генеалогію (родовід).

generacja *ж.* генерація, покоління.

generalia, *-liów*, *blp.*, *ofic.* особисті дані, *-них*.

generalicja *ж.* генералітет, *-ту*.

generalizacja *ж.* узагальнення; *не-докон.* узагальнювання.

generalizować, *-zuję*, *-zujesz*, *-zował* узагальнювати, *-нюю*, *-нюеш*.

generalizowanie *n.* узагальнювання.

generalnie 1) загально; 2) *перен.* ґрунтовно.

generalny 1) генеральний; *~* на linia partii генеральна лінія партії; *teatr.* *~* на próba генеральна репетиція; 2) *перен.* загальний; *~* не rozładki загальне прибирання.

generalski генеральський.

generalstwo *n.* 1) генеральство; 2) *зб. див.* generalostwo.

generał, *lm.* *-lowie*, *m.* генерал; *~* brgady генерал-майор, *-ра*; *~* dywizji генерал-лейтенант; *~* bronі генерал-полковник; *ist.* *~* gubernator генерал-губернатор, *-ра*.

generałbas, *-su*, *m.*, *tuż.* генерал-бас.

generalostwo *n.*, *zб.* генерал з дружиною.

generalowa, *-wej*, *ж.* дружина генерала; генеральша (*розм.*).

generalówna, *-ny*, *ж.* дочка генерала.

generator *m.*, *tech.* генератор-ра; *~* okresowy генератор періодичної дії; *~* szybowy шахтний генератор.

generatornia *ж.*, *spec.* генераторний відділ (цех).

generatorowy *tech.* генераторний.

genetycznie генетично, в генетичному зв'язку.

genetyczny генетичний.

genetyka *ж.*, *biol.* генетика.

Genewa *ж.* Женєва.

geneza *ж.* генезис, *-су*.

genialnie геніально.

genialność *ж.* геніальність, *-ності*.

genialny геніальний.

genista, *-ty*, *m.*, *bot.* дрік (*род. дрóку*).

genitalia, *-liów*, *blp.*, *anat.* статеві органи, *-нів*.

geniusz I, *-szu*, *blm.*, *m.* (*обдарованість*) гєній.

geniusz II, *-sza*, *lm.* *-sze*, *m.*, *mit.*, *przen.* гєній.

geniuszek, *-szka*, *m.*, *żart.* вундеркінд, феноменальна дитина.

geniuszowski *див.* genialny.

gentleman *m.* *див.* dżentelmen.

Genua *ж.* Гєнуя.

genueński генуєзький.

geocentryczny *astr. hist.* геоцентричний.

geochemia *ж.*, *nauk.* геохімія.

geodeta, *-ty*, *lm.* *-ci*, *m.* геодезіст.

geodetyczny *див.* geodezyjny.

geodezja *ж.* геодезія.

geodezyjny геодезічний.

geodynamiczny *nauk.* геодинамічний.

geodynamika *ж.*, *nauk.* геодинаміка.

geofizyczny *nauk.* геофізичний.

geofizyka *ж.*, *nauk.* геофізика.

geofon, *-nu*, *m.*, *tech.* геофон, *-ну*.

geogenia *ж.*, *geol.* геогєнія, геогєнія.

geogeniczny *geol.* геогєнічний.

geognosta, *-ty*, *lm.* *-ści*, *m.*, *geol.* геогност.

geognostyczny *geol.* геогностичний.

- geognozja *ż.*, *geol.* геогнозія.
 geograf, *lm.* -fowie, *m.* геобграф.
 geografia *ż.* географія.
 geograficznie географічно.
 geograficzny географічний.
 geografka *ż.* (*про жінку*) геобграф.
 geolog, *lm.* -logowie *a.* -lodzy, *m.* геолог.
 geologia *ż.* геологія.
 geologiczny геологічний.
 geometra, *lg.* -gu, *lm.* -gzy, *m.* 1) геометр, -ра; 2) (*інженер*) землемір, -ра.
 geometria *ż.* геометрія; ~ *w* ykreślⁿⁱа начертальна (нарисна) геометрія.
 geometrycznie геометрічно.
 geometryczność *ż.* геометрічність, -ності.
 geometryczny геометрічний.
 geoplastyk, *lm.* -cy, *m.*, *geol.* геопластик.
 geoplastyka *ż.*, *geol.* геопластика.
 geopolityka *ż.* геополітика.
 geogika *ż.*, *lit. hist.* геогіки, -гік (*лише в мн.*).
 georgia *ż.*, *bot.* жоржіна.
 geotaktyczny *biol.* геотропічний.
 geotaktyzm, -mu, *ż.*, *biol.* геотропізм, -му.
 geotektoniczny *geol.* геотектонічний.
 geotektonika *ż.*, *geol. див.* geognozja.
 geotermiczny *geol.* геотермічний.
 geotermometr, -ru, *m.*, *geol.* геотермометр, -ра.
 geotropiczny *biol. див.* geotaktyczny.
 geotropizm, -mu, *m.*, *biol. див.* geotaktyzm.
 gerania *ż.*, *bot.* герань, -ні, геранія.
 geranijska *ż.*, *bot., zdr.* невеличка герань, -ні.
 geraniol, -lu, *m.*, *chem.* геранійове масло.
 geraniowate, -tych, *bot.* геранійові, -вих.
 geraniowy *bot.* геранійовий.
 geranium, *lp. nieodm., lm.* -nia, -niów, *n.*, *bot. див.* gerania.
 Germania *ż. hist.* Германія.
 germanista, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *filol.* германіст.
 germanistka *ż.*, *filol.* германістка.
 germanistyka *ż.*, *filol.* германістика.
 germanizacja *ż.* германізація.
 germanizacyjny германізаційний.
 germanizator, *lm.* -rowie *a.* -rzy, *m.* германізатор, -ра.
 germanizatorski германізаторський.
 germanizatorstwo *n. див.* germanizacja.
 germanizm, -mu, *m.* германізм, -му.
 germanizować, -zuje, -zujesz, -zował германізувати, -зую, -зуюш; //~ się германізуватися.
 germanizowanie *n.* германізування.
 germanofil, *lm.* -le, *m.* германофіл.
 germanofilstwo *n.* германофілістство.
 germanofobia *ż.* германофобство.
 germanomania *ż.* германоманія.
 germański германський.
 germańskość *ż.* германський характер (*корó a. чоó*).
 geruzja *ż.*, *hist.* герусія.
 gerylas, *lm.* -si, *m.*, *hist.* гверильяс.
 gerylasówka *ż.*, *hist.* партизанська війна гверильясів.
 ges *nieodm., n., muz.* соль бемоль.
 geses *nieodm., n., muz.* соль з подвійним бемолем.
 gest, -tu, *lm.* -ty, *m.* жест.
 gestykulacja *ż.* жестикуляція.
 gestykulator, *lm.* -rowie *a.* -rzy, *m.* жестикулятор, -ра.
 gestykulować, -luje, -lujesz, -lował жестикулювати, -люю, -любеш.
 gestykulowanie *n.* жестикуляція.
 geszefciarski *pot., pogardl.* гешефтмахерський, гендлярський.
 geszefciarstwo *n., pot., pogardl.* гешефтмахерство, гендлярство.
 geszefciarz, *lm.* -rze, *m., pogardl.* гешефтмахер, -ра, гендляр, -ра, ділок, -лка.
 geszefcik, *m., zdr., pot.* невеликий гешефт, -ту, гешефтик.
 geszeft, -tu, *m., pogardl.* гешефт, -ту, гендель, -для.
 getry, -gów, *blp. gętry (rod. getr).*
 getto *n. див.* ghetto,

Getynga ż. Гёттінген.

gęba ż., *pot.* 1) рот; (в)уστά (*род.* (в)уст) (*pidше*); nie mieć со do ~by włożуć не ма́ти чо́го в рот покла́сти; od ~by sobie odejtmować відрива́ти собі від ро́та; від уст собі відніма́ти; ~by otworzуć nie może ро́та відкрити (роззявити) не мо́же; zatknać (zatknąć) кому ~bę заткну́ти (замкну́ти) рот (у́ста) (кому́); 2) *перен.* губи (*род.* губ); wуsiegać ~bę витира́ти губи; *перен.* саіа ~ба на цілу (на всю) губу; ◊ *перен.* даć кому ~by розцілува́тися з ким; *вульг.* даć кому w ~bę да́ти кому ля́паса; jęzuka w ~bie zartpnać языка́ проковтну́ти; *вульг.* mieć dobrą ~bę ма́ти до́брий язы́к; ~bę sobie kím wуsiegać перемива́ти кісточкі (чи́); *вульг.* stul ~bę! заткні́сь! мовчи́! usprawiedliwienie na ~bę ўсне ви́правдання.

gębacz, *lm.* -cze, *m., posp.* 1) губа́тий, -того, губа́нь, -ня́; 2) язика́тий, -того. *Пор.* gębaty.

gębaczka ż., *posp.* 1) губа́та, -тої; 2) язика́та, -тої. *Пор.* gębaty.

gębal, *lm.* -le, *m., posp. div.* gębacz.

gębaty 1) губа́тий; 2) *перен.* *вульг.* язика́тий.

gębisko *n., zgr., rub.* мо́рда, пі́ка.

gębka ż. 1) зменш., *пестл.* губки, -бок, губеня́та, -ня́т; 2) (*на дереві*) губка.

gębny ротови́й.

gębować, -buję, -bujesz, -bował *posp.* 1) розпуска́ти языка́ (губу, губи); 2) (za kím) виступа́ти на за́хист ко́го; 3) (*na kogo*) на всю губу шпéтити ко́го.

gębula ż., *zdr., pieszcz. div.* gębunia.

gębunia ż., *zdr., pieszcz.* 1) ро́тик; 2) губки, -бок, губеня́та, -ня́т. *Пор.* gęba.

gębusia ż., *zdr., pieszcz. div.* gębunia.

gędzić, -dże, -dzisz, -dzil *arch.* гра́ти.

gędziec, -dźca, *lm.* -dźce, *arch.* музикант, музі́ка.

gędźba ż., *arch.* 1) му́зика; 2) *перен.* інструме́нт.

gęg, -gu, *m. div.* gęganie.

gęgać, gęгнаć, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) (*про гусей*) гелготати́ти, -го́че, загелготати́ти, герготати́ти, загерготати́ти, герготі́ти, -готі́ти, загерготі́ти, гегекати́ти, загегекати́ти; 2) (*лише недокон.*) (*перен. розм.* — *про людину*) гугня́вити, -влю, -виш, гундо́сити, -до́шу, -до́сиш.

gęgala, -ły, *lm.* -ły, *m. i ż., pot.* 1) гугня́вий, -вого, гундо́сий, -сого; 2) гугня́ва, -вої, гундо́са, -сої.

gęganie *n.* гелготання́, герготання́, герготі́ння, гегекання́.

gęгнаć *div.* gęgać.

gęgot I, -tu, *m. div.* gęganie.

gęgot II, -ta, *lm.* -ty, *m., pot. div.* gęgala.

gęgotać, -gotam, -gotasz (*a.* -goczę, *gocziesz, rzadziej* -gocę, -gocesz), -gotal *div.* gęgać.

gęgotanie *n.* гугня́влення.

gęsi гуся́чий; ~sia skóга гуся́ча шку́ра; ◊ i ść ~siego і́ти оди́н за одни́м (оди́н за дру́гим, оди́н по одному́, нізкою́, ключе́м); *перен. жарт.* ~sie wipno вода́.

gęsiarek, -rka, *lm.* -rkowie, *m., zdr.* пастушо́к гусей́, гуси́й, -сія́.

gęsiarka ż. гуся́тниця; (*пастушка гусей* — *ще*) гуси́йка.

gęsiarnia ż. *div.* gęsiniec.

gęsiarz, *lm.* -rze, *m.* 1) пасту́х гусей́, гуси́й, -сія́; 2) торго́вець гусьми́, гуся́тник.

gęsina ż. гуся́тина.

gęsiniec, -ńca, *lm.* -ńce, *m.* гуся́тник, гуся́чий хлі́в, -ва́.

gęsior *m. div.* gąsior 1.

gęsiorek *m., zdr. div.* gąsiorek.

gęsiówka ż., *bot. (arabis)* гуся́мець, -мця́.

gęstawo густува́то, густе́нько.

gestawy густуватий, густенький.
 gestnać, gestnę, gestniesz, gestnął, gestnęli а. gestłi, gestli густіти; (про рідину — ще) гүснути; (ставати більш густим — звичайно) гүстішати; (ставати більш компактним) тужавіти.
 gestnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli див. gestnać.
 gesto гүсто; рясно; często ~ часто-гүсто, частенько. Пор. gęsty 1.
 gestobrwisty густобровий.
 gestolistny густолистий, ряснолистий.
 gestoliściasty див. gestolistny.
 gestomierz m., tech. див. gestosciomierz.
 gestooki (про сітку) з гүстими пётлями, гүстий.
 gestosciomierz, lm. -rze, m., tech. ареометр, -ра.
 gestość ж. 1) гүстотá; (заростей, лісу — ще) гүшава, гүшавина, гүшина; ~ ludności гүстотá населення; ~ parku гүщина паркү; ~ soku гүстотá соку; 2) перен. частотá; 3) фіз. гүстина, гүстість, -гості; ~ skóbu гүстинá (гүстість) шкіри; ~ powietrza гүстинá (гүстість) повітря.
 gestowłosy густоволбсий.
 gestwa ж. хáща, гүшавина, гүшава, гүшина, гүща.
 gestwieć, -wieję, -wiejesz, -wiał, -wieli див. gestnać.
 gestwina ж. див. gestwa.
 gęsty 1) гүстий; (про дощ — ще) рясний; ~ las гүстий ліс, -су; ~ sok гүстий сік (род. соку); 2) перен. частий; ~te odwiedzi piu часті відвідини, -дин; $\diamond$ перен. ~te ciemności непроглядна пійтма; перен. ~ta miła бундючна міна.
 geś ж. гүска; $\diamond$ перен. нескв. gza dzi się jak szara ~ розпоряджається, як у себе (в)дóма.
 geścić, gęszczę, gęścisz, gęścić згүщати, згүщувати, -щую, -щуюш.

geściuchno pieszcz. густенько; рясненько. Пор. gęsty 1.
 geściuchny pieszcz. густенький; рясненький. Пор. gęsty 1.
 geściuteńki 1) пестл. гүстесенький; ряснесенький; 2) (зовсім гүстий) гүстисінький; (дуже рясний) ряснісінький. Пор. gęsty 1.
 geściuteńko 1) гүстесенько; ряснесенько; 2) гүстисінько; ряснісінько. Пор. geściuteńki.
 geściutki pieszcz. див. geściuchny.
 geściutko pieszcz. див. geściuchno.
 geśl ж. гүсла, гүслі (род. гүсел).
 geślarz, lm. -rze, m. гүсляр, -ра.
 geśliki, -ków, bhp., zdr., pieszcz. 1) (в татранських верховинціє) скрипка; 2) див. geśl.
 geślowy гүсельний.
 ghetto п. гётто (невідм.).
 giał, lm. -rzy, m., przest. гяўр, -ра.
 giąć, gnę, gniesz, giął, gięli 1) гнүти; перен. ~ kark (grzbieł) гнүти спіню; 2) перен. розминати; ~ wosk розминати віск; //~ się гнүтися.
 gibać, -bam, -basz (а. -bię, -biesz), -bał, gibnać, -nę, -niesz, -nął, -nęli pol. коливати, коливнүти, хитати, хитнүти; ~bać stołem коливати (хитати) столóm; //~ się коливатися, коливнүтися, хитатися, хитнүтися; $\diamond$ перен. розм. ~baj się! ворушійся! мерщій!
 gibki гнучкий; ~ umysł гнучкий розум, -му.
 gibko гнүчко.
 gibkość ж. гнүчкість, -кості.
 gibnać див. gibać.
 gibnięcie (się) п. коливання, хитання.
 gibbon m., zool. гібон.
 Gibraltar, -ru, m. 1) Гібралтár, -ру; 2) (місто) Гібралтár, -ра.
 gichciarz, lm. -rze, m., hut. шихтувальник (при доменній печі).
 gicht, -tu, m., med. див. gościec.
 gichta ж., hut. шійхта.
 giczol m. 1) (зневажл. — про но-

- gy) ціба; 2) (в туші) гомілка, голінка.
- gidła *ж.*, *роф.* 1) довгаль, -ля, довгань, -ня; 2) (про жінку) довга, -гоі.
- giels, -su (gminna spółdzielnia) *т., skr.* (в Польщі) гмінний кооператів, -ву.
- giełda *ж.* біржа; *czarna* ~ чорна біржа; *grać na ~dzie* грати на біржі; ~ *pieniężna* фінансова біржа; ~ *pracy* біржа праці; ~ *zbożowa* хлібна біржа.
- gielodowiec, -wca, *лм.* -wcy, *т.* див. gieldziarz.
- gielodowy біржовий; *potowania ~we* біржова котировка; *spekulacje ~we* біржові операції, -цій.
- gieldziany *див.* gieldowy.
- gieldziarski 1) який (що) стосується біржовика; *spryt ~* спритність біржовика; 2) *див.* gieldowy.
- gieldziarstwo *п.* біржові операції, -цій.
- gieldziarz, *лм.* -rze, *т.* біржовик, -ка.
- giera *ж.* 1) зоол. дика коза; 2) (шкіра) замша.
- giemzowy замшовий.
- gierka *ж.*, *zdr.* невеличка гра.
- giermek, -тка, *лм.* -tkowie, *т.* 1) *іст.* зброєсець, -ця, джура; 2) шахм. слон, -на, офіцер, -ра.
- giermkostwo *п., hist.* заняття, становище зброєносця (джури).
- giermkować, -kuje, -kujesz, -kował *hist.* бути зброєносцем (джурою).
- gierylasz, *лм.* -sze, *т., karc. przest.* ералаш.
- gierz I, gza, *т., ent.* (oestrus) овід (род. овода), гедзь.
- gierz II, gzu, *т.* 1) гедз(к)ання; 2) біол. тічка; 3) (лише в мн.) (про дітей) п'юстощі, -щів, пуставання, витворяння, балошці, -щів.
- gięcie *п.* згинання.
- giętki 1) гнучкий; ~ *umysł* гнучкий розум, -му; 2) *перен.* піддатливий, податливий; ◊ ~ *kie serce* м'яке серце.
- giętkość *ж.* 1) гнучкість, -кості; 2) піддатливість, -вості, податливість. *Пор.* giętki.
- giętnica *ж., tech.* кліщі (ключ) для гнуття.
- gięty гнүтий; ~ *te meble* гнүті меблі, -лів.
- gifes *т., spec.* ефес.
- gig, -gu, *т.* 1) кабриолет; 2) мор. гіг, гічка.
- giga *ж., muz.* жіга.
- gigant I, *лм.* -nci, *т.* (про людину) гігант, велетень, -тя.
- gigant II, *лм.* -ty, *т.* (про предмет) гігант, велетень, -тя.
- gigantyczny гігантський, велетенський.
- gigantyzm, -му, *т., biol.* гігантизм, -му.
- gil, *лм.* -le, *т.* 1) орн. (pyrrhula) снігур, -ра; 2) бурюлька льоду; 3) (перен. — про молоду людину) молокосос; ◊ ~ *na posie* червоний від морозу ніс.
- gilda *ж., hist.* гільдія.
- gildia *ж., hist.* див. gilda.
- gildyjny *hist.* гільдійський.
- gilosza *ж., spec.* гільйоша.
- giloszować, -szuje, -szujesz, -szował *spec.* гільйоширувати, -рую, -руеш.
- giloszowanie *п., spec.* гільйошировка.
- gilotyna *ж., hist.* гільйотина.
- gilotynka *ж.* 1) (для обрізування сигар) гільйотінка; 2) друк. друкарський різак, -ка.
- gilotynować, -nuje, -nujesz, -nował *hist.* гільйотинувати, -нүю, -нүеш.
- gilotynowy *hist.* гільйотиновий.
- gilza *ж.* гільза.
- gimnastyczka *ж.* 1) гімнастка; 2) учителька гімнастики (фізкультури); фізкультурниця. *Пор.* gimnastyk.
- gimnastyczny гімнастичний.
- gimnastyk, *лм.* -cy, *т.* 1) гімнаст; 2) учитель гімнастики (фізкультури); фізкультурник (розм.).
- gimnastyka *ж.* гімнастика; (*предмет навчання* — це) фізкульту-

ра; $\diamond$ ~ рога на фіззарядка.

gimnastykować, -kuje, -kujesz, -kował вправляти; ~ рамієć вправляти пам'ять; // ~ się 1) виконувати гімнастичні вправи; робити зарядку; 2) *перен.* вправлятися.

gimnastykowanie (się) n. 1) виконання гімнастичних вправ; 2) вправління. *Пор. gimnastykować (się).*

gimnazista m. див. gimnazjalista.

gimnazistka ż. див. gimnazjalistka.

gimnazjalista, -ty, lm. -ści, m. гімназіст.

gimnazjalistka ż. гімназістка.

gimnazjalny гімназичний; $\diamond$ паuczyciel ~ учитель гімназії.

gimnazjasta m. див. gimnazjalista.

gimnazjum, lp. nieodm., lm. -ja, -jów, n. гімназія.

gin m. див. dżуп.

ginać, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) гінути; w naturze nie nie ~nie в природі ніщо не гине; 2) (*кудись діватися*) пропадати, губитися, -блюся, -бишся; dzieci w tłumie ~на діти в юрбі губляться (пропадають); 3) (*про крадіжку*) пропадати, зникати, щезати; stale chłорcom coś ~nie у хлопців постійно щось пропадає (зникає, щезає); 4) *перен.* проходити, -джу, -диш, минати; ~nie smutek минає (проходить) сум; 5) (*вмирати*) гінути, загинати, погинати; ~ па wojnie гінути на війні; 6) (*про фарби*) *див. płowieć* 1.

gineceum, lp. nieodm., lm. -cea, -ceów, n., hist. гінекей.

ginekolog, lm. -lodzy a. -logowie, m., med. гінеколог.

ginekologia ż., med. гінекологія.

ginekologiczny med. гінекологічний.

ginięcie n. 1) пропадання, гублення; 2) зникання, щезання, пропадання; 3) загибання, погибання; 4) *див. płowienie* 1. *Пор. ginać* 2, 4—6.

gipiura ż., tkac. гіпюр, -ру.

gipiurowy tkac. гіпюровий.

gips, -su, m. гіпс, -су.

gipsatura ż. 1) (*зліпок*) гіпс; 2) ліпна робота.

gipsiarz, lm. -rze, m. ремісник, що ліпить гіпсові статуєтки.

gipsować, -suje, -sujesz, -sował med., roln. гіпсувати, -сую, -суюш; (*мед.—ще*) брати в гіпс, накладати гіпсову пов'язку.

gipsowanie n., med., roln. гіпсування; накладання гіпсової пов'язки. *Пор. gipsować.*

gipsowiec, -wca, lm. -wce, m., bot. (gypsophila) лишція.

gipsowy гіпсовий.

gipsówka ż., bot. див. gipsowiec.

girandola ż., tech. (при фейєрверках) бурак, -ка, павільйон ракет.

girlanda ż. гірлянда.

girlandka ż., zdr. невеличка гірлянда.

giro n., fin. див. żуго.

giroskop, -pu, m., mech. гіроскоп, жироскоп.

girostat, -tu, m., mech. див. gioskop.

girotrop, -pu, m., el. гіротроп.

gis nieodm., n., muz. соль дієз (*невідм.*).

giser, lm. -rzy, m. 1) *тех.* ливарник, ливар, -ря; 2) *полігр.* словолітник.

gisernia ż. 1) ливарня; 2) словолітня. *Пор. giser.*

giserski 1) ливарний; 2) словолітний. *Пор. giser.*

giserstwo n. 1) ливарство; 2) словолітна справа. *Пор. giser.*

gisis nieodm., n., muz. соль з подвійним дієзом.

gista ż. вугільний (вугляний) порох, -ху, штиб, -бу.

gitara ż. гітара; $\diamond$ *перен. розм.* kręcić (zawgasać) кому ~ге морочити кому голову.

gitarka ż., zdr. невеличка гітара.

gitarzysta, -ty, lm. -ści, m. гітарист.

gitarzystka ż. гітаристка.

glacjalny geol. льодовиковий.

gladiator, *lm.* -rzy, *m., hist.* гладіатор, -ра.

gladiator ski *hist.* гладіаторський.

gladiola *ż., bot. div.* gladiolus.

gladiolus *m., bot.* гладіолус.

glanc *m. div.* glans.

glans, -su, *m.* 1) глянс, -су, глянєць, -нцю, глянц, -цу; 2) *перен.* блиск, -ку.

glansować, -suje, -sujesz, -sował 1) чистити що до блиску; ~ buty чистити черевіки до блиску; 2) *стол.* глянсувати, -сую, -суюєш, полірувати, -рюю, -рюєш; 3) (*панір*) сатинувати, -нью, -ньюєш, лошіти.

glansowanie *n.* 1) чищення до блиску; 2) глянсування, полірування; 3) сатинування, лошіння. *Пор.* glansować.

glansowany *przen.* вилощений; $\diamond$ *перен.* *несхв.* мова ~на солоденька мова; ~не гєкаwiczki лайкові рукавички, -чок.

Glasgow *nieodm., n.* Глазго (*невідм.*).

glaszaniec, -ru, *m., tech.* скляний папір, -пєру, скляна шкурка.

glauberski: sól ~ka *farm.* глаубєрова сіль (*род.* солі).

glaukoma *ż., med.* глаукома.

glaukonit, -tu, *m., min.* глауконіт, -ту.

glazerować *div.* glazurować.

glazerunek, -nku, *m.* глазурівка, глазур, -рі.

glazura *ż.* глазур, -рі, глазурівка; (*в посуді — це*) полива.

glazurować, -ruje, -rujesz, -rował глазурувати, -рюю, -рюєш; (*посуд — це*) поливати.

gleba *ż.* грунт, -ту; ~ bagnista болотистий грунт; ~ ognia брний грунт; ~ piaszczysta піскуватий (піщанистий) грунт. glebowy *grunтовий; wagiunki ~we* *grunтові умови (род. умов).*

gleboznawca, -cy, *lm.* -cy, *m.* грунтознавець, -вця.

gleboznawczy *grunтоznáwчий.*

gleboznawstwo *n.* грунтознавство.

gleczer, -ru, *m., geol.* глєтчер, -ра.

gleisty *spec. div.* glejowaty.

glej, -ju, *lm.* -je, *m.* (*глинистий грунт*) глєй (*род.* глєю).

gleja *ż., anat.* глія, сполучна нервова тканина.

glejak *m., med.* гліома.

glejowaty *spec.* глєюватий.

glejt, -tu, *m., hist.* 1) охоронна грамота; 2) охоронний конвої, -вою.

glejta *ż., chem.* глет, -ту.

glejtowy I *hist.* охоронний; ~ list охоронна грамота.

glejtowy II *chem.* глєтовий; *prz.* szek ~ глєтовий порошок, -шкү.

głęda, -dy, *lm.* -dy, *m. i ż., pot.* 1) м'яло, марүда; 2) (*лише в мн.*) *несхв.* нудна писанина.

głędzenie *n., pot.* 1) нудна балаканіна; 2) бурчання. *Пор.* głędzić.

głędziarz, *lm.* -rze, *m., pot.* 1) нудний, -ного; 2) буркотүн, -на, буркүн, -на, воркотүн. *Пор.* głędzić.

głędzić, -dzą, -dzisz, -dział *pot.* 1) нүдно говорити, -рю, -риш; 2) (*наркати, висловлювати неволеженя, говорити неясно*) бурчати, -чү, -чїш.

gliandyna *ż., chem.* гліадін, -ну.

gliceryna *ż.* гліцерін, -ну.

glicerynować, -nuje, -nujesz, -nował змазувати гліцеріном.

glicerynowy гліцеріновий.

glicyna *ż.* 1) *бот.* гліцинія; 2) *хім. div.* glikokol.

glikogen, -nu, *m., chem.* глікогєн, -ну.

glikokol, -lu, *m., chem.* глікокол, -лу.

glikol, -lu, *m., chem.* гліколь.

glikoza *ż., chem.* глюкоза.

glikozyl, -du, *m., chem.* глюкозид, -ду.

glin, -nu, *m., chem.* алюміній, -нію.

glina *ż.* гліна.

glinianka *ż.* 1) глінище; 2) (*про хату*) мазанка.

gliniany гліняний; (*про зончар*

- ські вироби — *ще*) череп'яний; kolos o ~puch pogach колос на глиняних ногах.
- gliniarnia *ż.*, *spec.* глиновальня.
- gliniasty глинистий, глинястий; 2) (*перен.* — *про хліб*) глевкий, недопечений; $\diamond$ ~ta gleba суглинок, -нку.
- glinisko *n. div.* глинянка 1.
- glinka *ż.* глінка; $\diamond$ ~ porcelanova каолін, -ну.
- glinkowatość *ż.* наявність глінки *a.* каоліну в чому; ~ gruntu наявність глінки *a.* каоліну в ґрунті.
- glinkowaty який (що) містить у собі глінку *a.* каолін.
- glinować, -nuje, -nujesz, -nowa! 1) *tex.* рафінувати (вибілювати) цукор за допомогою глини; 2) *s.-z.* додавати глини до піскуватого ґрунту.
- glinowaty *div.* gliniasty, glinowy алюмінієвий.
- gliptografia *ż.*, *szt.* гліфографія.
- gliptoteka *ż.*, *szt.* гліптотека.
- gliptyka *ż.*, *szt.* гліптика.
- glista *ż.* глист, -та; $\diamond$ ~tasie mkowa солітер, -ра; ~ziemna (*lumbricus terrestris*) земляний черв'як, -ка.
- glistownik *m.*, *bot.*, *farm. div.* glistnik.
- glistnica *ż.*, *zool.* (*oxyuris*) гострик.
- glistnik *m.* 1) *bot.* (*chelidonium majus*) чистотіл більший; 2) *farm.* цитварне сім'я, -мені, глисник, -кы.
- glistny з глистами; *bot.* ~ne ziele (~riołun) *div.* glistnik 1.
- glistowaty глистонідий; $\diamond$ anat. mięśnie ~te червоподібні м'язи, -зів.
- gliwejn, -nu, *m.* глінтвейн, -ну.
- Gliwice, -wic, *blr.* Глівіце (*невідм.*).
- gliwiec, -wieje, -wiał, -wiel (*prosup*) снідати.
- gliwy глівий, сірожовтий.
- glob, -bu, *m.* 1) земна куля; 2) абажур у формі кулі; 3) *div.* globus.
- globalny 1) валовий; produkcja ~na валова продукція; 2) (*про суму*) загальний.
- globtroter, *lm.* -rzy, *m.* глобтротер, -ра.
- globulina *ż.*, *chem.* глобулін, -ну.
- globus *m.* глобус.
- glogierówka *ż.*, *sad.* сорт яблуні *a.* яблук.
- gloksynia *ż.*, *bot.* глоксинія.
- glon, -nu, *m.* 1) *bot.* водорість, -рості, альга; 2) *розм.* окраєць хліба.
- gloria *ż.* 1) слава; 2) *перен.* (*пишнота*) блиск, -ку; (*що викликав преклоніння*) велич, -чі; (*німб*) ореол, -лу.
- glorietka *ż.* павільйон, -ну; (*від сонця*) альтанка.
- gloryfikacja *ż.* вихваління, звеличування, прославління, уславляння.
- gloryfiikator, *lm.* -rzy, *m.* звеличник.
- gloryfikować, -kuje, -kujesz, -kował вихваляти, звеличувати, -чую, -чуеш, прославляти, уславляти.
- gloryfikowanie *n. div.* gloryfikacja.
- glosa *ż.*, *filol.* глоса.
- glosariusz, *lm.* -sze, *m.*, *filol.*, *praw.* глосарій.
- glosator, *lm.* -rowie, *m.*, *filol.*, *hist.* глосатор, -ра.
- glosolalia *ż.*, *spec.* глосолалія.
- glosologia *ż.*, *lingw.* глотологія.
- glot, -tu, *m.* (*рушничний*) дріб (*род.* дробу), шріт (*род.* шроту).
- glucyn, -nu, *m.*, *min.* глюцин, -ну.
- glukoza *ż.*, *chem. div.* glikoza.
- glukozyd, *m.*, *chem. div.* glikozyd.
- glut *m. div.* glot.
- gluten, -nu, *m.*, *chem.* глютен, -ну, клейковина.
- glutenowy *chem.* глютеновий.
- glutol, -lu, *lm.* -le, *m.*, *farm.* глутол, -лу.
- glutyn, -nu, *m.*, *chem.* глютин, -ну, кістковий клей (*род.* клею).
- glutynowy *chem.* глютиновий.
- gładki 1) гладкий; *перен.* ~ka fryzura гладка зачіска; ~

- pień drzewa гладкий стовбур дерева; *перен.* ~ *wiejsz* гладкий вірш; 2) (*перен.* — *про одяг*) простиий, без прикрас, скромний; ~ *ka suknia* проста (без прикрас, скромна) сукня, прсте (без прикрас, скромне) плаття; 3) (*перен.* — *без узорів*) одноколірний, однобарвний; *ściana* ~ *ka* одноколірна (однобарвна) стіна; 4) *арх., розм.* гáрний; *розм.* ~ *kie dziewczę* гáрна дівчина; $\diamond$ ~ *w obejściu* з хорóшими манéрами.
- gładko** 1) глáдко; 2) прóсто, без прикрас, скрómно; 3) в одiн колiр, в одну бáрву; ~ *w upalowanypu rokok* кiмнáта, пофарбóвана (вiкрашена) в одiн колiр; $\diamond$ *nie ujdzie ci to* ~ це тобі так лéгко не минéться; ~ *się wywinąć z czegoś* лéгко вiкрутитися з чóго. *Пор.* **gładki** 1—3.
- gładkolicy** гарнёнкий, вродлiвий.
- gładkość** *ж.* 1) глáдкiсть, -костi; 2) красá, врóда. *Пор.* **gładki** 1, 4.
- gładysz**, *lm.* -*sze, m.* 1) *розм.* красунь, -нiя; 2) (*розм.* — *про чепуруна*) фронт; 3) *бот.* (*galanthus nivalis*) пiдснiжник звичайний; (*cerinthe minor*) вошáнка малá; 4) *тех.* гладкий напiлок, -лка.
- gładyszek**, -*szka, lm.* -*szki, m.* 1) *бот.* (*leucoium vernum*) бiлоцвiт весняний; 2) *тех.* гóлка оббивáльника; 3) *розм. див.* **gładysz** 2.
- gładyszka** *ж.* 1) *розм.* гарнёнка, -кoi; (*елегантна*) чепурóха; (*що намагається сподобатися*) кокетка; 2) *перен. розм.* кохáнка, полубóбниця; 3) *анат.* (*glabella*) надперенiсся; 4) *зоол.* беззубка; 5) *тех.* глáдильний iнструмéнт.
- gładzenie** *n.* 1) глáдження; 2) полiрувáння; глянсувáння; 3) сáтинувáння, лощiння. *Пор.* **gładzić**.
- gładziak** *m., tech.* глáдiлка.
- gładzić**, -*dzę, -dzisz, -dził* 1) глáдити, -джу, -диш; 2) *тех.* полiрувáти, -рюю, -рýеш; (*стол.* — *звичайно*) глянсувáти, -сýю, -сýеш; 3) (*напiр*) сáтинувáти, -нýю, -нýеш, лощiти; 4) (*перен.* — *мову, стиль тощо*) вiглáджувáти, -джую, -джуеш, шлiфувáти, -фýю, -фýеш; 5) (*перен.* — *вину тощо*) заглáджувáти.
- gładzido** *n., tech.* (глáдильне знáряддя) глáдiло, глáдiлка.
- gładzik** *m., tech. див.* **gładzido**.
- gładziuchno** *pieszcz.* глáдёнко.
- gładziuchny** *pieszcz.* глáдёнкий.
- gładziuteńki** 1) *пестл.* глáдесёнкий; 2) (*зовсiм гладкий*) глáдiсiнький.
- gładziuteńko** 1) глáдесёнко; 2) глáдiсiнько. *Пор.* **gładziuteńki**.
- gładziutki** *pieszcz. див.* **gładziuchny**.
- gładziutko** *pieszcz. див.* **gładziuchno**.
- gładzizna** *ж.* глáдiнь, -нi, глáдь, -дi.
- gładzony** 1) полiрóваний; глянсóваний; 2) лощений, налóшений, сáтинóваний. *Пор.* **gładzić** 2, 3.
- gładź** *ж. див.* **gładzizna**.
- głagolica** *ж., lingw.* глáгóлиця.
- głagolicki** *lingw.* глáгóличний.
- głaskać, głaskam, głaskasz** (*a. głaszczę, głaszczesz*), **głaskał, głasnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli** 1) глáдити, -джу, -диш, поглáдити, 2) *перен.* тiшити, втiшити, лоскотáти, -кочý, -кóчеш, полоскотáти (когó, що); *to głaszczę jego dumę* це тiшить (лоскóче) йогó самолюбство; $\diamond$ *перен. жарт.* ~ *skać raskiem skórgę* (кому) шмагáти (сiкiт) (когó); // ~ *się* 1) глáдити себе, поглáдити себе; ~ *skać się* *o brodzie* глáдити собi бóроду; 2) (*z kim*) (*лише недокон.*) *розм.* голубитися, -блюся, -бишся, милувáтися, -лýюся, -лýешся.
- głaskanie** *n.* 1) глáдження; 2) тiшення, лоскотáння (когó); *пор.*

- głaskać**; //~ się 1) глáдження себе; 2) голóблення, милува́ння. *Пор.* **głaskać się**.
- glaszać** *див.* **głaskać**.
- glaszczyk, -czka, m., zool.** шупалець.
- glaz, -zu, m.** 1) кам'яна брiла (глиба); 2) (*стрімчак*) скеля; $\diamond$ ~zu graniczne пограничні стовпи, -пів; *перен.* ~ mi spadł z serca камінь мені спав із серця; *перен.* mieć ~ w piersi máti камінь у грудях; *перен.* па miejсcu stąpęli ~zem вони зупинилися náче вкóпані; *геол.* ~zu parzutowe наносні камені, -нів.
- glazik m., zdr.** 1) невеличка кам'яна брiла (глиба); 2) невеличка скеля; *пор.* **glaz**; 3) пробний камінь, -меня; 4) (*точильний камінь*) брусóк, -ска, брус.
- glazowy 1)** кам'яний; 2) скелястий, скелістий. *Пор.* **glaz**.
- głab I, głaba a. głabia, lm. głaby a. głabie, m.** 1) качан, -на; 2) *архит.* барабан (ва́за, кратер) капітелі.
- głab II, głaba a. głabia, lm. głaby a. głabie m., przен.** тупіця, тупак, -ка.
- głab III, głębi, ż.** глиб, -бу, глибинь, -ні, глибочи́нь, -ні, глибинна́.
- głabek, -bka, m., zdr.** качанчик.
- głabiasty** качанистий.
- głabik m.** 1) *бот., кул.* краківський салат, -ту; 2) *бот.* (*scarus*) стрілка; 3) *зменш. див.* **głabek**.
- głabowy** качанний.
- głębia ż див.** **głab III**.
- głęбина ż див.** **głab III**.
- głębinowy** глибинний.
- głębizna ż див.** **głab III**.
- głęboki** глибо́кий.
- głęboko** глибо́ко; ~ westchnąć глибо́ко зітхну́ти.
- głębokość ż.** глибинна́, глибочи́нь, -ні, глибинь, -ні, глиб, -бу; *військ.* ~ celu глибина́ цілі; *морськ.* ~ pąrtu глибина́ фарватера.
- głodek, -dka, m., bot.** (*erophila verna*) ерофіла весняна́.
- głodnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -niełi 1)** ставати голо́дним, голо́дніти; 2) *див.* **głodować**.
- głodniuteńki 1)** *пестл.* голо́днєсенський; 2) (*зовсім голо́дний*) голо́днісінький.
- głodniutki piesszcz.** голо́днєнький.
- głodno** *предык.* голо́дно.
- głodny 1)** голо́дний; ~ rok голо́дний рік (*род. року*); ~ па śmierć голо́дна смерть, -ті; 2) (*czego*) *перен. книж.* жа́дібний, жа́дний, жа́дливий.
- głodomorek, -rka, lm. -rki, m., żart. див.** **głodomor.**
- głodomorstwo n.** голодува́ння.
- głodomor, -mora, lm. -mory, m.** 1) голоду́ючий, -чого; 2) *перен.* худий, -до́го; 3) *ірон.* нена́жера.
- głodować, -duje, -dujesz, -dował** голодува́ти, -дую, -дуюш.
- głodowanie n.** голодува́ння.
- głodowy** голо́дний; rok ~ голо́дний рік (*род. року*); strajk ~ голо́дний страйк, -ку; śmierć ~wa голо́дна смерть, -ті; $\diamond$ kurgasja ~wa лікува́ння голо́дом.
- głodówka ż. 1)** голодува́ння; (*голо́дний час*) голо́днеча, го́лод, -ду; 2) (*відмовлення від їжі*) голо́дóвка; ogłosić ~kę обя́вити голо́дóвку.
- głodujący** голоду́ючий.
- głodzenie n.** морі́ння го́лодом (ко́го); //~ się морі́ння себе́ го́лодом.
- głodzić, -dże, -dzisz, -dził 1)** морі́ти го́лодом; 2) лікува́ти го́лодом; //~ się морі́ти себе́ го́лодом.
- głogowiec, -wca, lm. -wce, m., ent.** (*aporia crataegi*) біла́н жилкува́тий.
- głogowy bot.** гло́дóвий.
- głos, -su, m.** 1) го́лос, -су; ~ decydujący виріша́льний го́лос; ~ doradczy дора́дчий го́лос; *муз.* mieć ~ máti го́лос; ~ sumienia го́лос со́вiстi (*сум-*

ління); (на зборах — звичайно) слово; *rozbawić* ~su позбавити слова (гблосу); *prosić* o ~ просіти слова; *zabrać* ~ взяти слово, виступити, -плю, -пиш; 2) *перен.* поголос, -су; *szedł* ~ po ludziach ішов поголос; $\diamond$ ~su prasy відгуки преси.

głosiciel, *lm.* -le, *m.* провісник.

głosicielka *ż.* провісниця.

głosić, -szę, -sisz, -sił 1) повідомляти; *gazety gloszą*, że *grozi* *powódź* газети повідомляють, що загрожує повідь; 2) (*урочисто*) звіщати, провіщати; ~ *stare prawdy* звіщати старі істини; 3) розповсюджувати чуткі; 4) (*істину*) проповідувати, -дую, -дуеш, проповідати.

głosik *m., zdr., pieszcz.* голосок, -скá; *підсил.* голосочок, -чка.

głoska *ż., lingw.* звук мови.

głoskowy *lingw.* звуковий.

głosować, -suję, -sujesz, -sował *голосувати*, -сую, -суюш.

głosowanie *n.* голосування; ~ *bezpośrednie powszechne* і *tajne* пряме загальне і таємне голосування; ~ *jawne* відкрите голосування; ~ *na listę* голосування за списком; *urawniony* do ~nia з правом голосування.

głosownia *ż., lingw.* фонетика.

głosowy *голосовий*; *wiązadła* ~we *голосові зв'язки*, -зок.

głosujący, -sego, *lm.* -су, *m.* *голосуючий*, -чого.

głoszenie *n.* 1) *звіщання*, *провіщання*; 2) *розповсюдження* чуток; 3) *проповідування*. *Пор.* *głosić* 2—4.

głośnawo *голосненько*.

głośnawy *голосненький*.

głośnia *ż., anat. (glottis)* *голосова шліна*.

głośnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieł *голоснішати*.

głośnik *m., rad.* *гучномовець*, -вця, *репродуктор*, -ра.

głośno 1) *вблос*; *czytać* ~ *чи-*

тати вблос; 2) (*сильно*) *гблосно*, *гучно*; ~ *się śmiać* *гблосно* (*гучно*) *сміятися*; 3) (*явно*) *гблосно*, *відверто*; ~ *się przyznać* *гблосно* (*відверто*) *визнати*; $\diamond$ *o tym już* ~ *w całym mieście* *це вже відоме в усьому місті*.

głośnobrzmiący *громоглосний*.

głośny *голосний*, *гучний*; *перен.* ~на *afera* *голосна* (*гучна*) *справа*, *справа*, *яка* *набрала широкого розголосу*; (*перен.* — *відомий*) *прославлений*; *autor* ~nych *książek* *автор прославлених книжок*.

głowa *ż.* 1) *голова*; *прям.*, *перен.* *bić* *do* ~wu *іти в голову*, *вдарили в голову*; *ból* ~wu *біль голови*; *прям.*, *перен.* *być* *wyższym* *od* *kogo* *sałą* ~wą *бути головою вищим за кого*; *перен.* *choć* *byś* *na* ~wie *stanął*, *nie* *dokażesz* *tego* *хоч* *na* *голову* *станеш*, *цього не вдіеш*; *перен.* *chodzi* *jak* *bez* ~wu *ходить як без голови* (*як неприємний*); *перен.* *chodzić* *z* *podniesioną* ~wą *ходити з задертою головою*, *високо нестися*; *присл.* *co* ~ *to* *rozum* *що* *голова*, *то* *розум*; ~ *ci* *ku* *голова* *цукру*; *перен.* ~ *do* *rozłoty* *дурна* (*пустá*) *голова*; ~ *kapusty* *голова* *капусты*; *перен.* *łamać* *sobie* ~wę (*na* *czym*) *сушити* (*ламáти*) *собі* *голову* (*над чим*); *перен.* *mieć* *dobrze* (*mieć* *olej*) *w* ~wie *ма́ти* *клей* *в* *голови*, *бути з головою*; *перен.* *mieć* ~wę *na* *ka* *ku* *ма́ти* *голову* *на* *плéчах*, *не* *розгублюватися*, *-лююся*, *-лююшся*, *не* *втрачати* *самовладання*; *перен.* *mieć* *zielono* *w* ~wie *ма́ти* *вітер* *у* *голови*; ~ *mi* *ledwie* *nie* *re* *кніе* *голова* *в* *мене* *мáло* *не* (*трóхи* *не*) *трісне*; *перен.* *moja* *w* *tym* ~ *я* *тому* *голова*, *в* *тíм* *моя* *голова*; *присл.* ~wą *mi* *uru* *nie* *przebijesz* *го-*
ловою (*лбóм*) *муру* *не* *про-*

б'еш; ~wy nadstawiać підставляти голову, ризкувати, -кую, -куеш; *перен.* nie mieć gdzie ~wy skłonić не мати де голови приклонити (прихилити); *перен.* nie można tu tego wybić z ~wy не можна йому цього вибити з голови; *присл.* od przubytku ~nie boli z przybьtku голова не болить, запас бідї не чинить; od stóp do głów від голови до ніг, від ніг до голови, з голови до п'ят; *перен.* robić nierzucaciela на ~wę розбити ворога на голову (вщент, дощенту, впень); *перен.* ujsć (skoczycь) po rozum do ~wy піти до голови по розум; *перен.* przewróciło mu się w ~wie в нього (йому) перевернулося в голові; skinać ~wą kinути (хитнути) головою; *перен.* tego ~ światła (ясна) голова; *ент.* trupia ~ адамова голова; w ~wach łóżka в головах; *перен.* wbić sobie coś ~wę забрати собі що в голову; *перен.* ~wą zapłacić поплатитися головою; *перен.* zawracać komu ~wę морочити кому голову; zawróć ~wu zapomочення (голові), головокружіння; z gołą ~wą з непокритою головою, простоволбсний; 2) (*перен. жарг.* — *головний убір*) голова; gdzie moja ~? де моя голова? 3) (*перен.* — *центр*) осередок, -дка; Łódź ~ przemysłu tkackiego Лодзь — осередок текстильної промисловості; 4) (*перен.* — *перший серед інших*) глава, голова; ~ godziny глава (голова) родини (сім'ї); ~ państwa глава (голова) держави; $\diamond$ *перен.* chodzić komu po ~wie а) не рахуватися з ким; б) не слухатися когось; *перен.* idzie tu o ~wę це справа життя; *перен.* ma źle w ~wie немає в нього (немає йому) клепки; *присл.* ma drej ~wie

dość dwie słowie розумний з півслова зрозуміє; mieć dużo spraw na ~wie мати багато справ, які треба влаштувати; *перен.* mieć trochę w ~wie бути напідпійтку, бути під чаркою; *перен.* nie twoja ~ w tym... не з твоїм розумом (твоєю головою) братися до... (міркувати про...); *перен.* pracować ~wą працювати розумово; *перен.* przyszło mi do ~wy мені спало на думку; *перен.* zabić komu ćwieczka (klina) w ~wę загнути закарлючку, завдати головоломку (кому); *перен.* z tyć komu ~wę намилити чуба кому.

głowacz, *lm.* -cze, *m.* 1) *розм.* головань, -ня, головач, -ча, головатий, -того; 2) *перен. розм.* людина з головою; 3) цвях з широким голівкою; 4) *іхт.* (cottus) бичок, -чка; 5) *бот.* матірка; 6) *зоол.* пуголовок, -вка.

głowaczka *ż.* 1) головата, -тої; 2) жінка з головою; 3) матірка. *Пор.* głowacz 1, 2, 5.

głowatka *ż.*, *bot.* 1) насінна голівка рослин; 2) *див.* głowacz 5.

głowasty 1) з голівкою; gwóździe ~te цвяхи з голівкою; 2) (*розм.* — з великою головою) головатий; 3) *бот.* головчастий; sałata ~ta головчастий салат, -ту; 4) у формі голови; kogzenie ~te коріння у формі голови; $\diamond$ *зоол.* ~te kijanki пуголовки, -ків.

głowica *ż.* 1) рукоятка холодної зброби; 2) *архит.* капітєль, -лі; 3) *анат.* голівка.

głowić, -wić, -wiesz, -wił *tech.* приробляти голівки; //~ się (nadczym) сушити (ламати) собі голову (над чим).

głowienka *ż.*, *zdr. див.* głownia 1. głowina *ż.*, *zdr.*, *pieszcz.* (дитяча) голівка.

głowisko *n.*, *zgr.* головіще.

głownia *ż.* 1) головня, головешка; 2) *лєво* холодної зброби; 3) (*хво-*

- роба збіжжя) зона, головня, сажка.
- głownica** *ż.*, *bot.* (*secale cornutum*) маточні ріжки, -ків.
- głowomierz**, *lm.* -rze, *m.*, *spec.* кефалометр, -ра.
- głowonogie**, -gich, *m.*, *zool.* головонóги, -гих.
- głowowy** головний; *wes z* ~wa головна воша.
- głód**, *głodu*, *m.* голод, -ду; *перен.* ~ mieszkanie *owy* квартирний голод; *перен.* ~ wilczy wóvчий голод; ~ *z a g l ą d a d o d o m u* голод стукає в двері; *z p o s i ć* ~ терпіти голод; $\diamond$ *o g ł o d z i e i c h ł o d z i e* впроголодь, надголодь.
- głóg**, *głogu*, *m.* 1) *bot.* (*crataegus*) глід (*род.* глóду); (*cornus*) дерен, -нó, кизил, -лú; 2) плід шипшини; 3) (*колюча рослина i перен.*) терня, терні, -нів.
- głowczasty** *див.* **głowiasty**.
- głoweczka** *ż.*, *zdr.*, *pieszcz.* голівонька.
- głowienka** *ż.*, *zdr.* *див.* **głownia** 1.
- główka** *ż.*, *zdr.* 1) *пестл.* голівка; 2) *бот., анат. i ім.* голóвка; ~ *k a r p u s t y* голóвка капóсти; *анат.* ~ *ko ś c i* голóвка кістки; ~ *t a k u* маківка, голóвка маку; ~ *s z p i ł k i* голóвка шпíльки.
- główkowaty** 1) (*про цвях, шпильку*) з голóвкою; 2) *бот.* цибулиновідний, цибулиноподібний.
- główkowy** *bot.* цибулінний.
- głównia** *ż.* *див.* **głownia**.
- głównie** головно, головним чíном.
- głównowodzący**, -cego, *lm.* -cy, *m.* головнокомандуючий, -чого, головнокомандував.
- główny** головний; (*найбільш істотний* — *ще*) основний; ~ *ce l* головна (основна) мета; ~ *d w o r z e c* головний (центральный) вокзал, -лу; *бухг.* ~ *p a k s i ę g a* головна книга; ~ *p e m i a s t o* головне місто; ~ *u r z ą d p o c z t o w y* головний поштамт, -ту; ~ *p e w e j ś c i e* головний вхід (*род.* вхóду); ~ *w a g u n e k* головна (основна)
- умóва; ~ *p a w y g r a p a* головний виграш, -шу; *грам. z d a n i e* ~ *ne* головне речення.
- główsko** *n.*, *zgr.* головіще.
- głuchać** *mysł.* токувати, -кúє, кльóчити.
- głuchawość** *ż.* глухуватість, -тості.
- głuchawy** глухуватий, глухенький, приглухуватий.
- głuchnąć**, **głuchnę**, **głuchniesz**, **głuchnął**, **głuchnęli** *a.* **głuchli**, **głuchli** глúхнути; (*про голос* — *ще*) стихати, затихати.
- głucho** глúхо; $\diamond$ ~ *o t y m* ні слúху, ні дúху про те; ~ *o t y m m ó w i ą* ідúть глухі вісті (чуткі).
- głuchoniemota** *ż.* глухонимотá.
- głuchoniemy** глухонимий.
- głuchota** *ż.* глухотá.
- głuchy** глухий; *перен.* *b y ć* ~ *ch y m* *p a c z y j e* проśbu бúти глухим до чíх прохáнь; ~ *ch a j e s i e Ń* глухá (пізня) óсiнь, -сені; ~ *l a s* глухий лiс, -су; ~ *ch e m i ł c z e n i e* глухé мовчáння; *бот.* ~ *ch a p o k r z y w a* глухá кропивá; ~ *ch e w i e ś c i* глухі вісті (чуткі); $\diamond$ *orn.* ~ *c i e t r z e w* глухáр, -рjá; ~ *ch a p o s* глúпа ніч (*род.* нóчі); ~ *o r z e c h* порóжній горіх.
- głupawo** *див.* **głupowato**.
- głupawość** *ż.* *див.* **głupowatość**.
- głupawy** *див.* **głupowaty**.
- głupek**, -pka, *lm.* -pki, *m.*, *pot.* *див.* **głupiec**.
- głupi** дурний; *розм.* ~ *j a k b u t* дурний як пень, дурний, аж світиться; *розм.* ~ *p i a s y t u a c j a* дурне станóвище; (*без сенсу*) безглúздий, нісенітний; ~ *ż a r t* безглúздий (нісенітний) жарт, -ту; безглúзда (нісенітна) вітiвка; $\diamond$ *розм.* *o* ~ *g r o s z t y l e h a ł a s u* за онúчу збiли бúчу.
- głupiec**, -pca, *lm.* -pcy, *m.* дурень, -рня, дурний, -нóго; глупáк, -кá (*рiдко*).
- głupieć**, -pieje, -piejesz, -piał, -pielі дурніти.

głupio 1) по-дурно́му; безглу́здо, нісенітно; *пор.* **głupi**; 2) *перен.* розм. ніяково; *zrobiło mu się* ~ йому стало ніяково.
głupiuchny *pieszcz.* *div.* **głuplutki.**
głuplutki *pieszcz.* дурне́нький.
głupkowato *div.* **głupowato.**
głupkowatość *ż.* *div.* **głupowatość.**
głupkowaty *div.* **głupowaty.**
głupota *ż.* дурість, -рості, глупо́та; ◊ *z ~tu* зду́ру, з дурно́го рóзumu.
głupowaciec, **-cieje**, **-ciejesz**, **-ciał**, **-cieli** *div.* **głupiec.**
głupowato приду́ркувато, дурнува́то.
głupowatość *ż.* приду́ркуватість, -тості, дурнува́тість.
głupowaty приду́ркуватий, дурне́нький, дурнува́тий, пришеле́пуватий.
głupstewko *n., zdr.* дурни́чка.
głupstwo *n.* 1) дурни́ця; *~wa ga dać* говори́ти дурни́ці; *zrobić* ~ зроби́ти дурни́цю; 2) (*про мaлoвaжну річ*) дрібни́ця, пусте́, -то́го.
głuptak, *lm.* **-ki**, *m., pot.* 1) *орн.* фу́льма́р, -ра; 2) *div.* **głupiec.**
głuptas, *lm.* **-sy**, *m., pot.* *div.* **głupiec.**
głuptasek, **-ska**, *lm.* **-ski**, *m., zdr., pieszcz.* ду́рник.
głuptasiński, **-kiego**, *lm.* **-scy**, *m., żart.* *div.* **głuptasek.**
głusz *ż.* *div.* **głusza.**
głusza *ż.* глуши́на, глуш, -ші; глухома́нь, -ні (*рідко*).
głuszec, **-szca**, *lm.* **-szce**, *m.* 1) *орн.* (*tetrao urogallus*) глуха́р, -ря; 2) (*розм. — про людину*) глушкó, глуха́ тетере́я.
głuszycza *ż., orn.* тетере́рка, тетерю́чка.
głuszyć, **-szę**, **-szysz**, **-szył** 1) оглуша́ти, оглу́шувати, -шую, -шуеш; 2) (*зменшувати шум, не давати росту і перен.*) глуши́ти, -шу́, -шиш, заглуша́ти, заглу́шувати; *ruszyste chodniki* ~szyły kroki пуши́сті до́ріжки глуши́ли (заглуша́ли, заглу́шували) кро́ки; *перен.* ~ **głos sumie-**

nia глуши́ти (заглуша́ти, заглу́шувати) го́лос со́висті; *chwasty* ~szą sobą kwiaty бур'яни́ глуша́ть (заглуша́ють, заглу́шують) квіти; 3) *мисл.* глуши́ти, оглуша́ти, оглу́шувати; ~ **ptaki** глуши́ти (оглуша́ти, оглу́шувати) птахі́в.

gm. skr. *div.* **gmina.**

gmach, **-chu**, *m.* 1) вели́кий буди́нок, -нку; ~ **wysokościowu** висóтний буди́нок; 2) *перен.* будівля, будóва; ~ **kapitalizmu** т́расі **podstawy** будівля **kapitalizmu** розхитуєть-ся; 3) *арх.* хорóми, -мів, палáти, -лáт.

gmatwać плу́тати, заплу́тувати, -тую, -туеш; // ~ **się** плу́татися, заплу́туватися.

gmatwanina *ż.* плутани́на.

gmeracz, *lm.* **-cze**, *m., pot.* 1) (*копiткий дослiдник*) книгогрiз; 2) *перен.* мару́да, мару́дник.

gmerać, **-gam**, **-rasz** (*a.* **-gze**, **-rzesz**), **-rał**, *pot.* 1) колу́пати(ся), копирса́ти(ся), длу́бати(ся); (*про курей*) по́рпатися; 2) *перен.* рiтися (в чо́му), переривáти(що); ~ **w zbutwiałych rękopisach** рiтися в тру́хлих руко́писах, переривáти тру́хлі руко́писи; // ~ **się** мару́дитися, -джу-ся, -дишся, волово́дитися.

gmerała, **-ły**, *lm.* **-ły**, *m., pot.* *div.* **gmeracz.**

gmeralski, **-kiego**, *lm.* **-scy**, *m., żart.* *div.* **gmeracz.**

gmeranie *n., pot.* 1) колу́пання, копирса́ння, длу́бання; по́рпання; 2) риття́ (в чо́му), переривáння (чо́го); // ~ **się** мару́дження, волово́дження. *Пор.* **gmerać.**

gmeranina *ż., pot.* *div.* **gmeranie.**

gmin, **-ni**, *m.* 1) *дорев.* простона-рóддя, простóлюд, -ду; 2) *зневaжл.* чернь, -ні.

gmina *ż.* 1) (*сiльська адмiнiстративна одиниця в Польщi*) гмі́на; 2) гмі́нна канцеля́рія; гмі́нне управлі́ння; 3) (*органiзацiя*) гро́мада; *політ.* **I z b a Gmin** Па-

лата громад; $\diamond$ ~ z biogowa wólostь, -ті (дореv.).
gmilniak, *lm.* -су, *m.*, *rot.* жител ь гміни; член сільської громади.
gminnie вульгáрно.
gminność $\dot{z}$. вульгáрність, -ності.
gminny I гмінний; *urząd* ~ гмінне управління.
gminny II вульгáрний; ~ *ne słowa* вульгáрні слова (род. слів).
gnacіk *m.*, *zdr.* *div.* **gnat** 1.
gnać 1) гнáти (жену́, женéш), гоніти, -ню, -ниш; ~ *bydło* гнáти (гоніти) худобу; *перен.* *gnaćła go tęsknota* його гнáла туга; 2) *перен.* мчáти (мчу, мчиш), мчáтися, нестїся, летіти (лечу́, летїш); *rosiąg gnać* саїа рaгá пбїзд мчав (мчáвся, нісся, летів) на всіх парáх; 3) (кого) (рідко — здогаяти) гнáтися (за ким); ~ *wroga* гнáтися за вóрогом.
gnat *m.* 1) кістка, кість (род. кóсті), маслák, -кá; *розм.* *worek ~tów* шкіра та кóсті, худий як тріска, самá снасть; 2) (*перен.* *вульг.* — нога) цїба; $\diamond$ *вульг.* *porzetrzącać* кому ~ту полічати рéбра кому́.
gnatek, -tka, *m.*, *zdr.* *div.* **gnat** 1.
gnejs, -su, *m.*, *мін.* гнейс, -су.
gnejsowy *мін.* гнейсовий.
gnębicieł, *lm.* -le, *m.* гнобїтель, пригноблювач, утїскувач.
gnębicielka $\dot{z}$. гнобїтелька, пригноблювачка, утїскувачка.
gnębić, -bię, -bisz, -bił гнобїти, -блю, -биш, пригноблювати, -люю, -люеш, гнітиги (гнічу́, гнітиш), пригнічувати, -чую, -чуеш; // ~ *się* журїтися, -рюся, -ришся.
gniadek, -dka, *m.* гнідій, -дóго, гнідкó.
gniado гнідо.
gniadosz, *lm.* -sze, *m.* *div.* **gniadek**.
gniady I гнідій.
gniady II, -dego, *m.* гнідій, -дóго, гнідкó.
gniazdeczko *n.*, *zdr.*, *pieszcz.* гніздéчко, кубéльце, кубéлечко.

gniazdko *n.*, *zdr.*, *pieszcz.* гніздéчко, кубéльце.
gniazdkowy який (що) стосується гніздéчка (кубéльця); (*y kontekstí*) гніздéчка, кубéльця; *wnętrze* ~ *we* середїна гніздéчка (кубéльця).
gniazdo *n.* 1) гніздó; (*ptaxів, тварин i зневажл.* — *ще*) кублó; *військ.* ~ *karabinów* *maszynowych* кулемéтне гніздó; *військ.* ~ *strzeleckie* стрілкóве гніздó; ~ *rozpusty* кублó розпўсти; 2) (*перен.* — *осередок*) (в)óгнище, очáг, -гá; *мед.* ~ *gruźlicze* (в)óгнище (очáг) туберкулбóзу; ~ *pauki i sztuki* вóгнище наўки й мистéцтва; $\diamond$ *мор.* ~ *bocianie* марс; *військ.* *długotrwałe* ~ *ogniowe* довгочáсна (в)огнéва ((в)огньовá) тóчка (дот); *військ.* *drewniana* *opoziemne* ~ *ogniowe* дéрево-земляна (в)огнéва ((в)огньовá) тóчка (дзот); *військ.* ~ *orogi* тóчка óпору.
gniazdosz, *lm.* -sze, *m.* 1) пташеня́тко, що ще не покидає гніздá; 2) *жарт.* домосід; домонтáр, -ря (*арх.*).
gniazdowisko *n.* місце гнізду-вáння.
gniazdownik *m.* пўцьверц[i]нок, -нка, голóпўцьок, -цька.
gniazdowy гніздовий; *s.-g. system kwadratowy* ~ *kwadratno-gniazdowa* систéма.
gnicie *n.* 1) гниття́; 2) животіння, нїдїння, скніння; 3) вилéжування. *Пор.* **gnić**.
gnić, **gnije**, **gnijesz**, **gnił** 1) гніти (гнию́, гниéш); 2) *перен.* животіти, нїдіти, скніти; 3) *зневажл.* валéтися в постéлі, вилéжуватися, -жуюся, -жуешся.
gnida $\dot{z}$. гніда.
gnidka $\dot{z}$, *zdr.* *div.* **gnida**.
gnidnik *m.* *div.* **gnidosz**.
gnidosz, *lm.* -sze, *m.*, *bot.* (*pedicularis palustris*) шолудївник болóтний.
gniecenie *n.* 1) дáвлення, тїснен-

ня; 2) місіння; 3) бгання, жужмлення; 4) муляння; 5) гноблення; *пор.* gnieść; //~ się 1) штовхання; 2) давлення, чавлення; 3) перевертання. *Пор.* gnieść się.

gnięciuch *m., pol.* 1) (*про невдалий хліб*) гніздюк, -ка, недоп'ік, глевт'я[ю]к, -ка; 2) (*паланичка з решти тіста*) вишкрібок, -бка.

gnięć, **gnioteę**, **gnieciesz**, **gnióti**, **gnietli** 1) давити, -влю, -виш, тиснути; ~ суґрупę давити лимон (цитрину); w dołku nie gniecie менє давить під грудьмі; 2) (*тісто*) місїти (мішү, місиш); 3) (*папір, тканину тощо*) м'яти (мну, мнеш), бгати, жужмити, -млю, -миш; **gnióti** ze złości list m'яв (бгав, жужмив) спересєрдя листá; 4) (*про взуття тощо*) муляти, муляти; kapelus z gniecie капелюх муляє; 5) (*перен.* — *утискати*) гнобити, -блю, -биш, пригноблювати, -люю, -люеш; **gnióti** swych poddanych гнобїв (пригноблював) своїх кріпаків; 6) (*перен.* — *мучити*) гнітїти (гнічу, гнітиш), пригнічувати, -чую, -чуеш; co się gniecie? що тебе гнітить (пригнічує)? //~ się 1) тиснутися, тівпитися, -плюю, -лишся; ~ w tramwaju тиснутися (тівпитися) в трамваї; 2) (*розминатися*) давитися, -вється; po gele łatwo się gniota абрикóси лєгко давляться; 3) (*розм.* — *без сну*) *див.* gnieździc się 3.

gniew, -wu, *m.* 1) гнів, -ву; ściać gnać na siebie czyj ~ стягати на себе чий гнів; wyładować swój ~ na kim зігнати свій гнів (зло) на кому; wzbudzić w kim ~ ви́кликати в кому гнів; 2) (*лише в мн.*) *перен.* капризи, -зів, прїмхи (*род.* прїмх).

gniewać сєрдити, -джу, -диш, гнівїти, -влю, -виш; //~ się 1) сєрдитися, гніватися; 2) (z

kim) посварїтисє, -рюся, -ришся, бїти в сєрці з ким.

gniewanie (się) *n.* гнівання, сєрдиння.

gniewliwie 1) гнівліво; 2) *див.* gniewnie.

gniewliwość *ż.* гнівлівість, -воєтї.

gniewliwy 1) гнівлівий; 2) *див.* gniewny.

gniewnie гнівно.

gniewny гнівний.

gniewosz, *m. -sze, m.* 1) *розм.* гнівлівий, -вого; 2) *бот.* (*impatiens noli tangere*) бальзамїв, не-чїпáй-менє; 3) *зоол.* (*coronella austriaca*) мідянка гладєнька.

Gniezno *n.* Гнєзно.

gnieździć się, **gnieźdźę**, **gnieździsz**, **gnieździł** 1) гніздїтисє (гніжджүся, гніздишся); (*про птахів, тварин — щє*) кублитисє; 2) *перен.* коренїтисє; 3) (*розм.* — *без сну*) перевертáтисє.

gnieździsty пóвний гнізд.

gnieźnieński гнєзненський; *ієт., літ.* bulla ~ka гнєзненська бұлла.

gnieźdzenie *n.* гніздування; //~ się гніждження.

gnilcowy *med.* цингóтний.

gnilec, -lca, *blm., m.* 1) с.-г. гнилєць, -льця; 2) *мед.* цингá.

gnilica *ż., med.* зарáження крòві.

gnilizna *ż.* *див.* zgnilizna.

gnilny гнійний; процес ~ гнійний процес, -су.

gnilka *ż.* 1) (*гнилий предмет*) гнилізна, гниль, -лї, гнилятина, гнилєча, гнилля; (*про дерево — щє*) трухлявина, трухлятина; 2) (*про грушу*) гниліця, гнилічка.

gnily гнилий; (*про дерево — щє*) трухлявий, трүхлий.

gniotarka *ż., tech.* м'ялка, м'ялиця, м'яльниця.

gniotownik *m.* 1) с.-г. плющїльна машїна, зерноплющїлка, зернодробárка; 2) *дуб.* мерейний прес; 3) *гірн.* рудодробárка.

gnoić, **gnoje**, **gnoisz**, **gnoił** 1) с.-г. угноювати, -ноюю, -ноюєш; 2) (*перен.* — *бруднити*) загїджувати, -джую, -джуєш;

gniewać сєрдити, -джу, -диш, гнівїти, -влю, -виш; //~ się 1) сєрдитися, гніватися; 2) (z

3) (дowoditi do гниття) гноїти; ~ сег гноїти сир; deszcz gnoi siano дощ гноїть сіно; się гноїтися; га па gnoi się р'яна гноїться.

гноisko *n. див.* gnojowisko.

гноisty *med.* гноїстий, гнійний.

гноjarka *ż., roln.* гноєрозкид'ач, -ч'а.

гноjarnia *ż. див.* gnojownia.

гноjek, -jka, *lm. -jki, m., pot.* 1) неохайний, -ного, нечеп'юра, нечуп'ара; 2) *жарт.* домосід; 3) (*жарт.* — про скупого) скнара; гнилоїд(а) (*розм.*).

гноjenie *n.* 1) угноювання; 2) гноїння, гноєння. *Пор.* gnoić 1, 3.

гноjnica *ż., roln.* 1) бічна дошка гноїв'ого в'оза; 2) *див.* gnojnik 1; 3) *див.* gnojownia.

гноjnik *m., roln.* 1) гноївий віз (*род.* в'оза), віз для в'ивозу гною; 2) *див.* gnojownia.

гноjny гноївий; па в'оз ~ гноїв'е добриво; widły ~ не гноїв'і віла (*род.* вил).

гноjowiec, -wca, *lm. -wce, m., ent.* гнояк, -ка, гноїв'ік, -ка.

гноjowisko *n.* 1) гноївня, гноїще, гноїсько; 2) *перен.* загіджене місце.

гноjownia *ż., roln.* гноєсх'овище.

гноjownica *ż., roln.* 1) *див.* gnojnica 1; 2) *див.* gnojówka 1.

гноjownik *m., roln. див.* gnojowisko 1.

гноjowy гноївий.

гноjówka *ż.* 1) *с.-г., перен.* гноївка; 2) *перен. жарт.* горілка; 3) *с.-г. див.* gnojnica 1.

гноm I, -ma, *lm. -му, m., mit., przep.* гном.

гноm II, -mu, *m., lit.* гнома.

гномон, -nu, *m., astr.* гномон, сонячний годинник.

gnoseologia *ż., fil.* гносеологія.

gnostycki *fil. hist.* гностічний.

gnostycyzm, -mu, *m., fil. hist.* гностіцизм, -му.

gnostyczny *fil. hist.* гностічний.

gnostyk, *lm. -су, m., fil. hist.* гностик.

gnostyka *ż., fil. hist. див.* gnostycyzm.

гноj, гноju, *m.* 1) гній (*род.* гною); 2) *перен.* бруд, -ду, нечистот'а; 2) *зневажл.* (про лінивого) ледар, -ря; (про брудного) нехлюй, -люй.

гну *nieodm., n., zool.* гну (*невідм.*).

гнуśnie мляво, апатично; ліниво. *Пор.* gnuśny.

гнуśnieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli ставати млявим, апатичним; розлінуватися, -нююся, -нюєшся, ледащ'іти, ледащ'іти. *Пор.* gnuśny.

гнуśnienie *n.* ледащ'іння, ледащ'іння.

гнуśnie *див.* gnuśnie.

гнуśność *ż.* млявість, -вості, апатичність, -ності; лінощі, -шів, лінивість. *Пор.* gnuśny.

гнуśny млявий, апатичний; (про ледаря) лінивий.

гнук *m., anat.* (os hyoides) під'язична (під'язикова) кістка.

гнукowy: коść ~wa *anat. див.* гнук.

гнур, *lm. -ру, m., pot.* 1) шевський ніж (*род.* нож'а), гнип; 2) *перен. розм.* бевзь; (*дурень — це*) й'олоп; (*зівака — це*) роззява.

goal *m., sport. див.* gol.

gobelin, -nu, *m.* гобелен.

gobelinek, -пка, *m., zdr.* 1) невеличкий гобелен, гобеленчик; 2) рід вишив'ального шва; 3) роб'ота, виконана вишив'альним швом.

gobelinowy гобеленовий.

Gobi *nieodm., n.* Гобі (*невідм.*).

gocki готський.

godło *n.* 1) герб, -б'а; 2) (*слово*) г'асло, девіз, лозунг; 3) (*алегоричний знак*) с'имвол, -лу, емблема; lilia jest ~tem niewinności лілія — с'имвол (емблема) невинності.

godłowy г'ербовий.

godnie дост'ойно, гідно; (*як слід*) належно.

godność *ż.* 1) гідність, -ності, дост'ойність; człowiek bez ~ci людина без гідності (дост'ойності); 2) (*про становище*) сан,

-ну; *podnieść kogo do ~ci* підняти когo до сану; (вчéне) звання; ~ *profesora uniwersytetu* звання профéсoра; вищий військовий чин, -ну; ~ *generała* генеральський чин; *padawać zaszczytne ~ci* давати почéсні чини (звання); 3) *офиц.* прізвище: *jak ~?* як вáше прізвище? $\diamond$ *przystać ~* займати висóке (супільне) становище.

godny гідний; *okaza się ~nym* (czego) виявити себе гідним (чогó); ~ *rochwali* гідний похвалі; ~ *podziwu* гідний подиву; ~ *rozłowania* жалюгідний; ~ *wiaгу* вірогідний.

godować, -duję, -dujesz, -dował 1) бенкетувати, -тýю, -тýеш; 2) справляти весілля.

godownik, im. -су, m. 1) госпóдар бéнкéту; 2) запрошений на бéнкéт.

godowy 1) бенкетний; 2) весільний; *пор. gody* 1, 2; 3) *перен.* урочистий, святковий.

gody, -dów, blp. 1) бéнкéт, -ту, úчта; 2) весільний бéнкéт, весільна úчта; 3) *перен.* розвáга, забáва.

godziciel, im. -le, m. примиритель, примірник.

godzić, -dże, -dzisz, -dził 1) (w kogo, w co, na kogo, na co) цілити, цілитися; *перен.* вáжити, наважуватися, -жуюся, -жуєшся (на кóго, на що); ~ *na cзyje* жусіе вáжити на чіе життá; 2) (na co) митити (мічу, митиш), гнýти (кудї), хилити, -лю́, -лиш (до чóго і кудї), мáти на меті (що); *wiem, na co ~dzisz* знáю, кудї ти митиш (гнеш); знáю, до чóго (кудї) хилити; знáю, що 'ти мáєш на меті; 3) (*кого на роботу*) еднáти, наїмáти; 4) (*посварених*) мирити, -рю́, -риш; 5) (*одне з одним*) сполучáти, поеднувати, -ную, -нуєш; ~ *piękне z ро́зу-*

tecznym сполучáти (поеднувати) прекрасне з корисним; $\diamond$ ~ *w prаwa robotników* бýти скерóваним прóти прав робітників; // ~ *się* 1) (z kim, z czym) миритися; *перен.* ~ *z losem* миритися з дóлею; 2) (na co) давати згóду, погóджуватися, -джу́юся, -джуєшся (на що); ~ *na wagunkі* погóджуватися на умóви; 3) (o co) (*про торгу*) домовлятися (щóдо чóго, про що); ~ *o cenę* домовлятися щóдо цін; 4) (do kogo, do czego) (*до праці*) еднáтися; наїмáтися, ставáти (стаю́, стаєш); $\diamond$ ~ *dzi się* годі́ться, лічть, трéба, слід.

godzien *predyk. div.* godny.

godzina *ż.* 1) годі́на; ~ *ny* бiуrгове службóві годі́ни; *перен.* *czarna* ~ чóрна годі́на; *czekać ~nami* чекáти годі́нами; *розм. dobra* ~ бiльше як годі́на, годі́на з лiшком; годі́на з гáком (*фам.*); *która ~?* котрá годі́на? *o której ~nie?* о котрiй годі́ні? *перен. ostatnia* ~ остáнна годі́на; *rółtożej ~ny* пiвторi годі́ни; ~ *ny* рrзyјeć приймáльні годі́ни; *w szczęśliwą ~nę* в дóбрый час, в дóбру годі́ну; *w złą ~nę* в лиху́ годі́ну, лихóї годі́ни; *z a ~nę* чéрез годі́ну; 2) (*шкільна*) урóк, -ку; *na ~nie* бyл обеспу *inspektor* на урóці бyв присýтний інспéктор; $\diamond$ *na ~ny* погодiнно.

godzinka *ż., zdr.* годiнка.

godzinny 1) годiнний; *астр.* *kąt* ~ годiнний кут, -тá; *астр.* *koło* ~не годiнне ко́ло; *ро ~nej* *goz mowie* пiсля годiнної рoзмóви; *wskazówka ~na* годiнна стрiлка; 2) *перен.* скорoминущий, перебiжний, короткочáсний; ~ *gniew* скорoминущий гнiв, -ву; $\diamond$ *zegar ~* годiнник, що показуе одні тiльки годiни.

godzinowe, -wego, n. погодiнна оплáта.

godzlnowy (що стосується години) годинний.

godziwle чесно; сумлінно, добросовісно, совісно. Пор. godziwy.

godziwość ж. чесність, -ності; сумлінність, добросовісність, совісність. Пор. godziwy.

godziwy чесний; ~ z y s k чесний заробіток, -тку; (що виконує свої обов'язки) сумлінний, добросовісний, совісний.

gogielmogiel, -glu, m., kul. гогельмогель, -лю.

gogo, lm. -gi, m., lek. чепурун, -на, франт, джэнджик.

goguś, lm. -sie, m., lek. div. gogo.

goić, goję, goisz, goił 1) загюювати, -гююю, -гююеш, гоїти; ~ g a n y гоїти рани; 2) перен. загюювати, заліковувати, -вую, -вуеш; c z a s goi b ó le час загюює (заліковує) біль; //~ się заживати, загююватися, гоїтися.

gojenie n. 1) загюювання, гоєння; 2) загюювання, заліковування; //~ się заживання, загюювання, гоєння. Пор. goić.

gojnik m., bot. 1) (sideritis) залізняця; 2) (alchemilla arvensis) приворотень польовий.

gol, lm. -le, m., sport. гол.

golarka ж. 1) парикмахерка, перукарка; голярка; por. golarz; 2) дружина перукаря (голярá); 3) приладдя для гоління.

golarnia ж. парикмахерська, -кої, перукарня; голярня. Пор. golarz.

golarski парикмахерський, перукарський; голярський. Пор. golarz.

golarz, lm. -rze, m. парикмахер, -ра, перукар, -ря; голяр, -ра (заст.).

golas, lm. -su, m., żart. голий, -лого, голяк, -ка.

golasek, -ska, lm. -ski, m., zdr., pieszcz., pot. голенький, -кого.

goldkrem, -mu, m., kost. кольдкрем, -му.

golec, -lca, lm. -lce a. -lcy, m., pot. 1) голий, -лого, голяк, -ка; 2) перен. лисий, -сого, пліший-

вий, -вого; голомобзний, -зого (розм.); 3) (про вбогого) голяк, -ка, голиш, -ша, змідень, -дня.

golenie (się) n. бриття, гоління.

goleniowy anat. (tibialis) голінкובий, гомілкובий.

goleń, lm. -nie, ж., anat. (tibia) голінка, гомілка.

golf I, -fu, m., geo. бұхта.

golf II, -fa, m., sport. гольф.

Golfs(z)trom, -mu, m. Гольфстрём, -му, Гольфштрём, Гольфштрём.

golgota ж., przep. голгофа.

golgotać div. gulgotać.

goliat, lm. -ci a. -ty, m. голиаф, вѐлетень, -тня.

golibroda, lm. -dy, m., lek. div. golarz.

golić, -ię, -lisz, -lił 1) брити, голіти, -лю, -лиш; 2) перен. розм. обманювати, -нюю, -нюеш, обдурювати, -рюю, -рюеш; u pieć m a d z e ~ вміти спритно обманути (обдурити) когó; 3) (перен. — дорого брати з когo) дёрти, дрáти (деру, дереш) (з когo), обдирáти (когo); ~ k o g o b e z t y d ł a обдирáти когo, здирáти з когo шкуру; 4) (овець) стригти (стрижу, стрижеш); $\emptyset$ ~ z k a t a обмовляти позачó; ~ g u b y чистити рибу.

golizna ж. 1) голе місце; 2) (тіла) наготá, голизна; 3) перен. розм. безгрозів'я, безгрішшя.

golnać, -nę, -niesz, -nał, -nęli rub. 1) (по чарці) хильнути; 2) (украсти) поцупити, -плю, -пиш, зарвáти, -вү, -веш; 3) (кого) (вдарити) луснути, молóснути (когo), риз(о)нути, стүкнути.

goluchny pieszcz. div. golutki.

golusienki 1) пестл. голесенький; 2) (зовсім голий) голісенький.

goluski pieszcz. div. golutki.

goluteńki div. golusienki.

gołąb, -iębia, lm. -iębie, m. голуб; ~ pocztowy поштовий голуб.

gołąbek, -bka, m. 1) зменш. голубок, -бка; 2) пестл. голуб, го-

- лубчик, лебедик; 3) *мисл.* горлиця; 4) *ент.* (*macroglossa stelarum*) хуркотій бістрик; 5) (*лише в мн.*) *кул.* голубці, ців; $\diamond$ *присл.* *pieczono* ~ *ki nie leca same do gąbki* печені голуби не самі летять до губи.
- gołąbka** *ж.* 1) голубка; 2) *бот.* голубіка.
- gołąbkowaty** (*про колір*) голуватий, блакитнуватий.
- gołąbkowy** 1) який (що) стосується голубка; (*у контексті*) голубка тощо; ~ *we piórk*о пірце голубка; 2) (*про колір*) ясноблакитний, ясноголубий.
- gołek**, -ka, *лм.* -iki, *т.* 1) *бот.* (*gymnadenia conopsea*) билінець острогастий; 2) *див.* *golec* 1, 2.
- gołębi** голубиний, голуб'ячий; *перен.* ~ *bie serce* голубине серце.
- gołębiarka** *ж.* 1) голуб'ятниця, голубарка; 2) торговка голубами.
- gołębiarnia** *ж.* голубник, -ка.
- gołębiarski** голубарський.
- gołębiarstwo** *п.* 1) голубарство, голубоводство; 2) торгівля голубами; 3) професія голуб'ятника (голубаря).
- gołębiarz**, *лм.* -rze, *т.* 1) голуб'ятник, голубар, -ря; 2) торговець голубами; 3) *орн.* (*astur palumbarius*) голуб'ятник.
- gołębiatko** *п.*, *pieszcz.* голуб'ятко, голубенятко.
- gołębica** *ж.* голубка.
- gołębi(e)niec**, -ńca, *лм.* -ńce, *т.* *див.* *gołębnik*.
- gołębie**, -biecia, *лм.* -biecia, -biał, *п.* голуб'я, -б'яти, голубеня, -няти.
- gołębina** *ж.* голуб'ятина.
- gołębnik** *т.* голубник, -ка.
- golgotać** *див.* *gulgotać*.
- golo** 1) голяка, голяцьом; 2) *перен.* го́ло; *в роко́жу* ~ *в кімнаті* го́ло.
- goloborze** *п.* 1) *ліс.* галява, галявина; 2) ліса вершина.
- go.obrody** безбородий.
- golobrzegi** з гóлими берега́ми.
- gologowy** 1) простоволбсий; 2) (*рідше*) лісий; голомозий (*розм.*).
- goleleż** *ж.* бжеледь, -ді, ожеледниця.
- golonogi** голоногий.
- golosownie** голослівно.
- golosowność** *ж.* голослівність, -ності.
- golosowny** голослівний.
- golość** *ж.* нагота, голязна.
- golować**, *лм.* -sy, *т.* 1) *розм.* молокосць; 2) (*рідше*) безвусий, -сого.
- golowasy** безвусий.
- goly** голий; *прик.* ~ *jak święty turecki* голий, як бубон (як турецький святий); ~ *miecz* голий меч, -ча; *па* ~ *leż* *ziemi* на голий землі; *присл.* ~ *rozboju się nie boi* голий розбою не боїться; ~ *le ściany* голий стіни (*род.* стін); ~ *le w zgorza* голий узгір'я, -р'їв; $\diamond$ ~ *fakt* сам (один) факт; *jeść* ~ *chleb* їсти пісний хліб; ~ *le podejrzenie* необгрунтоване підозріння; *odejść z ~ymi* гекати відійти з пустими (з порожніми) руками; ~ *le pole* чисте поле; *walczyć* *па* ~ *le* гесе боротися голірұч; *z ~łą* *głową* з непокрітою головою, простоволбсий.
- golysz**, *лм.* -sze, *т.*, *роф.* *див.* *golec* 3.
- gom**, -mu (*gminny ośrodek maszynowy*), *т.*, *skr.* (*в Польщі*) гмінна МТС.
- gomóla** *ж.* більша грудка (сіру, ма́сла тощо).
- gomółka** *ж.*, *zdr.* 1) грудка (сіру, ма́сла тощо); 2) круг сіру; 3) шійбка вітража.
- gonciany** гонтовий; ~ *dach* гонтовий дах, -ху; ~ *gwózdź* гонтовий цвях, покрівельний ко́стіль, -ля.
- gonciarnia** *ж.* гонтова майстерня.
- gonciarz**, *лм.* -rze, *т.* гонтар, -ря.
- goncik** *т.*, *zdr.* гонтик, дра́нка.
- gondola** *ж.* гондо́ла; ~ *silnik*о-ва мото́рна гондо́ла.

gondolier, *lm.* -gzy, *m.* гондольєр, -ра.

gondoliera *ż.* баркарблa.

gong, -gu, *m.* гонг.

gonić, -nię, -nisz, -nił 1) (кого, со і за сzum) гнiтися (жену́ся, же-не́ся), гонiтися, -ню́ся, -ни́ся (за ким, за чим); w zurie kgrupka kgrupkę ~ni в сyпі крупiна за крупiною гонiться з лозiною; ~ z a sława gнi-тися за слáвою; (*многокр.*) га-ня́тися (за ким, за чим); pies ~ni kota собáка ганя́ється за кiшкою; 2) (*наздоганяючи*) бiг-ти (бiжy, бiжiш) (за ким); ~nię z a tobą od rogu uli-су бiжy за тобóю вiд рóгу вy-лиці; 3) (кого do czego) (*при-мушувати*) гнiти, гонiти; ~ do pracy гнiти (гонiти, пiдганя-ти) когó до робóти; 4) (*бiгати*) ганя́ти, гасáти; cały dzień ~niłem po mieście весь день я ганя́в (гасáв) по мiсту; $\diamond$ ~ostatkiem sił напру́жувати рéшткi сiли; ~resztkami pieniędzy жiти на остáнні копiйкi; ~wiatr w roli a) шукáти вiтру в пóлі; б) бáйдики бiти (б'ю, б'еш); байдикувáти, -кyю, -кyеш; ~w riętkę непра́вильно мiркувáти, -кyю, -кyеш; //~się ловiти одiн одного; па rauzach dzieci ~nią się пiд час перér-ви дiти лóблять одне одного.

goniec, -ńca, *lm.* -ńcy *a.* -ńce, *m.*

1) кур'єр, -ра, посiльний, -ного; (*рiдше*) гонєць (*род.* гинця́); 2) вiйськ. вiстовий, -вóго; (*кин-ний* — *ще*) ордина́рець, -рця; 3) *поез.* гонєць, вiсник, провiсник; ~wioznu провiсник веснi.

gonienie *n.* 1) ганя́ння; 2) бiг, -гу; 3) гонiння; 4) ганя́ння, гасáння; *пор.* gonić; //~się (*гра*) квач, -чá, горюдyб.

goniometr, -ru, *m., mat.* гонióметр, -ра, кyтомiр, -ра.

goniometria *ż., mat.* гонióметрiя.

goniometryczny *mat.* гонióметрiч-ний.

goniony, -nego, *m.* 1) (*рiд гри*) квач, -чá, горюдyб; 2) *арх.* рiд тáнцю.

gonitwa *ż.* 1) *спорт.* змагáння в бiгу; (*кинна*) верхогóни, -нiв, скáчки, -чок; 2) (*лише в мн.*) *iст.* турнiр, -ру; $\diamond$ *мед.* ~ пyś-ли шизофрения.

gonny 1) (*про дерево*) гiнкiй, стрункiй; 2) *мисл.* бiгкiй.

gonokok *m., bakt.* гонокóк.

gont *m.* гóнта, гонт, -ту, дрáнь, -нi, дрáнка.

gontal, *lm.* -le, *m.* гóнтовий цвях, покривєльний костiль, -ля.

gontarz *m. div.* gonicarz.

gontowy *div.* goniciany.

gontyna *ż., hist.* храм (святiня) язичеських слов'ян.

gońba *ż. div.* gonitwa.

gończak *m., myśl.* гончáк, -кá, гóнча, -чоi.

gończarz, *lm.* -rze, *m.* амáтор по-ловáння з гóнчими.

gończy I 1) (*про собаку*) гóнчий; 2) вiсланий в погóню за ким; $\diamond$ ~list оголо́шення влáди про злочинця-втiкачá (*iз зазна-ченням його особливих при-кмет*).

gończy II, -czego, *lm.* -czy, *m.* 1) *div.* goniec; 2) *div.* gończak.

gorąc *m., pot. div.* gorąco I.

gorąco I *n.* спéка, жарá.

gorąco II *przśl.* 1) гáрячé; ~prosić гáрячé просiти (прошy, прóсиш); жáрко; було за ~було нáдто жáрко; з зáпалом; ~wziąć się do pracy з зáпалом взiятися до робóти (за робóту); 2) запéкло; ~walczycь запéкло борóтися; $\diamond$ *перен.* ~карáпу гáрячий, палкiй; нетерплiчий, як пóрох; kielbasa па ~гáряча ковбасá. *Пор.* gorący.

gorącokrwisty запальний, гáрячий, гáрячого темперáменту.

gorącość *ż.* 1) висóка темперáту-ра; 2) *перен.* гáрячність, -ностi; (*пристрасність*) пáлкiсть, -костi, завзяття.

gorący 1) гáрячий; (*про сонце*,

клімат *тощо* — *ще*) жаркий; (*про почуття* — *ще*) палкий, жагучий; (*про розмову тощо* — *ще*) бурхливий; *перен.* ~ czas гарячий час, -су; ~са kłótnia гаряча (бурхлива) суперечка; ~са miłość гаряче (палке, жагуче) кохання; *с.-г.* ~ паwób гарячий гній (*род.* гною); *роtrawу* ~се гарячі страви (*род.* страв); ~са prośba гаряча просьба, гаряче прохання; ~ *rumieniec* гарячий рум'янець, -ця; ~се serce гаряче (палке) серце; *перен.* ~ ślad гарячий слід, -ду; ~ *wiatr* гарячий (жаркий) вітер, -тру; ~ *zwolepnik* гарячий прибічник; 2) *перен.* завзятий; *підсил.* запékлий; ~ *przeciwnik* завзятий супротивник; ~са walka запékлий бій (*род.* бою); (*що не терпить зволікання*) пекучий, невідкладний; ~са sprawa пекуча (невідкладна) справа.

gorączka *ж.* 1) *мед.* жар, -ру, гарячка; ~ *rołogowa* родильна гарячка; 2) (*перен.* — *про пристрасть і про людину*) гарячка; ~ *złota* золотá гарячка; 3) (*перен.* — *хвилювання*) нервування; ~ *premierowa* актогów нервування акторів перед прем'єрою.

gorączkomierz, *ім.* -rze, *т.* див. termometr.

gorączkować, -kuje, -kujesz, -kował 1) температури; *мати жар* (гарячку); 2) (*kogo*) *перен.* гарячити, нервувати, -в'юю, -в'уеш (*кого*); // ~ się гарячитися, нервуватися; гарячкувати, -к'юю, -к'уеш (*розм.*).

gorączkowanie *п.* 1) температура, жар, -ру, гарячка; ~ *rowgascalo systematycznie* температура (гарячка) систематично поверталася, жар систематично повертався; 2) гарячіння, нервування; // ~ się гарячіння, нервування. *Пор.* gorączkować. gorączkowo гарячково.

gorączkowość *ж.* гарячковість, -вості.

gorączkowy гарячківий; *мед.* ~ *wę bredzenie* гарячкове марення; *граса* ~ *wa* гарячкова праця; $\emptyset$ *proszki* ~ *wę* жарознижуючі порошки, -ків.

gorączkujący який (що) температури.

gorczyca *ж.* гірчиця.

gorczycowaty (*про масть коня*) в яблука.

gorczycowy гірчичний; *мед.* ~ *plaster (sinapismus)* гірчичний пластир, -ру, гірчичний.

gorczyzka *ж.*, *здр.* гірчиця.

gorczyznik *м.* 1) *бот.* (*barbarea vulgaris*) сурпінця звичайна; *бот.* (*erysimum*) жовтушник; 2) *мед.* (*sinapismus*) гірчичник.

gordon *т.*, *туш.* (*про собаку*) селтер, -па.

gordyjski: wężel ~ гóрдіїв в'юзол, -зла.

gore! *wkrz.* горіть! пожар!

goreć: na złodzieju czarka ~ *ge* на злодії шапка горить.

gorący *książ.* палаючий.

Gorki, -kiego *т.* Гóрський, -кого.

gorliwie ревно, запопадливо; старанно, щіро. *Пор.* gorliwy.

gorliwiec, -wca, *ім.* -wcy, *т.*, *iron.* ревноитель.

gorliwość *ж.* ревноість, -ності, запопадливість, -вості; старанність, щірість, -рості. *Пор.* gorliwy.

gorliwy ревний, запопадливий; (*в роботі* — *ще*) старанний, щірий,

беручий (беручий) до роботи.

gors, -su, *т.* 1) відкрита шія і верхня частина грудної клітки в декольтованому платті; 2) виріз у платті; 3) (*в сорочці, одязі*) маніжка.

gorseclarka *ж.* корсетниця.

gorseclarski 1) корсетницький; 2) (*що стосується виробництва*) корсетний; *грасова* *п'яна* ~ *ка* корсетна майстерня.

gorseciarstwo *п.* корсетне виробництво; $\emptyset$ *uczyc się* ~ *wa* учитися шити корсети.

gorseciarz, *ім.* -rze, *т.* корсетник.

gorsecik, *m.*, *zdr. div.* gorset.
 gorset, *-tu, m.* корсет.
 gorsetowy корсетний.
 gorsować się, *-suję, -sujesz, -so-*
wał 1) (про жінок) декольгу-
 ватися, -туюся, -туюся; 2) (про
 чоловіків) носити сорочку з ма-
 ніжкою.
 gorsowany декольтований.
 gorszący 1) деморалізуєчий; 2) шо-
 кіруючий, шокуєчий. *Пор. gors-*
zyć.
 gorszenie *n.* 1) деморалізування;
 2) шокірування, шокування. *Пор.*
gorszyć.
 gorszy гірший.
 gorszyciel, *lm. -le, m.* 1) той, що
 деморалізує; 2) той, що шокі-
 рує (шокує).
 gorszycielka *ż.* 1) та, що демора-
 лізує; 2) та, що шокірує (шо-
 кує).
 gorszyć, *-szę, -szysz, -szył* 1) де-
 моралізувати, -зую, -зуюш; 2) *пе-*
рен. шокірувати, -рую, -руеш,
 шокувати, -кую, -куюш; // ~ się
 1) деморалізуватися; 2) (kim,
 czym) засуджувати, -джую,
 -джуюш (кого, що); ~ *czyim*
 з а ч о в а п і е т засуджувати
 чію поведінку.
 gorycz *ż.* гіркість, -кості, гіркотá;
перен. м ó w i ć z ~ c z ą говорити
 з гіркістю; *перен. поез.* kie-
 lich ~ czy келих гіркотá.
 goryczka *ż.* 1) гіркуватість, -то-
 сті; 2) *бот. (gentiana)* тирлич,
 -чү; (*erythraea centaurium*) зо-
 лототисячник зонтичний; (*cogo-*
nilla varia) в'язіль різнобарвний.
 goryczkowate, *-tych, bot. (gentia-*
naceae) тирличеві, -вих.
 goryczkowaty гіркуватий, гіркень-
 кий.
 goryczkowe, *-wych, bot. div. go-*
ryczkowate.
 gorycznik *m., farm.* тирличевий
 екстракт, -ту.
 goryl, *lm. -le, m., zool.* горіла.
 gorylasty як горіла.
 gorzala *ż., zgr. div. gorzałka.*
 gorzalczyk горілачаний, горілоч-
 ний.

gorzałeczka *ż., pot.* горілочка.
 gorzałka *ż.* горілка.
 gorzałkowy *div. gorzalczyk.*
 gorzeć, *-rzeję, -rzejesz, -rzał, -rzeli*
książ. 1) горіти; (*яскраво*) па-
 лати; *перен.* ~ miłością до
 kogo палати любов'ю до кого;
перен. ~ żądzą chwaliу го-
 ріти від (палати з) жадоби сла-
 ви; 2) (*перен. — про обличчя*)
 пашіти, палати, паленіти.
 gorzekwiat, *-tu, m., bot. (adonis*
vernalis) горіцвіт весняний.
 gorzelnia *ż.* винокурня, винокур-
 ний завод, -ду, гуральня.
 gorzelniany який (що) стосується
 винокурні (винокурного заводу,
 гуральні); (*у контексті*) вино-
 курні (винокурного заводу, гу-
 ральні); *budynki* ~ не буди-
 нки винокурні (винокурного
 заводу, гуральні); *o majster*
 ~ винокур, -ра.
 gorzelnictwo *n.* 1) (*дія*) виноку-
 ріння; 2) (*про професію, про-*
мисловість) гуральництво.
 gorzelniczy 1) винокурний; 2) гу-
 ральницький. *Пор. gorzelnictwo.*
 gorzelnik, *lm. -cy, m.* винокур,
 -ра.
 gorzelny (*для винокуріння*) вино-
 курний; *aparatura* ~ на ви-
 нокурна апаратура.
 gorzkawo гіркуваті, гіркенько.
 gorzkawość *ż.* гіркуватість, -то-
 сті.
 gorzkawy гіркуватий, гіркенький.
 gorzki гіркий; ~ *jak piotun*
 гіркий як полин; *перен. plakat*
 ~ kimi *izami* плакати гіркі-
 ми сльозами; *farm. ~ka sól*
 гіркі сіль (*rod. sól*); *farm.*
 ~ka *woda* гіркі вода; ~ka
wódka англійська гіркі горі-
 лка; *перен. ~kie wspomnie-*
nia гіркі спогади, -дів; *o ~ka*
kawa kawa кáва (кофе) без цукру;
min. ~ szpat доломіт, -ту.
 gorzknąć, *-nę, -niesz, -nął, -nęł*
 1) гіркнути, ставати гірким;
 2) *перен.* набридати, обридати;
 3) *перен.* сповноватися гіркості
 (гіркотá).

gorzknieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli *див.* gorzknąć.

gorzknienie *n.* 1) гіркнення; 2) набридання, обридання. *Пор.* gorzknąć 1, 2.

gorzknienie *n.* *див.* gorzknienie. gorzko гірко; *перек.* ~ płakać гірко плакати; $\diamond$ ~ w ustach гірчить у роти.

gorzkość *ж.* гіркість, -кості, гіркотá. gorzkwiat, -tu, *т., бол. див.* gorzekwiat.

gospoda *ж.* 1) постійний двір (*род.* двора), заїжджий двір, заїзд, -ду; 2) (*заст. — ресторан*) трактир, -ру.

gospodarczo по-господарському; з господарського погляду, у господарському відношенні; економічно; kołchoz ~ wysoko stojący економічно міцний колгосп, -пу. *Пор.* gospodarczy 1.

gospodarczy 1) господарський; (*про організацію — це*) господарчий; komitet ~ господарський (господарчий) комітет, -ту; sprawy ~cze господарські справи (*род.* справ); (*що стосується економіки — звичайно*) економічний; kryzys ~ економічна криза, економічний кризис, -су; postęp ~ економічний прогрес, -су; 2) *перек. див.* gospodarny; $\diamond$ działacz ~ господарник; rok ~ бюджетний рік (*род.* року).

gospodarczyk, *тм.* -кі, *т.* 1) молодий хазяїн (господар); 2) міф. домовик, -ка, домовий, -вого.

gospodarka *ж.* господарство, хазяйство; (*про дію — це*) господарювання, хазяювання; ~ planowa планове господарство (хазяйство); ~ gabinetowa хижачке господарювання (господарство); ~ wiejska сільське господарство (хазяйство); ~ zespolowa колективне господарювання (господарство).

gospodarnie хазяйновіто, по-хазяйському, господарно.

gospodarność *ж.* хазяйновітість, -тості, господарність, -ності.

gospodarny хазяйновітий, господарний.

gospodarować, -ruje, -rujesz, -rował 1) господарювати, -рюю, -рюєш, хазяювати, -зяюю, -зяюєш; 2) *перек.* хазяйнувати, -нью, -нєш, порядкувати, -кую, -кєш.

gospodarowanie *n.* 1) господарювання, хазяювання; 2) хазяйнування, порядкування. *Пор.* gospodarować.

gospodarski 1) хазяйський, господарський; ~kie dzieci хазяйські (господарські) діти, -тєй; obowiazki ~kie хазяйські (господарські) обов'язки, -ків; 2) (*що стосується господарства*) господарський; sprzetu ~kie господарський реманент, -ту; 3) (*що свідчить про хороше господарство*) упорядкований, хазяйський; ~ dom упорядкований (хазяйський) дім (*род.* дому); 4) (*розрахований на сільське господарство*) сільськогосподарський; pisma ~kie сільськогосподарська література; kalendarz ~ сільськогосподарський календар, -ря; $\diamond$ konie ~kie сіті, виплєкані коні, -ней; ~kie jedzenie домашня, здороба харч, -чі; po ~ku а) як годіться хорóшому хазяїну; przyjal nas i ugoscil po ~ku прийняв нас і угостів, як годіться хорóшому хазяїну; б) (*старанно*) хазяйновіто; dom prowdzil po ~ku дім провадив хазяйновіто (господарно); в) (*без зайвих церемоній*) по-прóстому, попросту; zalatwmy to po ~ku договорімся по-прóстому (попросту).

gospodarstwo *n.* 1) господарство; (*у побуті — це*) хазяйство; ~ domowe домашнє господарство (хазяйство); ~ ekstenzywne a. intensywne екстенсивне a. інтенсивне господарство; ~ indywidualne одноосібне господарство; ~ ko-

lektywne колективне господарство (колгосп, -пу); 2) сільське господарство; 3) зб. хазяїн (господар) з дружиною.

gospodarz, *lm. -rze, m.* 1) хазяїн, господар, -ря; 2) завідувач господарства, завідувач господарством (завгосп); *rosada ~rza* посада завгоспа; $\diamond$ *szkół. ~ klasy* класний керівник, -ка.

gospodarzenie *n. div.* gospodarowanie.

gospodarzyć, *-rzyć, -rzysz, -rzył* *div.* gospodarować.

gospodyni *ż.* хазяйка, господарка, господиня.

gosposia *ż., zdr., pieszcz.* хазяєчка, господинька.

goszczenie *n.* 1) гостювання; 2) приймання; угощення, пригощання, частування. *Por. gościć 1, 2.*

gościć, *goszczę, gościsz, gościć* 1) (u kogo) гостювати, -тью, -тєш (в ко́го); ~ w czym domu гостювати в чий хаті; 2) (kogo) приймати (кого); (*poiti, goduwati*) гостити (гощу, гостіш), угощати, пригощати, частувати, -тью, -тєш; 3) (gdzie) перебувати, пробувати (де) *gdzieś przez te lata ~ścić?* де ти перебував усі ці роки?

gościesc, *-śca, blm., m., med.* ревматизм, -му; гостець, -ця (*розм.*).

gościna *ż.* 1) гостювання, гостина; 2) приймання гостей; угощення, пригощання, частування; $\diamond$ być w ~pie бути в гостях;jechać w ~nę їхати в гості; *stapać u kogo ~ną* зупинитися в ко́го. *Por. gościć 1, 2.*

gościniec, *-ńca, lm. -ńce, m.* 1) шосе (*невідм.*), бітий шлях (*род. шляху*); 2) (*про подарунок*) гостінець, -нця.

gościennie гостинно.

gościność *ż.* гостинність, -ності; хлібосольство. *Por. gościnnie.*

gościnnie 1) гостинний; (*про людину — це*) хлібосольний; ~ *progi* гостинна хата; 2) для гостей; рокоже ~не кімнати для гостей.

gościńcowy шосейний.

gość, *lm. -ście, m.* 1) гість (*род. гостя*); гостювальник (*розм.*); *stały ~* завсідник, постійний відвідувач, постійний гість; 2) *торг. клієнт*; 3) (*жарт. — про незнайомого*) індивід, тип; *co to za ~?* що це за тип?; 4) (*жарт. — неознайомлений з чим*) новак, -ка; ~ *to jeszcze w tej pauze* він ще новак у цьому.

gośćcowy *med.* ревматичний.

Got, *lm. Goci a. Gotowie, m., hist.* гот.

gotować, *-tuję, -tujesz, -tował*

1) варити, -рю, -риш; ~ *obiad* варити обід; (*доводити до кипіння, варити в кип'ятку*) кип'ятити, -п'ячу, -п'ятіш; ~ *w odę a. mleko* кип'ятити воду *a. молоко*; ~ *chirurgiczne instrumenty* кип'ятити хірургічні інструменти; 2) (*kogo do czego, co komu*) готувати, -тью, -тєш, готувити, -влю, -виш, приготувляти; ~ *kogo do egzaminu* готувати (готувити, приготувляти) ко́го до іспиту; // ~ *się 1*) варитися; кип'ятитися; (*знаходитися в стані кипіння*) кипіти, -плю, -пійш; *woda ~tuje się* вода кипить; *перен. ~towało się* *w mnie* *wszystko z oburzenia* в мені все аж кипіло від обурення; 2) готуватися, готувитися, приготувлятися; (*в дорогу — це*) збиратися, лагодитися, -джуся, -дишся, лаштуватися, -туюся, -тєшся; 3) (*про подію*) заноситися, -носиться (на що); ~ *tuje się wielkie widowisko* заноситься на велике видвище.

gotownia *ż., przest.* 1) будуар, -ра; 2) (*столік з дзеркалом*) туалет, -ту; 3) *перен.* туалет.

gotowanie *n.* 1) варіння, в́арення; кип'ятіння; 2) готування, готівлення, приготування; *пор.* **gotować** I, 2; //~ się 1) варіння, в́арення; кип'ятіння; кипіння; 2) готування, готівлення, приготування. *Пор.* **gotować się**.

gotowizna *ż.* 1) готіве, -вого; 2) *див.* **gotówka**.

gotowość *ż.* готівість, -вості, готівність, -ності; *військ.* ~ **bojowa** бойовá готівність.

gotowy готівий; (*схильний — це*) ладен; ~ **we gzaesy** готіві фрази (*род.* фраз); *оп* ~ **tów w to uwierzyć** він ладен (готівий) цьому повірити; *przujść do ~wego* прийти на готіве.

gotów *predyk. див.* **gotowy**.

gotówka *ż.* готівка, готіві грóші, -шей; *kupować za ~kę* купувати за готівку (за готіві грóші); *placić ~ką* платити готівкою (готівими грішми); *zapas ~ki* наявна готівка (*в касі*); *być przu ~се* бути при грóшах.

gotówkowy який (що) стосується готівки; (*у контексті*) за готівку, готівкою; *сена ~wa* ціна готівкою (за готівку); *ек. obroty ~we* розрахунки готівкою.

gotycki готичний.

gotyk, -*ku*, *m.* 1) *архит.* готика; 2) будівля в готичному стилі; 3) готичний шрифт, -ту, готичне письмо.

gowog, -*gu*, *m.* *див.* **gawog**.

goworzyć *див.* **gaworzyć**.

goździk *m., bot.* гвозд́ика.

goździkowate, -*tych*, *bot.* (*caryophyllaceae*) гвозд́икові, -вих.

goździkowiec, -*wca*, *lm.* -*wce*, *m., bot.* (*caryophyllus aromaticus*) гвозд́икове дерево.

goździkowy гвозд́иковий, гвозд́ичний; *olejek ~* гвозд́икове масло.

goździkówka *ż.* гвозд́икова (гвозд́ична) горілка.

góra *ż.* 1) горá; (*перен.* — *nape-*

ru — це) вóрох, кúпа; *перен.* ~ **gu** *kamieni* гóри каміння; ~ **lodowa** а́йсберг, плавуча крижанá горá; *перен.* *mieć (wziąć) ~kę (buc ~ką)* *pad kimś* взяти гóру (верх) над ким; ~ **gu Ural** Ура́льські гóри; 2) (*предмета*) верх, -ху; ~ **kolumny** верх коло́ни; *Q ~ką* *pasil* на́ша взяла́, на́ше зvéрху! **góral**, *lm.* -*le*, *m.* горя́нин, верхови́нець, -ця.

góralczyk, *lm.* -*ki*, *m., zdr. див.* **góral**.

góralka *ż.* горя́нка, верхови́нка.

góralski горський, верхови́нський.

góralszczyzna *ż.* 1) країна горя́н (верхови́нців); 2) усé, що стосується горя́н (верхови́нців), їх країни, звича́їв, традицій.

góрка *ż., zdr.* гірка.

górkowato 1) горбкува́то, горбисто, горба́сто, па́гористо; 2) у фóрмі па́горка. *Пор.* **górkowaty**.

górkowatość *ż.* (*місцевості*) горбкува́тий ха́рактер, -ру, па́гористість, -тості, хвиля́стість, нерівність, -ності.

górkowaty 1) горбкува́тий, горбистий, горба́стий, па́гористий; 2) у фóрмі па́горка.

górna, -*nej*, *ż., muz.* додаткова лінія.

górnictwo *n.* гірніцтво.

górniczka *ż.* 1) робітниця гірничого про́мислу; шахта́рка; *пор.* **górnik** I; 2) дружи́на гірника́ (шахта́ря).

górnicy гірничий; *akademia ~sza* гірничий інститут, -ту; *inżynier ~* гірничий інженер, -ра; *przemysł ~* гірнича промисловість, -вості; *Q zakłady ~czo-hutnicze* металургічний завод, -ду.

górnice 1) піднесено, ви́соко; 2) високомовно, пишномовно; *пор.* **górný** 2, 3; 3) (*рідко*) ви́соко вгорі.

górnik I, *lm.* -*cy*, *m.* гірні́к, -ка́; (*що працює в шахтах — це*) шахта́р, -ря́.

górnik II, *lm.* -*ki*, *m., bot.* (*daphne sneorum*) вóвчі я́годи га́йові.

górnobrzmiący *див.* **górnolotny**.
górnolotnie високомовно, пишномовно; *m ó w i ć* ~ говорити високомовно (пишномовно); піднесено, високо. *Пор.* **górnolotny** 1.
górnolotność *ж.* високомовність, -ності, пишномовність; піднесеність, високість, -кості. *Пор.* **górnolotny** 1.
górnolotny 1) *перен.* *несхв.* високомовний, пишномовний; (*ірон.—це*) *виспреній*; ~ *ne słowa* *виспрені слова* (*род.* *слів*); ~ *styl* високомовний (пишномовний) стиль, -лю; (*повний високого значення*) піднесений, високий; ~ *umysł* піднесений (високий) ум, -ма; 2) високоширяючий; ~ *orzeł* високоширяючий орел (*род.* *орла*).
górnoluzyski верхньолужицький.
górnopiemiecki верхньонімецький.
górnny 1) *вєрхній*; (*вгорі країни, ріки — це*) *горішній*; ~ *biegrzeki* *горішня* (*вєрхня*) *течія ріки*; ~ *ne piętro* *вєрхній поверх*, -ху; **Górnny Śląsk** *Вєрхня* (*Горішня*) *Сілезія*; 2) *книж.* *високий*; ~ *lot* *високий літ* (*род.* *льоту*); ~ *ne zamygu* *високі мірами*, -рів; 3) *несхв.* *високомовний*, *пишномовний*; 4) *перен.* *граничний*; ~ *na granica wieku* *граничний* (*найвищий*) *вік*, -ку.
górować, -ruje, -rujesz, -rował 1) (*nad kim, nad czym*) *бути вищим* (*за кого, за що*); *choć najmłodszy, o głowę ~wał nad kolegami* *хоча наймолодший, він був головою вищий від товаришів*; (*про високу будівлю — звичайно*) *височіти*, *височитися*, *підноситися*, *-ношуся*, *-носишся*, *підійматися*, *здійматися*; *wieża ~wała nad miastem* *башта* (*вєжа*) *височіла* (*височилася*, *підносилася*, *підіймалася*, *здіймалася*) *над містом*; 2) (*czym nad kim*) *перевішувати*, -шую, -шуєш, *перевєршувати*, -шую, -шуєш (*кого чим*).

górowanie *n., astr.* *вєрхня кульмінація*.
górski *гірський*.
górzysto *гористо*, *горяно*.
górzystość *ж.* *гористість*, -тості, *горяність*, -ності.
górzysty *гористий*, *горяний*.
górzyskie *див.* **górzysto**.
gra *ж.* 1) *гра*; *перен.* ~ *kolory* *гра кольорів*; ~ *na fortepianie* *гра на роялі* (*на фортепіано*); *перен.* ~ *na giełdzie* *гра на біржі*; ~ *na skrzypcach* *гра на скрипці*; *dostać się ciekawą grę* *одержати інтересну гру*; *перен.* *niebezpieczna* ~ *небезпечна гра*; ~ *pełna uczucia* *гра сповнена почуття*(м); *перен.* ~ *słów* *гра слів*; *spokojna a pamiętna* ~ *спокійна a* *пристрасна гра*; ~ *w ciuciubabkę* *гра в піжмурки* (*жмурки*); ~ *w karty a. w szachy* *гра в карти a. в шахи*; 2) *мисл.* *токування*, *кльбчення*; *парування фазанів*; $\diamond$ *перен.* ~ *nie warta świeczki sprawa* *не варта свічки справа* *не варта заходу*; *to nie wchodzi w grę* *це не грає ролі*; *перен.* *wchodzić w grę* *зв'язувати* (*призвичаюватися*) *до ролі*, *входити в роль*.
grab, -ba *a.* -bu, *m., bot.* *граб*; (*одне дерево і зб.—це*) *грабіна*.
graba *ж., żart.* (*про руку*) *лапа*.
grabarka I *ж.* *земляні роботи*, -біт.
grabarka II *ж.* *дружина могільщика* (*могільника*, *гробокіпа*).
grabarnia *ж.* *мертвєцька* (*на кладовищі*).
grabarski 1) *який* (*що*) *стосується могільщика* (*могільника*, *гробокіпа*); (*у контексті*) *могільщика*, *могільника*, *гробокіпа* *тощо*; *zawód* ~ *професія* *могільщика* (*могільника*, *гробокіпа*); 2) (*що стосується землекопа і землекопної роботи*) *землекопний*; *грабарський*; *roboty* ~ *кіе* *землекопні* (*грабарські*) *роботи*, -біт. *Пор.* **grabarz** 2.

grabarstwo *n.* 1) грабарство; (*про землекопні роботи — це*) грабарування; 2) професія могильщика (могильника, гробокіпа); 3) професія землекіпа.

grabarz, *lm. -gze, m.* 1) могильщик, могильник, гробокіп; 2) (*про робітника на земляних роботах*) землекіп; грабар, -ря (*рідше*); 3) *ент.* (*песчорhogus vespillo*) гробарик, могильяк, -ка, могильник.

grabiarka I *ż.*, *spec.* громадільниця.

grabiarka II *ż.*, *roln.* громаділька, кінні граблі, -блів і -бэль.

grabiarz, *lm. -gze, m.*, *spec.* громадільник.

grabiciel, *lm. -le, m. div. grabieźca.*

grabieć, -bieę, -biesz, -bił 1) гребті; (*граблями — це*) громадити, -джу, -диш; 2) (*доріжки в саду*) чистити скребачкою, скребті; 3) (*розбоєм*) грабувати, -бую, -буеш.

grabie, -bi, *blp., roln.* 1) граблі, -блів і -бэль; 2) (*на косі*) грабкі, -ків.

grabieć, -bieję, -biejesz, -biał, -bieli костеніти; (*застигати*) клякнути, заклякати, дубіти.

grabienie I *n.* 1) згрібання; громадження; 2) скребання; 3) грабування. *Пор.* **grabieć**.

grabienie II *n.* костеніння; клякнення, заклякання, дубіння. *Пор.* **grabieć**.

grabiestwo *n. div. grabieź.*

grabieź *ż.* грабіж, -бежу, грабунок, -нку; (*дія — це*) грабування.

grabieźca, *lm. -cy, m.* грабіжник.

grabieźczy грабіжницький.

grabieźczyni *ż.* грабіжниця.

grabieźnik, *lm. -cy, m. div. grabieźca.*

grabina *ż.* 1) грабіна; 2) грабовий ліс, -су.

grabisko *n., roln.* грабильно, рұчка в граблях.

grabki, -bek, *blp.* 1) невелички граблі, -бэль і -блів, грабелькі,

-льок; 2) (*на косі*) грабкі, -ків; 3) велика виделка.

grabowy грабовий.

grabsztuch, -chu, *m., tech.* гравірувальний грабштїхель.

graby, **grab**, *blp., roln. div. grabie.*

graca *ż.* 1) скребачка; 2) *c.-g.* мотїка, сáпá; 3) (*для вигрїбання жару з печі*) кочерга, коцюба; 4) *мет.* ключка, кльюка; 5) мішалка для гáшення вапна; 6) (*яма для гáшення вапна*) творїло; $\diamond$ *текст.* ~ *grucia* па чесáлка.

gracz, *lm. -gze, m., spec.* вапняр, -рá.

graciarnia *ż.* 1) склад всякого мотлоху; 2) *жарт.* антикварний магазин.

gracik *m., żart.* 1) (*для прикраси*) цяцька; 2) (*лише в мн.*) (*різні дрібні предмети*) дріб'язок, -зку; 3) *зменш. div. grat* 1.

gracisko *n., zgr. div. grat* 1.

gracja *ż.* грація; $\diamond$ *z ~ją* граціозно.

gracka *ż.* 1) *зменш.* невеличка скребачка; 2) *мет.* ключка для перемїшування розпáвленого чавуну.

gracki хвáцький.

gracko хвáцько; ~ *się spisać* хвáцько показáти себе.

gracować, -cuje, -cujesz, -cował

1) чистити скребачкою; 2) (*копати землю сапою*) сапати; 3) (*під час гáшення*) мїшáти вапно; 4) *мет.* вигортáти жўжіль з плавильної печі.

gracownia *ż., hut.* ящик для промївки рудї.

gracownik, *lm. -cy, m.* 1) робітник, що прочищає доріжки; 2) *спец. div. gracz.*

gracz, *lm. -cze, m.* 1) грач, -чá; 2) *перен. розм.* мастáк, -кá; 3) *мисл.* токующий тетерев.

grać 1) грати; *перен.* ~ *ba gwa mi* грати бáрвами; *перен.* ~ *komedię* грати комедію; ~ *na giełdzie* грати на біржі; *перен.* ~ *na pergach* грати на нєрвах; ~ *na skrzyp-*

с а с h грати на скрипці; *військ.* ~ р о б у д к е грати зорю; *перен.* ~ р о л е а) (кого а. якаś) грати роль (кого а. яку); б) (*правили за що*) відігравати роль; ~ w k a r t y грати в карти; ~ w p i ł k e p o ż n a грати в футбол; 2) (*мисл. — про журавлів*) курлюкати, курлікати; (*про тетерів*) токувати, -кує, кльочи-ти; (*про фазанів*) паруватися, -рується; (*про собак*) валувати, -лує, гвалтувати, -тує, залива-тися; ◊ ~ a s e m ходити з туза; c o d z i e ś g r a j a w t e a t r z e ? що сьогодні йде в театрі? *розм.* ~ k o m u п а п o s i e легковажити когo; ~ п а l o t e r i i купувати виграшні білети; w p i e r s i g r a в грудях хрипїть; w t o m i g r a j ! ось це мені подобається! оцє по-мбему!

grad, -du, m. град, -ду.

gradacja ж. градация.

gradem przsz. градом.

gradient, -tu, m., nauk. градієнт.

gradobicie n. градобій, -бюю, гра-добиття.

gradonosny градоносний, градо-вий; ~ п a c h т u g a градоносна (градová) хмара.

gradowisko n. поле, знищене гра-добєм.

gradowizna ж. побіти градом по-сіви, -вів.

gradowy градовий; c h т u g a ~ w a градová хмара; ◊ b u r z a ~ w a буря з градом; s ó l ~ w a див. gradówka II.

gradówka I ж., *med.* (*chalazion*) градина, запалення Мейбомію-вої залози.

gradówka II ж. градирована сіль (*род.* солі).

graduować, -duuje, -duujesz, -duował 1) (кого) надавати кому вчений ступінь; 2) (со) *фіз.* градувати, -дуюю, -дуюєш.

grań, lm. -fowie, m. див. hrabia.

graficzka ж. (*про жінку*) графік; спеціалістка по графіці.

graficznie графічно.

graficzny графічний.

grafik, lm. -cy, m. графік; спеціаліст по графіці.

grafika ж. графіка.

grafion, -nu, m., spec. рейсфедер, -ра.

grafit, -tu, m., min. графіт, -ту.

grafitowy min. графітний, графітовий.

grafolog, lm. -gowie, m. графолог.

grafologia ж. графологія.

grafoman, lm. -ni, m., iron. графоман.

grafomania ж., *iron.* графоманія.

grafomanka ж., *iron.* графоманка.

grafometr, -ru, m. графометр,

-ра.

grajcar m. 1) (*іст. — давня австрійська дрібна монета*) крэйцер, -ра; 2) *перен.* мідяк, -ка; 3) *жарт.* грoші, -шей; 4) (*для чистки рушниць*) шóмпол; 5) (*для пляшок*) штóпор, -ра, прóбочник.

grajcarek, -гка, m. 1) свёрдлик; 2) *перен. розм.* кучерик, лóкон; 3) *див.* grajcar.

grajek, -jka, lm. -jkwie, m. музикант-самоук, музика-самоук; ~ w i e j s k i сільський музикант (музика).

grajzlernia ж., *pot.* крамничка, лавочка.

grajzlernik, lm. -cy, m., pot. крамар, -ря, лавочник.

gram m. грам.

gram-atom, -mu, m., fiz. грам-атом.

gramatyczka ж. 1) (*про жінку*) граматист; 2) граматик; *пор.* gramatyk; 3) невеличкий підручник граматики.

gramatycznie граматично.

gramatyczność ж. граматична правильність, -ності.

gramatyczny 1) граматичний; b ł a d ~ граматична помилка; 2) *перен.* граматично правильний; f o r m a t a k a n i e j e s t ~ п a т a k a фóрма граматично не правильна.

gramatyk, lm. -cy, m. 1) грамати́ст; 2) (*автор граматики*) грамати́к.

gramatyka *ж.* граматика.
gramatyk, **-tu**, *м., мін.* граматит,
-ту.

gramofon, **-nu**, *м.* грамофон.
gramofoniczny *див.* грамофону.
gramofonowy грамофонний.

gramolić się, **-ię**, **-lisz**, **-lił** *пот.*
(незграбно) вилізати, -лажу,
-лазиш (на що); (насилу) дер-
тися, -рўся, -рўся, видиратися,
дрўпатися (на що).

gramoła, **-ty**, *лм.* **-ty**, *м., пот.* ма-
рўда, марўдник.

gran, **-na** *а.* **-nu**, *м., фарм.* *przest.*
гран.

granacik *м., zdr., мін.* невеличкий
гранат.

Granada *ж.* *див.* Grenada.

granat I, **-tu**, *м.* *wojs.* граната;
~ *kruszący* осклоква гра-
ната; ~ *o działaniu pa-
tychmiastowo - uderze-
niowym* граната ударної дії;
~ *przeciwczołgowy* про-
титанкова граната; ~ *prze-
ciwpancerny* бронебійна
граната; ~ *rozpryskowy*
бризантна граната; ~ *ślery*
холоста граната.

granat II, **-tu**, *м.* 1) *бот.* гранат-
ник, гранатне (гранатове) де-
рево; (овоч) гранат, граната;
2) гранатовий колір, -льору;
темносиній колір; 3) *мін.* гра-
нат.

granatierka *ж.*, *wojs.* гранатна
сўмка, гранатний підсўмок, -мка.
granatnica *ж.*, *wojs.* *див.* **grana-
tierka**.

granatnik I, *лм.* **-cy**, *м., спец.* спе-
ціаліст по виробу гранатів (*до-
рогоцінних каменів*).

granatnik II, *лм.* **-ki**, *м., wojs.* мі-
номёт; гранатомёт (*ист.*).

granatowiec, **-wca**, *лм.* **-wce**, *м.*
1) *бот.* гранатник, гранатне
(гранатове) дерево; 2) *фарм.*
гранатний корінь, -реня.

granatowy у темносиній колір; у
гранатовий колір. *Пор.* **grana-
towy I**, 2.

granatowy I 1) *бот., мін.* гранато-
вий, гранатний; 2) (*про колір*)

темносиній; (кольору граната)
гранатовий.

granatowy II *wojs.* гранатний.

grand, *лм.* **-dowie**, *м., hist.* гранд.

granda *ж.*, *posp.* 1) скандал, -лу;
(порушення порядку — це) беш-
кет, -ту; *będzie* ~ буде скан-
дал (бешкет); 2) *перен.* гуль-
ня; 3) (заняття крадіжкою) зло-
дійство; *żuć z ~du* промишля-
ти злодійством; 4) порушення
порядку в черзі.

granda przst., *posp.* юрбобо, юр-
мобо; цілою компанією.

grandziarski *posp.* 1) злодійський;
2) шахрайський. *Пор.* **gran-
dziarz**.

grandziarz, *лм.* **-rze**, *м., posp.*
1) злодій; 2) (*про обманщика*)
шахрай, -рая, дурисвіт, махляр,
-ра.

grandzić, **-dże**, **-dzisz**, **-dził** *posp.*
1) скандалити; бешкетувати,
-тўю, -тўєш; *пор.* **granda I**;
2) (*про злодія*) красти (краду,
крадеш).

graniasto гранчasto.

graniastosłup *м., mat.* призма.

graniastosłupowy призматичний.

graniasty гранчастий.

granica *ж.* 1) граніця; ~ *се geo-
graficzne* географічні грані-
ці, -ниці; (*між державами —
звичайно*) кордон, -ну; ~ *pań-
stwowa* державний кордон;
za ~cą за кордоном, за гра-
ницею; 2) *перен.* межа; *prze-
kroczyć ~ce* *przypo-
woić* ~се вийти за межі пристой-
ності; *wszystko ma swoje
~ce* всьому є межа; *tex.* ~
wytrzymałości межа опір-
ності; *Ø* *artil.* ~ *do-
póśno-
ści* гранічна дальність, -ності;
kochać kogoś bez ~nic
безмежно когось любити (кохати).

granicznik I, *лм.* **-cy**, *м.* житель
(мешканець) прикордонної смуги.

granicznik II, *лм.* **-ki**, *м.* 1) (*лише
в мн.*) межові знаки, -ків, по-
гранічні стовпи, -пів; 2) *гірн.*
позначка (зазначка, відмітка)
в шахті.

granicznik III *m.*, *bot.* (*pulmonaria*) медунка.

graniczny 1) межовий; корсе ~не насипані межові горбї, -бїв; 2) прикордонний; wojsko ~не прикордонна охорона; $\diamond$ заст. spóг ~пу суперечка із-за межї. *Пор.* granica.

graniczyć, -cze, -czysz, -czył (*z czym*) межувати, -жую, -жўеш, граничити; ZSRR ~czy z Polską СРСР межє (граничить) з Польщею; jego rew-ność siebie ~czy z bezczelnością його самовпевненість межє з нахабством.

granie *n.* 1) грання, гра; ігра (*рідко*); ~ w karty гра в картї; ~ na scenie гра на сценї; 2) *мисл.* тїчка, бїгання; 3) *мед.* хрипіння в грудях; $\diamond$ *мисл.* ~ psów валування (гвалтування) собак.

granit, -tu, *m.* гранїт, -ту.

granitowy гранїтний.

gran(d)kulka *ж.*, *mysl.* дріб (*род.* дробу), шріт (*род.* шроту).

granulacja *ж.*, *med.*, *astr.* грануляція.

granulacyjny *nauk.* грануляційний.

granulit, -tu, *m.*, *min.* гранулїт.

granulować, -luje, -lujesz, -lował *tech.* гранулювати, -люю, -люєш; //~ się гранулюватися.

granulowany гранульований.

grań *ж.* 1) грань, -ні; 2) лінія гірського хребта; 3) стрїмка гірська стїжка; 4) вершина горї; 5) гірська поляна.

grasant, *lm.* -nci, *m.*, *przest.* розбїйник, розбїшака.

grasować, -juje, -jujesz, -jował *grasiruwati*, -рую, -руєш.

grasowanie *n.* грасїрування.

grasica *ж.*, *anat.* (*thymus*) підгрудїнна залоза.

grasować, -suje, -sujesz, -sował 1) (*з метою грабежу*) волочитися, -чўся, -чишся, шмигляти, бродїти, -джў, -диш; 2) (*мед.*— *про епїдемію*) лютувати, -тўю, -тўєш.

grasownik, *lm.* -cy, *m.*, *przest. div.* grasant.

grat *m.* 1) *зневажл.* предмет хатньої обстановки; 2) (*перен. зневажл.*— *про стару людину*) старїзна, старїй шкарба[у]н, -на; 3) (*лише в мн.*) *розм. зневажл.* старїй мотлох, -ху, старїзна, старовїзна, дрانتя, барахлo; $\diamond$ ze wszystkimi ~tami з усіма манатками (бєбехами).

gratis przst. 1) безплатно, даром; (*розм.*— *ще*) дўрно; zgrobię ci to ~ я зроблю тобі це безплатно (даром; дўрно); 2) *перен.* безкарно; uszło mu to ~ це йому минуло безкарно.

gratisowo *div.* gratis 1.

gratisowy безплатний, даровий.

gratka *ж.*, *pot.* щаслива нагода; (*несподівана*) удача; лафа (*розм.*); to ~pielada це неабїяка нагода (удача; лафа); trafiła mu się ~ йому трапилася щаслива нагода.

gratulacja (*szczęsciej w lm.*) -cje, -cji, *ж.* вітання, привітання.

gratulacyjny вітальний.

gratulować, -luje, -lujesz, -lował вітати.

gratyfika *ж.*, *pot. div.* gratyfikacja.

gratyfikacja *ж.* премїя, премїальні, -них, нагородні, -них.

gratyfikacyjny 1) премїальний; fundusz ~ премїальний фонд,

-ду; 2) (*що стосується премїування*) премїювальний; komi-sja ~на премїювальна комісія.

gratyfikować, -kuje, -kujesz, -kował премїювати, -міюю, -міюєш.

grawer, *lm.* -rzy, *m.* гравєр, -ра.

grawerować, -ruje, -rujesz, -rował гравїрувати, -рўю, -рўєш.

grawerowanie *n.* гравїрування.

grawerowany гравїрований.

grawerski гравєрний; zakład ~ гравєрна майстерня.

grawerstwo *n.* гравєрне мистецтво.

grawerunek; -nku, *m. div.* grawiura.

grawimetr, -ru, *m.*, *tech.* гравїметр, -ра.

grawiować *див.* grawerować.
 grawiowany *див.* grawerowany.
 grawitacja *ж., fiz.* гравітація.
 grawitować, -tuje, -tujesz, -tował
fiz. тяжіти, -жу́, -жи́ш і -жию́,
 -жіеш.

grawitowanie *n., fiz.* тяжіння.
 grawiura *ж.* гравюра.
 grażdanka *ж. (шрифт)* граждánка.
 grażd, -du, *m.* 1) (поверхня *трясовини*, *вкрита купинами*) купінник; 2) (лише *в мн.*) ділянка лісу, яка лежить вище від навкóлишньої *трясовини*; (*високостовбурний ліс*) високолісся.

gradowy який (що) стосується купінника; (*у контексті*) на купіннику, з купінника тощо; łąki ~we лу́ки на купіннику; siano ~we сіно з купінника; $\diamond$ wupiosłości ~we кúпінни (*род. кúпін*); купіння (*зб.*).
 grądział *m., roln. див.* grądział.
 grązel, *lm. -le, m., bot. (nuphar luteum)* глечики жóвті.

grdać (*про деркача*) деркотати, -кочу́, -кóчеш.

grdanie *n.* деркотання.

grdyka *ж.* кади́к, -ка́; борла́к, -ка́ (*розм.*).

grdykowy який (що) стосується кади́ка (борлака́); (*у контексті*) кади́ка (борлака́); drgania ~we здригання кади́ка (борлака́); *пор.* grdyka; $\diamond$ anat. mięsień ~wo-gnykowy (*musculus thyreochoideus*) щитовидно-під'язиковий м'яз.

grduń, *lm. -nie, m., żart.* копі́йчина; nie tam ani ~nia не маю ні копі́йчини.

Grecja *ж.* Гре́ція.

grecki грецький.

grecyzm, -m, *m., filol.* греці́зм, -му.

Greczynka *ж.* греча́нка, грекі́ня.

greczynka *ж.* 1) усé, що стосується грецької мóви, літерату́ри, культу́ри, мистецтва, звича́в; 2) *див.* greka.

gregoriański грегори́анський; kalendarz ~ грегори́анський календа́р, -ря́.

grejder *m., tech.* гре́йдер, -ра.

Grek, *lm.* Grecy, *m.* грек.

greka *ж., szk.* 1) гре́цька мóва; 2) уро́к грецької мóви; 3) підру́чник грецької мóви *a.* літерату́ри.

grelotka *ж.* рід бахромі́ з гага́тових бус.

gremialnie спільно, гурто́м, ра́зом.

gremialny загальний; a r l a u z ~ загальне визнánня, загальне схва́лення; p o s i e d z e n i e ~no загальні збо́ри, -рив.

gremium, *lp. nieodm., lm. -mia, -miów, n.* (*колективу*) по́вний склад, -ду.

grempla *ж., tkac. див.* grępla.

gremplarz *m. див.* gręplarz.

gremplować *див.* gręplować.

Grenada *ж.* Гренáда.

grenadier, *lm. -rzy, m.* 1) *військ. іст.* гренадéр, -ра; 2) *перен.* кремéзна лю́дина висо́кого рóсту.

grenadierski гренадéрський.

grenadyna *blm., ж.* гренадін, -ну.

Grenlandia *ж.* Гренла́ндія.

grenlandzki гренла́ндський.

grępla *ж., tkac.* карма́, чесáлка; $\diamond$ ~ t a ś m o w a карма́на стрі́чка.

gręplarka I *ж., spec.* кардівни́ця.

gręplarka II *ж., tkac.* карма́но-чесáльна маші́на, карма́нна маші́на; ~ w a l c o w a вальцо́ва карма́нна,

gręplarnia *ж., tkac.* карма́нна (чесáльний) цех, -ху.

gręplarz, *lm. -rze, m., spec.* карма́дівник, -ка́.

gręplować, -luje, -lujesz, -lował *tkac.* карма́вати, -дую́, -дую́ш.

gręplowanie *n., tkac.* карма́вання.

gręplowiny, -wín, *blp., tkac.* па́чóси, -сів (*з карма́шки*).

gręplownia *ж., tkac. див.* gręplarnia.

gręplownicza *ж., spec. див.* gręplarka I.

gręplownik, *lm. -cy, m., spec. див.* gręplarz.

gręplowy *tkac.* карма́дний.

grobek, -bka, m., zdr. div. mogilka.

grobelka ž. 1) зменш. грібелька; 2) анат. (*antherix*) протизакруток вушної раковини.

grobła ž. грібля, загата; (про вал, насип на берегах ставу) дамба; (для проїзду багнистим місцем) гать, -ті, гатка.

grobłanu грібельний; дамбовий. Пор. **grobła**.

grobłowu div. groblanu.

grobowcowu надгробний, надмогільний; ~we парісу надгробні (надмогільні) написи, -сів.

grobowiec, -wca, lm. -wce, m. 1) склеп, -пу; (багатий) гробниця; 2) (монументальна надгробна споруда) мавзолей, -лею.

grobowo понуро; $\diamond$ ~ ропугу **głos** гробовий голос.

grobowy могільний, гробовий; (перен.—це) похоронний; **cisza** ~wa гробова тиша; розм. **mi** ~na ~wa похоронний вираз обличчя; $\diamond$ перен. **do** ~wej **deski** до гробу, до смерті.

groch, -chu, m. 1) горіх, -ху; присл. **rzusać** ~chem **o ścia** ~ne кидати горіхом об стіну; перен. ~z **karuszą** горіх з капустою, все впереміш; 2) (зерно гороху) горошина.

grochal, -lu, lm. -le, m., bot. (*lathyrus*) чіна.

grochodrzew, -wu, m., bot. 1) (*robinia pseudoacacia*) робінія, несправжня акація, біла акація; 2) (*robinia hispida*) робінія шетиниста.

grochowaty гороховидний, горіхуватий, горішкуватий.

grochowianka ž. 1) горохвіння; 2) горіховий суп, -пу.

grochowiec, -wca, lm. -wce, m. 1) мік. пізоліт, -ту, гороховик, -ка; 2) бот. div. **grochodrzew** 1.

grochowiny, -win, **blp.** горохвіння.

grochowski n. горіхове поле, гороховище.

grochownik m., bot. 1) (*caragana arborescens*) карагана деревовидна, жовта акація; 2) (*caragana*

frutescens) карагана кушова, дереза.

grochowy горіховий; $\diamond$ перен. **dostać wianek** ~ **dista**ti (покуштувати, взяти, з'їсти) гарбуза.

grochówka ž. горіховий суп, -пу. **grocik** m., zdr. 1) стрілка; ~ **pa** **kompasie** стрілка на компасі; 2) зменш. div. **grot** 2.

Grodno n. Гродно.

grodowy hist. городовий.

grodzenie n. будова огорожі; укріплення. Пор. **grodzić** 1—3.

grodzić, -dzieć, -dzisz, -dził 1) городити, -джі, -диш; 2) (довкола) огороджувати, -джую, -джуюш; обгороджувати; 3) перен. **ist.** укріплювати, -люю, -люєш, укріпляти; ~ **z** **amki** **ostro** **kolami** укріплювати (укріпляти) замки частокілами; 4) (**co** **od** **czego**) відмежовувати, -вую, -вуєш (що від чого).

grodzic, -dzca, lm. -dzce, m., hist. город.

grodzisko 1) **ist.** сильно укріплений город; 2) археол. городище. **grodziszcz**e n. div. **grodzisko**.

grodzki 1) міський; городський (рідко); **sąd** ~ міський (городський) суд, -ду; 2) **ist.** гродзький; **akta** ~kie гродзькі акти (записи); $\diamond$ **ist.** **sąd** ~ старостинський суд, -ду.

grog, -gu, m. (від спиртного напою) грог, -гу.

grom, -mu, m. грім (род. грому); перен. **ciskać** ~**mu** метати грім і блискавку, кидати вогнемблискавицею, вергати громами (громі); перен. **jak** ~ **z** **jasnego** **nieba** як грім з ясного неба.

gromada ž. 1) юрба, юрма; **nátowp, -pu** (лише в одн.); **przesuwają się** ~**dy** **ludzi** проходять юрби (юрми) народу (людей); 2) (про велику кількість предметів) купа, куча; ~ **pień** **dz** **ku** **pa** грішей; 3) (сільська адміністративна одиниця в Польщі) громада; 4) біол. клас,

- су; ~ w u m o s z k ó w клас інфузорій; 5) (*мінералів*) розряд, -ду; 6) *астр.* сузір'я.
- gromadka** *ż.*, *zdr.* кўпка, кўчка.
- gromadnie** 1) юрбóю; u d a ć s i ę ~ п а в і е с відправитися юрбóю на мiтiнг; 2) *перен.* мáсово; g a s i e n i c e b i e l i n k a w y s t ę p i j ą ~ гúсiнь бiланá появляється мáсово.
- gromadny** 1) мáсовий; 2) *див.* **gromadzki**.
- gromadzenie** *n.* 1) збирання; 2) зосереджування, скўпчування; *пор.* **gromadzić**; // ~ s i ę 1) збирання; схóдження; гуртування, скўпчування; 2) зосереджування, скўпчування. *Пор.* **gromadzić** s i ę.
- gromadzić**, -dżę, -dzisz, -dził 1) збирати; 2) (*в одному місці*) зосереджувати, -джую, -джуеш, скўпчувати, -чую, -чуеш; ~ o d d z i a ł y w o j s k a зосереджувати (скўпчувати) військá; ◊ ~ z a r a s y запаса́тися; // ~ s i ę 1) збиратися; (*приходити в якусь місце — це*) схóдитися, -джуся, -дишся; (*довкола кого, чого — це*) гуртуватися, -тўюся, -тўешся, скўпчуватися; 2) зосереджуватися, скўпчуватися.
- gromadzki** громáдський; ~ k i e p a s t w i s k o громáдське пасовйше; ◊ *перен. жарг.* ~ k a s i ó t k a уболівáльниця за всіх.
- gromić**, -mię, -misz, -mił громiти, -млю, -миш; (*перен. — це*) картати; ~ w g o g a громiти вóрога.
- gromki** голосний, гучний; ~ g ł o s гучний гóлос, -су.
- gromko** гóлосно, гўчно.
- gromnica** *ż.*, *etnogr.* свiчка в рукáх умираючого.
- gromochron**, -nu, *m.* громовiдвiд, -вóду.
- gromowładca**, -су, *lm.* -су, *m.*, *poet.*, *żart.* громовёржець, -жця.
- gromowładny** *poet.*, *żart.* громовлáдний; ◊ *перен.* ~ n e c z o ł o грізнé чолó; *мiф., поез.* J o w i s z ~ Зевéс-громовёржець, -жця.
- gromowy** громовий.
- gromozwód**, -wodu, *m.* *див.* **gromochron**.
- groniak**, -ku, *m.* виногрáдний мед, -ду.
- groniasty** гронovidний.
- gronko** *n.*, *zdr.* грóнце, грóночко; (*kwitw*) кiтичка.
- gronkowaty** *anat. (racemosus)* гронувáтний.
- gronkowiec**, -wca, *lm.* -wce, *m.*, *bakt. (staphylococcus)* стафілóкóк.
- gronkowy** гронovidний.
- grono** *n.* 1) бот. грóно; (*kwitw*) кiтиця; (*розм. — плодiв, ягiд — це*) кётяг; ~ w i n p e грóно виногрáду; 2) *перен.* гуртóк, -ткá; 3) (*група людей, об'єднаних у соціальному чи побутовому відношеннi*) кóло; круг (*рiдко*); w ~ n i e p r z y j a c i ó ł в кóлі дрўзiв; w ~ n i e r o d z i n n y в родiннóму кóлі; 4) (*компанiя*) товариство; w e s ó ł e ~ весёле товариство; 5) (*професiйна група*) колектiв, -ву; ~ p a u c z y c i e l s k i e колектiв учителiв.
- gronostaj**, *lm.* -je, *m.*, *zool.* горностáй, -стáй.
- gronostajowy** *zool.* горностáйовий.
- gronowaty** гронovidний.
- gronowiec**, -wca, *lm.* -wce, *m.*, *bot. (botrychium)* гронiянка.
- gronowy** 1) гронóвий; 2) (*подiбний до грона*) гроноподiбний; ◊ *xim.* s u k i e r ~ виногрáдний цўкор, -кру, глукóза.
- groń**, *lm.* -nie, *m.*, *żart.* грошенiята, -нiят, грóшики, -кiв (*лише в мк.*).
- groom**, *lm.* -mowie, *m.* грум.
- gros I**, *nieodm.*, *n.* бiльша частiна, бiльшiсть, -шостi; ◊ *вiйськ.* ~ s i ł гóловнi сiли (*род.* сил).
- gros II** *m.*, *handl.* грóс.
- grosik** *m.*, *zdr. div.* **grosz**.
- grosista**, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *handl.* оптовiк, -кá, гуртовiк.
- grosiwo** *n.*, *blm.*, *zb.*, *żart.* грóшi, -щей.
- grosz**, *lm.* -sze, *m.* 1) грiш (*род.* грóшá), шаг, -гá, копiйка; с o

- do ~sza до останньої копійки; ~sze go to kosztowało це коштувало йому копійки; liczyć się z ~szem рахуватися з копійкою; ~sza nie wart łamanego grosza (шага, шеляга) не вартий (не варт); składać ~ do ~sza тіснути копійку; 2) *перен.* грощі, -шей; gotowy ~ готівка, готіві грощі; ~ publiczny громадські грощі; $\diamond$ *прик.* wtrącać swoje trzy ~sze вмішуватися не в свої справи.
- groszak** *m., pot.* 1) гріш (*род.* гроща); 2) *перен.* мідяк, -ка.
- groszek, -szku, m.** горішок, -шку; *перен.* czerwony w białe ~ki червоний в білий горішок (в білі цятки).
- groszkowaty spec.** (*про узор*) горішковий; ~ta skóra горішкова шкіра.
- groszkowy** 1) який (що) стосується горішку; (*у контексті*) горішку; 2) (*про колір*) горішковий; papier ~ горішковий папір, перу; 3) *анат.* гороховидний; kość ~wa (*os pisi-forme*) гороховідна кістка.
- groszorb, -roba, lm. -roby, m., pot.** скнара.
- groszowy** 1) копієчний, копійчаний; wydatek ~ копієчний (копійчаний) видаток, -тку; 2) *перен.* дешівний; książka ~wa дешева книжка; wydawnictwo ~we дешеве видавництво.
- groszówka ż., pot.** 1) мідний гріш (*род.* гроща), мідяк, -ка; 2) *перен.* копієчний (копійчаний) предмет.
- grót, -tu, m.** 1) вістря; 2) (*іст.— зброя*) спис, дротик; 3) *прям., перен.* стріла.
- grota** *ż.* грот.
- grotesk, -ku, m., druk.** гротеск.
- groteska** *ż., szt.* гротеск.
- groteskowo** гротескно, гротесково.
- groteskowy** гротескний, гротесковий,
- grotowy** 1) який (що) стосується вістря (стрілі; списа, дротика); (*у контексті*) вістер (стріл; списів, дротиків); resztki ~we рештки вістер (стріл; списів, дротиків), *пор.* grót; 2) який (що) стосується грота; (*у контексті*) грота; ~wa nisza ніша грота.
- groza** *ż.* 1) жак, -ху; przejmować ~ za сповняти жахом; наводити жак; (*становища*) жахливість, -вості; 2) (*предмет або людина, яка вселяє жах*) страховище; $\diamond$ *род.* ~za czegoś robić робити що під загрозою чого.
- grozić, grożę, grozisz, groził** 1) грозити (грожу, грозиш); (*кому жим—це*) погрожувати, -жую, -жуеш; ~ palcem погрожувати (грозити) пальцем; 2) *перен.* загрожувати; ~zi niebezpieczeństwo загрожує небезпека.
- groźba** *ż.* 1) погроза; 2) загроза. *Пор.* grozić.
- groźnie** грізно.
- groźność** *ż.* грізність, -ності.
- groźny** грізний.
- groźenie** *n.* 1) погрожування, погроза; 2) загрожування, загроза. *Пор.* grozić.
- grób, grobu, m.** могила, гріб (*род.* гробу); wierność do ~bu вірність до гробу; jedną nogą być już w ~bie стояти вже однією ногою в гробу, над гробом стояти; wrędzić (wtrącić) kogo do ~bu загнути ког в могилу, ввігнути в труну ког.
- gród, grodu, m., hist.** укріплений город.
- gródek, -dka, m., zdr., hist.** укріплений городок, -дка.
- gruba** *ż.* (*на картоплі, овочі*) яма.
- grubas, lm. -su, m., pot.** товстун, -на, черевань, -ня, пузань, -ня.
- grubasek, -ska, lm. -ski, m., zdr., pot.** череванчик, пузанчик.
- grubaska** *ż., pot.* товстуха, товстухля, гладуха.

grubawo товстувáто, товстéнько.
grubawy товстувáтий, товстéнький.
gruber *m., roln.* гру́бер, -ра.
grubianin, lm. -bianie, -bian, *m.*
 грубіян.

grubianka ж. грубіянка.
grubiański грубіянський, гру́бий;
 (про вчинок, поведінку) бру-
 тальний.

grubiańsko по-грубіянському, гру́-
 бо; брутально. *Пор. grubiański.*

grubiaństwo *n.* грубіянство.

grubieć, -bieję, -biejesz, -biał, -bleli
 1) товстіти; (ставати більш тов-
 стим — звичайно) товщати;
 2) перен. грубіти; (ставати більш
 грубим — звичайно) грубішати.

grubnąć, -nę, -niez, -nął, -nęli *див.*
grubieć 1.

grubo 1) товсто; гру́бо; жи́рно;
 глáдко, опáсисто; 2) гру́бо; ~
 dowcipkować гру́бо жарту-
 вати, -тую, -туєш; ~ się tu-
 lić гру́бо помилятися; 3) круп-
 но; ~ mielony крупно меле-
 ний (мóлотий); ◊ ~ grać w
 karty вести́ крупну гру; ~
 na dwa palce завто́шки
 (товщи́ною) на два пáльці; ~
 zagobić багáто заробіти,
 -блю, -биш. *Пор. gruby* 1—3.

grubobrzechy *ros.* товстопу́зий.

grubodziób, -dzióba *a. -dzioba, m.,*
zool. (*loxica coccothraustus*) ду-
 боніс, -носа, костогри́з.

grubokościsty крупної комплéкції,
 ширококóстий, маслакувáтий.

grubolistne, -nych, bot. (*crassula-*
ceae) товстоли́сті, -тих.

grubonogi товстонóгий.

grubonosy товстонóсий.

gruboskórne, -nych, zool. товсто-
 шкі́рі, -рих.

gruboskórnie *przen.* гру́бо, неделі-
 кáтно.

gruboskórny *bezp., przen.* товсто-
 шкі́рий; (перен. — ще) гру́бий,
 неделікáтний.

grubosz 1, *lm.* -sze, *m., pot.* тов-
 сту́н, -на́, черевáнь, -ня́.

grubosz II, *lm.* -sze, *m., bot.* (*cras-*
sula) товстя́нка.

grubość ж. 1) товщи́на; гру́бина;

жи́рність, -ності; глáдкість, -ко-
 сті, опáсистість, -тості; 2) гру́-
 бість, -бості. *Пор. gruby* 1, 2.

gruboziańisty крупнозерни́стий.

gruby 1) товстий; гру́бий (*рідше*);
розм. ~ jak bezcka товстий
 (гру́бий) як бóчка; *anat.* jelito

~be товста́ ки́шка; ~be lipy
 товсті (гру́бі) ліпи (*род.* лип);

(дуже товстий — про людину)
 жи́рний; (*відгодований*) глáд-
 кий, опáсистий; 2) (необробле-
 ний, нечемний; значний) гру́бий;

(про голос — ще) низький; ~
 dowcip гру́бий до́теп, -пу;

~ba obelga гру́ба знева́га;
 ~ba pomyłka гру́ба по́милка;

~ba robota гру́ба робо́та;
 ~be gsy гру́бі ріси (*род.*
 рис); 3) (не дрібний) крупний;

~ interes крупне діло; ~
 zwierz крупний звір, -ра;

4) перен. *розм.* великий; ~be
 pieniądze великі гро́ші, -шей;

~ba guba велика ця́ця, велике
 ца́бé; ~be straty великі втра́-
 ти (зб́йтки); ~ zysk великий

зиск, -ку; ◊ ~be ciemności
 непрогля́дна тьма; *мор.* ~ba

woda висóка вода́; ~ba ża-
 łoba глибо́кий тра́ур, -ру, гли-

бо́ка жалóба.

gruch! *whrz.* 1) (про па́діння)
 бух!; 2) (про вистрі́л, удар)

бах, баба́х!

gruchać, gruchnąć, -nę, -niez, -nął, -nęli 1) воркува́ти, -ку́ю, -ку́єш,
 заворкува́ти; (*прям.* — ще) тур-
 котáти, -кочу́, -кочеш, затурко-
 тáти; 2) (*мисл.* — про ка́бана)

ро́хкати, ро́хнути; 3) (*частіше*
докон.) (упасти) грю́кнутися;

(з силою) бря́знути; гéпнутися
 (*фам.*); 4) (*лише докон.*) (з си-
 лою кинути) шви́рну́ти, шви́гор-

ну́ти; ◊ ~nęła wieść пішла́
 чу́тка.

gruchanie *n.* 1) воркува́ння; тур-
 котáння; 2) ро́хкання. *Пор. gru-*

uchać 1, 2.

gruchnąć *див.* gruchać.

gruchot I, -tu, *m.* 1) гуркі́т, -коту;
 ~ z syru w a p u c h k a m i e n i

гуркіт зсапуваного каміння; 2) (про голубів) воркування; 3) (про звук кулемета) див. grzechot 1.

gruchot II, -ta, m. 1) розм. старий зношений предмет хатньої обстановки; 2) (перен. вульг. — про людину) старізна, старий шарбá[у]н, -на.

gruchotać, -choczę, -choczesz (a. -chocę, -chocesz), -chotał 1) торохкотати, -кочу, -кочеш, торохкотіти, -кочу, -котіш; (про віз — це) гуркотіти, гуркотати; 2) розбивати вдрізки; 3) перен. руйнувати, -нюю, -нюєш; (плани — це) розстрілювати, -рюю, -рюєш; // ~ się розбиватися вдрізки.

gruczolak m., med. (adenoma) аденома.

gruczoł, -łu, m., anat. залоза.

gruczolek, -lka, m., zdr., anat. залозка.

gruczolkowaty anat. 1) подібний до залозки; 2) весь у залозках.

gruczolkowy anat. який (що) стосується залозки.

gruczolowaty 1) залозовидний; 2) мед. золотушний.

gruczolowy anat. залозистий.

gruda ż. 1) груда; ~ śniegu a. ziemi груда снігу a. землі; 2) вибіста мёрзла дорога, кóлоть, -ті; 3) вет. мокрець, -цю; ◊ перен idzie jak po ~dzie дається вáжко.

grudka I ż., zdr. грудка.

grudka II ż., med. (papula) папула.

grudkowaty I грудкуватий.

grudkowaty II med. (papulosus) папулозний, вузликовий.

grudniowy грудневий.

grudowaty (про дорогу) грудуватий, грудкуватий.

grudzień, -dnia, lm. -dnie, m. грудень, -дня.

grudzisty див. grudowaty.

grum m. див. groom.

gruncik m., zdr. грунтєць, -ця, грúнтик.

grundwaga ż., bud. ватерпáс.

grunt, -tu, m. 1) грунт, -ту; мал. dać ~ pod kolor дати грунт під колір; буд. dokopać się do ~tu докопатися до грúнту; ~ piaszczysty піщаний грунт; перен. poczuc ~ pod nogami відчути (почути) твердий грунт під ногами; 2) (ріки, ставу) дно; 3) буд. перен. фундамент, -ту; перен. głęboki ~ paukowy глибокий науковий фундамент; ◊ бакт. ~ odżywczy живильне середовище; robić w ~ncie орати зéмлю; to ~! це основне! w ~ncie (w ~ncie rzecz y) по сýті; власне кажучи.

gruntować, -tuję, -tujesz, -tował 1) мал., тех. грунтувати, -тую, -туєш; 2) (со па сzum) перен. грунтувати, -тую, -туєш, осноувувати, -вую, -вуєш, базувати, -зую, -зуюєш; ~ па ukę па faktach грунтувати (осноувувати, базувати) науку на фактах; 3) (в ріці) міряти глибину; шукати дна; 4) (со) (входити в що) вникати (в що); ~ przyczupe вникати в причину; ◊ ~ камієн лакувати камінь; ~ па сzum swe nadzieje покладати на що свої надії; // ~ się поглиблюватися, -лююся, -люєшся; przez powtarzanie wiadomości się ~tuja шляхом повтóрювання знання поглиблюються.

gruntownie 1) ґрунтовно, глібóко; 2) докорінно; 3) фундаментально. Пор. gruntowny.

gruntowność ż. ґрунтовність, -ності, глибина; ~ wiadomości ґрунтовність (глибина) знань.

gruntowny 1) ґрунтовний, глібóкий; ~ не wiadomości ґрунтовні (глибóкі) знання (род. знань); 2) (істотний) докорінний; ~ не зміапу докорінні зміни (род. змін); 3) буд. фундаментальний.

gruntowy 1) поземельний; podatek ~ поземельний податок, -тку; 2) тех. ґрунтовий; woda

- ~wa ґрунтова вода; $\diamond$ *спец.* камієн ~ янтар вищого сорту.
- gruntówka** *ж., mal., tech.* ґрун-тówka.
- grupa** *ж.* ґрупа; *військ.* ~ szturmowa ударна ґрупа; ~ wagonna фортова ґрупа; $\diamond$ ~ urosażeni розряд окладів, залежний від віслуги літ.
- grupka** *ж., zdr.* ґрúпка.
- grupowa**, -wej, *ж.* організаторка ґрупи, ґрупорг.
- grupować**, -puję, -pujesz, -pował ґрупувати, -пую, -пúеш; //~ się 1) ґрупуватися; 2) (довкола ко-го) зґрутовуватися, -вуюся, -вúешся.
- grupowy** I ґруповий.
- grupowy** II, -wego, *lm. -wi, m.* організатор ґрупи, ґрупорг.
- grusza** *ж.* ґруша (*дерево*).
- gruszcanka** *ж.* ґрушівий суп, -пу.
- gruszcza** *ж., zdr.* ґрушечка.
- gruszczyk** *m.* (*вино*) ґрушівка.
- gruszka** *ж.* ґруша; *прик.* obiecywać кому ~ki na wierzbie обіцкувати комú ґруші на вербі; водити когó за нис; $\diamond$ *tex.* ~ besetegowska бесемерівська ретóрта, конвёртор, -ра; *прик.* nie zasuriać ~szek w porośle не занёдбувати справи.
- gruszkowaty** ґрушовидний.
- gruszkowy** ґрушівий.
- grusz(cz)uczka** *ж., bot. (pirola)* ґрушánка.
- gruz**, -zu, *m.* 1) шéбінь, -беню, ще-бінка; 2) (*лише в мн.*) ру́ни (*род.* ру́н); w ~zu замієніє оберну́ти в ру́ни; 3) ула́мки (облóмки) скель.
- gruzel**, -zła, *m.* ґрудка.
- gruzelek**, -lka, *m., zdr.* 1) ґрудочка; 2) *мед.* туберкул.
- gruzelka** *ж.* *див.* gruzelek 1.
- gruzelkowy** ґрудкуватий.
- Gruzin**, *lm. -ni, m.* ґрузін.
- Gruzinka** *ж.* ґрузінка.
- Gruzínska Socjalistyczna Republika Rad** *ж.* ґрузінська Радянська Соціалістична Республіка.
- gruzínski** ґрузінський.
- Gruzja** *ж.* ґрузія.
- gruzla** *ж.* *див.* gruzel.
- gruzłowacieć**, -cieję, -ciejesz, -ciał, -cieli збиватися в ґрудкі.
- gruzłowatość** *ж.* ґрудкуватість, -тості.
- gruzłowaty** ґрудкуватий.
- gruzowisko** *n.* 1) ру́ни (*род.* ру́н); 2) (*скель*) ула́мки, -ків, облóмки.
- gruzlica** *ж., med.* туберкульбóз, -зу.
- gruzliczka** *ж.* туберкульбóзна, -но́ї.
- gruzliczny** *див.* gruzliczy.
- gruzliczy** туберкульбóзний.
- gruzlik**, *lm. -су, m.* туберкульбóзний, -ного.
- gryczanka** *ж.* гречана солóма.
- gryczany** *див.* hreczany.
- grzyf** I, -fa, *m., mit.* гриф.
- grzyf** II, -fu, *m.* 1) *муз.* гриф; 2) *муз.* подвійна нóта (на скрипці); 3) (*зонтика, корзини*) рúчка; 4) (*у підкові*) шип, -пá; 5) (*у ptaxis*) кіготь, -гтя, пá-зур, -ра.
- grzyfel**, -fla, *lm. -fle, m.* *див.* grysik II.
- grzyfon**, *m., mit., archit., myśl.* грифóн.
- gryka** *ж.* грéчка.
- grykosiej**, *lm. -je, m., żart. див.* hreczkosiej.
- grylaż**, -żu, *lm. -że, m., cuk.* ґрильяж, -жу.
- grylażowy** *сук.* ґрильяжевий; *сук.* kierki *a.* ciastka ~wo ґрильяжеві цукёрки *a.* тистéчка.
- grymas**, -su, *m.* 1) гримáса; 2) (*про поведінку*) капрі́з, -зу, прімхa; $\diamond$ stroić ~sy *див.* grymasić.
- grymasić**, -szę, -sisz, -sił капризувати, -зую, -зúеш; (*про капризні бажання — щє*) вередувати, -дую, -дúеш.
- grymasik** *m., zdr.* 1) *жарт.* гримáса; 2) (*лише в мн.*) рід печення.
- grymasnica** *ж., pol.* капризúха, вередúха.
- grymasnie** капрі́зно, примхліво, вередліво.

grumaśnik, *lm.* -су, *m.*, *pot.* капризун, -на, вередун, -на.
grumaśny капризний, примхливий, вередливий.
grynszpan, -ну, *m.*, *chem.* мідянка.
grynszpanowy *chem.* який (шо) стосується мідянки.
група *ż.*, *med.* грип, -пу.
grupowy *med.* грипозний.
grups, -су, *m.* таємна карточка з інформацією від в'язня а. до в'язня.
grys, -су, *m.* висівки, -вок.
grysik, -ку, *m.* 1) мінна крупá, мінні крупі (род. круп і крупів); мánка (розм.); 2) мінна каша.
grysikowy з мінної крупі; $\diamond$ cukier ~ цукор-пісók, -ску, цукровий (сáхарний) пісók.
grywać częst. *div.* граć 1.
gryzarka *ż.*, *tech.* фрeзерний станóк, -нкá.
gryzący *chem.* їдкий.
gryzetka *ż.*, *przest.* гризeтка.
grzypiórek, -rka, *lm.* -rki, *m.* 1) *зневажл.* писарчýк, -кá, писарина; 2) (*зневажл.* — про письменника) писáка.
grzymolić, -лe, -lisz, -lił *pot.* 1) писáти криву́лями; 2) (*перен.* жарт. — про недбайливе письмо, рисунок) дряпати.
grzymota, -ту, *lm.* -ту, *m.* i *ż.*, *pot.* 1) мазій, -зія, мазійка; 2) (*частіше в мн.*) (про погане письмо) карлючкí, -чók, криву́лі, -ву́ль; 3) *зневажл.* писанíна, базгранíна.
grzyzoń, *lm.* -nie, *m.*, *zool.* гризун, -на.
grzyć, **gryzę**, **gryziesz**, **gryzi** 1) гризти, -зý, -зeш; (*нигті — це*) кусáти; (*перен.* — *це*) мýчити; młody pies wszystko ~zie молодий собáка (пес) все гризe; sumienie go ~zie сóвість (сумління) його гризe (мучить); 2) (*про паразитів, комарів*) кусáти; 3) *xim.* роз'їдáти; kwasu ~zà метале кислóти роз'їдáють метáли; 4) (со w sobie) *перен.* душýти що в собі;

$\diamond$ ~ ziemię лежáти в могíлі; //~ się 1) гризтися; 2) (czym) *перен.* гризтися, турбувáтися, -бýюся, -бýешся, журитися, -рýюся, -ришся; $\diamond$ pies ~zie się у собáки прорізуються зуби.
grzać, **grzeję**, **grzejesz**, **grzał**, **grzali** *a.* **grzeli** 1) гри́ти; słońce grzeje сóнце гриe; ~ mleko гри́ти молоко; 2) жарт. дурити, -рýб, -риш, обдýрювати, -рюю, -рюеш (кого); **grzali** го па каждум кроку його дурили на кожному кроці; $\diamond$ присл. ani mię to grzeje, ani ziębi мені від цього ні хóлодно, ні тeпло; //~ się гри́тися.
grzalnik *m.* *div.* grzejnik 1.
grzałka *ż.* *div.* grzejnik 1.
grzanecka *ż.*, *zdr.*, *kul.* *div.* grzanka.
grzanie *n.* 1) зогривáння; 2) *перен.* розм. прочухáн; srgawic komu tegie ~ dати кому дóброго прочухáна.
grzanka *ż.*, *kul.* грíнка.
grządka *ż.* 1) грядка; 2) (*для курей*) сідало.
grządziel, *lm.* -le, *m.*, *roln.* грядíль.
grzański грузький.
grzańsko гру́зько.
grzańskość *ż.* гру́зькість, -кості.
grzańskowaty трóхи грузький, грузькувáтий.
grząść, **grzęznę**, **grzęzniesz**, **grzązi**, **grzęzli** *div.* grzęznąć.
grzbiecik *m.*, *zdr.* спíнка.
grzbiecisty плечíстий, широкоплeчий.
grzbiet, -ту, *m.* 1) спíна; *перен.* mieć giętki ~ вміти гнýти спíну; 2) (*гірський*) хребeт, -бтá; 3) (*верхній а. задній край, бiк чого*) спíнка; (*книжки — це*) коринeць, -нця; ~ поса спíнка нóса; ~ гeкі спíнка рукí; дуб. ~ skógu спíнка шкíри; 4) *archit.* зóвнішня опýкність склепíння; 5) *druk.* поля згíну (злáму); $\diamond$ ~ da-

снu грéбiнь даху; *вульг.* dać кому *a.* dostać od kogo ро grzbiecie dáти кому *a.* дiстáти від кóго по шii (по потiлицi); *розм.* ~ go świerzbi (swędzi) у ньóго шкýра свербiть; *перен.* wugarbować (wyłatać) кому ~ вiдлупцювáти когó.

grzbietopławek, -wka, m., ent. (*notonecta glauca*) хребтоплáв сiрий.

grzbietoród, -roda, m., zool. (*pira americana*) пiпа суринамська.

grzbietowy 1) *анат.* дорсáльний, спинний; 2) який (шо) стосýється гiрськóго хребтá; *дрогá* ~wa дорóга, яка йде гiрським хребтóм (грéбнем горi); $\diamond$ *анат.* kręgi ~we хребцi, цiв.

grzebać, -bieć, -biesz, -bał 1) рiтися; (*про курей*) грéбтися, пóрпатися; (*про коня*) бiти ногóю; 2) *перен.* рiтися (в чóму), переривáти (шо); ~bać w starych rękopisach рiтися в старiх рукóписах, переривáти старi рукóписи; 3) (*небiжчика*) ховáти; //~ się 1) (*перен.* — *копатися*) пóрпатися, пóратися, длúбатися; 2) *див.* grzebać 1, 2.

grzebak m. кочергá.

grzebanie n. 1) риттá; пóрпання; 2) переривáння; 3) ховáння; *пор.* grzebać; //~ się 1) пóрпання, пóрання, длúбання; 2) *див.* grzebanie 1, 2.

grzebanina ž., pot. div. grzebanie się 1.

grzebiące, -cych, orn. (*gallinae*) курiни, -них.

grzebielucha ž., orn. (*riparia*) щýрик береговий, береговá лáстiвка.

grzebieniarski грéбиннийцький; (*у контекстi* — *ще*) грéбинникá; *пагзédzia* ~kie знаряддя грéбинникá.

grzebieniарstwo n. професiя грéбинникá, грéбинництво.

grzebieniарz, lm. -gze, m., spec. грéбинник, -кá.

grzebieniasty 1) грéбинчáстий, грéбинчатий; грéбенястий (*рiдко*); (*про форму* — *ще*) грéбеневiдний; 2) *анат.* грéбенястий; *мускулы* ~te (*musculi pectinati*) грéбенястi мýскулы, -лiв; 3) *бот. зоол.* грéбинчáстий; *rdzestnica* ~ta (*potamogeton pectinatus*) рдесник грéбинчáстий; *зоол.* tryton ~ (*triton cristatus*) тритон грéбинчáстий.

grzebieniатka ž., bot. div. grzebionatka.

grzebienica ž. 1) *бот.* ~ *росполита* (*grzebieniasta*) (*cy-nosurus cristatus*) грéбинник звичáйний; 2) (*лише в мн.*) *зоол.* (*ctenophora*) реброплáви, -вiв.

grzebieniec, -ńca, lm. -ńce, bot. (*calla palustris*) образкi болóтнi.

grzebieniowaty грéбеневiдний, грéбинчáстий, грéбинчатий; грéбенястий (*рiдко*).

grzebieniowy 1) грéбинцéвий, грéбинковий; 2) *див.* grzebieniowaty; $\diamond$ *анат.* *muskuł* ~ (*musculus pectineus*) грéбенястий мýскул.

grzebieniisty div. grzebieniasty.

grzebień, lm. -nie, m. 1) грéбiнь, -бeня; ~ *gęsty a. rzadki* густий *a.* рiдкий грéбiнь; ~ *górski* гiрський грéбiнь (хребéт); ~ *koguci* пiвнячий грéбiнь; 2) *тех.* грéбинка; $\diamond$ *перен.* *rodzosić* ~ бундючитися.

grzebionatka ž., bot. (*celosia cristata*) целóзiя, пiвнячий грéбинéць, -нцá.

grzebló n. 1) *спец.* мiшáлка для вапнá; 2) *мет.* клúка, клúчка.

grzebowlisko n. мiсце, де закóпують пáдло.

grzebyczek, -czka, m., zdr., pieszcz. грéбинчик, грéбiночка.

grzebyk m. 1) *зменш.* грéбинéць, -нцá; грéбинка; 2) *тех.* грéбинка.

grzech, -chu, m., rel., przen. 1) грiх, -хá; 2) *предик.* грiх, грiшно; ~ *darować* грiшно (грiх) дармувáти; $\diamond$ *прик.* *соgrawda to nie* ~ нiде прáвди дiти.

grzechot, -tu, *m.* 1) тріскотання, тріскотіння; строчіння, цокотіння, цокотання, татакання; 2) (*про жаб*) квакання, кумкання. *Пор.* **grzechotać** 1, 4.

grzechotać, -chocze, -choczesz (*a.* -chocę, -chocesz), -chotał 1) тріскотіти, -кочу, -котіш, тріскотати, -кочу, -кочеш; (*про кулет* — *звичайно*) строчіти, цокотіти, цокотати, татакати; *ka gabir maszynowy* ~chotał строчив (цокотів, цокотав, татакав) кулетом; 2) (*перен. розм.* — *говорити*) торохтіти, -хчу, -тіш, цокотіти, цокотати, лящати (лящу, лящійш); 3) (*перен.* — *сміятися*) реготати, -гочу, -гочеш, реготатися, реготіти, -гочу, -готіш; 4) (*про жаб*) кумкати, квакати; // ~ się *див.* **grzechotać** 3.

grzechotka *ж.* 1) *тех. і ін.* тріскачка; 2) *перен.* торохтіяка; 3) кінчик хвоста гримучої змії.

grzechotnik *m., zool.* гримуча змія.

grzecznie ввічливо, гречно; чємно; гárно. *Пор.* **grzeczny**.

grzecznisia *ж., żart.* надмірно ввічлива, -вої.

grzeczniś, *lm.* -sie, *m., żart.* надмірно ввічливий, -вого.

grzeczniuchny *pieszcz. див.* **grzeczniutki**.

grzeczniusi *pieszcz. див.* **grzeczniutki**.

grzeczniutki *pieszcz.* чємненький.

grzeczniutko *pieszcz.* чємненько.

grzecznośćka *zdr., ж.* люб'язність, -ності, ласкавість, -вості.

grzecznościowy який (що) стосується ввічливості; (*у контексті*) ввічливості; *ze względu w ~wych* з міркувань ввічливості; *forma ~wa* форма ввічливості, ввічлива форма.

grzeczność *ж.* 1) ввічливість, -вості, грєчність, -ності; чємність; *пор.* **grzeczny**; *pa d u ż y w a ć s z y j e j* ~ci зловживати чією ввічливістю; *przez ~* з ввічливості (з чємності); 2) (*про послугу*) люб'язність; *w y*

świadczyć (згобіі) комуś ~ зробити кому люб'язність; 3) (*звичайно в мн.*) мілі річі, -чєй; *prawić komu ~ci* говорити кому мілі річі.

grzeczny ввічливий, грєчний; (*поважливий*) чємний; (*про поведінку іноді*) хоробший; ~ *pedziecko* хороба дитина; ~ *piesek* хороба собачка; *o b a d ź t a k* ~ будь ласка.

Grzegorz Григорій; Грігір, -гора, Григор, -ра (*рідше*); Грицько (*розм.*).

grzegotać *див.* **grzechotać**.

grzejka *ж.* грілка.

grzejnik *m.* 1) грілка; 2) *тех.* радіатор, -ра.

grzejny зогрівальний; *o sprzet* ~ нагрівальне приладдя.

grzeszek, -szka, *m., zdr., pot.* грішók, -шка.

grzesznica *ж., rel., przen.* грішниця.

grzesznie *rel., przen.* грішно; гріховно. *Пор.* **grzeszny**.

grzesznik, *lm.* -cy, *m., rel., przen.* грішник; *o roz. stary* ~ старий гріховод (гріховода, гріховодник).

grzeszność *ж., przest.* гріховність, -ності.

grzeszny *rel., przen.* грішний; гріховний (*заст.*).

grzeszyć, -szę, -szysz, -szył грішити; *перен.* ~ *przeciwno* граматусе грішити проти граматики; *o nie ~ rozum* не відзначатися розумом.

grzewczy опáлювальний; *aparatura ~cza* опáлювальна апаратура.

grzęda *ж.* 1) грядá; 2) (*для курей*) сідало.

grzędzić *pot. див.* **głędzić**.

grzędziel *m., roln. див.* **grządziel**.

grzędawica *ж.* драговина, драгва, мочарі, -рів, трясовина.

grzędawisko *n. див.* **grzędawica**.

grzęznąć, **grzęznąć**, **grzęzniesz**, **grzęzną**, **grzęznąli** грузнути, загрузати, погрузати; (*перен.* — *це*) потопати; *перен.* ~ *w długi*

po uszy загрузати (потопати) в боргах по самі вуха.

grzmiąco гóлосно, гóчно.

grzmiącu гóлосний, гучний; *pid-cил.* громовий; *~сум* glosem громовим гóлосом; *~ huk* a gmat громовий рев гармат.

grzmieć, grzmię, grzmisz, grzmiał, grzmieli гриміти, -млю, -міш; *перен.* *~mia* działa гримлять гармати; *перен.* *~mi* muzyka гримить мýзика.

grzmocić, -ce, -cisz, -cił, grzmotnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli *pot.*

1) (*лише недокон.*) лупцювати, -цюю, -цюеш, лупіти, -плю, -пиш, дубасити, -башу, -басиш, мотлошіти, чухрати, духопелити, гатіти (гачу, гатиш); 2) (*лише докон.*) молоснути, двигнути; 3) (*кидати*) шпурляти, шпурнути, швиргати, швиргонуть; *~nął* książkami o ziemię шпурнув (швиргонув) книжками об зéмлю; // *~ się* 1) (*лише недокон.*) битися (б'юся, б'ешся), колотитися, -лочуся, -лотишся; 2) (*лише докон.*) гéпнути, гéпнутися; 3) (*лише докон.*) сiльно вдáритися.

grzmot, -tu, m. грим (*род.* грóму); (*перен.* — *ще*) гуркіт, -коту; *~ dział* гуркіт гармат.

grzmotnąć *див.* grzmocić.

grzyb *m.* 1) гриб, -ба; *перен.* dwa *~by* w barszcz два гриби в борщ; *gospnąć* jak *~by* роdeszczu рости, як гриби після дощу; 2) (*перен.* — *про людину*) старізна; 3) нагáр на гнóті.

grzybek, -bka, m., zdr. грибок, -бка.

grzybiasty 1) грибний; *~ty* las грибний ліс, -су; 2) (*про форму*) грибовидний, грибуватий.

grzybica *ż., med.* (*mycosis*) мікóз, -зу, пліснявка.

grzybieć, -bieję, -biejesz, -biał, -bieł 1) дряхліти; 2) *перен.* животити, нидіти, скніти.

grzybieniec, -ńca, lm. -ńce, m., bot.

(*calla palustris*) образки бо-лóтні.

grzybienowate, -tych, bot. (*nymphaeaceae*) лататтєві, -вих.

grzybienowy *bot.* який (що) стосується водяної лілії (глéчиків); (*у контексті*) водяної лілії (глéчиків); *liście* *~we* liścia водяної лілії (глéчиків). *Пор.* grzybień.

grzybień, lm. -nie, m., bot. (*nymphaea alba*) (біле) латаття, водяна лілія; *~ żółty* (*nuphar luteum*) (жóвте) латаття, (жóвті) глéчики, -ків.

grzybkowaty грибкуватий.

grzybkowy 1) грибокóвий; 2) *кул.* грибний; *sos* *~* грибний сóус, -су.

grzybnia *ż., bot., bakt.* (*mycelium*) міцелій, -лю.

grzybny грибний; *~na jesień* грибна óсiнь (*род.* óсені).

grzybobranie *n.* збирання грибів.

grzybowaty грибовидний, грибуватий.

grzybowy грибний; *zupa* *~wa* грибний суп, -пу.

grzywa *ż.* грíва.

grzywacz, lm. -cze, m. 1) *розм.* гривáнь, -ня; 2) *орн.* гривáч, -чá; 3) *бот.* (*avena orientalis*) овéс-кóсáч, -чá; 4) *перен.* жарт. дидугáн.

grzywiasty гриватий, гривáстий; *Ó orn. czarła* *~ta* чубáта чáпля.

grzywka *ż.* грíвка.

grzywna *ż.* 1) (*про грошеву кару*) штраф, -фу; (*за прострочення зобов'язання*) пеня; *skazac kogo na* *~nę* а) оштрафувати когó; б) наклáсти на когó пеню; 2) *ист.* грíвна.

guajak *m. div.* gwajak.

guanako *nieodm., m., zool.* гуанáко (*невідм.*).

guano *n., roln.* гуáно (*невідм.*).

guanowy *roln.* який (що) стосується гуáно; (*у контексті*) гуáно; *pokład* *~we* пластів гуáно.

guas *m., mal. div. gwasz.*
gubernator, *lm. -rowie a. -rzy, m., hist.* губернатор, -ра.
gubernatorski *hist.* губернаторський.
gubernatorstwo *n., hist.* 1) губернаторство; 2) зб. губернатор з дружиною.
gubernia *ż., hist.* 1) губернія; 2) *перен.* будинок губернського відомства.
gubernialny *hist.* губернський.
gubić, **-bię**, **-bisz**, **-bił** 1) (*речи тощо*) губіти, -блю, -биш; 2) (*розм. — недугу*) збуватися, позбуватися (чого); *prędko* ~ *katar* швидко позбуватися (збуватися) нежитю; 3) (*руйнувати*) губіти; 4) (*в плетінні*) спускати пелі; // ~ *się* 1) губітися; 2) *перен.* розгублюватися, -лююся, -лююся; 3) *перен.* губіти себе; *dla kogo się ~ bisz?* задля когось губиш себе? 4) *безос.* збуватися, позбуватися; *nagniotki ~ bi się chodząc boso* мозолів збуваємося, ходячі босоніж; $\diamond$ ~ *w domysłach* не знати, що й думати.
gubienie *n.* 1) гублення; 2) збування, позбування; 3) гублення, нищення; 4) спускання петлі; *пор. gubić; // ~ się* 1) гублення; 2) розгублювання; 3) гублення; 4) збування. *Пор. gubić się.*
gudron, **-ni**, *m., tech.* гудрон, -ну.
gudronowy *tech.* гудронний, гудроновий.
Gujana *ż.* Гвіана.
gula *ż.* гуля; ~ *na głowie* гуля на голові; $\diamond$ *śnieżna* ~ *снігова* куля.
gulasz, **-szu**, *m., kul.* гуляш, -шү.
gulaszowy *kul.* який (що) стосується гуляшү; (*у контексті*) гуляшү, на гуляш тощо; *mięso ~ we* м'ясо на гуляш; *z a r a c h u ~ we* запах гуляшү.
gulden *m.* гюльден.
guldenowy який (що) стосується гюльдена; (*у контексті*) в гюль-

денах; *waluta ~ wa* валюта в гюльденах.
gulgot, **-tu**, *m.* 1) буюкканя; буюкотіння, буюкотання; 2) герготіння, герготання, гелготіння, гелготання. *Пор. gulgotać.*
gulgotać, **-goczę**, **-goczesz** (*rzadziej -gocę, -gocesz, rzadko -gotam, -gotasz*), **-gotai** 1) буюкати; *pidcil.* буюкотіти, -кочү, -котіш, буюкотати, -кочү, -кочеш; 2) (*про індиків*) герготіти, герготати, гелготіти, гелготати.
gulka *ż., zdr.* гюлька.
guma *ż.* 1) гүма, резина; 2) (*для склеювання*) клей (*род. клею*); 3) *хім.* камедь, -ді; (*вишневого, черешневого, сливового дерева*) глей (*род. глею*); 4) *див. gumka*; $\diamond$ ~ *agabska* гүмі-арабік, -ку.
gumiak *m., pot.* дошовик, -ка.
gumiarka *ż., tkac.* машина для проклеювання сукна камеддю.
gumienko *n., zdr.* невеличке гумно; невеличкий тік (*род. току*). *Пор. gumno* 1.
gumienny I який (що) стосується гумна (току); (*у контексті*) на гумні, на току тощо; *prасе ~ ne* роботи на гумні (на току).
gumienny II, **-nego**, *lm. -ni, m., przest.* гуменний, -ного, гуменний,
gumiguta *ż., spec.* гумигүт, -ту.
gumilaka *ż., spec.* гумілак, -ку.
gumka *ż.* 1) (*для стирання написаного*) гүмка, резінка; 2) (*про тасьму*) резінка.
gumno *n.* 1) гумно; (*для молотьби — ще*) тік (*род. току*); (*для молотьби кіньми*) гарман, -на; 2) (*про будинок*) клүня, сто-дла.
gumować, **-muje**, **-mujesz**, **-mował** *tech.* гумувати, -мүю, -мүеш.
gumowanie *n., tech.* гумування.
gumowaty 1) розтяжний; 2) *хім.* камедистий.
gumowy 1) гүмовий, резіновий; *artykuły ~ we* гумові (резінові) товари, -рів; 2) *хім.* з камеді.

gumoza *ż.*, *bot.*, *leśn.* гумбоз, -зу.

gunia *ż.* 1) домоткане біле сукно́;

2) (на коня) попо́на з домотканого сукна́; 3) (сіра свита у татранських верхови́нців) гу́ня.

guńka *ż.*, *zdr.* гу́нька.

gurbic, -bie, -bisz, -bil бріжити; (бгати) м'я́ти (мну, мнеш); (робити кривим) гну́ти; збира́ти в збо́рки; // ~ się бріжитися; м'я́тисся; гну́тисся.

Guria *ż.* Гу́рія.

gurt, -tu, *m.* 1) спе́ц. по́яс; 2) (крав. — у спідниці) корса́ж; ◊ ~ рачіапу портя́на лѐнта.

gurta *ż.*, *bud.* по́яс кроквяно́ї а. мостово́ї фѐрми.

gus, -su, *m.*, *hut.* 1) (дія) лиття́, вилива́ння; 2) (лите залізо) ча́вун, -ну́; 3) чаву́нне литво́; 4) (прибуток виливання) ливни́к, -ка́.

Gurzuf, -fu, *m.* Гурзу́ф.

gusio (częściej w *lm.*) gusia, guseł, *n.*, *etnol.* 1) чарівни́цтво, чаклу́нство; 2) (таємні слова) ча́ри, -рив.

gust, -tu, *m.* 1) смак, -ку́; (*перен.* — *ще*) уподо́бання; *mieć dobru ~* ма́ти хоро́ший смак; *to nie jest w moim guście* це мені не до вподо́би (не до смаку́); *to zależy od ~tu* це як до смаку́; 2) (*перен.* — *рид*) стиль, -лю; *w tym guście* в такому́ стилі; ◊ *z ~tem* з приѐмністю.

Gustaw Густав.

gustować, -tuje, -tujesz, -tował 1) (w *czym*) ма́ти на́хил (уподо́бання, смак) до чо́го, коха́тисся в чо́му; *prisl. rozpoznać charakter człowieka po tym, w jakim ~tuje* розгуму́вача́ характе́р люди́ни пізнаѐтьсѐ з то́го, до яких розва́г вона́ маѐ на́хил (уподо́бання, смак); ~ *w muzyce* ка́тега́лне́й коха́тисся в ка́мерній му́зиці; 2) (w *kim*) любі́ти (ко́го); ~*tuje w blondynkach* він любі́ть блонди́-

нок, йому́ подоба́ються блонди́нки.

gustownie із смако́м, елега́нтно; ~ *u brązu* одя́гнений із смако́м (елега́нтно).

gustowność *ż.* до́брый смак, -ку́; елега́нтність, -ності. *Por. gustowny.*

gustowny із смако́м; (*pro odję — *uce**) елега́нтний; ~ *kapelusza* елега́нтний капелю́шок, -шка.

guścik, -ku, *m.*, *zdr.*, *żart.* смак, -ку́; *prisl. są gusta i ~ki* про смак не спереча́ються, ко́жний Іва́сь маѐ свій лас.

guślarka *ż.*, *etnol.* чарівни́ця, чаклу́нка.

guślarski *etnol.* чарівни́цький, чаклу́нський.

guślarstwo *n.*, *etnol.* чарівни́цтво, чаклу́нство.

guślarz, *lm.* -rze, *m.*, *etnol.* чарівни́к, -ка́, чаклу́н, -на́.

gutaperczany *div.* gutaperkowy.

gutaperka *ż.* гутапе́рча.

gutaperkowy гутапе́рчовий.

guwernantka *ż.*, *przest.* гуверна́нтка.

guwerner, *lm.* -rzy, *m.*, *przest.* гуверне́р, -ра.

guwernerka *blm.*, *ż.*, *przest.* 1) профѐсія гуверне́ра; 2) поса́да гуверне́ра.

guwernerować, -guje, -tujesz, -rował *przest.* бу́ти гуверне́ром у ко́го.

guwernerski *przest.* гуверне́рський.

guwernerstwo *n.*, *przest. div.* гуверне́рка.

guz *m.* 1) гу́ля; *pabić sobie ~za* набі́ти собі гу́лю; 2) *med.* (*tumor*) о́пух, -ху, пухли́на; 3) (*na drzewie*) сук, -ка́; 4) вели́кий гудзик; 5) *anat.* (*tuber frontale*) лобни́й (тім'яни́й) горб, -ба́; ◊ *oberwać ~za* діста́ти прочуха́на; *перен.* *roz. s.z.u.ka* *ca* ~*za* шука́ти кло́поту.

guzdracz, *lm.* -cze, *m.*, *pot. div.* guzdrała.

guzdraczka *ż.*, *pot. div.* guzdrała.

guzdrać się, guzdrzę, guzdrzesz, guzdrał *pot.* мару́дитися, -джу́ся, -ди́шся, волово́дитися.

guzdralska, -kiej, *ж.*, *пот.* *див.*
guzdrała.

guzdralski, -kiego, *lm.* -scy, *m.*, *пот.*
див. guzdrała.

guzdralstwo *n.*, *пот.* марудність,
-ності.

guzdrała, -ły, *lm.* -ły, *m.* і *ж.*, *пот.*
маруда; марудник (*ч. р.*); ма-
рудниця (*ж. р.*).

guzdranie się *n.*, *пот.* марудження,
воловодження.

guzdranina *ж.*, *пот.* *див.* guzdranie
się.

guzek, -zka, *m.* 1) гулька; 2) *мед.*
невеличкий опух, -ху; $\diamond$ *мед.*
~zki krwawnicze (*haemor-*
roides) геморой, -рою.

guzel, -zła, *m.* 1) вузол, -зла;
2) *мед.* *див.* guz 2.

guziczek, -czka, *m.*, *zdr.* гудзичок,
-чка.

guziczkowy гудзикуватий.

guziczkowy гудзиковий.

guzik *m.* 1) гудзик; 2) *перен.*
кнопка; (*дзвінка*) голівка.

guzikarka *ж.* робітниця на фабри-
ці гудзиків.

guzikarnia *ж.* фабрика гудзиків.

guzikarski гудзиковий; *prze-*
mysł ~ гудзикове виробни-
цтво.

guzikarstwo *n.* виробництво гудзи-
ків.

guzikarz, *lm.* -rze, *m.* 1) робітник
на фабриці гудзиків; 2) торго-
вець гудзиками.

guzikowaty гудзикуватий.

guzikowy 1) гудзиковий; 2) *перен.*
у формі гудзика.

guzkowaty вузлуватий.

guzowacieć, -cieje, -ciejesz, -ciał,
-cieli покривається гулями.

guzowatość *ж.* 1) велика кількість
гуль (на чо́му); 2) *мед.* набряк,
-ку; 3) *анат.* (*tuberositas*) гор-
батість, -тості, виступи (*на кіст-*
ці); ~ kości krzyżowej
(*tuberositas sacralis*) крижова
горбатість.

guzowaty з гулями.

Gwadalkwiwir, -gu, *m.* Гвадалкві-
вір, -ру.

Gwadelupa *ж.* Гваделупа.

gwajak, -ku, *m.* 1) *бот.* (*guaiacum*
officinale) бакáут, бакáутове де-
рево, французьке гваякове де-
рево, залізне дерево; 2) гваяко-
ва (бакáутна) смола.

gwajakol, -lu, *m.*, *farm.* гваякóл,
-лу.

gwajakolowy *farm.* гваякóловий.

gwajakowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.*,
bot. *див.* gwajak 1.

gwajakowy гваяковий, бакáутовий,
бакáутний.

gwałcenie *n.* 1) насильування; сй-
лування, приму́шування; 2) гвал-
тування; 3) пору́шування, ла-
мання чо́г. *Пор.* gwałcić.

gwałciiciel, *lm.* -le, *m.* 1) насиль-
ник; 2) гвалтівник, -ка; 3) по-
рушник. *Пор.* gwałcić.

gwałcielski насильницький.

gwałcić, -cę, -cisz, -cił 1) насильу-
вати, -люю, -луеш, робити (чи-
нити) насильство (насильства),
насильничати; *magnąć ~cią*
swych poddańców вельмо-
жі чинили насильства над сво-
їми підданими; (*заставляти*)
приму́шувати, -шую, -шуеш, сй-
лувати, -люю, -луеш; ~ *kogo*,
żeby jadał i pił сйлувати
кого їсти й пити; 2) (*про ста-*
теве насильство) гвалтувати,
-тую, -туєш; 3) *перен.* пору́шу-
вати, -шую, -шуєш, ламати що;
~ *prawa gościnności*
пору́шувати (ламати) права́ гос-
тинності.

gwałt I, -tu, *m.* 1) насильство, на-
силья; *dopuścić się ~tu*
względem kogo вчинити
насильство над ким; 2) гвалту-
вання; $\diamond$ *zadać sobie* ~
приму́сити (змусити, присильува-
ти) себе. *Пор.* gwałcić I, 2.

gwałt II, -tu, *m.* (*крик*) гвалт,
-ту; *parobić ~tu* зчинити
гвалт.

gwałtem *przst.* 1) силоміць, сй-
лою; ~ *mu otworzyli za-*
ciśnięte palce силоміць
(силою) йому́ розціпили стіс-

- нуті палці; *bandyci* ~ *wtaargnęli do sieni* бандіти силою (силоміць) вдерлися до синей; 2) *перен.* кінче, докінче, притьмом, пробі; ~ *tu się zachciewa tej wycieczki йому притьмом* (пробі, кінче, докінче) забагається цієї екскурсії.
- gwaltować, -tuje, -tujesz, -tował** *pot.* 1) (z czym) добиватися негайного улагодження справи (вирішення питання); 2) зчиняти гвалт.
- gwaltownie** 1) бурхливо; *czegoś* ~ *przubyiegała na siłę* хвороба бурхливо розвивалася; 2) (*погарячившись*) спрожогу, зопалу; *postęrować* ~ діяти зопалу (спрожогу); 3) (*у великій мірі*) дуже; ~ *mi się śpieszy* мені дуже спішно; 4) (*зараз*) негайно; *trucizna działa* ~ отруя діє негайно.
- gwaltownik, lm. -су, m.** запальний, -ного.
- gwaltowność** *ż.* 1) навальність, -ності; ~ *bugzu* навальність бугі; 2) запальність, горячність. *Por. gwaltowny* 1, 2.
- gwaltowny** 1) навальний; ~ *na ulęwa* навальна зліва; 2) *перен.* запальний, гарячий; ~ *charakter* запальний (гарячий) характер, -ру; ~ *szłowiek* запальна (гаряча) людина; 3) (*про термін*) спішний, термінвий, невідкладний, негайний; (*дуже потрібний*) пекучий, нагальний; *kopieczna pamięst* ~ на ретос нам необхідна невідкладна (негайна) допомога; $\diamond$ ~ *ból góstri* біль (род. болю); ~ *na chęroba* люта хвороба; ~ *ne słowagóstri* слова (род. слів); *śmierć* ~ на насильствена (не своя) смерть, -ті; *znalezć się w ~nej potrzebie* опинитися в крайній нужді (потребі).
- gwaltu!** гвалт! караул! пробі!
- gwar, -gu, m.** гомін, -мону, гамір, -мору.
- gwara** *ż., lingw.* говір, -вору, говірка.
- gwarancja** *ż.* гарантія.
- gwarancyjny** гарантійний.
- gwarant, lm. -псі, m., spec.** гарант, поручник, поручитель.
- gwarantka** *ż., spec. (про жінку)* гарант, поручниця, поручителька.
- gwarantować, -tuje, -tujesz, -tował** (co) гарантувати, -тую, -туєш (що), ручитися, -чүся, -чишся, ручатися (за що).
- guardia** *ż.* гвардія; *młoda* ~ молода гвардія; *ist. Częwo* на *Guardia* Червона гвардія.
- gwardyjski** гвардійський.
- gwardzista, -ty, lm. -ści, m.** гвардеець, -дійця.
- gwarecki gór.** який (що) стосується акційного гірничого товариства з обмеженою відповідальністю.
- gwarectwo n., gór.** акційне гірниче товариство з обмеженою відповідальністю.
- gwarek, -rka, lm. -rkowie, m., gór.** 1) акціонер акційного товариства з обмеженою відповідальністю; 2) *перен.* власник шахти; 3) *перен.* гірник, -ка.
- gwarliwy** *div. gwarly.*
- gwarnie** *div. gwarno.*
- gwarno** гомінливо, гомінко, шумно.
- gwarny** гомінливий, гомінкий, шумний.
- gwarowy** *lingw.* говірковий, діалектний.
- gwaroznawca, -су, lm. -су, m., lingw.** діалектолог.
- gwaroznawczy** *lingw.* діалектологічний.
- gwaroznawstwo n., lingw.** діалектологія.
- gwarzyć, -rzę, -rzysz, -rzył** 1) балакати, гомоніти; 2) (*про дитину*) лепетати, печу, -печеш.
- gwasz, -szu, m., mal.** гуаш, -ші.
- gwaszowy** *mal.* який (що) стосується гуаші; $\diamond$ *farba* ~ *wa* гуаш, -ші; *malowidło* ~ *we* гуаш.

Gwatemala *ż.* Гватемала.

gwazd(р)asz, *lm.* -sze, *m.*, *pot.*
(про поганого маляра) мазій,
-зія.

gwazd(р)acь *pot.* (про погане ма-
лювання) мазати (мажу, ма-
жеш).

gwazdanina *ż.*, *pot.* мазаніна.

gwelf, *lm.* -fowie, *m.*, *hist.* гвельф.
gwer, -гу, *m.*, *wojs.*, *pot.*, *przest.*
div. karabin.

gwiazda *ż.* зоря, зірка; (*поез.*—
ще) зірниця; *астр.* ~du błęd-
ne мандрівні зорі; *перен.* ~
filmowa кінозірка; *зоол.* ~du
morskie (*asteroidea*) морські
зірки, -рók; *астр.*, *перен.* ~du
pierwszej wielkości зорі
першої величини; ~ pięćcio-
ramienna п'ятикутна зірка;
астр. Gwiazda Polarna По-
лярна зоря; *астр.* ~ roga-
na ранишня зоря; *перен.* ~
przewodnia провідна зоря
(зірка); *астр.* ~du spadają-
ce падаючі (падучі) зорі (зірки);
urodzić się pod szczęśliwą
~dą народитися під щас-
ливою зіркою; *астр.* ~ wie-
czorna вечірна зоря; *◇* *поез.*
~ dzienna сонце; *перен.*
розм. typ spod ciemnej
~du непевна (підозріла) люди-
на (особа), непевний (підозрі-
лий) тип.

gwiazdeczka *ż.* 1) *зменш.*, *пестл.*
зірочка, зіронька; 2) *тех.*, *друк.*
зірочка; 3) (*лише в мн.*) *бот.*
(*aster amellus*) айстра степова.

gwiazdka *ż.*, *zdr.* зірка; *◇* *бот.*
~ki wodne (*callitriche verna*)
вирійниця весняна.

gwiazdkowy: podarek ~ пода-
рунок на ялинку.

gwiazdnica *ż.* 1) *бот.* (*stellaria
media*) мокрець, -ціб; 2) *зоол.*
морська зірка.

gwiazdnik, *m.*, *bot.* (*scabiosa co-
lumbaria*) скабіоза голубіна.

gwiazdor, *lm.* -гу, *m.*, *pot.* зірка
(театру а. екрана).

gwiazdosz, *lm.* -sze, *m.*, *bot.* (*alche-
milla vulgaris*) приворотень зви-

чайний; (*callitriche verna*) ви-
рійниця весняна.

gwiazdowaty зіркоподібний, зірку-
ватий, зірчастий.

gwiazdowy 1) зоряний; 2) *астр.*
сидеричний; ~ гоk сидеричний
рік (*pod.* róku).

gwiazdozbiór, -bioru, *m.*, *astr.* су-
зір'я.

gwiazdziarz, *lm.* -rze, *m.*, *przest.*
звездár, -р'я.

gwiazdzisto зіркоподібно, зірчато.
gwiazdzistość *ż.* зористість, -тості;
зоряність, -ності. *Пор.* gwiaź-
dzisty 1, 4.

gwiazdzisty 1) зоряний, ряснозо-
ряний; ~te niebo зоряне (ряс-
нозоряне) небо; 2) (*про форму*)
зіркоподібний, зірчастий; ~te
plátky śniegu зіркоподібні
(зірчасті) сніжинки, -нок;
3) *спорт.* зірковий; rajd ~
зірковий пробіг, -гу; 4) *поез.*
зористий.

gwicht, -tu, *m.* г'яря.

gwiezdny зоряний.

gwieździarz *m.*, *przest.* *div.* gwiaź-
dziarz.

gwieździsto *div.* gwiazdzisto.

gwieździstość *ż.* *div.* gwiazdzis-
tość.

dwieździsty *div.* gwiazdzisty.

gwinciak *m.*, *tech.* різьбовий рі-
зець, -зця.

gwinciarka *ż.*, *tech.* гвинторізний
верстат.

gwinciarz, *lm.* -rze, *m.* робітник,
що виробляє гвинті.

gwincik, *m.*, *zdr.*, *tech.* гвінтик.

Gwinea *ż.* Гвінея.

gwint, -tu, *m.* гвинтова нарізка.

gwintak, *m.*, *tech.* *div.* gwintow-
nica.

gwintnik *m.*, *tech.* гайкоріз.

gwintować, -tuje, -tujesz, -tował
tech. гвинтувати, -тую, -туєш.

gwintowanie *n.*, *tech.* гвинтування.

gwintowany гвинтований; *◇*
strzelba ~на гвинтівка.

gwintownica *ż.*, *tech.* клуп, гвин-
торіз.

gwintownik *m.*, *tech.* *div.* gwin-
townica.

gwintowy гвинтовий.
gwintówka *ж.*, *prześt.* гвинтівка.
gwizd, -du, *m.* 1) свист, -ту; ~ kuli свист кулі; ~ wiatru свист вітру; 2) *мед.* (*rhonchus sibilans*) свистячий хрип, -пу.
gwizdacz, *lm.* -cze, *m.* свистун, -на.
gwizdać, **gwizdże**, **gwizdziesz**, **gwizdał**, **gwizdnać**, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) свистіти (свищү, свиштейш), свистати (свищү, свищеш), свистнути; kule ~żdża кулі свистять; 2) (*лише докон.*) (*перен.* *вульг.* — *украсти, вдарити*) свіснути; ~ kogo w twarz свіснути ко́го в зүби; $\diamond$ *вульг.* ~dać па ко́го плювати на ко́го.
gwizdanie *n.* свистіння, свистання.
gwizdawka *ж.* *див.* gwizdek.
gwizdek, -dka, *m.* свисток, -тка.
gwizdziel *ж.*, *mor.* буйок з сиреною.
gwołi przyim., *arch.* 1) (кому, czemu) ра́ди (ко́го, чо́го); за́ради (ко́го, чо́го) (*рідше*); zgrobić со ~ swym zachciańkom зробіти що ра́ди (за́ради) своіх забага́нок; 2) (czego) для, за́для (чо́го); ~ lepszego zrozumięcia для (за́для) кращо́го зрозумі́ння.
gwoździak *m.*, *tech.* свёрдлик, бура́вчик.
gwoździarka *ж.*, *spec.* цвяховий верста́т.
gwoździarnia *ж.*, *spec.* цвяхова́ фабрика.
gwoździarski *spec.* цвяховий.
gwoździarstwo *n.*, *spec.* виробни́цтво цвяхів.
gwoździarz, *lm.* -rze, *m.*, *spec.* цвяха́р, -ря́
gwoździć, **gwoźdże**, **gwoździsz**,

gwoździł *spec.* забивати, загво́жджувати, -джую, -джуеш.
gwoździec, -dźca, *lm.* -dźce, *m.*, *tech.* *див.* gwoździak.
gwoździk *m.* 1) цвя́шок, -шка, гвіздок, -дка́; 2) *бот.* гвозді́ка.
gwoździkowiec, *m.*, *bot.* *див.* goździkowiec.
gwoździkowy гвозді́ковий, гвозди́чний.
gwoździówka *ж.*, *tech.* гвозді́льня.
gwoździć, **gwoździa**, *lm.* **gwoździe**, *m.* 1) цвя́х, гвіздок, -дка́; 2) (*в боці*) чіп (*род.* чопа́); $\diamond$ *перен.* ~ sezonu окра́са сезо́ну; *перен.* zabić ко́му ~dzia w głowę завла́ти ко́му голово́ломку, загну́ти карлю́чку ко́му.
gzić, **gże**, **gzisz**, **gzil** 1) (*про гедзя*) куса́ти, жали́ти, -лить, тя́ти (тнеш); 2) *перен.* дражні́ти, -ню́, -ниш, дратува́ти, -ту́ю, -ту́єш, дрочи́ти, -чу́, -чиш; // ~ się 1) (*про худобу*) гедза́тися, дрочи́тися; 2) (*перен.* — *про забаву*) дурі́ти.
gzik *m.*, *ent.* (*gastrophilus*) гедзь, сліпень, -пня.
gzy, **gzów** *бip.* дурі́ння.
gzygzak *m.* зигза́г.
gzygzakowato зигза́гами.
gzygzakowaty зигзагоподі́бний.
gzymś, -su, *m.* 1) *archit.* карні́з; 2) шта́нга для заві́сок.
gzymśik *m.*, *zdr.* *див.* gzymś 1.
gzymśować, -suję, -sujesz, -sował *archit.* прикраша́ти карні́зами.
gzymśowy *archit.* карні́зний, карні́зовий.
gzymśówka *ж.*, *archit.* карні́зна (карні́зова) це́гла.
gżegżółka *ж.* *див.* kukułka.

Н

n *muz.* *ci* (*невідм.*).
ha I (hektar) *skr.* га (гекта́р).
ha! II *wkrz.* га!
habilitacja *ж.* коло́квиум і про́бна лекція на одёржаня звання

доце́нта *a.* профе́сора в де́яких університе́тах За́ходу.
habilitacyjny який (що) стосує́ться урочи́стого акту затве́рдження у званні доце́нта *a.* профе́-

- сора в деяких університетах Заходу.
- habilitować, -tuje, -tujesz, -tował** проводить урочісте затвердження у званні доцента *a.* професора в деяких університетах Заходу; // ~ się одержувати звання доцента *a.* професора в деяких університетах Заходу.
- habit, -tu, m.** (*у католиків*) чернеча ряса.
- hacel, lm. -le, m.** (*в підкові*) шип, -пá.
- haczyk m.** 1) гачок, -чка, крючок; *риб.* ~ z przynęta gачок (крючок) з принадою (з наживкою); 2) (*дверний*) защілка; 3) (*бот. — у витких рослин*) вусик.
- haczykować** гачкувати, крючкувати.
- haczykowy** гачкуватий, крючкуватий.
- hades, -su, m., mlt., przem.** гадес, -су, аїд.
- Hadrian** Адріан.
- hadzi, -dzięgo, lm. -dziowie, m., rel.** хаджі (*невідм.*).
- hafciarka** *ż.* вишивальниця (гладдю); гаптарка. *Пор.* haftować 1.
- hafciarnia** *ż.* вишивальня; гаптарська майстерня. *Пор.* haftować 1.
- hafciarski** вишивальний; гаптарський. *Пор.* haftować 1.
- hafciarstwo n.** заняття вишивальниці (гаптарки). *Пор.* haftować 1.
- hafciarz, lm. -rze, m.** 1) вишивальник (гладдю); гаптар, -ря; 2) фразер, -ра. *Пор.* haftować 1, 2.
- hafcik, -ku, m., zdr.** дрібна вишивка (гладдю); дрібний гапт, -ту. *Пор.* haftować 1.
- haft, -tu, m.** вишивка (гладдю); гапт, -ту; ~ kogońkowy мереживний гапт; ◊ ~ nakładapу настилання. *Пор.* haftować 1.
- haftka** *ż.* крючок, -чка, гаплик, -ка; zariąć со па ~ki застебнути крючки (гапликі) (в чому).
- haftować, -tuje, -tujesz, -tował** 1) вишивати (гладдю); (*золотом, сріблом, шовком — ще*) гаптувати, -тую, -туєш; ~ па kgosienku вишивати на п'яльцях; 2) *перен. жарг.* прикрашати; lubi ~, nie powie całej prawdy він любить прикрашати, не скаже всієї правди; 3) (*театр. — слова*) карбувати, -бую, -буєш.
- haftowanie n.** вишивання (гладдю); гаптування. *Пор.* haftować 1.
- haftowany** вишиваний (гладдю); гаптований. *Пор.* haftować 1.
- Haga** *ż.* Гаага.
- Hainan m.** Хайнань.
- Haiti nieodm., n.** Гаїті (*невідм.*).
- hajda! wkrz.** гайда!
- hajdamacki hist.** гайдамаський.
- hajdamactwo n., hist.** гайдамацтво.
- hajdamaczyć, -czę, -czysz, -czył hist.** гайдамакувати, -кую, -куєш, гайдамачити.
- hajdamacyczna** *ż., hist.* гайдамаччина.
- hajdamak, lm. -cy, m., hist.** гайдамáка.
- hajdamaka, -ki, lm. -ki, m., hist.** *дуб.* hajdamak.
- hajdamakowanie n., hist.** гайдамакування.
- hajdawerki, -ków, blp., żart.** штанята, -нят.
- hajdawery, -rów, blp., żart.** шаровари, -вар.
- hajducki hist.** гайдучський.
- hajduczek, -czka, lm. -czki, m., hist.** гайдучок, -чка.
- hajduczy hist. дуб.** hajducki.
- hajduk, lm. -cy, m., hist.** гайдук, -ка.
- Hajfa** *ż.* Хайфа.
- hajta: rójsć ~ (hajtu, hajty) dziec.** піті гулі (гуліньки).
- hajzel wkrz.** гей жел
- hak m.** гак, крюк, -ка; ◊ ~ gubacki остень, бсті, -тїв; зал. ~ szypowу костиль, -ля.
- haka** *ż.* сапá.
- hakata (Hanseemann, Kennemann i Tiedemann)** *ż., skr., hist.* (анти-

польський союз німецьких націоналістів у познанській провінції, заснований у 1894 р.) гакáта.
hakatysta, -*ty*, *lm.* -*ści*, *m.*, *hist.* гакатїст; *перен.* полонофоб, полякожер, -ра.
hakownica *ż.*, *wojs. hist.* гаківни́ця, пишáль, -лі.
hala I *ż.* полонїна (в Татрах).
hala II *ż.* 1) великий зал, -лу; ~ *sportowa* спортивний зал; 2) (фабрична) цех, -ху; ~ *maszyn* механічний цех; $\diamond$ ~ *muzyczna* мюзик-хóл, -лу; ~ *le targowe* критий рїнок, -нку, рядї, -дів.
halabarda *ż.*, *hist.* алебарда.
halabardnik, *lm.* -*cy*, *m.*, *hist.* див. **halabardzista**.
halabardzista.
halabardzista, -*ty*, *lm.* -*ści*, *m.*, *hist.* алебардїст.
halcion *m.*, *orn.* (*alcedo attis*) рибáлочка, водоморóз, зїморородок, -дка.
halerz, *lm.* -*rze*, *m.*, *hist.* 1) (австрійська дрібна монета) гелер, -ра; 2) *перен.* грїш (род. грошá), шаг, -гá, шеляг; *nie wart ~ gza* не вартий ні грошá (ні шагá, ні шеляга).
halicki гáлицький.
Halicz *m.* Гáлич.
Halina Гáліна.
halka *ż.* нїжня спідниця.
hall, -*lu*, *lm.* -*le*, *m.* хол, -лу, вестибюль.
halny (у Татрах) полонїнський, полонїнний; $\diamond$ *wiatr* ~ урагáн.
halol *wkrz.* аллóл галлóл
halogen, -*ny*, *m.*, *chem.* галóїд, -ду, галогén.
haloid, -*ny*, *m.*, *chem.* див. **halogen**.
halometr, -*ru*, *m.*, *chem.* галомéтр, -ра, галоскóп.
halotechnika *ż.* тэхніка добування сóлі.
halsztuk *m.* 1) *зневажл.* гáлстук, кравáтка; 2) див. **obroża**.
halucjonować, -*uje*, -*ujesz*, -*ować* гáлюцинувáти, -нїю, -нїеш.
halucynacja *ż.* гáлюцинáція.

halucynacyjny гáлюцинáційний.
hałaburda I, -*dy*, *lm.* -*dy*, *m.* бешкетник, скандалїст.
hałaburda II *ż.*, *pot.* бешкет, -ту, скандал, -лу.
hałas, -*su*, *m.* шум, -му; (*від багатоголосів — ще*) гáлас, -су, гóмін, -мону; ~*su* пагóбіć (*w szczyt a. podnieść ~*) зчинїти шум; (гáлас, гóмін); *прик.* *wiele ~su* о *nie* багáто гáласу дарémно.
hałasić, -*szę*, -*szysz*, -*sił* див. **hałasować**.
hałasować, -*uje*, -*sujesz*, -*sować* шумїти, -млїю, -мїш; гáласувáти, -сїю, -сїеш. *Пор.* **hałas**.
hałastrą *ż.*, *posp.* голóта; $\diamond$ ~ *skrzydłata* крилáта згрáя.
hałaśliwie шумлїво; гáласлїво, гомінлїво, гóмінко. *Пор.* **hałas**.
hałaśliwy шумлївий; гáласлївий, гомінлївий, гомінкїй. *Пор.* **hałas**.
hałda *ż.*, *górn.* відвáл пустóї порóди, террикóник, террикóн, -ну.
hałwa *ż.* халвá.
hamak *m.* гамáк, -кá.
Hamburg *m.* Гáмбург.
hamburski гáмбургський.
hamletyzm, -*ny*, *m.* гамлетїзм, -му.
hamletyzować, -*uje*, -*ujesz*, -*ować* впадáти в гамлетїзм.
hamować, -*uje*, -*ujesz*, -*ować* 1) гáльмувáти, -мїю, -мїеш; ~ *rosiąg* гáльмувáти пóїзд; 2) (*припиняти*) стрїмувати, -мїю, -мїеш, здержувати, -жїю, -жїеш; (*перен.* — *ще*) гамувáти; ~ *bieg konia* стрїмувати (здержувати) бїг коня; ~ *izy* стрїмувати (здержувати, гамувáти) слóбзи; 3) (*критику*) затїска́ти, затїскувати, -кїю, -кїеш; $\diamond$ *присл.* ~*tuż* *koła z gógu*, а *ochronisz skógu* оглядáйся на зáдні колéса; // ~ *się* стрїмуватися, здержуватися; гамувáтися.
hamujący угамóвуюче, гамўюче.
hamujący угамóвующий, гамўющий.
hamulcowy I *tech.* гáльмовий; бєбен ~ гáльмовий барабáн.

hamulcowy II, -wego, *lm.* -wi, *m.*, *kol.* гальмовий кондуктор, -ра,
hamulec, -lca, *lm.* -lce, *m.*, *tech.*, *przen.* 1) гальмó; ~ *bezpieczeństwa* аварійне гальмó; ~ *tarciowy* фрикційне гальмó; ~ *wali kardanowego* центрáльне гальмó; 2) *peren.* шóри (*rod.* шор); $\diamond$ *peren.* пá-
 ло́жу́ć ~ *lce* пa kogo при-
 бóркати (когó).

handel, -dlu, *m.* 1) торгівля; ~ *drobny (detaliczny)* роз-
 дрібна́ торгівля, торгівля вроб-
 дриб; ~ *hurtowny* опто́ва
 (гуртова́) торгівля; *roz.* ~
idzie торгівля розвивається;
 ~ *rolatny* торгівля з-під по-
 лі (з рук); ~ *spółdziel-
 czy* кооперативна торгівля; ~
wewnętrzny внутрішня тор-
 гівля; ~ *wolny* вільна тор-
 гівля; *wysofać z ~dlu* вилу-
 чити з торгівлі; 2) *peren.* крам-
 ніця; *założyć ~* відкрити
 крамніцю; 3) *zast. div.* *hande-
 lek* 2; $\diamond$ *artykuły ~dlu* то-
 ва́ри, -рів; *książka wyszła
 z ~dlu* кни́жка розпрóдана (ві-
 продана).

handelek, -lku, *m.*, *zdr.* 1) крам-
 нічка; 2) невеличка заку́сочна,
 -но́ї.

handeles, *lm.* -sy, *m.* лахмітник.

handlarka ż. 1) торго́вка; 2) дру-
 жі́на торго́вця.

handlarski торго́вий, торгове́ль-
 ний; *inicjatywa ~ka* тор-
 го́ва (торгове́льна) ініціатива;
 $\diamond$ *lokal ~* приміщення крам-
 ніці.

handlarz, *lm.* -rze, *m.* торго́вець,
 -вця.

handlować, -luje, -lujesz, -lował
 торго́вати, -гую, -гую́ш; (*несхв.—
 ще*) гендлюва́ти, -люю, -лю-
 еш.

handlowiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.*
 1) комерса́нт; 2) знаве́ць тор-
 гове́льної спра́ви; 3) *roz.* про-
 даве́ць, -вця́.

handlowość ż. організа́ція і те́х-
 ніка торго́влі.

handlowy торгове́льний, торго́вий;
izba ~wa торгове́льна (торго́-
 ва) пала́та; *koszty ~we* тор-
 гове́льні (торго́ві) ви́трати, -рат;
stosunki ~we торгове́льні
 (торго́ві) взаємини, -мин; *trak-
 tat ~* торгове́льний (торго́вий)
 до́говір (*rod.* до́говору́).

handlówka ż., *pol.* торгове́льна
 шко́ла.

handryczyć się, -cze, -czysz, -czył
żart. спереча́тися.

hangar, -ru, *m.*, *lot.* анга́р, -ра; ~
warsztatowy анга́р-май-
 сте́рня.

haniebnie 1) гане́бно; 2) оги́дно;
 ~ *wyglądać* оги́дно ви́гля-
 да́ти; $\diamond$ *postąpić ~* зроби́ти
 гане́бний вчи́нок. *Por.* *ha-
 niebny.*

haniebnosc ż. 1) гане́бність, -ності;
 2) оги́дність. *Por.* *haniebny.*

haniebny 1) гане́бний; ~ *czup*
 гане́бний вчи́нок, -нку; 2) *peren.*
 оги́дний.

Hanka Га́нка.

Hanower, -ru, *m.* 1) (місто) Ган-
 но́вер, -ра; 2) (*провінція*) Ган-
 но́вер, -ру.

hantla ż., *sport.* ганте́лі, -лів (*ли-
 ше в мн.*).

Hanza ż., *hist.* Га́нза.

hanzeatyczny *hist.* ганзе́йський.

hańba ż. ганьба́; *przyposić
 kómu ~bę* вкрива́ти когó гань-
 бо́ю; ~*ba się okryć* вкритися
 ганьбо́ю.

hańbiący гане́бний (для ко́го).

hańbić, -bię, -bisz, -bił 1) ганьби́-
 ти, -блю, -біш; 2) (*peren.— про-
 стате́ве гвалтування*) гвалтува́-
 ти, -тую, -тую́ш; // ~ *się* гань-
 би́ти себе́.

haracz, -czu, *lm.* -cze, *m.*, *hist.*
 дані́на, дань, -ні, гарáч, -чу;
pałożyć ~ накла́сти дані́ну
 (гарáч).

harakiri *nieodm., n.* харакі́рі (*не-
 відм.*).

harap *m.* гарáпник, ара́пник.

harapniczek, -czka, *m.*, *zdr.* хліс-
 тик.

harapnik *m.* *div.* harap.

harbuz *m.* гарбу́з, -за́; *перен.* do-
stać ~za діста́ти (покуштува́-
ти, з'їсти) гарбуза́.

harbuzowy гарбузо́вий.

harc, -cu, *lm.* -се, *m.* 1) *іст.* герць;
па ~ wузува́ć виклика́ти
на герць; 2) (*лише в мн.*) *пе-
рен.* пу́стощі, -щів, витворя́н-
ня; $\diamond$ wургawiáć ~се ви-
творя́ти.

Harc, -cu, *m.* Гарц, -цу.

harcerka *ż.* 1) (ю́на) піоне́рка;
2) бой-ска́ут, ска́ут. *Пор.* har-
cerz.

harcerski 1) піоне́рський; 2) бой-
ска́утський. *Пор.* harcerz.

harcerstwo *n.* 1) піоне́рство; 2) бой-
скауті́зм, -му. *Пор.* harcerz.

harcerz, *lm.* -rze, *m.* 1) (ю́ний) піо-
не́р, -ра; 2) (*в буржуазній Поль-
щі*) бой-ска́ут, ска́ут.

harcować, -cuje, -cujesz, -cował
1) (*на коні*) гарцюва́ти, -цюю,
-цюєш; 2) *перен.* витворя́ти, пу-
стува́ти, -ту́ю, -ту́єш; 3) (*про
вітер, бурю*) бушувáти, -шу́є;
4) *іст.* вихо́дити на герць.

harcownik, *lm.* -су, *m.* впра́вний
їзде́ць (наї́зник).

hardo гордо́віто, пихáто.

hardość *ż.* гордо́вітість, -тості, пи-
ха́тість.

hardy гордо́вітий, пихáтий.

hardzieć, -dzieje, -dziejesz, -dział,
-działa ставáти гордо́вітим (пи-
ха́тим).

harem, -mu, *m.* гарéм, -му.

haremowy гарéмний.

harfa *ż.* а́рфа.

harfiarka *ż.* арфі́стка.

harfiarski арфі́стський.

harfiarz, *lm.* -rze, *m.* арфі́ст.

harfista, -ty, *lm.* -ści, *m.* *див.* har-
fiarz.

harfistka *ż.* *див.* harfiarka.

harkotać *див.* charczec 2.

harmider, -gu, *m.* гармі́дер, -ру,
метушні́я.

harmonia *ż.* гармо́нія; (*муз.
розм.—це*) гармо́нька, гармо́ш-
ка.

harmonicznie гармо́нійно, гармо-
ні́чно.

harmoniczność *ż.* гармо́нійність,
-ності, гармо́нічність.

harmoniczny гармо́нійний, гармо-
ні́чний.

harmonijka *ż.*, *muz. див.* harmo-
nika.

harmonijnie *див.* harmonicznie.

harmonijność *ż.* *див.* harmonicz-
ność.

harmonijny *див.* harmoniczny.

harmonika *ż.*, *muz.* 1) гармо́нія;
гармо́нька, гармо́шка (*розм.*);
2) губна́ гармо́нька (гармо́шка).

harmonizować, -niuje, -niujesz, -nio-
wał *див.* harmonizować.

harmonium *nieodm., n.*, *muz. див.*
fisharmonia.

harmonizować, -zuje, -zujesz, -zo-
wał 1) (z kim, z czym) гармо-
ніюва́ти, -ніюю, -ніюєш; 2) (co)
муз. гармонізува́ти, -зу́ю, -зу́єш;
//~ się гармоніюва́ти.

harmonogram, -mu, *m.* гра́фік;
~ godzinowy погоди́нний
гра́фік.

harować, -ruje, -rujesz, -rował *pot.*
тя́жко працюва́ти, -цюю, -цюєш;
іша́чити, гну́ти спі́ну (*розм.*).

harowanie *n.*, *pot.* безперервна
тя́жка пра́ця.

harówka *ż.*, *pot. див.* harowanie.

haragon, *lm.* -ny, *m.* скупердя́га,
скупердя́й, скупердя́, скупінді́,
скна́ра.

harpia *ż.*, *mit.*, *zool.* га́рпія.

harpun *m.*, *mor.*, *myśl.* гарпун, -на́

harpunnik, *lm.* -су, *m.*, *mor.*, *myśl.*
гарпуннік.

harpunować, -niuje, -niujesz, -nował
mor., *myśl.* лови́ти гарпуно́м.

hart, -tu, *m.* 1) гарт, -ту; 2) *пе-
рен.* стійкі́сть, -кості, твёрді́сть,
-дості, сі́ла; ~ duszy сі́ла
(стійкі́сть, твёрді́сть) характе́ру.

hartować, -tuje, -tujesz, -tował гар-
тува́ти, -ту́ю, -ту́єш; //~ się
гартува́тися.

hartowany *див.* hartowny.

hartowanie *n.* гартува́ння.

hartownica *ż.*, *hut.* гарті́вний (тер-
мі́чний) цех, -ху.

hartownik, *lm.* -су, *m.*, *hut.* гарті́в-
ні́к, -ка́.

hartowność *ж. див.* hart.

hartowny загартований.

hasać 1) гасати; 2) (на коні) скакати (скачу, скáčеш).

haski гаґський.

hasło *n.* 1) гасло; (політ. — ще) лозунг; ~ do powstania гасло до повстання; 2) (в словнику) реєстрове слово; 3) військ. пароль.

haszpień *blm., m.* ошурки, -рок.

haszysz, -szu, m. гашиш, -шү.

haubica *ж., wojs.* гаубиця.

hausse'a *ж., gield.* див. hossa.

haust, -tu, m. ковток, -тка; $\diamond$ wypić jednym ~tem випити за одним (одним) дүхом, хильцем ковтнути.

Hawai nieodm., n. Гаваійські острови, -вів.

hawajski гаваійський; Wyspy Hawajskie Гаваійські острови, -вів.

Hawana *ж.* Гавана.

hawana *ж.* гаванська сигара.

Hawańczyk, lm. -cy, m. гаванець, -ця.

hawański гаванський.

Hawr, -gu, m. Гавр, -ру.

hazard, -du, m. 1) карт. азарт, -ту; 2) заст. риск, -ку.

hazardować, -duje, -dujesz, -dował ризкувати, -кую, -куюш; // ~ się входити в азарт, азартничати, ставити все на карту.

hazardownie 1) азартно; ~ grać азартно грати; 2) ризковано. *Пор.* hazardny.

hazardowność *ж.* 1) азартність, -ності; 2) риск, -ку. *Пор.* hazard.

hazardowny 1) азартний; гра ~на азартна гра; 2) ризкований; $\diamond$ ~ polityk політичний авантюрист. *Пор.* hazard.

hazardowy див. hazardowny.

hazardzista, -ty, lm. -ści, m. 1) той, що азартничає; 2) той, що ризкує. *Пор.* hazard.

he! *wkrz.* 1) (для висловлення здивування) га, а; dobrze wam tak, ~? добре вам так, а (га)?; ~, to ona tak! а, то вона така! 2) (для висловлення зневаги) ował wielka

osoba, ~! овва, яка знатна особа!

heban, -nu, m., bot. (diospyrus ebenum) ебенове дерево, чорне дерево; $\diamond$ перен. romalować па ~ помалювати на чорний колір.

hebanować, -nuje, -nujesz, -nował імітувати під ебенове дерево.

hebanowate, -tych, bot. (ebenaceae) ебенові, -вих.

hebanowy 1) ебеновий; 2) (перен. — про колір) чорний; włosy ~we волосья чорне, як смола.

hebel, -bla, lm. -ble, m. рубанок, -нка; гёмбель, -бля (рідше).

hebes, lm. -sy, m., pot. тупиця, тупак, -ка, тупоголовий, -вого.

heblarka *ж., tech.* стругальний верстат.

heblarnia *ж.* 1) столярня; 2) див. heblarka.

heblarz, lm. -rze, m. стругальник.

heblować, -luje, -lujesz, -lował стругати (стружу, стружеш і стругаю, стругаеш).

heblowanie *n.* стругання.

heblowiny, -win, blp. стружки, -жок.

hebraista, -ty, lm. -ści, m., filol. гебраїст.

hebrajski староеврейський.

hebrajszczyzna *ж., filol.* староеврейська мова, література тощо.

Hebrydy, -dów, blp. Гебрідські острови, -вів, Гебріди, -брід.

heca *ж.* 1) перен. комедія; со за ~! яка комедія! 2) (лише в мн.) пустування, витворяння, пүстощі, -щів; балоші, -щів (рідко); $\diamond$ розм. па ~се на (в) жарт.

hecować, -cuje, -cujesz, -cował пүстувати, -тую, -туюш, витворяти.

hedonista, -ty, lm. -ści, m., fil. прихильник гедонізму.

hedonistycznie *fil.* по-гедоністичному, по-гедонічному.

hedonistyczny *fil.* гедоністичний, гедонічний.

hedonizm, -mu, m., fil. гедонізм, -му.

hegeliński *fil. див. heglistowski.*
hegemon, *lm. -nowie, m. гегемон.*
hegemonia *ż. гегемонія.*
heglista, *-ty, lm. -ści, m., fil. гегельянець, -нця.*
heglistowski *fil. гегельянський.*
heglizm, *-mu, m., fil. гегельянство.*
Heidelberg, *-gu, m. Гейдельберг.*
hej! *wkrz. гей! а гей!*
hejnał, *-łu, m. сурмлений (з вѣжі) сигнал, -лу.*
hejże! *wkrz. гей же!*
hekatomba *ż., rel., przen. гека-тomba.*
heksamet, *-ru, m., poetyc. гекзаметр, -ра.*
heksametry *poetyc. гекзаметричний.*
heksametryczny *poetyc. див. heksametry.*
hektar *m. гектар, -ра.*
hektograf, *-fu, m. гектограф.*
hektograficzny *гектографічний.*
hektografować, *-fuje, -fujesz, -fo-wał гектографувати, -фую, -фуюш.*
hektogram, *-mu, m. гектограм.*
hektolitr *m. гектолітр, -ра.*
hektometr, *-ru, m. гектометр, -ра.*
hektowat *m., el. гектоват.*
hel, *-lu, m., chem. гелій, -лію.*
Helena *Гелена; Олена (укр.).*
helikon, *-nu, m., muz. гелікон.*
helikopter, *-ru, m., lot. гелікоптер, -ра, вертолїт, -льота.*
heliocentryczny *astr. геліоцентричний.*
heliocentryzm, *-mu, m., astr. геліоцентризм, -му.*
heliograf, *-fu, m. геліограф.*
heliogram *ż., poligr. геліограф-вюра.*
helioskop, *-ru, m., astr. геліоскоп.*
heliostat, *-tu, m., fiz. геліостат.*
heliotrop, *-ru, m., bot., min., geod. геліотроп.*
heliotropizm, *-mu, m., biol. геліотропізм, -му.*
Hellada *ż., hist. Еллада.*
Hellen, *lm. -nowie, m., hist. еллін.*
hellenista, *-ty, lm. -ści, m., filol. i in. еллініст.*

hellenistyczny *hist. i in. елліністичний.*
hellenizm, *-mu, m., hist. i in. еллінізм, -му.*
helleński *hist. i in. еллінський.*
Hellespont, *-tu, m., hist. Геллеспонт, -ту.*
helmintologia *ż., med. гельмінтологія.*
helota, *-ty, lm. -ci, m., hist., przen. ілот.*
Helsingfors, *-su, m., hist. Гельсінгфорс.*
Helsinki, *-nek, n. Хельсінкі (невідм.).*
Helwecja *ż., hist. Гельвѣція.*
Helweta, *-ty, lm. -ci, m., hist. гелівѣт.*
helm, *-mu, m. шолóm; ~ пугков у водолáзний шолóm; ◊ перек. розм. być pod ~mem бути напідпїтку, бути під чаркою.*
hematyna *ż., chem. гематїн, -ну.*
hematyt, *-tu, m., min. гематїт, -ту.*
hemisfera *ż. гемісфера, півкуля.*
hemisferyczny *гемісферічний.*
hemoglobina *ż., chem. гемоглобін, -ну.*
hemoroidalny *med. гемороїдальний.*
hemoroidy, *-dów, blp., med. геморой, -рою.*
hen *ген; ~ daleko ген-ген далеко.*
henna *ż., kosm. хна (род. хни).*
henr *m., el. гѣнрі (невідм.).*
Henryk *Гѣнріх.*
Henryka *Генріѣта.*
heraldyczny *геральдїчний.*
heraldyk, *lm. -su, m. геральдик.*
heraldyka *ż. геральдика.*
herb, *-bu, m. герб, -бá.*
herbaciany *чайний; гó ż а ~на чайна троянда.*
herbaciarnia *ż. чайна, -ної.*
herbarz, *lm. -rze, m. 1) спец. гербóвник; 2) bot. гербарій, -рїю.*
herbata *ż. чай (род. чаю).*
herbatka *ż. 1) чайók (род. чайку); 2) вечїрка з чаєм; ~ tań-сї ja са вечїрка з чаєм і тан-цями.*

herbatnica *ж.* чайниця.
 herbatniczka *ж., zdr. див.* herbatnica.
 herbatnik *м.* 1) (частіше в мн.) печення до чаю; 2) *див.* czajnik.
 herboryzacja *ж., bot.* гербаризація.
 herboryzować, -zuję, -zujesz, -zował *bot.* гербаризувати, -зую, -зуюш.
 herbownictwo *п. див.* heraldyka.
 herbownik, *лм.* -су, *м., hist.* шляхтич з родовим гербом.
 herbowny *див.* herbowy.
 herbowy *гербовий; рієсзєć ~wa* гербова печать, -ті; $\diamond$ *znaki ~we* герби, -бів.
 Герцеговіна *ж.* Герцеговіна.
 Герцеговінка *ж.* герцеговінка.
 Герцеговінець, *лм.* -су, *м.* герцеговінець, -нця.
 heretycki *еретичний.*
 heretyczka *ж.* еретичка.
 heretyk, *лм.* -су, *м.* еретик, -ка.
 herezja *ж.* єресь, -сі.
 herkules, *лм.* -су, *м.* геркулес.
 herkulesowy *геркулесівський.*
 hermafrodyta, -ту, *лм.* -сі, *м.* гермафродит.
 hermafrodyzm, -му, *м.* гермафродитизм, -му.
 hermeneutyka *ж., filol.* герменевтика.
 hermetycznie *герметично.*
 hermetyczny *герметичний.*
 herod, *лм.* -ду, *м., obelż.* ірод.
 herod-baba *ж., obelż.* 1) кремезна жінка; 2) сварлива жінка.
 heroicznie *героїчно.*
 heroiczny *героїчний.*
 heroïda *ж., poetyc.* героїчна поема.
 heroik, *лм.* -су, *м.* героїчний поет, автор героїчних поем.
 heroikomiczny *poetyc.* героїко-комічний, героїкомічний.
 heroïna *ж.* героїна.
 heroizm, -му, *м.* героїзм, -му, героїство.
 herold, *лм.* -dowie, *м.* 1) *ист.* герольд; 2) (перек. — *нової ідеї*) провісник, речник, -ка, глашатай.

heros, *лм.* -sy, *м., żart.* герой по-єми.
 herszt, *лм.* -towie, *м.* ватажок, -жкá, ватаг, отаман (*банди*).
 herta *ж., hut.* під доменної печі.
 Hesja *ж.* Гессен, -ну.
 het *przst.* ген далєко, ген-гєн, геть-гєть.
 hetera *ж.* гетєра.
 heterodyna *ж., rad.* гетеродїн.
 heterogeneza *ж., nauk.* гетерогенєз, -зу.
 heterogeniczny *nauk.* гетерогєнний.
 heteronomia *ж., fil.* гетерономія.
 heteronomiczny *fil.* гетерономний.
 hetka: ~ *rećelka* нікчєма, нікчємна людина; *mieć kogo z a ~kę* мати когó за ніщó.
 hetman, *лм.* -ni, *м., hist.* 1) *ист.* гетьман; 2) *шахм.* ферзь, королева.
 hetmanić, -nię, -nisz, -nił, *hist., książ.* гетьманувати, -нью, -ньюш.
 hetmanowa *ж., hist.* гетьманша.
 hetmański *hist.* гетьманський.
 hetmaństwo *п., hist.* гетьманство; (*про гетьманське правління — звичайно*) гетьманування.
 hetmańszczyzna *ж., hist.* гетьманщина.
 hetycki *hist.* хєттський.
 heurystyczny *nauk.* єврїстичний.
 heurystyka *ж., nauk.* єврїстика.
 he? *! wkrz.* га?!
 hiacynt, -tu *a.* -ta, *м., bot., min.* гіацинт.
 hiacyntowy *bot., min.* гіацинтовий.
 hiatus, hiatu, *м., lingw.* гіатус, зі-яння.
 hidalgo, *лм.* -gowie, *м.* гідальго, ідальго (*несідм.*).
 hidrant *м., tech. див.* hydrant.
 hiena *ж., zool.* гієна.
 hierarchia *ж.* ієрархія.
 hierarchiczny *ієрархичний.*
 hieratyczny *filol.* ієратичний.
 hieroglif, -fu, *м., filol., przen.* ієро-гліф.
 hieroglificzny *filol.* ієрогліфічний.
 Hieronim *Ієронім.*
 higiena *ж.* гієєна.
 higienicznie *гієєнічно.*
 higieniczny *гієєнічний.*

- higienista**, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *med.* гігієніст.
higienistka *ż.*, *med.* гігієністка.
higrometr, -ru, *m.*, *meteor.* гігрометр, -ра.
higroskop, -pu, *m.*, *fiz.* гігроскоп.
higroskopijny *fiz.* гігроскопічний; *med.* w a t a ~na гігроскопічна вата.
Hilary, -rego Іларіон, Ларіон.
Himalaje, -lai *a.* -lajów, *blp.* Гімалаї, -лаїв.
Hindostan, -nu, *m.* Індостан, -ну.
Hindukusz, -szu, *m.* Гіндукуш, -шу.
Hindus, *lm.* -si, *m.* індус.
hinduski індуський.
hiobowy: ~wa wie ś ć лиховісна новина.
hiperbola *ż.* гіпербола.
hiperbolicznie гіперболічно.
hiperboliczny гіперболічний.
hiperestezja *ż.*, *med.* гіперестезія, підвищена чутливість, -вості.
hiperkrytycyzm, -mu, *m.* перебільшений критицизм, -му.
hiperprodukcja *ż.*, *ek.* надвиробніцтво, перепродукція.
hipertrofia *ż.*, *biol.*, *med.*, *przen.* гіпертрофія.
hipertroficzny *biol.*, *med.*, *przen.* гіпертрофічний.
hipiczny: wy ś c i g i ~ne скачки, -чок, верхогони, -нів.
hipnotycznie гіпно́тично.
hipnotyczny гіпно́тичний.
hipnotyzacja *ż.* гіпнотизація.
hipnotyzer, *lm.* -rzy, *m.* гіпнотизер, -ра.
hipnotyzm, -mu, *m.* гіпнотизм, -му.
hipnotyzować, -zuję, -zujesz, -zował гіпнотизувати, -зую, -зуюш; //~ się гіпнотизуватися.
hipnotyzowanie *n.* гіпнотизування.
hipnoza *ż.* гіпно́з, -зу.
hipochondria *ż.* іпохондрія.
hipochondryczka *ż.* (про жінку) іпохондрик.
hipochondryczny іпохондрічний.
hipochondryk, *lm.* -cy, *m.* іпохондрик.
hipodrom, -mu, *m.* іподром, -му.
- hipokryta**, -ty, *lm.* -ci, *m.* лицемір, -ра.
hipokrytka *ż.* лицемірка.
hipokryzja *ż.* лицемірство.
hipokryzujnie лицемірно.
hipokryzujny лицемірний.
Hipolit Іполіт.
hipopotam *m.*, *zool.* гіпопотам.
hipostaza *ż.*, *fil.* гіпостазування.
hipostazować, -zuję, -zujesz, -zował *fil.* гіпостазувати, -зую, -зуюш.
hipoteczny *ek.* іпотечний.
hipoteka *ż.*, *ek.* іпотéка.
hipotekować, -kuje, -kujesz, -kował *ek.* 1) вписувати в іпотéчні книжки; 2) забезпечувати майно іпотéкою.
hipotetycznie гіпотетично, гадано, здогадно.
hipotetyczność *ż.* гіпотетичність, -ності.
hipotetyczny гіпотетичний, гаданий, здогадний.
hipoteza *ż.* гіпóтеза.
hipsometr, -ru, *m.*, *geod.* гіпсометр, -ра.
hipsometria *ż.*, *geod.* гіпсометрія.
hipsometryczny *geod.* гіпсометричний.
histereza *ż.*, *el.* гістерéзис, -су.
histeria *ż.* істерія.
histeryczka *ż.* істеричка.
histerycznie істерично.
histeryczny істеричний.
histeryk, *lm.* -cy, *m.* істерік.
histolog, *lm.* -logowie *a.* -lodzy, *m.*, *biol.* гістолог.
histologia *ż.* *biol.* гістологія.
histologiczny *biol.* гістологічний.
historia *ż.* історія; (*перек.* — *це*) пригода; ~ powszechna всевітня історія; ~ walki klasowej історія класової боротьби; *перек.* z a b a w n a ~ забавна історія (пригода); z d a r z y ł a m u s i e ~ з ним трапилася історія (пригода); $\emptyset$ w y r g a w i a ć ~nie чинити скандалі.
historiograf, *lm.* -fowie, *m.* історіограф.
historiografia *ż.* історіографія.

historyczka *ж.* (про жінку) історик; історичка (розм.).

historycznie історично.

historyczność *ж.* історичність, -ності.

historyczny історичний; **powieść** ~на історичний роман; **zdarzenie** ~не історична подія.

historyjka *ж.* історійка; забавна історія.

historyk, *lm.* -су, *m.* історик.

historyzm, -му, *m.* історизм, -му.

Hiszpan, *lm.* -nie, *m.* іспанець, -нця.

Hiszpania *ж.* Іспанія.

Hiszpanka *ж.* іспанка.

hiszpanka *ж.* 1) мед. іспанка; 2) (про борідку) еспаньйола.

hiszpański іспанський.

hitlerowiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.* гітлерівець, -вця.

hitlerowski гітлерівський.

hitleryzm, -mu, *m.* гітлеризм, -му.

hizop, -pu, *blm.*, *m.*, *bot.* (hysopus) гісоп, -пу.

ho! *wkrz.* гол ~! ~! гол-гол

hoc! *wkrz.* гол!

hocki-klocki, **hocków-klocków**, *blp.*, *pol.* дурніці, -ниць, нісенітниця.

hodometr, -ru, *m.*, *spec.* одометр, -ра.

hodować, -duję, -dujesz, -dował розводити, -джу, -диш, плекати; (рослини — це) вирощувати, -шую, -щуєш.

hodowca, -су, *lm.* -су, *m.* спеціаліст по розводженню тварин а. рослин; $\diamond$ ~ **bydła** тваринниця, скотарка; ~ **bydła** тваринник, скотар, -ря; ~ **drobiu** птахівник, -ка; ~ **jedwabników** шовковник; ~ **roślin** рослинник.

hodowczyni *ж.* спеціалістка по розводженню тварин а. рослин; $\diamond$ ~ **bydła** тваринниця, скотарка; ~ **drobiu** птахівниця; ~ **jedwabników** шовковниця; ~ **roślin** рослинниця.

hodowla *ж.* розводження; вирощування; $\diamond$ ~ **bydła** тваринництво, скотарство; ~ **koni** ко-

нарство; ~ **roślin** рослинництво; ~ **ryb** рибництво; ~ **trzody chlewnej** свинарство; ~ **zwierząt** тваринництво. *Пор.* **hodować**.

hodowlany тваринницький; **produkcja** ~на тваринницька продукція.

hofrat, *lm.* -ci, *m.* (в колишній Австрії і Німеччині) гофрат, на двірний радник.

hojnie щедро; гоїно. *Пор.* **hojny**.

hojność *ж.* щедрість, -рості; гоїність. *Пор.* **hojny**.

hojny щедрий; гоїний (розм.).

hokeista, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *sport.* хокеїст.

hokej *blm.*, *m.*, *sport.* хокей; ~ **lodowy** хокей на льоду.

hokus-pokus *nieodm.*, *m.*, *zart.*

1) фокус; 2) таємнича фраза фокусників.

hola! *wkrz.* 1) (про поклик питаючого) гей! ~, jest tam ktoś? 2) (при умовлянні) годі, буде, досить; ~, nie róbcie takiego hałasu! годі, не здіймайте такого галасу!

Holandia *ж.* Голландія.

Holender, -dra, *lm.* -drzy, *m.* голландець, -дця.

holender, -dra I, *blm.*, *m.*, *sport.* зигзагоподібна фігура в ковзанні.

holender II, -dra, *m.*, *tech.* голандер, -ра, голендер, рол.

Holenderczyk, *lm.* -cy, *m.* *div.* **Holender**.

Holenderka *ж.* голландка.

holenderka *ж.* (корова голландської породи) голендерка.

holenderski голландський.

holendrować, -guję, -gujesz, -rował *sport.* креслити на льоду коньками зигзагоподібні фігури.

holm, -mu, *m.*, *chem.* гольмій, -мію.

holometr, -ru, *m.*, *astr.* голόμεстр, -ра.

holować, -luję, -lujesz, -lował *буксірувати*, -сірую, -сіруєш.

holowanie *n.* буксірування.

holownictwo *n.* буксіровка.

holowniczy буксірний; **lipwa** ~sza буксір, -ра, буксірна лінва.

holownik I, lm. -ki, m. буксір, -ра (судно).

holownik II, lm. -су, m. робітник, зайнятий при буксіруванні.

Holsztyn, -nu, m. Гольштєйн, -ну.

Hollywood, -du, m. Голлівуд.

hold, -du, m. 1) пошана, шана; **złożyć komu książkę w ~dzie** піднести кому книжку на знак пошани (поваги); 2) *іст.* васальна присяга на вірність; $\diamond$ **składać ~du** поклонятися.

holdować, -duję, -dujesz, -dował (кому, czemu) 1) схилятися (перед ким); *іст.* бути чим васалом; 2) (czemu) *перен.* бути прибічником чогó; $\diamond$ **~duj pamiętnościom, niedaleko zajdziesz** дай сэрцю волю, заведé в неволю.

holdownictwo n., hist. васальна підлеглисть, -лості.

holdowniczy hist. васальний, лєнний.

holdownik, lm. -су, m. 1) шанóвник, шанувальник; 2) *іст.* васал, лєнник.

holobla $\dot{z}$ голóбля.

holota $\dot{z}$ голóта, босячнїя; (*лайл.* — *це*) нáволоч, -чі.

holubić, -bię, -bisz, -bił голубити, -блю, -биш.

holubiec, -bca, lm. -bce, m. 1) (*фігура в танцях*) голубець, -бця; 2) (*частіше в мн.*) *кул. див.* **gołąbek** 5.

holysz, lm. -sze, m., pol. голяк, -ка, змідень, -дня.

homar m. (*морський рак*) омáр, -ра.

Homel m. Гóмель.

homeopata, -ty, lm. -ci, m., med. гомеопáт.

homeopatia $\dot{z}$, *med.* гомеопáтія.

homeopatycznie med. гомеопатічно.

homeopatyczny med. гомеопатічний; $\sim$ **na d a w k a** гомеопатічна доза.

homerycki див. **homeryczny,**

homeryczny гомерічний; $\sim$ **śmiech** гомерічний сміх, -ху. **homerydzi, -dów, blp.** гомеріди, -дів.

homogenia $\dot{z}$ однорідність, -ності. **homogeniczność** гомогєнність, -ності, однорідність.

homogeniczny гомогєнний, однорідний.

homonim, -mu, m., lingw. омóнім.

homonimia $\dot{z}$, *lingw.* омонімія.

homoseksualista, -ty, lm. -ści, m. гомосексуаліст.

homoseksualizm, -mu, m. гомосексуалізм, -му.

homoseksualny гомосексуальний.

Honduras, -su, m. Гондурáс, -су.

Honkong, -gu, m. 1) (*колонія*) Гонкóнг, -гу; 2) (*місто*) Гонкóнг, -га.

Honolulu nieodm., n. Гонолулу (*невідм.*).

hopog, -gu, m. 1) честь; **kwesztia ~gu** спрáва чєсті; **pa ~ przuzg zekać** ручитися слóвом чєсті; **słowo ~gu** слóво чєсті; 2) (*частіше в мн.*) пóчєсті, -тей; $\diamond$ **oddawać komu ~gu** віддавати шáну кому.

hopogarium, lp. nieodm., lm. -gia, -giów, n. гонорáр, -ру.

hopogować, -guję, -gujesz, -gował 1) (кого) віддавати шáну кому; вшанóвувати когó; 2) (со) сплáчувати гонорáр (за що); $\diamond$ **~ weksel** платіти по вєксєлю.

hopogowanie: $\sim$ **wekslu** плáта по вєксєлю.

hopogowo 1) з чєстю; 2) без винагороди.

hopogowość $\dot{z}$ почуття влáсної гідності.

hopogowy 1) чєсний; 2) *перен.* почєсний; **członek ~** почєсний член; **miejsce ~we** почєсне місце; **straż ~wa** почєсна вáрта (сторóжа); **tytuł ~** почєсне звання; **urząd ~** почєсний пост, -тá; $\diamond$ **sąd ~** товаріський суд, -ду.

hop! *wkrz.* **rop!** *присл.* **nie mów ~, póki nie przesko-**

czysz не кажй гоп, по́ки не переско́чиш.
hopać, hopnać, -nę, -niesz, -nął, -nęł гупати, гупнути.
horda *ж.* орда́; (*перен. зневажл.* — *ще*) юрба́, юрма́.
horendalny pot. жахли́вий, страшний; (*дуже великий — ще*) величезний; *kosztuje ~nie pięniądze* кошту́є величезні гроші.
hormon, -nu, m., fizjol. гормо́н.
hornista, -ty, lm. -ści, m., wojs. горні́ст.
horno *n.* горно́.
horodyszczę n., archeol. городи́ще.
horoskop, -pu, m. 1) *ист.* гороско́п; 2) *перен.* прогно́з, -зу; *stawiąć ~pu* дава́ти (робіти) прогно́з.
horoskopia *ж.* ворожба́, ворожіння (з плане́т).
hortensja *ж., bot.* гортензі́я.
hortykultura *ж. див. ogrodnictwo.*
horyzont, -tu, m. горизон́т, -ту; (*про небосхил і перен. — звичайно*) обри́й, -рію.
horyzontalnie горизонτάльно.
horyzontalność *ж.* горизонτάльність, -ності.
horyzontalny горизонτάльний.
hosanna! wkrz., kośc. осанна́.
hospitacja *ж.* 1) обсте́ження; *skonać z uć ~ję* закінчи́ти обсте́ження; 2) учи́тельська пра́ктика; *odbuwać ~ję* прохо́дити (відбува́ти) учи́тельську пра́ктику.
hospitant, lm. -nci, m. 1) *дорев.* вільний слуха́ч, -ча́; 2) (*школу*) практикан́т.
hospitować, -tuje, -tujesz, -tował прохо́дити (відбува́ти) учи́тельську пра́ктику; *~ na lekcjach polonistyki* прохо́дити (відбува́ти) учи́тельську пра́ктику з польської мови.
hospodar, lm. -rowie, m., hist. (*ту́тул колишніх князів Молдавії і Волощини*) госпо́дар, -ря.
hossa *ж., gield.* підви́щення кúрсу акці́й; гра на біржі на підви́щення ці́н.

hotel, -lu, lm. -le, m. готе́ль, -лю, гости́ниця.
hotelarz, lm. -rze, m. власник готе́лю (гости́ниці).
hotelik *m. 1)* *зменш.* невели́чкий готе́ль, -лю, невели́чка гости́ниця; 2) *зневажл.* готе́ль (гости́ниця) з сумнівно́ю репута́цією.
hotelowy I готе́льний.
hotelowy II, -wego, lm. -wi, m. служи́тель готе́лю (гости́ниці).
Hotentot, lm. -ci, m. готтенто́т.
Hotentotka *ж.* готтенто́тка.
hożo квітуче́, свіжо́. *Пор. hoży.*
hoży (*про людину*) квітучи́й, свіжий.
hrabia, -biego, lm. -biowie, m. граф.
hrabianka *ж.* (*дочка графа*) графі́ня, графі́вна.
hrabicz, lm. -cze, m. (молоди́й) граф, графчу́к, -ка́.
hrabina *ж.* (*дружина графа*) графі́ня.
hrabiowski гра́фський.
hrabstwo *n.* гра́фство.
hreczany гречани́й.
hreczka *ж.* гречка́.
hreczkosiej, lm. -je, m., żart. гречко́сий.
hu! wkrz. gu!
huba *ж. див. hubka.*
hubka *ж.* трут, губка́.
huculski гуцу́льський.
Hucul, lm. -li, m. гуцу́л.
Huculka *ж.* гуцу́лка.
huczeć, -cze, -czysz, -czał, -czeli 1) гуді́ти, густі́ (гуду́, гуде́ш); (*про полум'я — ще*) гуготі́ти, -готі́ть; *~czy w piecu* гуготі́ть у пе́чі; 2) *перен.* бурча́ти, -чу́, -чіш.
huczek, -czku, m., pot. шум, -му, різго́лос, -су; *zrobił się niemący ~ z gacji poweј ortografii* з при́воду ново́ї орфогра́фії зчини́вся чимали́й шум, справа́ ново́ї орфогра́фії набра́ла широ́кого різго́лосу.
huczenie *n.* гуді́ння; гуготі́ння. *Пор. huczeć.*
hucznie 1) гúчно, го́лосно; 2) пи́шно, бу́чно, *Пор. huczny.*

huczny 1) гучний, голосний; 2) *перен.* пішний, бучний; ~ *ne we se le* пішне (бучне) весілля; $\diamond$ ~ *ne oklaski* бурхливі оплески, -ків.

Hudson, -*ni*, *m.* 1) (*ріка*) Гудзон, ну; 2) (*місто*) Гудзон, -на.

huf, -*fu*, *m.*, *hist.*, *poet. div.* **hufiec**.

hufiec, -*fca*, *lm.* -*fce*, *m.*, *hist.*, *poet.* рать, -ті; (*про невелику одиницю*) загін, -го́ну; ~ *zbrojny* збройний загін.

hufnal, *lm.* -*le*, *m.* підківний цвях, ухна́ль, -ля́, вухна́ль.

hugenot, *lm.* -*ci*, *m.*, *hist.* гугенот.

huk, -*ku*, *m.* 1) шум, -му; (*перен.* — *ще*) різголос, -су; ~ *maszyn* шум машин; 2) (*велика кількість*) сі́ла, безліч, -чі; ~ *ludzi* сі́ла (безліч) люде́й.

hukać, **huknąć**, -*nę*, -*niesz*, -*nąć*, -*nęli* 1) гукати, гукну́ти, а́кати, а́кнути; 2) (*сердито*) гріматити, грімнути; 3) (*ударяти*) гупати, гупнути; ~ *kać młotem* гупати молотом; 4) (*лише докон.*) (*про постріл*) гукну́ти, грімнути, пролуна́ти; 5) (*лише докон.*) (*вульг.* — *вдарити*) молосну́ти, двигну́ти, лусну́ти, лупону́ти, заги́ляти, затопи́ти, -плю́, -пиш; $\diamond$ ~ *knął wiatr* загу́в вітер; ~ *knęła wieść* пішла чу́тка; // (*лише докон.*) ~ *się* розм. *wdarć się*, тра́хнутися.

hukanie *n.* 1) гукання, а́кання; 2) грімання; 3) гупання. *Пор.* **hukać** 1—3.

hulacki *div.* **hulaszczu**.

hulać гуля́ти; $\diamond$ ~ *lajdusza bez kontusza* їж, пий, веселі́ся.

hulajdusza, -*szu*, *lm.* -*sze*, *m.*, *pot.* гуля́ка, гульта́й, -тя́я.

hulajnoga *ż.* дитячий самока́т.

hulaka, -*ki*, *lm.* -*ki*, *m.*, *pot.* гульвіса, гультіпа́ка, гуля́ка.

hulanka *ż.* гульня́, гульба́, гуля́нка.

hulaszczu розгу́льно.

hulaszczu розгу́льний, гуля́щий.

hulatyka *ż.* *div.* **hulanka**.

hultaic się, -*taje*, -*taisz*, -*taić* гуль-тяюва́ти, -тяюю, -тяю́еш, леда-рюва́ти, -рюю, -рю́еш.

hultaj, *lm.* -*je*, *m.* гульта́й, -тя́я, лайда́к, -ка́, леда́що.

hultajka *ż.* гульта́йка, лайда́чка, леда́щиця.

hultajski гульта́йський, лайда́цький, леда́чий.

hultajstwo *n.* 1) гульта́йство; 2) (*про вчинок*) мерзо́та, лайда́цтво.

humanista, -*ty*, *lm.* -*ści*, *m.* гума-ніст.

humanistyczny 1) гуманіта́рний; 2) (*що стосується гуманізму*) гуманісти́чний.

humanistyka *ż.* гуманіта́рні нау́ки (*род.* нау́к).

humanitarność *ż.* гума́нність, -ності.

humanitarny гума́нний.

humanitaryzm, -*mu*, *m.* *div.* huma-нітарно́сть.

humanizm, -*mu*, *m.* гума́нізм, -му.

humanizować, -*zuje*, -*zujesz*, -*zował* робі́ти гума́нним.

Humań *m.* Ума́нь, -ні.

humbog, -*gu*, *m.* блеф, -фу, дури-сві́тство.

humor, -*gu*, *m.* 1) на́стрій, -рою; *zły* ~ пога́ний на́стрій; (*добрий, веселий*) гу́мор, -ру; 2) (*частіше в мн.*) *перен.* прі́мхи (*род.* прі́мх); 3) *літ.* гу́мор.

humorek, -*rku*, *m.* 1) *ірон.* прі́м-ха; *mieć* ~ *rki* ма́ти свої прі́м-хи; 2) *розм.* гу́мор, -ру.

humoreska *ż.* 1) *літ., мист.* гума-ре́ска; 2) (*перен. розм.* — *кумедна річ*) гума́ристика.

humorysta, -*ty*, *lm.* -*ści*, *m.* гума-рі́ст.

humorystka *ż.* гума́ристка.

humorystycznie гума́ристично.

humorystyczność *ż.* гума́ристичний ха́рактер (чо́го).

humorystyczny гума́ристичний.

humorystyka *ż.* гума́ристика.

humus, -*su*, *m.*, *roln.* гу́мус, -су, пере́гній, -но́ю.

humusowy гу́мусовий, гу́мусний, пере́гнійний.

Hun, *lm.* -*nowie*, *m.*, *hist.* гу́н.

huncwot, *lm.* -*ty*, *m.* шельма.
hura! *wkrz.* ура!
huragan, -*ni*, *m.* ураган, -ну.
huraganowy ураганний; $\diamond$ ~*wa*
 атака навальна атака.
hurkot, -*tu*, *m.* гуркіт, -коту.
hurkotać, -*koczę*, -*koczesz* (*rza-*
dziej -*kocę*, -*koczesz*), -*kotał* гур-
 котіти, -кочу́, -котіш, гуркотá-
 ти, -кочу́, -кочеш.
hurma *ż.* юрба́, юрма́.
hurma *przst. div.* hurmem.
hurmem *przst.* юрбо́ю.
hurt, -*tu*, *m.* опто́ва (гурто́ва) тор-
 гівля.
hurtem *przst. div.* hurtownie.
hurtownia *ż.* опто́вий (гурто́вий)
 скла́д, -ду, ба́за.
hurtownie оптом, гурто́м.
hurtownik, *lm.* -*cy*, *m.*, *handl.*
 оптові́к, -ка́, гуртові́к.
hurtowny опто́вий, гурто́вий; се-
 па ~на опто́ва (гурто́ва) ціна́;
szprzedaż ~на опто́вий (гур-
 то́вий) прода́ж, -жу.
hurysa *ż.*, *mit.*, *przen.* гурія.
husaria *ż.*, *wojs. hist.* гусарські
 полкі́, -ків.
husarski *wojs. hist.* гусарський.
husarz, *lm.* -*rze*, *m.*, *wojs. hist.*
 гусар, -ра.
husycki гусітський.
husyta, -*ty*, *lm.* -*ci*, *m.*, *hist.* гусіт.
husytyzm, -*mu*, *m.* вчєння Гуса.
huśtać, **huśtać**, -*nę*, -*niesz*, -*nał*,
 -*nęli* го́йдати, го́йднути; // (*лише*
недокон.) ~ *się* го́йдатися.
huśtanie *n.* го́йдання.
huśtawka *ż.* го́йда́лка, ре́лі (*род.*
 ре́ль).
huśtańc *div.* huśtać.
huta *ż.* 1) металургійний (мета-
 лургічний) завод, -ду; 2) скля-
 ний завод (склозавод); гута
 (*заст.*); $\diamond$ ~ *stalowa* сталє-
 ливарний завод.
hutnictwo *n.* 1) металур́гія;
 2) скловаріння. *Пор.* huta.
hutniczy 1) металургійний, мета-
 лургічний; 2) скловарний. *Пор.*
 huta.
hutnik, *lm.* -*cy*, *m.* 1) металур́г;
 2) скловáр, -ра. *Пор.* huta,

huzar, *lm.* -*rzy*, *m.* гусар, -ра.
huzarski гусарський.
huzia! **huż** (*go*)! *wkrz.* гуджга́
 ату́ бері́ (гого́)!
hybryda *ż.*, *biol.* гібри́д.
hybrydyzm, -*mu*, *m.*, *biol.* гібри-
 диза́ція.
hyc! *wkrz.* гоні!
hysać, **hysnać**, -*nę*, -*niesz*, -*nał*,
 -*nęli* підпли́гувати, -гую, -гу-
 еш, підплигну́ти, підстрибувати,
 -бу́ю, -буєш, підстрибу́ти.
hycel, -*cia*, *lm.* -*cie*, *m.* 1) гі́цель
 (*род.* гі́цля); 2) *перен.* шельма,
 шибеник, негі́дник.
hysnać *div.* hysać.
hydra *ż.* гі́дра; *перен.* ~ *kontre-*
rewolucji гі́дра контррево-
 лю́ції.
hydrant, -*tu*, *m.*, *tech.* гі́дрант.
hydrat, -*tu*, *m.*, *chem.* гі́драт,
 -ту.
hydrauliczny *tech.*, *mech.* гі́драв-
 лі́чний.
hydraulic, *lm.* -*cy*, *m.*, *spec.* те́хнік,
 що займається гі́дравлікою.
hydraulika *ż.*, *mech.* гі́дравліка.
hydrodynamika *ż.*, *mech.* гі́дроди-
 на́міка.
hydroelektrownia *ż.*, *el.* гі́дростáн-
 ція, гі́дроелектростáнція.
hydroelektryczny *el.* гі́дроелектр́ич-
 ний.
hydrofobia *ż.*, *med.* (*hydrophobia*)
 гі́дробобія, водобоя́знь, -ні.
hydrogenerator *m.* гі́дрогенера́тор,
 -ра.
hydrograf, *lm.* -*fowie*, *m.* гі́дрó-
 гра́ф.
hydrografia *ż.* гі́дрогра́фія.
hydrograficzny гі́дрогра́фічний.
hydrolog, *lm.* -*logowie* *a.* -*lodzy*,
m. гі́дроло́г.
hydrologia *ż.* гі́дроло́гія.
hydromechanika *ż.*, *mech.* гі́дроме-
 хáні́ка.
hydrometr, -*ru*, *m.*, *tech.* гі́дрóметр,
 -ра, водомі́р, -ра.
hydrometria *ż.*, *tech.* гі́дроме́трія.
hydromotor, -*ru*, *m.*, *tech.* гі́драв-
 лі́чний мото́р, -ра.
hydropata, -*ty*, *lm.* -*ci*, *m.*, *med.*
 гі́дропáт.

hydropatia *ż.*, *med.* гідропатія, водолікування.
hydropatyczny *med.* гідропатичний, водолікувальний; $\diamond$ *zakład* ~ водолікарня.
hydroplan, *-nu*, *m.*, *lot.* гідроплан, гидросамольот.
hydroskop, *-pu*, *m.*, *fiz.* гидроскоп.
hydrostatyczny *fiz.* гидростатичний.
hydrostatyka *ż.*, *fiz.* гидростатика.
hydrotechniczny гидротехнічний.
hydrotechnik, *lm.* *-cy*, *m.* гидротехнік.

hydrotechnika *ż.* гидротехніка.
hydroterapia *ż.*, *med.* гидротерапія, водолікування.
hydrowęzeł, *-zła*, *m.* гидровузол, -зла.
hymen, *-nu*, *m.*, *przest.* гіменей; $\diamond$ *poez.* *zaralić* *rochodnię* ~ *nu* одружитися, -жўся, -жишся.
hymn, *-nu*, *m.* гімн; ~ *paładowy* національний гімн; ~ *państwowy* державний гімн.

I

i I *sp.* і, й; (для сполучення однорідних членів речення — *це*) та; *ojciec i matka* батько і (й, та) мати.

ii II *wkrz.* 1) (для вислову неохоти, обурення тощо) *eti ei*; ~ *daj że już sobie pokójl et (e)*, обліш уже! 2) *iron.* *ax! ox!* ач! іч! ~ *jaka elegancka!* ах (ох, ач, іч), яка франтиха!

ibis *m.*, *orn.* ібіс.

ichmościanka *ż.*, *arch.*, *żart.* панна, добродійка.

ichmość: ~ *rapowie* *arch.* вельмишановні панове; ~ *państwo* вельмишановні пані й панове.

ichneumon *m.*, *zool.* іхневмон.

ichtiol, *-lu*, *m.*, *farm.* іхтіол, -лу.

ichtiolog, *lm.* *-logowie* *a.* *-lodzy*, *m.* іхтіолог.

ichtiologia *ż.* іхтіологія.

ichtiologiczny іхтіологічний.

ichtiosaurus *m.*, *paleont.* іхтіозавр, -ра.

idea *ż.* ідея; ~ *przewodnia* провідна ідея.

idealista, *-ty*, *lm.* *-ści*, *m.* ідеаліст.

idealistka *ż.* ідеалістка.

idealistycznie ідеалістично.

idealistyczny ідеалістичний.

idealizacja *ż.* ідеалізація.

idealizm, *-mu*, *m.* ідеалізм, -му.

idealizować, *-zuje*, *-zujesz*, *-zował* ідеалізувати, -зую, -зўеш.

idealizowanie *n.* ідеалізування.

idealnie ідеально.

idealność *ż.* ідеальність, -ності.

idealny ідеальний.

ideał, *-lu*, *m.* ідеал, -лу.

identycznie ідентично, тотожно.

identyczność *ż.* ідентичність, -ності, тотожність.

identyczny ідентичний, тотожний.

identyfikacja *ż.*, *nauk.* ідентифікація, ототожнення.

identyfikować, *-kuje*, *-kujesz*, *-kował* ідентифікувати, -кую, -кўеш, ототожнювати, -нюю, -нўеш.

ideografia *ż.*, *filol.* ідеографія.

ideograficzny, *filol.* ідеографічний; *rysma* ~ *ne* ідеографічне письмо.

ideogram, *-mu*, *m.*, *filol.* ідеограма.

ideolog, *lm.* *-logowie* *a.* *-lodzy*, *m.* ідеолог.

ideologia *ż.* ідеологія.

ideologicznie ідеологічно.

ideologiczny ідеологічний.

ideowiec, *-wca*, *lm.* *-wcy*, *m.* ідейна людина.

ideowo ідейно.

ideowość *ż.* ідейність, -ності.

ideowy ідейний; *prądy* ~ *we* ідейні течії, -чії.

idiociec, *-cieje*, *-ciejesz*, *-ciał*, *-cieli* ставати ідіотом.

idiom, *-mu*, *m.*, *lingw.* ідіом, -му, ідіома.

idiomat, *-tu*, *m.*, *lingw.* *div.* ідіомат.
idiomatyczny *lingw.* ідіоматичний.

Idiomatyka *ж.*, *lingw.* ідіоматика.
Idiosynkrazja *ж.*, *med.* ідіосинкразія.

Idiota, *-ty*, *lm.* *-ci*, *m.* ідіот.

Idiotka *ж.* ідіотка.

Idiotycznie ідіотично.

Idiotyczny ідіотичний, ідіотський.

Idiotyzm, *-mu*, *m.* ідіотизм, *-му*.

Idylla *ж.* іділія.

Idyllicznie ідилічно.

Idylliczność *ж.* ідилічність, *-ності*.

Idylliczny ідилічний.

Igielnica *ж.* го́льнік, *-ка*, голéчник.

Igielniczka *ж.*, *zdr. div.* igielnica.

Igielnik *m. div.* igielnica.

Igielny голковий; $\diamond$ *ucho* $\sim$ *pe*
вúшко гóлки.

Igiełka *ж.*, *zdr.* гóлочка.

Igiełkowaty голочковідний, голочкоподібний.

Iglarka *ж.*, *spec.* голка́рка.

Iglarz, *lm.* *-rze*, *m.*, *spec.* голка́р, *-ря*.

Iglasty 1) голча́стий, голча́тий;
2) бот. хвóйний; шпилько́вий
(*заст.*); 3) *las* $\sim$ хвóйний ліс, *-су*.

Iglica *ж.* 1) шпиль, *-лія*; 2) (для
в'язки невода) глїця; 3) (для
плетіння) спіця, дрóтик; 4) (для
волося) шпилька; 5) *ixt.* (*syngnathus acus*) морська гóлка;
6) удáрник рушнічного замка́.

Igliczka *ж.* шнурува́льний дрóтик.

Igliwie *blm.*, *n.* хвóя.

Igla *ж.* гóлка; *фіз.* $\sim$ *magnesowa*
а) магнітна стрілка; б) ко́мпасна
стрілка; $\diamond$ *prawleka* $\mathcal{E}$
 $\sim$ $\mathcal{E}$ всиля́ти (засїлювати) нїтку;
перен. prosto z $\sim$ *ty* новісїнький;
прик. robić z $\sim$ *ty* widły робі́ти з мýхи слонá;
utrzymywać się z $\sim$ *ty* заробля́ти
штїтя́м.

Iglawa *ж.*, *bot.* (*ařaucaria*) араука́рія.

Ignasy, *-sego* Гнат, Ігна́т, Ігна́тій.

Ignancja *ж.* неу́дтво.

Ignorant, *lm.* *-nci*, *m.* не́ук, неві́глас.

Ignorantka *ж.* (*про жінку*) не́ук.

Ignorantyzm, *-mu*, *m.* неосві́ченість,
-ності, обскуранті́зм, *-му*.

Ignorować, *-ruje*, *-rujesz*, *-rowa*

(кого, со) ігно́рува́ти, *-рую*, *-руєш*
(когó, що), не́хтувати, *-тую*,
-туєш (когó, що *i* ким, чим).

Ignorowanie *m.* ігно́рува́ння, не́хтування.

Igrać (*z kim*, *z czym*) *książ.* гра́тися;
 $\sim$ *z ogniem* гра́тися з вогне́м
(з огне́м).

Igraszka *ж.* 1) гра, забáва; 2) (*предмет забави*) іграшка, забáвка;
перен. ~ losu іграшка (забáвка)
дóлі; $\diamond$ *перен. czynieć (robić) sobie ~kę*
(*z kogo*, *z czego*) гра́тися (ба́витися)
(ким, чим).

Igrzysko *n.* 1) (*звичайно в мн.*)
ist. ігри, *-гор*; $\sim$ *ka olimpijskie*
олімпійські ігри; 2) *перен.*
іграшка, забáвка.

Igrzyskowy: *plac* $\sim$ грїще, ігрище.

Ihumen, *lm.* *-ni*, *m.*, *kośc.* ігу́мен.

Ikona *ж.*, *rel.* іко́на.

ikonografia *ж.*, *nauk.* іконографія.

ikonograficzny *nauk.* іконографічний.

ikonostas, *-su*, *m.*, *kośc.* іконоста́с.

ikra *ж.*, *icht.*, *kul.* ікра́; (*кул.* — *це*)
кав'я́р, *-ру*.

ikrzak *m.* ікрїста (ікряна́) рїба.

ikrzasty ікрїстий, ікряний.

ikrzyć się, *-rzy*, *-rzył* ікрї́тися.

ile I скї́льки.

ile II, *m.-os.* *ilu*, *zaim.* скї́льки,
-кóх.

ile bądź *przst. div.* ілеко́льwiek **bądź**.

ilekolwiek *przst. div.* ілеко́льwiek **bądź**.

ilekolwiek bądź *przst.* скї́льки-не́будь,
скї́лькись.

ilekoć *przst.* скї́льки разів (раз).

ilekroć *div.* ілеко́ро.

ilekrotny *div.* ілеко́rotny.

ileż *przst.* скї́льки ж.

iliryzm, *-mu*, *m.*, *hist.* іллірї́зм,
-му.

ilm, *-mu*, *m.*, *bot.* (*ulmus*) в'яз.

ilma *ж.*, *bot. div.* ilm.

ilmowy *bot.* в'язóвий.

iloczas, *-su*, *m.*, *lingw.* довго́та, ча-
сокї́лькість, *-кості*.

iloczasowy *lingw.* який (що) сто-

- с'ється довготі (часокількості); (у контексті) довготі, часокількості; *góźnice ~we* відмінності довготі (часокількості).
- Poczip**, -*ni*, *m.*, *mat.* здобуток, -тку.
- ilokrotny** скільки раз; як часто; *~ne były te paradu?* скільки раз (як часто) були ці напади?
- iloraki** (у питанні) скількох сортів (гатунків)? *Por. gatunek.*
- iloraz**, -*zu*, *m.*, *mat.* частка.
- ilościowo** кількісно.
- ilościowość** *ż.* кількісний характер (чого).
- ilościowy** кількісний; *xim. analiza ~wa* кількісний аналіз, -зу.
- ilość** *ż.* кількість, -кості.
- iluminacja** *ż.* ілюмінація.
- iluminator** *m.*, *mor.* ілюмінатор, -ра.
- iluminować**, -*nuje*, -*nujesz*, -*nował* ілюїнувати, -нуїю, -нуїеш.
- ilustracja** *ż.* ілюстрація.
- ilustrator**, *lm.* -*rzy*, *m.* ілюстратор, -ра.
- ilustratorka** *ż.* ілюстраторка.
- ilustrować**, -*guje*, -*gujesz*, -*gowal* ілюструвати, -руїю, -руїеш.
- ilustrowany** ілюстрований.
- iluzja** *ż.* ілюзія.
- iluzjonista**, -*ty*, *lm.* -*ści*, *m.*, *fil.* ілюзіоніст.
- iluzjonizm**, -*mu*, *m.*, *fil.* ілюзіонізм, -му.
- iluzoryczny** (що існує тільки в ілюзії) ілюзорний.
- iluzyjność** *ż.* ілюзорність, -ності.
- iluzyjny** (примарний) ілюзорний.
- il**, -*lu*, *m.* мул, -лу.
- ilowacieć**, -*cieje*, -*ciejesz*, -*ciał*, -*cieli* ставати мулистим (мулким).
- ilowaty** мулистий, мулкий.
- ilowy** *div.* іловатий.
- im-tym** *sp.* чим-тим, що-то; *~prędzej, tym lepiej* чим швидше, тим краще; що швидше, то краще.
- imać się, jać się, jać, jeśli** (czego) *książ.* братися (беруся, берешся), взятися (взьмуся, взьмешся) (до чоґо, за шо); *trzeba się ~było czego* треба братися до чоґо-небудь (за шо-небудь); (за зброю) хапатися.
- imadlo** *n.*, *tech.* лещата, -шат.
- imaginacja** *ż.* 1) уява; 2) (вгадка) фантазія.
- imaginacyjny** 1) уявний; 2) фантастичний; *siła (potęga) ~na* сила уяви. *Por. imaginacja.*
- imaginować**, -*nuje*, -*nujesz*, -*nował* (sobie co) уявляти (собі шо); *◇ ~nuje sobie chorobe* він вчушає собі, що хворий.
- imbir**, -*ru*, *m.*, *bot.* (zingiber) імбір, -ру.
- imbirowate**, -*tych*, *bot.* (zingiberaceae) імбірні, -них.
- imbriowy** імбірний, імбірівий.
- imbryczek**, -*czka*, *m.*, *zdr. div.* імбрык.
- imbryk** *m.* 1) чайник; 2) (для кофе) кофейник.
- imienninowy** іменінний.
- imienniny**, -*nin*, *blp.* іменїни, -нїн.
- imiennica** *ż.* тезка; однофамільниця. *Por. imiennik.*
- imiennictwo** *n.*, *lingw.* ономастика.
- imienniczka** *ż. div.* іменниця.
- imiennie** поїменно.
- imiennik**, *lm.* -*су*, *m.* тезко; (що має таке саме прїзвище) однофамїлець, -льця, однофамїльник.
- imienny** 1) поїменний; *lista ~na* поїменний спїсок, -ску; 2) ек. номінальний; *wartość ~na* номінальна вартість, -тості.
- imiesłowowy** *gram.* 1) дієприкметниковий; 2) дієприслівниковий. *Por. imiesłów.*
- imiesłów**, -*słowy*, *m.*, *gram.* 1) дієприкметник; 2) (у функції прислівника) дієприслівник.
- imię**, **imienia**, *lm.* -*miona*, -*mion*, *n.* ім'я (род. імені); (осіб — це) імення, ймення; *jak ci na ~? як тебе звуть?, як твоє ім'я?* як тебе на ім'я?; *w ~niu* від імені; *peren. pazywać gzeszyro ~niu* називати речі їх справжніми іменами, говорити

- прямо (навпростець); ~ *rospolite* загальне ім'я.
- imigracja** *ż.* імміграція.
- imigracyjny** імміграційний.
- imigrant**, *lm.* -nci, *m.* іммігрант.
- imigrantka** *ż.* іммігрантка.
- imigrować**, -ruje, -rujesz, -rował іммігрувати, -рюю, -рюєш.
- imitacja** *ż.* імітація, наслідування; (*niдроблений предмет*) підробка.
- imitator**, *lm.* -rowie *a.* -rzy, *m.* імітатор, -ра, наслідувач.
- imitować**, -tuje, -tujesz, -tował імітувати, -тую, -туєш, наслідувати, -дую, -дуєш.
- immanencja** *ż.*, *fil.* іманентність, -ності.
- immanentny** *fil.* іманентний.
- immaterializm**, -mu, *m.*, *fil.* іматеріалізм, -му.
- immaterialny** *fil.* іматеріальний.
- immatrykulacja** *ż.* іматрикуляція, зарахування (в число студентів).
- immatrykulować**, -luje, -lujesz, -lował іматрикулювати, -люю, -люєш, зараховувати (в число студентів).
- immersja** *ż.*, *fiz.* імерсія.
- immobilizacja** *ż.*, *med.* іммобілізація.
- immunitet**, -tu, *m.*, *praw.*, *med.* імунітет, -ту.
- immunizacja** *ż.*, *med.* імунізація.
- immunizować**, -zuje, -zujesz, -zował *med.* імунізувати, -зую, -зуюєш.
- imras**, -su, *m.* тупік, -ка, глухий кут, -та.
- imperator**, *lm.* -rowie *a.* -rzy, *m.* імператор, -ра.
- imperatorowa** *ż.* імператриця.
- imperatorski** імператорський.
- imperatyw**, -wu, *m.*, *fil.*, *gram.* імператив.
- imperatywność** *ż.*, *fil.* імперативність, -ності.
- imperatywny** *fil.* імперативний.
- imperfekcja** *ż.*, *ksiqż.* недосконалість, -лості.
- imperialista**, -ty, *lm.* -ści, *m.* імперіаліст.
- imperialistyczny** імперіалістичний.
- imperializm**, -mu, *m.* імперіалізм, -му.
- imperialny** імперський.
- imperial** *m.*, *hist.* імперіал.
- imperium**, *lp.* *nieodm.*, *lm.* -ria, -rów, *n.* імперія.
- impertynencja** *ż.* нахабство, нахабність, -ності, зухвальство; (*grubi słowa, wciniki*) грубіянство.
- impertynenci** нахабний, зухвальний; грубіянський. *Por.* impertynencja.
- impertynenko** нахабно, зухвало; по-грубіянському. *Por.* impertynencja.
- impertynent**, *lm.* -nci, *m.* нахаба, нахабник, зухвалець, -льця; грубіян. *Por.* impertynencja.
- impertynentka** *ż.* нахаба, нахабниця; грубіянка. *Por.* impertynencja.
- impet**, -tu, *m.* порі́в, -ву; (*silny napir*) на́тиск, -ку.
- impetyczny** (*pro charakter*) порівчастий, експансивний, нестриманий.
- impetyk**, *lm.* -су, *m.* порівчаста (нестримана, експансивна) людина; гаряча (буйна) голова; гарячка (*roz.*).
- imponować**, -nuje, -nujesz, -nował імпонувати, -ную, -нуюєш.
- imponująco** імпозантно.
- imponujący** імпозантний.
- import**, -tu, *m.* і́мпорт, -ту.
- importer**, *lm.* -rzy, *m.* і́мпортёр, -ра.
- importować**, -tuje, -tujesz, -tował і́мпортувати, -тую, -туєш.
- importowanie** *n.* і́мпортування.
- importowany** і́мпортований.
- importowy** і́мпортний; *clo* ~ *we* і́мпортне міто.
- impotencja** *ż.* і́мпотенція.
- impotent**, *lm.* -nci, *m.* і́мпотент.
- impregnacja** *ż.*, *tech.* і́мпрегна́ція, просочування; *dokon.* просочення.
- impregnować**, -nuje, -nujesz, -nował *tech.* і́мпрегнувати, -ную, -нуюєш, просочувати, -чую, -чуєш, промочувати, насичувати.

Impregnowanie *n. div.* impregnacja.

impregnowany impregнований; $\diamond$ *palto* ~*ne* непромокальне пальто.

Impresario, -*ria*, *lm.* -*riowie*, *m., teatr.* імпресаріо (*невідм.*).

Impresja *ż.* 1) *fiz.* тиск, -ку, тиснення; ~ *atmosfery* тиск (тиснення) атмосфери; 2) *psych.* імпресія; 3) *myst.* імпресіоністичний твір (*rod.* твору).

Impresjonista, -*ty*, *lm.* -*ści*, *m., szt.* імпресіоніст.

Impresjonistyczny 1) (*що стосується імпресіонізму*) імпресіоністичний; 2) (*що стосується імпресіоніста*) імпресіоністський.

Impresjonizm, -*mu*, *m., szt.* імпресіонізм, -му.

Impreza *ż.* починання; $\diamond$ ~ *finansowa* фінансова операція; ~ *sportowa* змагання, -гання; ~ *teatralna* вистава; ~ *widowiskowa* *div.* widowisko.

Improwizacja *ż.* імпровізація.

Improwizator, *lm.* -*rzy*, *m.* імпровіза́тор, -ра.

Improwizatorka *ż.* (*про жінку*) імпровіза́тор, -ра.

Improwizatorski імпровіза́торський.

Improwizatorstwo *n.* імпровіза́торство.

Improwizować, -*uję*, -*ujesz*, -*ował* імпровізува́ти, -зую, -зуюш.

Improwizowanie *n.* імпровізува́ння.

Improwizowany імпровізований.

impuls, -*su*, *m.* і́мпульс, -су, по́штовх, -ху, спонука́ння.

Impulsywnie і́мпульсивно.

impulsywność *ż.* і́мпульсивність, -ності.

impulsywny і́мпульсивний.

imputacja *ż., książ.* необгрунтоване приписування (кому чого), необгрунтоване обвинувачення (кого в чому).

imputować, -*tuję*, -*tujesz*, -*tował* *książ.* необгрунтовано приписувати, -сую, -суюш (кому що), необгрунтовано обвинувачувати, -чую, -чуюш (кого в чому), ставити в (за) провину (кому що).

inaczej 1) *przysł.* іна́кше; ~ *co rozumieć* іна́кше що розуміти; 2) (*protywny* *spol.*) а то, іна́кше; *musisz to zrobić*, ~ *będzie źle* мусиш це зробити, а то (іна́кше) буде погано.

inauguracja *ż.* урочи́сте відкриття; ~ *sezonu* урочи́сте відкриття сезону.

inauguracyjny зв'язаний з урочи́стим відкриттям; *koncert* ~ урочи́стий концер́т з нагоди відкриття музичного сезону; ~ *nieprzemówienie* урочи́ста вступна промова.

inaugurować, -*uję*, -*ujesz*, -*ował* урочи́сто відкрива́ти.

incognito *div.* inkognito I, II.

incydent, -*tu*, *m.* інциде́нт, -ту.

incyzja *ż., med.* надрі́з, -зу, розрі́з.

indagacja *ż., praw.* до́пит, -ту.

indagacyjny *praw.* до́питний.

indagat, *lm.* -*ci*, *m., praw.* до́питуваний, -ного.

indagator, *lm.* -*rzy*, *m., praw.* до́питувач.

indagować, -*uję*, -*ujesz*, -*ował* *praw.* до́питувати, -тую, -туюш.

indeks, -*su*, *m.* 1) і́ндекс, -су; 2) (*в книжці*) пока́жчик; ~ *gzeszowy* предме́тний пока́жчик; 3) студе́нтська залі́кова кни́жка; $\diamond$ *książka* *na ~sie* заборонена (вилучена) кни́жка.

indemnizacja *ż., praw.* відшкодува́ння.

indemnizować, -*uję*, -*ujesz*, -*ował* *praw.* відшкодо́вувати, -вую, -вуюш.

indeterminista, -*ty*, *lm.* -*ści*, *m., fil.* і́ндетермініст.

indeterministyczny *fil.* і́ндетерміністичний.

indeterminizm, -*mu*, *m., fil.* і́ндетерміні́зм, -му.

Indianin, *lm.* -*dianie*, -*dian*, *m.* і́ндієць, -дійця.

indianista, -*ty*, *lm.* -*ści*, *m., filol.* і́ндіаніст.

Indianka *ż.* і́ндіанка.

Indie, -*dii* *a.* -*dyj*, *blp.* І́ндія.

- Indochiny**, -chin, *blp.* Індокита́й, -та́ю.
- indochiński** індокита́йський.
- indoeuropeista**, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *lingw.* індоєвропеїст.
- indoeuropeistyka** *ż.*, *lingw.* індоєвропеїстика.
- indoeuropejski** індоєвропе́йський.
- indolencja** *ż.* 1) безпора́дність, -но́сті; 2) (*емоційна*) пасивність, мля́вість, -во́сті, байду́жість, -жо́сті.
- indolog**, *lm.* -logowie *a.* -lodzy, *m.* індоло́г.
- Indonezja** *ż.* Індонезія.
- Indonezyjczyk**, *lm.* -cy, *m.* індонезієць, -зі́йця.
- indonezyjski** індонезі́йський.
- indor** *m.* вели́кий індік.
- indos**, -su, *m.*, *fin. div.* indosacja.
- indosacja** *ż.*, *fin.* індосаме́нт, -ту.
- indosant**, *lm.* -nci, *m.*, *fin.* жи́рант, індоца́нт.
- indosat**, *lm.* -ci, *m.*, *fin.* індоца́т.
- indosować**, -suje, -sujesz, -sował *fin.* індосувáти, -су́ю, -су́еш.
- indosowanie** *n.*, *fin. div.* indosacja.
- indukcja** *ż.*, *fil.*, *fiz.* індукці́я.
- indukcyjnie** *fil.* шляхо́м індукці́ї, індукти́вно.
- indukcyjność** *ż.*, *fil.* індукти́вність, -но́сті.
- indukcyjny** 1) *філос.* індукти́вний; *metoda* ~на індукти́вний ме́тод, -ду; 2) *фіз.* індукці́йний; *prąd* ~ індукці́йний стру́м, -му.
- indukować**, -kuje, -kujesz, -kował 1) *філос.* виводи́ти (робі́ти ви́сновки, висно́вувати) шляхо́м індукці́ї; 2) *фіз.* спричиня́ти індукці́ю, індукува́ти, -ку́ю, -ку́еш.
- induktor** *m.*, *fiz.* індукто́р, -ра.
- industria** *ż.* інду́стрія.
- industrialista**, -ty, *lm.* -ści, *m.* індустріалі́ст.
- industrializacja** *ż.* індустріаліза́ція.
- industrializm**, -mu, *m.*, *ek.* індустріалі́зм, -му.
- industrialny** індустріа́льний.
- induczę**, -częcia, *lm.* -częta, -czął, *n.* індіченя́, -ня́ти.
- indyczka** *ż.* індічка.
- indyczny** інді́чий.
- induczyć się**, -czę, -czysz, -czył *pot.* 1) се́рдитися, -джу́ся, -ди́шся; черво́ніти від зло́сті; 2) (*про гордо́витого*) бунду́читися, пинду́читися.
- indyferentnie** індиферéтно, байду́же, байду́жно.
- indyferentny** індиферéтний, байду́ж(н)ий.
- indyferentyzm**, -mu, *m.* індиференті́зм, -му, байду́ж(н)і́сть, -ж(н)о́сті.
- indugo** *n.*, *chem.* інді́го (*невідм.*).
- indygowiec**, -wca, *lm.* -wce, *m.*, *bot.* інді́го (*невідм.*), інді́говець, -вця.
- indygowy** інді́говий, кúбовий.
- indyjski** інді́йський; *Ocean Indyjski* Інді́йський океа́н, -ну.
- indyk** *m.* інді́к.
- indykator** *m.*, *tech.*, *chem.* індіка́тор, -ра.
- indywidualista**, -ty, *lm.* -ści, *m.* індивідуалі́ст.
- indywidualistycznie** індивідуалі́стично.
- indywidualistyczny** індивідуалі́стичний.
- indywidualizacja** *ż.* індивідуаліза́ція.
- indywidualizm**, -mu, *m.* індивідуалі́зм, -му.
- indywidualizować**, -zuje, -zujesz, -zował індивідуалізува́ти, -зу́ю, -зу́еш; // ~ się індивідуалізува́тися.
- indywidualnie** індивідуа́льно.
- indywidualność** *ż.* індивідуа́льність, -но́сті.
- indywidualny** індивідуа́льний, осо́бийтий.
- indywiduum**, *lp. nieodm.*, *lm.* -dua, -duów, *n.* індиві́д.
- inercja** *ż.* іне́рція.
- inercyjny** іне́ртний.
- infamia** *ż.* 1) ганьба́, безче́стя; 2) *юр. іст.* позба́влення че́сті (*судовим ріше́нням*).
- infant**, *lm.* -nci, *m.*, *hist.* інфа́нт.
- infanteria** *ż.*, *wojs. przest.* інфанте́рія, піхота́.

- infanteryjny wojs. przest. dus. infanteryjski.**
infanteryjski wojs. przest. піхотний.
infanterzysta, -tu, m. -ści, m., wojs. przest. піхотинець, -ця.
infantka ż., hist. інфанта.
infantylizm, -mu, m., med. інфантілізм, -му.
infarkt, -tu, m., med. (infarctus) інфаркт, -ту.
infekcja ż., med. інфекція, зараза.
infekcyjny med. інфекційний, заразний.
infeudacja ż., hist. надавання феоду.
infiks, -su, m., lingw. інфікс.
infiltracja ż., biol., med., przen. інфільтрація.
infima ż., hist. найнижчий клас у школі.
infirmeria ż., med., przest. лікарняна палата, ізолятор, -ра.
inflacja ż., ek. інфляція.
inflacyjny ek. інфляційний.
inflamacja ż., med. запалення.
inflancki hist. ліфляндський.
infantczyk, m. -cy, m., hist. ліфляндець, -дця.
Infantka ż., hist. ліфляндка.
Inflanty, -lant, bhp., hist. Ліфляндія.
infleksja ż., fiz. дифракція.
infleksyjny 1) lingw. не флективний; **język ~** не флективна мова; **2) fiz.** дифракційний.
influenca ż., med. інфлуенца, інфлюенца.
in folio nieodm., n., druk. ін-фоліо (невідм.).
informacja ż. довідка; інформація; **u dzielić ~ji** (кому) дати довідку (кому); інформувати, -мую, -мujesz (кого); **◇ zasięgać ~ji** (u kogo) довідуватися, -дуюся, -дуєшся; інформуватися (в кого). *Пор. informować.*
informacyjny у вигляді довідки; (інформації). *Пор. informować.*
informacyjny довідковий; інформаційний; **biuro ~ne** а) довідкове бюро; б) інформаційне бюро (інформбюро). *Пор. informować.*
informator I, m. -rzy, m. інформатор, -ра.
informator II, m. -gu, m. довідник, -ка, показчик.
informatorka ż. (pro żonku) інформатор, -ра.
informować, -tuje, -tujesz, -mował давати довідку; інформувати, -мую, -мujesz (книж.); // ~ się брати довідку; інформуватися.
infuła ż., kośc. мітра.
infuzja ż. 1) med. інфузія, вливання; **2) farm.** настій, -тою.
infuzorie, -rów, bhp., zool. инфузорії, -рій.
ingerencja ż., ksiąz. втручання.
ingerować, -ruje, -rujesz, -rował ksiąz. втручатися.
ingredienca ż., chem. інгредієнт.
inhalacja ż., med. інгаляція.
inhalacyjny med. інгаляційний.
inhalator m., med. інгалятор, -ра.
Inhalatorium, lp. nieodm., m. -ria, -rów, m., med. інгаляторій, -рію.
inhalować, -luje, -lujesz, -lował med. робити інгаляції.
inicjacja ż., ksiąz. посвящення, втаємнічування (кого в що).
inicjalny (pro literę) початковий.
inicjał, -łu, m. ініціал.
inicjator, m. -rzy, m. ініціатор, -ра; застрільник (розм.).
inicjatorka ż. ініціаторка; застрільниця. *Пор. inicjator.*
inicjatorski ініціаторський.
inicjatywa ż. ініціатива, почин, -ну; **powziąć ~wę** дати почин; **z własnej ~wy** з власного почину.
inicjować, -juje, -jujesz, -jował 1) давати почин (ініціативу); 2) (kogo w co) книж. посвящати, втаємнічувати, -чую, -чуєш (кого в що); **◇ ~ powe t e t o d u** впроваджувати нові методи.
iniekcja ż., med. ін'єкція.
iniecyjny med. ін'екційний.
inkarnacja ż. втілення.

inkarnat, -tu, *m.* тілесний колір, -льору.
inkarnatka *ż.*, *bot.* (*trifolium incarnatum*) конюшина багряна.
inkarnatowy (*про колір*) тілесний.
inkasent, *lm.* -nci, *m.*, *buch.* інкасатор, -ра.
inkasentka *ż.*, *buch.* (*про жінку*) інкасатор, -ра.
inkaso *n.*, *buch.* інкасо (*невідм.*).
inkasować, -suje, -sujesz, -sował *buch.* інкасувати, -сую, -суюш.
inkasowanie *n.*, *buch.* інкасація, інкасування.
inkaust, -tu, *m.*, *arch.* чорніло.
inklinacja *ż.* 1) нахил, -лу, схильність, -ності; 2) фіз. нахилення.
inklinować -nuje, -nujesz, -nował (*do czego*) *książ.* мәти нахил (схильність) до чо́го.
inkognito I *n.*, *nieodm.* інко́гніто (*невідм.*).
inkognito II *przst.* інко́гніто.
inkompetencja *ż.* некомпетентність, -ності.
inkompetentny некомпетентний.
inkorporacja *ż.*, *nauk.* інкорпорація, приєднання, включення.
inkorporować, -tuje, -tujesz, -tował *nauk.* інкорпорувати, -рую, -руюш, приєднувати, -ную, -нуюш, включати.
inkrustacja *ż.*, *spec.* інкрустація, викладання.
inkrustować, -tuje, -tujesz, -tował *spec.* інкрустувати, -тую, -туюш, викладати.
inkryminacja *ż.* інкримінування, звинувачення.
inkryminować, -nuje, -nujesz, -nował інкримінувати, -ную, -нуюш, звинувачувати, -чую, -чуюш (ко́го в чо́му), ставити в (за) провіну (кому́ що).
inkubacja *ż.*, *med. i in.* інкубація.
inkubacyjny *med. i in.* інкубаційний; ~ *okres* чо́гобу інкубаційний період хвороби.
inkubator *m.*, *spec.* інкубатор, -ра.
inkunabul, -lu, *m.*, *druk.* інкунабула, першодрук, -ку.
inkursja *ż.*, *przest.* набіг, -гу, наско́к, -ку, напад, -ду; *ist.* ~je

tatarskie татарські набіги (наско́ки, на́пади).
inkwarto *n.*, *druk.* ін-кварто (*невідм.*).
inkwizycja *ż.* інквізиція.
inkwizycyjny інквізиційний.
inkwizytor, *lm.* -rowie, *m.* інквізітор, -ра.
inkwizytorski інквізіторський.
innerwacja *ż.*, *fizjol.* іннервація.
innobarwny іншого ко́льору.
innobyt, -tu, *m.*, *fil.* інобуття.
Innocenty, -tego Іннокентій.
innogatunkowy іншого со́рту. *Por. gatunek.*
innojezyczny іншомовний.
innokolorowy *div.* іннобарвну.
innoplemienny інопле́мінний.
innorodny іншого ро́ду.
innosłowiański іносло́вянський.
inność *ż.* іншість, -шості, відмінність, -ності, несхо́жість, -жості.
innowacja *ż.* нова́торство.
innovator, *lm.* -rowie *a.* -rzy, *m.* нова́тор, -ра.
innovatorka *ż.* нова́торка.
innowierca, -cy, *lm.* -cy, *m.* іновірець, -рця.
innowierczy інові́рний.
innowierstwo *n.* інові́рство.
Inny інший; drúгий (*pidwie*); ~ *nym* *razem* іншим разо́м; *to co ~nego* це інша спра́ва (річ); *кто ~* хто інший; $\diamond$ ~ *te* *raz* *świat* не той тепе́р сві́т.
inochodnik *m. div.* jednochodnik.
inochodziec, -dźca, *lm.* -dźce, *m. div.* jednochodnik.
Inochód, -chodu, *m. div.* jednochoda.
In oktawo *n.*, *druk. div.* inoktawo.
inoktawo *n.*, *druk.* ін-окта́во (*невідм.*), вісімка.
inokulacja *ż.*, *ogr.*, *med.* інокуляція, щеплення, прищеплювання.
inokulować, -luje, -lujesz, -lował, *ogr.*, *med.* інокулювати, -люю, -любеш.
inscenizacja *ż.* 1) інсценіро́вка, інсценіза́ція; (*про дію* — *це*) інсценува́ння; 2) поста́новка. *Por. inscenizować.*

Inscenizator, *lm. -rzy, m., teatr.* постановник.

inscenizować, *-zuje, -zujesz, -zował*
1) інсценувати, -ную, -нуєш;
2) (в театрі) ставити, -влю, -виш.

insekt *m.* комаха.

insekat, *-tu, m.* оголошення, об'ява (в газетах).

inseguować, *-ruje, -rujesz, -rował*
оголошувати, -шую, -шуєш, об'являти (в газетах).

insolacja *ż., meteor., med. i in.* інсоляція.

inspekcja *ż.* інспекція.

inspekcjonować, *-nuje, -nujesz, -nował*
інспектувати, -тую, -туєш.

inspekcyjny інспекційний.

inspekt, *-tu (częściej w lm.) -ty, -tów, m., ogr.* парник, -ка.

inspektor, *lm. -rzy a. -rowie, m.* інспектор, -ра.

inspektorat, *-tu, m.* інспекторат, -ту, інспектура.

inspektorka *ż. (pro żonku)* інспектор, -ра.

inspektorowa *ż.* дружина інспектора; інспекторша (розм.).

inspektorski інспекторський.

inspektorstwo *n.* 1) інспекторство; 2) зб. інспектор з дружиною.

inspektować, *-tuje, -tujesz, -tował*
div. **inspekcjonować.**

inspektowy парниковий; *ja r z u p u* ~ве парникова городина, парникові бочкі, -чів.

inspicjent, *lm. -nci, m., teatr.* помічник режисера, помреж.

inspiracja *ż.* 1) інспірація; 2) натхнення. *Пор.* **inspirować.**

inspirator, *lm. -rzy, m.* 1) інспіратор, -ра; 2) натхненник. *Пор.* **inspirować.**

inspirować, *-ruje, -rujesz, -rował*
1) інспірувати, -рюю, -рюєш;
2) *перен.* надихати (кого чим), запалювати, -люю, -люєш (кого до чого).

inspirowany 1) інспірований; 2) натхнений. *Пор.* **inspirować.**

instalacja *ż.* 1) установка, устаткування; ~ *elektryczna* електрична установка; 2) ввє-

дення на посаду. *Пор.* **instalować.**

instalacyjny *tech.* установочний.

instalator, *lm. -rzy, m., spec.* установник.

instalować, *-luje, -lujesz, -lował*
1) установлювати, -люю, -люєш, устатковувати, -вую, -вуєш;
2) *заст.* вводити на посаду; // ~ *się* розташовуватися, -вуюся, -вуєшся.

instalowanie *n. div.* **instalacja.**

instancja *ż.* 1) юр. інстанція; *w y r o k p i e r w s z e j* ~ *ji* вірок першої інстанції; 2) *перен. заст.* клопотання (за кого); *w p o s i ć* ~ *je* z a k i m s ь порушувати клопотання за кого; $\diamond$ ~ *je* p a r t y j n e партійні органи, -нів.

instrukcja *ż.* інструкція; *z g o d n i e z* ~ *ją* згідно з інструкцією, відповідно до інструкції.

instrukcyjny інструкційний.

instruktaż, *-żu, m.* інструктаж, -жу.

instruktor, *lm. -rzy, m.* інструктор, -ра.

instruktorka *ż.* інструкторка.

instruktywny інструктивний.

instrument, *-tu, m.* інструмент; ~ *ty chirurgiczne* хірургічні інструменти; *m i z y s z n y* ~ *d e t y* духовий музичний інструмент.

instrumentacja *ż., muz.* інструментівка; (*pro дію* — *це*) інструментування.

Instrumentacyjny який (що) стосується інструментівки; (*y kontekście*) інструментівки; *p r ó b a* ~ *na* спроба інструментівки.

Instrumentalny *muz., tech.* інструментальний.

instrumentować, *-tuje, -tujesz, -tował*
muz. інструментувати, -тую, -туєш.

instrumentowanie *n., muz.* інструментування.

instruować, *-guje, -gujesz, -guował*
інструктувати, -тую, -туєш.

instruowanie *n.* інструктування, інструктаж, -жу.

instynkt, *-tu, m.* інстинкт, -ту; ~

s a m o z a c h o w a w c z y інстинкт самозбереження.
instynktownie інстинктивно.
instynktowność ж. інстинктивність, -ності.
instynktowny інстинктивний.
instynktowo *див.* **instynktownie**.
instytucja ж. 1) установа; ~ р а п і s t w o w a державна установа; ~ п a u k o w a наукова установа; 2) (*супільне устанавлення, підтвержене законом*) інститут, -ту; ~ м a ł ż e ń s t w a інститут одруження; $\diamond$ *юр. іст.* ~ ж е р a w a p o l s k i e g o інституції польського права.
Instytut, -tu, m. інститут, -ту.
insulina ж., *farm.* інсулін, -ну.
insurekcja ж., *hist.* інсурекція, повстання.
insurgent, lm. -nci, m. інсургент, повстанець, -нця.
insygnia, -piów, bhp., hist. регалії, -лій, клейноди, -дів.
insynuacja ж. інсинуація.
insynuacyjny сповнений інсинуацій; *artykuł* ~ стаття, сповнена інсинуацій.
insynuator, lm. -rowie a. -rzy, m. інсинуатор, -ра.
insynuować, -nuuje, -nuujesz, -nuował інсинуювати, -нуюю, -нуюєш.
inszość ж., *pot.* іншість, -шості; $\diamond$ *жарт.* t o i n s z a ~ це зовсім інша справа.
inszy *pot. див.* **inny**.
intabulacja ж., *praw.* запис нерухомого майна в судові книги.
intabulować, -luje, -lujesz, -lował *praw.* вписувати нерухоме майно в судові книги.
integracja ж., *mat.* інтеграція.
integralnie повністю, цілком, інтегрально.
integralność ж. інтегральність, -ності, цілісність.
Integralny *mat., prz.* інтегральний; $\diamond$ ~ п a c z e ś ć невід'ємна складова частина.
integral, -lu, m., mat. інтеграл.
integrować, -ruje, -rujesz, -rował

mat., prz. інтегрувати, -рюю, -рюєш.
intelekt, -tu, m. інтелект, -ту.
Intelektualista, -ty, lm. -ści, m. 1) *філос.* послідовник інтелектуалізму; 2) людина розумової праці, інтелігент; діяч культури; 3) (*лише в мн.*) інтелігенція.
Intelektualizm, -mu, m., fil. інтелектуалізм, -му.
Intelektualnie інтелектуально.
Intelektualność ж. інтелектуальність, -ності.
Intelektualny інтелектуальний.
Inteligencja ж. 1) інтелігенція; ~ р a s u j a c a трудова інтелігенція; 2) (*про розумову розвиненість*) інтелігентність, -ності.
Inteligentki інтелігентський.
Inteligent, lm. -nci, m. інтелігент.
Inteligentka ж. інтелігентка.
Inteligentny інтелігентний.
Intencja ж. намір, -ру; z r o b i ć s o w p a j l e p s z e j ~ ж і зробити що з найкращим наміром; $\diamond$ п a ~ ж е для успіху (справи).
Intendent, lm. -nci, m. інтендонт.
Intendentura ж. інтендонтство.
Intensyfikacja ж., *nauk.* інтенсифікація.
Intensywnie інтенсивно.
Intensywność ж. інтенсивність, -ності.
Intensywny інтенсивний.
intercelularny *biol.* міжклітинний.
intercyza ж., *praw. hist.* шлюбний контракт, -ту.
interdykt, -tu, m., kośc. інтердикт, -ту, заборона богослуження (відправи).
interes, -su, m. 1) справа, діло; c h o d z i ć z a ~ s a m i ходити по справах (по ділах); m i e ć d o k o g o ~ м а т и до кого справу (діло); *розм.* n i e t w ó j ~ не твоя справа, не твоє діло; p r o w a d z i ć c z y j e ~ s y вести чиї справи (діла); w z i ą ć s i ę d o ~ s u взятися за справу (за діло); 2) (*користь*) інтерес, -су; b r o n i ć c z y i c h ~ s ó w захищати чиї інтереси; o s o b i s t y ~ особистий інтерес; ~ p u b

licznu суспільний (громадський) інтерес; zabezpieczać *czyje* ~su забезпечувати чий інтерес; 3) торгове підприємство; 4) (*лише в мн.*) нескв. махінація, -цій, комбінація; 5) *див. zainteresowanie*; $\diamond$ *torg. dobić* ~su перебити руки; *ma* ~ *w czym* (*leży w jego* ~*sie co*) він зацікавлений (зацікавлений) у чому.

interesant, *lm. -nci, m.* діловий відвідувач; *złatwić* ~*tów* обслуговувати ділових відвідувачів.

interesować, -*suję*, -*sujesz*, -*sował* цікавити, -влю, -виш, інтересувати, -сую, -суюш; //~ *się* цікавитися, інтересуватися.

interesownie корисливо, користолібно.

interesowność *ż.* корисливість, -вості, користолібство.

interesowny корисливий, користолібний.

interesująco цікаво, інтересно.

interesujący цікавий, інтересний.

interferencja *ż., fiz.* інтерференція.

interferencyjny *fiz.* інтерференційний.

interlinearny міжрядковий.

interlinia *ż., druk.* шпона.

interliniować, -*niuję*, -*niujesz*, -*niował* *druk.* розбивати рядки (*шпонами*).

interlokutor, *lm. -rowie a. -rzy, m.* співрозмовник, співбесідник.

interlokutorka *ż.* співрозмовниця, співбесідниця.

interludium, *lp. nieodm., lm. -dia, -diów, m., muz.* інтерлюдія.

intermedium, *lp. nieodm., lm. -dia, -diów, n., teatr., lit.* інтермедія.

intermezzo *n., muz.* інтермецо (*невідм.*).

interną *ż., med.* терапія.

internacjonalista, -*ty, lm. -ści, m.* інтернаціоналіст.

internacjonalistka *ż.* інтернаціоналістка.

internacjonalizm, -*mu, m.* інтернаціоналізм, -му.

internacjonalny інтернаціональний.

internacjonal, -*lu, m. див. między-narodówka.*

internat, -*tu, m.* інтернат, -ту.

internista, -*ty, lm. -ści, m., med.* терапевт.

internistka *ż., med.* терапевтка.

internować, -*niuję*, -*niujesz*, -*nował* інтернувати, -ную, -нуетш.

internowanie *n.* інтернування.

internowany інтернований.

interpelacja *ż., polit.* інтерпеляція; ~ *sejmowa* інтерпеляція в сіймі; *wnieść* ~*je* подати інтерпеляцію.

interpelacyjny: *wniosek* ~ *polit. див. interpelacja.*

interpelant, *lm. -nci, m., polit.* інтерпелянт.

interpelator, *lm. -rowie a. -rzy, m., polit. див. interpelant.*

interpelować, -*luję*, -*lujesz*, -*lował* *polit.* інтерпелювати, -люю, -люуетш.

interpolacja *ż., filol., mat.* інтерполяція.

interpolator, *lm. -rowie a. -rzy, m., filol.* інтерполятор, -ра.

interpolować, -*luję*, -*lujesz*, -*lował* *filol., mat.* інтерполювати, -люю, -люуетш.

interpretacja *ż.* інтерпретація, тлумачення.

interpretator, *lm. -rowie a. -rzy, m.* інтерпретатор, -ра, тлумач, -чя.

interpretować, -*tuję*, -*tujesz*, -*tował* інтерпретувати, -тую, -туетш, тлумачити.

interpunkcja *ż., gram.* інтерпункція, пунктуація.

interregnum *nieodm., n., hist.* міжцарів'я.

interwał, -*lu, m., muz., przep.* інтервал, -лу.

interwencja *ż.* втручання; (*політ.—* *ще*) інтервенція; (*з метою по-* *лагодити що*) посередництво.

interwencjonista, -*ty, lm. -ści, m.* інтервент.

interwencyjny інтервенційний.

interweniować, -*niuję*, -*niujesz*, -*niował* (*w czym*) втручатися (*v*

- що); інтервенювати, -ніюю, -ніюєш; посередничати. *Пор.*
interwencja.
interwent, *lm.* -nci, *m.* інтервент.
interwiew, -wu, *m.* інтерв'ю (*невідм.*).
intoksykacja *ż.*, *med.* інтоксикація.
intolerancja *ż.* *див.* nietolerancja.
intolerancyjny *див.* nietolerancyjny.
intonacja *ż.*, *muz.*, *lingw.* інтонація.
intonacyjny *muz.*, *lingw.* інтонаційний.
intonować, -nuje, -nujesz, -nował *muz. i in.* 1) інтонувати, -ную, -нуєш, модулювати, -люю, -люєш; 2) (*пісню*) заспівувати, -вую, -вуєш, заводити, -джу, -диш.
Intrata *ż.* дохід, -ду, прибуток, -тку.
Intratość *ż.* дохідність, -ності, прибутковість, -вості, вигідність.
Intratny дохідний, прибутковий, вигідний.
introdukcja *ż.*, *muz.* інтродукція.
introligator, *lm.* -rzy, *m.* палітурник.
Introligatorka *ż.* палітурниця.
Introligatornia *ż.* палітурня, палітурна майстерня.
Introligatorski палітурний, опра́вний.
Introligatorstwo *n.* палітурна справа.
Intromisja *ż.*, *praw. hist.* введення у володіння.
introspekcja *ż.*, *psych.* інтроспекція.
introspekcyjny *psych.* інтроспективний.
Intruz, *lm.* -zi, *m.* непрощений гість (*род. гостя*); той, що втёрся куди.
Intryga *ż.* інтри́га.
Intrygantki інтриганський.
Intrygant, *lm.* -nci, *m.* інтриган.
Intrygantka *ż.* інтриганка.
Intrygować, -guje, -gujesz, -gował інтригувати, -гую, -гуєш.
Intryżka *ż.*, *pot.* інтри́жка.
intuicja *ż.* інтуї́ція.
intuicjonista, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *fil.* інтуїтивіст.
intuicjonizm, -mu, *m.*, *fil.* інтуїти́визм, -му.
Intuicyjnie інтуїтивно.
Intuicyjny інтуїтивний.
Intymnie інтими́но.
Intymny інтими́ний.
inulina *ż.*, *chem.* інулін, -ну.
Inwalida, -dy, *lm.* -dzi, *m.* інвалід.
Inwalidzki інвалідний; $\diamond$ *renta* ~ka пенсія інвалідності.
Inwalidztwo *n.* інвалідність, -ності.
Inwazja *ż.* вторгнення, нашестя.
Inwektywa *ż.* інвекті́ва, гострий виступ (випад); образлива мова.
Inwencja *ż.* 1) винахідливість, -вості; 2) *muz.* інвенція.
Inwentaryzacja *ż.* інвентаризація.
Inwentaryzacyjny інвентаризаційний, обліковий.
Inwentaryzować, -zuje, -zujesz, -zował інвентаризувати, -зую, -зуюєш.
Inwentarz, *lm.* -rze, *m.* інвентар, -ря; (*с.-г. — частише*) реманент, -ту; ~ *magt* у мёртвий інвентар; *spis* ~*za* опис інвентаря; *żywy* ~ *живий* інвентар.
Inwentarzować, -rzuje, -rzujesz, -rzował *див.* inwentaryzować.
Inwentarzowy інвентарний.
Inwentować, -tuje, -tujesz, -tował *див.* inwentaryzować.
Inwentura *ż.* *див.* Inwentaryzacja.
Inwersja *ż.*, *nauk.* інверсія.
Inwersyjny *med.* (*inversus*) зворотний.
Inwestować, -tuje, -tujesz, -tował *ек.* інвестувати, -тую, -туюєш.
inwestycja *ż.*, *ек.* інвести́ція.
inwestycyjny *ек.* інвестиційний.
inwestytura *ż.*, *hist.* інвести́тура.
Inwigilacja *ż.* (*kogo a. czego*) нагляд (за ким, за чим).
Inwigilować, -luje, -lujesz, -lował (*kogo, co*) наглядати (за ким, за чим *i* ко́го, що).
Inwokacja *ż.*, *poetyc.* звернення.
Inwolucja *ż.*, *biol.*, *fizjol.* інволю́ція.
Inwolucyjny *biol.*, *fizjol.* інволюційний.
Inżektor *m.*, *tech.* інже́ктор, -ра.

inżynier, *lm.* -rowie *a.* -rzy, *m.* інженер, -ра; ~ budowniczy інженер-будівельник; ~ komunikacji інженер шляхів сполучення.

inżynieria *ż.* 1) інженерія, інженерська справа; 2) *зб.* інженери, -рів; інженерія (*розм.*).

inżynierski інженерський.

inżynierstwo *n.* інженерство.

inżynierujny інженерний.

iperyt, -tu, *m.*, *chem.* іпріт, -ту.

ipsylon, -nu, *m.* ігрек.

Irak, -ku, *m.* Іра́к, -ку.

Iran, -nu, *m.* Іра́н, -ну.

iranista, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *filol.* іраніст.

Iranka *ż.* іранка.

Irańczyk, *lm.* -су, *m.* іра́нець, -нця.

irański іра́нський.

ircha *ż.* за́мша.

ircharz, *lm.* -gze, *m.*, *spec.* за́мшенник.

irchowy за́мшовий.

Irena Іре́на; Іри́на (*укр.*); Яри́на, Ори́на (*розм.*).

Irkuck *m.* Ірку́тськ.

Irlandczyk, *lm.* -су, *m.* ірла́ндець, -дя.

Irlandia *ż.* Ірла́ндія.

Irlandka *ż.* ірла́ндка.

irlandzki ірла́ндський.

ironia *ż.* іро́нія.

ironicznie іро́нічно.

ironiczność *ż.* іро́нічність, -ності.

ironiczny іро́нічний.

ironizować, -zuje, -zujesz, -zował іро́нізува́ти, -зу́ю, -зу́еш.

irracjonalizm, -mu, *m.*, *fil.* ірраціо́налізм, -му.

irracjonalnie ірраціо́нально.

irracjonalny ірраціо́нальний.

irradiacja *ż.*, *fiz.*, *med.* іррадіа́ція.

irrealny ірреа́льний.

irredenta *ż.*, *polit.* іреденти́зм, -му.

irredentysta, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *polit.* прихі́льник іреденти́зму.

iryd, -du, *m.*, *chem.* іри́дій, -дію.

irygacja *ż.*, *roln.*, *med.* ірига́ція; (*с.-г.—ще*) зрошення.

irygacyjny roln., *med.* ірига́ційний; (*с.-г.—ще*) зрошува́льний.

irygator *m.*, *tech.*, *med.* ірига́тор, -ра.

irys *m.* 1) *бот.* ірис, пі́вники, -ків; 2) *anat.* ірис.

irytacja *ż.* 1) роздратува́ння; 2) *наук.* ірита́ція.

irytować, -tuje, -tujesz, -tował дра́тува́ти, -ту́ю, -ту́еш, роздрато́вувати, -вую, -вуеш; непри́ємно хвилюва́ти, -лю́ю, -лю́еш; (*гни-вити*) се́рдити, -джу, -диш; // ~ się дра́тува́тися, роздрато́вувати́ся; непри́ємно хвилюва́тися; се́рдитися.

irytowanie (się) *n.* *див.* irytacja 1.

iryzacja *ż.*, *fiz.* перели́ви ко́льорів (барв).

ischias, -su, *m.*, *med.* ішіас, -су.

ischiatyczny *med.* ішіасо́вий.

iskać (się) (*в голові*) ська́ти.

iskierka *ż.* 1) *зменш.* іско́рка, іскри́нка; 2) *перен.* про́блиск, -ку; ~ nadziei про́блиск на́дії.

iskiernik *m.*, *fiz.* електрофо́р, -ра.

iskra *ż.* 1) іско́ра; 2) *перен.* про́блиск, -ку; ~ szczęścia про́блиск ща́стя.

iskrobitny *tech.* іскромéтний.

iskrochron, -nu, *m.*, *tech.* іско́роуло́влювач.

iskrowiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.*, *hist.* іскриве́ць, -вця.

iskrownik *m.*, *tech.* магне́то (*невідм.*).

iskrowy іскові́й; $\diamond$ telegraf ~ радіотелеграф, -фу, бездрото́вий телеграф.

iskrówka *ż.* радіотелегра́ма.

iskrzący (się) іскри́стий; (*перен. про очи—ще*) іскромéтний.

iskwienie (się) *n.* іскріння, іскрення; мерехтіння, бли́мання. *Пор.* iskrzyć się.

iskrzyć się іскри́тися, яскри́ти; (*про зорі*) мерехті́ти, -хчу́, -хтіш, бли́мати.

iskrzysty іскри́стий.

islam, -mu, *m.*, *rel.* ісла́м, -му.

islamizm, -mu, *m.*, *rel.* ісла́мізм, -му.

Islandczyk, *lm.* -су, *m.* ісла́ндець, -дя.

Islandia *ж.* Ісландія.
 Islandka *ж.* ісландка.
 Islandzki ісландський.
 istnieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieł існувати, -ную, -нуеш.
 Istnienie *n.* існування.
 istność *ж.* буття, існування.
 istny справжній; $\diamond$ ~ па права да суща правда.
 istota *ж.* 1) істота; 2) (основне) суть, -ті; сүтність, -ності (рідше); wnikać w ~tę rzecz wnikати в суть справи; w ~cie ma słusność по сүті він має рацію.
 istotka *ж., zdr.* маленька істота.
 istotnie справді, дійсно.
 istotny 1) істотний; 2) (що існує в дійсності) дійсний, справжній.
 iście *adv.* istotnie.
 iść, iść, idziesz, siedzi, szli iść (іду, ідеш); ~ gęsiego ići один за одним (низкою, ключем); *перек.* ~ кому па гęке ići кому назустріч; krew idzie кров іде; ~ парalcach ići навшпіньки (навшпіньках); ~ o zakład ići на парі, бїтися об заклад; wieść idzie іде поголос (чутка); ~ za mąż ići (виходити) замїж; zegar idzie годинник іде; $\diamond$ ceny idą w górę ціни піднімаються; idzie ku wiosnie надходить (наближається) весна, повертає на весну; idzie mi kiersko мої справи кєпські (погани); ~ па udry z kim не ладнати, бїти (жїти) не в злагоді (не в згоді) з ким; ~ па zdrowie виходити на здоров'я; o co idzie? в чому справа (рїч)? ~ pełną parą працювати на повну потужність; ta droga idzie do Krakowa ця дорога веде до Кракова; ~ w czyje ślady вступати в чїї слїдї; ~ (wodzić się) za łby z kim зчєплюватися з ким.
 Italia *ж.* Італія.

itd (i tak dalej) *skr.* і т. д. (і так далї).
 iteratywny *gram.* ітеративний.
 itp. (i tym podobne) *skr.* і т. ін. (і такє інше), і т. п. (і томү подібне), тощо.
 iwa *ж.* (біла) верба, (біла) лоза, їва.
 iwowy вербовий, лозовий, ївовий.
 Izabela *ж.* Ізабєлла.
 izba *ж.* 1) кімната; 2) *політ.* палата; Izba Ludowa Народна палата (в НДР); Rada państwowa ZSRR складає się z dwóch izb Верхівна Рада СРСР складається з двох палат; Izba Poselska палата депутатів; Izba Gmin Палата громад (в Англії); $\diamond$ ~ adwokacka адвокатська колєгія; ~ rogowa родильний будїнок, -нку; ~ skarbowa фїнансовий відділ (фїнвідділ).
 izbica *ж.* 1) велика кімната; 2) *тех.* льодоріз (в мості).
 izdebka *ж., zdr.* кімнатка.
 izobara *ж., meteor.* ізобара.
 izobaryczny *meteor.* ізобарний.
 izobata *ж., geo.* ізобата.
 izochimena *ж., meteor.* ізохімена.
 izochora *ж., fiz.* ізохора.
 izochroniczność *ж., fil.* ізохронність, -ності.
 izochroniczny *fiz.* ізохронний.
 izolacja *ж.* ізоляція.
 izolacjonizm, -mu, *m., polit.* ізоляціонїзм, -му.
 izolacyjny ізоляційний.
 izolator *m., fiz.* ізолятор, -ра.
 izolować, -luje, -lujesz, -lował ізолювати, -люю, -люєш.
 izolowanie *n.* ізолювання.
 izomeria *ж., chem.* ізомерія.
 izomorficzny *min.* ізоморфний.
 izomorfizm, -mu, *m., min.* ізоморфізм, -му.
 izotera *ж., meteor.* ізотєра.
 izoterma *ж., fiz., meteor.* ізотєрма.
 izotermiczny *fiz., meteor.* ізотєрмічний.
 izotop, -pu, *m., chem.* ізотоп, -пу.
 Izrael *m.* Ізраїль.

izraelski ізраїльський.
Izydor Ісідор; Сідір, -дора (укр.).

iż sp., książ. шо.
iżby sp., książ. шоб.

J

ja я.
jabiczap, -ni, m., chem. сіль яблочної кислоти.
jabiczanka ж. яблучний суп, -пу.
jabiczany яблучний.
jabiczasty див. jabikowaty.
jabiczysty (про яблуню) ясныйй.
jabiecznik m. 1) сидр, -ру; 2) кул. пиріг з яблуками.
jabiecznikowy сідровийй.
jabieczny див. jabiczany.
jabiko n. яблуко; anat. ~ a d a m o w e (cartilago thyreoidea) адамове яблуко, кадік, -ка; присл. nie daleko pada ~ od jabloni яблуко від яблуні недалєко падає, якє коріння, такє насіння, який дід, такий і його плід; перен. ~ nie z g o d y яблуко незгоди; anat. ~ o k a очне яблуко; $\diamond$ розм. z bić (stłuc) na kwaśne ~ сильно побити, зім'яти на яєчно; перен. złote ~ золотє дно.
jabikowate, -tych, bot. (romaseae) яблунєві, -вих.
jabikowaty подібний до яблука.
jabikowity (про масть коня) в яблуклах.
jabikowy яблучний; хім. kwas ~ яблучна кислота.
jabloniowy яблунєвийй.
jablonka ж., bot., zdr. яблунька.
jablonkowy див. jabloniowy.
jabłoń ж. яблуня.
jabłuszko n., zdr., pie szcz. яблужко.
Jasek, -ska Яцек; Яцкó, Яць (укр.).
jacht, -tu, m., mor. яхта.
jachtklub, -bu, m., sport. яхт-клуб, -бу.
jad, -du, m. отрута.
jadaczka ж., wulg. рот; stul ~ kę заткни рот, мовчи.
jadać wielokr. (звичайно, часто,

частенько, не раз) їсти (ім, Ісі, їсть, їмó, їстé, їдять); $\diamond$ obiad ~ dam zwykle o godzinie trzeciej обідаю звичайно о третій годині.
jadalnia ж. їдальня.
jadalniany який (шо) стосується їдальні; (у контексті) в їдальні тощо; tłok ~ натовп у їдальні.
jadalny 1) столовий; 2) (придатний для їжі) їстівний; $\diamond$ r o k ó j ~ їдальня.
jadło n. їжа; їдá, їствó (рідше).
jadłodajnia ж. харчє[ї]вня.
jadłodajny: z a k i a d ~ див. jadłodajnia.
jadłospis, -su, m. меню (невідм.).
jadłowstręt, -tu, m., med. (siliophobia) боязнь їжі, нєхить до їжі; відсутність апетиту.
jadonośny отруйний, отруйливийй.
jadowicie див. jadowito.
jadowito 1) отрутно, отруйно; отруйливо (рідше); 2) ущипливо, в'їдливо, ехїдно. Пор. jadowity.
jadowity 1) отрутний, отруйний; отруйливий (рідше); 2) перен. ущипливий, в'їдливий, ехїднийй.
jadowy див. jadowity 1.
Jadwiga Ядвіга.
Jafa ж. Яффа.
jaga ж. див. baba.
jagielnik m., roln. просорүшка.
jaglany пшонянийй.
jaglica ж., med. трахома.
jagła ж. 1) прбсо; 2) (зерно прбса) прсїяна; 3) (лише в мн.) пшонó.
jagniątko n., zdr., pie szcz. ягнятко.
jagnię, -nięcia, lm. -nięta, -nięt, n. ягнїя, -нїтя.
jagnięcy ягнїчийй.
jagoda ж. 1) ягода; 2) (лише в мн.) пєв. лиця (род. лиць),

лічко, щічки, -чок; ланіти, -ніт (арх.).
jagodny *див.* jagodowy.
jagodowy ягідний; sok ~ ягідний сік (род. соку).
jagodówka *ж.* горілка на ягодах, наливка.
jagódka *ж., zdr.* ягідка.
jaguar *т., zool.* ягуар, -ра.
jajczarka *ж.* (продавиця яєць) яєчниця.
jajczarnia *ж.* 1) склад яєць; 2) яєчний магазин.
jajczarski (що стосується торгівлі яйцями) яєчний.
jajczarstwo *п.* торгівля яйцями.
jajczarz, *т.* -rze, *т.* (продавець яєць) яєчник.
jaje *п.* яйце; *прик.* ~ mądrzejsze od kury яйця курку вчать; *кул.* ~ па miętko рідко (некруто) зварене яйце, рідке яйце; *кул.* ~ па twarżo круто зварене яйце, круте яйце; *siedzieć* (wysiadywać) па ~jach висиджувати яйця; *wylęgać się* (wylukwać się) z ~ja вилуплюватися з яйця; *znieść* ~ja нести (класти) яйця; *ж.* *кул.* ~ja sadzone випускна яєчня; *перен.* ledwie się z ~ja wylażył ще молоко не обсохло на губах.
jajeczko *п., zdr.* яєчко.
jajczkowanie *п., fizjol.* овуляція.
jajcznica *ж., kul.* яєчня, смаження, пражєня.
jajecznik *т.* 1) *кул.* омлет, -ту; 2) *бот.* (ovarium) зав'язь, -зі.
jajeczny яєчний.
jajko *п.* 1) яйце; *перен.* ~ Kolumba Колумбове яйце; skogurka od ~ka шкаралупка яйця; 2) *військ. розм.* ручна граната; *ж.* *розм. нескв.* obchodzić się z kim, jak z ~kiem ходити довкола кого навшпінках.
jajkowaty яйцеподібний, яйцевидний.
jajkowy *див.* jajeczny.
jajnik *т., anat.* (ovarium) яєчник.

jajnikowy *anat.* яєчниковий.
jajo *п.* *див.* jaje.
jajonośny (про курей) несучий.
jajorodne, -nych, *zool.* яйцеродні, -них, яйцеродяші, -щих.
jajowaty *див.* jajkowaty.
jajownik *т., bot.* (ovarium) *див.* jajecznik 2.
jajowód, -wodu, *т., anat.* фаллопійова труба.
jajowy 1) яєчний; 2) (про вигляд) яйцеподібний, яйцевидний; 3) *anat., bot.* яйцевий.
jak I *т., zool.* як.
jak II 1) *прислів.* як; ~ się maście? як ви поживаєте? як ся маєте? 2) *спол.* (порівняльний) як; *chytry* ~ *lis* хитрий як лис; ~ *na złość* як на зло; ~ *się patrzy* як слід, як годиться; (*часовий*) як, коли; *kupię wtedy*, ~ *będę w mieście* куплю тоді, як (коли) буду в місті; ~ *świat światem* з того часу (з тих пір, відтоді), як світ стоїть, зроби; (*умовний*) як; *przujdę*, ~ *będę miał czas* прийду, як буде в мене час; 3) (*сполучне слово*) (для позначення напрямку) куди; ~ *okiem sięgnąć*, *wszędzie pastwiska* куди не глянь, всюди пасовища; (*для означення місця*) де; *droga idzie tam*, ~ *te topole* дорога йде туди, де ці тополі; (*для означення способу дії*) як; *idzie*, ~ *z płatka* іде, як по маслу; ~ *jeden maż* всі, як один; *присл.* ~ *ty komu, tak o tobie* як гукнеш, так і відгукнеться, як гукують, так і відгукуються; 4) *част.* як; *jeszcze* ~! ще як! ~ *najprędzej* якнайшвидше; ~ *nie wrzaśnie* він як (як не) крикне.
jak bądź przśł. як-небудь, абияк, сяк-так, так-сяк, будь-як.
jakby *сп.* (порівняльний) мов, немов, наче, неначе; *czegwieni się*, ~ *co zawinił* паленіє,

немів він провинився; (*умовний*) якщо б; *~* *był się spróżyć*, *nie czekał* якщо б я запізнився, не чекайте.

jak gdyby *sp.* мов, немів, ніче, неніче, ніби.

jakі який, що; котрий (*рідше*).

jakі bądź який-небудь, будь-який.

jakikolwiek який-небудь, будь-який.

jakikolwiek bądź *див.* *jakikolwiek*.

jakіs якийсь; (*з відтінком прещирства — це*) якийсь там, якийсь-то.

jakіskolwiek *див.* *jakikolwiek*.

jakі-takі 1) який-небудь; 2) *перен.* непоганий, нічогогенький, нічого собі; *там ~ dom* є в мене непоганий (нічогогенький, нічого собі) дім.

jakkolwiek *sp.* хоча, хоч; *~* *maty już pewne osiągnięcia*, *musimy nadal pracować* хоча (хоч) є у нас деякі досягнення, мусимо далі працювати.

jako *sp.* як; *wysłano go ~ pośrednika* його відслано як посередника; *~ taki* як такий.

jakobin, *lm.* -ni, *m.*, *hist. polit.* яacobінець, -нця.

jakobinizm, -mu, *m.*, *hist. polit.* яacobінізм, -му.

jakobinka *ж.*, *hist. polit.* яacobінка.

jakobiński *hist. polit.* яacobінський.

jakoby *sp.* ніче б, неніче б, немів би.

jakoś *przst.* якось.

jakościowo якісно.

jakościowość *ж.* якісність, -ності.

jakościowy якісний; *xim.* *analiza ~ciowa* якісний аналіз, -зу.

jakoś *ж.* якість, -кості; *bruga da pierwszej ~ci* бригада відмінної якості.

jakośkolwiek *przst.* як-небудь, якось.

jako-tako *przst.* так собі, нічого собі, сяк-так.

jako też *sp.* 1) і справді; *oczekiwał wiadomości, ~niebawem padęła* він очі-

кував звістки, і справді, незабаром надійшла; 2) а також, а так само; *dębu, brzozy ~ buki* і *graby* дуби, берізи, а також (а так само) буби і граби.

jako to *sp.* а саме; (*у контексті звичайно передається інтонаційною паузою*); *ciągłe kłopoty, ~ rodzinne* і *inne*, *przypnębiały go* постійні турботи, родинні і інші, пригнічували його.

jakowy *arch. див.* *jakі*.

jakowyś *arch. див.* *jakіs*.

jakoż(e) *sp.*, *arch.* через те що, тому що.

jak również *sp.* а також.

jako że *sp.*, *arch.* зваживши, що...

Jakub Яків, -кова.

jakubek, -bka, *m.*, *bot.* (*senecio jacobaea*) жовтозілля лучне.

Jakuja *ж.* Якутія.

Jakuck *m.* Якутськ.

Jakut, *lm.* -ci, *m.* якут.

Jakutka *ж.* якутка.

jakże *przst.* як же; *◇* а *~!* еге ж!

jakże to *przst.* як же то?

jalapa *ж.*, *bot.* ялапа.

jałmużna *ж.* милостиня, милостина.

jałmużniczy жебрущий.

jałowka *ж.*, *pol. див.* *jałowka* 1.

jałowcowy *bot.* ялівцевий.

jałowcówka *ж.* (*настойка*) ялівцівка.

jałowica *ж.* 1) дуб. яловиця;

2) *с.-г. див.* *jałowka* 1.

jałowiczka *ж.*, *zdr. див.* *jałowka* 1.

jałowiczy *garb.* яловичий.

jałowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.*, *bot.* яловіць, -лівцю.

jałowić, -wię, -wisz, -wil 1) (*землю*) робити яловою (неродючою); 2) *мед.* стерилізувати, -зую, -зуюш.

jałowić, -wieję, -wiejesz, -wiał, -wielі яловіти; (*про землю — це*) ставати неродючою.

jałowizna *ж.* 1) ялова (неродюча) земля; 2) (*с.-г. — про худобу*) молодняк, -ка; 3) *перен. розм.* безмістовність, -ності; 4) без-

- змістовний літературний твір (род. твору); 5) *фам.* пуста голова.
- jałowó безплідно.
- jałowość *ж.* 1) яловість, -вості; неродючість, -чості; 2) безплідність, -ності. *Пор.* jałowu.
- jałowu 1) (*с.-г.* — про худобу) яловий; (*про ґрунт* — *ще*) неродючий; 2) *перен.* безплідний; ~ we fosiekania безплідні дослідження, -дженъ; $\diamond$ ~ twaróg пісний сир, -ру.
- jałoweczka *ж.*, *zdr.*, *pleszcz.* ялівочка.
- jałowka *ж.* 1) *с.-г.* ялівка; 2) *дуб.* яловиця.
- Jałta *ж.* Ялта.
- jałtuński ялтинеський.
- jama *ж.* яма; (*звірина* — *ще*) норá; $\diamond$ *анат.* ~ b g z u s z n a черевна порожнина; *анат.* ~ o c z n a очна западина; *анат.* ~ u s t n a порожнина рота; *мед.* ~ w r i u s a c h каверна в легєнях.
- Jamajka *ж.* Ямайка.
- jamajka *ж.* ром-ямайка.
- jamb, -bu, *т.*, *роетус.* ямб.
- jambiczny *роетус.* ямбічний.
- jamnik, -ku, *т.*, *роетус.* ямбічний вірш.
- jameczka *ж.*, *zdr.* ямочка.
- jamistość *ж.* ямистість, -тості.
- jamisty ямистий.
- jamka *ж.*, *zdr.* ямка.
- jamkowaty ямкуватий.
- jamniczek, -czka, *т.*, *zdr.* невеличка такса.
- jamniczka *ж.* (*про самку*) такса.
- jamniczy який (що) стосується такси; (*у контексті*) такси; z g e s z p o ś ć ~ c z a спритність такси.
- jamnik *т.* такса.
- jamny який (що) живе в норі.
- jamowu 1) який (що) стосується ями; 2) *див.* jamny.
- jamrot, -tu, *т.* *див.* mamrotanie.
- jamrotać *див.* mamrotać.
- jamrotanie *п.* *див.* mamrotanie.
- Jan Ян; Іван (*укр.*).
- janczar, *лм.* -rzy, *т.*, *hist.* яничар, -ра,
- janczarka *ж.*, *hist.* (*рушниця*) яничарка, яничарка.
- janczarski *hist.* яничарський.
- janczarstwo *п.*, *zb.*, *hist.* яничари, -рів.
- jankes, *лм.* -si, *т.* янки (*невідм.*).
- janke, -ków, *блр.*, *т.*, *ролн.* (*про картоплю*) рання американка.
- janowcowu *бог.* з дрóку; miotła ~ wa мітла з дрóку.
- janowiec, -wca, *лм.* -wce, *т.*, *бог.* (*геніста*) дрік (*род.* дрóку).
- jantar, -ru, *т.*, *мін.* *див.* bursztyn.
- jantarowy *мін.* *див.* bursztynowy.
- Janusz Януш.
- Japonia *ж.* Японія.
- Japonka *ж.* японка.
- Japończyk, *лм.* -cy, *т.* японець, -нця.
- jaroński японський; Morze Japońskie Японське море.
- jarońszczyzna *ж.* все, що японське: мова, звичаї тощо.
- jar, -ru, *т.* яр (*род.* яру).
- jard *т.* ярд.
- jarek, -rka, *т.*, *zdr.* ярók, -рká.
- jarka *ж.* 1) ярий (яровий) хліб, ярина; 2) (*про корову, вівцю*) ярка; 3) дрібна зерниста сіль (*род.* sóлі).
- jarkisz, -szu, *т.*, *ролн.* *див.* jarka 1.
- jarmarczenie *п.* 1) ярмаркування; 2) шахрування. *Пор.* jarmarczyć.
- jarmarczne, -nego, *п.* 1) ярмаркова оплата; 2) (*гостинець з ярмарку*) ярмаркове, -вого.
- jarmarcznik, *лм.* -cy, *т.* завсідник ярмарків, ярмарчанин.
- jarmarczny ярмарковий.
- jarmarczyć, -cze, -czysz, -czył 1) ярмаркувати, -кюю, -кюеш; 2) *перен.* шахрувати, -рюю, -рюеш.
- jarmark, -ku, *т.* 1) ярмарок, -рку; 2) *перен.* розм. розгардіяш, -шу, шарварок, -рку; *підсил.* буча.
- jarmarkować, -kuje, -kujesz, -kował *див.* jarmarczyć.
- jarmarkowanie *п.* *див.* jarmarczenie.
- jarmarkowe, -wego, *п.* *див.* jarmarczne.

jarmarkowy *див.* jarmarkozny.
 jarmluka *ж.* ярмўлка.
 jarmuż, -żu, *т.* листяна капўста.
 jago бадьоро; $\diamond$ trzymać się
 ~ ма́ти бадьорый ви́гляд.
 Jarosław Ярослав.
 Jarosław *т.* Яросла́вль.
 jarosz, *тм.* -sze, *т.* вегетари́анець,
 -нця.
 jaroszka *ж.* вегетари́анка.
 jarowy 1) яровий; 2) (*вкритий*
ярами) яри́стий.
 jarski вегетари́анський.
 jarstwo *п.* вегетари́анство.
 jary 1) яри́й, яровий; ~ге z bo że
 я́ре збіжжя, яри́на; 2) *перен.* ба-
 дьори́й.
 jarzab, -rzębia *а.* -rzębu, *тм.* -rzęby
а. -rzęby *а.* -rzębie, *т., бол.* *див.*
 jarzębina.
 jarzabek, -bka, *т., орг.* ря́бчик.
 jarzaco яскра́во.
 jarzacy палаючий; (*перен.*— *це*)
 яскра́вий.
 jarzenie (się) *п.* пала́ння.
 jarzębi *див.* jarzębinowy.
 jarzębiak *т.* (*горілка*) гороби́нів-
 ка, ряби́нівка.
 jarzębiasty строкати́й, ряби́й.
 jarzębina *ж., бол.* (*sorbus*) гороби́-
 на, ряби́на.
 jarzębinowy гороби́новий, гороби́н-
 ний, ряби́новий.
 jarzębinówka *ж.* *див.* jarzębiak.
 jarzmiący понево́люючий, уя́рмлю-
 ючий.
 jarzmić, -mię, -miesz, -mił 1) впря-
 га́ти в ярмо́; 2) *перен.* понево́-
 лувати, -люю, -люеш, уя́рмлю-
 вати.
 jarzmo *п.* 1) ярмо́; (*перен.*— *це*)
 іго, корми́га; ~ imperialis-
 mu ярмо́ (іго) імперіалі́зму;
 2) *тех.* хому́тик; $\diamond$ ~ ку́лас-
 кие курку́льська каба́ла.
 jarzmowaty 1) у ви́гляді ярма́;
 2) *анат. див.* jarzmony.
 jarzmony *анат. і ін.* яре́мний; *анат.*
 kość ~wa яре́мна кість (*род.*
 кі́сті).
 jarzyć się, -rzę, -rzysz, -rzył па-
 ла́ти.
 jarzyna *ж.* гороби́на, обо́чі, -чів.

jarzynka *ж.* молодá гороби́на, но-
 вина́.
 jarzynny *див.* jarzynowy.
 jarzynowy овоче́вий; *кул.* zupa
 ~wa овоче́вий суп, -пу.
 jarzysty по́вний я́рів (ба́лок), яр-
 кува́тий, яри́стий.
 jasełka, -łek, *блм.* 1) я́сла, -сел;
 2) *фольк.* верте́п, -пу.
 jasełkowy 1) ясе́льний; 2) вер-
 те́пний. *Пор.* jasełka.
 jasiék, -ška, *т.* 1) (*подушечка*)
 я́сик; 2) *бот.* великозе́рніста
 квасо́ля.
 jasieniec, -ńca, *тм.* -ńce, *т., бол.*
 ясе́нець, -нця́.
 jasieniowy *див.* jesionowy.
 jasion *т.* *див.* jesion.
 jaskier, -kru, *т., бол.* (*ranunculus*
acer) жовте́ць і́дкий.
 jaskierek, -гка, *т., бол.* реп'яшо́к,
 -шка́.
 jaskinia *ж.* пече́ра; $\diamond$ *перен.* ~
 z b ó j e s k a розби́йницьке кубло́.
 jaskiniowiec, -wca, *тм.* -wce, *т.,*
ант. пече́рна люди́на, троголо-
 дя́т.
 jaskiniowy пече́рний.
 jaskot *т.* *див.* jazgot.
 jaskotać *див.* jazgotać.
 jaskółcze, -zcęcia, *тм.* -zcęta, -cząt,
п. ласті́в'я, -в'я́ти, ластове́ня,
 -ня́ти, ластове́ня́тко.
 jaskółczy ласті́вчин; $\diamond$ ~cze zie-
 le *бот.* (*chelidonium majus*) чи-
 стоти́л більши́й.
 jaskółeczka *ж., zdr.* ласті́вочка.
 jaskółka *ж.* ласті́вка; *присл.* jed-
 na ~ nie czyni wiosny
 одна́ ласті́вка не робіть весні́;
перен. pierwsza ~ перша
 ласті́вка.
 jaskra *ж., мед.* (*glaucoma*) глау-
 ко́ма.
 jaskrawiec, -wieje, -wiejesz, -wiał,
 -wiał виступа́ти яскра́во.
 jaskrawo яскра́во.
 jaskrawość *ж.* яскра́вість, -вості́.
 jaskrawy 1) яскра́вий; 2) *перен.*
 разю́чий.
 jaskrowate, -tych, *бол.* (*ranuncu-
 laceae*) жовтце́ві, -вих.
 jaskrowy 1 *бол.* жовтце́вий,

jaskrowy II *med.* який (що) стосується глаукомі.

jasła, -seł, *blp.* (для худоби) ясла (род. ясел).

jasłowу ясельний.

jasnawo яснува́то, ясненько.

jasnawу яснува́тий, ясненький.

jasno 1) ясно; 2) світло. *Пор.* jasny.

jasnoblond білявий, русявий, русий.

jasnoczerwony ясночервоний.

jasnolicy *poet.* світлолиций

jasnoniebieski ясноголубий, ясно-блакитний.

jasnooki ясноокий.

jasnosiwy ясносівий.

jasność *ż.* 1) світлість, -лості; 2) ясність, -ності. *Пор.* jasny.

jasnota *ż., bot.* (*lamium album*) глуха кропива біла.

jasnowidz, *lm.* -dze, *m.* ясновидець, -дя.

jasnowidzący 1) ясновидючий, видючий; 2) *перен.* прозорливий.

jasnowidzenie *n.* ясновидіння.

jasnowidztwo *n. div.* ясновидzenie.

jasnowłosy русявий, світловолосий.

jasnozielony яснозелений.

jasnozłoty яснозолотий.

jasnożółty ясножовтий.

jasny 1) ясний; ~ księżyc ясний місяць; *перен.* ~на сргав а ясна справа; 2) *перен.* світлий; ~ne włosy світле волосся.

jaspis, -su, *m., min.* яшма.

jaspisowy *min.* яшмовий.

Jassy, Jass, *blp.* Ясси (род. Ясс).

jastrząb, -rzębia, *lm.* -rzębie, *m., orn.* яструб.

jastrząbek, -bka, *m., orn.* 1) (*astur nisus*) яструб-перепелятник; 2) *зменш.* яструбок, -бка.

jastrzębi яструбиний.

jastrzębiaty подібний до яструба.

jastrzębiec, -bca, *lm.* -bce, *m.* 1) *бот.* (*hieracium*) нечуй-вітер, -тра; 2) *мисл.* пастка на хижих птахів.

jastrzębnik, *lm.* -cy, *m., hist.* яструбник,

jastrzębowy *div.* jastrzębi.

jasyr, -ru, *m., hist.* ясір, -ру.

jaszczur *m.* 1) зоол. (*salamandra*) ящір (род. ящера); 2) ящіркова шкіра; 3) *вет.* ящур, -ра.

jaszczurczę, -częcia, *lm.* -częta, -cząt, *n.* маленька ящірка.

jaszczurczo ехідно.

jaszczurczy 1) ящірковий; 2) *перен.* ехідний; $\diamond$ plemię ~cze гадюче ко́дло.

jaszczureczka *zdr.* ящірочка.

jaszczurka *ż.* ящірка.

jaszczurkowaty подібний до ящірки.

jaszczurkowy *div.* jastrzęczy 1.

jaszczurowy *div.* jastrzęczy.

jastrzęczy 1) ящірковий; 2) *вет.* ящурний.

jastrzęzysko *m., zgr.* великий ящір, -щера.

jastrzącyk *m., wojs. hist.* зарядний ящик.

jasztrak *m.* чадра.

jaśmin, -nu, *m.* жасмін, -ну.

jaśminowate, -tych, *bot.* жасмінно-ві, -вих.

jaśminowy жасмінний, жасмінно-вий.

jaśnić, -nię, -niesz, -nił робіти світлим; // ~ się світліти; яснити. *Пор.* jasny.

jaśniec, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli блищати (блищу́, блищійш), яснити; z daleka ~niały

oświetlone okna зда́лека блищали (ясніли) освітлені вікна; *перен.* ~ za letami

u myślu блищати умом.

jaśniutki *pieszcz.* ясненький.

jaśniutko *pieszcz.* ясненько.

jata *ż.* курінь, -реня́.

jatagan, -nu, *m.* ятаган.

jatka *ż.* 1) ятка, ларьок, -рка; 2) (*лише в мн.*) бо́йня, різниця; 3) *зменш.* невеличкий курінь, -реня́.

jatkowe, -wego, *n., przest.* оплата за ларьок.

jatkowy який (що) стосується ларка́; (*у контексті*) з ларка́; mięso ~we м'ясо з ларка́,

- jaw**: wychodzić *па* ~ виявлятися.
java *ж.* ява, яв (*род.* яву).
Jawa *ж.* Ява.
javański яванський.
jawnie 1) явно; 2) гласно. *Пор.* jawny.
jawność *ж.* 1) явність, -ності; 2) гласність. *Пор.* jawny.
jawny 1) явний; 2) *юр.* гласний, відкритий; *posiedzenie* ~ не гласне (відкриті) засідання суду; $\diamond$ ~ не pierogozumienie очевидне непорозуміння.
jawor, -ru, *т.* явір (*род.* явора).
jaworek, -rka, *т.* яворок, -рка, яворець, -рця.
jawogowy яворобий.
jaworzyna *ж.* 1) яворина; 2) яворобий ліс, -су; 3) *зневажл.* нужденний явір (*род.* явора).
Jaz, -zu, *т.* 1) грєбля, загата; 2) частокіл поперек ріки для ловлі риби.
jazdu *ж.* 1) їзда; ~ *копна* верхова їзда; 2) *військ.* кіннота; 3) *виг.* рушай!
jazgarz, *лм.* -rze, *т.*, *icht.* (*acerina cernua*) йорж, -жа.
jazgot, -tu, *т.* (*głosiv*) гáмip, -мору, гóмін, -мону; (*заліза*) брязкіт, -коту.
jazgotać, -goczę, -goczesz (*rzadziej* -gocę, -gocesz, *rzadko* -gotam, -gotasz), -gotal 1) гомоніти, -ню, -нійш; 2) (*па kogo*) *перен.* клепати (-пáю, -пáеш *i* -плю, -плеш) (*на kogo*).
jazgotanie *п. див.* jazgot.
jazgotliwy гомілиий, гомінкий.
jazik *т.*, *zdr.* 1) грєбелька, невеличка загата; 2) *іхт.* маленький в'язь.
jazowy грєбельний.
jazz, -zu, *т.*, *muz.* джаз, -зу.
jazz-band, -du, *т.*, *muz.* джаз-бáнд, -ду.
jaż, *лм.* -zie, *т.*, *icht.* (*idus ieses*) в'язь.
jażń *ж.*, *fil.*, *psych.* «я» в ідеалістичній філософії.
jażwa *ж.*, *myśl.* норá бóрсукá.
jażwcowy бóрсукóвий,
- jaźwlec**, -wca, *лм.* -wce, *т.*, *zool.* (*meles taxus*) бóрсук, -ка.
jać, jał, jełi почáти; jał wolać почáв клікати.
jać się *див.* imać się.
jađerko *п.*, *zdr.* ядérце.
jaдро *п.* 1) ядрó; *перен.* ~ *kwes-tii* ядрó проблемі; 2) *анат.* (*testis*) ядрó.
jaдрowód, -wodu, *т.*, *anat.* (*gubernaculum testis*) зв'язка яéчка, віжка яéчка.
jaдрowy ядeрний, ядрóвий.
jaдрzysty ядeрний.
jąkacz, *лм.* -cze, *т.*, *pot.* за́пка.
jąkać, jąkać, -nę, -niesz, -nął, -nęł 1) (*лише недокон.*) заікáтися, запинáтися; 2) (*лише докон.*) промурмотáти, -мочý, -мóчеш, промурмотіти, -мочý, -мотійш, пробоу́рмотáти, пробоу́рмотіти, промірмити, пробу́оніти; // (*лише недокон.*) ~ się заікáтися, запинáтися.
jąkajło, -ły, *лм.* -ły, *т.*, *pot.* *див.* jąkacz.
jąkalska, -kiej, *ж.*, *pot.* (*про жінку*) за́пка.
jąkalski, -kiego, *лм.* -scy, *т.*, *pot.* *див.* jąkacz.
jąkalstwo *п.*, *pot.* *див.* jąkanie się.
jąkała, -ły, *лм.*, -ły, *т.*, *pot.* *див.* jąkacz.
jąkanie się *п.* заікáння, запинáння.
jąkliwe заікáючись, запинáючись; *mówić* ~ говоріти заікáючись (запинáючись).
jąkliwość *ж.* заікуватість, -тості.
jąkliwy заікуватий.
jątrzenie *п.* 1) нацькóвування, підбóрювання; 2) я́трення, вередіння, роз'я́трювання; // ~ się я́трення. *Пор.* jątrzyć.
jątrznica *ж.* 1) ліверна ковбасá, кров'я́нка; 2) *анат.* ободóва кйшка.
jątrzyciel, *лм.* -le, *т.* підбóрювач, підбóрник.
jątrzycielka *ж.* підбóрювачка, підбóрниця.
jątrzyć, -rzyć, -rzysz, -rzył 1) (*kogo przeciw komu, przeciw czemu a. па kogo, па со*) нацькóвувати,

-вую, -внеш, підбурювати, -рюю, -рюеш (кого прѣти ко́го, прѣти чо́го); 2) (*рану*) я́трити, вередити, -джу́, -диш, роз'я́трювати; //~ się я́тритися, вередитися, роз'я́трюватися.

Jechać, jadę, jedziesz,jechał 1) ї́хати (ї́ду, ї́деш); 2) (на kogo, на co) *перен. розм.* лая́ти (лаю, лаеш) (ко́го, що); $\diamond$ *перен. розм.* ~ па czym ви́жджати на чо́му.

jechać *n. див.* jazda 1.

Jeden оди́н; (*у функції неозначеного займенника — це*) якийсь; (*у значенні самітного — це*) сам, сам оди́н; ~ i ten sam той са́мий, той же са́мий, оди́н і той са́мий, оди́н і той же; przyszedł ~ człowiek пришо́в оди́н (якийсь) чоло́вік; ~ dnym słowem (одни́м) сло́вом; wszyscy do ~dnego (wszyscy, jak ~ mąż) всі як оди́н, всі до одно́го; wszysko ~дно одна́ково, все одно́; ~ wśród cudzych сам (сам оди́н) між чужы́ми; ~дно z dwójga одне́ з двох; $\diamond$ со ма ~дно do drugiego? як це ма́є відно́шення до спра́ви? со за ~? хто такий? *прик.* ~ do Sasa, drugi do Lasa хто в луг, а хто в плуг; хто в горо́х, хто в сочеви́цю; хто до лісу, а хто по дрѣ́ва (а хто до бісу); ~ przez drugiego навви́передки.

Jedenastka $\dot{z}$. 1) ци́фра 11; 2) одина́дцять осіб.

Jedenastoletni одина́дцятирі́чний, одина́дцятилі́тній.

Jedenastozgłoskowiec, -wca, lm. -wce, m., poetyc. одина́дцятискладо́вий вірш.

Jedenastozgłoskowy poetyc. одина́дцятискладо́вий.

Jedenastu m.-os. див. jedenaście.

Jedenasty одина́дцятий.

Jedenaście, -stu; m.-os. jedenastu одина́дцять, -ти *a.* -тьо́х.

Jedenaścioro, -rga, zb. одина́дцятєро, -тьо́х.

jedlina $\dot{z}$. 1) я́лінове дѣ́рево;

2) (*ялинові гілочкі*) я́лі́нник.

jedlinka $\dot{z}$, *zdr.* я́лі́нка, я́лі́ночка.

jedlinowy я́лі́новий.

Jednać 1) (kogo) ми́рїти, -рѣ, -риш; 2) (kogo sobie) здобува́ти

чи́ю прихі́льність; 3) (kogo do czego) е́днати (ко́го до чо́го);

//~ się 1) ми́рїтися; 2) е́днати́ся (до чо́го).

Jednak sp. протѣ́, одна́к; одна́че (*розм.*).

Jednaki одна́ковий.

Jednako одна́ково.

Jednakość $\dot{z}$. *див.* jednakowość.

Jednakowo *див.* jednak.

Jednakowość $\dot{z}$. одна́ковість, -вості.

Jednakowoż sp. див. jednak.

Jednakowy *див.* jednaki.

Jednakże sp. див. jednak.

Jednanie (się) n. 1) ми́рення; 2) е́днання. *Пор.* jednać.

Jedniusieńki саміси́нький.

Jedniuteńki *див.* jedniusieńki.

Jednoaktowy teatr. одноа́ктний, на одну́ дію.

Jednoaktówka $\dot{z}$, *teatr.* одноа́ктна п'є́са, п'є́са на одну́ дію, одноа́ктівка.

Jednobarwny одноко́лірний, одноба́рвний.

Jednobiegunowy fiz. однопо́люсний.

Jednobrzmiący 1) однозв́учний; 2) *перен.* тото́жний, ідентичний.

Jednochoda $\dot{z}$. інохі́дь, -ходи́.

Jednochodem przszł. оди́н за одни́м, оди́н по одно́му, нізко́ю, кло́чєм.

Jednochodnik m. інохо́дець, -хідця.

Jednochód, -chodu, m. див. jednochoda.

Jednoczenie (się) n. об'є́днування.

Jednoczesność $\dot{z}$. одноча́сність, -ності, рівноча́сність.

Jednoczesny одноча́сний, рівноча́сний.

Jednocześnie одноча́сно, рівноча́сно; (*в той са́мий час*) водно́час, водно́раз.

Jednoczyciel, lm. -le, m. об'є́днувач.

- jednoczyć, -czę, -czysz, -czył** об'єднувати, -ную, -нуеш; //~ się об'єднуватися.
- jednodniowy** однодінний.
- jednodniówka** ж. 1) (про газету) однодінка; 2) *ент.* (*ephemera vulgata*) однодінка, подінка.
- jednodzienny** *див.* **jednodniowy**.
- jednodźwięczny** *див.* **jednobrzmiący**.
- jednofazowy** *spec.* однофазний.
- jednofuntowy** фунтовий.
- jednogarbnny** одногórбий.
- jednogatunkowy** однорідний, одного сорту.
- jednogośnie** одноголосно; *одностайно.* *Пор.* **jednogośny**.
- jednogośność** ж. одноголосність, -ності; *одностайність.* *Пор.* **jednogośny**.
- jednogośny** одноголосний; (про загальне схвалення — *це*) *одностайний.*
- jednogłowy** одноголовий, з одною головою.
- jednogodzinny** одногодинний.
- jednoimienny** одноймений.
- jednoizbowy** 1) *однокімнатний;* 2) *політ.* *однопалатний.*
- jednojęzyczny** *одномовний.*
- jednoklasowy: s z k o ł a ~ wa** *див.* **jednoklasówka**.
- jednoklasówka** ж. школа з однією класною кімнатою і з одним учителем.
- jednokologowy** *див.* **jednobarwny**.
- jednokomórkowy** *biol.* *одноклітинний.*
- jednokonka** ж. прольотка.
- jednokopny** *однокінний.*
- jednokopytne, -nych, zool.** *однокопиті, -тих.*
- jednokopytowe, -wych, zool.** *див.* **jednokopytne**.
- jednokrotnie** *один раз.*
- jednokrotny** 1) *одноразовий, однократний;* 2) *мат., грам.* *однократний.*
- jednolampowy** *rad.* *одноламповий.*
- jednolampówka** ж., *rad. pot.* *одноламповий приймач, -ча.*
- jednolatek, -tka, lm. -tki, m.** 1) *однолітня (однорічна) тварина;*
- 2) (про людей) *одноліток, -тка, ровесник, перевесник.*
- jednolatka** ж. 1) *однолітня (однорічна) самка;* 2) (про жінку) *одноліток, -тка, ровесниця, перевесниця.*
- jednoletni** *однолітній, однорічний.*
- jednolicie** 1) *монолітно;* 2) *однорідно;* 3) *одностайно.* *Пор.* **jednolity**.
- jednoliścienny** *bot.* *однодольний.*
- jednoliść** ж. 1) *монолітність, -ності, цільність;* 2) *однорідність;* 3) *одностайність.* *Пор.* **jednolity**.
- jednolity** 1) *монолітний, цільний;* 2) (*однаковий*) *однорідний;* 3) *перек.* *одностайний.*
- jednomandatowy** *poliit.* *одномандатний.*
- jednomian, -nu, m., mat.** *одночлєн.*
- jednomianowy** *mat.* *одночлєнний.*
- jednomiesięczny** *місячний;* ~ *z a r o b e k* *місячний заробіток, -тку.*
- jednomyślnie** 1) *однодушно, одностайно;* 2) *однодумно.* *Пор.* **jednomyślny**.
- jednomyślność** ж. 1) *однодушність, -ності, одностайність;* 2) *однодумність.* *Пор.* **jednomyślny**.
- jednomyślny** 1) *однодушний, одностайний;* 2) (*однакових поглядів*) *однодумний.*
- jednoparadowościowy** *національно однорідний, однонаціональний.*
- jednopogi** *однोगий.*
- jednonożny** *див.* **jednopogi**.
- jednooki** *одноокий.*
- jednookienny** *одновіконний.*
- jednoosobowy** *одномісний, на одне місце.*
- jednopalczasty** *з одним пальцем;* *О ~te gęka wiczki* *рукавиці, -виць.*
- jednopienny** *bot.* *однодомний.*
- jednoplemienny** *одноплемінний.*
- jednopłatowiec, -wca, lm. -wce, m., lot.** *моноплан.*
- jednopłatowy: s a m o ł o t ~** *див.* **jednopłatowiec**.
- jednopłciowy** *bot.* *одностатевий.*
- jednopłodny** *bot.* *однонасінний.*

- jednopokładowiec**, *-wca, lm. -wce, m., tor.* однопáлубне судно.
jednopokojowy однокімнатний.
jednopostaciowość *ż., min.* ізоморфізм, *-му*.
jednopostaciowy 1) *min.* ізоморфний; 2) *mat.* однозначний.
jednopręcikowy *bot.* однотичінковий.
jednoraki одного гатунку, однаковий.
jednoramienny *tech.* однорамінний; ~ *dźwig* однорамінна підійма.
jednorazowo одноразово.
jednorazowość *ż.* одноразовість, *-вості*.
jednorazowy разовий, одноразовий.
jednoręcki однорукий.
jednorocznik *m., wojs. przest.* вільноопреділяючийся, чоґося.
jednoroczny однорічний, однолітний.
jednorodność *ż.* однорідність, *-ності*.
jednorodny однорідний.
jednorodzinny для однієї родини (*ciężki*); *dom* ~ будинок для однієї родини.
jednorogi однорогий.
jednoróżec, -żca, lm. -żce, m., zool. *i in.* єдинорог.
jednoróżny *div.* **jednorogi**.
jednoróg, -roga, m. div. **jednoróżec**.
jednorurka *ż.* одноство́лка.
jednorzędny 1) однорядний, в одін ряд; 2) *krav.* однобóртний.
jednorzędowy *div.* **jednorzędny**.
jednorzędówka *ż.* однобóртний піджа́к, *-ка́*.
jednosieczny з однім лезом, однолезний, односічний.
jednoskładność *ż., chem.* ізомерія.
jednoskośny *min.* моноклінальний.
jednostupkowy *bot.* одноматочко́вий.
jednostajnie 1) одноманітно; 2) рівномірно. *Por.* **jednostajny**.
jednostajność *ż.* 1) одноманітність, *-ності*; 2) рівномірність. *Por.* **jednostajny**.
jednostajny 1) одноманітний; 2) фіз. рівномірний; ~ *ruch* рівномірний рух, *-ху*.
jednostka *ż.* одини́ця; (*військ.* — *ще*) части́на; (*про лодину* — *звичайно*) індивід.
jednostkowy одиничний.
jednostronnie односторонньо, однобічно.
jednostronność *ż.* односторонність, *-ності*, однобічність.
jednostronny односторонній, однобічний.
jednostrunny одностру́нний.
jednostrzałowy однозарядний.
jednosylabowy *div.* **jednozgłoskowy**.
jednoszczepowy однопле́мінний.
jedność *ż.* 1) єдність, *-ності*; (*думок* — *ще*) спі́льність; (*в родині, колективі* — *ще*) зго́да; ~ *moralno-polityczna* па́роду *radzieckiego* морально-політична єдність радянського наро́ду; 2) *mat.* одини́ця.
jednolity *gram. div.* **jednokrotny** 2.
jednотомowy єднотомний; $\diamond$ ~ *we wydanie* єднотомник.
jednотонny 1) єднотонний; 2) *перен.* єднотонний.
jednотонowy I *muz.* єднотонний.
jednотонowy II (*вагою, місткістю*) в одну́ тóнну.
jednоторowy єдноторний.
jednотygodniowy (*про один тижень*) тижне́вий.
jednouchy єднотухий, єднотухий.
jednouszny *div.* **jednouchy**.
jednowargowy *bot. (unilabiatus)* єднотухий.
jednowartościowość *ż., chem.* єдновалентність, *-ності*.
jednowartościowy *chem.* єдновалентний.
jednowiązkowe, -wych, bot. (monadelphica) єднотухий, *-них*.
jednowierca, -cy, lm. -cy, m., kość. przest. єдиновірець, *-рця*.
jednowymiarowy з однім виміром.
jednowyrazowy єднослівний.
jednozasadowy *chem.* єднотухий.
jednozbiornikowy *tech.* єднотухий.

- jednozłogowy** *gram., poetyc.* од-носкладовий.
- jednoznacznie** однодүшно, одно-стайно.
- jednoznaczność** *ż.* однодүшність, -ності, одностайність.
- jednoznaczny** однодүшний, одно-стайний.
- jednozłoty**: монета ~wa (*в Польщі*) один злотий, -того.
- jednoznacznie** однозначно, рівно-значно.
- jednoznacznik** *ż., lingw.* синонім.
- jednoznaczny** однозначний, рівно-значний.
- jednożeństwo** *n.* 1) одношлюб-ність, -ності; 2) *етнол.* монога-мія.
- jednożyłowy**: kabel ~ *el.* одно-жильний кабел, одножильник.
- jedwab, -biu, lm. -bie, m.** шовк, -ку; едвáb, -бу (*поез. заст.*); *przędzalnica* ~**biu** шовко-прядильня; *przędzenie* ~**biu** шовкопрядіння.
- jedwabiarńia** *ż.* шовкопрядильня.
- jedwabisto** шовковисто.
- jedwabistość** *ż.* шовковистість, -о-сті.
- jedwabisty** шовковистий.
- jedwabnica** *ż., bot. (morus alba)* шовковиця біла.
- jedwabnictwo** *n., spec.* шовківні-цтво.
- jedwabniczka** *ż., spec.* шовківниця.
- jedwabniczy** 1) (*що стосується шовківництва*) шовковий; *przemysł* ~ шовкова промисловість, -вості; 2) (*що стосується шовкопрядя*) шовковичний.
- jedwabnik I, lm. -cy, m., spec.** шов-ківник, -ка.
- jedwabnik II, lm. -ki, m., ent.** (*bombux mori*) шовкопряд.
- jedwabnikowy** *div.* **jedwabniczy** 2.
- jedwabny** шовковий; едвábний.
Пор. jedwab.
- jedynaczek, -czka, m., pieszcz.** еді-ний синочок, -чка.
- jedynaczka** *ż.* едіна дочка, оди-начка.
- jedynak, lm. -cy a. -ki, m.** едіний син, одинак, -ка.
- jedynie** тільки, лишé; ~ опа ро-тіагі тему загадзіć тіль-ки (лишé) вона зуміє допомогті цьому; едіно (*книж.*).
- jedynka** *ż.* 1) одиниця; 2) (*спорт.— у веслярстві*) одиночка; 3) пер-ший нóмер (трамвая тощо).
- jedynowładca, -cy, lm. -cy, m., hist.** самодержець, -жця.
- jedynowładczyni** *ż., hist.* (*про жін-ку*) самодержець, -жця.
- jedynowładny** *hist.* самодержав-ний.
- jedynowładztwo** *n., hist.* самодер-жавство.
- jedynu** едіний.
- jedzenie** *n.* 1) їжа; їда, їствá (*рид-ше*); 2) (*дія*) їда.
- jegomość, lm. -ście a. -ściowie** 1) (*жарт. — про незнайомого*) дядя; 2) (*арх. — титул шляхти-ча*) пан, добродій; 3) *церк.* пан-отець, -гця.
- jegomościanka** *ż., arch., żart.* панна.
- jejmościanka** *ż., arch. div.* **jejmościanka.**
- jejmość** *ż., arch., żart.* пані, доб-родійка.
- jelec, -lca, lm. -lce, m., icht. (squallius leusciscus)** ялécь, -льця.
- jeleni** олénячий.
- jelenica** *ż., zool.* лань, -ні.
- jeleniec, -ńca, lm. -ńce, m.** запо-відник оленів.
- jelenię, -nięcia, lm. -nięta, -nięt, n.** оленя, -няті; *пестл.* оленятко.
- jelenina** *ż.* олénина, оленятина.
- jelenionogi** швидкий, як олень, прудконóгий.
- jelen, lm. -nie, m., zool.** олень.
- jelitny** *div.* **jelitowy.**
- jelito** *n., anat.* 1) кишка; 2) (*лише в мн.*) нүтроші, -щів.
- jelitowy** кишковий.
- jelonek, -nka, m.** 1) *ент. (lucanus cervus)* рога́ч, -ча; 2) *дуб.* за́м-ша; 3) *див.* **jelenię.**
- jelonkowy** за́мшовий; *гęka wiczki* ~**we** за́мшові рукавички, -чок.
- jelceć, -czeję, -czejesz, -czaj, -cze-li** (*про жири*) гіркнути.

jełczenie *n.* (про жири) гіркнення.
jełki przest. (про жири) згірклий,
пойовклий; ілкий (заст.).

jemielnica *ż.*, med. (*variola*) віспа.

jemioła *ż.*, bot. омелá.

jemiołka *ż.*, bot. невеличка омелá.

jemiolowy омелóвий; krzak ~
омелóвий кущ, -щá.

jemioluszka *ż.*, orn. омелóх.

generalicja *ż.* div. generalicja.

generał *m.* div. generał.

jeniec, -ńca, *lm.* -ńcy, *m.* полонé-
ний, -ного, полонéник; фольк.
бранець, -нця, невольник.

jeniecki який (шо)стосується по-
лонéного *a.* полонéних; (*y* кон-
тексті) полонéного, полонéних
тощо; невольницький; obóz ~
табір полонéних; невольницький
табір. Пор. jeniec.

Jenisej, -ju, *m.* Єнісе́й, -се́ю.

jeno *sp.*, przst., książ. тільки.

jer I, -gu, *m.*, gram. 1) (буква *ѣ*)
єр (род. е́ра); 2) (буква *ѣ*)
єрик.

jer II, -ra, *m.*, orn. (*fringilla mon-
tifringilla*) юрóк (род. юрká),
в'юрóк.

jeremiada *ż.*, żart. скáрга, рéм-
ство.

Jerozolima *ż.* Єрусали́м.

jerolimski єрусали́мський.

Jerzy, -rzego Єжи; Юрі́й (укр.).

jerzyk *m.*, orn. (*cypselus mira-
rius*) серпокри́лець, -льця.

jesienią przst. восені́.

jesieniec, -ńca, *lm.* -ńce, *m.*, bot.

1) (*acer negundo*) клен ясеніс-
тий; 2) (*dictamnus albus*) ясе-
нець білий.

jesienina *ż.*, stol. (матеріал) ясе-
нове (ясене́ве) дéрево.

jesiennie по-осінньому, як восені́.
jesienny осінній.

jesień *ż.* óсень (род. óсени); $\diamond$ па
~ні восені́.

jesion, -ni, *m.*, bot. ясен, ясень.

jesionek, -nka, *m.*, bot. 1) моло-
дий ясен, ясенóк, -нка; 2) (*me-
lia*) ясенка.

jesionina *ż.* div. jesienina.

jesionka *ż.* 1) розм. демісезóнне
пальто; 2) осінне курча́, -ти;

3) ент. (*catocala fraxini*) стягів-
ка сáня; 4) bot. div. jesieniec.

jesionowy ясенóвий, ясенéвий.

jesiotr, *m.*, icht. осетёр, -тра́.

jesiotrowy icht. осетрóвий.

jesiotrzyna *ż.* осетря́на.

jestestwo *n.* 1) філос. буття́, існу-
вання; 2) книж. (все, що існує
в природі) ествó (заст.); (про
живі організми) істóта; ka-
żde *ż*ujące ~ кожна живá
істóта.

jeszcze іше́, ще.

jeść, jem, jesz, jadt, jedli 1) їсти
(ім, їсі, їсть, їмо, їсте, їдять);
2) перен. роз'їдати; żelazo
jadła rdza залізо роз'їдала
ржа; $\diamond$ ~ obiad обідати; ~
śniadanie снідати; ~ wie-
czergę (kolację) вечéрати.

jeśli *sp.* div. jeżeli.

jezdnia *ż.* мостовá, -вóї; (камін-
на) брук, бруківка; $\diamond$ ~ post-
t u поміст, -мóсту.

jezdny, -nego, *lm.* -ni, *m.*, wojs.
вёршник.

jeziorko *n.*, zdr. озёрце́.

jeziorny озёрний.

jezioro *n.* óзеро.

jeziorowy div. jeziorny.

jeziorzysko *n.* 1) вели́ке óзеро;
2) (місце, де було озеро) озеря́-
вина, озерйце́.

jeziorzysty (про країну) озёрний.

jezulcki єзуїтський.

jezuita, -ty, *lm.* -ci, *m.* єзуїт.

jezuityzm, -mu, *m.* єзуїтство.

Jezusek, -ska, *m.*; żart. святéнный,
лицемір, -ра, ханжа́, святóбóжник.

jeździć, jeździę, jeździysz, jeździł
1) їздити (їжджу, їздиш); ~
kopno їздити вёрхи; ~ па-
garę їздити зайцем (без квит-
ка); 2) (po kim) перен. розм.
гáнити, картáти (когó).

jeździec, -dźca, *lm.* -dźcy, *m.* їз-
дéць, -дця́, вёршник; $\diamond$ відськ.
~ meldunkowu кінний по-
сильний, -ного.

jeździecki верхóвий; sport ~
верхóвий спорт, -ту.

jeździectwo *n.* 1) верхóвий спорт,
-ту; 2) зб. вёршники, -ків.

jeż, *lm.* -że, *m.* їжак, -ка; $\diamond$ *перен. розм.* mieć ~ża w kieszeni być скупім (скнарою); *перен.* stanąć ~żem нажитися.

jeżarka *ż.*, *spec.* ворсувальниця. jeża(s)ty подібний до їжакá, їжакуватий.

jeżatka *ż.*, *zool.* (*hystrix cristata*) дикобрáз.

jeżdżenie *n.* їждження.

jeżell *sp.* якщб.

jeżogiówka *ż.*, *bot.* (*sparganium*) їжáча голівка.

jeżogiówkowate, -tych, *bot.* (*sparganiaceae*) їжаоголівкові, -вих.

jeżowaty 1) *перен.* колючий; 2) *див.* jeża(s)ty.

jeżowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.*, *zool.* (*echinus*) їжáк морський.

jeżownik *m.*, *bot.* (*echinospermum lappula*) липúчка їжакóва.

jeżowy їжакóвий, їжáчий.

jeżozwierz, *lm.* -rze, *m.* *див.* jeżatka.

jeżyć, -że, -żysz, -żył їжити; //~ się їжитися, їжáчтися.

jeżyk *m.*, *zdr.* їжачóк, -чка.

jeżyna *ż.* ожина.

jeżynowy ожинóвий, ожинний.

jeżceć, -cze, -czysz, -czai, -czeli, jeкнаć, -ne, -niesz, -nai, -neli стогнáти, застогнáти.

jeżczenie *n.* стогнáння.

jeżczianka *ż.*, *roln.* ячмінна солóма, ячмінка, ячниця.

jeżczmienisko *n.* 1) ячмінне поле, ячмені, -нів; 2) ячмінна стерня, ячменіще.

jeżczmienny ячмінний; (з ячменю—це) ячний.

jeżczmień, *lm.* -mienie *a.* -miona, *m.* 1) ячмінь, -мéно; 2) *мед.* ячмінь, -меня, ячмінéць, -нця.

jeđog *m.* *див.* indog.

jeđgnie 1) здóрово, пóвно; твёрдо; здóрово, свіжо; 2) соковíто. *Пор.* jeđgny.

jeđgnieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli 1) міцнішати, дужчати; 2) (*про масло*) твёрднути, тужáвіти.

jeđgność *ż.* 1) пóвність, -ності;

твёрдість, -дості; свіжість, -жості; 2) соковíтість, -тості. *Пор.* jeđgny.

jeđgny 1) (*про горіхи, зерно*) здóровий, пóвний; (*про масло*) твёрдий; (*про людське тіло, фрукти, овочі*) здóровий, свіжий; 2) *перен.* соковíтий; ~па m o w a соковíта мóва.

Jeđrzej Андрій.

jeđza *ż.*, *mit.*, *przen.* бáба-ягá, відьма.

jeк, -ku *m.* стóгін, -гону.

jeкliwie жáлібно, плачливо.

jeкliwy жáлібний, плачливий.

jeкнаć *див.* jeceć.

jeкот, -tu, *m.* *див.* jeк.

jeќka *ż.*, *ent.* однодéнка, подéнка.

jezor *m.* язiк тварiн; $\diamond$ *вульг.* latać z ~гem розпускáти плiткi.

jezuzcek, -czka, *m.*, *zdr.* 1) язичóк, -чка; 2) (*у компасі, на терезах*) стрiлка; $\diamond$ *перен.* być ~kiem u w a g i переважувати, -жую, -жуеш.

jezuzzkowy язичкóвий; piszczałka ~wa язичкóва сопiлка.

jezuczliwy *posp.* *див.* jezuczny.

jezuczny *posp.* язикáтий.

jezyk *m.* 1) язiк, -ка; *перен.* siągnąć kogoś za ~ тягáти (тягнúти) когó за язiк; *перен.* mać to па коfіcu ~ka це в мéне крúтиться на язiку; *фам.* ryćlować ~kiem молóти язиком; *перен.* rozwiązać kótu ~ розв'язáти кому язiк; *перен. розм.* świeżbi go ~ в ньóго свербiть язiк; *перен. розм.* trzymać ~ за zębami тримáти (держáти) язiка (язiк) за зубáми; *перен.* ugryźć się za ~ прикусáти язiка (язiк); *фам.* ~ka w gębie зарóпnieć проковтнúти язiка (язiк); *військ.* zasięgnąć ~ka дiстáти язiка; *перен.* zły ~ a) злий (лихий) язiк; б) обмóвник, наклéпник, плiткар, -ря; *фам.* z wywiezionym ~kiem ви́сунувши

(вісолопивши) язък (языкá); 2) (засіб спілкування) мова; язък (рідко); *перен.* łatać ~ говорити каліченою (ламанною) мовою; ~ obcy чужа мова; ~ ojczysty рідна мова; ~ potoczny розмовна мова; władać ~kiem володіти мовою; $\diamond$ *перен.* dostać się na ~ki стати предметом пересудів, попасти на зуби; *перен.* mieć coś na ~ku хотіти що сказати; *розм.* mieć długi ~ бути слизькоюязьким; *перен.* ostrzyć ~ (na kim, na czym) глузувати, зую, зуюш, сміятися (сміюся, сміюся) (з кого); wziąć kogo na ~ki обмовляти когб, взяти на зуби когб.

językowo з мовного погляду; ujął kwestię ~ zupełnie dobrze він цілком добре дійшов до цього питання з мовного погляду.

językowy 1) язиковий; mięśnie ~we язикові м'язи, -зів; 2) мовний; badania ~we мовні дослідди, -дів; $\diamond$ zdolności ~we здібності до мов. *Пор.* język.

językoznawca, -cy, lm. -cy, m. мовознавець, -вця.

językoznawczy мовознавчий.

językoznawczyni ж. (про жінку) мовознавець, -вця.

językoznawstwo *n.* мовознавство.

Joachim Якім.

Joanna Йоанна.

jod, -du, m., chem. йод, -ду.

jodełka ж., *zdr.* ялінка; *перен.* materiał w ~kę матеріал в ялінку.

jodła ж. яліна; смерека.

jodłowate, -tych, bot. ялінові, -вих.

jodłowy яліновий; смерековий; $\diamond$ las ~ ялінник; смеречина.

jodoform, -ny, m., farm. йодоформ, -му.

jodofornowy *farm.* йодоформний.

jodowy *chem.* йодний.

jodyna ж., *farm.* тинктюра йоду.

jodynować, -nuje, -nujesz, -nował мазати йодом.

jodynowanie *n.* мазання йодом.

jogurt, -tu, m. лактобацилін, -ну.

Jokohama ж. Йокогама.

jolop, lm. -py, m., pot. йолоп.

jolopowaty *pot.* придуркуватий, дурненький.

jon, -ny, m. 1) *xim.* йоній, -нію; 2) *фіз.* іон.

jonizacja ж., *fiz.* іонізація.

joński 1) *ист.* іонійський; 2) *арх.* іонічний.

jordanowski: ogródek ~ дитячий садок (дитсадок).

lot nieodm., n. div. jota.

jota ж. йота; a pi na ~te ні на йоту, ні на крхту; $\diamond$ spełniło się co do ~ty справдилося до найменших подробиць; ~ w ~te точнісінько.

jotacja ж., *lingw.* йотування.

jotować, -tuje, -tujesz, -tował *lingw.* йотувати, -тую, -туюш.

jowalista, -ty, lm. -ści, m. благодушний весельчак (веселун).

jowialnie благодушно.

jowialność ж. благодушність, -ності.

jowialny благодушний.

Józef Йосиф, Йосип.

jubel, -bla, blm., m., pot., żart. веселощі, -щів.

jubilat, lm. -ci, m. юбіляр, -ра, ювіляр.

jubilatka ж. юбілярка, ювілярка.

jubiler, lm. -rzy, m. ювелір, -ра.

jubilerka ж. 1) (про жінку) ювелір, -ра; 2) дружина ювеліра.

jubilerski ювелірний.

jubilerstwo *n.* ювелірна справа.

jubileusz, -szu, lm. -sze, m. ювілей, -лєю; obchodzić swój ~ святкувати свій ювілей.

jubileuszowy ювілейний; rok ~ ювілейний рік (род. року); urominek ~ ювілейний подарунок, -нка.

jucha ж. кров тварин; (*зневажл.* — про людську кров) юшка, мазка; $\diamond$ psia ~! бісів син, псяюха.

jucht, -tu, m., garb. юхта.

juchta ж. *div.* jucht.

juchtować, -tuje, -tujesz, -tował *garb.* дубити шкіру на юхту.

- juchtowy** юхтовий.
jucznie з в'юками; **jeshać** ~ їхати з в'юками.
juczno *div.* **jucznie.**
juczny в'ючний.
juczyć, -czę, -czysz, -czył в'ючі-ти, -чу́, -чиш.
judaizm, -mu, m., rel. іудаїзм, -му.
judasz, lm. -sze, m. зра́дник, за-проданець, -нця.
judaszostwo *n.* зра́дництво, запро-данство.
judaszowski *div.* **judaszowy.**
judaszowy зра́дницький, запродан-ський.
Judea *ż.* Іуде́я.
judzenie *n.* нацьковування, під'ю-джування.
judzić, -dzą, -dzisz, -dził нацько-вувати, -кову́ю, -кову́еш, під'ю-джувати, -джую́, -джу́еш.
Jugosławia *ż.* Югосла́вія.
juhas, lm. -si, m. (в Таграх) вів-чар, -ря́.
juki, juków, bhp. в'ю́ки, -ків.
jujka *ż., bot.* ю́ка.
Julian Юліа́н.
juliański юліа́нський; **kalen- d a r z** ~ юліа́нський календа́р, -ря́.
Juliusz Юлі́й.
junacki юна́цький.
junacko по-юна́цькому.
junactwo *n.* юна́цтво
junak, lm. -cy, m. юна́к, -ка́.
junakieria *ż., leks.* 1) безша-ба́шне юна́цтво; 2) зб. юна́кі, -ків.
junga *ż., mor.* ю́нга.
junior, lm. -rowie, m., sport. член юна́цької кома́нди, **m e c z ~ g ó w** матч молоді́жних (юна́цьких) кома́нд.
juniker, -kra, lm. -krzy, m., hist. ю́нкер, -ра.
junkierski *hist.* ю́нкерський.
Jura *ż.* Юра́.
jurajski *geol.* ю́рський.
jurnie похітливо, любостра́сно, хтїво.
jurność *ż.* похітлі́вість, -вості, любостра́стя, хтї́вість.
- jurny** похітлі́вий, любостра́сний, хтї́вий.
jurta *ż.* ю́рта.
jury *nieodm., n.* жу́рі (невідм.).
jurydycznie юри́дично.
jurydyczny юри́дичний.
jurysdykcja *ż., praw.* юри́дична-ція.
juryskonsult, lm. -ci, m., praw. юри́сконсу́льт.
jurysprudencja *ż., praw.* юри́спру-де́нція.
jurysta, -ty, lm. -ści, m., praw. юри́ст.
jurystka *ż., praw. (про жінку)* юри́ст.
justunek, -nku, m., druk. приво́дка, полоса́.
justycja *ż.* юсти́ція.
Justyn Юсти́н, Усти́н, Усти́м.
Justyna *ż.* Юсти́на, Усти́на, Уста́.
juszka *ż., zdr. div.* **jucha.**
juuszny соковитий.
juzyć, -szę, -szysz, -szył 1) кри-ва́вити, -влю́, -виш, заю́шувати, -шую́, -шу́еш; 2) *неперех.* стіка́ти (схо́дити) кро́в'ю, за-ю́шуватися; // ~ **się** *div.* **ju- szyc** 2.
juści *part. div.* **jużci.**
jut *m., mor.* ю́т.
juta *ż., bot., tkac.* джу́т, -ту.
Jutlandia *ż.* Ю́тла́ндія.
jutowy *bot., tkac.* джу́товий.
jutro *n.* за́втра; (*перен.* — *ще*) майбу́тне, -нього; **cz ł o w i e k** **bez ~ ga** люди́на без майбу́т-нього; **d z i s ~** (як) не сьго́д-ні, (то) за́втра; **o d ~ ga** від за́втра, з за́втрашнім днем.
jutrzejszy за́втрашній; (*перен.* — *ще*) майбу́тній.
jutrenka *ż.* світа́нок, -нку; *поез.* світова́ зірніця.
jutrenkowy світа́нковий.
jutrznia *ż.* 1) *церк.* у́треня; 2) *div.* **jutrenka.**
już вже, у́же; ~ **po** **ni!** вже йому́ кінця́! **o ~ to ~ to** то—то, або—або, раз це, раз те.
jużci *part.* авже́ж.
jw. (jak wyżej) *skr. div.* ви́ще.

К

- k I (koło) skr., przyim.** ко́ло, бі́ля;
Ga je ~ Lwowa Gaí ко́ло
(бі́ля) Льво́ва.
- k II przyim. arch., poet. див. ku.**
kaб, -bu, m. кеб.
- kaбacik m., zdr.** капта́ник.
- kaбaлaрка ж., przest.** воро́жка (на
ка́ртах).
- kaбaлaрз, lm. -rze, m., przest.** во-
ро́жбіт (на ка́ртах).
- kaбаletta ж., muz.** каба́летта, ка-
ва́летта.
- kaбaлaста, -ty, lm. -ści, m. 1) іст.**
каба́ліст; 2) *перен. несхв.* ту-
ма́нний філо́соф.
- kaбaлaстка ж., hist.** каба́лістка.
- kaбaлaстыczny hist.** каба́лістичний.
- kaбaлaстыka ж., hist.** каба́лістика.
- kaба́ла ж. 1) заст.** воро́жіння на
ка́ртах; 2) *філос.* ка́бала; $\diamond$
kłaść ~le воро́жити на ка́р-
тах; *заст.* uknie przesiw
k o m u ~le пове́сті інтри́гу про́-
ти ко́го; *розм.* w raść w ~le
по́трапити в скру́тне стано́-
вище.
- kaбан m.** каба́н, -на́.
- kaба́ниaрка ж. див. świniarka 1.**
- kaба́ниaрstwo n. див. hodowla trzo-
dy chlewnej.**
- kaба́ниaрз, lm. -rze, m. див. świni-
aрз 1.**
- kaбaноs m.** мислі́вська сосі́ска.
- kaба́рдуґіnski ка́барді́нський.**
- kaба́рет, -tu, m.** каба́ре́ (*невідм.*).
- kaба́ретowy ка́баретний.**
- kaба́т, -tu, m.** коро́ткий ка́птан,
-на́.
- kaбeл, -bla, lm. -ble, m. 1) ел.,
мор.** ка́бель; ~ z a r a s o w y
ава́рийний ка́бель; 2) (*морська
міра*) ка́бельтов; $\diamond$ *військ.* ~
z a r a ł o w y гні́т (*род. гно́та*).
- kaбeлeк, -lka, m., zdr., ел.** елект-
ри́чний ка́бель.
- kaбeстап, -pu, m., мор.** ка́беста́н.
- kaбiна ж. 1) ка́біна; (на пляжі —
ще) б́удка; ~ szczelna**
герме́тична ка́біна; 2) (*на па-
роплаві*) ка́юта.
- kaбiнка ж., zdr. 1) ка́бінка; б́уд-
ка; 2) невели́чка ка́юта, ка́ют-
ка. Пор. kaбiна.**
- kaбlogram, -mu, m., telegr.** ка́блo-
гра́ма.
- kaбlować, -luje, -lujesz, -lował te-
legr.** висі́лати ка́блогра́му.
- kaбlowiec, -wca, lm. -wce, m., мор.**
ка́бельне судно́.
- kaбlowy ка́бельний; $\diamond$ m a s a
~wa** компа́унд.
- kaблaк m.** ду́га; z g i ą c w ~ зі-
гну́ти в ду́гу.
- kaблakowato** дугопо́добно, ду́гасто,
ду́гувато.
- kaблakowaty** дугопо́добний, ду́га-
сти́й, ду́гувати́й.
- kaбoта́ж, -żu, m., мор.** ка́ботаж,
-жу.
- kaбoта́жnik, lm. -cy, m., мор. (мо-
ряк) ка́ботажник.**
- kaбoта́жowy мор.** ка́ботажний.
- kaбoтeр m., мор. (судно) ка́ботаж-
ник.**
- kaбoтyn, lm. -ni, m. 1) перен. зне-
важл.** коме́діант; 2) *іст.* ман-
дри́ний коме́діант.
- kaбoтynka ж., лекс.** коме́діантка.
- kaбpіoлeциk, -ku a. -ka, m., zdr.**
ка́брио́летка
- kaбpіoлeт, -tu, m.** ка́брио́лет.
- Kaбуl, -lu, m. 1) (річка) Ка́бу́л,
-лу; 2) (місто) Ка́бу́л, -ла.**
- kaбza ж., żart. 1) калі́тка, кап-
ш́у́к, -ка́, гаман, -на́; 2) перен.
ма́йнó.**
- kaбzла ж. див. kapsla.**
- kaбзу́лка ж. див. kapsułka.**
- kaса́бажа ж., pot.** каца́вейка.
- kaceрка ж., rel., przен.** ере́тичка.
- kacerski rel., przен.** ере́тичний.
- kaceрstwo n., rel., przен.** ере́ти-
цтво.
- kaceрз I, lm. -rze, m., rel., przен.**
ере́тик, -ка́.
- kaceрз II, lm. -rze, m., ryb.** ве́рша.
- Kaчeтiа ж. Kaчeтiя.**
- kacyк, lm. -kowie, m., hist., przен.**
ка́сик, ка́цик.
- kaczan m. див. głąb 1.**

kaczeniec, -ńca, *lm.* -ńce, *m.*, *bot.* (*caltha palustris*) калюжниця болотна.

kacze, -częcia, *lm.* -częta, -czął, *n.*, *zdr.* каченя, -няти.

kaczka *ż.* 1) качка; 2) *перен.* вігядка; ~ *dziennikarska* газетна вігядка.

kaczkowy подібний до качки; $\diamond$ ~ *chód* качача (качинна) ходя.

kaczor *m.* качур, -ра; (*фольк.* — *це*) селех, селезень, -зня.

kaczorek, -rka, *m.*, *zdr.* качурик.

kaczogowy який (шо) стосується качура; (*y kontekście*) качура;

piórk ~ *we* пір'ячко качура.

kaczuchna *ż.*, *zdr.*, *pieszcz.* качечка.

kaczusza *ż.* (*танець*) качуча.

kaczusia *ż.*, *zdr.*, *pieszcz.* *div.* kaczuchna.

kaczy качачий, качинний.

kaczyniec *m.*, *bot.* *div.* kaczeniec.

kadaster *m.*, *praw.* *div.* kataster.

kadecik *m.*, *zdr.*, *wojs. hist.* кадэтик.

kadeci *polit.*, *wojs. hist.* кадэцький.

kadencja *ż.* 1) *юр.* (строк) склікання (*суду, законодавчих зборів*); *gada miejska* *piegwszej* ~ *ji* міська рада першого склікання; 2) *муз., поет.* кадэнця, каданс, -су.

kadencyjny 1) який (шо) стосується (строку) склікання (*суду, законодавчих зборів*); 2) який (шо) стосується кадэнції (кадэнсу). *Пор.* kadencja.

kadet, *lm.* -ci, *m.*, *polit.*, *wojs. hist.* кадэт.

kadł, -diego, *lm.* -diowie, *m.* кадїй; кадї (*невідм.*).

kadłub *m.* 1) (*видовбана в середині дерева*) колода; 2) *тех.* корпус; 3) (*літака*) фюзеляж, -жу; 4) (*автомашини*) кúзов; 5) *анат.* тўлуб.

kadłubek, -bka, *m.*, *zdr.* 1) колодка; 2) *тех.* шнурова́ передача, шнуровий прївод.

kadłubiasty схожий на колоду, як колода, колодуватий.

kadm, -mu, *m.*, *chem.* кадмій, -мію.

kadmowy *chem.* кадміювий.

kadra *ż.* 1) *військ.* кадр, -ру; 2) (*склад працівників*) кадри, -рів (*лише в мн.*); ~ *paucycielska* учительські кадри.

kadrowy *wojs.* кадровий; *kompania* ~ *wa* *div.* kadrowka.

kadrowka *ż.*, *wojs.* кадрова рота.

kadrył, *lm.* -le, *m.* кадрийль, -лі.

kaduceusz, *lm.* -sze, *m.*, *mit.* (*жезл Меркурія*) кадущей.

kaducznie *pot.* страшенно.

kaduczny 1) *юр. іст.* виморочний; 2) *перен. розм.* страшенний.

kaduk *m.*, *hist.* відумерщина; $\diamond$ *фам.* *idź do* ~ *ka* йди до чорта (к бісу, до біса, до дідька); *prawa* ~ *ka* незаконно, без всякого права.

kady *m.* *div.* kadł.

Kadyks, -su, *m.* Кадї(к)с.

kadziciel, *lm.* -le, *m.* 1) людина, що кадить; 2) *перен. розм.* підлєсник, облєсник, лєстўн, -нї.

kadzic, -dze, -dzisz, -dził 1) *церк.* кадїти, -джў, -диш; 2) (*кому*) *перен. розм.* курїти фїміїам, кадїти (*кому*).

kadzidlany ладанний, ладановий, кадїльний; $\diamond$ *dym* ~ дим ладану.

kadzidlny *div.* kadzidlany.

kadzidło *n.* ладан, -ну, кадїло; (*запашна речовина — це*) фїміїам, -му; *прик.* *romo* *że* *jak* *im* *agłemu* ~ поможє як умєрлому (помєрлому) кадїло.

kadzidłowy *div.* kadzidlany.

kadzielnica *ż.*, *kośc.* кадїло, кадїльниця.

kadzielny *div.* kadzidlany.

kadziowy 1) діжковий; *dno* ~ *we* діжковє дно, дно діжки; 2) ківшєвий; 3) кўбовий; *barwniki* ~ *we* кўбовї барвникї, -ків. *Пор.* kadź.

kadź *ż.* 1) діжка; (*велика — це*) кадїб, -доба; 2) *мет.* ківш (*род. ковша*); 3) *текст.* кўб.

kafar *m.*, *tech.* копєр, -прї, бїба, палєбїйний мїлот; *військ.* ~

- p o l o w y польовий копёр; ~
 s z p u g o w y ручний копёр.
kafarnik, *lm.* -су, *m.*, *tech.* копёр-
 шник.
kafarowy *tech.* копёрний, копрó-
 вий.
kafel, -fla, *lm.* -fle, *m.* кáхель, -хля,
 кáхля.
kafelkowy кахляний.
kafła *ж. див.* kafel.
kafłany *див.* kafłowy.
kafłarnia *ж.* кáхельний завод, -ду.
kafłarski кáхельницький, кáхель-
 ників; **parzędzia** ~kie кá-
 хельницьке (кáхельникове) зна-
 ряддя.
kafłarstwo *n.*, *spec.* 1) кáхельне ви-
 робництво; 2) ремесло кáхель-
 ника.
kafłarz, *lm.* -rze, *m.* кáхельник.
kafłowy кáхельний; (*зроблений з*
кахлів — ще) кахляний.
kafłan *m.* каптан, -на; $\diamond$ ~ *bez-*
pieczeństwa гамівна со-
 рóчка.
kafłaniczek, -czka, *m.*, *zdr.* кóф-
 точка; (*про спідню білизну —*
ще) ліфчик.
kafłanik *m.* кóфта; (*спідній —*
ще) ліф.
kaганек, -нка, *m.* каганець, -нця;
тех. світільник.
kaганієс I, -ńca, *lm.* -ńce, *m.* 1) ка-
 ганець, -нця; 2) примітивний
 ліхтáр, -ря; $\diamond$ *перен.* ~ *o ś w i a t y*
 тy світло нау́ки.
kaганієс II, -ńca, *lm.* -ńce, *m.* (*для*
собаки) намóрдник.
kaгаńcowy I каганцевий.
kaгаńcowy II який (шо) стосуєть-
 ся намóрдника; $\diamond$ *prz y m i s*
 ~ заборóна випускати собак без
 намóрдника; *іст.* ~ *wa u s t a w a*
 за́кон, який гальмува́в свобід-
 ну думку.
kaгаńczyk I *m.*, *zdr.* невеличкий
 каганець, -нця.
kaгаńczyk II *m.*, *zdr.* невеличкий
 намóрдник.
kaга́lny *hist.* кага́льний, кага́ло-
 вий; **bu d u p e k** ~ кага́льний
 (кага́ловий) буди́нок, -нку.
kaга́ł, -łu, *m.*, *hist.* кага́л, -лу.
- kaik**, -ku, *m.*, *mor.* ка́йк.
kaіn, *lm.* -nowie *a.* -ni, *m.*, *pogardl.*
 ка́ін.
kaіnit, -tu, *m.*, *chem.*, *roln.* ка́їніт, -ту.
kaіnowy *pogardl.* ка́їнів.
kaіnozoіczny *geol.* ка́йнозо́йський.
Kaіr, -ru, *m.* Ка́ір, -ра.
kaјаć się, -je, -jesz, -jał ка́яться
 (ка́юся, ка́ешся).
kaјак *m.*, *sport.* байда́рка.
kaјakarz, *lm.* -rze, *m.*, *sport.* *див.*
kaјakowiec.
kaјakowicz, *lm.* -cze, *m.*, *sport.*
див. kaјakowiec.
kaјakowiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.*,
sport. байда́рочник, ама́тор (лю-
 бітель) байда́ркового спо́рту.
kaјakowy байда́рковий; ~ *sport*
 байда́рковий спорт, -ту.
kaјakówka *ж.*, *sport.* байда́рочниця,
 ама́торка (любителька) байда́р-
 кового спо́рту.
kaјаніє się *n.* кая́ття.
kaјdaniarka *ж.* 1) арешта́нтка;
 2) коло́дниця. *Пор.* kaјdaniarz.
kaјdaniarz, *lm.* -rze, *m.* 1) *зневажл.*
 арешта́нт; 2) *іст.* коло́дник.
kaјdanki, -ków, *блр.* нару́чники, -ків.
kaјdany, **kaјdan**, *блр.* кайда́ни,
 -нів; *перен.* s k r u s z y ć ~ по-
 рва́ти кайда́ни.
kaјесік *m.*, *zdr.* зші́точок, -чка.
kaјет, -tu, *m.* зо́шит, зші́ток, -тка.
kaјenna *ж.* Ка́йєна.
kaјman *m.*, *zool.* (*caiman sclerops*)
 кайма́н.
kaјута *ж.*, *mor.* каю́та.
kaјutowy *mor.* каю́тний.
kaјzerka *ж.* рід бу́лочки.
kakadu *nieodm.*, *ж.*, *огп.* какаду́
 (*невідм.*).
kaкао *nieodm.*, *n.* кака́о (*невідм.*).
kaкаowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.*, *bot.*
 (*theobroma cacao*) кака́ове де-
 рево.
kaкаowу кака́овий.
kaкі *nieodm.*, *przym.* ха́кі (*не-*
відм.).
kakofonia *ж.*, *muz.* какофо́нія, не-
 благозвучність, -ності.
kakofoniczny *muz.* какофоні́чний,
 неблагозвучний.
kaktus *m.*, *bot.* ка́ктус.

kaktusowate, -tych, bot. (cactaceae)

ка́ктусові, -вих.

kaktusowaty схожий на ка́ктус.

kaktusowy ка́ктусовий.

Kalabria ж. Ка́лабрія.

kalać 1) каля́ти, брудни́ти, ма́зати (ма́жу, ма́жеш); (*про тварин*) паску́дити, -дить; 2) *перен.* ганьби́ти, -блю, -би́ш, плямува́ти, -му́ю, -му́еш; // ~ się 1) каля́тися, брудни́тися; паску́дитися; 2) ганьби́тися, плямува́тися.

kalafior *m.* цвітна́ капуста.

kalafiorowaty поді́бний до цвітної́ капю́сти.

kalafiorowy який (що) стосу́ється цвітної́ капю́сти; (*у контеќсті*) з цвітної́ капю́сти; *z* пра ~ *wa* суп з цвітної́ капю́сти.

kalafonia ж. канифо́ль, -лі.

kalambur, -gu, m. каламбу́р, -ра.

kalamburowy каламбу́рний.

kalamburzysta, -ty, lm. -ści, m. каламбу́рист.

kalander, -dra, m., tech. кала́ндр, -ра.

kalandrować, -guje, -gujesz, -rował

tech. кала́ндрова́ти, -ру́ю, -ру́еш.

kanie (się) n. 1) каля́ння, бру́днення, ма́зання; паску́дження; 2) га́ньблення, плямува́ння. *Пор. kalać.*

kalagera ж. ко́льра́бі (*невідм.*).

kalagerka ж., *zdr. div.* калаге́ра.

kalسيوم nieodm., n., chem. ка́льцій, -цію.

kalcyonacja ж., *chem.* кальци́нація.

kalcyt, -tu, m., min. кальці́т, -ту.

kaliectwo n. калі́цтво; $\diamond$ *dotknięty* ~ *wem* ка́ліка.

kalieczeć, -czeje, -czejesz, -czai, -czeli става́ти ка́лікою.

kaleczyć, -cze, -czysz, -czył ка́лічити; *перен.* ~ *jęz* у к ка́лічити (спотво́рювати) мо́ву.

Kaledonia ж. Кале́донія.

kalejdoskop, -pu, m. кале́йдоско́п.

kalejdoskopowy як у кале́йдоско́пі; ~ *zmieniały się* за окне́м *widoki* за вікно́м змінюва́лися краєви́ди, як у кале́йдоско́пі.

kalejdoskopowy кале́йдоскопі́чний. **kaleka, -ki, lm. -ki a. -cy, m.** ка́ліка.

kaleki przym. ка́ліка.

kalendarz, lm. -rze, m. кале́ндар, -ря́.

kalendarzowy кале́ндарний.

kalendarzyk m. 1) *зменш.* кале́ндарик; 2) *перен.* кале́ндарний план, -ну; кале́ндарний ро́зпис (ро́зклад); $\diamond$ *військ.* ~ *mobilizacyjny* мобілізаці́йний жу́рнал, -лу; ~ *obrad* пові́стка за́сідань.

kalendy, -dów, bhp., hist. кале́нди, -ленд; *ірон.* *odłożyć coś do greckich kalend* відкла́сти що до гре́цьких кале́нд, відкла́сти набе́зрік.

kalenica ж., *bud. (na dachu)* гре́бінь, -беня, коньо́к, -нька́.

kalesony, -nów, bhp. кале́сони, -со́н; підста́нки, -ків, спі́дні, -ніх (*розм.*).

kaleta ж. 1) ка́літка, ка́пшук, -ка́, гама́н, -на́; 2) *перен.* майно́; 3) *бот. (capsella bursa pastoris)* гри́цики звича́йні.

kaletka ж. 1) *зменш.* ка́літочка, ка́пшучо́к, -чка́; 2) *анат.* мошо́нка, ка́літка; 3) *бот. div.* kaleta 3.

kalian, -ni, m. ка́льян, -ну.

kaliber, -bgu, m. 1) ка́лібр, -ру; 2) *тех.* ка́лібромі́р, -ра; $\diamond$ *działo wielkiego ~bgu* крупнока́ліберна гарма́та; *перен.* *roz. żarty ciężkiego ~bgu* гру́бі жа́рти, -тів.

kalibrować, -guje, -gujesz, -rował

tech. ка́лібрува́ти, -ру́ю, -ру́еш.

kalibrowy ка́ліберний.

kalif, lm. -fowie, m. ка́ліф, халі́ф.

kalifat, -tu, m., hist. халіфа́т, -ту.

Kalifornia ж. Каліфо́рнія.

kalifornijski каліфо́рнійський.

kaligraf, lm. -fowie, m. калігра́ф.

kaligrafia ж. калігра́фія, красно́пис, -су.

kaligraficznie калігра́фічно.

kaligraficzny калігра́фічний.

kaligrafować, -fuję, -fujesz, -fował писа́ти калігра́фічно.

- kaliko *nieodm.*, *n.*, *tkac.* *div.* kalikot.
- kalikot, *-tu*, *m.*, *tkac.* міткаль, *-лю.*
- kalikotowy *tkac.* міткалєвий.
- kalina *ż.* каліна; *~ włoska* барбаріс, *-су.*
- Kalinin *m.* Калінін.
- Kalininograd, *-du*, *m.* Калінінград.
- kalinka *ż.*, *zdr.* калінка.
- kalinowy каліновий.
- kalka *ż.* 1) *tex.*, *lingw.* калька; 2) копіювальний папір, *-пєру;* копірка (*розм.*).
- kalkomania *ż.* *div.* dekalkomania.
- kalkować, *-kuje*, *-kujesz*, *-kował tech.*, *lingw.* калькувати, *-кюю,* *-күеш.*
- kalkowy *tech.*, *lingw.* 1) кальковий; 2) (зроблений за допомогою кальки) калькований; *gusupiek ~* калькований рисунок, *-нка.*
- kalkulacja *ż.*, *handl.*, *ek.* калькуляція; *~ ceny sprzedaznej* калькуляція прейскуранта; *~ produkcji* виробнича калькуляція; *~ wstepna* кошторисна калькуляція; *Ø ~ gospodarcza* господарський розрахунок, *-нку* (госпрозрахунок); *to nie wytrzymuje ~ji* це не калькується.
- kalkulacyjny *handl.*, *ek.* калькуляційний.
- kalkulant, *lm.* *-nci*, *m.* 1) *перен.* хитромудрий, *-рого;* 2) *торг.*, *ек.* *div.* kalkulator I, 1.
- kalkulantka *ż.* 1) хитромудра, *-рої;* 2) *div.* kalkulatorka I. *Пор.* kalkulant.
- kalkulator I, *lm.* *-rzy*, *m.* 1) *торг.*, *ек.* калькулятор, *-ра;* (що веде облік) обліковець, *-вця;* 2) *перен.* ошадливий, *-вого.*
- kalkulator II, *lm.* *-ry*, *m.*, *tech.* лічильна машина.
- kalkulatorka *ż.* 1) калькуляторка; обліковець, *-вця;* 2) ошадлива, *-вої.* *Пор.* kalkulator I.
- kalkulatorski 1) калькуляційний; 2) (що стосується калькулятора) калькуляторський.
- kalkulować, *-luje*, *-lujesz*, *-lował handl.*, *ek.* калькулювати, *-люю,* *-лбєш;* // *~ się* калькулюватися.
- Kalkuta *ż.* Калькутта.
- kalla *ż.*, *bot.* (*calla*) образки, *-ків.*
- kalmus, *-su*, *m.* 1) *бот.* (*acorus calamus*) айр тростинний, татарське зілля; 2) корінь айру тростинного (татарського зілля).
- kalolit, *-tu*, *m.*, *chem.* галаліт, *-ту.*
- kalomel, *-lu*, *m.*, *chem.*, *farm.* каломель, *-лю.*
- kalorescencja *ż.*, *fiz.* калоресценція.
- kaloria *ż.*, *fiz.* калорія.
- kaloryczność *ż.* калорійність, *-ності.*
- kaloryczny *fiz.* калорійний.
- kaloryfer *m.*, *tech.* калоріфер, *-ра;* (в системі центрального опалювання — це) радіатор, *-ра.*
- kaloryferowy *tech.* калоріферний; радіаторний. *Пор.* kaloryfer.
- kalorymetr, *-ru*, *m.*, *tech.* калориметр, *-ра.*
- kalorymetria *ż.*, *fiz.* калориметрія.
- kalorymetryczny *fiz.* калориметричний.
- kalosz, *lm.* *-sze*, *m.* калóша; *Ø* *розм.* то інша рага *~szy* це зовсім інша справа.
- kaloszowy калóшний.
- kalumnia *ż.* наклеп, *-пу,* обмова, наговір, *-вóру;* *gzusać ~nie* зводити наклеп.
- kalwila *ż.*, *sad.* (під яблук) кальвіль.
- kalwin, *lm.* *-ni*, *m.*, *rel.* кальвініст.
- kalwinista, *-ty*, *lm.* *-ści*, *m.*, *rel.* *div.* kalwin.
- kalwinistka *ż.*, *rel.* кальвіністка.
- kalwinizm, *-mu*, *m.*, *rel.* кальвінізм, *-му.*
- kalwinka *ż.*, *rel.* *div.* kalwinistka.
- kałwiński *rel.* кальвіністський.
- kał, *-lu*, *blm.*, *m.* 1) кал, *-лу,* екскременти, *-тів;* 2) *перен.* бруд, *-ду,* грязь, *-зі;* *перен.* *g z e ż nie w tym ~le* co *g a z g i e b i e j* погрузає в цім бруді (в цій грязі) щораз глібше.
- kałamarz, *lm.* *-rze*, *m.* 1) чорнильниця; (*заст.* — це) каламар, *-ря;* 2) друк. фарбовий апарат.
- kałamarzowy який (що) стосуєть-

- ся чорнійльниці; (у контексті) чорнійльниці.
- kałamarzyk *m.*, *zdr.* чорнійльничка; каламарчик. *Пор.* kałamarz 1.
- kałamaszka *ż.*, *przest.* легка́ однокінна повозка.
- kałdun *m.*, *rub.* 1) черево, пúзо; 2) *перен.* обже́ра; (ненаситливий — *ще*) ненаже́ра.
- kałmucki калмицький.
- kałmuczka *ż.* калми́чка.
- kałmuk, *lm.* -*су*, *m.* калми́к, -ка.
- kałowy ка́ловий.
- kałuża *ż.* калю́жа; (*глибока — ще*) баю́ра.
- kałużany калю́жний.
- kałużka *ż.*, *zdr.* калю́жка.
- kałużnica *ż.*, *ent.* (*hydrophilus*) водян звичайний.
- kałużnicowate, -*tych*, *ent.* (*hydrophilidae*) водянува́ти, -тих.
- kałużysko *n.*, *zgr.* 1) вели́ка калю́жа; 2) оги́дна калю́жа.
- kałużysty калю́жистий; баю́ристий. *Пор.* kałuża.
- kałma *ż.* Ка́ма.
- kałmaryla *ż.*, *polit.* кама́рийля.
- kałmasz, *lm.* -*sze*, *m.* 1) гамáша; 2) (*лише в мн.*) *заст.* штиблэ́ти, -лэ́т; 3) *див.* getry.
- kałmaszek, -szka, *m.*, *zdr.* *див.* kałmasz.
- kałasznik, *lm.* -*су*, *m.* 1) закрóйщик гамáш (гэ́трів, штиблэ́т); 2) швець, що ши́є гамáші (гэ́три, штиблэ́ти). *Пор.* kałasz.
- kałbryjski *geol.* кембрі́йський.
- kałbuza *ż.*, *mor.* ка́мбуз.
- kałczacki камча́тський.
- kałczatka *ż.* Ка́мча́тка.
- kałnea *ż.* каме́я.
- kałmeduła, -ły, *lm.* -li, *m.*, *przen.* відлю́дник, відлю́дько, нелю́дям.
- kałmoleon *m.*, *zool.* і *in.* хамелео́н.
- kałmleonowy *zool.* і *in.* хамелео́новий.
- kałmel(h)ag, -gi, *m.* 1) ткані́на з верблю́дячої (верблю́жої) шэ́рсті; 2) пальто́ з тако́ї тка́нини.
- kałmel(h)agowy з верблю́дячої (з верблю́жої) шэ́рсті.
- kałmelia *ż.*, *bot.* (*thea japonica*) каме́лія.
- kałmeliowate, -*tych*, *bot.* каме́ліюві, -вих.
- kałmeliowy каме́ліювий.
- kałmera *ż.* 1) *фіз.*, *фот.* і *in.* ка́мера; ~ дезу́нфексу́йна (ока́дзє́нія) дези́нфекці́йна ка́мера; (*розм. — ще*) дези́нфекто́р, -ра; *фіз.* і *in.* ~ обску́га ка́мера-обску́ра; 2) *іст.* о́рган, що за́ви́дував коро́лівським майно́м.
- kałmeralistyka *ż.* ка́мерна му́зика.
- kałmeralny 1) муз. ка́мерний; 2) *іст.* казе́нний; до́бга ~ не казе́нні маéтки, -ків.
- kałmerdyner, *lm.* -*rzy*, *m.*, *przest.* камерди́нер, -ра.
- kałmerdynerski *przest.* камерди́нерський.
- kałmerjunker, -kra, *lm.* -*krzy*, *m.*, *przedrew.* ка́мер-ю́нкер, -ра.
- kałmertop, -ni, *m.*, *muz.* ка́мерто́н.
- kałmertonowy ка́мерто́нний.
- kałmerun, -ni, *m.* Ка́меру́н, -ну.
- kałmerystka *ż.*, *przest.* камери́стка.
- kałmifina *ż.*, *chem.* камфе́н, -ну.
- kałmifinowy *chem.* камфе́новий.
- kałmiflora *ż.* камфо́ра; ◊ *розм.* ulotnić się jak ~ безслі́дно зні́кнути (ше́знути).
- kałmiforowiec, -wca, *lm.* -*wce*, *m.*, *bot.* (*cinnamomum camphora*) камфо́рне дэ́рево.
- kałmiforowy камфо́рний; olejek ~ камфо́рне ма́сло; ◊ *бот.* ~ *wędrzewo* *див.* kałmiforowiec.
- kałmgarn, -ni, *m.*, *tkac.* 1) камво́льна пря́жа; 2) камво́льна шэ́рсть, -ті.
- kałmgarnowy *tkac.* камво́льний.
- kałmica *ż.*, *med.* (*lithiasis*) лі́тіаз, -зу, кам'яна хвороба́.
- kałmieniak *m.*, *rol.* ка́мінний (ка́м'яний) го́рщик.
- kałmieniarczyk, *lm.* -ki, *m.*, *spec.* 1) у́чень ка́меноте́са (ка́меняра́), ка́менярчу́к, -ка́; 2) у́чень ка́меноло́ма; 3) у́чень ка́менобі́йця.
- kałmieniarzka *ż.* 1) жі́нка ка́меноте́са (ка́меняра́); ка́меняри́ха

(розм.); 2) жінка каменолома; 3) жінка каменобійця; 4) *див.* kamieniarstwo.

kamieniarski *spec.* 1) каменотесний, каменярський; 2) каменоломний, каменярський; 3) який (що) стосується каменобійця.

Пор. kamieniarz.

kamieniarstwo *n., spec.* каменотесне ремесло.

kamieniarz, *lm.* -gze, *m., spec.* 1) каменотес, каменяр, -ра; 2) (що ламає каміння) каменолом, каменяр; 3) (що розбиває каміння на щєбінь) каменобієць, -бійця.

kamienica *z.* кам'яний (камінний) будинок, -нку, кам'яниця.

kamieniczka *z., zdr.* кам'яний (камінний) будиночок, -чка, кам'яничка.

kamieniczniczka *z., pot., przest.* домовласниця.

kamienicznik, *lm.* -cy, *m., pot., przest.* домовласник.

kamienicznu кам'яничний; $\diamond$ *заст.* ра п ~ домовласник; stróż ~ двірник (*род.* двірника).

Kamieniec-Podolski *m.* Кам'янець-Подільський (*род.* Кам'янець-Подільського).

kamienieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieł кам'янити, каменити.

kamieniołom, -tu, *m., spec.* каменоломня.

kamienioznawstwo *n., min.* *див.* mineralogia.

kamienisko *n., zgr.* каменюка.

kamienistość *z.* кам'янистість, -тості, каменістість.

kamienisty кам'янистий, каменістий.

kamieniczny *spec. див.* kamieniarski 1.

kamiennie як камінь; $\diamond$ *zaspęli* ~ засну́ли, як убиті.

kamiennik *m., bot.* (*alyssum*) бурачок, -чка.

kamienność *z., przen.* окам'янілість, -лості, скам'янілість, окаменілість, скаменілість; ~ serca окам'янілість серця.

kamienny кам'яний; (*зроблений*

з каменю — ще) камінний; okres ~ кам'яний вік, -ку, кам'яна доба; schody ~ не кам'яні (камінні) сходи, -дів; węgiel ~ пу кам'яне вугілля.

kamienować, -puję, -pujesz, -pował 1) *іст.* вбивати камінням; 2) *перен.* осуджувати, -джую, -джуюеш, засуджувати.

kamień, *lm.* -nie, *m.* 1) камінь, -меня; ~ mienie *czeskie* фальшиві дорогоценні (коштовні) камені, -нів; *хім. іст.* ~ filozoficzny філософський камінь; ~ graniczny межовий камінь; ~ grobowy надгробний камінь, нагробок, -бка; *перен.* milczeć jak ~ мовчати як камінь; *тех.* ~ młyński млиновий камінь, млинові жорно; *перен.* ~ mienie *polskie* напівдорогоценні (напівкоштовні) камені; *перен.* ~ probierczy пробний (спробний) камінь; *прик.* przepadł jak ~ w wodzie пропав як камінь у воду; *перен.* serce z ~ mienia серце на́че камінь; siedzieć ~ niem каменем сидіти, -джу́, -діш, сидьма сидіти; *буд.* ~ sklepienia клинчатий камінь, цегла для склепіння; ~ spadł z serca на́че (ненáче) камінь з серця (з плечей) спав, на́че (ненáче) горá з плечей спáла; *мисл.* sprasć ~ mieniem каменем упáсти, -падú, -падеш; ~ mienie szlachetne дорогоценні (коштовні) камені; *тех.* ~ szlifierski гострийний (точильний) камінь; *присл.* trafiła kosa па ~ попáла (натрапила, наскóчила) ко́са на камінь; twardu jak ~ твердий як камінь; *буд., перен.* ~ węgiel-пу наріжний камінь; *перен.* ~ niem się wywdzięczyć відплатити каменем за хліб; *перен.* rzucić ~ z serca скинути камінь з серця; *мед.* ~ mienie żłóciowe жовчні ка-

- мені; 2) (*маса*) ка́мінь, -меню; gzeźbić w ~mieńiu вирізьб-лювати з ка́меню; $\diamond$ ~ bagw-пу самоцвіт, -ту; *прик.* bodaj się tacy na ~mieńiu rodzi-li якнайбільше б нам таких люде́й; ~ drogowу дорож-ний стóвпчик; *перен.* gruźć ~mieńie а) кла́сти зу́би на по-ліщу (*розм.*); б) розлютува́ти ся, тую́ся, -туе́ся; idzie jak z ~mieńia йде як по гру́ді; *перен.* jak ~ z nieba náче (не-на́че) грім з ясно́го не́ба; *присл.* każdy wodę na swój ~ruszcza ко́жен лле во́ду на свій млин; *перен.* na wielki (g guby, węgierski) ~ над-звича́йно вели́кий; ~ obrazy прі́вд до обра́зи; *фарм. розм.* ~ piekielny ля́пчик, -су.
- kamionka** *ż.* (*посудина*), кам'янка.
kamionkowy: malina ~wa *bot.* брусни́ця; *мін.* ~wa guda że-lazna літо́їдт, -ту.
kamizela *ż., hist.* камзо́л.
kamizelka *ż.* жиле́т, жиле́тка.
kamlot, -tu, m., tkac. камло́т, -ту.
kamlotowy *tkac.* камло́товий.
kamorra *ż., hist.* камо́ра.
kampania *ż.* кампа́нія; ~ wu-богсза ви́борча кампа́нія; ~ siewna посі́вна кампа́нія; ~ żniwna зби́ральна кампа́нія; *перен.* rozrętać ~nię prze-sięwko kómu розпоча́ти похі́д (кампа́нію) прóти ко́го.
Kampania *ż.* Кампа́нья.
kampanila *ż., archit.* дзвіни́ця.
kampanula *ż., bot.* (*campanula*) дзвóник.
kamraski *pot.* товарі́ський.
kamractwo *n., pot.* дру́жба; дру́ж-ні взае́мнини, -мін.
kamrat, m. -ci, m., pot. това́риш; (*близький*) друг.
kamuszek, -szka, m., zdr., pieszcz. *див.* каму́зчик.
kamuzek, -czka, m., zdr., pieszcz. ка́мінець, -нця́, ка́міничк.
kamuzekowaty 1) з ка́мінця́ми, з ка́мінчиками; ~ta glina глі́на з ка́мінця́ми; 2) у фо́рмі ка́мін-ця́ (ка́мінчика).
kamuzkowy який (шо) стосу́еть-ся ка́мінця́ (ка́мінчика); $\diamond$ рго-са ~wa рога́чка.
kamuk *m., zdr.* ка́мінець, -нця́, ка́мінчик.
kamukowy *див.* kamuzkowy.
Kanada *ż.* Кана́да.
Kanadyjczyk, m. -cy, m. кана́дець, -дця́.
Kanadyjka *ż.* кана́дка.
kanadyjski кана́дський.
kanak, -ku, m. 1) намі́сто з пе́р-лів а. дорогі́х ка́менів; 2) (*ли-ше в мн.*) дорогоці́нни (кошто́в-ні) рі́чі, -че́й, кошто́вності, -тей.
kanalarz, m. -rze, m., spec. асе́ні-за́тор, -ра.
kanalia *m. i ż., pot.* кана́лія.
kanalik *m.* 1) зменш. кана́лець, -льця́, кана́вка; 2) *анат.* кана́л, -лу; ~ lżowу (*canalis nasolacrimonalis*) слізоносови́й кана́л; 3) *спец.* паз.
kanalikowaty 1) схо́жий на кана́-лець (кана́вку); 2) схо́жий на кана́л; 3) схо́жий на паз. *Пор.* kanalik.
kanalikowy 1) який (шо) стосу́еть-ся кана́льця (кана́вки); 2) який (шо) стосу́ється кана́лу. *Пор.* kanalik.
kanalizacja *ż., tech.* кана́ліза́ція; (*рик — це*) регулюва́ння.
kanalizacyjny *tech.* кана́лізаці́йний.
kanalizować, -zuje, -zujesz, -zował *tech.* кана́лізува́ти, -зу́ю, -зу́еш.
kanal, -lu, m. кана́л, -лу; ~ do-рлуwowy підви́дний кана́л; ~ irygасу́jny іригаці́йний (зро́шувальний) кана́л; ~ od-рлуwowy сті́чний кана́л; *військ.* ~ огнюwу кана́л запа́лу; Wołgo-Doński Ka-nał Nawigасу́jny ім. Le-pina Во́лго-Донський судно-пла́вний кана́л ім. Ле́ніна; $\diamond$ *тех.* ~ дутовуwу дымохі́д, -хо́ду.
kanalowy який (шо) стосу́ється кана́лу; (*у контеќсті*) кана́лу; otwóг ~ ótwір кана́лу.

- капара *ж.* канáпа, дивáн.
 капарка *ж.* 1) *зменш.* канáпка, дивáнчик; 2) *кул.* бутербрéd, тар-тинка.
 капарkowy *кул.* бутербрédний, тар-тинковий.
 капарowy канáповий, дивáнний.
 kanar, -gu, *m.* 1) канáрський (тро-стінний) цўкор, -кру; 2) *бот.* (*phalaris*) канáркова трава.
 kanarek, -гка, *m.* 1) *орн.* канáрка, канарéйка; (*самчик*) канáрок, -рка; 2) *бот.* (*avena sativa*) овéс посівний; 3) *перен. розм.* спрýтник; (*хитра людина*) хит-рýн, -на́, хитря́к, -ка́, хитрик.
 kanarkowy канáрковий; *бот.* ~wa trawa (*phalaris*) див. kanar 2.
 kanaryjski канáрський; Wyspy Kanaryjskie Канáрські острови́, -вiв.
 kanaryzysa *ж.* канáрка, канарéйка (*самка*).
 kancelaria *ж.* канцеля́рія; (*адво-катська, нотарiальна тощо*) кон-тóра.
 kancelaryjny канцеля́рський; styl ~пу канцеля́рський стиль, -лю; $\diamond$ raper ~пу писáльний (письмóвий) папiр (*род.* папé-ру).
 kancelista, -ty, *lm.* -ści, *m.* канце-лярiст.
 kancelistka *ж.* канцеля́ристка.
 cancer, -гу, *m., med.* (*cancer*) рак, ра́кова пухлiна.
 cancerek, -гка, *m., ryb.* сачóк, -чка́.
 cancerowaty *med.* (*cancerosus*) канцерóзний, канкрóзний, ра́ковий.
 kanciarz, *lm.* -rze, *m., pot.* шах-ра́й, -ра́я, плутя́га, крути́й, -ти́я.
 kanciasto 1) гранча́сто, ребрóm; 2) вугла́сто, кута́сто; 3) неотé-сано, гру́бо. *Пор.* kanciasty.
 kanciasty 1) гранча́стий, ребри́стий; ~ ołówек гранча́стий (ребри́стий) олівець, -вця́; 2) (*з гострими кутами*) вугла́стий, ку-та́стий; ~te pisto вугла́стий (кута́стий) пóчерк, -ку; 3) (*не-рен. — про людину*) неотéсаний, гру́бий.
 kancik *m., zdr.* кан́тик.
 kanclerski кан́цлерський.
 kanclerstwo *n.* звання́ і обóв'язки кан́цлера, кан́цлерство.
 kanclerz, *lm.* -rze, *m.* кан́цлер, -ра.
 kancona *ж., muz., lit.* канцо́на.
 kanconetta *ж., muz.* канцоне́та.
 kandelabr, -га *a.* -гу, *m.* канде-ля́бр, -ра.
 kandydacki кандидатський.
 kandydat, *lm.* -ci, *m.* канди́дат; ~ па członka KPRZ кандидат в члéни КПРС; ~ filologii канди́дат філологiчних наук; ~ права канди́дат юри́дичних наук.
 kandydatka *ж.* канди́датка.
 kandydatura *ж.* канди́датура.
 kandydować, -duję, -dujesz, -dował балотувáтися, -тýюся, -тýешся.
 kandyz, -zu, *m., cuk.* 1) цўкор, крупно ви́кристалiзований; 2) леденце́вий (льодяникóвий) цўкор, -кру, кандiс, -су.
 kandyzacja *ж., cuk.* 1) засáхарю-вання, зацукрóвування, покри-вання цўкром; 2) кристалiза́ція цўкру.
 kandyzować, -zuje, -zujesz, -zował *cuk.* 1) (*фрукти тощо*) засáхарювати, -рюю, -рюеш, зацукрó-вувати, -вую, -вуеш, покривáти цўкром; 2) кристалiзувати цў-кор; // ~ się засáхарюватися, зацукрóвуватися, покривáтися цўкром.
 kandyzowany *cuk.* засáхарений, зацукрóваний; $\diamond$ ~не оwoсе цукáти, -тiв.
 kangur *m., zool.* кенгурý (*невiдм.*).
 kangurowy *zool.* кенгурóвий.
 kanі 1) шулічий; 2) подiбний до шуліки.
 kanіa *ж.* 1) *орн.* шуліка, коршáк, -ка́; 2) *тесл.* сквородень, -дня; 3) *див.* rondo 2.
 kanianka *ж., bot.* (*cuscuta*) пови-ти́ця.
 kanibal, *lm.* -le, *m.* канiбáл; (*не-рен. — ще*) людóжер, -ра, лю-до́йд.

- kanibalistyczny** людоежерницький.
- kanibalizm**, -mu, *m.* канібалізм, -му; людоежерство, людодідство. *Пор.* kanibal.
- kanibalski** канібальський; людоежерський, людодідський. *Пор.* kanibal.
- kanikularny** 1) канікулярний; 2) *перен.* жаркий, гарячий.
- kanikuła** *ж.* 1) жаркий літній сезон, -ну; 2) (*перерва від занять*) канікули, -кул; 3) *мед.* божевілля від спеки.
- kanikulowy** *див.* kanikularny
- kanion**, -nu, *m., geol.* каньйон, -ну.
- kanionowski** канівський.
- Kanów**, -niowa, *m.* Канів, -нева.
- kanka** *ж.* 1) *тех.* законечник іригатора; 2) (*посудина*) бідон.
- kankan** *m.* канкан.
- kankanować**, -puje, -pujesz, -pował канканувати, -ную, -нуєш.
- kankanowy** канкановий, канканний.
- kanna** *ж., bot. (canna indica)* канна індійська.
- kanon**, -nu, *m.* канон.
- kanonada** *ж.* канонада.
- kanonicznie** *kości., praw.* канонічно, згідно з канонічним правом.
- kanoniczność** *ж.,kości., praw.* канонічність, -ності.
- kanoniczny** *kości., praw.* канонічний; *юр.* право ~не канонічне (церковне) право.
- kanonier**, *lm.* -rzy, *m., wojs. hist.* канонір, -ра, гармаш, -ша, пушкар, -ря.
- kanonierka** *ж.* 1) *мор.* канонірка; 2) *військ. іст.* служба (обов'язки) каноніра.
- kanonierski** 1) *мор.* канонірський; *czópnó* ~kie канонірський човен (*род. човна*); 2) *військ. іст.* канонірський, пушкарський.
- kanonik**, *lm.* -cy, *m.,kości.* канонік.
- kanonista**, -ty, *lm.* -ści, *m.,kości., praw.* знавець канонічного права.
- kanonizacja** *ж.,kości., przen.* канонізація.
- kanonizować**, -zuje, -zujesz, -zował *kości., przen.* канонізувати, -зую, -зуюш.
- kanonowy** *muz.* канонівий, канонний.
- kant** I, -tu, *m., spec.* ребро, край (*род. краї*), грань, -ні; *dwie deski* на ~ *zbite* дві дошки, збиті ребром; *ж.* *розм.* stawić sprawę ~tem ставити питання руба.
- kant** II, -tu, *blm., m., pot.* шахрайство, крутіство, крутня, плутня; *ж.* *розм.* brać ~tem kogo обдурювати когось; *puścić* ~tem (kogo, co) покинути (кого, що), махнути рукою (на когось, на що).
- kant** III, -tu, *m., muz.* кант.
- kantalupa** *ж., sad.* канталупа, канталупка.
- kantar** *m.* недоуздок, -дка, оброть, -ті.
- kantarek**, -rka, *m.* 1) кантар, -ру; 2) *зменш.* невеличкий недоуздок, -дка, обротька.
- kantaryda** *ж.* 1) *ент. (Lytta vesicatoria)* кантаріда; 2) *фарм.* кантаридін, -ну.
- kantata** *ж.* кантата; (*муз.—ще*) пісня.
- kantatowy** *muz.* кантатний; *ж.* у м п ~ гімн-кантата.
- kanton**, -nu, *m.* кантон, -ну.
- Kanton**, -nu, *m.* Кантон.
- kantonalny** кантональний.
- kantonista**, -ty, *lm.* -ści, *m., hist.* кантоніст.
- kantor** I, -ra, *lm.* -rzy, *m., rel.* кантор, -ра.
- kantor** II, -ru, *lm.* -ry, *m.* 1) кантора; 2) (*у магазині*) прилавок, -вка; 3) (*заст.—в конторі*) письмовий стіл (*род. столу*).
- kantorek**, -rka, *m., zdr.* 1) канторка; 2) шафка на паперні.
- kantorkowy** канторковий, канторочний.
- kantorowicz**, *lm.* -cze, *m., lekc.* канторник, канцелярист.
- kantorowy** канторський.
- kantorski** *rel.* канторський.
- kantorzysta**, -ty, *lm.* -ści, *m.* канторник.
- kantować**, -tuje, -tujesz, -tował 1) (*co*) *тех.* кантувати, -тую,

-туєш (що); робити кантівку (на чому); 2) (кого) *перек. розм.* вичитувати, -тую, -туєш (кому що), пробирати (кого).

kantowatość *ж.* 1) гранчастість, -тості; 2) вугластість, кутастість; 3) неотесаність, -ності, грубість, -бості. *Пор.* kanclasty.

kantowaty *див.* kanclasty.

kantowski *філ.* кантівський.

kantówka *ж.* 1) *тех.* гранча́ста лінійка; 2) *тесл.* брус; 3) *мисл.* рушниця з нарізним стволóm; 4) *сад.* яблуня кальвіль.

kantyczka *ж., коśc.* збірник церковних пісень, церковний співа-ник.

kantyk, -ku, *т., коśc.* церковна пісня.

kantylena *ж., муз.* кантілена.

kantyna *ж.* 1) військóва їдальня; військóвий буфет, -ту; 2) *заст.* погрібець, -бця.

kantysta, -ty, *ім. -ści, т., філ.* кантіанець, -нця.

kantyzm, -mu, *т., філ.* кантіанство.

kanwa *ж.* 1) канва́; робота на ~wie вишивання по канві; 2) *наук.* географічна сітка.

kanwowu канвóвий.

kańczug *т.* канчúк, -ка́.

kańczugowy канчúковий; $\diamond$ ~we газу удари канчúком.

kaolin, -nu, *т., міп.* каолін, -ну.

kaowies, -wca, *ім. -wcy, т., роф.* культóрник.

kap! kap! *шкрз.* кап! кап!

кар, -ри, *т., гео. див.* przyládek.

кара *ж.* 1) покривáло; (на коня) попо́на; 2) ковпáк над димовóю трубо́ю; 3) (в ціні) ўв'язь, -зі; 4) *тех.* затілок прикладá гвинтівки; о(б)кúттá на нйжнім кінці прикладá; 5) накладний носóк (*черевика*); 6) *церк.* різь (род. риз), фелóнь, -ні.

кара́, -ріє, -riesz, -pał, карпа́, -пє, -niesz, -pał, -pełi 1) кáпати, кáпнути, крáпати, крáпнути; *розм.* со́с піесо́с ci ~рnie z tego i тобі дєщиця кáпне, дєщо з цьогó й тобі дiстáнеться (перепадє); *підсил.* капотіти,

-почú, -потйш; 2) (*про доц*) крáпати, крáпнути; $\diamond$ *розм.* ~ра́с ро рагє гублі сплáчувати по кiлька карбóванців.

кара́не *п.* 1) кáпання, крáпання; капотіння; 2) крáпання. *Пор.* кара́.

кара́нина *ж.* 1) капáнина; 2) (*зневажл.—про напої*) зливки, -ків; 3) сплáчування малiми частiнами.

кара́, -га *а. -гу, т., бот.* (*sarraris spinosa*) кáперс, капáр, -ру.

кара́рек, -рка, *т., кул.* кáпарці, -ців.

кара́kowy *кул.* кáперсовий; со́с ~ кáперсовий со́ус, -су.

кара́rowate, -tych, *бот.* кáперсові, -вих.

кара́rowy кáперсовий; (*про колір—ще*) темнозелєний.

кара́сап, *ім. -ні а. -пу, т., роф.* злидáр, -ря́, голодрáнець, -нця.

кара́niec, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli *роф.* 1) бiдніти, убо́жити; 2) (*фізично*) нiдiти, марніти; (*морально—ще*) опу́скáтися, занепадáти.

кара́ński *роф.* 1) злидєнний, нуждєнний; 2) (*про зовнішній вигляд*) неохáйний, нечепурний.

кара́ństwo *п., роф.* 1) бiдність, -ності, злидні, -нів; 2) (*в поведінці*) неотєсаність; 3) (*про зовнішній вигляд*) неохáйність, нечєпурність.

карсіє, -ci *а. -ciów, блр., роф.* кáпці, -ців.

карсіуч *т.* 1) (*на тютюн*) кiсєт, гамáн, -на́, кашпúк, -ка́; 2) *жарт.* старий капелю́х.

каре́czka *ж., zdr.* 1) (*про рiдину*) крáпелька, кáпелька; nie ma па wєt ~ki mleká немáє нáвiть крáпельки молокá; 2) (*зовсім мало*) трóшечки; lubisz тnie чо́с ~кє? чи ти менє лóбити хоч трóшечки?

каре́ла *ж.* (*військова, народна тощо*) оркєстр, -ру.

каре́лан, *ім. -ні а. -nowie, т., коśc.* капелáн.

каре́lmistrz, *ім. -rze, т., муз.* капельмєйстер, -ра,

kapeluch *m.*, *rogardl. див.* капелуш 1.

kapelusik *m.*, *zdr.* капелюшник, капелюшок, -шка; брилик. *Пор.* kapelusz 1.

kapelusz, *lm.* -sze, *m.* 1) капелюх; (*соломяний — щеп*) бриль, -ля; włożyć ~ надіти капелюха (капелюх); zdjąć ~ зняти капелюха (капелюх); ~ filcowy фетровий капелюх; 2) (*гриба*) шапка.

kapelusznictwo *n.* виробництво капелюхів.

kapeluszniczka *ż.* капелюшниця.

kapeluszniczy 1) який (що) стосується капелюшника; 2) (*що стосується виробництва капелюхів*) капелюшний; sech ~ капелюшний цех, -ху; $\diamond$ mistrz ~ майстер-капелюшник.

kapelusznik, *lm.* -су, *m.* капелюшник.

kapeluszowy капелюшний; $\diamond$ materiał ~ матеріал для капелюхів.

kapier I, -pra, *lm.* -prowie, *m.*, *hist.* кáпер, -ра.

kapier II, -pra, *lm.* -pru, *m.*, *mor. hist.* (*судно*) кáпер, -ра.

kapierować, -ruje, -rujesz, -rował (kogo) *książ.* підкуповувати, -вую, -веш.

kaperski *mor. hist.* кáперський.

kaperstwo *n.*, *mor. hist.* кáперство.

kapieć, -pieje, -piejesz, -piał, -pieli *pot.* нідіти, марніти.

kapilar, -ru (*częściej w lm.*) -ru, -rów, *m.*, *anat.* капіляр, -ра.

kapilarność *ż.*, *fiz.* капілярність, -ності.

kapilarny *fiz.*, *anat.*, *bot.* капілярний; пасзупіе ~не а) *fiz.* капілярна посудина; б) *anat.*, *bot.* капілярна судина.

kariszon *m.* 1) відлога, кáптур (род. кáптура), капюшон; 2) *військ.* пістон, кáпсуль.

kariszonka *ż.*, *przest. див.* kariszonówka.

kariszonowy 1) який (що) стосується відлоги (кáптура, капю-

шо́на); 2) пістонний, пістоновий, кáпсульний; proch ~ пістонний по́рох, -ху. *Пор.* kariszon. kariszonówka *ż.*, *wojs.*, *mysl.* пістонна (пістонна) рушниця. kapitalik, -ku *a. -ka*, *m.* 1) розм. капіталець, -льця; 2) *друж.* капітель, -лі.

kapitalista, -ty, *lm.* -ści, *m.* капіталіст.

kapitalistka *ż.* капіталістка.

kapitalistyczny капіталістичний; ~не otoczenie капіталістичне оточення.

kapitalizacja *ż.* капіталізація.

kapitalizm, -mu, *m.* капіталізм, -му.

kapitalizować, -zuje, -zujesz, -zował капіталізувати, -зую, -зуюш; //~ się капіталізуватися.

kapitalnie 1) капітально; 2) чудово; ~ z nim powiś się ти чудово з ним повівся. *Пор.* kapitalny.

kapitalny 1) капітальний; (*перен. — щеп*) величезний; budownictwo ~не капітальне будівництво; remont ~ капітальний ремонт, -ту; ~не zaspaczenie величезне (капітальне) значення; *розм.* zrobieć ~не giurstwo зробити величезну дурницю; 2) *розм.* чудовий; ~на anegdotka чудовий анекдот; z niego jest ~ towarzysysz він чудовий товариш.

kapitał, -tu, *m.* капітал, -лу; ~ akcyjny акціонерний капітал; akumulacja ~tu нагромадження капіталу; ~ amortyzacyjny амортизаційний капітал; ~ finansowy фінансовий капітал; ~ handlowy торговий капітал; ~ martwy мертвий капітал; ~ międzynarodowy міжнародний капітал; ~ obrotowy оборотний капітал; ~ państwowo державний капітал; ~ prywatny приватний капітал; ~ przemysłowy промисловий капітал; ~ stały постійний (сталий) капітал; wielki ~ великий капітал; ~ zagra-

- nicznu закордонний капітал; ~ z akładowy основний капітал; ~ z mienny перемінний (змінний) капітал; *перен. розм.* ~ żelazny а) заощадження на чорний день; б) непорўшний капітал; procent od ~tu проценти (відсотки) на капітал (з капіталу); u guchomić ~ пустити капітал в оборót (в óbir).
- kapitałka** *ż.*, *druk.* капітeль, -лі.
- kapitałowy** який (шо) стосується капіталу; (*у контексті*) від (з) капіталу; renta ~wa рента від (з) капіталу.
- kapitan**, *lm.* -ni, *rzadziej -nowie*, *m.* капітан; *мор.* ~ rognicznik magunarki капітан-лейтенант.
- kapitanat**: ~ portu *мор.* портóве управління.
- kapitański** капітанський.
- kapitaństwo** *n.* чин (ранг) капітана.
- kapitel**, -la *a.* -lu, *lm.* -le, *m.*, *archit.* капітeль, -лі.
- kapitulacja** *ż.* капітуляція; ~ bezwagi *n.* беззастережна капітуляція.
- kapitulacyjny** капітуляційний.
- kapitulanski** *polit.* капітулянтський, поражeнський, поразницький.
- kapitulancтво** *n.*, *polit.* капітулянтство, поражeнство, поразництво.
- kapitulant**, *lm.* -nci, *m.*, *polit.* капітулянт, пораженець, -ця, поразник.
- kapitulować**, -luje, -lujesz, -lował капітулювати, -люю, -люєш.
- kapituła** *ż.*, *kośc.* капітул, -лу; *жарт.* patrzeć ~le komu нагріти чуба кому.
- карка I** *ż.* 1) *зменш.* крaпелька, капелька; 2) (*про малу кількість*) капeльнка, крiхта, крiхiтка; (*присл. — це*) трóшки, трóшечки; nie będzie tu jeszcze ~ki miejsca? чи не бóде тут ще трóшки мiсця?
- карка II** *ż.* 1) невеличке покpивало; 2) (*у черевиковi*) носóк, -скá.
- каркан** *m.*, *myśl.* капкán, -нá.
- kaplica** *ż.*, *kośc.* капліця.
- kapliczka** *ż.*, *kośc.*, *zdr.* каплічка.
- kaplin**, -nu, *m.*, *spec.* ковпáк, -кá.
- kapłan**, *lm.* -ni, *m.* 1) *церк.* свящeник; 2) *іст.*, *перен.* жрець (*род. жерця*); *перен.* ~ пауки жрець науки.
- kapłanka** *ż.*, *rel.*, *przen.* жриця.
- kapłański** 1) свящeничий, духóвний; 2) жрецький. *Пор.* kapłan.
- kapłaństwo** *n.* 1) свящeнство; 2) жрецьтво. *Пор.* kapłan.
- kapłun** *m.* каплун, -нá.
- kapłoni** каплуновий.
- kapłonic**, -nie, -nisz, -nił (*пiвня*) каstrувáти, -рýю, -рýєш, каплунити, викладáти.
- карпаç** *див.* караç.
- karot** *m.*, *tech.* (*на автомашинi*) капóт.
- karota** *ż.* 1) халáт; 2) (*жарт. — про неелегантний одяг*) хламiда.
- karotaż**, -żu, *m.*, *lot.* капотáж, -жу, капотувáння.
- karotować**, -tuje, -tujesz, -tował *lot.* капотувáти, -тую, -туєш.
- karować**, -ruje, -rujesz, -pował *żart.* розумiти, тямити, -млю, -миш, шупити, -плю, -пиш, пётрати.
- karwał**, *lm.* -le, *wojs.* капрáл, молóдший сержáнт.
- karwalski** *wojs.* капрáльський.
- karwalstwo** *n.*, *wojs.* чин капрáла, капрáльство.
- karwawy** 1) капрáвий, закiслий, кислобкий; 2) *перен.* огiдний, вiдрáзливий, вiдворóтний.
- Карпi nieodm.**, *ż.* Кáпрi (*невiдм.*).
- karpyfolia** *ż.*, *bot.* капpифóлий, -лю, козолiст, -ту, козячий лiстик.
- karpyż**, -su, *m.* 1) капpи́з, -зу; (*забаганка*) пpимха; 2) *муз.* капpи́ччио (*невiдм.*).
- karpyśić**, -szę, -sisz, -sił капpизувáти, -зýю, -зýєш; (*перебира-ти — це*) вередувати, -дую, -дýєш.
- karpyśnica** *ż.* капpизýха; вереду́ха. *Пор.* karpyśić.
- karpyśnie** капpи́зно.

karuśnik, *lm.* -су, *m.* капризун, -на; вередун, -на. *Пор.* karuśić. karuśny капризний; примхливий, вередливий. *Пор.* karuśić, kar-gys I.

kapsla *ż.* 1) *військ., мисл.* капсуль; 2) (*на пляшці*) ковпачок, -чка; 3) *тех.* кожух, -ха, корпус, футляр, -ра; 4) *мет.* виливниця.

kapsuła *ż., farm.* велика капсула. kapsułka *ż., farm.* капсула.

Kaps(z)tađ, -du, *m.* Капштадт.

kaps(z)tađzki капштадтський.

kaptować, -tuje, -tujesz, -tował (*ко-го*) *pot.* вербувати собі прихильників.

kaptur I, -га, *m.* 1) відлога, каптур (род. каптурá), капюшон, коба, башлик, -ка; 2) (*рід навису*) ковпак, -ка; 3) *мисл.* ковпачок, -чка; 4) (*для коней*) шори (род. шор); 5) (*у ціні*) капіця.

kaptur II, -га *a.* -гу, *m., hist.* 1) конфедерація шляхти під час безкоролів'я; 2) кárний суд шляхти під час безкоролів'я.

kapturek, -рка, *m.* 1) *зменш.* каптурець, -рця, каптурик, каптурок, -рка, каптурчик, башличок, -чка; 2) ковпачок, -чка; *пор.* kaptur I, 1—3; 3) *тех.* запобіжний наконечник; $\diamond$ *літ.* Czergowcy ~ Червона шапочка.

kapturkowy у формі ковпачка. karłowaty і каптуровий, капюшонний, башликівий.

kapturowy II: sąđ ~ *hist.* кárний суд під час безкоролів'я, таємний суд, -ду.

Karua *ż.* Капуя.

karusyn I, *lm.* -ні, *m., kośc.* капуцин.

karusyn II, *lm.* -пу, *m., orn.* голуб-чубар, -ря.

karusunek, -нка, *m.* 1) *перен.* розм. порція кáви (кофе) з молоком; 2) *зменш. див.* karusyn II.

karusyński капуцинський.

karusta *ż.* капу́ста; kiszopa ~ кáсла (квáшена) капу́ста.

karustnik *m., ent.* капу́сник.

kapustny *див.* karuściany.

karuściany капу́стяний; *перен.* głowa ~ на капу́стяна (дурна) голова.

karuścisko *n.* капу́стище; (*поле — це*) капу́сник.

karuśniaczek I, -czku, *m.* 1) *кул.* *пестл.* капу́сник, -ку; 2) (*дощик*) мжіця, мжічка.

karuśniaczek II, -czka, *m., kul.* пиріжок з капу́стою.

karuśniak I, -ku, *m., kul.* капу́сник, -ку.

karuśniak II, -ka, *m., kul.* пиріг з капу́стою.

kapuť! *wkrz.* капу́т!

karuza *ż.* ка́пор, -ра.

każa *ż.* 1) ка́ра; *виг.* ~ boża! справжня (прóсто, якáсь) кара! podlegać ~ге підлягати ка́ри; ponieść ~ге зазнати ка́ри; ~ śmierci стрáта, смéртна ка́ра, ка́ра на го́рло; 2) (*грошова*) штраф, -фу, пеня; zapłacić ~ге заплатити штраф (пеню), $\diamond$ *торг.* ~ kopwenjonałna (u towna) договірна неустóйка; ~ rozządkowa дисциплінарне стягнення; wumierzać ~ге (кому) ви́нести (ухвалити) ви́рок.

karabela *ż., hist.* карабеля (*шабля*).

karabin, -на *a.* -ни, *m., wojs.* гвинтівка; ~ samoczynny самозарядна гвинтівка; $\diamond$ ciężki ~ maszynowy станковий кулемет.

karabinek, -нка, *m., wojs.* карабін.

karabinier, *lm.* -rzy, *m., wojs.* карабінер, -ра.

karabinowy гвинтівковий; kula ~wa гвинтівкова куля; $\diamond$ na odległość strzali ~wego на по́стріл гвинтівки.

karąć, -rзе, -rzesz (*rzadziej* -gam, -rasz), -rał карáти; (*про грошову кару*) штрафувáти, -фую, -фуюш.

karafka *ż.* графін, карáфа.

Karaganda *ż.* Караганда.

karaiński караїбський; Morze Karaibskie Караїбське море.

Karaim, *lm.* -мі, *m.* караїм.
 Karaimka ж. караїмка.
 karaimski караїмський.
 karakałpacki каракалпацький.
 karakon *m. div.* karaluch.
 karakułowу каракульовий.
 karakuty, -iów, *blp.* 1) каракуль;
 2) каракульова шуба.
 Kara-Kum, -ни, *m.* Кара-Кум, -му.
 karalność ж. караність, -ності.
 karalny караний.
 karaluch *m.* тарган, -на.
 karaluchowу тарганячий.
 karambol, -lu, *lm.* -le, *m.* 1) (авто-
 машин, поїздів) зіткнення; 2) (в
 більярдній грі) карамболь.
 karambolowу: partia ~wa пар-
 тія в карамболь.
 karanie *n.* карання, штрафування.
 Пар. караć.
 karayjski каррарський; marmur
 ~ каррарський мрамур, -ру.
 karasiowaty схожий на карася,
 як у карася; ~ grzbień хре-
 бёт (спіна) як у карася.
 karaś, *lm.* -sie, *m., icht.* карась, -ся.
 karat *m.* карат.
 karatowу: pierścienie czter-
 nasto ~ перстень у 14 каратів.
 karawan, -nu, *m.* (похоронна ко-
 лисниця) катафалк.
 karawana ж. караван, -ну.
 karawaniarski 1) який (шо) сто-
 сьється людини, яка обслужує
 катафалк (похоронну процесію);
 2) *перен.* розм. похоронний;
 mina ~ka похоронна міна.
 karawaniarz, *lm.* -rze, *m.* той, що
 обслужує катафалк (похоронну
 процесію).
 karawanowу I катафалковий; $\diamond$
 wóz ~ катафалк.
 karawanowу II караванний, кара-
 вановий.
 karb, -bu, *m.* 1) карб, -бу; (*прям.—*
ще) насічка, зарубка; ~бу па
 maglowpisу насічки (за-
 рубки, карби) на качалці (маг-
 лі) для білізни; *перен.* ро-
 życь па szyjś ~ покласти на
 чий карб (рахунок); 2) *архіт.*
 канелюра; 3) (*на киї*) зарубка,

карб; 4) (*на обличчі*) зморшка;
 $\diamond$ ~бу па włosach хвилі
 завивки на волоссі; ~бу па
 srońniczсе складки (зборки)
 на спідниці; *перен.* trzumać
 своє памієтноści w ~bach
 володіти (владати) собою;
перен. trzumać w ~bach
 держати в шорах (в лабетах);
перен. ująć kogo w ~bu
 прирати кого до рук.
 karbid, -du, *m., chem.* карбід, -ду.
 karbidowу карбідний, карбідовий;
 latarnia ~wa карбідний
 (карбідовий) ліхтар, -ря.
 karbieniec, -ńca, *lm.* -ńce, *m., bot.*
 (*lycoris*) вовконіг, -нога.
 karbik *m.* 1) стол. шерхэбель;
 2) *зменш. div.* karb.
 karbionka ж. (*на ягоду*) берестяна
 торбінка, лубянець, -нця, ко-
 зуб, козубенька.
 karbol, -lu, *m., chem.* карболка.
 karbolineum, *nieodm., n., chem.*
 карболінеум.
 karbolowу карболовий; kwas ~
 карболова кислота, карболка;
 woda ~wa карболова вода.
 karbonar, *lm.* -rowie, *m., hist. div.*
 karbonariusz.
 karbonariusz, *lm.* -sze, *m., hist.*
 карбонар, -ра.
 karbonat, -tu, *m., chem., min.* кар-
 бонат, -ту.
 karbonit, -tu, *m., chem.* карбоніт, -ту.
 karbonitowу *chem.* карбонітовий.
 karbonizacja ж. *tech.* карбонізація,
 карбонізування.
 karbonizować, -zuje, -zujesz, -zo-
 wał *tech.* карбонізувати, -зую,
 -зуюш.
 karborundum *nieodm., n., chem.*
 карборунд, -ду.
 karbować, -buję, -bujesz, -bował
 1) робити насічки (зарубки, кар-
 би), карбувати, -бую, -буюш;
 2) (*волосся*) завивати; 3) робити
 складки (зборки); 4) (sobie
 со) (*перен.* — *пам'ятовувати*)
 карбувати, -бую, -буюш (собі що).
 karbownica ж. 1) шпінці для плійки
 (плієння) білізни; 2) машин-
 на для гофрування жерсті;

- 3) ручна качалка, ручний м'ягель, -гля; 4) іст. кий з насічками (з зарубками, з карбами).
- karbownik**, *lm. -су, m., przest.* економ, лановий, -вого.
- karbowy** I *przym.* карбовий, нарізний; $\diamond$ laska ~wa бірка.
- karbowy** II, *-wego, lm. -wi, m., przest. div.* карбownik.
- karbunkul**, *-tu, m., med., min.* карбункул.
- karbunkulowy** *med.* карбункульозний.
- karburator** *m., tech.* карбюратор, -ра.
- karburowanie** *n. div.* карбурзація.
- karburyzacja** *ż., tech.* карбуріація.
- karburyzować**, *-zuje, -zujesz, -zował tech.* карбурувати, -рюю, -рюеш.
- karburyzowany** карбурований.
- karcer**, *-ru, m.* карцер, -ра.
- karcerowy** карцерний.
- karciany** карточний; *gra* ~на карточна гра.
- karciarka** *z., pot. pogardl.* картярка.
- karciarnia** *ż., pot. pogardl.* кубло картярів.
- karciarski** *pot. pogardl.* картіжний, картярський.
- karciarstwo** *n., pot. pogardl.* картіж, -тежy.
- karciarz**, *lm. -rze, m., pot.* картяр, -ра.
- karciaciel**, *lm. -le, m.* той, що корить (картае) когo за що.
- karcić**, *-ce, -cisz, -cił* корити, картати (когo, що).
- karcięta**, *-ciał, blp., rouf.* карти (род. карт).
- karcz**, *-cza a. -czu, lm. -cze, m., lesn.* пень, що залишiвся після вiрубки дiрева, корч, -чi.
- karczek**, *-czka a. -czku, m.* 1) зменш. потiличка; 2) кул. ошиїок (род. ошиїка); ~wierg zowу свиныйчи ошиїок.
- karczemka** *ż., zdr., przest.* корчомка, сiльський шинiчок, -чка.
- karczemnik**, *lm. -су, m., przest.* зiвсiдник корчмi (шинку).
- karczemny** 1) корчёмний; 2) шинковий, кабiцький. *Por. karczma.*
- karczma** *ż.* 1) заст. корчма, сiльський шинiк, -нку; 2) перен. шинiк, кабiк, -ка.
- karczmarka** *ż., przest.* шинкарка, корчмарка.
- karczmarski** *przest.* шинкарський, корчмарський.
- karczmarstwo** *n., przest. (profesja)* шинкарство, шинкарювання, корчмарство, корчмарювання.
- karczmarz**, *lm. -rze, m., przest.* шинкар, -ря, корчмар, -ря.
- karczmarzyć**, *-rzą, -rzysz, -rzył przest.* шинкарювати, -рюю, -рюеш, корчмарювати.
- karczmisko** *n., przest.* 1) (мiсце, де була корчма) корчмiще, корчмiще, шинковiще; 2) збiл. *div.* karczma.
- karzoch** *m., bot.* артишок.
- karzochowy** *bot.* артишоковий.
- karzować**, *-czuje, -czujesz, -czował roln.* корчувати, -чую, -чуеть.
- karzowisko** *n.* 1) зруб, -бу, поруб; 2) викорчуване поле.
- karzownica** *ż.* 1) *tex.* корчувалка; 2) зоол. (*vicola terrestris*) водяний шур, -ра.
- karzownik**, *lm. -су, m., spec.* корчувальник, корчiвник, -ка.
- karzówka** *ż.* 1) (*dia*) корчування; 2) зоол. *div.* karzownica 2; 3) *tex. div.* karzownica 1.
- karzunek**, *-nku, m., roln.* 1) корчування; 2) *div.* karzowisko 2.
- karzysty** *pot.* з ширiкою потiлицею; гамаликуватий (розм.).
- kardacz**, *lm. -cze, m.* 1) шiтка для чищення кiней; 2) спец. *div.* kartacz 2.
- kardamon**, *-nu, m., bot.* кардамiн, -ну.
- kardamonowy** кардамiнний, кардамiновий.
- kardan**, *m., tech.* кардiн.
- kardanowy** *tech.* кардiнний.

- kardiograf, -fu, m., med.** кардіограф.
kardiografia ż., med. кардіографія.
kardiogram, -mu, m., med. кардіограма.
kardiolog, lm. -logowie a. -lodzy, m. кардіолог, спеціаліст з серцевих хвороб.
kardiologia ż., med. кардіологія.
kardiopatia ż., med. кардіопатія.
kardynalnie кардинально, ґрунтóвно.
kardynalny кардинальний, ґрунтóвний.
kardynalski kość. кардинальський.
kardynalstwo n., kość. сан кардинала, кардинальство.
kardynał I, lm. -łowie, m., kość. кардинал.
kardynał II, lm. -ły, m., orn. (cardinalis virginianus) кардинал віргінський.
kareciany каретний.
Karelczyk, lm. -cy, m. карел.
Karelia ż. Карелія.
Karelka ż. карелка.
karencja ż., fin., handl. мораторій, -рію, мораторіум, -му.
kares, -su (częściej w lm.) -sy, -sów, m., przest. пестощі, -шив, ласки (род. ласк); (любóвні — звичайно) милування, любóщі, -шив.
kareta ż. карета.
karetko ż., zdr., tech. каретка; ◊ ~ *rogotowia* карета швидкої допомоги.
kariatyda ż., archit. каріатида.
karięra ż. кар'єра; *obgac* ~ *ę* *wojskowa* *ę* вибрати кар'єру військóвóго; *świetna* ~ блискуча кар'єра; *zrobić* ~ *ę* зробити кар'єру.
karierowicz, lm. -cze, m. кар'єрист.
karierowiczka ż. кар'єристка.
karierowiczostwo n. кар'єризм, -му.
karierowiczowski кар'єристський.
kariokineza ż., biol. каріокінез, -зу, мітóз, -зу.
kariolka ż. двокóлка; (розм.— *ще*) бідá, бідка,
kark, -ku, m. потилиця, карк, шія; гамалик, -кá, зашийок, -шийка (розм.); *wuльг.* *dostać* *po* ~ *ku* *distać* *po* потилиці (по шії; по гамалику); *перен.*, *розм.* *siedzieć* *komu* *na* ~ *ku* *siedzi* *komu* *na* шії; *перен.* *розм.* *ugiąć* ~ *ku* *przed* *kim* *gnęti* *szyę* (спіну) *przed* *kim*; (*у* *коня*) *zagrywok*, -вка; ◊ *перен.*, *розм.* *bies* *na* *złamanie* ~ *ku* *biti* *strimgolów*; *перен.* *człowiek* *twardego* ~ *ku* *wpęrtá* (завзята) *ludyna*; *перен.* *розм.* *egzaminu* *na* ~ *ku* *ispiti* *za* *plecyma*; *перен.* *розм.* *mieć* *głowę* *na* ~ *ku* *máti* *gólowu* *na* *plecáx*; *перен.* *розм.* *skręcić* *sobie* ~ *skrutiti* *sobie* *w* *ięzi*; *перен.* *розм.* *wziąć* *kogo* *za* ~ *scho* *pići* *kogó* *za* *komір*.
karkas, -su, m. каркас.
karkasowy каркаський.
karkołomny карколóмний; ~ *ne* *schody* карколóмні *schodi*, -дів; ~ *skok* карколóмний *striбóк*, -бкá.
karkowy потиличний, шийний.
karkówka ż., kul. копчений оші́йок (род. оші́йка).
karleć, -leję, -lejesz, -lał, -leli 1) ставáти *kárликoм*; 2) *перен.* *męnshati*, *zmęnshuwati* *się*, -шуюся, -шуешся, *maliti*; 3) (*перен.* — *zanępadati*) *wiróbdzuwati* *się*, -джуюся, -джуешся, *perewódit* *się*, -джуся, -дишся.
karli *kárликoвий*.
karlica ż. *kárлиця*.
karlik, lm. -ki, m. 1) *kárлик*; 2) *зоол. (sepia sepiola)* *karaká* *тиця*.
Karlsbad, -du, m., hist. *Карлсбáд*.
karlsbadzki *hist.* *карлсбáдський*.
karlo n., przest. *pid* *krisla* *z* *pid* *lokít* *nikami*.
karłowacieć, -cieję, -ciejesz, -ciał, -cieli *div.* *karleć*.
karłowato *kárликово*; *drzewka* ~ *gospá* *drzewcý* *rostýt* *ę* *kárликово*; (*про* *лудину*) *як* *kár-*

- лик; *wyglądać* ~ вигляда-ти як кáрлик.
- karlıwatość** *ж.* 1) кáрликовий ріст (*род. рóсту*); 2) (*перен. — про господарства*) роздрібненість, -ності.
- karłowaty** кáрликовий, призéмкуватий; (*бот. — ще*) низькорóслий; *бот. sosna ~ta* кáрликова (низькорóсла) сóсна.
- karłowu** *див.* karłowaty.
- karm** *ж.* корм, -му.
- karma I** *ж.* *див.* karm.
- karma II** *ж., etnol.* карма.
- karmaniola** *ж.* карманьйола.
- karmazyn I**, -*пу, lm.* -*пу, m.* 1) кармазінна бáрва, кармазінний кóлір, -льору; 2) (*іст. — матеріал*) кармазін, -ну; 3) (*порода курей*) кармазінка.
- karmazyn II**, -*па, lm.* -*пі, m., hist.* (*родовий шляхтич*) кармазінник.
- karmazynowy I** кармазіновий, кармазінний.
- karmazynowy II** шляхетський.
- karmel**, -*лу, lm.* -*ле, m.* карамель, -лі.
- karmelek**, -*лка, m.* карамелька; $\diamond$ *перен. роіkпаć* ~ проковтну-ти пілюлю.
- karmelkarstwo** *n., spec.* цукеркóве (конфётне) виробництво.
- karmelkarz**, *lm.* -*rze, m., spec.* цукерник, конфётник.
- karmelkowaty** 1) *прям.* подібний до карамельки; 2) *перен.* підсолóджений, солодёнкий, солóдкуватий; *styl* ~ підсолóджений (солóдкуватий) стиль, -лю.
- karmelkowy** 1) карамельний; 2) *перен. див.* karmelkowaty 2.
- karmelowy** карамельний.
- karmiciel**, *lm.* -*ле, m.* годувáльник; (*розм. — ще*) кормітель.
- karmicielka** *ж.* годувáльниця.
- karmić**, -*міє, -miş, -mił* 1) году-вáти, -дую, -дуюш; (*тварин — рідко — ще*) корміти, -млю, -миш; 2) *перен. див.* żywić 2; $\diamond$ *перен. розм. ~ kogo szrakami* вчїти когó хїтрощів;
- //~*sie* 1) году-вáтися; корміти-ся; 2) *див.* żywić się 2; $\diamond$ ~ *padzieją* плекáти (мáти, жи-вити) надію.
- karmienie** *n.* 1) году-вáння; (*тварин — ще*) годівля; ~ *ku* г-ду-вáння (годівля) курей; ~ *pięrsią* году-вáння груддю; 2) *див.* żywienie 2. *Пор.* karmić.
- karmin**, -*пу, m.* 1) кармін, -ну; 2) *перен.* губнá помада.
- karminować**, -*nuje, -nujesz, -nował* фарбу-вáти (крáсити) карміном; //~ *się* фарбу-вáти (крáсити) гүби помадою.
- karminowy** кармінний, карміновий.
- karmnik** *m.* 1) саж, -жá; 2) (*про свиню*) годóванок, -нка, годóванець, -нця.
- karmny** 1) (*про корм*) годівель-ний; 2) який (що) відгодó-вується на забій; 3) (*якого від-годували*) відгодóваний, угодó-ваний; ~ *więrz* відгодóваний (угодóваний) кабáн, -нá; 4) (*перен. розм. — про люди-ну*) годóваний.
- karnacja** *ж.* кóлір тіла *a.* обличчя.
- karnalit**, -*ту, m., chem.* карналіт, -ту.
- karnat**, -*ту, m., tor.* вáнта.
- karnawał**, -*лу, m.* карнавал, -лу.
- karnawałować**, -*tuje, -tujesz, -łował* *pot.* справляти карнавал, розважáтися.
- karnawałowy** карнавальний.
- karnecik**, -*ка a.* -*ку, m., zdr., przest.* картóчка для зáпису тан-цюристів (*на балі*).
- karneol**, -*лу, m., min.* *див.* karniol.
- karnes**, -*су, m.* 1) карніз; 2) *тех.* дірокбл.
- karnet**, -*ту, m. див.* karnecik.
- karnie** 1) дисципліновано; 2) кáрно, кримінально; $\diamond$ *wychować dzieci* ~ вїховати ді-тэй дисциплінованими. *Пор.* karny 3, 1.
- karniol**, -*лу, m., min.* сердолік.
- karnisz**, *lm.* -*sze, m.* (*підвісна штанга для завісок*) карніз.
- karność** *ж.* 1) дисциплінованість, -ності; 2) (*обов'язкове підпоряд-*

- кування) дисципліна; ~ w wojsku військoвá дисципліна.
- karny 1) юр. кáрний, кримінальний; kodeks ~ кáрний (кримінальний) кодекс, -су; prawo ~ пе кáрне (кримінальне) право; procedura ~ па кáрне (кримінальне) судочінство; sąd ~ кáрний (кримінальний) суд, -ду; 2) (що карає) карáльний; ekspedycja ~ па карáльна експедиція; oddział ~ карáльний загін, -гону; system ~ карáльна систéма; 3) перен. дисциплінований; żołnierz ~ дисциплінований солдат; 4) спорт. штрафний; pole ~ пе штрафна площáдка; rzut ~ штрафний удáр, -ру; 5) (для виправлення) виправний; zakład ~ по-вучовавczy виправна колонія.
- karń ż. 1) гірн. кусок залізної руди; 2) мет. сердéчник, шишка, стёржень, -жня.
- karo n. 1) карт. бубна, дзвінка; 2) крав. карé (невідм.), прямокутний віріз у платті; 3) кусок бляхи (дахoвoго заліза).
- karosa ż., przest. карéта.
- Karol Карл.
- karolek, -lka, m., bot. (*carum carvi*) кмин, -ну.
- Karolina Кароліна.
- karolina ż. (в бильярдній гри) карамболіна.
- karoliński каролінський; Wyspy Karolińskie Каролінські острові, -вів.
- karolkowy кмінний, кмінновий; wódka ~ wa кмінoва настoйка, кминівка.
- Karolowe Wary, -rów, blp. Кáрлови Вáри, -рів.
- karoseria ż., tech. кúзов.
- karosz, lm. -sze, m. (кiнь) кáрий, -рого, вороний, -но́го, воронько́.
- karota ż. 1) бот. каротéль, -лі; 2) сувій тютюну́, папу́ша.
- karotyпа ż., chem. каротiн, -ну.
- karować, -guje, -gujesz, -rował тор. провантажуваги пароплáв.
- karownik, lm. -су а. -ki, m., тор. портoвий вантáжник, дóкер, -ра.
- karowy karc. бубно́вий, дзвінкoвий.
- karp I, -pia, lm. -pie, m., icht. кóроп.
- karp II, -pa, lm. -пу, m. 1) (зрубанoго дерева) корч, -чá; 2) с.-г. вiсадок хмéлю.
- karpacki карпáтський; $\diamond$ jodła ~ ka смерéка.
- Karpaty, -pat, blp. Карпáти, -пáт.
- karpí кóроповий, короп'ячий.
- karpięc, -pca, lm. -pce, m. я́ма (пiсля викорчування пня).
- karpiel, lm. -le, m., bot. (*brassica oleracea*) капúста горoдня.
- karpielek, -lka, m., bot. (*brassica napus rugosa*) рiпáк, -кá, рапс, -су.
- karpiк m., zdr., icht. коропéць, -пця́.
- karpiна I ż. 1) худий кóроп; 2) м'ясо кóропа, коропiна.
- karpiна II ż. 1) ліс. кореневiще; 2) смоляна скiпка (скáлка, лу́чина).
- karpiowate, -tych, blp., icht. (*cyprinidae, cyprinoideae*) кóропoвi, -вих.
- karpiówka ż., bud. плóска черепиця́.
- karpiak m. сáжалка для кóропiв.
- karpowisko n. див. karczowisko I.
- Kars, -su, m. Карс.
- karski кáрський; Morze Karские Кáрське мóре.
- karst, -tu, m., geol. карст, -ту.
- Karst, -tu, m. див. Kras.
- Karszi nieodm., n. Карші (невідм.).
- karta ż. 1) лист, -тá; (паперoвий—звичайно) áркуш; ~ tytułowá заголівний (титульний) лист (áркуш); 2) (один бiк листа) сторiнка; перен. chlubna ~ w historii славна сторiнка iсторiї; przegrzać ~ ту перегортáти сторiнки; 3) (гральна, географiчна, перен.) кáрта; перен. stawiać wszystko па jedną ~ tę ставити все на кáрту; перен. zmieszać ~ ту

сплутати картки; 4) (документ, візитка) карточка; ~ rejestr gasyjna реєстраційна карточка; ~ żywnościowa продовольча карточка; 5) політ. хартія; Karta Narodów Zjednoczonych Хартія Об'єднаних Націй; іст. Wielka Karta Wolności Велика хартія вільностей; 6) (на право користування чим) квиток, -тка, білет; ~ wstępu вхідний квиток (білет); ~ okrętowa пароплавний квиток (білет); зал. ~ jazdy залізничний квиток (білет); мисл. ~ myśliwska мисливський білет; $\diamond$ іст. ~ bezpieczeństwa охоронна грамота; зал. ~ biegała поїзний журнал, -лу; ~ czegośby історія хвороби; ~ do głosowania виборчий бюлетень; ~ ewidencyjna облікова картка; ~ maszynowa паспорт машини; військ. ~ meldunkowa бланк донесення; ~ robocza розрахункова книжка робітничка.

kartacz, *lm.* -sze, *m.* 1) військ. картéч, -чі; 2) спец. карма.

kartaczownica *ż.*, *wojs.* картéчниця.

kartaczowy *wojs.* картéчний; ogień ~ картéчний вогонь (род. вогню); ~ rocisk картéчний снаряд; sztuciec ~ картéчний штуцер, -ра.

kartaczówka *ż.*, *wojs. див.* kartaczownica.

Kartagina *ż.*, *hist.* Карфаген.

karteczka *ż.*, *zdr.* карточка.

kartel, -lu, *lm.* -le, *m.*, *ек.* картéль (-лю ч. р. і -лі ж. р.).

kartelizacja *ż.*, *ек.* картелювання.

kartelizować, -zuje, -zujesz, -zował *ек.* картелювати, -люю, -люєш.

kartelowy картéльний, картéльовий.

karteluszek, -szka, *m.*, *arch.* карточка з записами.

karter *m.*, *tech.* картер, -ра; $\diamond$ ~ sprzęgła кожух зчеплення.

kartezjanin, *lm.* -janie, -jan, *m.*, *fil.* картезіанець, -нця.

kartezjanizm, -mu, *m.*, *fil.* картезіанізм, -му.

kartezjański *fil.*, *fiz.*, *mat.* картезіанський; *філос.* доктрина ~ка картезіанське вчення, доктрина Декарта; *фіз.* pług ~ картезіанський водоліз; $\diamond$ *mat.* współrzędne ~kie координати Декарта.

kartka *ż.* 1) картка, карточка; ~ па chleb хлібна карточка; 2) (короткий лист) записка; 3) (поштова) листівка.

kartkować, -kuje, -kujesz, -kował 1) (сторінки) перегортати, гортати; 2) складати картотеку.

kartkowy картковий; system ~ картковá система.

kartofel, -fla, *lm.* -fle, *m.* 1) картопліна; 2) (лише в мн.) картопля (зб.); obiegać (skrobać) ~fle чистити картоплю; кул. ~fle w mundurkach картопля в лушпинні (в мундїрі); $\diamond$ кул. ~fle duszone картопліне пюре.

kartofelek, -lka, *m.* 1) зменш. картопліна; 2) (лише в мн.) кул. картопля (зб.).

kartofelka *ż.*, *zdr. див.* kartofelek.

kartofla *ż.* *див.* kartofel.

kartoflanka *ż.* 1) картопліний суп, -лу; 2) городн. цибуля-шарлотка; 3) *див.* kartoflisko 2.

kartoflany картопліаний.

kartoflarka I *ż.*, *roln.* картоплекопач, -ча, картоплекопалка.

kartoflarka II *ż.*, *rol.* 1) любителька картоплі, картоплиниця; 2) торгівка картоплею.

kartoflarnia *ż.* картоплесховище.

kartoflarz I, *lm.* -rze, *m.*, *rol.* 1) любитель картоплі, картоплиник; 2) торговець картоплею.

kartoflarz II, *lm.* -rze, *m.* (в гуральні) картоплесховище.

kartoflisko *n.* 1) збіл. велика картопля; 2) (про поле) картоплище, картоплісько.

kartoflowaty схожий на картоплю,

як картопля; *розм.* *пос* ~ ніс як картопля (картоплею).

kartoflowy 1) *див.* **kartoflany**;
2) *див.* **kartoflowaty**.

kartoflówka *ж.* картопляна горілка.
kartograf, *lm.* -**fowie**, *m.*, *spec.* картограф.

kartografia *ж.*, *spec.* картографія.
kartograficznie *spec.* картографічно.

kartograficzny *spec.* картографічний.

kartografować, -**fuję**, -**fujesz**, -**fował** *spec.* картографувати, -фую, -фуюш.

kartografowanie *n.*, *spec.* картографування.

kartogram, -**mu**, *m.*, *spec.* картограма.

kartometria *ж.*, *spec.* картометрія.

karton, -**nu**, *m.* 1) картон, -ну; (*про коробку — це*) картонка;
2) *текст.* *див.* **kartun**.

kartonaż, -**żu**, *m.* картонаж.

kartonowy картонний, картоновий.
kartoteka *ж.* картотека.

kartować, -**tuję**, -**tujesz**, -**tował** (со) замишляти (що); // ~ się готуватися, -туюся, -туюшся (до чого).

kartun, -**nu**, *m.*, *tkac.* вибійка.

karuk, -**ku**, *m.* іхтіокіл, -лу, ріб'ячий клей (*род.* клію), карук, -ка, карюк.

karuzel, -**lu**, *lm.* -**le**, *m.* *див.* **karuzela**.

karuzela *ж.* карусель, -лі.

karuzelowy карусельний.

karuzelówka *ж.*, *tech.* карусельний станок, -нка.

karw, -**w(i)a**, *lm.* -**wy** *a.* -**wie**, *m.*, *przest.* 1) старий лінійний віл (*род.* волá); 2) *перен.* старá лінійва людина, (старé) вайлб.

karu I *przym.* (*про коня*) вороний, кáрий.

karu II, **kar** *a.* **karów**, *blr.* биндюг, -гів, кáри (*род.* кар).

karygodnie 1) так, що заслуговує кáри; 2) злочинно. *Пор.* **karygodny**.

karygodność *ж.* *прям.*, *перен.* злочинність, -ності.

karygodny 1) який (що) заслуговує кáри, гідний кáри; 2) *перен.* злочинний.

karykatura *ж.* карикатура.

karykaturalnie карикатурно.

karykaturalność *ж.* карикатурність, -ності.

karykaturalny карикатурний.

karykaturować, -**tuję**, -**tujesz**, -**gował** виставляти в карикатурному вигляді; карикатурити (*рідко*).

karykaturzysta, -**ty**, *lm.* -**ści**, *m.* карикатурист.

karykaturzystka *ж.* карикатуристка.

Karyntia *ж.* Каринтія.

karzeł I, **karla**, *lm.* **karły**, *m.* кáрлик.

karzeł II, **karla**, *m.* 1) кáрликове дéрево; 2) *мисл.* дрóхвá.

karzelek, -**lka**, *m.*, *zdr.* 1) кáрлик; 2) дитячий стільчик; 3) *орн.*

(*otis tetrax*) стрéпет, хохитвá.

karzelkowaty кáрликовий.

kasa *ж.* кáса; ~ **biletowa** квиткова (білетна) кáса; *ист.* ~

choguch лікарняна страхова кáса; ~ **ogniotrgwała** вогнетривка кáса, сейф; ~ **oszczędności** ошáдна кáса (ошадкáса); ~ **roptomu** **zajemnej**

(~ **pożyczkowa**) кáса взаємодопомóги; ~ **przedprzedaży** кáса попереднього прóдажу; **stan** ~**su** стан кáси; **konto** ~**su** кáсове кóнто; **przewadzić** ~**się** (**zarządzać** ~**się**) вестí кáсові ділá; *перен.*

розм. **zrobić** ~**się** дóбре заробити, дóбре нажитися, напхáти кишéню, придбáти чимáлий гріш.

kasacja *ж.*, *praw.* касáція.

kasacyjny *praw.* касаційний; **sąd** ~ касаційний суд, -ду.

kasak *m.* рід дóвгої жінóчої кóфти.

kasakowy який (що) стосóється дóвгої жінóчої кóфти; (*у контексті*) на дóвгу жінóчу кóфту;

materiał ~ **materiał** на дóвгу жінóчу кóфту

kasarnia *ж.* казáрма.

kasata *ж.*, *praw.* скасувáння.

kaseta *ж.* 1) шкату́лка, скрінька;
2) *фот.* касета.

kasetka *ж., zdr.* шкату́лочка, ма́ла скрінька.

kaseton, -*ni*, *m., archit.* кесон.

Kasia Ка́ся; Ка́тя, Катру́ся (*укр.*).

kasiarski зломщицький.

kasiarstwo *n.* зламуння кас.

kasiarz, *lm.* -*rze*, *m.* зломщик кас.

kasja *ж., bot. (cinnamomum cassia)* ка́сія паху́ща.

kasjer, *lm.* -*rzy*, *m.* касі́р, -ра.

kasjerka *ж.* касі́рка.

kasjerski касі́рський, касі́рів, касі́ра.

kask, -*ku*, *m.* ка́ска.

kaskada *ж.* каска́д, -ду.

kaskadowy каска́дний.

kaslać *длв.* kaszlać.

kasować, -*suje*, -*sujesz*, -*sował*

1) касува́ти, -с'ю́, -с'єш;

2) *бухг.* прова́дити по ка́совій кни́зі.

kasownik *m., muz.* бекáр, -ра.

kasowość *ж.* ка́совий стан, -ну.

kasowy 1) ка́совий; *księga* ~*wa* ка́сова кни́га; ~ *kwit* ка́сова квитан́ція; 2) *перен.* приба́тківий, зискóвний; *przedsiębiorstwo* ~*we* приба́тківе (зискóвне) підпри́ємство; 3) *торг., фін.* за готівку; *interes* ~ опера́ція за готівку.

kaspijski каспі́йський; *Morze Kaspijskie* Каспі́йське мо́ре.

Kassiopea *ж., astr.* Кассіопе́я.

kasta *ж.* ка́ста.

kastaniety, -*tów*, *blp.* кастаньє́ти, -ньє́т.

kastet, -*tu*, *m.* касте́т.

kastor, -*gi*, *m., tkac.* касто́р, -ру.

kastorowy касто́ровий; ~ *karerlusz* касто́ровий (кайстро́вий) капелю́х.

kastoryna *ж., tkac.* бо́брик.

kastowość *ж.* ка́стовість, -вості.

kastowy ка́стовий.

kastra *ж., spec.* дере́'яний ящик для ро́зчину (вапна́).

kastracja *ж.* кастра́ція.

kastrat I, *lm.* -*ci*, *m.* кастра́т, скопе́ць, -пця́.

kastrat II, *lm.* -*ty*, *m.* кастро́вана тварина́.

kastrator, *lm.* -*rowie*, *m.* кастра́тор, -ра, холоши́й, -щія́.

kastrować, -*guje*, -*gujesz*, -*rował* каструва́ти, -ру́ю, -ру́єш, скопи́ти, -плю́, -пи́ш, холості́ти, -лошу́, -лості́ш.

Kastylija *ж.* Кастілія́.

kastylski касті́льський.

kasyno *n.* клуб, -бу́.

kasynowy клубни́й.

kasza *ж.* 1) кру́пія (*род.* круп *a.* крупі́в), крупá; ~ *hreczapa* греча́ні кру́пія, греча́на крупá; ~ *jęczmień* па́ я́чні кру́пія, я́чна крупá, перло́ва крупá; 2) *кул., перен.* ка́ша; *перен.* *roz.* *pa warguś* (паго́біć) ~*szu* наварі́ти ка́ші, заварі́ти ка́шу; *перен. роз.* *nie dać sobie w ~szę* па́рлу́ć (*d mu chać*) (*nie dać się zjeść w ~szu*) не да́ти собі́ в ка́шу наплюва́ти, не дозво́лити скривди́ти себе́; *перен. роз.* *~szę z czego zrobić* наплу́тати, зробі́ти ка́шу з чо́го; $\diamond$ ~ *ja g l a p a* пшоно́; *перен. роз.* *wleźć komu w ~szę* насту́піти ко́му на но́гу; *перен. роз.* *wleźć w ~szę* попа́сти (вско́чити) в ха́лепу.

kaszak *m., med. (atheroma)* атеро́ма, підшкі́рний опух з кашо-подібно́ю жирова́ю ма́сою.

kaszalot *m., zool. (physeter)* каша́лòт.

kaszany 1) кру́п'яни́й, кру́пний;

2) начи́нений ка́шею; *kiszka* ~*na* ковбаса́, начи́нена́ (греча́ною) ка́шею, кру́п'янка́; $\diamond$ ~ *garnek* го́рщик для ка́ші, ка́шник.

kaszarnia *ж., roln.* круподє́рня, крупору́шка, драч, -ча́.

kaszarski кру́п'яни́й, круподє́рний;

$\diamond$ *s.-z. maszyna* ~*ka* кру́пору́шка, драч, -ча́, круподє́рня.

kaszel, -*szlu*, *m.* каше́ль, -шлю́.

kaszelek, -*lka*, *m.* легкі́й каше́ль, -шлю́, покáшлювання́.

kaszerować, -*guje*, -*gujesz*, -*rował*

- poligr.* 1) перфорувати, -рюю, -рюєш; 2) робити проклеїку спинки книжки.
- kaszka** *ж.* 1) дроблені крупі (род. круп і крупів), дроблена крупіа; 2) *пестл.* кашка; 3) *бот.* кашка; $\diamond$ ~ *krakowska* гречана січка.
- Kaszka-Daria** *ж.* Кашка-Дар'я.
- kaszkiet, -tu, m.** кашкет, картуз, -за.
- kaszlać, -le, -lesz, -lał, kaszlnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli** кашляти, кашлянути.
- kaszleć, -le, -lesz, -lał** *див.* **kaszlać.**
- kaszliśko n., zgr.** дошкульний кашель, шлю.
- kaszmir, -ru, m., tkac.** кашемір, -ру.
- Kaszmir m.** Кашмір, -ру.
- kaszmirowy tkac.** кашеміровий.
- kaszowaty** кашоподібний.
- kaszta** *ж.* 1) *друк.* складальна (наборна) каса; 2) *гірн.* яшикове кріплення.
- kasztan I, -na a -nu, m. 1)** *бот.* каштан; 2) каштановий колір, льору; 3) *вет.* жовно.
- kasztan II, -na, m. (про коня)** каштан.
- kasztanek I, -nka, m., zdr. див.** **kasztan I.**
- kasztanek II, -nka, m. див.** **kasztan II.**
- kasztanka** *ж.* каштанка.
- kasztanowate, -tych, bot. (hippocastanaceae)** каштанові, -вих.
- kasztanowaty (про колір)** каштановий; $\diamond$ *koń* ~ каштан.
- kasztanowiec, -wca, m., -wce, m., bot. (aesculus hippocastanum)** гіркокаштан звичайний.
- kasztanowy** каштановий; *бот.* *drzewo* ~ *we* каштанове дерево.
- kasztel, -lu, m. -le, m., hist.** кріпость, -ті; фортеця.
- kasztelan, m. -ni a. -nowie, m., hist.** кастелян.
- kasztelania** *ж., hist.* сан кастеляна; влада кастеляна.
- kasztelanic, m. -ce a. -cowie, m., hist.** син кастеляна, кастелянич.
- kasztelanka** *ж.* 1) *іст.* дочка кастеляна; 2) (*рідко* — *жінка, що завідує білизною*) кастелянша.
- kasztelański hist.** кастелянський; $\diamond$ *urząd* ~ посада (пост) кастеляна; *miód* ~ рід питного меду.
- kasztelaństwo n., hist. див.** **kasztelania.**
- kasztować, -tuje, -tujesz, -tował** *гór.* кріпити, -плю, піш, скріплювати, -люю, -люєш.
- Kaszub, m. -bi, m. кашуб.**
- Kaszuba, -by, m. -bi, m. див.** **Kaszub.**
- Kaszubka** *ж.* кашубка.
- kaszubski** кашубський.
- kaszubszczyzna** *ж.* все, що кашубське: мова, побут, звичаї.
- kat, m. -tu, m. кат; $\diamond$ вульг.** *idź do ~ta* йди к бісу, йди до біса; *co u ~ta* що за біс, який там чорт.
- katafalk, -ku, m. (підвищення, на яке ставлять труну)** катафалк.
- kataklizm, -mu, m., geol., przen.** катаклізм, -му.
- katakomba** *ж. див.* **katakumba.**
- katakumba** *ж., hist., przen.* катакомба (*частіше в мн.*).
- katalektyczny poetyc.** каталектичний; *wiersz* ~ каталектичний вірш.
- katalektyka** *ж., poetyc* каталектика.
- katalepsja** *ж., med.* каталепсія.
- kataleptyczka** *ж., med.* каталептичка.
- kataleptyczny med.** каталепсичний.
- kataleptyk, m. -cy, m., med.** каталептик.
- katalityczny chem.** каталітичний.
- kataliza** *ж., chem.* каталіз, -зу.
- katalizator m. chem.** каталізатор, -ра.
- katalog, -gu, m. каталог.**
- katalogizacja** *ж. див.* **katalogowanie.**
- katalogizator, m. -rzy, m.** каталогізатор, -ра.
- katalogować, -guje, -gujesz, -gował** каталогізувати, -зую, -зуюш.
- katalogowanie n.** каталогізування.
- katalogowy** каталожний.

- Katalonia** *ж.* Каталонія.
Katalonka *ж.* каталонка.
Katalończyk, *lm. -су, m.* каталонець, -нця.
kataloński каталонський.
katanka *ж., przest.* (під верхнього одягу) катанка.
kataplazm, *-mu, m., med. przest.* припárка.
kataplazma *ж., med. przest. див.* kataplazm.
kataplazmować, *-muje, -mujesz, -mował* прикладати припárки.
katapulka *ж.* рогáчка.
katapulta *ж., wojs.* катапúльта.
katár, *-ru, m., med.* 1) катár, -ру; ~ *żołądka* катár шлúнка, гастрит, -ту; 2) (запалення слизової оболонки носа) нéжить, -тю; *mieć* (~ *mać* нéжить; *dostać* (павawić się) ~*gu* піймати нéжить.
katarkta *ж.* 1) *med.* (cataracta) катарáкта; (amaurosis) амавроз, -зу; 2) (на ріці) поріг, -рога.
katartalny *med.* катаральний.
kataryna *ж.* 1) збіл. катерінка; 2) *перен. жарт.* цокотúха.
kataryniarski *przest.* який (що) стосується катерінщика (шарманщика); (у контексті) катерінщика, шарманщика; *z a w ó d* ~ професія катерінщика (шарманщика); $\diamond$ *перен.* utwór ~ музичний твір без художньої вартості.
kataryniarz, *lm. -rze, m., przest.* катерінщик, шарманщик.
katarynka *ж., przest.* катерінка, шарманка.
Katarzyna Катерина.
kataster, *-tru, m., praw.* 1) кадастр, -ру; 2) подáток від нерухомості; $\diamond$ *закорд.* ~ *w y b o g s z y* виборча кúрія.
katastralny *praw.* кадастровий.
katastrofa *ж.* катастрофа; ~ *ko lej o w a* залізнична катастрофа.
katastrofalnie катастрофічно.
katastrofalność *ж.* катастрофічність; -ності.
- katastrofalny** катастрофічний.
katastroficzny *див.* katastrofalny.
katecheta, *-ty, lm -ci, m., rel.* учитель закóну бóжого.
katechizm, *-mu, m., rel., przen.* катехізм, -су.
katechizować, *-zuje, -zujesz, -zował* 1) *прям.* навчати оснóв релігії; 2) *перен.* повчати.
katedra *ж.* 1) кáфедра; ~ *eko no m ii p o l i t y c z n e j* кáфедра політичної економії; *o t r z y m a ć* ~*gę* дістати кáфедру; 2) *церк.* кафедральний собór, -ру; ~ *g o t y c k a* готичний собór; $\diamond$ *перен.* *m ó w i ć* як з ~*gu* говорити як по писаному.
katedralny *kości.* кафедральний.
Katęgat, *-tu, m.* Каттегáт, -ту.
kategoria *ж.* категорія; (*przedm i e t i w — z w i c z a j n o*) розряд, -ду; *z a k ł a d y p i e r w s z e j* ~*rii* підприємства першого розряду.
kategorycznie категорічно.
kategoryczność *ж.* категоричність, -ності.
kategoryczny категоричний.
kater, *-ru, m., tor.* кáтер, -ра.
katet, *-tu, m., mat.* кáтет.
kateter, *-tru a. -tra, m., med.* кáтетер, -ра.
katetyzacja *ж., med.* катетеризація.
katetyzować, *-zuje, -zujesz, -zował* *med.* катетеризувати, -зую, -зýеш.
katgut, *-tu, m., med.* кáтгýт, -ту.
kation, *-nu, m., fiz.* катіон.
katusza *ж., wojs.* катúша.
katoda *ж., fiz.* катóд.
katodowy *fiz.* катóдний; *d ł a w i k* ~ катóдне релé, кáтóдна лáмпа.
katolicki *rel.* католицький.
katolickość *ж., rel.* 1) зб. католики, -ків; 2) *див.* katolicyzm.
katolicyzm, *-mu, m., rel.* католицизм, -му, католицтво.
katoliczka *ж., rel.* католицька.
katolicyzć, *-czę, -czysz, -czył* обертати на католика, католичити.
katolik, *lm. -су, m., rel.* католик.
katolikos, *lm. -sowie, m., rel.* кáтолікос.

kato(n), *lm.* -nowie *a.* -ni, *m.* людина суворих правил, ригорист.

katoński ригористичний.

katoństwo *n.* ригористичність, -ності.

katoptryka *ż.*, *fiz.* катоптрика.

katorga *ż.* каторга.

katorżanin, *lm.* -żanie, -żan, *m.*, *polit.* каторжанин.

katorżanka, *ż.*, *polit.* каторжанка.

katorżniczka *ż.* каторжниця.

katorżniczy каторжницький.

katorżnik, *lm.* -cy, *m.* каторжник.

katorżny каторжний; *прям.*, *перен.* roboty ~ не каторжні роботи, -біт.

katostwo *n.* 1) ремесло кáта; 2) (жорстока розправа) катівство.

katować, -tuje, -tujesz, -tował катувати, -тую, -туєш.

katownia *ż.* катівня.

katowski катівський, кáтив; $\diamond$ z g i n ą ć z ~ k i e j g ę k i згинуті від руки кáта.

katulać *pot.* котити (кочу, кóтиш).

katulca (*szczęściej w lm.*) -sze, -szy, *ż.* мýки (*род.* мук), тортури, -тур; сієгрієć ~ sze переносити мýки (тортури).

kaucja *ż.* грошовá застáва; składać ~ je внóсити (давáти) грошову застáву; za ~ ją *a*) на оснóві грошовóї застáви; б) під застáву.

kaucyjny заставний; kwóta ~ na заставнá сýма.

kauczuk, -ku, *m.* каучу́к, -ку; ~ sztuczny синтетичний каучу́к.

kauczukowośny *bot.* каучуконóсний.

kauczukorodny каучуконóсний.

kauczukowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.* каучуконóс.

kauczukowy каучуковий.

kaukaski кавкázький.

Kaukaz, -zu, *m.* Кавкáz, -зу.

Kaunas *nieodm.*, *n.* Каунас.

kaustyczny *chem.*, *fiz.* каустичний; *xim.* soda ~ на каустична со-

да; *фіз.* linie ~ не каустична поверхня.

kaustyk *m.*, *chem.* каустик.

kaustyka *ż.*, *mat.*, *fiz.* каустика.

kauzalność *ż.*, *praw.*, *fil.* каузальність, -ності, причінність.

kauzalny *praw.*, *fil.* каузальний, причінний.

kauzyperda, -dy, *lm.* -dy *a.* -dzi, *m.*, *iron.* погáний (кéпський) ал-вóкат.

kawa *ż.* кáва; кóфе (*невідм.*); biała ~ кáва (кóфе) з молоком; czarna ~ чóрна кáва, чóрний кóфе; maszynka do ~ wy прилад для варіння кáви; $\diamond$ dzbanek do ~ wy кофéйник; łyżeczka od ~ wy кофéйна лóжечка; młynek do ~ wy кофéйниця.

kawalarz, *lm.* -rze, *m.*, *pot.* жартівник, -ка, жарту́н, -на́; витівник. *Пор.* kawal 2.

kawałtko *m.*, *zdr.*, *pieszcz.* шматочок, -чка, кусочок; (*хліба* — *це*) кришечка, крихті́на, крихточка.

kawaler, *lm.* -rowie, *m.* 1) холостя́к, -ка́, па́рубок, -бка; stary ~ старий холостя́к, старий па́рубок; 2) (*молодий мужчина*) кавалéр, -ра; 3) (*ордена*) кавалéр; $\diamond$ *іст.* ~ mieczowy рицар-мечоносець, -ся.

kawaleria *ż.* 1) *військ.* кавалерія, кіннóта; 2) *зб.*, *розм.* жарт. кавалéри, -рів; $\diamond$ *розм.* жарт. sięzka ~ важкий на підйóм.

kawalerka *ż.*, *pot.* холостя́цька (парубо́цька) кварти́ра.

kawalerski 1) холостя́цький, парубо́цький; *ż.* *усіє* ~ kie холостя́цьке (парубо́цьке) життя́, парубо́цтво; *ro* ~ ki по-холостя́цькому, по-парубо́цькому; 2) кавалéрський; $\diamond$ *перен.* fantazja ~ ka лихáчество; jazda ~ ka хва́цька (молоде́цька) їздá; *ro* ~ ki хва́цько, по-молоде́цькому, по-молоде́цьки. *Пор.* kawaler.

kawalerstwo *n.* 1) холостя́цький (парубо́цький) стан, -ну; 2) (*щодо жінок*) галáнтність, -ності; 3) *зб.*, *розм.* кавалéри, -рів.

kawaleryjski wojs. кавалерійський.

kawalerzysta, -ty, lm. -ści, m., wojs. кавалеріст.

kawalkada ж. кавалькада.

kawał, -lu, m. 1) шмат; ~ drogi шмат дороги; 2) *перен.* жарт, -ту; przukry ~ злий жарт; (*вибрик*) вітівка; (*оповідання*) анекдот; opowiadać ~ly розказувати анекдоти; $\diamond$ ~ czasу чимало часу; kgajać па ~ly шматувати, -тью, -түеш; wziąć kogo па ~ по-жартувати з кого, взяти кого на бога.

kawałeczek, -czka, m., zdr. шматочок, -чка, кусочок; грудочка; дрібчок, -чка; кліпчик; скібочка; кусочок. *Пор.* kawałek 1.

kawałek, -lka, m. 1) шматок, -тка, кусок, -ска; ~ chleba шматок (кусок) хліба; ~ drzewa кусок дерева; (*цукру, крейди, льоду*) кусок, грудка; (*соли*) дрібчок, -бка; (*паперу*) кліпоть, -птя; (*хліба*) скіба, скібка; (*матерії*) кусок; 2) *муз.* п'єса; $\diamond$ *розм.* nie ma tu ~lka по-ж? чи немає тут якого-небудь ножа?

kawałkować, -kuje, -kujesz, -kował 1) шматувати, -тью, -түеш; 2) (*розбивати на частини*) розчленовувати, -вую, -вуеш; // ~ się 1) шматуватися; 2) розчленовуватися.

kawatyna ж., *muz.* каватіна.

kawerna ж. 1) *мед.* каверна; 2) (*в горах*) печера; 3) *заст.* винярня.

kawęczeń, -czę, -czysz, -czał, -czeli pol. 1) *розм.* корпіти (над чим, за чим), гнути спіну (над чим); 2) *перен.* нездужати, слабувати, -бую, -бүеш.

kawiąny кавовий, кофейний.

kawiarenka ж., *zdr.* невеличке за-тінне кафе.

kawiarka ж. 1) хазяйка кафе; 2) офіціантка в кафе; 3) *розм.* аматорка кави (кофе); 4) *заст.* спеціалістка по варінню кави (кофе).

kawiarnia ж. кафе (*невідм.*), кав'ярня, кофейня.

kawiarniany який (що) стосується кафе (кав'ярні, кофейні); $\diamond$ przoadzić życie ~не просиджувати в кафе.

kawiąrz, lm. -rze, m. 1) *розм.* аматор кави (кофе); 2) хазяїн кафе; 3) *заст.* спеціаліст по варінню кави (кофе).

kawior, -gu, m. ікра; (червоної риби—це) кав'яр, -ру; ~ czerwony кетова ікра; ~ przasowany паюсна ікра.

kawka I ж., *pieszcz. div.* kawusia. **kawka II** ж. 1) *орн.* (corvus monedula) галка; 2) *перен. розм.* молоді дівчина.

kawon *m.* кавун, -на.

kawonowy кавунівий, кавунячий. **kawowy** кавовий, кофейний.

kawunia ж., *pieszcz. div.* kawusia.

kawusia ж., *pieszcz.* кофейок, -йку.

Kazach, lm. -chowię, m. казах.

Kazachska Socjalistyczna Republika Rad ж. Казахська Радянська Соціалістична Республіка.

kazachski казахський.

Kazachstan, -nu, m. Казахстан, -ну.

kazać, każe, każesz, kazał 1) казати (кажу, кажеш); (*про наказ—це*) веліти, -лю, -ліш; *honor* każe umrzeć за ojszyznę честь велить віддати життя за батьківщину; 2) *церк.* проповідувати, -дую, -дуеш; $\diamond$ *вульг.* każ się wурchnąć хай тобі біс!

kazalnica ж., *kości.* амбон.

kazalniczka ж., *zdr.,kości.* амбон. **kazalnicy** *kości., przen.* проповідницький.

kazamata (częściej w lm.) -maty, -mat, ż. каземати, -тів, каземат, -ту.

kazamatowy казематний.

kazanie *n.* проповідь, -ді; (*церк.—це*) казання, казань, -ні; $\diamond$ *перен. розм.* siedzieć jak па турецkim ~piu нічого не розуміти; *перен. розм.* przawić komu ~ читати кому нотацию.

kazaniowy kośc., przen. див. kazalniczy.

Kazań m. Казань, -ні.

kazańko n., zdr. коротенька проповідь, -ді; коротеньке казання, коротенька казань, -ні. *Пор. kazanie.*

kazański казанський.

kazarka ž., orn. (*casarca rutila*) казарка.

Kazaszka ž. казашка.

Kazbek, -ku, m. Казбек, -ку.

kazeina ž., chem. казеїн, -ну.

kaziciel, lm. -le, m. 1) розбещувач, розтлітель; 2) (що плямує кого) ганьбитель.

kazicielka ž. 1) розбещувачка, розтлітелька; 2) ганьбителька. *Пор. kaziciel.*

kazić, każe, kazisz, kaził 1) псувати (псую, псуєш); ~ języк псувати мову; ~ obyczaje псувати звичаї; 2) (честь) плямувати, -мую, -муєш, пляміти, -млю, -міш.

Kazimierz Казімір, -ра.

kazirodchy кровозмісний.

kazirodny див. kazirodchy.

kazirodztwo n. кровоміство, кровозмішення.

kazirodźca, -cy, lm. -cy, m. кровозмісник.

kaznodzieja, -dziei, lm. -dzieje, m., rel., przen. проповідник; (*перен.—ще*) мораліст.

kaznodziejka ž., rel., przen. проповідниця; моралістка. *Пор. kaznodzieja.*

kaznodziejski rel., przen. проповідницький; ◊ *ірон.* ~ тон менторський тон, -ну.

kaznodziejstwo n., rel., przen. проповідництво.

kazualizm, -mu, m., fil. казуалізм, -му.

kazualnie fil. казуально.

kazualny fil. казуальний.

kazuar, m., orn. (*casuarius*) казуар, -ра.

kazuista, -ty, lm. -ści, m. казуїст.

kazuistka ž. казуїстка.

kazuistycznie казуїстично.

kazuistyczny казуїстичний.

kazuistyka ž. казуїстика.

kazus, -su, m. казус, -су; (*незвичайна подія — ще*) оказія, випадок, -дку, пригода.

każń ž. 1) муки (*род. мук*), тортури, -тур; 2) *перен.* в'язниця, тюрма.

każdoczasowy див. każdoczesny.

każdoczesny повсякчасний.

każdorazowy щоразовий (*постійний*) повсякчасний.

każdy 1) кожний, кожен; od ~dego według jego zdolności, ~demu według jego pracy від кожного по здібностях, кожному по праці; od ~dego według jego zdolności, ~demu według jego potrzeb від кожного по здібностях, кожному по потребі; o ~dej porze в кожний час, кожного часу; 2) (*будь-який*) всякий; w ~dym razie в усякому разі (*випадку*).

każdziuchny див. każdziusieńki.

każdziusieńki кожнісінький.

każdziuteńki див. każdziusieńki.

każdziutki кожнісінький.

każenie n. 1) псування; 2) плямування, плямлення. *Пор. kazić. kaćcizek, -czka, zdr.* куточок, -чка.

kaćik m., zdr. куток, -тка; Czerwony Kaćik (Kaćik Świętlicowy) червоний куток, -тка; *перен.* mieć swój ~ maći свій куток.

kaćisko n., zgr., przen. кут, -та.

kaćistość ž. вуглестість, -тості, кутастість.

kaćisty вуглестий, кутастий.

kaźziel ž. 1) куделя, кудель, -лі; 2) *тех.* прядка; ◊ *заст.* po ~li по жіночій лінії, по матері.

kaźzielny кудельний; nici ~ne кудельні нитки, -ток; przędza ~na кудельна прядка.

kaźzielowy див. kaźzielny.

kaźziolka ž., zdr. 1) куделька; 2) прядочка. *Пор. kaźziel.*

kaқol, -lu, lm. -le, m. 1) бот. куکیل, -кóлю; 2) *перен.* непотрібна людина а. річ (*род. рéчі*).

- kaқolik** *n., zdr., bot.* кукилёць, -льця, кукільчик.
- kaқollistu** зарослий кукóлем, куколóватий; *~ta pszenica* пше-ниця, заросла кукóлем, куколю-вата пшениця.
- kaқolnica** *ж., bot. див.* kaқol 1.
- kaқolny** *див.* kaқolowу.
- kaқolowaty** 1) подóбний до кукóлю; 2) (*перен.* — *про людину*) некорýсний.
- kaқolowу** який (шо) стосується кукóлю; (*у контексті*) кукóлю; **kwiату** *~we* квіти кукóлю.
- караць, -риє, -piesz, -pał** купати; *перен.* w gorącej wodzie *~rapu* в гарячій воді кúпаний, гарячка; // *~ się* купатися; $\diamond$ *~ we łzach* вмиватися (обливатися) сльозами.
- karanie (się)** *n.* купання.
- kapiel** *ж.* 1) купання; (*у ванні, мед.*) ванна; *~le błotne* грязьові ванни; *~le słoneczne* сонячні ванни; 2) (*лише в мн.*) курóрт, -ту; $\diamond$ *мет.* *~ metalowa* шар металу; *перен.* sprawić komu suchą *~* нагріти кому чуба; *перен.* ulewna *~* злива; *фот.* *~ utrwalająca* фіксаж, -жу.
- kapielisko** *n.* курóрт, -ту.
- kapielowicz, lm. -cze, m., pol.** курóртник; (*любитель купання*) купальник.
- kapielowу** I купальний; **strój** *~* купальний костюм, купальник; $\diamond$ **rokój** *~* ванна кімната; **zakład** *~* водоликарня.
- kapielowу II, -wego, lm. -wi, m.** банщик.
- kapielówka** *ж.* 1) купальник; 2) (*лише в мн.*) плáвки, -вок.
- kaпиóka** *ж.* 1) *пестл.* купання; 2) *зменш., пестл.* дитяча ванночка.
- kaсаа, kaснаа, -не, -niesz, -паї, -пеї** 1) кусати; куснути (*розм.*); 2) *перен.* шпигати, шпигнути; // *~ się* 1) кусатися; куснутися; 2) *перен.* шпигатися, шпигнутися.
- касаніе (się)** *n.* 1) кусання; 2) шпигання. *Пор.* kaсаа.
- kaseczek, -czka, m., zdr.** шматóчок, -чка, кусóчок.
- kaсек, -ska, m.** шматок, -тка, кусок, -ска; *smaczny* *~* ласий шматок (кусок).
- каснаа** *див.* kaсаа.
- kaśliwość** *ж.* 1) кусливість, -вості; 2) в'їдливість. *Пор.* kaśliwy.
- kaśliwy** 1) кусливий; 2) *перен.* в'їдливий.
- kaśniце** *n.* укúшення.
- kaт m. 1)** кут, -та; *військ.* *~ selownika* кут прицілу; *мат.* *~ dwuścienny* двогранный кут; *військ.* *~ łoża* лафетний кут; *військ.* *~ martwy* мёртвий кут; *мат.* *~ ostry* гóстрый кут; *мат.* *~ prosty* прямий кут; *мат.* *~ rozwartu* тупий кут; *ав.* *~ ześlizgiwania się* кут ширяння; 2) (*в кімнаті*) кутóк, -тка; *шкiл.* *заст.* *postawić kogo za kaę w kaście* поставити когó в кутóк; 3) (*перен.* — *про житло*) кутóк; *mieszkać u kogo* *~tem* жити в когó на кутку, наймати в когó кутóк; *ciężce* *~ty* wyciegać тинятися по чужих кутках; 4) (*перен.* — *про місцевість*) закуток; *zapyty* *~* глухий закуток; $\diamond$ *перен.* *~ty* kimś wyciegać використóвувати когó для найгiрших робiт, всі дiрки затикати кимось; *перен.* *rójść w* *~ przed* kimś помёркнути перед ким; *перен.* *~ widzenia* тóчка зору.
- kačeczek, -czka, m., zdr., pieszcz.** кутóчок, -чка.
- kaтек, -tka, m., zdr. див.** kaқic.
- kaтница** *ж.* 1) *мат.* коси́нець, -нця; 2) *анат.* (*intestinum caecum*) слiпá кишка.
- kaтницowу** 1) який (шо) стосується коси́нця; 2) який (шо) стосується слiпóї кишкi. *Пор.* kaтница.
- kaтny** *див.* kaтowу.
- kaтoмierz, lm. -rze, m.** кутомiр, -ра, гонióметр, -ра, транспортiр, -ра.
- kaтowatość** *ж.* *див.* kaқistość.

kałowaty *див.* kaćisty.
 kałownik *т.* 1) *мет.* кутовé залізо, профільне залізо; 2) *мат.* *див.* kałnica 1.
 kałowy кутувий; (що знаходиться на розі) наріжний; $\diamond$ *текст.* szalka ~wa квадрант.
 КС (Komitet Centralny) *скр.* ЦК (Центральный Комітет); ~ Partii Komunistycznej Związku Radzieckiego ЦК Комуністичної партії Радянського Союзу.
 ksiuk *т.* великий палець руки.
 ksiukowy який (що) стосується великого пальця руки.
 kedyw, *ім.* -wowie, *т.* хедів.
 kefir, -gu, *т.* кефір, -ру.
 kefirowy кефірний.
 kegel, -gla, *ім.* -gle, *т., druk.* кегль, кегель, -гля.
 keks *т.* 1) кекс, -су; 2) *розм.* печення.
 kelner, *ім.* -rzy, *т.* кельнер, -ра, офіціант.
 kelnerka *ж.* кельнерка, офіціантка.
 kelnerski кельнерський.
 kelnerstwo *п.* професія кельнера (офіціанта).
 kenion *т., geol. див.* kanion.
 kenozoiczny *geol.* кайнозойський.
 keri *nieodm., п.* кепі (*невідм.*).
 ceramika *ж.* *див.* ceramika.
 keratyna *ж., chem.* кератин, -ну.
 Kercz, -czu, *т.* Керч, -чі.
 kerczeński керченський.
 kerner *т., tech.* кернер, -ра.
 keson, -nu, *т.* 1) *тех.* кесон; 2) *військ.* зарядний ящик.
 kędy *przsl., sp.* 1) де; 2) (*про напрям*) куді.
 kędykolwiek *przsl.* 1) де-небудь; 2) куди-небудь. *Пор.* kędy.
 kędyś *przsl.* 1) десь; 2) кудись. *Пор.* kędy.
 kędzierzawić, -wieć, -wiesz, -wil (*волосся*) завивати, кучерявити; // ~ się кучерявитися, -влюся, -вишся, вїтися (в'юся, в'єшся).
 kędzierzawieć, -wieje, -wiejesz, -wiał, -wielі ставати кучерявим, кучерявитися, -влюся, -вишся.
 kędzierzawo кучеряво.

kędzierzawy кучерявий.
 kędzior *т.* локон; кучері, -рів (*лише в мн.*).
 kędziorek, -rka, *т., zdr., pieszcz.* кучерик.
 kędziorkowy *pieszcz.* який (що) стосується кучерика; (*у контексті*) в кучериках; włosy ~we волосся в кучериках.
 kępa *ж.* 1) (*на болоті*) купина; 2) окрема група дерев; 3) (*перен.* — *про волосся, траву тощо*) жмуток, -тка; 4) острівець на річці або озері, порослий чагарником.
 kępiasto 1) у вигляді кушá, кущисто, кущувáто; 2) (*про ріст дерева*) кущáми; leszczyna rozrastała się ~ ліщина розросталася кущáми.
 kępiasty 1) (*що росте кущиками*) кущистий, кущиками; włosy ~te волосся кущиками; 2) *вкрітий* острівцáми; ~ta rzeka річка, *вкріта* острівцáми.
 kępina *ж.* 1) острівець, -вця; 2) *зменш. див.* kępa 2.
 kęпка *ж., zdr. див.* kępa.
 kępowato *див.* kępiasto.
 kępowaty *див.* kępiasty.
 kęs *т.* кусок, -скá; $\diamond$ o mały ~ ще трóхи; máło не, замалім не, лёдве не, трóхи не; o mały ~, a byłby się zabił ще трóхи й убівся б; *мет.* walcarka ~sów заготовельний (заготовчий) стан, -ну.
 kęsek *т., zdr. див.* kęsek.
 kęsisko *п., hut.* блюм.
 kg (kilogram) *скр., т.* кг (кілограм).
 khaki *nieodm.* (*колір і кольору*) хáкі (*невідм.*).
 ki: ~ diabel *pot.* що за чорт! кий біс!
 klachtyński кяхтинський.
 kibel, -bla, *ім.* -ble, *т.* 1) *вульг.* горщик, горшóк, -ршкá; 2) відрó для нечистóт; 3) *гірн.* рудопідйóмна баддá.
 kibic, *ім.* -ce, *т., pot.* 1) (*при футболі, шахах і ін. грах*) убóлівáльник, болільник, непрóше-

- ний порадник (помічник); 2) (жінок) залицяльник.
- kibicować, -cuje, -cujesz, -cował** *pot.* 1) уболівати, боліти (за ким, за чим); давати непрощені поради, підказувати, -зую, -зуеш (кому); 2) залицятися. *Пор. kibic.*
- kibicowanie** *n., pot.* 1) уболівання, боління (за ким, за чим); давання непрощених порад; 2) залицяння. *Пор. kibic.*
- kibici** *ż.* стан, -ну, талія.
- kibitka** *ż.* кибитка.
- kic!** *wkrz.* скік!
- kicak** *m.* сніпок, -пкá (для покрівлі).
- kicać, kicnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli** (про зайця) скакати (скаче), скочити.
- kicanie** *n.* (про зайця) скакання.
- kicha** *ż., zgr.* 1) велика кишка; 2) велика товста ковбаса; 3) розм. дута шійна; *фам.* па *gładkiej drodze* ~ па *wali* на гладкій дорозі луснула шійна.
- kichać, kichnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli** чхати, чхнути, чихати, чихнути.
- kichanie** *n.* чхання, чихання.
- kichnąć** *div.* kichać.
- kicil kicil** *wkrz.* киць! киць!
- kicia** *ż., pieszcz.* кішечка, кицюня, кіяця.
- kiciasto** *наче* (як) кйтиця, кйтицею; *рібога* ~ *ulożone* *пєра*, складені кйтицею.
- kiciasty** *наче* (як) кйтиця; ~ *ogon wiewiórki* хвіст білки, *наче* (як) кйтиця; *рібогоруш* ~ *плюмаж*, *наче* (як) кйтиця.
- kiciuś, lm. -sie, m., pieszcz. div.** kicia.
- kicnąć** *div.* kicać.
- kicz, lm. -cze, m., pot.** (про погану картину) мазаніна, халтура.
- kiczarz, lm. -gze, m., pot.** (про поганого живописця) мазій, -зія, халтурник.
- kiczka** *ż.* 1) кілок, -лкá; 2) (лише в мн.) (хлоп'яча гра) куль, -ля, скачок, -чкá.
- kiecka** *ż., posp.* спідниця.
- kiedy** *коли; (умовний спол. — ще) як.*
- kiedy bądź przst. div.** kiedykolwiek.
- kiedy indziej przst.** іншим разом.
- kiedykolwiek przst.** коли-небудь, колись; (у кожній порі) будь-коли, коли-будь.
- kiedy niekiedy przst.** іноді, інколи, часом, коли-не-коли.
- kiedyś przst.** колись; $\diamond$ ~ *tu* (~ *tam*) недавно, нещодавно, (раз) якось; ~ *tu obiecał mi to zrobić* недавно він обіцяв мені це зробити.
- kiedyż przst.** коли ж?
- kiel, -lu, m., bot.** італійська капуста.
- kielich** *m.* 1) бокál; *wznieść* ~ (за кого, за що) підняти бокál (за ко́го, за що); кєлих, чáша (книж.); *перен. поез.* ~ *gorczy* кєлих гіркоті; 2) *перен.* чáрка; *troski osładzać* ~ *chem* шукати розваги в чáрці; 3) *бот.* чáша.
- kielichowato** чашовидно.
- kielichowaty** чашовидний.
- kieliszczek, -czka, m., zdr.** чáрочка, чáронька.
- kieliszek, -szka, m.** чáрка; *перен.* *zaglądać do* ~ *szka* заглядати в чáрку; $\diamond$ *trącać się* ~ *szkiem* цокатися.
- kieliszkowaty** у фóрмі чáрки, чáркуватий.
- kieliszkowy** чáрковий.
- kielnia** *ż., bud.* кєльня, кєльма.
- kiel, -kła, m.** 1) ікло; 2) *бот.* росток, -ткá, пáросток, -тка; (*сім'я* — *звичайно*) кильчик; 3) *тех.* зубець, -бця; $\diamond$ *перен. розм.* *kiy* па *со ostrzyć* гострити на що зуби; *перен. розм.* *wziąć* па ~ *upęrt się* (упрусь, упрєшся), затятися, -тнусь, -тк'шся, запручатися, закомизитися, -мижусь, -мизійшся.
- kiełb, -bia, lm. -bie, m. icht.** (гобіо) пічкур, -рá, піскар, -рjá, кóблик; $\diamond$ *розм.* *mieć* ~ *bie* *węlbie* мáти пусту гóлову,

- máti víter в голові, máti жуки в голові.
- kielbasa** *ż.* ковбасá; *перен. розм.* nie dla psa ~ не для пса ковбасá; е квас, та не про вас; есть, та не про вáшу честь.
- kielbasiany** ковбáсний.
- kielbasić**, -szę, -sisz, -sił *żart.* плýтати; // ~ się плýтатися.
- kielbaska** *ż., zdr.* ковбáска; ◊ ~ki ra^gowe сосіски, -сок.
- kielbaszenie (się)** *n., żart.* плýтання.
- kielbaśnica** *ż.* 1) машіна для начінювання ковбáс; 2) кішка для рóблення ковбáс.
- kielbaśniczka** *ż.* ковбáсниця.
- kielbaśnik**, *lm.* -су, *m.* ковбáсник.
- kielbik** *m., zdr., icht.* пискарець, -рця, кóблик.
- kielek**, -lka, *m.* 1) малéнке ікло; 2) бот. ростóк, -тка, пáросток, -тка; (*сім'я* — звичайно) кільчик.
- kielkować**, -kuje, -kujesz, -kował 1) бот. пáроститися, -роститися; кільчитися; *пор.* kieiek 2; 2) (*перен.* — про думку) дозр.вати, визривáти.
- kielkowanie** *n.* 1) пáрошення; кільчення; 2) дозрівáння, визривáння; ◊ zdolność ~pia схóжість, -жості. *Пор.* kielkować.
- kielkowy** бот. пáростковий; кільчиковий. *Пор.* kielek 2.
- kielz(n)ać** 1) (*коней*) загнóздувати, -дую, -дуеш; 2) *перен.* угáмóвувати, -вую, -внеш, гамувáти, -мýю, -мýеш, стрімувати (кого, що); // ~ się угáмóвуватися, гамувáтися, стрімувати себе.
- kielz(n)anie** *n.* 1) загнóздування; 2) угáмóвування, гамувáння, стрімування; // ~ się угáмóвування себе, гамувáння себе, стрімування себе. *Пор.* kielz(n)ać.
- kielzno** *n.* вуділа, -дїл (*лише в мн.*); ◊ brać w ~ swe памієтно́сці угáмóвувати (гамувáти) свої прїстрасті.
- kier**, **кра**, *lm.* кру, *m., pol.* бевзь, бóвдур, -ра, балдá; ◊ па **кра** kogo wustruchnąć пошіти когó в дýрні; wystawić się па **кра** пошітися в дýрні.
- klepkować**, -kuje, -kujesz, -kował *pol.* насміхáтися, глузувáти, -зýю, -зýеш, кепкувáти, -кýю, -кýеш (з когó, з чо́го, рідко над ким, над чим).
- kiepski** кéпський, погáний.
- kiepsko** кéпсько, погáно; ~ się czuć погáно (кéпсько) себе почувáти.
- kier** *m., karc.* чérва, чérви (*род.* черв), чірва.
- kierat**, -tu, *m., roln.* кінний прївод; ◊ *перен.* chodzić w ~cie тягті (тягну́ти) лямку.
- kieratowy** 1) який (що) стосúється кінного прївода; 2) (*про коня*) який (що) ходить у прїводі.
- kierdel**, *lm.* -le, *m.* (*в Татрах*) отáра (*овець, кіз*).
- kiereszować**, -szuje, -szujesz, -szował *pol.* завдавáти рáни (ран).
- kiereszowanie** *n., pol.* поріз, -зу (*особливо на обличчі*).
- kiermasz**, -szu, *lm.* -sze, *m., przest.* нарóдне гуля́ння; ◊ ~książek книжкóвий базáр, -ру.
- kiermaszowy** *przest.* який (що) стосúється нарóдного гуля́ння.
- kiernoz** *m.* каба́н, -на; (*плідник*) кнур, -ра.
- kierować**, -guje, -gujesz, -rował 1) прáвити, -влю, -виш, керувáти, -рýю, -рýеш, управлáти; ~ automobile керувáти (прáвити, управлáти) автомаши́ною; прáвити (*кіньми*), поганя́ти (*коней*); (*роботою, устано́вою*) керувáти; (*очоловати що*) керувáти, управлáти, завідувати, -дую, -дуеш (чим); 2) (*вказувати кому напрямку чого*) спрямóвувати, -вую, -внеш, скерóвувати; ~ kogo do najbliższej stacji opatrunkowej спрямóвувати (скерóвувати) когó на найблїжчий перев'язочний пункт; 3) (kogo па со) готувáти, -тýю, -тýеш (когó в що); ~ супа па in-

- żупієга готувати сіна в інженєри; $\diamond$ ~ swe kroki do... простувати до..., прямувати до...; //~ się 1) керуватися; ~ srgawiedliwościа керуватися справедливістю; 2) (па со) готуватися (в шо); ~ па лекагга готуватися в лікарі.
- kierowanie** *n.* 1) керування, управління; поганання; керування, управління, завідування; 2) спрямування, скеровування; 3) готування; //~ się 1) керування; 2) готування. *Пор. kierować.*
- kierowca**, -су, *lm.* -су, *m.* водій, -дія; (автомашини — це) шофєр, -ра.
- kierowczy** водійський; шофєрський. *Пор. kierowca.*
- kierownica** *ż.* 1) *tex.* руль, -ля; (на судні, човні) керб, стерно; 2) *mat.* директриса.
- kierownictwo** *n.* 1) керівництво; (дія — це) керування; objąć ~ (czego) взяти (перейняти) на себе керівництво (чим); 2) (керівна діяльність) провід, -воду; $\diamond$ poddawać się ~wu uczucia керуватися почуттям.
- kierownicza** *ż.* керівниця; завідувачка (чогб), завідуюча (чим); директор, -ра. *Пор. kierownik.*
- kierowniczy** 1) керівний; organ ~ керівний орган, -ну; 2) (про ідею, думку) провідний; $\diamond$ ~cze w użyciu командні висоти, -сот.
- kierownik**, *lm.* -су, *m.* керівник, -ка; (відділу — це) завідувач (чогб), завідуючий (чим); (школи — звичайно) директор, -ра; $\diamond$ ~rosiągu начальник піїзда; ~robowt виконавець робіт, виконроб.
- kierowy** *karcs.* червоний, чирвоний.
- kierpec**, -рса, *lm.* -рсе, *m.* (у татарських верховинців) чув'як, -ка, ходак, -ка, постіл, -тола.
- kierpec** *m. div.* kierpec.
- kierunek**, -пки, *m.* 1) напрям, -му, напрямок, -мку; (в політиці, науці, мистецтві — це) течія; (в політиці) курс, -су; військ. ~ podstawowy (zasadniczy) основний (головний) напрям; 2) (спрямування чого) керівництво, провід, -воду; pod ~nkiem partii комуністycznej під проводом комуністичної партії.
- kierunkowa**, -wej, *ż.* директіва.
- kierunkowość** *ż.* направленість, -ності.
- kierunkowskaz**, -zu, *m.*, *spec.* сигнал повороту.
- kierunkowy** *spec.* напрямний, спрямовуючий.
- kierz**, krza, *lm.* krze, krzów, *m.*, *arch.* купина, куш, -ща.
- kiesia** *ż.* калітка, капшук, -ка, киса.
- kieska** *ż.*, *zdr.* каліточка, капшучок, -чка.
- kieszeniowy** кишеньковий; $\diamond$ *перен. жарт.* suchoty ~we сухоти в кишени, безгрішша.
- kieszon** *ż.* кишєня; zapłacić coś z własnej ~szeni заплатити з власної кишєні; $\diamond$ *розм.* siedzieć u kogoś w ~szeni бути в боргу в кого.
- kieszoneczka** *ż.*, *zdr.*, *pieszcz.* кишєнька.
- kieszonka** *ż.*, *zdr.* кишєнька.
- kieszonkowaty** подібний до кишєні, як кишєня; wogeczek ~ мішечок як кишєня.
- kieszonkowiec**, -вса, *lm.* -всу, *m.*, *pot.* кишєньковий злодій, карманник.
- kieszonkowy** кишєньковий; ~we pieniądze кишєнькові гроші, -шей; słownik ~ кишєньковий словник (словничок); zegarek ~ кишєньковий годинник.
- kij**, *lm.* -је, *m.* ціпок, -пка, кий (род. кія); (великий — звичайно) палка, палиця; *прик.* kto chce psa uderzyć, ~ja znajdzie хто хоче пса вдарити, кія (бука) знайде; *прик.* nie ~jem go, to pałką nie кієм його, то палицею; ~jem okładać біти (лупити) палкою; $\diamond$ *перен.* chodzi jakby ~ połkpał ходить, наче

- арший проковтнўв; о ~ju ż e b -
г а с з у т з торба́ми, за же́бра-
ним хлі́бом.
- kijanka ż. 1) прáник; пра́ч, -ча́;
2) зоол. пýголовок, -вка.
- kijankowaty поді́бний до пýголов-
ка; ~te gubki рибки, поді́бні
до пýголовків.
- kijaszek, -szka, *m., zdr., pieszcz.*
див. kijek.
- kijek, -jka, *m., zdr.* пáлччка, ки-
йóк, -йкá, ці́пок, -пкá.
- kijowski ки́ївський.
- Kijowszczyzna ż. Ки́ївщина.
- Kijów, -jowa, *m.* Ки́їв (*род. Ки́є-
ва*).
- kiks *m., pot.* пóхибка, прóмах, -ху;
◇ муз. з гóби́ć ~sa зрвáтися
з гóлосу; пустíти півня (*розм.*).
- kiksować, -suje, -sujesz, -sował *pot.*
1) давáти мáху; 2) муз. зривá-
тися з гóлосу; пускáти півня
(*розм.*).
- kikut *m.* 1) мед. кúкса; 2) *перен.*
безрúкий кáліка.
- kikutać кульгáти, шкутильгáти.
- kil, -lu, *lm.* -le, *m., tor.* киль.
- kilim, -mu, *m.* кйлим.
- Kilimandżaro *nieodm., n.* Кіліман-
джáро (*невідм.*).
- kilimek, -mka, *m., zdr.* килимóк,
-мкá, килимéць, -мцá.
- kilimiarnia ż., *spec.* майстérня а.
фáбрика кйлимів.
- kilimarka ż. кили́мниця, кили-
мáрка.
- kilimkarski килимóвий; p r z e -
t y s ł ~ килимóве виробнiцтво.
- kilimkarstwo *n.* килимáрство, ки-
лимóве виробнiцтво.
- kilimkarz, *lm.* -rze, *m.* кили́мник,
килимáр, -рá.
- kilka I ż., *icht. (clupea kilo)* киль-
ка.
- kilka II *licz.* килька, -кóх, дéкиль-
ка (*род. дéкилькóх*).
- kilkadziesiąt, -sięciu; *m.-os.* kilka-
dziesiąciu килькадесáт, -тí а.
-тбóх.
- kilkakroć *przst.* килька (дéкилька)
раз(ів).
- kilkakrotnie *przst. див. kilkakroć.*
- kilkakrotny *przym.* килькаразóвий,
- kilkanaście, -kunastu; *m.-os.* kilku-
nastu килькана́дцять, -ти а. -тбóх.
- kilkanaścioro, -rga, *zb.* килькана-
дцять, -тбóх.
- kilkaset, -kuset; *m.-os.* kilkaset
килькасóт.
- kilkoraki *przym.* з килькомá рiз-
ними властiвостями; ◇ ~kie
z p a s z e n i e s ł o w a слóво з
килькомá знáченнями.
- kilkorako *przst.* килькомá спóсо-
бами.
- kilkoro *licz., zb.* килька, -кóх, дé-
килька (*род. дéкилькóх*).
- kilku[o]dniowy килькадéнный.
- kilkudziesięcioletni килькадесáти-
лiтний, килькадесáтирiчний.
- kilkudziesięciu *m.-os. див. kilka-
dziesiąt.*
- kilku[o]głosowy килькаголóбний.
- kilku[o]godzinny килькагодiнный.
- kilku[o]kartkowy килькакарткóвий.
- kilku[o]klasowy з килькомá клá-
сами.
- kilku[o]letni килькарiчний, килька-
лiтний.
- kilku[o]metrowy килькаметрóвий.
- kilku[o]miesięczny килькамiсячний.
- kilku[o]milionowy килькамiльйóн-
ний.
- kilku[o]milowy килькамiльóвий.
- kilku[o]minutowy килькахвилiнный;
килькамiнútний (*рiдше*).
- kilku[o]morgowy килькаморгóвий.
- kilkunastu *m.-os. див. kilkanaście.*
- kilkunastudniowy кильканадцáти-
дéнный.
- kilkunastuletni кильканадцáтирiч-
ний, кильканадцáтилiтний.
- kilkunastustopniowy кильканадцá-
тигрáдусний.
- kilkuosobowy килькаоособóвий.
- kilku[o]piętrowy в килька (дéкиль-
ка) пóверхiв, килькапóверхóвий.
- kilku[o]pokojowy в килька (дéкиль-
ка) кiмнáт.
- kilku[o]ramienny з килькомá (дé-
килькомá) рúчками; ◇ ś w i e c z -
n i k ~ свiчник з килькомá (дé-
килькомá) свiчкáми.
- kilku[o]razowy килькаразóвий.
- kilkuset *m.-os. див. kilkaset.*
- kilkusetletni килькасотрiчний,

- kilku[0]stopniowy** кількауградусний.
kilku[0]tomowy кількаутомний, в де-кількох томáх.
kilku[0]tygodniowy кількаутижнёвий.
kilku[0]tysięczny кількаутисячний.
kilku[0]wiekowy кількаувіковий.
kilku[0]wierszowy кількауарядковий.
kilku[0]złotowy (про польську валюту) кількаузолотівий.
kilo nieodm., n. кіло (невідм.).
kilof m., tech. кірка; (гірн.—це) кáйло.
kilofek, -fka, m., zdr. невелічка кірка; невелічке кáйло. Пор. **kilof.**
kilogram m. кілогрám.
kilogramometr, -gu, m., fiz. кілогрámмéтр, -ра.
kilogramowy кілогрámовий.
kilometr m. кілоméтр, -ра.
kilometraż, -żu, m. кілометрáж, -жу.
kilometrowy кілоméтрóвий.
Kilonia ж. Кіль.
kilowat m., el. кіловáт.
kilowatogodzina ж., el. кіловáтгодíна.
kilowolt m., el. кіловóльт.
kiłowy кілогрámовий.
kiła ж., med. 1) (*lues*) лóбес, -су; 2) (*hernia*) грíжа; кíлá (розм.).
kiławy med. 1) лóетíчний; 2) хвóрий на грíжу; кíлавий. Пор. **kiła.**
kiłowaty med. div. **kiławy.**
kiłowy med. 1) лóетíчний; 2) грíжовий. Пор. **kiła.**
kimografion, -nu, m., tech. кімóграф.
kimono n. кімонó (невідм.).
kinderbal, -lu, lm. -le, m., pot. дитяча забáва; дитячий бал, -лу.
kindżał, -łu, m. кинджáл.
kinematograf, -fu, m. кінематóграф.
kinematografia ж. кінематогрáfія; $\diamond$ ~ **trójuwymiarowa** (prze-strzenna) стереоскопічне кіно, стереокіно.
kinematograficzny кінематогрáfічний.
- kinematyczny mech.** кінематíчний.
kinematyka ж., mech. кінемáтика.
kinetyczny mech. кінетíчний.
kinetyka ж., mech. кінетика.
kinkiet, -tu, m. 1) (лампи) бра (невідм.); 2) театр. рáмпа.
kinkietowy teatr. який (що) сто-сується рáмпи; (у контексті) рáмпи; *światła ~we* вогні рáмпи.
kinó n. кіно (невідм.); ~ *aktualności* кінохрóніка; кіножурнáл, -лу.
kinodramat, -tu, m. кінодрáма.
kinofikacja ж. кінофікація.
kinoman, lm. -ni, m. прістрасний відвідувач кіно.
kinoteatr, -gu, m. кінотеáтр, -ру.
kinowy кінематогрáfічний; $\diamond$ **widz** ~ кіноглядáч, -чá.
kiosk, -ku, m. кіоск.
kioskarz, lm. -rze, m. кіоскер, -ра.
kira ж. (міра товару) кіпа.
kiper, -pra, lm. -prowie, m., spec. винорóб.
kiriątek, -tku, m. окріп, -рóпу, кип'ятóк, -ткú.
kirięc, -rię, -pisz, -piał, -pieli кипіти, -плó, -піш; перен. *ulice ~rią* ж у сіем вóлиці киплять життjам.
kiriel ж. кипúча водá; ~ *wez b g a p e j r z e k i* кипúча водá пóвени.
kirpienie n. кипіння.
kirpać, -nę, -niesz, -nął, -nęli żart. дáти дубá, помéрти.
kir, -gu, m. 1) жалóбний (траурний) флер, -ру; 2) перен. чóрний кóлiр, -льору.
kirasjer, lm. -rzy, m., wojs. przest. кірасір, -ра.
kirasierski wojs. przest. кірасірський.
kircha ж., *kośc.* кірка.
Kirgiska Socjalistyczna Republika Rad ж. Киргізька Радjанська Соціалістична Республіка.
kirgiski киргізький.
Kirgiz, lm. -zi, m. киргіз.
Kirgizja ж. Киргізія.
Kirgizka ж. киргізка.
kirny wulg. охмелілий, захмелілий.

kirowy 1) жалобний, траурний; 2) чорний. *Пор.* kír.

kirylica *ж.*, *filol. див.* cyrylica.

kiryś *т.*, *wojs. przest.* кірása.

kisić, -szę, -sisz, -sił 1) квасити (квáшу, квáсиш); ~ карусте квáсити капúсту; 2) (*огірки*) солýти, -лý, -лиш; 3) *с.-г.* силосувáти, -сýю, -сýеш; ~ *paszę* силосувáти корм; // ~ *się* кйснунти.

kisiel, -lu, *lm.* -le, *т.* кисіль, -селю; (*перен.* — *про далекого родича*) *dziesiąta woda* *ро* -lu десýта водá на киселі.

kisielek, -lka, *т.*, *zdr.* кисéлик, -ку.

Kisłowodzk *т.* Кисловóдск.

Kisłowodzki кисловóдський.

kisły кислий; ~ła *mіпа* кйсла мiна.

kisnąć, -sne, -śniesz, -snać, -snełi *и.* -sł, -śli кйснути.

kiszczka *ж.*, *zdr.* кйшечка.

kiszzenie *п.* 1) квáшення; 2) солéння; 3) силосувáння; *пор.* kisić; // ~ *się* кйснення.

kiszka *ж.* 1) *анат.* кйшка; *ślępa* ~ (*intestinum caecum*) слпá кйшка; ~ *odchodowa* (*stolcowa*) (*intestinum rectum*) прýмá кйшка; 2) *кул.* ковбасá; ~ *pasztetowa* лiверна ковбасá; 3) *тех.* рукáв, -вá, кйшка; 4) (*в автомобiлi*) кáмера.

kiszkowaty кишкоподiбний.

kiszkowy 1) кишковiй; 2) ковбáсний. *Пор.* kiszka 1, 2.

kiszorka *ж.*, *roln.* квáшенiна, квáсиво, сiлос, -су.

kiszorkowy *roln.* силосний.

kiszony 1) квáшений, кйслий; ~ *pa karusta* кйсла (квáшена) капúста; 2) солóний; ~ *pe ogórk* кi солóни огiрки, -кiв. *Пор.* kisić.

kiszyniowski кишинiвський.

Kiszyniów, -niowa, *т.* Кишинiв, -нiва.

kiściasto гроновiдно, грóнами.

kiściasty гроновiдний.

kiść *ж.* 1) *бот.* (*овочiв, ягiд*) грóно; (*квiтiв*) кйтиця; (*розм.* — *овочiв, ягiд — це*) кiтяг; 2) *мал.* пiнзель, -зля.

kiślica *ж.*, *pol.* кйслятина.

kiśniec, -nieję, -niejesz, -niał, -niell *див.* kisańc.

kiśnienie *п.* *див.* kiśnięcie.

kiśnięcie *п.* кйснення.

kit, -tu, *т.* замáзка; (*для вiкон — звичайно*) кит, -ту.

kita *ж.* 1) плюмáж, -жу; 2) (*в лисцицi, бiлки*) пушiстий хвiст (*род.* хвостá); 3) (*кукурудзи, проса*) вóлоть, -тi, вóлот.

kitajka *ж.*, *tkac. hist.* китáйка.

kitel, -tla, *lm.* -tle, *т.* кiтель; (*ликарський*) халáт.

kitka *ж.*, *zdr.* 1) невеличкий плюмáж, -жу; 2) пушiстий хвiстик; 3) волотóк, -тká. *Пор.* kita.

kitować, -tuję, -tujesz, -tował залiплювати замáзкою; китувáти, -тýю, -тýеш, закитóвувати, -вую, -вуеш. *Пор.* kit.

kitowanie *п.* залiплювання замáзкою; китувáння, закитóвування. *Пор.* kit.

kitowy замáзочний; кiтовий. *Пор.* kit.

kiwać, kiwnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) (*неперех.*) кивáти, кивнýти; (*головою — це*) хитáти, хитнýти; ~ *wać nad kim głow* а хитáти над ким головою; 2) (*komuś*) (*лише недокон.*) *перен.* грóзити (грóжý, грóзиш), погрóжувати, -жую, -жуеш; 3) (*кого*) *перен. жарт.* пошивáти когó в дýрні; 4) (*па kogoś*) пiдзивáти, пiдiзвáти, -звý, -звеш, пiдкликáти, пiдкликáти, -кличу, -кличеш (когó); $\diamond$ *розм.* ~ *wać* рáлсет *w* бусiе давáти комý дýлю в кишéни; // ~ *się* 1) хитáтися, хитнýтися; 2) пошивáтися в дýрні, пошитися в дýрні.

kiwać над ким головою; 2) (комуś) (лише недокон.) перен. грóзити (грóжý, грóзиш), погрóжувати, -жую, -жуеш; 3) (кого) перен. жарт. пошивáти когó в дýрні; 4) (па kogoś) пiдзивáти, пiдiзвáти, -звý, -звеш, пiдкликáти, пiдкликáти, -кличу, -кличеш (когó); $\diamond$ розм. ~ *wać* рáлсет *w* бусiе давáти комý дýлю в кишéни; // ~ *się* 1) хитáтися, хитнýтися; 2) пошивáтися в дýрні, пошитися в дýрні.

kiwi *nieodm.*, *т.*, *orn.* кiвi (*невiдм.*).

kiwnąć *див.* kiwać.

kiwnienie *п.* *див.* kiwnięcie.

kiwnięcie *п.* 1) кивóк, -вкá; 2) обдýрення (когó). *Пор.* kiwać 1, 3.

kizia *ж.*, *pieszcz.* *див.* kicia.

kiziuchna *ж.*, *pieszcz.* *див.* kicia.

klacz *ż.* кобіла, лошійця.
klaczka *ż., zdr., pieszcz.* кобілка;
 (молода — *ще*) лошійчка.
klajster, **-tru**, *m.* клейстер, -теру.
klajstrować, **-guje**, **-gujesz**, **-rował**
 клеїти клейстером.
klajstrowanie *n.* клеєння клейсте-
 ром.
klajstrowaty клейкий, глейкий;
 (про недопечений хліб) глевкий;
 (менше) глевкуватий.
klajstrowy клейстровий; **z a r a s h**
 ~ клейстровий запах, -ху.
klaka *ż., teatr.* клака.
klakier, *lm.* **-rzy**, *m., teatr.* клакер,
 -ра.
klakierka *ż., teatr.* (про жінку)
 клакер, -ра.
klakson, **-nu**, *m., tech.* клаксон.
klamerka *ż.* 1) зменш. застібка,
 застіжка; пряжка; *пор.* kłamga;
 2) *тех.* скоба, обійма.
klamka *ż.* клямка; $\diamond$ *перен.* trzymać się czyjejs ~ki шука-
 ти чийого покровительства; *пе-
 рен.* ~ z a r a d i a немає во-
 роття.
klamga *ż.* 1) застібка, застіжка;
 (через яку протягається тасьма,
 ремінець) пряжка; 2) *тесл.* буд.,
тех. скоба, скріпа, клямра;
 3) *грам., мат.* квадратна дуж-
 ка.
klamrować, **-guje**, **-gujesz**, **-rował**
tech. закріплювати скобою (скрі-
 пою, клямрою).
klan, **-nu**, *m.* клан, -ну.
klangor, **-gu**, *m.* (журавлів) кур-
 люкання, курлякання.
klapowy клановий.
klap! *wkrz.* хляп! шльоп!
klara *ż.* 1) кліпан; *тех.* ~ bez-
 pieszństwa запобіжний
 кліпан; *тех.* ~ z w g o t n a за-
 тупка зворотного кліпана (хли-
 пакá); ~ s y g n a ł o w a сгн-
 альний (викличний) кліпан;
 2) (в одязі) вилога; 3) (на ву-
 ха) навушник; 4) *перен.* жарт.
 банкр[ó]тство; $\diamond$ *спец.* ~ b o s z -
 p a відкидна стінка; *posić*
k w i a t e k w ~ r i e носити квіт-
 ку в петельці; *тех.* ~ w y d m u-

s h o w a вихлипний дрбсель;
z g o b i ć ~ r e збанкрутувати,
 -тую, -туєш.
klarać, **-pię**, **-piesz**, **-pał**, **klarnać**,
-nę, **-niesz**, **-nął**, **-nęli** 1) *розм.*
 гєпати(ся), гєпнути(ся), плю-
 хати(ся), плюхнути(ся); 2) (*за-
 криваючи що*) хлєпати, хлєп-
 нути; 3) (*лише недоком.*) кле-
 котати, -кочу, -кочеш, клекоті-
 ти, -кочу, -котїш.
klarka *ż., zdr.* 1) кліпанчик; 2) не-
 величка вилога. *Пор.* klara 1, 2.
klarnać *див.* klarać.
klarowy кліпанний.
klars *m., pol.* шльобанець (*род.*
 шльобанця), ляпанець (*род.* ля-
 панця).
Klara Клара.
klarnecik, **-ku a.** **-ka**, *m., zdr., muz.*
 кларнєтик.
klarnecista, **-ty**, *lm.* **-ści**, *m., muz.*
 кларнєїст.
klarnet, **-tu**, *m., muz.* кларнєт.
klarnetowy *muz.* кларнєтний.
klarować, **-guje**, **-gujesz**, **-rował**
 1) *тех.* клерувати, -рую, -руєш;
 ~ w i p o o w o s o w e клерува-
 ти фруктове вино; 2) (кому со)
перен. *розм.* вияснювати, -нюю,
 -нюєш, з'ясовувати, -вую, -вуєш;
 ~ z a w i k ł a n a s r g a w e ви-
 яснювати (з'ясовувати) заплу-
 тану справу; // ~ s i e 1) клерува-
 тися; 2) вияснюватися, з'ясову-
 ватися; (*про погоду — ще*) роз-
 погоджуватися, -джується, роз-
 годїнюватися, -нюється.
klarowność *ż.* 1) чистота, чїстїсть,
 -тості, прозорїсть, -рості; 2) яс-
 нїсть, -ності, зрозумїлїсть, -ло-
 сті. *Пор.* klarowny.
klarowny 1) (*про рїдину*) клеро-
 ванний, чїстий, прозорий; 2) *пе-
 рен.* *розм.* ясний, зрозумїлий.
klaryfikacja *ż., tech.* клерівка; (*не-
 доком. — ще*) клерування.
klasa *ż.* клас, -су; ~ r a p u j a s a
 пануючий (панівний) клас; ~
 r o s i a d a j a s a імущий (за-
 мїжний) клас; ~ r g a s u j a s a
 клас трудящих; ~ r o b o t n i -
 c z a робітничий клас; *бот.* ~

roślin jednoliściennych клас однолістих рослин; walka klas класова боротьба, боротьба класів; ~ w uzyskaniu klasy клас експлуататорів; $\diamond$ artysta wysokiej ~su висока майстерність, -ності; (у школі) gospodarz ~su класний керівник, -ка; order pierwszej ~su орден першого ступеня.

klaskać, klaszcze, klaszczesz, klaskał, klasnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) плескати (плещу, плещеш), плеснути; 2) (батогом) ляскати, ляснути.

klaskanie *n.* 1) плескання; 2) ляскання. *Пор.* klaskać.

klasnąć *див.* klaskać.

klasowo класово; ~ obcy элемент класово чужий элемент.

klasowość *ж.* класовість, -вості.

klasowy 1) класовий; świadomość ~wa класова свідомість, -ності; wróg ~ класовий ворог; 2) *шкіль.* класний; dziennik ~ класний журнал, -лу. klasówka *ж., szk.* класна робота. klasycyzm, -mu, *m.* класицизм, -му. klasycznie класично; ~ рієкне gęsy twarz klasично гарні риси обличчя.

klasyczność *ж.* класичність, -ності.

klasyczny класичний; muzyka ~na класична музика; filologia ~na класична філологія; gimnazjum ~ne класична гімназія; $\diamond$ *військ.* зброjenia ~ne традиційне озброєння.

klasyfikacja *ж.* 1) класифікація; 2) оцінювання; $\diamond$ *спорт.* ~ zespolowa командний залік, -ку. *Пор.* klasyfikować.

klasyfikacyjny 1) класифікаційний; 2) оцінний. *Пор.* klasyfikować.

klasyfikator, *lm.* -rowie, *m.* класифікатор, -ра.

klasyfikować, -kuje, -kujesz, -kował 1) класифікувати, -кую, -куюєш; 2) *шкіль.* ставити оцінки (відмітки, бали).

klasyfikowanie *n.* 1) класифіку-

вання; 2) оцінювання. *Пор.* klasyfikować.

klasyk, *lm.* -cy, *m.* класик; ~cy marksizmu-leninizmu класики марксизму-ленінізму.

klasztor, -ru, *m., rel.* монастир, -р'я.

klasztorny *rel.* монастирський.

klateczka *ж., zdr.* 1) кліточка; 2) *перен.* хіжка, комірка, комірчина, ванькірчик.

klatka *ж.* клітка; ~ piersiowa грудна клітка; ~ schodowa сходова клітка; $\diamond$ *перен. розм.* dostać się do ~ki потрапити у в'язницю (в тюрму).

klatkowy клітковий; $\diamond$ ścianki ~we стінки клітки.

klauzula *ж., praw. i in.* клаузула, застереження; $\diamond$ *ек., політ.* ~ największego przymilejowania принцип найбільшого сприяння; ~ egzekucyjna виконавчий лист, -т'я.

klawiatura *ж.* клавіатура.

klawicymbał, -tu, *m., muz. hist.* клавесін.

klawikord, -du, *m., muz. hist.* клавикорди, -дів.

klawisz, *lm.* -sze, *m.* клавіш.

klawiszowy клавішний; instrumenty ~we клавішні інструменти, -тів.

kląć, klnę, klniesz, kłał, kłeli 1) клясти (клян'ю, клян'еш), проклинати; 2) (когоś на coś) заклинати ког'о чим; klnę się на wszystko заклинаю тебе всім! // ~ się (на со) клястися (чим); klnę się на hołotę клян'усь ч'єстю! (клятвено запевняти) присягати (ся).

klaskać, kłaskam, kłaskasz (*a.* klaszcze, klaszczesz), kłaskał 1) (*про солов'я*) виводити трелі; 2) (*під час їди*) плямкати, чеб'акати; 3) (*по грязі*) чалапати; $\diamond$ ~ z bicia ляскати батогом.

klątwa *ж.* 1) прокляття, проклін, -кльону; 2) *церк.* анафема, відлучення від церкви; rzucić ~wę (на kogo) оголосити ана-

фему (кому́); $\diamond$ miotać ~wy проклинати.

klecha, -chy, *lm.* -chy, *m.*, *rogardl.*

1) піп (*род.* попа́); 2) церковний служник, -ка.

klechda *ż.*, *lit.* сказання, оповідання.

klechtać (się), -chtam, -chtasz (*a.* -chcę, -chcesz), -chtał *wulg.* (*говорити*) торохтіти, -хчу́, -хтіш.

klecić, -cę, -cisz, -cił 1) (*будувати*) абіяк збивати; 2) *перен.* *розм.* халтүрити; $\diamond$ ~ wierze складати погані вірші.

klecponka *ż.* 1) халабудка; 2) *перен.* *розм.* недоладна промоба.

kleć *ż.* 1) (*про погану будівлю*) халабудка; 2) (*комора*) хіжа, ванькір, -ра; 3) *перен.* *розм.* халтүра; 4) недоладна промоба.

kleiczek, -czku, *m.*, *zdr.*, *kul.* *див.* kleik.

kleić, kleję, kleisz, kleił клéйти; //~ się клéйтися; *перен.* odczyt mi się nie kleił доповідь у нього (йому́) не клéїлась; *перен.* rozmowa się nie klei розмова не клéїться; *перен.* sprawa się dobrze klei справа добре клéїться; $\diamond$ *перен.* rowieki (oczy) komu się kleją повіки (о́чі) кому́ злипаються.

kleidło *n.* клей (*род.* клею́); ~ stolarskie столярний клей, карюк, -ка.

kleik, -ku, *m.*, *kul.* відвар (*вівса, рису*).

kleisto клéйко, глéйко.

kleistość *ż.* клéйкість, -кості, глéйкість.

kleisty 1) клейкий, глéйкий; 2) для склéювання; *roztwór* ~ розчин для склéювання.

klej, -ju, *lm.* -je, *m.* 1) клей (*род.* клею́); (*вишневий — ще*) глей (*род.* глéю); (*текст. — ще*) шліхта; (*мучний а. крохмальний — ще*) клéйстер, -теру; ~ kostpu кістковий клей; 2) бджолиний (бджоляний) клей, прópolis, -су; 3) клейка речовина;

4) жаб'яча ікра; $\diamond$ ~ drzewny живиця.

klejarstwo *n.* клееваріння.

klejarz, *lm.* -rze, *m.* клéїльник.

klejenie *n.* клéєння; //~ się клéї-кість, -кості.

klejki *div.* kleisty.

klejko *div.* kleisto.

klejkość *ż.* *div.* kleistość.

klejkowatość *ż.* *div.* kleistość.

klejkowaty *div.* kleisty.

klejnocik, -ka *a.* -ku, *m.*, *zdr.*

1) невеличкий дорогоцінний камінь, -меня; 2) невеличка дорогоцінна річ (коштóвність); 3) *перен.* *пестл.* скарб, -бу.

klejnot, -tu, *m.* 1) дорогоцінний (коштóвний) камінь, -меня; 2) дорогоцінна (коштóвна) річ (*род.* рéчі), коштóвність, -ності; 3) *перен.* скарб, -бу; 4) *іст.* шляхетський герб, -ба; $\diamond$ *іст.* ~ty królewskie (*знаки королівської влади*) регалії, -лій, клейно́ди, -дів.

klejnotnik, *lm.* -cy, *m.*, *hist.* шляхтич.

klejnotowy 1) який (що) стосується дорогоцінного каменя (предмета); *por.* klejnot 1, 2; 2) *іст.* гérбóвий; $\diamond$ ziemiaństwo ~we шляхта.

klejodajny клеєно́сний.

klejonka *ż.* 1) *крав.* проклéене полотно́; 2) *спец.* сорт поганої шкіри, склéєної з кусків; 3) клéєні прикраси на ялинку; 4) *перен.* нашвидкүрүч склéєний (зроблений) предмет.

klejowato *div.* kleisto.

klejowatość *ż.* *div.* kleistość.

klejowaty *div.* kleisty.

klejowy 1) клейовий; farba ~wa клейова фарба; 2) (*покритий клеєм*) проклéєний; papier ~ проклéєний папір, -пéру; 3) *текст.* шліхтувальний; maszyna ~wa шліхтувальна машина; oddział ~ шліхтувальний відділ, -лу.

klekot, -tu, *m.* 1) клéкіт, -коту; (*дя — ще*) клекотіння, клекотання; 2) стүкіт; ~ młyna

- стукіт млина; ~ сербów стукіт ціпів; 3) брінькало; *пор.* **klekotać** 1—3; 4) (*перен.— про стару річ, про стару людину*) старізна.
- klskotać, -koczę, -koczesz** (*a.* -koczę, -kocesz), -kotał 1) клеко́ти, -кочу́, -ко́тиш, клеко́тати, -кочу́, -ко́чеш; 2) (*видавати глухий звук*) стукотіти, торохкотіти; 3) (*на музичному інструменті*) брінькати; 4) *розм.* клепа́ти язиком; 5) *безос.* хрипіти в грудях.
- klekotanie** *n.* 1) клеко́тіння, клеко́тання, кле́кіт, -коту; 2) стукотіння, торохкотіння; 3) брінькання; 4) клепа́ння язиком; 5) хрипіння (хрип) в грудях. *Пор.* **klekotać**.
- klekotka** *ż.* 1) стукачка, калатало, клепа́чка; 2) *перен. розм.* торохті́йка.
- klekotliwie** клеко́тливим го́лосом; *bosia p od z y w a si ę* ~ лелє́ка обзивається клеко́тливим го́лосом.
- klekotliwy** клеко́тливий; ~ *głos bosia p a* клеко́тливий го́лос лелє́ки.
- kleks** *m.* (*чорний*) пля́ма, ля́пка.
- klektać, -ktam, -ktasz** (*a.* -kczę, -kczesz, *rzadziej* -kczę, -kcesz), -ktał 1) калата́ти; 2) *перен. розм.* ту́ркати, турча́ти, -чу́, -чи́ш; *підсил.* туркоти́ти, -кочу́, -ко́тиш, туркоти́ти, -кочу́, -ко́чеш; *w g ł o w ę k o m u s o* ~ ту́ркати (туркоти́ти) ко́му вуха́чим; 3) *див.* **klekotać** 1.
- klektanie** *n.* 1) калата́ння; 2) ту́ркання, турча́ння; туркоти́ння, туркоти́ння; 3) *див.* **klekotanie** 1. *Пор.* **klektać**.
- klektanina** *ż., leks.* *див.* **klektanie** 2.
- Klemens** Кліме́нт, Кліме́нтій.
- Klementyna** Климе́нтїна.
- klenieć, -ńka, m., icht.** (*squalius borysthenicus*) бо́берець, -рця́, кале́ник, кле́ньок, -нька́.
- kleń, m. -nie, m., icht.** (*leuciscus cephalus*) голове́нь, вня́.
- klepacz, m. -cze, m. 1)** *s.-g.* те́рлиця, те́рниця, тіпа́лка; 2) *тех.* уда́рний молото́к, -тка́; 3) *перен. розм.* торохті́й, -тія́.
- klepaczka** *ż.* 1) *s.-g.* тіпа́лка, те́рниця, те́рлиця; 2) (*для прання*) пра́ник, пра́ч, -ча́; 3) *тех.* ка́хельницька лопа́тка; 4) *перен. розм.* торохті́йка.
- klepać, -pię, -piesz, -pał 1)** клепа́ти (-па́ю, -па́еш *a.* -плю́, -плеш); ~ *k o s u* клепа́ти ко́си; 2) наби́вати бо́чку, наби́вати обручі́ на бо́чку; 3) (*s.-g.* — *льон, коноплі*) тіпа́ти; 4) (*землю*) трамбува́ти, -бу́ю, -бу́еш; 5) (*перен. розм.* — *язиком*) клепа́ти; 6) (*іст.* — *монети*) карбува́ти, -бу́ю, -бу́еш, чека́нити; 7) *мисл. іст.* плі́сканням нага́няти звіра; $\diamond$ ~ *b i e d ę* бідува́ти, -ду́ю, -ду́еш; ~ *k o g o r o g a t i e n i u* поплі́скувати ко́го по плечі́; ~ *z ę b a t i k ł a c z a t i* зубами́.
- klepadło** *n 1)* *тех.* трамбу́вка; 2) (*молоток для клепа́ння коси*) клепа́ло; 3) *s.-g.* тіпа́лка, те́рниця, те́рлиця; 4) церко́вне клепа́ло (калатало́); 5) (*розм.— про музичний інструмент*) брінькало.
- klepalność** *ż., tech.* ко́вкість, -ко́сті.
- klepalny** *tech.* ко́вкий.
- klepanie** *n.* 1) клепа́ння; 2) наби́вання бо́чки, наби́вання обручів на бо́чку; 3) тіпа́ння; 4) трамбува́ння; 5) клепа́ння язиком; 6) карбува́ння; 7) нага́няння за до́помого́ю плі́скання. *Пор.* **klepać**.
- kleparka** *ż., tech.* клепа́льна ма́шина.
- klepisko** *n.* 1) *s.-g.* ті́к (*род. то́ку*); 2) гли́няна до́лівка.
- kleпка** *ż.* 1) кле́пка; *перен.* *brak* *m u j e d n e j* ~ *ki* йо́му браку́є (недоста́є) кле́пки; *w a r s z t a t f i g o w a n i a* ~ *рек* кле́пкофу́говальний верста́т, -ту; 2) *перен. розм.* бо́ндарство; 3) (*у коло́дязі*) ця́мрина; $\diamond$ *z a j t o*

- wać się ~ką бондарювати, -рюю, -рюеш.
- klepkarz, *lm.* -rze, *m., spec.* клепочник.
- klepkowy *tech.* клепковий.
- klepsydra *ż.* жалобне повідомлення (на стіні) про чию смерть; $\diamond$ ~ piaskowa пісковий (пісочний) годинник; *ist.* ~ wodna клепсидра.
- kleptać *pot.* 1) клепати язиком; 2) (від час іди) плямкати.
- kleptanie *n.* 1) клепання язиком; 2) плямкання. *Пор.* kleptać.
- kleptomani, *lm.* -ni, *m., med.* клептоман.
- kleptomania *ż., med.* клептоманія.
- kleptomanka *ż., med.* клептоманка.
- kler, -gu, *blm., m., kośc.* клир, -ру.
- kleryk, *lm.* -cy, *m., kośc.* семінарист, учень духовної семінарії.
- klerykalizm, -mu, *m.* клерикалізм, -му.
- klerykalny клерикальний.
- klerykał, *lm.* -kałowie *a.* -kałi, *m.* клерикал.
- kleszcz, *lm.* -cze, *m.* 1) *ent.* кліщ, -ща; 2) *ixt.* лящ, -ща.
- kleszczak, *m., ent.* (*chelifer can-croides*) щиплик кніжний.
- kleszcze, -czy *a.* -czów, *blp.* 1) *tex.* кліщі, -щів; ~ lutownicze паяльні кліщі; ~ gęszne ручні кліщі; ~ stolarskie столярні кліщі; 2) (*tex.*—для затискання) лещата, -шат; (*тесл.*—ще) схватки, -ток; ~ klinowe клінчаті схватки; 3) (*зоол.*—про ніжки рака) клішня, клешня; 4) (*частина хомута*) клішня, клешня; 5) *буд.* скоба; 6) *мед.* щипці, -ців; $\diamond$ *перен.* розм. ująć kogoś w ~ взяти когось в лабеті.
- kleszczowaty клішнеподібний.
- kleszczowy: rogód ~ *med.* рідні за допомогою щипців.
- kleszczyki, -ków, *blp., zdr.* 1) невеличкі кліщі, -щів; (*для відризування дроту*) гострозубці, -ців; 2) щипчики, -ків; *пор.* kleszcze 1, 6; 3) щипці для горів.
- kleszy *pogardl.* попівський.
- kleta *ż., pot.* 1) (*погане житло*) норá, конура; 2) (*про людину*) балакун, -на, базика.
- klezczeć, -cze, -czysz, -czai, -czeli стояти на колінах (навколішки, навколішках).
- kleczenie *n.* стояння на колінах (навколішки, навколішках).
- kleczki: па ~czkach на колінах, навколішки, навколішках; wstać z ~czek встати (підвестися) з колін.
- klecznik *m., kośc.* ослінчик для стояння на колінах (навколішки, навколішках) під час молитви.
- klekać, kleknać, klekne, klekniesz, kleknał, klekneł *a.* klekli ставати на коліна (навколішки), стати на коліна (навколішки).
- kleśka *ż.* 1) поразка; zadać ~kę pierzycielowi завдати поразки ворогові; doznać ~ki (ropieść ~kę) зазнати поразки; 2) (*перен.*—стихийна) ліхо.
- kleśnać, -ne, -niesz, -nał, -nełi (*про опух*) стухати, відтухати.
- kleśnięcie *n.* стухання опуху, відтухання.
- klient, *lm.* -nci, *m.* клієнт.
- klientela *ż.* клієнтура; przysiągnąć (wugobić) sobie ~kę здобути собі клієнтів (клієнтуру).
- klientka *ż.* клієнтка.
- klika *ż.* кліка.
- klikowość *ż.* групівщина.
- klimakter, -ru, *m., fizjol.* клімактерій, -рію.
- klimakteryczny *fizjol.* клімактеричний, перехідний.
- klimat, -tu, *m.* клімат, -ту; підсоння (*заст.*); ~ gogący тропічний клімат; ~ rodzwołtnikowy субтропічний клімат.
- klimatolog, *lm.* -logowie *a.* -lodzy, *m.* кліматолог.
- klimatologia *ż.* кліматологія.
- klimatologiczny кліматологічний.
- klimatoterapia *ż., med.* кліматотерапія.

klimatyczny кліматичний; **strefa** ~на кліматичний пояс.

klimatyka *ж.* управління кліматично-лікувальними курортами.

klimatyzowanie *п., spec.* кондиціонування.

klimek: **gzusać** ~**mkciem** *pot.* за туманювати, -ною, -нюєш (кого), туманá пускати (на кого), замільювати б́чи (кому́).

klin *т.* 1) клин; *перен.* ~ ~**пем** **wybijać** клин кліном вибивати (виганяти); 2) *тесл.* дерев'яний нагель, циліндричний шип (для з'єднання дерев'яних частин між собою); $\diamond$ *перен.* ~**пем** **tu tego z głowy** піе **wybijesz** цього йому́ й до́вбнею не ви́б'еш з голови́; *перен.* **zabić** ~на **komu** загну́ти закарлючку кому́, завда́ти кому́ головоломку.

klinek, -**пка**, *т., zdr.* *див.* **klńnik**.

klinga *ж.* 1) (холодної зброї) клинок, -нкá, лезо; 2) (*тех.* — для вимірювання товщини дроту) калібр, -ра.

kliniastość *ж.* клиноподібність, -ності, клиновидність, клинчастість, -тості.

kliniasty клиноподібний, клиновидний, клинчастий.

klinica *ж., tech.* клин з гвинтовою нарізкою.

klinicysta, -**ty**, *lm.* -**ści**, *т., med.* клініцист.

klinicznie клінічно.

kliniczny клінічний.

klńpies, -**ńса**, *lm.* -**ńсе**, *т.* 1) кілочок, -чка, дерев'яний гвіздок, -дка́; 2) клинчаста гонта; 3) *крав.* клин.

klńnik *т., zdr.* 1) клинок, -нкá; 2) *шев.* дерев'яний гвіздок, -дка́, кілочок, -чка; 3) (*хустка*) косянка; 4) *буд.* клинець (*род.* клинця́).

klńnika *ж.* клініка.

klńnikować, -**kuje**, -**kujesz**, -**kował** *буд.* клинцювати, -цюю, -цюєш.

klńnikowanie *п., буд.* клинцювання.

klńnisko *п., zgr.* *див.* **klin** 1.

klinkier *т., tech.* (під цегли) клінкер, -ру.

klinkiernia *ж., tech.* клінкерний завод, -ду.

klinować, -**nuje**, -**nujesz**, -**nował** *spec.* заклинювати, -нюю, -нюєш. **klinowanie** *п., spec.* заклинювання.

klinowatość *ж.* *див.* **kliniastość**.

klinowaty *див.* **kliniasty**.

klinowy клиноподібний; *filol.* **piszmo** ~**we** клинопис, -су, клиноподібне письмó; *anat.* **kość** ~**wa** (*os sphenoidale*) основна клиноподібна кістка.

kliper, -**пра**, *т., мор.* кліпер, -ра. **kliprować**, -**ruje**, -**rujesz**, -**rował** *tech.* клепати (-пáю, -пáєш і -плію, -плєш).

klirowanie *п., tech.* клєпання.

klirowany клєпальний.

klisza *ж.* 1) *друк.* кліше́ (*невідм.*); 2) *фот.* негатів.

klitka *ж., pot.* (про тісне мешкання) хйжка, комірка, комірчина.

klituś-bajduś nieodm. (про теревені) галы́-балы́.

kliwer, -**вра**, *т., мор.* клівер, -ра. **kloaczny** клоачний.

kloaka *ж.* клоака.

kloc, *lm.* -**се**, *т.* 1) колóда, дерев'яна; 2) *перен.* *розм.* товстун, -на́; $\diamond$ *іст., перен.* **dać gąrdło** *па* ~ *к*ла́сти го́лову на плáху.

klocek, -**ска**, *т., zdr.* 1) колóдка, дерев'янка; 2) (*дрова*) вели́ке поліно; 3) *зал.* башма́к, -ка, гальмовá колóдка; 4) (*для плетіння мережива*) коклюшка; 5) (*лише в мн.*) (*іграшка*) кы́бки, -кы́в.

klockowy 1) який (що) стосується колóдки; 2) коклюшковий; **kogonki** ~**we** коклюшкові мережива, -жив; $\diamond$ **obcas** ~ *англійський* каблук, -ка́. *Пор.* **kloc** 1, 4.

klocowaty подібний до колóди, як колóда.

klocowy колóдний; $\diamond$ **drzewo** ~**we** некілоті дрóва (*род.* дрóв).

- klomb**, -bu, *m.* клумба.
klombik, -ku, *m.*, *zdr.* клумбочка.
klon, -nu, *m.* клен.
klonina *ż.* кленина, кленове дерево.
klonowate, -tych, *bot. (aceraceae)* кленувати, -тих.
klonowy кленовий.
klops *m.*, *kul.* (м'ясний) рулет, -ту.
klosz, *lm.* -sze, *m.* 1) скляний ковпак, -ка; *перен.* trzymać kogoś pod ~szem тримати когo під скляним ковпаком; 2) (на лампу) абажур, -ра; 3) ваза на фрукти, солодоші, квіти; 4) *крав.* кльош, -шу; $\diamond$ *радіо.* ~ izolatora когерер, -ра.
kloszowy 1) у формі ковпакá; 2) *крав.* кльoшевий; $\diamond$ suknie ~wa плáття-кльош.
kloszuk *m.*, *zdr.* 1) скляний ковпачок, -чка; 2) вазочка на фрукти, солодоші, квіти; 3) невеличкий скляний абажур, -ра; 4) (в жіночому платті) невеличкий кльош.
klown, *lm.* -ni, *m.* клоун.
klozet, -tu, *m.* клозет.
klozetowy клозетний.
klub, -bu, *m.* клуб, -бу.
kluba *ż.* 1) *тех.* блок; 2) *тех.* гáйка; 3) *буд.* залізна скоба; 4) рід лёшат; 5) (жердина для витягання відра з колодязя) ключ, -ча; 6) *перен.* розм. товстун, -на; 7) *іст.* знаряддя торгúр; $\diamond$ *перен.* trzymać kogoś w ~bach тримати когo в руках; *перен.* ująć kogoś w ~by прибрáти когo до рук, прибрóкати когo, взяти когo в шóри.
klubista, -ty, *lm.* -ści, *m.* член клубу.
klubka *ż.*, *zdr.* 1) блóчок, -чка; 2) невеличка скоба. *Пор.* klubka 1, 3.
klubny *tech.* блóчний, блóковий.
klubowiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.* *див.* klubista.
klubowy клубний.
klucha *ż.*, *zgr.* 1) велика гáлушка; 2) *перен.* товстун, -на.
kluchowaty подібний до великої гáлушки.
klucz, *lm.* -cze, *m.* 1) ключ, -ча; *муз.* ~ basowy басовий ключ; (про птахів) ~czem ciągnąć летіти ключём; *перен.* ~ do jakiegoś dzieła ключ до зрозуміння якогось твору; ~ do pakęsania заводний ключ; *тех.* ~ do pańrubków гайковий (гвинтовий) ключ; *тех.* ~ francuski французький ключ; *телегр.* ~ padawczy ключ-маніпулятор, -ра; *архіт.* ~ sklepienia склепінний ключ; *військ.* ~ strategiczny стратегічний ключ; 2) *мед.* зубні щипці, -ців; 3) (*мисл.* — *стрибок зайця*) петля; 4) збірка математичних задач з рішеннями; 5) *військ.* код, -ду; 6) (*іст.* — *маєток з кількох сіл*) ключ; $\diamond$ *іст.*, *перен.* oddać ~cze miasta здáти місто, склáсти збрóю; trzymać pod ~szem тримати (держáти) під замком (зámкненим, зачине-ним).
kluczka *ż.* 1) петля мотузка; 2) (жердина для витягування відра) ключ, -ча, ключка, крюк, -ка; 3) (у коси) рúчка; 4) *тех.* вíлочний захват для канáта; 5) (*стрибок зайця*) петля; 6) *перен.* розм. крючок, -чка; 7) (на дереві) віднога.
kluczować, -kuje, -kujesz, -kował *безр.*, *przen.* *див.* kluczycь.
klucznicza *ż.*, *hist.* ключниця; (*завидувачка господарства* — *ще*) економка.
klucznik, *lm.* -cy, *m.*, *hist.* ключник; $\diamond$ ~ więzienny тюрёмний доглядáч, -глядáч.
kluczowy 1) *військ.*, *перен.* командний; *rozucyje* ~we командні висóти, -сóт; 2) (*перен.* — *найважливіший*) основний; *przemysł* ~ основна промисловість, -вóст; 3) який (що) стосúється ключá птахів; (*у контексті*)

- ключём; *ciąg* ~ *тяги* ключём;
 ◊ *anat. kość* ~ *wa* ключична кістка.
- kluczyć**, -*cze*, -*czysz*, -*czył bezp.*, *przen.* петляти.
- kluczyk** *m.* 1) *зменш.* клі́чик; 2) *бот. (primula officinalis)* первоцвіт лікарський.
- kluczyna** *ż.* 1) (*на дереві*) відно́га; 2) (*для смикання соломи, сіна, зривання фруктів тощо*) клі́чка; 3) *див. kluczka* 2.
- kluczysko** *n.*, *zgr.* вели́кий ключ, -*ча*.
- kluć się**, *kluje*, *klujesz*, *kluł* 1) ви-кльовуватися, -*вуюся*, -*вуешся*; 2) (*про рослини*) пробива́тися; 3) (*про зуби*) прорізува́тися, -*зується*; 4) *перен.* на-кльовува́тися; ◊ *romysł się kluje* думка визріва́є (дозріва́є).
- klukać** 1) (*про курку*) квокта́ти, -*кчу́*, -*кчеш*; 2) (*безос.* — *у шлунок*) бурча́ти, -*чійть*; *підсил.* буркоті́ти, -*котіть*.
- klukanie** *n.* 1) квокта́ння; 2) бурча́ння; буркоті́ння. *Пор. klukać*.
- klukot**, -*tu*, *m.* бу́лькіт, -*коту*; *клé*-кіт, -*коту*. *Пор. klukotać*.
- klukotać**, -*kotam*, -*kotasz* (*a.* -*ko-cze*, -*koczesz*, *rzadziej* -*ko-cę*, -*kosesz*), -*kotał* бу́лькати; *підсил.* булькоті́ти, -*кочу́*, -*тіш*, булько-та́ти, -*кочу́*, -*кочеш*; (*безос.* — *в горлі, грудях* — *це*) клеко́та́ти, -*коче*, клеко́ти́ти, -*котіть*; ~*kosze woda* вода́ булько-тіть.
- klukotanie** *n.* бу́лькання; булько-ті́ння, булько́тання; клеко́тання, клеко́тіння. *Пор. klukotać*.
- klus**, -*su*, *m.*, *spec.* гру́да гонча́рної гли́ни.
- kluseczka** *ż.*, *zdr.* 1) *кул.* галу́шечка; 2) (*перен. пестл.* — *про дітей*) товстунчик; товсту́шка (*ж. р.*).
- kluska** *ż.* 1) *кул.* галу́шка, клі́ска; ~*ki* *k* *га* *ја* *не* різа́ні галушкі, -*шók*; *перен. розм.* *mówi jak-by miał* ~*ki* *w* *gęb* *ie* гово́-
- ри́ть, *на́че* галушо́к у рот на-пха́в; ~*ki* *ziem* *piasz* *ape* карто́плині галушкі; (*висуше-на*) лóкшина, лапша́; 2) (*з м'яса*) фрикаде́ль, -*лі*, фрика-де́лька; 3) (*ум'ята грудка чого*) бала́бушка, га́лочка; ◊ *перен. розм. sier* *le* ~*ki* лемі́шка, м'я́ло, мару́да.
- kluskwaty** 1) поді́бний до галу-шо́к; 2) (*перен.* — *про тісто*) не-допечений, глевкі́й; глевкува́тий (*в меншій мірі*).
- klusować**, -*suję*, -*sujesz*, -*sował* *spec.* уми́нати (місі́ти) гонча́рну гли́ну.
- klusowanie** *n.*, *spec.* уми́нання (мі-сі́ння) гонча́рної гли́ни.
- kluz** *ż.*, *mor.* клю́з.
- kluczasty** 1) кошла́тий, космо́тий, лахма́тий, кудла́тий, кудла́стий; ~ *niedźwiedź* кудла́тий ведмі́дь, -*ме́дя*; 2) (*про мате-ріал, хутро*) які́й (шо) вила́з-ить, линю́чий.
- klaczeć**, -*czeje*, -*czejesz*, -*czal*, -*cze-li* (*про тварин*) линя́ти; (*про ма-теріали, хутра* — *це*) вила́зити, -*ла́зять*.
- klaczek**, -*czka*, *m.*, *zdr.* 1) жму́тик; (*соломи, сіна* — *звичайно*) віх-тик; 2) ему́льсія в розчи́ні.
- klaczenie** (*się*) *n.* линя́ння.
- klaczyć się**, -*cze*, -*czysz*, -*czył* *див. klaczeć*.
- klaczysty** *див. kluczasty*.
- kładka** *ż.* кла́дка.
- klajpeda** *ż.* Кла́йпеда.
- klajpedzki** кла́йпедський.
- klak** *m.* 1) (*льону, конопель*) клі́ч-чя; 2) (*лише в мн.*) (*вульг.* — *про волосся*) па́тли, -*лів*, পে́лехи, -*xiv*; ◊ *перен. розм. funta* ~*ków* *nie* *warte* шага́ не ва́ртий.
- klam**, -*mu*, *m.*, *książ.* неправда; брехня́ (*грубіше*); *z* *dać* *ko-**muś* ~ *a*) ви́крити (ви́явити) чи́ю брехню́; б) обви́нува́тити ко́го в брехні́.
- klamać**, -*mie*, -*miesz*, -*mał* 1) го-ворі́ти неправду́; бреха́ти (бре-шу́, брешеш); ~*mie* *ja* *k* *па*

jęty (aż się za nim kugzu) бреше на всі заставки (як навіжений); ~mie jak z nut бреше, як з книги читає; ~mie na czym świat stoi бреше і не оглядається; ~ w żuве oszy брехати в живі очи; *пор.* kłam; 2) (со) *перех. книж.* нещиро показувати, -зую, -зуеш, удавати, -даю, -даєш (що); ~ uczucia показувати нещіри почуття.

kłamany удаваний, нещірий; ~parzuja żń удавана (нещіра) дружба.

kłamca, -су, *лм.* -су, *т.* брехун, -на; брехач, -ча (*грубіше*).

kłamczuch, *лм.* -чу, *т.*, *rogardl.* *див.* kłamca.

kłamliwie брехливо, неправдіво; облудно, фальшиво. *Пор.* kłamliwy.

kłamliwość ж. брехливість, -вості, неправдивість; облудність, -ности, фальшивість. *Пор.* kłamliwy.

kłamliwy брехливий, неправдивий; (*лицемірний*) облудний, фальшивий.

kłamstwo *п.*, *zdr.* невійнна брехня. kłamstwo *п.* неправда; брехня (*грубіше*); лжа, олжа (*звідка*); ~ w żuве oszy брехня в живі очи; $\diamond$ dopuścić się ~wa збрехати, -брешу, -брешеш; *присл.* ~ jak oliwa na wierzchu się wydobywa вілізе шило з мішка.

kłaniać się кланятися; (*робити поклін — це*) вклонятися; (*при зустрічі*) вітатися.

kłapacz, *лм.* -cze, *т.*, *leks.* торохтій, -тія, базіка.

kłapaczka ж., *leks.* торохтійка, базіка.

kłapać, -pię, -piesz, -pał, kłapnąć, -nę, -niesz, -pał, -nęli 1) шльопати, шльопнути; ~pać dęgniapami *родеш* wami шльопати дерев'яними підшвами; 2) (*зубами*) клідати, кліднути; 3) (*лише недокон.*) (*перен. зневажл. — говорити*) кле-

пати язиком, торохтїти, -хчу, -хтїш; 4) (*про шуліку, глухаря*) кричати, -чить, крикнути; 5) (*лише докон.*) *жарт. перен.* помєрти, -мру, -мреш.

kłapeć, -pcia, *лм.* -pcie, *т.*, *rot.* 1) стоптана домашня тўфля; 2) безформний капелюх; 3) (*кусок*) кліпоть, -птя.

kłapnąć *див.* kłapać.

kłapouch *т.*, *rot.* 1) клапову́хий, -хого, клапоу́хий; 2) *перен.* осєл (*род.* ослá); 3) капелюх з відвислими полями.

kłapouchy клапову́хий, клапоу́хий. kłaść, kłaде, kładziesz, kładł kłaсти (кладу, кладєш); ~ kogo spać kłaсти (укладати) когó спати; $\diamond$ ~ cienie kідати тіні; ~ со па bok відкидати шо; *перен.* ~ со па karb czego відносити шо за рахунок чогó; ~ со па rozszatku цініти (шанувати) шо над усє; ~ dyma па obrys steliти кїлим а. скатерку; *перен.* ~ па сиск па czym підкрєслювати (наголошувати) шо, робити наголос на чóму; *перен.* ~ па kogo obowiązek покладати (накладати) на когó обов'язок; *перен.* ~ па rarię swe uczucia вислòвлювати на папєри свої почуття; ~ obuwie па pogi взувати(ся), обувати(ся); *перен.* ~ przekleństwo па kim проклинати (клясти) когó; *перен.* gękę па sercu ~ присягати, заприсягати; ~ suknie па siebie надягати (надівати, вдягати) сукню; ~ swój podpis stавити свій підпис; *перен.* ~ trupem вивати; *перен. розм.* ~ w uszy кому со товкмачити кому шо; // ~ się kłaсти; (*в ліжку — це*) лягати; (*про рослини — це*) хилитися, -литься.

kłęb, kłebu *т.* 1) жмут; (*мотузок — це*) клубок, -бка; 2) (*диму, пилу*) клуб; 3) *анат.* стєгно; 4) (*комя*) загрївок, -вка; (*ча-*

стина шиї, суміжна з хребтом)
холька, чубок, -бка.

klącz, *lm.* -cze, *m.*, *bot.* (*rhizoma*)
кореневийше.

klącze *n.*, *bot. div.* **klącz**.

klączysty *bot.* кореневийшний.

klębek, -bka, *m.*, *zdr.* клубок, -бка;
перен. po nitce do ~bka по

нитці й клубка можна найти;

◇ *перен.* idzie tu jak z ~bka а) йому везе; б) у нього

йде, як по маслу; *анат.* ~bki

perkowe (*glomeruli renales*)

ниркові клубочки, -чків; *перен.*

wywnąć rzecz jak z ~bka

вискласти що з легкістю.

klębiasto клубами; ◇ *chmury*

przewalały się ~ хмари

клуботалися.

klębiasty купчастий; ~te *chmury*

купчасті хмари.

klębić, -bię, -bisz, -bił клуботати,

-бочу́, -б́очеш, здіймати клуби

чогó (клубами що); //~ się клуботати́ся, клубочити́ся; *możę*

~bi się móre клубочеться (клубочити́ться); *перен.* myśli ~bia

się w głowie думки клубочуться (клубоча́ться) в голові.

klębisko *n.*, *zgr.* великий клуб

(клубок); ~dymu клуб диму;

~z mij клуб (клубок) гадюк.

klębować się, -buje, -bujesz, -bował

(*бурлити*) клуботати́ся, -бочу́ся, -б́очешся, клубочити́ся; *woda*

się ~buje вода клубочеться (клубочити́ться).

klębowisko *n.* 1) місце, де клубочеться вода; 2) збіл. клуб; ~z mij клуб (клубок) гадюк.

klębuszek, -szka, *m.*, *zdr.* клубочок, -чка.

kloda *ż.* 1) колода; 2) *ліс.* при-

корень, -рня; 3) (*іст.* — для зло-

чинців) колодки, -док, діби

(род. диб); 4) *тех.* каток для

укочування дороги (шосе́); ◇

перен. gzusć komu ~dy

rod pogi вставляти кому палиці в колеса.

klonica *ż.*, *roln.* лю[у]шня.

klonić, -nię, -nisz, -nił *książ.* клоні-

ти, -ню́, -ниш; ~ni go do snu

клонить (знемага́е) його сон, на

сон клонить його́; //~ się х-

лїтїся, -лю́ся, -лишся, схилїти-

ся; *dzień* ~nił się ku za-

chodowi схилїлося надвечір,

день схилївся надвечір.

klopot, -tu, *m.* турбота, клопіт, -по-

ту; ~ty domowe домашні

турботи (клопоти); *być w*

~pocie мати клопіт; *присл.*

każda Dorożka ma swoje

~ta у кожного свої турботи

(клопоти); *paławić kogo*

~tu завда́ти кому турботи (кло-

поту); *wyrządzić kogo*

z ~tu звільнити когó від турбо-

ти (клопоту); ◇ *jestem te-*

raz w ~pocie, co *wybrać*

się *teraz* вагаю́ся (не знаю́), що

вїбрати.

klopotać, -poczę, -poczesz (*rzadziej*

-pocę, -pociesz, *rzadko* -potam,

-potasz), -potać завда́ти кло-

поту (кому); (*нарушати спокій*)

турбува́ти, -бу́ю, -бу́еш (когó);

//~ się клопотати́ся; турбува-

тися.

klopotliwie клопітливо, клопітно,

клопітко.

klopotliwy клопітливий, клопітний,

клопіткий; ~wa *sytuacja*

клопітлива (клопітна́, клопітка́)

ситуація, клопітливе (клопітне́,

клопіткє́) становище.

kłos *m.* 1) *bot.* колос; 2) *мед.* (*spica*)

колосовїдна пов'язка.

Kłos, -su, *m.*, *astr.* Колос.

kłosek, -ska, *m.*, *zdr.* колосок, -ска́;

пестл. колосочок, -чка.

kłosiany *poet.* з колосся; *wianek*

~вінок з колосся.

kłosić się, -si, -sił колоситися,

-лосити́ся.

kłosie *n.*, *zb.* колосся.

kłosik *m.*, *zdr. div.* **kłosek**.

kłosisty колосистий.

klotewka *ż.*, *kul.* колотівка.

klócićiel, *lm.* -le, *m.* склóчник.

klócićielka *ż.* склóчниця.

klócić, -cę, -cisz, -cił 1) *кул.* зби-

вати; ~*żółtka z mlekiem*

збивати жовткі з молоком;

- 2) (kogo z kim) сварити, -рю, -риш, розсварювати, -рюю, -рюеш (кого з ким); 3) *перен. книж.* руйнувати, -нью, -нйеш; ~ *czyje szczęście* руйнувати чіє щастя; (*spokój*) порушувати, -шую, -шуеш; // ~ *się* 1) сваритися; 2) *перен. книж.* не відповідати (чому і до чого); *jedno kłóci się z drugim* одне не відповідає другому (до другого).
- klóć** *див.* **kluc**.
- klódeczka** *ж., zdr.* висячий замочок, -чка.
- klóдка** *ж.* висячий замок, -мкá; $\diamond$ *перен.* *zamknięta usta* па ~ *kę* не розкрити рота.
- klótlіwie** сварливо; $\diamond$ ~ *usposobionu* у сварливому настрoї.
- klótlіwіec**, -wca, *lm.* -wcy, *m., pot.* *див.* **klótnik**.
- klótlіwość** *ж.* сварлівість, -вості.
- klótlіwy** 1) сварливий; 2) *поез.* гомінливий, гомінкий; ~ *wafala* гомінлива (гомінкá) хвіля.
- klótnia** *ж.* сáрка.
- klótnica** *ж., pot.* сварлива, -вої.
- klótnicka**, -kiej, *ж., żart.* сварлива, -вої.
- klótnicki**, -kiego, *lm.* -cy, *m., żart.* сварливий, -вoгo.
- klótnik**, *lm.* -cy, *m., pot.* сварливий, -вoгo.
- klucіe** *n.* 1) *мед.* ко́лики, -лїк, ко́льки, -льок; 2) (*дія*) ко́лення, ко́ління.
- kluc**, **kluje**, **klujesz**, **klui**, **kolnąć**, -nę, -niesz, -nął, -nęli ко́лити (ко́лю, ко́леш), ко́льну́ти; (*перен.* — *ще*) шпигáти, шпигну́ти; *мед.* **kluje** *pnie w boku* менé (мені, у мéне) ко́ле в бoці; *присл.* *prawda w oczu kluje* прáвдa (в) oчі ко́ле; // ~ *się* *див.* **kluc** *сїę*.
- klujący** 1) ко́лючий; ко́лький (*рідше*); 2) (*про зброю*) ко́лючий.
- klus** *m.* рись, -сі, клус, -cy; ~ *miągowy* лéгкá рись, лéгкий клус; *jechnąć ~sem* іхати рїсцю (клусом, клўса).
- klusak** *m.* рисáк, -кá.
- klusować**, -suje, -sujesz, -sował 1) іхати рїсцю (клўсом); 2) *мисл.* браконьєрствувати, -вую, -вуеш, займáтися браконьєрством.
- klusownictwo** *n.* браконьєрство.
- klusowniczy** браконьєрський.
- klusownik**, *lm.* -cy, *m.* браконьєр, -ра.
- kluty** ко́лотий; *gapa ~ta* ко́лота рáна.
- kluy** *див.* **kiel**.
- klykieć**, -kcia, *lm.* -kcie, *m.* суглoб пáльця, фалáнга.
- kmiecy książ** селянський.
- kmieć**, *lm.* -cie, *m.* 1) *книж.* селянін; 2) *іст.* кметь.
- kmin**, -ni, *m.* кмін, -ну.
- kminek**, -nku, *m.* *див.* **kmin**.
- kminkowy** кмінний, кмїновий; (*кул.* — *ще*) з кмїном; *ciastka ~we* тістечка (пирoжні) з кмїном.
- kminkówka** *ж.* кмїнова настoйка.
- kmiotek**, -tka, *lm.* -tkowie, *m., zdr., książ.* мужичoк, -чкá.
- kmotr**, *lm.* -gu *a.* -rowie *a.* -rzy, *m., przest.* кум.
- kmotrować**, -ruje, -rujesz, -rował *przest.* бyти кумом, кумувáти, -мью, -мйеш.
- knaga** *ж.* велика кість (*род.* ко́сті).
- knajra** *ж., pot.* харчé[і]вня, трактїр, -ру.
- knajpiarz**, *lm.* -rze, *m., lekc.* зáвсїдник харчé[і]вень (трактїрїв).
- knajpka** *ж., żart.* трактїрчик.
- knajpować**, -ruje, -rujesz, -pował *pot.* просїджувати в харчé[і]внях (в трактїрах).
- knebel**, -bla, *lm.* -ble, *m.* 1) кляп; 2) (*для затикання*) зáтичка; (*деревяний* — *ще*) чїп (*род.* чoпá).
- kneblować**, -luje, -lujesz, -lował 1) затиkáти рот кляпом; 2) затиkáти що зáтичкою (-чoпoм).
- Пор.* **knebel**.
- knecht** *l.* *lm.* -chci, *m., wojs. hist.* пїхотїнець-наéмник.

knecht II, *lm.* -ty, *m.*, *mor.* кнехт.
 knedel, -dla, *lm.* -dle, *m.*, *kul.* рід тіста, вареного галочками.
 knedelek, -lka, *m.*, *zdr.*, *pieszcz.* див. knedel.
 knedlik *m.* 1) (*перен.* — про людину) пончик; 2) змениш. див. knedel.
 kneranie *n.* лебедінний клик, -ку.
 kneż, *lm.* -ziowie, *m.*, *poet.* див. князь.
 kniahini ż., *hist.* (*руська а. литовська*) княгиня.
 kniaź, *lm.* -ziowie, *m.*, *hist.* (*руський а. литовський*) князь.
 knieja ż. пуща; (*зарослі місця в лісі*) нєтрі, -рів, гущавина.
 knis *m.*, *żegl.* кнїця.
 knociarz, *lm.* -rze, *m.*, *pot.* (*поганий художник*) мазій, -зія.
 knocić, -се, -cisz, -сіł *pot.* (*погано малювати*) мазати (мажу, мажеш), мазюкати, ляпати, базграти.
 knot *m.* 1) гніт (*род.* гнота); 2) (*розм. жарг.* — про дитину) капшук, -ка; 3) (*розм. жарг.* — про поганим малюнок) мазаніна, халтура; 4) (*шкіл.* — про оцінку) кіл (*род.* колá).
 knotek, -tka, *m.*, *zdr.* гнотик.
 knować, knuje, knujesz, knował див. knuć.
 knowanie *n.* злочинні заміри, -рів, підступи, -пів.
 knowie *n.*, *roln.* гузір, -ря.
 knuć, knuje, knujesz, knuł, *książ.* knował замишляти зле (лихе), кувати ліхо (проти кого, проти чого, на кого, на що).
 knur *m.* кабан, -на; (*плідник*) кнур, -ра.
 knut *m.* батіг, -тога; пуга (*рідко*).
 knutować, -tuje, -tujesz, -tował сікти (біти) батогами, батожити, -тожю, -тожїш.
 knykieć, -kcia, *lm.* -kcie, *m.* палець з відрубаним кінцем, кїкї[о]ть, -ктя.
 knypel, -pla, *lm.* -ple, *m.*, *stol.* дерев'яний молоток, -тка, мушкель.
 knysz, *lm.* -sze, *m.*, *kul.* кнїш, -ша.

koafiura ż., *przest.*, *iron.* куафіюра.
 koagulacja ż., *chem.* коагуляція.
 koagulat, -tu, *m.*, *chem.* коагулят, -ту.
 koagulator *m.*, *chem.* коагулятор, -ра.
 koagulować, -luje, -lujesz, -lował *chem.* коагулювати, -люю, -люєш.
 koalicja ż., *polit.* коаліція.
 koalicyjny *polit.* коаліційний.
 koalizować się, -zuję, -zujesz, -zował *polit.* об'єднуватися в коаліцію.
 kobalt, -tu, *m.*, *chem.*, *mal.* кобальт, -ту.
 kobaltowy *chem.* кобальтовий; $\diamond$ szkło ~we сіне скло.
 kobczyk *m.*, *orn.* кібчик, кібець, -бця.
 kobeznik, *lm.* -cy, *m.* див. kobziarz.
 kobiałka ż. короб, козуб.
 kobieciarstwo *n.*, *pot.* женолюбство.
 kobieciarz, *lm.* -rze, *m.*, *pot.* женолюбець, -бця; бабій, -бія (*фам.*).
 kobiecina ż., *robłaż.*, *leks.* жінка.
 kobiecinka ż., *pieszcz.* жіночка.
 kobiecisko *n.*, *zgr.*, *robłaż.* жінка.
 kobiece 1) жіноче, по-жіночому; 2) жіночно. *Por.* kobiecy.
 kobiecość ż. жіночність, -ності; urok ~ci чар жіночності.
 kobiecy 1) жіночий; *med.* chogoby ~се жіночі хвороби; -рób; ро ~сету по-жіночому, жіноче; 2) (*що має жіночі якості*) жіночий, жіночний.
 kobiercowy килимовий.
 kobierczyk *m.*, *zdr.* килимок, -мкá, килимець, -мця.
 kobierzec, -rca, *lm.* -rce, *m.* кїлим; $\diamond$ *перен.* ~kwiatowy клумба, квітнік, -кá; ~ślubny вінець, -нця, вінчання, шлюб, -бу; stać na ślubnym ~rcu стáти на рушнику.
 kobieta ż. жінка; жєнщина (*рідко*).
 kobietka ż., *pieszcz.* жіночка.
 kobold, *lm.* -dy, *m.*, *mit.* кобольд.
 kobra ż., *zool.* кобра, очкова змія.
 kobuz *m.*, *orn.* (*falco subbuteo*) підсоколик-білозбр, -ра.

kobyli kobylajчий; $\diamond$ ~le m i e k o кум'їс, -су.

kobylica ж. 1) буд. коби́лки, -лок; 2) спорт. кінь (род. коня́).

kobyła ж. 1) коби́ла; 2) буд. див. kobylica 1.

kobyłka ж. 1) зменш., пестл. коби́лка; (молода) лоши́чка; 2) (гаплична) петелька, петля́; 3) муз. коби́лка; 4) буд. див. kobylica 1.

kobza ж., муз. 1) воли́нка; 2) (про струнний інструмент) ко́бза.

kobziarz, lm. -rze, m. 1) воли́нщик; 2) кобза́р, -ря́. Пор. kobza.

kos, lm. -се, m. ко́вдра, одія́ло, укрива́ло.

kosanka ж., bot. див. kocianka.

kochać 1) любі́ти, -блю́, -биш; ~ ~ o j c z y z n e любі́ти ба́тьківщи́ну; 2) (бути закоханим) коха́ти; // ~ s i e 1) (один одно́го) любі́тися; іст. ~ c h a j m y s i e ! (тост) любі́мося! 2) (w kim) бу́ти закоханим (у ко́му); 3) (w czym) (захоплюва́тися чим) коха́тися в чо́му, любі́ти що, ма́ти прістрасть до чо́го; ~ w m u z y сe коха́тися в му́зиці, любі́ти му́зику.

kochaneczek, -czka, lm. -czkowie, m., pieszcz. любонько, се́рденько.

kochaneczka ж., pieszcz. любонька, се́рденько.

kochanek, -нка, lm. -nkowie, m. 1) коха́нець, -нця; (розм.—ще) полюбо́вник; театр. g r u w a ć ~ n k ó w гра́ти ро́лі коха́нців; 2) поез. улюбленець, любленець, любімець, -мця, ~ m u z улюбленець муз; 3) (про мило́го) коха́ний, -ного; 4) (лише в мн.) зако́хана па́ра.

kochanica ж., розсп. полюбо́вниця.

kochanie n. 1) любо́в, -ві; 2) коха́ння; p i e g w s z e ~ пє́рше коха́ння; пор. kochać; 3) (про люби́му люди́ну або річ) коха́ння; 4) (фам.—у звертанні) ми́лий мій, се́рденько (ж. р.); любонько, се́рденько (ж. р.); m o j e ~, z r ó b m i t o l ми́лий мій

(се́рденько; любонько, се́рденько ж. р.) зроби́ мені це!

kochanka ж. коха́нка; (розм.—ще) полюбо́вниця; 2) (про люби́му особу) любі́ма, -мої, коха́на, -ної; 3) (перен. фам.—у звертанні) любонько! се́рденько! 4) (ірон.—у звертанні) мо́я ми́ла небо́го! p i e m y ś l ~ k o, że t a k m o ż n a z b y w a ć s w o j e o b o w i a z k i ! не думай, мо́я ми́ла (небо́го), що так мо́жна відмага́тися (відбува́тися, відкрүчува́тися) від сво́их обов'язків!

kochany I 1) улюблений, любі́мий; 2) коха́ний; пор. kochać; 3) (хороший) любі́й, ми́лий.

kochany II, -nego, lm. -ni, m. коха́ний, -ного, любі́й, -бого.

kochasia ж., pieszcz. див. kochanka 3.

Kochinchina ж. Кохінхі́на.

kochinchinka ж., roln. кохінхі́нка.

kochinchiński кохінхі́нський.

kochliwie влюбливо.

kochliwość ж. влюбли́вість, -вості.

kochliwy влюбли́вий.

koci 1) котя́чий; bot. ~cia mięta (nepeta cataria) котя́ча м'я́та звича́йна; перен. ~cia m u z y k a котя́чий ко́нцєрт, -ту; мін. ~cie o k o котя́че о́ко; 2) перен. фальші́вий; ~ c h a r a k t e r фальші́вий ха́ра́ктер, -ру; $\diamond$ bot. ~cie i a r k i див. kocianka; перен. ~cie l b y крү́пний булі́жник, -ку; мисл. ~cia p o g a o d n o s t w ó l k a ; bot. ~ p u s k (galeopsis) жа́брій, -рію.

kociak m., zdr., pieszcz. ко́тик.

kocianka ж., bot. (helichrysum) цми́н, -ну.

kociarka ж., pot. котолю́бка, котя́ча ма́ти, -тері.

kociarnia ж., pot. 1) згра́я коті́в; 2) перен. котя́че ца́рство.

kociarz, lm. -rze, m., pot. котолю́б, котя́чий ба́тько.

kociątko n., zdr., pieszcz. котеня́тко, кошеня́тко, ки́ценя́тко.

kociś 2. 1) кішка; 2) мисл. зайчи́ха, зайчи́ця.

kocić się, -се, -cisz, -cił (про кішку, вівцю) котітися, -тяться.

kocię, -cięcia, *lm.* -cięta, -ciąt, *n.*, *zdr.* котеня, -няти, кошеня, киченя.

kocina *ż.*, *robłaż.* кішка.

koc'okwik, -ku, *m.*, *żart.* похмілля.

kocioł, kotła *m.* 1) казан, -на, котёл, -тлá; *tex.* ~ рагову паровий казан (котёл); (для пергонки) куб; ~ destylacyjny перегінний куб; 2) військ. мішок, -шка, отбчення; 3) (лише в мн.) муз. літаври, -тавр; $\diamond$ *прик.* przuganiał ~ garnkowi, a sam smoli не жалкуй на сусіда, коли сам спиш до обіда.

kociołek, -lka, *m.*, *zdr.* казанок, -нка, котелок, -лка; $\diamond$ *фіз.* ~ Паріа папінів казан (котёл).

kocisko *n.*, *zgr.* котіше, котюга.

kościuba *ż.* кочерга, коцюба.

kostoluch, *lm.* -chu, *m.*, *pogardl.* нечепура, нечупара, нехлюя (*ч. і ж. р.*); неохайний, -ного; неохайна, -ної.

kocur *m.* 1) (самець) кіт (род. котá); 2) *мисл.* дикий кіт.

kocyk *m.*, *zdr.* ковдрочка, одіяльце, укривальце.

kocz, *lm.* -cze, *m.*, *przest.* (під екшпажа) коч.

koczkodan *m.* 1) *зоол.* (*Cercopithecus sebaeus*) мавпа зелена; 2) (*перен. розм.—про людину*) опудало, одоробло, одоробало, доробало.

koczkodanik *m.*, *zdr.*, *żart.* *div.* koczkodan 2.

koczować, -czuje, -czujesz, -czował 1) кочувати, -чую, -чүеш; 2) (жити в таборі) таборувати, -рую, -рүеш.

koczowisko *n.* кочовище.

koczownica *ż.* кочівниця.

koczownictwo *n.* кочовий спосіб життя.

koczowniczy кочовий.

koczownik, *lm.* -су, *m.* кочівник, -ка, кочовик, -ка.

koczur *m.* *div.* kocur.

koczyk *m.*, *zdr.*, *przest.* *div.* kocz. kod, -du, *m.*, *spec.* код, -ду.

koda *ż.*, *muz.*, *lit.* кода.

kodak *m.*, *fol.* кодак, -ка.

kodeina *ż.*, *farm.* кодеїн, -ну.

kodeks, (-su, *m.* 1) *юр.* кодекс, -су, звід (зведення) законів; ~ k g u m i n a l n y кримінальний кодекс; ~ p o s t e r o w a n i a с у w i l n e g o цивільно-процесуальний кодекс; ~ p o s t e r o w a n i a k a r n e g o карно-процесуальний кодекс; ~ p r a w o p r a c y кодекс законів про працю; 2) стародавній рукопис, -су; ~ z o g r a f i s k i зографський рукопис; $\diamond$ *перен. заст.* ~ ś w i a t o w y (t o w a r z y s k i) правила етикету.

kodeksowy який (шо) стосується кодексу; (*у контексті*) кодексу; p r z e p i s y ~ w e правила кодексу.

kodogram, -mu, *m.* шифрована телеграма.

kodować, -duje, -dujesz, -dował шифрувати, -рую, -рүеш, зашифровувати, -вую, -вуеш.

kodycył, -lu, *lm.* -le, *m.*, *praw.* приписка до заповіту, яка змінює в деяких пунктах його зміст.

kodyfikacja *ż.*, *praw.* кодифікація. kodyfikacyjny *praw.* кодифікаційний.

kodyfikator, *lm.* -rzy, *m.*, *praw.* кодифікатор, -ра.

kodyfikować, -kuje, -kujesz, -kował *praw.* кодифікувати, -кую, -күеш. koedukacja *ż.* спільне навчання (молоді обох статей).

koedukacyjny який (шо) стосується спільного навчання (молоді обох статей); $\diamond$ g i m n a z j u m ~ n e гімназія для хлопців і дівчат, змішана гімназія.

koeficjent *m.*, *mat.* *div.* współczynnik 2.

koegzystencja *ż.* співіснування.

kofeina *ż.*, *farm.* кофеїн, -ну.

kognacja *ż.*, *praw.* споріднення по жіночій лінії.

kognat, *lm.* -ci, *m.*, *praw.* рідич по жіночій лінії.

- kogucі** півнячий; ~ *grzebień* (grzebyk) а) півнячий грєбінь, -бєня; б) *bot. (melampyrum cristatum)* перєстріч грєбінчастий; ◊ *спорт. waga ~cia* найлєгша вага.
- kogucіk** *m., zdr.* півник.
- kogucіsko** *m., zgr.* великий півень, -вня; старий півень.
- kogut** *m.* півень, -вня.
- kogutek** *-tka, m. 1)* *зменш.* півник; 2) *мисл.* яструбок, -бкá; 3) (у зброї) курок, -ркá, собáчка; 4) (*зменш., перен.* — про жмуток волосся) чубок, -бкá, чубчик, чубик.
- koheger** *m., rad.* когєрєр, -ра.
- kohorta** *ż., wojs. hist.* когорта.
- koіć, koję, koisz, koіł** вгамовувати, -вую, -вуєш; (*біль — ще*) зм'якшувати, -шую, -шуєш, заспоко́увати, -ко́ую, -ко́юєш; ~ *і з у* вгамовувати сльози.
- koja** *ż., tor.* підвісна ко́йка.
- kojarzenie** *n. 1)* зв'язування, асоціювання; 2) *псих.* асоціація; ~ *роjęć* асоціація ідей; ◊ *перен. заст.* ~ *małżeństwo* свáтання когó ко́му; *ел.* ~ *prąd ów* сполучання змінних стру́мів; // ~ *się 1)* зв'язування, асоціювання; 2) везіння. *Пор.* *kojarzyć.*
- kojarzyć, -rzę, -rzysz, -rzył** зв'язувати, -зую, -зуєш; (*псих. — ще*) асоціювати, -цію́ю, -цію́єш; ◊ *перен.* ~ *małżeństwo* свáтати когó ко́му; // ~ *się 1)* зв'язуватися; асоціюватися; 2) *безос., перен.* щастіти, таланіти, везті; *nie się* пам *nie ~rzy* ні в чо́му нам не щастіть (не таланіть, не везє).
- kojaco** вгамовуюче; зм'якшувально, пом'якшувально, заспокійливо. *Пор.* *koіć.*
- kojасу** вгамовуючий; зм'якшувальний, пом'якшувальний, заспокійливий. *Пор.* *koіć.*
- kojes, -jса, lm. -jсе, m.** клітка для свійської (домáшньої) птіці, куча, ко́єць (*род.* ко́йця).
- kojka** *ż, ко́йка.*
- kok** *m., pot. (у зачісці)* кок.
- koka** *ż., bot. (erythroxylon coca)* ко́ка.
- kokaina** *ż., farm.* кокаїн, -ну.
- kokainista, -ty, lm. -ści, m., med.** кокаїніст.
- kokainistka** *ż., med.* кокаїністка.
- kokainizm, -mu, m., med.** кокаїнізм, -му.
- kokainowy** *farm.* кокаїновий.
- kokarda** *ż.* бант.
- kokardka** *ż., zdr.* бантик.
- Kokzetaw** *m.* Кокчєтáв.
- kokieta** *ż.* *див.* *kokietka.*
- kokieteria** *ż.* кокетство; (*дія — ще*) кокетування.
- kokieteryjnie** кокетливо, кокетно.
- kokieteryjność** *ż.* кокетливість, -вості, кокетність, -ності.
- kokieteryjny** кокетливий, кокетний.
- kokietka** *ż.* кокетка.
- kokietować, -tuję, -tujesz, -tował** кокетувати, -тую, -туєш.
- koklusz, -szu, m., med.** коклюш, -шу, кашлюк, -кá.
- kokon, -u, m.** ко́кон.
- kokorycz** *ż., bot. (corydalis)* ряст, -ту.
- kokoryczka** *ż., bot. (polygonatum)* купина́.
- kokos, -su, m. 1)** *бот.* кокос; 2) *конд.* кокосова цукєрка; 3) *перен. розм.* прибуткове діло.
- kokosić się, -szę, -sisz, -sił (z czym)** *pot.* воловодитися, -джуся, -дишся, возітися (вожýся, возишся) (з чим).
- kokosowiec, -wca, lm. -wce, m., bot. (cocos nucifera)** кокосова пáльма.
- kokosowy** 1) *бот.* кокосовий; *olej* ~ кокосове мáсло; 2) *перен. розм.* надзвичáйно дохóдний (прибутковий); ~ *interes* надзвичáйно дохóдне (прибуткове) діло.
- kokosz** *ż.* квóчка.
- kokoszka** *ż., zdr. 1)* молодá кýрка, якá несєтьєя пєрший рік; 2) *жарт.* кýрка; ◊ ~ *wodna (gallinula chloropus)* кýрочка-водянка.
- kokoszy** кýрчячий.

kokot(k)a *ж.* 1) *заст.* кокотка;
2) *мисл.* тетёрка.

koks, -su, *м., tech.* кокс, -су.

kok-sagiz, -zu, *м., bot.* кок-сагіз,
-зу.

koksiarz, *лм.* -rze, *м., spec.* (ро-
бітник, що коксує вугілля) кок-
сувальник.

koksochemia *ж.* коксохімія.

koksochemiczny коксохімічний.

koksować, -suje, -sujesz, -sował
tech. коксувати, -сую, -суюш; //
~ się коксуватися.

koksownia *ж., tech.* коксовий за-
вód, -ду.

koksownictwo *н., tech.* виробни-
цтво коксу.

koksownica *ж.* коксувальна піч
(*род.* печі).

koksowy *tech.* коксовий; $\diamond$ рієс
~ коксувальна піч (*род.* печі).

koksyt, -tu, *м., med.* (coxitis) кок-
сит, -ту.

kola *ж., bot.* (cola a. sterculia acu-
minata), *farm.* кола.

kolaboracja *ж.* 1) співробітництво;
2) *політ.* колабораціонізм, -му.

kolaborcjonista, -tu, *лм.* -ści, *м.,
polit.* колабораціоніст.

kolaborcjonistka *ж., polit.* колабо-
раціоністка.

kolaborator, *лм.* -rzy a. -rowie, *м.
співробітник.*

kolaboratorka *ж.* співробітниця.

kolaborować, -guje, -gujesz, -gował
співробітничати, бути співробіт-
ником.

kolacja I *ж.* вечєря; $\diamond$ jeść ~ je
вечєрати.

kolacja II *ж.* (документів) звіря-
ння; звірення (*докон.*).

kolacyjować, -nije, -nujesz, -po-
wał (документи) звіряти.

kolacyjka *ж.* 1) скромна вечєря;
2) *ірон.* пїшна (розкішна) ве-
чєря.

kolanko *н., zdr.* колінце; (*про рі-
ку—ще*) заворот, -ту, закрут, -ту.

kolankowaty *bot., tech.* колінчас-
тий, колінчатий.

kolankowy *див.* kolankowaty.

kolano *н.* коліно; paść na ~ па-
ста́ти (впа́сти) на коліна (на-

вко́лішки); $\diamond$ *перен.* pisać na
~ nie писати нашвидку (нашвид-
кóру́ч).

kolanowy *anat.* колінний.

kolarka *ж., sport.* велосипедістка.

kolarski *sport.* велосипедний; $\diamond$
wyciągi ~ kie велогонка.

kolarstwo *н., sport.* велосипедний
спорт, -ту.

kolarz, *лм.* -rze, *м., sport.* велоси-
педіст.

kolasa *ж., przest.* коляса.

kolaska *ж.* коляска.

kolący колючий; колький (*рідко*);
(*перен.* — *ще*) ущипливий; ~
dowcip ущипливий жарт, -ту.

kolba *ж.* 1) (*рушниця*) приклад;
2) *хім.* колба; 3) *бот.* (spadix)

почáток, -тка; ~ kukurydzy
почáток (качáн) кукурудзи, ки-
ях, -хá; 4) *тех.* паяльник.

Kolchida *ж.* Колхіда.

kolczasty колючий; drut ~ ко-
лючий дрiт (*род.* дрóту).

kolczatka *ж., zool.* (tachyglossus)
ехідна.

kolczuga *ж., hist.* кольчуга, кіль-
частий пánцир, -ра.

kolczyk *м.* серєжка, сєрга.

koleba *ж.* (гуцульська) коляба.

kolebać, -bię, -biesz, -bał колисати,
-лишú, -лишеш, колихати.

kolebka *ж.* 1) коліска; *перен.* o d
~ ki з коліски, від сповитку,
від сповиточку; *перен.* ~ па u-
ki коліска (бáтьківщина) нау-
ки; 2) *мисл.* капкан на ведме-
дів; 3) *руб.* вєрша.

kolec, -lca, *лм.* -lce, *м.* 1) *бот.*
(spina) шип, -пá; 2) *тех.* шип.

kolega, -legi, *лм.* -ledzy, *м.* колє-
га; товáриш (*по роботі, по шко-
лі*).

kolegialnie колегіально.

kolegialność *ж.* колегіальність, -но-
сті.

kolegialny колегіальний.

kolegiata *ж., kośc. przest.* коле-
гіальний собór, -ру.

kolegium, *лр. nieodm., лм.* -gia,
-giów, *н.* 1) колєгія; ~ gędak-
sujne редколєгія; 2) *іст.* ко-
лєгіум, -му.

kolegować, -guje, -gujesz, -gował (z kim) *pot.* товаришувати, -шую, -шувеш (з ким).

koleina *ż.* колія.

kolej *ż.* 1) залізниця; ~ *do j a z d o w a* під'їзнá (приміська) залізниця; *pід'їзнá kóliá*; ~ *ro l o w a* польова залізниця; ~ *ż e l a z n a* залізниця; 2) *перен.* черга; *n a m n i e* ~ моя черга; 3) *див.* **koleina**; $\diamond$ ~ *l i n o w a* (zębata) фунікулёр, -ру; ~ *je* (losu) добра й лиха доля; ~ *rod z i e m n a* метрб (невідм.), метрополітён, -ну.

kolejarka *ż., pot.* залізничниця.

kolejarski який стосується залізничників; (*y* контексті) залізничників; *ż a g r o p* ~ жаргон залізничників, залізничне аргб.

kolejarz, lm. -rze, m., pot. залізничник.

koleją *przst.* по черзі, за чергою.

kolejka *ż.* 1) вузькоколійна залізниця; 2) туристичний фунікулёр, -ру; 3) *перен.* черга; $\diamond$ *ro z a* ~ *k a* позачергово.

kolejką *przst.* по черзі, за чергою.

kolejność *n.* залізнична справа.

kolejno по черзі, за чергою.

kolejność *ż.* 1) черговість, -вості; *w e d ł u g* ~сі зберігаючи черговість; 2) послідовність, -ності; ~ *d n i a i* посу послідовність дня і ночі; $\diamond$ ~ *a l f a b e t y c z n a* алфавітний порядок, -дку.

Пор. **kolejny**.

kolejny 1) черговий; *z a d a n i a* ~не чергові завдання, -дань; 2) (*про безперервну зміну*) послідовний; *n a s t e p s t w o* ~не послідовна зміна.

kolejowiec, -wca, lm. -wcy, m., pot. див. **kolejarz**.

kolejowy залізничний; $\diamond$ *t a b o r* ~ рухомий склад, -ду.

kolekcja *ż.* колекція.

kolekcjoner, lm. -rzy, m. див. **kolekcjonista**.

kolekcjonerstwo *n.* колекціонерство.

kolekcjonista, -ty, lm. -ści, m. колекціонер, -ра.

kolekcjonistka *ż.* колекціонерка.

kolekcjonować, -nuje, -nujesz, -p o w a ł колекціонувати, -ную, -нуеш.

kolekta *ż., przest.* збирання пожертвувань (пожертв) на добродійні цілі.

kolektor I, m., tech., fiz. колéктор, -ра.

kolektor II, lm. -rzy, m. див. **kolekcjonista**.

kolektorka *ż. див.* **kolekcjonistka**.

kolektorowy tech., fiz. колéкторний; *si ł n i k* ~ колéкторний мотор, -ра.

kolektura *ż., przest.* 1) продаж віграшних облігацій; 2) контора продажу віграшних облігацій.

kolektyw, -wu, m. колектів, -ву.

kolektywista, -ty, lm. -ści, m. колективіст.

kolektywistka *ż.* колективістка.

kolektywistyczny колективістичний.

kolektywizacja *ż.* колективізація; ~ *ro w s z e c h n a* суцільна колективізація.

kolektywizator, lm. -rzy, m. колективізатор, -ра.

kolektywizm, -mu, m. колективізм, -му.

kolektywizować, -zuje, -zujesz, -z o w a ł колективізувати, -зую, -зувеш.

kolektywnie колектівно.

kolektywność *ż.* колектівність, -ності.

kolektywny колектівний.

kolender, -dra, m., bot. (corianderum) коріандр, -ру, коляндра.

kolendra *ż., bot. див.* **kolender**.

koler m., wet. колер, -ру.

kolet m., hist. колёт.

koleżanka *ż.* товаришка, подруга.

koleżański див. **koleżeński**.

koleżańskość *ż. див.* **koleżeńskość**.

koleżeński товариський; *ro* ~ *ku* по-товариському; *st o s u n e k* ~ товариське ставлення.

koleżeńskość *ż.* товариськість, -кості, товариське ставлення.

koleżeństwo *n.* товаришування; (*сильніше*) дружба.

koleżka, -ki, lm. -kowie, m., lekc. дружок, -жкá.

kołeda *ż., etnogr.* 1) колядка;

- 2) (винагорода колядникам) коляда́; *chodźić* ро ~*dzie* ходити з колядо́ю.
- kołędnik, *lm.* -су, *m.*, *etnogr.* колядник.
- kołędować, -duje, -dujesz, -dował *etnogr.* колядува́ти, -дую, -дуюш.
- kolia *ż.* колье́ (невідм.).
- koliba *ż.* *div.* koleba.
- koliber, -bra, *m.*, *orn.* колібри́ (невідм.).
- kolidować, -duje, -dujesz, -dował б́ути в колізі́ї, суперечити.
- koligacić się, -се, -eisz, -cił *książ.* риднітися; (*стату родичем — це*) родича́тися, родати́ся.
- koligacja *ż.*, *książ.* спорідненість, -ності, споріднення, сво́йство.
- koligat, *lm.* -ці, *m.*, *hist.*, *książ.* родич, сво́я, -ка́.
- kolisko *n.*, *zgr.* вели́ке ко́ло.
- kolisto колоподібно.
- kolisty колоподібний; $\diamond$ *guch* ~, кругово́рот, -ту.
- Kolizeum, *lp.* *nieodm.*, *lm.* -zea, -zeów, *n.*, *hist.* Ко́лізей, -зею.
- kolizja *ż.* колізі́я.
- kolka *ż.* 1) *med.* (*colica*) ко́ліка, ко́лька; ~ *perkowa* (*colica renalis*) нирко́ва ко́ліка; ~ *wątrobiana* (*colica hepatica*) печі́нкова ко́ліка; 2) *roz.* ко́лючка.
- kolnąć *div.* kłuć.
- kolodium *nieodm.*, *n.*, *chem.*, *farm.* ко́лодій, -дію, ко́лодійу́м, -му.
- koloid, -du, *m.*, *chem.* ко́лоїд, -ду.
- koloidalność *ż.*, *chem.* ко́лоїда́льність, -ності.
- koloidalny *chem.* ко́лоїда́льний.
- kolokwialny за́ліковий.
- kolokwium, *lp.* *nieodm.*, *lm.* -wia, -wiów, *n.* 1) за́лік, -ку; 2) (*be-sida*) ко́локви́ум, -му.
- kolonat, -tu, *m.*, *hist.* ко́лонат, -ту.
- kolonia *ż.* ко́лонія; $\diamond$ ~ *akademicka* студе́нтське місте́чко; ~ *letnia* (*wakacyjna*) дитя́чий та́бір, -бору; ~ *profesorska* профе́сорське місте́чко.
- Kolonia *ż.* Кельн.
- kolonialny 1) *polit.* ко́лоніа́льний; *wyzysk* ~ ко́лоніа́льний гніт, -ту; 2) *tor.* бакалі́йний; *sklep* ~ бакалі́йний магази́н, бакалі́я.
- kolonijny: *akcja* ~на оздо́рбча кампа́нія.
- kolonista, -ty, *lm.* -ści, *m.* ко́лоніст.
- kolonistka *ż.* ко́лоністка.
- kolonizacja *ż.* ко́лоніза́ція.
- kolonizacyjny ко́лоніза́ційний.
- kolonizator, *lm.* -rzy, *m.* ко́лоніза́тор, -ра.
- kolonizatorski ко́лоніза́торський.
- kolonizatorstwo *n.* ко́лоніза́торство.
- kolonizować, -zuje, -zujesz, -zował ко́лонізува́ти, -зую, -зуюш.
- koloński кель́нський; $\diamond$ *woda* ~*ka* оде́колон, -ну.
- kolor, -gu, *m.* 1) ко́лір, -льору; *m* ó *wi* jak ślepy o ~*gach* го́ворить, як слі́пий про ко́льори; ~*gu* *jęczy* ко́льори (ба́рви) ра́йдуги; *peren.* *widzieć wszystko w gózowuch* ~*gach* ба́чити все в ро́жевих ко́льорах (ба́рвах); 2) (*krasильна субстанція*) фа́рба; ба́рва (*рідше*); *dodać trochę czerwonego* ~*gu* до́дати тро́хи черво́ної фа́рби; 3) (*у картах*) ма́сть, -ті; 4) (*лише в мн.*) рум'я́нці, -ців; 5) (*лише в мн.*) (*у пранні*) ко́льорові ре́чі, -че́й.
- Kolorado *nieodm.*, *n.* Ко́лора́до (невідм.).
- koloratura *ż.*, *muz.* ко́лорату́ра.
- koloraturowy *muz.* ко́лорату́рний.
- kolorek, -rka *a.* -rku, *m.*, *pot.* при́ємний дія́ ока стушо́ваний ко́лір, -льору.
- kolorować, -ruje, -rujesz, -rował 1) фа́рбува́ти, -бую, -буюш, кра́сити (кра́ш, кра́сиш); 2) (*м'ясо*) ко́птити на черво́ний ко́лір.
- kolorowo 1) ко́льори́сто, ба́рвісто; 2) *peren.* в ро́жевих (я́сних) ко́льорах; *świat ci się przedstawia* ~ сві́т уявля́ється то́бі в ро́жевих (я́сних) ко́льорах (ба́рвах); 3) *peren.* прикраша́ючи; *opowia-*

dać ~ розповідати прикрашючи.

kolorowy 1) кольоровий; (*яскравий*) кольористий, барвистий; 2) *перен.* прикрашений; ~ *we opowiadanie* прикрашене оповідання; 3) *перен.* рожевий, ясний; *dla siebie życie jest bardzo ~we* життя тобі уявляється дуже рожевим (ясним).

kolorometr, -ru, *m.*, *fiz.* колориметр, -ра.

kolorymetria *ż.*, *fiz.* колориметрія.

kolorysta, -ty, *lm.* -ści, *m.* 1) *мал.* колорист; 2) *перен. розм. зневажл.* вигадник.

kolorystka *ż.*, *mal.* колористка.

kolorystycznie колоритно.

kolorystyczny колоритний.

kolorystyka *ż.* 1) *мал., муз.* володіння колоритом; 2) *перен.* прикрашування.

koloryt, -tu, *m.* колорит, -ту; *перен.* ~ *lokalny* місцевий колорит.

koloryzacja *ż.* 1) *спец.* колоризація; *текст.* розцвітка; 2) *див.* **kolorystyka** 2.

koloryzator, *lm.* -rzy, *m.* 1) *спец.* кольоровий ілюстратор, -ра; 2) *див.* **kolorysta** 2.

koloryzować, -zuje, -zujesz, -zował 1) розцвічувати, -чую, -чуеш; 2) *перен.* прикрашувати, -шую, -шуєш.

kolos *m.* колос.

kolosalnie колосально.

kolosalny колосальний.

kolportaż, -żu, *lm.* -że, *m.* 1) (*газет, журналів, книжок тощо*) розносна торгівля; 2) *перен.* поширення, розповсюдження.

kolporter, *lm.* -rzy, *m.* 1) рознощик газет; 2) вуличний продавець газет.

kolporterka *ż.* рознощиця газет; 2) вулична продавщиця газет.

kolporterski розносний; *handel ~* розносна торгівля.

kolportować, -tuje, -tujesz, -tował 1) розносити газети *a.* книжки; 2) продавати на вулиці газети *a.* книжки; 3) *перен.* поширюва-

ти, -рюю, -рюєш, розповсюджувати, -джую, -джуєш.

kolski кольський; **Półwysep Kolski** Кольський півострів, -рова.

kolubryna *ż.* 1) *ист.* важка гармата; 2) *перен. розм.* товстуха; товстун, -на (*ч. р.*).

kolumbarium, *lp. nieodm., lm.* -gia, -giów, *n.*, *spes.* колумбарій, -рію.

Kolumbia *ż.* Колумбія.

kolumbijski колумбійський.

kolumienka *ż.*, *zdr.* колонка.

kolumna *ż.* 1) колона; *військ.* ~ *bateryjna* (*działowa*) батарейна (гарматна) колона; *військ.* ~ *dwojkami a. trójkami* колона по два *a.* по три; *військ.* ~ *kompanijna* ротна колона; *військ.* ~ *magazynowa* похідна колона; *військ.* ~ *pancerna* бронетанкова колона; *військ.* ~ *podwójna* подвійна колона; *військ.* ~ *samochodowa* автоколона; *мор.* ~ *torowa* кильватерна колона; 2) (*цифр*) колонка; 3) *друк.* колонка, стовпець, -пця, шпальта; 4) *перен.* стовп, -пá, світоч; $\diamond$ *військ.* ~ *plutonów* бойовий порядок ескадрону повзводно; *військ.* ~ *żuwnościowa* продовольчий загін, -гону.

kolumnada *ż.* колонáда.

kolumnowy колонний; *sala ~wa* колонний зал, -лу.

kołacz, *lm.* -cze, *m.* калáч, -чá; $\diamond$ *присл.* *bez pracy nie ma ~czy* без труда нема плодá; не терши, не м'явши; не їсти калáчá.

kołatać, -łaczę, -łaczysz, (*rzadziej* -łacę, -łaczysz), -łatał 1) стукати; (*підсил.*) стукотіти, -кочу, -котіш; ~ *do drzwi* стукати в двєри; 2) (*do kogo*) *перен.* волáти (*do kogo*); $\diamond$ *перен. розм.* ~ *komu czym głowę* морочити гóлову кому чим; // ~ *się* блукáти; ~ *pod nogach* блукáти по дорóгах; $\diamond$ *перен.* led-

wie duch się w nim ~lacze
він ледве живий.

kołatanina *ż.*, *pot.* блуканіна, блуканія.

kołatek, -tka, *m.*, *ent.* (*anobium pertinax*) шашіль упёртий.

kołatka *ż.* стукáчка, калатáло, клепáчка.

kołchoz, -zu, *m.* колгóсп, -пу; ~ scalony укрупнений колгóсп.

kołchozowy колгóспний; budownictwo ~we колгóспне будівництво.

kołchoźnica *ż.* колгóспниця.

kołchoźnik, *lm.* -су, *m.* колгóспник; ~ szturmowiec колгóспник-ударник.

kołczan, -na *a.* -пу, *m.*, *hist.* сагайдáк, -ká.

kołderka *ż.*, *zdr.* кóвдрочка, одіяльце, укривáльце.

kołdra *ż.* кóвдра, одіяло, укривáло.

kołdun *m.*, *kul.* колдún, -ná, пельмён, -ня.

kołeczek, -czka, *m.*, *zdr.* кілóчок, -чка.

kołek, -łka, *m.* 1) кілóк, -лká; 2) *муз.* кілóчок, -чка; 3) (*перен.* — *про людину*) недотéпа; $\diamond$ *перен.* ciosać комуś ~łł na głowie тесáти комú кіл на голові; *перен.* samotny jak ~ один, як пáлець.

kołkować, -kuje, -kujesz, -kował *spec.* прибівáти підóшву кілóчками.

kołkowaty 1) як кіл; 2) *перен.* як пáлка; ~ła figura фігура, як пáлка; $\diamond$ ~te ziemniaki погáно звáрена картопля.

kołnierz, *lm.* -rze, *m.* 1) кóмір, -ра; 2) *тех.* хомúт, -тá, оббýма, пояс; $\diamond$ *прик.* palać кому садła za ~ залíти комú сáла за шкіру, насолíти комú.

kołnierzyk *m.*, *zdr.* комірець, -рця, комірчик.

koło I *n.* 1) кóлесо; *перен.* być piątym ~łem u wozu бýти п'ятим кóлесом до вóза; *перен.* ~ historii кóлесо історі́ї; ~ loteryjne лотерейне кóлесо;

тех. ~ łopatkowe лопатéве кóлесо; *тех.* ~ parędowe (pędne) ходové кóлесо; *тех.* ~ nasiębiejne верхньоналивне кóлесо; *ав.* ~ ogonowe хвостové кóлесо; *тех.* ~ podsiębiejne задньоналивне кóлесо; *перен.* ~ szczęścia кóлесо щáстя; *тех.* ~ trybowe (zębate) зубчá(с)те кóлесо; *перен.* uważać na tyłne ~ła оглядáтися на задні колéса; ~ wodne гíдралічне кóлесо; *тех.* ~ zamachowe маховé кóлесо, маховíк, -ká; 2) (*іст.* — *знаряддя тортури*) кóлесо; 3) *мат.* krąg; promień *a.* średnica ~ła радіус *a.* діаметр крúга; 4) (*кругоподібний предмет*) круг; ~ garncarskie гончарський круг; ~ gatunkowe рятувáльний круг; 5) (*лінія*) kóło; ~ rodbiegunowe полярне кóло; *перен.* błędne ~ зачарóване кóло; zakreślić ~ nakreślić кóло; 6) (*лише в мн.*) (*перен.* — *середовище*) кóла; ~ła artystyczne артистичні кóла; ~ła polityczne політичні кóла; ~ła rządowe урядóві кóла; $\diamond$ *перен.* paswoje ~ wodę prowadzić літи вóду на свій млин; *тех.* ~ jałowe холостий шків.

koło II *przyim.* 1) кóло, біля, побіля (кóго, чóго); usiądź ~ mnie сядь кóло (біля, побіля) мéне; 2) (*навкруги*) навкóло, довкóла (кóго, чóго); ziemia wiruje ~ słońca земл́я обертається навкóло сóнця; 3) (*більш-менш*) б́лизько (чóго), кóло (чóго); ~ dwóch rubli б́лизько (кóло) двох карбóванців, карбóванців зо два; ~ półpосу б́лизько (кóло) півночі.

kołodziej, *lm.* -je, *m.*, *spec.* 1) колісник, -ká; 2) (*що робить вози*) стéльмах, возорóб.

kołodziejka *ż.* 1) (*про жінку*) колісник, -ká; 2) (*про жінку*) стéльмах (возорóб); 3) дружина колісникá, колісничáха; 4) дру-

- жїна стельмаха (возороба), стельмашїха; *пор.* kołodziej; 5) *розм. див.* kołodziejstwo.
- kołodziejnia *ж., spec.* 1) майстерня колісника, колєсня; 2) майстерня стельмаха (возороба), стельмашня, возоробня.
- kołodziejski *spec.* колісницький.
- kołodziejstwo *n., spec.* 1) колісне виробництво, колісництво; 2) виробництво возів.
- kołomyjka *ж.* коломийка.
- kołowacizna *ж.* 1) *вет. (hydrocephalus hydratideus)* вертячка, вертіж, -тежў; 2) *перен. розм.* очманіння, одуріння; $\diamond$ мо́жа па ~пу dostać мोजना очманіти (одуріти).
- kołować, -tuje, -tujesz, -lował 1) (описувати коло) кружляти, колувати, -люю, -лўеш; 2) (об'їжджати) колєсити, -лешў, -лєсїш, колувати, кру́га давати (накидати); 3) *перен.* говорити манівцєм (манівцями).
- kołowrot *m. див.* kołowrót.
- kołowrotek, -tka, *m.* 1) прядка; 2) *риб.* поплавець, -вця; 3) *текст.* мотовїло; 4) *тех.* гончарський круг; 5) *спец.* станок колєворота.
- kołowrót, -wrotu, *m.* 1) *тех.* колєворót; 2) (у проходї) турнікет.
- kołowu 1) коловий; 2) *мат.* круговий; 3) (що стосується колєса) колісний; $\diamond$ рух ~ рух гужового транспорту.
- kołpasek, -czka, *m., zdr.* ковпачок, -чка.
- kołpak *m.* (головний убїр) ковпак, -ка.
- kołtun *m.* 1) ковтўн, -на; 2) *перен. зневажл.* обивáтель, філістер, -ра; 3) *перен. лайл.* бовдур, -ра, йблп, штурпак, -ка.
- kołtuneria *ж., pogardl.* обивáтельница, філістерство.
- kołtuniasty ковтунїстий, ковтунястий.
- kołtunić się, -nię, -nisz, -nił 1) (*мед.— про волосся*) сплўтуватися в ковтўн; 2) *перен. розм.* клуботатися, -бочўся, -бóчєшся, клубочатися; *m y śli* ~ниає się
- ро гловїє думкї, які клубочуться в головї.
- kołtunieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli 1) *перен. розм.* ставати обивáтелем (філістером); 2) *див.* kołtunić się 1.
- kołtunowaty 1) ковтунуватий; 2) *перен. розм.* дурнєнський, придуркуватий.
- kołtuństwo *n., pogardl. див.* kołtuneria.
- kołysać, -szę, -szesz, -sał 1) качати; 2) (в гамаку, на гойдалцї тощо, про вітер) гойдати; (*легко*) колихати, -лишў, -лишєш; fale ~szą łódkę хвїлі колишуть чóвен; (*стрясати поштовхами*) коливати; (*розгойдувати*) хитати; (*до сну*) колєсати, -лишў, -лишєш, колихати; // ~ się гойдатися; колихатися; колєватися; хитатися; колєсатися, колихатися.
- kołysanie *n.* 1) качання; 2) гойдання; колихання; колєвання; хитання; колєсання; *пор.* kołysać; 3) *мор.* качка, хитавїця; ~ boczne бортовá (боковá, бїчна) качка (хитавїця); ~ podługne кїльовá качка (хитавїця).
- kołysanka *ж., muz.* колєскóва, -вої, колєсáнка.
- kołyseczka *ж., zdr.* колєсочка.
- kołyska *ж.* колєска; *перен.* od ~ki з колєски, від сповиткў; ~ пауки колєска (бáтьківщина) наўки.
- koła *ж., gram., med.* кóма.
- komandor, *lm. -rzy a. -rowie, m.* 1) *ав., їст.* командóр, -ра; 2) кавалєр ордена; 3) *мор.* капїтан першого рангу; ~ рогуєцник капїтан дрўгого рангу; ~ рогуєцник капїтан трєтього рангу.
- komandoria *ж.* 1) *мор.* чин капїтана першого рангу; 2) *їст.* звання кавалєра ордена.
- komandorski I *lot., hist.* командóрський.
- komandorski II *geo.* командóр-

ський; Wyspy Komandorskie
Командорські острови, -вів.
komandytowy *handl., przest.* коман-
дйний; spółka ~wa коман-
дйне товариство.
komar *m.* комар, -ра.
komarek, -rka, *m., zdr.* комарик.
komasacja *ż., roln.* землеустрій,
-рою.
komasacyjny *roln.* землевпорядний.
komasować, -suje, -sujesz, -sował
roln. займатися землеустроєм.
komatyczny *med.* коматозний;
stan ~ коматозний стан, -ну.
kombajn, -ni, *m.* комбайн; ~ sa-
mobieżny самохідний ком-
байн; ~ zbożowy зерновий
комбайн.
kombajner, *lm.* -rowie *a.* -rzy, *m.*
комбайнер, -ра.
kombajnerka *ż.* комбайнерка.
kombajnista, -ty, *lm.* -ści, *m. div.*
комбайнер.
kombajnowy комбайновий; $\diamond$ bu-
downictwo ~we комбайно-
будування.
kombatant, *lm.* -nci, *m., wojs.* ком-
батант.
kombinacja *ż.* комбінація.
kombinacyjny комбінаційний.
kombinat, -tu, *m.* комбінат, -ту.
kombinator, *lm.* -rzy *a.* -rowie, *m.,*
iron. комбінатор, -ра.
kombinatoryjny комбінаторний.
kombinatoryka *ż., mat.* комбінато-
рика.
kombinezon, -ni, *m.* комбінезон.
kombinować, -niuje, -niujesz, -nował
комбінувати, -ніую, -ніуєш.
kombinowanie *n.* комбінування.
kombinowany комбінований.
komedia *ż.* комедія; *teatr.* ~
obyczajowa побутівна комé-
дія; *teatr.* ~ rodzajowa
жанрова комедія; *teatr.* ~
charakterów комедія харак-
терів.
komediancki комедіантський.
komedianstwo *n.* комедіантство.
komedian, *lm.* -nci, *m.* комедіант.
komedianka *ż.* комедіантка.
komediopisarski 1) який (що) сто-
сується автора комедій; 2) *літ.*

комедійний; z dolności ~kie
комедійний талант, -ту.
komediopisarstwo *m.* 1) писання
комедій; 2) (*розділ літератури*)
комедія; ~ polskie польська
комедія.
komediopisarz, *lm.* -rze, *m.* автор
комедій.
komediowy комедійний.
komedyjka *ż.* 1) *зменш.* коротка
комедія; 2) *ірон.* комедія.
komenda *ż., wojs.* 1) команда;
radła ~ пролунала команда;
2) (*дія*) командування; objąć
~dę перейняти (прийняти) ко-
мандування; 3) (*про приміщен-
ня*) комендатура.
komendant, *lm.* -nci, *m.* 1) комен-
дант; ~ garnizonu комен-
дант (начальник) гарнізону;
2) (*військово-морської частини*)
командір, -ра.
komendantka *ż., wojs.* 1) (*про жін-
ку*) комендант; 2) (*про жінку*)
командір, -ра. *Пор.* komendant.
komendantura *ż., wojs.* коменда-
тура.
komenderować, -tuje, -tujesz, -go-
wał командувати, -дую, -дуєш.
komentarz, *lm.* -rze, *m.* коментар,
-р'я, коментарій.
komentarzowy роз'яснювальний;
okólnik ~ роз'яснювальний
циркуляр, -ра.
komentator, *lm.* -rzy *a.* -rowie, *m.*
коментатор, -ра.
komentować, -tuje, -tujesz, -tował
коментувати, -тую, -туєш.
komeraż, -żu, (*częściej w lm.*) -że,
-ży *m., przest.* пліткі, -ток; (*нид-
ступу*) інтриги, -р'яг.
komercja *ż.* комерція.
komercjalizacja *ż.* комерціалізація.
komercjalny комерційний; ceny
~ne комерційні ціни (*под. цін*).
komercyjny *div.* komercjalny.
komers, -su, *m.* спільний товарі-
ський в'єчир, -чора.
komersant, *lm.* -nci, *m.* комерсánt.
kometa *ż.* комéта.
komfort, -tu, *m.* комфóрт, -ту; $\diamond$
z ~tem комфортабельно.
komfortowo комфортабельно. ...

komfortowy комфортабельний.

Komi nieodm. комі (невідм.).

komicje, -суj а. -сji, *blp.*, *hist.* коміції, -цій.

komicznie кумедно, комічно.

komiczność ж. кумедність, -ності, комічність.

komiczny кумедний, комічний.

komik, *lm.* -су, *m.* комік.

komika ж. *див.* **komizm**.

komín *m.* 1) димохід, -ходу; (*на даху будинку*) димар, -ря, комін; 2) (*в горах*) розколина, глибока щілина; 3) *див.* **komínek** 1.

komínek, -пка, *m.* 1) камін, коміннок, -нкá; 2) (*в лампі*) ковпачок, -чкá; 3) топка самовара.

kominiarczyk, *lm.* -кі, *m.* учень сажотруса.

kominiarka ж. 1) сажотруська; 2) професія сажотруса; 3) в'язана шапка.

kominiarski який (що) стосується сажотруса; $\diamond$ *majster* ~ майстер-сажотрус.

kominiarstwo *n.* ремесло сажотруса.

kominiarz, *lm.* -rze, *m.* 1) сажотрус; 2) *перен.* нечепура.

kominkowy каміновий, комінковий; рієс ~ камінова (комінкова) піч (*род.* пєчі).

komínowy димохідний; димарний; $\diamond$ *sadza* ~wa пічна сажа.

Пор. **komín** 1.

Komintern, -nu (**Komunistyczny Internacjonal**) *blm.*, *m.*, *skr.* Комінтєрн, -ну (Комуністичний Інтернаціонал).

komis: *dać a. wziąć co w* ~ *handl.* дати а. прийняти що на комісію.

komisant, *lm.* -псі, *m.* комісійний продавець, -вця.

komisariat, -ту, *m.* 1) (*адміністративний*) дільниця; 2) відділок міліції; поліційний учасок, -тку (*дореє.*); 3) *іст.* комісаріат, -ту; ~ *parowy* народний комісаріат.

komisarski комісарський.

komisaryczny призначений владою;

~ *zarząd* *miejski* призначена владою міська управа.

komisarz, *lm.* -rze, *m.* комісар, -ра; *іст.* ~ *parowy* народний комісар.

komisja ж. комісія; ~ *gospodarcza* господарська комісія; ~ *kontroli społecznej* комісія громадського контролю; ~ *kwalifikacyjna atestacyjna* комісія; ~ *mandatowa* мандатна комісія; ~ *odbiorcza* приймальна комісія; ~ *planowania* планова комісія; *військ.* ~ *robotowa* призовна комісія; *політ.* ~ *rozdumiewawcza* погоджувальна (єднальна) комісія; ~ *rewizyjna* ревізійна комісія; ~ *rozjemcza* арбітражна комісія, арбітраж, -жу; ~ *rzadowa* урядова комісія; ~ *śledcza* слідча комісія; $\diamond$ ~ *skarbowa* фінансова інспекція.

komisjoner, *lm.* -rzy, *m.* 1) *торг.* комісіонер, -ра; 2) (*для дрібних доручень*) посильний, -ного.

komisjonerstwo *n.* комісіонерство.

komisowe, -wego, *m.*, *handl.* комісійні, -них.

komisowy *handl.* комісійний; *dom* ~ комісійний магазин.

komisyjny *handl.* *див.* **komisowy**.

komitat, -ту, *m.*, *polit.* комітат, -ту.

komitent, *lm.* -псі, *m.*, *handl.*, *fin.* комітєнт.

komitet, -ту, *m.* комітєт, -ту; ~ *blokowy* житловий комітєт; **Komitet Centralny Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego** (КК КРЗР) Центральний Комітєт Комуністичної Партії Радянського Союзу (ЦК КРПС); **Komitet Centralny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej** (КК ПЗРР) Центральний Комітєт Польської Об'єднаної Робітничої Партії (ЦК ПОРП); ~ *dzielnicowy* районний комітєт (райком); ~ *honorowy* почесний комітєт;

~ miejscowy місцевий комітет (місцевком); ~ miejski міський комітет (міськком); Komitet Obrony Państwa Державний комітет оборони; ~ opiniodawczy комітет експертів; ~ rodzicielski батьківський комітет; ~ wspólrzeczności комітет сприяння; ~ wykopawczy виконавчий комітет (виконком); ◊ ~ redakcyjny редакційна рада.

komitetowa, -wej, ż. (про жінку) член комітету.

komitetowy I комітетський.

komitetowy II, -wego, lm. -wi, m. член комітету; комітетчик (розм.).

komitywa ż. відносини, -син, стосунки, -ків; być (z) kim w dobrej ~ wie бути з ким в хороших відносинах (стосунках).

komivojażer, lm. -rzy a. -rowie, m., handl. комівояжёр, -ра.

komivojażerski handl. комівояжёрський.

komizm, -mu, m. комізм, -му.

komnata ż., przest. світлиця, горниці, покій, -кою.

komoda ż. комод.

komora ż. 1) комора; 2) (у вогнепальній зброї) патронник; 3) тех. камера; фіз. ~ ciemna камера-обскура; ~ dezynfekcyjna дезинфекційна камера; військ. ~ gazowa газова камера, газований відсік, -ку; військ. ~ minowa мінна камера; військ. ~ powietrzna повітряна камера; ◊ ~ celna митниця; таможня (рідко); тех. ~ maszyn машинний відділ, -лу; військ. ~ ogniowa канал запалу; анат. ~ serca (ventriculus cordis) шлуночок серця; військ. ~ załogi приміщення для екіпажу (в танку); військ. ~ zawogowa клапанна коробка.

komorne, -nego, n. квартирна п'ята (квартирп'ята); комірне, -ного (заст.).

komornica ż., hist. комірниця.

komorniczy hist. який (шо) стосується комірника.

komornik, lm. -cy, m., hist. 1) комірник; 2) судовий ексектор, -ра.

komorowy tech. камерний.

komosa ż., bot. (chenopodium) лобода.

komódka ż., zdr. комодик.

komórka ż. 1) комірка, комірчина; 2) біол. клітина; ~ jajowa яйцеклітина; 2) політ. ячейка; ~ organizacyjna організаційна ячейка; 4) (бдж.— в стільниках) чашечка, чарунка; 5) (в ящику) перегородка; ◊ ~ organizacyjna диспетчерська, -кої.

komórkowaty клітчастий.

komórkowy biol. клітинний.

kompan, lm. -ni, m., pot. компаньйон, товариш.

kompania ż. 1) компанія; do trzemać komu ~ niі розділити з ким компанію; zaprosić do ~ niі запросити до компанії; 2) військ. рота; ~ czołgów танкова рота; ~ czołowa головна рота; ~ gospodarcza нестройова рота; ~ łączności рота зв'язку; ~ marszowa маршова рота; ~ ochrony linii kolejowej рота залізничної охорони; ~ rapserna броньова рота; ~ przeciwlotnicza karabinów maszynowych зенітна кулеметна рота; ~ reflektorów прожекторна рота; ~ sztabowa штабна рота; ~ wartownicza караульна рота.

kompanijka ż., zdr., żart. весела компанія.

kompanijny wojs. ротний.

kompanion, lm. -ni, m., leks. див. компан.

kompanionka ż. (товаришка) компаньйонка.

kompanka ż., pot. компаньйонка, товаришка.

komparacja ż., nauk. див. porównanie.

komparator m., fiz. компаратор, -ра.

komparatysta, -ty, lm. -ści, m.

1) *наук.* учёний, що застосовує порівняльний метод; 2) *лінгв.* компаративіст.

komparatystyka ż., nauk. порівняльний метод, -ду.

komparatywny nauk. порівняльний.

kompartia (komunistyczna partia) *ж.* компартія (комуністична партія).

kompas, -su, m. компас.

kompasowy компасний.

kompatriota, -ty, lm. -ci, m. див. rodak.

kompatriotka ż. див. rodaczka.

kompatura ż., poligr. (книжки) оправа, палітурка.

kompaturka ż., zdr., poligr. див. kompatura.

kompendium, lp. nieodm., lm. -dia, -diów, m., nauk. компендій, компендіум.

kompensacja ż. компенсація.

kompensacyjny компенсаційний.

kompensata ż., nauk. див. kompensacja.

kompensator I, lm. -ry, m., tech. компенсатор, -ра.

kompensator II, lm. -rzy, m. той, що компенсує (дає компенсацію).

kompensować, -suje, -sujesz, -sował компенсувати, -сую, -суюш; // ~ się компенсуватися.

kompensovanie n. див. kompensacja.

kompetencja ż. компетенція; *to przекрасza jego ~ję* це не входить до його компетенції, це поза його компетенцією; *w granicach ~ji* в межах компетенції (повноважень).

kompetentność ż. компетентність, -ності.

kompetentny компетентний.

kompilacja ż. компіляція.

kompilacyjny компілятивний.

kompiletor, lm. -rzy a. -rowie, m. компілятор, -ра.

kompiletororka ż. компіляторка.

kompiletorstwo n. компілювання.

kompilewać, -luje, -lujesz, -lował компілювати, -люю, -люєш.

komplecik, -ku, m., zdr. невеличкий комплект (чогоб).

kompleks, -su, m. комплекс, -су.

kompleksja ż. комплекція; *silnej ~ji* міцної комплекції.

komplemenciarz, lm. -rze, m., pot. див. komplemencista.

komplemencik, -ku, m., zdr. витончений (делікатний) комплімент.

komplemencista, -ty, lm. -ści, m., pot. компліментник.

komplement, -tu, m. комплімент; *prawić ~ty* (кому) пускати-ся (вдаватися) в компліменти, говорити компліменти (кому), розсипати-ся (розточувати-ся) компліментами (перед ким).

komplementować, -tuje, -tujesz, -tował (кого) говорити компліменти (кому), розсипати-ся (розточувати-ся) компліментами (перед ким).

komplet, -tu, m. 1) комплект, -ту; (*приладдя — це*) повний набір, -бору; (*осіб*) склад, -ду; *być w ~lecie* бути в повному складі; *~ sądowy* повний склад суддів; 2) рід дамського костюма; *o druk. ~ czciopek* гарнітура шрифту; *~ odważników* важки, -ків, -гирки, -рок.

kompletnie зовсім, цілком, цілковито.

kompletność ż. повнота, повність, -ності; повна кількість, -кості (когоб, чогоб).

kompletny повний; (*без решти — це*) цілковитий; *~nie wydanie dzieł* повна збірка творів.

kompletować, -tuje, -tujesz, -tował комплектувати, -тую, туюш.

komplikacja ż. ускладнення.

komplikować, -kuje, -kujesz, -kował ускладнювати, -нюю, -нююєш; // ~ się ускладнюватися.

kompliment m. див. komplement.

komposik m., pieszcz. див. kompot.

komponent, -tu, m., nauk. компонент.

komponować, -nuje, -nujesz, -nował 1) компонувати, -ную, -нуюш;

- 2) *перен. розм.* вигадувати, -дую, -дуєш, видумувати, -мую, -муєш.
- kompost**, -tu, *blm., m., roln.* компост, -ту.
- kompostować**, -tuje, -tujesz, -tował *roln.* компостувати, -тую, -туєш.
- kompostowy** *roln.* компостний.
- kompot**, -tu, *m.* компот, -ту.
- kompotier(k)a** *ż.* ваза для компоту, компотниця.
- kompotowy** компотний; *serwis* ~ компотний сервіз, -зу.
- kompozycja** *ż.* композиція.
- kompozycyjny** композиційний.
- kompozytor**, *lm. -rzy, m.* композитор, -ра.
- kompozytorka** *ż. (pro żінку)* композитор, -ра; композиторка (*розм.*).
- kompozytorski** композиторський.
- kompres**, -su, *m., med.* компрес, -су; *gobić* ~ ставити компрес.
- kompresja** *ż.* 1) *tex.* стиснення, стиск, -ку; 2) *fin.* скорочення; ~ *wydatków* скорочення витрат.
- kompresor** *m., tech.* компресор, -ра.
- kompromis**, -su, *m.* компроміс, -су; *robić* ~ піти на компроміс.
- kompromisowiec**, -wca, *lm. -wcy, m., polit.* примиренець, -нця.
- kompromisowo** компромісним порозумінням; *złatwiać coś* ~ улагоджувати що компромісним порозумінням.
- kompromisowy** компромісний.
- kompromitacja** *ż.* компрометація.
- kompromitować**, -tuje, -tujesz, -tował компрометувати, -тую, -туєш; // ~ *się* компрометуватися.
- kompromitujący** компрометуюче.
- kompromitujący** компрометуючий.
- komput**, -tu, *m., wojs. hist.* 1) особовий склад (війська); 2) *перен.* загін війська.
- komputowy** *wojs. hist.* регулярний; *wojsko* ~ *we* регулярне військо; *żołnierz* ~ солдат регулярної армії.
- komsomolec**, -lca, *lm. -lcy, m.* комсомалець, -льця.
- Komsomolsk** *m.* Комсомольськ.
- komsomolski** комсомольський; *organizator* ~ комсомольський організатор (комсобр).
- komsomol**, -lu, *m.* комсомол, -лу.
- komsomolka** *ż.* комсомолка.
- komtur**, *lm. -rowie, m., hist.* командор, -ра.
- komuna** *ż.* комуна; ~ *pracy* трудова комуна; *ist.* **Komuna Paryska** Паризька комуна.
- komunalny** комунальний; *gospodarstwo* ~ *pe* комунальне господарство.
- komunał**, -lu, *m.* загальне місце, загальник, шаблонна фраза, прописна істина.
- komunard**, *lm. -dzi, m., hist.* комунар, -ра.
- komunia** *ż., rel.* причастя.
- komunikacja** *ż.* 1) сполучення; комунікація (*рідко*); ~ *między Krakowem a Warszawą* сполучення (комунікація) між Краковом і Варшавою; *Ministerstwo* ~ *ji* Міністерство шляхів сполучення; 2) *nauc.* комунікація; *słowo jest środkiem* ~ *ji* слово — засіб комунікації; 3) (*komu czego*) (*дія*) повідомлення, сповіщення (кого про що); *o jur.* ~ *dokumentów prawnych* взаємне передавання юридичних документів для ознайомлення сторін.
- komunikacyjny** комунікаційний; *linie* ~ *pe* комунікаційні лінії, -ній, лінії зв'язку; *o samolot* ~ транспортний літак, -ка.
- komunikat**, -tu, *m.* 1) сповіщення, повідомлення; ~ *o śmierci* сповіщення (повідомлення) про смерть; 2) (*короткий*) бюлетень; ~ *sportowy* спортивний бюлетень; 3) (*урядовий*) комюніке (*невідм.*); 4) *військ.* зведення; 5) *метеор.* зведення (погоди), бюлетень; 6) *юр.* документ, поданий на розгляд другій стороні.
- komunikatywny** *fil.* комунікативний.
- komunikować**, -kuje, -kujesz, -kował (*komu co a. o czym*) 1) спові-

- щати, повідомляти (кого про що); 2) (kogo) *церк.* причащати; // ~ się 1) (z kim) зноситися з ким; 2) причащатися; $\diamond$ *fiz.* пасчупіа ~kujące się сполучені посудини, -дин.
- komunista, -ty, *lm.* -ści, *m.* комуніст.
- komunistka *ż.* комуністка.
- komunistycznie в комуністичному дусі, комуністично.
- komunistyczny комуністичний; partia komunistyczna комуністична партія; Komunistyczny Związek Młodzieży Комуністична Спілка Молоді (қомсомол); Międzynarodówka Komunistyczna Комуністичний Інтернаціонал, -лу.
- komunizm, -mu, *m.* комунізм, -му; ~ wojenny воєнний комунізм.
- komunizować, -zuję, -zujesz, -zował 1) визнавати комунізм; 2) пропагувати (ширити) комуністичні ідеї.
- komutacja *ż.*, *el.* комутація.
- komutacyjny *el.* комутаційний.
- komutator *m.*, *el.* комутатор, -ра.
- komutatorowy *el.* комутаторний; silnik ~ комутаторний двигун (мотор).
- komysz, -szu, *lm.* -sze, *m.* коміш, -шү, очерёт, -ту.
- komża *ż.*, *kość.* стихар, -ря.
- konać 1) конати, умирати; 2) *перен.* завмирати.
- konający 1) конаючий, умираючий; 2) завмираючий; ~се echo завмираюча луня. *Пор.* konać.
- konanie *n.* 1) конання, умирання; 2) завмирання. *Пор.* konać.
- konar, -gu, *m.* гілляка.
- konarzyści гіллястий, гілчастий.
- koncentracja *ż.*, *spec.* концентрація; *xim.* ~ gazów концентрація газів; *ек.* ~ produkcji концентрація виробництва; скупчення, зосередження. *Пор.* koncentrować.
- koncentracyjny концентраційний; obóz ~ концентраційний табір, -бору (концтабір).
- koncentrat, -tu, *m.* концентрат, -ту; ~ spożywczy харчовий концентрат.
- koncentrować, -guje, -gujesz, -rował *spec.* концентрувати, -рюю, -рюєш; (zbiрати в одне місце, стягувати — це) скупчувати, -чую, -чуєш, зосереджувати, -джую, -джуєш; // ~ się концентруватися; скупчуватися, зосереджуватися.
- koncentryczność *ż.* концентрічність, -ності.
- koncentryczny концентрічний.
- konceptarski дотепний, забавний, потішний.
- konceptarz, *lm.* -rze, *m.*, *leks.*, *pot.* дотепник, гострослів.
- konceptik *m.*, *iron.* невдалий (заялжений) дотеп, -пу.
- konceptja *ż.* концепція.
- koncept, -tu, *m.* 1) замисел, -слу, задум, -му, думка; w radł pa ~ йому спало на думку; 2) (чорновий начерк) проєкт, -ту; 3) (жарт) дотеп, -пу; *iron.* guszyc ~tem сказати важкенький дотеп; *розм.* sadzić się na ~ty силкуватися говорити дотепи; 4) (природжений) дотепність, -ності.
- konceptować, -tuje, -tujesz, -tował 1) говорити дотепи, гострослівити, -влю, -виш; 2) силкуватися говорити дотепи.
- konceptowy: papier ~ пробстий писальний папір, -пéру; urzędnik ~ службовець, який (що) самостійно веде справи.
- koncista, -ty, *lm.* -ści, *m.* *div.* koncertant.
- koncistka *ż.* *div.* koncertantka.
- koncert, -nu, *m.*, *ek.* концерн, -ну.
- koncert, -tu, *m.* концерт, -ту; ~ żywy концерт за заявками радіослухачів.
- koncertant, *lm.* -nci, *m.* концертант.
- koncertantka *ż.* концертантка.
- koncertmistrz, *lm.* -rze, *m.* концертмейстер, -ра.
- koncertować, -tuje, -tujesz, -tował концертувати, -тую, -түєш, да-

- вати концерти, виступати з концертами.
- koncertowo** 1) майстерно; ~ граć майстерно грати; 2) *перен.* блискуче; *odpowiadać* ~ блискуче відповідати.
- koncertowy** 1) концертний; *sala* ~wa концертний зал, -лу; 2) (*перен.*— про музичне виконання) майстерний.
- koncerg, lm. -gze, m., wojs. hist.** важкий меч, -чя.
- koncesja** *ż.* 1) *ек.* концесія; *otrzymać* ~je па со одержати концесію на шо; 2) *перен.* поступка; *roszyci daleko sięgające* ~je піті на великі поступки.
- koncesjonariusz, lm. -sze, m., ek.** концесіонер, -ра.
- koncypnować, -puje, -pujesz, -powal ek.** віддавати щось в концесію.
- koncypnowany ek.** концесійний; *przemysł* ~ концесійна промисловість, -вості.
- koncha** *ż., zool.* черепашка; $\diamond$ *anat.* ~ uszna вушна раковина.
- konchologia** *ż., zool.* конхіологія.
- koncylium, lp. nieodm., lm. -lia, -liów, n., kośc.** собор, -ру.
- koncypient, lm. -nci, m.** стажіст; ~ *advokacki* стажіст в адвокатській консультації; ~ *notarialny* стажіст у нотаріальній конторі.
- koncypnować, -puje, -pujesz, -powal** обдумувати, -мую, -муєш (шо); складати шо в думці.
- kondemnata** *ż., praw. hist.* обвинувальний вірок за нез'явлення (неприбуття) на судовий розгляд.
- kondensacja** *ż.* конденсація.
- kondensator, m., fiz., tech.** конденсатор, -ра; ~ *kompensacyjny* компенсуючий конденсатор; ~ *powietrzny* повітряний конденсатор; ~ *stały* постійний конденсатор.
- kondensować, -suje, -sujesz, -sował** конденсувати, -сую, -суюєш; //~ *się* конденсуватися.
- kondensowany** конденсований, згущений; *mleko* ~ne згущене (конденсоване) молоко.
- kondolencja** *ż.* (з приводу смерті і под.) вислів (вираз) співчуття; *złożyć* ~je висловити своє співчуття.
- kondolencyjny** з висловом (з виразом) співчуття; *list a. telegram* ~ лист а. телеграма з висловом (з виразом) співчуття.
- kondominium, lp. nieodm., lm. -nia, -niów, n., praw., polit.** кондомініум, -му.
- kondor m., orn. (sarcorhamphus gryphus)** кондор, -ра.
- kondotler, lm. -rzy, m., hist.** кондотьєр, -ра.
- konduita blm., ż.** 1) *заст.* поведінка; *osoba wątpliwej* ~ty особа сумнівної поведінки; 2) *іст.* кондуїт.
- kondukt, -tu, m.** похоронна процесія.
- konduktor I, lm. -rzy, m.** кондуктор, -ра.
- konduktor II, lm. -gu, m., el.** кондуктор, -ра.
- konduktorka** *ż.* (*про жінку*) кондуктор, -ра; кондукторка (*розм.*).
- konduktorski** кондукторський.
- konduktorstwo n.** робота і обов'язки кондуктора.
- kondycja** *ż., przest.* 1) життєві (життєві) умови, -мов; *być w dobrej* ~ji ма́ти добрі життєві (життєві) умови; 2) (*носада домашнього вчителя*) кондичії, -цій (*лише в мн.*).
- kondygnacja** *ż.* ярус.
- koneksja (częściej w lm.) -sje, -sji a. -suj, ż., pot.** знайомства (*род. знайомств*); особисті зв'язки, -ків.
- koneseq, lm. -rzy, m., żart.** знавєць, -вця.
- konew** *ż.* кінва, конівка; $\diamond$ *le je jak z* ~nwi лле як з відря (як з луба).
- koneweczka** *ż., zdr., pieuszcz.* конівочка.
- konewka** *ż.* 1) конівка; 2) (*для поливання*) поливальниця.

- konfederacja** *ż.*, *polit. hist.* конфедерація.
- konfederacki** *polit. hist.* конфедератський.
- konfederacyjny** *polit. hist.* конфедераційний; *~ne stany* конфедераційні штати, -тів.
- konfederat**, *lm. -ci, m., polit. hist.* конфедерат.
- konfederatka** *ż. (польська шапка)* конфедератка.
- konfederować się**, *-guje, -gujesz, -gowal* *polit. hist.* об'єднуватися в конфедерацію.
- konfeksja** *ż.* 1) конфекційна (конфекційна) промисловість, -вості; 2) (*магазин*) конфекціон, -ну; 3) готовий бдяг, -гу; *magazyn ~ji* магазин готового бдягу.
- konfeksyjny** конфекційний, конфекційний.
- konfekty**, *-tów, bhp.* 1) засахарені (зацукровані) фрукти (овочі), цукати, -тів; цукерки (конфети) з начинкою; 2) (*паперові кружечки*) конфетти (*невідм.*).
- konferansjer**, *lm. -rzy, m.* конферансьє (*невідм.*).
- konferansjerka** *ż.* 1) (*про жінку*) конферансьє; 2) виступ конферансьє; *◇ prowadzić ~kę* виступати в ролі конферансьє.
- konferencja** *ż.* конференція; (*шкільна — звичайно*) нарада; *~partyjna* партійна конференція; *~pokojowa* мирна конференція.
- konferencyjny** конференційний; *◇ sala ~na* конференц-зал, -лу.
- konferować**, *-guje, -gujesz, -gowal* 1) проводити конференцію; 2) (*nad szum (спільно)*) обмірковувати, -вую, -вувеш, обговорювати, -рюю, -рюеш (що).
- konfesja** *ż., rel.* віросповідання.
- konfesjonał**, *-tu, m.* 1) церк. сповідальня; 2) *перен. жарт.* таємниця.
- konfesyjny** *rel.* віросповідний.
- konfidencja** *ż., ksiąz.* дружні, сердечні взаємини, -мин; *być w dobrej ~ji z kim* бути в найкращих взаєминах з ким.
- konfidencjonalnie** 1) конфіденційно, секретно; 2) по-дружному, по-приятельському. *Por. konfidencjonalny.*
- konfidencjonalny** 1) конфіденційний, секретний; 2) *книж.* дружний, приятельський; *powitał go w sposób ~* він привітав його по-дружному.
- konfident**, *lm. -nci, m.* конфідент; *◇ ~* *polisyjny* інформатор поліції.
- konfidentka** *ż.* конфідентка.
- konfiguracja** *ż.* конфігурація.
- konfirmacja** *ż., kośc. i in.* конфірмація; *◇ jur. ~* *w угоду* затвердження вироку (прісуду).
- konfirmacyjny** *kośc. i in.* конфірмаційний.
- konfirmować**, *-muje, -mujesz, -mował kośc. i in.* конфімувати, -мую, -мувеш.
- konfiskacja** *ż. div.* конфіскація.
- konfiskata** *ż.* конфіскація.
- konfiskować**, *-kuje, -kujesz, -kował* конфіскувати, -кую, -куеш.
- konfitura** *ż.* варення; *smazęć ~gu* варити варення.
- konfiturowy** який (що) стосується варення; (*у контексті*) для варення; *gondel ~* каструля для варення.
- konflikt**, *-tu, m.* конфлікт, -ту; *wywołują ~* викликають (породжувати) конфлікт.
- konfrontacja** *ż.* 1) звірення; зіставлення; 2) очна ставка, ставка віч-на-віч. *Por. konfrontować.*
- konfrontować**, *-tuje, -tujesz, -tował* звіряти; (*порівнюючи розглядати — це*) зіставляти; 2) *jur.* ставити (зводити) на очі.
- konfucjonizm**, *-mu, m., rel.* конфуціанство.
- konfu(n)dować**, *-duje, -dujesz, -dował (kogo)* бентежити, конфузити, -фужу, -фужиш (кого); *// ~ się* бентежитися, конфузитися.
- konfuzja** *ż.* збентеження, конфуз, -зу.
- konfuzjonizm**, *-mu, m.* плутанина; (*ідеологічний — це*) розбрід, -броду.

kongestia *ж., med. (congestio)* на-
плив артеріальної крові.

konglomeracja *ж. див. konglome-
rat.*

konglomerat, -tu, *m.* конгломерат,
-ту.

Kongo n. Кóнго (*невідм.*).

kongregacja *ж., kośc.* конгрегація.

kongres, -su, *m.* конгрес, -су; (*уче-
них, партійний тощо — звичай-
но*) з'їзд, -ду.

kongresista, -ty, *lm. -ści, m.* учас-
ник конгресу; делегат з'їзду.
Пор. kongres.

kongresowy конгресний, конгресо-
вий; з'їздівський; $\diamond$ uchwały
~we рішення конгресу (з'їзду);
іст. Królestwo Polskie
~we Польське королівство,
створене Віденським конгресом
1815 року. *Пор. kongres.*

kongruencja *ж., mat.* конгруенція.

kongruentny *mat.* конгруентний.

koniak, -ku, *m.* коньяк, -кú.

koniakowy коньяковий, коньячний.

koniarstwo *n.* пристрасть до ко-
ней.

koniarz, *lm. -rze, m.* 1) (*торговець
кіньми*) ліверант; 2) любитель
коней.

konicz, -czu, *m., bot. див. koni-
czyna.*

koniczek, -czka, *m., zdr., pieszcz.*
конячка, конік.

koniczyna *ж., bot.* конюшина, клé-
вер, -ру.

koniczynny конюшинний, коню-
шиновий, клéверний.

koniec, -ńca, *lm. -ńce, m.* кінець,
-нця; (*границя дії а. стану —
ще*) край (*род. краю*); ~ ~ńców
(~ ~ńcem) кінець кінцем; bez
~ńca без кінця-краю; drogę
wadzić co do ~ńca довести
що до кінця; *присл.* każdy
kij ma dwa ~ńce в кожній
палиці два кінці; па tym ~
на цьому кінець; nie ~ па
tym на цьому не кінець; od
~ńca do ~ńca (z ~ńca w ~)
від краю до краю, з кінця в
кінць; położyć czemu ~
покласти чомú край; ~ świa-
ta кінець світу; widzieć

czemu ~ (*widzieć ~ cze-
go*) бачити кінець чого;
присл. ~ wieńczy dzieło
кінць — ділу вінць; z ~ńca
świata з кінця світу; ~ z
~ńcem wiązać зводити кін-
ці з кінцями; $\diamond$ dojsć (*tra-
fić*) z kim do ~ńca догово-
ритися, -ріюся, -ришся; добалá-
каться (*розм.*) (з ким); па тó
па ~ńcu języка це мені
крутиться (*вертиться*) на язикú;
mieć się ku ~ńcowi (*do-
biegać ~ńca*) кінчатися, кін-
чатися; па sągum ~ńcu на
останньому місці.

koniecznie обов'язково; необхідно.
Пор. konieczny.

koniecznościowy з необхідності.

konieczność *ж.* обов'язковість, -во-
сті; необхідність, -ності; *філос.*
~ i przypadkowość не-
обхідність і випадковість; ро-
dawać się (*ulegać*) ~ci
скорятися необхідності; w ra-
zie ~ci на випадок необхідно-
сті; wyższa ~ необхідність
вищого порядку; z ~ci по не-
обхідності. *Пор. konieczny.*

konieczny обов'язковий; (*дуже по-
трібний, неминучий*) необхідний;
to nie jest ~ne це не є не-
обхідне; uważyć za ~ne вва-
жати необхідним.

koniektura *ж., filol., fil.* кон'ектура.

konik *m.* 1) *зменш., пестл.* коняч-
ка, конік; *зоол.* ~ mógski
(*hippocampus*) морський конік;
ент. ~ polny (*locusta*) польо-
вий конік; 2) *перен.* пристрасть,
-ті, коньбк, -нька; 3) (*гаплич-
ний*) крокбк, -чка; 4) *шахм.*
кінь (*род. коня*); $\diamond$ *фольк.* ~
z wierzyńieski нарбдне гу-
ляння в Кракові.

konina *ж.* коніна, конятина.

koniogodzina *ж., tech.* сіло-година.

koniokrad, *lm. -dy, m.* конокрад.

konisko *n., robiaż.* коняка.

koniuch, *lm. -chy, m.* конюх.

koniucha, -chy, *lm. -chy, m. див.
koniuch.*

konjugacja *ж.* 1) *грам.* дієвідміна;
2) *біол.* кон'югація,

- konjugacyjny *gram.* який (що) стосується дієвідміни; (*у кон-тексті*) дієвідміни; *formy* ~не форми дієвідміни.
- konjugować, -guje, -gujesz, -gował *gram.* (дієслово) відмінювати, -нюю, -нюєш, дієвідмінювати.
- konjunktura *ż.* кон'юнктура.
- konjunkturalista, -ty, *lm.* -ści, *m.* людина кон'юнктури, кон'юнк-турник.
- konjunkturalny кон'юнктурний.
- konjunktuw, -wu, *m.*, *gram.* умов-ний спосіб, -собу.
- konjunktuwny *gram.* умовний.
- koniuszek, -szka, *m.*, *zdr.*, *pieszcz.* кінчик.
- koniuszy, -szego, *lm.* -szowie, *m.*, *hist.* конюшний, -шого.
- konkietta *ż.*, *książ.*, *żart.* завоюван-ня чийої прихильності (чийого серця); *z góbić* ~те завоювати чийо прихильність (чийо серце).
- konklawe *nieodm.*, *n.*, *kości.* кон-клав, -ву.
- konkludować, -duje, -dujesz, -do-wał *fil.* робіти висновок, висно-вувати, -вую, -вувеш.
- konkluzja *ż.* висновок, -вку.
- konkordancja *ż.*, *nauk.* звірення тексту.
- konkordat, -tu, *m.*, *polit.* конкор-дат, -ту.
- konkret, -tu, *m.*, *fil.* конкретна річ (*rod.* річі).
- konkretnie конкретно.
- konkretność *ż.* конкретність, -но-сті.
- konkretny конкретний.
- konkretyzacja *ż.* конкретизація.
- konkretyzować, -zuje, -zujesz, -zo-wał конкретизувати, -зую, -зувеш.
- konkubina *ż.* сожителька, коханка.
- konkubinat, -tu, *m.* конкубінат, -ту.
- konkurencja *ż.* конкуренція; *прям.* перен. *bez* ~ji поза конкурен-цією.
- konkurencyjny конкурентний; *wal-ka* ~на конкурентна боротьба; *o* senu ~не бросові ціни (*rod.* цін).
- konkurent, *lm.* -nci, *m.* 1) конку-рент; 2) *zast.* жених, -хя.
- konkurentka *ż.* конкурентка.
- konkurować, -tuje, -tujesz, -gował 1) конкурувати, -рюю, -рвеш; 2) *zast.* женихатися.
- konkurs, -su, *m.* конкурс, -су; *stąpić do* ~su взяти участь у конкурсі.
- konkursowy конкурсний; *komis-ja* ~wa конкурсна комісія; *sztuka* ~wa конкурсна п'єса.
- konkury, -rów, *blp.*, *przest.*, *żart.* женихання; *o* chodzie w ~ женихатися.
- konkwistador, *lm.* -rzy, *m.*, *hist.*, *przen.* конквістадор, -ра.
- konnica *ż.*, *wojs.* кіннота.
- konno верхи.
- konny I кінний; *posłaniec* ~ кінний посланець, -нця; *sport* ~ кінний спорт, -ту; (*що сто-сується їзди верхи*) верховий; *jazda* ~на верхова їзда; *o* wojsko ~не кіннота.
- konny II, -nego, *lm.* -ni, *m.* вер-ховий, -віго, вершник, верхи-вєць, -вця.
- konoid *m.*, *mat.* *div.* konoïda.
- konoida *ż.*, *mat.* коноїд.
- konopacić, -ce, -cisz, -cił конопá-тити, -пáчу, -пáтиш.
- konopiany *div.* конопну.
- konopiasty коноплястий.
- konopie, -pi, *blp.* коноплі, -пєль; *o* urgawa ~pi коноплярство.
- konopnik *m.* конопляна мотузка.
- konopny конопляний; *olej* ~ ко-нопляна олія.
- konosament, -tu, *m.*, *handl.* коно-самєнт, -ту.
- konował, *lm.* -łowie *a.* -ły, *m.* ко-новал.
- Konrad Кóнрад; Кіндрат (*укр.*).
- konsekwencja *ż.* 1) наслідок, -дку; *bez* ~ji без наслідків; *w* ~ji внаслідок, наслідком; 2) (*вла-стивість характеру*) послідов-ність, -ності; *dążyć do* cze-go *z* żelazną ~ją прямува-ти (простувати) до чого з за-лізною послідовністю; *o* wyciągać ~je робіти висновки; *gotów ponieść wszyst-*

- kie ~je ладен взяти на себе всю відповідальність.
- konsekwentnie** послідовно, консеквентно.
- konsekwentność** ж. послідовність, -ності, консеквентність.
- konsekwentny** послідовний, консеквентний.
- konsens**, -su, *m., ek., praw.* дозвіл, -волу.
- konserwa** ж. 1) консерви, -вів (*лише в мн.*); 2) *перен. жарт.* консервативна партія; консервативна людина; 3) *тех.* шосейний щєбінь, -беню, шосейна щєбінка; ◇ *fabryka ~serw* консервний завод, -ду.
- konserwacja** ж. консервація.
- konserwacyjny** який (що) стосується консервації; (*у контексті*) по консервації, для консервації тощо; *roboty ~ne* роботи по консервації.
- konserwator**, *lm. -gzy, m. (muzeum, rękopisів тощо)* хранитель, хронитель.
- konserwatorium**, *lp. nieodm., lm. -gia, -giów, n.* консерваторія.
- konserwatorka** ж. хранителька, хронителька. *Пор. konserwator.*
- konserwatorski** консерваторський.
- konserwatorujny** консерваторський.
- konserwatorzysta**, -ty, *lm. -ści, m., pot. (студент консерваторії)* консерваторець, -рця.
- konserwatorzystka** ж., *pot. (студентка консерваторії)* консерваторка.
- konserwatysta**, -ty, *lm. -ści, m.* 1) консерватор, -ра; 2) *див. konserwatorzysta.*
- konserwatystka** ж. 1) консерваторка; 2) *див. konserwatorzystka.*
- konserwatywność** ж. консервативність, -ності.
- konserwatywny** консервативний.
- konserwatyzm**, -mu, *m.* консерватизм, -му.
- konserwować**, -wuję, -wujesz. -wował консервувати, -вую, -вувеш; //~ się консервуватися.
- konserwowany** консервний.
- konkrypcja** ж. 1) перепис населення; 2) *військ. іст.* конскрипція.
- konkrypcyjny wojs. hist.** конскрипційний; *lista ~na* конскрипційний список, -ску.
- konsola** ж. 1) трюмо (*невідм.*); 2) *архит.* консоль, -лі, кронштейн.
- konsolidacja** ж. консолідація.
- konsolidować**, -duję, -dujesz, -dował консолідувати, -дую, -дувеш; //~ się консолідуватися.
- konsolka** ж., *zdr. div.* **konsola** 1. **konsolowy** консольний.
- konsonans**, -su, *m., fiz., muz.* консонанс, співзвучність, -ності.
- konsonant**, -tu, *m., lingw.* консонант.
- konsonanta** ж., *lingw. div.* **konsonant.**
- konsonantyzm**, -mu, *m., lingw.* консонантизм, -му.
- konsojcjum**, *lp. nieodm., lm. -ja, -jów, m., ek.* консорціум, -му.
- konспект**, -tu, *m.* конспект, -ту.
- konpektować**, -tuje, -tujesz, -tował конспектувати, -тую, -туєш.
- konpektowy** конспективний.
- konspiracja** ж. конспірація.
- konspiracyjny** конспіративний.
- konspirator**, *lm. -gzy, m.* конспіратор, -ра.
- konspiratorka** ж. (*про жінку*) конспіратор; конспіраторка (*розм.*).
- konspiratorski** конспіраторський.
- konspiratorstwo** *n. (діяльність)* конспірація.
- konspirować**, -ruję, -rujesz, -rował конспірувати, -рую, -рувеш.
- konstabl**, *lm. -lowie, загр.* констебль.
- Konstancja** Констанція.
- Konstanty**, -tego Костянтин, Кость.
- Konstantynopol** *m.* Константинополь.
- konstantynopolski** константинопольський.
- konstatować**, -tuje, -tujesz, -tował констатувати, -тую, -туєш.
- konstelacja** ж., *astr., przen.* констеляція; (*астр. — це*) сузір'я; ◇ *перен.* ~ polityczna полі-

- тична ситуація; *перен.* ~ сил розстанівка сил.
- konsternacja** *ж.* збентеження, розгубленість, -ності.
- konsternować, -nuje, -nujesz, -nował** бентежити; // ~ się бентежитися.
- konstrukcja** *ж.* конструція.
- konstrukcyjny** конструктивний.
- konstruktor, lm. -rzy, m.** конструктор, -ра.
- konstruktywista, -ty, lm. -ści, m., szt.** конструктивіст.
- konstruktywistyczny szt.** конструктивістський.
- konstruktywizm, -mu, m., szt.** конструктивізм, -му.
- konstruktywny** *див.* konstrukcyjny.
- konstruować, -ruuje, -ruujesz, -ruował** конструювати, -руюю, -руюеш.
- konstituanta** *ж.* 1) *ист.* (у Франції) конституанта; 2) *політ.* установчі збори, -рів.
- konstytucja I** *ж.* конституція.
- konstytucja II** *ж., biol.* конституція, будова тіла; *człowiek młodszej ~ji* людина міцної конституції (будови тіла).
- konstytucjonalista, -ty, lm. -ści, m., polit.** конституціоналіст.
- konstytucjonalizm, -mu, m., polit.** конституціоналізм, -му.
- konstytucyjnie** конституційно.
- konstytucyjność** *ж.* додержування конституційних законів.
- konstytucyjny** 1) конституційний; 2) *мед.* конституціональний.
- konstituować, -tuuje, -tuujesz, -tuował** конституювати, -туюю, -туюеш; ~ powołać конституювати новий уряд.
- konstytutywny** *наук.* конститутивний.
- konsul, lm. -lowie, m.** консул.
- konsularny** консульський; *o placówce ~na* консульство.
- konsulat, -tu, m.** консульство, консулат, -ту.
- konsultacja** *ж.* консультація.
- konsultant, m. -nci, lm.** консультант.
- konsultować, -tuje, -tujesz, -tował** *мед.* консультувати, -тую, -туюеш.
- konsum, -mu, m.** кооператив (*закрытого типу*).
- konsumcja** *ж.* *див.* konsumpcja.
- konsumcyjny** *див.* konsumpcyjny.
- konsument, lm. -nci, m.** споживач, -чя.
- konsumentka** *ж.* споживачка.
- konsumować, -muje, -mujesz, -mował** 1) споживати; 2) *жарт.* смачно їсти (з'їдати).
- konsumpcja** *ж.* споживання; ~ *prądu elektrycznego* споживання електричного струму.
- konsumpcyjny** споживчий; *towarzystwo ~ne* споживспілка; *o przedmioty ~ne* річі широкішого вжитку (ширвжитку).
- konsyderacja** *ж., przest.* уважливість, -вості; *nidział.* повага, пошана, шана.
- konsygnacja** *ж., handl.* консигнація.
- konsygnacyjny** *handl.* консигнаційний; *skład ~ny* консигнаційний склад, -ду.
- konsygnatariusz, lm. -sze, m., handl.** консигнатор, -ра.
- konsygnować, -nuje, -nujesz, -nował** *handl.* продавати шляхом консигнації.
- konsyliarz, lm. -rze, m., przest.** 1) порадник, дорадник; 2) (*у звертанні*) лікар, -ря.
- konsylium, lp. nieodm., lm. -lia, -liów, n., med.** консіліум, -му; *zwołać ~* скликати консіліум.
- konsystencja** *ж., fiz.* консистенція.
- konsystorski** *kości.* консисторський.
- konsystorz, lm. -rze, m.,kości.** консисторія.
- konszachciki, -ków, bhp., pot., żart.** *див.* konszachty.
- konszachty, -tów, bhp., pot.** таємні (закулісні) зносини, -син; *prowadzić z kim ~mąti* з ким таємні (закулісні) зносини.
- kontakt, -tu, m. 1)** контакт, -ту; (*перен.* — *ще*) зв'язок, -зку, *перен.* wejść w ~ (z kim) вступити в контакт (з ким); *powiązać ~* встановити (нала-

- годити) зв'язок (контакт)) (з ким); 2) *ел.* вимикач, -ча.
- kontaktor** *m., el.* контактор, -ра.
- kontaktować, -tuje, -tujesz, -tował** 1) стикається; 2) (з ким) *перен.* знаходиться (бути) в контакті (з ким).
- kontaktowy** контактний.
- kontaminacja** *ż., lingw.* контамінація.
- kontekst, -tu, m., filol.** контэкст, -ту.
- kontemplacja** *ż., fil.* споглядання.
- kontemplacyjny** *fil.* споглядальний.
- kontemplatywny** *fil. див.* контемплативний.
- kontenans, -su, m.** апломб, -бу, самовпевненість, -ності; *stracić* ~ втратити апломб (самовпевненість).
- kontent** *predyk.* задоволений, вдоволенний.
- kontentacja** *ż.* задоволення, вдоволення.
- kontentować się, -tuje, -tujesz, -tował** (*czym*) задовольнятися, вдоволятися (чим).
- konterfekt, -tu, m., arch.** портрет.
- konto** *n., buch., przen.* рахунок, -нку; *obciążyc* *czyje* ~ задебетувати чий рахунок; *otworzyc* ~ відкрити рахунок; *zamknąć* ~ закрити рахунок; *☐ перен. розм.* *patować* ~ (а ~ tego) а) з цього приводу; б) враховуючи (що).
- kontokurent, -tu, m., buch.** контокорент; -ту, контокорентний рахунок, -нку.
- kontowy** *buch.* рахунковий.
- kontra I** *ż., tech.* (у велосипеді) гальмова педаль, -лі.
- kontra II, nieodm., n., pol.** заперечення; *to jest chodzące* ~ це втілене заперечення.
- kontra III** *przym.* (кому, czemu) проти (кого, чого); *jestem* ~ я проти; *pro i* ~ (pro et contra) за і проти.
- kontrabanda** *ż.* контрабанда.
- kontrabandowy** контрабандний.
- kontrabandzista, -ty, lm. -ści, m.** контрабандист; пачкар, -ря (*заст.*).
- kontrabas, -su, m., muz.** контрабас.
- kontrabasowy** *muz.* контрабасний, контрабасовий.
- konradmirał, lm. -łowie, m.** контр-адмірал.
- kontradycja** *ż., arch., żart.* суперечність, -ності; протиріччя (*piśmie*); *☐ być z kim w ~ji* не погоджуватися з ким, мати іншу думку.
- kontrafałd, -du, m., kraw.** зустрічна складка.
- kontrafałda** *ż., kraw. див.* контрафалд.
- kontragitacja** *ż.* контрагітація.
- kontrahent, lm. -nci, m., praw.** контрагент.
- kontrahentka** *ż., praw.* (про жінку) контрагент.
- kontrahować, -rahuje, -rahujesz, -rahował** 1) *lingw.* скорочувати, -чую, -чуеш; 2) *див.* **kontrakto-** *wać*; // ~ *się* скорочуватися.
- kontrakcja I** *ż.* 1) *lingw.* скорочення; ~ *samogłosek* скорочення голосних; 2) *fiz.* стискання, стиск, -ку.
- kontrakcja II** *ż.* протидія, протидіяння.
- kontrakt, -tu, m.** 1) *юр.* контракт, -ту; *dotrzymać ~tu* виконати контракт; *objąć coś ~tem* включити що в контракт; *odpowiść a. rozwiazać* ~ відповісти а. розірвати контракт; *zawrzeć* ~ укласти (скласти) контракт; 2) (*лише в мн.*) *ist.* контракти, -тів; ~*ty* *ki-jowskie* кийські контракти; *☐ strony zawierające* ~ договірні сторони, -рін.
- kontraktacja** *ż.* контрактація; *☐ państwo a. drzewa* лісозаготівля; *państwo a. zboża* хлібозаготівля.
- kontraktować, -tuje, -tujesz, -tował** контракувати, -тую, -туюш, укладати угоду.
- kontraktowicz, lm. -cze, m.** контрактант.
- kontraktowy** контрактний, контрактівий.

- kontraktura** *ż.*, *fizjol.* контрактурá.
kontrakt, **-tu**, *m.*, *muz.* контра́льто
(невідм.).
kontraltowy *muz.* контра́льтовий.
kontramarka *ż.* контрама́рка; $\diamond$
вульг. *z a w g a s a ć* ~*kę* морó-
 чити гóлову.
kontramarsz, **-szu**, *m.*, *wojs.* контр-
 ма́рш, -шу.
kontramutra *ż.*, *tech.* контргáйка.
kontrapunkt, **-tu**, *m.*, *muz.* контра-
 пúнкт, -ту.
kontrapunktyczny *muz.* контрапунк-
 тичний, контрапúнктний.
kontrargument, **-tu**, *m.* контраргу-
 мэнт, -ту.
kontrast, **-tu**, *m.* контра́ст, -ту.
kontrastować, **-tuje**, **-tujesz**, **-tował**
 контрастувáти, -тúю, -тúеш.
kontrastowy контра́стний.
kontrasygnatura *ż.*, *spec.* контр-
 асигна́ція.
kontrasygnować, **-nuje**, **-nujesz**,
-nował *spec.* контрасигнува́ти,
 -ну́ю, -ну́еш.
kontratak, **-ku**, *m.*, *wojs.* контр-
 ата́ка.
kontrawaga *ż.*, *tech.* противáга.
kontredans, **-su**, *m.* 1) *заст.* контр-
 та́нець, -нцю; *французька* кад-
 риль, -лі; 2) *перен.* хитка́ (хит-
 ліва) поведінка.
kontreskarpa *ż.*, *wojs.* контреска́рп,
 -пу.
kontrfort, **-tu**, *m.*, *archit.* контр-
 фóрс.
kontrkandydat, *lm.* **-ci**, *m.* контр-
 кандидáт.
kontrmanewr, **-ru**, *m.*, *wojs.* контр-
 манéвр, -ру.
kontrmarsz *m.*, *wojs.* *див.* *kontra-*
marsz.
kontrmina *ż.*, *wojs.* контрмі́на.
kontrmutra *ż.*, *tech.* *див.* *kontra-*
mutra.
kontrofensywa *ż.*, *wojs.*, *sport.*
 контрна́ступ, -пу.
kontrola *ż.* контро́ль, -лю; ~
ра і ст в о в а держáвний контр-
 ро́ль; $\diamond$ *військ.* ~ *огня* на́-
 гляд за результа́тами стрі́льби.
kontroler, *lm.* **-rzy**, *m.* контроле́р,
 -ра.
kontrolerka *ż.* (*про жінку*) кон-
 тролéр, -ра; контроле́рка (*розм.*).
kontrolerski контроле́рський.
kontrolerstwo *n.* професія (заня́т-
 тя) контроле́ра.
kontrolny контро́льний; *organ*
 ~ контро́льний óрган, -ну.
kontrolor *m.* *див.* *kontroler*.
kontrolować, **-luje**, **-lujesz**, **-lował**
 контролюва́ти, -лю́ю, -лю́еш.
kontrolujący контро́льний; *aparát*
 ~ контро́льний апа́ра́т.
kontrować, **-ruje**, **-rujesz**, **-rował**
(кому) *żart.* перéчити, суперé-
 чити (кому́).
kontrowersja *ż.*, *książ.* контровéр-
 за.
kontrpara *ż.*, *kol.* контрпа́ра; $\diamond$
перен. жарт. *dać* ~*re* да́ти
 за́дній хід.
kontrprojekt, **-tu**, *m.* контрпроéкт,
 -ту, зустрíчний проéкт.
kontrpropozycja *ż.* контрпропозі-
 ція.
kontrreformacja *ż.*, *hist.* контрре-
 форма́ція.
kontrrewolucja *ż.* контрреволю́ція.
kontrrewolucjonista, **-ty**, *lm.* **-ści**,
m. контрреволюціо́нер, -ра.
kontrrewolucjonistka *ż.* контррево-
 люціо́нерка.
kontrrewolucyjny контрреволюці́й-
 ний.
kontrtorpedowiec, **-wca**, *lm.* **-wce**,
m., *mor.* контрміноно́сець, -сця.
kontrtorpedówka *ż.*, *mor.* тра́льщик.
kontrwywiad, **-du**, *m.* контррòз-
 відка.
kontrwywiadowiec, **-wca**, *lm.* **-wcy**,
m. контррозвídник.
kontrybucja *ż.* контрибу́ція.
kontrybucyjny контрибуці́йний.
kontrybuent, *lm.* **-nci**, *m.* плáтник
 контрибу́ції.
kontuar, **-ru**, *m.*, *przest.* прила́вок,
 -вка.
kontumacja *ż.*, *praw.* 1) нез'явлен-
 ня (непрíбуття) в суд по ви-
 клику; 2) за́бчний вірок (прí-
 суд).
kontur, **-ru**, *m.* контур, -ра, óбрис,
 -су, силу́ет, -ту.
kontuować, **-ruje**, **-rujesz**, **-rował**

- рисувати (обводити) контур (чого).
 konturowy контурний.
 kontusik *m., zdr., hist. див.* контуз.
 kontusz, *lm. -sze, m., hist.* кунтуш (под. кунтуша).
 kontuszówka *ż., przest.* під горілки.
 kontuzja *ż.* контузія.
 kontuzjonować, -nuje, -nujesz, -nował *див.* контужоваć.
 kontuzjonowany *див.* контужований.
 kontuzjować, -juje, -jujesz, -jował контузити, -тужу, -тужиш.
 kontuzjowany контужений.
 kontyna *ż., hist. див.* гонтана.
 kontynent, -tu, *m.* континент, -ту.
 kontynentalny континентальний.
 kontyngens, -su, *m., spec. див.* контынгент.
 kontyngent, -tu, *m., spec.* контингент, -ту.
 kontyngentować, -tuje, -tujesz, -tował *spec.* контингентувати, -тую, -туєш.
 kontyngentowy *spec.* контингентний.
 kontynuacja *ż. (дія)* продовжування; (доком.) продовження.
 kontynuant *m., lingw.* рефлекс, -су; ~ty dawnych słowiańskich samogłosek *посовуш* рефлексі давніх слов'янських носових голосних.
 kontynuator, *lm. -rzy, m.* продовжувач.
 kontynuatorka *ż.* продовжувачка.
 kontynuować, -nuuje, -nujesz, -nuował (со) продовжувати, -жую, -жуєш (що).
 kontynuum *nieodm., n., mat.* континуум (невідм.).
 konus *m., mat. див.* stożek 2.
 konwalia *ż.* конвалія.
 konwaliowy конвалійний.
 konwejer *m., tech.* конвейер, -ра; ~ taśma *поток-конвейер.*
 konwekcja *ż., fiz.* конвекція.
 konwekcyjny *fiz.* конвекційний.
 konwensans, -su, *m.* умовності, -тей (лише в мн.), правила пристойності; конвенанси, -сів (заст.).
 konwensansowy який (що) стосується умовностей; (у контексті) умовностей; ~we szran gi pýta (узи) умовностей.
 konwencja *ż., dypl.* конвенція.
 konwencjonalizm, -mu, *m.* конвенціональність, -ності.
 konwencjonalnie конвенціонально.
 konwencjonalność *ż. див.* konwensjonalizm.
 konwencjonalny конвенціональний; $\diamond$ broń ~na традиційна зброя.
 konwencyjny *dypl.* конвенційний.
 konweniować, -niuje, -niujesz, -niował (кому) *książ.* підходити, -джу, -диш (кому), влаштовувати, -вую, -вужеш (кого); to mi nie ~niuje *це мені не підходить.*
 konwent, -tu, *m., hist.* конвент, -ту; Konwent Narodowy Національний конвент.
 konwersacja *ż.* 1) розмова, бесіда; 2) розмовний урок з іноземної мови.
 konwersacyjny розмовний; styl ~ розмовний стиль, -лю.
 konwersja *ż., ek.* конверсія.
 konwersować, -suje, -sujesz, -sował 1) розмовляти; 2) розважати кого розмовою; 3) розмовляти для вправи іноземною мовою.
 konwersyjny *ek.* конверсійний.
 konwertor *m., hut.* конвертор[e]р, -ра.
 konwertować, -tuje, -tujesz, -tował *ek.* конвертувати, -тую, -туєш.
 konwertyta, -ty, *lm. -ci, m.* неофіт.
 konwia *ż. див.* konew.
 konwikt, -tu, *m., hist.* гуртожиток, -тку.
 konwisarnia *ż., przest.* ливарня.
 konwisarski *przest.* ливарний.
 konwisarstwo *n., przest.* ливарство.
 konwisarz, *lm. -rze, m., przest.* ливарник.
 konwojent, *lm. -nci, m.* конвоір, -ра.
 konwojować, -juje, -jujesz, -jował конвоювати, -воюю, -воюєш.
 konwojowy конвоійний.
 konwokacja *ż., hist.* скликання

- сэйму в давній Польщі (в період безкоролів'я).
- kopwokasyjny**: **Sejm Kopwokasyjny** *hist.* сейм, скликаний в період безкоролів'я.
- kopwój, -woju, m.** конвóй, -вóю.
- kopwulsja** *ż.* конвульсія, судорога.
- kopwulsyjnie** конвульсійно, судорожно.
- kopwulsyjność** *ż.* конвульсійність, -ності, судорожність.
- kopwulsyjny** конвульсійний, судорожний.
- koń, lm. -nie, m.** кінь (род. коня); *dosiąść konia* (wsiąść na ~) скóчити на коня; ~ *juźny* в'ючний кінь; ~ *luźny* незапряжений кінь; *військ.* на ~і на коня! ~ *rosiągowy* запряжений (тягловий, робочий) кінь; *перен.* *pracować jak ~* працювати як кінь (як віл); ~ *tabogowy* валковий (обóзний) кінь; ~ *wierzchowy* верховий кінь; *ż.* *dyszlowy* корінник, -ка; *фольк.* *Marcin na białym ~niu* снігопад, -ду; *тех.* ~ *ragowy* (mechaniczny) кінська сіла; *przedzić coś ~ wyskoczy* гнати шодуху (чимдуж, з усієї сили); *зоол.* ~ *wodny* гіпопótам, бегемот.
- końcowy** кінцевий.
- końcówka** *ż.* 1) *грам.* закінчення, флєксія; 2) *шахм.* ендшпіль, -лю.
- kończa(s)to** з гóстрым кінцём; *sztaby zakończone ~* штáнги з гóстрым кінцём.
- kończa(s)tość** *ż.* гострокінцева фóрма; *архит.* ~ *gzym su* гострокінцева фóрма карніза.
- kończa(s)ty** гострокінцевий, кінча(с)тий.
- kończyć, -cze, -czysz, -czył** 1) кінчати, кінчати; (*завершувати*) закінчувати, -чую, -чуеш; ~ *pracę* кінчати (кінчити; закінчувати) роботу (працю); 2) (*перен.*— *вмирати*) кінчатися, кінчатися, доходити (доходжу, доходиш); // ~ *się* 1) кінчатися, кінчатися; закінчуватися; 2) *перен.* видихатися; *on się już ~czy* jako poeta його поетичний талант вже видихається.
- kończyna** *ż., anat. (extremitas)* кінцівка.
- kończystość** *ż. див.* kończa(s)tość.
- kończysty** *див.* kończa(s)ty.
- koński** кінський; *бот. розм.* ~ *ka mięta* кінська м'ята; *ż.* *ferma ~ka* конеферма; *розм.* ~ *ka kurasja* лікування сильнодіючими ліками; *mięso ~kie* конина, конятина; *перен. розм.* ~ *kie zdrowie* залізне здорóв'я.
- kooperacja** *ż.* 1) співробітництво; ~ *międzynarodowa* міжнародне співробітництво; 2) кооперація; ~ *przemysłowa* промислова кооперація (промкооперація). *Пор.* *kooperować.*
- kooperacyjny** *ек.* кооперативний; *spółka ~na* кооперативна спілка.
- kooperator, lm. -rowie a. -rzy, m. ек.** кооператор, -ра.
- kooperatysta, -ty, lm. -ści, m.** кооператор, -ра.
- kooperatystka** *ż.* кооператорка.
- kooperatywa** *ż., ек.* кооператив, -ву; ~ *produkcyjna* виробничий кооператив; *ż.* ~ *spożywcza* споживспілка.
- kooperatywny** *ек. див.* kooperacyjny.
- kooperować, -tuje, -tujesz, -rował** 1) співробітничати; 2) *ек.* кооперувати, -рую, -рúеш.
- kooptacja** *ż.* кооптація.
- kooptować, -tuje, -tujesz, -tował** кооптувати, -тую, -тúеш.
- koordynacja** *ż.* координація.
- koordynata** *ż., mat.* координата.
- koordynować, -nuje, -nujesz, -nował** координувати, -ную, -нúеш.
- kopa** *ż.* 1) (*снопів; 60 штук*) копа; 2) (*сіна*) копіця; *ż.* *розм.* ~ *pełni* скільки літ, скільки зим!
- kopacz, lm. -cze, m., spec.** копальник.
- kopaczka** *ż.* 1) *спец.* копальниця; 2) дружина копальника; 3) *с.-г.*

- мо́тка; $\diamond$ ~ mechaniczna копа́лка.
- Кора́с, -pię, -piesz, -pał, корна́с, -nę, -niesz, -nał, -nęli 1) (землю) копа́ти, копну́ти; присл. kto pod kim dołki ~pie, sam w nie wrada не копа́й дру́гому ями, бо сам у не́ї впаде́ш; 2) (лише недокон.) (картоплю) копа́ти, вибира́ти; 3) (нозою) штовха́ти, штовхну́ти, біти (б'ю, беш), удара́ти, удари́ти; 4) (лише недокон.) спорт. розм. гра́ти у футбо́л; 5) (ро szum) (лише недокон.) перен. ри́тися, ни́шпорити (в чо́му); 6) (розм. — про вогнестрі́льну зброю) відбива́ти, відби́ти (віді́бе); // (лише недокон.) ~ się 1) штовха́тися, бітис́я, удара́тис́я; 2) продира́тися (пробива́тис́я) крі́зь неуторо́вану доро́гу; ~ przez zasru śnież-пе пробива́тис́я крі́зь сніго́ві заме́ти; 3) (do kogo) перен. жарт. зали́ця́тис́я (до ко́го).
- Кора́л, -lu, *lm.* -le, *m.* 1) бот. (*rhus corallina*) сума́х, -ха́; 2) тех. копа́л, -лу.
- Кора́ліна *ż.*, *geol.* копа́ліна; ~ у *ż* *u* *t* *e* *c* *z* *p* *a* корисна копа́ліна.
- Кора́ліно́ву *geol.* вико́пний.
- Кора́лі́на *ż.* 1) копа́льні, -лень (лише в мн.); (підземна виробка — це) ша́хта; *na* ~*ni* на терито́рії ша́хти; ~ *soli* соляні копа́льні; *w* ~*ni* в ша́хті; ~ *w* *ę* *g* *ł* *a* кам'яноугі́льні копа́льні; 2) перен. ска́рбни́ця; *k* *s* *i* *ą* *ż* *k* *a* *j* *e* *st* ~*ni* *a* *w* *i* *a* *d* *o* *m* *o* *s* *c* *i* кни́жка е ска́рбни́цею зна́нь; $\diamond$ ~ *mar* *m* *i* *g* *u* мармуро́вий кар'є́р, -ру; ~ *pi* *a* *s* *k* *u* піско́вий кар'є́р.
- Кора́лі́някі, -ków, *gó* *r.* про́пси, -сів, ша́хтові стоя́кї, -ків, крі́пильний ліс, -су.
- Кора́лі́няну *y* *k* *i* *j* *y* (що) стосу́ється копа́лень; ша́хтний, ша́хтовий; *pr* *z* *e* *m* *y* *s* *ł* ~ *di* *v.* *k* *o* *p* *a* *l* *n* *i* *c* *t* *w* *o* 1. *P* *o* *r.* *k* *o* *p* *a* *l* *n* *i* *a* 1.
- Кора́лі́нство *n.*, *spec.* 1) гірні́ча промисло́вість, -вості; 2) *o* *r* *g* *a* *n* *i* *z* *a* *c* *i* *a* *j* *a* *i* *w* *e* *d* *e* *n* *n* *i* *a* *g* *i* *r* *n* *i* *c* *t* *w* *o* гірні́цтво.
- Кора́лі́нцы: *pr* *z* *e* *m* *y* *s* *ł* ~ *di* *v.* *k* *o* *p* *a* *l* *n* *i* *c* *t* *w* *o* 1.
- Кора́лі́ну *geol.* *i* *in.* вико́пний; $\diamond$ *s* *t* *o* *ł* *a* ~ *na* асфа́льт, -ту; *s* *i* *a* *ł* *a* ~ *ne* копа́ліни, -лин.
- Кора́ло́ву *tech.* копа́ловий.
- Кора́ні́на *ż.* 1) знева́жл. штовха́ння, биття́, удара́ння; 2) перен. розм. продира́ння крі́зь що; 3) (ро szum) перен. розм. по́рпання, ни́шпорення (в чо́му); ~ *po* *k* *s* *i* *ą* *ż* *k* *a* *c* *h* по́рпання (ни́шпорення) в кни́жках; 4) розчи́шена під сівбу діля́нка лісу.
- Кора́рка *ż.*, *tech.* екскава́тор, -ра.
- Кора́рні́а *ż.* копта́льня.
- Кора́сі́с, -се, -cisz, -сіł 1) копта́ти, -пчу́, -пті́ш; (вкривати кі́птем — це) заді́млювати, -люю́, -люеш, заку́рювати, -рюю́, -рюеш; 2) (жарт.— тютю́н) ку́рїти, -рю́, -риш; // ~ *si* *e* копта́ти, -пчу́, -пті́ш; заді́млювати́ся, заку́рювати́ся.
- Кора́сі́с, -cieje, -ciejesz, -ciał, -cieli копта́ти, -пчу́, -пті́ш, заді́млювати́ся, -люю́ся, -люе́шся, заку́рювати́ся, -рюю́ся, -рюе́шся.
- Кора́сі́ш, *lm.* -chy, *m.*, *rot.* 1) віма́заний кі́птем; 2) перен. замазу́ра.
- Кора́сі́шек, -szka, *m.* 1) пестл. замазу́ра; 2) перен. збу́шка; 3) орн. (*phoenicurus gibraltariensis*) го́рїхвістка.
- Кора́сва́с, -cuje, -cujesz, -cował *roln.* 1) (снопи) склада́ти в ко́пи, копа́ти, -плю́, -пиш; 2) (сіно) копі́чити, склада́ти в копі́ці; 3) (корми) силосува́ти, -сую́, -сую́ш; 4) (картоплю тощо) буртува́ти, -тую́, -тую́ш, кагатува́ти.
- Кора́сва́сту конусо́видний, конусо́подібний.
- Кора́сва́ц *m.*, *zdr.* конусо́подібний го́рбик.
- Кора́с, -pciu *a.* -pcia, *m.* кі́поть, -птю; (розм.— це) кі́птява.
- Кора́нха́га *ż.* Копенга́ген.
- Кора́нха́скі копенга́гський.
- Кора́н, -pru, *m.*, бот. крі́п (род. кробо́у).

- koperciarstwo** *n.* 1) виробництво конвєртів; 2) профєсія виробника конвєртів (продавця конвєртів).
- koperciarz**, *lm.* -rze, *m.* 1) виробник конвєртів; 2) продавець конвєртів.
- koperczaki**, -ków, *blp.*, *pot.* заличяння; $\diamond$ stroić (sadzić, palić, smalić) ~ (do kogo) заличятися, смаліти халявки.
- koperek**, -tku, *m.*, *zdr.*, *pieszcz.* *div.* koper.
- kopersztych**, -chu, *m.*, *szt.* гравюра на міді, естáмп.
- kopersztychowy** *szt.* який (що) стосується гравюри на міді (естáмпа).
- koperta** $\dot{z}$. 1) конвєрт; 2) (в годиннику) кришка; 3) (на одяло) підодяльник.
- kopertać się** *pot.* *div.* kopyrtać się.
- kopia** I $\dot{z}$. копія.
- kopia** II $\dot{z}$., *wojs. hist.* спис; *перен.* kruszyć ~ pie o соś ламати списы за що.
- kopiał**, -łu, *m.*, *handl.* копіювальна книга; підшивка копій.
- kopiarka** $\dot{z}$. копіювальний верстáт.
- kopiarusz**, *lm.* -sze, *m.* книжка з копіями.
- kopiarz**, *lm.* -rze, *m.* *div.* kopiarusz.
- kopiasty** 1) стоговідний, стижковідний, стогувáтий, стижкувáтий; 2) (*перен.*— повний) з верхом.
- kopiaty** *div.* kopiasty 2.
- kopica** $\dot{z}$. 1) (сіна) копіця; 2) (снопів) копа.
- kopić**, -pię, -pisz, -pił 1) (снопи) складáти в копи, копіти, -плю, -пиш; 2) (сіно) копічити, складáти в копіці.
- kopieć**, -pca, *lm.* -pce, *m.* 1) кучугури, -гур (лише в мн.); ~pce śniegu кучугури снігу; 2) насипаний холм, -мá; 3) (картоплі і под.) бурт, -ту, кагáт, -ту.
- kopiejka** $\dot{z}$. копійка.
- kopijnik**, *lm.* -cy, *m.*, *wojs. hist.* списонóсець, -сця, списник.
- kopiować**, -piuje, -piujesz, -piował копіювати, -піюю, -піюєш.
- kopioowy** копіювáльний; ołówek ~ копіювáльний олівєць, -вця.
- kopista**, -ty, *lm.* -ści, *m.* копіювáльний.
- kopistka** $\dot{z}$. копіювáльниця.
- kopka** $\dot{z}$., *zdr.* копічка.
- kopnać** *div.* kopać.
- kopniak** *m.*, *rub.* (ногою) стусán, -ná, штурхán, -ná, штовхán.
- kopny** 1) (про дорогу) піщаний; 2) (про сніжну дорогу) непроторований, неуторований.
- koprolit**, -tu, *m.*, *min.* копроліт, -ту.
- koprowy** *bot.* кроповий.
- koptycki** *div.* koptyjski.
- koptyjski** *div.* коптський.
- kopulacja** $\dot{z}$., *biol.* копуляція.
- kopulak** *m.*, *hut.* вагранка.
- kopulasty** куполоподібний, банеподібний, банястий.
- kopulizacja** $\dot{z}$., *sad.* копуліровка.
- kopulizować**, -zuje, -zujesz, -zował *sad.* копулювати, -люю, -люєш.
- kopuła** $\dot{z}$. кўпол, бáня; (церкви — це) луковиця; військ. ~ рaпсєгпа броньовий кўпол.
- kopułka** $\dot{z}$., *zdr.* невеличкий кўпол, невеличка бáня; луковичка. *Пор.* kopuła.
- kopulowaty** *div.* kopulasty.
- kopulowy** кўпольний.
- kopuciarstwo** *n.*, *spec.* виробництво копилів (колодок).
- kopuciarz**, *lm.* -rze, *m.*, *spec.* колóдочник.
- kopyrtać (się)**, **kopyrtnąć (się)**, -nę, -niesz, -nął, -nęli *pot.* перекидатися, перекинутися, перевертáтися, перевернутися.
- kopystka** $\dot{z}$., *spec.* шпáтєль.
- koryść** $\dot{z}$. 1) копістка; 2) (для змазування двогтем) квач, -чá.
- korytko** *n.*, *zdr.* 1) копітцє, копиток, -тка; 2) невеличкий копіл, невеличка колóдка. *Пор.* korytko.
- korytkowaty** схóжий на копітцє.
- korytkowe**, -wego, *n.*, *hist.* плáта за переїзд а. за прогін худóби через миську заставу.
- korytkowe**, -wych, *zool.* (subungulata) копітні, -них.
- korytnik** *m.* 1) (для очистки кінського копита) ризáк, -кá; 2) під-

- кóвний цвях, (в)ухна́ль, -ля́;
3) *бот. (asagum)* копитня́к, -ка́.
копу́тну копита́ний, копита́вий.
копу́то *n.* 1) копита́, копита́, -та́;
2) *шев.* копи́л, -ла́, коло́дка; *перен.* *розм.* *wszystko* па
jedno ~ все на оди́н лад (копи́л); $\diamond$ *перен.* *patrz swego*
~ta не сунь но́са до чужо́го
про́са; не втруча́йся в чужі
спра́ви; (*про верши́ника*) *guszy z*
~ta пусти́ти ко́ня га́лопом;
перен. простори́чн. *wyciągnąć*
~ta прости́гти но́ги, да́ти дуба́.
копу́tochodne, -nych, zool. див.
копу́tkowe.
kora *ż.* ко́ра; (*дере́вна — це*) луб,
-бу; *анат.* ~ *mózgowa* ко́ра
півку́ль голо́вного мо́зку.
korab, -bia, lm. -bie, m., arch. ко-
рабе́ль, -бля́; $\diamond$ *міф.* ~ *Noego*
Но́їв ковче́г.
koral, lm. -le, m. 1) зоол. ко́рал
(*у мн.* ко́рали, -лів); 2) (*дорогоці́нний ка́мінь*) ко́ра́ль, ко́ра́л
(*у мн.* ко́ра́лі, -лів).
korale, -li (*gazwyszaż bhp.*) бу́си
(*род.* бус), ду́тки (*род.* ду́ток);
(*дорогоці́нні*) намі́сто.
koralik m., zdr. 1) буси́нка; 2) (*лише в мн.*) намі́стечко.
koralowaty ко́ралови́дний.
koralowina *ż.* (*вапни́стий відклад*)
ко́ра́л.
koralowy 1) ко́ра́ловий; 2) ко́ра-
ле́вий, ко́ра́льовий, ко́ра́ловий.
Пор. *koral.*
koran, -ni, m., rel. ко́ран.
korba *ż., tech.* ру́чка, рукоя́тка,
ко́рба; (*в маши́ні*) кривоши́п;
(*в автомаши́ні*) заво́дна ру́чка;
військ. ~ *rozrusznika* пу-
ско́ва рукоя́тка; *військ.* ~ *z a m-*
ku ру́чка (рукоя́тка) за́тво́ра;
 $\diamond$ *гірн.* ~ *wiertnicza* ко́ло-
во́рот.
korbacz, lm. -cze, m., przest. на-
га́йка, нага́й, -га́й; (*плетени́й —*
це) канчу́к, -ка́, карба́ч, -ча́.
korбка *ż., zdr., tech.* невели́чка
ру́чка (рукоя́тка, ко́рба); невели́чкий
кривоши́п.
- korbowy tech.** ко́лі́нча(с)ти́й; *w a l*
~ ко́лі́нча(с)ти́й ва́л; $\diamond$ *s k r z u-*
pi a ~ *wa* ка́ртер (двигуна́).
korcić, -ci, -ciło (*tylko w 3 osobie*)
pot. корти́ти, -ти́ти (ко́му і ко-
го́) (*безос.*).
korcowy ко́рце́вий.
korczak m. дере́в'яний ківш (*род.*
ковша́), че́рпа́к, -ка́; (*для пит-
тя — це*) ко́ря́к, -ка́.
korczyk m., zdr. див. **korzec.**
kord m., hist. меч, -ча́, пала́ш, -ша́.
kordegarda *ż., wojs. hist.* ко́рде-
га́рдія.
kordelas m., hist. 1) мисли́вський
ніж (*род.* ножа́); 2) *військ.* те-
са́к, -ка́.
kordialnie książ. ші́ро, широсе́рдо,
се́рдечно.
kordialność *ż., książ.* ші́ри́сть, -ро-
сті, широсе́рді́сть, -дості́, се́рдеч-
ні́сть, -но́сті.
kordialny książ. ші́рий, широсе́р-
дний, се́рдечний.
kordiał, -lu, m., przest. ці́лющий
напі́й, -по́ю.
kordon, -ni, m. 1) *військ.* ко́рдон,
-ну; 2) (*рідко*) ко́рдон, гра́нця;
3) шну́ро́к на військо́вій фо́рмі.
kordonek, -nka, m. шовко́вий шну-
ро́чок, -чка.
kordonkowy який (шо) сто́сується
шовко́вого шну́ро́чка; (*у контек-
сті*) з шовко́вого шну́ро́чка; *го-
бо́тка* ~ *wa* рукоді́лля з шов-
ко́вого шну́ро́чка.
kordegarda *ż., wojs. hist. див.*
kordegarda.
Kordyliery, -gów, bhp. Ко́рдильє́ри,
-льє́р.
kordyt, -tu, m., chem. ко́рді́т, -ту́.
Korea *ż.* Ко́ре́я.
Koreanka *ż.* ко́ре́янка.
Koreańczyk, lm. -cy, m. ко́ре́ць,
-ре́йця.
koreański ко́ре́йський.
koreczek, -czka, m., zdr. про́бочка,
ко́рочок, -чка.
korreferat, -tu, m. спі́вдоповідь, -ді́.
korreferent, lm. -nci, m. спі́вдопові-
да́ч.
korreferentka *ż.* спі́вдоповідáчка.
korek, -rka, m. 1) про́бка, ко́рок,

- рка; *raptofle* па ~*rku* тўфлі на пробці; 2) (*у взутті*) пробкова підкладка; 3) каблук (підбór) у жінóчому черевіці; 4) *мін.* гірська пробка, гірський кóрок; $\diamond$ *ел.* ~ *bezpiecznik* запобіжник.
- korekta** *ж.*, *druk.* коректура, коректа.
- korektor**, *lm.* -*rzy*, *m.*, *druk. i in.* коректор, -ра.
- korektorka** *ж.*, *druk.* (*про жінку*) коректор; коректорка (*розм.*).
- korektorski** *druk.* коректорський.
- korektura** *ж.* *див.* *korektywa*.
- korektywa** *ж.* коректив, -ву, поправка.
- korelacja** *ж.*, *nauk.* корреляція, співвідно́сність, -ності.
- korelacyjny** *nauk.* корреляційний.
- korelat**, -*tu*, *m.*, *fil.*, *lingw.* корелят.
- korelatywny** *nauk.* коррелятивний.
- korepetycja** *ж.* приватний урок, -ку.
- korepetytor**, *lm.* -*rzy*, *m.* репетитор, -ра.
- korepetytorka** *ж.* (*про жінку*) репетитор; репетиторка (*розм.*).
- korepetytorski** репетиторський.
- korespondencja** *ж.* кореспонденція; (*стаття, замітка в газеті — це*) допис, -су; (*обмін листами, сукупність листів — це*) листування; *utrzymywać ~ję* (*z kim*) підтримувати листування (*з ким*); $\diamond$ *prowadzić ~ję* (*z kim*) листуватися, -туюся, -түешся (*з ким*).
- korespondencyjny** який (що) стосується кореспонденції (допису, листування); *пор.* *korespondencja*; $\diamond$ *karta ~na* листівка; *kursy ~ne* заочні курси, -сів, курси навчання.
- korespondent**, *lm.* -*nci*, *m.* кореспондент; *członek ~ Akademitii Nauk* член-кореспондент Академії наук.
- korespondentka** *ж.* 1) кореспондентка; 2) (*поштова картка*) листівка.
- korespondować**, -*duje*, -*dujesz*, -*dowal* 1) (*z kim*) листуватися, -туюся, -түешся (*з ким*); 2) (*z czym*) *nauk.* відповідати (чому).
- korkociąg**, -*gu*, *m.* 1) пробочник, штопор, -ра, коркотяг; 2) *ав.* штопор.
- korkodab**, -*dębu*, *m.*, *bot.* (*quercus suber*) пробкове (коркове) дерево, пробковий (коркóвий) дуб.
- korkować**, -*kuje*, -*kujesz*, -*kowal* закорковувати, -вую, -вуеш.
- korkownica** *ж.*, *tech.* машинка для закорковування пляшóк.
- korkowy** пробковий, коркóвий; *bot.* *dąb ~* *див.* *korkodab*.
- kormoran** *m.*, *orn.* (*phalacrocorax*) баклан, -на.
- kornak**, *lm.* -*ki*, *m.* погóнич слона.
- kornalin**, -*ni*, *m.*, *min.* *див.* *kognalina*.
- kornalina** *ж.*, *min.* карнебл, -лу, сердолік.
- kornecik** *m.*, *zdr.* 1) малéнький корнёт; 2) чéпчик. *Пор.* *kornet* I.
- kornecista**, -*ty*, *lm.* -*ści*, *m.*, *muz.* корнетіст.
- Kornel** Корнелъ; Корніло, Корній, -нія (*укр.*).
- Kornelia** Корнелія.
- Korneliusz** *див.* *Kornel*.
- kornier** *m.*, *sport.*, *ek.* кóрнер, -ра; (*спорт. — це*) кутовий удар, -ру.
- kornet** I, -*tu*, *lm.* -*ty*, *m.* 1) муз. корнёт; 2) чепіпець черніці.
- kornet** II, -*ta*, *lm.* -*ci*, *m.*, *wojs. hist.* корнёт.
- kornie** покíрливо; смире́нно; покíрно. *Пор.* *kornu*.
- kornik** *m.*, *ent.* короїд.
- korniszon** *m.*, *kul.* корнішон.
- korność** *ж.* покóра, покíрливість, -вості; смире́ння; покíрність, -ності. *Пор.* *kornu*.
- kornu** покíрливий; смире́нний (*рідше*); (*послушний кому, чому, поступливий*) покíрний.
- koroboracja** *ж.*, *praw.* потвёрдження, підтвёрдження.
- koroboracyjny** *praw.* потвердний, підтвердний.
- koroborować**, -*guje*, -*gujesz*, -*rowal* *praw.* потвёрджувати, -джуу, -джуеш, підтвёрджувати.

koromyslo *n.* коромисло.

korona *ż.* 1) корона; (*царська* — *це*) вінець, -нця; 2) (*дерева*) крона; 3) (*мисл.*) кристалі роги бляня; 4) *бот.* віночок, -чка, оцвітина; 5) (*на зубі*) коронка; 6) (*монета*) крона; 7) *муз.* фермата; 8) (*у фортифікації*) грєбнь бруствера; $\diamond$ *тех.* ~ па-сури грєбнь, -бня; *перен.* ~ па ~ *wszystkiego jest ten postępek* цей вчинок — верх усього; *анат.* ~ *zęba* вінчик зуба; *бот.* ~ *zółędzia* місочка (гніздечко) жолудя.

Korona *ż., hist.* (*корінна Польща*) Корона; ~ *i Litwa* Корона й Литва.

koronacja *ż.* коронація.

koronacyjny *коронаційний.*

koroncarka *ż.* *div.* koronkarka *l.*

koronczarski *ż.* *див.* koronkarski.

koroniarz, *lm.* -rze, *m., hist.* *див.* koroniasz.

koroniasz, *lm.* -sze, *m., hist.* житель Корони (корінної Польщі).

koronka *ż.* 1) мереживо; 2) *церк.* чотки, -ток; 3) *карт.* коронка; 4) *зменш.* коронка.

koronkarka *ż.* 1) мереживниця; 2) мереживний верстат.

koronkarski *мереживний; przemyśl* ~ мереживна промисловість, -вості; $\diamond$ *sewka* ~ ка коклюшка.

koronkarstwo *n.* мереживна промисловість, -вості.

koronkowo *мережано.*

koronkowy 1) мереживний; 2) *перен.* мережаний.

koronny 1) (*іст.* — *державний*) коронний; *dobga* ~ не коронні (державні, казенні) маєтки, -ків; 2) (*іст.* — *що стосується давньої Польщі без Литви*) коронний; *wojska* ~ не коронне військо; $\diamond$ *мор.* *maszt* ~ головна шогла; *перен.* *розм.* *osiół* ~ дурний, як пень; *тех.* *szkło* ~ не кронглас, -су.

koronować, -nuje, -nujesz, -nował

1) коронувати, -ную, -нуєш; 2) (*поєз.* — *завершувати*) вінча-

ти; *з а т е к* ~ *nuje* *górgę* *góru* вінчає замок; *перен.* *rokóń* ~ *nuje* *wojny* війни вінчає мир; // ~ *się* коронуватися.

koronowany 1) коронований; 2) вінценосний. *Пор.* *korona* *l.*

koronowy який (що) стосується крони; (*у контексті*) в кронах; *фін.* *waluta* ~ *wa* валюта в кронах.

korowaj, -ju *a.* -ja, *lm.* -je, *m., etnogr.* коровай; $\diamond$ *перен.* *prosić kogo na* ~ запрошувати когось на весілля.

korowód, -wodu, *m.* 1) (*у роцистий*) похід, -ходу, процесія; ~ *żałobny* похоронна процесія; 2) *перен.* круговорот, -ту; ~ *zdarzeń* круговорот подій; 3) (*лише в мн.*) *несхв.* тягання, волокіта.

korowy луб'яний; *у г о б у* ~ *we* луб'яні виробы, -бів.

korporacja *ż.* корпорация.

korporacyjny *корпоративний.*

korporant, *lm.* -nci, *m., zagr.* корпорант.

korporantka *ż., zagr.* шапка корпоранта.

korpułencja *ż., żart.* огрядність, -ності, корпулєнція.

korpułentność *ż., żart.* огрядність, -ності, корпулєнтність.

korpułentny *żart.* огрядний, корпулєнтний.

korpus, -su, *m.* 1) корпус, -су; *дипл.* ~ *dypłomatyczny* дипломатичний корпус; *військ.* ~ *ekspedycyjny* експедиційний корпус; *військ.* ~ *inżyniersko-saperski* корпус інженерних військ; *військ.* ~ *ochrony pogranicza* корпус прикордонної сторожі; 2) (*машини*) станіна; $\diamond$ *тех.* ~ *fortepianu* корбька (ящик) роєля; *тех.* ~ *pieca* кожух печі.

korpusik *m., zdr.* невеличкий корпус.

korpuskularny *fiz.* корпускулярний.

korpusowy *корпусний.*

korozja *ż., geol., chem.* корозія.

korsak m., zool. (*alopex corsac*) корсак, -ка.

korsarski mor. hist. корсарський.

korsarstwo n., mor. hist. корсарство.

korsarz, lm. -rze, m., mor. hist. корсар, -ра.

korso nieodm., n. корсо (невідм.).

Korsyka ż. Корсіка.

Korsykanin, lm. -kanie, -kan, m. корсіканець, -нця.

korsykański корсіканський.

kort, -tu, m. 1) спорт. корт, -ту; 2) текст. корд.

kortezy, -zów, bhp., polit. кортеси, -сів.

kortowy 1) кортовий; 2) кордний.
Пор. kort.

korupować, -puje, -pujesz, -pował 1) (морально) розкладати; 2) давати хабарі, підкупувати, -вую, -вуєш (кого).

korund, -du, m., min. корунд.

korupcja ż. 1) моральний розклад, -ду; 2) корупція, хабарництво, підкупність, -ності, продажність.

Пор. korupować.

korupcjonista, -ty, lm. -ści, m. хабарник.

korupcjonistyczny який (що) стосується корупції (підкупності, продажності); (у контексті) корупції (підкупності, продажності); *d u c h* ~ дух корупції (підкупності, продажності).

korupcjonizm, -mu, m. поширення корупції (підкупності, продажності).

korupcyjny розкладаючий, деморалізуючий; *w p l y w* ~ розкладаючий (деморалізуючий) вплив, -ву.

korweta ż., mor. hist. корвет.

koryda ż. (бій биків) корйда.

koryfej, lm. -je, m., lit. hist., przen. *див.* koryfeusz.

koryfejka ż., lit. hist., przen. *див.* koryfeuszka.

koryfeusz, lm. -sze, m., lit. hist., przen. корифей.

koryfeuszka ż., lit. hist., przen. корифейка.

korzystać, -guje, -gujesz, -gował

коректувати, -тую, -туєш, коригувати, -гую, -гуєш, виправляти. **korzystanie n.** коректування, коригування, виправління.

korzynski archi. корінфський.

Korynt, -tu, m. Корінф.

korytarz, lm. -rze, m. коридор, -ра. *іст.* Korytarz Gdański Данцігський коридор.

korytarzowy коридорний; *s y s t e m* ~ коридорна система.

korytarzyk m., zdr. коридорчик.

korytko n., zdr. 1) коритце; 2) *млн.* коритко; 3) *перен.* ірон. кормушка.

korytnik, lm. -cy, m. коритник.

koryto n. 1) коріто; 2) (річки) річище, русло.

korytowy коритний.

korzec, -rca, lm. -rce, m. (міра сушких тил) корець (род. кірця);

◇ *перен. розм.* *z p a l e ż l i s i ę* w ~ *гси* таку два чоботи пара; *перен.* *u k r y ę* *coś* *rod* ~ *rcem* тримати (держати) щопід спудом.

korzeniak m. 1) короб; 2) бот. кореневіще.

korzeniasty *див.* korzenisty.

korzeń, -nię, -nisz, -nił (co) kul. приправляти (присмачувати) щокорінням.

korzeń się, -nię, -nisz, -nił укорінюватися, -нююся, -нюєшся, укорінятися, пускати корені; (*перен.* — *ще*) коренітися.

korzenie się n. 1) упокорювання; 2) жаління. *Пор.* korzyć się.

korzeniowy 1) кореневий; 2) бот. кореневий.

korzeniówka ż. 1) короб; 2) (зо-рілка) корінкова, -вої; 3) бот. (*monotropa*) монотропа.

korzenisko n., zgr. кориніще.

korzenisty коренастий, кориністий; *d r z e w o* ~ *te* коренасте (кориністе) дерево.

korzenniczka ż. бакаліїниця.

korzennik, lm. -cy, m. бакаліїтник.

korzenność ż. пряний смак, -ку; ~ *w ó d k i* пряний смак горілки.

korzenny 1) *торг.* бакаліїний;

- handel ~ бакалійна торгівля, торгівля прянощами (пряностями); sklep ~ бакалійна крамниця, бакалія; towary ~ не бакалійні товари, -рів; 2) *кул.* пряний; smak ~ пряний смак, -кų; $\diamond$ wódka ~ на *див.* korzeniówka 2; kupiec ~ бакалійник.
- korzeń, *lm.* -nie, *m.*** 1) корінь, -рення; *перен.* zniszczyć (usu-
nąć) coś z ~niem винищити (знищити) що до кореня; 2) (*лише в мн.*) *кул.* прянощі, -шив, пряності, -стей; $\diamond$ *бот.* ~ fiołkowy (*iris florentina*) півники флорентійські.
- korzoneczek, -czka, *m., zdr., pieszcz.*** корінчик.
- korzonek, -nka, *m., zdr.*** корінець, -нець.
- korzyć się, -rzę, -rzysz, -rzył** 1) (przed kim) упокорюватися, -рююся, -рюєшся, смирятися (перед ким); 2) (*про бджіл*) жалити, -лю, -лиш.
- korzystać (z czego)** користуватися, -рiстуюся, -рiстуюешся, користатися (чим і з чого); ~ z oka zji користуватися (користатися) нагодою (з нагоди).
- korzystanie *n.*** користування (чим і з чого).
- korzystnie** 1) вигідно; 2) корiсно; 3) благотворно; 4) прихильно; 5) прибутково, зисківно; $\diamond$ (*про людину*) ~ w uglądacь гарно виглядати. *Пор.* korzystny.
- korzystność $\dot{z}$.** 1) вигідність, -ності; 2) корiсність; 3) благотворність; 4) прихильність; 5) прибутковість, зисківність. *Пор.* korzystny.
- korzystny** 1) вигідний; ~ на rosa da вигідна посада; ~ не w agupki ргасу вигідні умови роботи; 2) (*що приносить користь*) корiсний; 3) (*сприятливий*) благотворний; w uwięacь на kogoś ~ wpiuw maćti на кого благотворний вплив; 4) (*про відзив*) прихильний; w udać ~ na opinię да́ти прихильний відзив; 5) *торг.* прибутковий, зисківний; ~ interes przybtkowe (зисківне) підприємство; $\diamond$ odmalować kogoś w ~nym świetle прихильно про ко́го відзиватися.
- korzyść $\dot{z}$.** 1) ви́года; ~ materialna матеріальна ви́года; 2) (*хороший результат*) корiсть, -ті; на ~ społeczeństwa на корiсть суспільства; 3) (*торгова вигода*) зиск, -ку, прибуток, -ку; ciągnąć ~ci z czego maćti (здобувати) зиск (прибуток) з чого.
- kos *m., orn.*** (*turdus merula*) чорний дрізд (*род.* дрозда).
- kosa I $\dot{z}$.** *roln.* коса́; *присл.* trafiła ~ на kamień попала коса́ на ка́мінь.
- kosa II $\dot{z}$.** 1) (*поез.* — *заплетене волосся*) коса́; 2) *бот. див.* kosaciec.
- Kosa $\dot{z}$.** *astr.* Оріон.
- kosaciec, -ęca, *lm.* -ęce, *m., bot.*** (*iris*) ірис, півники, -ків, косітень, -тня.
- kosaccowate, -tych, *bot.*** (*iridaceae*) півникові, -вих.
- kosacowaty** схожий на ірис (на півники).
- kosarnia $\dot{z}$.** фабрика кіс.
- kosarz, *lm.* -rze, *m., ent.*** (*phalangium opilio*) коса́р сінний.
- kosaty** з довгими косами, косатий.
- kosekans, -su, *m., mat.*** косе́канс.
- kosiarka $\dot{z}$.** 1) (*про жінку*) коса́р, -ря́; 2) *с.-г.* коса́рка.
- kosiarz, *lm.* -rze, *m.*** 1) коса́р, -ря́; 2) *ент. див.* kosarz.
- kosić, -szę, -sisz, -sił** косі́ти (кошу́, косиш).
- kosidło *n.*** кісця́.
- kosinus *m., mat.*** косинус.
- kosior *m.*** 1) кочерга́, коцюба́; 2) *тех.* мішалка; 3) (*лише в мн.*) (*в колісці*) полозі́й, -зі́в, поліззя́.
- kosiorek, -rka, *m.*** 1) *зменш.* кочере́жка, коцю́бка; 2) ри́д риба́льської cićti.

- kosisko *n.*, *roln* 1) збіл. косіще, велика коса; 2) *див.* kosidło.
- kosmacieć, -cieje, -ciejesz, -ciał, -cie-лі кошлатити, косматити.
- kosmacina *ж.* 1) *фам.* пátли, -лів, кудли, -лів, космакі, -ків (*лише в мн.*); 2) *бот.* ворсінка.
- kosmacz, *lm.* -cze, *m.*, *rot.* 1) (*про людину*) кудлаї, -ляї, патлань, -няї, патлач, -чаї; 2) кошлата (космата) тварина.
- kosmato кошлато, космато; $\diamond$ *перен.* witać ~ поздоровляти (вітати) молодих.
- kosmaty кошлатий, косматий; (*із скуповдженням волоссям*) патлатий, кудлатий.
- kosmek, -тка, *m.* 1) (*лише в мн.*) *анат.*, *бот.* ворсінки, -нок; 2) *див.* kosmyk.
- kosmetyczny косметичний.
- kosmetyk *m.* косметичний засіб, -собу.
- kosmetyka *ж.* косметика.
- kosmiczny космічний; *рго тіє-піє* ~ не космічне проміння.
- kosmika *ж.* *див.* kosmologia.
- kosmogonia *ж.* космогонія.
- kosmogoniczny космогонічний.
- kosmografia *ж.* космографія.
- kosmograficzny космографічний.
- kosmologia *ж.* космологія.
- kosmologiczny космологічний.
- kosmopolita, -ty, *lm.* -ci, *m.* космополіт.
- kosmopolitka *ж.* космополітка.
- kosmopolityczny космополітичний.
- kosmopolityzm, -mu, *m.* космополітизм, -му.
- kosmos, -su, *m.* космос, -су.
- kosmuczek, -czka, *m.*, *zdr.*, *pieszcz.* *див.* kosmyk 1.
- kosmyk *m.* 1) (*волосся*) пасмо; 2) *перен. жарт.* хвістик.
- koso косо; ~ srogładać па kogo koso (скоса) дивитися на кого.
- kosodrzew, -wu, *m.*, *bot.* *див.* kosodrzewina.
- kosodrzewina *ж.*, *bot.* 1) (*pinus mughus*) гірська (карликова) сосна; 2) (*juniperus lycia*) ялівець низенький.
- kosooki *med.* косоокий.
- kosteczka *ж.*, *zdr.*, *pieszcz.* кісточка.
- kostera, -ry, *lm.* -ry, *m.* і *ж.* 1) (*грач у кості*) костірник; (*грач у карти*) картяр, -раї; 2) (*про скупого*) скнара; 3) (*про буркотливого*) буркотун, -наї, буркун, -наї, воркотун; (*про жінку*) буркотуха, воркотуха; 4) кошáva (кістлява) жінка.
- kosterstwo *n.* скнарість, -рості.
- kostium, -mu, *m.* (жіночий, театр. тощо) костюм; (*національний—це*) оdyяг, -гу; ~ kąpielowy купальний костюм, купальник.
- kostiumeria *ж.* 1) театр. костюмерна, -ної; 2) костюмерна майстерня.
- kostiumologia *ж.* наука про костюми.
- kostiumowy 1) костюмний; 2) (*в костюмах*) костюмований; bal ~ костюмований бал, -лу.
- kostka *ж.* 1) зменш. кістка; 2) *анат.* кісточка; błoto ро ~ki грязь до кісточок; 3) (*для гри*) кість (*род. кісті*); grać w ~ki грати в кісті; 4) буд. плітка; rozsadzka układana w ~ki підлога, викладана плітками; $\diamond$ буд. ~ki brukowe брушатка; ~ bulionu кубик бульйонного концентрату; ~ cukru кусок цукру; jarzyna краjана w ~ki овочі, порізані кусочками; materia w ~kę картата тканина.
- kostkować, -kuje, -kujesz, -kował *буд.* 1) визначати кубатуру брили; 2) брукувати брушаткою.
- kostkowaty схожий на кубик.
- kostkowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.*, *буд.* брушатка.
- kostkowy у формі кубика; $\diamond$ cukier ~ кусковий (грудковий) цукор, -кру; bruk ~ брук з брушаток.
- kostnica *ж.* 1) мертвецька, -кої, покійницька, -кої, морг, -гу; 2) *перен. розм.* холодна, неопалена кімната.
- kostnieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nie-

- Іі костеніти; (*від холоду* — *ще*)
 клякнути, заклякати, дубіти.
kostnienie *n.* костеніння; клякнен-
 ня, заклякання, дубіння. *Пор.*
 kostnieć.
kostny anat. кістковий; *t k a p k a*
 ~на кісткова тканина.
Kostroma *ż.* Костромá.
kostropaty *div.* kostrubaty.
kostrubaty 1) шершавий, шерха-
 тий; 2) (*про шерсть*) кошлатий,
 косматий, кострубатий.
kostrzewa *ż., bot.* (*festuca*) кост-
 рця.
kostucha *ż., folk., żart. div.* ko-
 stusia.
kostur m. 1) кліюка, кбстур, -ра;
 2) *ixт.* (*cyprinus cultratus*) че-
 хоня.
kosturek, -rka, m., zdr. кліючка, не-
 великий кбстур, -ра.
kostusia *ż., folk., żart.* смерть, -ті.
kostucznie *і*дко; дошкульно, ущип-
 ливо, в'ідливо. *Пор.* kostuczny.
kostuczność *ż.* ідкість, -кості; до-
 шкульність, -ності, ущипливість,
 -вості, в'ідливість. *Пор.* kostucz-
 ну.
kostuczny ідкий; *перен.* дошкуль-
 ний, ущипливий, в'ідливий.
kosu косий; (*про очі*) косокий.
kosynier, lm. -rzy, m., hist. (*поль-*
ський селянин — *учасник пов-*
стання Костюшка) косинер, -ра.
kosynierski *hist.* косинерський.
kosz, lm. -sze, m. 1) корзіна;
 (*ручний* — *звичайно*) кошик; ~
balonu корзіна аеростата; 2)
 (*військ.* — *укріплення*) кор-
 зина, гарда, тур, -ра; 3) (*іст.* —
на Запоріжжі) кіш (*род.* кошá);
 ◊ *перен.* *dać ~sza* (кому) від-
 мовити (кому-небудь у чому-
 небудь); (*при сватанні* — *ще*)
 дати гарбуза; ~ *kapielowu*
 купальна кабіна; *мор.* ~ *masz-*
to у марс; ~ *na kury div.*
kojec; ~ *na pszczoły* вулик;
 ~ *pasterski* пастуший зимó-
 вий курінь, -реня; *перен. розм.*
zostać na ~szu сісти на мі-
 лину.
- koszarka** *ż.* кошіль, -шеля; ◊ *пе-*
рен. *pleść ~ki-orajki* плесті
 (плету́, плетеш), верзті, теревé-
 ні правити, -влю, -виш, теревé-
 нити.
koszara *ż.* 1) *s.-g.* кошáра; 2) (*ли-*
ше в мн.) *військ.* казарми,
 -зáрм.
koszarowy wojs., przem. казарме-
 ний.
koszący lot. брїючий; *lot* ~
 брїючий політ, -льóту.
koszenie n., roln. 1) косіння;
 2) (*про час*) косовиця.
koszenila *ż., ent.* (*coccus cacti*),
chem. кошеніль, -лі.
koszenilowy ent., chem. кошенільо-
 вий, кошенільний.
koszerny 1) *перен. розм.* чїстий;
 2) *рел.* кошерний.
koszerować, -ruje, -rujesz, -rował
 1) чїстити (чїщу, чїстиш);
 2) робити кошерним; *пор.* ko-
 szerny; // ~ *się* *перен. жарт.* ста-
 ранно мїтися.
koszmar, -gu, m. кошмáр, -ру.
koszmarny кошмáрний.
koszowy I корзінный, корзіновий;
 (*що стосується кошика*) коши-
 ковий.
koszowy II, -wego, lm. -wi, m.,
hist. кошовий, -вого.
koszt, -tu, m. 1) витрати, -рат; ~*ty*
handlowe накладні витра-
 ти; ~*ty podróży* а) дорóж-
 ні (подорóжні) витрати; б) грó-
 ши на переїзд, підйомні грóші,
 -шей; *poprosić ~ty* нести ви-
 трати; *przypłacić kogoś*
o ~ty призвести когó до витрат;
 ~*ty sądowe* судові витрати;
 ~*ty wojenne* воєнні витрати;
 2) *ек.* вáртість, -тості; ~*ty*
produkcji вáртість виробни-
 цтва; *przeciętny* ~ серед-
 ня вáртість; ~*ty własne* со-
 бівáртість; 3) (*гроші*) кошт, -ту;
 па ~ *państwa* на кошті
 (коштом) держáви; *własny*
 ~*tem* на свої кошті (власним
 коштом, своїм коштом); *перен.*
 ~*tem zdrowia* коштом (ці-
 ною, за рахунок) здоров'я; ◊

- ~ty utrzymania прожитковий мінімум, -му.
- kosztorys, -su, *m.*, *buch.* кошторис, -су; ślepy ~ орієнтовний кошторис.
- kosztorysowy кошторисний; $\diamond$ wyciąg ~ виписка з кошторису.
- kosztować I, -tuje, -tujesz, -tował коштувати, -тую, -туєш; ile to ~tuje? скільки це коштує?
- kosztować II, -tuje, -tujesz, -tował (czego) куштувати, -тую, -туєш, кúшати; (*перен. — це*) пробувати, -бую, -буєш.
- kosztowanie *n.* куштування; пробування. *Пор.* kosztować II.
- kosztownie дорого; ubiegać się ~ дорого одягатися; $\diamond$ żyć ~ багато витрачати на життя.
- kosztowność $\dot{z}$. 1) дорожнота, дорожності, коштовність; 2) (*лише в мн.*) коштовності, -тей, дорожності (коштовні) річі, -чєй.
- kosztowny 1) дорожний, коштовний; ~ podługnek дорожний (коштовний) дарунок, -нка; 2) (*що дорого коштує*) дорогий; ~na drogóž дорогá подорож, -жі.
- koszula $\dot{z}$. 1) сорóчка; ~ dzieńпа дєнна сорóчка; *карт.* zgrać się do ~li програтися до сорóчки; *перен.* zostać w jednej ~li залишитися в одній сорóчці; 2) *військ. іст.* кольчуга; 3) *тех.* сорóчка; 4) *мет.* кожух, -хá; 5) *ліс.* мєртва корá; $\diamond$ *перен. розм.* posić (gryźć) w zębach ~lє бúти в дитячому віці; *перен.* przemoкnąć do ~li промóкнути до нítки (до рубцá, до рúбчика); śmiertelna ~ сáван; *перен.* ubiegać kogo w szarńá ~lє чорніти (обмовляти) когó.
- koszuleczka $\dot{z}$, *zdr.*, *pieszcz.* сорóчечка; (*дитяча — це*) льóлечка.
- koszulina $\dot{z}$, *zdr.*, *pieszcz.* сорóчйна.
- koszulinka $\dot{z}$, *zdr.*, *pieszcz.* див. koszuleczka.
- koszulka $\dot{z}$. 1) *зменш.* сорóчечка; (*жіноча нарядна*) сорóчка;
- (*дит.* — *це*) льóля; 2) *військ. іст.* кольчуга; 3) (*оболонка*) сорóчка; $\diamond$ *тех.* ~ gazożarówá wа газожаровá сítка; *кул.* jajka w ~kach яйця в мішечок; ~na butelkę солóm'яний чохóл на пляшку; ~na piwie пiна (шум) на пiві; ~na zębie корóнка.
- koszycek, -czka, *m.*, *zdr.* 1) кошничок, -чка; 2) *бот.* кошник, кошничок; 3) *бот.* (*verbena officinalis*) залізняк, -кú, вербєна лікарська.
- koszyk *m.* кошник.
- koszykarka $\dot{z}$. 1) дружiна кошникаря; 2) *спец.* корзiнниця; кошникарка. *Пор.* kosz 1.
- koszykarnia $\dot{z}$. корзiнна (кошикова) фáбрика. *Пор.* kosz 1.
- koszykarski який (що) стосúється корзiнного (корзiнового) виробництва; кошникарський; warsztat ~ майстерня корзiнних (кошикарських) виробiв. *Пор.* kosz 1.
- koszykarstwo *n.* корзiнне (корзiнове) виробництво; кошикарство. *Пор.* kosz 1.
- koszykarz, *lm.* -rze, *m.* 1) *спец.* корзiнник; кошикар, -рjá; *пор.* kosz 1; 2) *спорт.* баскетболiст.
- koszykowaty схóжий на корзiну; кошикуватий. *Пор.* kosz 1.
- koszykowy корзiнний, корзiновий; кошниковий; $\diamond$ meble ~wej roboty плєтенi мєблi, -лiв. *Пор.* kosz 1.
- koszykówka $\dot{z}$, *sport.* баскетбóл.
- kośba $\dot{z}$. 1) косiння; (*трави — це*) сiнокóс, -кóсу; 2) скóшена трава; (*висушена*) сiно.
- kościany кiстяний.
- kościarka $\dot{z}$, *tech.* костедробáрка.
- kościarnia $\dot{z}$. *див.* kostnica.
- kościec, -śca, *lm.* -śce, *m.* кiстjак, -кá.
- kościelny I 1) костьóльный; 2) церкóвний. *Пор.* kościół.
- kościelny II, -nego, *lm.* -ni, *m.*, *kośc.* паламáр, -рjá.
- kościotrup *m.* *див.* kościec.
- kościół, -ciół, *m.* 1) костьóл, -лу;

католицький храм, -му; 2) (як організація) церква.

kościółek, -lka, *m.*, *zdr.* невеличкий костюль, -лу.

kościsko *n.*; *zgr.* костомара, костомаха.

kościasty кошавий, кістлявий.

kość *ż.* 1) *anat.*, *перен.* кістка, кість (род. кісті); ~ biodrowa стегновá (стегінна) кістка; ~ ciemieniowa тім'яна кістка; ~ szczołowa лобовá (лбна) кістка; *перен.* krew z krwi ~ z ~ci плоть від плóти і кість від кісті; ~ krzyżowa крижовá кістка; *мед.* łamanie po ~ciach ломóта в костях; ~ łokciowa літтьовá кістка; ~ martwá мёртва кістка; ~ promieniowa променёва кістка; *перен.* przemarzać do ~ci промёрзнути до костей; ~ gamieniowa плечевá кістка; (розм.— про художого) skóga i ~ci шкіра та кісті, худий як тріска, самá снасть; ~ słoniowa слонóва кістка (кість); ~ szpikowa мозковá кістка; 2) (*y gri*) кість; gnać w ~ci грáти в кісті; $\diamond$ *anat.* ~ jarzłowa вілчйна дугá; *anat.* ~ci kręgosłupa хребці, -ців; *перен.* ~niezgodу яблуко незгоди; ~ci obgryzać зазнавати зліднів; *anat.* ~ci palców фаланги пáльців; *вульг.* rołamać (rogachować) кому ~ci полічити кому рёбра; *розм.* rozbiegać się ~ci вийти цілим і здоровим (з чо́го); *перен.* ~ci rzucone жёреб кинутий; *перен.* ~cia w gardle stoi поперёк гóрла стоить.

koślak *m.*, *pot.* 1) кривуля, карлючка; stawiać ~ki писати карлючки (кривулі); 2) (*про криву а. незграбну річ*) кривулька.

koślawić, -wieć, -wisz, -wił *pot.* 1) скривляти, скривлювати, -люю, -люеш, кривіти, -влю,

-виш, викривляти; ~ obcasу скривляти каблукі; (*від вологости*) коробити, -блю, -биш, жолобити; 2) *перен.* викривляти, перекручувати, -чую, -чуюш; ~ myśli autoga викривляти (перекручувати) думку автора; // ~ się 1) скривлятися, скривлюватися; кривітися; коробітися, жолобітися; drzewiok па ~wią się двєрі і вікна жолобляться (коробляться); 2) *перен.* горбитися, сутулитися; 3) (*перен.— про характер*) псуватися (псууюся, псуєшся).

koślawiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.*, *pot.* клишонógий, -нóгого.

koślawiec, -wieje, -wiejesz, -wiał, -wieli *pot.* ставати кривим; (*перен.— ще*) горбитися, -блюся, -бишся, сутулитися.

koślawizna *ż.*, *pot. div.* koślawość.

koślawo *pot.* криво; сутуло, горбáто; $\diamond$ pisać ~ писати кривульками (карлючками); trzymać się ~ сутулитися, горбитися, -блюся, -бишся; *Пор.* koślawy 1.

koślawość *ż.*, *pot.* 1) викривлення; сутулість, -лості, горбáтисть, -тості; 2) клишавість, -вості, клишонógість, -гості. *Пор.* koślawy 1, 2.

koślawy *pot.* 1) кривий; (*перен.— ще*) сутулий, горбáтий; ~ тиг кривий мур, -ру; 2) (*про фізичну ваду*) клишонógий, клишавий; 3) (*перен.— про погляд, думку*) перекручений, викривлений; $\diamond$ ~we pisto карлючки, -чок, кривулі, -вуль.

kot *m.* 1) кіт (род. котá); *перен.* *розм.* biegać jak ~ z rączerzem бігати як очманілий кіт; *прик.* kupować (targować) ~ta w worku купувати котá в мішку; ~ morski морський кіт (котик); *перен.* *розм.* żyć jak pies z ~tem жити як пес з котом; 2) *мисл.* заєць (род. зайця); 3) (*лише в мн.*) (*перен.— про хутро*) кіт, кішка; $\diamond$ *перен.* *розм.* drzeć ze so-

ба ~ту жити не в ладáх (не в злáгоді), не ладнáти одін з óдним
kota ж. 1) геод. відмітка висоті; 2) ек. біржová котирóвка.

kotangens, -su, m., mat. котáнгенс.
kotara ж. завáса; (на дверяx — зви-
чайно) порт'єра.

koteczek, -czka, m., zdr., pieszcz. кóтик; (пестл.—ще) коту́сь, -ся.
koteczka ж., zdr., pieszcz. кішечка;
(пестл.—ще) кицю́ня, ки́ця, ки-
ченька.

kotek, -tka, m., zdr., pieszcz. 1) кó-
тик; (пестл.—ще) коту́сь, -ся; 2) мисл. зайчик; 3) бот. (*amentum*) серéжка, кóтик; $\diamond$ ба-
wić się w ~tka i myszkę
грáтися в котá і мйшку.

koteria ж. кліка; котерія (заст.).

koteryjny який (що) стосується
кліки; котері́; (у контексті) клі-
ки; котері́; z wiązki ~ne
зв'язкі кліки; котері́. Пор. ko-
teria.

kotew ж. 1) буд. áнкер, -ра; 2) тех.
гак-захвáт, штíр, -рjá; 3) див.
kotwica.

kotewka ж. 1) зменш. якірець, -рця́;
2) бот. (*tribulus*) якірці́, -ців.

kotewny áнкерний; hак ~ див.
kotew 2.

kotka ж. 1) кішка; 2) пестл. кішеч-
ка, кицю́ня, ки́ця, киченька;
3) мисл. зайчіха; 4) бот. див.
kotek 3.

kotkowe, -wych, bot. (*amentaceae*)
серéжчаті, -тих, сережча́сті.

kotkowy кóтиковий; $\diamond$ присл. ~we
s w a w o l e s r g o w a d z a j a
b o l e бувáє, sóлoдко з'ї́сти, а гір-
кім відрíгується.

kotlarczyk, m. -ki, m. помічник
котельника (казанярá), котляр-
чúк, -кá.

kotlarka I ж., pol. дружина котель-
ника (казанярá), котлярка, кот-
лярíха.

kotlarka II ж. див. kotlarstwo.

kotlarnia ж. котельний завод, -ду;
котельний цех, -ху; котельна
майстерня.

kotlarski котельницький, котляр-
ський, казанярський.

kotlarstwo n. котельна справа,
котлярство, казанярство.

kotlarz, m. -gze, m., spec. котель-
ник, котляр, -рá, казаняр, -рá.

kotlarzowa, -wej, ж. див. kotlarka I.

kotlecik, m., kul., zdr., pieszcz. кот-
лётка.

kotlet m., kul. котлётá.

kotletowy котлётний, на котлети;
mięso ~we м'ясо на котлети.

kotlina ж. улогóвина, котловíна.

kotlinka ж., zar. улогóвинка, котло-
винка.

kotlinowaty схóжий на улогóвину
(на котловíну).

kotlisko n. 1) збіл. здоровенний

котёл, -глá, котліще, казаніще;

2) місце обмурóвання котлá;

3) гірн. місце обвáлу рудника.

kotlować się, -luje, -lujesz, -lował

1) клуботáтися, -бочу́ся, -бочеш-
ся, клубочíтися; (бурлиту — ще)

кипіти, -плю́, -пйш; 2) перен.

галасувáти, -сýю, -сýеш.

kotlownia ж., spec. котельна, -но́.

kotłowy I казанóвий, котельний;

гугу ~we казанóві (котельні)

тру́би (род. труб).

kotłowy II, -wego, m. -wi, m.,

spec. кочерáр, -ра.

kotły, -łów, bpl., muz. літáври,

-тáвр.

kotna (про самку) кітнá.

kotować, -tuje, -tujesz, -tował

1) значíти, -чú, -чиш, мітити

(мічу, мітиш); 2) ек. котірувáти,

-тірю́ю, -тірюеш.

kotowina ж., myśl. зáяче лігво.

kotuchna ж., pieszcz. киченька.

koturn, -nu, m., teatr. hist. котурн;

перен. stáраc па ~nach ста-

вáти на котурни.

koturnowy 1) на котурнах; óбу-

wie ~we взуттjá на котурнах;

2) (перен.—про стиль) високо-

мóвний, пишномóвний.

kotuś, m. -sie, m., pieszcz. див.

kotek.

kotwasty у вигляді якоря; hак

~ гак (крюк) у вигляді якоря.

kotwica ж. якір, -коря; fiz. ~

magnesowa якір магніту;

мор. podnieść ~се — підняти

якір; *перен.* ~ гатунку якір порятунку; *мор.* stanąć па ~су стáти на якірі.

kotwicowisko *n.* якірна стоянка.

kotwicowy *див.* kotwiczny.

kotwiczka *ж., zdr. див.* kotewka I.

kotwiczny якірний.

kotwicy *див.* kotwiczny.

kotwiczyć, -cze, -czysz, -czył кидати якір, ставáти на якір.

kotylión, -ni, *m.* котильйон.

kotyliónowy котильйонний.

kotyzacja *ж.* 1) котирóвка; 2) розпóдíl подáтків.

kować, kuje, kujesz, kował *див.* kuć.

kowadelko *n., zdr.* 1) коваделко; (*с.-г.*— для клепання кіс) бабка; 2) *анат. (incus)* кова́дло.

kowadło *n.* кова́дло; *перен.* z pa-
leżić się między młotem
i ~łem бyти між мóлотом і ко-
ва́длом.

kowadłowу який (що) стосується
кова́дла; $\diamond$ *тех.* młot ~ ку-
ва́лда.

kowal, *lm.* -le, *m.* 1) кова́ль, -ля; *присл.* każdy jest ~łem
swego losu чоловiк сво́ему
щáстю кова́ль; *присл.* ślusarz
zawinił, a ~ła powiesili
ślóсар винувáтий, а коваля́ по-
вісили; 2) *мисл.* дятел, -тла; 3)
еңт. (*pyrrhocoris apterus*)
моска́лик безкри́лий; 4) *орн.*
(*sitta caesia europaea*) пóвзик; $\diamond$
прик. plecie jak ~ w go-
rączce мая́чить.

kowalczuk *m. див.* kowalczyk.

kowalczyk, *lm.* -ki, *m.* підма́йстер
(уче́нь) у коваля́, ковальчу́к,
-ка́.

kowalicha *ж., pol. див.* kowalowa.

kowalik *m., orn. див.* kowal 4.

kowalka I *ж., pol.* дру́жина кова-
ля́, коваля́ха.

kowalka II *ж. див.* kowalstwo.

kowalność *ж., spec.* ко́вкість, -кості.

kowalny *spec.* ковкий.

kowalowa, -wej, *ж.* дру́жина кова-
ля́, коваля́ха.

kowalowy кова́лів,

kowalski кова́льський.

kowalstwo *n.* кова́льська спра́ва,
кова́льство.

Kowno *n., hist.* Кóвно.

koza *ж.* 1) коза́; *присл.* па ро-
chyłe drzewo i ~zy ska-
czą na poхі́ле дéрево і ко́зи
скáчуть; *присл.* przyszła ~
do woza прийшла́ коза́ до во́-
за; *зоол.* ~ skalna (dzika)
(*capella rupicapra*) дика коза́,
козу́ля; 2) *перен.* розм. холо́дна,
-но́ї, тёмна, -но́ї, буцега́рня;
siedzieć w ~zie (doić ~zę)
сидіти в холо́дній (в тёмній, в
буцега́рні); 3) *перен.* шкіл. карма-
цер, -ра; 4) (для носіння цег-
ли) коза́; $\diamond$ gaz ~zie śmieć
раз ма́ти роды́ла, оди́н раз
вмира́ти; *перен.* ten o ~zie,
ów o wozie цей про одне́, той
про дру́ге; *перен.* wrzucić
~zę do sadu пусти́ти козла́
до горóду; *перен.* znać się
na czymś, jak ~ na pie-
rzu розумі́тися (зна́тися) на
чо́му, як вовк на зóрях.

kozacki коза́цький.

kozactwo *n.* 1) зб. коза́цтво;
2) (коза́цьке життя) козакува́н-
ня; 3) *перен.* коза́цька вда́ча.

kozaczek I, -czka, *lm.* -czkowie a.
-czki, *m., zdr.* козачо́к, -чка́.

kozaczek II, -czka, *lm.* -czki, *m.*
(тане́ць) козачо́к, -чка́.

Kozaczka *ж.* коза́чка.

kozaczka *ж.* (про мото́рну жі́нку)
коза́к, -ка́.

kozaczy *див.* kozacki.

kozaczyć się, -cze, -czysz, -czył
козакува́ти, -кю́ю, -кю́еш.

kozaczyzna *ж.* коза́цтво, коза́ччина.

Kozak, *lm.* -cy, *m.* коза́к, -ка́.

kozak I, *lm.* -cy, *m.* 1) (про вдачу)
коза́к, -ка́; 2) (*іст.*— слуга) ко-
зачо́к, -чка́.

kozak II *blm., m.* (тане́ць) коза́к,
-ка́, козачо́к, -чка́.

kozakowaty козакува́тий, хва́-
цький.

kozega *ж.* 1) *карт.* ко́зир, -ря;
2) *перен.* важли́ва причи́на; nie
bez ~gu не без причи́ни.

kozeta *ж. див.* kozetka.

kozetka *ж.* невелика кушетка.

kozi kóзячий, козійний; *мед.* ~ głos (bek) (*aegorhonia*) кóзячий гóлос, -су; *перен.* ~zia bródka козліна (цапіна) борідка; $\diamond$ *вет.* ~zia poga козинець, -нця; *перен.* ~zia welпа (sierść) дрібниця, дурниця; *перен.* zapędzić kogoś w ~góg припёрти когó до стінí, загнати в бéзвìхíд (в глухий кут).

koziarka *ж.* 1) пастушка кіз; 2) дружина *а.* дочка пастуха кіз.

koziarnia *ж.* 1) кошара для кіз; 2) *жарт. розм. див.* koza 2.

koziarz, *lm.* -rze, *m.* пастух кіз.

kozica *ж.* 1) зоол. дика коза, козуля; 2) (*с.-г.* — в плузі) істик; (*рукоятка плуга*) чепіга; 3) (*в батозі*) пужално.

kozić się, koże, kozisz, koził 1) (*про козу*) котітися, -титься; 2) *перен.* упиратися на́че коза́.

kozieł, -zła, *m.* *див.* kozioł.

koziełek, -łka, *m.* *див.* koziołek.

koziełkować *див.* koziołkować.

kozieniec, -ńca, *lm.* -ńce, *m.* *бот.* (*lonicera caprifolium*) козолист, -ту, каприфóлій, -лю.

kozik *m.* 1) нóжик для білування; 2) дешевий сдладаний нóжик.

kozina *ж.* козлятина, козліна.

koziniac, -ńca, *lm.* -ńce, *m.* 1) кошара для кіз; 2) *вет.* козинець, -нця.

kozioł, -zła, *m.* 1) цап, козёл, -зла́; *перен.* ~ ofiagnу козёл відпущення; *перен.* uparty jak ~ упёртий як цап; 2) (*самець сарни*) сернюк, -ка́; 3) *перен.* перекид, -ду, переверт, -ту, переверти, -тив; 4) (*передок екіпажа*) козла, -зел, козли, -лів (*лише в мн.*); siedzieć па ~zle сидіти на козлах; 5) *спорт.* козёл, -зла́; 6) *тех.* козла, козли; *військ.* w ~zły broń stawić ставити рушніці в козли; 7) столярний верстат; 8) *зал.*

триніжок, -жка; $\diamond$ *зал.* ~ hamulcowego сидіння гальмового кондуктора; *зал.* ~ kręty будка гальмового кондуктора; ~ montażowy монтажний верстат; *розм.* w ułgасаć (*przewгасаć, fikać*) ~zły перекидатися, перевертатися.

kozioleczek, -czka, *m., zdr., pieszcz.* цапóк, -пкá, козлик.

koziolak, -łka, *m.* 1) *зменш.* цапóк, -гкá, козлик; 2) *спорт.* переверт, -ту, перекид, -ду; 3) *бот.* (*polemonium*) синюха; 4) *орн.* (*parus cristatus*) синиця чубата.

koziolkować, -kuje, -kujesz, -kował перекидатися, перевертатися.

koziorożec, -żca, *lm.* -żce, *m.* *zool.* (*capra ibex*) козоріг, -рóга, козёл альпійський.

Koziorożec, -żca, *m., astr.* Козерóг. kozłować, -łuje, -łujesz, -łował перекидатися, перевертатися.

koźłowaty подібний до цапа (козла́); $\diamond$ *ірон.* ~ głos козліний (цапійний) гóлос, -су.

koźłowy *див.* koźlił.

kozub *m.* козуб, луб'янець, -нця.

kozula *ж., zdr.* кізонька.

koźlak *m., bot.* масляк, -ка́.

koźłatko *n., zdr., pieszcz.* козенятко, козля́тко, цапеня́тко, цапеня́точко.

koźle, -lęcia, *lm.* -lęta, -ląt, *n.* козеня́, -ня́ти, козля́, -ля́ти, цапеня́.

koźłęcy козліний; ~са skóга козліна шкіра, козліна.

koźli цапійний, козліний.

koźlina *ж.* 1) *кул.* козлятина, козліна; 2) *дуб.* козліна.

koźlonogi козлонóгий.

koźuch *m.* 1) кожу́х; 2) (*перен.* — на молоці і под.) плівка; шкóрка, кожушóк, -шкá.

koźuchowy кожушáний.

koźuszek, -szka, *m., zdr.* 1) кожушóк, -шкá; 2) (*на молоці*) плівочка, шкірочка, кожушóк, -шкá.

koźuszyna *ж., leks.* кожушіна.

kólczyk *m.* *див.* kolczyk.

kól, kołu, *m.* кіл (*род.* колá); $\diamond$

stać jak ~ (kolem sta-
pać) стояти (стати) як стовп.
kółeczko *n., zdr.* 1) коліщátkо, ко-
ліщá, -щáти; 2) кружéчок, -чка,
кружáльце. *Пор.* коło 1, 4.

kółecznik *m., tech.* кронціркуль.

kółko *n.* 1) *зменш.* коліщátkо, ко-
ліщá, -щáти; ~ka zębate w
zegarze зубчáсті коліщáтка
в годиннику; 2) *зменш.* кружók,
-жкá; kreślić ~ka па па-
pierze крэслити кружкi на
папéри; *пор.* коło 1, 4; 3) *перен.*
гуртók, -ткá; ~ twórczości
samodrodnej гуртók само-
діяльностi; ~ młodych przy-
rodników гуртók юннатiв;
(про оточення) ко́ло; ~ go-
dzinpe сімэйне (родiнне) ко́ло.

kółkowość *ż.* гурткiвщина.

kózka *ż.* 1) *зменш., пестл.* кізочка,
кізонька; *присл.* jakby ~ nie
skakała, toby póżki nie
złamała якби кізка не ска-
кала, то і ніжки б не зламáла; 2) *ixt.* (cobitis taenia) щiпáвка.

KPU (Komunistyczna Partia Ukra-
iny) *skr.* КПУ (Комуністiчна
Пáртiя Украiни).

kriarz, *lm.* -rze, *m.* насмiшник; пе-
ресмiшник (*розм.*).

krić, *krię*, *kpisz*, *kpił* (z kogo, z
czego) кепкувати, -кiю, -кiеш,
глузувати, -зiю, -зiеш, насмiха-
тися (з ко́го, з чо́го, *рiдко* над
ким, над чим).

krienie *n.* кепкування, глузування,
насмiхання.

kriпа *ż.* насмiшка, насмiх, -ху,
посмiх, глузування; глiзи, -зiв
(*розм.*); пагазиć się (wy-
stawić się) па ~пу віддати
себе на посмiх (на смiх, на
глум); ~пу z kogo sobie
gobić брáти ко́го на глiзи (на
смiх, на глум).

kriпка *ż.* лéгка насмiшка.

kriпkować, -куje, -куjesz, -kował
div. krić.

KPZR (Komunistyczna Partia
Związku Radzieckiego) *skr.*
КПРС (Комуністiчна Пáртiя
Радянського Союзу).

kra *ż.* крижiна, льодiна, крига;
~ idzie крига iде, лiд iде.

krab *m.* краб.

krach, -chu, *m., gield., przen.* крах,
-ху.

kraciasto в клiтку; ~ wyszy-
wana па вишивана в клiтку.

kraciasty клiтчáстий; (*про ткани-
ни — звичайно*) картáтий.

kradzenie *n.* крадіжка.

kradzież *ż.* крадіжка; крадіж, -де-
жy (*рiдше*); ~ży dokopać
учинити крадіжку; ~ z wła-
maniaмi крадіжка iз злóмом;
◇ ~ literacka плагиáт, -ту.

kradziony крадений; *присл.* ~ не
pietuszcy краденим не нажи-
вешся.

kraik, -ku, *m., zdr.* невелiчка кра-
їна.

krajna *ż.* 1) край, країна; 2) (*звичайно в мн.*) мiсцевостi, -тей.

Krajna *ż.* Країна.

kraj, -ju, *lm.* -je, *m.* 1) край (*род.*
краю), кiнець, -нця; па ~жу
miasta на краю (на кiнцi)
мiста; 2) (*рiки*) бéрег; па ~жу
rzeki на бéрези рiкi; 3) (*тери-
торiя*) країна, край; cierpie
~je тёплi краї; (*мiсце зимован-
ня перелiтних птахiв*) вириї,
-рiю; *присл.* со ~, то обу-
czaj шo край, то звичай; ~
(godzinpu) рiдний край, бáть-
кiвщина.

krajać, -je, -jesz, -jał 1) рiзати
(рiжу, рiжеш); (*продукти, тка-
нини тощо — ще*) краяти; plug
~jał twardą ziemię плуг
рiзав твердy зéмлю; *перен.* ~
komuś serce краяти ко́му
сёрце; 2) *крав.* кроїти; ~ suk-
nię кроїти сукню; // ~ się
перен. крайтися; serce mi się
~je сёрце в мене (менi) краеть-
ся.

krajacz, *lm.* -cze, *m., tech.* рiзéць,
-зця.

krajalnia *ż.* закройний вiддiл
(цех).

krajan, *lm.* -janie, -jan, *m., pol.*
земляк, -кá.

krajanка *ż.* 1) *розм.* зéмлячка;

2) (хліба) окраєць, -раїця; (шматок) скїбка.

krajarka *ж., tech.* різальний верстат.

krajczy, -czego, *lm.* -czowie, *m.*

1) закрійщик; 2) *іст.* кравчий, -чого.

krajka *ж.* 1) кайма; 2) вручну ткана стрічка (стьожка), крайка.

Krajna *ж.* (у Польщі) Країна.

krajobraz, -zu, *m.* краевид, -ду, пейзаж, -жу, ландшафт, -ту.

krajowiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.* тубілець, -льця.

krajowość *ж.* місцеві риси (род. рис); особливості даної країни.

krajowy 1) тубільний; с того у

~we тубільні хвороби, -роби; obyczaje ~we тубільні звичаї (род. звичаїв); 2) (не закордонний) вітчизняний; przemyśl ~ вітчизняна промисловість, -вості; wrogoty ~we вітчизняні вироби, -бів.

krajoznawca, -cy, *lm.* -cy, *m.* краєзнавець, -вця.

krajoznawczy краєзнавчий.

krajoznawstwo *n.* краєзнавство.

krajuzek -szka, *m., zdr., pieszcz.* краєчок, -чка.

krakać, kracze, kraczesz, krakać 1) крякати (крякаю, крякаєш *a.* крячу, крячеш); 2) *перен.* каркати; $\diamond$ *присл.* jeśli wlaźleś między wrony, musisz ~ jakі one з вовками жити, по-вовчому віти.

krakanie *n.* 1) крякання; 2) каркання. *Пор.* krakać.

krakowiaczek, -czka, *m., pieszcz.* 1) *див.* krakowiak I; 2) *див.* krakowiak II.

krakowiak I, *lm.* -ki, *m.* (танець) краков'як.

krakowiak II, *lm.* -cy, *m.* (житель Кракова) краков'янин.

Krakowiak III, *lm.* -cy, *m.* (житель Краківської області) краков'янин.

krakowianin, *lm.* -wianie, -wian, *m.* (житель Кракова) краков'янин.

krakowianka *ж.* (жителька Кракова) краков'янка.

krakowski краківський; $\diamond$ k a s z a ~ka смоленська крупá.

Kraków, -kowa, *m.* Краків, -кова.

krakus, *lm.* -sy, *m.* людина в краківському народному одязі.

krakuska *ж.* 1) (шапка краківських селян) краку́ска; 2) *розм. див.* krakowianka.

krakwa *ж., орп.* крїжень, -жня, крїжня.

krat, -tu, *m.* 1) крамни́ця; 2) (палатка) ларьок, -рка, лоток, -тка;

3) *перен. розм.* клопіт, -поту;

4) (*перен. розм.* — *сукупність справ*) лавочка; саіу ~ вся лавочка; $\diamond$ *присл.* jakі rap, taki ~ по Савці світка.

kramarczyk, *lm.* -ki, *m.* крамарчук, -ка.

kramarka *ж., pot.* 1) крамарка; 2) жінка крамаря, крамариха.

kramarski крамарський; *перен.* duch ~ крамарська жылка;

$\diamond$ interes ~ крамничка.

kramarstwo *n.* крамарство.

kramarz, *lm.* -rze, *m.* крамар, -ря.

kramarzyć, -rzyć, -rzysz, -rzył крамарювати, -рюю, -рюєш, торгувати, -гую, -гуюш; //~ się 1) (z kim) торгуватися (з ким); 2) (баритися) гаятися, володітися, -джуся, -дишся.

Kramatorsk *m.* Краматорськ.

kramik, -ku, *m.* крамничка.

kramikarz, *lm.* -rze, *m.* крамар, -ря.

kran, -nu, *m.* 1) кран; 2) *тех. див.* dźwиг.

kraniec, -ńca, *lm.* -ńce, *m.* край (род. краю), кінець, -нця; (міста, села) околиця, країна.

kranik, -ku, *m., zdr.* невеличкий кран.

kranilogia *ж., antr.* краніологія.

kranimetr, -ru, *m., antr.* краніометр, -ра.

kranimetria *ж., antr.* краніометрія.

kranowy *tech.* крановий.

kraincowo do краю, в край; $\diamond$ roglady ~ гóз не діаметрально протилежні погляди, -дів.

kraincowość *ж.* крайність, -ності;

- doprowadzić rzeczy do ~ści
 довести справи до крайності.
krainowy крайній; *політ.* ~we z ar-
 ratowania крайні погляди,
 -дів; (що закінчує що, що
 знаходиться на кінці чого) кін-
 цевий; *анат.* (*filum terminale*)
 кінцева нитка.
Kras, -su, m. Карст, -ту.
krasa *ж., poet.* 1) врода; 2) (про
 рум'янець) краса.
krasawica *ж., poet.* красуня.
kraslaty строкатий.
krasić, -szę, -sisz, -sił 1) фарбу-
 вати, -бую, -буєш, красіти (кра-
 шу, красиш); 2) (*перен.*— при-
 крашати) красіти (*заст.*); 3) кул.
 заправляти жиром.
kraska orn. (*coracias garrula*) *ж.*
 сиворакша, сивоворонка.
krasnolica, -cej, ж., poet. красуня.
krasnolicy 1) вродливий; 2) (*рум'я-
 ний*) червонолиций.
krasnoludek, -dka, m. -dki, *m.*
mit. гном.
krasnopióry червоноперий.
krasność *ж.* 1) червоність, -ності;
 2) вродливість, -вості. *Пор.*
 krasny.
krasny pot. 1) червоний; 2) (*гар-
 ний*) вродливий.
krasomowca, -cu, m. -cu, *m.* крас-
 номовний, -ного.
krasomowstwo *n.* красномовство.
krasomowca *m. div.* красномовца.
krasomowczy красномовний; про-
 речистий (*зрідка*).
krasomówstwo *n. div.* красномов-
 стwo.
kraszanka *ж., etnogr.* крашанка.
krasć, kradnę, kradniesz, kradł
 красти (краду, крадеш).
krasnieć, -nieje, -niejesz, -niał,
-nieli *poet.* 1) червоніти, шари-
 ти; 2) (*ставати гарним*) гар-
 нішати, кращати; 3) *перен.*
 сяяти.
krasny *div.* krasny.
krata *ж.* 1) ґрати (*род. ґрат*) (ли-
 ше в мн.); ~ w oknie ґрати
 на вікні; *перен.* siedzieć za
 ~tą сидіти за ґратами; 2) (*на
 тканині*) клітка; $\diamond$ materia

w ~ty картата (клітчаста) тка-
 нина.

krateczka *ж., zdr.* (на тканині)
 кліточка.

krater, -ru, m. кратер, -ра.

kratka *ж., zdr.* 1) невеличкі ґрати
 (*род. ґрат*); 2) кліточка; $\diamond$ *пе-
 рен.* rozm. stanąć przed
 ~kami стати перед судом. *Пор.*
 krata.

kratować, -kuje, -kujesz, -kował
 розкріслювати (розкріслювати)
 у клітку.

kratowany 1) у клітку; папієр
 ~ папір у клітку; 2) (*про тка-
 нини*) клітчастий, картатий.

kratkowy 1) у клітку; 2) (*про тка-
 нини*) клітчастий, картатий;
szal ~ клітчаста (картата)
 шаль, -лі.

kratować закладати ґрати.

kratowany заґратований; ~не о к-
 по заґратоване вікно.

krawaciarz *ж., spec.* виробниця
 галстуків (краваток).

krawaciarski галстуківий, крават-
 ковий; $\diamond$ ~ z a kład майстерня
 галстуків (краваток).

krawaciarstwo *n., spec.* виробни-
 цтво галстуків (краваток).

krawciarz, m. -rze, *m., spec.* ви-
 робник галстуків (краваток).

krawacik *m., zdr.* галстучок, -чка.

krawat *m.* галстук, краватка;
 wiązać ~ зав'язувати галстук
 (краватку).

krawatka *ж. div.* krawat.

krawcowa, -wej, ж. 1) кравчиха,
 кравчїня; 2) дружина кравця.

krawczyk, m. -ki, *m.* кравецький;
 підмайстер, -тра, кравчук, -ка,
 кравчик.

krawczyni *ж.* кравчиха, кравчїня.

krawędziarka *ж., tech.* 1) стопоріз-
 ка, обрізувальний верстат;

2) кантувальний верстат.

krawędziasty гранчастий, з гостри-
 ми ребрами.

krawędzić, -dże, -dzisz, -dził *tech.*
 кантувати, -тую, -тujesz, обрізу-
 вати, -зую, -зуєш.

krawędzisty *div.* krawędziasty.
krawędź *ж.* 1) грань, -ні, пруг;

(гранична лінія—звичайно) край (род. країю); *військ.* ~ *fali gazowej* край газовой хвилі; *перен.* *na d ~ dzią przeraści* на край пропасти; ~ *stołu* грань (пруг) столу; 2) *тех. мат.* ребро; ~ *bagnetu* ребро багнета; ◊ ~ *lasu* узлісся, узлісок, -ска.

krawężnik, *m., tech.* ребро (пруг) тротуару.

krawiec, *-wca, lm. -wcy, m.* кравець, -вця; ~ *damski* жіночий кравець; ~ *męski* чоловічий кравець; *присл.* *tak ~ kraje, jak materii staje* так кравець крає, як сукна вистає; по своєму ліжку простягай ніжку.

krawiecki кравецький; *przuby* ~ *kie* кравецьке приладдя.

krawiectwo *n.* кравецтво; ◊ *zajmować się ~ wem* кравцювати, -цюю, -цюєш.

krawieczyna *ż.* *div.* кравецтво.

krąg, *kręgu, m. 1)* круг; 2) (окружність) коло; 3) (*перен.*—гурток) коло; круг (рідко); ~ *widzów* коло глядачів; 4) (*лише в мн.*) кільця, -лець; *włosy rozwija* *ne w kręgi* в кільця завіте волосся; 5) *anat. (vertebra)* хребець, -бця; 6) (*кам'яний, металічний*) диск; ◊ *перен.* *ująć w kręgi* (кого, со) приборкати, угамувати, -мую, -муєш (кого, що); *прибрати до рук когó.*

krągliczek, *-czka, m., zdr., leśn., bud.* круглячок, -чка.

krągłak *m., leśn., bud.* кругляк, -кү.

krągłuchny piesszcz *div.* okrągłutki.

krągłutki piesszcz *div.* okrągłutki.

krągłość *ż.* *div.* okrągłość.

krągło *div.* okrągło.

krągły *div.* okrągły.

krążek, *-żka, m. 1)* кружало, кружальце; ~ *wosku* кружало (кружальце) воску; 2) *бот.* (*discus*) чашечка; 3) *мех.* блок тяговий; (*у трамваї, тролейбусі*) тролей; 4) *тех.* шайба.

krążenie *n. 1)* кружіння; кружання; 2) обертання; 3) обіг,

-гу; 4) циркуляція; ~ *krwi* циркуляція крові, кровообіг, -гу; 5) крейсирівання. *Пор.* *krążyć 1—4, 7.*

krążkowaty у вигляді невеличкого круга (кружала).

krążkowy 1) тролейний; *linia ~wa* тролейний канат; 2) в кружальках, в кружальцях; *wosk ~ wisk* у кружальках (у кружальцях). *Пор.* *krążek 1, 3.* **krążowiec**, *-wca, lm. -wce, m., mor. div.* **krążownik**.

krążowniczy *mor.* крейсерський.

krążownik *m., mor.* крейсер, -ра;

~ *liniowy* лінійний крейсер.

krążyć, *-że, -żysz, -żył 1)* кружити, -жу, -жиш; (*в повітрі*) кружляти; 2) (*про землю*) обертатися; 3) (*про гроші*) бути в обігу, ходити, -дять; 4) *фізіол.* циркулювати, -люю, -люєш; 5) (*про поголки*) ходити, ~ *ża rogłoski* ходять чуткі; 6) *кул.* дрібно різати (ріжу, ріжеш); 7) *мор.* крейсирувати, -сірюю, -сірюєш.

kreacja *ż.* 1) твір (*род.* твору), ўтвір; 2) (*дія*) створювання; (*докон.*) створення; 3) формування; (*докон.*) сформування; 4) призначення; обрання; *пор.* **kreować**; 5) *театр.* сценічний образ, -зу.

kreatura *ż. rogardl. 1)* тип, -па, індивідуум, індивід; 2) (*ставленик чий*) креатура.

kreaturka *ż., żart. div.* **kreatura.**

krecha *ż., zgr.* товста риба.

kreć 1) кротівий, кротячий; ~ *cia skórk* *a* кротова (кротяча) шкурка; 2) *перен.* підривний; ~ *cia robota* підривна робота.

kreć 2) крейда; ◊ *перен.* *brać na ~de* брати в борг (наборг, набір).

credens, *-su, m. 1)* буфет; 2) (*кімната*) буфетна, -ноі.

credensik, *-ku, m., zdr.* невеличкий буфет.

credensowy буфетний.

credka *ż.* 1) *мал.* пастель, -лі; 2) кольоровий олівець, -вця; ◊

- ◊ *перен.* b r a c p a ~ k e брати в борг (наборг, набір); ż u c z ~ k a w g e k u ошадливо (еконóмно) жити.
- kredkowy** (*про рисунок*) пастельний.
- kredo nieodm., n.** крeдо (*невідм.*).
- kredować, -duje, -dujesz, -dował** значити (мітити) крейдою.
- kredowy 1)** крейдяний; *геол.* ~wa f o r m a c j a крейдяна формація; p r o s z e k ~ крейдяний порошок, -шкú; 2) *перен.* білий як крейда; t w a r z ~wa обличчя біле, як крейда.
- kredyt, -tu, m. 1)** *фін., ек., перен.* кредит, -ту; ~ b a n k o w y банковий кредит; s o f n a c ~ відмовити в кредиті; ~ d ł u g o t e r m i n o w y довгостроковий кредит; ~ h a n d l o w y торговий (торговельний, комерційний) кредит; ~ i n b l a n s o відкритий кредит; k i r o w a c p a ~ брати в кредит; o t w o r z u c k o m u ~ відкрити кредит кому; u d z i e l i c ~ t ó w надати кредити; z a c h w i a c ~ підірвати кредит; 2) *бухг.* кредит; z a p i s a c w ~ d y c i e занести в кредит.
- kredytor, lm. -rowie, m.** кредитор, -ра.
- kredytorka** ж. кредиторка.
- kredytować, -tuje, -tujesz, -tował** 1) (кому) давати кому що в кредит, боргувати, -гую, -гуєш; 2) (кого) *торг., фін.* кредитувати, -тую, -туєш (кого).
- kredytowy 1)** кредитний; s p ó ł k a ~wa кредитне товариство; 2) *бухг.* кредитовий; s a l d o ~we кредитове сальдо.
- kredziany** крейдяний.
- kredziasty** крейдястий.
- krem, -mi, m., kosm., suk.** крем, -му; (*конд. — це*) збіти вершкі, -ків.
- kremacja** ж., *spec.* кремація.
- kremacyjny spec.** кремаційний.
- krematorium, lp. nieodm., lm. -gia, -giów, n.** крематорій, -рію.
- Kreml, -lu, m.** Кремль, -ля.
- kremowski** кремлівський.
- kremowy** кремовий.
- kremówka** ж., *suk.* (тістечко) наполеон.
- krempacz, lm. -cze, m., tech.** кірка.
- krenele, -li, bhp., hist. 1)** амбразура, бійниця; 2) (*у стіні*) зубці, -ців.
- Kreol, lm. -le, m.** креол.
- kreolina** ж., *chem.* креолін, -ну.
- Kreolka** ж. креолка.
- kreować, kreuje, kreujesz, kreował** 1) створювати, -рюю, -рюєш, утворювати; 2) *військ.* формувати, -мую, -муєш; p u ł k i ś w i e ż o ~ w a n e шойно сформовані полкі, -ків; 3) (кого *szum*) (*на пост*) призначувати, -чую, -чуєш (кого чим).
- kreozot, -tu, m., chem.** креозот, -ту.
- kreozotowy chem.** креозотовий.
- krapa** ж., *tkac.* крeп, -пу; ◊ *szara* - p a ~ тpаур, -ру, жалоба; *перен.* w ~ p i e в жалобі, в тpаурі.
- krepatcja** ж., *med.* крепатіція.
- krepom, -nu, m., tkac.** крeпóн, -ну.
- krepowy** крeпóвий.
- krerać 1)** (*про гусей*) гeлгати, гeлготати, -гоче; 2) (*про журавлів*) курлюкати, курлюкати; 3) (*про курінок*) сокоріти.
- kres, -su, m. 1)** межа, границя; w s z y s t k o t a s w ó j ~ всьому є межа (границя); 2) *перен.* кінeць, -нця, край (*род. краю*); *перен.* p o ł o ż y c ~ сзeпту покласти край чому; ~ z i e m i край землі; 3) *перен.* кінцева метá; ~ p o d g ó ż u кінцева метá подорожі; s t a w a c u ~su досягати меті, осягати мету; 4) (*лише в мн.*) рубежі, -жів.
- kresa** ж. 1) товста рíса; 2) (*перен. — від рани*) рубець, -бця, шрам, -му; 3) (*у капелюсі*) поля (*род. полів*), крíси, -сів (*лише в мн.*).
- kresencja** ж., *paik.* урожа́й, -жаю.
- kreseczka** ж., *zdr.* рíсочка.
- kreska** ж. 1) рíска; (*тонка лінія*) штрих, -ха; 2) *іст.* виборчий гóлос, -су; 3) *перен. розм.* чeргá; *присл.* p r z y s z ł a ~ p a M a

- tyśka прийшла (настала) й його (йому) черга; *прик.* ко-
тюзі по заслугі.
- kreskować, -kuje, -kujesz, -kował**
1) ставити рйску; ~ *literę*
ставити рйску над буквою; 2) за-
тиняти (затінювати) штрихами,
заштриховувати, -вую, -веш.
- kreskowany** 1) позначений рйскою,
з рйскою; о ~ *пе о*, позначене
рйскою (з рйскою); 2) заштри-
хований. *Пор.* **kreskować**.
- Kresowiak, lm. -су, т., hist.** 1) урб-
дженець східних окраїн (провін-
цій) Польщі; 2) мешканець (жй-
тель) східних окраїн (провін-
цій) Польщі.
- Kresowianka ż., hist.** 1) урбджен-
ка східних окраїн (провінцій)
Польщі; 2) мешканка (жйтель-
ка) східних окраїн (провінцій)
Польщі.
- Kresowiec, -wca, lm. -wcy, т., hist.**
див. **Kresowiak**.
- Kresowy** окраїнний.
- Kresówka ż. див.** **Kresowianka**.
- kreślarka ż.** креслярка.
- kreślarnia ż.** креслярня; кресляр-
ська майстерня.
- kreślarski** креслярський.
- kreślarstwo n.** креслярство.
- kreślarz, lm. -rze, т.** кресляр, -ра.
kreślenie n. креслення.
- kreślić, -le, -lisz, -lił** 1) креслити;
(по чому) проводити рйси, чер-
кати; 2) (*перен.* — *описувати*)
рисувати, -сую, -суюш; 3) (*пе-
рен.* — *перекреслювати*) черка-
ти; // ~ *się* (у листі) класти
свій підпис; $\diamond$ ~ *się* з ро *ва*-
за *п*ієт з пошаною до Вас.
- kret m.** крит (род. кротá).
- Kreta ż.** Крит, -ту.
- kretes: z ~sem pot.** (про дію з
негативними наслідками) ціл-
ком, начисто; z *n*is *z*czyć ~
цілком (начисто) знищити.
- kreton, -nu, т., tkac.** кретон, -ну.
kretonowy кретоновий.
- kretowina ż. див.** **kretowisko**.
- kretowisko n.** кротовина.
- kretyn, lm. -ni, т.** кретїн.
- kretynizm, -mu, т.** кретинізм, -му.
- kretynka ż.** кретинка.
- kręw, krwi, ż.** кров, -ві; b *г*ос *з*уć
krwią сходити (стікати, спли-
вати) кровю; *перен.* od *stra-*
chu ~ *się* ścina холоне
(стігне) кров від жаху; plu-
cie *krwią* кровохаркання; *пе-
рен.* *przelewać* ~ пролива-
ти кров; *перен.* *psuć sobie*
~ псувати собі кров, розстрю-
ватися, -рбуюся, -рбуюшся; z *a-*
każenie *krwi* зараження кро-
ві; $\diamond$ *перен.* *jedna* ~ кров-
на рідня; *kon* *czystej krwi*
чистокровний кінь (род. коня);
guba *z krwi* i *kości* рибал-
ка до сáмих кісток; *перен.* *zim-*
pa ~ холонокровність, -ності.
- kręwetka ż., zool.** криветка.
- kręwki** поривчастий, гарячий; ~
temperament поривчастий
(гарячий) темперамент, -ту.
- kręwko** зопалу; (*необачно*) spro-
жогу; ~ *odpowiedzieć* від-
повісти зопалу; (спрожогу).
- kręwość ż.** поривчастість, -тості,
гарячність, -ності.
- kręwna, -nej, ż.** родичка.
- kręwniactwo n.** 1) спорідненість,
-ності, споріднення; 2) зб. рід-
ня, родина.
- kręwniaczka ż., pot. див.** **kręwna**.
- kręwniak, lm. -су, т., pot. див.**
kręwny II.
- kręwny I** споріднений; $\diamond$ *перен.*
жарт. ~ *mi* *jest* *gubla* він
він мені карбіванця.
- kręwny II, -nego, lm. -ні, т.** рб-
дич.
- kreza ż.** 1) *іст.* гофрований жінб-
чий кóмір, -ра; 2) (*лише в мн.*)
анат. нутроші, -шів.
- krezka ż.** 1) *анат.* (*mesenterium*)
брйжа; 2) *зменш.* *див.* **kreza I**.
- krezol, -lu, т., chem.** крезол, -лу.
- krezus, lm. -сі, т.** крез.
- kręcić, -се, -cisz, -cił** 1) (со *ł*
szum) крутити (кручу, крутиш),
вертіти (верчу, вертиш) (що *і*
чим); ~ *koło* вертіти (круті-
ти) колесо; *w* *ig*у ~ *ciły* *łód-*
ka вир крутив (вертив) чов-
ном; *перен.* ~ *po* *sem* круті-

ти нóсом; ~ w а s a крутіти вўси; 2) (*мотузку і под.*) звивати, скручувати, -чую, -чуеш; (*в одну нитку — це*) сукати (сучу, сўчиш і сукáю, сукáеш); ~ r a r i e g o s a скручувати цигáрку; 3) (*перен. розм. — про крутість*) крутіти; $\diamond$ *перен.* ~ g ł o w á a сушіти (ламáти) собі голову над чим; б) не погоджуватися зрáзу на що; ~ w o s z a c h (*про дим*) їсти б́чи; //~ s i e 1) обертáтися, верт́тися; ~ s a s i e k o ł a w o z u колéса вóза оберта́ються; 2) (*про людину і перен.*) крутітися, верт́тися; ~ s i ł a s i e p o r o k o j u крутілася (вертілася) по кімнáти; w g ł o w i e m i s i e ~ c i мéні (в мéне) головá круті́ться (пáморочиться), мéні в голові пáморочиться; 3) (*koło czego, za szum*) *перен. розм.* добивáтися чо́го; 4) (*koło kogo*) *перен. розм.* прислужуватися, -жу́юся, -жу́єшся, підслужуватися (кому́); (*коло жінки*) заллнця́тися; 5) (*про волосся*) в́тися (в'ю́ся, в'éшся).

kręsek, -́cka, *m., wof.* мотиллця;
 $\diamond$ *перен. просторичн.* dostać ~́cka з'їхати (зсўнутися) зглўду; *перен. просторичн.* mieć ~́cka б́ти з дуринóю.

kręcony скручений; r a r i e g o s ~ скручена цигáрка; $\diamond$ ~ n e s c h o d y гвинтові сходи, -дів; ~ n e w ł o s y кучеря́ве волóсся.

kręgarstwo *n., med.* вертебрáльний (хребéтний) масáж, -жу.

kręgarz, *lm. -gze, m., med.* вертебрáльний (хребéтний) масажіст.

kręgiel, -gla, *lm. -gle, m.* кéгля; g ł a b a w ~ g l e грати в кéгли.

kręgielek, -lka, *m.* 1) *зменш.* невеличка кéгля; 2) рід бильярдной гри.

kręgielnia *ż.* кегельбáн, -ну.

kręgosłup *m.* хребéт, -бтá, хребтовий стовп, -пá.

kręgowce, -ców, *zool. (vertebrata)* хребéтні, -них.

kręgowy *anat.* хребéтний, вертебрáльний.

krępować, -puje, -pujesz, -powal (kogo) зв'язувати, -зую, -зуеш; (*перен. — це*) бентéжити (кóго); //~ s i e (kim, szum) зв'язуватися, бентéжитися (ким, чим).

krępująco: d z i a ł a ć ~ зв'язувати, -зую, -зуеш, бентéжити.

krępujący який (що) зв'язує (бентéжить).

krępy коренáстий.

krętacki *pot.* круті́ський; ~ k l e w y b i e g i круті́ські в́верти (в́крути, викрутáси).

krętactwo *n., pot.* круті́ство.

krętaacz, *lm. -cze, m., pot.* круті́, -тія.

krętaczka *ż., pot.* круті́йка.

krętanina *ż.* 1) метушн́я; 2) (*перен. — про крутія*) круті́ство, крутн́я, плутн́я.

krętarz, *lm. -rze, m., anat.* вертлóг, -гá.

krętnica *ż.* 1) *tex.* гвинт, -тá; 2) *mat.* спірáль, -лі.

kręto зв́висто, крўто; s t r u m i e Ń p ł y n i e ~ струмóк крўто (зв́висто) в'éться; $\diamond$ w ł o s y s i e ~ u k ł a d a j á волóсся в'éться.

krętogłów, -głowa, *m., orn. (jynx torquilla)* крутиголівка.

krętorogi круторóгий.

krętowłosy кучеря́вий.

kręty 1) крўчений, скрўчений; s z p u r ~ скрўчена мотузка; 2) (*що мав закрути*) зв́вистий, крўчений; ~ t a ś c i e ż k a зв́виста (крўчена) стéжка; *перен.* c h o d z i ć ~ t y m i d r o g a m i ходіти нечéсними (крўченими) шляхáми; 3) (*перен. — про крутія*) вивертливий, виверткий, викрўтливий; ~ t a o d p o w i e d ź вивертлива (виверткá, викрўтлива) в́дповідь, -ді; $\diamond$ *anat.* j e l i t o ~ t e крўтá (клубова) кáшка; ~ t e s c h o d y гвинтові сходи, -дів.

krikiet *m., sport. dwa.* krykiet.

kriolit, -tu, *m., min.* криоліт, -ту.

krioskopia *ż., chem.* криоскопія.

- krańbnie** непокірливо; перекірливо. *Пор.* **krańbny**.
krańbność ж. непокірливість, -вості; перекірливість. *Пор.* **krańbny**.
krańbny непокірливий; (*схильний робити наперекір*) перекірливий.
Kroacja ж. *див.* Chorwacja.
kroacki *див.* chorwacki.
Kroat *т. див.* Chorwat.
Kroatka ж. *див.* Chorwatka.
krobeczka ж., *zdr.*, *przest. див.* króбка.
krobecznik, *lm.* -cy, *т.*, *spec.* той, що виготовляє козуби, луб'янці.
krobia ж., *przest. див.* króбка.
crochmal, -lu, *т.* крохмаль, -лю.
crochmalarnia ж. крохмальний завод, -ду.
crochmalic -le, -lisz, -lił крохмалити.
crochmalny 1) крохмальний; 2) (*перен. жарт.* — *стриманий*) офіціальний.
crochmalowy крохмальний; *сукієг* ~ крохмальний цукор, -кру.
crocie, -ci, *blp.* 1) сила-силенна, безліч, -чі; 2) (*про гроші*) тисячі, -сяч.
crocień, *krotnia*, *lm.* *krotnie*, *т.*, *bot.* (*croton*) кротон.
crocionóg, -noga, *т.*, *ent.* (*julus terrestris*) стонога.
crociowy 1) багатотисячний; ~ *wojsko* багатотисячна армія; 2) (*перен.* — *багатий*) тисячний; ~ *spadek* тисячний спадок, -дку.
crocze n., *anat.* (*perinaeum*) промежина.
croczek, -czka, *т.*, *zdr.* дрібний (дрібненький) крок, -ку.
croczenie *n.* крокування.
croczowy *anat.* (*perinealis*) промежинний.
croczyć, -cze, -czysz, -czył крокувати, -кую, -куюш; $\diamond$ *перен.* ~ *parzód* йти вперед.
croćset: *do* ~ *djabłów pot.* достобіа, під три чорті,
- crogulczy** кречетовий.
crogulec, -lca, *lm.* -lce, *т.*, *org.* кречет.
croić, *croję*, *croisz*, *croił* 1) (со) крїти (крїю, крїш); 2) (на кого) *перен. розм.* скидатися на; *на Polaka kroї* на поляка скидається; $\diamond$ *перен.* ~ *komuś kurtę a)* проучувати, -чую, -чуюш (кого); б) (*дійматн* *кого*) дошкуляти (кому); // ~ *się* 1) крїтися; 2) (на со) *безос.* занїсннися (на що); *kroї się* *na deszcz* занїсннися на дощ.
crojczy, -czego, *lm.* -czowie, *т.*, *kraw.* закрїйщик.
crojczyni ж., *kraw.* закрїйщиця.
crok, -ku, *т.* 1) крок, -ку; (*перен.* — *частіше*) захїд, -ходу; *со* ~ (со ~ *ku*, *па* *każdym* ~ *ku*) на кожному кроці; *dyplomatyyczny* ~ дипломатичний крок (захїд); ~ *ki* *pieprzyjacielskie* ворожі захїди; *o* ~ *od czego* на крок від чоґо; *podjąć* (*przedsięwziąć*) ~ *ki* вжити захїдів; *перен.* *stanowczy* ~ рїшучий крок; *перен.* *stawiąć pierwsze* ~ *ki* робїти перші крїхи; ~ *za* ~ *kiem* крок за кроком; ~ *ki* *zarządzić* розпорядїтися вжити захїдів; 2) (*манера ходити*) ходї; *iść* (*postęrować*, *starać*) *szybkim* ~ *kiem* ітї швидкою ходїю (ступїю); *przyspieszyć* ~ *ku* прискїрити (пршвидшити) ходї; *zwalniać* ~ *ku* сповільняти (уповільняти) ходї; *zółwim* ~ *kiem* черепашачою ходїю; 3) *mex.* відстань, -ні; ~ *śrubę* відстань гвинтї; 4) *anat. див.* **crocze**; $\diamond$ *перен.* *czynić wielkie* ~ *ki* *parzód* робїти великі успіхи; *перен.* ~ *ku* *komu do trzymywania* не відставїти від коґо; ~ *w* ~ *śladom*; *wszcząć* ~ *ki* *sądowe* порушити судову справу; *wgłócić* *swe* ~ *ki* *poprawiać*, -мую, -муюш, *popro-*

стувати, -тую, -туєш, направитися, -влюся, -вишся.

krokiet *m.* 1) спорт. крокет; 2) кул. крокетка.

krokietować, -tuje, -tujesz, -tował *спорт.* крокірувати, -кірую, -кіруєш.

krokiew *ż.*, *bud.* кроква.

krokiewka *ż.*, *zdr.*, *bud.* кроківка, кроковця; $\diamond$ *перен. розм.* brak tu jednej ~ki йому бракує (недостає) клєпки.

krokiewnica *ż.*, *archit.* модильйон.
krokodyl, *lm.* -le, *m.*, *zool.* крокодїл.

krokodylek, -lka, *m.*, *zdr.* невеличкий крокодїл.

krokodyli крокодїлів, крокодїлячий; *ірон.* 1 z y ~le крокодїлові (крокодїлячі) сльози (*род.* сліз).

krokodylowy *див.* krokodyli.

krokowy 1) на одїн крок; 2) *анат. див.* kroczywy.

kroksztyn, -ni, *m.*, *bud.* кронштейн.

krokus *m.*, *bot.* (*crocus*) шафран, -ну, проскуреньки, -ків.

krokwiak *m.*, *tech.* крокв'яний костиль, -ля.

krokwjowy крокв'яний.

krom *przyim.*, *arch.* крім.

kromeczka *ż.*, *zdr.*, *pieszcz.* скїбочка; шматочок, -чка. *Пор.* kromka.

kromka *ż.* скїбка; (*кусок*) шматок, -тка.

kronglas, -su, *m.*, *tech.* кронглас, -су.

kronika *ż.* 1) літопис, -су, хроніка; 2) (*газетна*) хроніка.

kronikarski 1) літописний; 2) хронікєрський. *Пор.* kronikarz.

kronikarstwo *n.* 1) літописання; 2) *зб.* літописці, -ців; (*твори*) літописи, -сів.

kronikarz, *lm.* -gze, *m.* 1) літописець, -ця; 2) (*газетний*) хронікєр, -ра.

kropelka *ż.* 1) крїпелька, капелька; 2) (*розм.* — *мала кількість*) капелїнка, крїхта, крїхїтка, трїшки, трїшечки; ~ka mleka капелїнка молока.

kropiel, *lm.* -le, *m.* 1) кропїльник; 2) забїяка. *Пор.* kropić 2, 3. Kronstadt, -tu, *m.* Кронштадт.

kropić, -pię, -pisz, -pił, kropnąć, -nę, -niez, -nął, -nęł 1) (*про дощ*) крїпати, крїпнути, кїпати, кїпнути; крїпіти, плїю, -пиш, накрїпати (*лише недокон.*);

2) (*со*) (*лише недокон.*) крїпіти, забрїзкувати, -кую, -куєш (*що*); 3) (*kogo*) *перен. жарт.* бити (*б'ю, б'єш*), удїрити; 4) (*лише докон.*) (*розм.* — *випити*) вїхилити; ~ sobie ро

kieliszku вїхилити по чїрці; 5) (*czym o co*) (*лише докон.*) *розм.* шпурнїти, швиргонїти (*що i чим об що*); ~ szklankę (*szklankę*) о ziemię шпурнїти (*швиргонїти*) скїянку (*скїянкою*) об зємлю; // ~ się 1) (*лише недокон.*) бїтися; 2) (*лише докон.*) удїритися; торїхнутися (*розм.*).

kropidełko *n.*, *zdr.* *див.* kropidło.

kropidło *n.* 1) церк. кропїло; 2) *перен. жарт.* дрюк, -ка.

kropielnica *ż.*, *kośc.* кропїльниця.

kropienie *n.* 1) крїпання, кїпання, крїплення, накрїпання; 2) крїплення, забрїзкування; 3) биття; $\diamond$ *спец.* ~ tkanin змїочування тканин. *Пор.* kropić 1—3.

kropka *ż.* 1) крїпка, цїтка; (*менша*) крїпочка, цїточка; *pegka* l w ~ki сїтець у крїпочках (*у цїточках*); 2) *грам., муз.* крїпка; *перен.* ~kę nad „i“ stawiać ставити крїпку над „i“; $\diamond$ *перен.* znaleźć się w ~pse a) знайтися (*опинїтися*) в скрутнїму станївищі; б) попїсти в тїчку.

kropkować, -kuje, -kujesz, -kował 1) *тех.* пунктирувати, -рую, -руєш; 2) *грам.* ставити крїпкі; 3) (*покривати цїтками*) накрїпляти, цїткувати, -кую, -куєш.

kropkowanie *n.* 1) пунктирування; 2) ставлення крїпок; 3) накрїплення, цїткування. *Пор.* kropkować.

kropkowany 1) пунктирний; ~na

- linia пунктирна лінія; 2) крапчастий, крапкований, цяткований; ~на materia цяткована тканина. *Пор.* kropkować 1, 3.
- kropkowato пунктиром; ~ wyciągnięta linia пунктир, -ру, лінія пунктиром.
- kropkowaty *див.* kropkowany 2.
- kropkowy крапковий.
- kropła *ж.* 1) крапля, капля; *перен.* podobni do siebie jak dwie ~le wody подібні до себе, як дві краплі води; *перен.* walczyć do ostatniej ~li krowi боротися до останньої краплі крові; 2) *перен. жарт.* горілка; $\diamond$ *мін.* ~le wodne безбарвні топази, -зів.
- kropłisto краплисто, у вигляді крапель (капель), краплями (каплями); sączyć się ~stikać краплями (каплями).
- kropłisty краплистий.
- kropłomierz, *ім.* -rze, *т.*, *мед.* крапельниця.
- kropłowy краплинний.
- kropnąć *див.* kropić.
- krosienka, -nek, *блр.*, *здр.* кросонка, -нок, кросенце.
- krosno *п.* 1) *текст.* кросно, ткацький верстат; ~ dziewiąskie в'язальний верстат; 2) (*лише в мн.*) *заст.* п'яльці, -ців, п'яльця, -лець, кросна, -сен.
- krosta *ж.* короста.
- krostawy короставий, коростявий, коростяний.
- krostka *ж.*, *здр.* невелика короста.
- krostowacieć, -cieję, -ciejesz, -ciał, -cieli коростявити.
- krostowaty короставий, коростявний, коростяний.
- krośniak, -ku, *т.*, *ткac.* полотно з вибіленої пряжі.
- krotochwila *ж.*, *arch.* 1) *жарт.* -ту; 2) *літ.*, *театр.* *жарт.* -та.
- krotochwilnie *arch.* дотепно.
- krotochwilny *arch.* 1) *театр.*, *літ.* *жартівний*; 2) (*охочий до жартів*) *жартівливий*, *жартливий*; (*що відзначається дотепністю*) *дотепний*.
- krowa *ж.* корова; *присл.* ~, со
- dużo guszy, mało mleka daje krowa, що дуже реве, мало молока дає.
- krowi коров'ячий; *вет.* osra ~wia коров'яча віспа.
- krowianka *ж.* 1) *вет.* коров'яча віспа; 2) *фарм.* сыворотка (сироватка) проти віспи.
- krowianka *ж.* 1) чередниця; 2) (*що ходить коло корів*) корівниця; 3) *зал.* вагон для перевезення корів.
- krowiarnia *ж.* корівник, корівня.
- krowiarz, *ім.* -rze, *т.* 1) чередник, -ка; 2) (*що доглядає корів*) корівник; 3) торговець коровами.
- krowieniec, -ńca, *ім.* -ńce, *т.* коров'ячий гній (*род.* гною).
- krowina *ж.*, *лекс.* коровина, поганенька корова.
- krowne, -nego, *п.*, *hist.* податок від рогаатої худоби (від товару).
- króbeczka *ж.*, *здр.* *див.* króbką.
- króbką *ж.*, *здр.* козуб, луб'янець, -ниця.
- króćca *ж.*, *przesł.* рушниця з коротким дулом (стволом).
- króćciuchno *pieszcz.* *див.* króćciutko.
- króćciuchny *pieszcz.* *див.* króćciutki.
- króćciusieńki 1) *пестл.* коротесенький; 2) (*зовсім короткий*) коротісінький.
- króćciusieńko 1) коротесенько; 2) коротісінько. *Пор.* króćciusieńki.
- króćciuteńki *див.* króćciusieńki.
- króćciuteńko *див.* króćciusieńko.
- króćciutki *pieszcz.* коротенький.
- króćciutko *pieszcz.* коротенько.
- krój, kroju, *ім.* kroje, *т.* 1) крій (*род.* крою), покрій, -крою; (*про форму одержу — це*) фасон, -ну; *kursy* ~ju i szycia курси крою і шиття; ~ ubrania фасон (крій) костюма; 2) (*заст. — с.-г.*) леміш, -меша; $\diamond$ *człowiek nie dzisiaj* зсего кроју людина старосвітських правил; *wszystko na jeden ~* все на один лад (копїл).
- król, *ім.* -lowie, *т.* король, -ля.
- królestwo *п.* 1) королівство; 2) *перен.* царство; ~ *marzeń* цар-

- ство мрій; ~ z wierzą t тваринне царство, тваринний світ, -ту; 3) зб. король з королевою.
- Królewiak**, *lm.* -су, *m.*, *hist.* житель (мішканець) давнього Царства польського.
- królewisko** *n.* 1) королівське дитя, -тіти; 2) *зневажл.* царьок, -ркі.
- królewicz**, *lm.* -cze, *m.* королівч.
- Królewiec**, -wca, *m.*, *hist.* Кенігсберг. *Див.* Kaliningrad.
- królewicę**, -więcia, *lm.* -więta, -wiąt, *n.* 1) королівське дитя, -тіти; 2) *перен.* царьок, -ркі.
- królewna**, -ny, *ż.* королівна.
- królewski** 1) королівський; 2) царський; ро ~ku по-царськи; $\diamond$ *анат.* ~ka żyła (*vena basilica*) ліктева (княжа) жила. *Пор.* królestwo 1, 2.
- królewskość** *ż.* королівська (царська) веліч, -чі, королівське (царське) веліччя.
- królewszczyzna** *ż.*, *hist.* 1) королівське земельне володіння, королівська земельна власність, -ности; 1) давній сільськогосподарський податок, -тку.
- królicza** *ż.* кролиця, крільчиха, кролематка.
- króliczek**, -czka, *m.*, *zdr.* маленький кролик.
- króliczę**, częcia, *lm.* -częta, -częt, *n.* кроленя, -няти.
- króliczy** кролячий.
- królik** *m.* 1) кролик, трусік, кріль (род. кроля); 2) *перен.* *зневажл.* царьок, -ркі.
- królikarnia** *ż.* крільчатник.
- królikarski** кролівницький.
- królikarstwo** *n.* кролівництво.
- królikarz**, *lm.* -rze, *m.* кролівник, -ка.
- królikowy** кроликовий, кролячий.
- królobójca**, -су, *lm.* -су, *m.* царевбивець, -вця.
- królobójczy** царевбивчий.
- królobójczyni** *ż.* царевбийниця.
- królobójstwo** *n.* царевбивство.
- królowa**, -wej, *ż.* королева; (*шахм.*—*ще*) ферзь.
- królować**, -luje, -lujesz, -lował
- 1) царювати, -рюю, -рюеш; 2) *перен.* панувати, -ную, -нуеш.
- królowanie** *n.* 1) царювання; 2) панування. *Пор.* królować.
- krótki** короткий; *мед.* oddech ~ короткий віддих, -ху; *лінгв.* samogłoska ~ka короткий голосний, -ного; ~ka pamięć короткий пам'ять, -ті; ~kie włosy коротке волосся; ~ki wzrost короткий зріст, -рости; короткий зір (род. зору); $\diamond$ ~ki rozum обмежений (невеликий) розум, -му; w ~kim czasie незабаром, скоро.
- krótko** коротко; ~ mówiąc коротко кажучи; ~i węzłowato коротко й ясно; $\diamond$ naprzęd... незадовго перед...; ~ kogoś trzymać держати когось шорак; ~ z nim (kolo niego) в нього скрутно (тяжкє) становище.
- krótkodystansowiec**, -wca, *lm.* -wcy, *m.*, *sport.* спрінтер, -ра.
- krótkodystansowy** *sport.* спрінтерський; $\diamond$ bieg ~ спринт.
- krótkofalowiec**, -wca, *lm.* -wce, *m.*, *rad.* короткохвильовик, -ка.
- krótkofalowy** *rad.* короткохвильовий.
- krótkofalówka** *ż.*, *rad.* короткохвильова станція.
- krótkogłowiec**, -wca, *lm.* -wcy, *m.*, *antr.* короткоголовий, -вого.
- krótkogłowy** короткоголовий.
- krótkogłów**, -głowa, *lm.* -głowy, *m.*, *antr.* *див.* krótkogłowiec.
- krótkolufowy** короткоствольний.
- krótkometrażowy** *kin.* короткометражний.
- krótkometrażówka** *ż.*, *kin.* *pot.* короткометражка, короткометражний фільм, -му.
- krótkonogi** коротконогий.
- krótkoogonowy** короткохвостий.
- krótkoszyi** короткошійий.
- krótkość** *ż.* короткість, -кості.
- krótkoterminowy** короткостроковий.
- krótkotrwałość** *ż.* короткочасність, -ности, недовгочасність.
- krótkotrwały** короткочасний, недовгочасний.

krótkowidz, *lm. -dze, m., med.* короткозорий, -рого.
krótkowidzący *med.* короткозорий.
krótkowidzenie *n., med.* короткозорість, -рості.
krótkowidztwo *n., med. див. krótkowidzenie.*
krótkowieczny недовговічний.
krótkowłosy коротковолосий.
krótkowzroczność *ż., med., przen.* короткозорість, -рості.
krótkowzroczny *med., przen.* короткозорий.
krówka *ż.* 1) корівка; 2) *ент. (geotropes)* маляр, -ра; $\diamond$ *ент. boża* ~ (*coccinella*) сонечко; *перен.* być dla kogoś do jną ~ką бути для когось дійною коровою.
krtańowy *anat. i in.* гортанний.
krtań *ż., anat. i in.* гортань, -ні; (*розм.—ще*) горлянка.
kruchciany *kośc.* притворний; $\diamond$ *ірон.* ~на bigoteria святобжництво, святенництво.
krucho 1) крихко, лямко; 2) з пісочного тіста; ciastka, upieczone ~ тістечка, виготовлені з пісочного тіста; $\diamond$ *перен. розм.* z nim ~ a) з ним недобре (погано); б) в нього скрутне становище. *Пор. kruchy* 1, 2.
kruchosć *ż.* крихкість, -кості, лямкість, лоб[і]мкість.
kruchta *ż., kośc.* притвор, -ру.
kruchutki 1) дуже крихкий (ламкий, лоб[і]мкий); 2) пісочний. *Пор. kruchy* 1, 2.
kruchy 1) крихкий, ламкий, лоб[і]мкий; 2) *кул.* пісочний; ~che ciastko пісочне тістечко (пирожне); 3) *перен.* ненадійний, непевний; ~cha sprawa ненадійна (непевна) справа.
krucjata *ż., hist., przen.* хрестовий похід, -ходу.
krucyfiks, -su, *m., rel.* розп'яття.
kruczek, -czka, *m.* 1) (назва собаки) цуцик; 2) *перен.* кричак, -чка; 3) *зменш. див. krucze.*
krucze, -częcia, *lm. -częta, -częta, n., zdr.* вороня, -няти, вороненя.
kruczkowato кричкотворно,

kruczkowaty кричкотворний.
kruczowłosy чорноволосий, чорнявий.
kruczy 1) воронячий; 2) кольору воронячого крила.
kruk *m.* ворон, крик; *перен.* biały ~ білий ворон; *присл.* ~kowi oka nie wykoле воронячому очей не клює.
krukiew *ż.* ключка, клюка, костур, -ра; (*для кульгавих*) милиця.
krukowaty подібний до ворона (до круків).
krup, -ru, *m., med.* круп, -пу.
krupa *ż.* 1) крупинка; 2) (*лише в мн.*) крупі (род. круп а. крупів), крупя; ~пу jęszczie nie ячні крупі, ячна крупя; ~пу owsiane вівсяні крупі, вівсяна крупя; ~пу perłowe перлові крупі, перлова крупя.
krupeczka *ż., zdr., pieszcz.* крупинка.
krupiarńia *ż., roln.* крупорішка.
krupiarz, *lm. -rze, m., roln.* крупорішник.
krupiasty крупкуватий, крупкий.
krupier, *lm. -rzy, m., spec.* круп'є (*невідм.*), банкомет (банкодержатель) у гральному будинку.
krupierski *spec.* який (що) стосується круп'є; (*у контексті*) круп'є; za wó d ~ професія круп'є.
krupierstwo *n., spec.* професія круп'є.
krupka *ż., zdr.* крупинка.
krupkowatość *ż.* крупність, -кості, крупкуватість, -тості.
krupkowaty крупкуватий, крупкий.
krupnik, -ku, *m.* 1) суп з крупю, круп'яний суп, -пу; 2) (*горілка*) медівка.
krupny *roln.* круп'яний.
krupowy *med.* крупозний.
krusta *ż.* (*покров*) коря; ~ lodu крижана (льодяна) коря.
kruszarka *ż., tech.* дробарка, дробилка.
kruszczońny *див. kruszczońny.*
kruszczońny рудоносний.
kruszcowaty 1) подібний до руді; 2) подібний до металу.

kruscowу 1) рудний; 2) металевий. *Пор. kruszec.*

kruszc, -szcu, *lm.* -szce, *m.* 1) рудá; 2) (*виплавлений*) метал, -лу; *szlachetny* ~ благородний метал.

kruszeć, -szeje, -szejesz, -szal, -szeli 1) ставати крихким (ламким); 2) *перен.* ставати покірливим (податливим).

kruszon, -nu, *m.*, *kul.* крющон, -ну.

kruszyc, -szę, -szysz, -szył 1) кришити, -шý, -шиш; ~ *chleb* кришити хліб; 2) (*вдрізки*) розтрощувати, -щую, -щуеш, трошити (троши, трощиш), крушити; ~ *тигу* розтрощувати стіни; (*кайдани*) розбивати, рвати; ~ *korpie* (о со) ламати (трошити) списи (за що); $\diamond$ ~ *serca* *szuje* а будити в кому каяття (розкаяння); б) зворушувати чие серце; // ~ *się* 1) кришитися; 2) розтрощуватися, трошитися, крушитися; розбиватися, рватися; 3) *перен.* каятися.

kruszyna *ż.* 1) (*хліба і под.*) кришка; 2) *перен.* крихта; 3) (*пестл.— про дитину*) крихітка; 4) *бот.* (*rhamnus frangula*) крушина ламка.

kruszynka *ż.*, *zdr.*, *pieszcz.* кришечка, крихточка, крихітка.

kruszywo *n.*, *geol.* подрібнена (подрібнена) порода.

krūża *ż.*, *poet.* келих, чаша.

krūżganek, -nku, *m.*, *archit.* галерея довкола внутрішнього подвір'я.

krūżgankowy *archit.* галерейний.

krwawiący *krwotочивий.*

krwawiaczka *ż.*, *med.* (*haemophilia*) гемофілія, кровоточивість, -вості.

krwawica *ż.* 1) тяжка праця; 2) грóші, запрацьовані потом і кров'ю, кривавиця.

krwawić, -wię, -wisz, -wił 1) кривавити, -влю, -виш; 2) *мед.*, *перен.* кровоточити, -чý, -чиш, стікати (схóдити, спливати) кров'ю; 3) *поез.* червоніти; обагряти (*зрідка*); *z a ch o d z a s e s ł o Ń c e* ~ *wi* *widno* *krąg* *pr* *z* *a* *x* *i* *d* *n* *e* *s* *ó* *n* *c* *e* ~ *wi* *widno* *krąg* *pr* *z* *a* *x* *i* *d* *n* *e* *s* *ó* *n* *c* *e* хідне сонце червонить обрій;

// ~ *się* *krwotочити*, *stikати* (схóдити, спливати) кров'ю.

krwawienie *n.*, *med.* кровотеча.

krwawnik *m.* 1) *бот.* (*achillea*) деревий, -вію; 2) *мін.* гематит, -ту, червоний залізняк, -кú, червона вóхра.

krwawnikowy *krwawочервоний.*

krwawo 1) криваво; 2) *перен.* тяжко; ~ *pracować* *тяжко* працювати; $\diamond$ *groz* ~ *zaprawowa* *у* *grisz*, *запрацьований* *потом* і *крóв'ю*, *кривавиця*.

krwawoczergony *krwawочервоний.*

krwawy *krwавий*; *med.* ~ *wa* *duzenteria* *krwавий* *понóс* (*пронóс*); *перен.* *plakać* ~ *wymilzami* *plakati* *krwавими* (*гіркими*) *сльозами*; ~ *wawalka* *krwавий* *бий* (*под.* *бóю*); ~ *zemsta* *krwава* *пóмста*; $\diamond$ *перен.* ~ *kawalek* *chleba* *шматок* *хліба*, *запрацьований* *потом* і *крóв'ю*.

krwiatek, *m.*, *med.* (*haematoma*) гематóма, скúпчення *крóви*, *крóв'яний* *óпух*, -ху.

krwinka *ż.*, *fizjol.* *крóв'яне* *тільце*; $\diamond$ ~ *biała* (*leucocytus*) *білокрівець*, -вця; ~ *czergona* (*erythrocytium*) *червонокрівець*.

krwiobieg, -gu, *m.*, *med.* *кровообіг*, -гу, *кровообіг*.

krwionośny *anat.* *крівонóсний*; *paczupia* ~ *не* *крівонóсні* *судини*, -дін.

krwiopijca, -су, *lm.* -су, *m.* *кровопівця*, *кровопівець*, -вця.

krwioplucie *n.*, *med.* *кровохаркання*.

krwiożerca, -су, *lm.* -су, *m.* *кровожерливий*, -вого, *кровожерний*, -ного.

krwiożerczo *кровожерливо*, *кровожерно*.

krwiożerczość *ż.* *кровожерливість*, -вості, *кровожерність*, -ності.

krwiożerczy *кровожерливий*, *кровожерний*.

krwistość *ż.*, *med.* (*plethora*) *повнокрóвність*, -ності, *повнокрóв'я*.

krwisty 1) *повнокрóвний*; 2) (*перен.— про характер*) *сангвініч-*

- ний; 3) (про колір) кривавочервоний.
- krwotok, -ku, *m., med.* кровотеча; $\diamond$ ~ gardła ну кровохаркання.
- krucie *n.* 1) ховання; затаювання; 2) криття; 3) рівняння; *пор.* kryć; 4) *перен.* покрівля.
- krucь, kryje, kryjesz, krył 1) ховати; (*перен.* — *ще*) таїти (що), критися (з чим); maska ~ гуля jego twarz маска ховала його обличчя; ~ swę z a t i a g u таїти свої наміри, критися з своїми намірами; 2) (*покривати*) крити; ~ dach параґ крити дах толем; 3) *військ., спорт.* рівнятися; // ~ się 1) ховатися; 2) таїтися, критися (з чим).
- krug, -gu, *m.* 1) (*на коня*) вудило; 2) *перен.* гальмо; 3) (*лише в мн.*) *перен.* несхв. манірничання.
- krugować się, -guje, -gujesz, -gował *leks.* манірничати.
- krujomu прихований; ~ me 1 zu приховані сльози (*род.* сліз).
- krujówka *ż.* тайнік, -ка; (*де мож-на сховатися*) сховище.
- krykiet, -tu, *m., sport.* крикет.
- Krym, -mu, *m.* Крим, -му.
- kruminalista, -ty, *lm.* -ści, *m.* 1) злочинець, -ця; 2) *юр.* криміналіст.
- kruminalistka *ż.* 1) злочинниця; 2) криміналістка. *Пор.* kruminalista.
- kruminalistyczny *praw.* криміналістичний.
- kruminalistyka *ż., praw.* криміналістика.
- kruminalność *ż.* кримінальність, -ності.
- kruminalny 1) кримінальний, карний; s r g a w a ~ па карна (кримінальна) справа; 2) *перен.* детективний; powieść ~ па детективний роман.
- kruminał, -lu, *m.* 1) (*карний злочин*) кримінал, -лу; 2) *розм.* в'язниця, тюрма.
- krumnolog, *lm.* -gowie, *m., praw.* кримінолог,
- kryminologia *ż., praw.* кримінологія.
- kryminologiczny *praw.* кримінологічний.
- krymka *ż.* 1) каракульова шапка; 2) (*лише в мн.*) каракульова шуба.
- krynica *ż., poet.* 1) криниця; 2) *перен.* джерело.
- kryniczny криничаний, криничний; ~ na woda кринична вода.
- krynolina *ż., hist.* кринолін.
- krypa *ż., żegl.* баржа, барка.
- krypta *ż.* склеп, -пу.
- kryptogamia *ż., bot.* криптогамія.
- kryptografia *ż., filol.* криптографія, таємнопис, -су.
- kryptograficzny *filol.* криптографічний.
- kryptogram, -mu, *m., filol.* криптограма.
- kryptologia *ż.* криптологія.
- krypton, -nu, *m., chem.* криптон, -ну.
- kryptonim, -mu, *m.* криптонім.
- krysa *ż.* *див.* kresa.
- kryska *ż.* *див.* kreska.
- krystalicznie кристалічно.
- krystaliczny кристалічний.
- krystalizacja *ż.* кристалізація.
- krystalizacyjny кристалізаційний.
- krystalizator *m., min.* кристалізатор, -ра.
- krystalizować, -zuje, -zujesz, -zował кристалізувати, -зую, -зуюш; // ~ się кристалізуватися.
- krystalizowanie się *n.* кристалізування, кристалізація.
- krystalograf, *lm.* -fowie, *m., min.* кристалограф.
- krystalografia *ż., min.* кристалографія.
- krystaloid, -du, *m., min.* кристаллід, -ду.
- Krystyna Христіна.
- kryształ, -lu, *m.* 1) кристал; 2) (*ви-ріб*) кришталь, -лю.
- kryształek, -lka, *m.* 1) *зменш.* кристалик; 2) *радіо.* *розм.* детекторний радіоприймач, -ча.
- kryształowy 1) кристалевий; ~ wa w a z a кристалева ваза; 2) *перен.* кристалевий, кристальний;

~ charakter кристалевий (кристальний) характер, -ру; $\diamond$
 ~ cukier цукровий пісок, -скў.
 kryterium, *lp. nieodm., lm. -ria, -riów, n.* критерій, -рію.
 kryty krytyj; ~ samochod kryta автомашіна.
 krytycyzm, -mu, *m.* критицизм, -му.
 krytycznie критично.
 krytyczny критичний; *fiz.* temperatura ~на критична температура; *перек.* ~на chwila критичний момент, -ту.
 krytyk, *lm. -су, m.* критик.
 krytyka $\dot{z}$. критика; ~ oddolna критика знизу.
 krytykanctwo *n., pol.* критиканство.
 krytykant, *lm. -nci, m., pol.* критикан.
 krytykantka $\dot{z}$, *pol.* критиканка.
 krytykować, -kuje, -kujesz, -kował критикувати, -кўю, -кўеш.
 krzować, -zuje, -zujesz, -zował гофрувати, -рўю, -рўеш.
 kryzys, -su, *m.* криза; ~ gospodarszy економічна криза; ~ rządowy урядова криза.
 kryzysowy кризисний.
 krzaczasty 1) кушійстий; 2) (*про дерева*) крислатий, розлогіий; 3) *перек.* густий; ~te bgiw gусті броби (*род.* брів).
 krzaczek, -czka, *m., zdr.* кўщик.
 krzak *m.* куш, -щя.
 krząkać *div. chrząkać.*
 krzątać się по́ратися; (*з забарною роботою — це*) возітися (вожўся, возишся) (*розм.*); ~koło obiadu по́ратися ко́ло обіду; (*швидко*) метушітися.
 krzątanie $\dot{z}$, *leks.* по́рання; возня; метушнїя. *Пор.* krzątać się.
 krzeczot *m., orn.* кречет.
 krzekać, -kczę, -kczesz, -ktał (*про сороку*) скрекотати, -коче, скрекотіти, -котіть, стрекотати, стрекотіти.
 krzem, -mu, *m., chem.* кремній, -нію.
 krzemian, -nu, *m., chem.* силікат, -ту,

Krzemieniec, -ńca, *m.* Крем'янець, -нця.
 krzemienisty кременістий.
 krzemienny кремінний, крем'яний.
 krzemień, *lm. -nie, m., chem.* креміню, -меню.
 krzemionka $\dot{z}$, *chem.* кремнезём, -му.
 krzemionkowy *chem.* кремнезёмний.
 krzemometan, -nu, *m., chem.* кремневодень, -дня.
 krzemowy *chem.* кремнійовий; kwas ~ кремнійова кислота.
 krzera $\dot{z}$, *pot.* міцність, -ності; *підсил.* міць (*род.* мџі).
 krzepić, -pię, -pisz, -pił (*сили*) укріплювати, -люю, -люеш, зміцнювати, -нюю, -нюеш; // ~ się міцніти; (*ставати міцнішим — звичайно*) міцнішати; (*ставати сильнішим — це*) дўжчати, крїпшати, крїпнути, ставати дўжчим (сильнішим).
 krzepki міцний; крїпкий (*зрідка*); (*з великою силою — це*) сїльний.
 krzepko міцно; крїпко; сїльно; $\diamond$ ~ z budowa ny сїльної будови тіла. *Пор.* krzepki.
 krzepkość $\dot{z}$. міцність, -ності; *підсил.* міць (*род.* мџі).
 krzepliwość $\dot{z}$, *chem.* здатність тужавіти (гўснути, загусати; застигати; скипатися). *Пор.* krzepnąć.
 krzepliwy *chem.* здатний тужавіти (гўснути, загусати; застигати; скипатися). *Пор.* krzepnąć.
 krzepnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli a. -pi, -pli тужавіти; (*ставати густим*) гўснути, загусати; (*під впливом холоду*) застигати; (*про кров*) скипатися.
 krzepnięcie *n.* тужавлення; гўснення, загусання; застигання; скипання; $\diamond$ *фіз.* punkt ~cia тџчка згущання. *Пор.* krzepnąć.
 krzepnik *m., chem.* пектін, -ну.
 krzesać, -szę, -szesz, -sał кресати (крешў, крешеш).
 krzesanica $\dot{z}$. скєля з обрївистими схїлами.

krzesanie *n.* кресання.
krzeselko *n., zdr.* стільчик.
krzesiwko *n., zdr.* кресальць.
krzesiwo *n.* кресало.
krzesło *n.* стілець, -льця; (з підлокітниками) крісло.
krzesłowy який (що) стосується стільця; кресельний. *Пор.* **krzesło**.
krzew, -wu, *m.* кущ, -щя.
krzewiasto кущисто.
krzewiastość *ż.* кущистість, -тості.
krzewiasty кущистий.
krzewiciel, *lm.* -le, *m.* поширювач, пропагандист; $\diamond$ ~ oświaty просвітитель.
krzewicielka *ż.* поширювачка, пропагандистка.
krzewić, -wie, -wiz, -wił 1) поширювати, -рюю, -рюеш, ширити, пропагувати, -гую, -гуюш; ~ wiedzę поширювати (ширити, пропагувати) знання; 2) *сад.* розводити що кущами; $\diamond$ *сад.* ~ roślinki щепити дички; // ~ się 1) ширитися, поширюватися; 2) розростатися.
krzewienie *n.* 1) поширювання, ширення, пропагування; ~ suwiliżacji поширювання (ширення, пропагування) цивілізації; 2) розводження чого кущами; // ~ się поширювання, ширення. *Пор.* **krzewić**.
krzewina *ż.* *див.* **krzew**.
krzewinka *ż., zdr.* кущик.
krzewinowaty кущоподібний, кущуватий.
krzewisty *див.* **krzewiasty**.
krzewny *див.* **krzewowy**.
krzewowaty кущоподібний, кущуватий.
krzewowy кущовий.
krzta: a pi ~tu ні крихітки, анітрошки; do ~tu до решти, до останку.
krztusić, -szę, -sisz, -sił душити, -шуй, -шиш; dym ~si дим дуть; // ~ się душитися; ~ od śmiechu душитися від сміху.
krztusiec, -śca, *lm.* -śce, *m., med.* кóклюш, -шу, кашлюк, -ка.
krztuszenie (się) *n.* душення.

krzycząco 1) кричуще; 2) крикливо. *Пор.* **krzyczący**.
krzyczący 1) (*перен.* — очевидний) кричущий; ~ca niesprawiedliwość кричуща несправедливість, -вості; 2) (*перен.* — що впадає в око) крикливий; ~ca toaleta крикливий туалет, -ту.
krzyczeć, -czę, -czysz, -czaj, -czeli, krzyknać, -nę, -niesz, -nał, -nęli кричати, крикнути; $\diamond$ ~czę w niebogłosy репетувати, -тую, -туюш.
krzyk, -ku, *m.* крик, -ку; *перен.* ostatni ~ mody останній крик моди.
krzykactwo *n.* крикунство.
krzykacz, *lm.* -cze, *m., lekc.* крикун, -на.
krzykaczka *ż., lekc.* крикуча.
krzykała, -ły, *lm.* -ły, *m., żart. див.* **krzykacz**.
krzykliwe крикливо.
krzykliwość *ż.* крикливість, -вості.
krzykliwy крикливий.
krzyknać *див.* **krzyczeć**.
krzyknięcie *n.* 1) скрик, -ку; 2) (*на кого*) óкрик.
krzyzna *ż.* крихта.
krzynka *ż.* крихточка, крихітка.
Krzysztof Христофóр, -ра.
krzywa, -wej, *ż.* крива, -вóй; *ек.* ~ koniunktury крива кон'юнктури.
krzywawo дещо криво, кривенько.
krzywawy дещо кривий, кривенький.
krzywda *ż.* кривда; ~ tu się dzieje йому роблять кривду; pomścić ~dę помстити за кривду; wyrządzić (uczynić) komu ~dę заподіяти комусь кривду.
krzywdząco кривдно, образливо; несправедливо; ~ osądzać kogoś несправедливо осуджувати (судити, засуджувати) кого. *Пор.* **krzywdzący**.
krzywdzący кривдний, образливий; *перен.* несправедливий; ~ wyrok несправедливий вирок, -ку.
krzywdzenie *n.* кривдження.

krzywdziciel, *lm.* -le, *m.* кривдник.
krzywdzicielka *ż.* кривдниця.

krzywdzić, -dzę, -dzisz, -dził кривдити, -джу, -диш.

krzywica *ż., med. (rachitis)* рахіт, -ту, англійська хвороба.

krzywić, -wię, -wisz, -wił кривіти, -влю, -виш; //~ się 1) кривітися; 2) (па со) розм. бу́ти не-вдово́леним (чим).

krzywieć, -wieję, -wiejesz, -wiał, -wieli кривітися, -влосья, -вишся, ставати кривім.

krzywienie *n.* кривлення; //~ się 1) кривлення; 2) (па со) *перен.* розм. невдово́лення (чим).

krzywik *m., tech. div.* крzywка.

krzywizna *ż.* кривизна, кривина.

krzywka *ż., tech.* лекало.

krzywo криво; ~ się *trzymać* держатися криво; $\diamond$ *перен.* ~ *patrzeć* на кого дивитися кривім оком на кого.

krzywoboczny кривобóккий.

krzywodzioby криводзьбóбий.

krzywolinijny *mat.* криволінійний.

krzywopodgi кривонóгий.

krzywoposy кривонóсий.

krzywooki косоóккий.

krzywoprzysięca *div.* крzywoprzysięга.

krzywoprzysięga *ż.* фальшіва клятва; (*в суді*) фальшіва присяга.

krzywoprzysięgać, krzywoprzysięcać, -sięgnę, -sięgniesz, -siągnę, -sięgnęli давати фальшіву клятву, да́ти фальшіву клятву; давати фальшіву присягу, да́ти фальшіву присягу. *Пор.* крzywoprzysięга.

krzywoprzysięski *div.* крzywoprzysięжны.

krzywoprzysięstwo *n.* *div.* крzywoprzysięга.

krzywoprzysięzca, -cy, *lm.* -cy, *m.* той, що дає фальшіву клятву (присягу). *Пор.* крzywoprzysięга.

krzywoprzysiężny який (що) дає фальшіву клятву; (присягу). *Пор.* крzywoprzysięга.

krzywoszyi кривоші́й, кривош'я-ний.

krzywość *ż.* кривизна, кривина.

krzywousty криворóтий, косорóтий.

krzywowaty дещо кривій, кривенький.

krzywulec, -lca, *lm.* -lce, *m.* криве́ дерево.

krzywula *ż., muz. hist.* крива́ труба́.

krzywy кривий; *перен.* ~ *wym okiem patrzeć* поглядати кривім оком; $\diamond$ *перен.* *być ~wym* кому не сприя́ти кому́, бу́ти неприхильним до ко́го; *peren.* ~ *wymi drogami chodzić* ходи́ти манівці́ями; ~ *wa przysięga* а) фальшіва клятва; б) фальшіва присяга.

krzyż, *lm.* -że, *m.* 1) хрест, -та́; *Czerwony Krzyż* Черво́ний хрест; *jak z ~ża zdjęty* як (на́че) з хреста́ зня́тий; 2) (*лише в мн.*) *anat.* крйжі́, -жі́в.

krzyżacki *hist.* хрестонóсний.

krzyżactwo *n., hist.* 1) зб. хрестонóсці, -ці́в; 2) тевто́нський о́рден, -ну.

krzyżak *m., ent. (nawuk)* хрестові́к, -ка́.

Krzyżak, *lm.* -cy, *m., hist.* (член тевтонського ордену) хрестонóсець, -се́ця.

krzyżować, -żuję, -żujesz, -żował 1) схрещувати, -щую, -щуеш; *біол.* ~ *gasy królików* схрещувати ра́си кро́ликів; ~ *s z rądy* схрещувати шпа́ги; 2) (*перен.* — *перешкоджати здійсненню*) розстроювати, -ро́юю, -ро́юеш; ~ *planu* розстроювати пла́ни; 3) розпинати на хресті; //~ się 1) схрещуватися; *drogi ~żują się* шля́хы схрещують-ся; 2) розстроюватися; *planu mi się ~żują* в ме́не (ме́ні) розстроюються пла́ни.

krzyżowanie *n.* 1) схрещування; 2) розстроювання; 3) розпинання на хресті; *пор.* крzywować; //~ się 1) схрещування; 2) розстроювання. *Пор.* крzywować się.

krzyżowe, -wych, *bot. (cruciferae)* хрестоцві́ті, -тих.

krzyżowiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.,*

- *hist.* (учасник хрестових походів) хрестоносець, -ся.

krzyżownica *ż., kol., bud.* хрестовина.

krzyżowy 1) хрестовий; pochod ~ хрестовий похід, -ходу;

2) *анат.* крижовий; kość ~wa крижова кість (род. кісті);

3) *перен.* перехресний; pytania ~we перехресні питання,

-тань; військ. ogień ~ перехресний вогонь (род. вогню);

s.-g. siew ~ перехресна сівба.

krzyżówka *ż.* 1) (гра) кросворд; 2) *кул.* філе (невідм.), полярдиця.

krzyżyczek, -czka, *m., zdr., pieszcz.* хрестик.

krzyżyk *m.* 1) *зменш.* хрестик; 2) *розм.* десяток років; on

dźwiga pa sobie sześć ~ków йому 60 років; $\diamond$ *перен.*

postawić na czymś ~ поставити на чому хрест.

krzyżykowy хрестиковий.

ksantofil, -lu, *m., chem.* ксантофіл, -лу.

Ksawery, -rego Ксаверій.

ksenofobia *ż.* ксенофобія.

ksiądz, księdza, *lm.* księża, księży, *m., kośc.* ксьондз.

ksiąstewko *n., zdr. див.* księstewko.

książątko *n.* 1) *зменш.* князя, -жати; 2) *зневажл.* князюк, -зюка.

książczyzna *ż., leks.* книжчина.

książeczka *ż., zdr.* книжечка; $\diamond$ ~ oszczędności (oszczędnościowa) книжка ощадкаси (ощадкнижка).

książeczkowy у формі книжечки; ~ format формат книжечки.

książę, księcia, *lm.* książęta, książąt, *m.* 1) князь; 2) *перен.* книж. цар, -ря; ~ poetów цар поетів.

książęco 1) по-князівськи; 2) по-царськи. *Пор.* książęcy.

książęcy 1) князівський; княжий (*іст.*); 2) *перен.* царський; ~ przerych царська розкіш, -коші.

książka *ż.* 1) книжка; ~ pracy трудова книжка; (*більша*) кни-

га; ~ dołączeń розносна книга; *перен.* zarządzać kogo do ~ki підганяти когось до книги; 2) *канц.* журнал, -лу;

військ. ~ как журнал стягнень; ~ rejestrowa вхідний журнал; $\diamond$ mówić jak z ~ki говорити як по писаному.

książkowość *ż.* книжність, -ності.

książkowy 1) книжковий; *перен.* mól ~ книжковий черв'як, -ка;

2) (*взятий з книжок*) книжний; ~ język книжна мова; styl ~ книжний стиль, -лу.

książnica *ż.* 1) книжкова база; 2) оптова (гуртова) книгярня.

ksieni *ż., kośc.* ігуменя.

księga *ż.* 1) книга; *літ.* epopeja w dwunastu ~gach епопея в дванадцяти (в дванадцятьох) книгах; *бухг.* ~ główna головна книга; ~gi handlowe конторські книги; ~ zażaleń книга скарг; 2) (*лише в мн.*) (*анат.* — *третій шлунок жуйних*) книжка.

księgarzenka *ż., zdr.* невеличка книгярня.

księgarka *ż.* 1) продавщиця книжок; 2) власниця книгярні, книгярка.

księgarnia *ż.* книгярня; книжковий магазин (*рідко*).

księgarski 1) який (що) стосується продавця книжок; 2) книгарський. *Пор.* księgarz.

księgarstwo *n.* 1) книжкова справа; 2) *торг.* книготоргівля.

księgarz, *lm.* -rze, *m.* 1) книгопродавець, -вця, продавець книжок; 2) власник книгярні, книгяр, -ря.

księgować, -guje, -gujesz, -gować *buch.* заносити (заводити) в книги.

księgowość *ż., buch.* книговедення, бухгалтерія, бухгалтерський облік, -ку.

księgowy, -wego, *lm.* -wi, *m., buch.* бухгалтер, -ра.

księgozbiór, -zbioru, *m.* книгозбірня, книгозбирання.

księstewko *n., zdr.* невеличке князівство.

księstwo *n.* 1) князі́вство; 2) зб. князь і княгі́ня.

księżna, -nej, *ż.* княгі́ня.

księżniczka *ż.* княжнá, князі́вна.

księzowładztwo *n., hist., polit.* теократія.

księżulek, -lka, *lm. -lkowie, m., lekc.* по́пик.

księżu священика; по́півський (*розм.*); ~*ża* sutanna ряса священика.

księżyc, *lm. -ce, m.* місяць; *przy* ~*cu* (*przy* światle ~*ca*) до місяця, при місяці; ~ *w pełni* по́вний місяць, по́вня.

księżycowaty 1) подібний до місяця; 2) *перен.* круглולי́ций, круглולי́дий.

księżycowo місячно, я́сно.

księżycowy місячний; światło ~*we* місячне ся́йво; $\diamond$ *астр.* ~ *miesiąc* синоді́чний місяць.

ksiuk *m. div.* kciuk.

ksylofon, -nu, *m., muz.* ксилофо́н.

ksylografia *ż., poligr.* ксилографі́я.

ksylograficzny *poligr.* ксилографі́чний.

ksyloit, -tu, *m., bud.* ксилолі́т, -ту.

kształcać вихова́льно; *w* płu *w a c* ~ вихова́льно вплива́ти.

kształcaący виховни́й, вихова́льний; ~ *w* płu *w* виховни́й (вихова́льний) вплив, -ву.

kształcenie *n.* 1) освічування; виховування; 2) навча́ння; // ~ *się* 1) одержування освіти; 2) навча́ння (чо́го, *рідко* чо́му). *Por.* kształcić.

kształceniowy освітя́нський; виховни́й. *Por.* kształcić 1.

kształcić, -ce, -cisz, -cił (*kogo*)

1) освічувати, -чую, -чуеш (*кого*); дава́ти освіту (*кому*); ~ *dzieci* дава́ти освіту дітям; (*сприяти культурному розвиткові*) виховува́ти, -вую, -вуеш; 2) (*kogo w czym*) навча́ти, учи́ти, -чу́, -чиш (*кого чо́го, рідко чо́му*); ~ *kogo w zemie* *śle* навча́ти (учи́ти) *кого ремесла́*; $\diamond$ ~ *kogo p a l e k a r z a* готува́ти *кого* в ліка́рі;

// ~ *się* 1) освічуватися, одержувати освіту; 2) (*в учбовому закладі*) навча́тися, студіюва́ти, -діюю, -діюеш; $\diamond$ ~ *p a l e k a r z a* готува́тися в ліка́рі.

kształt, -tu, *m.* 1) фо́рма; кштáлт, -ту (*розм.*); *p a d a ć* ~ нада́ти фо́рму; *prz y b r a ć* ~ на́бра́ти фо́рми; 2) (*лише в мн.*) фо́рми (тіла); 3) *перен.* по́стать, -ті; *p o o g r o d z i e*

k r a ż y ł y *j a k i e ś* *t a j e m n i c z e* ~ *ty* по са́ду сновига́ли *якісь* таємни́чі по́статі; $\diamond$ *військ.* ~ *celu* зовні́шній ви́гляд цілі; *p a* ~ на́че.

kształtka *ż., hut. div.* kształtownik.

kształtnie га́рно, краси́во; ~ *z b u d o w a n y* га́рно (краси́во) збу́дований.

kształtność *ż.* 1) краси́вість, -во́сті; 2) га́рна фо́рма; га́рна бу́дова.

kształtny (*про форму, фігуру, будову тіла*) га́рний, краси́вий;

~ *na p o s t a ć* га́рна по́стать (фігу́ра); ~ *na r z e ź b a* га́рна скульпту́ра.

kształtować, -tuję, -tujesz, -tował формувати, -му́ю, -му́еш; *перен.* ~ *u m y ś l* *d z i e c k a* формувати ро́зум дити́ни; ~ *w o s k* формувати ви́ск; // ~ *się* формуватися, -му́юся, -му́єшся.

kształtownik *m., hut.* лива́рна фо́рма; $\diamond$ *w a l c a r k a* ~ *k ó w* сортопрока́тний стан, -ну.

kształtowy *hut.* фасо́нний; *stal* ~ *wa* фасо́нна сталь, -лі.

kszyk *m., orn.* (*gallinago*) дупель.

кто хто; ~ *by* хто б.

кто bądź хто-не́будь.

ktokolwiek хто-не́будь.

ktokolwiek bądź хто б там не був, будь-хто́, хто-бу́дь.

ktoś хтос́ь.

którédy куди́.

którédy bądź куди-не́будь.

którédykolwiek бу́дь-куди, куди́-бу́дь.

którédyś куди́сь.

który *zaim.* 1) (*питальний*) кот-

рий, який; ~ga droga rójsć котрою (якою) дорогою піти? do ~rej godziny? до котрої (до якої) години? (в іменниковій функції) котрий, хто; ~ z was to zrobił? котрий (хто) з вас це зробив? 2) (відносний) який, що, котрий; которий (рідко); zgod-ło, z ~rego pili wodę дже-релó, з якого пили воду; człowiek, ~ przyszedł wczoraj людина, яка (шо) приходила вчора; 3) (неозначений) хто-небудь, хтось; powiedz po ~, jest co nowego? хай скаже хто-небудь, чи є що нового.

którykolwiek котрий-небудь; которий-небудь (рідше).

któryś якийсь.

któryż котрий же, який же.

któż хто ж.

ku przysit., książ. 1) до (кого, чо-го); k, ik (кому, чому) (рідко); ~ łase do łuki; ~ piej do niei; 2) (з якою метою) на (шо); ~ ramięci na spógad; ~ wielkiej radości на превелику радість; ~ czci (czy-jej) на честь (кого); $\diamond$ dzień już miał się ~ końcowi було вже наприкінці дня; mieć się ~ końcowi доходить кінця, наближати до кінця; słońce chyliło się ~ zachodowi сонце схилилося над вечір (надвечір), сонце було на вечірньому прúзі.

kub, -bu, m., mat. куб.

Kuba I ż., geo. Кúба.

Kuba II Кúба; Яцкó (укр.).

kuba nieodm., n., pot. сигáра.

kuban m., pot. хабáр, -ря.

kubaniarski pot. хабáрницький.

kubaniarstwo n., pot. хабáрни-цтво.

kubaniarz, lm. -rze, m., pot. хабáр-ник.

Kubań m. Кубáнь, -ні.

kubański 1) кубáньський; 2) (з Кубу) кубáйський.

kubatura ż. кубатýра.

kubeczek, -czka, m., zdr., pieszcz. кúхлик.

kubek, -bka, m. кúхоль, -хля; $\diamond$ перен. ~ w ~ точнісінько; ~ w ~ ojciec викапання бать-ко.

kubeł, -bla, m. цебер, -бра, цебрó, баддя.

kubełek, -lka, m., zdr. цебрик.

kubiczność ż. див. kubatura.

kubiczny кубічний.

kubik m. кúбик.

kubista, -ty, lm. -ści, m., mal. ку-біст.

kubistyczny mal. кубістський.

kubizm, -mu, m., mal. кубізм, -му.

kubkowaty схóжий на кúхоль.

kubkowy кухлєвий.

kubraczek, -czka, m., zdr. кúр-точка.

kubrak m. кúртка.

kubryk m., tor. кúбрик.

kuc, lm. -ce, m. (про коня) по́ні (невідм.).

kusać, kusnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęł присідати, присісти, -сяду, -сядеш, ставати навпóчпки (пóчпки), стáти навпóчпки (пóчпки).

kucharzyk, lm. -ki, m. див. kuch-cik.

kuchareczka ż., zdr., pieszcz. ку-хáрочка, куховáрочка.

kucharka ż. кухáрка, куховáрка; (жинка-повар) поварíха, кухо-вáрка; $\diamond$ присл. gdzie ~gek sześć, tam nie ma co jeść де багáто господíнь, там хáта незамéтена.

kucharować, -guje, -gujesz, -gowal див. kucharzyć.

kucharski 1) (що стосується ку-харя) кúхарський, куховáрський, поварський; 2) (що стосується кулінарí) куховáрський; książka ~ka куховáрська книжка; $\diamond$ sztuka ~ka кулінарíя, куховáрство.

kucharstwo n. куховáрство, кулі-нарíя.

kucharz, lm. -rze, m. кúхар, -ря, куховáр, -ра, повар.

kucharzować, -rzuje, -rzujesz, -rzo-
wał *див.* kucharzyć.

kucharzowy кухарський, куховар-
ський, поварський.

kucharzyć, -rze, -rzuysz, -rzył ку-
ховарити; (*про мужчину — зви-
чайно*) кухарювати, -рюю, -рю-
еш, поварювати.

kuchcik, *lm.* -ki, *m.* кухарчук,
-ка.

kuchenka *ж.*, *zdr.* кúхонька; $\diamond$ ~
gazowa газова плітка.

kuchenny кухонний; sól ~на ку-
хонна сіль (*род.* солі); $\diamond$ *перен.* łacina ~на вульгáрна
лати́нь, -ні.

kuchmistrz, *lm.* -rze, *m.* 1) *іст.*
кухмістер, -ра; 2) кваліфікова-
ний куховар (повар).

kuchmistrzostwo *n.*, *przest.* 1) кú-
харство, куховарство; 2) зб.
кухмістер з дружиною.

kuchmistrzowski *przest.* кухмістер-
ський.

kuchmistrzowy *przest.* *див.* kuch-
mistrzowski.

kuchmistrzyni *ж.*, *przest.* поварі-
ха; старша кухарка (куховар-
ка).

kuchnia *ж.* 1) кúхня; (*про їжу —
ще*) харч (*род.* харчі *ж. р. і*
харчу *ч. р.*), харчі, -чів, стіл
(*род.* столу); (*про спосіб при-
готовлення — ще*) харчування;
~ domowa домашнє харчу-
вання, домашній стіл; ~ francuska
французька кúхня; *військ.* ~
półowa польова кúхня; ~
restauracyjna ресторánна кúхня;
військ. ~
guchota похідна кúхня; smaczna
~ смачний харч; z ~ni dolatywał
zarach przepcheni з кúхні булò
чúти запах печені; 2) (*кухонна
плита*); postawić czajnik
на ~nię поставити чайник на
плитú; $\diamond$ ~ spirytusowa
спиртівка.

kuchta *ж.*, *pogardl.* погáна кухар-
ка (куховарка).

kucie *n.* -4) кувáння; підковуван-
ня; заковування; викóвування;

2) приковування; 3) довбáння;
4) зубрýчка. *Пор.* kuć.

kucja *ж.* *див.* kutia.

kucki: siadać (siaść) w ~
присідáти навпóчпки (напóчп-
ки, пóчпки), присісти навпóчп-
ки (напóчпки, пóчпки).

kusnąć *див.* kusać,

kucyk *m.* *див.* kus.

kucza *ж.* 1) курінь, -реня; 2) *перен.*
розм. холóдна, -но́ї.

kuczka *ж.*, *zdr.* *див.* kuczka.

kuczki *див.* kucki.

kuć, kuję, kujesz, kuł 1) *прям.*
перен. кувáти (кую, куеш);
(*прибивати підкови — ще*) під-
ковувати, -вую, -вуеш; (*в кай-
дани — ще*) заковувати; (*ви-
готовляти — ще*) викóвувати;
присл. kuj żelazo róki go-
gąсе куй залізо, колі (пóки)
гаряче; коваль клéпле, пóки
тéпле; *перен.* ~ zdraдę ку-
вáти (замишлáти) зраду; *перен.*

~ wугазу по ве викóвувати
нові слова; 2) (*прикріплювати*)
приковувати; ~ do taczki
приковувати до тáчки; 3) (*перен.*
— *про дятла*) довбáти;

4) шкíл. зубрíti, -рю, -риш,
товктí (товчú, товчеш).

kudelki, -tek, *blp.*, *zdr.*, *pieszcz.*
кúчерики, -ків.

kudlić, -lę, -lisz, -lił *пот.* *див.* kud-
łać.

kudłać *пот.* кúдлати, куйóвдити,
-джу, -диш, скуйóвджувати,
-джуо, -джуеш, розкуйóвджу-
вати, кошлати, кудóвчити.

kudłaj, *lm.* -je, *m.*, *posp.* кудлáч,
-чá, косматій, -тія, кудлáй,
-ляя.

kudłatość *ж.*, *pot.* кудлáтість, -то-
сті, кудлáстість; патлáтість;
кошлáтість. *Пор.* kudłaty.

kudłaty *пот.* кудлáтий, кудлáстий;
(*про людину — ще*) патлáтий;
(*про тварину — ще*) кошлáтий.

kudły, -deł, *blp.*, *posp.* кúдли, -лів,
пáтли, -лів.

Kuen-lun, -nu, *m.* Куєнь-Лúнь,
-ню.

kufa *ж.* бóчка, кúфа, кúхва.

kufel, -fla, *lm.* -fle, *m.* кúхоль, -хля.

kufelek, -lka, *m., zdr.* кúхлик.

kufelkowy в кúхликах; piwo ~we пiво в кúхликах.

kufel, -fra, *m.* скрiня, сундýк, -ка.

kufereczek, -czka, *m., zdr., pieszcz.* скрiнечка, сундучок, -чка.

kuferek, -rka, *m., zdr.* скрiнька, сундýк, -ка.

kuferkowy 1) скрiньковий, сундучний; 2) у фóрмі скрiньки (сундукá).

kuficki *filol.* куфiчний; ~kie pi-sto куфiчне письмó.

kuficzny *filol. div.* kuficki.

kufiarz, *lm.* -rze, *m., posp.* пивопiз.

kufrowy скрiньовий, сундучний.

kuglarka ж. 1) фóкусниця; 2) крути́йка. *Пор.* kuglować.

kuglarski 1) фóкусницький; 2) крути́ський. *Пор.* kuglować.

kuglarstwo *n.* 1) фóкусничання; 2) крути́ство. *Пор.* kuglować.

kuglarz, *lm.* -rze, *m.* 1) фóкусник; 2) крути́й, -ти́я. *Пор.* kuglować.

kuglować, -luje, -lujesz, -lował 1) фóкусничати; 2) *перен.* крути́ти (кручу́, крути́ш).

kuguar *m., zool.* (*felis concolor*) пума.

kujawiak ж. (*танець*) куяв'як.

Kujawiak, *lm.* -су, *m.* житель (мешканець) Куяв.

Kujawianin, *lm.* -wianie, -wian, *m. div.* Kujawiak.

Kujawianka ж. жителька (мешканка) Куяв.

Kujawy, -jaw Куяви (*род.* Куяв).

Kujbyszew *m.* Куйбишев.

kujon, *lm.* -пу, *m., szk.* зубри́ло, зубря́ка.

kujonstwo *n., szk.* 1) зубря́чка; 2) вдáча зубри́ла (зубря́ки).

kukać, kuknać, -nę, -niesz, -nął, -nęł 1) кувáти (кую́, куéш), закувáти, кукáти, кукну́ти;

2) (на kogo) (*лише недокон.*) *перен.* розм. стрiля́ти очiма.

kukanie *n.* 1) кувáння, кукáння;

2) *розм.* стрiля́ння очiма. *Пор.* kukać.

kukawka ж. 1) свiщик; 2) *див.* kukulka.

kukieteczka ж., *zdr., pieszcz. div.* kukielka.

kukielka ж. 1) (*pid булки*) хáла; 2) (*дитяча iграшка*) ля́лечка; $\diamond$ teatr ~lek ля́льковий теáтр, -ру.

kukla ж. 1) ля́лька (*лялькового театру*); 2) (*в'язка льону*) по-вiсмо.

kuknąć *div.* kukać.

kuks *m.* 1) (*кулаком*) стусáн, -нá, штурхáн, -нá; 2) *гiрн.* кукса.

kukul *wkrz.* куку́л

kukulczę, -częcia, *lm.* -częta, -czął, *n., zdr.* зозуленя́, -ня́ти.

kukulczyk зозу́лячий, зозу́лин.

kukuleczka ж., *zdr., pieszcz.* зозу́ленька, зозу́лечка.

kukulka ж. зозу́ля; куку́шка (*розм.*).

kukurudza ж. *див.* kukurydza.

kukurydza ж. кукурудза; platanator ~dzy кукурудзовóд.

kukurudzianka ж. 1) кукурудзяна крупá; 2) кукурудзяна каша.

kukurudziany кукурудзяний.

kukurykać, kukuryknać, -nę, -niesz, -nął, -nęł кукури́кати, кукури́кнути.

kukurykul *wkrz.* кукури́кул

kula ж. 1) ку́ля; *вiйськ.* ~ ka gabinowa рушнична ку́ля; ~ ziemiska земна́ ку́ля; 2) (*для кульгавих*) милиця́, кóстур, -ра; chodzić o ~li ходíти на милицях; 3) (*в сидли*) передня лука́; $\diamond$ *перен.* być ~lą u pogi бíти тягарéм (кому́); *вiйськ.* ~działowa ядрó, снаряд; *спорт.* рchpięcie ~lą штóвхáння ядрá.

kulas, *lm.* -су, *m., posp.* 1) кульгáвий, -вого, кривий; 2) (*перен.* — *про лiтеру*) криву́ля, карлю́чка.

kulawiec, -wca, *lm.* -wcy, *m. div.* kulas 1.

kulawieć, -wieje, -wiejesz, -wiał, -wielі кульгáвити.

kulawo кульгáво, крýво; $\diamond$ sрга-wa idzie ~ справа кульгáе.
kulawość *ж.* кульгáвiсть, -востi, крýвiсть.

kulawy кульгáвий, кривий.

kulbaczyć, -cze, -czysz, -czył сiд-лáти; кульбáчити. *Пор.* kulba-ka.

kulbaka *ж.* сiдлó; кульбáка (*заст.*).

kulebiaka *ж., kul.* кульб'яка.

kuleczka *ж., zdr., piesszcz.* кýлька; (*скачана*) гáлочка.

kuleczkowaty подiбний до кýль-ки (до гáлочки).

kuleć, -leje, -lejesz, -lał, -leł куль-гáти, шкутильгáти.

kulesza *ж., kul.* кулéша.

kulfon, lm. -ny, m., rozp. вайлó, тюхтiй, -тiя.

kulfiński *rozp.* вайлувáтий.

kulfić, -le, -lisz, -lił 1) (*від холоду* руки) ховáти; (*ноги*) пiдбирáти, пiдгортáти; 2) *перен.* ховáти (щó); // ~ się щýлитися, щýлюватися, -лююся, -люешся.

kulig, -gu, m., etnogr. катáння на санкáх (*на масляну*).

kuligowy: zabawa ~wa etnogr. *див.* kulig.

kulik m., orn. кулiк, -кá.

kulinaria *ж.* кулiнáрiя.

kulinarny кулiнáрний.

kulis, lm. -si, m. кулi (*невiдм.*).

kulisa *ж.* 1) (*лише в мн.*) театр, *перен.* кулiси, -лiс, лаштiнки, -кiв; 2) *тех.* фальц, паз, виїмка; 3) напiвофiцiáльна бiржа.

kulisto кулiсто.

kulistość *ж.* кулiстiсть, -тостi.

kulisty кулiстий.

kulka *ж., zdr.* кýлька; (*скачана*) гáлка.

kulkowaty як кýлька; як гáлка. *Пор.* kulka.

kulkowy як кýлька; як гáлка; $\diamond$ *тех.* łożysko ~we шарико-пiдшiйник. *Пор.* kulka.

kulminacja *ж., astr., przep.* куль-мiнáцiя.

kulminacyjny кульмiнáцiйний.

kulminować, -nije, -niesz, -nował кульмiнувáти; -нiю, -нiеш.

kulomb m., fiz. кулóн.

kulon m., orn. (oedinemus cre-pitans) лéжень, -жня.

kulowaty кулiстий.

kulowy 1) кульовий; 2) *див.* ku-lowaty.

kulsza *ж., anat. (ischium)* сiднич-на кiстка.

kulszowy anat. (ischiadicus) сiд-ничний.

kult, -tu, m. культ, -ту.

kultowy кýльтовий.

kultura *ж.* кул'tура; ~ *fizycz-*на фiзкультура; ~ *roślin* кул'tура рослiн; $\diamond$ ~ *ziemi* обробiток землi.

kulturalnie кул'tурно.

kulturalny кул'tурний; *insty-tucje ~po-oświatowe* кул'tурно-освiтнi установи, -нóв.

kulturowy (що стосується культу-ри) кул'tурний.

kulturtreger, lm. -rzy, m. 1) *полiт.* кул'tуртрéгер, -ра; 2) *перен.* *iрон.* просвiтитель.

kultywacja *ж., roln.* культивáцiя.

kultywator m., roln. (maszyna) культивáтор, -ра.

kultywować, -wuje, -wujesz, -wował культивувáти, -вiю, -вiеш.

kuluar, -ru, m. кулуáр, -ра.

kułactwo n., zb. куркúльство; *po-lityka ograniczenia i likwidacji ~wa* полiтiка обмеження i лiквiдáцiї кур-кúльства.

kułak I, lm. -ki, m. 1) кулáк, -кá; *uderzenie ~kiem* удáр ку-лакóм; 2) *тех.* кулáк.

kułak II, lm. -cy, m. куркúль, -лiя.

kułakować, -kuje, -kujesz, -kował 1) бiти кулакóм; 2) *спорт.* боксувáти, -сiю, -сiеш; // ~ się боксувáтися.

kum, lm. -mowie, m. кум.

kuma *ж.* кумá.

kumka *ж., zool. (bombinator ig-neus)* кумка звичáйна, джере-лiянка, кринчáнка.

kumkać кумкати.

kumostwo n. кумiвство.

kumoszka *ж., leks.* кумáся, кú-мушка.

- kumoter, -tra, *lm.* -trowie *a.* -trzy, *m. див.* kum.
- kumoterstwo *n., лекс.* приятелізм, -му.
- kumowy кумівський.
- kumulacja *ж.* 1) нагромадження; 2) сумісництво; *пор.* kumulować; 3) *мед.* кумуляція.
- kumulować, -luje, -lujesz, -lował 1) нагромаджувати, -джую, -джуєш; 2) (посади тощо) сполучати; суміщати (рідше).
- kumys, -su, *blm., m.* куміс, -су.
- kumysowy кумісовий, кумісний.
- kupa *ж., zool.* кунія; куня (рідко).
- kundel, -dla, *lm.* -dle, *m.* дворняга, дворняжка.
- kundman, *lm.* -ni, *m., pol.* (покупець) клієнт.
- kundys *m. див.* kundel.
- kuni кунячий, кунічий.
- kunktator, *lm.* -rowie *a.* -rzy, *m., ksqz.* кунктатор, -ра; забара (розм.).
- kunktatorski *ksqz.* кунктаторський; загайний, забарний. *Пор.* kunktator.
- kunktatorstwo *n., ksqz.* зволікання; баріння, гаєння (розм.).
- kunst, -tu, *m.* 1) майстерність, -ності, мистецтво; 2) *заст.* майстерний виріб, -робу.
- kunstownie *ksqz.* майстерно, помистецькому, помистецьки.
- kunstowny *ksqz.* майстерний, мистецький.
- kuomintang, -gu, *m., polit.* гоміндан, -ну.
- kupa *ж.* 1) кúпа, кúча; 2) (людей) юрба, юрма; 3) (багато) сýла, бéзлч, -чі, кúпа; *ф розм.* wziąć się ~pa do czego дружно взятися до чо́го (защо); *перек. розм.* wziąć się w ~pe напружити всі сýли (всю енергію).
- kupcowa, -wej, *ж.* купчіха.
- kupczyć, -cze, -czysz, -czył *pogardl.* гендлювати, -люю, -люєш; *перек.* ~ hоnоgет гендлювати чéстю.
- kupczyk, *lm.* -ki, *m.* 1) крámар, -ря; 2) купецький помічник, -ка; 3) *перек. зневажл.* купчик.
- kupczka *ж., zdr.* кúпка, кúчка.
- kupelacja *ж., chem.* купеляція.
- kupelować, -luje, -lujesz, -lował *chem.* купелювати, -люю, -люєш.
- kurer, -gra, *m.* кúпрік; гúзка (розм.).
- kurerek, -rka, *m., zdr.* *див.* kurper.
- kupić I *див.* kupować.
- kupić II, -pię, -pisz, -pił *ksqz.* 1) збирати; (гроші — це) складати, відкладати, збивати; (силу, енергію тощо) копїти, -плю, -пиш; накопичувати, -чую, -чуєш (фам.); 2) (зосереджувати) скúпчувати; ~ wojsko скúпчувати військá; // ~się 1) збиратися; 2) скúпчуватися; 3) (юрбою) товпитися, -плюся, -пишся, юрмитися, -млюся, -мишся.
- kuridunek, -nka, *m., zdr.* 1) *поез., заст. фам.* купідон; 2) статуєтка купідона.
- kuriec, -rsa, *lm.* -rcy, *m.* купець, -пця.
- kuriecki купецький; *іст.* stan ~ купецький стан, -ну.
- kurieństwo *n., zb.* купецтво.
- kurka *ж., zdr.* кúпка, кúчка.
- kuplecista, -ty, *lm.* -ści, *m., teatr.* куплетіст.
- kuplecistka *ж., teatr.* куплетістка.
- kurler, *lm.* -rzy, *m., pogardl.* звідник.
- kurlerka *ж., pogardl.* звідниця.
- kurlerować, -tuje, -tujesz, -rował *pogardl.* займатися звідництвом, звідникувати, -кую, -куєш.
- kurlerski *pogardl.* звідницький.
- kurlerstwo *n. pogardl.* звідництво.
- kuplet, -tu, *m.* куплét.
- kuplować, -luje, -lujesz, -lował *tech.* з'єднувати, -ную, -нуєш, сполучати, зчленовувати, -вую, -вуєш, спарювати, -рюю, -рюєш, зчіпляти, зчіплювати, -люю, -люєш; *зал.* ~ wagonu зчіпляти (зчіплювати) вагони.
- kurpo *n.* купівля, купування, кúпля.

- купну 1) купівельний, купувальний; контракт ~ купівельний контракт, -ту; 2) (що його можна купити) купований; towaty ~пе куповані товари, -рів.
- купон, -ни, *т.* купон; (на костюм тощо — ще) відріз, -зу.
- купować, -puje, -pujesz, -pował, kupić, -pię, -pisz, -pił купувати, -пую, -пуюш, купити, -плю, -пиш; ~pować па гату купувати в розстрочку (з розстроченням), купувати на виплат; ~pować z a gotówkę купувати за готівку.
- купрову кўприковий; *анат.* kość ~wa (*os coccygis*) кўприкова кістка.
- купрыт, -ту, *chem.* купрыт, -ту.
- кур I, -га, *т.* півень, -вня; *перен.* czerwony ~ червоний півень.
- кур II, -гу, *т., med.* (rubeola) краснуха.
- кура ж. Куря.
- кура ж. 1) кўрка; *перен.* bazarac jak ~ labą (patykiem) дряпати як кўрка лапою; *перен.* iść sprać z ~gami лягати з кўрами (курмі); *перен.* jak mokga ~ як мокра кўрка; *перен.* trafiło się jak ślepej ~rze ziarno попало як сліпій кўрці зерно; 2) *мисл.* куріпка, куропатва; 0 ~ afrykańska це сарка.
- курася ж. лікування.
- курасюsz, *лм.* -sze, *т.* 1) лікувальник; 2) (на курорті) курортник.
- курасюszka ж. 1) лікувальниця; 2) курортниця. *Пор.* курасюsz.
- курасюjny лікувальний; курортний; 0 miejscowość ~па курорт, -ту. *Пор.* курасюsz.
- курак *т.* 1) півник; 2) (лише в мн.) *орн.* (gallinae) куряні, -них.
- курант *т.* 1) (муз., танець) куранта; 2) (годинник) куранти, -тів (лише в мн.); 3) *мал.* курант.
- kurantowy курантовий; 0 zegar ~wy куранти, -тів.
- kurara ж., *med.* кураре (невідм.).
- kuratela ж., *praw., przen.* опіка, опікунство.
- kurator, *лм.* -rowie *а.* -rzy, *т.* 1) *юр.* опікун, -на; куратор, -ра (заст.); 2) (учбової округи) попечитель (заст.).
- kuratorium, *лр.* nieodm., *лм.* -gia, -giów, *п.* 1) *юр.* опікунська установа; 2) (учбової округи) попечительство (заст.).
- kuratorka ж. опікунка; кураторка. *Пор.* kurator I.
- kuratorstwo *п.* 1) зб. опікун (куратор) з дружиною; 2) *див.* kuratorium 2.
- кураж, -жу, *т., arch., pot.* кураж, -жу.
- kurcz, -czu, *лм.* -cze, *т., med.* спазм, -му, спазма, судорога; (*розм.* — ще) судоба; ~ pisański писальний спазм; (всього тіла) корч, -чу, корчі, -чів.
- kurczak *т.* півник.
- kurczątko *п., zdr., pieszcz.* курчятко.
- kurczę, -częcia, *лм.* -częta, -czął, *п.* курча, -чати.
- kurczęcina ж. курчатина.
- kurczęcy курчачий.
- kurczliwość ж., *fizjol.* скоротливість, -вості.
- kurczliwy *fizjol.* скоротливий.
- kurczowo судорожно.
- kurczowy судорожний.
- kurczyć, -cze, -czysz, -czył 1) скорочувати, -чую, -чуюш; 2) (судорогами) корчити; 3) (ноги) підгортати; 4) (руки) стискати, стискувати, -кую, -куюш; 5) (міс) морщити, наморщувати, -шую, -шуюш, зморщувати; 6) *перен.* розм. приміншувати, -шую, -уюш, зміншувати, умаляти, умалювати, -люю, -лююш; ~fortunę приміншувати (зміншувати, умаляти, умалювати) майно; //~ się 1) скорочувати-

ся; 2) кóрчитися; 3) примéншуватися, змéншуватися, умалéятися, умалóвуватися; 4) (про тканини) збiгáтися, зсiдáтися, сiдáти.

Kurd, *lm.* -dowle, *m.* курд.

Kurdystan, -nu, *m.* Курдистáн, -ну.

kureczka *ż.*, *zdr.* кúрочка.

kurek, -rka, *m.* 1) *tex.* кран; 2) (в рушницi) курок, -рká, собáчка; 3) вiйськ. фiгúрна мiшéнь у вiгльáдi пiвника; 4) *спец., перен.* флóгер, -ра.

kurenda *ż.*, *ofic.* циркуля́р, -ра, обiжник.

kureń, *lm.* -nie, *m.*, *hist.* курiнь, -реня́.

kurfirst, *lm.* -stowie *a.* -ści, *m.*, *hist.* кúрфiюрст.

kurhan, -nu, *m.* курга́н, моги́ла.

kurhanek, -nka, *m.*, *zdr. div.* курган.

kuria *ż.*, *praw.* кúрия.

kurialny *praw.* куриáльний; ~ *system* wybozczу куриáльна система виборiв.

kurier I, *lm.* -rzy, *m.* кур'ёр, -ра; ~ *dyplomatusczny* дипломатичний кур'ёр.

kurier II, *lm.* -ry, *m.* кур'ёрський поiзд.

kurierka *ż.* кур'ёрка.

kurierski кур'ёрський; *posiąg* ~ кур'ёрський поiзд.

kuriozum, *lp. nieodm.*, *lm.* -za, -zów, *n.* курiоз, -зу.

kurka *ż.* кúрка.

kurkowy 1) крáновий; 2) куркóвий; $\diamond$ *ist.* bractwo ~ *we* стрiлécьке брáтство; *ist.* król ~ король стрiлцiв, чемпион (з) стрiльби́. *Пор.* kurek 1, 2.

Kurlandczyk, *lm.* -cy, *m.*, *hist.* курля́ндець, -дя.

Kurlandia *ż.*, *hist.* Курля́ндя.

Kurlandka *ż.*, *hist.* курля́ндка.

kurlandzki *hist.* курля́ндський.

kurniawa *ż.*, *pot. div.* kurzawa 2.

kurniczek, -czka, *m.*, *zdr. div.* курник.

kurnik *m.* 1) курник, -ká; 2) (*перен.* — *про жату*) хiжка, ко́нурá.

kurny курний; ~ *na chata* курна́ (чóрна) хáта.

kuropatewka *ż.*, *zdr.* кури́понька, кури́почка.

kuropatwa *ż.* кури́пка, куropáтва.

kuropatwi кури́пчий.

kuropatwowu *div.* kuropatwi.

kurować, -ruje, -rujesz, -rował *ликува́ти, -кúю, -кúеш; // ~ sie* ликува́тися, -кúюся, -кúешся.

kurowate, -tych, *orn.* (*gallinae*) кури́ни, -них.

kurp, -pia, *lm.* -pie, *m.* личáк, -ká.

Kurp, -pia, *lm.* -pie, *m.* курп.

Kurpianka *ż.* курп'я́нка.

kurs, -su, *m.* 1) курс, -су; ~ *akcji* курс áкций; ~ *chemii* курс хiмii; ~ *sy dokształcające* кúрси удоскона́лення; ~ *sy handlowe* торговельни́ кúрси; ~ *sy korespondencyjne* заóчни кúрси; ~ *na kolektywizację* курс на колективiза́цию; *na pierwszym* ~ *nie* унiверситету на першóму кúрси унiверситету; ~ *okrętu* курс пароплáва; 2) (*пройдена* *відстань*) пробiг, -гу; *zarzącić* *za* ~ *automobilu* запла́тити за пробiг автомáшини; $\diamond$ *wycofać* *z* ~ *su* зня́ти з óбiгу.

kursal, -lu, *lm.* -le, *m.*, *przest.* курза́л, -лу.

kursista, -ty, *lm.* -ści, *m.* курсáнт.

kursistka *ż.* 1) курсáнтка; 2) *допев.* курсiстка.

Kursk *m.* Курськ.

kursor, *lm.* -rzy, *m.* кур'ёр, -ра, посылний, -ного.

kursoryczny курсóрний.

kursować, -suje, -sujesz, -sował 1) курсува́ти, -сúю, -сúеш; *posiąg* ~ *suje* регуля́рно поiзд курсу́е регуля́рно (тóчно);

2) (*про гроши*) бúти в óбiгу, ходи́ти, -дить; ~ *sujaca* *moneta* ходя́ча монéта; 3) (*перен.* — *про поголос*) *ití* (iдé); ~ *sują* *rogłoski* iдúть чуткi (пóголоски), iдé пóголос.

- kursownia** *ż.*, *mor.* ходова́ рѹб-ка.
- kursowy** курсовий.
- kursywa** *ż.*, *druk.* курсів, -ву.
- kurta** *ż.* куртка; $\diamond$ *перен. розм.* skroić komu ~te відлупцювати когo.
- kurtaż**, -żu, *blm., m., handl.* куртаж, -жy.
- kurteczka** *ż.*, *zdr.* курточка.
- kurtier**, *lm. -rzy, m., handl.* куртьє (*невідм.*).
- kurtka** *ż.* куртка.
- kurtuazja** *ż.* вишукана ввічливість, -вості; (*до жінок*) галантність, -ності.
- kurtuazuju** *pn.* вишукано ввічливий; галантний. *Пор.* kurtuazja.
- kurtyna** *ż.*, *teatr.* завіса.
- kurtyzacja** *ż.*, *spec.* укорочування (підрізування) хвостá (*коневі, собаці*).
- kurtyzana** *ż.*, *przest.* куртизанка.
- kurtyzować**, -zuję, -zujesz, -zował *spec.* укорочувати (підрізувати) хвіст; $\diamond$ ~ kopia англiзувати коня.
- kurulny** *hist.* курульний; ~ne krzesło курульне крісло.
- kurylski** курільський; W wyspach Kurylskich Курільські острови, -вів.
- kurymarz** *m. div.* korytarz.
- kurz**, -rzy, *m.* пил, -лу, пірох, -ху; (*в повітрі* — ще) курява.
- kurzawa** *ż.* 1) курява; 2) (*снігова*) завірюха, заметіль, -лі, метелиця, сніговійниця, хуртовина; 3) *перен.* буря; ~ wojenna воєнна буря.
- kurzawka** *ż.* 1) *bot.* курявка; 2) пісочний пил, -лу; 3) *мед.* (*verruca*) бородавка.
- kurzeń** *m. div.* kureń.
- kurzy** курячий; *перен.* ~rza pamięć куряча пам'ять, -ті; *перен.* ~rze serce куряче серце; *мед.* ~rza ślepoty куряча сліпотá.
- kurzyć**, -rzę, -rzysz, -rzył 1) пилити, порошокити, -шу, -шиш, курити, -рю, -риш; 2) (*димом*) димити, -млю, -миш; 3) *безос.* (*снігом*) местити (метє), курити; // ~ się 1) пилитися, порошокитися, куритися; 2) димитися, куритися; $\diamond$ *розм.* ~rzy tu się z chirurgu він напідпiтку.
- kurzyślad**, -du, *m., bot.* (*anagallis*) курячі бчка, -чок.
- kurzyślep**, -pu, *m.* 1) *bot.* (*stellaria media*) зірочник середній; 2) *мед.* куряча сліпотá; 3) *bot. div.* kurzyślad.
- kusiciel**, *lm. -le, m.* спокусник.
- kusicielka** *ż.* спокусниця.
- kusielski** спокусницький.
- kusić**, -szę, -sisz, -sił спокусати; // ~ się (o coś) намагатися зробити (що); nieprzysięga ~sił się o zdobycie zamku ворог намагався здобути замок.
- kuso** *pot.* кyцо; $\diamond$ *перен. розм.* ~ koło niego в нього скрута; *перен. розм.* ~ z wami ваши справи погані.
- ku spodowi** *przst.* донiзу, вниз.
- Kustanaj**, -ju, *m.* Кустанай.
- kustodia** *ż.* 1) посада хранителя (*музею, рукописів тощо*); 2) *заст.* в'язниця, тюрма.
- kustosz**, *lm. -sze, m.* 1) (*музею, рукописів тощо*) хранитель, хоронитель; 2) завідувач бібліотекою; 3) *друк.* сигнатур.
- kustoszostwo** *n. div.* kustodia I.
- kusy I** кyций.
- kusy II**, -sego, *m., folk.* (*чорт*) кyций, -цого.
- kusza** *ż.* 1) *іст.* арбалет, самостріл; 2) *іст.* (*zygaena malleus*) молот-риба.
- kuśzaco** спокусливо.
- kuśzacy** спокусливий.
- kuśznik**, *lm. -cy, m., hist.* арбалетчик.
- kuśnierczyk**, *lm. -ki a. -kowie, m.* підмайстер (учень) кушнір, кушнірчук, -ка.
- kuśnierka** *ż.* (*про жінку*) кушнір, -ра; кушнірка (*розм.*).
- kuśnierski** кушнірський.
- kuśnierstwo** *n.* кушнірство.
- kuśnierz**, *lm. -rze, m.* 1) кушнір, -ра; 2) *ент.* шкiроїд.

kuśtykać *pot.* 1) кульгати, шку-
тильгати, шкандибати; 2) *перен.*
кульгати.

Kutaisi *nieodm., n.* Кутаїсі (*не-
відм.*)

kutaiski кутаїський.

kutas *m.* кітиця.

kutasik *m., zdr.* кітичка.

kuter, -tra, *m., mor.* катер, -ра.

kuternoga, -gi, *lm. -gi, m., pot.,
rogardl.* клишоногий, -гого.

kutia *ż.* кутя.

kutner, -ru, *blm., m.* 1) (*на тка-
нині*) ворс, -су, ворса; 2) (*на
рослині*) ворсинки, -нок.

kutnerka *ż., spec.* ворсувальниця.

kutnerować, -guje, -gujesz, -gował
spec. ворсувати, -сую, -суюш.

kutnerowaty *spec.* ворсістий.

kutnerowy *spec.* ворсувальний.

kutnerz, *lm. -rze, m., spec.* ворсу-
вальник.

kutwa, -wu, *lm. -wu, m., pot.* ску-
пий, -пій, скупердяга, скупин-
дя, скупердяй, скупердя, скна-
ра.

kutwiarka *ż., pot.* скнара, скупер-
дяйка.

kutwić, -włę, -wisz, -wil *pot.* скна-
рити, скнарувати, -рую, -рү-
еш.

kutwieć, -wieje, -wiejesz, -wiał,
-wieli *pot.* ставати скнарою.

kuty 1) кований, кутий; 2) (*що
має підкову*) підкований, під-
кутий; 3) (*перен.—досвідчений*)
бітий; ~ па cztery pogi
бітий жак, біта голова.

kuzyn, *lm. -ni, m.* 1) кузєн, двою-
рідний брат; 2) *перен.* рідич.

kuzynek, -nka, *lm. -nkwie, m.*
1) *пестл., зневажл.* кузєн; 2) мо-
лодєнький кузєн (двоюрідний
брат); 3) *перен.* рідич.

kuzynka *ż.* 1) кузіна, двоюрід-
на сестра; 2) рідичка. *Пор.*
kuzyn.

kuzynostwo *n.* 1) далєке спорід-
нення, далєка спорідненість, -но-
сті; 2) зб. кузєн (двоюрідний
брат) з дружиною.

kuzynowski 1) який (що) стосуєть-
ся кузєна *a.* кузіни (двоюрід-

ного брата *a.* двоюрідної сест-
ри); 2) рідичівський. *Пор.* ku-
zyn.

kuźnia *ż.* кузіня.

kuźnica *ż.* 1) залізообробний за-
вод, -ду; 2) *див.* kuźnia.

kuźniczy ковальський.

KW (Komitet Wykonawczy) *skr.*

ВК (Виконавчий Комітет, -ту,
Виконком, -му).

kwacz, *lm. -cze, m.* квач, -чя.

kwadra *ż., astr.* фāза.

kwadracik *m., zdr.* квадратик.

kwadrans *m.* чверть годіни; ~
па drugą чверть на другу;
za ~ czwartą без чверті чет-
верта (годіна).

kwadransik *m., zdr.* непівна чверть
годіни.

kwadransowy 1) (*що повторюєть-
ся*) що чверть годіни; dzwo-
ki ~we дзвінки що чверть го-
діни; 2) (*який триває чверть
години*) п'ятнадцятихвилинний;
postój ~ п'ятнадцятихвилин-
на зупинка.

kwadrant *m., astr., mat., wojs.*
квдрант; ◊ *мор.* ~ sterowy
рульовий сектор, -ра.

kwadrat, -tu, *m.* квадрат; *mat.*
podnieść do ~tu піднести
до квадрата.

kwadratować, -tuje, -tujesz, -tował
mat. підносити до квадрата.

kwadratowy квадратний; *mat.*
gównanie ~we квадратне
рівняння; ◊ *перен. розм.* osioł
~ дурний, як пень, дурний аж
світиться, заплішений дурень,
-рня.

kwadratura, *blm., ż., mat.* квад-
ратура; ~ koła квадратура
кола.

kwadryga *ż., hist.* квадрига.

kwadrylion, -nu, *m., mat.* квад-
рильйон.

kwak, -ku, *blm., m.* квакання.

kwakać, kwacze, kwaczesz (*a.* kwa-
kam, kwakasz), kwakał, kwaknąc,
-nę, -niesz, -nął, -nęli квакати,
квакнути.

kwakanie *n.* квакання.

kwakier, -kra, *lm.* -krowie *a.* -krzy, *m., rel.* квакер, -ра.
 kwakierka *ż., rel.* квакерка.
 kwakierski *rel.* квакерський.
 kwaknąć *div.* квакаć.
 kwalifikacja *ż.* кваліфікація.
 kwalifikacyjny кваліфікаційний.
 kwalifikator *m., spec.* (в словнику) кваліфікаційна ремарка.
 kwalifikować, -kuje, -kujesz, -kował кваліфікувати, -кую, -куєш; //~ się кваліфікуватися.
 kwalifikowany кваліфікований; ~ robotnik кваліфікований робітник, -ка.
 kwalitatywny якісний.
 kwant, -tu, *m., mat.* квант.
 kwantowy *mat.* квантовий.
 kwantum, *lp. nieodm., lm.* -ta, -tów, *n., nauk.* кількість, -кості.
 kwantytatywny квантитативний, кількісний.
 kwapić się квапитися, -плюся, -пишся, поспішати, спішити.
 kwapliwość *ż.* квапливість, -вості, поспішливість.
 kwapliwy квапливий, поспішливий.
 kwarcanna *ż.* карантин, -ну.
 kwarc, -cu, *m., min.* кварц, -цу.
 kwarciany: wojsko ~не *hist.* кварцяне військо.
 kwarcowaty 1) який (що) містить у собі кварц; 2) схожий на кварц.
 kwarcowy кварцовий; I a t r a ~wa кварцова лампа.
 kwarcyt, -tu, *m., min.* кварцит, -ту.
 kwargiel, -gla, *lm.* -gle, *m.* рід сїру.
 kwarta *ż.* 1) (міра, муз.) кварта; 2) (іст.—четверта частина королівського доходу, призначена для утримання війська) кварта; 3) іст. кварцяне військо.
 kwartalnie поквартально.
 kwartalnik *m.* тримісячний (квартальний) журнал, -лу.
 kwartalny кварталний.
 kwartał, -łu, *m.* квартал, -лу.
 kwartecista, -ty, *lm.* -ści, *m., muz.* член квартету.
 kwartet, -tu, *m., muz.* квартет, -ту; ~ smuzkowy струнний квартет,

kwartetowy *muz.* квартетний.
 kwartetnik *m., hist.* давня польська монета.
 kwarto *druk. div. in kwarto.*
 kwartowy квартовий, в одну кварту.
 kwartówka *ż.* 1) (міра) чвѣртка; 2) пляшка місткістю в одну кварту.
 kwas, -su, *m.* 1) кислотá; *xim.* ~ рi k g u p o w y пікрінова кислотá; *xim.* ~ ргuski синільна кислотá; *xim.* ~ solny соляна кислотá; 2) (наніў) квас, -су; 3) (для хліба) закваска, розчина; 4) фізіол. сік (род. соку); ~ żołądkowy шлунковий сік; 5) (лише в мн.) перен. непорозуміння, -мінь.
 kwasek, -sku, *m.* 1) квасок, -скў; 2) лимонна (цитрінова) кислотá.
 kwasownia *ż.* кислотний завод, -ду.
 kwasica *ż., m., med.* (acidosis) ацидоз, -зу, підвищена кислотність крові та тканин тіла.
 kwasic, -szę, -sisz, -sił 1) квасити (квашу, квасиш); (огірки) солити, -лю, -лиш; 2) перен. псувати настрій; //~ się *прям., перен.* кіснути.
 kwasowatość *ż.* кислуватість, -тості.
 kwaskowaty кислуватий, кисленький.
 kwasomierz, *lm.* -rze, *m., tech.* кислотомір, -ра.
 kwasoodporny кислотостійкий.
 kwasota *ż.* 1) кислотність, -ності; 2) (розм.—щось кисле) кислятина.
 kwasotrwały кислотостійкий.
 kwasowość *ż.* кислотність, -ності.
 kwasowy кислотний.
 kwast, -tu, *m.* китичка, помпѳн.
 kwaszenie *n.* квашення; соління. *Пор. kwasic 1.*
 kwaszonka *ż., roln.* силосований корм, -му.
 kwaszony квашений; ~na k a r u s t a квашена (кисла) капуста; солоний, солений; ~ne o g ó r k i солоні (солєні) огірки, -ків. *Пор. kwasic 1.*

- kwaśnieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli** кіснути.
kwaśno кісло.
kwaśność *ż.*, *chem.* кіслотність, -ності.
kwaśny кіслий; *перен.* ~ *humor* кіслий настрій, -рою; ~ *nie mleko* кісле молоко; *хім.* ~ *na gęsta* кісла реакція; $\diamond$ *фарм.* ~ *na woda* свинцева вода; *розм.* *zbić na ~ nie jabłko* (кого) завдати чо́су (кому́).
kwatery *ż.* 1) *військ.* квартира; *główna* ~ головна квартира, *stówka* верхнього головнокомандуючого; 2) *розм.* квартира; $\diamond$ ~ *w ogrodzie* грядка; ~ *okna* віконна стулка.
kwateryka *ż.* 1) кру́жка місткістю в $\frac{1}{4}$ л, кватірка; 2) (*у вікні*) кватірка.
kwaterykowy місткістю в $\frac{1}{4}$ л (в одну кватірку).
kwaterymistrz, lm. -rze, m., wojs. квартирмейстер, -ра.
kwaterymistrzostwo *n., wojs.* 1) поса́да (чин) квартирмейстера; 2) квартирна частина; 3) зб. квартирмейстер з дружиною.
kwaterymistrzować, -rzuje, -rzujesz, -rzuwał *wojs.* виконувати об'язки квартирмейстера.
kwaterymistrzowski *wojs.* квартирмейстерський.
kwateryować, -tuje, -tujesz, -rował *wojs.* 1) (кого) розквартировувати, -вую, -вуеш; 2) (*стояти постоєм*) квартирувати, -рюю, -рюеш.
kwaterywanie *n., wojs.* квартирування.
kwaterynek, -nku, m., wojs. 1) квартира; 2) *див.* *kwaterywanie*.
kwaterynkowy I, wojs. квартирний.
kwaterynkowy II, -wego, lm. -wi, m., wojs. квартир'єр, -ра.
kwef, -fu, m. траурна вуаль, -лі.
kwefić, -fię, -fisz, -fił закривати обличчя траурною вуаллю.
kwerynda *ż., arch.* розшуки, -ків; ~ *po archiwach* архівні розшуки, -ків.
kwesta *ż., przest.* збір пожертвувань (пожертв).
kwestarka *ż., przest.* збирачка пожертвувань (пожертв).
**kwestarz, lm. -rze, m., przest. збирач пожертвувань (пожертв).
kwestia *ż.* питання, проблема; ~ *nie rozwiązana* нерозв'язане питання, нерозв'язана проблема; $\diamond$ *bez ~tii* поза всяким сумнівом; *nie ulega ~tii, że...* не викликає найменшого сумніву, що..., не підлягає найменшому сумнівові, що...; *перен.* *robić powe ~cie* чинити перешкоди; *перен.* *zrobić z czego ogromną ~cie* роздути справу.
kwestionariusz, lm. -sze, m. 1) анкєта, опитний лист, -тá; 2) *наук.* питальник.
kwestionarz, lm. -rze, m. див. *kwestionariusz*.
kwestionować, -nuje, -nujesz, -powal брати під сумнів (що).
kwestor, lm. -rowie a. -rzy, m. 1) *іст.* квєстор, -ра; 2) (*в західноєвропейських університєтах*) завідуючий відділом оплат.
kwestorski I квєсторський; 2) який (що) стосується завідуючого відділом оплат. *Пор.* *kwestor*.
kwestować, -tuje, -tujesz, -tował збирати пожертвування (пожертви).
kwestura *ż.* 1) *іст.* поса́да квєстора; 2) канцеля́рія завідуючого відділом оплат; 3) університєтська ка́са. *Пор.* *kwestor*.
kwestyjka *ż., лекс.* малова́жне питання.
kwęczyć, -cze, -czysz, -czal, -czeli *pot. див.* *kwękać*.
kwękać, kwękańc, -nę, -niesz, -nął, -nęł *pot.* 1) стогнати, -ну, -неш, застогнати; 2) (*лише недокон.*) *перен.* нездужати, слабувати, -бую, -буеш.
kwękała, -ły, lm. -ły, m., pot. стогній, -нія.
kwękańc *див.* *kwękać*.
kwіaciarka *ż. див.* *kwіeciarka*.
kwіaciarnia *ż. див.* *kwіeciarnia*.**

kwiaцiarski *div.* kwieciarski.
 kwiaцiарstwo *n.* *div.* kwieciарstwo.
 kwiaцiarz *m.* *div.* kwieciарz.
 kwiat, -tu, *m.* 1) квітка; 2) зб. цвіт, -ту; ~ jabłoni яблуневий цвіт, -ту; *перен.* ~ пагоду цвіт нації; $\diamond$ hodowca ~tów квітника́р, -ря́; w kwiecie wieku у ро́зквіті віку.
 kwiatek, -tka, *m.*, *zdr.* квіточка; $\diamond$ *перен.* *несхв.* ładne ~tki! (ładny ~!) гáрна спрáва!
 kwiaton, -pu, *m.*, *archit.* флерон.
 kwiatonośny *bot.* квітконосний.
 kwiatostan, -nu, *m.*, *bot.* суцвіття.
 kwiatowy квітковий.
 kwiczeć, -cze, -czysz, -czaj, -czeli, kwiknąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli квікати, кувікати, кувікнути.
 kwiczoł *m.*, *orn.* (*turdus pilaris*) дрізд-чикотень (*род.* дрозда́-чикотня́).
 kwieciany з квітів; wieniec ~ вінок з квітів.
 kwieciarka *ż.* квіткарка.
 kwieciarnia *ż.* квітковий магазин.
 kwieciarski 1) квітника́рський, квіткарський; 2) (*що стосується квіток*) квітковий; zakład ~ квітковий магазин; $\diamond$ zawód ~ професія квітникаря́ (квіткаря́).
 kwieciarstwo *n.* 1) квітництво, квітника́рство; 2) виробництво штучних квітів.
 kwieciarz, *lm.* -gze, *m.* квітника́р, -ря́, квіткар, -ря́.
 kwiecić, -ce, -cisz, -cił *poet.* квітча́ти; // ~ się квітча́тися.
 kwiecie *n.*, *zb.* цвіт, -ту.
 kwiecień, kwietnia, *lm.* kwietnie, *m.* квітень, -тя.
 kwiecistość *ż.* квітча́стість, -тості, кольори́стість, барвистість.
 kwiecisty квітча́стий, кольори́стий, барвистий.
 kwieciście квітча́сто, кольори́сто, барвисто.
 kwietnik *m.* квітник, -ка́.
 kwietniowy квітневий.
 kwietny *poet.* заквітчаний.
 kwietyzm, -mu, *m.*, *fil.* квіетизм, -му.

kwik, -ku, *m.* квік, -ку.
 kwiknąć *div.* kwiczeć.
 kwilenie *n.* квиління.
 kwilić, -le, -lisz, -lił квиліти.
 kwinta *ż.*, *muz.* квінта; $\diamond$ *перен.* spuścić nos na ~tę похню́пати нóса.
 kwintal, *lm.* -le, *m.* цэ́нтнер, -ра.
 kwintesencja *ż.* квінт-есен́ція.
 kwintet, -tu, *muz.* квінтéт, -ту.
 kwintetowy *muz.* квінтéтний.
 kwintylion, -nu, *m.*, *mat.* квінтильйон.
 kwit, -tu, *m.* квіта́нція, розпіска; ~ odbiorczy розпіска в одержанні; wystawić ~ да́ти квіта́нцію (розпіску); о́рдерний чек.
 kwitał *wkrz.* kwit! ja z tobą ~ я з тобо́ю квіт!
 kwitariusz, *lm.* -sze, *m.* квітанці́йна кни́жка.
 kwitek, -tka, *m.*, *zdr.* квіта́нція, розпіска; $\diamond$ *перен.* odejść z ~tkiem відійти́ ні з чим (пійма́вши облизня, шило́м па́токи вхо́пивши); *перен.* odprawić kogoś z ~tkiem відпра́вити ко́го ні з чим.
 kwitnąć квітучий.
 kwitnąć, -tnę, -tniesz, -tnął, -tnęli *a.* -tł, -tli 1) цвісти́ (цвіту́, цвіте́ш); (*про збіжжя* — *звичайно*) красува́тися, -сується, квітува́ти, -ту́е; 2) (*перен.* — *розвива́тися*) процвіта́ти, квітнути; 3) (*перен.* — *про людину*) ма́ти квітучий ви́гляд (квітуче здоро́в'я і т. п.), відзна́чатися квітучим здоро́в'ям (квітучо́ю красо́ю і т. п.), аж розцвісти́ (від чо́го); 4) (*про засто́яну воду*) цвісти́; 5) (*про нігті*) цвісти́.
 kwitnienie *n.* цвітіння; красува́ння, квітува́ння. *Пор.* kwitnąć 1.
 kwitować, -tuje, -tujesz, -tował видава́ти квіта́нцію (розпіску); $\diamond$ *перен.* ~tuje się з przująznią кіне́ць на́шої дру́жби; ~ kogo z odbioru (кому odbiór) pieniędzy розпи́сатися ко́му в одержанні гро́-

шей; //~ się квітатися, квітуватися, -туюся, -туюся.
kwitowy квітанційний.
kwoczek ж. 1) квочка; 2) перен. просторич. балакуча.
kwoka ж. див. kwoczka.

kwokać, kwoczę, kwoczesz, kwokał, kwoknąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli заковтати, -кчу, -кчеш.
kwoła ж. сума; globalna ~ загальна сума.
kyszł wkrz. книш

L

l (litr) skr. літр, -ра.
L (римська цифра) 50.
laba ж., szk. 1) дозвілля; 2) шкільне навчання; 3) ~bę кому srgawić а) зробити кому приємність; б) ірон. зробити кому неприємність.
labet m., karc. рід гри в карти.
labializacja ж., lingw. лабіалізація.
labializować, -zuje, -zujesz, -zował lingw. лабіалізувати, -зую, -зуюш.
labialny lingw. лабіальний, губний.
labiedzić, -dże, -dzisz, -dził pot. лебедіти, -джу, -диш.
labirynt, -tu, m. лабіринт.
labiryntowy лабіринтовий.
laborant, m. -nci, m. лаборант.
laborantka ж. лаборантка.
laboratorium, lp. nieodm., m. -gia, -giów, n. лабораторія.
laboratoryjny лабораторний.
labować się, -buje, -bujesz, -bował szk. байдикувати, -кую, -куюш, байдики біти (б'ю, б'еш).
Labrador, -ru, m. Лабрадор, -ру.
labrador, -ru, m., geol. лабрадор, -ру.
labradora, -tu, m., geol. лабраторит, -ту.
laburzysta, -ty, m. -ści, m., polit. лейборист.
laburzystowski polit. лейбористський.
Lacedemonia ж. Лакедемон, -ну.
Lacedemonczyk, m. -cy, m., hist. лакедемонянин.
lacedemoński лакедемонський.
Lach, m. -chowie, m., hist. (поляк) лях.
lacha ж., zgr. див. laga.
lacki hist. (польський) лясський, лядський.

lać, leje, lejesz, lał, lałi a. leli 1) літи (лю, ллеш); deszcz leje дощ ллє; 2) (сльози) проливати; 3) мет. літи, виливати; ~ dzwołu літи (випливати) дзвони; 4) (кого) (шкіл. — на іспиті) різати (ріжу, ріжеш), провалювати, -люю, -люєш; 5) (в пасивному значенні) (шкіл. — на іспиті) різатися, провалюватися; //~ się літися.
lada ж. 1) прилавок, -вка; 2) спец. ящик.
lada co будь-що, що-небудь.
ladaco, lp. zazwyczaj nieodm., m. -ca, -ców, m. a. n. ледар, -ря, ледаро.
ladacznica ж. розп'усниця, розп'усниця, ледарщина.
lada czyj чий-небудь, чий-б'удь.
lada jaki будь-який.
lada jako як-небудь, абияк, сяк-так, так-сяк.
lada kto будь-хто, хто-б'удь.
ladrowanie n., wojs. hist. п'анцир, -ра, лати (род. лат).
lafa ж., wojs. hist. платня солдата.
lafirynda ж., rosp. повія, шлюха.
laga ж., zgr. товста палиця, ломіака.
lagier, -gru, m. 1) табір, -бору; лагер, -ря (рідко); 2) (вина) осадок, -дка, осад, -ду; 3) (розсіл) ропі; 4) tex. див. łożysko 4.
lagna ж. лагуна.
lagunowy лагунний, лагунний.
laik, m. -cy, m. профан.
lajbik m. див. lejbiik.
lak, -ku, m. 1) сургуч, -чу; 2) бот. (cheiranthus) лакфіоль, -лю,

laka *ж.* 1) *хим.* гумілак, -ку; 2) (лаковані дерев'яні вироби) лак.
 lakier, -гу, *м.* 1) лак, -ку; 2) (лише в мн.) див. lakierki.
 lakierki, -ków, *блр.* лакові черевіки, -ків.
 lakiernia *ж.* 1) лакова фабрика; 2) лакувальна майстерня.
 lakiernictwo *п.* 1) *тех.* лакувальна справа; 2) *перен.* нескв. лакірówka.
 lakierniczka *ж.*, *спес.* лакувальниця.
 lakierniczy лакувальний.
 lakiernik, *лм.* -су, *м.*, *спес.* 1) лакувальник; 2) виробник лаку.
 lakierować, -guje, -gujesz, -gował лакувати, -кую, -куєш.
 lakierowanie *п.* лакірówka, лакування.
 lakierowany лакований.
 lakierowy лаковий.
 lakmus, -su, *м.*, *chem.* лакмус, -су.
 lakmowy *chem.* лакмусовий; *papier* ~ лакмусовий папір, -пéру.
 lakolit, -tu, *geol.*, *м.* лаколiт, -ту.
 lakonicznie лаконiчно.
 lakoniczność *ж.* лаконiчність, -ности.
 lakoniczny лаконiчний.
 lakonizm, -му, *м.* лаконiзм, -му.
 lakować, -kuje, -kujesz, -kował 1) запечатувати сургучем; 2) (лаком) лакувати, -кую, -куєш.
 lakowy 1) сургучний; 2) (з лаку) лаковий; *laska* ~ wa палочка сургучу.
 laksacja *ж.*, *med.* понóс, -су, проно́с.
 laksować, -suje, -sujesz, -sował *med.* 1) проно́сити, -но́шу, -но́сиш; *olej guspowy* ~ *suje* ри́дця (касто́рка) проно́сить; 2) *неперех.* ма́ти понóс; *dziecko* ~ *suje* у дитини понóс.
 laktacja *ж.*, *fizjol.* лакта́ція.
 laktobacyna *ж.*, *bakt.* лактобаци́лін, -ну.
 laktometr, -гу, *м.* лакто́метр, -ра, молоко́мір, -ра.
 laktomierz, *лм.* -rze, *м.* див. laktometr.
 laktoskop, -пу, *м.* лактоско́п,

laktoza *ж.*, *chem.* лакто́за.
 laktuka *ж.*, *bot.* (*lampsana communis*) прázелень звичайний.
 laktyna *ж.* (мучний корм для поросят, ягнят тощо) лакти́н, -ну.
 lala *ж.*, *dziec.* ля́ля.
 laleczka *ж.*, *zdr.*, *pieszcz.* ля́лечка.
 lalka *ж.* ля́лька.
 lalkowaty як ля́лька.
 lalusia *ж.* *pieszcz.* ля́лечка.
 lalusowaty *лєкс.* як фэ́ртик, як джéнджик.
 lalusz, *лм.* -sie, *м.*, *лєкс.* фэ́ртик, джéнджик.
 lama I *ж.*, *zool.* ла́ма.
 lama II *ж.* 1) парча́; 2) (обшивка) обля́мівка.
 lama III, -му, *лм.* -mowie, *м.*, *rel.* ла́ма.
 lamaista, -ty, *лм.* -ści, *м.*, *rel.* лама́їст.
 lamaizm, -му, *м.*, *rel.* лама́їзм, -му.
 lamarkizm, -му, *м.*, *biol.* ламаркі́зм, -му.
 lambrekin, -ну, *м.*, *спес.* ламбрекѐн, -ну.
 lamela *ж.*, *tech.* (пластинка) ла́мель, -лі.
 lament, -tu, *м.* ле́мент, -ту, лементува́ння.
 lamentacja *ж.* див. lament.
 lamentować, -tuje, -tujesz, -tował лементува́ти, -ту́ю, -ту́єш.
 laminować, -nuje, -nujesz, -nował *tech.* вальцюва́ти, -цю́ю, -цю́єш (*залізо, бляху*).
 lamować, -nuje, -nujesz, -nował *спес.* облямо́вувати, -вую, -вуєш, лямува́ти, -му́ю, -му́єш, обшива́ти.
 lamowany *спес.* облямо́ваний, лямо́ваний, обшитий.
 lamowy *лєкс.* парчѐвий.
 lamówka *ж.*, *спес.* обля́мівка.
 lampa *ж.* ла́мпа; ~ *bezpieczeństwa* запобiжна ла́мпа; *radio.* ~ *japońska* iо́нна ла́мпа; ~ *katodowa* катодна (електронна) ла́мпа; ~ *lutowicza* пая́льна ла́мпа; ~ *stolowa* настільна ла́мпа; ~ *żarowa* жарова́ ла́мпа.

- lamparci** 1) б́арсовий, леопардо-вий; 2) розп́усний; ~cie $\dot{z}$ uscie розп́усне житт́я. *Пор.* lampart.
- lamparcica** $\dot{z}$. 1) сáмка б́арса (леопарда); 2) розп́усниця. *Пор.* lampart.
- lampart, lm. -ty, m.** 1) барс, леопард; 2) *перен.* (про людину) розп́усник; (про дитину) пуст́ун, -на́.
- lamparteria** $\dot{z}$. розп́усне житт́я.
- lampartka** $\dot{z}$. 1) розп́усниця; 2) *див.* lamparteria.
- lampartować się, -tuje, -tujesz, -to-wał** вести́ розп́усне житт́я.
- lampas, -su, m.** лампáс.
- lampeczka** $\dot{z}$., *zdr.* 1) лáмпочка; 2) (для вина і под.) скляночка.
- lampieria** $\dot{z}$., *tech.* (обшивка, обкле́йка стiн) панель, -ли́.
- lampiarka** $\dot{z}$., *spec.* 1) лампiвни́ця; 2) лихтáрниця. *Пор.* lampiarz.
- lampiarnia** $\dot{z}$., *góbr.* лáмпова, -воí.
- lampiarz, lm. -rze, m., spec.** 1) лампiвни́к, -ка́; 2) (що обслуговує лихтáри) лихтáрник.
- lampion, -nu, m., spec.** лампiон.
- lampka** $\dot{z}$., *zdr. div.* lampeczka.
- lampowy I, lámповий; radio. odbiornik** ~ лáмповий радіо-приймáч, -чá.
- lampowy II, -wego, lm. -wi, m., spec. div.** lampiarz 2.
- lamus m., ksią́ż.** кладóвка, кладовá, -воí, комóра; $\diamond$ *перен.* złożyć co do ~sa здáти що в архiв, поклáсти що під сукно́.
- lanca** $\dot{z}$., *wojs.* спис, пiка.
- lancet, -tu, m.** ланцёт.
- lancetnik m., icht. (amphioxus lanceolatus)** ланцётник.
- lancetowaty** ланцётовидний.
- lancetowy** ланцётний, ланцётовий.
- landara** $\dot{z}$. 1) *ict.* колима́га; 2) *перен.* розм. товст́уха.
- lando n.** ландó (невiдм.).
- landrat, lm. -ci, hist.** (нiмецький урядовий титул) лáндрат.
- landsting, -gu, m., polit.** лáндстинг, -гу́.
- landszaft, -tu, m., przest.** краевiд, -ду, ландшáфт, -ту́.
- landzturm, -mu, m., wojs. hist.** ландштурм, -му́.
- landwera** $\dot{z}$., *wojs. hist.* ландвёр, -ру́.
- landy, -dów, blp., geo.** лáнди (род. ланд).
- langusta** $\dot{z}$., *zool.* лангуст, лангуста́.
- lanie n.** 1) литт́я; 2) *перен. жарт.* прочухán, прочухánка; sprawić komu ~ дáти кому́ прочухáна.
- lanolina** $\dot{z}$., *farm.* ланолiн, -ну́.
- lanolinowy farm.** ланолiновий.
- lansjer I, lm. -gu, m. (танець)** лансьё (невiдм.).
- lansjer II, lm. -rzy, m., wojs. hist.** улáн.
- lansować, -suje, -sujesz, -sował** поши́рювати, -рюю, -рюеш; ~ rogląd поши́рювати думку́.
- lansowanie n.** поши́рюваня́.
- lantan, -nu, m., chem.** лантáн, -ну́.
- lany** лiтий; **żelazo** ~не лiте залiзо; $\diamond$ кул. ~ne kiuski рiд галушóк.
- lapidarnie** лaпiдáрно.
- lapidarność** $\dot{z}$. лaпiдáрнiсть, -но́сти́.
- lapidarny** лaпiдáрний.
- lapis, -su, bhm., m., chem., med.** ля́пис, -су́.
- lapisować, -suje, -sujesz, -sował** *med.* припikáти рáну ля́писом.
- lapisowy chem., med.** ля́писний, ля́писовий; $\diamond$ kamień ~ *див.* lapis.
- Laponia** $\dot{z}$. Лaплáндiя.
- Laponka** $\dot{z}$. лaплáндкa.
- Lapończyk, lm. -cy, m.** лaплáндець, -дця́.
- lapoński** лaплáндський.
- larsus, -su, m.** ля́псус, -су́.
- largetto muz.** лaргéто.
- largo muz.** лáрго.
- larum pleodm., n., arch.** 1) вiйськ. тривóга; 2) *перен.* переполóх, -ху́.
- larwa** $\dot{z}$. 1) бiол. личiнка; 2) *перен.* прiвид, -ду́.
- larwowy** 1) личiнковий; 2) якiй

- (що) стосується приви́ду; $\diamond$ widmo $\sim$ we *див.* larwa 2.
- laryngolog**, *lm.* -lodzy, *m., med.* ларинголог.
- laryngologia** *ż., med.* ларингологія.
- laryngologiczny** *med.* ларингологічний.
- laryngoskop**, -ru, *m., med.* ларингоскоп.
- laryngoskopia** *ż., med.* ларингоскопія.
- laryngotomia** *ż., med.* ларинготомія.
- las**, -su, *m.* ліс, -су; $\sim$ dziewięcju незайманий ліс, праліс; $\sim$ iglasty хвойний ліс; *присл.* im głębiej w $\sim$, tym więcej drzew чим далі в ліс, тим більше дров; *прик.* jeden do sasa, drugi do $\sim$ sa хто до лісу, а хто по дроба (а-хто до бісу); *перен.* natura ciągnie wilka do $\sim$ su вівча натуря в ліс тягне; trzebić $\sim$ a) розчищати (проріджувати) ліс; б) винищувати ліс; $\diamond$ brzeg $\sim$ su узлісся, узлісок, -ска; eksploatacja $\sim$ su лісорозробка; hodowla $\sim$ su лісівництво; *прик.* nauka nie poszła w $\sim$ наука пішла на пожиток; *прик.* nie wywołuj wilka z $\sim$ su не накликай ліха.
- lasa** *ż., tech.* 1) (для просівання щепеню) гробот; 2) (для фруктів) сушільний ящик.
- laseczek**, -czka, *m., zdr.* лісочок, -чка.
- laseczka** *ż., zdr., bakt. i in.* паличка.
- laseczkowaty** *bakt.* паличковий.
- lasecznik** *m., bakt.* паличка.
- lasek**, -sku, *m., zdr.* лісок, -ска.
- laserować**, -ruję, -rujesz, -rował *mal.* глазурувати, -рюю, -рюеш.
- laszka** *ż.* 1) (тростина) палиця; chodźć o $\sim$ se ходити, спираючись (о(б)пираючись) на палицю; 2) (символ влади) жезл, -ла; 3) *див.* laseczka; $\diamond$ podać (zgłosić) pro-
- jekt do $\sim$ ki marszałkowskiej подати проєкт на розгляд сейму.
- laskonogi przest.** тонконогий.
- laskowy** 1) паличний, палочний; 2) (про gorix) лісковий.
- lasochronny** лісозахисний.
- lasostep**, -pu, *m.* лісостеп, -пу.
- lasować**, -suje, -sujesz, -sował *tech. (wapno)* гасити (гашув, гашу).
- lasowy** лісовий.
- lasoznawstwo** *n.* лісознавство.
- lasówka** *ż.* 1) (дерево) дичка; 2) плід (овоч) дички.
- lasso** *n.* ласо (*невідм.*).
- lasza** *ż., kol.* накладка.
- Laszka** *ż., hist.* (полька) ляшка.
- łaśnia** *ż., bud.* лізена, лопатка.
- latacz**, *lm.* -cze, *m. див.* latawiec I, I.
- latać** літати; (*перен.* — ще) бігати; *перен.* oczu $\sim$ tają очі бігають; $\diamond$ *перен.* ręce $\sim$ tają руки дрижать.
- latania** *ż., bot.* латанія.
- latanie** *n.* літання; бігання. *Пор.* latać.
- latanina** *ż., lek.* біганіна.
- latareczka** *ż., zdr. див.* latarka.
- latarka** *ż.* ліхтарик.
- latarnia** *ż.* ліхтар, -ря; *військ.* $\sim$ ostrzegawcza остерєжний ліхтар; *фіз.* $\sim$ проєкcyjna (magiczna) проєкційний ліхтар; $\diamond$ $\sim$ górnicza рудникова лампа; $\sim$ lotnicza аеромаїк, -ка; $\sim$ morska маїк.
- latarnik**, *lm.* -су, *m.* ліхтарник.
- latawica** *ż., rosp.* 1) непосіда; 2) ледарка. *Пор.* latawiec I.
- latawiec I**, -wca, *lm.* -wcu, *m.* 1) непосіда, волоцюга; 2) *перен.* ледар, -ря.
- latawiec II**, -wca, *lm.* -wce, *m.* 1) паперовий змії; 2) поез. кінь (род. коня), літавець, -вця; 3) *текст.* літун (*кардочесальної машини*).
- lateks**, -su, *m., tech.* лятекс, -су.
- latem przszł.** літом, влітку.
- lateralny** латеральний; (*анат.* — ще) бічний, боковий.

- laterować, -guje, -gujesz, -rował buch.** транспортувати, -тую, -туєш.
- latko n., pieszcz.** 1) літечко; 2) (лише в мн.) див. lato 2.
- lato n.** 1) літо; *babie ~* бабине літо; *idzie ku ~tu* наближається літо; 2) (лише в мн.) літа, роки (род. років); (людини — ще) вік, -ку; *ile ma lat* скільки йому років; *średnich lat* середніх літ, середнього віку; *w ~tach* в літах, літній; *zajść w ~ta* (rosnąć się w ~ta a. w ~tach) а) дійти до зрілого віку, дійти до зрілих літ, б) постаріти(ся); $\diamond$ *mieć swoje ~ta* бути повнолітнім; *na stare ~ta* на старість; *podeszły w ~tach* літній; *przed ~ty* давно, давнім давно; *przychodzić do lat* досягати повноліття; *z ~tami* (z ~ty) з часом, згодом.
- latopis I, -sa, lm. -sowie, m.** літописець, -ця.
- latopis II, -su, lm. -sy, m.** літопис, -су.
- latorośl ż.** 1) бот. паросток, -тка; 2) перен. жарт. нащадок, -дка, потомок, -мка; $\diamond$ *wiwna ~* виноградна лоза.
- latować, -tuje, -tujesz, -tował (про худобу)** проводити літо на пасовиську, літувати, -тує.
- latowisko n.** час перебування худоби літом на пасовищі.
- latryna ż., przest.** відхоже місце, відхідок, -дка.
- latyfundium lp. nieodm., lm. -dia, -diów, n., ek. hist.** латифундія.
- latynista, -ty, lm. -ści, m.** латиніст.
- latynizacja ż.** латинізація.
- latynizm, -mu, m., filol.** латинізм, -му.
- latynizować, -zuje, -zujesz, -zował** латинізувати, -зую, -зуюш; //~ się латинізуватися.
- laubzega ż., tech.** лобзик.
- laufer I, -fra, lm. -frowie, m.** 1) іст. бігун, -на, скороход; 2) перен. розм. непосида,
- laufer II, -fra, lm. -fry, m., szach.** слон, -на, офіцер, -ра.
- laupias, -su, m., pol.** звільнення з роботи; $\diamond$ *dać komu ~* звільнити (зняти) когось з роботи.
- laur, -ru, m., bot.** лавр, -ра; перен. спочасть на ~rach спочити на лаврах; перен. *zbiegać ~gu* пожинати лаври; $\diamond$ перен. *okryty ~gami* увінчаний лаврами (славою).
- Laura** Лаура.
- laureat, lm. -ci, m.** лауреат.
- laureatka ż.** лауреатка.
- laurowate, -tych, bot. (lauraceae)** лаврові, -вих.
- laurowiśnia ż., bot.** лавровишня.
- laurowy** лавровий; $\diamond$ бот. *drzewo ~we* лавр, -ра; фарм. *woda ~wa* лавровишнева вода.
- lawą ż., geol.** лава.
- lawenda ż., bot. (lavandula)** лаванда.
- lawendowy** бот. лавандовий.
- laweta ż., wojs.** лафет; ~ *obrotowa* лафет з рухомою платформою.
- lawina ż.** лавіна.
- lawinowy** лавинний, лавиновий.
- lawirować, -guje, -gujesz, -rował** лавірувати, -рую, -руєш.
- lawirowanie n.** лавірування.
- lawn-tenis m., sport.** лаун-теніс.
- lazaret, -tu, m., wojs.** лазарет, -ту, госпіталь, -лю; ~ *rolowy* польовий лазарет (госпіталь).
- lazaretowy** лазаретний, госпітальний.
- lazaron, lm. -ni, m.** лацароні (невідм.).
- lazur, -gu, m.** блакить, -ті, лазур, -рі.
- lazurek, -rka, m.** 1) синька; 2) бот. (*laserpitium*) стародуб.
- lazurkować, -kuje, -kujesz, -kował (синькою)** синіти, -ню, -ниш.
- lazurkowy** блакитний, лазуровий, лазурний.
- lazuryt, -tu, m., min.** лазурит, -ту.
- ląc się** див. *łągnąć się*.
- ląd, -du, m.** суша, суходіл, -дбл; (у протиставлення до островів) материк, -ка, континент, -ту; $\diamond$

- мор.* odbić od ~du відчалити від бєрега; przubić do ~du а) (*про пароплав*) ввійти в гавань; б) *перен.* допливти до (тихої) пристані; *мор.* wysadzić па ~ висадити на бєрег.
- ładować**, -duję, -dujesz, -dował 1) *мор.* причалювати, -люю, -люєш; 2) (*про людей*) висаджуватися на бєрег; 3) ав. іти на посадку, приземлятися.
- ładowanie** *n.* 1) причалювання; 2) висадка на бєрег; 3) посадка, приземлення. *Пор.* ładować.
- ładowy** 1) сухопътний, суходільний; материковий, континентальний; *пор.* ład; 2) *військ.* (*у протиставлення до морських сил*) сухопътний; (*у протиставлення до повітряних сил*) наземний.
- ład, legu** *m.* (*пташенят тощо*) вилуплювання.
- leader** *m.*, *див.* lider.
- lebioda** *ż.*, *бот.* лобода.
- lec, legnę, legniesz, legł** 1) (па со і па сзут) лягати (ляжу, ляжеш) (*на що*); 2) (*перен.* — *згинути*) *див.* poleć; $\diamond$ *військ.* ~ obozem стати табором, отаборитися.
- lecha** *ż.*, *ролн.* ширілка борозна.
- lecieć**, -cę, -cisz, -ciał, -cieli 1) летіти (лечу, летійш); (*перен.* — *що*) бігти (біжучу, біжіш); czas ~сі час біжить; 2) (*витікати*) іти (іду, ідеш); krew ~сі кров іде; 3) *розм.* валітися, -люся, -лишся, падати; wszystko mi ~сі z gęk все в мене (мені) валіться (падає) з рук; ~ z póg аж падати від втоми; 4) (па со) *просторичн.* гнатися (женуся, женешся) (за чим); ~ па zaszczutu гнатися за пощестями; 5) (па кого) *просторичн.* липнути до кого; $\diamond$ wódka od niego ~сі від нього відгонить горілку.
- leciuchno** *pieszcz.* легенько.
- leciuchny** *pieszcz.* легенький.
- leciuteńki** *pieszcz.* легесенький.
- leciuteńko** *pieszcz.* легесенько.
- leciutki** *pieszcz.* *див.* leciuchny.
- leciutko** *pieszcz.* *див.* leciuchno.
- leciwy** літній.
- leczyć** *сп. алє, та.*
- leczenie** (się) *n., med.* лікування.
- lecznica** *ż.* лікарня.
- lecznictwo** *n., med.* 1) лікувальна справа; 2) (*дія*) лікування.
- leczniczy** лікувальний; środki ~cze лікувальні засоби, -бів; $\diamond$ służba ~cza охорона здоров'я; zakład ~ *див.* lecznica.
- leczyć**, -czę, -czysz, -czył лікувати, -кую, -куєш; //~ się лікуватися.
- ledwie** 1) *прислівн.* ледве; ледь (*рідше*); (*із зуциллям — ще*) насылу; ~ nieledwie ледвеледвє; ледь-ледь (*рідше*); ~ starał насылу (ледвє) пересував ноги; ~ żenie (~ nie) мало не, ледвє не, тріхи не; ~ żywu ледвє живий; 2) *спол.* тільки; ~ rzucił okiem, już wiedział o со chodźci тільки глянув, вже знав, в чому справа.
- ledwo** *див.* ledwie.
- lega** *ż.*, *druk.* зброшурований аркуш.
- legacja** *ż.*, *przest.* 1) посольство; 2) *юр. див.* legat II.
- legacyjny** *przest.* посольський; $\diamond$ radca ~ радник посольства; *юр.* zapis ~ *див.* legat II.
- legalista**, -ty, *lm.* -ści, *m.* людина легальних поглядів.
- legalizacja** *ż.* 1) легалізація; 2) завірення, засвідчення. *Пор.* legalizować.
- legalizować**, -zuję, -zujesz, -zował 1) легалізувати, -зую, -зуюш; 2) (*копю і под.*) завіряти, засвідчувати, -чую, -чуєш.
- legalnie** легально, законно.
- legalność** *ż.* легальність, -ності, законність.
- legalny** легальний, законний.
- legar**, -gu *a.* -га, *m.* лігар, -ря;

- (буд. — це) підлогіві лаги (переводини).
- legat I, -ta, lm. -ci, hist., kośc.** легат; (церк. — це) папський посол (род. послá).
- legat II, -tu, lm. -ty a. -ta, m.** легат, відказане (заповідане) майно.
- legatariusz, lm. -sze, m., praw.** легатарій, спадкоємець, -мця.
- legatariuszka ż.** (про жінку) легатарій, спадкоємця.
- legato przyst., muz.** легато.
- legator, lm. -rowie a. -rzy, m., praw.** легатор, -ра, заповідач, -відачá.
- legatorka ż.** легаторка, заповідачка.
- legatura ż., hut.** лігатура.
- legawiec, -wca, lm. -wce, m. 1)** лягавий собáка; 2) (жарт. — про людину) лежебока, лёжень, -жня.
- legawy** лягавий.
- legenda ż.** легенда.
- legendarnie** легендарно.
- legendarność ż.** легендарність, -ности.
- legendarny** легендарний.
- legendowy** див. **legendarny.**
- legia ż.** легион, -ну; ~ *cu d z o z i e m s k a* (у Франції) іноземний легион; *o r d e r ~ g i i* honorowej орден почёсного легиону.
- legion, -nu, m.** легион, -ну.
- legionista, -ty, lm. -ści, m., hist.** легионер, -ра.
- legionowy** легионерський.
- legislatura ż., praw.** легіслатура, законодавство.
- legislatywa ż., praw. 1)** законодавче право; 2) іст. легіслатива.
- legista, -ty, lm. -ści, m., praw. 1)** книж. законознавець, -вця, законник; 2) іст. легіст.
- legitymacja ż. 1)** посвідчення особі, посвідка про особу; 2) (членська) квиток, -тка; 3) юр. легітимация, узаконення; ~ *d z i e s k a n i e ś l u b n e g o*
- легітимация (узаконення) незаконна народженої дитини.
- legitymacyjny** який (шо) стосується посвідки; (у контексті) для посвідки тощо; *f o t o g r a f i a ~ n a* фотографія для посвідки а. для документа.
- legitymista, -ty, lm. -ści, m., polit.** легітиміст.
- legitymistyczny** *polit.* легітимістичний, легітимістський.
- legitymizm, -mu, m., polit.** легітимізм, -му.
- legitymować, -muje, -mujesz, -mował 1)** перевіряти документи; 2) юр. легітимувати, -мую, -муєш, узаконювати; // ~ *się* пред'являти (показувати) документи.
- legnąć** див. **lec.**
- legować, -guje, -gujesz, -gował** *praw.* відказувати (відписувати) заповітом.
- legowisko n.** лігво, лігвище.
- legumin, -nu, chem., bot., m.** леґумін, -ну.
- legumina ż., kul.** солóдке, -кого, лагомйна.
- leguminka ż., pieszcz., kul.** лагомйнка.
- legwan m., zool.** (*iguana tuberculata*) ігуана.
- leika ż., fot.** лёйка.
- lej, -ja a. -ju, lm. -je, m. 1)** лёйка; 2) військ. ворóнка; ~ *o d r o c i s k u* ворóнка від снаряда; 3) мет. ливнік, -ка; $\diamond$ *tex.* ~ *r o w i e t r z n y* повітряне соплó; ~ *n a w o d z i e* вир, -ру.
- leja ż.** (румунська грошова одиниця) лёй.
- lejarnia ż., hut. див. odlewnia.**
- lejbguardia ż., wojs.** лейб-гвардія.
- lejbguardzista, -ty, lm. -ści, m., wojs.** лейб-гвардієць, -дійця.
- lejbik m.** тілогрійка, лёйбик.
- lejbmedyk, lm. -cy, m., przedrew.** лейб-мédик.
- lejc (częściej w lm.) -ce, -ców, m. 1)** віжки, -жок; 2) (частина уздечки) поводій, -дів, повіддя,

lejcowy, -wego, *m.* (про коня) припряжний, -ного, підпряжний.

lejdejski: butelka ~ka *fiz.* лейденська банка.

lejek, -jka, *m.* 1) лійка; 2) воронка. *Пор.* lej 1, 2.

lejkowaty 1) лійкоподібний, лійкуватий; 2) воронкоподібний. *Пор.* lej 1, 2.

lejtant, *lm.* -ncl, *m.*, *wojs.* лейтенант.

lek, -ku, *m.* *div.* lekarstwo.

lekarzka *ż.* лікарка.

lekarzki (що стосується лікаря) лікарський; медичний (рідше); komisja ~ka лікарська комісія; oględziny ~kie медичний огляд (медогляд); (що стосується лікування) лікарський, лікувальний; zioła ~kie лікарські (лікувальні) рослини, -лин; (що стосується медицини) медичний, лікувальний; fakultet ~ медичний (лікувальний), факультет, -ту.

lekarstwo *n.* ліки, -ків; przepisać (z'apisać, zaordynować) ~ прописати (приписати) ліки; zażywać (przyjmować, brać) ~ приймати ліки; *◇ перен.* jak na ~ дуже мало; *перен.* na to nie ma ~wa на це немає ради; *перен.* nie ma ani pa ~a (kogo) вдень із свічкою не знайти (кого); б) (czego) немає нітрохи (анітрохи) (чого), немає й заводу.

lekarz, *lm.* -rze, *m.* лікар, -ря; *◇* zbadać się u ~rza пройтись медогляд.

lekceważąco зневажливо.

lekceważący зневажливий.

lekceważenie *n.* 1) нехтування; 2) зневажання. *Пор.* lekceważyć.

lekceważyć, -że, -żysz, -żył (kogo, co) 1) нехтувати, -тую, -туєш (кого, чого і ким, чим); 2) *перен.* зневажати.

lekcja *ż.* 1) урок, -ку; brać (robiąc) ~je брати уроки; odbywać ~je давати урок; odgrażać ~je готувати (готувати) уроки; udzielać ~ji (dawać ~je) давати уроки; utrzymywać się z ~ji жити з уроків; zadać ~je задати урок; 2) *наук.* лекція; *◇ перен.* dać komu ~je дати кому науку, провчити когось; wydawać ~je відповідати (учителю).

lekcyjny лекційний.

lekki лёгкий; військ. ~ ka gabin maszynowy (elkament) ручний (лёгкий) кулемет; ~ sen лёгкий сон (род. сну); ~ styl (лёгкий) стиль, -лю; ~ przemyśl лёгка промисловість, -вості; *перен.* z ~kim sercem з лёгким серцем; (некріпкий — частише) слабый, німецький; ~ka herbata слабій (німецький) чай (род. чаю); ~kie wino слабé (неміцне) вино.

lekko лёгко; ~ brać (traktować) со ставитися легковажно (несерйозно) до чого.

lekkoatleta, -ty, *lm.* -ci, *m.*, *sport.* легкоатлет.

lekkoatletyczny *sport.* легкоатлетичний.

lekkoatletyka *ż.*, *sport.* легка атлетика.

lekkoduch, *lm.* -chy, *m.* вітрогон, легковажна (легкодумна) людина.

lekkoduszny *div.* lekkomyślny.

lekkomyślnica *ż.* вітрогонка.

lekkomyślnie легковажно; легкодумно. *Пор.* lekkomyślny.

lekkomyślnik, *lm.* -cy, *m.* *div.* lekkoduch.

lekkomyślność *ż.* легковажність, -ності; легкодумність. *Пор.* lekkomyślny.

lekkomyślny легковажний; легкодумний (рідше).

lekkonogi *poet.* легконогий, прудконогий.

lekkostopy *poet.* *div.* lekkonogi.

- lekkość *ж.* лёгкість, ¹-кості; *~* stylu лёгкість стілю.
- lekkobrojni wojs. *hist.* легкоозброєний.
- lekoznawstwo *n., farm.* фармакогнозія.
- leksyk, *-ku, m., lingw.* лексика.
- leksykalny *lingw.* лексичний.
- leksykograf, *lm. -fowie, m., lingw.* лексикограф.
- leksykografia *ж., lingw.* лексикографія.
- leksykograficzny *lingw.* лексикографічний.
- leksykolog, *lm. -logowie a. -lodzy, m., lingw.* лексиколог.
- leksykologia *ж., lingw.* лексикологія.
- leksykologiczny *lingw.* лексикологічний.
- leksykon, *-nu, m.* лексикон.
- lektor, *lm. -rzy, m.* лектор, *-ра.*
- lektorat, *-tu, m. (у вузі)* практичний курс (мови і под.).
- lektorium, *lp. nieodm., lm. -gia, -giów, n.* лекторій, *-рію.*
- lektorka *ж.* 1) (про жінку) лектор, *-ра;* лекторка (розм.); 2) (що читає кому вголос) лектриса (заст.).
- lektorski лекторський.
- lektura *ж.* 1) книжка (для читання); 2) читання (книжок).
- lektyka *ж.* 1) паланкін; 2) кріті носійки (ноші).
- lelek, *-lka, m., orn. (caprimulgus eugoraeus)* дрімлюга.
- lelum polelum I *nieodm., n., pot. (зневажл. — про людину)* лемішка.
- lelum polelum II *przst., pot.* не поспішаючи, помаленьку та полегеньку, спрокво́ла.
- lemat, *-tu, m., fil.* лёма.
- lemiesz, *lm. -sze, m. 1) с.-г.* леміш, *-меша;* 2) *анат. (vomer)* леміш; 3) *тех.* башма́к, *-ка.*
- lemieszka *ж., kul.* лемішка.
- lemieszowy лемішний, лемешевий.
- leming *m., zool. (myodes lemmus)* лёмінг.
- lemma *ж., mat. див. lemat.*
- lemniskata *ж., mat.* лемніска́та, ,
- lemoniada *ж.* лимона́д, *-ду.*
- lemur *m., zool., mil.* лемур, *-ра.*
- len, lnu *m.* лён, *-ну;* *~* długowłóknisty лён-довгунець, *-нця;* *~* moczeniec лён-моченець; *przędzalnia lnu* льонопрядільня; *~* surowy лён-сирець, *-рцю;* *◇* *мін. ~* górnym аміа́нт; *urząd* lnu льона́рство.
- Lena *ж. geo.* Лёна.
- lenić się, *-nie, -nisz, -nił 1)* лінуватися, *-ну́юся, -ну́ешся;* 2) (про тварин) линя́ти.
- leniec, *-ńca, lm. -ńce, m., bot. (thesium)* льонолісник.
- lenieć *див. linieć.*
- Leninabad, *-du, m.* Ленінаба́д.
- Leningrad, *-du, m.* Ленінгра́д.
- leninizm, *-mu, m.* ленінізм, *-му.*
- leninowiec, *-wca, lm. -wcy, m.* лёнінець, *-нця.*
- leninowski лёнінський.
- lenistwo *n.* лёдарство, лінощі, *-щів,* лінівство, лінува́ння.
- leniuch, *lm. -chu, m.* лёдар, *-ря.*
- leniuchować, *-niuchuje, -niuchujesz, -niuchował* лёдарюва́ти, *-рю́ю, -рю́єш.*
- leniuchowaty трóхи лініввий, лінкува́тий.
- leniuszek, *-szka, lm. -szki, m. 1) пестл.* лёдар, *-ря;* 2) (під ліфчика) бюстга́льтер, *-ра;* 3) *жарт. див. lpiuszek.*
- leniwo лініво.
- leniowiec I, *-wca, lm. -wcy, m., pot. див. leniuch.*
- leniowiec II, *-wca, lm. -wce, m., zool.* лінівець, *-вця.*
- leniowieć, *-wieję, -wiejesz, -wiał, -wiali* ставати лінівим.
- leniwo *див. leniwie.*
- leniwy лініввий; (про неробу — це) лёда́чий; *кул. pierogi ~we* лінівні варéнники, *-ків.*
- lennictwo *n., hist.* лён, *-ну.*
- lenniczny *hist. див. lenny.*
- lennik, *lm. -cy, m., hist.* лённик.
- lenno *n., hist.* лён, *-ну.*
- lennodawca, *-cy, lm. -cy, m., hist.* феода́л, сеньйо́р, *-ра.*

- lenny *hist.* лённий; *ргаво* ~не лённе práво.
- lenowate, -tych, *bot.* (*linaceae*) льонови, -вих.
- lento *przst., muz.* лёнто.
- leń, *lm.* -nie, *m.* *div.* leniuch.
- Leon Леон; Лев (*род.* Льва), Левко (*укр.*).
- Leonard Леонард.
- Leonidy, -dów, *blr., astr.* леоніди, -дів.
- leonyńy, -nów, *blr., poetyc.* леонінський вірш.
- leopard *m.* леопард, барс.
- Leopold Леопольд.
- lep, -ru, *m.* клей (*род.* клею); $\diamond$ ~ gumowу гуміарабік, -ку; ~ maczkowу клеїстер, -теру, піспа; *перен.* па ~ go nie złараś йогó не пійма́ти на гачок; ~ па muchу мухоловка.
- lepianka *ż.* 1) *буд.* саман, -ну, лимпач, -чý; 2) (*про хату*) ліплянка, ма́занка.
- lepić, -pie, -pisz, -pił 1) ліпáти, -плю, -пиш; (*nanір і под. на стину — ще*) кле́йти; ~ biust ліпáти бюст; *присл.* nie święci garnki ~pią не святі горшкі ліплять; ~ pierogi ліпáти вареники; 2) (*глиною стину*) обма́зувати, -зую, -зуеш; // ~ się ліпнути, приліпати, зліпатися; скле́юватися (скле́юється).
- lepidodendron, -nu, *m., bot.* лепідодендрон.
- lepidolit, -tu, *m., min.* лепідоліт, -ту.
- lepiej краще, ліпше, лучче; *с-газ* ~ шораз краще (ліпше, лучче); ~ рóзпо, niż nigdy краще пізно, як ніколи; тут ~ тим краще (ліпше, лучче).
- lepież, -żu, *m., med.* (*condyloma latum*) широка сифілітична конділома.
- lepieźnik *m., bot.* (*petasites*) креме́на.
- lepiszcze *n., geol.* скле́ювальна порода.
- lepki липкий, клейкий; (*про рідину — ще*) в'язкий.
- lepkościomierz, *lm.* -rze, *m., tech.* вискозиметр, -ра.
- lepkość *ż.* липкість, -кості, кле́йкість; в'язкість. *Пор.* lepki.
- lepńica *ż., bot.* (*silene*) смілка.
- lepny ліпний.
- leporyd *m., zool.* (*гібрид*) зайцекрóлик.
- lepra *ż., med.* лёпра, проказа.
- leprozorium, *lp.* *nieodm., lm.* -ria, -riów, *m., med.* лепрозорій, -рйо.
- lepszy (niż kto, co) кращий, ліпший, луччий (за, від ко́го, чо́го; ніж, як хто, що); *piegw-szy* ~ перший-ліпший, перший-стрічний; *walczyć o ~sze jutro* боротися за краще майбутне; $\diamond$ *iść z kim o ~sze* змагáтися з ким за першість; *прик.* ~ wróbel w garści; *niż gołąb na dachu* (~ wróbel w ręku, niż sokół) па сёку) лучче сини́ця в жме́ні, ніж журавель на не́бі.
- lesistość *ż.* лісі́стість, -тості.
- lesisty лісі́стий.
- less, -ssu, *m., geol.* лес, -су.
- lessowy *geol.* лёсовий.
- leszcz, *lm.* -cze, *m., icht.* лящ, -ща.
- leszczota (*częściej w lm.*) -czoty, -czot, *ż., med.* лубкі, -ків.
- leszczyna *ż.* ліщина.
- leszczynowy ліщи́новий.
- leśnictwo *n.* 1) (*наука*) лісвни́цтво; 2) (*адміністрація*) лісвни́цтво.
- leśniczostwo *n.* 1) лісвни́цтво; 2) зб. лісвничий з дружиною.
- leśniczówka *ż.* 1) лісовá (лісна) сторо́жка; 2) дім лісника́ а. лісничого.
- leśniczy, -czego, *lm.* -czowie, *m.* лісвничий, -чого.
- leśnik, *lm.* -су, *m.* 1) лісник, -ка; 2) (*знавець лісвництва*) лісвничь; 3) *перен.* студент лісотехнічного інституту.
- leśniówka *ż.* лісове я́блуко.
- leśnostepowy лісотеповий.
- leśny I лісовий, лісний; *droga* ~па лісовá (лісна) дорóга; *gospodarka* ~па лісне́ (лі-

- совé) господарство; $\diamond$ przemyśl ~ лісопромисловість, -вості; szkółka ~ на лісорозсадник.
- leśny II, -nego, *lm.* -ni, *m.* див. leśnik 1.
- letarg, -gu, *m.* 1) мед. летаргія; 2) перен. сплячка.
- letargiczny летаргічний.
- letkiewicz, *lm.* -cze, *m.*, *pot.* див. lekkoduch.
- letni літній, czas ~ літня порá; (про температуру рідин — це) теплуватий, тепленький; ~nia вода теплувата (тепленька, літня, літепла) водá, літепло.
- letniczka ж. дáчниця.
- letniczy дáчний; ~sza miejsce wość дáчна місцевість, -вості.
- letnik, *lm.* -су, *m.* дáчник; $\diamond$ rościąg dla ~ków дáчний по́зд.
- letnio по-літньому; теплуváто, тепленько. *Por.* letni.
- letnisko *n.* 1) дáчна місцевість, -вості; 2) (перен. — літній відпочинок) дáча.
- leucyna ж., *chem.* лейцин, -ну.
- leucyt, -tu, *m.*, *min.* лейціт, -ту.
- leukemia ж., *med.* лейкемія, лейкоцитемія, білокрів'я.
- leukocyt, -tu, *m.*, *fizjol.* лейкоцит, білокрівець, -вця.
- leukocytemia ж., *med.* див. leukemia.
- leukocytoza ж., *med.* лейкоцитоз, -зу.
- leukoma ж., *med.* лейкома, більмо.
- leukopatia ж., *med.* блідá нéмiч, -мочі.
- lew I, Iwa, *m.* лев; ~ morski морський лев, тюлень гриватий; перен. ~ salonowy світський лев.
- lew II, Iwa, *m.* (болгарська грошова одиниця) лев.
- lewa I ж., *każ.* взятка.
- lewa II! *wkrz.* (команда) лівою!
- lewak, *lm.* -ki, *m.* див. mańkut.
- Lewant, -tu, *m.* Левáнт, -ту.
- Lewantyniec, -ńca, *lm.* -ńcy, *m.* див. Lewantynczyk.
- Lewantynka ж. левантінка.
- Lewantynczyk, *lm.* -су, *m.* левантинець, -нця.
- lewantynski левантійський.
- lewar, -ra, *m.*, *tech.* 1) домкрат; 2) (для переливання рідин) лівер, -ра; $\diamond$ ~ kołbowy ручна лебідка.
- lewarek, -rka, *m.* 1) *tex.* невеличкий лівер, -ра; 2) *xip.* рід зубних щіпців.
- lewatywa ж., *med.* клізма, клістір, -ра.
- lewek, -wka, *m.*, *zdr.* левеня, -няти, левик.
- lewiatan *m.*, *mit.*, *przen.* левіафан.
- lewica ж. 1) (ліва рука) лівіяця; 2) лівий бік (род. бóку); stapać po ~су стáти лівóруч (з лівого бóку); 3) *політ.* лівіяця, ліве крило; skrajna ~ крайня лівіяця.
- lewicowiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.*, *політ.* лівий, -вого.
- lewicowość ж., *політ.* лівизна.
- lewicowy *політ.* лівий.
- lewirat, -tu, *m.*, *etnol.* левірат, -ту.
- lewita, -ty, *lm.* -ci, *m.*, *rel.* левіт.
- lewkonia ж., *bot.* левко́й.
- lewkoniony *bot.* левко́йовий.
- lewoboczny 1) лівобічний, лівосторонній; 2) див. lewobrzeżny.
- lewobrzeżny лівоберéжний.
- leworęki, -kiego, *blm.*, *m.* лівша́, шульга́.
- lewoskrzydłowy 1) *військ.* лівofланго́вий; 2) *спорт.* лівий крайній напад.
- lewuloza ж., *chem.* левульбза.
- lewylivny; $\diamond$ ~wa strona (про одяг, тканину) віворіт, -роту, спід (род. спóду).
- leżginka ж. лезгінка.
- leżć, leżeć, leziesz, laż, leżli лізти; ~ komu w oczy лізти ко́му в о́чі; włosy ~zą волóсса лізе (вилáзить); $\diamond$ ~ komu w drogę перебіва́ти (перебіга́ти) доро́гу ко́му.
- leża (częściej w *lm.*) -że, -ży, ж., *wojs.* та́бір, -бору.

- leżak *m.* лежанка, (*pid kрісла*) шезлонг.
- leżakować, -kuje, -kujesz, -kował лежати на лежанці (на шезлонгу):
- leżalnia *ż.* місце для лежання (*на лежанках*).
- leżanka *ż.* (*припічок*) лежанка.
- leżeć, -że, -żysz, -żał, -żeli лежати, -жу, -жиш; *розм.* ~ do góru brzuchem лежати горічерева; gimnastykować się ~żąc робіти гімнастичні вправи лёжачи; *па тніе* ~żu obowiązek на мєні лежить обов'язок; ~ odlogiem а) перебувати під паром; лежати облогом; б) *перен.* бути в запустінні; *то ми* ~żu па sercu це в мєне лежить на серці; ~ u podstawy czego лежати в основі чого; *o garnituru* dobrze ~żu костюм добре сидить; ~ komu ро drodze бути кому по дорозі; *то* ~żu w jego interesie він у цьому зацікавлений (заінтересований); ~ w czyich zamiarach входить в чий намір.
- leżenie *n.* лежання.
- leżnia *ż.*, *bud.* мауерлат.
- leżniew, -ni, *m.*, *bot.* (*lathyrus*) чина.
- leżniewie, -wi, *bp.*, *anat.* (*lumbi*) попереk (род. попереку), крижі, -жив.
- leżniewowy *anat.* поперековий.
- leż, -gu, *m.* виводок, -дка.
- leżnąć się, -nę, -niesz, -nął, -nęli (з яйця) вилуплюватися, -люється.
- leż, -ku, *m.* ляк, -ку, боязнь, -ні. lekać лякати; // ~ się (кого, czego) боятися (боюся, боїшся) (кого, чого); *перен.* ~ własnego ścienia боятися своєї тіні.
- leżliwie лякливо, боязно, боязко, боязливо.
- leżliwość *ż.* лякливість, -вості, боязкість, -кості, боязливість.
- leżliwy лякливий, боязкий, бсзляливий.
- Ignąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli (do kogo) горнітися, пригортітися (до кого); *o* Igną do niego jak muchy do miodu липнуть до нього, як мухи до меду.
- li *part. przest.* (*питальна*) чи; *znasz* ~ ten kraj? чи знаєш цю країну? (*умовна*) якщб; *masz* ~ dać, *daj* zagraz якщб маєш даіти, то дай зараз; (*обмежувальна*) тільки, лишє, лиш; *zrobiłem to* ~ tylko dla siebie я зробив це тільки для тебе.
- liana *ż.*, *bot.* ліана.
- libacja *ż.*, *poł.* пиятіка, п'янка.
- Liban, -ni, *m.* Ліван, -ну.
- libella I *ż.*, *tech.* ватерпас.
- libella II *ż.*, *ent.* (*libella*) бábка.
- liberalista, -ty, *lm.* -ści, *m.* *div.* liberat.
- liberalistka *ż.* ліберáлка.
- liberalizm, -mu, *m.* лібералізм, -му.
- liberalizować, -zuje, -zujesz, -zował ліберальничати.
- liberalnie ліберально.
- liberalny ліберальний.
- liberał, *lm.* -rali *a.* -ralowie, *m.* liberál.
- liberia *ż.* ліврєя.
- Liberia *ż.* Лібєрія.
- libertyn, *lm.* -ni, *m.* розпўтник, розпўтник.
- libertynizm, -mu, *m.* розпўста.
- liberyjny ліврєйний.
- Libia *ż.* Лівія.
- libra *ż.* 1) дєсть, -ті; 2) аптєкарський фунт (*12 унцій*).
- libracja *ż.*, *astr.* лібрáція.
- librecista, -ty, *lm.* -ści, *m.* лібреттіст.
- librecistka *ż.* лібреттістка.
- libretto *n.* лібрєтто (*невідм.*).
- lice *n.* 1) поез. шокá; (*обличчя*) лице, вид, -ду; 2) (*перен.* — *тканини*) лицє.
- licealista *m.* *div.* liceista.
- licealny лицєйський.
- liceista, -ty, *lm.* -ści, *m.* лицєіст.
- licencja *ż.* 1) ліцензія; 2) (*поетична*) ліценція, вільність, -ності.

- licencjat**, -tu, *m.* (вчений ступінь у Франції) ліценціат, -ту.
- licium**, *lp. nieodm., lm. -cea, -ceów, m. ліцеій, -цею.*
- lichen**, -ни, *m., bot.* лишай, -шай, ягель, -лю.
- lichy** I *n.* ліхо; $\diamond$ setno czy $\sim$ чит чи лішка, *розм.* $\sim$ wie чорт (дідько, біс) його знає.
- lichy** II *przsl.* погано; (убого — це) бідно; $\sim$ ubraju погано (бідно) одягнений.
- lichota** *ż., lekc. 1)* (про предмет низької якості) дрантя; 2) (про людину) злидар, -ря, злидняк, -ка.
- lichotka** *ż., lekc. div.* lichota I.
- lichtarz**, *lm. -rze, m.* свічник, -ка.
- lichtarzyk** *m., zdr.* невеличкий свічник, -ка.
- lichton**, -ни, *m., tor.* ліхтер, -ра.
- lichwa** *ż.* 1) ліхві; *перен.* oddać komuś $\sim$ wа віддати комусь з лішком (з верхом, з ліхвою); 2) (дія) лихварство; ugrawiać $\sim$ wę займатися лихварством.
- lichwiarka** *ż.* лихварка.
- lichwiarski** лихварський; $\sim$ procent лихварський процént, -ту.
- lichwiarstwo** *n.* лихварство.
- lichwiarz**, *lm. -rze, m.* лихвар, -ря.
- lichy** поганій, лихий; $\sim$ towar поганій (лихий) товар, -ру; $\sim$ che zdrowie погане здоров'я.
- lico** *n. div.* lico.
- licować**, -cuje, -cujesz, -cował 1) (z szut) (лише в 3 особі) бути сумісним (з чим), лічити (чому); to nie $\sim$ cuje z jego rowagą це не сумісне з його авторитетом; 2) (co) спец. облицьовувати, -вую, -внеш, облицьовати, -цюю, -цюеш (що).
- licowy** 1) anat. лицювій, лицевий; 2) (про тканину тощо) лицювій, правий; strona $\sim$ wa лицювій (правий) бік (род. бoku).
- licówka** *ż., bud.* облицьовувальна (лицювальна) цегла, лицювальний матеріал, -лу.
- licytacja** *ż.* аукціон, -ну, публічні торги, -гів, $\diamond$ puścić coś pa $\sim$ je продати що з молотка.
- licytacyjny** аукціонний.
- licytant**, *lm. -nci, m.* учасник аукціону.
- licytor**, *lm. -rowie a. -rzy, m.* аукціоніст.
- licytować**, -tuje, -tujesz, -tował продавати з аукціону, продавати з публічних торгів (з молотка).
- liczba** *ż.* 1) числo; (знак — це) цифра; $\sim$ by arabskie арабські цифри; $\sim$ parzysta a. nieparzysta парне a. непарне числo; 2) (osób, przedmiotów) кількість, -кості; $\sim$ głosów кількість голосів; $\diamond$ gram. $\sim$ pojedyncza однинá; $\sim$ gram. $\sim$ mnoga множинá.
- liczbować**, -buje, -bujesz, -bował *kanc.* нумерувати, -рюю, -рюеш.
- liczbowo** *div.* liczebnie.
- liczbowy** числовий; $\diamond$ znak $\sim$ цифра.
- liczebny** 1) чисельно; 2) кількісно; $\sim$ przeważający кількісно переважаючий. *Пор.* liczba.
- liczebnik** *m., gram.* числівник.
- liczebność** *ż.* 1) чисельність, -ності; 2) кількість, -кості. *Пор.* liczba.
- liczebny** 1) чисельний; 2) кількісний; $\sim$ na przewaga кількісна перевага. *Пор.* liczba.
- liczenie** *n.* лічба, лічіння, лічення, лік, -ку, рахування.
- liczko** *n., zdr., pieszcz.* лічко, ліченько, видок, -дка, видочок, -чка.
- liczman** *m.* жетон, фішка.
- licznie** численно.
- licznik** *m.* 1) мат. чисельник; 2) тех. лічильник.
- liczność** *ż.* численність, -ності.
- liczny** численний.
- liczyć**, -cze, -czysz, -czył 1) (co) лічити, -чу, -чиш, рахувати (рахую, рахуеш); 2) (na kogo, na co) розраховувати, -вую, -внеш (на кого, на що); 3) (ma-

tu) налічувати, -чую, -чуєш; **biblioteka** ~czy wiele cennych dzieł бібліотека налічує (має) багато цінних творів; 4) (kogo między kogo) перен. вважати (кого за кого); ~ kogo między swych przujasiół вважати когось за свого приятеля; $\diamond$ ~ (sobie) lat 50 máti 50 rókiv; //~ się (z kim, z czym) рахуватися (з ким, з чим); (перен. — це) зважати (на когось, на що); ~ z kaźdym groszem рахуватися з кожною копійкою; ~ z okolicznościami рахуватися з обставинами, зважати на обставини.

liczydło *n.* рахівниця.

liczygrosz, *lm. -sze, m., pot.* скна́ра, скупий, -пія; (розм. — це) скупердяга, скупердя, скупердяй, скупіндя.

liczygrupa, -ru, *lm. -ru, m., pot. div.* **liczygrosz**.

lider, *lm. -rzy, m.* лі́дер, -ра.

Lidia Лідія.

liga *ż.* лі́га; *ist.* Liga Narodów Лі́га націй.

ligatura *ż., med. i in.* ліга́тура.

ligaturowy med i in. ліга́турний.

lignina *ż., chem.* лігні́н, -ну.

lignit, -tu, *m., geol.* лігні́т, -ту.

ligowiec, -wca, *lm. -wcy, m.* член лі́ги.

ligoina *ż., chem.* лігро́ін, -ну.

ligustr, -ru, *m., bot. (ligustrum)* бірючина.

likier, -ru, *m.* ліке́р, -ру.

likopodium nieodm., n., bot., farm. (lycopodium) лікопо́дій, -дію.

liktor, *lm. -rowie a. -rzy, m., hist.* лі́ктор, -ра.

liktorski hist. лі́кторський.

kwacja *ż., chem.* лікв́ація.

likwidacja *ż.* ліквіда́ція.

likwidacyjny ліквіда́ційний.

likwidator, *lm. -rowie a. -rzy, m.* ліквіда́тор, -ра.

likwidatura *ż.* (відділ каси) кон- троль, -лю.

likwidować, -duje, -dujesz, -dował ліквідува́ти, -дую, -дуюш.

likwidowanie *n.* ліквідува́ння.

likwor, -ru, *m., arch. div.* лі́ккер.

lila nieodm., przym. ліло́вий; ко- лор ~ ліло́вий ко́лір, -льору.

lilak *m., bot. (syringa)* бузо́к, -зку́.

lilia *ż., bot (lilium)* лі́лія; (по- ез., заст. — це) лі́лія, лелія.

lilijka *ż.* кві́тка лілі́ї.

liliowate, -tych, *bot. (liliaceae)* лі- лі́йні, -них.

liliowiec, -wca, *lm. -wce, m., bot. (hemerocallis)* лілі́йник.

lilowo ліло́во; ліле́йно, лілі́йно. *Por.* lilia.

lilowy ліло́вий; ліле́йний, лелі́й- ний. *Por.* lilia.

lilipuci ліліпу́тський.

liliput, *lm. -ci, m.* ліліпу́т.

liliputka *ż.* ліліпу́тка.

liman, -nu, *m.* лимáн, -ну.

limanowy лимáнний, лимáновий.

limba *ż., bot. (pinus cembra)* кедр, -ра.

limfa *ż., fizjol.* лі́мфа.

limfatyczny лі́мфатичний; *guczoł* ~ лі́мфатична залоза.

limfatyk, *lm. -cy, m., med.* лі́мфа- тик.

limit, -tu, *m., ek.* лімі́т, -ту.

limitacja *ż., ek.* ліміта́ція.

limitować, -tuje, -tujesz, -tował *ek.* лімітува́ти, -тую, -туюш.

limitowy лімі́тний.

limnologia *ż.* лі́мнологія.

limoniada *ż. div.* лимони́ада.

limonit, -tu, *m., geol.* лимони́т, -ту.

limuzyna *ż., spec.* лімузі́н.

lin *m., icht.* лин, -на́.

lina *ż.* лі́нва, канáт, кодо́ла; ~ holownicza буксі́рна лі́н- ва; $\diamond$ ~ny okrętowe таке- ла́ж, -жу.

lincz, -czu, *blm., m.* суд Лі́нча.

linczować, -czuje, -czujesz, -czował лі́нчува́ти, -чую, -чуюш.

lineal *m. div.* ліні́йка I.

linearny mat. ліні́йний; *rysunek* ~ ліні́йне креслення.

linewka *ż.* 1) (для собаки) ре́мі- нець, -нця; 2) зменш. *div.* лі́на.

lingwista, -ty, *lm. -ści, m.* лінг- ві́ст.

lingwistka *ż.* лінгві́стка.

lingwistyczny лінгвістичний.

lingwistyka ж. лінгвістика.

linia ж. лінія; військ. ~ bojowa бойова лінія; ~ demarkacyjna демаркаційна лінія; ~ kolejowa залізнична лінія; ofensywa na całej ~nii наступ по всій лінії; перен. ~ rokrewieństwa лінія споріднення; геогр. ~ śniegowa снігова лінія; ~ telegraficzna телеграфна лінія; zwycięstwo na całej ~nii перемога по всій лінії; ◊ ~nie komunikacyjne шляхи сполучення; зал. główna ~ komunikacyjna магістраль, -лі.

liniał, -lu, m. див. linijka I.

liniarka ж. лінійовальна машина.

linić się, -ni, -nił див. linieć.

linieć, -nieje, -niał (про тварин) линяти.

linienie n. линяння.

linijka I ж. лінійка.

linijka II ж. (від екіпажа) лінійка.

liniować, -niuje, -niujesz, -niował линіювати, -ніюю, -ніюєш.

liniowany лінійований.

liniowiec, -wca, m. -wce, m., мор. лінійний корабель (лінкор).

liniowy 1) лінійний; 2) військ. стройовий; oddział ~ стройова частина; ◊ мор. okręt ~ див. liniowiec.

liniuzek, -szka, m. (підкладка для писання) транспарант.

linka ж. трос, лінь, -ня; radio. ~ antenowa антенний трос; мор. ~ sonadowa лотлінь; ав. ~ sterowa трос керування.

linoleum nieodm., n. лінолеум, -му.

linon, -nu, m., ткас. лінон, -ну.

linoskoczek, -czka, m. -czki, m. канатоходець, -ця; ливоскок (заст.).

linoskoczka ж. (про жінку) канатоходець, -ця; ливоскок. Пор. linoskoczek.

linoskok, m. -ki, m. див. linoskoczek.

linotyp, -pu, m., druk. лінотип.

linowy канатний; ◊ kolejka ~wa фуникулер, -ра.

linter m., roln. лінтер, -ра.

Lion, -nu, m. Ліон.

lipa ж. ліпа.

lipcowy липневий.

lipiek, -pka, m., biol. клейковина.

lipiec I, -pca, m. -pce, m. липень, -пня.

lipiec II, -pca, m. -pce, m. ліповий мед, -ду; (розм. — це) липець, -цю, липняк, -кү.

lipka ж., zdr. липка.

lipki див. lepki.

lipkość ж. див. lepkość.

lipowy ліповий; kwiat ~ ліповий цвіт, -ту.

Lipsk m. Лейпціг.

lipski лейпцігський.

lir m. (італійська грошова одиниця) ліра.

lira ж., muz., etnogr. ліра.

lirnik, m. -cu, m., muz., etnogr. лірник.

liron m., orn. лірохвіст, -хвоста.

lirycznie лірично.

liryczność ж. ліричність, -ності.

liryczny ліричний.

liryk, m. -cu, m. лірик.

liryka ж. лірика, лірична поезія.

liryzm, -mu, m. ліризм, -му.

lis m. 1) лисця; lisca (рідко); (самець) лис; 2) перен. лис (про чоловіка); лисічка (про жінку); szczwapa ~ хитрий лис, стріляний горобець, -бця, бітий жак; 3) (лише в мн.) лисяче хутро.

lisi лисячий, лисічий; ~sia jama лисяча (лисича) норá; ◊ бот. ~ ogon (alopercurus) лисохвіст, -хвоста, китник.

lisiątko n., zdr., pieszcz. лисенятко.

lisica ж. лисіця.

lisie, -sięca, m. -sięta, -siał, n., zdr. лисеня, -няти.

lisiura ж. 1) лисяче хутро; 2) шапка з лисячого хутра; 3) зневажл. старий лис.

lis-marmurek, -гка, m. чорнобурка.

list, -tu, *m.* лист, -та́; adresować ~ do kogo надписувати чий адресу на листі; падаć ~ а) послати рекомендованого листа́; б) опустити листа́ в пошто́ву скріньку; odebrać (otrzymać) ~ одержати листа́; ~ otwarty відкритий лист; ~ polecający рекомендаційний лист; ~ polecony рекомендований лист; ~ urzędowy діловий лист, діловé відношення; (в листі) w odpowiedzi na Wasz ~ у відповідь на Вашого листа́; wrzucić ~ do skrzynki pocztowej опустити листа́ в пошто́ву скріньку; wysłać do kogo ~ послати кому́ листа́; wystosować ~ do kogo звернутися до ко́го з листом; ~ zastawny заста́вний лист, закладна́, -ної́, заста́ва; ◊ ~ty gończe оголошення вла́ди про злочинця-втікача (із зазначенням його́ особистих прикмет); торг. ~ przewozowy накладна́, -ної́; дипл. ~ty uwiarygodniające вірчі гра́моти, -мот; іст. ~ żelazny (beźprieczestwa) охоро́нна гра́мота.

lista ž. спі́сок, -ску; ре́єстр, -ру (рідше) ~ забезпе́сти спі́сок прису́тніх; військ. ~ strat спі́сок (ре́єстр) убитих і поранених; ułożyć (zestawić) ~te скла́сти спі́сок; wciągnąć kogo па ~te вклю́чити (занести) ко́го в спі́сок; według ~ty за спі́ском; ~ wyborcza ви́борчий спі́сок; wykreślić kogo z ~ty ви́креслити (зня́ти) ко́го із спі́ску; ◊ ~ pfacу відо́мість, -мости.

listeczek, -czka, *m.*, *zdr.* листочок, -чка.

listek, -tka, *m.* 1) зменш. листик, листок; -тка́, 2) (квітк)и пелюстка; пелю́ток, -тка́ (рідко).

listewka ž. 1) крав. обшывка. 2) зменш. див. listwa 1, 2; ◊

druk. ~ graniczna фігу́рна лінійка.

listkowy пелюсткоподібний.

listkowy з листиків, з листків; ◊ кул. ciasto ~we сло́йоне тісто.

listonosz, *lm.* -sze, *m.* листно́ша.

listopad *m.* листопа́д.

listopadowy листопа́довий.

listowie *n.*, *zb.*, *książ.* лі́стя, лист, -ту.

listownie листо́вно, листом.

listowny листо́вний.

listowy: papier ~ пошто́вий папір, -перу.

listwa ž. 1) плáнка; 2) архит. по́ясок, -скá; 3) крав. див. listewka 1; ◊ ав. ~ czolowa передній лонжерон.

liszaj, *lm.* -je, *m.*, *med.*, *bot.* лишáй, -шáя.

liszajec, -jca, *lm.* -jce, *m.*, *bot.* лишáйник.

liszka ž. 1) лисичка; 2) ент. гусениця; ◊ każda ~ swój ogonek chwali ко́жна пта́шка сво́є гніздо́ хва́лить.

liściany див. liściowy.

liściasty 1) листяний; drzewo ~te листяне́ дере́во; 2) перен. я́снолі́стий, густо́лістий.

liście *n.*, *zb.* лі́стя, лист, -ту.

liścień, *lm.* -nie, *m.*, *bot.* сім'я́доль.

liścik *m.*, *zdr.* листик.

liściowaty листопо́дібний, листо́видний.

liściowy листовий.

liść, *lm.* -cie, *m.* лист, -та́.

lit, -tu, *m.*, *chem.* літій, -тію.

litania ž., *rel.*, *muz.*, *przen.* літа́нія.

litaury, -tów, *blp.* літа́ври, -та́вр.

litera ž. 1) б́уква, лі́тера; pisać wyraz dużą ~gą (od dużej ~gu) писáти сло́во з велико́ї б́укви (лі́тери); перен. z godnie z ~gą пра́ва згідно з б́уквою за́кону; 2) *druk.* лі́тера; ◊ перен. co do ~gu coś wykonać виконати що́ якнайточніше.

literacki 1) лі́терату́рний; świat ~ лі́терату́рні ко́ла (род. кіл);

- 2) (про літератора) літераторський.
- literalnie** буквально.
- literalny** буквальний.
- literat**, *lm.* -ci, *m.* літератор, -ра.
- literatka** *ż.* 1) літераторка; 2) (для вина) скляночка.
- literatura** *ż.* література; ~ рієкпа художня література.
- literaturoznawstwo** *n.* літературознавство.
- literatury** буквений, літерний.
- Litewska Socjalistyczna Republika Rad** *ż.* Литовська Радянська Соціалістична Республіка.
- litewski** литовський.
- litewszczyzna** *ż.* усє, що литовське: звичаї, мова, культура тощо.
- litochromia** *ż.*, *druk.* хромолітографія.
- litochromiczny druk** хромолітографічний.
- litochromować**, -muje, -mujesz, -mował *druk.* виконувати хромолітографію.
- litograf**, *lm.* -fowie, *m.* літограф.
- litografia** *ż.* літографія.
- litograficznie** літографським способом, літографічно.
- litograficzny** літографський, літографічний.
- litografować**, -fuje, -fujesz, -fował літографувати, -фую, -фуюш.
- litosfera** *ż.* літосфера.
- litosny** жалісливий.
- litościwie** милосерд(н)о.
- litościwy** милосерд(н)ий.
- litość** *ż.* 1) милосердя; mieć ~ nad kimś мати милосердя до кого; 2) (співчуття) жалість, -лості, жаль, -лю; budzić ~ виклика́ти жалість (жаль).
- litośnie** жалісливо.
- litować się**, -tuje, -tujesz, -tował (nad kim, nad czym) 1) жаліти, жалувати, -люю, -луеш (кого, що); 2) мати милосердя (до кого, до чо́го).
- litr** *m.* літр, -ра.
- litraż**, -żu, *m.* літраж, -жу.
- litrowy** літровий.
- lituanista**, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *filol.* знавець литовської філології.
- lituanistyczny** який (шо) стосується литовської філології.
- lituanistyka** *ż.* литовська філологія.
- liturgia** *ż.*, *kośc.* літургія.
- liturgiczny kośc.** літургічний, літургі́йний.
- Litwa** *ż.* Литва́; w ~wie (па ~wie) в Литві.
- Litwin**, *lm.* -ni, *m.* литовець, -вця.
- Litwinka** *ż.* литовка.
- lity** 1) літий; ~ metal літний метал, -лу; 2) тканий золотом; pas ~ пояс, тканий золотом; 3) (непорожній всередині) ма́сивний.
- lityn**, -nu, *m.*, *chem.* літій, -тію.
- litynowy** *chem.* літійовий.
- liwerant**, *lm.* -nci, *m.*, *przest.* постачальник.
- liwerować**, -ruje, -rujesz, -rował *przest.* постачати.
- Liwerpul**, -lu, *m.* Ліверпұл.
- liwerunek**, -nku, *m.*, *przest.* по́ставка.
- Liwonia** *ż.*, *hist.* Ліфля́ндія.
- liwoński** *hist.* ліфля́ндський.
- lizać**, liże, liżesz, lizał, lizać, -ne, -niesz, -nał, -nęli лизати (лижу́, лижеш), лизну́ти; *перен.* розм. ~znać па уку́ лізнúти (нюхну́ти) науки; ◊ *перен.* łare ~zać терпіти злидні; ~zać га пу залізувати рани; // (лише недокон.) ~ się 1) лизатися; 2) (кому) *перен.* розм. підлизуватися, -зуюся, -зуешся (до ко́го); ◊ *перен.* ~ z га п заго́ювати (заліко́увати) рани.
- lizanie** *n.* лизання; // ~ się 1) лизання; 2) підлизування. *Пор.* lizać się.
- lizanina** *ż.*, *pogardl.* підлизування.
- Lizbona** *ż.* Ліссабон.
- lizi-obrazek**, -zka, *lm.* -zkwie, *m.* святенник, святоша.
- lizańce** *div.* lizać.
- lizoform**, -mu, *m.*, *chem.* лізофо́рм, -му.
- lizol**, -lu, *m.*, *chem.* лізол, -лу.
- lizoń**, *lm.* -nie, *m.*, *pogardl.* *div.* lizus:

- lizuch, *lm. -chy, m., pogardl. див.*
lizus.
- lizus, *lm. -si, m., pogardl.* лизу́н,
-на́, підліза, підлізник, підла-
бúзник.
- lizuska *ż., pogardl.* лизу́нка, під-
ліза, підлізниця, підлабúз-
ниця.
- lizusostwo *n., pogardl.* підлізуван-
ня, підлабúзнювання.
- lizusowski *pogardl.* лизу́нський.
- linianka *ż. 1)* льняне (льняне) по-
лотно́; 2) о́яг з льняного (ля-
ного) полотна́; 3) (*лише в мн.*)
вічіски (пáчóси) льону́; 4) *бот.*
(*camelina*) рижій, жію́.
- liniany льняний, лляний.
- liniarski льнообро́бний, льона́р-
ський.
- liniarstwo *n.* льноа́рство.
- linica *ż., bot. 1)* (*linaria*) льоно́к,
-нку́; 2) (*myagrum*) міа́грум, -му.
- Loara *ż.* Луа́ра.
- lobelia *ż., bot. (lobelia)* лобелія.
loch, -chu, *m.* льо́х, -ху.
- locha *ż.* льо́ха; (*про пороску —*
це) свиномáтка.
- locja *ż., mor.* ло́ція.
- locman, *lm. -ni, m., mor.* ло́цман.
- loco *handl. przest.* ло́ко.
- loczek, -czka, *m., zdr. див. lok.*
- loczkować, -kuje, -kujesz, -kował
завивáти кúчері (ло́кони).
- lodołat, -mu, *m., льодоріз.*
- lodołamacz, *lm. -cze, m.* криго-
ла́м.
- lodowacieć, -cieje, -ciejesz, -ciał,
-cieli леденіти.
- lodowato *przen.* дúже хо́дно.
- lodowatość *ż., przen.* льодяна́ хо-
ло́дність, -ності.
- lodowaty льодяний; (*перен. — це*)
дúже хо́лодний; $\diamond$ *сukier* ~
леденцéвий (льодяникóвий) цý-
кор, -кру; *Ocean Lodoway*
Льодовіттий океáн, -ну.
- lodowcowy *geol.* льодовикóвий.
- lodowiec, -wca, *lm. -wce, m., geol.*
льодові́к, -ка́.
- lodowisko I *n.* льодяне́ по́ле.
- lodowisko II *n.* ко́взанка, кatóк,
тка́; *sztuczne* ~ штúчна
кóвзанка, штúчний кatóк,
- lodownia *ż.* льодóвня, льодóвник;
 $\diamond$ *перен.* зiтпо як *w* ~пi
страшенно́ хо́дно.
- lodowy льодяний; *góga* ~*wa*
льодяна́ горá, а́йсберг.
- lodowal, -lu, *m.* затóр крýги; (*в*
полярних морях) тóрós.
- lodówka *ż., pol. (домáшний)* хо-
лодильник; ~ *elektryczna*
електрохо́лодильник.
- lody, -dów, *blp.* морóзиво.
- lodziarka I *ż.* продавц́ця морó-
зива, морóзивниця.
- lodziarka II *ż., tech.* льодогенерá-
тор, -ра; льодорóбна машýна.
- lodziarz, *lm. -rze, m.* продавц́ь
морóзива, морóзивник.
- log, -gu, *m., mor.* лаг.
- logarytm, -mu, *m., mat.* лога-
рй́фм.
- logarytmiczny *mat.* логарифм́ч-
ний.
- logarytmować, -muje, -mujesz, -mo-
wał *mat.* логарифму́вати, -му́ю,
-му́еш.
- logarytmowanie *n., mat.* логариф-
мува́ння.
- logarytmowy *mat. див. logaryt-
miczny.*
- logicznie лоѓчно.
- logiczność *ż.* лоѓчність, -ності.
- logiczny лоѓчний.
- logik, *lm. -cy, m.* лоѓк.
- logika *ż.* лоѓка.
- logistyczny *fil.* логіст́чний.
- logistyka *ż., fil.* логіст́ка.
- logograf, *lm. -fowie, m., hist.* ло-
гогрáф.
- logografy, -fu, *m.* логогр́ф.
- lojalista, -ty, *lm. -ści, m.* ло́яль-
ний, -ного, благонамі́рений.
- lojalizm, -mu, *m. див. lojalność.*
- lojalnie ло́яльно.
- lojalność *ż.* ло́яльність, -ності.
- lojalny ло́яльний.
- lok, -ku, *m.* ло́кон; кúчері, -рiв
(*лише в мн.*).
- lokacja *ż. 1)* розмі́щення; ~ *w o j s k a*
на *kwaterych* розмі-
щення вiйська на кварта́рах,
розквартирува́ння вiйська; 2) *ist.*
заснува́ння (міста, посéлення);
3) *ек. див. lokata 1.*

lokasujny 1) *іст.* який (що) стосується заснування (міста, поселення); (*у контексті*) на заснування (міста, поселення) тощо; *przywilej* ~ привілей на заснування (міста, поселення); 2) (*що стосується капіталовкладення*) інвестиційний;
 ◇ *фін.* *parięgu* ~не процентні папери, -рив.
lokaj, *lm.* -je, *m.* лакей.
lokaować, -juje, -jujesz, -jował лакействувати, -вую, -вуєш.
lokajski лакейський.
lokaństwo *n.* лакейство.
lokal, -lu, *lm.* -le, *m.* 1) приміщення; 2) установа громадського харчування; ◇ ~ *посп* у кабарі; ~ *rozgrywkowy* місце розваги; ~ *wyborczy* виборча дільниця.
lokalik, -ku, *m.*, *zdr. див.* lokal.
lokalizacja *ż.* локалізація.
lokalizować, -zuje, -zujesz, -zował локалізувати, -зую, -зуюєш.
lokalny локальний, місцевий; *псих.* *ramięc* ~на локальна пам'ять, -ті; *władze* ~не органи місцевої влади.
lokalowy: *komisja* ~ва дільнична комісія.
lokarneński локарнський.
Lokarno *n.* Локарно (*невідм.*).
lokata *ż.* 1) *ек.* вкладення, вклад, -ду; ~ *kapitału* капіталовкладення; 2) *спорт.* місце; *osiągnąć trzecią* ~те здобути третє місце.
lokator, *lm.* -rzy *a.* -rowie, *m.* квартирант, мешканець, -нця.
lokatorka *ż.* квартирантка, мешканка.
lokatorski 1) квартирантський; 2) *перен.* квартирний; *ustawa* ~ка квартирний закон, -ну.
lokaut, -tu, *m.*, *ек.* локаут, -ту.
lokautować, -tuje, -tujesz, -tował *ек.* локаутувати, -тую, -туюєш.
loko handl. *див.* loco.
lokomobila *ż.* локомотив.
lokomocja *ż.* (*про транспорт*) пересування; *środki* ~ї засоби пересування.

lokomocujny який (що) стосується пересування; (*у контексті*) пересування, для пересування тощо; *środki* ~не засоби пересування; *urządzenia* ~не устаткування для пересування.
lokomotywa *ż.* локомотив, паровоз.
lokomotywa *ż.*, *zdr.* невеличкий локомотив, паровозик.
lokować, -kuje, -kujesz, -kował 1) (*ек.* — *kapitał*) вкладати; 2) *військ.* розквартирувати, -вую, -вуєш.
lokowanie *n.* 1) *військ.* розквартирування; 2) *ек.* *див.* lokata 1.
lombard, -du, *m.* ломбард, -ду.
Lombardia *ż.* Ломбардія.
lombardować, -duje, -dujesz, -dował заставляти в ломбарді.
lombardowy ломбардний.
lombardzki ломбардський.
lon, -nu *a.* -na, *m.* заколесник (*у возі*).
loncik, -ku, *m.*, *zdr. див.* lont.
Londyn, -nu, *m.* Лондон.
londyńczyk, *lm.* -cy, *m.* лондонець, -нця.
londyński лондонський.
lonek, -nka, *m.*, *zdr. див.* lon.
longimetria *ż.*, *mat.* лонгіметрія.
lont, -tu, *m.* Бікфордів шнур, -ра, запалювальний гніт (*род.* гноτά).
lontowy гнотовий.
looping, -gu, *m.*, *lot.* мёртва петля.
lora *ż.*, *kol.* вагон-платформа.
lord, *lm.* -dowie, *m.* лорд; *політ.* Izba Lordów Палата лордів.
lord-kanclerz, *lm.* -rze, *m.* лорд-канцлер, -ра.
lord-major, *lm.* -rowie *a.* -rzy, *m.* *див.* lord-mer.
lord-mer, *lm.* -rowie, *m.* лорд-мёр, -ра.
lordostwo *n.* титул лорда.
lordowski лордівський.
lorka *ż.*, *kol.* вагонетка.
lorneta *ż.* бінóкль; (*з ручкою*) лорнёт.
lornetka *ż.*, *zdr.* бінóкль; лорнётка. *Пор.* lorneta.
lornetować, -tuje, -tujesz, -tował

(kogo) лорнірувати, -рюю, -руеш (кого).
los, -su, *m.* 1) доля; **boгукаć się z ~sem** боротися з долею; **dzielić czyj ~** поділяти чийо долю; **kusić ~** спокушати (випробовувати) долю; **szczęśliwy ~** щаслива доля, талан, -нү; **ważą się ~su** вирішується доля; **zestąpi ~sem** посланий долею; **zrzą-dzenie ~su** веління долі; 2) віграшний білет; 3) *перен.* віграш, -шу; **wielki ~** головний віграш; 4) *заст.* жереб, -бу, жеребók, -бкá; **ciągnąć ~** тягти жереб (жеребók); **gzi-scać ~su** кидати жереб (жеребók); $\diamond$ **~ chce, że...** так уже склалося (трапилося), що...; **pa ~ szczęścia** навмання; **szczęśliwym ~sem** завдяки щасливому випадкові (збігові обставин); **zdać się na łaskę ~su** здатися напризволяще; **zdarzeniem ~su** випадково.
losować, -suje, -sujesz, -sował (*co*) тягти (тягнути) жереб (жеребók).
losowanie *n.* 1) жеребкування; 2) (облігацій) тираж, -жу.
lot, -tu, *m.* 1) політ, -льóту, літ; **~tem (w ~)** на льóту; **z ~tu** ртáка з висоті пташиного польóту (льóту); **zabić rтáка w ~ (w locie)** вбити птáха на льóту; 2) *перен., поез.* ширяння, буяння, літ; **~ myśli літ** (ширяння) думók; **~ wyobraźni літ** (буяння) уяви; 3) *ав.* політ; **~ koszący** бріючий політ; **~ myśliwski** (роścigowy) політ винишувальної авіації; **~ nurkowy** пікіруючий політ, пікірування; **~ szybowy** планіруючий політ; **~ wywiadowczy** розвідувальний політ; **~ zarogowy** загорódжувальний політ; $\diamond$ **~tem błyskawicy** блискавично; **~tem strzały** стрілою; **zegrwać się do ~tu** звїтися (зі-

в'юся, зів'єшся), піднятися, -німўся, -німєшся, знятися.
Lotaryngia *ż.* Лотарінгія.
Lotarynka *ż.* жїтелька Лотарінгії.
Lotaryńczyk, *lm.* -су, *m.* жїтель Лотарінгії.
lotaryński лотарінгський.
loteria *ż.* 1) лóтерєя; 2) *перен.* рискóвана справа.
loteryjka *ż.* лóтó (невідм.).
loteryjny лóтерєйний.
lotka *ż.* 1) (птаxів) маховé перó; 2) *ав.* відкрїлок, -лка, елерóн.
lotnictwo *n.* авіація; **~ odrzutowe** реактивна авіація.
lotniczka *ż.* льóтчиця.
lotniczo-desantowy wojs. авіаде-сáнтний.
lotniczy I авіаційний, льóтний, літний; **poczta ~cza** авіапóшта; **szkoła ~cza** авіашкóла, льóтна шкóла; **alarm ~** повітряна тривóга; **dworzec ~** аеропóрт, -ту.
lotniczy II який (шо) стосўється льóтчика; (*y контексті*) льóтчика тóщо.
lotnie 1) лéгко; **~ pędzą obłoki** лéгко лїнуть хмарїнки; 2) (*w часі*) бїстро.
lotnik, *lm.* -су, *m.* льóтчик.
lotnisko *n.* аеродрóм, -му; аеропóрт, -ту.
lotniskowiec, -wca, *lm.* -wce, *m., tor.* авіанóсець, -сця, авіамáтка.
lotność *ż.* 1) летючість, -чості, лету́чість; лёткість, -кості; 2) бистротá. *Пор.* lotny 1, 2.
lotny 1) летючий, лету́чий; (*фіз.—це*) леткий; **~ne piaski** летючі (лету́чі, зібўчі) піскї, -ків; **substancja ~na** лéгка (лету́ча) речовина; 2) *перен.* бїстрий; (*про коня — це*) баский; **~ umysł** бїстрий рóзум, -му; 3) (*здатний літати*) літáльний; **~na błona nie-toperza** літáльна перётинка кажанá; $\diamond$ **~na fantazja** багáта фантázія; **~na zwierzyna** дїке птáство.

lotos, -su, *m.*, *bot.* лóтос.
 lotosowy; *kwiat* ~ *bot. div.* lotos.

lotus, -su, *m.*, *bot. div.* lotos.

lowelas, *lm.* -si, *m.* ловелас.

Lozanna *ż.* Лозанна.

lozański лозанський.

łoża *ż.* лóжа; *ist.* ~ *masońska* масонська лóжа.

łód, lodu, *m.* лід (*род.* льоду); (*на поверхні ріки, моря — це*) крйга; *przełamać pierwsz*e ~ *dy* а) розбіти перший лід; б) подолати перші труднощі; ~ *sprływająca* дрейфуюча крйга; *ł budować* *z* *atki* *na* ~ *dzie* будувати на піску; *розм.* *jak* *po* ~ *dzie* як по маслу; *osiąść* *na* ~ *dzie* сісти на мілину.

łp. (liczba pojedyncza) *skr.* однинá.

łśniáco 1) блискотливо; 2) блискуче. *Пор.* łśniácy.

łśniácy 1) блискаючий; виблискуючий, блискотливий; ~ *ce fale* блискаючі (виблискуючі, блискотливі) хвилі (*род.* хвиль); *пор.* łśnić (się); 2) (*що блищить*) блискучий; ~ *ce włosy* блискуче волосся.

łśnić (się), łśnię, łśniesz, łśnił блискати; *підсил.* блискотіти, -кочу, -котіш, блискотати, -кочу, -кочеш, виблискувати, -кую, -куеш.

łśnienie *n.* блискання; блискотіння, виблискування. *Пор.* łśnić (się).

lub *sp.* абó.

luba, -bej, *ż.* кохана, -ної, люба, -бої.

lubczyk, -ku, *m.*, *bot.* (*levisticum*) любйсток, -тку.

lubelski люблінський.

lubić, -bię, -bisz, -bił любити, -блю, -биш; *był* *rowszechnie* ~ *biany* його всі любйли; *rasjami* ~ *gruszk*i страх (страшенно) любити груші; // ~ *się* любитися; *присл.* *kto się* ~ *bi*, *ten się* *czubi* хто когó любить, той тогó чубить;

мйлі посвáряться — крáще помиряться.

lubieżnica *ż.* любострáсниця.

lubieżnie любострáсно, похíтливо.

lubieżnik, *lm.* -cy, *m.* любострáсник.

lubieżność *ż.* любострáсність, -ности, похíтливість, -вості.

lubieżny любострáсний, похíтливий.

Lublin *m.* Люблін.

lubo I *sp.*, *książ.* хоч, хочá.

lubo II *przst.* любо, мйло, приémно.

lubość *ż.* приémність, -ности; *підсил.* блажénство.

lubować się, -buję, -bujesz, -bował

1) милувáтися, -лүюся, -лүешся; любувáтися, -бүюся, -бүешся; 2) (*w* *czym*) кохáтися (*w* *czómu*), мáти прйстрасть (*do* *czego*).

lubowanie się *n.* милувáння, любувáння.

lubryka *ż.* вóхра.

luby I любйі, мйлий, приémний.

luby II, -bego, *blm.*, *m.*, *poet.* кохáний, -ного, любйй, -бого.

lubystek, -tka, *m.*, *bot. div.* lubczyk.

lucerna *ż.*, *bot.* люцérна.

lucernowy *bot.* люцérновий.

Lucja *div.* Łucja.

Lucjan *div.* Łucjan.

Lucjusz Лүцій.

lucyfer *m. div.* lucyper.

lucyper *m.* сатанá.

lud, -du, *m.* нарóд, -ду; люд, -ду (*рідше*); *władza* ~ *du* *narodowład*дзя; *ist.* *wędrówka* ~ *dów* переселення нарóдів; *wyb*га *ncsu* ~ *du* обрáнци нарóду; *ł Rady Delegatów Ludu Pracy* *jącego* Рáди депутáтів трудящих; ~ *wiejski* селяни, -лян.

ludek, -dku, *m.*, *zdr. przest.* протóлюд, -ду.

ludno лүдно, багатолүдно; велелүдно. *Пор.* ludny.

ludnościowy якйй (що) стосується населення; (*у контексті*) населення тощо; *spis* ~ перéпис населення.

- ludność** *ж.* населення; ~ суwіл-на цивільне населення; spis ~сі перепис населення.
- ludny** людний, багатолюдний; (*уточ.* — *ще*) велелюдний.
- ludobójstwo** *п.* 1) винищування населення, геноцид; 2) *перен.* боїня.
- ludojad**, *лм.* -du, *т.* 1) акула; 2) *див.* ludożerca.
- ludolfina** *ж., мат.* Лудольфове число.
- ludowiec**, -wca, *лм.* -wcu, *т.* народник.
- ludowładztwo** *п.* народовладдя.
- ludowość** *ж.* народність, -ності.
- ludowy** народний; демокрасја ~wa народна демократія; front ~ народний фронт, -ту; *іст.* Komisariat Ludowy Народний комісаріат, -ту (Наркомат, -ту); pauczyciel ~ народний учитель, учитель початкової школи; oświata ~wa народна освіта; pieśni ~we народні пісні, -сень; szkoła ~wa народна (початкова) школа; Zgromadzenie Ludowe Народні збори, -рів; $\diamond$ przemyśl ~ кустарний промисел, -слу.
- ludoznawca**, -cy, *лм.* -cy, *т.* народознавець, -вця, етнограф.
- ludoznawczy** народознавчий, етнографічний.
- ludoznawstwo** *п.* народознавство, етнографія.
- ludożerca**, -cy, *лм.* -cy, *т.* людоед, людоежер, -ра.
- ludożerczy** людоедський, людоежерський.
- ludożerstwo** *п.* людоедство, людоежерство.
- Ludwik** Людовік.
- Ludwika** Луїза.
- ludwisarnia** *ж., hut.* міделиварня.
- ludwisarski** *hut.* міделиварний.
- ludwisarstwo** *п., hut.* міделиварство.
- ludwisarz**, *лм.* -rze, *т., hut.* міделиварник.
- ludzie**, -dzi, *блп.* люди, -дэй; będą z niego ~ будуть з нього люди; па ~dzi kogo роkie-
- rować вивести когo в люди; posilki w ~dziach поповнення людьмі; wyjść па ~dzi вийти в люди; $\diamond$ ~ ргасу трудящі, -ших.
- ludziska**, -ków, *блп., лекс., роблаж.* *див.* ludzie.
- ludzki** 1) людський; 2) (*перен.* — *гуманный*) людський, людяний.
- ludzko** по-людському, людяно.
- ludzkość** *ж.* 1) людство; людськість, -кості (*рідше*); 2) людяність, -ності. *Пор.* ludzki.
- lues**, -su, *т., мед.* люес, -су.
- luetyk**, *лм.* -cy, *т., мед.* люетик.
- lufa** *ж.* дуло, ствол, -ла.
- lufcik** *т.* 1) (*в печі*) відтулка; 2) (*у вікні*) кватірка.
- lufka** *ж.* 1) *зменш.* дулко; 2) *розм.* мундштук, -ка.
- luft**, -tu, *т., роф.* 1) (*в печі*) душний, -ка; 2) *перен.* протяг, -гу; $\diamond$ *просторічн.* to jest do ~tul це нікуди не годиться.
- luftować**, -tuje, -tujesz, -tował *роф.* провітрювати, -рюю, -рюеш.
- Lugdun**, -nu, *т., hist.* *див.* Lion.
- lugier**, -gru *а.* -gra, *т., мор.* люгер, -ра.
- luidor** *т., hist.* луїдор, -ра.
- luizyt**, -tu, *т., chem.* люїзит, -ту.
- luka** *ж.* 1) прогалина; w uręlnic ~kę заповнити прогалину; 2) *військ.* пролом, -му, вілом; 3) *мор.* люк; 4) *друк.* пробільний матеріал, -лу.
- lukier**, -kru, *т., сук.* глазу́р, -рі.
- lukratywność** *ж.* прибутковість, -вості.
- lukratywny** прибутковий.
- lukrecja** *ж.* 1) *бот.* (*glycyrrhiza glabra*) солодець гоний; 2) *фарм.* локріця; $\diamond$ pudny jak ~ солодкий аж нудить.
- lukrecjowy** 1) *фарм.* локрічний; 2) *перен.* нудно-солодкий.
- lukrować**, -ruje, -rujesz, -rował *сук.* глазурувати, -рюю, -рюеш.
- lukrowany** 1) *конд.* глазу́рований; 2) *перен.* підсолоджений; ~па u przejmość підсолоджена ввічливість, -вості.
- luks**, -su, *блп., т.* *див.* luksus.

- Lukseburczyk**, *lm.* -су, *m.* житель (мешканець) Люксембургу.
- Lukseburg** *m.* 1) (місто) Люксембург, -га; 2) (країна) Люксембург, -гу.
- luksemburski** люксембурзький.
- luksus**, -su, *m.* люкс.
- luksusowo** розкішно.
- luksusowy** розкішний; **wydanie** ~we розкішне видання; **agrykuł** ~ предмет розкоші; **zalerosiąg** ~ побід-люкс.
- lukullusowy** лукуллівський; **peren.** **uczta** ~wa лукуллівський бенкет, -ту.
- lulać dzieci.** люляти.
- luleczka** *ż.*, **zdr. див.** fajeczka.
- lulek**, -lka, *m.*, **bot.** (*hyoscyamus*) блекотá.
- lulil** **wkrz.** **див.** lulul
- lulka** *ż.* **див.** fajka.
- lulul** **wkrz.** ой люлі!
- lumbago** *n.*, **med.** люмбаго (невідм.).
- lumen**, -nu, *m.* 1) *ел.* люмен; 2) **перен.** **див.** luminarz.
- luminarz**, *lm.* -rze, *m.* (славнозвісна людина) світоч.
- luminescencja** *ż.*, **fiz.** люмінесценція.
- lump**, *lm.* -py, *m.*, **pot.** гуляка.
- lumpenproletariat**, -tu, *m.* люмпенпролетаріат, -ту.
- lunatyczka** *ż.* лунатичка; сновіда. **Пор.** lunatyk.
- lunatyczny** лунатичний.
- lunatyk**, *lm.* -су, *m.* лунатик; (**розм.**— **ще**) сновіда.
- lunatyzm**, -mu, *m.*, **med.** лунатизм, -му.
- lupać**, -nę, -niesz, -pał, -nęli 1) ринути, хлинути; 2) (кого **szut a. w so**) **вульг.** двигнути, садонути, саднути; 3) (**фам.**— **на іспиті**) провалитися, люся, -лишеся, зрізатися (зріжуся, зріжешся); **♦** **deszcz** ~pał, jak z siebie **га** линув (сипнув) дощ, як з відрá.
- lupeta** *ż.* люнет; (**фіз.**— **звичайно**) підзорна (далекоглядна) труба.
- lupa** *ż.* лупа.
- lupanar**, -gu, *m.*, **hist.** лупанар, -ру.
- lura** *ż.*, **pot.** бурдá.
- lusterko** *n.* дзеркальце.
- lustr**, -gu, *m.* глянець, -нцю, глянс, -су, глянци, -цу.
- lustracja** *ż.* 1) огляд, -ду, перегляд; **адмін.** ревізія, перевірка; 2) **ек.** люстрація.
- lustracyjny** **ек.** який (що) стосується люстрації; (**у контексті**) люстрації тощо; **inwentarz** ~ **інвентар** люстрації.
- lustrator**, *lm.* -rzy, *m.* ревізор, -ра.
- lustratorski** ревізорський.
- lustro** *n.* дзеркало.
- lustrować**, -ruje, -rujesz, -rował 1) ревізувати, -зую, -зуюш; 2) (кого) **розм.** розглядати (кого); **♦** **військ.** ~ **szeregi** робити огляд; //~ **się** розглядати один одного.
- lustryna** *ż.*, **tkac.** люстрін, -ну.
- lustrynowy** **tkac.** люстриновий.
- lustrzany** дзеркальний.
- luśnia** *ż.* люшня.
- lut**, -tu, *m.*, **tech.** спай (под. спáю).
- luteńka** *ż.*, **zdr.**, **muz. hist.** **див.** lutnia.
- luter**, -tra, *lm.* -trzy, *m.*, **rel. pot.** **див.** luteranin.
- luteranin**, *lm.* -ranie, -ran, *m.*, **rel.** лютеранин.
- luteranizm**, -mu, *m.*, **rel.** лютеранство.
- luteranka** *ż.*, **rel.** лютеранка.
- luteranski** **rel.** лютеранський.
- luterka** *ż.*, **rel. pot.** **див.** luteranka.
- lutnia** *ż.*, **muz. hist.** лютня.
- lutnista**, -ty, *lm.* -ści, *m.*, **muz. hist.** лютніст.
- lutnistka** *ż.*, **muz. hist.** лютністка.
- lutować**, -tuje, -tujesz, -tował паяти, спáювати (спáюю, спáюеш); лютувати, -тую, -туюш (**заст.**).
- lutowanie** *n.* паяння, пáйка, спáювання, спáйка; лютування. **Пор.** lutować.
- lutownica** *ż.*, **tech.** паяльник, паяльна машина.
- lutowniczy** **tech.** паяльний.
- lutownik** *m.*, **tech. див.** lutownica.
- lutowy** лютнівий.
- lutówka** *ż.*, **tech. див.** lutownica.

luty I, -tego, m. лютий, -того.
luty II arch. лютий.
luzak I, lm. -cy, m., wojsk. hist.
 джұра.
luzak II, lm. -ki, m. незапряжений
 кінь (род. коня).
luzem: *chodzić* ~ а) ходіти
 самотою; б) (про коня) ходіти
 вільно (без упряжі).
luzować, -zuje, -zujesz, -zował
 1) замініти, заступати; ~ *waga-
 tę* заступати варту; 2) (могуз-
 ки і под.) попускати; // ~ *się*
 1) (про варту і под.) змінітися;
 2) (про механізм) розладнува-
 тися, -нуюся, -нуешся.
luźnie div. лузно.
luźno 1) слабо; 2) вільно, просто-
 ро; *пор. luźny* 2, 3; 3) *div. lu-
 zem.*
luźność *ż.* 1) (спаяності) слабість,
 -бості; 2) розпушеність, -ності.
Пор. luźny 2, 4.
luźny 1) (про коня) незапряже-
 ний, що вільно йде за возом;
 2) (про цвях і под.) слабо вбі-
 тий (забітій); 3) (про одяг)
 вільний, просторий; 4) (*перен.*—

в моральному розумінні) розпу-
 шений; 5) (про окремі листки)
 роз'єднаний; 6) (про знання)
 уривчастий, відривчастий; $\diamond$
 ~ *ne* *obuszcza* *je* розпушеність,
 -ності; *військ. szuk* ~ розсип-
 ний стрій (род. стрію).
lwi лев'ячий, лєвовий, лєвний,
 лєвний, лєвій; *перен. lwią*
część лєвова пайка; $\diamond$ *бот.*
lwia paszcza (*antirrhinum*
maius) ротики садоби.
lwiątko n., piesscz. левеняtko.
lwica *ż.* лєвіця.
lwię, lwięcia, lm. lwięta, lwiąt, n.,
zdr. левеня, -няти.
lwowianin, lm. -wianie, -wian, m.
 лєвов'янин.
Lwów, Lwowa, m. Львів (род.
 Львова).
lyddit, -tu, m., chem. лідит, -ту.
lżej лєгше.
lżejszy лєгший.
lżenie n. ганьблення.
lżyciel, lm. -le, m. ганьбитель.
lżyć, lżę, lżysz, lżyć ганьбіти,
 -блю, -біш.

Ł

Łaba *ż.* Ельба.
łabaty (про птиць) з оброслими
 лапами, лабатий.
łabędzi 1) лебедячий; ~ *pusz*
 лебедячий пух, -ху; 2) *перен.*
 лебедийний; ~ *śpiew* лебеді-
 ня пісня.
łabędzica *ż., orn.* лебідка, лебе-
 дийця.
łabędź, lm. -dzie, m., orn. лєбідь,
 -беда.
łach m. 1) ганчірка; 2) (лише в
 мн.) лахміття, ляхи, -хів, рам'я.
łacha *ż.* рукав річки.
łachan m. div. лях.
łachmaniarka *ż.* 1) ганчірниця;
 2) обідранка, обірванка. *Пор.*
łachmaniarz.
łachmianiarski 1) ганчірницький;
 2) нуждєнний. *Пор. łachmaniarz.*

łachmaniarstwo n. 1) заняття ган-
 чірника, ганчірникування; 2) *пе-
 рен. зневажл.* злідні, -нів;
 3) *зб., зневажл.* старєцтво, жеб-
 рацтво.
łachmaniarz, lm. -rze, m. 1) ган-
 чірник; 2) *перен.* обідранець,
 -нця, обірванець.
łachotać div. łaskotać.
łaciarz, lm. -rze, m. 1) обідранець,
 -нця, голодранець, обшарпанець,
 ланець; 2) *div. łatacz.*
łaciasty div. łaciaty.
łaciaty 1) (про тварин) перістий;
 ~ *ta krowa* періста корова;
 2) (про одяг) лятаний.
łacić, -ce, -cisz, -cił bud. латувати,
 -тую, -туєш.
łaciąca blm., *ż.* латинь, -ні, ла-
 тина.

іаcинизм *т., філол. див. латинизм.*
іаcиннічка *ж.* 1) латиністка; 2) ка-
 толічка. *Пор. іаcиннік.*

іаcиннік, *Ім. -су, т.* 1) латиніст;
 2) *рел. розм.* католик.

іаcіньскі латинський.

іаcніе *див. іаtwo.*

іаcно *див. іаtwo.*

іаcну *див. іаtwo.*

іаd, *-du, блт., т.* лад (*род. ладу*);
 доіс до *~du* з счум до-
 весті до ладу що, дати лад чо-
 му; *прік. пі ~du, пі складу*
 (*bez ~du і складу*). ні ладу,
 ні складу; ні ладу, ні поладу;
z argowadzić ~ зробіти
 лад, навесті порядок; *◇ доіс до*
~du z кім домовитися з
 ким, прийти до порозуміння
 з ким; *міеć ~ w głowie*
 б́ути тямущим (розумним); *па*
taki ~ таким ч́ном.

іаdніе гárно; *ірон. ~ніеć się spi-*
sali ти гárно зроби́в! *~ śpie-*
wać гárно співа́ти; *◇ ірон.*
~ніеćcie мніе *urządźili*
 ви менé порядно підвелі!

іаdніучны *pieszcz. див. іаdніutki.*

іаdніutki *pieszcz.* гáрненький.

іаdніутко *pieszcz.* гáрненько.

іаdny гáрний; (*про зовнішність*
людини — це) вродливий, гáр-
 ний на вроду; *~па* *kobieta*
 гáрна (вродлива) жінка; *ірон.*
~ interest гáрна справа *◇*
перен. zagabiać ~ne *pie-*
niądze заробля́ти великі гро-
 ши.

Іадога *ж.* Лáдога.

іаdowacz, *Ім. -cze, т.* 1) вантáж-
 ник, гóржчик; 2) *гірн.* навало-
 відкáтник.

іаdować, *-duję, -dujesz, -dował*
 1) вантáжити, навантáжувати,
 -жую, -жуеш; 2) (*наповняти*)
 набивáти; *złotem skrzynię*
 ~ набивáти золотом скр́ні; *~*
żołądek набивáти шлунок;
 3) *військ.* заряджáти; *~* *ka-*
rabip заряджáти гвинт́вку; 4) *ел.*
 заряджáти; *~* *akumulator*
 заряджáти акумулятор; 5) (*го-*
тувати) ладнáти, лаштувáти,

-т́ую, -т́уеш; *~* *wóz do drogi*
 ладнáти (лаштувáти) віз у до-
 рóгу; *◇ ~* *komuś do głow-*
у вбивáти ко́му що в голо-
 ву, втовкмáчувати ко́му що;
//~ się (do czego) лáгодитися,
 -джуся, -ди́ся.

іаdowanie *п.* 1) вантáження, на-
 вантáжування; 2) набивáння;
 3) заряджáння; 4) заряджáння;
 5) ладнáння, лаштувáння; *пор.*
іаdowac; *//~ się* лáгодження.

іаdowarka *ж., tech.* навантáжу-
 вальна (навалочна) маш́на,
 навантáжувач.

іаdownia *ж.* 1) *зал.* дебаркадér,
 -ра; 2) *мор.* трюм, -му.

іаdownica *ж.* 1) *військ.* патронтáш,
 підсумок, -мка; 2) *ел.* переми-
 кáч акумуляторів, елементний
 переми́кáч, -чá.

іаdowniczy *wojs.* заря́дний.

іаdownik, *Ім. -су, т.* вантáжник,
 гóржчик.

іаdowność *ж.* 1) вантáжомісткість,
 -кості, місткість; *~* *okrętu*
 вантáжомісткість корабля́; 2) *зал.*
 вантáжопідйóмність, -ності.

іаdowny 1) вантáжомісткий; 2) *пер-*
ен. навантáжений; *~* *pe* *okrę-*
tu навантáжені кораблі, -лів.

іаduga *ж., тор.* вантáжний паро-
 плáв.

іаdunek, *-nku, т.* 1) вантáж, -жу;
 (*про навантажені речі — це*) по-
 клáжа; 2) *військ.* набій, -бóю,
 заря́д, -ду; *~* *kruszący* бри-
 зáнтний набій (заря́д); *~* *o-ig-*
у бойовий набій (заря́д); *~*
ślery холостий набій (заря́д);
~ *zaralający* запáлюваль-
 ний (запáльний) набій (заря́д);
 3) *ел.* заря́д.

іаdunkowy вантáжний, навантá-
 жувальний; *◇* *koszty ~we*
 витрати по вантáженню.

іаgiew *ж.* бурд́юк, -кá; (*з дерева*)
 барйло.

іаgiewka *ж., zdr.* бурд́ючóк, -чкá;
 барйльце. *Пор. іаgiew.*

іаgodnie лáгідно.

іаgodnieć, *-nieję, -niejesz, -niał,*
-nieli лáгідніти.

lagodniuchny *pieszcz.* див. lagodniutki.

lagodniutki *pieszcz.* лагідненький.

lagodniutko *pieszcz.* лагідненько.

lagodność ж. лагідність, -ності.

lagodny лагідний; ~ wiatr лагідний вітер, -тру, лєгіт, -готу; ~ charakter лагідна вдáча, лагідний характер, -ру.

lagodząco пом'якшуюче; зм'якшуюче; угамовуюче. *Пор. lagodzic.*

lagodzący пом'якшуючий; зм'якшуючий; угамовуючий. *Пор. lagodzic.*

lagodzenie *n.* пом'якшування; зм'якшування; угамовування. *Пор. lagodzic.*

lagodzić, -dże, -dzisz, -dził пом'якшувати, -шую, -шуеш; зм'якшувати (*pidше*); ~ ból пом'якшувати (зм'якшувати) біль; *юр.* ~ wugok пом'якшувати (зм'якшувати) вірок (присуд); (*гнів, суперечку*) угамовувати, -вую, -веш.

łajać, -je, -jesz, -jał лаяти.

łajanie *n.* лайка.

łajdacki негідний, мерзотний; ~ szup негідний (мерзотний) вчинок, -нку; $\diamond$ *фам.* ~ka робота халтурна робота.

łajdacko негідно, мерзотно.

łajdactwo *n.* 1) мерзінність, -ності, мерзотність; 2) (*вчинок*) мерзота; 3) зб. негідники, -ків, мерзотники.

łajdaczeć, -czeje, -czejesz, -czaj, -czeli ставати негідником (мерзотником).

łajdaczka ж. негідниця, мерзотниця, ледасиця, лайдачка.

łajdaczyć się, -cze, -czysz, -czył розпущничати.

łajdaczyna, -ny, *lm.* -ny, *m.*, *ro-gardl.* див. łajdak.

łajdak, *lm.* -су *a.* -ki, *m.* негідник, мерзотник, лайдак.

łajka ж., *garb.* лайка.

łajno *n.* лайно.

łaknący жадючий, жадібний; жадівний (*pidко*).

łaknąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli

(czego) *książ.* 1) хотіти їсти; 2) *перен.* жадіти, прагнути.

łakocie, -ci, *blp.* ласощі, -щів.

łakomca, -су, *lm.* -су, *m.* 1) ласун, -на; 2) (*про ненаситного*) ненажеро.

łakomić się, -mię, -miesz, -mił (на со) лакомитися, -млюся, -мишся (на що).

łakomie жадібно, жадно, жадливо, лакомо; ~ jeść жадібно (жадно, жадливо, лакомо) їсти (їм, їси); *перен.* ~ patrzeć жадібно (жадно, жадливо, лакомо) дивитися, -влюся, -вишся.

łakomie, -mca, *lm.* -mсу, *m.*, див. łakomca.

łakomstwo *n.* 1) ненажерливість, -вості, прожерливість, пажерливість, лакомство; 2) *перен.* жадібність, -ності, жадність, жадливість, лакомство.

łakomy 1) (на со) жадібний, жадний, жадливий, ласий (до чого, на що), лакомий (на що); (*перен.* — *корисливий* — *ще*) пожадливий, зажерливий; 2) (*що викликає жадобу*) ласий; лакомий (*pidше*); ~ kąsek ласий шматок, -тка.

łakotka ж. ласощі, -щів.

łakotniś, *lm.* -sie, *m.*, *pot.* ласун, -на.

łam, -mu, *m.* 1) *друк.* стовпéць, -пця, шпáльта; 2) див. kam'ieniołom; $\diamond$ па ~mach *prasy* на сторінках газет.

łamacz, *lm.* -cze, *m.*, *druk.* верстальник, метранпаж; $\diamond$ *мор.* ~ łodów криголам; *мор.* ~ fal хвилеріз, хвилелом.

łamaczka ж., *roln.* терлиця.

łamać, -mię, -miesz, -mał 1) ламати; ломати, -млю, -миш (*pidше*); (*перен.* — *мову* — *ще*) калічити; ~ sobie głowę ламати (сушити, морочити) собі голову; ~ ręce ламати руки; ~ słowo ламати слово, недодержувати слова; ~ mią kości ломать кістки; 2) *друк.* верстати; $\diamond$ *гірн.* ~ kamienie w górach добувати камінь (в

каменолómні); //~ się 1) ламáтися; ломітися; 2) *перен.* розбивáтися; fale ~mia się o brzegi хвилі розбивáються об береги; 3) (z czym) борóтися, -рóся, -решся; ~ z przeszkodami борóтися з перешкóдами; 4) *фіз.* перелáмуватися, -муюся, -муєшся, перелóмлюватися, -лююся, -люєшся; promienie świetlne ~mia się w pryzmacie світлові прóмені перелóмлюються (перелáмуються) в призмі.

łapanie *n.* 1) лóмка, ламáння; 2) *друк.* верстáння, верстка; 3) *мед.* ломóта.

łapaniec, -ńca (*częściej w lm.*) -ńce, -ńców, *m.* 1) викрутáси, -сів; 2) *кул.* печéння з мéдом і з мáком; $\diamond$ *несхв.* ~ńce polityczne політíчна акробáтика.

łapania *ż.* 1) лóмка, ламáння; 2) *зб.* лом, -му, ламань, -ні.

łapanu ламаний; (*про мову — це*) калічений; linia ~na ламана лінія; mówić ~nym językiem говоріти каліченою (лáманою) мóвою; $\diamond$ pięć ~nych przez dwa п'ять дріб два.

łamiągówka *ż.* головолóмка, рéбус.

łamistrej, *lm.* -ki, *m.* штрейкбрéхер, -ра, страйколóm.

łamistrejowski штрейкбрéхерський, страйколómський.

łamliwość *ż.* 1) лáмкість, -кості, лóмкість, крихкість; 2) *фіз.* залóмлюваність, -ності.

łamliwy ламкий, ломкий, ламúчий, крихкий.

łamulec, -lca, *lm.* -lce, *m.*, *górn.* лом.

łan, -ni, *m.* лан, -ну.

łania *ż.* лань, -ні.

łanowy, -wego, *lm.* -wi, *m.*, *hist.* лановий, -вого.

łańcuch *m.* 1) ланцю́г, -га́; цеп, -пу (*рідне*); ~ kotwiczny якірний ланцю́г; 2) (*лише в мн.*) кайдáни, -нів, заліза, -ліз; zegar wać ~chy nie woli розірвáти (порвáти) кайдáни нево́лі;

3) (*гір*) пáсмо; 4) (*птахів*) ключ, -чá; ~ żugawі ключ журавлів; 5) *перен.* сплétення, нízка, ланцю́г; ~ z dargęй сплétення (нízка, ланцю́г) подій.

łańcuchowy 1) ланцю́говий; most ~ ланцю́говий міст (*род.* mostá i móstu); 2) (*прив'язаний на ланцюг*) цепний; pies ~ цепний собáка, цепний пес (*род.* psa); 3) *мат.* цепний; reguła ~wa цепне правіло.

łańcuszek, -szka, *m.* ланцю́жок, -жкá; ~ wędzidłowy мундштúчний ланцю́жок (*в уздечці*).

łańcuskowy ланцю́жковий; (*у контексті — це*) ланцю́жкóм; ścieg ~ стібóк ланцю́жкóм.

łapa! *wkrz.* хап! лап!

łapa *ż.* ла́па; *фам.* wpaść w czyje ~py попáсти кому́ в ла́пи; $\diamond$ *просторічн.* ~pe komu lizać лизáти кому́ халáву (п'ятки); *фам.* postawić kogoś ~pe підмáзати когó, дáти кому́ хабаря́; precz z ~pami! рúки геть!

łapacz, *lm.* -cze, *m.*, *pogardl.* сй-щик.

łapać, -pię, -piesz, -pał лові́ти, -влó, -виш; ~ oddych лові́ти віддих; *перен.* ~ w gópy лові́ти гав; *перен.* ~ za słówką лові́ти на слова́х; //~ się 1) лові́тися; 2) (za co) хапáтися, бра́тися (беру́ся, берешся) (за шо); ~ za głowę бра́тися за го́лову.

łapanie *n.* ловіння.

łapanka *ż.* 1) (*дитяча гра*) квáч, -чá, лові́ менé (*невідм.*); 2) *розм.* облáва.

łapanu, -nego, *m.* *див.* łapanka 1.

łap-cap *przst.*, *pot.* абія́к, сяк-тáк, так-сяк.

łapciarz, *lm.* -rze, *m.* личакáр, -ря.

łapciowy личакóвий.

łapciuch, *lm.* -chy, *m.*, *pogardl.* обі́рванець, -нця, голодрáнець, обшáрпанець.

łapczywie жаді́бно, жадно, жадліво.

іарczywość *ж.* жадібність, -ності, жадність, жадливість, -вості.

іарczywu жадібний, жадний, жадлививий.

іарeczka *ж., zdr., pieszcz.* лąpочка.

іарeć, -pcia, lm. -pcie, m. личák, -ка.

іарigrosz, lm. -sze, m., pot. скна́ра, скупій, -пія, скупердя́га, скаре́да.

іарina *ж., pieszcz.* лáпка.

іарka *ж.* 1) лáпка; 2) (для ловіння звірини) пáстка; $\diamond$ ~ па тусзу мишолóвка.

іарownictwo *n.* хабáрництво.

іарownik, lm. -cy, m. хабáрник.

іарówka *ж.* хабáр, -ра́.

іарówkarz, lm. -rze, m., pot. хабáрник.

іарperdak, lm. -ki, m., pogardl. обі́рванець, -ня, голодрáнець, обшáрпанець, лáнець.

іарsko *n., zgr.* лáпище, лáпійсько.

іарu-сарu przsl. див. іар-сар.

іасica *ж.* 1) зоол. лáсиця, лáска; 2) перен. песту́ха.

іасicowy див. іасичу.

іасiczka *ж., zdr.* лáсочка.

іасичу з лáсиці, з лáски; futro ~cze шубá з лáсок (з лáсиць).

іасić się, -szę, -sisz, -sił 1) (про звірят) лáститися (лáститься), лáщитися (до ко́го, до чо́го); 2) (несхв. — про людей) підлещуватися, -щуюся, -щуется, підлабу́знюватися, -нююся, -нюється.

іасka I *ж.* 1) мýльость, -ті; (прихильність — це) лáска; być w ~sce u ко́го б́ути в мýльості (в лáсці) в ко́го; ~kę кому okazać (uczynić, zrobić, wyświadczyć) зробити ко́му послугу (лáску), па ~kę czują się zdać здáтися на чію мýльость (лáску); w kraś się (wkuриć się) w ~ki czuje wtёртися в лáску чію; підійти́ під лáску ко́му; wuraś z ~ki czujej wtрати́ти лáску чію; zgóб to z ~ki swojej зроби́ це будь лáска

(коли́ тво́я лáска); 2) юр. помілування; ргawo ~ki práwo помілування; $\diamond$ chodzić po ~sce ході́ти за мýльостиною; góbić co jak z ~ki робити шо нехотя; wystawić ко́го па ~kę i nielaskę czują віддáти ко́го на чію вóлю; прик. z ~ki па росіечę (па ucіechę) ні з то́го, ні з сьóго; ні сі́ло, ні пáло; zostać па ~sce czujej залиші́тися на чі́ему утриманні.

іасka II *ж., zool.* див. іасica I.

іасkawca, -cy, lm. -cy, m. благодійник, добродійник.

іасkawie мýльостиво, ласка́во; $\diamond$ proszę mi ~ powiedzieć скажі́ть, будь лáска.

іасkawość *ж.* мýльость, -ті, ласка́вість, -вості.

іасkawy мýльостівий, ласка́вий; перен. żyć па ~wym chlebie жити на чужі́х хліба́х, жити на ласка́вому хлібі; $\diamond$ bądź ~kaw будь лáска.

іасkotać, -koczę, -koczesz (rzadziej -kocę, -kociesz), -kotał лоскотáти, -кочу́, -кóчеш.

іасkotanie *n.* лоскотáння.

іасkotki, -tek, bhp. лóскоти, -тів.

іасkotliwy лоскотлівивий.

іасoń, lm. -nie, m. ласу́н, -на́.

іасować, -suje, -sujesz, -sował ласувáти (лáсу́ю, лáсу́еш).

іасuch, lm. -chy, m., pogardl. див. іасoń.

іасу 1) лáсний (на шо *i* до чо́го); лакóмий (рідше); 2) (апетитний) лáсний; ~ kasek лáсний шматок, -ткá.

іасzczyć się, -czę, -czysz, -czył 1) (do ко́го, do czego) лáститися (лáщуся, лáстишся), лáщитися (до ко́го, до чо́го); 2) (па со) ласувáтися (лáсу́юся, лáсу́ешся), лáситися (лáшуся, лáсишся), вáбитися, -блюся, -бишся, нáдитися, -джуся, -дишся (на шо).

іасzenie się *n.* 1) лáщення; 2) підлещування, підлабу́знювання, Пор. іасić się.

- łaszt, -tu, *m.* (*міра*) ласт.
- łata *ż.* 1) латка; лата (*рідше*); ~ на ubranіu латка на костюмі; 2) (*на шерсті тварин*) пляма; *czagny pies z białymi* ~tami чорний собака з білими плямами; 3) *буд.* лата.
- łatacz, *lm.* -cze, *m.* лагодільник, полатайко.
- łataczka *ż.* лагодільниця, полатайко.
- łatać латати; $\diamond$ *перен.* ~ biedę перебиватися, тягті бідү.
- łatanie *n.* латання.
- łatanina *ż., лекс.* 1) латання; 2) латана річ (*род. річі*); (*уся в латках*) лати (*род. лат*), латаніна; 3) (*про компіляцію*) зліпок, -пка.
- łatek, -tka, *lm.* -tki, *m., pot.* обідранець, -нця, голодранець.
- łatka *ż.* 1) латка; 2) *буд.* драмничка; $\diamond$ *przypięć komu* ~kę напесті на кого, очорнити кого.
- łatwiuchny *pieszcz. див.* łatwiutki.
- łatwiusieńki 1) *пестл.* легесенький; 2) (*зовсім легкий*) легісінський.
- łatwiusieńko 1) легесенько; 2) легісінько. *Пор.* łatwiusieńki.
- łatwiutki *pieszcz.* легенький.
- łatwiutko *pieszcz.* легенько.
- łatwo лёгко.
- łatwopalność *ż.* легкозаймістість, -тості.
- łatwopalny легкозаймістий.
- łatwość *ż.* лёгкість, -кості; $\diamond$ ~ w obcowaniu z ludźmi уміння ладнати з людьмі.
- łatwotopliwość *ż., hut.* легкоплавкість, -кості.
- łatwotopliwy *hut.* легкоплавкий.
- łatwotopny *hut. див.* łatwotopliwy.
- łatwowiernie легковірнo.
- łatwowierność *ż.* легковір'я, легковірність, -ності.
- łatwowierny легковірний.
- łatwy лёгкий; $\diamond$ ~ w obcowaniu приємний у співжитті.
- ława *ż.* лава; ~ oskarżonych лава підсудних; ~ szkolna шкільна лава; *військ.* uderzyć ~wą ударити лавою; $\diamond$ *військ.* ~ ognia вогньовий вал, -лу; *юр.* ~ przysięgłych засідателі, -лів.
- ławeczka *ż., zdr.* 1) лавочка; ослінчик; 2) кладочка. *Пор.* ławka.
- ławica *ż.* 1) (*мор.— мілина*) банка; 2) *геол.* лава; 3) *тех.* стругалька; $\diamond$ ~ ryb косяк (стая) риб; ~ lodowa торос.
- ławka *ż.* 1) лавка; (*шкільна—це*) партя; (*пересувна кімнатна*) ослін, -дона; 2) (*на річці*) кладка.
- ławniczy засідательський.
- ławnik, *lm.* -cy, *m., hist.* 1) засідателі; 2) (*член магістрату*) лавник; (*член міської думи*) гласний, -ного.
- ławra *ż., kośc.* лавра.
- łaz, -zu, *m.* лаз, -зу.
- łazanek, -nka (*częściej w lm.* -nki, -nków), *m.* сорт лапші.
- Łazarz Лазар, -ря.
- łazarz, *lm.* -rze, *m., przest.* 1) болящий, -шого; 2) (*нищий*) злидень, -дня, злидар, -ря.
- łazęga, -gi, *lm.* -gi, *m., posp.* 1) волоцюга; 2) (*лише в одн.*) тиняння, вештання.
- łazęgostwo *n., posp. див.* łazęga 2.
- łazęgować, -guję, -gujesz, -gował *posp.* волочитися, -чүся, -чишся.
- łazić, -że, -zisz, -zil 1) лазити (лажу, лازیш); ~ po górach лазити по горах; 2) (*без діла*) тинятися, вештатися; ~ po mieście тинятися (вештатися) по місті.
- łazidło *n., tech.* (*взуття для лазіння на стовпи*) кішка.
- łazienka *ż.* 1) ванна, -ної; 2) (*частіше в мн.*) баня, лазня.
- łazienna, -nej, *ż.* банщиця.
- łaziennik, *lm.* -cy, *m.* банщик.
- łazienny I банный, лазневий.
- łazienny II, -nego, *lm.* -ni, *m.* банщик.
- łazik, *lm.* -ki, *m., pot.* 1) волоцюга; 2) *перен.* гультай, -тяя, ледар, -ря.
- łazikować, -kuje, -kujesz, -kował

pot. гультаювати, -тяюю, -тяю-еш, ледарювати, -рюю, -рюеш.
łazy, *-zów, bhp.* 1) зруб, -бу, поруб; 2) *ліс. див. karcz.*
łaźnia *ż.* баня, лазня; $\diamond$ *перен.* *sprawić komuś ~nię* нагріти кому чуба.
łażenie *n.* лазіння.
łącający з'єднуючий, сполучний.
łączenie *n.* 1) з'єднання; еднан-ня; сполучання; 2) сполучання, поєднання; //~ się 1) з'єднування; еднання; сполучання; 2) стикання. *Пор. łączyć.*
łączka *ż., zdr.* лучка.
łączne, *-nego, n., hist.* плата за пасовійсько.
łącznia *ż.* *див. spółnia* I.
łączniarka *ż., tkac.* кардна машинна; $\diamond$ ~ taśmowa стрічко-з'єднувальна машина.
łącznica *ż.* 1) лінія сполучення; 2) *зал.* стик ліній; 3) *тех.* мұфта (для з'єднання труб); 4) *анат. див. spojówka.*
łączniczka *ż., wojs.* зв'язківець, -вця, зв'язківка.
łącznie всього, разом; ~ dwieście rubli всього (разом) двісті карбованців.
łącznik I, *lm. -ki, m.* 1) дефіс; 2) *грам.* зв'язка; 3) сполучна ланка.
łącznik II, *lm. -cy, m., wojs.* зв'язківець, -вця, зв'язковий, -вого.
łącznikowy I *wojs.* зв'язковий; *oficer* ~ зв'язковий офіцер, -ра; $\diamond$ *зал.* stacja ~wa сполучна станція.
łącznikowy II, *-wego, lm. -wi, m., wojs.* зв'язковий, -вого, зв'язківець, -вця.
łączność *ż.* зв'язок, -зку; *pawiązanie ~ci* устанóвлення зв'язку; $\diamond$ ~ miasta ze wsią змічка міста з селом.
łączny I лучний; *kwiaty ~ne* лучні квіти, -тів.
łączny II 1) сполучний; *linia ~na* сполучна лінія; *anatom. tkanina ~na* сполучна тканина; 2) (*мат.—при додаванні*)

загальний; *suma ~na* загальна сума.
łączyć, *-czę, -czysz, -czył* 1) з'єднувати, -ную, -нуеш; (*про людей—це*) еднати; (*про засоби сполучення—це*) сполучати; ~ dwa druty з'єднувати два дрóти; ~czy ich przyjaźń їх з'єднує (еднає) дружба; *miasta ~czy* kolej żelazna міста з'єднує (сполучає) залізниця; 2) (*суміщати*) сполучати, поєднувати, -ную, -нуеш; ~ przyjemne z rozżytecznym сполучати (поєднувати) приємне з корисним; $\diamond$ ~czyę wygazy szacunku (poważania) (*закінчуючи листа*) з пошаною до Вас; //~ się 1) з'єднуватися; еднатися; сполучатися; *proletariatusz wszystkie krajów, ~czcie się!* пролетарі всіх країн, еднайтеся! 2) *перен.* стикатися; *nasze ogrody ~czą się* наші горóди стикаються.
łąka *ż.* лука.
łąkarski лукивницький.
łąkarstwo *n.* лукивництво.
łąkowiec, *-wca, lm. -wce, m., ent.* луговий метелик.
łąkowy лучний.
łąteczka *ż., zdr. див. łątka* I.
łątka *ż* 1) маріонетка, лялька; 2) гілка (галузка) верби; 3) *ent.* русалка.
łbisko *n., zgr. (тварин)* головище.
łbisty головатий.
leb, *łba, m. 1)* (*тварин*) голова; ~ koński кінська голова; 2) (*фам.—людини*) голова; макітра, довбешка (*зневажл.*); *прик.* mieć kielbnie we łbie мати пусту голову (пусто в голові); *пусты (zakuty) ~* пустá голова; порожня макітра; $\diamond$ *перен.* brać w ~ ity нанівець; *kosie łby* крупний булйжник, -ку; *розм.* kurzytu się ze łba він на підпїтку (під чаркою); *па ~, па szyć* стрімголів; *patrzyć spode łba* поглядати спідлоба (спід-

- лоб'я); wуредzić kogo па zбіту ~ погна́ти ко́го в шійю (в три вірви); za łby się wziąć взятися за чубі, зчепитися, -плюся, -пишся.
- lebak**, *lm.* -су а. -кі, *m.*, *pot.* (*про людину*) (розумна) голова.
- lebeczek**, -czka, *m.*, *pieszcz.*, *przen.* голівонька.
- lebek**, -bka, *m.*, *zdr.* голівка; ~ szpilki голівка шпильки; $\diamond$ kocie ~bki булжикник, -ку; ро ~kach поверхо́во.
- lebski** *pot.* 1) розумний; ~ka odpowiedź розумна відповідь, -ді; 2) (*великий*) чималій, неабіякий; ~ kawał drogi чималій (неабіякий) шмат дорogi; 3) (*жвавий*) хвацький; ~ka młodzież хвацька молодь, -ді; 4) (*вродливий*) гáрний, лéпський; miał ~ką sógkę в ньoго бу́ла гáрна (лéпська) дочка́.
- lebsko** *pot.* 1) розумно; 2) хвацько; 3) гáрно, лéпсько. *Пор.* lebski 1, 3, 4.
- lechtaczka** *ż.*, *anat.* (*clitoris*) клітор, -ра.
- lechtaczkowy** *anat.* (*clitorideus*) кліторний.
- lechtsać**, -chcesz, -chcesz (*rzadziej* -chcę, -chcesz), -chtał 1) лоскотати, -кочу́, -кочеш; (*перен.* — *ще*) тішити; ~ czują miłość własną лоскотати (тішити) чіе самолюбство; 2) (*перен.* — *притягати*) ва́бити, -блю, -биш, маніти, -ню́, -ниш; już samą myśl o tym ~chce вже одна думка про те ва́бить (манить).
- lechtanie** *n.* 1) лоскотання, тішення; 2) ва́блення. *Пор.* lechtsać.
- lepak** *m.*, *pot.* *див.* lebak.
- lepek** *m.*, *zdr.* *див.* lebek.
- lepeła** *ż.*, *żart.* (*голова*) макітра, довбешка.
- lepski** *pot.* *див.* lebski.
- lezka** *ż.*, *zdr.*, *pieszcz.* слізка, сльо́зінка.
- leż**, -gu, *m.* 1) луг, -гу; 2) (*без кущів*) лукá.
- leż**, -ku, *m.* 1) лукá сидлá; 2) *перен.* кульбáка; 3) (*лише в мн.* — *в гірському хребті*) сидловіни, -він.
- leżek**, -żku, *m.*, *zdr.* лужок, -жкá.
- leżać**, leże, leżesz, leżał брехати (брешу́, брешеш).
- leżanie** *n.* брехання.
- leżarka** *ż.* брехуха, бреху́нка.
- leżarski** брехливий.
- leżarstwo** *n.* брехня́; лжа (*рідко*).
- leżarz**, *lm.* -rze, *m.* бреху́н, -на́, брехáч, -чá.
- lekać** ридáти.
- lekanie** *n.* ридання.
- loboda** *ż.*, *bot.* лободá.
- lobuz**, *lm.* -zu, *m.* 1) пусту́н, -на́; (*жарт.* — *ще*) ші́беник; 2) *лайл.* гультя́й, -тя́я, шалапу́т.
- lobuzeria** *ż.* 1) зб. пустуні́, -ні́в; (*жарт.* — *ще*) ші́беники, -ків; *лайл.* гультя́й, -тя́їв, шалапу́ти, -тів; *пор.* lobuz; 2) (*про вдачу*) задірливість, -вості́, задіркува́тість, -тості́.
- lobuzerka** *ż.*, *pot.* гу́лянка.
- lobuzerski** пустотлі́вий.
- lobuziak**, *lm.* -ki, *m.*, *pieszcz.* пу́стунчик.
- lobuzka** *ż.* 1) пу́стунка; 2) гультя́йка, шалапу́тка. *Пор.* lobuz.
- lobuzostwo** *n.* 1) пустотлі́вість, -вості́; 2) (*про вчинки*) пу́стоші́, -щів.
- lobuzować**, -zuję, -zujesz, -zował 1) пу́стувáти, -ту́ю, -ту́єш; 2) (*вести безпутне життя*) гуля́ти, пия́чити.
- lobuzowski** *див.* lobuzerski.
- lodyga** *ż.* стеблo.
- lodyżka** *ż.*, *zdr.* стеблінка.
- łodziarz**, *lm.* -rze, *m.* човня́р, -ра́.
- łogowizna** *ż.*, *wet.* шпат, -ту.
- łoić** ~ komu skóę *pot.* лупи́ти, -плю́, -пиш, лупцю́вати, -цю́ю, -цю́єш, волóжити (когo).
- łojek**, -jku а. -jka, *m.*, *min.* тáльк, -ку.
- łojowy** 1) (*про свічку*) лойові́й; 2) *анат.* сáльний; gruczołki ~we сáльні зáлози, -лоз.
- łojówka** *ż.* лойовá свічка.
- łokciowy** лі́ктьові́й; $\diamond$ міага

- ~wa міра на лікті; *заст.* to-wa-gu ~we мануфактура.
- lokieć, -kcia, *lm.* -kcie, *m.* 1) анат.** локоть (*род.* ліктя); *перен.* świecić ~ciami світити ліктями; 2) (*заст.* — міра довжини) локіть (*род.* локтя), локоть, лікоть.
- lokietek, -tka, *lm.* -tki, *m.* 1) лік-**тик; 2) *перен.* людина маленького зросту.
- łom, -mu, *m.* 1) (поламані речі)** лом, -му, ламань, -ні; (*про сухі гіллячки—ще*) сушняк, -кú; (*про відламки металу—ще*) брухт, -ту; 2) (*старі, непридатні речі*) дрانتя, мотлох, -ху; 3) (*звук при ламанні*) тріск, -ку; 4) (*знаряддя*) лом, -ма.
- łomianka *ż.*, *roln.*** друга поперечна бранка.
- łomot, -tu, *m.*** гуркіт, -коту, грюкіт; (*ламаного дерева*) тріск, -ку.
- łomotać, -moczę, -moczesz (*rzadziej*** -moseć, -moczesz), -motał 1) пада-ти з гуркотом; 2) (*у двері і под.*) грюкати.
- łomu, -mów, *blr.*** *див.* kamienio-łom.
- łono *n.* 1) анат. (*pubes*) лобок,** -бкá; (*regio pubica*) лобовá ді-лянка; 2) *перен.* лóно; па ~nie przycody на лóні приро-ди; 3) (*землі*) надра (*род.* надр); $\emptyset$ па ~nie rodziny в родінному ко́лі.
- łonowy *anat.* (*pubicus*) лобко́вий;** kość ~wa лобко́ва кістка; $\emptyset$ wzgórek ~ лобок, -бкá.
- łopata *ż.*** лопáта; $\emptyset$ *перен.* kłaść со кому ~tą do głowy вбивáти що кому в гóлову, втовкмáчувати кому що; wy-łóżyć со́ś як па ~pacie ви́класти що, як на долóні.
- łopatka *ż.* 1) *tex.*, *anat.*** лопáтка; *спорт.* polożyć kogo па обіе ~ki поклáсти когó на дві лопáтки; 2) передня часті-на тóші; 3) (*у млиновому ко-*лесі) лопáть, -ті.
- łopatkowy 1) лопáтко́вий; 2) *tex.*** лопатéвий; kolo ~we лопатé-ве кóлесо; 3) *перен.* лопатоподібний.
- łopian, -ni, *m.*, *bot.*** *див.* łopuch.
- łopot, -tu, *m.* 1) хлóпання; лопотіння; 2) стук, -ку.** *Пор.* łopotać.
- łopotać, -poczę, -poczesz (*rzadziej*** -pocę, -poczesz), -potał 1) лопотáти, -пochú, -пóчеш, лопотіти, -пochú, -потіш; chogą giew ~pocze па wietrze пра́пор лопотіть (лопóче) на вітрі; 2) *перен.* стúкати; (*про серце—ще*) колотітися, -лóтяться, бй-тися (бéться), калатáти; deszcz p o s z y b a c h ~pocze дощ стúкае (поросіть) у шибкі.
- łopuch, -cha *a.* -chu, *m.*, *bot.*** лопух, -хá.
- łopuchowy** лопухо́вий.
- łosi *div.*** łosiowy.
- łosię, -sięcia, *lm.* -sięta, -siąt *n.*** *зменш.* лосеня́, -ня́ти; *пестл.* лосеня́тко.
- łosina *ż.*** (*лосяче м'ясо*) лосі́на.
- łosiowy** лосі́ний, лóсячий.
- łoskot, -tu, *m.*** гуркіт, -коту; (*граду*) шум, -му; (*падаючого де-*рева) тріск, -ку.
- łoskotać, -koczę, -koczesz (*rzadziej*** -kocę, -koczesz), -kotał гуркотіти, -kochú, -котіш, гуркотáти, -kochú, -кóчеш.
- łososina *ż.*** лососі́на.
- łososiowate, -tych, *icht.*** лососе́ві, -вих.
- łososiowy** лососі́нний, лососі́новий.
- łosoś, *lm.* -sie, *m.*, *icht.*** лосось.
- łozak *m.*** лошáк, -кá.
- łoś, *lm.* -sie, *m.*** лось.
- Łotewska Socjalistyczna Republika** Rad *ż.* Латві́йська Радя́нська Соціалістична Республіка.
- łotewski 1) (що стосується Лат-**вії) латві́йський; 2) (*що стосується латишів*) латі́ський.
- łotoc *ż.*, *bot.* (*caltha palustris*)** калю́жниця болóтна.

- lotr**, *lm.* -гу (*rzadziej -rzy*), *m.* бандіт.
- lotrostwo** *n.* бандитський вчїнок, -нку.
- lotrować się**, -guje, -gujesz, -rował розпўтничати, жити розпўтно.
- lotrowski** бандитський.
- lotrzyca** *ж.* 1) бандітка; 2) *перен.* розпўтниця.
- lotrzyk**, *lm.* -ki *a.* -kowie, *m.*, *ro-gardl.* *див.* lotr.
- Lotwa** *ж.* Латвія.
- Lotysz**, *lm.* -sze, *m.* латиш, -ша́, латвієць, -війця.
- Lotyszka** *ж.* латишка, латвійка.
- łowca**, -су, *lm.* -су, *m.* мисливець, -вця; ловієць, -вця́ (*заст.*).
- łowczy** I мисливський; ловіцький; *pies* ~ мисливський собака. *Пор.* łowca.
- łowczy II**, -czego, *lm.* -czowie, *m.*, *hist.* ловчий, -чого.
- łowić**, -wię, -wiesz, -wil ловити, -влю́, -виш; *перен.* ~ uchet ловити вўхом; *прик.* w mętej wodzie gybu ~ ловити рибу в каламўтній воді; // ~ się ловитися.
- łowiec**, -wca, *lm.* -wcy, *m.* *див.* łowca.
- łowcki** мисливський; ловіцький. *Пор.* łowca.
- łowiectwo** *n.* мислиўство, ловітва. *Пор.* łowca.
- łowisko** *n.* ловище, місце лову.
- łowu**, -wów, *blp.* *див.* łów.
- łoz** *ж.* 1) *бот.* (біла) верба́, (біла) лоза́, іва; 2) (*знаряддя ка-ри*) прут, різка; dać komu ~zy відшмагати когó різка́ми.
- łozina** *ж.* *див.* łoz.
- łozinowy** вербівий, лозівий, івовий; $\diamond$ zagośle ~we лозня́к, -ка́, лозні́к, -ка́.
- łozowy** вербівий, лозівий, івовий; koszyk ~ вербівий (лозовий, івовий) кошик.
- łozę** *n.* 1) *позз.*, *заст.* лóже; *перен.* ~ mądejoze прокрўстове лóже; 2) *книж.* одр, -ра́, пості́ля; па śmiertelnym ~żu на смертільній пості́лі; 3) (*pi-ки*) лóже, річище; 4) *військ.* (в рушниці) лóже; (в гарматі) лафет; $\diamond$ *дорез.* dziecko piergawego ~ża нешлюбна (позашлюбна) дитина.
- łożnica** *ж.*, *przest.* 1) лóже; 2) (*про кімнату*) ложніця.
- łożyć**, -żę, -żysz, -żył (па когo, па со) витрачати гроші (на когo, на що).
- łożysko** *n.* 1) (*piki*) річище, русло; 2) *анат.* плацента, послід, -ду; 3) *геол.* родовище; 4) *тех.* підшипник; ~ kulkowe шарикопідшипник; 5) *див.* legowisko.
- łódeczka** *ж.* 1) *зменш.* чóвник; 2) (*перен.* — *про жіноче взуття*) лóдочка.
- łódka** *ж.* 1) чóве́н (*род.* чóвна́); 2) (*ав.* — *в аеростаті*) гондб-ла; 3) *текст.* чóвник.
- łódkarz**, *lm.* -rze, *m.* човня́р, -ра́.
- łódkowaty** у фóрмі чóвна́.
- łódkowy** човновий.
- łódź** *ж.* чóве́н (*род.* чóвна́); ~ motogowa моторний чóве́н, моточóве́н; ~ podwodna підводний чóве́н; ~ z a g ł o w a пá-русний чóве́н.
- Łódź**, Łodzi *ж.* Лодзь, -дзі.
- łój**, łoj, *lm.* łoje, *m.* лій (*род.* лóю).
- łow**, łowu, *m.* 1) (*лише в мн.*) лóви, -вів; 2) (*лише в одн.*) улóв, -ву, вілов.
- łóžeczko** *n.*, *zdr.* ліжечко; пості́лька. *Пор.* łóžko.
- łóžko** *n.* лі́жко; (*з постеленими спальними речами* — *ще*) пóстіль, -тєлі, постє́ля; leżeć па ~ku лежати на лі́жку (на постє́лі); leżeć w ~ku лежати в лі́жку (в постє́лі); *розм.* rakować kogo do ~ka силоміць клáсти когó в лі́жко (в пóстіль); położyć się do ~ka лягти в лі́жко (в пóстіль); położyć się па ~ku лягти на лі́жко (на пóстіль); posłać ~ заслáти (застелити) лі́жко (пóстіль); rozebrać ~ розіслáти (розстелити) лі́жко (пóстіль); z ~ka się zerwać

- скочити (схопітися) з ліжка (з постелі).
- lub**, -bu, *m.* 1) луб, -бу; 2) (кошик з лубу) козуб, луб'янець, -нця.
- lubek**, -bka, *m.* 1) лубок, -бка; 2) (лише в мн.) хір. лубкй, -кйв; пога w ~kach ногá в лубкáх.
- lubianka** *ж.* луб'янка.
- lubiany** луб'яній, лубочний.
- lubin**, -ni, *m., bot.* люпін, -ну.
- lubinowy bot.** люпиновий.
- Lucja** Лукія.
- luczek**, -czka, *m., zdr.* лучок, -чка.
- lucznictwo** *n.* стріляння (стрільба) з лука, лучний спорт, -ту.
- lucznik**, *lm.* -су, *m., hist.* лучник.
- luczyno** *n.* скіпка, скáлка, лучйна.
- ludząco** обмáнно; $\diamond$ ~ podobny (do kogo, do czego) разюче схожий (з ким, з чим *i* на ко́го, на що), разюче подібний (до ко́го, до чо́го).
- ludząco** обмáнный: $\diamond$ ~ce podobieństwo разюча схожість, -жості (з ким, з чим), разюча подібність, -ності (до ко́го, до чо́го).
- ludzenie** *n.* обмáнювання; // ~ się самообмáн, -ну, самоо(б)дурювання.
- ludzić**, -dże, -dzisz, -dził обмáнювати, -нюю, -нюеш; розогу ~dzą зóвнішній ви́гляд обмáнює; $\diamond$ ~ kogo nadzieją тішити ко́го надією; // ~ się обмáнюватися; $\diamond$ ~ nadzieją тішити себе (тішитися) надією.
- lug**, -gu, *m., chem.* луг, -гу.
- lugarnia** *ж.* приміщення для луження; устанóвка для вилугóвування.
- lugować**, -guje, -gujesz, -gował *chem.* лужити, вилугóвувати, -вую, -вуеш.
- lugowanie** *n., chem.* луження, вилугóвування.
- lugowaty** лугувáтий.
- lugownia** *ж.* див. **lugarnia**.
- lugowy chem.** лужний.
- luk**, -ku, *m.* 1) лук; паріа́é ~ напну́ти лука; 2) *mat., фіз.* дуга́; ~ elektryczny електродуга́; ~ świetlny вольтова дуга́; 3) *archit.* а́рка; ~ mostowy а́рка моста́ (мóсту); ~ tryumfalny триумфáльна а́рка; 4) (*riki*) за́крут, -ту, за́ворот, -ту; $\diamond$ спец. ~ podziałkowy лімб.
- Lukasz** Лука.
- lukowato** дугоподібно.
- lukowaty** дугоподібний.
- lukowy** 1) дуговий; *el.* лампа ~wa дуго́ва ла́мпа; 2) а́рочний; $\diamond$ *el.* ~we światło elektryczne світло́ва дуга́. Пор. **luk** 2, 3.
- lukówka** *ж., el.* дуго́ва ла́мпа.
- luna** *ж.* за́грава.
- lup** I, -pu, *m.* здóбич, -чі, добйча; *військ.* трофе́ї, -фе́їв; $\diamond$ перен. wydać па ~ відда́ти (да́ти) на потáлу.
- lup** II ! *wkrz.* баба́х! торóх!
- lupa** *ж.* 1) лупáйка; 2) зб. лупи́ння, лупи́на.
- lupać**, -pię, -piesz, -pał 1) лупáти, дробі́ти, -блю, -биш; ~ skalę лупáти (дробі́ти) скéлю; (*drowa*) ко́лоти, -лю, -леш; 2) безос. ломі́ти, -мить; ~pie mi w kościach в мéне ломля́ть ко́сті.
- lupek**, -pku, *m., geol.* слáнець, -нцю.
- lupić** I, -pię, -pisz, -pił лупі́ти, -плю, -пиш; (*skury*—це) здира́ти; (*перен. розм.*—це) оббира́ти, обдира́ти; (*країну*—це) грабува́ти, -бую, -буеш; // ~ się лупі́тися.
- lupić** II, -pię, -pisz, -pił, lupiąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli *pot.* 1) (*лише недокон.*) лупцюва́ти, -цюю, -цюеш, пері́щити; 2) (*лише докон.*) молóснути, двигну́ти; // ~ się 1) бі́тися (б'ю́ся, б'ешся); 2) вдáритися.
- lupiestwo** *n.* грабіжництво.
- lupież** I, -żu, *m.* лупá (на голо́ві).
- lupież** II *ж.* див. **lupiestwo**.
- lupieżca**, -су, *lm.* -су, *m.* грабіжник.

іурієцзу грабіжницький.
іуріна ж. 1) лушпїна, лушпáйка; 2) (яйця) шкаралупа; 3) (фруктів) шкірка, шкурка; 4) (зерна) лузгá; 5) (стручкових рослин) стручóк, -чкá; ◊ kartofle w ~nach картóпля в лушпїнні (в мундїрі).
іурінка ж., *zdr. див. іуріна*.
іурискóра, -гу, *lm. -гу, т., pot.* здірщик, здірник, драпїжник, жмікрут.
іурка ж. 1) тріска, скїпка, скáлка; 2) *зменш. див. іуріна*.
іурkowy *geol.* слáнцьовий.
іурліу кілкий.
іурна́с *див. іуріс II*.
іуска ж. 1) (зерна) лузгá; 2) (риб) лускá; 3) *військ.* гільза; 4) *мед.* бїльмó, полúда; *перен.* ~ s p a d - ł a т u з о с з u полúда спáла йому з очей.
іуска́с (насіння, горіхи) лузáти, лускати; (горох і под.) лущити; //~ się (про шкіру і под.) лущитися, злущуватися, -щується.
іускоскрzydłe, -łych *ent.* лускокрїлі, -лх.
іусkowaty 1) лускоподібний; 2) (вкритий лускою) лускатий.
іусkowy *див. іусkowaty*.
іусzczarka ж., *roln.* лущїльна машїна, обдирна машїна.
іусzczenie *n.* лущення; //~ się (*мед.* — про шкіру) лущення, злущування.
іuszczka ж. 1) *зменш.* лусочка; 2) *мед.* бїльмó, полúда.
іuszczуsа ж., *med.* псорїаз, -зу, лускатий лишáй, -шай.
іuszczу́с, -cze, -czysz, -czył лущити; //~ się (*мед.* — про шкіру) лущатися, злущуватися, -щується.
іут *m., przest.* (міра ваги) лот.
іуза ж., *spec.* лúза (в бїльярді).
іузуsе, -зуs *Лужиці*, -жиць.
іузуцькі лужицький.
іузуцзанїн, *lm. -czanie, -czan, т.* лужичáнин.
іузуцзанка ж лужичáнка.
іуцзак, *lm. -кі, т. 1)* ліковий (лі-

чаний) джут, -тá; 2) груба конопляна тканина; 3) (*зневажл. іст.* — про міщан) личáк, -кá.
іуцзаны ліковий, личаний.
іуцзек, -czka, *lm. -czki, т., pogardl. hist. див. Іук II*.
іуцзко *n.* личко, личане волокно; ◊ *присл.* od ~ka do r z e - т u з k a від малого злочину до більшого.
іудка ж. літка.
іук I, -ку, *т.* ковтóк, -ткá; ◊ w y p i ć j e d n u т ~ k i e м випити одним дұхом.
іук II, -ка, *lm. -кі, т., pogardl. hist.* (міщанин) личáк, -кá.
іука́с, **іука́с**, -не, -niesz, -на́, -не́лі ковтáти, ковтнұти; *перен.* ~ k a ś l i n k e слїнку ковтáти.
іукаwość ж., *wet.* прикуска.
іукаwу; *ко́н* ~ *wet.* кїнь з прикускою.
іука́с *див. іука́с*.
іуко *n.* ліко; ◊ *присл.* d r z y j ~ k o, рóкі się d a куй залїзо, ко́лі (пóки) гаряче; кова́ль клéпле, пóки тéпле.
іуkowaciéс, -cieje, -ciejesz, -ciał, -cieli ставáти ликуватим.
іуkowaty 1) ликуватий; 2) (про м'ясо) жїлавий.
іуkowy ліковий, личаний.
іура́с, -ріє, -piesz (*rzadziej -pam, -pasz*), -ра́, іурна́с, -не, -niesz, -на́, -не́лі *pol.* (очима) лупати, лупнути; ◊ ~ рна́с s p o d e ł b a гляннути спідлоба.
іусawу трóхи лісий, лисєнький.
іусек, -ska, *т.* (про вола, коня) лісий, -сого, лисáк, -кá, лисáн, -нá; (про собаку) лискó.
іусієс, -сієje, -сієjesz, -siał, -sieli лісіти, плїшївити.
іусїна ж. лїсина, плїш, -ші.
іусїнка ж., *zdr.* лїсїнка, плїшїнка.
іусїuteńкі зóвсїм лісий.
іуск *m. див. бlyск*.
іуска ж. 1) *орн.* (fulica astra) лїска, лисұха; 2) (*розм.* — про корову) лїса, -сої, лїска.
іуска́с *див. бlyска́с*.
іусу лісий, плїшївий; ~sa гóга лїса горá.

lysyczak, -ku, *m.*, *min.* слюда.
 lysczyk *m.*, *min.* *div.* lyszczak.
 lyszczykowy *min.* слюдяний.
 łyżeczka *ż.* ложечка; $\diamond$ *перен.*
 pod ~ką під грудьмі.
 łyżka *ż.* ложка; ~ stolowa сто-
 лова ложка; ~ wazowa роз-
 ливальна ложка, ополоник; *спец.*
 ~ wiertnicza желонка, бу-
 ровá ложка.
 łyżnik I, *lm.* -cy, *m.*, *wojs.* ліж-
 ник.
 łyżnik II, *lm.* -ki, *m.* полиця на
 ложкі.
 łyżwa, (*częściej w lm.*) łyżwy, ły-
 żew *a.* łyżw, *ż.*, *sport.* ковзані,
 -нів, конькі, -ків; $\diamond$ ślizgać
 się па ~wach ковзатися.
 łyżwiarka *ż.*, *sport.* ковзанярка,
 конькобіжниця.
 łyżwiarski *sport.* ковзанярський,
 конькобіжний.
 łyżwiarstwo *n.*, *sport.* ковзаняр-
 ський (конькобіжний) спорт, -ту.
 łyżwiarz, *lm.* -rze, *m.*, *sport.* ков-
 заняр, -ра́, конькобіжець, -жця.

łyżwowo: most ~ pontónний міст
 (*род.* mostá i móstu).

łza *ż.* сльозá; *ірон.* łyzy kroko-
 dylowe (krokodylye) кро-
 коділові (крокоділячі) сльози
 (*род.* сліз); łyzy stanęły w
 oczach сльози виступили на
 очах, сльози набігли на очі;
 topać we łzach заливатися
 (розливатися) сльозами.

łzawiący сльозоточивий; *xim.* gaz
 ~ сльозоточивий газ, -зу.

łzawica *ż.*, *hist.* слізниця, урна
 (для) сліз.

łzawić się, -wię, -wisz, -wił сльо-
 зитися (сльожу́ся, сльози́шся).

łzawie *div.* łzawo.

łzawienie *n.*, *med.* сльозотеча.

łzawnica *ż.* *div.* łzawica.

łzawo слізно.

łzawy (*жалісний*) слізний.

łzotok, -ku, *m.*, *med.* *div.* łzawie-
 nie.

łzowy *anat.* слізний.

łżeć *arch.* *div.* łgać.

M

m (metr) *skr.* m (метр).

M (*римська цифра*) 1000.

ma *ż.*, *zaim.* *div.* mój.

maca *ż.* маца́.

macać 1) (*со a. czego*) ма́цати,
 ш́пати; (*курей — це*) гля́дити,
 -джу́, -ди́ш; ~ puls ш́пати
 (ма́цати) пульс; 2) (*kogo*) *перен.*
 ш́пати (*kogo*); // ~ się ма́цати
 оди́н одного, ш́пати оди́н од-
 ного; $\diamond$ ~ rokieszaniach
 ла́пати (шукáти) в кишéнях.

macańka *przst.* *div.* omackiem.

Macedonia *ż.* Македонія.

Macedonka *ż.* македонка.

Macedończyk, *lm.* -cy, *m.* македо́-
 нець, -нця.

macedoński македонський.

maceracja *ż.*, *tech.* i *in.* мацерáція,
 вимóчування, розмóчування.

macerować, -guje, -gujesz, -rował
tech. i *in.* мацерува́ти, -ру́ю, -ру́-

еш, вимóчувати, -чую, -чуеш,
 розмóчувати.

Macesta *ż.* Маце́ста.

machać, machnąć, -nę, -niesz,
 -nął, -nęli 1) маха́ти, махну́ти;
 ~chnąć miłe махну́ти мило́
 доро́ги; *перен.* ~chnąć głęka па
 со махну́ти руко́ю на що; 2) (*ko-
 go*) (*лише докон.*) удáрити (*ko-
 go*); $\diamond$ ~chnąć kieliszek
 хильну́ти ча́рку; ~chnąć ko-
 ziołka перекину́тися, беркіць-
 нутися, сторчака́ да́ти; // (*лише
 докон.*) ~ się (*dokąd*) *pot.* мах-
 ну́ти (куди́).

macher, *lm.* -rzy, *m.*, *posp.* діло́к,
 -лка́.

machiawelista, -ty, *lm.* -ści, *m.*,
polit. макіавелліст.

machiawelistyczny *polit.* макіавел-
 лістичний.

- machiawelizm**, -му, *m.*, *polit.* макіавеллізм, -му.
- machiawelski** макіавеллівський.
- machina** *ż.* 1) (розм. — про особу а річ колосальних розмірів) махіна, махіня; (про будинок — це) озія; 2) *див.* maszyna; $\diamond$ *несхв.* ~ administracyjna адміністративний апарат, -ту.
- machinacja** *ż.* махінація.
- machinalnie** машинально.
- machinalny** машинальний.
- machizm**, -му, *m.*, *fil.* махізм, -му.
- machlarz**, *lm.* -gze, *m.*, *pot.* шахрай, -рај, крутій, -тія, плутяга, махляр, -ра.
- machlować**, -luje, -lujesz, -lował *pot.* шахрувати, -рую, -рúеш, шахраювати, -раюю, -раюеш, махлювати, -люю, -люеш.
- machnąć** *див.* machać.
- machnięcie** *n.* (рукою) помах, -ху, змах.
- machorka** *ż.* махорка.
- macica** *ż.*, *anat.* (uterus) матка; $\diamond$ ~ perłowa перламутр, -ру.
- maciczny** *anat.* матковий.
- Maciej** Матвій.
- maciejówka** *ż.* кашкет з малім козирком (із шнуром на околиці).
- Maciek**, -čka *див.* Maciej.
- macierz** *ż.* 1) *арх.* матір, -тері; 2) *перен.* *арх.* батьківщина; 3) *іст.* матиця; ~ szkoła матиця шкільна.
- macierzanka** *ż.*, *bot.* 1) (*thymus*) чебрець, -цю; 2) (*origanum*) материнка.
- macierzyński** материнський, материний; serce ~kie материнське (матерне) серце.
- macierzyństwo** *n.* материнство.
- macierzysty** 1) *див.* ojczysty; 2) *див.* macierzyński; $\diamond$ kraj ~ рідний край (род. краю).
- maciora** *ż.* 1) свиноматка; 2) *бот.* *див.* maciorka; $\diamond$ ~ pszczoła бджолина (бджолянá) матка.
- maciorka** *ż.*, *bot.* (*cannabis sativa*) матірка, коноплі посівні.
- maciuręki** 1) *пестл.* малесенький; 2) (*дуже маленький*) малюсінський, манюсінський.
- maska** *ż.*, *zool.* шупальце; (*у членистоногих*) вусик.
- masnąć**, -nę, -niesz, -nął, -nęli *pot.* молоснути, двигнути.
- masocha** *ż.* ма́чуха.
- masoszy** ма́чушин; ро ~szemu по-ма́чушиному, як ма́чуха.
- maszać** 1) (со w czym) вмочати, вмочувати, -чую, -чуеш (що в що); 2) (*злегка рідиною*) змочувати; $\diamond$ *перен.* ~ w czym także б́ути причётним до чо́го; ма́ти рільце в пушкú.
- maczek**, -czku, *m.*, *zdr.* 1) ма́чóк, -чкú; 2) *мисл.* дробінка, шротінка; $\diamond$ *перен.* piśać ~czkiem пи́сати дрібнім пóчерком (б́исером), ма́ком сіяти.
- maczuga** *ż.*, *przesł.* дрюк.
- mać** *ż.*, *arch.* матір, -тері.
- mada** *ż.* твань, -ні.
- madapolam**, -mu, *m.*, *tkac.* мадапола́м, -му.
- madapolamowy** *tkac.* мадапола́мовий.
- Madera** *ż.* Маде́йра.
- madera** *ż.* (сорт вина) маде́ра.
- Madjar**, *lm.* -gzy, *m.* *див.* Madziar.
- madonna** *ż.*, *szt.*, *rel.* мадо́нна.
- madrapora** *ż.*, *zool.* мадрепóра.
- madrygał**, -łu, *m.* мадріга́л.
- madrycki** мадрі́дський.
- Madryt**, -tu, *m.* Мадрі́д.
- Madziar**, *lm.* -gzy, *m.* ма́дьяр, -ра.
- madziarski** ма́дьярський.
- mafia** *ż.* 1) *іст.* ма́фія; 2) *перен.* зневажл. клі́ка.
- mag**, *lm.* -gowie, *m.* ма́г, чароді́й.
- magazyn**, -nu, *m.* 1) склад, -ду; *військ.* ~ а тупісую́пну склад боеприпа́сів; 2) *торг.* магази́н; ~ ubiórów męskich магази́н чоловічого одягу; 3) *військ.* *див.* magazynek; $\diamond$ ~ zbożowy зерноско́вище; гамазе́й, -зе́ю (*заст. розм.*).
- magazynek**, -nku, *m.*, *wojs.* магази́н, патро́нна ко́рòбка, обóйма.
- magazynier**, *lm.* -gzy, *m.* ко́мірний, -ного, кладо́вщи́к, -ка́; завскла́дом.
- magazynować**, -nuje, -nujesz, -nował 1) збе́рига́ти на скла́ді;

- 2) *спец.* заговарювати, -рюю, -рюеш.
- magazynowy** 1) складовий; 2) магазинний, магазиновий; $\diamond$ *broń ~wa* див. *magazynówka*. *Пор.* *magazyn* 1, 2.
- magazynówka** *ż.*, *przest.* магазинна рушниця.
- Magdalena** Магдаліна.
- Magdeburg** *m.* Магдебург.
- magdeburski** магдебурзький; *іст.* *praga wo ~kie* магдебурзьке пра-во.
- magia** *ż.* магія, чародійство.
- magiczny** магічний, чародійний.
- magiel**, -*gla*, *lm.* -*gle*, *m.* качалка, магель, -гля.
- magik**, *lm.* -*cy*, *m.* 1) фокусник-ілюзіоніст; 2) *перен. розм.* майстер на всі руки.
- magister**, -*tra*, *lm.* -*trzy a.* -*trowie*, *m.* (учений ступінь) магістр, -ра.
- magisterski** магістерський.
- magistra** *ż.* (про жінку) магістр, -ра.
- magistracki** магістратський.
- magistrala** *ż.* магістраль, -лі, магістральна лінія.
- magistralny** магістральний.
- magistrant**, *lm.* -*nci*, *m.* магістрант.
- magistrat**, -*tu*, *m.* магістрат, -ту, міська управа.
- magistratura** *ż.*, *blm.*, *hist.* магістратура.
- maglarnia** *ż.* приміщення для качалок (для маглів).
- maglować**, -*luje*, -*lujesz*, -*lował* (білизну) качати, $\diamond$ *жарт.* $\sim$ *komu skóęę* лупцювати, -цюю, -цюєш (кого).
- maglownia** *ż.* див. *maglarnia*.
- maglownica** *ż.* (для качання білизни) рубель, -бля.
- magma** *ż.*, *geol.* маґма.
- magmowy** *geol.* маґматичний.
- magnacki** маґнатський.
- magnat**, *lm.* -*ci*, *m.* маґнат.
- magnateria** *ż.*, *zb.*, *hist.* маґнати, -тів.
- magnes**, -*su*, *m.* маґніт, -ту. $\diamond$ *перен. розм.* *ma ~ w pa-* *sach* він злодійкуватий.
- magnesować**, -*suje*, -*sujesz*, -*sował* маґнітити, -нічу, -нітиш, намаґнічувати, -чую, -чуєш.
- magnesowy** маґнітний; *igła ~wa* маґнітна стрілка.
- magnetoelektryczny** *fiz.* маґнітоелектричний.
- magnetofon**, -*nu*, *m.*, *fiz.* маґнетофон.
- magnetograf**, -*fu*, *m.*, *fiz.* маґнітограф.
- magnetoindukcja** *ż.*, *fiz.* маґнітна індукція.
- magnetometr**, -*ru*, *m.*, *fiz.* маґнітометр, -ра.
- magnetron**, -*nu*, *m.*, *rad.* маґнетрón.
- magnetyczność** *ż.*, *fiz.* маґнетизм, -му.
- magnetyczny** 1) *фіз.* (про маґнетизм) маґнетичний; *zjawiska ~ne* маґнетичні явища; (про маґніт) маґнітний; *pole ~ne* маґнітне поле; 2) (заст.— гіпно-тичний) маґнетичний.
- magnetyt**, -*tu*, *m.*, *min.* маґнетит, -ту.
- magnetyzer**, *lm.* -*rowie*, *m.*, *przest.* маґнетизер, -ра, гіпно-тизер, -ра.
- magnetyzm**, -*mu*, *m.*, *fiz.* маґнетизм, -му.
- magnetyzować**, -*zuje*, -*zujesz*, -*zował* *przest.* 1) маґнетизувати, -зую, -зуюєш, гіпно-тизувати; 2) *див.* *magnesować*.
- magnez**, -*zu*, *m.*, *chem.* маґній, -нію.
- magnezja** *ż.*, *chem.* маґнезія.
- magnezjan**, -*nu*, *m.*, *chem.* сіль маґнію.
- magnezjowy** *chem.* маґнійовий; *światło ~we* маґнійове світло.
- magnezowy** *min.* маґнезіальний
- magnezyt**, -*tu*, *m.*, *min.* маґнезіт, -ту.
- magnificencja** *m.*, *przest.* титул ректора в деяких університетах Заходу.
- Magnitogorsk** *m.* Маґнітоґорськ.
- magnolia** *ż.*, *bot.* маґнолія.
- magot** *m.*, *zool.* (*inuus ecaudatus*) маґо (несідм.).

- maharadža**, -dży, *lm.* -dżowie, *m.* магараджа.
mahometanin, *lm.* -tanie, -tan, *m.* магометанін.
mahometanizm, -mu, *m.* магометанство.
mahometanka *ż.* магометанка.
mahometañski магометанський.
mahometañstwo *n.* *див.* mahometanizm.
mahoniowy з червоного дерева, червонодеревний.
mahoń, -niu, *lm.* -nie, *m.* 1) *бот.* червоне дерево; 2) (*лише в мн.*) меблі з червоного дерева.
maić, **maję**, **maisz**, **maі** прикрашати зеленню (клéчанням); (*квітами*) квітчати, заквітчувати, -чую, -чуеш, уквітчувати; умáювати, -маюю, -маюеш (*поез.*); // ~ **się** зеленіти, зеленітися, крітися маём, умáюватися.
maj, *lm.* -je, *m.* травень, -вня; май (*рідко*); **Pierwszego** **maja** Пёрше травня.
majaczeć, -czeję, -czejesz, -czaі, -czeli ма́ячити, -ячу́, -ячіш; ма́йоріти; (*про світло*) мигтіти, -гтіти, миготіти, -готіть, мелькати.
majaczenie *n.* ма́рення, ма́ячення, маячіння.
majaczyć, -cze, -czysz, -czył 1) (*в гарячці*) ма́рити, ма́ячити, -ячу́, -ячіш; 2) *див.* majaczeć; // ~ **się** *див.* majaczeć.
majak, (*zazwyczaj blp.*) -ki, -ków, *m.* ма́раж, -жу, ма́риво.
majateczek, -czku, *m., zdr.* *див.* majatek.
majatek, -tku, *m.* 1) ма́йнó; ~ *guchom* у рухо́ме ма́йнó; ~ *pieguchom* у нерухо́ме ма́йнó; 2) (*земельний*) маéток, -тку; **dojść do ~tku** розбагатіти.
majatkowo в ма́йновóму відно́шенні.
majatkowy ма́йновий; *політ.* сепзус ~ ма́йновий ценз, -зу.
majdać ма́хати; (*хвостом — ще*) виляти, крутіти (кручу́, крутиш).
majdan, -nu, *m.* 1) ма́йдáн, -ну; 2) *спец.* смоля́рня, смолоку́рня; 3) дуга́ лука (*для стрільби*).
majeran, -nu, *m., bot.* (*origanum majorana*) ма́йора́н, -ну.
majeranek, -nku, *m., bot.* *див.* majeran.
majerankowy *bot. див.* majeranowy.
majeranowy *bot.* ма́йора́новий.
majestat, -tu, *m.* 1) ве́лич, -чі, ве́личчя; 2) (*іст.— про монарха*) ве́личність, -ності; *юр.* o b g a z a ~tu о́браза ве́личності.
majestatycznie ве́лично.
majestatyczność *ż.* ве́личність, -ності.
majestatyczny ве́личний.
majętność *ż.* 1) ба́гатство, за́можність, -ності; 2) (*земельна*) маéток, -тку, маéтність, -ності.
majętny за́можний.
majka *ż., ent.* ма́йка.
majolika *ż.* ма́йóлика.
majolikowy ма́йóбліковий.
majonez, -zu, *m., kul.* ма́йонéз, -зу.
major, *lm.* -gowie *a.* -rzy, *m., wojs.* ма́йóр, -ра.
majoracki *praw.* ма́йора́тний.
majorat I, -ta, *lm.* -ci, *m., praw.* спадкоéмець ма́йора́ту.
majorat II, -tu, *lm.* -ty, *m., praw.* 1) (*спосіб спадкування*) ма́йора́т, -ту; 2) ма́йора́тний маéток, -тку.
Majorka *ż.* Ма́йóрка.
majorowa, -wej, *ż.* дру́жина ма́йóра; ма́йóрша (*розм.*).
majorowski *wojs.* *див.* majorski.
majorowy *muz.* ма́жóрний.
majorski *wojs.* ма́йóрський.
majorytet, -tu, *m.* (*під час голосоування*) бі́льшість, -шості.
majoryzować, -zuję, -zujesz, -zował (*kogo*) ма́йоризува́ти, -зу́ю, -зу́еш.
majownik *m.* 1) *ент.* хрущ, -ща́; 2) *бот.* (*majanthemum bifolium*)¹ весня́нка дволи́ста.
majowy 1) травне́вий; ма́йський; *пор.* maj; 2) (*перен.— про колір*) зе́лений.
majówka *ż.* 1) (*пікнік у травні*) ма́йóвка, ма́ївка; 2) *політ.* ма́йóвка, ма́ївка.

- majster**, -tra, *lm.*, -trowie *a.* -trzy, *m.* майстер, -тра; ~ do wszystkiego майстер на всі руки; $\diamond$ *розм.* ~ klerka (~ zepsuj) халтурник, партач, -ча.
- majsterka** *ż.*, *pot.* праця ремісника.
- majsterski** 1) (*про працю ремісника*) майстерний; 2) *див.* mistrzowski 1.
- majstersztyk**, -ku, *m.*, *pot.* шедевр, -ра, майстерний твір (*род.* твору).
- majstrować**, -ruję, -rujesz, -rował 1) (со) майструвати, -рюю, -рюєш; 2) (со *a.* koło czego) *розм.* поборитися, длубатися (коло чого).
- majtać**, **majtnąć**, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) (*ногами*) колихати, колихнути, махати, махнути; 2) (*хвостом*) виляти, вильнути, махати, махнути.
- majtek**, -tka, *lm.* -tkowie, *m.* матрбс.
- majtki**, -tek, *blp.* трусі, -сів.
- majskuly**, -kuł, *blp.*, *filol.* мабскули, -лів; (*почерк рукопису*) устāv, -ву.
- mak**, -ku, *m.*, *bot.* мак, -ку; cicho jak ~kiem z siał (siał) тихо, як у вусі; тихо, хоч мак сій; $\diamond$ *прик.* dobrali się w kogosu ~ku обоє рябе, два чботи пара; як ~ku безліч, сіла.
- makabryczny** похмурий; (*що викликає жах*) страшний; ~ne żarty страшні жарти, -тів.
- makadam**, -mu, *m.*, *spec.* макадам, -му.
- makagiga** *ż.*, *suk.* грильяж, -жу (*з маку та меду*).
- makao** *nieodm.*, *n.*, *karcs.* макáo (*невідм.*).
- makaron**, -nu, *m.* макарони, -нів (*лише в мн.*); $\diamond$ ~ cienki вермішель, -лі.
- makaroniarnia** *ż.* макаронна фабрика.
- makaroniczny** *lit.* макаронічний.
- makaronik** *m.*, *suk.* мигдальне тістечко.
- makaronista**, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *lit.* áвтр макаронічних віршів,
- makaronizm**, -mu, *m.*, *lit.* макаронізм, -му.
- makaronowy** макаронний.
- Makary**, -rego Макár, -ра.
- makata** *ż.* 1) *текст.* парча; 2) рід килимкá на стіну.
- maki** *nieodm.*, *n.*, *zool.* máki (*невідм.*).
- makieta** *ż.*, *spec.* макёт.
- makintosh** *m.* макінтош.
- makler**, *lm.* -rzy, *m.* маклер, -ра.
- makolągwa** *ż.*, *orn.* (*linota cannabina*) коноплянка.
- makowate**, -tych, *bot.* (*papaveraceae*) макави, -вих.
- makowiec**, -wca, *lm.* -wce, *m.* макавий сик (*род.* соку).
- makowiny**, -win, *blp.* маковійня.
- makowy** макавий.
- makówka** *ż.* 1) макавка; 2) *перен.* жарт. голова.
- makrela** *ż.*, *icht.* макрель, -лі.
- makrobiotyka** *ż.*, *biol.* макробиотика.
- makrokosmos**, -su, *m.*, *fil.* макрокосм, -му.
- makroskopijny** *nauk.* макроскопічний.
- makroskopowy** *nauk.* *див.* makroskopijny.
- maksimum** *nieodm.*, *n.* максимум, -му.
- maksyma** *ż.* максима, правило поведінки; wziąć sobie со за ~nę взяти собі що за правило.
- maksymalista**, -ty, *lm.* -ści, *m.* максималіст.
- maksymalistka** *ż.* максималістка.
- maksymalistyczny** максималістський.
- maksymalizm**, -mu, *m.* максималізм, -му.
- maksymalnie** максимально.
- maksymalny** максимальний; сена ~на максимальна ціна.
- Maksymilian** Максиміліан.
- makuch** *m.* макұха.
- makulatura** *ż.* макулатура.
- makutra** *ż.* *див.* donica 1.
- malachit**, -tu, *m.*, *min.* малахіт, -ту.
- malachitowy** *min.* малахітовий.
- malaga** *ż.* (*сорт вина*) малáга.

Malaga *ż.* Malága.

Malaczyk, *lm.* -су, *m.* малáець, -лáйця.

Malaje, -jów, *blp.* Малáйя.

Malajka *ż.* малáйка.

malajski малáйський.

malaria *ż., med.* малярія.

malarczyk, *lm.* -ki, *m.* учень *a.* підма́йстер ма́лярá, малярчу́к, -ка.

malarka *ż.* художниця, малярка.

malarski 1) живописний, *technika* ~ka ~ka живописна техніка; 2) малярський, малярний; *szkole* ~ka шко́ла живопису (малярства); *złoto* ~kie сухозлітка, шумі́ха. *Por.* malarz.

malarstwo *n.* 1) живо́пис, -су, малюва́ння; (*pro* заняття, дію — *że*) малярство; 2) малярство. *Por.* malarz.

malaryczny *med.* малярійний.

malarz, *lm.* -rze, *m.* 1) художник, живописець, -ця, ма́ляр (*rod.* ма́лярá); *obraz* w ubitnego ~rza картинá видатного художника; 2) *spec.* ма́ляр.

malęc, -lca, *lm.* -lcy, *m.* малю́к, -ка́.

malęc, -leję, -lejesz, -lał, -leli мэншати.

malęńki *pieszcz.* мале́нький.

malęńko *pieszcz.* мале́нько.

malęństwo *n.*, *pieszcz.* маля́тко, маля́точко.

maligna *ż.* жар (гаря́чка) з ма́яченням.

malina *ż.* ма́ліна.

maliniak *m.* 1) ма́лінник; 2) (*pro* napię) ма́лінівка.

malinowy ма́ліновий.

malinówka *ż.* ма́лінівка.

malikontent, *lm.* -nci, *m.* незадово́лений, -ного, невдово́лений; (*postійний*) скиглі́й, -лія, нітик.

malikontentka *ż.* незадово́лена, -ної, невдово́лена; скиглі́йка, нітик.

Por. malikontent.

malować, -luje, -lujesz, -lował

1) (*kartynu*) ма́люва́ти, -люю, -лю́еш; 2) (*pokrywaci* краскою) фа́рбува́ти, -бу́ю, -бу́еш, кра́сити (кра́шу, кра́сиш); ~wany па

zielono фа́рбований (кра́шений) у зе́лeний ко́лір; 3) (*ściny* красками і под.) розма́лю́вати, -вую, -ву́еш; ~wany па та г тиг розма́лю́ваний під ма́рмур; 4) (*peren. —* *słowami*) зма́лю́вати, зобража́ти; ~ przeszłość зма́лю́вати (зобража́ти) мину́ле; // ~ się 1) фа́рбува́тися, кра́ситися; 2) *peren.* відбива́тися; *gozpraczwala się* па *jego twarzy* на його́ обліччі (ли́ці) відбива́вся відча́й (ро́зпач).

malowanie *n.* 1) ма́люва́ння, жи́вопис, -су; *uczyć się* ~nia учи́тися жи́вопису; 2) фа́рбува́ння, кра́шення, красіння; 3) розма́лю́вання; 4) *peren.* зма́лю́вання, зобража́ння; *por.* malować; 5) (*pro* кольорову картину) ма́люнок, -нка; *szkole* рі́єкпа, *jak* ~ гáрна (вро́длива), *як* намальова́на; // ~ się фа́рбува́ння, кра́шення, кра́сіння.

malowanka *ż.* 1) *roz.* ко́льоро́ва ілюстра́ція; 2) ба́рвіста се́лянська спі́дниця, ма́льованка; 3) не́виба́гливий ма́люнок, -нка; 4) *et-nogr. div.* kraszanka.

malowidło *n.* ма́люнок, -нка.

malowniczo ма́льовни́чо.

malowniczość *ż.* ма́льовни́чість, -чості.

malowniczy ма́льовни́чий.

Malta *ż.* Ма́льта.

maltański ма́льтійський.

maltoza *ż., chem.* ма́льто́за.

maltretować, -tuje, -tujesz, -tował (*kogo*) тре́тирува́ти, -рю́ю, -рю́еш (*kogo*), зну́щати́ся (з ко́го).

maltuzjanizm, -mu, *m.* ма́льтузі́анство.

maluchny *pieszcz.* *div.* malutki.

maluczki *pieszcz.* *div.* malutki.

malunek, -nku, *m.* *div.* malowidło.

malusieńki 1) *pest.* ма́лeсeнький;

2) (*duże* ма́ленький) ма́люсінький, ма́люсінький.

maluśki *pieszcz.* *div.* malutki.

maluteńki *div.* malusieńki.

malutki *pieszcz.* маленький.
 malutko *pieszcz.* маленько.
 malwa *ż., bot.* м'яльва.
 malwersacja *ż.* розтрáта.
 malwersować, -*suję, -sujesz, -sował*
 (czym) розтрáчувати, -чую, -чу-
 еш (що).
 małdrzyk *m., kul.* ватрушка, сёр-
 ник, мандр'яка.
 Małgorzata Маргарита.
 małmazja *ż. (sort wina)* мальвá-
 зия.
 mało máло; ~ со máло що; ~
 kto máло хто, небагáто хто; ~
 nie (о ~ nie, ~со nie, о ~
 со nie, ~ że nie) máло не,
 замáлим не, лédве не, трóхи не;
 ~ nie u mał máло не (трóхи
 не) вмер; ~ tego máло тогó.
 małoduszność *ż.* малодúшність,
 -ності, легкодúхість, -хості. *Пор.*
 małoduszny.
 małoduszny малодúшний; легкодú-
 хий (*рідко*).
 małokalibrowy малокаліберний.
 małokrwistość *ż., med.* недовкрів'я.
 małokrwisty *med.* недовкрівний.
 małoletni малолітній, недолітній.
 małoletniość *ż.* малоліття, недоліт-
 тя, малолітство, недолітство.
 małolistny 1) дрібнолістий; 2) який
 (що) máе máло лістя.
 małolitrażowy малолітражний.
 małomiasteczkowy містечковий,
 провінціáльний; (*перен.* — *ще*)
 мішáнський.
 małomiejski *див. małomiasteczko-*
wy.
 małomieszczanin, *lm. -czanie, -czan,*
m. дрібний буржуá (*невідм.*).
 małomieszczkański дрібнобуржуáз-
 ний, маломішáнський.
 małomówność *ż.* неговіркість, -ко-
 сті, небалакучість, -чості.
 małomówny неговіркйй, небала-
 кучий.
 małorolność *ż.* малоземелля.
 małorolny малоземельний.
 małostka *ż.* дрібніця.
 małostkowość *ż.* дріб'язковість,
 -вості.
 małostkowy дріб'язковий.
 małość *ż.* малізна, мáлість, -лості;

o) od ~ci змáлку; ~ serca
див. małoduszność; перен. ~
 u m y s i u розумóва обмеженість,
 -ності.
 małowartościowy малоцінний.
 małowazny маловажний.
 małpa *ż.* мáвпа.
 małpeczka *ż., zdr.* мáвпочка.
 małpi мáвпячий.
 małpiarski *przen. pogardl.* мáвпя-
 чий.
 małpiarstwo *n., przen. pogardl.*
 мавпувáння.
 małpiątko *n., pieszcz.* мавпеня́тко.
 małpię, -pięcia, *lm. -pięta, -piąt, n.,*
zdr. мавпеня́, -ня́ти.
 małpio *przsl.* по-мавпячому, як
 мáвпа; ~ z w i p n y спрїтний,
 як мáвпа.
 małpować, -*puję, -pujesz, -pował*
przen. pogardl. мавпувáти, -пую,
 -пúеш.
 małpowanie *n., przen. pogardl.*
 мавпувáння.
 małpozwierz, *lm. -gze, m., zool.* ле-
 мур, -ра, півмáвпа.
 mały малій; o) *перен.* ~ du-
 chem малодúшна людина; o)
 ~tego змáлку, o) ~ w ł o s лéd-
 ве не, máло не, трóхи не; ~
 r a l e s мизінець, -нця.
 maż, *lm. -że, m., zool.* молю́ск.
 mażeński подружній; o) z a-
 w r z e ć z w i á z e k ~ (w s t á-
 p i ć w z w i á z e k ~) (z k i m)
 одружитися, -жу́ся, -жишся.
 mażeństwo *n.* 1) одруження;
 2) (*подружня пара*) подружжя.
 mażonek, -nka, *lm. -nkwie, m.*
 1) дружина, чоловік; муж (*рід-*
ко); 2) (*лише в мн.*) подружжя.
 mażonka *ż.* дружина.
 mażowiec, -wca, *blm., m., geol.*
 черепáшник, -ку.
 mażowina *ż.* 1) зоол. черепáшка;
 2) *анат.* вушнá рáковина.
 mażowiniec, -ńca, *blm., m., geol.*
див. mażowiec.
 mażyk *m., zdr., zool. див. maż.*
 mama *ż., pol.* мáма.
 mamalyga *ż., kul.* мамалі́га.
 mamcia *ż., pieszcz.* маму́ся, мату́-
 ся, нéнечка.

Mameluk, *lm.* -су, *m.*, *wojs.*, *hist.* мамелюк.

mamiciel, *lm.* -le, *m.* звáбник.

mamicielka *ж.* звáбниця.

mamić, -mię, -misz, -mił *вáбити*, -блю, -биш, маніти, -нію, -ниш; //~ się обмáнюватися, -нююся, -нююся.

mamido *n.* 1) примáра, марá, ма-на́; 2) *фіз.* міра́ж, -жу, фáта-модгáна.

matienie *n.* вáблення, маніння.

matini *мáмин*; *ірон.* ~ *супек* мáмин синóк, -нкá, мамій, -мія.

matka *ж.*, *przest.* мáмка, годів-ни́ця.

matlać, -lam, -lasz (*rzadziej* -lę, -lesz), -lał 1) пля́кати; 2) (*про невиразну мову*) белькотáти, -кочу́, -кóчеш, белькотіти, -кочу́, -котіш, мімрити.

matona *ж.* мамóна.

matrac, -rzą, -rzesz (*rzadziej* -ram, -rasz), -rał *див.* **matrotać**.

matrot, *lm.* -ту, *m.* буркутýн, -на́, бурку́н, -на́, мимрі́й, -рія́.

matrotać, -rocze, -rociesz (*rzadziej* -roce, -rocesz), -rotal *пот.* мурмотáти, -мочу́, -мóчеш, мур-мотіти, -мочу́, -мотіш, бо[у]рмо-тáти, бо[у]рмотіти, мімрити, бу-боніти; (*сердито*) бурчáти, -чу́, -чіш, буркотіти, -кочу́, -котіш.

matrotanie *n.* мурмотáння, мур-мотіння, бо[у]рмотáння, бо[у]р-мотіння, мімрення, бубоніння; бурчáння, буркотіння. *Пор.* **matrotać**.

matunia *ж.*, *pieszcz.* *див.* **matusia**.

matusia *ж.*, *pieszcz.* маму́ся, мату́ся, маму́ня, нéнечка.

matut *m.* 1) *палеонт.* мáмонт; мáмут (*заст.*); 2) *перен.* *ірон.* зубр, -ра; ~ту агустокра-тýczne аристократичні зúбри.

matutowy *paleont.* мáмонтівий; мáмутовий. *Пор.* **matut** 1.

manatki, -ków, *blp.*, *posp.* манáтки, -ків.

manchester, -tru, *m.*, *tkac.* манчéс-тер, -ру.

mandant, *lm.* -nci, *m.*, *praw.* ман-дáнт, вірйтель, довірйтель.

mandaryn, *lm.* -ni, *m.*, *hist.* (*ки-тайський сановник*) мандарін.

mandarynka *ж.* (*фрукт*) мандарін.

mandat, -tu, *m.* мандáт; *політ.* ~ *pad koloniami* мандáт на колонії; ~ *poselski* депутат-ський мандáт.

mandatariusz, *lm.* -sze, *m.*, *praw.*, *polit.* мандатáрій.

mandatodawca, -cy, *lm.* -cy, *m.*, *praw.* *див.* **mandant**.

mandatowy мандáтний.

mandolina *ж.* мандоліна.

mandragora *ж.*, *bot.* (*atropa bel-ladonna*) мандрагóра, белладóнна.

mandryl, *lm.* -le, *m.*, *zool.* мандрі́л.

Mandżuria *ж.* Маньчжурія.

mandżurski маньчжурський.

manekin *m.* манекéн.

manewr, -ru, *m.* манéвр, -ру.

manewrować, -ruje, -rujesz, -rował маневрувáти, -рýю, -рýеш.

manewrowanie *n.* маневрувáння.

manewrowy 1) *військ.* манéврен-ний; *wojna* ~*wa* манéврена війна́; 2) *зал.* маневрóвий.

maneż, -żu, *lm.* -że, *m.* манéж, -жу.

maneżowy манéжний.

mangan, -ni, *m.*, *chem.* мáрганець, -нцю.

manganit, -tu, *m.*, *min.* манганіт, -ту, мáрганцьова (марганцéва) рудá.

manganowy *chem.* мáрганцьовий, марганцéвий.

mango *n.*, *bot.* (*овоч*) мáнго (*не-відм.*).

mangowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.*, *bot.* (*mangifera indica*) мáнго (*невідм.*).

mania *ж.* мáнія; *мед.* ~ *prze-śladowcza* мáнія переслiду-вання.

maniacki маніяцький.

maniactwo *n.* маніяцтво.

maniaczeć, -czeje, -czejesz, -czal, -czeli ставáти маніяком.

maniaczka *ж.* маніячка.

maniak, *lm.* -cy, *m.* манія́к.

manicure *nieodm.*, *n.* манікюр, -ру.
 maniera *ж.* манєра; *dobrze* ~гу хорóші манєри.
 manierka *ж.*, *wojs.* манірка, бак-лáга.
 manieryczny манірийний.
 manifest, -tu, *m.* маніфєст, -ту; Manifest Komunistyczny Комуністичний маніфєст.
 manifestacja *ж.* маніфєстація; $\diamond$ ~ *piegwszota* першотравнєва демонстрація.
 manifestant, *lm.* -нци, *m.* маніфєстáнт.
 manifestantka *ж.* маніфєстáнтка.
 manifestować, -tuje, -tujesz, -tował маніфєстувáти, -тujú, -тúєш.
 manikurzystka *ж.* манікюрша.
 maniok, -ku, *m.*, *bot.* (*jatropha manihot*) маниок, -ку.
 maniokowy *bot.* маниоковий.
 manipulacja *ж.* маніпуляція.
 manipulować, -luje, -lujesz, -lował маніпуловáти, -лúю, -лúєш.
 mankament, -tu, *m.* вáда, дефєкт, -ту, гандж, -джи.
 mankiet, -tu, *m.* манжєта.
 manko *n.*, *handl.* мánко (*невідм.*), нестáча, недостáча; (*з корисливою метою*) розтрáта.
 mankowicz, *lm.* -cze, *m.*, *pot.* розтрáтник.
 manna *ж.* 1) мánна; 2) мánні крúпí (*rod.* круп і крупів), мánна крупá; 3) мánна кáша.
 manometr, -tu, *m.*, *fiz.* манóметр, -ра.
 manometryczny *fiz.* манометрийний.
 manowce, -ców, *blp.* манівці, -ців; $\diamond$ *перек.* wejść па ~ збýтися з пуття.
 manowczyk, -ku, *m.*, *archit.* меáндр, -ра.
 mansarda *ж.* мансáрда.
 mansardowy мансáрдний.
 mantyczyć, -cze, -czysz, -czył, *pot.* канючити.
 mantyla *ж.* мантилья.
 mantysa *ж.*, *mat.* мантиса.
 manufaktura *ж.* мануфактúра.
 manufakturowy мануфактúрний.
 manuskrypt, -tu, *m.* манускрíпт, рукóпис, -су.

mańka: *z a ż y ć k o g o z ~ k i p o t.* о(б)дурíti (ошукáти) когó, по-шýти когó в дúрні.
 mańkut, *lm.* -ci *a.* -tu, *m.* лівшá, шульгá.
 mapa *ж.* кáрта (*географічна*); ~ *ś l e p a* нímá кáрта.
 mapnik, *m.*, *geod. i in.* планшєт.
 mapować, -puje, -pujesz, -pował картографувáти, -фúю, -фúєш.
 mapowanie *n.* картографування; ~ *f a k t ó w j ę z y k o w y c h* картографування мóвних фáктів.
 mara *ж.* примáра, марá, манá.
 marabut *m.*, *orn.* марабú (*невідм.*).
 maraskino *nieodm.*, *n.* (*sort likeru*) мараскін, -ну.
 maraton, -nu, *m.*, *sport.* марафóн, марафóнський бíг, -гу.
 marazm, -tu, *m.*, *med.* марáзм, -му, вíснаження, прострáція.
 marchew *ж.* морквa.
 marchewka *ж.* моркóвка; (*про окремих корін* — *ще*) морквіна.
 marchewnik *m.* 1) морковíння; 2) *bot.* (*myrrhis*) мýрíc.
 marchia *ж.*, *hist.* 1) (*прикордонний округ у Німеччині*) мáрка; 2) *div.* margabstwo.
 marchwiany морквіний.
 Marcin Мартín.
 marcowy березнєвий; ~ *w a p o g o d a* березнєва (мінлýва) погóда; $\diamond$ *j a k w i a t* ~ нетривáльний.
 marcypan *m.* марципán, -ну.
 marcypanowy марципáнный, марципáновий.
 Marek, -гка Мáрко.
 marena *ж.*, *icht.* марєна, марíна, усáч, -чá.
 marengo *n.*, *tkac.* марєнго (*невідм.*).
 margaryna *ж.* маргарíн, -ну.
 margarynowy маргарíновий.
 margerytka *ж.*, *bot.* стокрóтка, маргарítка.
 margiel, -glu, *lm.* -gle, *m.*, *geol.* мєргель, -лю, рухлýк, -кú.
 marginalia, -liów, *blp.* 1) нотáтки на полýх (на берегáх); 2) *перек.* другорáдні спрáви (*rod.* справ).

- margines**, -su, *m.* (книги, рукопису) поля, -лів, берегів, -гів; u w a g a п а ~sie примітка на полях (на берегах) книги; $\diamond$ п а ~sie kwestii... до питанья про...
- marglarnia** *ż.*, *gór.* мергельний кар'єр, -ру.
- marglować**, -luje, -lujesz, -lował *roln.* мергелювати, -люю, -люєш.
- marglowanie** *n.*, *roln.* мергелювання.
- marglowy** *geol.* мергельний.
- margrabia**, -biego, *lm.* -biowie, *m.*, *hist.* маркграф.
- margrabstwo** *n.*, *hist.* маркграфство.
- María** Марія.
- mariasz**, *lm.* -sze, *m.*, *karc.* мар'яж, -жу; $\diamond$ *прик.* dobra pasza bez ~szał обійдеться циганське весілля без марципанів; обійдеться великдень без гречаної пászki.
- mariaż**, -żu, *lm.* -że, *m.*, *żart.* шлюб, -бу.
- marionetka** *ż.* маріонетка; siużet кому z a ~kę бути чиєю маріонеткою; teatr ~tek театр маріонеток, ляльковий театр, -ру.
- marionetkowy** маріонетковий.
- marka** *ż.* 1) (знак, клеймо) марка; ~ fabryczna фабрична марка; ~ pocztowa поштова марка; 2) (грошова одиниця в Німеччині) марка; $\diamond$ *перен.* mieć dobrą ~kę мати хорошу репутацию.
- markasyt**, -tu, *m.*, *min.* марказит, -ту.
- markier**, *lm.* -rzy, *m.* 1) *спец.* маркірувальник; 2) (*при більярдній грі*) маркер, -ра; 3) *заст.* кельнер, -ра.
- markietan**, *lm.* -ni, *m.*, *przest.* маркітант.
- markietanka** *ż.*, *przest.* маркітантка.
- markietański** *przest.* маркітантський.
- markiz**, *lm.* -zi a. -zowie, *m.* маркіз.
- markiza** *ż.* маркіза.
- markizeta** *ż.*, *tkac.* маркізет, -ту.
- markizetowy** *tkac.* маркізетовий.
- markotliwy** *pot. diew.* markotny.
- markotnie** *pot. diew.* markotno.
- markotnieć**, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli *pot.* ставати маркітним.
- markotno** *pot.* маркітно.
- markotny** *pot.* маркітний.
- markować**, -kuje, -kujesz, -kował *spec.* маркірувати, -рюю, -рюєш.
- markowanie** *n.*, *spec.* маркіровка; (незакінчена дія — звичайно) маркірування.
- marksista**, -ty, *lm.* -ści, *m.* маркіст.
- marksistka** *ż.* маркістка.
- marksistowski** маркістський.
- marksistowsko-leninowski** маркістсько-ленінський.
- marksizm**, -mu, *m.* маркізм, -му.
- marksizm-leninizm**, **marksizmu-leninizmu**, *m.* маркізм-ленінізм (*род.* маркізму-ленінізму); podstawy ~mu~mu основи маркізму-ленінізму.
- marksowski** Марковий, Маркса; etyka ~ka етика Маркса.
- marla** *ż.* марля.
- marmolada** *ż.* мармелад, -ду.
- marmotać** *diew.* marmotać.
- marмур**, -ru, *m.* 1) мармур, -ру; 2) (*лише в мн.*) виробити з мармуру, мармур.
- marмурек**, -гка, *m.* 1) брусок, -скá; 2) мармурований папір, -пéру; 3) (*лише в мн.*) хутро чорнобурої лисиці.
- marмурkować**, -kuje, -kujesz, -kował *spec.* мармурувати, -рюю, -рюєш.
- marмурkowy** *spec.* мармурований.
- marмурnik**, *lm.* -cy, *m.*, *spec.* мармурник.
- marмурголом**, -mu, *m.*, *gór.* мармуровий кар'єр, -ру.
- marмурować**, -guje, -gujesz, -gował 1) викладати мармуром; 2) облицьовувати мармуром.
- marмурowy** мармуровий.
- marnie** 1) марно, даремно; ~ czas trawić марно витра-

чати (гаяти) час, марнувати час; 2) марно; *z g i p a ć* ~ марно загинути; 3) мізерно; ~ *z a g a b i a ć* мізерно заробляти. *Пор. marny.*

marnieć, -nieje, -niejesz, -niał, -niełi (z czego *i* od czego) 1) марніти; 2) *перек.* марнуватися, -нуюся, -нуєшся, марно пропадати; *m ł o d e l a t a* ~ *nieją* молоді літа марно пропадають (марнуються).

marnostka ж. дрібниця.

marność ж. 1) марність, -ності, даремність; 2) пустота, марність, марнота; ~ *na d* ~ *ciami* суєта суєт, марнота марнот; 3) мізерність. *Пор. marny.*

marnota ж. 1) нікчемність, -ності, нікчемство; (*про людину — це*) нікчема; 2) *див. marność.*

marnotrawca, -cy, lm. -cy, m. марнотрат, марнотратник, марнотратець, -ця, розтрінькувач.

marnotrawczyni ж. марнотратниця, розтрінькувачка.

marnotrawić, -wię, -wisz, -wił марнотратити, -трачу, -тратиш, розтрінькувати, -кую, -куєш, гайнувати, -ную, -нуєш.

marnotrawność ж. марнотратність, -ності.

marnotrawny марнотратний; $\diamond$ *syn* ~ блудний син.

marnotrawstwo *n.* марнотратство.

marnować, -nuje, -nujesz, -nował (co) марнувати, -ную, -нуєш, переводити, -джу, -диш (що); (*час — це*) гайнувати, -ную, -нуєш.

marny 1) марний, даремний; ~ *na nadzieja* марна (даремна) надія; ~ *na grasa* марна (даремна) праця; 2) (*беззмістовний*) пустий, марний; ~ *na g a d a n i a* пуста (марна) балаканія; 3) (*злиденний, нікчемний*) мізерний; ~ *na zapłata* мізерна плата; ~ *ne życie* мізерне життя; $\diamond$ *iść na* ~ *pe* марно пропадати.

Marokanka ж. марокканка.

Marokańczyk, lm. -cy, m. марокканець, -ця.

marokański марокканський.

marokin, -nu, m., spec. марокен, -ну.

marokinowy spec. марокеновий.

Maroko *n.* Марокко (*невідм.*).

marony, -nów, bhp. (істівні) каштани, -нів.

Mars m., astr., mit. Марс.

mars m. насуплена міна; $\diamond$ *patrzeć* ~ *sem* грізно дивитися, -влюся, -вишся; *zrobić* (*prostawić, nastroić*) ~ *sa* нахмурити (насупити) брови.

marsala ж. (*сорт вина*) марсала.

marselina ж., *tkac.* марселін, -ну.

marski med. дряблий.

marskość ж., *med.* дряблість, -лості.

marsowato 1) войовниче; 2) грізно. *Пор. marsowaty.*

marsowaty 1) войовничий; 2) *перек.* грізний.

marsowy przest. 1) воєнний; 2) (*що стосується війська*) військовий; *rzemiosło* ~ *we* військовбáсправа; 3) *див. marsowaty.*

Marsylla ж. Марсэль.

marsylianka ж. марсельєза.

marsylski марсельський.

marsz I, -szu, lm. -sze, m., wojs. марш, -шу; ~ forsowny форсований марш.

marsz II, -sza, lm. -sze, m., muz. марш, -шу; ~ żalobny жалібний (траурний) марш.

marsz III wkrz. марш $\diamond$ військ. *parzód* ~ *l* кроком руш!

marszałek, -łka, lm. -łkowie, m. маршал; військ. ~ polny фельдмаршал; $\diamond$ *іст.* ~ *pa-dworny* гофмейстер, -ра; *полит.* ~ *sejmowy* голова сейму; *іст.* ~ *szlachty* предводитель дворянства.

marszałkostwo *n.* 1) маршалство; 2) зб. маршал з дружиною.

marszałkowa, -wej, z. дружина маршала.

marszałkować, -kuje, -kujesz, -kował 1) бути маршалом; 2) (*по-*

- lit.* — в *сеймі*) головувати, -в'ю, -в'єш, б'ути головою.
- marszałkowski** ма́ршальський.
- marszczka** *ж.* зморшка.
- marszczony** *крав.* складчастий, збористий; *гєкаw* ~ складчастий (збористий) рукав, -ва́.
- marszczyć**, -czę, -czysz, -czył
1) морщити; ~ *czoło* морщити лоб (чоло́); 2) (*брови*) хму́рити, с'упити, -плю, -пиш; 3) *крав.* складати в складки (в зборки); $\diamond$ *wiatr* ~ *czy wode* вітер брїжить во́ду (вкрива́є во́ду брїжами); // ~ *się* 1) морщитися; 2) хму́ритися, с'упитися.
- marszowy** маршовий.
- marszruta** *ж.* маршрут, -ту; *wytknąć komu ~ tę* накреслити ко́му маршрут.
- marszutowy** маршрутний.
- Marta** Ма́рта, Ма́рфа.
- marten** *т., हु.* ма́ртєн.
- martenownia** *ж., हु.* ма́ртєнівський цех, -ху.
- martenowski** *हु.* ма́ртєнівський; *piec* ~ ма́ртєнівська піч (*род. пічі*).
- martwica** *ж.* 1) змертвіла ко́ра; 2) *мед.* некрóз, -зу, омертві́ння; 3) *мін. див. tuł*.
- martwiczu** *мед.* некрóзний.
- martwić**, -wię, -wiesz, -wił (*kogo czym*) журити, -рю, -риш; // ~ *się* (*czym, o co*) журитися (*чим*).
- martwieć**, -wieję, -wiejesz, -wiał, -wieli мертвити; (*від холоду — це*) ціпеніти, кля́кнути, дубіти.
- martwo** ме́ртво.
- martwość** *ж.* ме́ртвість, -вості, безжівність, -ності.
- martwota** *ж.* 1) *мед. (asphyxia)* асфі́ксія; 2) *див. martwość*.
- martwy** I ме́ртвий; ~ *wa cisza* ме́ртва ти́ша; ~ *inwentarz* ме́ртвий інвента́р, -ря́; ~ *język* ме́ртва мо́ва; ~ *kapitał* ме́ртвий ка́піта́л, -лу; *торг. ~ sezon* ме́ртвий се́зон, -ну;
- $\diamond$ *мал.* ~ *wa patuga* натюр-мо́рт, -ту.
- martwy** II, -wego *т.* ме́ртвий, -вого.
- martynał**, -lu, *т., spec.* ма́ртин-га́л.
- maruda** *т. i ж., пол.* ма́ру́да, ма́ру́дник (*ч. р.*); ма́ру́дниця (*ж. р.*).
- maruder**, *лм.* -rzy, *т.* ма́родєр, -ра.
- maruderka** *ж., пол. див. maruderstwo*.
- maruderstwo** *п.* ма́родєрство.
- marudnie** забарно, зага́йно, ма́ру́дно.
- marudność** *ж.* забарність, -ності, зага́йність, ма́ру́дність.
- marudny** забарний, зага́йний, ма́ру́дний.
- marudziarka** *ж., пол.* ма́ру́да, ма́ру́дниця.
- marudziarz**, *лм.* -rze, *т. див. maruda*.
- marudzić**, -dzę, -dzisz, -dził *пол.* ма́ру́дити, -джу, -диш, ма́ру́дитися.
- mary**, *мар, блр.* ма́ри (*род. мар*), похорóнні носі́лки, -лок.
- Maryjska Autonomiczna Socjalistyczna Republika Rad** *ж.* Ма́рїйська Автоно́мна Ра́дянська Соціалі́стична Республі́ка.
- marynarka** I *ж.* фло́т, -ту; ~ *handlowa* торгове́льний фло́т; *oficer* ~ *ki* офіце́р військово-морського фло́ту; ~ *wojenna* військово-морський фло́т.
- marynarka** II *ж.* піджа́к, -ка́.
- marynarkowy** піджа́чний, піджако́вий; *garnitur* ~ піджа́чна па́ра.
- marynarski** матро́ський; $\diamond$ *kostium* ~ матро́ска.
- marynarstwo** *п.* морепла́вство.
- marynarz**, *лм.* -rze, *т.* матро́с, мо́ря́к, -ка́.
- marynata** *ж.* ма́ринад, -ду.
- marynista**, -ty, *лм.* -ści, *т., мал.* ма́риніст.
- marynistyczny** *мал.* морський.
- marynować**, -nuje, -nujesz, -nował ма́ринува́ти, -ну́ю, -ну́єш.
- marynowany** ма́ринований; $\diamond$ *жарт. figa* ~ па́ ду́ля, фі́га.

marzanka *ж.*, *bot.* (*asperula*) ма-
рєнка.

marzanna *ж.*, *bot.* (*rubia*) ма-
рєна.

marzanowate, *-tych*, *bot.* (*rubia-
ceae*) марєнові, *-вих*.

marząco мрїйно, мрїйливо.

marzec, *-гса*, *lm.* *-гсе*, *m.* бєрезень,
-зня.

marzenie *n.* 1) мрїяння, марєння;
2) (*witwip uяви*) мрїя; *rogrą-
ż ać się w ~niach* (с нуć ~nia,
гоіć ~nia) поринати в мрїї;
*stapać u celu swych
~rzeń* бачити здійснення своїх
мрїй.

marznąć, *-znę*, *-zniesz*, *-зі*, *-zli*
1) мєрзнути; *гєсе ті ~ną* в
мєне мєрзнуть рўки; *~ z zim-
па* мєрзнути від холоду;
2) (*вкриватися льодом*) замер-
зати; *woda ~nie* водá замер-
зáє.

marznienie *n.* *див.* *marznięcie*.

marznięcie *n.* замерзання; *punkt
~cia* тóчка замерзання.

marzycza *ж.*, *bot.* (*schoenus*) схє-
нус.

marzyciel, *lm.* *-le*, *m.* мрїйник.

marzycielka *ж.* мрїйниця.

marzycielski мрїйний, мрїйливий.

marzycielsko мрїйно, мрїйливо.

marzycielstwo *n.* мрїйність, *-но-
сті*, мрїйливість, *-вості*.

marzyć, *-гзє*, *-gzysz*, *-gzył* (о kim,
о czym, *rzadko* со) мрїяти (мрїю,
мрїєш), марити (про кóго, про
що); *~ o przyszłości* мрї-
яти (марити) про майбутнє;

// (*лише в 3 особі одн.*) *~ się*
1) мрїятися, маритися; 2) (*при-
виджуватися*) ввижатися.

marża *ж.*, *ek.* 1) допустїма нóрма;
~ zysku допустїма нóрма зй-
ску; 2) допустїма межá; *~ сеп*
допустїма межá цїн.

masa *ж.* 1) мáса; *~ plastycz-
па* пластїчна мáса (пластмá-
са); *юр.* *~ spadkowa* спад-
кóва мáса; *юр.* *~ upadłości*
(*konkursowa*) кóнкурсна
мáса; 2) (*про велику кількїсть*)
сїла, сїла-силєнна, бєзлїч, *-чі*;

~ ludzi сїла нарóду; 3) (*в
topri*) фарш, *-шу*; *О бухг.* *~
bierna* пасїв, *-ву*; *бухг.* *~
szupna* актїв, *-ву*; *iść z
wartą ~są* ітї щїльною лá-
вою; *~ perłowa* перламўтр,
-ру; *~sy* ргасуїáсе трудя-
щї, *-щих*.

masakra *ж.* бóйна, рїзня, побїй,
-бóю.

masakrować, *-ruję*, *-rujesz*, *-rował*
васбївати, убивати.

masarka *ж.*, *spec.* ковбáсниця.

masarnia *ж.* ковбáсна, *-ної*.

masarski 1) ковбáсницький; 2) (*про
виробу*) ковбáсний.

masarstwo *n.* ковбáсне виробнї-
цтво.

masarz, *lm.* *-гзе*, *m.*, *spec.* ков-
бáсник.

masaż, *-żu*, *lm.* *-że*, *m.* масáж,
-жу.

masażować, *-żuję*, *-żujesz*, *-żował*
див. *masować* 1.

masażysta, *-ty*, *lm.* *-ści*, *m.* маса-
жїст.

masażystka *ж.* масажїстка.

maseczka *ж.*, *zdr.* *див.* *maska*.

maselniczka *ж.* (*посудина*) мас-
лянка, мáсничка, масельничка.

maska *ж.* мáска; (*перен.* — *ще*)
машкарá; *pod ~ką czego* під
личїною (машкарóю) чо́го; *ze-
grać kómu ~kę* зїрвати з
кóго мáску; *zrzucić (zdjąć)
~kę* скїнути (зняти) мáску; *О
тех.* *~ motora* капóт двигу-
нá; *~ przeciwgazowa*
протигáз.

maskarada *ж.* маскарáд, *-ду*.

maskaradowy маскарáдний.

maskota *ж.* талїсмáн.

maskować, *-kuję*, *-kujesz*, *-kował*
маскувати, *-кюю*, *-күєш*; // *~ się*
маскуватися.

maskowanie (*się*) *n.* маскування;
маскрóвка, камуфляж, *-жу*.

maskowy: *bal* *~* бал-маскарáд,
-ду.

masło *n.* мáсло; *перен.* *jak po
~śle* як по мáслу; *~ śmietan-
kowe* вершковé мáсло.

mason, *lm.* *-ni*, *m.* масóн.

masoneria *ж.* масонство.
masoniski масонський.
masować I, -suje, -sujesz, -sował масирувати, -рую, -руєш.
masować II, -suje, -sujesz, -sował *wojs.* масувати, -сую, -суюш, зосереджувати, -джую, -джуєш.
masowo масово, масами.
masowo-kulturalny культурномасовий, культмасовий.
masowy масовий; $\diamond$ *artykuł* ~ предмет широкого вжитку.
masówka *ж.* масівка, мітинг, -гу.
maski масткий; *~ka* глина мастка гліна.
mastodont *m., paleont.* мастодонт.
masturbacja *ж., med.* мастурбація.
mastyka *ж.* мастіка.
mastyks, -su, m., spec. 1) бомбейська смола; 2) *див.* mastyka.
maszyn, -wu, m. масів, -ву.
maszynnie масівно.
maszynność *ж.* масівність, -ності.
maszynny масівний.
maszczenie *n.* мастіння, мащення; мащення. *Пор.* maścić.
maszerować, -guje, -gujesz, -gował марширувати, -рую, -руєш.
maszerowanie *n.* марширування, маршировка.
maskara *ж.* 1) (*про бридку людину*) потвіра, страховище; 2) *див.* maska.
maszt, -tu, m., tor. щогла; $\diamond$ *~ banderowy (flagowy)* флагшток.
masztalesz, lm. -rze, m., hist. машталір, -ра.
masztowina *ж.* щоголове дерево.
masztowy щоголовий; $\diamond$ *flag* ~ рєя; *antena* ~wa щогла-антена.
maszyna *ж.* машина; *~ do szycia* швейна машина; *~ny* *rolnicze* сільськогосподарські машини; *girn.* *~ w gębową* врубова машина; $\diamond$ *~ do pisania* друкарська машинка; *fabryka budowy* ~szyn машинобудівний завод, -ду; *~ sprzężona* компанд.
maszyneria *ж.* 1) механізм, -му; 2) машинне устаткування.

maszynista, -ty, lm. -ści, m. машиніст.
maszynistka *ж.* друкарка, машиністка, друкарниця.
maszynka *ж.* машинка; $\diamond$ *~ do mielenia mięsa* м'ясорубка; *~ naftowa* керосінка; *~ od kawy a)* кофейний млинчик, -нка; б) кофейник; *~ sprytusowa* спиртівка.
maszynopis, -su, m. машиніпис, -су.
maszynownia *ж.* машинний відділ (цех).
maszynowo машинним способом.
maszynowo-tractorowy машинно-тракторний; *osrodek* ~ (*stacja* ~wa) машинно-тракторна станція (МТС).
maszynowy машинний.
maszynoznawstwo *n.* машинознавство.
maścić, maszczyć, maścisz, maścili мастити (мащу, мастити); (*strawu — cze*) маслити.
maść *ж.* 1) мазь, -зі; масть, -ті (*рідше*); 2) (*тварин, карт*) масть.
maślak *m.* 1) (*гриб*) маєлок, -ка; 2) (*перен. розм. — про людину*) лемішка, кваша.
maślanka *ж.* сколотини, -тин, маєлянка.
maślany маєляний.
maślarnia *ж.* маєлозавод, -ду.
maścić, -le, -lisz, -lił маєлити.
maślnica *ж.* 1) маєлоробка; маєнічка (*ручна*); 2) діжка для маєла.
mat I, -ta, m., szach. мат.
mat II, -tu, m. (*матовість*) мат, -ту.
mata *ж.* 1) мата, цинівка; 2) *мет.* штейн, -ну, сирець, -рцію.
matacki шахрайський, крутійський.
matactwo *n.* шахрайство, крутійство.
matacz, lm. -cze, m. шахрай, -рай, крутій, -тія.
mataczyć, -cze, -czysz, -czył шахрувати, -рую, -руєш, шахраювати, -раюю, -раюєш, крутити (кручу, крутиш).

matador, *lm.* -rowie, *m.* 1) матадор. -ра; 2) *перен.* ірон. велика персона.

match, -chu, *m.*, *sport.* див. мecz.^o матczyn матеріни.

mateczka *ż.*, *pieszcz.* матінка, матуся, нєня.

matecznik *m.* 1) бдж. маточник; 2) лісові нєтрі, -рів.

matematycznie математично.

matematyczny математичний.

matematyk, *lm.* -су, *m.* математик.

matematyka *ż.* математика; ~ stosowana прикладна математика.

mateńka *ż.*, *pieszcz.* матінка.

materac, *lm.* -се, *m.* матрац.

materacnik, *lm.* -су, *m.*, *spec.* матрацник.

materacowy матрацний.

materia *ż.* матерія; *перен.* nie poguszajmy tej ~gii не будем торкатися цієї матерії (цього питання, цієї справи); $\diamond$ *мед.* przemia na ~gii обмін речовин.

materialista, -ty, *lm.* -ści, *m.* матеріаліст.

materialistka *ż.* матеріалістка.

materialistycznie матеріалістично.

materialistyczny матеріалістичний.

materializacja *ż.* матеріалізація.

materializm, -mu, *m.* матеріалізм, -му; ~ dialektyczny діалектичний матеріалізм (діамат); ~ dziejowy історичний матеріалізм (істмат).

materializować, -zuje, -zujesz, -zował матеріалізувати, -зую, -зуюш; // ~ się матеріалізуватися.

materialnie матеріально.

materialność *ż.* матеріальність, -ності.

materialny матеріальний; warunki ~ne матеріальні умови (род. умов); strata ~na матеріальний збиток, -тку.

materiał, -lu, *m.* матеріал, -лу; (на одяг — ще) матерія; ~ły budowlane будівельні матеріали; *ел.* ~ły izolacyjne ізолюючі матеріали; przego-

bić ~ z fizyki проробити матеріал з фізики; ~ ścierny абразивний матеріал; $\diamond$ ~ opałowy паливо; *тех.* ~ rędny пальне, -ного; ~ sanitarny санітарні засоби, -бів; ~ surowy сировина; *перен.* to dobru ~ па artystę з нього може бути добрий артист; ~ wojskowy військове майно; ~ w bucho- wu вибухова речовина.

materiałowy 1) матеріальний; składnica ~wa матеріальний склад, -ду; 2) придатний на будівельний матеріал; las ~ ліс, придатний на будівельний матеріал.

materyjka *ż.*, *leks.* тканина гіршого сорту.

Mateusz Матвій; Матій, Матяш (*розм.*).

matinka *ż.*, *przest.* матинé (*невідм.*).

matka *ż.* 1) мати, -тері; ~ bohaterka мати-героїня; 2) (*у звертанні до старшої жінки*) матуся; 3) (*у тварин*) матка; $\diamond$ opieka nad ~ką i dziećmi охорона материнства і дитинства.

matkobójca, -су, *lm.* -су, *m.* матерієбивець, -вця, матерієбівця.

matkobójczyni *ż.* матерієбівниця, матерієбівця.

matkobójstwo *n.* матерієбівство.

matnia *ż.* 1) матня (*в неводі*); *перен.* wpaść w ~nię потрапитися в матню; 2) *перен.* państwo; wpaść kogo w ~nię влаштувати кому па́стку.

matolek, -lka, *lm.* -lki *a.* -lkowie, *m.* кретін, ідіот, недоумок, -мка.

matować I, -tuje, -tujesz, -tował, *spec.* матирувати, -рую, -руєш.

matować II, -tuje, -tujesz, -tował *szach.* давати мат.

matowanie *n.*, *spec.* матирування.

matowość *ż.* матовість, -вості.

matowy матовий; sega ~wa матовий копір обличчя; szkło ~we матове скло; żarówka

~wa мáтова електрична лáмпочка; $\diamond$ glos ~wy глухий гóлос, -су.
 matówka *ж.*, *fol.* мáтове скло.
 matriarchalny *etnol.* матриархальний.
 matriarchat, -tu, *m.*, *etnol.* матриархат, -ту.
 matrona *ж.* 1) *ict.* матрónа; 2) повáжна лiтна жiнка.
 matryca *ж.*, *tech.*, *poligr.* матриця.
 matrycować, -cuje, -cujesz, -cował *tech.*, *poligr.* матрицювати, -цюю, -цюеш.
 matrykulacja *ж.* *div.* immatrykulacja.
 matrykulować, -luje, -lujesz, -lował *div.* immatrykulować.
 matrykuła *ж.*, *spec.* матрикул.
 matrymonialny *przest.* матримоніальний, шлюбний.
 matuchna *ж.*, *pieszcz.* мату́ся, мату́сенька, ма́тинка.
 matula *ж.*, *pieszcz. div.* matuchna, matunia *ж.*, *pieszcz.* мату́ня.
 matura *ж.* iспит на атестат зрiлостi; z d a ć (z ł o ż y ć) ~gę склáсти iспит на атестат зрiлостi.
 naturalny який (що) стосується iспиту на атестат зрiлостi; $\diamond$ egzamin ~ *div.* matura.
 maturzysta, -ty, *lm.* -ści, *m.* абiтурiєнт, випускник середньої школи.
 matusia *ж.*, *pieszcz. div.* matuchna.
 Matylda Матiльда.
 Maur, *lm.* -rowie, *m.*, *hist.* мавр, -ра.
 Maurycy, -cego Маврiкий.
 Maurytania *ж.* Маврiтáнiя.
 Maurytanin, *lm.* -tanie, -tanów, *m. div.* Maur.
 Maurytanka *ж.* маврiтáнка.
 maurytański маврiтáнський; styl ~ маврiтáнський стиль, -лю.
 mauzoleum, *lp. nieodm.*, *lm.* -lea, -leów, *n.* мавзолéй, -лéю.
 mawiać *wielokr.* не раз (чáсто) говорiти, -рiю, -риш, мовлiяти.
 mazać, maże, mażesz, mazał 1) мáзати (мáжу, мáжеш), мастити (мащý, мастиш); 2) (погáно

писати, малювати) мáзати, мазюкати, ляпати, бáзграти; 3) (грязю) мáзати, бруднити; 4) *перен.* плямувати, -мúю, -мúеш; ~ swó j h o p o g плямувати свою честь; 5) (*написане*) черкати, викреслювати, -люю, -люеш; // ~ się 1) мáзатися, маститися; 2) мáзатися, бруднитися; 3) плямуватися; *пор. mazać* 1, 3, 4; 4) (*перен. розм. — про дiтей*) рiюмсати, рiюмати.
 mazanina *ж.*, *lekc.* мазанина.
 mazdeizm, -m, *m.*, *rel.* маздеiзм, -му.
 mazer, -ru, *m.* прожилки в дéреві.
 mazerunek, -nku, *m. div.* mazer.
 mazgać (się), -gaje, -gaisz, -gaił 1) марúдитися, -джуся, -дишся, волобóдитися; 2) (*розм. — про дiтей*) рiюмсати, рiюмати.
 mazgaj, *lm.* -je, *m.* 1) плаксiй, -сiя, плáкса; 2) (*марудна людина*) розтелéпа, розтяпáка, ма́мúла, тюхтiй, -тiя.
 mazgajowość *ж.* *div.* mazgajstwo.
 mazgajowaty 1) повiльний, млявий; 2) (*з нахилом до плачу*) плаксiвний.
 mazgajstwo *n.* 1) повiльнiсть, -ностi, млявiсть, -востi; 2) плаксiвiсть, -востi. *Пор. mazgajowaty.*
 maziarnia *ж.* дiгтiрня.
 maziarz, *lm.* -rze, *m.*, *spec.* дiгтiяр, -рá.
 mazido *n.* мастiло.
 mazisty *div.* mastki.
 maznać, -nę, -niesz, -nął, -nęli *jednokr.* мазнúти.
 Mazowsze *n.* Мазóвiя.
 Mazur, *lm.* -rzy, *m.* (*житель Мазовiї*) мазúр, -ра.
 mazur *m. div.* mazurek.
 mazurek, -rka, *m.* 1) (*муз., танець*) мазúрка; 2) *кул.* мазúрок, -рка.
 Mazurka *ж.* (*жителька Мазовiї*) мазúрка.
 mazurski мазúрський.
 mazurszczyzna *ж.* мазúрський диáлект, -ту.
 mazurzyć, -rzę, -rzysz, -rzył *lingw.* мазурувати, -рúю, -рúеш.

mazurzysta, -ty, *lm.* -ści, *m.*
1) танцюрист, що гáрно ган-
цює мазурку; 2) муз. компози-
тор мазурок.

mazut, -tu, *m.*, *tech.* мазут, -ту.
maż ż. (колесна) мазь, -зі, колб-
мазь.

mażnica ż. 1) мазнiця; маслянка
(*tech.*); 2) зал. бiкса.

mażniczka ż., *zdr.*, *tech.* див. ма-
znica 1.

maściciel, *lm.* -le, *m.* заколбтник.

maścić, -се, -cisz, -cił 1) мутити
(мучу, мутити); (*ридину*—звн-
чайно) каламутити, -мучу, -му-
тити; 2) (*перен.*—народ) му-
тити, баламутити; 3) (*перен.*—
спокид) порушувати, -шую, -шу-
еш; $\diamond$ wino ~ci głowę ви-
но запаморочує гóлову; //~ się
мутитися; каламутитися; $\diamond$ ~ci
się w głowie паморочиться
в гóлові.

maściwoda, -dy, *lm.* -dy, *m.*, *pot.*
заколбтник, заводiяка; (*інтри-
ган*) склбчник.

maścarka ż. торгбвка бóрошном
(мукбю).

maścierz, *lm.* -rze, *m.* бóрошенник,
мучник, -ка.

maścasty див. maścysty.

maścza ż. 1) пестл. бóрошенце,
мукiчка; 2) *xim.*, *bot.* крохмáль,
-лю; $\diamond$ ~ cukru гá цукрбва
(сáхарна) пiдра.

maścznica ż. 1) засiк на бóрошно
(на мукi); 2) (*у млинi*) муч-
ник, -ка; 3) *bot.* (*arctostaphy-
los*) мучниця.

maścnieć, -nieje, -niejesz, -niał,
-nieli ставати бóрошнiстим
(мучнiстим).

maścznik *m.*, *bot.* рiжкi, -кiв.
maścny бóрошнiний, бóрошенний,
мучний.

maścysty бóрошнiстий, мучнiстий.
maśczywo *blm.*, *n.* мучнi стравн
(род. страв).

mađrала, *lm.* -le, *m.*, *żart.*, *iron.*
розумáха, мудрагeль.

mađrość ż. розумнiсть, -ностi; мiд-
рiсть, -ростi; *anat.* зeбу ~ci
зуби мiдростi. *Пор.* mađry.

mađry розумний; (*з великим ро-
зумом*) мiдрий.

mađrze розумно; мiдро. *Пор.*
mađry.

mađrzeć, -rzeję, -rzejesz, -rzał,
-rzeli розумнiти; (*чимраз бiль-
ше*) розумнiшати.

mađrzeniec, -ńca, *lm.* -ńce, *m.*, *bot.*
(*delphinium*) дельфiнiй.

mađrzyć się, -rzę, -rzysz, -rzył *pot.*
iron. мудрувати, -рiю, -рiеш.

mađa ż. бóрошно, мукá; ~ kar-
toflana картóплiяна мукá; ~
gazowa гóубо змeлене жiтне
бóрошно, гóубо змeлена жiтна
мукá; $\diamond$ *перен.* z tej ~ki
chleba nie będzie не бi-
де з цьбго дiла, з цьбго дiва
не бiде пiва.

mađew ż. колотiвка.

mađewka ż., *zdr.* див. mađew.

mađwa ż., *zool.* (*seria*) каракá-
тиця, сeпiя.

maż, međa, *lm.* meżowie, *m.* 1) муж;
~ uszopу учeний муж; 2) (*в
подружжi*) чоловик, дружiна;
муж (*рiдше*); $\diamond$ jak jeden
~ всі, як одiн; ~ stanu полi-
тичний (держáвний) дiяч, *офиц.*
~ zaufania довiрена особá.

mchowaty мохоподiбний, мохувá-
тий.

mchowy моховий.

mdlec, -leje, -lejesz, -lał, -leli
1) млiти; (*вiд радостi, утоми
тощо*—це) умлiвати; *pogi*
~ja ze zmęczenia нóги
млiють вiд утоми; *serce* ~je
z radości сeрце млiє (умлi-
вáє) вiд радостi; 2) (*втрачати
притомнiсть*) непритомнiти, зо-
млiвати.

mdlic, mdli, mdliło nieos. нiдiти,
млóти; ~li mię менe нiдiти,
менi млóсно.

mdlawość ż. 1) лeгká блiяклiсть,
-лостi; 2) блiдуватiсть, -тостi;
3) лeгká нудóтнiсть; 4) нудну-
ватiсть, скучнуватiсть. *Пор.*
mdly.

mdlawy 1) трóхи блiяклий; 2) блi-
дуватий, блiдeнький; 3) трóхи
нудóтний; 4) нуднуватий, нуд-

- ненький, скучнуватий. *Пор. mdtly.*
- mdio** 1) блякло; 2) блідо, тьмяно; 3) нудотно; 4) нудно, скучно; $\diamond$ ~ mi менé нудить, мені млóсно. *Пор. mdtly.*
- mdiość** *ж.* 1) бляклість, -лості; 2) блідість, -дості, тьмяність, -ності; 3) нудотність; 4) нудність, скучність; *пор. mdtly;* 5) (*лише в мн.*) нудота; *do stać* ~ відчути нудоту; ~ *go zdjęty* (погвалу, парафлу) він відчув нудоту; *sprawi ać* (*sprawa dz ać*, *wywołu wać*) ~ викликати нудоту; 6) (*лише в мн.*) *zast. див. zemdlenie.*
- mdly** 1) (*про колір*) бляклий; 2) (*про світло*) блідий, тьмянний; 3) (*про смак*) нудотний; 4) (*перен. — про літературний твір*) нудний, скучний.
- me n., zaim. див. mój.**
- meander, -dra, m., szt.** меандр, -ра.
- mebel, -bla, lm. -ble, m.** меблi, -лiв; мебель, -лi (*зб.*); ~ *ble g i e t e* віденські меблi, віденська мебель.
- meblarz, lm. -rze, m., spec.** мебельник, мебляр, -рa.
- meblować, -luje, -lujesz, -lował** меблювати, -люю, -люєш; // ~ się меблюватися, -лююся, -люєшся.
- meblowy** мебльовий, мебельний; $\diamond$ ~ *w ó z* віз для перевoзки меблiв.
- mece nas, lm. -si, m.** 1) меценат; 2) *перен. заст.* адвокат.
- mece nasowa, -wej, ж., przest.** дружина адвоката.
- mech, mchu, m.** мох, -ху.
- mechanictwo n.** ремесло механiка.
- mechanicznie** механiчно.
- mechaniczny** механiчний; $\diamond$ *tex.* коф ~ кiнська сила.
- mechanik, lm. -cy, m.** механiк.
- mechanika** *ж.* механiка.
- mechanistycznie** *fil.* механiстiчно.
- mechanistyczny** *fil.* механiстiчний;
- światopogląd** ~ механiстичний світогляд, -ду.
- mechanizacja** *ж.* механiзація.
- mechanizator, lm. -rzy, m.** механiзатор, -ра.
- mechanizm, -mu, m.** механiзм, -му.
- mechanizować, -zuje, -zujesz, -zował** механiзувати, -зую, -зуюш.
- mechanoterapia** *ж., med.* механотерапія.
- mecz, -czu, m., sport.** матч, -чу.
- meczet, -tu, m., rel.** мечеть, -тi.
- medal, -lu, lm. -le, m.** медаль, -лi; *перен. odwrotna strona* ~ *lu* зворотний бiк медалi, зворотна сторона медалi.
- medalier, lm. -rzy, m., szt.** медальєр, -ра.
- medalion, -nu, m.** медальйон.
- medalionik m., zdr.** невеличкий медальйон.
- medalionowy** медальйонний, медальйоновий.
- medalista, -ty, lm. -ści, m.** медаліст.
- medalistka** *ж.* медалістка.
- medalowy** медальний.
- medelan m.** (*порода собак*) меделян.
- mediacja** *ж., praw.* медіація, посередництво; (*третейський суд*) арбітраж, -жу.
- mediana** *ж., mat.* медіана.
- medianta** *ж., muz.* медіанта.
- mediator, lm. -rzy, m., praw.** посередник; арбітр, -ра. *Пор. mediacja.*
- mediatorka** *ж., praw.* посередниця; арбітр, -ра. *Пор. mediacja.*
- mediatorstwo n., praw.** див. *mediacja.*
- Mediolan, -nu, m.** Мілан.
- mediolański** міланський.
- medium, lp. nieodm., lm. -dła, -diów, n.** медіум.
- mediumiczny** медіумічний.
- medok, -ku, m.** (*сорт вина*) медок, -ку.
- meduza** *ж., zool.* медуза.
- medycyna** *ж.* медичина.
- medyczka** *ж.* студентка медичнiстiтyту; медичка (*розм.*).

medycynie з медичного погляду, з погляду медицини.

medyczny медичний; (*про факультет — ще*) лікувальний.

medyk, *lm.* -су, *m.* медик.

medykament, -ту, *m.*, *med.* медикамент, -ту.

medytacja *ż.* роздумування, роздум, -му.

medytować, -туje, -tujesz, -tował (*над czym*) роздумувати, -думую, -думуєш (*про що*).

medytowanie *n.* *див.* **medytacja**.

mefistofelesowy мєфістєфєлівський, мєфістєфєльський.

mefistofeliczny *див.* **mefistofelesowy**.

megafon, -ну, *m.*, *tech.* мегафон.

megalit, -ту, *m.*, *archeol.* мєгаліт, -ту.

megalityczny *archeol.* мєгалітичний.

megaloman, *lm.* -nowie, *m.*, *med.*, *przen.* мєгаломан.

megalomania *ż.*, *med.*, *przen.* мєгаломанія, манія величі.

megalosaurus *m.*, *paleont.* мєгалозавр, -ра.

megaskop, -ру, *m.*, *tech.* мєгаскóp.

megaterium, *lp. neodm.*, *lm.* -gia, -giów, *n.*, *paleont.* мєгатєрій.

megiera *ż.* мєгєра.

Mekka *ż.* Мєкка.

Meksyk, -ку, *m.* 1) (*держава*) Мєксика; 2) (*місто*) Мєхико (*невідм.*).

Meksykanin, *lm.* -kanie, -kanów, *m.* мєксиканець, -нця.

Meksykanka *ż.* мєксиканка.

meksykański мєксиканський.

melancholia *ż.* мєланхóлія.

melancholiczka *ż.* мєланхóлічка.

melancholicznie мєланхóлічно.

melancholiczność *ż.* мєланхóлічність, -ності.

melancholiczny мєланхóлічний.

melancholijnie мєланхóліжно.

melancholijność *ż.* мєланхóліїність, -ності.

melancholijny мєланхóліїний.

melancholik, *lm.* -су, *m.* мєланхóлік.

Melania Мєланія; Ма[є]ланка (*розм.*).

melanin, -ну, *m.*, *chem.* мєланін, -ну.

melanit, -ту, *m.*, *min.* мєланіт, -ту.

melanż, -żu, *m.* 1) *кул.* змішаний гарнір, -ру; 2) кáва (кóфе) з молоком; 3) *див.* **mieszanina** 1.

meldować, -duje, -dujesz, -dował

1) (*kogo komu a. u kogo*) доповідати кому про чіє прибуття; 2) (*komu o czym*) (*давати знати*) повідомляти, сповіщати; *офіц.* донóсити, -ношу, -носиш, рапортувати, -тую, -туєш; 3) (*в міліції*) прописувати, -сую, -суюєш; // ~ się (*komu a. u kogo*) являтися (*до кóго*); ~ u swego *paszelnika* являтися до свóго начальника; 2) прописуватися.

meldunek, -нку, *m.* 1) повідómлення, сповіщення; донéсення, рапорт, -ту; 2) прописка; *пор.* **meldować** 2, 3; 3) *військ.* звéдення; ~ *sytuacyjn*у оператівне звéдення.

meldunkowy прописний; *kartka* ~ *wa* прописний листóк, -тка; *książka* ~ *wa* домóва кни́га; *pies* ~ зв'язковий собáка, зв'язковá собáка.

melinit, -ту, *m.*, *chem.* мєлініт, -ту.

melioracja *ż.* мєліорáція; ~ *rolna* агромєліорáція.

melioracyjny мєліорáційний.

meliorować, -guje, -gujesz, -gował провóдити мєліорáцію.

melis, -су, *m.*, *spec.* цўкор-сирець, -рцў.

melisa *ż.*, *bot.* мєліса.

melodia *ż.* мєлódія.

melodramat, -ту, *m.* мєлодрáма.

melodramatyczność *ż.* мєлодрамáтичний харáктер, -ру.

melodramatyczny мєлодрамáтичний.

melodyjka *ż.* лєгká мєлódія.

melodyjnie мєлódійно, мєлódійчно.

melodyjność *ż.* мєлódійність, -ності, мєлódійність.

melodyjny мєлódійний, мєлódійний.

melodyka *ż.*, *muz.*, *lit.* мєлódика,

meloman, *lm.* -ni, *m.* меломан.
 melomania *ż.* меломанія.
 melomanka *ż.* меломанка.
 melon *m.* диня.
 melonik *m.* 1) *змениш.* динька;
 2) (*про головний убір*) котелок,
 -лка.
 melonowy динний, диньовий.
 melotypia *ż.*, *druk.* мелотіпія.
 membrana *ż.* 1) *тех.* мембрана;
 2) *анат.* перетинка.
 memorandum, *lp. nieodm., lm.* -da,
 -dów, *n.* меморандум, -му.
 memoriał, -łu, *m.* меморіал, -лу.
 menażeria *ż.* звіринець, -нця.
 menażka (*częściej w lm.*) -żki,
 -żek, *ż.* судки, -ків.
 mendel, -dla, *lm.* -dle, *m.* 15 штук
 (*скопів, яець тощо*).
 meneg, *lm.* -rzy, *m.* верховода, за-
 водій, -дія.
 menestrel *m.*, *hist. dwoj.* minstrel.
 menhir, -gi, *m., archeol.* менгір, -ра.
 menilit, -tu, *m., min.* меніліт, -ту.
 menisk, *m., fiz.* меніск.
 mennica *ż.* монетний двір (*род.*
 двора і двору).
 mennictwo *n.* карбування монети.
 mennicznik, *lm.* -cy, *m., spec.* мо-
 нетник.
 menniczny монетний; stopa ~sza
 монетна проба.
 menstruacja *ż.*, *fizjol.* менструація.
 mentalność *ż.* спосіб мислення.
 mentol, -lu, *m., chem., farm.* мен-
 тол, -лу.
 mentolowy *chem., farm.* ментоло-
 вий.
 mentor, *lm.* -rowie *a.* -rzy, *m.*
 ментор, -ра.
 mentorować, -guje, -gujesz, -gował
 менторувати, -вую, -вуєш,
 повчати.
 mentorski менторський.
 mentorstwo *n.* менторство.
 menu *nieodm., n.* меню (*невідм.*).
 menuet *m.* менуєт.
 menzura *ż.*, *chem. i in.* мензурка.
 mer, *lm.* -rowie, *m.* мер, -ра.
 merceryzacja *ż.*, *tech.* мерсеризація.
 merceryzować, -zuje, -zujesz, -zo-
 wał *tech.* мерсеризувати, -зую,
 -зуюш.

merdać *pot.* (*хвостом*) виляти,
 крутити (кручу, крутиш).
 merenga *ż.*, *ciuk.* меренга.
 mereżka *ż.* мережка.
 mereżkować, -kuje, -kujesz, -kował
 мережати, мережити.
 meritum *nieodm., n. dwoj.* merytum.
 merkantylista, -ty, *lm.* -ści, *m., ek.*
hist., prz. меркантиліст.
 merkantylizm, -m, *m., ek. hist.,*
przen. меркантилізм, -му.
 merkantylny *ek. hist., prz.* мер-
 кантільний.
 merkuralny *med.* меркуріальний.
 Merkury, -rego, *m., astr.* Меркурій.
 merostwo *n.* мєрія.
 merynos I, -sa, *m., zool.* меринос.
 merynos II, -su, *blm., m.* меринос,
 мериносова тканина.
 merynosowy мериносовий.
 merytoryczny істотний.
 merytum: ~ sprawy суть спра-
 ви.
 mesjanistyczny *rel., prz.* месіан-
 ський, месіаністичний.
 mesjanizm, -mu, *m., rel., prz., lit.*
 месіанізм, -му.
 mesjasz, *lm.* -sze, *m., rel.* месія.
 mesmeryzm, -mu, *m., med. hist.*
 месмерізм, -му.
 meszek, -szku, *m.* 1) мошок, -шку;
 2) *анат. (lanugo)* пушок; 3) *текст.*
 бобрик.
 meszt, -tu, *m.* тўфля.
 meta *ż.* 1) метá; dobić do ~ty
 (sta nać u ~ty) досягти меті,
 осягти мету; 2) (*у стрільбі*)
 ціль, -лі, мішень, -ні; strze-
 lać do ~ty стріляти в ціль (в
 мішень); 3) *спорт.* фініш, -шу;
 Obliczać co na dalszą
 (na daleką) ~tę планувати
 що на даліке майбутне.
 metafizycznie метафізично.
 metafizyczny метафізичний.
 metafizyk, *lm.* -cy, *m.* метафізик.
 metafizyka *ż.* метафізика.
 metafora *ż.* метафора.
 metaforycznie метафорично.
 metaforyczny метафоричний.
 metafraza *ż.*, *poetyc.* метафраза.
 metal, -lu, *lm.* -le, *m.* метал, -лу;
 ~le kolorowe кольорові ме-

- тали; ~ szlachetny благородний метал.
- metaliczny металічний; dźwięk ~ металічний звук, -ку; połysk ~ металічний блиск, -ку; (зроблений з металу — звичайно) металевий; pieniądź ~ не металеві (металічні) гроші, -шей.
- metalizacja *ż.*, *tech.* металізація.
- metalizować, -zuję, -zujesz, -zował *tech.* металізувати, -зую, -зуюш.
- metalografia *ż.* металографія.
- metalograficzny металографічний.
- metaloid, -du, *m.*, *chem.* металоїд, -ду.
- metalowiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.* металіст.
- metalowy 1) металевий; meble ~ we металеві меблі, -лів; 2) (перен.— як метал) металічний; па ~ wum tle wody на металічному фоні воді; $\square$ huta ~ wa металургійний завод, -ду; ~ przemyśl металопромисловість, -вості, металообробна промисловість.
- metaloznawstwo *n.* металознавство.
- metallurg, *lm.* -rdzy, *m.* металург.
- metallurgia *ż.* металургія; ~ metali pieżelaznych кольорова металургія; ~ żelaza чорна металургія.
- metallurgiczny металургійний, металургічний.
- metameria *ż.*, *biol.*, *chem.* метамерія.
- metameryczny *chem.* метамерний.
- metamorficzny *geol.* метаморфічний.
- metamorfizm, -mu, *m.*, *geol.* метаморфізм, -му.
- metamorfiza *ż.* метаморфоза.
- metan, -nu, *m.*, *chem.* метан, -ну.
- metateza *ż.*, *lingw.* метатеза.
- metempsychoza *ż.*, *etnol.* метемпсихоз, -зу, метемпсихоза, переселення душ.
- meteor, -ru, *m.* метеор, -ра.
- meteorograf I, -fa, *lm.* -fowie, *m.*, *meteor.* (спеціаліст) метеорограф.
- meteorograf II, -fu, *lm.* -fy, *m.*, *meteor.* (інструмент) метеорограф.
- meteorografia *ż.* метеорографія.
- meteorolit, -tu, *m.*, *astr.* метеороліт.
- meteorolog, *lm.* -gowie, *m.* метеоролог.
- meteorologia *ż.* метеорологія.
- meteorologiczny метеорологічний.
- meteoryczny *astr.* метеоричний.
- meteoryt, -tu, *m.*, *astr.* метеорит.
- metoda *ż.* метод, -ду; ~ dialektyczny па діалектичний метод.
- Metodysz Meфодій.
- metodolog, *lm.* -gowie, *m.* методолог.
- metodologia *ż.* методологія.
- metodologicznie методологічно.
- metodologiczny методологічний.
- metodycznie методічно.
- metodyczność *ż.* методичність, -ності.
- metodyczny методічний.
- metodyk, *lm.* -cy, *m.*, *nauk.* методіст.
- metodyka *ż.* методіка.
- metodysta, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *rel.* методіст.
- metodystka *ż.*, *nauk.*, *rel.* методістка.
- metodyzm, -mu, *m.* (методична робота) методизм, -му.
- metol, -lu, *m.*, *fol.* метол, -лу.
- metonimia *ż.*, *poetyc.* метонімія.
- metopa *ż.*, *archit.* метоп.
- metr *m.* 1) (одиниця довжини) метр, -ра; ~ bieżący погонний метр; ~ kwadratowy квадратний метр; ~ sześciopięt кубічний метр; 2) *poet.* метр, -ру.
- metrapraż, *lm.* -że, *m.*, *druk.* метранпаж.
- metresa *ż.*, *prześl.* метреса; (розм.— ще) полюбовниця.
- metro nieodm., *n.* метрб (невідм.).
- metrologia *ż.*, *spec.* метрологія, вчення про міри.
- metrologiczny *spec.* метрологічний.
- metronom, -mu, *m.*, *fiz.*, *muz.* метроном.
- metropolia *ż.* 1) *polit.* метрополія; 2) *cerk.* митрополія.

metropolita, -ty, *lm.* -ci, *m.*, *kośc.* митрополіт.

metropolitalny *kośc.* митрополічий, митрополітанський.

metrówka *ż.* метрівка, складаний метр, -ра.

metryczny метричний.

metryka *ż.* 1) свідощтво (посвідка) про народження, метрика; 2) *поет.* метрика; $\diamond$ ~ *czego* у історії хвороби.

metrykalny: *księga* ~па метрична книга.

metyl, -lu, *m.*, *chem.* метіл, -лу.

metylen, -nu, *m.*, *chem.* метилен, -ну.

metrylowy *chem.* метиловий; *alkohol* ~ метиловий спирт, -ту.

metys, *lm.* -si, *m.* метіс.

metyska *ż.* метіска.

mewa *ż.*, *orn.* мартїн.

mezallans, -su, *m.*, *prześt.* мезальянс, -су.

mezanin, -nu, *m.* мезонін.

mezozoiczny *geol.* мезозойський.

męczarnia *ż.* мўки (*rod.* мук); *z nosić* ~піє терпіти мўки.

męczennica *ż.* 1) мўчениця; 2) *бот.* (*passiflora*) пасифлора, мўчениця.

męczennik, *lm.* -су, *m.* мўченик.

męczęński мўченицький; *śmierć* ~ка мўченицька смерть, -ті.

męczęństwo *n.* мўчеництво.

męczyciel, *lm.* -le, *m.* мучитель.

męczycielka *ż.* мучителька.

męczyć, -cze, -czysz, -czył 1) мўчити; 2) (*про втому*) стóмлювати, -люю, -люеш, втóмлювати; *długa podróż* ~czy довга подорож стóмлює; // ~ *się* 1) (*z czego, czym, nad czym*) мўчитися (від чо́го, чим, над чим); 2) стóмлюватися, втóмлюватися.

mędek, -rka, *lm.* -rkowie, *m.*, *iron.* розумáха, мудрагелъ.

mędkować, -kuje, -kujesz, -kował *iron.* мудрува́ти, -рўю, -рўеш.

mędkowanie *n.* мудрува́ння.

mędrzec, -rca, *lm.* -rcy, *m.* мудрець, -ця.

męka *ż.* мўка; ~ki *przechodzić* терпіти мўки; *zadac*

komu ~kę завда́ти мўки ко́му; $\diamond$ *brać kogo na* ~ki піддава́ти ко́го торту́рам (катува́нню).

męski 1) чоловічий; *krawiec* ~ чоловічий кравець, -вця; *przebrana* *po* ~ku переодя́гнена по-чолові́чому; *gram. rodzaj* ~ чоловічий рід (*rod.* рóду); 2) (*перен.* — *про вдачу*) мўжній; *serce* ~kie мўжне серце; *po* ~ku мўжньо; 3) (*перен.* — *про вік*) мўжній, дозрілий.

męsko мўжньо.

męskość *ż.* 1) мўжність, -ності; ~ *charakteru* мўжність характе́ру; 2) (*про вік людини*) мўжні́ (дозрілі) літа́ (*rod.* літ); *dojść* ~ci дійти дозрілого віку (дозрілих літ).

męstwo *n.* мўжність, -ності, хорóбрість, -рості, відва́га.

męty, -tu (*częściej w lm.*) -ty, -tów, *m.* муть, -ті, каламу́ть, осáдок, -дка, осáд, -ду; $\diamond$ ~tu *społeczne* *pokłady* (пóтолоч) суспільства.

mętnieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli мутніти; (*чимраз більше*) мутнішати; каламутніти; (*чимраз більше*) каламутнішати. *Por. mętny.*

mętny мўтний; (*про рідину* — *звичайно*) каламу́тний; *прик. w* ~nej *wodzie* *guby łowić* лови́ти рибку в каламу́тній воді.

mężatka *ż.* заміжня (замўжня) жінка, одру́жена жінка.

mężczyzna, -zny, *lm.* -źni, *m.* чоловік; мужчина (зрідка).

mężnie мўжньо.

mężnieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli мўжніти.

mężny мўжній.

mężobójczy *ż.* мужовбівця, мужовбійниця.

mężobójstwo *n.* мужовбівство.

mężowski чоловіків.

mężulek, -lka, *lm.* -lkowie, *m.*, *iron.* чоловіченько, дру́жінонька.

mężuś, *lm.* -słowie, *m.*, *pieszcz. div.* ма́ж 2,

mgіelka *ж.* лёгка імла (мла); лёгкий туман, -ну. *Пор.* mgіa.

mgіlic (*tylko w 3 osobie*), -li, -liho вкривати млою; туманіти (туманіть); // ~*się* вкриватися млою; туманітися, туманіти. *Пор.* mgіa.

mgіlisto 1) імлісто, млісто; 2) туманно; *wygażać się* ~ туманно висловлюватися, -лююся, -лююшся. *Пор.* mgіlisty.

mgіlistość *ж.* туманність, -ності.

mgіlisty 1) імлістий, млістий; туманний; *пор.* mgіa; 2) *перен.* туманний.

mgіa *ж.* імла, мла; (*мряка*) туман, -ну; *перен.* руścić кому ~*ję* w oczu туман навести (на кого), туману напустити (на кого, кому).

mgіawica *ж.* 1) *астр.* туманність, -ності; 2) *поез.* туман, -ну.

mgіawicowy *астр.* який (шо) стосується туманності; (*у контексті*) туманності, туманностей тощо; *ruch* ~ рух туманностей.

mgіawiczny *астр. див.* mgіawicowy. **mgіawy** *див.* mgіlisty.

mgіlotwórczy *wojs.* димотворний.

mgіnienie *п.* мить, -ті; *w* ~*niu* oka миттю, вмить.

miał, -lu, *т.* пил, -лу, порошок, -ху; ~ *węglowy* вугляний пил (порох), штиб.

miałki дрібний; $\diamond$ ~ *sukier* цукровий (сахарний) пісок, -ску; *перен.* ~ *rozum* обмежений розум, -му.

miałko дрібно.

miałkość *ж.* дрібність, -ності.

miano *п., książ.* 1) клічка; ~ *psa* клічка собак; 2) (*людей*) прізвисько; 3) (*речей*) назва; *Zakopane jest to ~ wsi* Закопане — це назва села; 4) *арх.* ім'я (*род.* імені).

mianować, -nuje, -nujesz, -nował *niedok. i dok.* 1) (кого *czym*) призначати, призначити, -начу, -начиш (кого чим); ~ *кого dyrektorem* призначати кого директором, призначити кого

директором; 2) (кого) (*лише недокон.*) *zast.* давати ім'я (кому), називати (кого); // ~ *się* називатися.

mianowanie *п.* призначання (на посаду), призначення (на посаду).

mianowany призначений (на посаду); $\diamond$ *мат.* *liczba* ~*na* іменоване число.

mianowicie *сп.* а саме.

mianownik *т.* 1) *грам.* називний відмінок, -нка; 2) *мат.* знаменник; *sprowadzić do wspólnego* ~*ka* звести до спільного знаменника.

miarą *ж.* 1) міра; *bez* ~*gu* без міри; *ropad* ~*gę* над міру; *przebiegać* ~*gę* перебирати міру; *w pewnej mierze* до деякої (до певної) міри; *w znacznej mierze* значною мірою, в значній мірі, подекуди; *według* ~*gu* а) в міру, відповідно; б) на міру; *zachowywać* ~*gę* додержувати міри; *zadną* ~*gą* ні в якій мірі, жодною мірою; 2) (*посудина, rozmiar*), мірка; *brać* ~*gę* знімати (брати) мірку; *dwie* ~*gu* такі дві мірки борошна (мукі); 3) *поет.* метр, -ру; $\diamond$ *przykładać do czego* *zbyt* *wielką* ~*gę* надавати чому надто великої ваги; *ze wszech miar* з усякого погляду, з усіх поглядів.

miarą *ж.* мірка; $\diamond$ *przebrać* ~*kę* перебрати міру.

miarować, -kuje, -kujesz, -kował 1) (*z czego, po czym*) виводити, -джу, -диш, робити висновок, висновувати, -вую, -внеш (з чого); 2) (*пристраці*) стримувати, -мую -муеш, здержувати, -жуеш, -жуеш, вгамовувати, -вую, -внеш; // ~ *się* стримуватися, здержуватися, вгамовуватися; ~ *w gniewie* стримуватися (здержуватися) в гніві.

miarodajny авторитетний; *sferę* ~*ne* авторитетні кола (*род.* кіл); *wiadomość z* ~*nego* *źródła*

la відомість з авторитетного (пéвного) джерела.
miarowo розмірено, ритмічно.
miarowość *ж.* розміреність, -ності, ритмічність.
miarowy розмірений, ритмічний; ~ **wy k r o k** розмірений (ритмічний) крок, -ку; $\diamond$ **wiersz** ~ метричний вірш.
miarówka *ж.*, *chem. i in.* мензурка.
miast(o) przyim., *arch. див. za miast.*
miasteczko n., *zdr.* городок, -дка, містечко.
miasto n. місто; **co s ł y c h a ć** **na mieście?** що чути в місті?
mieszkać pod ~tem жити під містом; **p ó j ś ć** **do ~ta** піти до міста.
miauczeć, -cze, -czysz, -czał, -czeli, miauknąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli нявкати, нявчати, нявкнути.
miazdra *ж.*, *garb. i in.* міздря.
miazga *ж.* 1) вичавки, -ків; 2) *бот.* заболонь, -ні; $\diamond$ ~ **drzewna** деревна ма́са; *фізіол.* ~ **ro k a r t o w a** хіму́с, -су, харчова кашка; **strzaskać** **na ~gę** розтрощити на гáму́з; *анат.* ~ **zębowa** пúльпа.
miazmat, -tu, m. міазми, -мів (*лише в мн.*).
miazmatyczny міазматичний.
miażdżarka *ж.*, *tech. див. tłuczarka* 1.
miażdzący розтрощувальний; (*знищувальний — це*) нищівний; ~ **ce uderzenie** розтрощувальний удар, -ру; ~ **ca krytyka** нищівна критика.
miażdźciel, m. -le, *m.*, *spec. див. tłuczkarz.*
miażdżyć, -dże, -dżysz, -dżył 1) *роздавлювати, -ляю, -ляєш, роздüşувати, -шую, -шуєш, розчавлювати; (перен. — частіше) розтрощувати, -щую, -щуєш;* 2) (*тех. — камінь і под.*) *дробити, -блю, -биш.*
miać, mnę, mnieisz, miał, mieli м'я́ти (мну, мнеш); (*папір, тканину — це*) бгáти, жужмити, -млю, -миш.

miątwą *ж.*, *bot. (holcus)* медо́ва тра́ва.
miąsz, -szu, m. (*плода*) м'я́коть, -ті.
Michał Миха́йло.
michalek, -lka, (częściej w m.) -lki, -lków, m., pot. дрібниці, -ниці, дурниці.
miczman, m. -nowie, *m., mor.* мічман.
miczurinowiec, -wca, m. -wcy, *m.* мічуринець, -нця.
miech m. міх; ~ **kowalski** кова́льський міх.
miechowaty див. workowaty.
miechowy мішковий, мішечний.
miechunek, -nka, m., bot. (physisalis) моху́нка.
miecz, m. -cze, *m.* меч, -ча; ~ **Damoklesa** дамо́клев меч; ~ **obosieczny** обоюдогострий (двосічний) меч; **ogniem i ~czem** вогне́м і мече́м; $\diamond$ **postawić kwestię** **na ostrzu ~cza** поставити пита́ння рúба; **krewny** **po ~czu** родич по чоловічій лінії.
miecznik I, m. -су, *m., hist.* (*ту-ту вельможі, що носив меч монарха*) мечник.
miecznik II, m. -ki, *m., icht. (xiphias gladius)* меч-ри́ба, мечоніс, -но́са.
mieczowaty мечовидний.
mieczyk m. 1) *зменш. мечик;* 2) (*звичайно в мн.*) *бот. (gladiolus)* коса́рки, -ків.
Mieczysław Мечисла́в.
mieć, mam, masz, miał, mieli ма́ти; ~ **chęć** ма́ти охóту; ~ **do czynienia** (**z kim, z czym**) ма́ти діло (спра́ву) (**z kim, z чим**); ~ **litość** (**nad kim, nad czym**) ма́ти милосéрдя (до ко́го, до чо́го); ~ **miejsce a) ma-ти місце, трапля́тися;** б) **відбува́тися;** ~ **na oku (kogo, co)** (~ **oko** **na kogo, na co**) ма́ти на оці (когó, що); ~ **rowodzenie** ма́ти ўспіх; ~ **prawo do pracy** ма́ти пра́во на пра́цю; ~ **słusznosc** ма́ти ра́цію, бу́ти пра́вим; **masz**

tobie! от тобі й на! от тобі й маєш! от такби! ~ wątpliwość máti сьмнів; miał wczoraj przyjechać він мав вчора приїхати; *розм.* ~ z kim па рієнку máti з ким порахунки; $\diamond$ **mat bół głowy** в мене (мені) болить голова; cóż tam rozzać що ж мені діяти; **ma dziesięć lat** йому десять років; ~ *interes* w czym być в чому зацікавленим (заінтересованим) з корисливою метою; ~ *komu* co z złe stáвити кому що в (за) провіну; ~ *to w*ę виголошувати промову; *nie ma* co góbić нічого робити; ~ *u g*azę почувати образу; *бух.* *winięni* **ma** дэбет і кредит; ~ *wz g*ład dla kogo a) поважати (шанувати) когò; б) стáвиться поблáжливо (вйбáжливо) (до кòго); **masz** z a s w o j e так тобі й трéба; // ~ *się* 1) máтися, почувати себе; ~ *dobr*ze почувати себе (мáтися) дóбре; *jak się masz?* як ся маєш, як живеш? 2) *mat.* відноситися, -но́ситься; 2 **ma się** до 5, *jak...* 2 відно́ситься до 5, *як...*; $\diamond$ **miej się** *dobr*ze бувай здоров; *розм.* ~ *do kogo* почувати симпатію до кòго; **miało się** *ku jesieni* надхóдила óснь, йшло́ся до óсені; **miało się** *ku wieczorowi* день схиля́вся нáдвечір, схиля́лося нáдвечір; **ma się** *na deszcz* збирається (берётся, занóситься) на дощ; ~ *na ostrożnosci* б́ути на сторóжжі; **ma się** *rozumieć* зрозуміло, розуміється, звичáйно; *sprawa* **miała się** *tak* питання сто́яло так.

miedniak *m., hut.* мідний штейн, ну, мідний сирець, -рцю; $\diamond$ ~ *zielony* малахіт, -ту.

miednica *ż.* 1) (*posudyna*) таз; 2) *anat.* (*pelvis*) таз.

miedniczka *ż., zdr.* тазик, тазок, -зкá; $\diamond$ *anat.* ~ *perkowa* (*pelvis renalis*) нирковá миска.

miedza *ż.* межа; $\diamond$ *o* ~ *dzę* mieszkać жити в сусідстві.

miedziak *m.* 1) (*мідна монета*) мідяк, -кá; 2) мідний казан, -нá.

miedzianka *ż.* 1) мідна руда; 2) *зоол.* (*coronella laevis*) мідя́нка.

miedzianoczerwony мідночервоний.

miedzianoskóry червоношкірий.

miedziany мідний; мідяний (*ри́ше*); $\diamond$ *peren.* **człowiek** *o* ~ *pym* *czole* безсоромна (безсты́дна) людина.

miedziorodny мідистий, мідяністий.

miedzioryt, -tu, m., szt. гравюра на міді, естамп.

miedziorytня *ż.* майстерня гравюр на міді; естампна майстерня.

miedziorytництво *n.* гравірування на міді.

miedziorutnik, lm. -cy, m. гравёр на міді.

miedziorzeźba *ż., szt. div.* мідзioryt.

miedzisty мідяністий.

miedzowy межовий.

miedz *ż.* мідь, -ді.

miejsce *n.* 1) місце; ~ *самі* місцями, де-не-де; *odpalić* *komu* z ~ *са* (*про відповідь*) з місця кому відрізати (відрубати); ~ *robytu* місце перебування (пробування); *військ.* ~ *postoju* місце постю́ (розквартирування); ~ *pracy* місце праці; ~ *przeznaczenia* місце призначення; ~ *publiczne* публічне (прилюдне) місце; *sprawa* *ruszyła* z ~ *са* справа зрушила(ся) з місця; *ten* *wyradek* **miał** ~ *цей* випадок мав місце (трапився); *w* ~ *си* а) в цьому місці; б) (*про адресу місцевого листа*) тут; 2) *перен.* поса́да; (*робота — це*) служба; *dać* *komu* ~ *да́ти* кому поса́ду; *podziękować* z a ~ *залишити* (покінути) службу; $\diamond$ **człowiek** *na* ~ *си* пристойна людина; *військ.* ~ *postoju* *dowódcy* команд-

- ний пункт, -ту; *żart nie pa*
 ~су жарт не до річі.
- miejscownik** *m., gram.* місцевий
 відмінок, -нка.
- miejscowość** *ż.* місцевість, -вості.
- miejscowy** місцевий; *czas* ~ місцевий час, -су.
- miejscówka** *ż.* плацкарта.
- miejski** міський; *Rada Miejska*
 Міська рада (міськрада); $\diamond$
 ~ka kolej elektryczna
 трамваї.
- mielenie** *n.* молоття, мєлення.
- mielizna** *ż.* міліна; *прям. перен.*
osiąść па ~*źnie* сісти на міліну.
- mielony** мєлений, мєлотий; *ka wa*
 ~па мєлена (мєлота) кава, мєлений (мєлотий) кбфе.
- mieluchny** дрібнєнький, дуже дрібний.
- mieniac** 1) міняти; ~ *pieniądze*
 міняти гроші; 2) (*одяг*)
 перемінати; (*думку, розмову*
тощо — ще) змінювати, -нюю,
 -нюеш; 3) (*со па со*) промінювати
 (що на що); //~ *się* (*z kim*
 па *со a. czym*) мінятися
 (з ким чим).
- mięnianie** *n.* міна, міньба.
- mięniący się** перелівчастий, мілливий.
- mięnić się** I, -ніє, -ніsz, -ніł 1) (*про*
кольори) перелівати, мінітися,
 -ніюся, -нішся, гра́ти, леліти;
 2) мінітися на обличчі (на лиці,
 на виду); $\diamond$ ~*ni się* w
oczach рябіє (рябїть, мигтїть,
 миготїть) в очах;
- mięnić się** II, -ніє, -ніsz, -ніł
 (*kim*) називати себе (ким),
 видавати себе (за ко́го); ~*nić się*
czyim przyjacielem
 називати себе чийм приятелем,
 видавати себе за чийого приятеля.
- mięnie** *n., książ.* майно; ~ *państwo*
 державне майно.
- mienszewicki** меншовицький.
- mienszewik**, *lm.* -су, *m.* меншовик,
 -ка.
- mienszewizm**, -му, *m.* меншовизм,
 -му.
- miernictwo** *n.* геодєзія; маркше́йдерська
 справа. *Por. mierniczy* I.
- mierniczy** I землемірний; *główn.*
 маркше́йдерський; *lamp a* ~*cza*
 маркше́йдерська лампа.
- mierniczy** II, -*czego*, *lm.* -*czowie*,
m. землемір, -ра.
- miernie** середньо, посередньо.
- miernik** I, *lm.* -су, *m.* *div.* *mierniczy*
 II.
- miernik** II, *lm.* -ki, *m.* 1) *tex.* ви-
 мірник; 2) (*wartości i pod.*) мі-
 рило.
- mierniczy-górnicy**, -*czego*, *lm.*
 -*czowie*, *m., gór.* маркше́йдер,
 -ра.
- mierność** *ż.* 1) *div.* *miernota*;
 2) *div.* *umiarkowość* 1.
- miernota** *ż.* 1) (*про людину*) по-
 середність, -ності; 2) слабій
 твір (*род. твóру*).
- mierny** I середній, посередній;
 ~*ne zdolności* середні (по-
 середні) здібності, -тей; 2) *div.*
umiarkowany 1.
- mierzarka** *ż., tech.* мірїльна ма-
 шїна.
- mierzchnąć, -chnie, -chło** 1) *без-*
ос. смеркати, смеркатися, сутє-
 ніти; 2) (*гаснути*) мєркнути,
 мєрхнути; *dzień* ~*pie* день
 мєркне (мєрхне); $\diamond$ ~*nie* *mi*
się w *oczach* менї темніє в
 очах.
- mierzaja** *ż., geo.* коса́.
- mierzenie** *n.* міряння.
- mierzic** (*zazwyczaj w 3 osobie*),
 -zi, -ził (*kogo*) мерзіти, викли-
 кати огїду (в ко́му), бу́ти гид-
 ким (для ко́го); ~*zi ją* *falsz*
 її мерзіть фальш, фальш ви-
 кликає в нїй огїду, фальш гид-
 ка для неї.
- mierznać, -zne, -zniesz** (*a. -zniesz*),
 -zi, -ził *a. -zli* набридати.
- mierzwa** *ż., roln.* мєрва.
- mierzwiasty** мєрвістий; ~*ta* *słom*
 а мєрвіста солóма.
- mierzwić, -wię, -wiesz, -wił** мєрви-
 ти, -влю, -виш.
- mierzyc, -rzę, -rzysz, -rzył** 1) мі-
 ряти; міряти (*рідше*); ~ *kogo*

o cza mi міряти когó очіма; ~ kogo od stóp do głów міряти когó від голови до ніг (від ніг до голови, з голови до п'ят); ~ sobą drugich міряти інших своїм аршином (на свою мірку); 2) (*одяг*) примірювати, -рюю, -рюєш, приміряти; 3) (*перен.* — *в ціль*) цілити, цілитися, ціляти; *перен.* ~ wysoko високо ціляти; $\diamond$ ~ rzony krok розмірений крок, -ку; ~ z zamiary па siły важити сіли намірами; // ~ się (z kim) мірятися сілами (з ким).
mierzyn *m.* мєрин; (*звичайно*) кінь (*род.* коня).
mierzynek, -nka, m., zdr. мєринєць, -нця.
miesiąc, lm. -ce, m. місяць, -ця; *bież ażego ~sa* цього (*підше* — *потбчного*) місяця; *pa ~ przed czym* місяць пєред чим; *астр.* *powu ~* молодік, -ка, молодий (новий) місяць; *w ciągu ~sa* протягом місяця; *za ~* чєрез (за) місяць; *z urlywet ~sa* як минє місяць.
miesiączek, -czka, m. 1) *пєстл.* місячєнько; 2) *розм.* молодік, -ка, молодий (новий) місяць.
miesiączka ż., fizjol. pot. мєнструація, місячне, -ного.
miesiączkować, -kuje, -kujesz, -kował fizjol. pot. мєнструювати, -рюю, -рюєш.
miesiączkowy fizjol. pot. мєнструальний.
miesić, -szę, -sisz, -sił місіти (мішú, місиш).
miesięczne, -nego, n. місячна заробітна плáта (зарплáта).
miesięcznie місячно, щомісячно.
miesięcznik m. щомісячник, місячник.
miesięczny місячний, щомісячний.
mieszać 1) мішати; (*одне з одним* — *ще*) змішувати, -шую, -шуєш; (*перен.* — *ще*) плúтати, сплúтувати, -тую, -туєш; *перен.* ~ kogo z błotem змішувати когó з грязю; ~ karty

мішати (тасувати) картти; ~ wodę z winem мішати (змішувати) воду з винóm; 2) (*со a. czego do czego*) домішувати, примішувати (що *a.* чогó до чогó); ~ wodę do wina домішувати (примішувати) воду (водí) до вина; 3) (*kogo do czego a. kogo w co*) *перен.* вплúтувати (когó в що); *nie ~szajcie mię w tę sprawę* (до *tej sprawy*) не вплúтуйте менє в цю спрáву; $\diamond$ ~ komu szyki (plánu) розстрóювати чіí плáни; // ~ się 1) мішáтися; *перен.* ~sza mi się w głowie в голові мені мішáється; 2) (z kim, z czym) змішувáться, перемішувáтися; 3) (do czego, w co) втручáтися, вмíшувáтися, мішáтися; ~ do czyich spraw втручáтися в чіí спрáви; 4) (*про почуття зняковіння*) бєнтєжитися, ніяковіти; 5) (*у своїх відповідях*) плúтатися.
mieszadło n., tech. мішáлка.
mieszaniec, -ńca, lm. -ńcy, m. 1) метіс; 2) біол. гібрид.
mieszanina ż. суміш, -ші, сүмíшка; мішаніна (*розм.*); ~ kolorów сүмíш кольорів; ~ rojęć сүмíш (мішаніна) поня́ть; $\diamond$ *mat.* *reguła ~pu* правіло змішування.
mieszanka ż. 1) *c.-z.* мішанка; 2) *тех.* сүмíшка; ~ рєдна пальна сүмíшка; ~ wubuchowa вибухова сүмíшка.
mieszany змішаний, мішаний; ~ chóg змішаний (мішаний) хор, -ру; $\diamond$ ~ne towarzystwo різношерстне товариство.
mieszarka ż., tech. мішáлка, міксер, -ра, змішувальна машíна.
mieszczanin, lm. -czanie, -czan, m. 1) мішані́н; 2) (*житель міста*) городя́нин.
mieszczanka ż. 1) мішáнка; 2) городя́нка. *Пор.* **mieszczanin.**
mieszczafski мішáнський.
mieszczafstwo мішáнство.
mieszczka ż. див. **mieszczanka.**

mieszczuch, lm. -chy, m., pogardl.

1) міщанин; 2) городянин; *пор. mieszczanin*; 3) *перем.* обиватель, філістер, -ра.

mieszek, -szka, m., spec. ручний роздувальний міх.

mieszkać жити (живу, живеш); (*про людей — ще*) проживати, мешкати; ~ па w si жити (проживати, мешкати) на селі; ~ ргузу (па) ulicy Lenina жити (проживати, мешкати) по вулиці Леніна; wilk ~ka w lesie вовк живе в лісі.

mieszkalny жилий; dom ~ жилий будинок, -нку.

mieszkanie *n.* квартира, помешкання; квартира (*розм.*); z mieścić ~ перемінити квартиру.

mieszkaniec, -ńca, lm. -ńcy, m.

1) (*квартири*) квартиронт, жилець, -льця, мешканець, -ця; 2) (*якоїсь місцевості*) житель, мешканець; ~ пустини житель (мешканець) пустини.

mieszkańcowy квартирний; (*у широкому розумінні — ще*) житловий; warunki ~we житлові (квартирні) умови, -мов; kwestia ~wa житлові питання; krzyżys ~ житлова криза.

mieszkanca *ż.* жителя, мешканка.

mieszkancko *n., zdr., piesszcz.* квартирка; (*розм. — ще*) квартирка.

mieszkowaty anat. (utricularis) мішечкуватий; gruczoły ~te (*glandulae utriculares*) залози мішечкуваті.

mieszkowy *div.* miechowy.

mieścić, mieszczę, mieścisz, mieścić містити в собі; dzieło to mieści wiele pozytecznego цей твір містить у собі багато корисного; //~ się 1) міститися (міщуся, містишся); 2) (*знаходити приміщення*) вміщатися, вміщуватися, -щуюся, -щуюся; w szyscu mieszczą się w tym domu всі вміщуються (вміщуються) в цьому будинку.

mieścina *ż., lekc.* 1) поганенький (злидінний) городок, -дка, поганеньке (злидінне) містечко; 2) глуха закутина.

mieść, miotę, mieciesz, mióti, mietli 1) месті (мету́, метеш); 2) *поез. div.* miotać.

mietlica *ż., bot. (agrostis)* мітлиця, польовиця.

miewać wielokr. не раз (часто) мати; //~ się máтися, поживати; jak się ~wasz? як ся маеш? як поживаеш?

mieźdrzyć, -rzę, -rzysz, -rzył *garb.* пляшувати, -шую, -шую.

mieściuchny piesszcz. м'якенький.

mieciutki piesszcz. div. mieściuchny.

mieczak *m., zool. (molluscum)* молюск.

mieczakowate, -tych, zool. (molluscoideae) молюскові, -вих.

mieđlarka *ż., tech.* льоном'яльна машина; льонотіпальна машина. *Пор. mieđlić.*

miedlenie *n., roln.* тіпання.

mieđlica *ż., roln.* м'ялка, м'ялиця, м'яльниця; тіпалка, терлиця, терниця. *Пор. mieđlić.*

mieđlić, -le, -lisz, -lił *ż., roln. (lion, koноплі)* м'яті (мну, мнеш); (*очищати від сторонніх домішок*) тіпати.

mieđzy 1) (kim, czym) між, поміж (ким, чим); ~ innymi між іншим; ~ nami між нами кажучи; пагадзаć się ~ sobą радитися між собою (поміж себе); ~ wierszami czytacie між рядками читати; 2) (kogo, co) між, поміж (кого, що); rzucić ~ książki кинути між (поміж) книжкі; 3) (czym a czym, rzadziej czym i czym) між, поміж (чим і чим); ~ czwartą a piątą між четвертою і п'ятою.

mieđzybrwie *n., anat.* міжбрів'я.

mieđzydroże *n.* міждоріжжя.

mieđzydzielnicowy міжрайонний.

mieđzygórski межгірський.

mieđzygórze *n.* міжгір'я, межгір'я.

międzyklasowy міжкласовий.
 międzykomórkowy *anat.* міжклітинний.
 międzykostny *anat.* міжкістковий.
 międzykręgowy *anat.* міжхребцевий.
 międzykrocze *n., anat.* промєжина.
 międzymiastowy міжміський; telefon ~ міжміський телефон; $\diamond$ *tel. linia ~wa* магістраль, -лі.
 międzymieśnolowy міжм'язовий.
 międzymorski міжморський.
 międzymorze *n., geo.* перешійок, -шійка.
 międzynarodowiec, -wca, *lm.* -wcy, *m. div.* *Internacjonalista.*
 międzynarodowościowy міжнаціональний.
 międzynarodowość *ż. div.* *internacjonalizm.*
 międzynarodowy міжнародний.
 Międzynarodówka *ż.* Інтернаціонал, -лу; ~ *Komunistyczny* на Комуністичний Інтернаціонал.
 międzyobojczykowy *anat.* міжключичний.
 między państwowy міждержавний; u t o w a ~wa міждержавний договір (*rod.* договору).
 międzyparlamentarny міжпарламентський.
 międzypartyjny міжпартійний.
 międzyplanetarny міжпланетний.
 międzyplemienny міжплемінний.
 międzyplucny: b i o n a ~na *anat.* середостіння.
 międzypole *n., wojs.* проміжна смуга; нейтральна смуга.
 międzyrzecze *n.* межиріччя.
 międzyrzeczny межирічний.
 międzyrządzie *n., roln.* міжряддя.
 międzysłowiański міжслов'янський.
 międzysojusznicy *polit.* міжсоюзницький.
 międzystawowy *anat.* міжсуглобовий.
 międzyswiatowy *div.* міжпланетарну.
 międzyszcękowy *anat.* міжщелеповий.
 międzytorze *n., kol.* міжколія.

międzyuczelniany 1) міжшкільний; 2) міжвузівський. *Por.* *uczelnia.*
 międzywęzle *n., bot.* межівузля.
 międzywojenny між двома війнами.
 międzyzębrowy *anat.* міжреберний.
 miękceć, -czeje, -czejesz, -czają, -czeli *div.* mięknać.
 miękzyć, -cze, -czysz, -czy 1) м'якшити, з'якшувати, -шу, -шуеш; (*перен.* — *це*) пом'якшувати; 2) *lingv.* пом'якшувати; // ~ się 1) м'якшати, з'якшуватися; (*перен.* — *це*) лагідніти; 2) пом'якшуватися.
 miększy, -szu, *blm., m.* м'якоть, -ті; (*y* *chłobi*) м'якушка; (*розм.* — *м'які частини тіла* — *звичайно*) м'якуш, -ша.
 miękkawy м'якуватий, м'якенький.
 miękki м'який; (*перен.* — *це*) лагідний; w o d a ~ka м'яка вода; serce ~kie м'яке (лагідне) серце; *lingv.* s r ó g ł o s k a ~ka м'який приголосний, -ного.
 miękko м'яко; лагідно; j a j o n a ~ рідко (некруто) зварене яйце, рідке яйце. *Por.* miękki.
 miękkopłetwe, -wych, *icht.* (*mala-copteri*) м'якопери, -рих.
 miękkość *ż.* м'якість, -кості; лагідність, -ності; $\diamond$ ~ serca м'якосердя. *Por.* miękki.
 mięknać, miękne, miękniesz, mięknał (*a.* miękt), miękli м'якнути; лагідніти. *Por.* miękki.
 miękusieńki *piaszcz. i in.* м'якесенький.
 miękuteńki *piaszcz. i in. div.* miękusieńki.
 mięsak *m., med.* саркома.
 mięsakowy *med.* саркомний.
 mięsień, -śnia, *lm.* -śnie, *m.* м'яз, м'ускул.
 mięsistość *ż.* м'ясистість, -тості.
 mięsisty м'ясистий.
 mięsiwo *n., zb.* 1) (*різного роду*) м'яси́во; 2) м'ясні продукти, -тів.
 mięsny м'ясний.
 mięso *n.* м'ясо; ~ *ba g a n i e* ба-

- р'янце м'ясо, баранина; ~ *ciele* теляче м'ясо, телятина; *мед.* *dzikie* ~ дике м'ясо; ~ *na gósol* м'ясо на бульйон; *кул.* *sztuka* ~ *sa* відварне м'ясо; ~ *wieprzowe* свиняче м'ясо, свинина; ~ *wołowe* а) волоче м'ясо, волбвина; б) (з *ялівки*) яловичина.
- mięso**puszt, -tu, *m.*, *kośc.* м'ясниця, м'ясляна, -ної, м'ясляниця, м'ясничці, -ниць.
- mięsożerca**, -cy, *lm.* -cy, *m.*, *żart.* м'ясоїд.
- mięsożerny** *zool.* м'ясоїдний.
- mięśniak** *m., med.* (*myoma*) міома, м'язовий опух, -ху.
- mięśniowy** м'язовий, м'ускульний.
- mięta** *ż.* м'ята.
- miętka** *ż., zdr.* м'ятка.
- miętosić**, -szę, -sisz, -sł б'гати, ж'ужмити, -млю, -миш.
- miętowy** м'ятний.
- miętówka** *ż.* 1) м'ятна горілка; 2) м'ятний цукерок, -рка.
- mięty** *m., icht.* (*lota vulgaris*) минь, -ня, миньок, -нька.
- mig**, -gu, *m.* мить, -ті; $\diamond$ *rozma- wiać* *pa* ~ *gł* розмовляти на мігах.
- migacz**, *lm.* -cze, *m.*, *wojs.* світловий сигнальний апарат.
- migać**, **mignąć**, -nę, -niesz, -nął, -nęł 1) мигати, мигнути; (*очима — це*) моргати, моргнути; (*про світло — це*) мерехтати, -хтять, мигтати, -гтять, мигнути, миготати, -готять, мигонутти, бліммати, блімнути, блискати, блиснути; 2) (*лише до- кон.*) майнути; ~ *nęła* *mysł* майнула (сяйнула, блиснула) думка; ~ *nął* *pa* *koni* майнув на коні; *strzala* ~ *nęła* стріла майнула; // (*лише не- докон.*) ~ *się* мерехтати, мигтати, миготати, бліммати, блискати.
- migawka** *ż.* 1) *anat.* півмісяцева складка; 2) *фот.* моментальний затвор, -ра; 3) (*в газеті, в ра- діожурналі*) коротенька замітка.
- migawkowy** *фот.* моментальний; *zdjęcie* ~ *we* моментальний фотознімок, -мка.
- migdał**, -ła *a.* -lu, *m.* 1) *бот.* мигдаль, -лю; 2) (*зерно*) мигдальна; 3) *anat.* *div.* *migdalek*; $\diamond$ *myśleć* *o* *niebieskich* ~ *łach* витати (літати) думками в хмарах.
- migdalek**, -lka, *m.*, *anat.* мигдальник.
- migdałowaty** мигдалевидний.
- migdałowy** мигдальний, мигдалевий; *ciastko* ~ *we* мигдальне (мигдалеве) тістечко (пирожне); *drzewo* ~ *we* мигдалеве дерево; *mleko* ~ *we* мигдальне (мигдалеве) молоко; *mydło* ~ *we* мигдальне (мигдалеве) мило; *olejek* ~ мигдальне (мигдалеве) ефірне масло.
- mignąć** *div.* *migać*.
- migotać** (*się*), -gocze, (*a.* -gocę), -gotał мерехтати, -хтять, миготати, -готять, мигтати, -гтять, бліммати; *gwiazdy* ~ *gocą* зорі мерехтять (мигтять); *w oczach* *mł* *się* ~ *gocze* мені (в мене) миготять в очах.
- migotanie** *n.* мерехтіння, миготіння, мигтіння, блімання.
- migotka** *ż., anat.* півмісяцева складка.
- migotliwy** мерехтливий, блімаючий, миготливий, мигтучий.
- migracja** *ż.* міграція.
- migracyjny** міграційний.
- migrena** *ż., med.* мігрень, -ні.
- migrować**, -ruje, -rujesz, -rował мігрувати, -рюю, -рюеш.
- mijać**, **minąć**, -nę, -niesz, -nął, -nęł 1) (*y* *часi*) минати, минути, проминати, проминути, проходити, -джу, -диш, пройти (прійд'у, пройдеш); (*про щастя, лихо тощо — це*) минатися; **minęła** *godzina* минула (проминула, пройшла) година; *już* *go* *minął* *gniew* його гнів уже минув (проминув, пройшов); *niebezpieczeń- stwo* *minęło* небезпека минула; 2) (*kogo* *co*) минати,

минути; (*проходитьи поблизу кого, чоґо — це*) обминати, обминути; *minąć* *przechodnia* минути прохожого; *to go nie minie* це його не обминє (не минє); $\diamond$ *już go o chota minęła* в нього вже пропала охота; *//~ się* розминатися, розминутися; (*не зустрітися*) розійтися (*лише докон.*); *minąć się* не могли розминутися; *listy nasze minęły się w drodze* наші листи розминулися (розійшлися); *minąć się z prawdą* розминутися (розійтися) з правдою; $\diamond$ *minąć się* з ровоіанієм не пити за покликанням.

mijanka *ż.*, *kol.* розїзд, -ду.

mika *ż.*, *min.* слюда.

mikado, *lm.* -*dowie*, *m.* мікадо (*невідм.*).

Mikołaj Микіола.

mikowy *min.* слюдяний.

mikrob *m.* мікроб.

mikrobiolog, *lm.* -*logowie* *a.* -*logy*, *m.* мікробіолоґ.

mikrobiologia *ż.* мікробіолоґія.

mikrobiologiczny мікробіолоґічний.

mikrobowy мікробний, мікробовий.

mikrobudowa *ż.*, *nauk.* мікроструктура.

mikrocefal, *lm.* -*le*, *m.*, *med.* мікроцефал, малоголовіий, -вого.

mikrocefalia *ż.*, *med.* мікроцефалія, малоголовість, -вості.

mikrochemia *ż.* мікрохімія.

mikrochemiczny мікрохімічний.

mikrochronometr, *-ru*, *m.* мікрохронометр, -ра.

mikrofarad *m.*, *el.* мікрофарада.

mikrofilm, *-mu*, *m.*, *spec.* мікрофільм, -му.

mikrofon, *-nu*, *m.*, *el.* мікрофін.

mikrokok *m.*, *bakt.* мікрокок.

mikrokosm, *-mu*, *m.*, *fil.* мікрокосм, -му.

mikrokosmiczny *fil.* мікрокосмічний.

mikrometr, *-ru*, *m.*, *tech.* мікрометр, -ра.

mikrometryczny *tech.*, *fiz.* мікрометричний.

mikromilimetr *m.*, *fiz.* мікроміліметр, -ра.

mikron *m.*, *fiz.* мікрон.

mikroorganizm, *-mu*, *m.*, *biol.* мікроорганізм, -му.

mikroskop, *-pu*, *m.* мікроскоп.

mikroskopia *ż.* мікроскопія.

mikroskopijsny мікроскопічний.

mikroskopowy 1) мікроскопний; 2) *peren.* мікроскопічний.

mikrotelefon, *-nu*, *m.* мікротелефін.

mikrotom, *-mu*, *m.*, *tech.* мікротом.

mikrus, *lm.* -*sy*, *m.*, *pot.* *div.* мілес.

mikser *m.*, *spec.* міксер, -ра.

mikstura *ż.*, *farm.* мікстура.

mila *ż.* міля.

milcząco мовчки, мовчазно.

milczący мовчазний.

milczenie, *-cze*, *-czysz*, *-czał*, *-czeli* мовчати, -чу, -чіш; $\sim$ *jak grób* мовчати як моґіла.

milczek, *-czka*, *lm.* -*czki*, *m.*, *pot.* мовчун, -на, мовчальник.

milczenie *n.* мовчання, мовчанка; *po minąć* (покрыć, zbyć) $\sim$ *niem* обійти (збути) мовчанням (мовчанкою); $\diamond$ *paказаć komu* $\sim$ веліти кому мовчати; *w ~niu* со робіти що мовчки; *zachowywać ~* (упєрто) мовчати; *zmusić kogo do ~nia* примусити (змусити) коґо мовчати; *zposić w ~niu* мовчки перенєсити (знєсити).

milczkiem *przst.* мовчки.

mile 1) приємно; любо, міло; $\sim$ *czas spędzić* приємно провести час; $\sim$ *się uśmiechać* приємно (любо, міло) усміхатися; $\sim$ *kogo wspominać* приємно коґо згадувати, -дую, -дуеш; *por. miły*; 2) (*ввічливо*) люб'язно, ласкаво; $\sim$ *kogo przyjąć* люб'язно (ласкаво) прийняти коґо; $\diamond$ *nie jest ~ widziany* його не полюблюють (недолюблюють); *wszędzie jest ~ widziany* його всюди люблять, йому скрізь раді.

miliard *m.* мільярд.
miliarder, *lm.* -rzy, *m.* мільярдёр, -ра.
miliarderka *ż.* мільярдёрка.
miliardowy мільярдний.
milicja *ż.* міліція; **posterunek** ~ji відділення міліції.
milicjant, *lm.* -nci, *m.* міліціонер, -ра.
milicjantka *ż.* міліціонерка.
milicyjny 1) міліційський; 2) *політ.* іст. міліційний.
miligram *m.* міліграм.
miligramowy міліграмний.
mililitr *m.* мілілітр, -ра.
milimetr *m.* міліметр, -ра.
milimetrowy міліметровий.
milion *m.* мільйон.
milioner, *lm.* -rzy, *m.* мільйонер, -ра.
milionerka *ż.* мільйонерка.
milionowy мільйонний.
militarnie у військовому відношенні.
militarny військовий.
militarysta, -ty, *lm.* -ści, *m.* мілітарист.
militarystyczny 1) (що стосується мілітаризму) мілітаристичний; 2) (що стосується мілітариста) мілітаристський.
militaryzacja *ż.* мілітаризація.
militaryzm, -mu, *m.* мілітаризм, -му.
militaryzować, -zuje, -zujesz, -zował *militaryzować* мілітаризувати, -зую, -зуюш.
militaryzowany мілітаризований.
milkiwy мовчазний.
milord, *lm.* -dowie *m.* мілорд.
milowy мильовий.
miluchny piasecz. миленький.
milusieńki piasecz. милесенький.
milutki piasecz. див. **miluchny**.
miluteńki piasecz. див. **milusieńki**.
mila, -lej *ż.* любя, -бої, мїла, -лої, любка.
milo приємно; любо, мїло; а *ż.* ~ *patrzeć* аж любо (мїло) дивитися. *Пор.* **miły**.
miłosierdzie *n.* милосердя; пощада (*рідше*).
miłosiernie милосерд(н)о.
miłosierność *ż.* милосердя.
miłosierny милосерд(н)ий.

miłosny любовний.
miłostka *ż.* романчик.
miłościwie мїлостїво, ласкаво.
miłościwość *ż.* мїлість, -лості, ласка.
miłościwy мїлостївий, ласкавий.
miłość *ż.* любов, -ві; ~ *ojczyzny* любов до батьківщини; ~ *rodzicielska* батьківська любов; *присл.* *stara* ~ *nie rdzewieje* старої любові й іржа не їсть; *z* ~ci (*przez* ~) *z* любові; *żywiec* ~ *do kogo* почувати любов до ко́го; (*закоханість*) кохання; *pałac* ~ci *do kogo* палати коханням до ко́го, палко кохати ко́го; $\diamond$ ~ *własna* самолюбство.
miłośnictwo *n.* аматорство, любительство.
miłośniczka *ż.* аматорка, любителька.
miłośnie любовно.
miłośnik, *lm.* -cy, *m.* аматор, -ра, любитель.
miłować, -luję, -lujesz, -łował *arch.* любити, -блю, -биш; (*бути закоханим*) кохати; $\diamond$ *pagoda wolność* ~lujące волелюбні народи, -дів; ~lujący рокóј миролюбний; // ~ *się* любитися; кохатися.
miły приємний; (*симпатичний* — *це*) любний, мїлий; ~ *głos* приємний (любний, мїлий) гóлос, -су; *każdemu życie* ~le кожному мїле (дорогé) життя; ~le *wspromienia* приємні (любі, мїлі) спóгади, -дів; $\diamond$ *розм.* *człowiecze* ~l чоловіче добрий! ~ *czytelniku!* шанóвний читáчу!
mim, -mu, *m.*, *teatr. hist. mim.*
mimetyzm, -mu, *m.*, *biol.* міметизм, -му.
mimiczny мїмічний.
mimik, *lm.* -cy, *m.* мїміст.
mimika *ż.* мїміка.
mimikry *nieodm., n., biol.* мїмікрія.
mimo *przyim.* 1) (кого, czego) повз (ко́го, що), мїмо (ко́го,

чого); *przejechał* ~ дво-
гу проїхав повз двір (мімо
двору); *прик. puścić co* ~
uszu пустити що повз вуха;
2) (со *a. czego*) незважаючи,
невважаючи (на що); ~ *moich*
palegań (моє *palega-*
nia) незважаючи (невважаючи)
на мої наполягання; (*наперекір*)
всупереч; ~ *chęci* всупереч
бажанняю; $\diamond$ ~ *wszystko*
всё ж таки.

mimochodem przst. мимохідь; (*ви-*
падково — це) між іншим;
(*злегка — це*) побіжно.

mimolotem przst. (про птахів го-
що) перелітаючи.

mimośrodkowość ż., mat. ексцент-
ричність, -ності.

mimośrodkowy mat. ексцентріч-
ний.

mimośród, -rodu, m., tech. ексцен-
трик.

mimowiednie div. bezwiednie.

mimowiedny div. bezwiedny.

mimo woli przst. мимовблі.

mimowolnie div. mimo woli.

mimowolny мимовільний.

mimoza ż., bot. мімоза.

mina I ż. (вираз обличчя) міна;
gęsta ~ віжна міна, апломб,
-бу; *kwaśna* ~ кісља (квас-
на, пісна) міна; $\diamond$ *перен.* паф-
габіаць ~ *na* і взнакі не да-
вати; *niewugażna* ~ збен-
тєжений вигляд, -ду.

mina II ż., wojs. міна; ~ *gazo-*
wa газова міна; ~ *ładowa*
сухопътна міна; ~ *lejkowa*
міна фугасної дії; ~ *samo-*
czupna автоматична міна; ~
oróżniowa міна сповільне-
ної дії; ~ *wodna* плавуча мі-
на; ~ *wybuchowa* розривна
міна.

mina III ż., hist. (mira, moneta)
міна.

minaret, -tu, m. мінарет.

minać div. mijać.

minier m., wojs. div. *minier.*

mineralny мінеральний.

mineralog, lm. -logowie a. -lodzy,
m. мінералог.

mineralogia ż. мінералогія.

mineralogiczny мінералогічний.

minerał, -łu, m. мінерал, -лу.

minestrel m., hist. div. minstrel.

minezengier, lm. -rzy a. -rowie, m.,
lit. hist. мінезєнгер, -ра, міне-
зінгер.

minia ż., chem. сурик, -ку.

miniatura ż. мініатюра.

miniaturka ż., zdr. мініатюрка.

miniaturować, -ruje, -rujesz, -ro-
wał прикрашувати мініатюрами.

miniaturowo мініатюрно.

miniaturowy мініатюрний; *wyda-*
nie ~ *we* мініатюрне видання.

miniaturzysta, -ty, lm. -ści, m. мі-
ніатюрист.

miniaturzystka ż. мініатюристка.

minier, lm. -rzy, m., wojs. мінер,
-ра, підривник.

minierstwo n., wojs. заняття мі-
не́ра.

minimalnie мінімально.

minimalność ż. мінімальність; -но-
сті.

minimalny мінімальний.

minimum nieodm., n. мінімум, -му;
~ *egzystencji* прожитко-
вий мінімум; *полит. program*
~ програма мінімум; ~ *tech-*
niczne технічний мінімум
(техмінімум); *zniżyć cenę*
do ~ знизити ціни до міні-
муму.

miniony минулий; *wieki* ~ *ne*
минулі вікі, -ків.

minister, -tra, lm. -trowie, m. мі-
ністр, -ра; ~ *bez teki* мі-
ністр без портфєля; ~ *pełno-*
mocny повноважний міністр;
prezes ~trów голова Ра́ди
Міністрів, прем'єр-міністр; *Ra-*
da Ministrów Ра́да Міністрів.

ministerialny міністерський; *kgu-*
zys ~ міністерська криза.

ministerium, lp. nieodm., lm. -ria,
-riów, n. div. ministerstwo.

ministerski міністерський.

ministerstwo n. міністерство.

minka ż., pol. міна; ~ *ki stroić*
строїти міни.

minołowiec, -wca, lm. -wce, m.,
wojs., mor. тральщик.

- minor**, -ru, *m.*, *muz.* мінор, -ру.
minorowo muz., przen. мінорно.
minorowy muz., przen. мінорний.
minostawiacz, lm. -cze, *m.*, *wojs.*, *mor. див.* минowiec.
minować, -nuje, -nujesz, -nował wojs., mor. мінувати, -ную, -нуєш.
minowiec, -wca, lm. -wce, *m.*, *wojs.*, *mor.* мінний загорódжувач.
minowy wojs. мінний.
minóg, -poga, m., icht. мінóга.
minstrel, lm. -le, *m.*, *hist.* менестрель.
minus m., mat., przen. мінус.
minuskuł, -łu, m., filol. мінускули, -лів (лише в мн.); (почерк *ručopisów*) півустав, -ву.
minuta ż. 1) (частина години, короткий проміжок часу) хви́ліна; мінута (рідко); со ~tę що хвилини; jakieś pięć ~nut якіх п'ять хви́лін; pięć ~nut ро piętej п'ять хви́лін на шóбсту (годину); spóźnić się o ~tę запізнитися на одну хви́ліну; w dobrą (szczęśliwą) ~tę в (під) добру (щасливу) хви́ліну; z dziesięć ~nut pięta за десять хви́лін п'ята (година), без десяти хви́лін п'ять (годин); z ~tu па ~tę з хви́ліни на хви́ліну, ко́жно́ї хви́ліни; 2) (частина градусу) мінута; $\diamond$ lada ~ ot-ót, ось-ось.
minutka ż., zdr. хви́лінка; мінутка. *Por.* minuta 1.
minutnik m. хви́лінна (мінутна) стрілка годинника.
minutowy хви́лінний; мінутний. *Por.* minuta 1.
Mińsk m. Мінськ.
miocen, -nu, m., geol. міоцєн, -ну.
mioceniczny geol. міоцєновий.
mioceniński geol. див. mioceniczny.
miodarka ż. медогóнка.
miodek, -dku, m., pieszcz. медóк, -дкú.
miodnik m., bot. нектáрник.
miodobranie n. медозбír, -бóру.
miododajny див. miodonośny.
miodokwiat, -tu, m., bot. (herminium) брóвник.
miodonośny медонóсний.
miodopłynny przest. (krasnomówny) медоточíвий.
miodorodny див. miodonośny.
miodosytnia ż. медовáрня.
miodosytnictwo n. медоварíння.
miodosytnik, lm. -cy, *m.* медовáр, -ра.
miodowar, lm. -ry, *m. див.* miodosytnik.
miodowarnia ż. див. miodosytnia.
miodownik m. медянік, -ка, медівнік.
miodowy медóвий; (з меду, з медом, на меду — ще) медя́ний; перен. miesiąc ~ медóвий місяць.
miodunka ż., bot. (pulmonaria) меду́нка.
miodziarnia ż. див. miodosytnia.
miokardyt, -tu, m., med. міокардіт, -ту.
miolog, lm. -logowie a. -lodzy, m., med. міóлог.
miologia ż., anat. міóлогія.
miologiczny anat. міóлогічний.
miopia ż., med. міопія, короткозóрість, -рості.
miot, -tu, m. 1) кидóк, -ка; 2) (приплід у тварин) понóс, -су.
miotacz, lm. -cze, *m.*, *sport., spec.* кідальник, метáльний; $\diamond$ військ. ~ bom b бомбóмєт; miotacz gazu газомєт; ~ granatów гранатомєт; ~ min мінóмєт; ~ ognia вогнемєт.
miotać, miotnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli кідати, кінуги, метáти, (метáю, метáєш і мечú, мечеш); метнуги; $\diamond$ wściekłość ~tę p i m він шалєнів (скажєнів) від лугі; // ~ się кідатися, кінугтися, метáтися, метнугтися; $\diamond$ ~tać się w gniewie (z gniewu) рвáти й метáти.
miotający wojs. кідальний, метáльний.
miotalka ż., zdr. митéлка, митéлочка, вінк.
miotlarz, lm. -rze, *m.* митлáр, -ра.
miotlisko n., zgr. митлище.

miotła *ж.* мітля; *присл.* *powa* ~ dobrze mieście нова мітля чисто мете; $\diamond$ *прим.* siedzieć jak mysz pod ~lą тихенько сидіти; *прим.* żelazną ~lą w umieść залізною рукою навести порядок.

miód, **miodu**, *т.* мед, -ду; ~ do picia питний мед; ~ w plastkach стільниковий мед; $\diamond$ *перен.* kraj mlekiem i miodem р'юпаєсу молочно ріки, киселєві береги.

mir, -**gu**, *т.*, *książ.* повáга, пошáна; cieszyć się wielkim ~rem користувáтися великою повáгою (пошáною); $\diamond$ mieć ~ бути повáжаним (шанованим).

mirabela *ж.*, *sad.* мірабелъ, -лі.

miraż, -**zu**, *т.* міраж, -жу.

miriada (*częściej w lm.*) -**riady**, -**riad**, *ж.* міріади, -ріад.

miriometr, -**gu**, *т.* міріометр, -ра.

mirra *ж.*, *bot.* мірра.

mirt, -**tu**, *т.*, *bot.* мирт, мірта.

mirtowate, -**tych**, *bot.* (*mirtaceae*) міртові, -вих.

mirtowy міртовий.

mir-za, *lm.* -**zowie**, *т.* (*титул в Грані*) мірза.

misa *ж.* 1) велика миска; 2) *див.* szala.

miseczka *ж.*, *zdr.* 1) мисочка; 2) *див.* szala.

miszczkowe, -**wych**, *bot.* (*cupuliferae*) гніздечкові, -вих, мисочкові.

misio, *lm.* -**sie**, *т.*, *piaszcz.* *див.* miś.

misiurka *ж.*, *wojs. hist.* кільчáстий шолóm, мисюрка.

misja *ж.* місія; (*перен.*— *ще*) доручення, завдання; wziąć па siebie ~ję (*podjąć się* ~ji) взяти на себе доручення; wywiązać się z ~ji виконати доручення (завдання).

misjonarka *ж.*, *rel.* місіонерка.

misjonarski *rel.* місіонерський.

misjonarz, *lm.* -**rze**, *т.*, *rel.* місіонер, -ра.

miska *ж.* миска.

Missisipi *nieodm.*, *n.* Міссісіпі (*невідм.*).

Missouri *nieodm.*, *n.* Міссурі (*невідм.*).

misterium, *lp.* *nieodm.*, *lm.* -**gia**, **riów**, *n.*, *rel.*, *szt.* містерія.

misternie майстерно.

misterność *ж.* майстерність, -ності.

misterny майстерний.

mistral, *blm.*, *т.*, *meteor.* містраль, -лю.

mistrz, *lm.* -**rze** *a.* -**rzowie**, *т.*

1) майстер, -тра; ~ nad ~rzami неперевершений майстер; 2) *муз.* маэстро (*невідм.*); 3) *перен.* учитель; 4) *спорт.* чемпіон; 5) (*заст.*— *в ремеслі*) майстер, -тра; $\diamond$ ~ seremonii церемоніймейстер, -ра; *ист.* Wielki Mistrz великий магістр (*рицарського ордену*).

mistrzostwo *n.* 1) майстерність, -ності; 2) *спорт.* першість, -шости, чемпіонат, -ту.

mistrzować, -**rzujesz**, -**rzował** 1) (*кому*) *книж.* бути чим учителем; 2) *спорт.* першєнствувати, -вую, -вувеш, лідірувати, -рую, -руеш, бути чемпіоном.

mistrzowski 1) майстерний; 2) чемпіонський. *Пор.* mistrz 1, 4.

mistrzyni *ж.* 1) майстерниця, майстер, -тра; 2) учителька; 3) чемпіонка. *Пор.* mistrz 1, 3, 4.

mistycyzm, -**mu**, *т.* містицизм, -му.

mistycznie містично.

mistyczny містичний.

mistyfikacja *ж.* містифікація, обман, -ну.

mistyfikator, *lm.* -**rowie** *a.* -**rzy**, *т.* містифікатор, -ра, обманщик.

mistyfikatorka *ж.* містифікаторка, обманщиця.

mistyfikować, -**kuje**, -**kujesz**, -**kował** містифікувати, -кую, -куєш, обманювати, -нюю, -нюєш.

mistik, *lm.* -**cy**, *т.* містик.

mistyka *ж.* містика.

miś, *lm.* -**sie**, *т.*, *piaszcz.* ведмедик.

mił, -**tu**, *т.* міф.

- mitel, -tlu, *lm.* -tle, *m.*, *druk.* мітель.
- mitenka *ż.* піврукавичка; мітенки, -нок (*лише в мн.*).
- mitolog, *lm.* -gowie, *m.* міфолог.
- mitologia *ż.* міфологія.
- mitologiczny міфологічний.
- mitra *ż.*, *kość.* мітра.
- mitraleza *ż.*, *wojs.* мітральєза.
- mitręga I, *ż.*, *pot.* 1) гаяння часу; 2) (*тяганина*) морока; марудна (забарна) робота.
- mitręga II, -gi, *lm.* -gowie, *m.*, *pot.* маруда, марудник.
- mitrężnik, *lm.* -cy, *m.*, *pot.* *div.* mitręga II.
- mitrężny *pot.* морочливий, марудний, забарний.
- mitrężyć, -że, -żysz, -żył (*час*) гаяти (гаю, гаєш); // ~ się гаятися.
- mityczny міфічний.
- mitygować, -guję, -gujesz, -gował (*kogo, co*) угамовувати, -вую, -вуєш (*кого, що*); // ~ się угамовуватися.
- mitygująco заспокійливо, заспокоююче; *dzialać* ~ діяти заспокійливо (заспокоююче).
- mityng, -gu, *m.* мітинг, -гу.
- mitynka *ż.* *div.* мітенка.
- mizantrop, *lm.* -powie, *m.* мізантроп.
- mizantropia *ż.* мізантропія.
- mizantropijny мізантропічний.
- mizantropka *ż.* мізантропка.
- mizdra *ż.*, *garb.* міздря.
- mizdrować, -ruję, -rujesz, -rował *garb.* пляшувати, -шую, -шуюєш.
- mizdrowiarka *ż.*, *tech.* пляшувальна машина.
- mizdrownik *m.*, *garb.* міздряк, -ка, пляшувальний ніж (*род. ножá*).
- mizdrowy *garb.* міздровий, міздрякий.
- mizdrzyć się, -rzę, -rzysz, -rzył *iron.* 1) причепурюватися, -рююся, -рюєшся; 2) (*do kogo*) кокетувати, -тую, -туюєш (*з ким*).
- mizernaczek, -czka, *lm.* -czkowie, *m.*, *arch.* *div.* mizerak.
- mizerak, *lm.* -cy, *m.*, *arch.* 1) зли
- дár, -рjá; 2) *перен.* бідолáха, неборáка.
- mizeria *ż.* 1) злидні, -нів, нуждá; 2) *кул.* огірковий салáт, -ту, огіркова салáта.
- mizernie 1) злидэнно, нуждэнно, мизэрно; 2) поганэнько, слáбо; $\diamond$ ~ *wyglądac* погáно виглядáти. *Пор.* mizerny 2, 3.
- mizerniec, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli хúднути, марніти.
- mizerniuchny *pieszcz. i in.* марненький, худэнький.
- mizerniutki *pieszcz. i in.* *div.* mizerniuchny.
- mizerny 1) змарнілий; ~ *na twarz* змарніле обличчя; 2) (*перен.* — *вбогий*) злидэнний, нуждэнний, мизэрний; ~ *na odzież* злидэнний (нуждэнний, мизэрний) óдяг, -гу; 3) (*перен.* — *маловартисний*) поганэнький, слабій; ~ *na książka* поганэнька (слабá) книжка.
- mizerota *m. i ż.* 1) злидár, -рjá, злидень, -дня; злидárка (*ж. р.*); 2) зб. злидні, злидарі; 3) поганэнький (слабій) твiр (*род. твóру*); 4) (*перен.* — *про людину*) нікчэмність, -ності, нікчэмство, нікчэма.
- mizerykordia *ż.*, *hist.* корóткий меч, -чá.
- mizynek, -nka, *lm.* -nki, *m.* (*наймолодша дитина*) мизýнець, -нця, мизýнчик.
- mknąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli мчáти(ся).
- młaskać, młaskać, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) (*пiд час їди*) плямкати, плямкнути; 2) (*язиком*) цмóкати, цмóкнути.
- mlecz, -czu *a.* -cza, *m.* 1) *ixt.* *div.* mleczko; 2) *bot.* *div.* mleczaj.
- mleczaj, -ju, *lm.* -je, *m.*, *bot.* (*sonchus*) жóвтий осóт.
- mleczak *m.* 1) *ixt.* рiба з молочкóм; 2) *зоол.* сисун, -нá, сосун; 3) *перен.* *iron.* молокосóс.
- mleczarka *ż.* 1) молóчниця; 2) молóчárка. *Пор.* mleczarz.
- mleczarnia *ż.* молóчна, -ноi.

- mleczarski** молóчний; *przemysł* ~ *div.* **mleczarstwo** 2.
- mleczarstwo** *n.* 1) молóчне господарство; 2) молóчна промисловість, -вості.
- mleczarz**, *lm.* -rze, *m.* 1) (продавець молока) молóчник; 2) (робітник молочної ферми) молочар, -ря.
- mleczko** *n., zdr., icht.* молочкó.
- mleczniak** *m.* (посудина на молоко) молóчник.
- mleczność** *ż.* молóчність, -ності.
- mleczny** молóчний; *brat* ~ молóчний брат; *astr.* **Droga Mleczna** Млéчна путь, -ті; (розм. — *ще*) Чумáцький (Молóчний) шлях (род. шляху), Чумáцька дорóга; *gospodarstwo* ~не молóчне господарство; *krowa* ~на молóчна корóва; *chim. kwas* ~ молóчна кислотá; *roztawa* ~на молóчна страва; *zęby* ~не молóчні зúби, -бів.
- mleczysty** *bot.* молóчний.
- mleczyno** *n., zb.* молóчні продúкти, -тів, набіл, -лу.
- mleć, mieleć, mieleisz, mełł, mełłi** молóти (мелю, мéлеш); (*перен.* — *ще*) верзті, плескáти (плещу, плещеш).
- mleko** *n.* молоко; *brak tylko ptasiego* ~ка нестáє тільки пташиного молока; сега як *krew z* ~kiem облíčчя (лицé) кров з молоком; ~ *kwaśne* кисле молоко; *ma jeszcze* ~ *rod* поsem в ньóго ще на губáх молоко не обсóхло; ~ *pełne* незбіране молоко; ~ *prosto od krowy* молоко з-під корóви; *wyssać co z* ~kiem *matki* увібрати шо з молоком мáтери; ~ *zbierane* збіране молоко; ~ *zsiadłe* зсіле молоко; *dzbanuszek do* ~ка молóчний; *bot. psie (czarcie)* ~ (euphorbia) молочáй, -чаю; *chim.* ~ *wapień* пе ваннийстий рóзчин, -ну.
- mlekomierz**, *lm.* -rze, *m., tech.* молокомір, -ра, лактóметр, -ра.
- mlekośny anat. (chylifer)** молóчний, хілонóсний; *przewody* ~не (*vasa chylifera*) молóчні (хілонóсні) судини, -дін.
- mlekoopędny med., farm.** молокогінний.
- mlekotwórczy med., farm. div.** mlekoopędny.
- mlekwaty** молокоподібний.
- mlewny, nego**, *n.* плáта за помéл, мірчúк, -ká.
- mlewo** *n.* 1) мліво, помéл, -лу; 2) (*дія*) помéл, молоттá.
- młocarka ż., roln. div.** młocarnia.
- młocarnia ż., roln. div.** młocarnia.
- młocarz**, *lm.* -rze, *m., roln.* молóтник,
- młócek, -cka**, *lm.* -ckowie, *m., roln. div.* młocarz.
- młociarz**, *lm.* -rze, *m., sport.* метáльний мóлта.
- młocisko** *n.* 1) рúчка молоткá; (*спец.* — *ще*) молотовіще; 2) великий мóлот.
- młocka ż., roln.** молотьбá.
- młockarnia ż., roln.** молотáрка.
- młockarz** *m., roln. div.* młocarz.
- młoda**; *rapna* ~ молодá, -дóї.
- młodnieć, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli** молодіти, молóдшати.
- młodo** мóлодо, юно; *wyglądać* ~ мóлодо (юно) виглáдати; *umrzeć* ~ помéрти молодім.
- młodociany** 1) юний, молодій; *wiek* ~ юний (молодий) вік, -ку; 2) *перен. div.* **nieletni.**
- młododrzew, -wu**, *m., leśn.* молодняк, -ká, молоднік, -ká.
- młodość** *ż.* мóлодість, -дості, юність, -ності; юнь, -ні (*поez.*); *w* ~ci в мóлодості, в юності, зámолоду, за молодіх літ; *od* ~ci змóлоду, з молодіх літ; *nie pierwszej* ~ci не пéршої мóлодості, не пéрвóліток.
- młodoturecki polit. hist.** молодотурецький.
- młodoturerek, -rka**, *lm.* -rcy, *m., polit. hist.* молодотурок, -рка.
- młody** I молодій, юний; *człowiek* юнак, -ká.
- młody** II: *pa p* ~ молодій, -дóго.

młodzian, *lm.* -ny, *m.* *div.* młodzie-
niec.
młodzianek, -nka, *lm.* -nkowie, *m.*
div. młodzieniec.
młodzić, -dzieć, -dzisz, -dził моло-
дйти, -джу́, -дйш; // ~ się *div.*
młodnieć.
młodzieniaszek, -szka, *lm.* -szkowie,
m. молоді́к, -ка́.
młodzieniec, -ńca, *lm.* -ńcy, *m.*
юна́к, -ка́.
młodzieńczość *ż.* юна́цький ви́гляд,
-ду; юна́цький темпе́рамент, -ту.
młodzieńczy юна́цький.
młodzież *ż.* мо́лодь, -ді; *Leni-*
nowski Komunistyczny
Związek Młodzieży (LKZM)
Лєнінська Комуністи́чна Спілка
Мо́лоді (ЛКСМ); ю́нь, -ні
(*poez.*).
młodzieżowy молоді́жний.
młodzik, *lm.* -ki, *m.* 1) молоді́к,
-ка́, парубі́йко; 2) (*місяць*) мо-
лоді́к.
młodziuchny *pieszcz.* *div.* młodziu-
tki.
młodziusieńki 1) *pestł.* молодє-
сенський; 2) (*зовсім молодий*)
молодісі́нський.
młodziusieńko 1) молодєсенько;
2) молодісі́нсько. *Por.* młodziu-
sieńki.
młodziuteńki *div.* młodziusieńki.
młodziuteńko *div.* młodziusieńko.
młodziutki *pieszcz.* молодє́нський.
młodziutko *pieszcz.* молодє́нсько.
młodzizna *ż.* молодня́к, -ка́.
młokos, *lm.* -sy, *m.* молокосо́с.
młot *m.* мо́лот; ~ hydraulicz-
ny гідравлі́чний мо́лот; ~ ро-
wietrzny пневматичний мо́-
лот; *перен.* być między ~tem
i kowadłem б́ути між мо́ло-
то́міковадло́м; $\diamond$ serce bije
(wali) ~tem серце си́льно ко-
ло́титься.
młoteczek, -czka, *m.*, *zdr.*, *anat.*
молото́чок, -чка.
młotek, -tka, *m.* мо́лоток, -тка́;
girn. ~ u da ropy відбі́йний
(вибі́йний) мо́лоток; $\diamond$ ~ tu-
garski кірка.
młotkować, -kuje, -kujesz, -kował

бі́ти (відбива́ти, обробля́ти) мо-
лотко́м, клепа́ти (-па́ю, -па́еш {
-плю́, -плеш).
młotkowiny, -win, *blp.* мо́лотобо́й-
на.
młotownia *ż.* мо́лотобі́йна майсте́р-
ня.
młócarz *m.*, *roln.* *div.* młócarz.
młócenie *n.* мо́лотіння, мо́ло́чення.
młócić, -ce, -cisz, -cił мо́лотіти,
-лочу́, -ло́тиш.
młócka *ż.*, *roln.* *div.* młócka.
młódka *ż.* молоді́ця, молоді́чка.
młódź, młodzi, *ż.*, *poet.* *div.* mło-
dzież.
młyn *m.* млин, -на́; *перен.* lać
wodę па сзую́с ~ літи во́ду
на чийсь млин; ~ parowy
парові́й млин; ~ wodny во-
дяни́й млин.
młynarczyk, *lm.* -ki, *m.* мельни́чук,
-ка́.
młynarka *ż.* ме́льничка.
młynarski млина́рський; мукоме́ль-
ний, борошномє́льний; *prze-*
mysi ~ мукоме́льна (борошно-
ме́льна) промисло́вість, -вості.
Por. młynarz.
młynarstwo *n.* млина́рство; муко-
ме́льна (борошномє́льна) спра-
ва. *Por.* młynarz.
młynarz, *lm.* -rze, *m.* ме́льник, мі-
ро́шник; (*про робітника* — *це*)
мукоме́л.
młynarzowa, -wej, *ż.* ме́льничка.
młynek, -nka, *m.* 1) млинóк, -нка́;
~ do kawy млинóк до ка́ви;
2) *s.-g.* віялка, зерноочи́сна
(зерноочи́щувальна) ма́шина;
3) *спорт.* пере́кид, -ду, пере́верт,
-ту; $\diamond$ wywijać ~ka пере-
кида́тися, переверта́тися.
młynkować, -kuje, -kujesz, -kował
1) *s.-g.* провіва́ти, провіюва́ти,
-віюю, -віюеш, 2) (*перен. розм.* —
язиком) торохті́ти, -хчу́, -хтіш,
цокоті́ти, -кочу́, -котіш, мо́ло́ти
(мелю́, мелеш).
młynownia *ż.* мукоме́льний (бо-
рошномє́льний) ко́мбінат, -ту.
młyński млинóвий, ка́мієніє
~kie млинóве жо́рно.
mnemoniczny мнемоні́чний.

mnemonika *ж.* мнемоніка.
 mnemotechniczny мнемотехнічний.
 mnemotechnika *ж.* мнемотехніка.
 mnich, *lm.* mnisi, *m., rel.* чернець
 (род. ченця), монах.
 mnichostwo *n.* чернецтво.
 mnichowski *див.* mniszy.
 mniejszościowy який (що) сто-
 сується національних меншостей
 (нацменшостей); (*у контексті*)
 національних меншостей (нац-
 меншостей) тощо; z a g a d n i e
 ~ w e питання національних
 меншостей (нацменшостей).
 mniejszość *ж.* меншість, -шості; ~
 p a r o d o w a національна мён-
 шість (нацменшість).
 mniejszy менший; $\diamond$ ~sza o t o
 не важно, байдуже.
 mniemać думати, гадати; (*бути*
переконаним — це) вважати.
 mniemanie *n.* погляд, -ду, гадка;
 (*без впевненості — це*) припу-
 щення, здогад, -ду.
 mniszek, -szka, *lm.* -szkowie, *m.,*
zdr., rel. ченчик, черчик.
 mniszka *ж., rel.* черниця, монашка.
 mniszy *rel.* чернечий, чернецький;
 (*про жінок*) черничий.
 mnożący *arch.* численний; (*у мн. —*
звичайно) багато; z a s z u m i a -
 ły ~gie wiosła заплескало
 багато весел; $\diamond$ *грам.* liczba
 ~ga множинна.
 mnożyć *ж.* 1) *мат.* множинна;
 2) *арх.* численність, -ності; (*над-*
мірно велика кількість — це)
 сила, сила-силenna, безліч, -чі.
 mnożenie *n., mat.* множення.
 mnożna, -nej, *ж., mat.* множене,
 -ного.
 mnożnik *m., mat.* множник.
 mnożyć, -że, -żysz, -żył 1) множи-
 ти, умножати; ~ dostatkі
 множити (умножати) достатки;
 2) *мат.* множити; // ~ się 1) мно-
 житися, умножатися; 2) (*роз-*
плоджуватися) розмножуватися,
 -жуюся, -жуешся; 3) *мат.* мно-
 житися.
 mnożstwo *n.* сила, сила-силenna,
 безліч, -чі.
 MO (Milicja Obywatelska) *skr.*

(*в демократичній Польщі*) на-
 родна міліція.
 mobilizacja *ж.* мобілізація.
 mobilizacyjny мобілізаційний; $\diamond$
 rozkaz ~ наказ про мобілі-
 зацію.
 mobilizować, -zuje, -zujesz, -zował
 мобілізувати, -зую, -зуюш.
 mobilizowany мобілізований.
 moc *ж.* 1) сила; міць (*род.* мочи)
 (*рідко*); ~ ducha сила духа;
 юр. padać czemu ~ obo-
 wiązu ją cą надати чому силу
 (чинність) закону; nie leży
 w mojej ~cy не моя це сила
 (влада), це не від мене залё-
 жить; ~ słowa сила слóва;
 2) *тех.* потужність, -ності; пра-
 цоваć na pełną ~ працю-
 вати на повну потужність; ~
 silnika потужність двигуна;
 ~ szczytowa гранична
 (крайня) потужність; $\diamond$ być w
 s z y j e j ~cy бути в чий владі;
 wolne ~ce produkcyjne
 виробничі резерви, -вів.
 mocarstwo *n.* велика держава.
 mocarstwowy великодержавний;
 polityka ~wa великодер-
 жавна політика.
 mocarz, *lm.* -rze, *m.* 1) *поез.* во-
 лодар, -лодаря, -владар, (*род.*
 владаря); 2) *див.* silacz.
 mocen *predyk., praw.* правомісний;
 ~ jest zarządzić dochod-
 zenie він правомісний на-
 значити слідство.
 mochnatka *ж., bot.* (triticum dicoc-
 cum) двозерна пшениця.
 mocna, -nej, *ж., pot.* міцна горілка.
 mocno 1) міцно; кріпко; твёрдо;
 сильно; wiatr ~ wieje вітер
 сильно віє; ~ zacieka wio-
 pu сильно (дуже) зацікавлений;
 2) твёрдо; глибоко; ~ prze-
 kopany твёрдо (глибоко)
 упевнений; ~ wierzyć твёрдо
 (глибоко) вірити. *Пор.* mocno.
 mocny 1) місний; кріпкий (*зрідка*);
 ~ materiał місний матеріал,
 -лу; ~ tytoń місний тютюн,
 -нў; (*про фізичну і духовну си-*
лу і перен.) сільний; ~ czło-

wiek сільна людина; ~ móg z сільний (лютий, цупкий) мороз, -зу; ~ w matematyce сільний у математиці; 2) перен. твердий; (про переконання, віру тощо—ще) глибокий; ~ grunt твердий ґрунт, -ту; ~ nie postanowienie тверде рішення; ~ sen глибокий сон (род. сну); 3) тех. потужний; ~ silnik потужний двигун, -на; $\diamond$ вульг. ~ w gębie (w rysku) зубастий, -того, зубатий.

modawca, -ca, *lm.* -су, *m.* прах. довіритель.

modawczyńi ż., *praw.* довірителька.

mosować się, -cuje, -cujesz, -cował змагатися; ~ z losem змагатися з долею.

mosz, -czi, *m.* сеча, сеч, -чі.

moszadło *n. dив.* moszar.

moszałka ż. 1) мочалка; 2) спец. мочильня.

moszan, -ni, *m.*, *chem.* сечовá кислота.

moszar, -gi, *m.* драговина, драва, мочар, -ра, мочарі, -рів.

moszarowaty багністий.

moszenie *n.* мочіння, мочення.

moszeniec, -ńca, *lm.* -ńce, *m.* моченець, -нця, мочений льон, -ну.

mosznica ż., *med.* уремія.

mosznik *m.*, *chem.* сечовина.

moszmierni, *lm.* -rze, *m.*, *med.* урбметр, -ра.

moszoređny *farm.* сечогінний.

moszoređciowy *anat.* сечостатевий.

moszowodowy *anat.* сечовідний.

moszowód, -wodu, *m.*, *anat.* сечовід, -вду.

moszowy сечовий; $\diamond$ kapał ~ сечівник, -ка.

moszyć, -cze, -czysz, -czył мочити, -чу, -чиш; // ~ się замочуватися, -чуюся, -чуєшся; ~ gosa замочуватися росюю.

moszydło *n.* (для мочіння конопель, льону) мочило, копанка.

moda ż. мода; według ~dy по моді, за модою; być w ~dzie бути модним.

modalność ż., *fil. i in.* модальність, -ності.

modalny *fil. i in.* модальний.

model, -lu, *lm.* -le, *m.* модель, -лі; (*мал.*—ще) натурщик; (*про жінку*—ще) натурщиця; (*архит.*, *декорацій*) макет.

modelacja ż., *szt. i in. див.* modelowanie.

modelarnia ż. моделювальний цех, -ху.

modelarski моделювальний; *pracownia* ~ка моделювальна майстерня.

modelarstwo *n.* 1) ремесло модельника; 2) модельне виробництво.

modelarz, *lm.* -rze, *m.*, *spec. див.* modelownik.

modelator, *lm.* -rzy, *m.* 1) театр. бутафор, -ра; 2) спец. див. modelownik.

modelka ż., *szt.* натурщиця, модель, -лі.

modelować, -luje, -lujesz, -lował моделювати, -лкую, -лбуєш; (*в скульптурі*—ще) ліпити, -плю, -пиш.

modelowanie *n.* моделювання, моделіровка; ліпка, ліплення. *Пор.* modelować.

modelownik, *lm.* -cy, *m.* 1) модельєр, -ра, моделіст; 2) мет. модельник.

modelowy модельний; макетний. *Пор.* model.

moderacja ż., *arch.*, *żart.* поміркованість, -ності.

moderato *n.*, *muz.* модерато (*невідм.*).

moderator *m.*, *tech.*, *muz.* модератор, -ра.

modernista, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *szt.* модерніст.

modernizacja ż. модернізація.

modernizm, -mu, *m.*, *szt.* модернізм, -му.

modernizować, -zuje, -zujesz, -zował модернізувати, -зую, -зубуєш; // ~ się модернізуватися.

moderować, -guje, -gujesz, -gował *arch.*, *żart.* угамовувати, -вую, -вубуєш.

Modest Модест.

modlić się, -ię, -lisz, -lił *rel.* мо-
 литься, -люся, -лишся.
modlitewnik *m., kośc.* молитовник.
modlitewny *rel.* молитовний.
modlitwa *ż., rel.* молитва.
modnia: według ~iu (па ~іє)
 на зразок.
modły, -łów, bhp., kośc. 1) молін-
 ня; 2) (про церковну службу)
 молéбства, -лéбств.
modniarka *ż.* модістка.
modniarstwo *n.* заняття модістки.
modnie модно.
modnieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli
 ставати модним, входити в
 моду.
modnisia *ż., żart.* модниця.
modniś, lm. -sowie, m., żart. мод-
 ник.
modny модний.
**modraszek, -szka, m., ent. (lucyfe-
 na)** синявець, -вця.
modrawy *poet.* голубуватий, бла-
 китнуватий; синявий, синюва-
 тий. *Por.* modry.
modrooki *poet.* голубоокий, бла-
 китноокий; синьоокий. *Por.*
 modry.
modry *poet.* голубий, блакитний;
 (темнішого відтінку) волошкó-
 вий, василькóвий, синій.
modrzew, -wia, lm. -wie, m., bot.
i in. модрина.
modrzewina *ż.* (про матеріал) мод-
 рина.
modrzewiowy модриновий.
modulacja *ż., muz. i in.* модуляція.
modulować, -luje, -lujesz, -lował
muz. i in. модулювати, -люю,
 -лбеш.
moduł, -łu, m., mat. i in. модуль;
 ~ elastyczności модуль
 пружності.
modyfikacja *ż.* модифікація; (про
 дію — це) видозмінювання;
 (про результат — це) видозміна.
modyfikator *m., tech.* модифікатор,
 -ра.
modyfikować, -kuje, -kujesz, -kował
 модифікувати, -кую, -куєш, ви-
 дозмінювати, -нюю, -нюєш; // ~
 się модифікуватися, видозміню-
 ватися.

modystka *ż. div.* модніарка.
modylny *książ.* могильний.
mogila *ż., książ.* могила; (могиль-
 на яма — це) яма.
mogilka *ż., zdr.* могилка.
Mohylew *m.* 1) (місто в УРСР)
 Могилів, -лева; 2) (місто в
 БРСР) Могильов, -льова.
moi, lm., m.-os., zaim. div. мój.
moja *ż., zaim. div.* мój.
moje *l n., zaim. div.* мój.
moje *II, lm., ż.-rzecz., zaim. div.*
 мój.
Mojżesz Мойсей; Мусій (розм.).
mojżeszowy: wyznanie ~we
 іудейське віросповідання.
mokka *ż.* (sort kawy) мокко (не-
 відм.).
moknąć, moknę, mokniesz, mókł,
 mokli мокнути.
mokradło *n.* драговина, драгва,
 мочар, -ра, мочарі, -рів.
mokrawy мокруватий, мокренький.
mokro мокро.
mokry мокрий; (про дрова — це)
 сирій; (про пору — це) дошо-
 вий, дошовитий; ~ rok до-
 шовий (дошовитий) рік (rod.
 roku).
molekularny молекулярний.
molekuła *ż., chem.* молекула.
molestować, -tuje, -tujesz, -tował
 (kogo o co) надокучати кому
 просьбами (проханнями).
molibden, -ni, m., chem. молибден,
 -ну.
molibdenowy *chem.* молибденовий.
moll nieodm., n., muz. мінор, -ру.
molo *n., mor.* мол, -лу.
molowy *muz.* мінорний.
molusk (częściej w lm.) -ki, -ków,
m., zool. молюск.
Moldawia *ż.* Молдавія.
Moldawianin, lm. -wianie, -wian,
m. молдавінин.
Moldawianka *ż.* молдавінка.
**Moldawska Socjalistyczna Republi-
 ka Rad** *ż.* Молдавська Радян-
 ська Соціалістична Республіка.
moldawski молдавський.
moment, -tu, m. 1) момент, -ту;
 (коротенький відрізок часу —
 це) мить, -ті; ~ czasu

- с у вирішальний момент; jeden z ~tów zdarzenia один з моментів події; па jeden ~ на один момент, на одну мить; w tym ~ncie в цей момент, в цю мить; 2) *fiz.* момент, -ту.
- momentalnie** моментально; (*зараз же — ще*) миттю, вмить.
- momentalny** моментальний.
- monada** *ż., fil.* монада.
- monarcha**, -chy, *lm.* -chowie, *m.* монарх.
- monarchia** *ż.* монархія.
- monarchiczny** монархічний.
- monarchini** *ż.* монархія.
- monarchista**, -ty, *lm.* -ści, *m.* монархіст.
- monarchistka** *ż.* монархістка.
- monarchizm**, -mu, *m.* монархізм, -му.
- monarszy** монаршний.
- monaster**, -gu, *m.* (*православний*) монастир, -ря.
- moneta** *ż.* монета; *bić ~tę* карбувати монету; *peren.* brać со за dobrą ~tę приймати що за чисту монету, сприймати що як щіру правду; *brzęcząca ~* дзвінка монета; *drobna ~* дрібна монета, дрібні гроші, -шей, дрібняк, -ків; *peren.* płacić komu gówną ~tą платити кому тією самою монетою, не залишатися в боргу перед ким; ~ *z dawkowa a*) розмінна монета, розмінні гроші; б) *peren.* загальне місце, загальник.
- monetarny** 1) монетний; 2) *ek.* грошовий; *system ~ny* грошова система.
- monetowy** *div.* monetarny 1.
- Mongolia** *ż.* Монголія.
- mongolista**, -ty, *lm.* -ści, *m.* монголознавець, -вця.
- Mongolska Republika Narodowa** *ż.* Монгольська Народна Республіка.
- mongolski** монгольський.
- Mongol**, *lm.* -li, *m.* монгол.
- Mongolka** *ż.* монголка.
- monista**, -ty, *lm.* -ści, *m., fil.* моніст.
- monistyczny** *fil.* моністичний.
- monitor**, *lm.* -rowie, *m., mor.* монітор, -па.
- monizm**, -mu, *m., fil.* монізм, -му.
- monochord**, -du, *m., fiz., muz.* монохорд.
- monochromatyczny** *fiz.* монохроматичний.
- monodia** *ż., muz.* монодія.
- monoftong**, -gu, *m., lingw.* монофтонг.
- monogamia** *ż., etnol.* моногамія, одношлюбність, -ності.
- monogamiczny** *etnol.* моногамічний, моногамний, одношлюбний.
- monogenizm**, -mu, *m., biol., antr.* моногенізм, -му.
- monografia** *ż.* монографія.
- monograficzny** монографічний.
- monogram**, -mu, *m.* монограма, вензель.
- monokl**, *lm.* -le, *m.* монокль.
- monolit**, -tu, *m.* моноліт, -ту.
- monolitowy** монолітний.
- monolog**, -gu, *m.* монолог.
- monologować**, -guje, -gujesz, -gował *ek.* виголошувати монолог.
- monologowy** монологічний.
- monoman**, *lm.* -ni a. -nowie, *m., med.* мономан.
- monomania** *ż., med.* мономанія, однопредметне божевілля.
- monometalizm**, -mu, *m., ek.* монOMETALІЗМ, -му.
- monoplan**, -nu, *m., lot.* моноплан.
- monopol**, -lu, *lm.* -le, *m.* монополія.
- monopolista**, -ty, *lm.* -ści, *m., ek.* монополіст.
- monopolistyczny** *ek.* монополістичний.
- monopolizacja** *ż., ek.* монополізація.
- monopolizować**, -zuję, -zujesz, -zował *ek.* монополізувати, -зую, -зуюш.
- monopolka** *ż., pot. przest.* (*goralka*) монополька.
- monopolowy** монопольний.
- monopolówka** *ż., pot. przest. div.* monopolka.

- monosylaba *m.*, *lingw.* односкладо́ве сло́во; $\diamond$ *перен.* одро́wiadacь ~bami відпові́дати лаконі́чно.
- monosylabiczny *lingw.* односкладо́вий.
- monosylabowy *div.* monosylabiczny.
- monoteista, *-ty, lm. -ści, m., rel.* монотеїст.
- monoteistyczny *rel.* монотеїстичний.
- monoteizm, *-mu, m., rel.* монотеїзм, *-му.*
- monotonia *ż.* *div.* monotoność.
- monotonnie монотонно; одноманітно. *Пор. monotonny.*
- monotonność *ż.* монотонність, *-ності; одноманітність. Пор. monotonny.*
- monotonny монотонний; (*без змін — це*) одноманітний.
- monotyp, *-pu, m., druk.* монотип.
- monstrualnie *książ.* потворно; монструозно. *Пор. monstrualny.*
- monstrualność *ż., książ.* потворність, *-ності; монструозність. Пор. monstrualny.*
- monstrualny *książ.* потворний; монструозний (*підше*).
- monstrum, *lp. nieodm., lm. -ra, -rów, n.* монстр, *-ра, потвора.*
- monsun *m., meteor. div.* muson.
- montaż, *-żu, m., tech.* монтаж, *-жу, складання.*
- montażowiec, *-wca, lm. -wcy, m., spec.* монтажник, складальник.
- montażownia *ż., tech.* монтажний (складальний) цех, *-ху.*
- montażowy *tech.* монтажний, складальний; *dział* ~ монтажний (складальний) цех, *-ху.*
- monter, *lm. -rzy, m.* монтер, *-ра.*
- monterka *ż., tech., pol. div.* montaż.
- montować, *-tuje, -tujesz, -tował tech.* монтувати, *-тую, -туюш, складати.*
- montowanie *n., tech.* монтування, складання.
- montownia *ż., tech.* монтажний (складальний) цех, *-ху; складальна майстерня.*
- monument, *-tu, lm. -ty, rzadziej -ta, m.* монумент.
- monumentalny монументальний.
- mops *m.* мопс.
- mopsica *ż.* сáмка мопса.
- mopsik *m., zdr.* мопсик.
- mora *ż., tkac.* муар, *-ру.*
- moralista, *-ty, lm. -ści, m.* мораліст.
- moralistka *ż.* моралістка.
- moralistyczny моралістичний.
- moralizator, *lm. -rowie a. -rzy, m. div.* moralista.
- moralizatorski моралізаторський.
- moralizm, *-mu, m.* моралізм, *-му.*
- moralizować, *-zuje, -zujesz, -zował* моралізувати, *-зую, -зуюш.*
- moralnie морально.
- moralność *ż.* 1) мораль, *-лі; 2) (про моральні властивості, поведінку)* моральність, *-ності.*
- moralny моральний; ~na і polityczna jedność паго́дu моральна і політична єдність наро́ду.
- morał, *-lu, m. 1) (моральний висновок)* мораль, *-лі; ~ bajki* мораль байки; 2) (*лише в мн.*) напучення, повчання; $\diamond$ *iron.* prawić komu ~lu читати ко́му нотáцію.
- moratorium, *lp. nieodm., lm. -ria, -riów, n., fin., handl.* мораторій, *-рію, мораторіум, -му.*
- Morawia *ż. div.* Morawy.
- Morawianin, *lm. -wianie, -wian, m.* житель Моравії, морав'янин.
- morawski моравський.
- Morawy, *-raw, blp.* Моравія; па ~wach у Моравії.
- moragowaty смугастий.
- mord, *-du, m.* убійство; *dokopać ~du* вчинити убійство.
- morda *ż.* морда; (*перен. вульг. — це*) пі́ка.
- mordeczka *ż., zdr.* мордочка.
- morderca, *-cy, lm. -cy, m.* убійця, убивець, *-вця, убійник.*
- morderczy 1) смертоносний; ~cze пагzędzie смертоносне знаряддя; 2) *перен.* убійчий, убійчий; ~cza igonia убійча (убійча) іронія.

morderczyni *ж.* убійниця, убійця.
morderstwo *п.* убійство.

mordega *ж., пол.* морбка, заморб-
ка; *підсил.* мўка.

mordobicie *п., шulg.* мордобій,
-бóю; *спгавіє* кому *~* вчи-
нити комў мордобій.

mordować, -duję, -dujesz, -dował
1) убивати, замордóувати,
-вую, -вуєш; 2) (*перен.* — *стом-
лювати*) замóрювати, -рюю,
-рюєш, замордóувати; // *~* się
1) убиватися; 2) замóрюватися,
замордóуватися.

mordownia *ж., пол. przen.* 1) ка-
тіня; 2) *перен.* кáторга; *to*
istna *~* це справжня кáторга.

Mordowska Autonomiczna Socja-
listyczna Republika Rad *ж.* Мор-
дóвська Автономна Радяньська
Соціалістична Республіка.

mordowski мордóвський.

morela *ж., bot.* абрикóс, абрикóса,
морéля.

morelowy абрикóсний, абрикóсо-
вий, морелéвий.

morełówka *ж.* 1) абрикóсівка, аб-
рикóсова настóйка, морелівка;
2) (*ликер*) абрикотін, -ну.

morena *ж., geol.* морéна.

morenowy *geol.* морéнний.

mores: *пауєзуч* кого *~*su
провчіти когó; *знає* (*міє*)
~ (*przed* kim) слўхатися, слў-
хати (когó).

moregowaty *див.* moragowaty.

morfem, -mu, *т., lingw.* морфéма.

morfemat, -tu, *т., lingw. див.* mor-
fem.

Morfesz: *в објєсіах* *~*sza
przen. *в обіймах* Морфéя.

morfina *ж., chem., farm.* морфій,
-фію, морфін, -ну.

morfinaista, -ty, *лм. -ści, т., мед.*
морфініст.

morfiniстка *ж., мед.* морфіністка.

morfinizm, -mu, *т., мед.* морфі-
нізм, -му.

morfinizować się, -zuje, -zujesz,
-zował *мед. див.* morfinować się.

morfinomaniа *ж., мед. див.* morfi-
nizm.

morfinować się, -nuje, -nujesz, -по-

wał *мед.* хворобливо вживати
морфію (морфіну).

morfinyowy морфійовий, морфінó-
вий; (*у контексті* — *частіше*)
морфію, морфіну тóщо; *wstrzy-
kiwania* *~*we впрóскування
(впріскування) морфію (мор-
фіну).

morfolog, *лм. -logowie а. -lodzy,*
т., biol., lingw. морфóлог.

morfologia *ж., biol., lingw.* морфо-
лóгія.

morfologiczny *biol., lingw.* морфо-
лóгичний.

morga *ж. див.* mórg.

mormon, *лм. -ni, т., rel.* мормон.

morszka *ж., bot.* морóшка.

morowy I *ткac.* муáровий.

morowy II (*про пошесть*) моро-
вий; $\diamond$ *уєієає* як *од*
~wego *powietrza* тикати як
від чумі; *zazaza* *~*wa а) чу-
ма, моровиця; б) *див.* mórg.

morowy III *rouf.* слáвний, бра-
вий; *~* *chlór* слáвний (бра-
вий) хлóпець, -пця.

mors *т., zool.* морж, -жа.

morski морський; *choroba* *~*ka
морська хвороба; *droga* *~*ka
мóрем, морським шляхóм; *ka-
piele* *~*kie морські купáння,
-пáнь; *перен.* *wilk* *~* мор-
ський вовк; $\diamond$ *zool. ciele* *~*kie
тюлень; *zool. koń* *~* морж,
-жа; *latarnia* *~*ka маяк, -ка.
morszczyń, -ni, *т., bot. (fucus)* фў-
кус.

morus, *лм. -sy, т., пол.* нечупáра,
шмаровóз, замазура.

morusać *пол.* брудніти, мáзати
(мáжу, мáжеш); (*обличчя* —
це) замўрзувати, -зую, -зуєш;
// *~* się бруднітися, забрудню-
ватися, -нююся, -нюєшся, мáза-
тися; замўрзуватися.

morusowaty *пол.* замáзаний; за-
мўрзаний. *Пор.* morusać.

morwa *ж., bot.* шовковиця.

morwowe, -tych, *bot. (moraceae)*
шовковичні, -них.

morwowy шовковичний.

morze *п.* мóре; *падрозіомет*
*~*rza вище рівня мóря; *па*

pełnym ~gzu на відкритому морі; w głębiach mórz у глибинах морів.

morzenie (się) *n.* заморювання, моріння.

morzyć, -rzyć, -rzysz, -rzył моріти, -рю, -риш, заморювати, -рюю, -рюеш; ~ głodem моріти (заморювати) голодом, захарчовувати, -вую, -внеш; ◇ sen ~rzy сон берé (змагаé); //~ się морітися, заморюватися, захарчовуватися.

mosiądz, -dzu, *m.* латунь, -ні, жовта мідь, -ді.

mosięźnictwo *n.* ремесло мідника.

mosięźnik, *lm.* -су, *m.* мідник.

mosięźny латунний.

moskiewski москóвський.

moskit *m., ent.* москіт.

moskitiera *ż.* сітка від москітів.

Moskwa *ż.* Москвá.

moskwiczanie, *lm.* -czanie, -czan, *m.* москвіч, -чá.

moskwiczanka *ż.* москвічка.

most, -tu, *m.* міст (*pod.* mostá i móstu); ~ lipowy канáтний міст; ~ łańcuchowy (na łańcuchach) ланцюговий міст; ~ na filarach (filargowy) міст на биках; ~ na palach (palowy) міст на пáлях; ~ na statkach плашкóутний міст; ~ pływający (pływający) плавучий міст; ~ pontonowy понтóнный міст; *перен.* prosto z ~tu прóсто з мóсту, прýмо; rozwiegać ~ розвóдити міст; *перен.* rzucić ~ między kim a kim перекинути міст між ким; ~ stały постійний міст; ~ wiszący підвісний міст; zwięgać ~ звóдити міст; ~ zwodzony підйóмний міст; ◇ palić z sobą ~tu паліти свої кораблі; *перен.* potrzebny jak dziura w moście трéба його, як п'ятого кóлеса до вóза.

mostek, -tka, *m.* 1) зменш. містóк, -ткá, мóстик; *мор.* ~ kapitański капітáнський містóк; 2) (*куд.* — сорт м'яса) грудні-

ка; 3) *анат.* (sternum) грудна кістка, грудніна.

mostkowy *anat.* (sternalis) груднінний; ◇ *анат.* kość ~wa *див.* mostek 3.

mostowe, -wego, *n., hist.* мостовé, -вóго.

mostownictwo *n., przest.* мостобудівництво.

mostowniczy, -czego, *lm.* -czowie, *m.* доглядáч мóсту.

mostowy мостовий.

moszcz, -czu, *m., spec.* му́ст, -ту, фруктóвий сік (*pod.* sóку).

moszczenie *n.* мостіння; брукування. *Пор.* mościć.

mości (miłościwy) *skr.:* ~ па п *arch.* його мýльсть, мýлостівий (мостівий) пан.

mościć, moszczę, mościsz, mościł мостіти (мощу, мóстиш); (*каменем* — *ще*) брукувати, -кую, -куюш; //~ się мостітися; брукуватися.

motacz, *lm.* -cze, *m., spec.* мотáльний.

motaczka *ż., spec.* мотáльниця.

motać мотáти; ~ па wás мотáти на вус (на ус); //~ się 1) мотáтися; 2) *перен.* метушитися.

motalnia *ż., tkac.* мотáльня.

motarka *ż., tkac.* мотáлка, мотáльна машина.

motek, -tka, *m.* 1) (*ниток*) мотóк, -кá; 2) (*пряжі*) міток, -тка.

motloch, -chu, *m., rogardl.* чернь, -ні.

motocykl, -lu, *lm.* -le, *m.* мотоцикл, мотоциклét.

motocyklista, -ty, *lm.* -ści, *m.* мотоциклét.

motocyklowy мотоциклétний.

motoropra *ż., tech.* поршнóвий насос, мотопóмпа; ◇ ~ strażnicza пожежна машина.

motor, -ru, *m.* 1) мотóр, -ра, двигун, -на; 2) *перен.* рушійна сила, рушій, -шія; ◇ całym ~tem на максимáльній швидкóсті.

motorniczy, -czego, *lm.* -czowie, *m. див.* motorowy II.

motorowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.*, *mor.* моторне судно.
motorownia *ż.*, *tech.* депó моторних вагонів.
motorowy I *tech.* моторний.
motorowy II, -wego, *lm.* -wi, *m.* вагоновód.
motorówka *ż.* моторний чóвен (*rod.* чóвна); моторка (*розм.*).
motoryzacja *ż.* моторизація.
motoryzacyjny моторизаційний.
motoryzować, -zuje, -zujesz, -zował моторизувати, -зую, -зуюш.
motowidło *n.*, *tech.* мотовило.
motto *n.* мóтто (*невідм.*), корóткий епіграф.
motyka *ż.*, *roln.* сапа́.
motykować, -kuje, -kujesz, -kował *roln.* сапати́.
motyl, *lm.* -le, *m.* метéлик.
motylek, -lka, *m.* 1) *зменш.* метéличок, -чка; 2) гáлстук (кравáтка) у ви́гляді метéлика; 3) *спорт.* бáтерфляй.
motyli (*що стосується метелика*) метéликовий.
motylca *ż.* 1) сáмка метéлика; 2) *перек.* легковáжна жінка; 3) *вет.* мотилиця.
motylkowate, -tych, *bot.* (*papilionaceae*) метéликові, -вих.
motylkowy (*як метелик*) метéликовий; $\diamond$ *тех.* ~wa пакрётка áнкерна гáйка.
motylowy *div.* motyli.
motyw, -wu, *m.* мотів, -ву.
motywizacyjny мотивувáльний.
motywować, -wuje, -wujesz, -wował мотивувати, -вую, -вуюш.
motywacja *ż.* мотивівóвка.
motywowanie *n.* мотивувáння.
mowa *ż.* 1) мóва; *choгem u o d j e ł o* ~we хвóрому видняло (видібрáло) мóву; *nie ma o czym* ~wu не má мóви про що; *nie o tym* ~ не про те мóва; ~ *o j c z y s t a* рідна мóва; ~ *potoczna* розмóвна мóва; *грам.* ~ *z a l e ż n a* непряма мóва; 2) *перек.* промóва; *w y g ł o s i ć* (mieć) ~we виголосити промóву; $\diamond$ ~ *po g r z e*

bow a надгрóбне слóво; *z d o ł p o ś ć* ~wu дар слóва.
mowny 1) мóвний; *par z a d y* ~не мóвні óргани, -нів; 2) *перек.* говіркий, балакучий, балакливий.
mozaika *ż.* мозаїка.
mozaikowy мозаїчний; (*прям.* — *це*) мозаїковий.
mozolić, -le, -lisz, -lił (*голову*) ламати, морóчити, сушити, -шу́, -шиш; // ~ *się* (*над czym*) корпіти, гну́ти спіну (над чим).
mozolnie з тяжкíм трудóм.
mozolny тяжкíй; (*забарний*) копіткíй; ~ *na p r a c a* тяжкá (копіткá) прáця.
możół, -zołu, *m.* тяжкíй труд, -дá.
moździerz, *lm.* -rze, *m.* 1) ступ(к)а; 2) *військ.* мортíра.
moździerzowy *wojs.* мортíрний.
może *wyr. wtr.* мóже.
możliwie *div.* możliwie.
możliwość *ż.* *div.* можливість.
możliwy *div.* możliwy.
możliwie можливо.
możliwość *ż.* можливість, -вості (чогó, зрóbити що), змóга (зрóbити що).
możliwy можливий; ~ *we* (~ *wym*) *jest*, *że...* можливо, що...; $\diamond$ *cz y p i ć*, *co* ~ *we* рóbити все, що мóга.
można *predyk.* мóжна; *nie* ~ не мóжна; $\diamond$ *je ś l i* *tylko* *b e d z i e* ~ *якщó* тільки бóде мóжливо.
możni, -nych, *blp., hist.* вельмóжі, -мóж; $\diamond$ ~ *ś w i a t a* *tego* сільні цьогó світу.
możnieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieł 1) ставáти мóгутнім; 2) ставáти багáтним.
możność *ż.* змóга (зрóbити що), можливість, -вості (чогó, зрóbити що); *mieć* ~ *máti* змóгу (можливість); *nie jestem w ~ci* не máю змóги; я не в сїлі; *w e d l e* (*w m i a r e*) ~ *ci* по (в міру) мóжливості, по змóзі.
możnowładca, -cy, *lm.* -cy, *m., hist.* можновлáдець, -дя.

możnowładczy *polit. hist.* можливо-владний.

możnowładny *polit. hist. див. możnowładczy.*

możnowładztwo *n.* олігархія.

możny *poet.* могутній, могутчий, потужний.

móc, moce, mozesz, mógł, mogli могли (можу, можеш).

mój *m.* (ж. moja, та, *n.* moje, те, *lm., m.-os.* moi, *ж.-rzecz.* moje), *zaim.* мій (*ж. р.* моя, *с. р.* моє, *мн.* мої).

mól, mola, lm. mole, m., ent. міль (*род.* мóлі); *pad jedzo* ну *przez mole* пошкоджений мілью; $\diamond$ *перен.* ~ *książkowy* книгогріз; *прик.* *każdy* та *swęgo mola* у всякого свої турботи (своє горе).

móg, mogą, m. помір, -мóру, мор, -ру.

mórg, morga, m. (міра землі — 0,57546 гектара) морг.

mówca, -cy, lm. -cy, m. промóвець, -вця, оратор, -ра.

mówczyni *ж.* (*про жінку*) промóвець, -вця, оратор, -ра.

mówić, -wie, -wiesz, -wił говорити, -рю, -риш; (*висловлювати* — *це*) казати (кажу, кажеш); ~ *bez ogródek* (просто з мóсту) говорити просто з мóсту (прямо, навпростець); *co tu* ~ що й казати; ~ *do rzeczy* говорити до діла (розумно); ~ *jak z książki* говорити як по писаному; *krótko* ~ *więc* корóтше кажучи; ~ *więc* між *międy* памі між нами кажучи; *prawdę* ~ *więc* сказати правду, по правді кажучи, правду кажучи; *szkoda* ~ *skóda* й казати; ~ *z kimś* говорити на чію корість, говорити за ко́го; *to samo* ~ *wi* z *a siebie* це говоріть самó за себе; ~ *w sekrecie* говорити по секрету; ~ *w te słowa* говорити так; $\diamond$ ~ *komu* па „*ty*” б́ути з ким на „*ti*”; ~ *pa wiatr* слова на вітер кидати;

// ~ *się* говоріться; $\diamond$ *jak się* *to* ~ *wi* як то ка́жуть.

mówienie *n.* говоріння, мóвлення; (*зрідка* — *це*) мóва, розмóва.

mównica *ж.* 1) трибуна, кафедра; 2) *церк.* амбон, казальниця.

mózg, -gu, m. мóзок, -зку; (*перен.* — *це*) рóзум, -му, інтелéкт, -ту; $\diamond$ *suszyć sobie* ~ *pad czym* сушіти (морóчити, ламати) собі гóлову над чим; ~ *mi się* *przewęga* гóловá в мéне (мені) сóхне.

mózgordzeniowy *anat. (cerebrospinalis)* цереброспінальний, спинномозковий.

mózgownica *ж., posp.* дурна гóлова, макітра.

mózgowy мозковий; *biopa* ~ *wa* мозковá оболóнка.

móźdzek, -dźku, m. 1) *anat.* мóзочок, -чка; 2) *кул.* мóзок, -зку.

móźdzkowy *anat.* мóзочковий.

mp. (manu propria) *skr.* власнорóчно.

M. P. (miejsce pieczęci) *skr.* М. П. (місце печáті).

mrocznie *див. mroczno.*

mrocznieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli хмурніти, хмарніти.

mroczno похму́ро, хму́ро, хму́рно.

mroczność *ж.* похму́рість, -рості, хму́рість, хму́рність, -ності.

mroczny 1) похму́рий, хму́рий, хму́рний; ~ *na* *pos* похму́ра (хму́ра, хму́рна) ніч (*род.* но́чі);

2) *перен.* похму́рий; ~ *ne* *tu* *śli* похму́рі думкі, -мо́к; ~ *ne* *srogrzenie* похму́рий погляд, -ду.

mroczyć, -cze, -czysz, -czył затьма́рювати, -рюю, -рюеш, потьма́рювати, тьма́рити; // ~ *się*

1) хмурніти, хмарніти; 2) (*про присмерки*) смерка́тися, смерка́ти, сутеніти.

mrok, -ku, m. 1) присмерк, -ку, смерк, присмерки, -ків, с́утінки, -ків, с́утінь, -ні; 2) (*пітьма і перен.*) тёмрява; мóрок, -ку (*рідше*); *w śró* *d* ~ *ków* *posu* в тёмряві но́чі, в нічній тёмряві.

mrowi мурашиний.
mrowić się, -wie, -wiesz, -wił кишіти.
mrowie *n.* 1) *зб.* мурашня, мурашва; 2) *перен.* сила, сила-силёна, безліч, -чі; ~ *ludu* безліч народу; $\diamond$ *перен.* ~ *przechodzi* по *skórze* мурашкі (мурахи) по тілу бігають.
mrowisko *n.* 1) мурашник; 2) *зб.* мурашня, мурашва; $\diamond$ *перен.* *w* ~ *kij* *wsadzić* вікликати переполох.
mrowisty повен мурашок.
mrozek, -zku, m., pot. див. mrozik.
mrozić, -zę, -zisz, -ził 1) морозити, -рожу, -розиш, заморозувати, -жую, -жуеш; 2) *перен.* остуджувати, -джую, -джуеш; ~ *przysięga* *z* *ń* остуджувати дружбу; $\diamond$ *strach* ~ *zi* *krw* *w* *żyłach* від страху кров холодне (стігне) в жилах; // ~ *się* морозітися.
mrozik, -ku, m., pot. морозець, -зцю.
mrozodporny морозостійкий.
mrozotrwały морозотривкий.
mroźno морозно, морозяно; ~ *na dworze* надворі морозно.
mroźny морозний, морозяний.
mroźony морожений; *guba* ~ *na* морожена риба.
mrowczan, -nu, m., chem. мурашина кислота.
mrowczany *chem. i in.* мурашиний; *kw* *as* ~ мурашина кислота; *spirytus* ~ мурашиний спирт, -ту.
mrowczy мурашиний; $\diamond$ ~ *cz* *pr* *g* *as* копітка праця.
mroweczka *ż., zdr., pieszez.* мурашинка.
mrowisty *див. mrowisty.*
mrowka *ż.* мурашка, мураха; *перен.* ~ *ki* *chodzą* по *skórze* мурашки (мурахи) бігають по тілу.
mrowkojad *m., zool.* (мурашкочов) мурашкоїд, мурахоїд.
mrowkolew, -lwa, m., ent. (мураш-

леон) мурашиний лев (*род. лёва*).
mrowkowy *див. mrowczany.*
mrowkożerczy *ent., orn.* мурахоїдний, мурашкоїдний.
mroź, mrozu *m.* мороз, -зу; *перен.* *aż* ~ *przeszedł* по *kościach* аж мороз поза шкірою пройшов; ~ *bierze* береться мороз; *siarczysty* (*trzas* *skajacy*) ~ сильний (лютий, цупкий) мороз; ~ *trzym* *sto*ть мороз; *z* *nosi* *się* *na* ~ збирається (береться) на мороз; ~ *z* *elżał* (*sfolgował*, *z* *wolniał*) мороз полегшав (відступив, пересівся); ~ *z* *w* *ar* *z* *yl* *k* *w* *iaty* квіти побіло морозом.
mru-mru *a* *pi* ~ *ni* мур-мур, нічичірк.
mruczeć, -cze, -czysz, -czal, -czeli, mruknać, -nę, -niesz, -nął, -nęł 1) мурмотати, -мочу, -мочеш, промурмотати, мурмотіти, -мочу, -мотиш, промурмотіти, бо[у]рмотати, пробо[у]рмотати, бо[у]рмотіти, пробо[у]рмотіти, мймрити, промймрити, бубоніти, пробубоніти; 2) (*про kota*) муркотати, -коче, муркотіти, -котить, муркати, муркнути; воркотати, воркотіти (*лише недокон.*); (*про ведмедя*) бурчати, -чить, буркнути; бо[у]рмотати, бо[у]рмотіти (*лише недокон.*); $\diamond$ *strumyk* ~ *czy* струмок лепече (журчить).
mrugacz, m. -cze, m. моргун, -на.
mrucać, mruгнаć, -nę, -niesz, -nął, -nęł 1) моргати, моргнути; *a* *pi* ~ *gnął* ні оком не моргнув (*не змигнув*); 2) (*звичайно недокон.*) (*поез.* — *про зорі*) мерехтати, -тять.
mruk, m. -ki, m. 1) буркотун, -на, буркун, -на, воркотун; 2) (*про мовчазну людину*) мовчун, -на.
mrukliwie буркотливо.
mrukliwość *ż.* буркотливість, -вості.
mrukliwy буркотливий.

- mruknąć** *див.* mruścić.
mrużek, **-żka**, *m.* піжмурки, -рок, жмўрки.
mrużyć, **-że**, **-żysz**, **-żył** мрўжити, жмўрити; ~ *oczy* мрўжити (жмўрити) о́чі; // ~ *się* мрўжитися, жмўритися.
mrzeć, *mre*, **miesz**, **marł**, **marli** мёрти (мру, мреш).
mronka *ж.* хімєра.
mryglód, **-łoda**, *lm.* -łody, *m.*, *pot.* скна́ра, скупердя́га.
msza *ж.*, *rel.* мєса.
mszał, **-lu**, *m.*, *rel.* служе́бник.
mszczenie się *n.* помста.
mszeć, **mszeje**, **mszejesz**, **mszał**, **mszeli** обростати мо́хом.
mszyca *ж.*, *ent.* мо́шка.
mszyć, **msze**, **mszysz**, **mszył** 1) мші́ти, імші́ти, мохувати́ти, ва́чу, -ва́тиш, волоха́тити, -ха́чу, -ха́тиш; 2) покрива́ти мо́хом; // ~ *się* мші́тися, імші́тися, мохувати́ти, волоха́тити.
mszysty 1) мохови́тий; 2) *перен.* мохна́тий, волоха́тий.
mściciel, *lm.* -le, *m.* мєсник.
mścicielka *ж.* мєсниця.
mścić, **mszcze**, **mścisz**, **mścił** (кого, со *i* за со) мсти́тися (мшўся, мсти́шся) (на ко́му, на чо́му *i* над ким, над чим), мсти́ти (ко́му, чо́му), відомща́ти (ко́му що); ~ *kg z w dę* мсти́тися (мсти́ти) за кривду, відомща́ти кривду; // ~ *się* (на ким, на czym *za* kogo, *za* со) мсти́тися, мсти́ти; ~ *pa wrogach* мсти́тися на ворога́х, мсти́ти ворога́м.
mściwie мсти́во.
mściwość *ж.* мсти́вість, -вості.
mściwy мсти́вий.
much *ж.* му́ха; *перен.* *lecieć* *jak ~chy* па лє́р йти на прина́ду, лє́тити, як му́хи на мед; *перен.* *padać* *jak ~chy* гину́ти, мов му́хи; *перен.* *gobić z ~chy* słonia *porobiti* з му́хи слона́; *перен.* *z wijać się* *jak ~ w okropie* мету́шитися, як му́ха в окро́пі; *◇ перен.* *mieć ~chy* *w posie* ма́ти капри́зи (прімхи), вередува́ти, -дую, -дуєш.
muchojadka *ж.*, *bot.*, *orn.* мухо́ловка.
mucholapka *ж.* 1) мухолóвка; 2) *див.* muchojadka.
mucholówka *ж.* *див.* mucholapka.
muchomór, **-mora**, *m.*, *bot.* мухо́мóр, -ра.
muzein, *lm.* -ni, *m.*, *rel.* муєдзін.
mufa *ж.*, *tech.* му́фта.
mufla *ж.* (наркуавник) му́фта.
mufla *ж.*, *tech.* му́фель.
muflak *m.*, *spec.* му́фельна піч (под. пє́чі).
muflon *m.*, *zool.* (*ovis musimon*) муфлóн.
muflowy *tech.* му́фельний; *piec ~* му́фельна піч (под. пє́чі).
mufty, **-tego**, *lm.* -towie, *m.*, *rel.* му́фти́й.
mulać му́ляти, му́лити, тє́рти (тру, треш).
mularczyk, *lm.* -cy, *m.* учєнь (помі́чник) му́ляра, му́лярчўк, -ка́.
mularka I *ж.* му́лярство.
mularka II *ж.*, *spec.* (про жінку) му́ляр, -ра.
mularski му́лярський.
mularstwo *n.* му́лярство.
mularz, *lm.* -rze, *m.* му́ляр, -ра; *перен.* *ist.* *wolny* ~ масóн, вільний му́ляр.
mulasty *див.* mullisty.
mulat, *lm.* -ci, *m.* мулáт.
mulatka *ж.* мулáтка.
mulę, **-łęcia**, *lm.* -łęta, **-ląt**, *n.* *zdr.*; *zool.* *див.* muł I.
mulica *ж.*, *zool.* сáмка му́ла.
mulić, **-le**, **-lisz**, **-lił** заму́лювати, -люю, -люєш, му́лити.
mullisty му́листий, мулкий.
mulizna *ж.* му́листий (мулкий) грунт, -ту.
multanka *ж.* сопілка.
multplikacja *ж.*, *fiz.*, *kin.* му́льтипліка́ція.
multplikator *m.*, *fiz.*, *kin.* му́льтипліка́тор, -ра.
muł I, **-ła**, *m.*, *zool.* мул.
muł II, **-łu**, *m.* мул, -лу.

mułła, -ly, *lm.* -łowie, *m., rel.* мулла.

mułowaty подібний до мула.

mułówka *ż., med.* грязьова ванна.

munia *ż.* мумія.

munifikacja *ż.* муміфікація.

munifikacyjni муміфікаційний.

mundur, -gu, *m.* мундір, -ра, форма; ~ żołnierski військовий мундір, військова форма; *кул.* kartofle w ~rach картопля в лущинні (в мундірі).

mundurek, -rka, *m.* учнівська форма.

mundurować, -ruje, -rujesz, -rował обмундировувати, -ую, -уєш.

mundurowanie *n.* обмундировування, обмундировка.

mundurowy форменний, мундірний.

municypalizacja *ż., praw.* муніципалізація.

municypalizować, -zuje, -zujesz, -zował *praw.* муніципалізувати, -зую, -зуєш.

municypalność *ż.* муніципалітет, -ту.

municypalny муніципальний.

municypał, *lm.* -łowie, *m.* член муніципальної ради.

mundszuk *m.* мундштук, -ка.

mundszukowy мундштучний.

mur, -ru, *m.* мур, -ру, стіна; *перен.* bić głowę o ~ битися головою об стіну; *прям., перен.* chiński ~ китайська стіна; ~ pruski фахверкова стіна; przurzyć kogo do ~ru приперти когось до стіни; *перен.* stanąć ~tem стати стіною; ◊ ~ ogniochronny брандмауер, -ра.

murarka *ż. див.* mularka I.

murarski *див.* mularski.

murarstwo *n. див.* mularstwo.

murarz *m. див.* mularz.

murawa *ż. див.* murawá, moróg, -poróg.

murek, -rka *a. -rku, m.* 1) зменш. стінка; 2) (в кухонній печі) припічок, -чка.

muręna *ż., icht. (gymnothorax muręna)* мурена.

murkot, -tu, *m.* муркотання, муркотіння, муркання; воркотання; бурчання, бо[у]ркотання, бо[у]рмотіння. *Пор.* mruceć 2.

murkotać, -koczę, -koczesz, -kotał *див.* mruceć.

murłat, -tu, *m., bud.* лёжень, -жня.

murłotać, -moczę, -moczesz (*rzadziej* -mocy, -moczesz), -motał *див.* mruceć I.

murnica *ż., bud.* мауерлат, mruwać, -ruje, -rujesz, -rował мурувати, -рую, -руєш.

mruwanka *ż., pot.* мурована хата. mruwany 1) мурований; 2) *перен. розм.* цілком певний; ~ interes цілком певна справа; (якого не обминути) немінучий; a w anturá ~на скандал немінучий.

murówka *ż.* 1) цегла; 2) *орн.* ластівка (що гніздиться в мурах).

mursz, -szu, *blm., m.* трухлявина, трухлятина, порохня, порохно. murszeć, -szeje, -szejesz, -szał, -szeli трухлявити, трухнути.

murszywy трухлявий, трухлий, порохнявий.

mur-za, -zy, *lm.* -zowie, *m., hist.* мурза.

mur-zać *pot. (обличчя)* замурзувати, -зую, -зуєш.

Murzyn, *lm.* -ni, *m.* негр, -ра; *перен.* biały ~ білий негр, раб капіталістів; ◊ ~ zrobił swoje, ~ może odejść мавр зробив свою справу, мавр може відійти.

murzynek, -nka, *lm.* -nki *a. -nko-wie, m., zdr.* негрень, -няти.

Murzynka *ż.* негритянка.

murzyński негритянський.

mus I, -su, *m.* примус, -су; z ~su з примусу.

mus II, -su, *m., kul.* мус, -су.

musieć, -szę, -sisz, -siał, -sieli мусити (мушу, мусиш).

muskać, musnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli (kogó, co) (злегка, ніжно) доторкатися, доторкуватися, -куюся, -куюєся, доторкнутися (до когось, до чого і когось, чого); (ру-

кою - *це*) глáдити, -джу, -диш;
// (*лише недокон.*) ~ się приче-
п'юватися, -рююся, -рюєшся.
muskaryńa *ż.*, *chem.* мускарїн,
-ну.
muskularność *ż.* мускулістість,
-тості, мускулястість.
muskularny мускулістий, муску-
лястий.
muskulatura *ż.* мускулатура.
muskuł, -łu, *m.* мускул, м'яз.
musnąć *div.* muskać.
musion, -nu, *m.*, *meteor.* мусон,
-ну.
musować, -suje, -sujesz, -sował му-
сїрувати, -рюю, -рюєш.
mustang *m.*, *zool.* мустанг.
muszelka *ż.*, *zdr.* черепашка.
muszelkowy черепашковий.
muszka *ż.*, *ent.*, *wojs.* мўшка.
muszkat, -tu, *m.* мускát, -ту.
muszkatel, -lu, *lm.* -le, *m.* (*вино*)
мускát, -ту.
muszkatelowy мускátний; *wino*
~ *we* мускát, -ту, мускátне
вино.
muszkatowiec, -wca, *lm.* -wce, *m.*,
bot. (*myristica*) мускátне дé-
рево.
muszkatowy мускátний; *galka*
~ *wa* мускátний горіх.
muszkiet, -tu, *m.*, *wojs. hist.* муш-
кét.
muszkieter, *lm.* -rowie *a.* -rzy, *m.*,
wojs. hist. мушкетér, -ра.
muszla *ż.* 1) *zool.* черепашка;
2) *anat.* ráковина; ~ *usza* па-
вущна ráковина.
muszlowy черепашковий; *geol.*
wapień ~ черепашковий вап-
няк, -кў.
musztarda *ż.*, *kul.* гірчїця; *прик.*
~ *po obiedzie* гірчїця по
обіді (після обїду).
musztardniczka *ż.* гірчїчниця.
musztardowy гірчїчний.
musztra *ż.* мўштра, стройовá під-
готівка; *regulamin* ~гу
стройовий устáв, -ву.
musztrować, -ruje, -rujesz, -rował
муштрувати, -рюю, -рюєш.
musztrowanie *n.* муштрування.
muszu мушїний, мўшачий.

muślin, -nu, *m.*, *tkac.* муслін, -ну.
muślinowy *tkac.* мусліновий.
muśnięcie *n.* лéгкий (ніжний) до-
торк, -ку.
mutacja *ż.*, *biol.* мутáція.
mutterka *ż.*, *zdr. div.* mutra.
mutować, -tuje, -tujesz, -tował
1) (*про вино*) бродїти, -дить;
(*розм.* — *це*) шумувати, -мўє,
грáти; 2) (*про голос в перехід-*
ному віці) змінюватися, -нюєть-
ся.
mutra *ż.*, *tech.* гáйка.
mutrowy *tech.* гайковий; *klucz*
~ гайковий ключ, -чá.
mutualizm, -mu, *m.*, *biol.*, *polit.*
мутуалїзм, -му.
muza *ż.* мўза.
muzealny музéйний.
muzeolog, *lm.* -logowie *a.* -lodzy,
m. музеєзнáвець, -вця.
muzeologia *ż.* музеєзнáвство.
muzeum, *lp. nieodm.*, *lm.* -zea,
-zeów, *n.* музéй, -зéю.
muzulmanin, *lm.* -manie, -manów,
m. мусульмáнин.
muzulmanka *ż.* мусульмáнка.
muzulmański мусульмáнський.
muzyczka *ż.* 1) музикáнтка;
2) *розм.* лéгká мўзика.
muzycznie музїчно.
muzyczny музїчний; *instru-*
ment ~ музїчний інструмéнт;
szkoła ~ *pa* музїчна шкóла;
towarzystwo ~ *ne* музїчне
товарїство; *utwór* ~ музїч-
ний твір (*rod.* твóру); *w świcie*
cie ~ *płn* в музїчному світі,
в музїчних кóлах.
muzyk, *lm.* -cy, *m.* (*митець, гео-*
ретик) музикáнт, музїка.
muzyka *ż.* мўзика; ~ *kę* *rod*
pieśń *rod* *łożyc* поклáсти
пісню на мўзику; *do pieśni*
dogobić ~ *kę* написати (ском-
понувати) мўзику на слова
пісні; *◇ перен. жарт.* *kocia*
~ котячий концéрт, -ту.
muzykalia, -liów, *bp.* музїчне
прилáддя.
muzykalnie музикальнó, музїчно.
muzykalność *ż.* музикальнóсть,
-ності, музїчнóсть.

muzykalny музика́льний, музичний; *słuch* ~пу музика́льний (музичний) слух, -ху; *buć* ~пум ма́ти музика́льний (музичний) слух.

muzykant, *lm.* -nci, *m.* (професіонал) музикант, музика.

muzykantka *ż.* (професіоналка) музикантка.

muzykoman, *lm.* -ni, *m.* ама́тор (любитель) му́зики, меломан.

muzykować, -kuje, -kujesz, -kował музичити.

muzykus, *lm.* -su, *m.*, *żart.* (професіонал) музикант, музика.

music (się) *p.* миття́.

myska *ż.* крúгла ша́почка, яр-мúлка.

myć, **myje**, **myjesz**, **mył** 1) мити; *присл.* *gęka gękę* ~je рука́ рúку мие; 2) (водою береги) розмива́ти; $\diamond$ *перен.* ~ кому *głowę* намілювати ко́му го́лову (чúба); //~ *się* митися.

mydlniczka *ż.* *див.* **mydlniczka**.

mydelko *p.* туалéтне мило.

mydlanka *ż.* мильний пузір, -ря, мильна бúлька (бúльбашка, ба́нька).

mydlany мильний; *bańka* ~на *див.* **mydlanka**.

mydlarnia *ż.* миловáрний завод, -ду.

mydlarski миловáрний; *przemysł* ~ миловáрне виробництво.

mydlarstwo *p.* миловаріння.

mydlarz, *lm.* -rze, *m.* миловáр, -ра.

mydlenie *p.* намілювання; $\diamond$ ~ *oszu* замілювання очей, око-замілювання.

mydlić, -le, -lisz, -lił мильти, намілювати, -люю, -люеш; $\diamond$ ~ кому *oszu* замілювати б́чі; //~ *się* мильтисся.

mydliny, -lin, *blp.* мильна вода́.

mydlnica *ż.*, *bot.* (*saponaria officinalis*) мильня́нка ліка́рська.

mydlniczka *ż.* (для бриття) мильничка.

mydtek, -ika, *lm.* -iki, *m.*, *leks.* хлищ, -щá.

mydlkować, -kuje, -kujesz, -kował *pot.* викрúчуватися (*хитрощами тощо*).

mydło *m.* мило; $\diamond$ *прик.* *golić bez ~ła* спр́тно обмáнювати, -нюю, -нюеш, спр́тно обдúрювати, -рюю, -рюеш; *idzie jak po ~dle* іде́ як по ма́слу; *w oczu puścić ~* замілювати б́чі ко́му; *sprawić komu ~* намілювати чúба (ко́му); *присл.* *wyjsć na czum, jak Zabłocki na ~dle* лиш́тисся ні з чим.

mydłować, -luje, -łujesz, -łował *mysł.* ма́зати (ма́жу, ма́жеш), дава́ти ма́ху.

mylić, -le, -lisz, -lił 1) (кого) обмáнювати, -нюю, -нюеш; *z puseły nas często ~lą* на́ші по-чуття́ ча́сто нас обмáнюють; 2) (кого *w czum*) плúтати, збива́ти (ко́го в чо́му), ~ *kogo w rachupkach* плúтати (збива́ти) ко́го в рахува́нні; 3) (*dawati machu*) прома́хуватися, -ма́хуюся, -ма́хующся, х́бити, -блю, -биш; $\diamond$ ~ кому *szuki* розстро́ювати чи́ плáни; *o ile nie pamięć nie* ~! якшо́ мене́ пам'ять не зра́джує; *присл.* *rozoguz często ~lą* зовнішність ча́сто обмáнлива; //~ *się* помиля́тисся.

mylnie помилко́во; х́бно; ~ *oskarżony* помилко́во обвинува́чений; ~ *zrozumieć* помилко́во (х́бно) зрозу́міти. *Пор.* **mylny**.

mylność *ż.* помилко́вість, -вості; х́бність, -ності. *Пор.* **mylny**.

mylny помилко́вий; (*неправильний* — *ще*) х́бний; ~ *nie w ob-gażeniu* х́бне (помилко́ве) уявлення; ~на *informacja* х́бна (помилко́ва) інформа́ція.

myłka *ż.* *див.* **romyłka**.

mysi миша́чий.

mysikrólik *m.*, *orn.* (*regulus*) коро́льок, -лькá.

mysiorek, -rka, *m.*, *bot.* (*myosurus minimus*) миша́чий хвіст ма́ленький,

mysz *ж.* мійша; $\diamond$ *прик.* *góbić z ~szy* jelenia робити з мýхи слонá.

mysza(s)ty (*про масть тварин*) мишáстий.

myszátko *n.*, *pieszcz.* мишеня́тко.

myszę, **-szęcia**, *lm.* **-szęta**, **-sząt**; *n.*, *zdr.* мишеня́, -ня́ти.

myszka *ж.* 1) *зменш.* мійшка; *kot i ~* (*про гру*) кіт і мійшка; 2) *мед.* (*paevus*) рóдимка; $\diamond$ *trącić ~ką a*) відгónити старинóю; б) (*про вино*) мáти букéт.

myszkować, **-kuje**, **-kujesz**, **-kował** 1) (*czego*) виню́хувати, -ню́хую, -ню́хуеш (шо); 2) (*po czym*) *перен.* нишпорити.

myszólów, **-łowa**, *m.*, *orn.* мишо́їд, кáня.

myszólówka *ж.* мишолóвка.

myszy *див.* *mysi*.

myśl *ж.* думка; мисль, -лі (*рідше*); (*з припущенням — ще*) гáдка; *ani przez ~ nie przeszło i w dумці* (на думці) не бу́ло; *być tej samej ~li* бу́ти однієї гáдки; *mieć coś na ~li a*) мáти що на думці (на увáзі); б) мáти нáмір (збирáтися) зрóбити що; *parować ~ kogo* на ~ навесті когó на думку; *nosić się z ~lą* носі́тися з думкою; *poddać* (*podsunąć*) ~ (*~ jaką rzucić a. poruszyć*) подáти думку; *podchwycić ~* підхо́пити думку; *przemknęła przez głowę ~* в голові майну́ла (блiснула, шибну́ла) думка; ~ *przewodnia* провідна думка (идéя); *przyszło mi na ~* йому спáло на думку; ~ *świata* (kiełkuje) в гóлові в гóлові зарóджується думка; *utrafić komu w ~* зрозуміти чий думку; *wraść na ~* прийти до яко́сь думки; *zbiegać ~li* збирáти думки; $\diamond$ *być dobrej ~li* не втрачáти наді́ї, не занепáдáти дý-

хом; *osiągnąć skutek po ~li* осягну́ти бáжаний нáслідок; *podnieść* (*podjąć, powziąć*) ~ задумати, надумати (зробити шо); *w dobrej ~li* з дóбрим нáміром; *w ~* уchwáły відповідно до ухвáли, згідно з ухвáлою; *wszystko idzie po* (*według*) *jego ~li* все йде по йогó бáжáнню (згідно з йогó бáжáнням).

myślący вдумливий; ~се осзу вдумливі óчі, -чéй.

myśleć, **-łę**, **-lisz**, **-lał**, **-leli** думати; мислити; гадáти; ~*łę*, *że jutro przyjdiesz* гадáю (думáю), шо зáвтра прийдеш; *nie wiele ~ląc* не дóвго думáючи; $\diamond$ ~ *o niebieskich migdałkach* літáти (вітáти) думкáми в хмáрах. *Пор.* *myśl*.

myślenie *n.* 1) думáння; мислення; *пор.* *myśl*; 2) *псих.* *ta in.* мислення; *funkcja ~nia* фúнкція мислення; $\diamond$ *to daje wiele do ~nia* це наводити на думки.

myśliciel, *lm.* **-le**, *m.* мислiтель.

myśliwiec I, **-wca**, *lm.* **-wcy**, *m.* мислiвець, -вця.

myśliwiec II, **-wca**, *lm.* **-wce**, *m.*, *lot.* вини́шувач.

myśliwski 1) мислiвський; *pies ~* мислiвський собáка; 2) *ав.* вини́шувальний; *lotnictwo ~kie* вини́шувальна авiáція; $\diamond$ *samolot ~* *див.* *myśliwiec* II.

myślistwo *n.* мислiвство.

myśliwy, **-wego**, *lm.* **-wi**, *m.* мислiвець, -вця.

myślnik *m.* тирé.

myślowo думкою, думкáми, в думці, в думкáх, мислено.

myślowy мислений.

myto *n.*, *prześt.* мiто.

mżyć, **mży**, **mżyło** *nieos.* мрячiти, імжiти; // ~ *się* мигтiти, -гтiть, миготiти, -готiть, блiмáти; *z poza drzew mżyły się światelka* з-пóза дерéв миготiли (блiмáли) вóгники.

N:

п. (nijaki) *skr., gram. c.* (середній).

N 1) (абревіатура) № (но́мер); 2) (позначення невідомої або неназваної особи) N, ікс; obywatel. ~ громадянин N (ікс).

па I 1) (прийм. із знахідним відм.) на; (про мету — ще) для; (про причину — ще) від; cierpieć ~ głowę хворіти на голову (головобо́ю); муз. ~ dwa głosy на два го́лоси; ісć ~ wesele йти на весі́лля; ~ jego prośbę на його про́сьбу (проха́ння); kwadrans ~ pierwszą чверть на пёршу; liczyć ~ co розрахо́вувати на що; okna wychodzą ~ ulicę вікна вихо́дять на ву́лицю; ~ stare lata на ста́рості літ, на схі́лі віку; to nie jest ~ sprzedazь це не для про́дажу (не на про́даж); tyle ~ głowę сті́льки на ко́жного (на бра́та); umrzeć ~ suchoty уме́рти від сухот; ~ wieś на (в) се́ло; wyjechać ~ miesiąc ви́їхати на міся́ць; ~ wypadek choroby на ви́падок хвороби; zaposi się ~ deszcz зби́рається (берётся, заноситься) на дощ; zaprosić ~ obiad за́просити на обі́д; ~ zdrowie! на здо́ров'я! бу́дьте здо́рові! (про кількісний стан) з, се́ред, з-помі́ж, з-посере́д; ~ dziesięć osób czterech było mężczyzn z (се́ред, з-помі́ж, з-посере́д) десяти́ осіб були́ чоти́ри чоло́віки; 2) (прийм. з місцевим відм.) на; (про місце — ще) в (у); ~ brzegu rzeki на бе́резі рі́чки; grać ~ skrzypcach гра́ти на скри́пці (на скри́пку); ~ końcu miasta в кінці́ мі́ста; ~ mieście mówią o tym в мі́сті гово́рять про це; ~ Śląsku в Сіле́зії; ~ uniwersy-

tecie в уніве́рситеті; ~ Węgrzech в Уго́рщині.

na! II *wkrz.* на!

nabab, lm. -bowie, *m.* набоб.

nababrać, -rzą, -rzesz, -ga! нама́зати, -ма́жу, -ма́жеш, наля́пати, набáзграти; // ~ się набáбрати́ся, набáбля́тися (в нечи́стому).

nabajać pot. 1) наро́зказувати (на-ро́зповідати) казо́к; 2) (нісеніт-ниць) наплес́ті, -плету́, -плетёш, набазі́кати, набала́кати, намолóти, -мелю́, -мелеш, наля́пати (язикóм); // ~ się 1) наро́зказувати (на-ро́зповідати) казо́к; 2) набазі́катися, набала́катися.

nabajcować div. nabejcować.

nabajdurzyć, -rzą, -rzysz, -rzy! *pot. div.* nabajać 2.

na bakier przsl. набáкір; $\diamond$ być z kim ~ не ла́днати з ким; wszystko idzie ~ все йде догору́ нога́ми (шкерéберть, перéвертом).

nabalować się, -luje, -lujesz, -lowa! *pot.* нагуля́тися.

nabarłozyc, -że, -żysz, -ży! *pot.* насмі́тити, -смічу́, -сміти́ш; (зробити брудним) забрудні́ти, за́каля́ти.

nabasować, -suje, -sujesz, -sowa! (кому) *pot.* наго́ворити ко́му підлєсливих (облєсливих, улєсливих, лєстївих) фраз.

nabawiać, nabawić, -wie, -wisz, -wi! (кого, czego) завда́вати, -даю́, -даёш, завда́ти, -да́м, -дасі́, наганя́ти, нагна́ти (нажену́, наженёш) (кому́ чо́го); ~ wić kogo strachu завда́ти (нагна́ти) ко́му стра́ху; (хвороби) доводи́ти, -джу́, -диш, доведі́ти, -веду́, -ведёш (до чо́го); // (лише докон.) ~ się (czego) на́жити собі́ (що а. чо́го); ~ katagi на́жити собі́ (пійма́ти) не́жить; (сорому, лиха) набра́тїся, -беру́ся, -берёшся; (клопоту — ще) на́питати собі́.

nabawić się 1) нарозваж́атися, набавитися, -влюся, -вишся, навесел́итися; 2) (про бенкетування) нагул́ятися.

nabazgrać, -rzę, -rzesz, -rał 1) (погано написати) набазграти, наляпати, намазюкати; 2) (погано намалювати) намазати, -ма́жу, -ма́жеш, наляпати.

nabechtywać, -tuje, -tujesz, -tywał, nabechtać (kogo przeciw komu) *pot.* підбурювати, -рюю, -рюєш, підбурити (кого прóти ко́го, прóти чо́го), намовляти, намóвити, -влю, -виш (когó на ко́го, на що), під'юджувати, -джу, -джуєш, -джуєш, під'юдити, -джу, -диш (когó прóти ко́го, на ко́го).

nabejcować, -cuje, -cujesz, -cował 1) *кул.* намаринувати, -нью, -ньюєш; 2) *розм. див. nabajać* 2.

nabesztać (kogo) pot. ви́ляяти, обля́яти (когó).

nabębnić, -nię, -nisz, -nił (komu) pot. наторохкотіти, -кочу́, -коті́ш, нацокотіти (кому́ що).

nabiadać się набідкатися.

nabiał, -iał, m. молóчні продóкти, -тів, набіл, -лу.

na biało przst. в білий кóпир.

nabić I див. nabijać.

nabić II, -bije, -bijesz, -bił 1) побі́ти, -б'ю́, -б'є́ш; 2) (настріляти) набі́ти.

nabiec див. nabiegać.

nabiedować się, -duje, -dujesz, -dował набідуватися, -дую́ся, -дую́єшся, натерпі́тися лі́ха.

nabiedzić się, -dże, -dzisz, -dził див. nabiedować się.

nabieg, -gu, m. набі́г, -гу, на́скок, -ку; $\diamond$ $\sim$ krwі гіперемія, переповнення крów'ю.

nabiegać, nabiec, -biegnę, -biegniesz, -biegl, -biegli 1) (крów'ю) нали́ватися, налі́тися, -ллє́ться; осзу krwіа $\sim$ biegły óci налі́лися крów'ю; (сльозами) наповні́тися, наповню́ватися, -нює́ться, наповні́тися; lzy do oszu $\sim$ biegły óci наповні́лися сльозами, сльóзи виступили на

очáх; 2) *іст.* робіти (чині́ти) набі́ги, зробіти (учині́ти) набі́ги; $\sim$ biegać kгаj робіти (чині́ти) набі́ги на краї́ну; $\diamond$ guz $\sim$ biegl па czole гу́ля вискочила (набі́гла) на лóбі (на чо́лі); źyły $\sim$ biegły (komu) ж́или набря́кли (в ко́го).

nabiegać się набі́гатися.

nabiegły 1) (сzum) налі́тий; $\sim$ le krwіа oblicze облі́ччя, налі́те кров'ю; 2) *мед.* набря́клий; $\sim$ le gruczoły набря́кли зало́зи, -лоз.

nabiegunnik m., el. пóлюсний наконє́чник (башма́к).

nabierać, nabrać, -biorę, -bierzesz, -brał 1) набі́рати, набра́ти, -беру́, -берє́ш; $\sim$ brać odwagi (śmiałości) набра́ти відва́ги (смільвóсті); *перен.* $\sim$ brać wody do ust набра́ти воді́ в рот, не розкрі́ти рóта; 2) (в себе) вб́рати, уві́брати (вберу́, вберє́ш); bibuła $\sim$ brała w siebie atramentu пропускн́ий (промока́льний) папі́р уві́брав у себе чорні́ло; 3) (набувати що) нагу́лювати, -люю́, -лює́ш, нагу́ляти, набі́рати, набра́ти (що); $\sim$ brać ciała (tuszy) нагу́ляти ж́иру (ті́ло), набра́ти ті́ла, ввій́ти в ті́ло; 4) *неперех.* нали́ватися, налі́тися, -ллє́ться (чим); piersi $\sim$ brały roka gmem грудь нали́лася; (про абсцес) нарива́ти, нарва́ти, -рвє́; wrzód $\sim$ brał gnoja narwał; 5) (лише докон.) (розм. — купити) набра́ти, вз́яти (взью́, взьмє́ш); $\sim$ perkalu па suknie набра́ти (вз́яти) сї́тцю на плáття; 6) (кого) *перен.* розм. обдурювати, -рюю́, -рює́ш, обдурі́ти, -рю́, -риш, піддурювати, піддурі́ти (когó); $\diamond$ $\sim$ brać o szum rewnego wображен́ія скла́сти собі дея́ке уявлен́ня про що; $\sim$ brać przekoпаnia прій́ти до переконáння, переконáтися; $\sim$ biegać wagi набува́ти ва́ги; // (лише докон.) $\sim$ się 1) набра́ти

(чого); ~ łupów па піергузясіелу набрати здобичі (добичі) від ворога; 2) пас. набратися.

nabierak *m.*, *tech. div.* koparka.

па бieżако *przst.* на ходу.

па bij, zabij: być z kim ~ бути з ким на ножах.

nabijać, nabić, -bię, -bijesz, -bil

1) набивати, набити, -б'ю, -б'еш; ~bić gwoździ w ścianę набити цвяхів у стіну; ~bić paszupia набити (багато) пасуду; ~bić obręcz па bezkę набити обруч на бочку; *перен.* ~bić sobie guza па czole набити собі гулю на лобі (на чолі); ~bić trzos złotem набити калітку золотом; 2) (со czum) (*зверху*) оббивати, оббити (обіб'ю, обіб'еш) (що чим); ~bić krzesło skóga obity kрісло шкірою; 3) (со) (*зброю, тех.*) заряджати, зарядити, -джу, -диш; (*з дула — це*) набивати, набити; $\diamond$ *розм.* ~bić kogoś w butelkę пошити когo в дурні; *розм.* ~bić komuś uszy (głowę) czum протуркати (протуркотіти, протуркотати) кому вуха чим; // (*лише докон.*) ~ się набитися.

nabijacz, *lm.* -cze, *m.*, *wojs.* зарядчик; $\diamond$ *іст.* ~ działa пушкар, -ря, гармаш, -ша, гарматій, -тія.

nabijanie *n.* 1) набивання; 2) оббивання; 3) заряджання; набивання; $\diamond$ *іст.* stempel do ~nia шомпол. *Пор.* nabijać.

nabijany (czum) з інкрустаціями, з насічкою; zbroja złotem ~па зброя з золотими інкрустаціями (з золотою насічкою).

nabirbantować się, -tuje, -tujesz, -tował *pot. div.* nahulać się.

nabitka *ż.*, *gór.* забой, -бюю, вібий, -бою.

nabity 1) набитий; (*перен.* — *це*) півний-повнісінський, перепівнений; (*про зброю — це*) заряджений; sala ~ta набитий (півний-повнісінський, перепівнений).

зал, -лу; 2) (*про матеріал*) густий; піотно ~te густе полотно; 3) (*перен.* — *про тіло людини*) твердий, кріпкий.

nablagować, -guje, -gujesz, -gował *pot.* набрехати, -брешу, -брешеш; // ~ się набрехатися.

nabłagać się (kogo o co) наблагатися, напроситися, -прошуся, -пробишся (когo про шо).

nablaznować się, -nuje, -nujesz, -nował *pot.* надурити; (*про дітей — звичайно*) напустуватися, -туюся, -туюшся, наробити дурощів.

nabładzić się, -dże, -dzisz, -dził наблукатися.

nabłakać się *div.* nabładzić się.

nablócić, -ce, -cisz, -cił нанести грізі (грязюки), наслідити, -джу, -диш.

nabłonek, -nka, *m.*, *anat.* (epithelium) епітелій.

nabłoniak, -ku, *m.*, *med.* (epithelioma) епітеліальний рак.

nabłonkowy *anat.* (epithelialis) епітеліальний.

па bok *przst.* набік, вбік.

па боку *przst.* осторонь.

naborykać się *докон.* довго боротися (*звичайно з перешкодами*), наборюкатися.

па bosaka *przst.* босоніж.

nabożeństwo *n.*, *kośc.* 1) служба, відправа, богослуження; 2) *div.* nabożność; $\diamond$ *перен.* *розм.* człowiek dziwnego ~wa чудна людина; *церк.* książka do ~wa молитовник; *перен.* *розм.* mieć ~ (do kogo, do czego) почувати симпатію (до когo, до чоgо).

nabożnie *rel.* побожно.

nabożnisia *ż.*, *iron.* ханжа, святоша, святенниця.

nabożniś, *lm.* -sie, *m.*, *iron.* ханжа, святоша, святенник.

nabożność *ż.*, *rel.* побожність, -ності.

nabożny *rel.* побожний.

nabój, -boju, *lm.* -boje, *m.* заряд, -ду; (*вогнестрільної зброї — це*) набій, -бюю; (*військ. — це*) пат-

- рón; ~ *ćwiczebny* учбóвий патрón; ~ *ostru* бойовий патрón; ~ *ślepy* холостий патрón.
- nabrać** *див.* **nabierać**.
- nabrany** *przen.* налітий; *krówy z ~nymi wumіonami* корóви з налітими вименáми.
- nabredzić, -dzieć, -dzisz, -dził** *pot.* наплесті, -плетý, -плетéш, намо́лоти, -мелю́, -мелéш, наля́пати (язикóм).
- nabroić, -roję, -roisz, -roił** *pot.* напустувáти, -тýю, -тýеш, нави́творя́ти, наколобрóдити, -джу, -диш, набрóїти.
- na brudno przel.** на́чорно.
- nabrudzić, -dzieć, -dzisz, -dził** 1) на́брудніти; 2) (*про тварин*) на́паску́дити, -дить.
- nabruździć, -ździć, -ździsz, -ździł** *przen.* наробіти перешкóд (комú, чомú); понавставля́ти пáлиці у колéса (комú).
- nabrykać się** *pot.* напустувáтися, -тýюся, -тýешся.
- nabrzgać** набрízкати.
- nabrzdąkać się** *leks.* набриньчáтися, -чýся, -чйшся, набрйнькáтися.
- nabrzeże** *n.* нáбережна, -но́ї.
- nabrzeźny** прибере́жний.
- nabrząk, -ku, m., med.** (*intumescencia*) набря́клість, -лості.
- nabrząkać, nabrzękać, -brzękne, -brzękniesz, -brzękń, -brzękńe, -brzękńe, -brzękńe** *med.* набря́кати, набря́кнути.
- nabrzękość** *ż., med.* набря́клість, -лості.
- nabrzękły** *med.* набря́клий.
- nabrzękać** *див.* **nabrzękać**.
- nabrzęknienie** *n., med.* *див.* **nabrzęk.**
- nabrzęknięcie** *n., med.* *див.* **nabrzęk.**
- nabrzmiałość** *ż.* 1) набу́хлість, -лості, набря́клість; набубня́вілість; 2) *мед. див.* **nabrzękość**; 3) налі́тість, -тості. *Пор.* **nabrzmięwać**.
- nabrzmiały** 1) набу́хлий, набря́клий; набубня́вілий; 2) *мед. див.* **nabrzękły**; 3) налі́тий. *Пор.* **nabrzmięwać**.
- nabrzmięć** *див.* **nabrzmięwać**.
- nabrzmięcie** *n., med.* *див.* **nabrzęk.**
- nabrzmięwać, nabrzmięć, -mię, -miesz, -miał, -mieli** 1) (сзуп) набу́хати, набу́хнути, набря́кати, набря́кнути; (*про насіння, бруньки дерев — ще*) бубня́віти, набубня́віти; 2) *мед., див.* **nabrzękać**; 3) (*про очі*) наливáтися крów'ю, налі́тися крów'ю.
- nabrzusznik** *m., wojs. hist.* начерéвник.
- nabuchać** (*czego*) *pot.* набу́хати (чогó); (*накидати — ще*) навалі́ти, -лю́, -лиш (чогó); // ~ *się* *вульг.* натрі́скатися, напéртися, -пру́ся, -прéшся, нажéртися, -жеру́ся, -жерéшся, набу́хатися, нало́патися.
- nabudować, -duję, -dujesz, -dował** набудувáти, -дúю, -дúеш.
- nabujać** *pot.* 1) навіга́дувати, -дую, -дуеш, навимишля́ти (чогó); 2) (*kogo*) обду́рити, -рю́, -риш (когó).
- nabujać się** 1) нагойдáтися; 2) (*перен. — ко світу*) наблукáтися, намандрувáтися, -ру́юся, -руéшся; (*без діла*) навéштатися, нашвéндятися, нaтиня́тися.
- nabundziuczyć się, -czę, -czysz, -czył** *pot.* набундю́читися.
- nabuntować, -tuje, -tujesz, -tował** 1) підмовити, -влю́, -виш, підговори́ти, -рю́, -риш (когó на що, зробити що); 2) (*підмовити на бунт*) збунтувáти, -тúю, -тúеш (когó).
- nabucie** *n.* 1) придба́ння, набуття́; купівля́; *пор.* **nabywać** 1; 2) (*набута річ*) придба́ння; (*шляхом купівлі — ще*) по́купка; $\emptyset$ *dla ~cia* *sławy* щоб здобу́ти сла́ву; *do ~cia w księgarniach* можна купі́ти (придба́ти) в кни́гарнях; *tu są (jest) do ~cia* тут продаю́ться (є в прóдажу).
- nabucé** *див.* **nabywać**.
- nabytek, -tku, m.** придба́ння; по́купка; $\emptyset$ *присл. z pierzawego ~tku* немає ро́зутку

- чужа кривда не гріє; з неправдою прийшло — з вітром пішло; zgrobić ~ придбати, набути, -буду, -будеш (шо); купити, -плю, -пиш. *Пор. nabywać 1.*
- nabyty** 1) придбаний, набутий; куплений; 2) здобутий; 3) набутий. *Пор. nabywać 1—3.*
- nabywać, nabyć, -będe, -będziesz, -był** 1) придбавати (*рідко*) (-дбаю, -дбаєш і -ваю, -ваєш), придбати, набувати, набуті, -буду, -будеш; (*за гроші — це*) купувати, -пую, -пуюєш, купити, -плю, -пиш; ~ *być ksiązkę* придбати (набути; купити) книжку; 2) (*одержувати*) здобувати, здобути; ~ *być doświadczenia* здобути досвід; 3) (*права і под.*) набувати, набуті.
- nabywa, -cy, lm. -cy, m. nabywac, -cá,** набувальник; покупець, -пця; *znaleźć ~ców* знайти покупців. *Пор. nabywać 1.*
- nabywczu ek.** купівельний, купувальний; *sila (zdolność) ~sza* купівельна спроможність, -ності.
- nabywczyńi ż.** набувачка, набувальниця; покупниця, купувальниця. *Пор. nabywać 1.*
- nabzdurzyć, -gzę, -grysz, -rzył pot.** напеліти, -плету, -плетеш, наплескати, -плещу, -плещеш, наверзти.
- nasackać się (z kim) pot. lek.** нацяцькатися (з ким).
- nasacować się, -luje, -lujesz, -łował** націлюватися, -лююся, -лююся.
- nascechować, -cechuje, -cechujesz, -cechował** (кого, со czym) *bezpr.* затаврувати, -рюю, -рюєш, накласти тавро, натаврити; (*перен. — це*) відзначити, -начу, -начиш; ~ *wołu* затаврувати волá.
- nascechowany** затаврований; який (шо) відзначається чим; з рісами чого; *budowa ~na architektura* *wieków*
- średnich будівля з рісами середньовічної архітектури. *Пор. nascechować.*
- nacedzać, nacedzić, -dzą, -dzisz, -dził** націджувати, -джую, -джуєш, націдити, -джу, -диш; (*з крана — це*) наточувати, -чую, -чуєш, наточити, -чу, -чиш.
- nacelować, -luje, -lujesz, -łował** націлити, навесті, -веду, -ведеш.
- nachlapać, -pie, -piesz, -pał** набризкати, нахлюпати.
- nachlipać się, -pie, -piesz, -pał rozp.** 1) нахлебтатися, -бчуся, -бчешся; 2) (*наплекатися*) нахліпатися.
- nachmurzony** нахмурений; насуплений. *Пор. nachmurzyć się.*
- nachmurzyć się, -gzę, -grysz, -rzył** нахмуритися; (*перен. — це*) насупитися, -плюся, -пишся.
- nachodzić, -dzą, -dzisz, -dził, najść, najde, najdziesz, naszedł, naszli** 1) (кого, со а. на кого, на со) нападати, напасти, -паду, -падеш (на кого, на шо); 2) (кого) (*лише недокон.*) настірливо відвідувати (кого), не давати комусь спокою; *dlużnicy go ~dzą* боржники не дають йому спокою; 3) (кого) (*перен. — оволодівати ким*) знаходити, -джу, -диш, найти, -йду, -йдеш, нападати, напасти (на кого, на шо); ~ *dziła ją trwoga* на неї находила (нападала) тривога.
- nachodzić się, -dzą, -dzisz, -dził** находитися, -джуся, -дишся.
- nachodźca, -cy, lm. -cy, m. div. pa-jeżdźca.**
- nachogować się, -guje, -gujesz, -gował** нахворітися, довго хворіти.
- nachuchać** нахукати.
- nachwalić się, -lę, -lisz, -lił** нахвалитися, -люся, -лишся; (*про себе самого — це*) нахвалитися.
- nachwytać** нахапати.
- na chybi(ł)-trafi(ł) przst.** навмання.
- nachylać, nachylić, -lę, -lisz, -lił** нахиляти, нахилити, -лю, -лиш; похиляти, похилити (*рідше*); (*гнуцький предмет*) нагинати,

нагну́ти; // ~ się нахилля́тися, нахилля́тися; похилля́тися, похилля́тися; нагинáтися, нагну́тися.

nachylenie *n.* 1) на́хил, -лу́, по́хил; (*дія* — *ще*) нахиле́ння; 2) *фіз.* схиле́ння; ~ igły magnesowej магнітне схиле́ння.

nachylicь *див.* **nachylać.**

nachylony нахилений; похилений; нагну́тий. *Пор.* **nachylać.**

paciasty з буйним бадилля́м, з буйною гичкою (гиччу); (*про буряки*) з буйним бурячінням, з буйною ботвіною; (*про картоплю*) з буйним картоплінням.

paciąg *див.* **pacinać.**

paciąg, -gu, m. 1) *фарм.* настій, -то́ю; 2) *ел.* напру́ження електричного. про́вода.

paciągacz I, m. -cze, m. обманщик, дурі́світ.

paciągacz II, m. -cze, m., tech. натяга́ч, -ча́.

paciągaczka *ж., pot.* обманщи́ця, дурі́світка.

paciągać I, paciągnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) (*czego*) (*лише докон.*) натягáти, -гну́, -гнеш, натягну́ти (чо́го); ~ gnać wody ze studni натягáти (натягну́ти) води́ з крини́ці; 2) (*szum*) *неперех.* прося́кати, прося́кнути, насичува́тися, -чуюся, -чуєшся, насити́тися, -сичу́ся, -сити́шся (чим); (*ароматом*) напáхувати́ся, -пáхуюся, -пáхуєшся, напáхати́, втя́гувати, -гую, -гуєш, втягáти, втягну́ти, всмо́ктувати, -тую, -туєш, всмо́кта́ти, -кчу́, -кчеш; (*про чай і под.*) насто́юватися, -сто́ююся, -сто́юєшся, насто́яти́ся; 3) (*гурки годинника*) підтя́гати, підтя́гувати, підтягáти, підтягну́ти; 4) (*одяг*) надя́гати, надягáти, надягну́ти, надіва́ти, наді́ти (наді́ну, наді́неш), вдя́гати, вдягáти, вдягну́ти; 5) (*взуття*) взува́ти, взу́ти, обува́ти, обу́ти, назува́ти, назу́ти; 6) (*со шум*) (*крісло шкירו́ю і под.*)

обтяга́ти, обтя́гувати, обтягáти, обтягну́ти; 7) (*лук, струну*) на́тягати, на́тягувати, на́тягáти, на́тягну́ти, на́пинати, на́пну́ти; 8) (*перен. розм. — про аргумен-ти тощо*) робі́ти на́тяжки, зро́бити на́тяжки; 9) (*мед. — ви-вих*) вставля́ти, вста́вити, -влю, -виш; ◊ *перен.* ~ gąć rozmo-wę па іппу przedmiot зверта́ти (переводі́ти) розмо́ву на іншу те́му; *вульг.* ~ gnać nogi (*вмерти*) задер́ти но́ги.

paciągać II, paciągnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli (*kogo*) *pot.* 1) (*лише недокон.*) жарту́ючи (жартома́) дражні́ти, -ню́, -ниш (*kogo*); 2) виду́рювати гро́ші, виду́рити гро́ші (в ко́го).

paciągać III dok. натяга́ти, ната́ска́ти.

paciągany на́тягну́тий, си́луваний; ~ не ро́gowпапіе на́тягнуте (си́луване) порівня́ння.

paciągarka *ж., tkac.* станок для обтя́жки.

paciągnąć *див.* **paciągać.**

paciągnięty 1) на́тягну́тий, на́тяг-нений, на́пну́тий; ~ iuk на́тягну́тий (на́тягнений, на́пну́тий) лук, -ку; 2) *перен.* на́тягну́тий, на́пру́жений; (*несправжній — ще*) уда́ваний, нещи́рий, си́луваний, ви́мушений; ~ te stosunki на́тягну́ти (на́пру́жені) відно́сини (стосу́нки, взає́мини); ~ śmiech уда́ваний (нещи́рий, си́луваний, ви́мушений) сміх, -ху; ~ ta wesołość си́лувана (ви́мушена, уда́вана) весе́лість, -лості́.

paciągowy 1) *фарм.* насто́йковий, насто́янковий; 2) *мед.* на́тягу́ючий; ◊ *тех.* sanie ~ we polozki, -kiv.

paciśnać затихáти, стихáти, ути́хати, вшухáти; deszcz ~ chał дощ затихáв (стихáв, утихáв, вшухáв).

paciec *див.* **paciekać.**

paciek, -ku, m., geol., med. i in. нати́к, -теку; (*мед. — ще*) на́пли́в, -ву.

paciekać, pacieć, ciekne, ciekniez (rzadziej **-ciekę, -cieczesz**), **-ciekl** (rzadziej **-cieknał**), **-ciekli** натікати, натекті, -течу, -течеш.

pacieknąć, -ciekę, -ciekniez (rzadziej **-ciekę, -cieczesz**), **-ciekl** (rzadziej **-cieknał**), **-ciekli dok. div. paciekać.**

paciekowy geol., med. i in. натічний; напливний. *Пор. paciek.*

pacieplanie n. отеплювання; $\diamond$ *мед.* ~ słoneczne insolejacja.

pacierać I, natrzeć, -trę, -trzesz, -tarł 1) натирати, натерти, -тру, -треш; (тіло водою — це) обтирати, обтерти (обітру, обітреш); 2) (спричиняти біль) намулювати, -люю, -люеш, намуляти, намулити, натирати, натерти; // ~ się натиратися, натертися, обтиратися, обтертися.

pacierać II, natrzeć, -trę, -trzesz, -tarł wojs. вести наступ, повести наступ, наступати, атакувати, -кую, -куеш, заатакувати; **pacierać** на pierzuci się атакувати на ворога.

pacierający, -cego, lm. -cy, m., wojs. наступаючий, -чого.

pacieranie n., farm. притирання.

pacierpieć się, -pię, -pisz, -piał, -pieli настраждатися; (багато перенести — це) натерпітися, -плюся, -пишся.

pacieszyć się, -szę, -szysz, -szył 1) нарадуватися, -дуюся, -дуешся; 2) (kim, czym) навітшатися, натішитися (ким, чим і з ким, з чим).

pacieć n. 1) надріз, -зу, нарубка, зарубка, насічка, карб, -бу; *пор. pacinać* 1; 2) *мед.* надріз.

pacinać, paciać, patnę, patniesz, paciał, pacieł 1) надрізувати, -зую, -зуеш, надрізати, -ріжу, -ріжеш; (мітку — це) нарубувати, -бую, -буеш, нарубати, насікати, насікти, -січу, -січеш;

2) (багато дечого) нарізувати, нарізати; (гілляк і под. — це) нарубувати, нарубати; 3) (лише докон.) (перен.— ворогів і под.)

нарубати, насікти; // (лише докон.) ~ się нарізатися.

pacinak m., tech. (при ковадлі) різак, -ка.

pacinany з насічкою, карбований. **pacios, -su, m.** 1) насічка; 2) ліс. зарубка, карб, -бу.

paciosywać, -suje, -sujesz, -sywał, paciosać, -ciosam, -ciosasz (rzadziej **-cieszę, -cieszesz**), **-ciosał** натисувати, -сую, -суеш, натесати, -тешу, -тешеш.

pacisk, -ku, m. 1) натиск, -ку; (незакінчена дія — це) натискання, натискування; (перен. — це) тиск, тіснення; *перен.* kłaść ~ па соś (па с з у т ś) робіти натиск на чому; *перен.* ulec ~ kowi піддатися (скорітися) тискові; 2) *мед.* тиск, стискання; $\diamond$ powieźć coś z ~kiem наголосити що (на чому), сказати що з притиском; **wywiegać ~** (па kogo) натискати, тіснути (на kogo).

paciskać I dok. накідати; (багато дечого — це) понакидати.

paciskać II, pacisnąć, -snę, -śniesz, -snał, -snałi 1) (co) натискати, натискувати, -кую, -куеш, натіснути (що); ~снаć sprężynę упружину; 2) (kogo) *перен.* натискати, натискувати, тіснути, натіснути (на kogo); $\diamond$ ~снаć czarkę па głowę насунути шапку на голову; ~skać kogo o dług правити з kogo борг; // (лише докон.) ~ się (про людей) набитися, -б'ється, понабиватися, натівпитися, -плюся, -пишся.

paciskowy: ропра ~wa *tech.* нагнітальний насос.

pacisnąć div. paciskać II.

pacisnienie n. натіснення, натиск, -ку; $\diamond$ *мед.* ~ igłą здавлення судини голкою.

pacisnięcie n. div. pacisnienie.

paciułać pol. (groшей) назбирати, наскладати.

pacja ž. нація.

nacjonalista, -ty, *lm.* -ści, *m.* націоналіст.

nacjonalistka *ż.* націоналістка.

nacjonalistyczny націоналістичний.

nacjonalizacja *ż.* націоналізація.

nacjonalizm, -mu, *m.* націоналізм, -му.

nacjonalizować, -zuje, -zujesz, -zował націоналізувати, -зую, -зуюш.

nacjonalność *ż.* національність, -ності.

nacjonalny національний.

na co *przst.* навіщо, нащо.

na codzień *przst.* на щодня, на кожний день, для буднів.

na czas *przst.* вчасно.

na czasie (в атрибутивному вжитку — звичайно з запереченням) своєчасний; wystąpienie піє ~ несвоечасний виступ, -пу. na czczo *przst.* натщє, натщє-серце.

naczeekać się начекатися.

na czele *przst.* на чолі.

naczelniczo *n.* 1) становище начальника; 2) (влада) начальство; 3) (дія) начальствування; 4) військ. командування; ~ па wojnie верховне командування; $\diamond$ najwyższe ~ верховна влада; objąć ~ (czego, pad czym) взяти на себе керування (керівництво) чим.

naczelniczka *ż.* начальниця.

naczelniczy начальницький.

naczelnik, *lm.* -су, *m.* начальник;

~ oddziału начальник відділу; зал. ~ guchu начальник служби рúху.

naczelnikostwo I *n., zb.* начальник з дружиною.

naczelnikostwo II *n.* *div.* naczelnictwo.

naczelny 1) (розташований спереду) передовий; ~не pułki передові полкі, -ків; 2) перен. перший, головний; ~ redaktor головний редактор, -ра; zajmować ~не miejsce займати перше (головне) місце; 3) (найвищий) верховний; військ. ~не dowództwo вер-

ховне командування; władza ~па верховна влада; ~wódz верховний головнокомандуючий, -чого, верховний головнокомандувач; 4) (арх. — для чола) nalobny; przeraśka ~па nalobna пов'язка.

naczerpiał, naczerpić, -pię, -pisz, -pił начіплювати, -люю, -люєш, начіпляти, начепити, -плю, -пиш. naczerpać, -pię, -piesz, -pał начерпати.

naczerpnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli *jednokr.* начерпнути.

naczesywać, -suje, -sujesz, -sywał, naczesać, -szę, -szesz, -sał 1) начісувати, -сую, -суюш, начесати, -чешу, -чешеш; 2) (волосся на чола) зачісувати, зачесати.

naczochna (вовни, льону) научхрати.

naczolnik *m.* налобник.

naczołek, -lka, *m.* *div.* naczolnik. naczulać *fol.* робити світлочутливим, сенсibiliзувати, -зую, -зуюш.

naczulanie *n., fol.* сенсibiliзація.

naczyniak *m., med.* (angioma) ангиома, судинний опух, -ху; ~ limfatyczny лімфатична ангиома, лімфатичний опух, -ху.

naczyniasty *med.* ангиогипертонічний.

naczynie *n.* 1) посудина; *ф.з.* ~nia połączone сполучені посудини; 2) *зб.* посуд, -ду; ~nie kuchenne кухонний посуд; 3) *anat.* судина; ~nia krwionośne кровоносні судини.

naczynioruchowy *anat.* (vasomotorius) судинноруховий, вазомоторний.

naczyniowy *anat.* судинний; układ ~ судинна система.

naczyniówka *ż., anat.* судинна оболонка.

naczyńko *n., zdr.* невеличка посудина, посудинка.

na czysto *przst.* набіло, начисто. naczytać się начитатися.

pać *ż., bot.* бадилля, гичка, гич,

-чі; $\diamond$ ~ kartoflana картопління; ~ od buraków бурячіння, ботвіна.
naćmić, -mieć, -misz, -mił pot. накуріти, -рю, -риш.
nać przużyć. 1) (з орудним відм.) над; *перен.* mieć kogoś ~ sobą ма́ти ко́го над со́бою; *перен. розм.* stać komuś ~ karkiem сто́яти над чи́єю душо́ю; ~ Wiśłą над Віслою; *перен.* wisieć ~ głową ві́сити над голо́вою; (*про близькість у часі*) над (*із знахідним відм.*); ~ raptem над ра́нок; ~ wieczorem над ве́чир (на́двечір); 2) (*із знахідним відм.*) над, по́над; ~ siły по́над си́ли; wzłatać ~ dom зліта́ти (здіма́тися) над ді́м; (*на берег чо́го*) на; przujść ~ rzekę́ при́йти на ріку́; (*більше чо́го*) над, по́над (що), зверху (чо́го); kochać ~ życie любі́ти над усé; ~ pogrzeb nad (по́над) но́рму, зверху но́рми; (*про предмет дії*) про (що); rozwozić się ~ czym розво́дитися про що; $\diamond$ litować się ~ nieszczęśliwym жалі́ти нещáсного, вивля́ти жаль (жа́лість) до нещáсного; wyższy ~ swój wiek не за ві́ком (лі́тами) висо́кий; żyć ~ stać жити невідповідно до сво́їх достáтків (до сво́го матеріáльного рівня).
nadać *див.* **adawać.**
nadajać, nadać, -doje, -doisz, -doił надо́ювати, -до́ю, -до́юеш, надо́їти, -до́ю, -до́їш; //~ się надо́юватися, надо́їтися.
nadażnik m., rad. радіопереда́вач, -ча.
nadał przst. надáлі, дáлі.
nadanie n. 1) надання́; присвбе́ння, прису́дження; дáча, подарува́ння; 2) додання́; 3) дарува́ння; 4) посі́лка; 5) трансля́ція.
Пор. **adawać.**
nadany даро́ваний, дáний, надáний; *prawa* ~ *ne* даро́вані (надáні, дáні) права́ (*род. прав.*)

nadaremnie дарéмно; ма́рно; дурно (*рідше*).
nadaremność *ж.* дарéмність, -ності, ма́рність.
nadaremny дарéмний, ма́рний.
na darmo przst. дарéмно, ма́рно; дурно (*рідше*).
nadarzać, nadarzyć, -rzę, -rzysz, -rzył дава́ти (даю́, да́еш), да́ти (дам, да́си); ~rzyć komu sposobność czego да́ти ко́му наго́ду (що зроби́ти); //~ się трапля́тися, тра́питися, -плю́ся, -пи́шся; ~rzyła się sposobność тра́пилася наго́да.
nadawać, -daje, -dajesz, -dawał, nadać 1) надава́ти, -даю́, -да́еш, нада́ти, -да́м, -да́си; (*вчений ступінь, звання — це*) присвбо́вати, -во́ю, -во́юеш, присвбо́їти, прису́джувати, -джу́ю, -джу́еш, прису́дити, -джу́, -диш; (*юр. — це*) дава́ти, да́ти, дарува́ти, -рю́, -рю́еш, подарува́ти; (*перен. — це*) дава́ти, да́ти; *лайл.* diabli ~dali чорт на́дав, чортя́ки на́дали, од чо́рта (б́іса); ~dać formę нада́ти фо́рму; ~dać kierunek да́ти (нада́ти) на́пря́м (на́пря́мок), ~dać komu tytuł profesora uniwersytetu нада́ти (присвбо́їти, прису́дити) ко́му зва́ння профе́сора університе́ту; ~dać ogłoszenia нада́ти ши́ро́кого розго́лосу; ~dać wolność да́ти (нада́ти, подарува́ти) во́лю; ~wać znaczenie надава́ти значе́ння; ~dać życie obrazowi да́ти (нада́ти) життя́ карти́ні; 2) (czego) (*підсилювати*) додава́ти, дода́ти (чо́го); ~wać siły додава́ти си́ли; 3) (*no powti*) послáти, послáти (пошлю́, пошлéш); ~wać list послáти листá; 4) (*no radio*) передава́ти, передáти, транслюва́ти, -лю́ю, -лю́юеш; ~wać audycję w języku polskim транслюва́ти радіопереда́чу польсько́ю мо́вою; $\diamond$ ~dawać orderu нагоро́джувати орденáми; //~ się 1) годі́тися,

-джуся, -дійся, пригодітисся, здаватисся, здатисся, придаватисся, придатисся; (*бути відповідним — це*) підходити, -джу, -диш, підійти, -йдю, -йдеш; 2) (*рідко*) подобатисся, сподобатисся; *ba d z o m i się ~dała* дуже мені сподобалася.

na dawca, -су, *lm.* -су, *m.* відправник, адресант.

na dawczy 1) *юр.* дарчий; акт ~ дарча грамота; 2) *радіо.* транслюючий, передаточний; *stacja ~cza a)* транслююча станція; б) *див.* **na dajnik**.

na dawczyni *ж.* відправниця, адресантка.

na dawka *ж., tech.* зашіпка, заскочка.

na dać *див.* **na dymać**.

na dać się надутися (*перен.*).

na daşany надутий (*перен.*).

na dażać, na dażuć, -że, -żysz, -żył (*za kim*) поспівати, поспіти, встигати, встигнути (*за ким*); (*докон. — це*) догнати (дожену, доженеш), наздогнати, здогнати; *nie mo g e z a to b a ~żuć* не можу тебе догнати (наздогнати, здогнати), не можу за тобою поспіти (встигнути).

na dażny: *maszyna ~na el.* синхронна машина.

na dażuć *див.* **na dażać**.

na dbałycki прибалтійський; $\diamond$ *Kraje Nadbałtyckie* Прибалтика.

na dbarkowy anat. (acromialis) акроміальний.

na dbić, -bije, -bijesz, -bił надбїти, -дїб'ю, -дїб'еш.

na dbiegać, nadbiec, -biegnę, -biegniesz, -biegł надбїгати, надбїгти, -бїжю, -бїжїш, прибїгати, прибїгти; *pa krz yk ~biegła matka* на крик надбїгла (прибїгла) маїти.

na dbierać, nadebrać, nadbiore, nadbierzesz, nadebrał надбїрати, надбїрати (надберу, надбереш).

na dbiodrza, -gzy, bpr., anat. (ilia) пахвіна, клубова ділянка.

na dbitka *ж., druk.* відбїток, -тка.

nadbrusie n., archit. фриз.

nadbrzeżanin, lm. -żanie, -żan, m. прибережний жїтель (мешканець).

nadbrzeże n. надбережжя; (*смуга вздовж берега*) узбережжя, прибережжя, побережжя.

nadbrzeżny прибережний; *żegluga ~na* прибережна навігація.

nadbrzusze n., anat. (epigastrium) епігастрій, надчеревна ділянка.

nadbrzuszny anat. (epigastricus) надчеревний.

nadbudowa *ж.* надбудова.

nadbudować *див.* **nadbudowywać**.

nadbudowanie n. (día) надбудова.

nadbudowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, nadbudować, -duję, -dujesz, -dował надбудовувати, -вую, -вувеш, надбудувати, -дую, -дуюш.

nadbudówka *ж., bud.* надбудова.

nadburcie n., mor. фальшборт, -ту.

nadburmistrz, lm. -rzowie, m. перший бургомїстр, -ра, обербургомїстр.

nadbutwiały злїгка струхлявілий (трухлявий).

nadbutwieć, -wieję, -wiejesz, -wiał, -wiel злїгка струхлявіти.

nadbużański надбужанський.

Nadbuże n. Побужжя.

nadbużny *див.* **nadbużański**.

nadchmurny надхмарний.

nadchodzący 1) наступаючий; 2) (*що зараз буде*) наступний.

nadchodzić, -dzą, -dzisz, -dził, nadejść, nadejść, nadejdiesz, nadeszł, nadeszli 1) надходити, -джу, -диш, надійти, -йдю, -йдеш, приходить, прийти; *~dejdę niebawem* скоро надійду (прийдю); *ktos może ~dejsć* хтось може надійти (прийти); **nadeszł list** прийшов (надійшов) лист; *lada chwila ~dejdzie* ось-ось надїде (прїйде); *~deszły wiadomości* прийшли (надійшли) вїсті; 2) (*про поїзд, автомашину тощо — наближатисся*) підходити, підійти, підїжджати, підїздити, -їжджю, -їздиш, підїхати, -їду,

-фдеш; *rociąga* ~ *chodzi* поїзд підходить (під'їжджає, під'їздить); 3) (*pro poro roku, dnia toщо*) надходити, надійти, наставати, -стаю, -стаєш, наста́ти, -ста́ну, -ста́неш, наступати, наступити, -плю, -пиш; *zima* ~ *chodzi* надходить (настає, наступає) зима.

nadciąć *див.* **nadcinać.**

nadciągać, nadciągać, -nę, -niesz, -nął, -nęli надходити, -джу, -диш, надійти, -йдю, -йдеш; *wojsko* ~ *ga* надходить військо; (*pro ptachів*) надлітати, надлетіти, -летіть; (*pro хмару і под.*) насувати(ся), насунути(ся), наступати, наступити, -пить; (*pro туман — звичайно*) налягати, налягати, -ляже, стелітися, -литься, слатися (стеліться), послатися.

nadciąć *n.* надріз, -зу.

nadcinać, nadciąć, nadetnę, nadetniesz, nadciął, nadciąli надрізувати, -зую, -зуеш, надрізати, -ріжу, -ріжеш.

nadciosować, -suje, -sujesz, -sywał, nadciosać, -ciosam, -ciosasz (rzadziej -cieszę, -cieszesz), -ciosal надтісувати, -сую, -суеш, надте́сати, -тешу, -тешеш.

nadczłowiek, lm. nadludzie, m. надлюдина.

nadczulość *ż.* 1) надмірна чутливість, -вості, надчутливість; 2) *мед. (hyperaesthesia)* гіперестезія, підвищена чутливість.

nadczuły надмірно чутливий, надчутливий.

naddać *див.* **naddawać.**

naddarcie *n.* наддерте (надірване) місце.

naddarty наддертий, надірваний.

naddatek, -tku, m. 1) додаток, -тка, дода́ча; (*поверх плати, в ціні — ще*) надда́ток; 2) *торг., спец.* лаж, -жу.

naddatkowy додатковий; наддатковий. *Пор.* **naddatek** 1.

naddawać, -daje, -dajesz, -dawał, naddać, -dam, -dasz, -da, -dadzą додавати, -даю, -даєш, дода́ти,

-да́м, -да́си; (*буд. — ще*) надбудувати, -вую, -вуєш, надбудувати, -дую, -дуюєш; ~ *dać* *piętro* надбудувати по́верх.

naddnieprzański наддніпрянський, придніпровський.

naddniestrzański наддністрянський, придністрівський.

naddniówka *ż.* (по)надурочна (позачергова) робота.

naddrożny придорожній.

naddunajski наддунайський.

naddzierać, nadedrzeć, nadedręć, nadedrzesz, naddarł наддирати, наддерти, -деру, -дереш, надривати, надірвати, -рву, -рвеш.

nade przyim. *див.* **nađ.**

nadebrać *див.* **nadbierać.**

nade dniem przszł. на світанні, вдосвіта.

nadedrzeć *див.* **naddzierać.**

nadejście *n.* 1) прихід, -ходу; 2) настання; ~ *wiosny* настання весні. *Пор.* **nadchodzić** 1, 3.

nadejść *див.* **nadchodzić.**

nadenny який (що) знаходиться на дні.

nadepnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli *dok. див.* **nadeptywać.**

nadeptywać, -tuje, -tujesz, -tywał, nadeptać, -pczę, -pczesz (rzadziej -pcę, -pcesz), -ptał 1) (komu co a. па со) наступати, наступити, -плю, -пиш (на що); ~ *tać* кому погę (па погę) наступити кому на ногу; 2) (*цільно уминати*) утоптувати, -тую, -туєш, утопта́ти, -ячу, -пчеш; ~ *tać* *bezcę* *karusty* утопта́ти бочку капусты; 3) (*czego*) (*нанести грязі*) натоптувати, натоптати; // (*лише докон.*) ~ *się* *roz.*м. *находитися, -джуюся, -дишся, набігатися.*

nader przszł. 1) дуже, вельми; 2) (*понад міру*) надто, надмірно.

naderwać *див.* **nadrzywać.**

naderznąć *див.* **nadrzynać.**

naderznąć *dok. див.* **nadrzynać.**

nadeschły підсохлий.

nadeschnąć *див.* **nadsychać.**

nadesłać *див.* **nadsyłać.**

nadeszły який (що) прибув, прибулий; який (що) настав (наступив).

nadetatowy зверхштатний.

nade wszystko *przst.* над усє.

nadęcie (się) *n.* 1) надуття; 2) *мед.*

(*flatulentia*) обдимання животá.

nadętość *ż.* 1) надутість, -тості; пихатість; високомовність, -ноті, пишномовність; 2) здуття.

Пор. nadęty.

nadęty 1) надутий; (*перен.—це*) пихатий; (*про стиль—це*) високомовний, пишномовний; 2) *мед.* здутий.

nadforteca *ż., lot.* (літаюча) суперкріпость, -пості.

nadfosforan, -nu, *m., chem.* суперфосфат, -ту.

nadgarstek, -tka, *m., anat.* (*carpus*) зап'ясток, -тка.

nadgiąć *див. nadginać.*

nadgięcie *n.* надгін, -ну.

nadginać, nadgiąć, nadegnę, nadgniesz, nadgiął, nadgięli надгінати, надгінати.

nadgnić, -gnije, -gniesz, -gnił надгніти, -гнію, -гнієш.

nadgniły надгнілий.

nadgodzinowy (по)надурочний.

nadgorzec, -rzeję, -rzejesz, -rzał, -rzeli надгоріти.

nadgraniczny пограничний, прикордонний.

nadgrobek, -bka, *m. див. nagrobek.*

nadgrobnу *див. nadgrobowу.*

nadgrobowу 1) надгробний, надмогильний; 2) *перен.* старезний, дряхлий.

nadgryzać, nadgryźć, -gryzę, -gryziesz, -gryzi, -gryził надгризати, надгризти, -зў, -зєш.

nadinspektor, *lm. -rzy a. -rowie, m.* старший інспектор, -ра.

nadintendent, *lm. -nci, m.* старший інтендánt.

nadinzynier, *lm. -rowie a. -rzy, m.* старший інженер, -ра.

nadір, -ru, *m., astr.* надір, -ра.

nadjechać *див. nadjeżdżać.*

nadjeziorny приозєрний.

nadjeżdżać, nadjechać, -jadę, -je-

dziesz, -jechał (*звичайно несподівано*) приїжджати, приїздити, -їжджў, -їздиш, приїхати, -їду, -їдеш, прибувати, прибути, -буду, -будеш.

nadkarcze *n., anat.* (*inion*) потиличний горб, -бá.

nadkasać, nadkasić, -szę, -sisz, -sił надкушувати, -шую, -шуєш, надкусіти, -кушў, -кўсиш; надгризати, надгризти, -зў, -зєш (*розм.*).

nadkaszanie *n.* надкўс, -су.

nadkaszony надкушений.

nadklasowy надкласовий.

nadkładać, nadłożyć, -żę, -żysz, -żył 1) додавати, додати, -дам, -дасї, добавляти, добавити, -влю, -виш; nadłóż nieco, a dobijemy targu додай (добав) трóхи й переб'ємó рўки; 2) (со *czym*) дотóчувати, -чую, -чуєш, доточити, -чў, -чиш (що чим).

nadkłuć *див. nadkłuwać.*

nadkłuty надколотий, надколений.

nadkłuwać, nadkłuć, -kłuje, -kłujesz, -kłuł надколювати, -люю, -люєш, надколóти, -лў, -лєш.

nadkolanek, -nka, *m., anat.* (*patella*) надколíнок, -нка.

nadkomisarz, *lm. -rze, m., przest.* старший комісар, -ра.

nadkonduktor, *lm. -rzy, m.* старший кондўктор, -ра.

nadkontroler, *lm. -rzy, m.* старший контролєр, -ра.

nadkosić, -szę, -sisz, -sił надкосіти, -кошў, -кóсиш.

nadkostkowy *anat.* (*supramalleolaris*) надвиростковий.

nadkrajac, -ję, -jesz, -jał, nadkroić, -kroje, -kroisz, -kroił надрізувати, -зую, -зуєш, надрізати, -ріжу, -ріжєш; (*про продукти, тканини тощо —це*) надкрáювати, -крáюю, -крáюєш, надкрáяти, надкрóювати, надкрóити.

nadkrtaniowy *anat.* надгортánний.

nadkwaśniały прикислий; ~le

mlekо прикисле молоко.

nadkwaśnić, -nieję, -niejesz, -niał, -nieli прикиснути.

nadlać *див. nadlewać.*

nadlatywać, -tuje, -tujesz, -tywał, nadlecieć, -ce, -cisz, -ciał, -cieli надлітати, надлетіти, -лечу́, -летіш.

nadleśnictwo *n.* управління лісного (лісового) округу.

nadleśniczy, -czego, *lm.* -czowie, *m.* старший (головний) лісничий, -чого.

nadlewać, nadlać, -leje, -lejesz, -lał, -lałi *a.* -leli надливати, надлити (наділля, наділлеш), відливати, відлити; відляти (віділля, віділлеш) (*pidше*).

nadliczbowy (по)надуробний; *w godzinach ~wych* в (по)надуробний час.

nadliczbówka *ż.* 1) (по)надуробна праця; 2) (по)надуробна година.

nadliczebny *div.* надлицьбову.

nadliniowy надрядковий.

nadludzki надлюдський.

nadłamać *div.* надламува́ч.

nadłamanie (się) *n.* надлом, -му, надлам.

nadłamywać, -muję, -mujesz, -mował, nadłamać, -mię, -miesz, -mał надламувати, -мую, -муеш, надламати, надломлювати, -люю, -люєш, надломіти, -млю, -миш.
nadłom, -mu, *m.* *div.* nadłamanie (się).

nadłopatkowy *anat.* надлопатковий.

nadłożyć *div.* надклада́ч.

na długo przst. надовго.

nadmanganian, -nu, *m.* *chem.* перманганат, -ту, сіль марганцевої (марганцевої) кислоти.

nadmarzać, nadmar-znać, -znie, -zniesz, -zł, -zli підмерзати, підмерзнути.

nadmiar, -gu, *m.* надмір, -ру.

nadmiarek, -rka, *m.* (в мірянні) додаток, -тка, дода́ча.

nadmiarowość *ż., med.* (*hipertropia*) далекозорість, -рості.

nadmiarowy *med.* (*hypermetropicus*) далекозорий; $\diamond$ *el.* ~ *wyłącznik* вимикач для максимального струму.

nadmieniać, nadmienić, -nię, -nisz, -nił (кому о сзут) згадувати, -дую, -дуєш, згадати (кому про що).

nadmienienie *n.* згадка.

nadmiernie надмірно, надміру.

nadmierność *ż.* надмірність, -ності.

nadmierny надмірний.

nadmierzać, nadmierzyć, -rzę,

-rzysz, -rzył додавати понад міру, додати понад міру.

nadmogilny надмогільний.

nadmokły надмоклый.

nadmoknąć, -moknę, -mokniesz,

-mókł, -mókłi надмокнути.

nadmorski приморський.

nadmorze *n.* 1) узмор'я; 2) (*miejsce nad morzem*) надмор'я, примор'я.

nadmoście *n., *mor.** верхня палуба.

nadmrozić, -że, -zisz, -ził підморозити, -ро́жу, -ро́зиш.

nadmrożony підморожений.

nadmuch, -chu, *m., med.* пневмото-
ракс, -су.

nadmuchiwać, -muchiuję, -muchi-

jesz, -muchiwał, nadmuchać 1) надувати, надимати, надути (-дую, -дуюш *a.* -дму́, -дмеш); (*rotom — szczę*) надмухувати, -мухую, -мухуєш, надмухати;

2) (на со) (*tylko dokon.*) подмухати, подути; ~ *chaj* па świeże piśmo, aby prędzęj wyszło подмухай (подуй) на свіжонаписане, щоб швидше висло; $\diamond$ *roz.* ~ *chać* komu w ucho

(usz) a) протуркати (протуркотіти, протуркотати) кому в уха; б) напелсті кому всілячини;

// (*tylko dokon.*) ~ *się* *roz.* надутися, надмухатися.

nadmurowywać, -wuję, -wujesz,

-wywał, nadmurować, -ruje, -rujesz, -rował надмуровувати,

-вую, -вуєш, надмурувати, -рю́ю, -рю́єш.

nadmurszały тріхи струхлявілий, тріхи спорохнявілий.

nadnaturalnie надприродно.

nadnaturalność *ż.* надприродність, -ності.

nadnaturalny надприродний.

nadnercze *n., anat.* (*glandula suprarenalis*) надниркова залоза.

nadnerkowy anat. (*suprarenalis*) наднирковий.

nadniebny poet. небесний.

nadnieść div. **nadnosić.**

nadniszczyć, -cze, -czysz, -czył ушкодити, -джу, -диш, пошкодити (що); **~czone drzewo** ушкоджене (пошкоджене) дерево; **◇ ~czone sofy i krzesła** тріхи зношені дивани і стільці.

nadnosić, -noszę, -nosisz, -nosił, nadnieść, -niosę, -niesiesz, -niósł, -nieśli принісати, -ношу, -носиш, принести, -несу, -несеш; *перен. розм. licha go ~niosło* принесла його лиха година.

nadobfitość ż. великий достаток, -тку.

nadobfity дуже (вельми) достатний.

na dobitek przst. div. **na dobitkę.**

na dobitkę przst. на (в) додаток, до того ж.

nadobłoczny надхмарний.

nadobność ż., książ. краса, красота; врода. *Пор. nadobny.*

nadobny książ. гарний, красивий; (*про зовнішність — ще*) вродливий; **◇ прик. płacić komuś pięć kput za ~ne** відплатити тим самим (тією ж самою міркою, тією самою монетою), не залишатися в боргу перед ким.

nadobojczykowy anat. (supraclavicularis) надключичний.

nadobowiązkowy необов'язковий.

na dobre przst. серйозно, всерйоз.

nadoczny надочний.

nadodrzański розташований над Одером.

nadoić div. **padając.**

nadokazywać (się), -zuję, -zujesz, -zywał напустуватися, -туюся, -туєшся, навитворятися.

nadokuczać, nadokuczyć, -cze, -czysz, -czył надокучати, надокучити; **// ~ się** надокучатися.

na dole przst. вниз, долі.

na domiar przst. на (в) додаток, до того ж.

na dół przst. вниз; (*до землі — ще*) додолу.

nadpalać, nadpalić, -lę, -lisz, -lił надпалювати, -люю, -люєш, надпалити, -лю, -лиш.

nadpekać, nadpekać, -kne, -kniesz, -ki, -kli злегка тріскатися, злегка тріснути, надтріснути.

nadpeknięty надтріснутий.

nadpercze n., anat. div. **nadbrzusze.**

nadpepkowy anat. div. **nadbrzuszy.**

nadpić div. **nadpijać.**

nadpierceń, lm. -nie, m., wojs. (*у фортифікації*) верхне кільце.

nadpijać, nadpić, -piję, -piesz, -pił надпивати, надпити, -дип'ю, -дип'еш.

nadpiłowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, nadpiłować, -łuję, -łujesz, -łował (*напилком*) надпилювати, -люю, -люєш, надпильти.

nadpis, -su, m. напис, -су; **надпис** (*ридше*); *юр. ~ przelwny* передаточний напис, -су.

nadpisywać, -suje, -sujesz, -sywał, nadpisać, -szę, -szesz, -sał надписувати, -сую, -суюш, надписати, -пишу, -пишеш.

nadplanowy надплановий.

nadplacać, nadplacić, -cę, -cisz, -cił переплачувати, -чую, -чуюш, переплатити, -плачу, -платиш.

nadpłata ż. (*грішми*) наддаток, -тку.

nadpłynąć div. **nadpływać.**

nadpłynność ż., fiz. надтекучість, -чості.

nadpływać, nadpłynąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli надпливати, надплисти, -ливу, -ливеш, надпливти, підпливати, підплисти, підпливти.

nadpowietrzny надповітряний.

nadprodukcja ż., ek. надвиробничтво; (*дія — ще*) перевиробляння; *докон.* перевироблення.

nadprogramowy надпрогра́мний.

nadprokurator, lm. -rzy a. -rowie, m. старший прокурор, -ра.

nadproże *n., bud.* верхній одвірок, -рка.

nadróchniały трóхи струхлявілий, трóхи спорохнявілий.

nadrugać, nadruć, -ruje, -rujesz, -ruł надпорювати, -рюю, -рюєш, надпорóти, -рю, -реш.

nadprzewodnictwo *n., fiz.* надпровідність, -ності.

nadprzyrodzoność *ż.* надприродність, -ності.

nadprzyrodzony надприродний.

nadpsucie *n.* лёгké зіпсуття (попсуття).

nadpsuć *див. nadpsuwać.*

nadpsuty злёгка (трóхи) зіпсований (зіпсутий, попсований, попсутий); надгнилий. *Пор. nadpsuwać się.*

nadpsuwać, nadpsuć, -suje, -sujesz, -suł злёгка (трóхи) псувати (псую, псуєш), злёгка (трóхи) попсувати (зіпсувати); //~ *się* злёгка (трóхи) псуватися, злёгка (трóхи) попсуватися (зіпсуватися); (*про овочі, фрукти — ще*) надгнивати, надгнити, -гниє.

nadpuszczański розташований поблизу пущі.

nadrabiać, nadrobić, -bie, -bisz, -bił 1) доробляти, дороблювати, -люю, -люєш, доробити, -блю, -биш; (*робити довшим — ще*) на(д)ставляти, на(д)ставити, -влю, -виш; (*одяг — звичайно*) дотóчувати, -чую, -чуєш, дотóчити, -чú, -чиш; (*панчохи*) надплітати, надплесті, -плетú, -плетéш; 2) (*втрачене*) надолужувати, -жую, -жуєш, надолужити; $\diamond$ ~ *gabiać* *m* і *pa* удавати весёлого (вдовóленого), робити вигляд весёлого (вдовóленого).

nadrachmistrz, lm. -rze, m., przest. старший рахівник, -ка.

nad ranem *przst.* над ранок.

nadranny надранковий; (*перед світанком*) досвітній, передранішній.

nadrażnić, -nię, -nisz, -nił 1) (*рану, запалене місце тощо*) дуже

роз'ятрити; 2) (*людину*) дуже роздратувати, -тúю, -тúєш; //~ *się* (*kogo, z kim*) надражнитися, -ніюся, -нишся (*з когó*).

nadrąbywać, -buje, -bujesz, -bywał, nadråbać, -bie, -biesz, -bał надрубувати, -бую, -буєш, надрубати.

nadreński надрейнський, прирейнський.

nadzieć się, -pczę, -pczesz (razdziej -pce, -pcesz), -ptał *pot.* набігатися, натюпатися; ~ *z a j a k a ż s s r g a w a* набігатися (натюпатися) в якійсь справі.

nadęczyć, -czę, -czysz, -czył (*kogo*) наму́чити (*когó*); дóбре дошкóлити (*комú*); //~ *się* наму́читися.

nadrobić *I див. nadrabiać.*

nadrobić II, -bie, -bisz, -bił *dok.* накришити, -шú, -шиш.

nadrośl *ż. див. narost.*

nadrożne, -nego, n. 1 командирóвочні, -них (*лише в мн.*); 2) дорóжні харчі, -чів.

nadruk, -ku, m. надрукóваний náпис (náдпис); $\diamond$ ~ *firmowy* фірмова етикетка.

nadrukować, -kuje, -kujesz, -kował надрукувати, -кúю, -кúєш.

nadrywać, naderwać, -rwe, -rwiesz, -rwał надривати, надірвати, -рвú, -рвеш; (*здоров'я — ще*) підривати, підірвати; $\diamond$ *перен. розм.*

~ *derwać* *с* *z* *y* *a* *s* *k* *i* *e* *s* *z* *e* *n* *i* завдати комú збитків (втрат); //~ *się* надриватися, надірватися; підриватися, підірватися.

nadrzeczce *n. 1* надріччя, поріччя; 2) (*над берегом*) узбережжя, побережжя.

nadrzeczny (*на березі ріки*) прибережний; *dzielnice* ~ *не* прибережні райони, -нів.

nadrzeć *див. nadzieać.*

nadrzędny 1) домінуючий, основний; ~ *с* *z* *u* *p* *n* *i* *k* домінуючий (основний) фактор, -ра; 2) (*грам. тощо*) головний; *z* *d* *a* *n* *i* *e* ~ *не* головне речення; $\diamond$ *с* *z* *u* *p* *n* *i* *k* *i*

~ *не* вишестоящі організації, -цій.
nadrzucać, nadrzucić, -ce, -cisz, -cił

на (д) бавляти, на (д) бавити, -влю, -виш, накидати, накиннути; ~сіє ро gublu па metrze на (д) бавити (накиннути) по карбобанцеві на метр.

nadrzynać, naderznać, -nę, -niesz, -nął, -nęłi надрізувати, -зую, -зуеш, надрізати, -ріжу, -ріжеш.

nadsekwański розташований над Сєною.

nadsiębierny tech. наливний; **koło ~ne** наливне колесо.

nadsięwodny tech. див. **nadsiębierny**.

nadskakiwać, -kuję, -kujesz, -kiwał, nadskoczyć, -czę, -czysz, -czył

1) прискакувати, -кую, -куеш, прискочити; 2) (кому) (лише недокон.) перен. прислужуватися, -жуюся, -жуєшся (кому); (добиватися прихильності, ласки) упадати (коло ко́го); (лестоцями добиватися прихильності, ласки) підлабузнюватися, -нююся, -нюєшся (до ко́го); (з любовними намірами) залицятися, лицятися (до ко́го), упадати (коло ко́го).

nadskakujący прислужливий; який (шо) залицяється (до ко́го).
Пор. nadskakiwać 2.

nadskoczyć див. **nadskakiwać**.

nadskórek, -rka, m., anat. див. **nasgórek**.

nadsłuchiwać, -słuchuję, -słuchujesz, -słuchiwał, nadsłuchać (со) прислухатися, прислухуватися, -слухуюся, -слухуєшся, прислухатися (до чо́го); наслухати (шо) (рідко).

nadsłupie n. 1) буд. поперечна балка, поперечка, перекладка; 2) архит. архитрав.

nadspodzianie przśl. несподівано.

nadspodziany несподіваний.

nadspodziewanie див. **nadspodzianie**.

nadspodziewany див. **nadspodziany**.

nadstawek, -wka, m., tech. насад-ка, соплó.

nadstawiać, nadstawić, -wią, -wisz, -wił 1) (со і czego) підставляти, підставити, -влю, -виш; ~wić

fartuch pod coś підставити фартух під що; 2) (виставляти) показувати, -зую, -зуєш, показати, -кажy, -кажеш; ~wiać raz uгу показувати кігті (пáзурі); 3) див. **nadrabiać 1**; $\emptyset$ ~wić uszu (ucha) наставити (нашорóшити) вуха; ~wiać życie (piersi, gardło) вáжити (рискувати) своїм життям; //~się (па со) наражати себе, наразити себе (на що); ~wiać się па plagi наражати себе на побóї.

nadsuwać, nadsunąć, -nę, -niesz, -nął, -nęłi присувати, присовувати, -вую, -вуєш, присунути; //~się присуватися, присовуватися, присунутися.

nadsychać, nadeschnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęłi підсихати, підсохнути.

nadsyłać, nadesłać, -deśle, -deślesz, -desłał надсилати, надіслати, -дішлю, -дішлеш.

nadsyłanie n. надсилання.

nadsypywać, -puję, -pujesz, -pywał, nadsypać, -pię, -piesz, -pał відсипати, відсипати, -плю, -плеш, надсипати, надсипати.

nadzargiwać, -guję, -gujesz, -giwał, nadzargać (со і czego)

1) трóхи зношувати, -шую, -шуєш, трóхи зносити, -ношy, -носиш; трóхи забруднювати, -нюю, -нюєш, трóхи забруднити, трóхи закаляти (що); ~gać u branie (u brania) трóхи зносити бдяг (одєжу); трóхи забруднити бдяг (одєжу); 2) перен. трóхи плямувати, -мью, -мyєш, трóхи заплямувати, трóхи плямити, -млю, -миш, трóхи заплямити; ~gać i mienia трóхи заплямувати (заплямити) ім'я; 3) (майно) трóхи розтрінькувати, трóхи розтрінькати.

nadzargać, -pię, -piesz, -pał 1) надірвати, -рвy, -рвеш; (здоров'я—ще) підірвати; 2) (майно) підірвати.

nadzarnąć, -nę, -niesz, -nął -nęłi jednokr. див. **nadszargać**.

nadszczerbić, -bię, -bisz, -bił (cze-

- go) 1) трóхи вищербити, -блю, -биш, надщербити; 2) *перен.* трóхи підірвати, -рвў, -рвеш; ~ f o r t u п у трóхи підірвати майно.
- nadszmelcerz**, *lm.* -rze, *m.*, *hut.* старший плави́льник.
- nadsztukowywać**, -wuję, -wujesz, -wywał, **nadsztukować**, -kuje, -kujesz, -kował надставляти, надставляти, -влю, -виш; (*одяг*) дотóчувати, -чую, -чуеш, дотóчити, -чў, -чиш.
- nadsztygar**, *lm.* -rzy, *m.*, *góř.* старший штéйгер, -ра.
- nadszybie** *n.*, *góř.* надша́хтне спорóдження.
- nadświatowy** *div.* nad-ziemski.
- nadtaczać**, **nadtoczyć**, -cze, -czysz, -czył 1) надці́джувати, -джую, -джуеш, надці́дити, -джу́, -диш, надтóчувати, -чую, -чуеш, надтóчити, -чў, -чиш; 2) (*понад міру*) переці́джувати, переці́дити.
- nadterać** (*czego*) трóхи підірвати, трóхи підірвати, -рвў, -рвеш, трóхи надірвати, трóхи надірвати; ~ z d r o w i a трóхи підірвати здоров'я.
- nadterminowy** надстроковий, поверхстроковий.
- nadtlenek**, -nku, *m.*, *chem.* перéкис, -су.
- nadtlenić**, -nię, -nisz, -nił *chem.* перекислити.
- nadtłuc**, -tłukę, -tłuczesz, -tłukł надб́ити (наді́б'ю, наді́б'еш).
- nadto** *przsl.* надто.
- nadtoczyć** *div.* nadtaczać.
- nadtrącać**, **nadtrącić**, -ce, -cisz, -cił 1) надб́ивати, надб́ити (наді́б'ю, наді́б'еш); 2) трóхи підштовхувати, -штóвхую, -штóвхуеш, трóхи підштовхну́ти.
- nadwardniały** трóхи отверділий (стверділий, затверділий, отвёрдлий, ствёрдлий, затвёрдлий).
- nadużycie** *m.* докон. зловживання; *por.* pełnić (*dopuszczyć się*) ~cia учинити зловживання; ~ w ł a d z y зловживання владою.
- nadużywać**, **nadużyć**, -żyję, -żyjesz, -żył (*czego*) зловживати, зловжити, -живу́, -живеш (чим); ~ żywać z a u f a n i a зловживати довір'ям.
- nadużywanie** *n.* зловживання.
- nadwaga** *ż.* 1) переважок, -жка; 2) надмір ваги (*у людини*).
- nadwartość** *ż.*, *ek.* додаткова вартість, -тості, надвартість.
- nadważać**, **nadważyć**, -że, -żysz, -żył переважувати, -жую, -жуеш, переважити.
- nadwątlać**, **nadwątlić**, -lę, -lisz, -lił (*co*) ослабляти, ослабити, -блю, -биш; (*перен.* — *ще*) підірвати, підірвати, -рвў, -рвеш; ~ lać z d r o w i e підірвати здоров'я; ~ lić w i a r e z a u f a n i e (*co*) підірвати довір'я.
- nadwątlały** ослаблений.
- nadwątlić** *div.* nadwątlać.
- nadwątliony** ослаблений.
- nadwreżać**, **nadwreżyc**, -że, -żysz, -żył ушко́джувати, -джую, -джуеш, ушко́дити, -джу, -диш, пошко́дити (*що*); (*здоров'я, силу* — *ще*) підірвати, підірвати, -рвў, -рвеш, виснажувати, -жую, -жуеш, виснажити; ~ żyć s o b i e g e k e ушко́дити (пошко́дити) собі́ руку; // ~ się підірватися, підірватися.
- nadwęglać**, **nadwęglić**, -lę, -lisz, -lił лё́гко обвўглювати, -люю, -люеш, лё́гко обвўгли́ти.
- nadwichnać**, -nę, -niesz, -nął, -nęł *med.* злё́гка звихну́ти.
- nadwichnienie** *n.*, *med.* підв́их, -ху.
- nadwieczorny** надвечірній; *g o d z i p a* ~па надвечірня година, надвечір'я.
- nadwietrzały** дещо вивітрілий.
- nadwietrzny** *poet.* ефірний.
- nadwiedlny** прив'ялий.
- nadwiednać**, -wiednę, -wiedniesz, -wiedł (*a.* -wiednął), -wiedli прив'янути.
- nadwiślak**, *lm.* -ki, *m.*, *pot.* *przest.* ву́личний хлопчак, -ка.
- nadwiślanin**, *lm.* -lanie, -lan, *m.* надвісла́нин.
- nadwiślański** надвісла́нський, привісла́нський.

Nadwiśle *n.* Надвіслянщина.
padwodnik *m., bot. (elatine)* рўс-лиця.
padwodny надвóдний.
padwołański привóльський.
padworny *dorew.* придвóрний, двірський.
na dworze przst. надвóрі.
padwozie *n. (ekipażne)* кўзов; (*woza*) кóроб, васáг, -гá.
na dwór przst. надвóр.
padwrażliwość *ż.* надмірна вразливість (чўлисть).
padwrażliwy надмірно вразливий (чўлий).
padwyżka *ż.* надлішок, -шку, нáд-мíр, -ру; *ек.* ~ експортowa експортний надлішок; $\diamond$ *wy-ko-pa-ć rła-p z ~ką* перевиконати план.
nadybwać, -buję, -bujesz, -bywał, nadybać, -bię, -biesz, -bał pot. зустрічати, зустріти, -стріну, -стрінеш, зустрінути; стрічати, стрінути, стріти; (*piduje*) здібати, здібати.
nadymacz, lm. -cze, m., anat. (bucinator) шічний м'яз.
nadymać, nadać, -dmę, -dmiesz, -dał, -dęli надувати, надимати, надўти (-дўю, -дўеш *a.* -дмў, -дмеш); // ~ się надуватися, надиматися, надўтися.
nadymić, -mię, -misz, -mił надиміти, -млю, -мйш; // ~ się надимітися.
padziać *div. padziewać.*
padział, -łu, m., hist. наділ, -лу.
padzianie *n., kul.* начинення, нафарширування.
padzianka *ż., kul. div. padziewanka.*
padziany 1) начинений; фарширований; 2) настрóмлений. *Пор. padziewać.*
padzieja *ż.* надія; *czu-pi-ć kó-mu s ~je* подавати комў надію; *перен.* *kobięta przu ~ji* жінка при надії; *ludzi-ć się ~ją* тішити себе (тішитися, втішатися) надією; *ro-kła-d-a-ć w kím s ~je* покладати надію на кóго; *ro-kow-a-ć pi-ę-kne*

~je подавати великі (гáрні) надії, багáто обіцяти; *z a w i e ś ć ~je* не виправдати надій (сподівáнь), обманўти надії (сподівáння); *zi-ś-ci-ć czu-je-ś ~je* справдіти (здійснити) чїї надії (сподівáння); *żu-w-i-ć ~je* плекáти (мáти, живїти) надію, сподівáтися, надїятися; $\diamond$ *прик. ~ matka głupich* дўрень дўмкою багатіє.
pad-ziemny надзёмний.
pad-ziemski неземний.
pad-ziemsko по-неземнóму.
padzienie *n.* náчинка; (*кул.—це*) фарш, -шу.
na dzień przst. на день.
padzierać, nadrzeć, -drę, -drzesz, -darł надирáти, надрáти, -дерў, -дереш, надёрти.
padziewać, padziać, -dzieję, -dziejesz, -dział 1) (*co czym*) начиняти, начинювати, -нюю, -нюеш, начинїти, -ню, -ниш; (*кул.—це*) фарширувати, -рўю, -рўеш, нафарширувати; *~wa-ć kiełbasa-ę mi-ę-sa* начиняти (фарширувати) ковбасянку м'ясом; 2) (*co pa co*) надівáти, надїти, -дїну, -дїнеш (що на шо); *~dzia-ć s z a r k e* надїти шапку; // *~ się* 1) (*pa co-ś*) натикáтися, наткнўтися, настрóмлюватися, -лююся, -лююся, настрóмїтися, -млюся, -мишся (на шо); *~dzia-ć się* *pa mi-ę-sz w ł a s n y* наткнўтися (настрóмїтися) на свій власний меч; 2) (*лише докон.*) *wułg.* нажертиса, -жерўся, -жерешся.
padziewanka *ż., kul.* фарширòвана стрáва.
padziewany *ż.* начинюкою; (*кул.—це*) фарширòваний.
padziewka *ż.* 1) *розм.* бóг, -гу, одёжа; 2) *кул. div. padziewanka.*
na dzisiaj przst. на сьогóдні.
na dziś przst. div. на dzisiaj.
nadziwić się, -wię, -wisz, -wił надивувáтися, -вўюся, -вўешся (комў, чомў, з кóго, з чóго *a.* на кóго, на шо).

nad-zmyslowość *ż.*, *fil.* надчуттє-
вість, -вості.

nad-zmyslowy *fil.* надчуттєвий.

nad-zorca, -cy, *lm.* -су, *m.* догля-
дач, -глядчача.

nad-zorczy: *g a d a* ~cza *fin., ek.*
контрольна рада.

nad-zorczyńi *ż.* доглядачка.

nad-zorować, -guje, -gujesz, -gował
наглядати (за ким, за чим і ко-
го, що, чого).

nad-zór, -zoru, *m.* нагляд, -ду;
□ ~ społecznу громадський
контроль, -лю.

nad-zwyczał *przśł.* надзвичайно.

nad-zwyczałnie *div.* надзвичайно.

nad-zwyczałność *ż.* надзвичайність,
-ності.

nad-zwyczałny 1) надзвичайний;
2) *spec.* екстрений; *zab.* ро-
ciąg ~ екстрений поїзд; ~ne
wydanie gazety екстрений
випуск газети.

nad-zysk, -ku (*częśćciej w lm.*) -ki,
-ków, *m., ek.* надприбуток, -тку.

nadźwigać натягати, натаскати,
понатаскувати, -кую, -куеш (чо-
го); ~ k a m i e n i натягати (на-
таскати, понатаскувати) каміння;
//~ się натягатися, натаскатися.

nadźwignąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli
div. nadźwigać.

naelektryzować, -zuje, -zujesz, -zo-
wał *fiz., przep.* наелектризувати,
-зую, -зуюш; //~ się наелектри-
зуватися.

naelektryzowany *fiz., przep.* на-
електризований.

naftciarka I *ż.* нафтовий вагон,
цистерна.

naftciarka II *ż.* торгівка гасом (ке-
росіном).

naftciarnia *ż.* 1) нафтова копаль-
ня; 2) крамничка з гасом (з
керосіном).

naftciarz, *lm.* -rze, *m., pol.* 1) наф-
товик, -ка; (*власник нафтових
підприємств — ще*) нафтопромис-
ловець, -вця; 2) торговець га-
сом (керосіном).

nafta *ż.* 1) нафта; 2) (*переробле-
ний продукт*) гас, -су, керосін,
-ну.

naftalina *ż.* нафталін, -ну.

naftalol, -lu, *m., farm.* бетол, -лу,
бета-нафтол.

naftazaruna *ż., chem.* нафтазарін,
-ну.

naftociąg, -gu, *m., tech.* нафтопро-
від, -воду.

naftodajny нафтоносний.

naftol, -lu, *m., chem.* нафтол, -лу.

naftotrysk, -ku, *m.* нафтовий фон-
тан.

naftowy 1) нафтовий; *źródło*
~we нафтове джерело; 2) гасо-
вий, керосиновий; □ *maszyn-
ka* ~wa керосінка. *Por.* nafta.

naftyl, -lu, *m., chem.* нафтил, -лу.

naftylamin, -ni, *m., chem.* нафтил-
амін, -ну.

nagabywać, -buje, -bujesz, -bywał,
nagabnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęli
(kogo) (*настирливо*) пристава-
ти, -стаю, -стаюш, приста-
вати, -стаю, -стаюш (до ко-
го); ~by-
wać kobietę приставати до
жінки.

nagadać *pol.* наговорити, -рю,
-риш, набалакати; ~ *głupstw*
наговорити дурниць; //~ się на-
говоритися, набалакатися; ~ *do
woli* наговоритися вволю (до-
схочу).

nagana *ż.* догана; *siłowa* ~
субора догана; (*осудження*)
осуд, -ду; ~ społecznа гро-
мадський осуд.

naganiacz, *lm.* -cze, *m., myśl.* на-
гонич, гучок, -чка.

naganka *ż.* 1) *мисл.* обліва; 2) *пе-
рен.* гоніння.

nagannie (*про поведінку*) негбоже,
погано.

naganny який (що) заслугове на
догану; гідний осуду; (*про по-
ведінку*) негбожий, поганій.

na garę *przśł.* без квитка, зайцем;
razazeg ~ безквитковий па-
сажир, -ра, заець (*род. зайця*).
nagardliwać się, -luje, -lujesz, -to-
wał нагорлатися, нарепетува-
тися, -туюся, -туюш.

nagarniać, nagarnać, -nę, -niesz,
-nął, -nęli нагортати, нагорнути,
-ну, -неш; □ ~ *niać* *szirgupa*

па с з о л о насувати чуприну на чолó.

Nagasaki nieodm., n. Нагасáки (не-відм.).

nagi гóлий; нагий (заст.); перен. ~ga p r a w d a гóла істина.

nagiąc *див.* **naginać.**

nagietek, -tka, m., bot. *див.* **nogietek.**

nagietka *ж., bot.* *див.* **nogietek.**

nagięcie *n.* 1) згин, -ну; 2) перен. вігин; ~ g ł o s u вігин гóлосу.

naginać, nagiąc, -gnę, -gniesz, -giął, -gięli 1) нагинати, нагнути, нахиляти, нахилити, -лю, -лиш; 2) перен. пристосовувати, -вую, -вуеш, пристосувати, -сую, -суюеш; ~ g i a ć d o o k o l i c z n o ś c i пристосувати до обставин; (*примушувати до чого*) привчати, привчати; *od małego* ~ g i n a ć d o p r a c y змáлку привчати до праці; // ~ s i ę 1) нагинатися, нагнутися, нахилятися, нахилитися; 2) пристосовуватися, пристосуватися; привчатися, привчатися.

nagiąco нагально; спішно, негáйно, невідкладно; пекуче. *Пор.* **nagiący.**

nagiący нагальний; (*про роботу, справу — це*) спішний, негáйний, невідкладний; (*про потребу — це*) пекучий.

nagle 1) враз, раптом, нараз; (*несподівано*) нагло; ~ u t r z e ć нагло помéрти, помéрти наглою смéртю; 2) нагально; спішно, негáйно, невідкладно; *пор.* **nagiący;** $\diamond$ *присл.* *co ~, to ro d i a b l e* скóрий поспіх — лю́дям по́сміх; хто спіша́ть, той люде́й сміша́ть.

naglić, -ię, -lisz, -lił квáпити, -плю, -пиш; підганяти (*розм.*); ~ d o r o b o t y підганяти до роботи; $\diamond$ *czas* ~li час не жде.

na głos przst. вгóлос.

nagość *ж.* 1) несподіваність, -ности, рапто́вість, -вості, на́глість, -лості, нагальність; 2) спішність, негáйність, невідкладність; екстреність. *Пор.* **nagły.**

nagłośnia *ж., anat.* (*epiglottis*) надгортáнник.

nagłośniowy *anat.* надгортáнний.

nagiówek, -wka, m. 1) (*книжки, статті тощо*) заго́лбок, -вка; на́головок (*рідко*); 2) (*пальчики*) набалда́шник, го́ловка; 3) (*деталь узди*) нало́бник; $\diamond$ *військ.* ~ m o s t u передмостове укріплення; ~ s t o ł u перше місце за столóм.

nagiówkowy 1) заго́лбний; 2) нало́бний. *Пор.* **nagiówek** 1, 3.

nagły 1) (*що раптом наступає*) несподіваний, рапто́вий, на́глий, нагальний; ~ ł a ś m i e g ć нагла смерть, -ті; 2) (*про поспіх*) спішний, негáйний, невідкладний; (*дуже терміновий*) екстренний; ~ ł e w e z w a n i e екстренний ви́клик, -ку.

nagmatwać наплу́тати.

nagminny 1) загáльний; ~ n e z j a w i s k o загáльне явище; 2) *мед.* епідемічний; $\diamond$ ~ n a c h o g o b a епіде́мія, по́шесть, -ті.

nagnać нагнати (нажену́, наже-я́ш).

nagniać, nagnieć, -gniotę, -gnieciesz, -gnióól, -gnietli 1) нами́нати, нам'я́ти, -мну́, -мне́ш; 2) (*зверху*) натиска́ти, натіскувати, -кую, -куеш, натіснути.

nagniotek, -tka, m. мозо́ля (*ж. р.; род.* мозо́лі); мозо́ль (*ч. р.; род.* мозо́ля).

nago го́ло; на́го. *Пор.* **nagi.**

nagodzić się, -dże, -dzisz, -dził przst. нагоді́тися, -джу́ся, -ди́шся, вча́сно (впо́ру) прибу́ти, -бу́ду, -бу́деш.

nagolenica *ж., wojs. hist.* *див.* **nagolennik.**

nagolennik *m., wojs. hist.* на́колінник.

nagonasienny *bot.* голона́сінний.

nagonić, -nię, -nisz, -nił *див.* **naganać;** // ~ s i ę на(в)ганя́тися.

nagonka *ж.* *див.* **nagananka.**

na gorąco przst. 1) (*про страву*) в гаря́чому ви́гляді; 2) (*погарячившись*) спрожóгу, зóпалу.

nagość *ж.* наготá, го́лізна.

nagota *ж. див.* nagość.
 nagotowywać, -wuję, -wujesz, -wywał, nagotować, -tuję, -tujesz, -tował 1) *кул.* наварювати, -рюю, -рюеш, наваріти, -рю, -риш; 2) *див.* przygotowywać 1; // ~ się наварюватися, наварітися.

na górę *przst.* вгору, вверху, догорі, нагору, навёрх.

na górze *przst.* вгорі, нагорі, наверху.

nagórze *п.* нагір'я.

nagrabiać, nagrabіć, -bię, -bisz, -bił 1) (*граблями*) нагрібати, нагребті, нагромáджувати, -джую, -джуеш, нагромáдити, -джу, -диш; 2) (*лише докон.*) *перен.* награбувати, -бую, -буеш.

nagrac *див.* nagrywać.

nagradzać, nagrodzić, -dże, -dzisz, -dził нагороджувати, -джую, -джуеш, нагородіти, -джу, -диш; ~grodzić *ordere*т нагородіти *орденом.*

na grandę *posp.* 1) (*нахабно*) нахрапом; рсhаć się ~ пхатися нахрапом; 2) (*недбайливо*) абіяк, як-небудь, с'як-т'як, так-с'як; гoбіć ~ робіти ябіяк (як-небудь, с'як-т'як, так-с'як).

nagranie *п., rad.* запис, -су; ~ на плуsicie запис на пластінці.

nagrobek, -bka, *т.* надгробний (надмогільний) камінь (пам'ятник).

nagrobkowy надгробний, надмогільний.

nagrobny *див.* nagrobkowy.

nagroda *ж. 1)* нагорода; dostać w ~dę одержати в нагороду; przuznać (кому) ~dę присудити (кому) нагороду; ubiegać się o ~dę добиватися нагороди; 2) премія; ~leńipowska лєнінська премія.

nagrodowy нагородний.

nagrodziciel, *lm.* -le, *т.* винагороджувач.

nagrodzicielka *ж.* винагороджувачка.

nagrodzić *див.* nagradzać.

nagromadzać, nagromadzić, -dże, -dzisz, -dził нагромáджувати, -джую, -джуеш, нагромáдити, -джу, -диш; (*розм.* — *це*) накопичувати, -чую, -чуеш, накопичити; (*сили, енергію тощо*) накоп'яти, накоп'іти, -плю, -пиш; // ~ się нагромáджуватися, нагромáдитися, накопичуватися, накопичитися; накоп'ятися, накоп'ітися.

nagrywać, nagrаć награвати, -раю, -раеш, нагрáти; ~rаć płyte gramofonową nagráти грамофонну пластінку; // (*лише докон.*) ~ się нагрáтися.

nagryzać, nagryźć, -zę, -ziesz, -zi, -zili 1) надгрізати, надгрізти, -зю, -зеш; 2) (*певну кількість*) нагрізати, нагрізти; (*зернят, горіхів*) налузувати, -зую, -зуеш, налузати, налускати; 3) (кого) (*лише докон.*) *перен.* натурбувати, -бую, -буеш, нажуріти, -рю, -риш (кого); // (*лише докон.*) ~ się натурбуватися, нажурітися.

nagryzmolić, -lę, -lisz, -lił набáзграти, настáвити карлючóк (крив'уль).

nagryźć *див.* nagryzać.

nagrzac *див.* nagrzewać.

nagrzeczyć, -szę, -szysz, -szył *pot.* нагрішити.

nagrzewacz, *lm.* -cze, *т.* 1) грілка; 2) *тех.* нагрівник, -ка.

nagrzewać, nagrzać, -grzeje, -grzejesz, -grzał, -grzali *a.* -grzeli нагрівати, нагріти; // ~ się нагріватися, нагрітися.

nagrzewalnik *т. див.* nagrzewacz.
 nagrzewnica *ж., tech. див.* kaloryfer.
 nagus, *lm.* -sy, *т., pot.* голяк, -ка, гóлий, -лого.

nagusek, -ska, *lm.* -ski, *т., zdr., pieszcz. див.* nagus.

nagusieńki 1) *пестл.* голєсенький; 2) (*зовсім голий*) голєсінський.

nagusieńko 1) голєсенько; 2) голєсінько. *Пор.* nagusieńki.

naguska *ж., pot.* гола, -лої.

naguteńki *див.* nagusieńki.

naguteńko *д;ч.* nagusieńko.

pagutki pieszcz. голенький.
na gwałt przst. 1) поспіхом, хап'ючись; 2) (*вкрай необхідно*) дозарізу.
pagwazdać pot. 1) набазграти, надряпати; 2) (*малюнок*) намазати, -мажу, -мажеш, наляпати.
pahaj, lm., -je, m. нагай, -гай.
pahajka ż. нагайка.
pahalasować, -suje, -sujesz, -sował нашуміти, -млю, -миш, нагаласувати, -сую, -суюш; //~ się нашумітися, нагаласуватися.
paharować się, -tuje, -tujesz, -tował pot. тяжко наробитися, -блюся, -бишся, тяжко напруцюватися, -цююся, -цюєшся.
pahablować, -luje, -lujesz, -lował (*рубанком*) настругати (-ружy, -ружеш а. -гаю, -гаєш); нагемблювати, -люю, -люєш (*розм.*).
pahodować, -duje, -dujesz, -dował нарозводити, -джу, -диш, нарозплóджувати, -джую, -джуєш; ~ k o n i нарозводити (нарозплóджувати) коней.
pahulać się pot. нагулятися.
paigrawać się (z kogo, z czego) насміхатися, глузувати, -зую, -зуюш (з кого, з чо́го, *рідко* над ким, над чим); *підсил.* збиткуватися, -куюся, -куюєшся (над ким, над чим).
paindyuczyć się, -czę, czysz, -czył pot. набундючитися.
pairytować się, -tuje, -tujesz, -tował нахвилюватися, люблюся, -любешся; (*змівно*) насёрдитися, -джуся, -дишся.
paivna, -nej, ż., teatr. інженю (*невідм.*).
paivniaczek, -czka, lm. -czki, m., żart., lekс. простачок, -чка.
paivniak, lm. -су, m., pot. наївний, -ного, проста́к, -ка.
paivnie наївно.
paivność ż. наївність, -ності.
paivny наївний.
pajada ż., mit. наяда.
pajadać się, pajeść się, -jem, -jesz, -jadł наїдатися, наїстися, -їмся, -їсися; ~jeść się *strachu* набратися (наїстися) страху.

na jaw przst. наверх, на світло денне.
na jawie przst. наявy.
pajazd, -du, m. 1) навала; 2) (*напад*) наїзд, -ду, набіг, -гу.
pajac div. паймовац.
pajbardziej найбільше; найбільш, більше всього, більш за все (*рідше*).
pajdalej найдальше, найдальі; (*про час*) не пізніше, як (ніж), найпізніше; *przujadę* ~ *z a t y d z i e Ń* приїду найпізніше (не пізніше, як (ніж) за тиждень; $\diamond$ ~ *idące środki* крайні (надзвичайні) заходи, -дів.
pajechać div. пажедзац.
pajem, -jmu, m. найом (*род. найму*).
pajemca, -cy, lm. -су, m. найма́ч, -ча.
pajemczyni ż. найма́чка.
pajemne, -nego, n. найомна пла́та.
pajemnica ż., przest. наймичка.
pajemniczy 1) заст. наймитський; 2) *див.* пайемну.
pajemnik, lm. -су, m., przest. наймит.
pajemny найманий, найомний; *prasa* ~на наймана пра́ця.
pajeść się div. пажадац się.
pajezdniczy загарбницький; *wojpa* ~*cza* загарбницька війна.
pajezdnik, lm. -су, m. div. пажедзац.
pajezdzić, -żdżę, -żdżisz, -żdził div. пажедзац.
pajezdzić się, -żdżę, -żdżisz, -żdził наїздитися, -їжджуся, -їздишся.
pajeżdźca, -cy, lm. -су, m. загарбник.
pajeżdźczy загарбницький.
pa jeża przst. йоржником.
pajeżać, pajeżyć, -że, -żysz, -żył наїжувати, -жую, -жуєш, наїжити; //~ się наїжуватися, наїжитися; (*перен. підсил.* — *про людину* — *це*) визвірятися, визвіритися.
pajeżdżać, pajechać, -jadę, -jedziesz, -jechał 1) наїжджати, наїздити, -їжджy, -їздиш, наїхати, -їду,

-ідеш; 2) (збройно) нападати, напасти, -паду́, -падеш.

пажезону најжениј; ◇ *sytuacja* ~па трудно́сці амі скрутно́ становище.

пажезу́ *див.* пажеза́.

пајесіе *п.* найо́м (род. найму), найнятт́я.

пајесзе́ *сіе, -сзе, -сзysz, -сзаі, -сзелі* настогна́тися, -ну́ся, -нешся.

пајету́ найнятий; (що працюе по найму) найманий.

пајгорszy найгірший.

пајгорsze найгірше.

пајістотніеszy найбільш істотний; (що стосується суті — ще) найбільш посутній.

пајлеpiej найкраще, найліпше, найлүче, краще (ліпше, лүче) всього́, краще (ліпше, лүче) за все.

пајлеpszу найкращий, найліпший, найлүчий; *w ~szym* газіе *w* найкращо́му випадку; ◇ *śpi sobie w ~sze* він спить собі, і йо́му за ву́хом не свербїть; він спить собі, на́че і не було нічо́го.

пајміта, -*ty, lm. -ci, m., przest.* наймит.

пајмніеj найме́нше, ме́нше всього́, менш за все.

пајмніеjszość *ж., фіз., mat.* мінімум, -му; *фіз.* ~ *barometrusz* па барометричний мінімум.

пајмніеjsзу найме́нший; ◇ ~*sza* о то зовсім не в то́му спра́ва (річ).

пајмова́, -*muje, -mujesz, -mował, паја́, -ја́е, -јміеsz, -ја́і, -је́лі* найма́ти, найня́ти, -ймү, -ймеш; //~ *сіе* найма́тися, найня́тися.

пајніесподзіатіеj зовсім несподівано.

пајперw *przst.* передусім, насамперед, найперше, щонайперше.

пајпрзо́д *przst. див.* пајперw.

пајсамперw *przst. див.* пајперw.

пајсампрзо́д *przst. див.* пајперw. пајсціе *п.* 1) нава́ла, нашестя́;

2) *мед.* пароксїзм, -му, прїступ, -пу, припа́док, -дку.

пајс́ *див.* nachodzić.

пајтущанка *ж., przest.* (під брїчкї) найтичанка.

пајужза́, пајужзу́, -*сзе, -сзysz, -сзуі* нав'ю́чувати, -чую, -чуеш, нав'ю́чити.

пајукохаісзу *улю́блений, лю́бїмий; (якого кохають) коха́ний.*

па јутро *przst.* назавтра.

пајвїеcej найбільше.

пајвїеkszość *ж., фіз., mat.* ма́ксимум, -му.

пајвїеksзу найбільший.

пајвўжеj найвїще; (*про кількість*) найбільше.

пајвўjsзу найвїщий; *w ~szym stopniu* у найвїщїй мірі; ◇ *Rada Najwyższa* Верховна Ра́да.

пајзылбер, -*bru, blm., m., hut.* нейзільбер, -ру.

пакадза́, *nakadzić, -dze, -dzisz, -dził* кадіти, -джү, -диш, накадіти.

пакала́ I *див.* nakłuwacь.

пакала́ II *dok.* накаля́ти, набрудніти, нама́зати, -ма́жу, -ма́жеш; (*про тварин*) напаску́дити, -дїть; нанестї грязї (грязю́ки, бру́ду).

пакар, -*pu, m., geol.* сталагміт.

пакара́, -*pie, -piesz, -pał* накапати.

па карб *przst.* за рахунок.

пакарбowá, -*buje, -bujesz, -bował*

1) наро́бити ка́рбів, накарбува́ти, -бу́ю, -бу́еш; 2) *перен.* нагофрува́ти, -ру́ю, -ру́еш, наплі́ти; (*волосся — ще*) заві́ти, -в'ю, -в'еш.

пакарсі́, -*ce, -cisz, -cił* покартати (ко́го, що).

пакармі́, -*mie, -misz, -mił* нагодувати, -ду́ю, -ду́еш.

паказ, -*zu, m.* на́каз, -зу; ~ *placniczy* платіжний на́каз; *юр.* ~ *ekzekucyjny* (в *wykonawczy*) а) судовий на́каз;

б) виконавчий лист, -та.

паказа́ *див.* nakazywać.

паказаніе *п.* на́каз, -зу, на́казанія.

nakazany *przen.* необхідний; ро́спієch w takich razach ~ у таких випадках поспіх необхідний.

nakazywać, -zuje, -zujesz, -zywał, -kazać, -każe, -każesz, -kazał наказувати, -зую, -зуєш, наказати, -кажу́, -кажеш.

nakierowywać, -wuje, -wujesz, -wywał, -kierować, -kuje, -kujesz, -rował (co do czego *a. ku czemu*) направляти, направити, -влю, -виш; (*dawati напрям*) скерувувати, -вую, -вуєш, скерувати, -рюю, -рюєш, спрямовувати, -мую, -муєш; // ~ się направлятися, направитися; скерувуватися, скеруватися, спрямовуватися, спрямоватися.

nakipieć, -pie, -pisz, -piał, -piełi накипіти, -плю́, -піш.

nakisnąć, -nąć, -snać, -śniesz, -snał (*a. -si*), -śli накисати, накиснути.

nakisić, -szyć, -sisz, -sił наквасити, -квасу́, -квасиш; (*ogirki i pod. — це*) насолити, -лю́, -лиш.

nakładać наживати; (*palcem — це*) погрозити, -грожу́, -грозиш; ~ кому *palcem w bucie* дулю в кишні давати кому́, наживати (погрозити) кому́ пальцем в чоботі; *peren. rozm.* ~ *piętami* наживати п'ятами; // ~ się наживатися, намахатися.

nakłaść, -klnę, -klniesz, -kłał, -kłałi накласти, -клянну́, -клянеш.

naklejać, -kleić, -kleje, -kleisz, -kleił наклеювати, -клеюю́, -клеюєш, наклеїти; // ~ się 1) (*liście dokon.*) (доволі) наклеїтися; 2) *pas.* наклеюватися, наклеїтися.

naklekać, -kczę, -kczesz (*rzadziej -kczę, -kcesz a. -ktał, -ktasz*), -ktał *posp.* наторохтити, -хчу́, -хтиш, нацокотити, -кочу́, -котиш; ◊ ~ кому *głowę* наморочити кому́ голову.

naklepać, -pie, -piesz, -pał наклепати (-паю́, -паєш *a.* -плю́, -плеш); (*peren. — це*) набрехати, -брешу́, -брєшєш (на ко́го, на що).

nakład, -du, *m.* 1) затрата; ~ *pracy* затрата праці; 2) *druk.* видання; ~ *dem autora* у виданні автора; 3) (*liczba*) тираж, -жу́.

nakładacz, *lm.* -cze, *m.*, *druk.* накладальник.

nakładaczka *ż.*, *druk.* накладальниця.

nakładać, -łożyć, -że, -żysz, -żył накладати, накласти, -кладу́, -кладєш; *peren.* ~ *łożyć głowę* наложити (накласти) головою; ~ *kladać kogo* на кого накласти кару на ко́го, карати ко́го; ~ *kladać obowiązek* на кого покладати (накладати) обов'язок на ко́го; ~ *kladać podatek* на кого накладати податок на ко́го; ~ *łożyć ręce* на siebie зняти (накласти) руку на себе, смерть собі заповідати, віку собі вкоротити; ◊ ~ *łożyć fajkę* набити люльку; ~ *kladać komu do głowy* вбивати ко́му в голову.

nakładca, -cy, *lm.* -cy, *m.* видавець, -вця́.

nakładka *ż.*, *tech.* фальц.

nakładnia *ż.*, *kol.* вантажна платформа.

nakładowy видавничий.

nakłamać, -mie, -miesz, -mał набрехати, -брешу́, -брєшєш.

nakłaniać, -kłać, -kłać, -kłać, -kłać 1) нахиляти, нахилити, -лю́, -лиш, нагинати, нагнути; 2) *peren.* умовляти, умовити, -влю, -виш; // ~ się 1) нахилитися, нахилитися, нагинатися, нагнути; 2) *peren. div.* *skłaniać się* 1.

nakłaść, -kłać, -kładziesz, -kłał *dok. div.* *nakładać*.

nakłonić *div.* *nakłaniać*.

nakłopotać się, -poczę, -pociesz, -potał (*kim, czym*) натурбуватися, -бу́юся, -бу́єшся (про ко́го, про що).

nakłucie *n.*, *med.* (*punctio*) пункція, прокол, -лу́.

nakuwać, nakuć, -kują, -kujesz, -kują 1) накліювати, -люю, -люєш, накліюти, -лю, -леш; (*узор тощо — це*) викліювати, вкліюти; 2) (*лише докон.*) (*набити багато тварин*) накліюти; 3) (*поверхню чого*) прокліювати, прокліюти; ~ **kłuć w r z ó d** прокліюти нарів; // (*лише докон.*) ~ **się** накліютися.

nakuwanie *n.* 1) накліювання; прокліювання; *пор.* **nakuwać** 1, 3; 2) *мед.* (*acupuncture*) уклію голкою.

naknosić, -се, -cisz, -cił *pot.* зипсувати справу; наробити дурниць. **nakolaniek, -нка, т., wojs. hist.** накліютник.

nakolatać się, -łaczę, -łaczysz (a. -łacie, -łacysz), -łatał настукатися; (*сильно*) нагріюватися, нагріюватися; ~ **do d r z w i** настукатися (нагріюватися) у двері. **na koniec przst.** нарівшті; врешті (*рідше*).

na końcu przst. нарівкінці, вкінці. **nakopać** *див.* **nakopywać**.

nakopcić, -се, -cisz, -cił накоптити, -пчу, -птіш; (*з чадом*) начадити, -джу, -диш.

nakopywać, -puje, -pujesz, -pywał, nakopać, -pie, -piesz, -pał накопувати, -пую, -пуєш, накопати. **nakosić, -sze, -sisz, -sił** накосити, -кошу, -косиш; // ~ **się** накоситися.

nakosztować się, -tuje, -tujesz, -tował накуштуватися, -туюся, -туюєш, накуштуватися.

nakrpicь (się), -picь, -pisz, -pił наглузуватися, -зуюся, -зуюєш; *підсил.* наглумитися, -млюся, -мішся (*з кого, з чого, рідко над ким, над чим*).

nakrajać, -je, -jesz, -jał нарізати, -ріжу, -ріжеш; (*про продукти, тканини — це*) накріяти.

na kraju przst. на краю; (*про межі чого — це*) на кінці.

nakramarzyć się, -rze, -rzysz, -rzył *pot.* накрамарювати, -рюю, -рюєш.

nakrapiać, nakropić, -pie, -pisz, -pił

1) (*лише недокон.*) (*про дощ*) накрапати, накрапувати, -пує; 2) (*покривати крапками*) накрапляти, накраплювати, -люю, -люєш, накрапати, -плю, -піш, цяткувати, -кую, -куюєш, нацяткувати; 3) (*змочувати краплями*) обпріскувати, -кую, -куюєш, обпріскати; ~ **krpicь bieliznę** обпріскати білизну.

nakrapiany цяткуваний, краплений, накраплений.

nakraplarka *ż.* 1) поливальнолиця; 2) *тех.* розпилувач, розпорішувач.

nakraść, -kradnę, -kradniesz, -kradł накрасти, -краду, -крадеш.

na kredyt przst. в борг, наборг; **náбір** (*розм.*).

nakreślać, nakreślić, -le, -lisz, -lił накреслювати, -люю, -люєш, накресляти; (*прям. — це*) начерчувати, -чую, -чуєш, начертити, -черчу, -чёртиш; (*перен., план повісті — це*) накидати, накидати.

nakręcać, nakręcić, -се, -cisz, -cił 1) накручувати, -чую, -чуєш, накрутити, -кручу, -крутиш; *перен.* **dużo ~cił w tej sprawie** багато накрутив у цій справі; ~ **cię** **rowg z ó w** накрутити мотузку; ~ **cię** **z e g a r e k** накрутити (завесті) годинник; 2) (*вивих*) вправляти, вправити, -влю, -виш; 3) (*кого*) *перен. фам.* о(б)дурювати, -рюю, -рюєш, дурити, -рю, -риш, о(б)дурити; 4) (*кого*) (*перен. розм. — підказувати кому що*) підмовляти, підмовити, -влю, -виш, підговорювати, -рюю, -рюєш, підговорити, -рю, -риш (*кого на що, зробити що*); підбивати, підбити (підіб'ю, підіб'єш) (*кого на що*) (*розм.*); **o ~cać** **film** знімати фільм; *фам.* ~ **cię** **kogo** **na swoję stronę** перетягти (перетягнути) кого на свій бік (*на свою сторону, до себе*); *перен. розм.* ~ **cać** **roztomowę** **na rewien przed-**

miot спрямовувати розмову на якусь тему; *перен. розм.* ~саć skrzурсе настроювати скрипку; ~саć targzę telefonu набирати номер телефону; *перен. розм.* ~саć wszystkie srgawу орудувати всіма справами.

nakręćka *ż.*, *tech.* гайка.

nakrętny заводний.

nakrochmalać, nakrochmalić, -ie, -lisz, -liłi накрохмалювати, -люю, -люєш, накрохмалити.

nakroić, kroję, -kroisz, -kroił *див.* nakrajać.

na krok *przst.* на крок.

nakropić *див.* nakrapiać.

nakruszyć, -szę, -szysz, -szył накришити, -шү, -шиш.

nakrzyć *див.* nakrywać.

nakrycie *n.* 1) (дія) покриття; 2) (предмет) покривало; 3) столбовий прибор, -ру; куверт (*заст.*); $\emptyset$ ~ głowy головний убір (*род.* убру).

nakrywa *ż.* кришка, покришка; (*посудини*) накривка.

nakrywać, nakryć, -kryję, -kryjesz, krył 1) накривати, накріти; ~krywać stół (do stołu) накривати стіл (на стіл); 2) *крав.* покривати, покріти; ~krywać kożuch sukнем покривати шубу сукном; 3) (кого) (*лише докон.*) *перен. фам.* накріти, застукати, заскочити; //~ się накриватися, накрітися.

nakrywka *ż.*, *zdr. див.* nakrywa.

nakrzętać się напоратися.

nakrzyczeć, -szę, -czysz, -czął, -czeli накричати, -чү, -чйш; (*перен.* — *ще*) нагримати (на ко-го), вйляти (кого); //~ się накричатися.

nakrzywiać, nakrzywić, -wię, -wisz, -wił 1) скривляти, скривлювати, -люю, -люєш, кривіти, -влю, -виш, скривіти, викривляти, викривити; 2) (*лише докон.*) *перен.* назгинати, навигинати; ~wić kabląków назгинати (навигинати) дуг.

na krzyż *przst.* на́вхрест.

na kształt *przst.* на зразок (чого), подібно (до чого), як (що).

nakuć *див.* nakuwać.

nakupiać, kupić, -pię, -pisz, -pił нагромаджувати, -джую, -джуєш, нагромадити, -джу, -диш; (*розм.* — *ще*) накопичувати, -чую, -чуєш, накопичити; (*силу, енергію* — *ще*) накопляти, на-копіти, -плю, -пиш.

nakupować, -puję, -pujesz, -pował, kupić, -pię, -pisz, -pił накуповувати, -вую, -вуєш, накупляти, накупати, накупити, -плю, -пиш.

nakurzać, nakurzyć, -rzę, -rzysz, -rzył 1) пиліти, -лю, -лиш, напиліти, порошити, -шү, -шиш, напорошити, накурювати, -рюю, -рюєш, накуріти, -рю, -риш; 2) (*папіросою*) накурювати, накуріти, надімлювати, -люю, -люєш, надимити, -млю, -миш; // (*лише докон.*) ~ się *розм.* накурітися.

nakuwać, nakuć, -kuje, -kujesz, -kuł накубувати, -вую, -вуєш, накувати, -кую, -куєш.

nakwaszać, nakwasić, -szę, -sisz, -sił наквасувати, -шую, -шуєш, наквасити, -квасу, -квасиш; (*огірків* — *ще*) насблювати, -люю, -люєш, насолити, -лю, -лиш.

nalacь *див.* nalewać.

nalany налітий; *перен.* одутлий; twarz ~на одутле обличчя (*лице*).

nalatać się налітатися; *розм.* на-бігатися.

nalatywać, -tuje, -tujesz, -tywał wielokr. налітати.

nalecь *див.* nalegać.

naleciałość *ż.* наліт, -льоту; (*хлм.* — *ще*) суга; $\emptyset$ *філол.* ~ści jezykowe мовні варваризми, -мів.

naleciały 1) (*сзуп*) з нальотом (чого); 2) *перен.* поверхневий.

nalecieć, -szę, -cisz, -ciał, -cieli налетіти, -лечү, -летйш.

nalegać, nalecь, -legnę, -legniesz, -legł (*частіше недокон.*) настою-

вати, -стоюю, -стоюєш, насто́яти, -стою́, -стоїш (на чо́му); (*твердо вимагати*) наполяга́ти, наполягті́, -ляжу́, -ляжеш (на чо́му); $\diamond$ ~gać па поге́ наляга́ти на но́гу.

nalegaјaco наполо́гливо, настійливо.

naleganie *n.* насто́ювання; наполяга́ння. *Пор.* nalegać.

nalera $\acute{z}$. при́пчок, -чка.

naleriać, nalerić, -rię, -pisz, -pił наліплювати, -люю́, -люєш, налі́пити, -плю́, -пиш, накле́ювати, -клею́ю, -клеюєш, накле́їти.

nalerka $\acute{z}$. 1) на́кле́йка, на́ліпка; 2) *змениш.* невели́чкий при́пчок, -чка.

naleśnik *n., kul.* налі́сник.

nalew, -wu, m., farm. настій, -сто́ю.

nalewacz I, lm. -cze, m., spec. наливальник.

nalewacz II, lm. -cze, m. div. nalewka 2.

nalewać, nalać, -leje, -lejesz, -lał, -lała *a.* -leli налива́ти, налі́ти, -ллю́, -ллеш; (*ри́дку страву в посудину — це*) наспіпа́ти, наспіпа́ти, -плю́, -плеш; (*неперех.*) (*перен. — доспівати*) наливáтися, налі́тися, -ллється; kłos ~lewa kółos налива́ється (набира́ється); //~ się наливáтися, налі́тися; jabłka ~lewają się я́блука наливáються.

nalewka $\acute{z}$. 1) (*напій*) насто́йка, насто́янка, налі́вка; 2) (*посудина*) ківш (*род. ковша́*).

na lewo przsz. лівору́ч, налі́во.

należć *div.* на́ляжіć.

należne, -nego, n. винагоро́да за знахі́дку.

należący *div.* на́ляжны.

należeć, -że, -żysz, -żał, -żeli 1) налі́жати, -жу́, -жиш (кому́, чо́му *a.* до ко́го, до чо́го); (*перен. — це*) бу́ти чле́ном (чо́го); biblioteka ~ży do uniwersytetu бібліоте́ка налі́жить університе́тові (до університе́ту); ~ do partii komunistycznej налі́жати до (бу́ти чле́ном) кому́ністи́чної

па́ртії; to do mnie nie ~ży це до ме́не не налі́жить; це ме́не (до ме́не) не стосу́ється; це не мо́я спра́ва; 2) *безос.* слі́д, годі́ться, тре́ба, налі́жить; як ~ży як налі́жить; ~żałoby ро́туśleć o tym слі́д бу́ло б про це поду́мати; ~ży powieździeć тре́ба (слі́д) сказа́ти; tak postępować nie ~ży так робі́ти не годі́ться; //~ się налі́жати, припада́ти; ~ży tu się sto rubli йо́му налі́жить (припада́є) сто карбо́ванці́в.

należeć się, -że, -żysz, -żał, -żeli dok. (*до схо́чу*) налі́жатися; до́во лежа́ти.

należenie *n.* налі́жність, -ності; ~ do partii налі́жність до па́ртії.

należność $\acute{z}$. 1) налі́жне, -ного; ściągać ~ci стяга́ти (стя́гувати) налі́жне; uiścić ~ сплати́ти налі́жне; 2) (*взяте в по́зику*) борг, -гу; z wóbcie ~ вернуть (відда́ти) борг.

należny 1) (do kogo) який (шо) налі́жить, налі́жний (кому́, чо́му); приналі́жний (кому́, чо́му) (*ри́дко*); ~ do kolchozu „Czerwony Sztandar“ який (шо) налі́жить до колго́с-пу «Черво́ний пра́пор», налі́жний (приналі́жний) колго́спові «Черво́ний пра́пор»; 2) (*такий, як тре́ба*) налі́жний; ~pa cześć komu oddawać віддава́ти кому́ налі́жну ша́ну.

należycie як слі́д, як годі́ться, як налі́жить, налі́жним чи́ном.

należyłość $\acute{z}$. налі́жне, -ного; $\diamond$ ~ rozłoża пошто́ва опла́та. **należyty** налі́жний, відпові́дний; w ~tej formie у налі́жній (відпові́дній) фо́рмі.

nalegota $\acute{z}$, *zool.* (*paludina vivipara*) живоро́дка.

naliczać, naliczyć, -czę, -czysz, -czył *buch.* налі́чувати, -чую́, -чуєш, налі́чити, -чу́, -чиш, нарахо́вувати, -вую́, -вуєш, нара́хувати, -рахую́, -рахуєш.

naliczek, -czka, m. 1) заст. личіна, ма́ска; 2) (*іст.*— *при шоломі*) забра́ло, заборо́ло.

naliczka *ж.* набавка, на́кидка; $\diamond$ з *~ką* з га́ком.

nalicyć *див.* **naliczać.**

nalot I, -tu, m. lot. наліт, -льо́ту.

nalot II, -tu, m., med., chem. наліт, -льо́ту; (*хім.* — *це*) суга́.

nalot III, -tu, m., leśn. самосійка, самосі́й, -сію.

nalotowy leśn. самосі́йний.

naładowywać, -wuje, -wujesz, -wował, naładować, -duje, -dujesz,

-dował 1) наванта́жувати, -жую, -жуєш, наванта́жити; 2) *фіз., військ.* заряджа́ти, зарядіти, -джу́, -диш; (*про вогнепальну зброю, що заряджається з дула* — *це*) набива́ти, набі́ти, -б'ю́, -б'єш.

nałajać, -je, -jesz, -jal наля́яти, на-сваріти, -рю́, -риш.

nałamywać, -muje, -mujesz, -mywał, nałamać, -mie, -miesz, -mał

1) (*czego*) нала́мувати, -мую, -муєш, наламáти, нало́млювати, -люю́, -люєш, наломіти, -млю́, -миш; 2) (*кого*) *перен.* привча́ти, привчи́ти; *~mać kogo do ro-*

słuszeństwa привчи́ти ко́го до по́слуху; $\diamond$ *~mać sobie*

głowu nad czym насуши́ти собі го́лову над чим; *//~ się*

наси́лу зви́кати, наси́лу зви́кнути; *~mywać się do powych*

wagunków наси́лу зви́кати до нові́х умо́в.

nałapać, -pię, -piesz, -pał (czego) налові́ти, -влю́, -виш.

nałatać (czego) налатáти; *//~ się*

налатáтися (чо́го).

nałazić, -łazę, -łazisz, -łaził, naleźć, -lezę, -leziesz, -łazi, -leźli 1) на-

ла́зити, -ла́жу, ла́зиш, наліза́ти, налі́зти; 2) (*кого*) (*лише недо-*

кон.) (*перен. фам.*— *настирливо відбивати*) налі́зати (на ко́го).

nałazić się, -łazę, -łazisz, -łaził

налі́затися.

nałęcz, -cza a. -czu, lm. -cze, m., bud. налі́ччик.

nałgać, -lże, -lżesz, -lgał нагово-

ріти непра́вди; (*грубіше*) набре-хáти, -брешу́, -брєшєш.

nałogowiec, -wca, lm. -wcy, m.

люди́на з хворобливо́ю (закоре-ніло́ю) зви́чкою (при́страстю, на́хилом).

nałogowo закорєніло; непопра́вно; $\diamond$ *~ palić* бу́ти при́страсним курце́м. *Пор.* **nałogowy.**

nałogowy закорєнілий; (*якого не можна виправити*) непопра́вний; *~wa wada* непопра́вна ва́да;

$\diamond$ *pijak ~* гіркий (безпро-сипний) п'я́нниця.

nałowić, -wię, -wisz, -wił 1) нало-віти, -влю́, -виш; *~ gub* нало-віти ри́би; 2) *перен. вульг.* на-хапа́ти; *~ kuba pów* нахапа́ти хабарі́в.

nałożnica *ж., przest.* нало́жниця.

nałożyc *див.* **nakładać.**

nałóg, -łogu, m. хворобли́ва (за-корєніла) зви́чка, хворобли́вий (закорєнілий) на́хил, -лу; *roz-*

zbyć się ~łogu позбу́тися хворобливо́ї зви́чки; *wejść w*

~ ста́ти хворобливо́ю зви́чкою.

nałupać, -pię, -piesz, -pał налупáти; (*дров*) наколо́ти, -лю́, -лєш.

nałupić, -pię, -pisz, -pił 1) налупіти, -плю́, -пиш; 2) *перен.* награ-бува́ти, -б'ю́, -б'єш; $\diamond$ *roz-*

~ komu skógu відшмага́ти (ко́го); *//~ się* 1) налупі́тися (чо́го); 2) награбува́тися (чо́го).

nałuskać налу́щити; (*зернят, горі-*

хів) налуза́ти, налу́скати.

nałuszczyc, -cze, -czysz, -czył *див.* **nałuskać.**

nałykać się наковта́тися; *~ ku-*

gzi наковта́тися пи́лу (по́роху); (*з жадністю, квапливо*) нагли-та́тися; $\diamond$ *перен.* *~ strachu*

наї́стися (набра́тися) стра́ху.

namasać *див.* **namasywać.**

namacalnie 1) відчу́тно; 2) очеви́дно, я́вно, нао́чно. *Пор.* **namacalny.**

namacalność *ж.* 1) відчу́тність, -но-сті; 2) очеви́дність, нао́чність. *Пор.* **namacalny.**

namacalny 1) відчу́тний (*на до-*

- тик); 2) *перен.* очевидний, явний, наочний; ~ do w ó d наочний доказ, -зу.
- na macanę przst. див. omackiem.**
namachać 1) намахати; 2) (*рукою*) помахати; 3) *перен. розм.* відмахати; ~ k a w a ł d r o g i відмахати шмат дороги; 4) (*про роботу*) багато наробити (напрацювати); //~ się намахатися; (*перен.* — *це*) наробитися, -блюся, -бишся, напрацюватися, -цююся, -цюбешся.
- namasywać, -cuję, -cujesz, -cywał, -cywał** намащувати, -цюю, -цюеш, намащати, нащупувати, -пую, -пеуш, нащупати; $\diamond$ *перен. розм.* ~сає k o g o ś k i j e m полічити рёбра кому.
- namaszać I, namoczyć, -czę, -czysz, -czył** 1) намочувати, -чую, -чуеш, намочити, -чү, -чиш; 2) (*лише докон.*) (*занурити в що*) вмочити, вмокнүти; ~moczyć рió g o w a t r a n e n c i e вмочити (вмокнүти) перó в чорнійло; 3) *див. odmaszać.*
- namaszać II dok. (багато дечого)** змочити, -чү, -чиш.
- namagnesować, -suję, -sujesz, -sował** намагнитити, -нічу, -нітиш.
- namakać, namoknąć, -moknę, -mokniesz, -mókł, -mokli** намокати, намокнути; // (*лише докон.*) ~ się настóятися під дощём.
- namalować, -luję, -lujesz, -lował** 1) намалювати, -любю, -любеш; 2) (на кого) *перен. розм.* розмалювати когó.
- na marne przst. дарёмно, мårно; дўрно (рiдше).**
- namarnować, -nuję, -nujesz, -nował** (*багато дечого*) помарнувати, -нүю, -нүеш; ~ si ł помарнувати сiлн.
- namarszczać, namarszczyć, -czę, -czysz, -czył** 1) намóрщувати, -щую, -щуеш, намóрщити; 2) (*брови*) насуплювати, -любю, -любеш, насупити, -плю, -пиш; //~ się 1) намóрщуватися, намóрщитися; 2) насуплюватися, насупитися.
- namartwić, -wię, -wisz, -wił** (кого) (*чимало*) потурбувати, -бүю, -бүеш, зажурити, -рю, -риш (кого); //~ się натурбуватися, нажуритися.
- namarynować, -nuję, -nujesz, -nował** намаринувати, -нүю, -нүеш.
- namar-znać się, -znę, -zniesz, -zi, -zli** намёрзнутися.
- namaszczać, namaścić, -maszczę, -maścisz, -maścił** 1) намащувати, -щую, -щуеш, намастити, -машү, -мастиш; 2) *церк.* помазувати, -зую, -зуеш, помазати, -мажу, -мажеш; //~ się 1) намащуватися, намаститися; 2) помазуватися, помазатися.
- namawiać, namówić, -wię, -wisz, -wił** (кого do czego *a.* на со) 1) умовляти, умóвити, -влю, -виш (на що *a.* зробити що); ~mówić ch o r e g o на о р e г а с j e умóвити хвóрого зробити оперáцию; 2) (*таємно*) пiдмóвляти, пiдмóвити, пiдгóвóрювати, -рюю, -рюеш, пiдгóвóрити, -рю, -риш (на що *a.* зробити що); ~mawiać r o b o t n i k ó w do s t r a j k u пiдмóвляти рóбiтникiв на забастóвку (на страйк); (*на поганий вчинок*) намóвляти, намóвнити; ~mawiać do z ł e g o намóвляти на зло; //~ się змóвлятися, змóвнитися.
- namazywać, namazać, -mażę, -mażesz, -mazał** 1) намáзувати, -зую, -зуеш, намáзати, -мажу, -мажеш; 2) *церк. див. namaszczać* 2.
- namącić, -cę, -cisz, -cił** намутити, -мучү, -мүтиш; (*рiдину*) накаламүтити.
- namęczyć, -czę, -czysz, -czył** намүчити; //~ się намүчитися.
- namiar, -ru, m., mor., lot.** пёленг; ~ r a d i o w y радiопёленг.
- namiastka** $\dot{z}$. замiнник, сурогáт, -ту; ~ k a w y замiнник (сурогáт) кáви (кóфе).
- namiatać, namieść, -miotę, -mieciesz, -miółł, -mietli** намiтати, наместi, -метү, -метеш.
- namiać, -mnę, -mniesz, -miał, -mięłł** нам'яти, -мнү, -мнеш.

namieniać наміняти.

pamiernik *m., mor., lot.* пеленгатор, -ра.

namierzać, namierzyć, -rzę, -rzysz, -rzył *mor., lot.* пеленгувати, -гую, -гуюш (*недокон. і докон.*), запеленгувати.

namierzyć, -rzę, -rzysz, -rzył наміряти.

namiesić, -szę, -sisz, -sił намісити, -мішу, -мішиш.

namiestnictwo *n., hist.* 1) намісництво; 2) зб. намісник з дружиною; 3) палац намісника.

namiestniczy *hist.* намісницький.

namiestnik, lm. -cy, *m., hist.* намісник.

namieszać намішати.

namieść *див. namiatać.*

namiękać, namięknać, -knać, -kniesz, -knał (*a. -ki*), -kli намякати, намякнути.

na miętko przst. (*про зварене яйце*) рідко, некруто.

namięknać *див. namiękać.*

namiętnie пристрасно; жагуче, палко. *Пор. namiętny.*

namiętnostka *ż.* скороминуща пристрасть, -ті.

namiętność *ż.* пристрасть, -ті; жага; *roskromić* ~сі приборкати (угамувати) пристрасті. *Пор. namiętny.*

namiętny пристрасний; (*про сильне кохання — ще*) жагучий, палкий.

namiosik, -ku, m., zdr. невеличкий намет, -ту, невеличке шатро, невеличка палатка.

namiot, -tu, m. шатро, намет, -ту, палатка; *rozbić* ~ нап'ясти (поставити, розкинути) шатро (намет, палатку).

namiotać накидати, наметати (-таю, -таєш і -мечу, -мечеш).

namiotować, -tuje, -tujesz, -tował жити в шатрі (наметі, палатці).

namiotowy шатровий, наметовий, палатковий.

namitrzężyć się, -żę, -żysz, -żył наму́читися, намордува́тися, -дую́ся, -дую́шся.

namleć, -miele, -mielesz, -mell, -melli намолоти, -мелю, -мелеш; (*перен. розм. — ще*) наверхзти, наплескати, -плещу, -плещеш, наплести, -плету, -плетеш.

namiot, -tu, m., roln. умолот, -ту. **namlotny** *roln.* умолотний.

namłócić, -ce, -cisz, -cił намолотити, -лочу, -лотиш.

namnażać, namnożyć, -żę, -żysz, -żył розмножувати, -жую, -жуєш, нарозмножувати; // (*лише докон.*) ~ się намно́житися.

na mocy (*czego*) *przym.* сілою (чого); ~ *prawa* сілою закону; згідно (з чим); ~ *uchwały* з постановою (ухвалою, рішенням).

namoczyć *див. namaczać* I.

namogiłny намогільний, нагробний.

namok, -ku, m., farm. настій, -стою.

namokły намоклий.

namoknać *див. namakać.*

namordować, -duje, -dujesz, -dował 1) повбивати чимало (*людей, тварин*); 2) *перен. розм.* наморити, -рю, -риш, намучити (кого); // ~ się наморі́тися, наму́читися, виму́читися, намордува́тися, -дую́ся, -дую́шся.

namorzyć, -rzę, -rzysz, -rzył (*кого*) наморити, -рю, -риш; (*перен. — ще*) намучити (кого).

namotać 1) намотати; 2) *перен.* наплутати.

namowa *ż.* 1) умовляння; 2) підмова; (*дія — ще*) підмовляння, підговорювання; намова. *Пор. namawiać.*

namozolić się, -le, -lisz, -lił натрудитися, -джуюся, -дишся, напруцюва́тися тяжко.

namówić *див. namawiać.*

namrzeć, -mrze, -marło повмирати.

namrzeć się: ~ *głodem* (*głod u*) *nieos.* натерпітися голоду.

namulać, namulić, -le, -lisz, -lił намулювати, -люю, -люєш, намуляти, намуляти, занести мулом.

namulisko *n., geol.* нанос мулу, **namulisty** мулистий, мулкий.

namulnik m., bot. (limosella) мў-лянка.

namuł, -łu, m. намўл, -лу.

namurować, -ruje, -rujesz, -rował намурувати, -рўю, -рўеш.

namydłać, namydlić, -lę, -lisz, -lił намйлювати, -люю, -люеш, намйлити; *перек. розм.* ~lić komu głowę намйлити комў гóлову (чўба).

namysł, -łu, m. рóздум, -му; (*дия—ще*) розміркування (про що *a. чо́го*), обміркування (чо́го); *dać czas do ~łu* да́ти час розміркува́ти (обміркува́ти, на розміркува́ння, на обміркува́ння); $\diamond$ *bez ~łu* не заду́муючись; *po długim ~śle* до́бре розміркува́вши.

namyślać się, namyślić się, -lę, -lisz, -lił (nad czym) 1) (*лише недокон.*) розду́мувати, -мью, -муеш; *długo się ~lać* до́вго розду́мувати; 2) (*лише докон.*) поду́мати (про що), поміркува́ти, -кўю, -кўеш (про що *i* над чим); *dobrze się ~myśl* до́бре подума́й (помірку́й).

nandu nieodm., n., orn. нанду́ (*невідм.*).

nanercz, lm. -cze, m., bot. див. perkowiec.

nanerwiać, nanerwić, -wię, -wisz, -wił fizjol. іннервува́ти, -вўю, -вўеш.

naniańczyć się, -czę, -czysz, -czył (*z kim, z czym*) наняньчитися (*з ким, з чим*).

na nic przst. ні до чо́го; (*про мету*) ні до чо́го.

na nice przst. навйво́ріт.

na niepewną przst. навмання́.

naniesienie n. нане́сення.

nanieść див. nanosić.

naniszczyć, -czę, -czysz, -czył напсува́ти, -псую, -псуеш; (*peczę—ще*) нані́вечити.

nanizować, -zuje, -zujesz, -zywał, nanizać, -że, -żesz, -zał нанізува́ти, -зую, -зуеш, наніза́ти, -нижу́, -нижеш.

nankin, -nu, m., tkac. кита́йка, на́нка.

Nankin m. На́нкін.

nankinowy tkac. кита́йковий, кита́йчаний, на́нковий.

nankiński на́нкі́нський.

nanosić, -noszę, -nosisz, -nosił, nanieść, -niosę, -niesiesz, -niósł, -nieśli нанóсити, -но́шу, -но́сиш, нане́сти́.

na nowo przst. за́ново, знов, зно́ву, ізно́в, на́ново.

napożny ножни́й.

nanudzić, -dzę, -dziższ, -dził (kogo) надоку́чити, доку́чити, наску́чити, набри́днути (комў); *//~ się* знуді́тися, -нуджу́ся, -нуді́шся (*від чо́го*).

nań skr. (на niego) на ньóго.

naobcinać наобрізува́ти, -зую, -зуюеш, наобтина́ти.

naobieczać наобіця́ти.

naoblecywać, -cuje, -cujesz, -cywał наобіцьюва́ти, -цьюю, -цьюеш.

naobierać I начй́стити, -чйшу, -чйстиш, наоббира́ти; *~ kartofli* начй́стити (наоббира́ти) карто́плі; *//~ się* начй́ститися, наоббира́тися.

naobierać II навйбира́ти, наоббира́ти; *~ posłów* навйбира́ти депу́та́тів; *//~ się* навйбира́тися, наоббира́тися.

naocznie наóчно, на́віч.

naoczny наóчний; $\diamond$ *~ świadek* очеви́дець, -дця.

na odchodnym przst. на відхо́ді (одхо́ді).

na odjezdnym przst. від'їжджа́ючи.

na odlew przst. навідлі́г; *перен.* з рóзмаху, рóзмахну́вшись.

na odwrót przst. навпа́кі.

naogładać (się) (czego) надиві́тися, -влю́ся, -ви́шся, нагляда́тися, -джу́ся, -ди́шся (на що).

na ogół przst. загалóм.

na okaz przst. на ви́гляд, на по́гляд.

na oklep przst. ве́рхи без сі́дла, óхляп.

na oko przst. на óко, на по́гляд; (*про віддалення*) на окомі́р.

naokolusieńko przst. як óком сягну́ти.

naokoluteńko *przst. див.* наоколу-
sieńko.

naoko'о *przst.* кругом, навколо,
довкруги, довкола.

naokół *przst. див.* наоколу.

naoliwiać, naoliwić, -wię, -wisz,
-wił *tech.* змазувати, -зую, -зую-
еш, змазати (*маслом, масти-*
лом).

naonczas *przst., arch. див.* нао́в-
czas.

na opak *przst.* навіворіт.

naopowiadać *нарозказувати, -зую,*
-зуюеш, наоповіда́ти, нарозповідати;
// ~ się нарозказуватися, на-
оповіда́тися, нарозповідати́ся.

naorać, -rzyć, -rzesz, -rał *наорати,*
-рю, -реш.

na osobności *przst.* на самоті, сам
на сáм, віч-на-віч.

na ostatek *przst.* наослі́док; (*нид*
кінець) наостáнку, наприкінці,
наостáнці.

na ostatku *przst.* під кінець, на-
остáнку, наприкінці, наостáнці.

naostrzyć, -rzyć, -rzysz, -rzył *на-*
гострити, -рю, -риш, наточити,
-чу, -чиш.

na oścież *przst.* на́встіж.

na óslecz *przst.* наослі́п, навмання́.

naówczas *przst., księż.* тоді, в той
час.

napasykować, -kuje, -kujesz, -ko-
wał *pot. 1) (про погане пись-*
мо) набазграти, надряпати;
2) (про поганий малюнок) на-
мазати, -мажу, -мажеш, наля-
пати.

napaskać *pot. 1) набруднити, на-*
каляти, намазати, -мажу, -ма-
жеш; (чорнилом) наробити
плям; 2) кул. зневажл. набов-
тати; 3) (про погане письмо)
набазграти, надряпати; 4) (про
поганий малюнок) намазати,
наляпати.

napad, -du, *m.* 1) на́пад, -ду;
o derżecь ~ відбити на́пад;
2) *мед. (paroxysmus) пароксізм,*
-му, пріступ, -пу, припа́док,
-дку; ~ zimniczy пароксізм
(пріступ, припа́док) пропасни-
ці; 3) спорт. на́пад, -ду; ♀ ~

a r o p l e k t y c z n y апоплек-
сичний удар, -ру.

napadać I, *napaść, -padnę, -pad-*
nieisz, -padł (na kogo, na co a.
kogo, co) нападати, напасти,
-падý, -падеш (на ко́го, на що,
рідше ко́го); (робити докори —
ще) напускáтися, напуститися,
-пушýся, -пу́стишся, накида́ти-
ся, накі́нутися (на ко́го); (пер-
ен. — ще) нахо́дити, -джу,
-диш, найти́, -йдý, -йдеш, опа-
да́ти, опа́сти (ко́го, що); ~padł
go kaszel його напáв ка-
шель; ~padła go melancholia
його найшлá (напáла, опа́-
ла) нудьга; ~paść na miasto
напáсти на місто; ♀ sen go
~padł його зморів сон; ~pa-
dać na poję наляга́ти на
но́гу; пос пас ~padła ніч
нас засти́гла (зайшлá, захо-
пи́ла).

napadać II *dok.* на́падати, пона-
пада́ти; ~dalo dużo śniegu
напа́дало багáто снігу.

napadnięcie *n.* на́пад, -ду.

napadowy *med. (paroxysmalis)*
пароксизма́льний, наступа́ючий
припа́дками.

napajać *див.* парава́ć.

napajanie *n., fiz.* насічування.

napakowywać, -wuje, -wujesz, -wy-
wał, *napakować, -kuje, -kujesz,*
-kował (czego w co a. co czym)
напако́вувати, -вую, -вуюеш, на-
пакува́ти, -кую, -куюеш; напиха́-
ти, напха́ти (що чим) (розм.);
(наповнювати — ще) набива́ти,
набіти, -бі́ю, -бі́еш (що чим);
~kować szum głowę наби́ти
(захара́стити) чим го́лову;
~kować szafę książkami
напакува́ти (напха́ти) ша́фу
книжкáми; ~kować w pos-
tabaki набити ніс таба́кою;
// (лише докон.) ~ się 1) на-
пакува́тися; 2) (перен розм. —
про велику кількість людей) на-
пха́тися; ~kowało się m. p. óst-
wo ludzi напха́лося безліч
люде́й; 3) (вульг. — наїстися)
напха́тися, натрі́катися, напе́р-

- тися, -пруся, -прешся, налопати-
тися.
- paralać, paralić, -ię, -lisz, -lił**
1) натоплювати, -люю, -люєш, на-
топіти, -плю, -пиш, напáлю-
вати, напáлити, -лю, -лиш;
2) (*лише докон.*) (*тютюном*)
накуріти, -рю, -риш; // (*лише*
докон.) ~ się 1) натопітися,
напáлитися; 2) (*тютюну*) наку-
ритися.
- paralm, -mi, m., wojs.** напáлм,
-му.
- paralowisko n., archeol., ent.** бу-
дівля на пáлях; палафіти, -тів
(*лише в мн.*).
- na ramiętkę przstł.** на пám'ять, на
спомин, на нéзабудь.
- na ramięc przstł.** напám'ять.
- paraplać pot.** набазікати, намоло-
ти, -мелю, -мелеш, наляпати
(язиком), наплести, -плету,
-плетеш, навертáти.
- parag, -gi, m., farm. (infusum)**
настій рослинної речовини в
(на) киплячій воді.
- pararstek, -tka, m.** напéрсток, -тка.
- pararstkowy** напéрстковий.
- pararstnica ż., bot. (digitalis)** на-
перстянка.
- pararstnik m., bot. див.** парарст-
ника.
- partaczycь, -czę, -czysz, -czył pot.**
нахалтурити, напартóлити.
- pararzać, pararzyć, -rzę, -rzysz, -rzył**
1) пáрити, напáрити;
~ rzyć rękę напáрити рúку;
~ rzyć szklankę напáрити
склянку; 2) (*чай і под.*) завá-
рювати, -рюю, -рюєш, заварі-
ти, -рю, -риш; // (*лише докон.*)
~ się напáритися.
- parasiony rogardl.** гладкий, опá-
систий.
- paraskudzić, -dzę, -dzisz, -dził pot.**
напаскúдити, -джу, -диш.
- parastliwość ż.** причéпливість, -во-
сті.
- parastliwy** причéпливий.
- parastnictwo n.** пристава́ння, чіп-
ля́ння.
- parastniczo** 1) по-грабіжницько-
му; 2) агресивно; 2) по-загáрб-
- ницькому; 4) причéпливо. *Пор.*
parastnik.
- parastniczy** 1) грабіжницький;
2) агресивний; 3) загáрбни-
цький; 4) причéпливий. *Пор.*
parastnik.
- parastnik, lm. -cy, m.** 1) грабіж-
ник; 2) військ., політ. агресор,
-ра; 3) (*що насильно присвоює*
чуже) загáрбник; 4) (*що при-*
стає до кого) причéпа, напáс-
ник.
- parastować I, -tuje, -tujesz, -tował**
(кого) *niedok.* нападáти (на ко-
го); напастувáти, -тúю, -тúєш
(кого) (*розм.*); (*жінку — зви-*
чайно) пристава́ти, -стаю, -ста-
єш (до ко́го).
- parastować II, -tuje, -tujesz, -tował**
dok. натéрти пáстю (*підлогу*).
- parastwić się, -wię, -wisz, -wił** на-
знущáтися (з ко́го, з чо́го, *рід-*
ко над ким, над чим).
- paraść I ż.** напáсть, -ті, $\diamond$ *розм.*
gobić coś jak z a ~ робí-
ти що абíяк.
- paraść II див.** paradać I.
- paraść III, -pasę, -pasiesz, -pasł,**
-paśli напáсти, -сú, -сэш.
- paratoczyć się, -czę, -czysz, -czył**
pot. попáстися (навернúтися) на
бóчі; (*про людину — ще*) наго-
д́итися, -джúся, -д́ишся.
- paratrzeć się, -rzę, -rzysz, -rzał,**
-rzeli *див.* paratrzyć się.
- paratrzyć się, -rzę, -rzysz, -rzył**
надив́итися, -влúся, -вишся, на-
гляд́итися, -джúся, -д́ишся.
- parawać, paroić, -roję, -poisz,**
-poił 1) напóювати, -пóюю, -пó-
юєш, напóти, -пою, -пóш; (*тва-*
рин — звичайно) напувáти,
напóти; 2) (*сzum*) перен. напов-
ня́ти, напóвнювати, -нюю, -ню-
єш, напóвнити, сповня́ти, спóв-
нювати, спóвнити (чим); ~ wać
czyje serce gogusza сповня́ти
(наповня́ти) чіе серце гіркістю
(гіркотю); ~ wać otuchę наповня́ти
(сповня́ти) бадьóристю; 3) (*робити воло-*
гим) насичувати, -чую, -чу-
єш, насит́ити, -сичу, -сит́иш;

- deszcz ~рава ziemię дощ насичує зємлю; // (лише недокон.) ~ się (czym) любувати-ся, -буюся, -буєшся, милувати-ся, -луюся, -луєшся (чим); ~ рієкнум widokiem любувати-ся (милувати-ся) гáрним краєвидом.
- parawalny** 1) *tex.* здáтний насичувати-ся; artykuły ~не вироби, здáтні насичувати-ся; 2) *с.-г.* польний, для напування; koryto ~не поїлка, поїльне коріто.
- parawarka** *ż., tech.* прилад для насичування тканин.
- parucha** *div.* парухає.
- paruska** *pot. div.* параєскає.
- paręlniacz, lm. -cze, m.** 1) *tex.* апарат для наповнювання пляшок; 2) *військ.* машинка для набивання кулеметних стрічок.
- paręlniac, paręlnić, -nię, -nisz, -nił** наповняти, наповнювати, -нюю, -нюєш, наповнити; (*перен. — ще*) сповняти, сповнювати, сповнити; (*до краю*) виповняти, виповнювати, виповнити; // ~ się наповнятися, наповнюватися, наповнитися; сповнятися, сповнюватися, сповнитися; виповнятися, виповнюватися, виповнитися.
- paręlniony** наповнений; сповнений; виповнений. *Пор.* paręlniac.
- paręfumować, -muję, -mujesz, -mował** надушити, -шу, -шиш.
- paręzyć się, -rzę, -rzysz, -rzył** *pot.* набундочитися.
- pa rewniaka przst., pot. div.** па ревно.
- pa rewno przst.** напєвно; (*неодмінно*) обов'язково.
- paręzniąty** набұхлий, набряклий; набубнявілий. *Пор.* paręznieć.
- paręznieć, -nieje, -niejesz, -niał, nieł** набұхнути, набрякнути; (*про насіння, бруньки дерева*) набубнявіти.
- paręznienie** *n.* набұхлість, -лості, набряклість; набубнявілість. *Пор.* paręznieć.
- paręd, -ci, m., tech.** 1) *привод;* ~ elektryczny електропривод; 2) (*механізм, що передає рух з однієї частини машини в іншу*) передáча; $\diamond$ ~ pasowy nac; samolot o ~dzie odrzutowym реактивний літак, -ка.
- parędowy** 1) *tex.* приводний; 2) *перен.* рушійний; ~we siły rewolucji рушійні сили революції; $\diamond$ koło ~we ведуче кóлесо.
- parędzać, parędzić, -dże, -dzisz, -dził** 1) наганяти, нагнати (нажену, наженеш); (*в одне місце — ще*) нагонити, понагонити; *перен.* ~dzić komu strachu нагнати кому страху, нагнати на кого страх; 2) (*перен. — спішити*) підганяти, підгонити, підігнати (піджену, підженеш); ~dzać do roboty підганяти (підгонити) до роботи.
- paręknięty** *div.* надпекнієту.
- pariąć** *div.* парінає.
- parić się** *div.* паріжає się.
- pariec** *div.* парієкає.
- pa piechotę przst., pot.** пішки, піхом, піхотóю, піхтурóю.
- pariekać, pariec, -piekę, -pieczesz, -piekł** напика́ти, напекти́, -печу́, -печеш; // (*лише докон.*) ~ się напекти́ся.
- parienić, -nię, -nisz, -nił** напінити.
- parieprzać, parieprzyć, -rzę, -rzysz, -rzył** напєрчувати, -чую, -чуєш, напєрчати.
- parierać, parrzeć, -prę, -przesz, -parł** 1) напирати, напєрти, -пру́, -прєш, налягати, налягти́, -ляжу́, -ляжеш; pierzyciel ~piega вóрог напирáє (налягає); 2) (*на кого*) *перен.* натискати, натиснути (*на кого*).
- parierśniczek, -czka, m., zdr.** 1) невеличкий бюстгáльтер, -ра; 2) нагрúдничок, -чка. *Пор.* parierśnik 1, 2.
- parierśnik** *m.* 1) бюстгáльтер, -ра; 2) (*іст.— нарядний щитик на груді*) нагрúдник; 3) *військ. іст.* кольчуга, кільчастий пánцир,

-ра; 4) мед. перев'язка на груді.
parierśny нагрудний.

parierzać, parierzyć, -rzę, -rzysz, -rzył насмічувати пір'ям, насмітяти пір'ям.

parieścić się, -pieszczę, -pieścisz, -pieścił напеститися, -пещуся, -пеститися; (любовно — ще) намиливатися, -лююся, -лущешся, наголубитися, -блюся, -блещешся.

parięcie *n.* 1) натягнення, натяжка; докон. напінання; 2) напруження; *пор.* parinać 1, 2; 3) (стан) на́тяг, -гу; ~ з рге́зупу на́тяг пружини; 4) *фіз., ел.* напруження, напру́га; *ел.* wysokie ~ вели́ка (висо́ка) напру́га; 5) *перен.* на́тягну́тість, -гос́ті, напру́жені́сть, -нос́ті; $\diamond$ *військ.* ~ ognia си́ла вогню.

parięstek, -tka, *m., anat.* (carpus) зап'ясток, -тка.

pariętek, -tka, *m.* за́дник, за́каблук.

pariętkowy *anat.* надп'ятковий; ~wa kość (talus) надп'яткова кістка.

pariętnować, -nuje, -nujesz, -nował 1) заклеїти, -млю, -мійш, заклеїмувати, -мюю, -мущеш; (*випалюючи тавро*) за́таврува́ти, -рюю, -руеш; 2) *перен.* за́таврува́ти; *pi ksz e m p o ś ć p a l e ż y* ~ підлість (підлότηу) трéба за́таврува́ти; 3) *книж.* на́класти печатъ (на ко́го, на шо); $\diamond$ ~wany szlachetp o ś c i ą з печаттю благородства.

pariętrzać, pariętrzyć, -rzę, -rzysz, -rzył 1) навалювати, -люю, -лущеш, навалити, -лю, -лиш; 2) (*перен.* — *волосся*) збивати, збити (зіб'ю, зіб'еш), настовбурчувати, -чую, -чуеш, настовбурчити.

parięty 1) натягнений; напрутий; 2) напружений; *лінгв.* jego ~te напружені єри, -рив; *пор.* parinać; 3) *перен.* на́тягну́тий, напружений; ~te stosunki на́тягну́ті (напружені) відносини,

-син; $\diamond$ interes ~ діло (справа) на прикметі.

parijać się, parić się, -pije, -pijesz, -pił 1) напиватися, напиться, -п'юся, -п'ещешся; 2) *перен.* просякати, просякнути, насичуватися, -чуюся, -чуешся, насититися, -сичу́ся, -сити́шся (чим); *присл.* czego się zrazu skopira ~pije, to się z niej nigdy potem nie wumuje чим шкаралупа просякне (насититися), то́б з не́ї не вимиеш; чим горне́ць накіпів, тим бу́де смердіти.

parikować, -kuje, -kujesz, -kował настьобати: ~ kolder настьобати ковдер.

parilnik *m., tech.* терпуг, -га, напйлок, -лка.

parinacz, *lm. -cze, m., anat.* (tensor) м'яз-напружувач.

parinać, pariać, -rę, -piesz, -piął, -pięli 1) натягати, натягувати, -гую, -гуеш, натягти, -гну, -гнеш, натягнути; (*струну, мотузку тощо — ще*) напінати, напнути; 2) (*силу і под.*) напружувати, -жую, -жуеш, напружити.

paris, -su, *m.* на́пис, -су; на́пис (pidше); odsyrować ~ розшифрувати на́пис.

parisać, -szę, -szesz, -sał написати, -пишу, -пишеш; ~ artykuł написати статтю; $\diamond$ ~ kontrakt скласти (укласти) контра́кт (до́говір); // ~ się на́писатися.

paritek, -tku, *m.* напй, -пою, напйток, -тку.

pariwek, -wka *a. -wku, m., pot.* чайові, -віх.

parlatać, napleść, -plotę, -pleciesz, -plóli, -pletli наплітати, наплесті, -плету, -плетеш.

parlatać наплітати.

parlecznik *m.* 1) *спец.* лямка; 2) *військ. іст.* наплечник.

parleć, -piele, -pielesz, -pell, -PELL наполоти, -лю, -леш.

napleść *див.* parlatać.

napleśnieć, -nieje, -niejesz, -niał,

-nieli запліснявити, зацвісти, -цвіту, -цвітеш.
parletek, -tka, m., anat. (praepurium) крайня плоть, -ті, препуцій.
parlotkować, -kuje, -kujesz, -kował нарозпускати плітók.
parluć, -pluje, -plujesz, -pluł наплювати, -плюю, -плюєш; *перен.* nie pozwolić sobie w kaszę ~ не дати собі в кашу наплювати.
parłakać: ile kot ~kał як кіт наплакав.
parłakać się, -placze, -placzesz, -plakał наплакатися, -плачуся, -плачешся.
na płask przst. плискóм, плáзом.
parłatać: ~ figlów напустувати, -тую, -туюш, навитворяти.
parłodzić, -dze, -dzisz, -dził наплóдити, -джу, -диш; //~ się наплóдитися.
parłynać див. parływać.
parływ, -wu, m. 1) наплів, -ву; прилів; *пор.* parływać; 2) *мед. (congestio)* наплів (*артеріальної крові*); $\diamond$ *мін.* ~ ріаску крупний пісок, -ску, річний пісок.
parływać, parłynać, -nę, -niesz, -nął, -nęli 1) напливати, наплисти, -пливі, -пливеш, напливти; *перен.* lud falą ~rływał напливлá хвиля народу; ~rłynać па камієнь наплисти (напливти) на камінь; ~rłynęło wiele okrętów напливлó багáто кораблів; 2) *перен.* приливати, приліти, -ллі; кгев ~rływa do głowy кров приливає до голови; 3) (*перен.* — про гроші) надходити, -дить, надійти, -йде; dużo gotówki ~rłynęło do kasy до кáси надійшлó багáто гóтівки.
parływowу 1) захóжий, зáйшлий; ludność ~wa захóже (зáйшле) насéлення; 2) *геол.* наносний; grunt ~ наносний грунт, -ту.
parocić się, -ce, -cisz, -cił (pad

czym) *przen. pot.* попріти (надчим).
parocznać див. парочынаць.
na początek przst. для почáтку.
na początku przst. на почáтку, спочáтку.
na poczekaniu przst. з місця, зрáзу, відрáзу, зáраз, зáраз же.
na poczet przst., buch. за рахунок.
paroczęcie n. почáття, розпочáття, зачáття; начáття. *Пор.* парочынаць.
paroczęty почáтий, розпочáтий, зачáтий; начáтий. *Пор.* парочынаць.
paroczynać, парочзаць, -cznę, -czniesz, -czął, -częli (bratu *вперше частину цілого*) починати, почáти, -чну, -чнеш, розпочинати, розпочáти, зачинати, зачáти; начинати, начáти (*рідко*); ~czynać pową bezczkę wi па починати (розпочинати) нову бóчку винá.
na podobieństwo przst. так, як; ~ motyla так, як метéлик.
na podórzedziu przst. напóхвати, під рукою, під рукамі (в кóго).
na podziw przst. на дівó, напрочуд; надивовижу (*рідше*).
na pogotowiu przst. напóготóві.
na pohybel przst. на загíбель, на погібель.
paroić див. пароваць.
na pokaz przst. напóказ; (*для гóдиться — ще*) про людське óко.
napoleon m., hist. (золота французька монета) наполеондóр, -ра.
napoleondor m., hist. див. napoleon.
napoleonek, -nka, m., sik. (тістечко) наполеóн.
napoleoński наполеóнівський.
na poły przst. наполовину.
napominać, napomnieć, -mnę, -mnisz, -mniał, -mnieli 1) (кого) робити зауваження, зробити зауваження (кому); *підсил.* докоряти, докорити (кому); картати (кóго) (*лише недокон.*); 2) (со) нагадувати, -дую, -дуєш, нагадати (щó).

паромкnać *див.* паромукаć.

паромкnienie *п.* 1) нятяк, -ку;

2) нагад, -ду. *Пор.* паромукаć.

паромкniecie *п.* *див.* паромкnienie.

паромnieć *див.* пароминаć.

паромnienie *п.* 1) зауваження;

докір, -кору; *udzielić* ~піа

зробити зауваження; 2) нагад,

-ду. *Пор.* пароминаć.

на рогос *przst.* на поміч.

паропrować, -puje, -pujesz, -pował

1) (czego) накачати; ~ *wody*

до бесзкі накачати воді в

бóчку; 2) (кого) *перен.* розм.

підбурити (кого проти ко́го),

намóвити, -влю, -виш (кого на

кого, на що).

паромукаć, паромкnać, -не, -niesz,

-nał, -nęł (кому о czym, о

kim) 1) натякати, натякнути

(кому про що *а.* на що);

2) (*пригадувати*) нагадувати,

-дую, -дуеш, нагадати (кому

що).

на poprzek *przst.* впоперек, попе-

рєк.

парога *ж., tech.* шайба; *зал.* ~

buforowa бóферна шайба.

на potem *przst.* на потім.

пароткаć *див.* паротукаć.

паротny *med.* (*sudorificus*) пото-

гінний.

паротукаć, пароткаć 1) зустріча-

ти, зустріти, -стріну, -стрінеш,

зустрінути; стрічати, стрінути,

стріти; (*рідше*) здібати, зді-

бати; 2) (*на перешкоди*) на-

трапляти, натрапити, -плю, -пиш;

~*тукаć trudności* натрапля-

ти на труднощі; // ~ *się* зустрі-

чатися, зустрітися, зустрінутися;

здібатися, здібатися.

паровietrzny повітряний; *statek*

~ повітряний корабель, -бля;

◇ *żeglarz* ~ повітропла-

вець, -вця; *żegluga* ~ на по-

вітроплавання.

на powót *przst.* назад; *poło-*

żyć so ~ покласти що назад;

chodzić tam i ~ ходити

туди й назад.

на rozór *przst.* на вігляд, на по-

гляд.

пароżyszcą (czego) напозичати;

(кому чого — *це*) назичити.

парój, -роји, *lm.* -roje, *m.* напій,

-пою, напіток, -тку; ~ *chłod-*

dzący прохолодний (відсві-

жуючий) напій (напіток); ~

wyskokowy (*alkoholo-*

wy) алкогольний напій (напі-

ток).

на rół *przst.* *див.* на poly.

парóг, -рогу, *m.* напір, -пору; (*на-*

вальний — *це*) нятиск, -ку.

на różniej *przst.* на пізніше; на

потім.

парpracować się, -cuje, -cujesz, -co-

wał напрацюватися, -цююся,

-цюєшся, наробитися, -блюся,

-бишся.

парраć, -piore, -pierzesz, -prał

1) (czego) напрати, -перу́, -пе-

реш (чого); ~ *bielizny* на-

прати білизни; 2) (кого) *пе-*

рен. фам. відлупцювати, -цюю,

-цюєш, відлупити, -плю, -пиш,

віддубасити, -башу, -башис, від-

чухрати, віддухопелити (кого).

парpraszać, parprosić, -sze, -sisz,

-sił напро́шувати, -шую, -шуєш,

напросіти, -прошу́, -прóсиш,

напро́хувати, -про́хую, -про́ху-

єш, напро́хати; // ~ *się* напро́-

шуватися, напросітися.

парrawa *ж.* 1) ремонт, -ту; (*мен-*

ша) лагодження, полáгоджен-

ня; ~ *bieżący* потóчний ре-

монт; ~ *kapitałna* капи-

тальний ремонт; *oddać do*

~*wy* віддати в ремонт; віддати

лагодити (полáгодити); 2) (*пе-*

ремiна на краще) попра́влення;

(*усунення недоликів*) виправлен-

ня; ~ *zwyszajów* виправ-

лення звичаїв.

парrawca, -су, *lm.* -су, *m.* виправ-

ляч, -ча.

на prawdę, *wyr. wtr., przst.* справді.

парprawiacz, *lm.* -cze, *m.* *див.* па-

prawca.

парprawiaczka *ж.* виправлячка.

парprawiać, parprawić, -wie, -wisz,

-wił 1) ремонтувати, -тую, -ту-

еш, відремонтувати; лагодити, -джу, -диш, полагодити; 2) поправляти, поправляти; виправляти, виправити. *Пор.* *parawa.*

parawienie *n. див.* *parawa.*

parawka *ż., zdr.* невеличкий ремонт, -ту.

na prawo przsl. направо, правобуч. *parząd, -du, m., el.* зарядний струм, -му.

parządnicza *ż., el.* зарядна динамомашинна.

parządzenie *n., el.* зарядження; *w spółczynniki ~nia* коефіцієнт зарядження.

parzędce przsl. нашвидку, нашвидкуруч; (*pospieszajuci*) наспіх, поспіхом, похапцем.

parzędzacz, lm. -cze, m. 1) *anat. (musculus erector)* випрямлюючий м'яз; 2) *mex* поліпаст.

parzędzacz, parzędzyc, -zę, -żysz, -żył напружувати, -жую, -жуеш, напружити; (*пям. — це*) натягати, натягувати, -гую, -гуеш, натягти, -гну, -гнеш, натягнути; // ~ *się* напружуватися, напружитися; натягатися, натягуватися, натягтися, натягнутися.

parzędzenie *n. 1)* напруження; (*ел. — це*) напруга; ~ *pegow* напруження нервів; натягнення; *пор.* *parzędzacz;* 2) (*перен. — відносин*) натягнутість, -тості; напруженість, -ности; *międzynarodowe ~* міжнародна напруженість. *Пор.* *parzędzony.*

parzędzony 1) напружений; натягнутий, натягнений; *пор.* *parzędzacz;* 2) (*про відносини*) натягнутий, натягнений; (*що грозить розривом*) напружений.

parzędzyc *див.* *parzędzacz.*

parprodukować, -kuje, -kujesz, -kował виробити у великій кількості.

parprosić *див.* *parpraszać.*

na prost przsl. прямо; (*по прямій лінії — це*) навропростець.

naprostowywać, -wuje, -wujesz, -wywał, naprostować, -tuje, -tujesz, -tował випрямляти, випрямляти, -млю, -миш, випростувати,

-тую, -туеш, випростати; (*робити рівним*) вирівнювати, -нюю, -нюеш, вирівняти; // ~ *się* випрямлятися, випрямитися, випростуватися, випростатися; вирівнюватися, вирівнятися.

naprowadzać, naprowadzić, -dzą, -dzisz, -dził наводити, -джу, -диш, навесті, -веду, -ведеш; (*перен. — це*) наштóвхувати, -штóвхую, -штóвхуеш, наштóвхнути; ~ *dzać* *co lakierem* наводити лак (на що); ~ *dzać* *na myśl* наводити (наштóвхувати) на думку; ~ *dzać* *rozmoowę* *na co* наводити розмову на що.

naprowadzający навідний; ~ *ce pytania* навідні питання (запитання).

na próbę przsl. на спробу, на пробу.

naprószać, naprószyć, -szę, -szysz, szył (*czego* *na co, do czego, w co*) натрушувати, -шую, -шуеш, натрусити, -трушу, -трूसиш; ~ *szyc* *sadzu* *na podłogę* натрусити сáжі на підлогу.

na próżno przsl. даремно, марно; дурно (*pidше*).

napróżnować się, -nije, -nujesz, -nował наледарюватися, -рююся, -рюешся, набайдикуватися, -куюся, -куешся.

napróżny даремний, марний.

napruć, -pruje, -prujesz, -pruł (*багато дечого*) спорóти, -рю, -реш; // ~ *się* напорóтися.

napryskiwać, -kuje, -kujesz, -kiwał, -pryskać набрызкувати, -кую, -куеш, набрызкати.

naprysnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęł dok. див. *napryskiwać.*

naprząć, -przędę, -przędziesz, -prządł, -przędłi напрядити, -пряду, -прядеш.

na przebój przsl. 1) наввипередки, навперебій, наперебій; 2) (*силюю*) напролом, пробóем.

naprzeciw 1) (*kogo, czego*) *прийм.* напро́ти, навпро́ти (кого, чо́го); 2) *прислів.* назу́стріч, напро́ти; *w ujęć ~* вийти назу́стріч.

naprzeciwko *див.* *naprzeciw 1.*

naprzeciwległy *mat.* протилежний.
naprzęć *div.* напierać.

na przedzie *przst.* спереду, попереду.

na przekór *przst.* наперекір.

na przelaj *przst.* 1) навпростець;

2) (komu) навперейми (кому);

♠ *спорт.* bieg ~ біг по пересіченій (перетяті) місцевості.

na przemian *przst.* 1) позмінно;

2) (один за одним) по черзі.

na przemiany *przst.* *div.* на przemian.

naprzemienny *mat.* перемінний, змінний.

na przetrzał *przst.* наскрізь, навиліт; ♠ рокоже ~ кімнати анфіладою; drzwi rootwierane ~ двєрі, відкриті навстіж.

na przestwór *przst.* навстіж.

na prześcigi *przst.* наввіпередки.

na przódzie *przst.* *div.* на przedzie.

naprzód I *wkrz.* вперед! ♠ візськ.

~ marsz krokom руш!

naprzód II *przst.* 1) спершу, перше, перш, попереду, поперед;

2) (zazdalegidy) наперед; z płaciacie ~ наперед заплатити, -плачу, -платиш.

na przykład *wyr. wtr.* наприклад.

naprzykrzać się, naprzykrzyć się,

-rzę, -rzysz, -rzył (komu) набридати, набриднути, обридати, обриднути (кому); (dosadzajacy) докучати, докучити, надокучати, надокучити (кому).

naprzykrzenie się *n.* докон. набридання, обридання; докучання, надокучання. *Por.* naprzykrzać się.

naprzykrzony набридливий; докучливий, надокучливий. *Por.*

naprzykrzać się.

naprzykrzyć się *div.* naprzykrzać się.

naprzyrzekać наобіцяти, понаобіцувати, -цюю, -цюєш.

na przyszłość *przst.* в майбутньому.

napsuć, -psuje, -psujesz, -psuł напсувати, -псую, -псуєш; *peren.*

roz. ~ кому krwi напсувати кому крові.

napuchać, napuchnąć, -chnę,

-chniesz, -chnął, -chnęł *a.* -puchł,

-puchli напухати, напухнути.

napuchłość *ż.* опухлість, -лості.

napuchły напухлий, опухлий.

napuchnąć *div.* napuchać.

napuchnięcie *n.* (opuchle miejsce)

бпух, -ху.

napuchnięty *div.* napuchły.

napuczyc, -czę, -czysz, -czył здүти (здүю, здүєш і здүм, зідмеш); зробити що спүхлим (розпүхлим); //~ się 1) здүтися;

2) *peren.* надүтися.

napudrować, -ruję, -rujesz, -rował

напүдрити; //~ się напүдритися.

napuszać się, napuszyć się, -szę,

-szysz, -szył 1) (*pro pier'a, szersz*) настовбүрчуватися, -чується, настовбүрчитися; 2) *peren.*

бундючитися, набундючитися.

napuszczac, napuścić, -puszczę,

-puszczysz, -puszczył 1) напускати, напустити, -пущу, -пүстиш;

2) (*pidiunoю*) насичувати, -чую, -чуєш, наситити, -сичу, -ситиш.

napuszonу 1) надүтий; 2) *peren.*

пишний, пихатий, бундючний;

3) (*pro styl, mowу*) пишномовний.

napuszyc się *div.* napuszać się.

napuszysto 1) надүто; 2) пишно,

пихато, бундючно; 3) пишномовно. *Por.* napuszony.

napuszystość *ż.* 1) надүтисть, -то-

сті; 2) пишність, -ності, пихатість, бундючність; 3) пишномовність. *Por.* napuszony.

napuszysty *div.* napuszony.

napuszycie *div.* napuszysto.

napuścić *div.* napuszczac.

napuchać, napchać напихати, на-

пихати; //~ się напихатися, на-

пихатися.

napytywać, -tuję, -tujesz, -tywał,

napytać напйтувати, -тую, -туєш,

напитати; (*woroga — цє*) наживати, нажити, -живу, -живєш.

narabować, -buję, -bujesz, -bował

награбувати, -бую, -бужєш.

narachowywać, -wuję, -wujesz, -wy-

wał, **parachować, -rachuję, -rachujesz, -rachował** налічувати, -чую, -чуеш, налічити, -чү, -чиш, нараховувати, -вую, -вуеш, нарахувати, -рахую, -рахуеш.

na raczkach przst. рачки.

parada *ж.* нарада; **odbyć ~dę** відбути (мати) нараду; **~ w u t w ó g z a** виробнича нарада; **z wołać ~dę** скликати нараду.

paradka *ж., bot. (androsace)* переломник.

paradować się, -duję, -dujesz, -dował нарадуватися, -дуюся, -дуешся, нарадітися, навітшатися, натішитися.

paradzać, paradzić, -dzą, -dzisz, -dził радити, -джу, -диш, нарадити, порадити (кому когò, що); **//~ się** (z kim względem czego) радитися, порадитися (з ким відносно чо́го); **~ dzić się z to w a g z y s z e m** порадитися з товаришем.

paradzenie się *п.* нарада.

paradzić *див.* **paradzać.**

parajać, paraić, -rają, -raisz, -raił (кому со) *пол.* радити, -джу, -диш, нарадити, порадити; **ра́яти, нара́яти** (кому що) (*розм.*).

paramiennica *ж. див.* **paramiennik.**

paramiennik *т.* 1) браслёт; 2) *військ. іст.* наплічник; 3) *військ.* погон; (*в парадній формі*) еполёт.

paramienny наплічний.

parastać, parosnąć, -rosnę, -rośnięsz, -rósł, -rośli 1) наростати, нарости; 2) (czym) поростати, порости (чим); **g r z e d a z i e l s k i e m ~rosła** грядка поросла бур'яном.

na raty przst. на виплат, в розстрочку, з розстроченням.

paraz przst. враз, ра́птом, нараз.

parazić *див.* **paradzać.**

na razie przst. по́ки що, тим часом.

parażać, parazić, -żę, -zisz, -ził наражати, наразити, -ражу́, -разі́ш; **~ żać k o g o p a n i e b e z p i e c z e ń s t w o** наражати когò на небезпеку; **◇ ~ żać s w o j e** *ж.* усе ва́жити (рискува́ти)

своім життям; **//~ się** наражати́ся, наразити́ся; **~ żać się p a n i e r g z y u j e m p o ś c i** наражати́ся на неприємності; **~ żać się p a s t r a t y** наражати́ся на втрати; **◇ ~ żać się** кому́ś стягати на себе чи́е невдоволення; **~ zić się p a c z y j g n i e w** підпасти під чий гнів, зазнати на собі чийого гніву.

parażenie (się) *п.* нараження; **◇ bez ~nia się** *п.* на pierzujęm pość не наражуючи́ся (не виставляючи себе) на неприємність; **z ~niem własnego** *ж.* у́сіа риску́ючи власним життям.

parceina *ж., chem., farm.* нарцеїн, -ну.

parciarka *ж.* ліжниця.

parciarski ліжний.

parciarstwo *п.* ліжний спорт, -ту.

parciarz, lm. -rze, m. ліжник.

narcyz m., bot. нарціс.

narcyzowy bot. нарцісовий.

nard, -du, blm., m., bot. i in. нард, -ду.

paręgulować, -luję, -lujesz, -lował регулювати, -люю́, -люєш (*докон.*); **~ z e g a r e k a** вивірити (регулювати) годинник; б) завести (накрутити) годинник.

paręszcie przst. нарэшти; вре́шти (*рідше*).

paręcze *п.* оберёмок, -мка; **~ d r z e w a** оберёмок дров.

paręczny: ко́ń ~ підру́чний кінь (*род.* коня́), підру́чний, -ного.

pargile nieodm., п. наргіле (*невідм.*).

parkoman, lm. -ni, m., med. наркоман.

parkomania *ж., med.* наркоманія.

parkomanka *ж., med.* наркоманка.

parakotyczny med. наркотичний.

parakotyk m., med. наркòтик.

parakotyна *ж., chem.* наркотін, -ну.

parakotyzacja *ж., med.* наркотизація.

parakotyzator, lm. -rzy, m., med. наркотизатор, -ра.

parakotyzować, -zuję, -zujesz, -zo-

wał med. наркотизувати, -зую, -зуюш; //~ się наркотизуватися.
parkoza *ж.* наркóz, -зу.
parobić, -bię, -bisz, -bił наробити, -блю, -биш; ~ *długów* наробити боргів; ~ *hałasu* наробити гáласу, зчинити гáлас; ~ *komu biedy* наробити (накоїти) кому зла (ліха, бід); ~ *komu kłopotu* наробити (завдати) кому клопоту (турбот); ~ *szkody* наробити шкоди, спричинити шкоду; // ~ *się* наробитися, -блюся, -бишся, -ця, напрацюватися, -цююся, -цююся.
narodowiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.* -olit. *hist.* *div.* nacjonalista.
narodowościowo у національному відношенні.
narodowościowy (що стосується народності, національності, нації, народу) національний; *polityka* ~ *wa* національна політика; *świadomość* ~ *wa* національна свідомість, -мости; *ucisk* ~ національний гніт, -ту.
narodowość *ж.* 1) (сукупність національних рис) народність, -ности, національність; *wronić swej* ~ *ci* відстоювати свою народність (національність); 2) (спільність людей) нація, національність, народ, -ду; ~ *ci Z S R R* нації (національності, народи) СРСР.
narodowy 1) (властивий нації, народу) національний; *kultura* ~ *wa* національна культура; *strój* ~ національний костюм; *święto* ~ *we* національне свято; 2) (державний) народний; *gospodarka* ~ *wa* народне господарство.
narodzenie *n.* народження; *ж.* *rel.* *Boże Narodzenie* різдво.
narodzić, -dzieć, -dzisz, -dził родити, -джу, -диш, породити; //~ się родитися, народитися.
narodziny, -dzin, *blp.*, *książ.* народження.
narosnąć *div.* narastać.
narost, -tu, *m.* náriest, -rostu;

chogobliwy ~ хворобливий *náriest*.
na roścież *przst.* návstik.
narost *ж.* *div.* *narost*.
narowić, -wię, -wisz, -wił робити норовистим; //~ się норовитися, -влюся, -вишся.
narowisty норовистий.
na rozcież *przst.* *div.* na roścież.
narozę *n.* 1) (дошки) ребро; 2) (назовні будинку, вулиці тощо) *rig* (род. *rógu*); 3) (всередині приміщення, кімнати) *куток, -тка*.
narozęc, -żca, *lm.* -żce, *m.* *div.* narožnik.
narožnica *ж., bud.* (наріжна кроква при пересіченні двох схилів даху) наріжниця, наріжник.
narožnik *m.* 1) наріжний будинок, -нку; 2) *archit.* плієстр, -ра; 3) *bud. i in.* наріжне залізо, ріжок, -жкá, рамний косинець, -нця; 4) *військ.* бастіон; 5) наріжний пічний (грубний) *кахель, -хля*; 6) *div.* *narožnica*.
naróżny наріжний.
**naród, -rodu, *m.* naród, -ду; (*політ.* — *це*) нація; *перен. розм.* *moc* ~ *rodu* сила народу (людей).
naróść, -rosnę, -rośniesz, -rósi, -rośli *dok.* *div.* narastać.
**narów, -rowu, *m.* 1) норов, -ву; 2) погана звичка; *wyukozepić* ~ викорінити погану звичку; *ж.* *koń z rowem* норовистий кінь (род. коня).
na równi *przst.* náriwni, wriwni, wriwien.
naracja *ж., książ.* розповідь, -ді, оповідання.
naracujny *książ.* розповідний; *нарративний (наук.).*
**narator, *lm.* -rzy *a.* -rowie, *m.* розповідач, -відачá, оповідач.
narta *ж.* ліжа, ліжва.
nartnik *m., ent.* (*hydrometra*) водомірка.
narumienić, -nię, -niesz, -nił нарум'янити.
naruszać, naruszyć, -szę, -szysz, -szył 1) порушувати, -шую, -шу-******

еш, порушити; (слово, клятву тощо — ще) ламати, зламати; ~szać рг а во ламати (порушувати) закон; ~szać сп ро к ó j порушувати спокій; 2) (розладнувати) ушкоджувати, -джу, -джуеш, ушкодити, -джу, -диш, пошкодити; ~szуć т ó з g пошкодити (ушкодити) мозок.

paruszałny який можна порушити.

paruszczyel, *lm.* -le, *m.* порушник; ~ р г а в а правопорушник; ~ сп ро к ó j порушник спокію.

paruszczyelka ж. порушниця.

paruszyć *div.* paruszać.

parwać *div.* paruwać.

parwał, *lm.* -le, *m., zool.* (*monodon monoceros*) нарвål, одноріг, -рога.

parwaniec, -ńca, *lm.* -ńcy, *m., pol.* навiжений, -ного; (розм.—ще) зайдiголова.

parwany *pol.* навiжений.

parу, par, *blr.* на́ри (род. нар); (в селянській хаті — звичайно) піл (род. по́лу).

parубek, -bku, *m.* 1) мильгá, милька́; ри́ба для розплóджування; 2) *перен.* молодняк, -ка́, молодá змiна.

parубiаć, parубić, -bię, -bisz, -bił розвóдити (розплóджувати) ри́бу, розвести́ (розплóдити) ри́бу, зарiбити, -блю, -биш.

parубiенiе *n.* розвéдення (розплóдження) ри́би, зарiблення.

parубkowy: staw ~ сáжалка, ри́бник.

parуchtować, -tuję, -tujesz, -tował *pol. div.* przyszykować.

parуs, -su, *m.* начертáння, кóнтур, -ра; ~ будiнку начертáння (кóнтур) будiнку.

parуsować, -suje, -sujesz, -sował нарисува́ти, -сýю, -сýеш.

parуwać I, parwać, -rwe, -rwiesz, -rwał наривáти, нарвáти; ~rwać bukiet kwiatów нарвáти букéт квітiв.

parуwać II, parwać, -rwie, -rwał (*tylko w 3 os.*) *med.* наривáти.

parząd, -du, *m.* 1) *anat.* брган, -ну; ~dy zmysłowe бргани по-чуттiв; 2) *div.* przyrząd.

na rzecz przst. на кóристь.

parzeczе *n., lingw.* 1) гóвiр, -вору, гóвiрка, диáлект, -ту; 2) (*сукупність мiсцевих гóворiв*) нарiччя.

parzeczеństwo I *n.* зарúчена пáра, зарúчени, -них.

parzeczеństwo II *n.* перiод від зарúчин до весiлля.

parzeczona, -nej, ж. наречéна, -ноi.

parzeczony, -zonego, *lm.* -czeni, *m.* наречéний, -ного, жени́х, -хá.

parzeczowy *lingw.* гóвiркóвий, диáлектний, диáлектáльний.

parzekać 1) скáржитися, жалiтися, жáлуватися, -луося, -луешся; 2) (*докоряти*) нарiкáти; ~каj па siebie нарiкáй (рéмствуй) на себе (сам на себе).

parzekanie *n.* скáрга, жáлоба; нарiкáння. *Пор.* parzekać.

parzедnik *m., gram.* ору́дний від-мiнок, -нка.

parzедzie *n.* 1) знарýддя; ~dzia рг о d ук c i j i знарýддя виробни-цтва; (*ручне знарýддя*) iнстру-мéнт; *tex.* ~ tпáсе рiжучий iнструмéнт; 2) *anat.* брган, -ну.

parzедziowiec, -wca, *lm.* -wcy, *m., spec.* iнструментáльний.

parzедziownia ж., *spec.* iнструмен-тáльний цех, -ху.

parzедziowy 1) який (шо) сто-сýється знарýддя; d r z e w o ~we дéрево, здáтне для вiробу знарýддя; 2) *муз. div.* instru-mentalny.

parznać *div.* parzynać.

parzusać I, parzucić, -ce, -cisz, -cił накидáти, накинóти; (*перен.* — ще) нав'язувати, -зую, -зуеш, нав'язáти, -в'язjú, -в'язеш; ~cić кому своjá волé накинóти (нав'язáти) кому свою волю; ~cić piászcz па гáтiо па накинóти пальцó на плéчi; // (*лише недокок.*) ~ się накидáтися, нав'язувáтися; ~ кому ze swymi гáдáми накидáтися (нав'язувáтися) кому з сво-iми порáдами.

narzucac II *dok.* накідати; ~ ka mieni накідати каміння.
 narzucic *div.* narzucac I.
 narzut, -tu, *m., spec. div.* narzutka 2.
 narzuta *z.* покривало.
 narzutka *z.* 1) (*верхній одяг*) накідка; 2) *спец.* штуркатурка, обмáзка.
 narzutowy *geol.* наносний; g ł a z y ~ we наносне каміння.
 narzynać, narzynać, -nę, -niesz, -nął, -nęł narізувати, -зую, -зуюш, нарізати, -ріжу, -ріжеш.
 narzynany нарізний.
 narzynki, -ków, *blp., tech.* гúbки у слюсарних лéшат.
 nasad, -du, *m.* 1) рúчка, держáк, -ká; (*в інструменті — це*) рукоя́тка; ~ m ł o t k a рукоя́тка молотка; (*сокири*) топорі́ще; (*у плузі*); гряді́ль; 2) *div.* nasada.
 nasada *z.* 1) осно́ва; ~ g ó r y осно́ва горі; ~ t r ó j k a t a осно́ва трикутника; 2) (*у возі*) дрожина; 3) (*у рушниці*) приклад; 4) ра́ма пýлки.
 nasadka *z.* 1) пті́ця-са́мка, яка сидіть на я́чках; (*у курей*) квóчка; 2) *div.* nasadnica; 3) *буд. div.* nasadnik 1.
 nasadnica *z.* сполучна, додаткова труба́, насáдок, -дка, пáтрубок, -бка.
 nasadnik *m.* 1) *буд.* п'ятá склепіння (áрки); 2) *тех.* крúгле, кулясте кова́дло.
 nasadzac, nasadzic -dze, -dzisz, -dził насáджувати, -джую, -джуеш, насáдити, -джу́, -диш; ~ dzić drzew насáдити дере́в; (*на вістря — звичайно*) настрóмлювати, -люю, -люеш, настрóмити, -млю, -миш, натикáти, наткnúти, набивáти, набі́ти, -б'ю, б'еш; ~ dzac siekierę па trzопек набивáти (настрóмлювати, натикáти) сокі́ру на топорі́ще; ~ dzac miotłę па kij настрóмлювати (натикáти, набивáти) митлу́ на рúчку (на держáк); ~ dzac obręcz па kołо набивáти (набі́ти) обрúч на кóлесо; *o rozm.* ~ dzac czar-

kę па g ł o w ę надівáти ша́пку на гóлову; ~ dzić kure підсіпати квóчку.
 nasadzenie *n.* насáдження; настрóмлення, на́ткнення, набиття.
 nasadzic *div.* nasadzac.
 nasalac, nasolic, -le, -lisz, -lił насóблювати, -люю, -люеш, насóлити, -лю́, -лиш; (*перен. — це*) допика́ти, допекти́, -печу́, -печёш.
 nasampierw *przst. div.* najpierw.
 nasamprzód *przst.* насáмперед, з са́мого почáтку, передусім, найперше.
 naschodzic się, -dze, -dzisz, -dził насхóдитися, -джуся, -дишся.
 na schwał *przst.* оді́н в оді́н, як оді́н, як (на́че) дібрані, (як) на підбip.
 nasenny насóнный, снотворний; *z godki* ~ ne снотворні засоби, -бив.
 nasercowy *med.* серцевий; *z godka* ~ serцевий препарат, -ту.
 na serio *przst.* серйозно.
 nasępiac, nasępic, -pię, -pisz, -pił насúплювати, -люю, -люеш, насúпити, -плю, -пиш, нахму́рювати, -рюю, -рюеш, нахму́рити; ~ pić czóło насúпити (нахму́рити) чо́ло; // ~ się насúплюватися, насúпитися, нахму́рюватися, нахму́ритися.
 nasiac *div.* nasiewac.
 nasiadka *z.* 1) квóчка; 2) *спец.* бідé (*невідм.*).
 nasiadowy: kapiel ~ wa *div.* nasiadowka.
 nasiadowka *z.* сидяча ванна.
 nasiarkowac, -kuje, -kujesz, -kował *tech.* обкуріти сіркою.
 nasiarkowanie *n., tech.* обкурення сіркою.
 nasiakac, nasiaknac, -nę, -niesz, -nął, -nęł 1) вбирáти, увібрáти (*вберу́, вберёш*) (*в себе*); (*тех. — це*) насі́чуватися, -чуюся, -чуюсья, наситі́тися, -сичу́ся, -ситі́шся; g a b k a ~ siaka гúбка вбирáє в себе; 2) (*czym*) *перен.* просякáти, просякnúти, насі́чуватися, наситі́тися (*чим*), набирáтися, набрáтися (*чогó*).

nasiąkliwość *tech.* який (що) вбирає, вбираючий; який (що) піддається насиченню, насищальний.
Пор. nasiąkać.

nasiąść, -siaǳę, -siaǳiesz, -siaǳł, -siaǳli (на кого) *przen.* насити, -сяду, -сядеш (на ко́го).

nasiec, -siekam, -siekasz, -siekli *див.* nasiekać.

nasiedlać, **nasiedlić**, -le, -lisz, -lił заселяти, заселити, -лю, -лиш.

nasiedzieć się, -dze, -dzisz, -dzilł насидітися, -джуся, -дишся.

nasiekać насікти, -січу, -січеш; (*дрібно нарізати—це*) нарубати.

nasienie, *lm.* -siona, -sion, *n.* 1) *бот.* сім'я, насіння; 2) *зб. бот.* насіння; *z o s t a w i ć ż y t o p a* ~ залишити жито на насіння; 3) (*лише в мн.*) *бот.* насіння, сім'я; ~ *siona oleiste* насіння (сім'я) олійних рослин; 4) *біол.* сім'я; 5) *перен.* сім'я, насіння; *d o b r e* ~ добре сім'я; ~ *pie z g o d y* сім'я (насіння) розбрату.

nasieniotok, -ku, *m.*, *med.* (*spermatorrhoea*) (патологічне) витікання сперми.

nasienłowód, -wodu, *m.*, *anat.* (*vas deferens*) сім'япровід, -вóду.

nasieniowy 1) *бот.* насінний, насінневий; 2) *біол.* сім'яний.

naslennia *ż.*, *bot.* оплодень, -дня.

naslennictwo *n.* насінництво.

nasiennik *m.* 1) розсадник, садóва шкілька; 2) (*плід, залишений на насіння*) насінник; 3) *анат.* сім'яник, -ка.

nasienny *див.* nasieniowy.

nasiewać, **nasiać**, -sieję, -siejesz, -siał, -siali *a.* -sieli насівати, насіювати, -сіюю, -сіюеш, насіяти, -сію, -сіеш; // ~ się насіватися, насіюватися, насіятися.

nasiebierny; *koło* ~ *ne* *tech.* водяне підсубійне ко́лесо.

nasież, -ku, *m.*, *med.* інфільтрат, -ту.

nasieżgał, -tu, *m.*, *bot.* (*ophioglossum*) вужа́чка.

nasilać, **nasilić**, -le, -lisz, -lił підсилювати, -люю, -люеш, підсилити; (*робити більшим*) збіль-

шувати, -шую, -шуеш, збільшити; // ~ się підсилюватися, підсилитися; збільшуватися, збільшитися.

nasilenie *n.* 1) підсилення; збільшення; *пор.* nasilać; 2) *мед.* (*exacerbatio*) екзацербация, загострення.

nasilić *див.* nasilać.

nasionko *n.*, *zdr.* насіннячко, сім'ячко.

naskakiwać, -kuję, -kujesz, -kiwał, **naskoczyć**, -czę, -czysz, -czył 1) наскакувати, -кую, -куеш, наскочити (на ко́го, на що); 2) (*лише докон.*) (*про вивих*) вправитися, -виться, вставитися.

naskarżyć, -że, -żysz, -żył наядбеничати (на ко́го); // ~ się наскаржитися, нажалітися, нажалуватися, -лююся, -луешся.

naskoczyć *див.* naskakiwać.

naskok, -ku, *m.* на́скок, -ку.

naskorupienie *n.*, *min.* ка́мінні осадки, -ків.

na skos przst. на́в(с)кіс, нав(с)ко́сі.

naskórek, -гка, *m.*, *anat.*, *bot.* (*epidermis*) епідерма, епідерміс, -су.

naskórkowość *ż.*, *el.* поверхневий ефект, -ту, поверхневий опір, -пору.

naskórniak *m.*, *med.* (*epizoon*) шкіряний паразит.

naskórny *med.* наші́рний.

na skręcie przst. на поворóті.

naskrobywać, -buje, -bujesz, -bywał, **naskrobać**, -bię, -biesz, -bał

1) трóхи зскрібати, трóхи зскребти, трóхи зіскрібати, трóхи зіскребти; 2) (*лише докон.*) (*картоплі тощо*) начистити, -чйшу, -чйстиш; (*моркви, хріну тощо*) наскребти; 3) (*лише докон.*) (*голову тощо*) начесати, -чешу, -чешеш, начухати; // (*лише докон.*) ~ się 1) начиститися; 2) начесатися, начухатися.

naskubać, -bię, -biesz, -bał наскубти, -бу, -беш, наскубати.

na skutek przyim. внаслідок (чо́го), че́рез (що́).

nasłać I див. nasylać.
nasłać II див. naścielać.
nasładzać, nasłodzić, -dże, -dzisz, -dził насолоджувати, -джую, -диш, -дишеш, насолодити, -джу, -диш.
nasłanie n. ліхо, біда; a to istne ~! це ж справжнє ліхо! це ж справжня біда!
nasłaniec, -ńca, lm. -ńcy, m., ro-gardl. підсланий, -ного.
nasłodzić див. nasładzać.
nasłoneczny сонячний; **ka-piel** ~на сонячна ванна; ~ne pla-tu сонячні плями (род. плям), плями на сонці.
na słowo przst. на слово; **wie-rzyć** ~ вірити на слово.
nasłuchać się наслухатися.
nasłuchiwać, -słuchuje, -słuchujesz, -słuchiwał прислухуватися, -слухуюся, -слухуєшся, прислухатися.
nasłużyć się, -że, -żysz, -żył наслужитися, -жуся, -жишся.
nasmałać, nasmolić, -le, -lisz, -lił просмолювати, -люю, -люєш, просмолити, -лю, -лиш.
nasmarowywać, -wuje, -wujesz, -wywał, nasmarować, -guje, -gujesz, -gował намазувати, -зую, -зуєш, намазати, -мажу, -мажеш, намазувати, -шую, -шуєш, намастити, -машу, -мастиш; ~gować chleb masłem намазати (намастити) хліб маслом; $\emptyset$ перен. розм. ~gować komu gęse да́ти ко́му хабаря́ (ку́ку в ру́ку).
nasmażyć, -że, -żysz, -żył нажарити, насмажити.
nasmolić див. nasmalać.
nasmrodzić, -dże, -dzisz, -dził посп. насмердіти, -джу, -диш, навоняти.
nasnuć, -nuje, -nujesz, -nuł намотати.
nasobaczyć, -cze, -czysz, -czył (кому) pot. добре наляяти (вляяти) когo; ви́брати пса ко́му(розм.).
nasolić див. nasalać.
naspa ż. див. nasyp.
na spodzie 1) прийм. насподі (чогó); **2)** прислів. вниз.
na spód przst. вниз.

na spółkę (z kim) przst. в компа́нії (з ким).
nasprawiać насправляти, (придба-ти за гроші — ще) накупити, -плю, -пиш; ~ sobie sukien насправляти (накупити) собі суконь (платьтів).
nasprawdzać 1) (про замовлен-ня) повиписувати, -сую, -суєш; ~ to w a g ó w повиписувати то-варів; **2)** (привести у великій кількості) навесті, -веду, -ведеш, понаводити, -джу, -диш; ~ go ści навесті (понаводити), гостей.
na sprzedaż przst. predyk. на про-даж.
nasrożać, nasrożyć, -że, -żysz, -żył 1) робити грізним, зробити грізним; **2)** (co czym) перен. наїжувати, -жую, -жуєш, наїжити; ~ żyć granice wartownia-mi наїжити кордо́ни сторожовими (вартовими) ба́штами; // (лише докон.) ~ się набрати грізного ви́гляду, прибрати грізний ви́гляд.
nasrożony 1) грізний; **2)** наїжен-ний. Пор. nasrożać.
nasrożyć див. nasrożać.
nastać див. nastawać.
nastać się, -stoje, -stoisz, -stał на-стоятися, -стоюся, -стоїшся.
nastalać, nastalić, -le, -lisz, -lił 1) тех. насталувати, -люю, -люєш, сталити, -лю, -лиш, настали-ти; **2)** перен. гартувати, -тую, -туєш, загартувати, -вую, -вуєш, загартувати.
nastalenie n., tech., spec. настале-ння.
nastalić див. nastalać.
na stałe przst. для постійного про-живання; **osiąść** ~ поселити-ся для постійного проживання.
nastarczać, nastarczyć, -cze, -czysz, -czył (кому czego) настачати, настачити (кому чо́го); **nie mo-gę ~czyć pieniędzy** не мо́жу настачити гро́шей.
nastawać, -staje, -stajesz, -stawał, nastać, -stanę, -staniesz, -stał 1) (у часі) наставати, -стаю,

- стаєш, наста́ти, -ста́ну, -ста́неш, наступáти, наступíти, -плю́, -пиш; ~stała зiмa настáла (наступíла) зимá; 2) (лише недокон.) (робити замах) ва́житися, посяга́ти (на що); ~ па с з у је ś ž у с iе ва́жити(ся) (посяга́ти) на чие життя́; 3) (о со а. па со) (лише недокон.) (добиватися чого) насто́ювати, -сто́юю, -сто́юєш (на чо́му); ~stawać о wу рlасеnie насто́ювати на сплáченні; 4) (на посаду) ставáти, ста́ти; ~stał па sлużbę од Nowego Roku став на службу́ (на роботу) з Новбо́го ро́ку.
- nastawiacz, *lm.* -cze, *m.* 1) зал. стрілочник; 2) *tech.* пусковий при́лад, -ду.
- nastawiać I *dok.* наста́вити, -влю́, -виш; (*перен.*—ще) набудува́ти, -дую́, -дую́ш; ~ bezceк наста́вити бочо́к; ~ fortec наста́вити (набудува́ти) крiпостей (форте́ць).
- nastawiać II, nastawić, -wié, -wisz, -wił 1) наставля́ти, наста́вити, -влю́, -виш; *перен.* ~wić ucha (u s z u) наста́вити (насторожіти) вуха; (*про тварин*—ще) нашоро́шити (нащóл[р]ити) вуха; 2) (налагоджувати для певної мети) ста́вити, поста́вити, наставля́ти, наста́вити; ~wiał radio ста́вити (наставля́ти) ра́діо; ~wić łarkę па т у s z у поста́вити (наста́вити) мишоло́вку; ~wić palewkę наста́вити (поста́вити) настóйку (насто́янку); ~wić samowar поста́вити (наста́вити) самова́р; ~wić wodę поста́вити во́ду (на плитю́); ~wić zupę поста́вити варити суп; 3) (*годинник*) накру́чувати, -чую́, -чую́ш, накру́тити, -кручу́, -кру́тиш, заво́дити, -джу́, -диш, завесты́, -веду́, -ведёш; 4) *мед.* вправля́ти, впра́вити; ~wić kość zwichniętą впра́вити вйвихнуту (звйхнуту) кістку; ◊ зал. ~wić z wrotnicę перевесты́ стрілку.
- nastawiać *m., tech. див.* наста́вляючий 2.
- nastawiać *div.* nastawiać II.
- nastawienie *n.* 1) наста́влення; 2) поста́влення; наста́влення; 3) заво́д, -ду, заведёння, накру́чування; 4) впра́влення; *пор.* nastawiać II; 5) (*директива*) настанóва; настанóвлення (*рiдше*).
- nastawnicza *ż., el.* редуктор, -ра.
- nastawniczy *med.* акомодаци́йний.
- nastawnik *m., el.* контроле́р, -ра, ваго́нний кому́татор, -ра.
- nastawność *ż., med., fiz.* акомодаци́я, пристосува́ння о́ка до різної віддалі.
- nastąpić *div.* następować.
- następ, -pi, *m.* 1) спец. прýступка; 2) *mex. див.* pedał.
- następca, -cy, *lm.* -cy, *m.* 1) (*престола*) наслідник, наступник; 2) *юр.* спадкоємець, -мця; (*перен.*—ще) наступник; 3) (*перен. жарт.*—про сина) наслідник.
- następczy 1) вторинний; 2) *мед.* вторинний, послідо́вний; ~cze obja wу вторинні озна́ки, -на́к.
- następczyni *ż.* 1) наслідниця, наступниця; 2) спадкоємниця; наступниця; 3) наслідниця. *Пор.* następca.
- następnie *потім.*
- następnik *m.* 1) *лінгв.* апо́дозис; 2) *мат.* наступний член відношення.
- następny 1) (*в часі*) наступний; (*що відбувається пізніше*—ще) да́льший; ~на лекcja a) наступна лекція; б) наступний урoк, -ку; ~punkt programu да́льша (наступна) то́чка програ́ми; 2) (*перед переліченням а. поясненням*) такий, отакій, от (ось) такий; trzymać się ~nego porządku доде́ржуватися (дотрiмуватися) тако́го (отакóго, от тако́го) по́рядку; ◊ ~nego dnia на дру́гий день, дру́гого дня.
- następować, -pujé, -pujesz, -powal następić, -pię, -pisz, -pił 1) на-

ступати, наступити, -плю, -пиш, (про час, події — це) наставати, -стає, настати, -стане, надходити, -дить, надійти, -йде; ~stąpiła chwila ogólnego oczekiwania настала хвилина загального очікування; kiedy to ~stąpi коли це наступить (настане, надійде), коли це станеться (буде); ~stąpić komu па поге наступити кому на ногу; nasi rozcełi ~stępować наші почали наступати; 2) (на престол) вступати, вступити, -плю, -пиш; 3) (па кого, па со) перен. важити(ся), посягати; ~stępować па czyje życie важити(ся) (посягати) на чие життя; O oświadczył со ~stępuje заявив ось що.

następstwo *n.* 1) послідовність, -ності; ~ zjawisk послідовність явищ; *грам.* ~ czasów послідовність часів; 2) (результат чого) наслідок, -дку; odpowiedzialny за ~wa відповідальний за наслідки; to osiągnie za sobą ~wa це матиме наслідки; ропосіć ~wa відповідати за наслідки.

następująco так, от (ось) як; rzecz przedstawia się ~ справа мається так (ось як). następujący 1) наступний; (найближчий за чергою) дальший; 2) (перед переліком або поясненням) такий, отакий, от (ось) такий; па ~such w agunkach на таких (отаких, от таких) умовах.

nastopne, -nych, *zool.* (plantigrada) ступоходи, -див, ступнякй, -ків.

nastój, -stoju, *lm.* -stoje, *m., farm.* настій, -тою.

nastrajac, nastróić, -roje, -roisz, -roill 1) настроювати, -роюю, -роюеш, настроїти, ладнати, наладрати; ~stroić fortepian настроїти (наладрати) рояль; ~stroić radio настроїти (наладрати) радіо; 2) (кого przeciw komu, czemu) перен. на-

строювати, настроїти; *підсил.* підбурювати, -рюю, -рюеш, підбурити, підмовляти, підмовити, -влю, -виш (когб проти кого, проти чого); // ~ się 1) настроюватися, настроїтися, ладнатися, наладратися; 2) настроюватися, настроїтися; підбурюватися, підбуритися, підмовлятися, підмовитися.

nastraszony наляканий, настраханий.

nastraszyc, -szę, -szysz, -szył налякати; // ~ się налякатися.

nastracać назбивати; *військ.* ~ samolotów назбивати літаків, збити багато літаків.

nastreczac, nastreczyć, -czę, -czysz, -czył 1) рекомендувати, -дую, -дуюш; (*докон.* — це) порекомендувати; раяти, нараяти (*розм.*); ~czyć komu miejsce порекомендувати (нараяти) кому посаду; 2) (давати нагоду і под.) подавати, -даю, -даеш, подати, -дам, -дасй, представляти, представити, -влю, -виш; ~czyć komu okazję до czego подати (представити) кому нагоду до чого; O ~czac wątpliwości викликає сумніви; // ~ się 1) трапляється, трапитися, -плюся, -пишся; ~cza się sposobność трапляється нагода; (появлятися) виникати, виникнути, поставати, -стає, постає, -стане; ~trudności, jakie by się mogły ~czyć труднощі, які могли б виникнути (постати); 2) (кому) (про поведінку) нав'язуватися, -зуюся, -зуешся, нав'язатися, -в'язуюся, -в'язешся, накидатися, накиннутися (кому).

nastróić *div.* nastrajac.

nastrójenie *n., muz.* настроїка; klucz do ~nia ключ для настроїки.

nastrójowy 1) який (що) викликає настрій, повний настрою; *muz.* ~wa музика, яка (що) викликає настрій; повна настрою

- му́зика; 2) який (що) піддається на́строю, вразли́вий; *człowiek* ~ лю́дина, яка піддається на́строю, вразли́ва лю́дина.
- nastroszać, nąstroszyć, -szę, -szysz, -szył** 1) настовбу́рчувати, -чую, -чуеш, настовбу́рчити; *induk* ~ *sza pierze* індік настовбу́рчує пі́р'я; 2) *перен.* нашпиго́увати, -вую, -вуеш, нашпиго́увати, -гую, -гуюш; *fałszem* ~ *szone* ро́wieści ромáни, нашпиго́вані фáльшем; $\diamond$ ~ *szuć uszu* на́ста́вити (насторожі́ти) ву́ха; (*про тварин* — *це*) нащу́[р]и́ти (нашоро́шити) ву́ха; ~ *szuć b r w i* насу́пити брóви; // (*лише докон.*) ~ *się* 1) настовбу́рчитися, на́житися; 2) *перен.* на́дуться, набундю́читися.
- nastrój, -goju, lm. -goje, m. nástrój, -roju.**
- nastrugać** на́струга́ти (-стружу́, -стружеш *a.* -струга́ю, -струга́еш); // ~ *się* на́струга́тися.
- nastrzelać** на́стріля́ти; // ~ *się* на́стріля́тися.
- nastrzępiać, nastrzępić, -pię, -pisz, -pił** 1) (*тканини*) торо́чити, -чу́, -чиш, виторочу́вати, -чую, -чуеш, виторочити; ~ *piąć* *brzegi* торо́чити кра́й; 2) (*лише докон.*) (*у великій кількості*) наторочі́ти; ~ *pić chustek* наторочі́ти ху́сток; 3) (*пір'я*) настовбу́рчувати, -чує, настовбу́рчити; 4) (*поез.* — *поверхню*) мо́рщити, намо́рщувати, -шую, -шуеш, намо́рщити, змо́рщувати, змо́рщити; (*поверхню води*) бри́жити, вкривáти бри́жами, вкрі́ти бри́жами; 5) *перен. несхв.* нашпиго́увати, -вую, -вуеш, нашпиго́увати, -шпи́ую, -шпи́уюш; *artykuł cytata mi* ~ *pióny* стаття́ нашпиго́вана цита́тами.
- nastrzygać, nastrzyc, -rzygę, -rzyżesz, -rzygi** на́стрига́ти, на́стри́гти, -рижу́, -рижеш.
- nastrzykiwać, -kuje, -kujesz, -kiwał, nastrzykać** 1) спі́рськувати, -кую,
- куюш, спі́рснути; 2) *мед. див. wstrzykiwać.*
- nasturcja ż., bot.** красо́ля, насту́рція.
- na sucho przst.** 1) на́сухо, до́суха; *wytrzeć* ~ ві́терти на́сухо (до́суха); 2) у сухо́му ви́гляді, сухі́м; *prasaować bieliznę* ~ прасува́ти (гладі́ти) білі́зну сухо́ю; 3) *кул.* кру́то; *ugotować* *co* ~ зварі́ти що́ кру́то; 4) *перен.* на́тше, на́тше́серце; 5) *розм.* ні́чим не угості́вши; *przująć kogo* ~ при́йняти ко́го, ні́чим не угості́вши; 6) *розм.* безка́рно; *puścić kogo* ~ пу́стити ко́го безка́рно; $\diamond$ *прик.* *wujść* ~ ви́йти сухі́м з водо́й.
- nasunąć див. nasuwać.**
- na surowo przst.** у сирóму ви́гляді.
- nasuszać, nasuszyć, -szę, -szysz, -szył** насу́шувати, -шую, -шуеш, насу́шити, -шу́, -шиш; ~ *szuć o włosów* насу́шити фрúктів (бóвоців).
- nasuwać, nasunąć, -nę, -niesz, -nął, -nęł** 1) насува́ти, насóбувати, -вую, -вуеш, насу́нути; ~ *nąć* *czarkę* на *uszu* насу́нути ша́пку на ву́ха; 2) *перен.* нашто́вхувати, -што́вхую, -што́вхуеш, нашовхну́ти (на що); ~ *suwać* *komu* *góźne* *tematy* нашто́вхувати ко́го на різні те́ми; (*викликати*) зрóджувати, -джую, -джуеш, зрóдити, -джу́, -диш; ~ *suwać* *w uobrazenia* зрóджувати уя́влення; 3) *див. nadsuwać*; // ~ *się* 1) насува́тися, насóбуватися, насу́нутися; 2) (*наближати́ся*) присува́тися, присóбуватися, прису́нутися; 3) *перен.* прихóдити в го́лову, при́йти в го́лову; ~ *sunęła mi się szczęśliwa myśl* мені́ при́йшла в го́лову ща́слива думка; (*появля́тися*) виника́ти, ві́никнути, постава́ти, -стаю́, -стаєш, поста́ти, ста́ну, -ста́неш; ~ *suwa się* *rutanie* виника́є (поста́є) пита́ння; (*про спогади*) виринáти,

- вірнути; (про припущення) зроджуватися, зродитися.
- nasuwka** *ж., tech.* з'єднувач, горловина.
- naswolić się, -ię, -lisz, -lił** напустувати, тую, туюш, навитворяти.
- nasycać, nasycić, -cę, -cisz, -cił** 1) нагодовувати, -вую, -вуеш, нагодувати, -дую, -дуюш, насичати, наситити, -сичу, -ситиш; 2) *хім., перен.* насичувати, -чую, -чуеш, наситити, -сичу, -ситиш; // ~ **się** 1) наїдатися, наїстися, їмся, їсися, насичатися, насититися; 2) насичуватися, насититися.
- nasycalność** *ж., chem.* насичуваність, -ності.
- nasycalny** *chem.* насичуваний.
- nasycanie** *п.* 1) нагодовування, насичання; 2) насичування.
- Пор. nasycać.*
- nasycić** *див. nasycać.*
- nasucony** 1) нагодований, насичений; 2) насичений; *związki* ~ не насичені сполуки, -лук.
- Пор. nasycać.*
- nasylać, nasłać, -śle, -ślesz, -słal** насилати, наслати (нашлю, нашлеш).
- nasyp, -pi, т.** насип, -пу; ~ *koło* у залізничний насип.
- nasypać** *див. nasypуwac.*
- nasypisko** *п., archeol.* курган, могильник.
- nasypka** *ж.* насипка, напірник.
- nasypowy** насипний.
- nasypуwac, -puje, -pujesz, -puwał, -puwał, -pię, -piesz, -pał** насипати, насипати, -плю, -плеш.
- nasz** наш; *розм. dobra* ~ *sza* наша взяла!
- naszać wielokr.** не раз (часто) носити (ношу, ношиш).
- naszapać, -pię, -piesz, -pał** насмікати; (*волосся, пір'я тощо*) наскубати, наскубти, -бу, -беш.
- naszatkować, -kuje, -kujesz, -kował** нашаткувати, -кую, -куюш.
- naszekać** 1) (про собаку) нагавкати; (*розм. — це*) набрехати, -брешу, -брешеш; 2) *перен.* набрехати.
- naszczekiwać, -kuje, -kujesz, -kiwał** (*від часу до часу*) гавкати.
- naszczepiać, naszczepić, -pię, -pisz, -pił** 1) *сад.* нащеплювати, -люю, -люєш, нащепити, -плю, -пиш; 2) *перен. див. przyszczepiać* 1.
- naszczerbiać, naszczerbić, -bię, -bisz, -bił** 1) злегка зазублювати, -люю, -люєш, злегка зазубити, -блю, -биш, злегка вищерблювати, злегка вищербити, -блю, -биш, нащербити, -блю, -биш; 2) (*со*) *перен.* завдавати чому шкоди, завдати чому шкоди.
- naszczurzyć:** ~ *u s z y (u s z u)* *пол.* наставити вуха, насторожити вуха; (*про тварин — це*) нашоршити вуха, нашур[р]ити вуха.
- naszczуwac, naszczуc, -szczуje, -szczуjesz, -szczуł** 1) (*kogo, co kim, czym*) цькувати, -кую, -куюш (*kogó*), нацькувати (*na kogo*); ~ **naszczуwac** *z a j a s a* цькувати зайця; 2) (*na kogo*) *перен.* нацькувати, -вую, -вуєш, нацькувати (*na kogo*); *підсил.* підбурювати, -рюю, -рюєш підбурити (*próti kogo*); ~ **naszczуwac** *na sąsiada* нацькувати на сусіда; підбурювати *próti* сусіда.
- naszczуrac, -pię, -piesz, -pał** нащипати.
- naszczytek, -tka, т., archit., bud.** акротерій, акротеріон.
- naszelnik** *т. див. naszyjnik* 2.
- naszeptywać, -tuje, -tujesz, -tywał, -naszeptać, -pcę, -pciesz, -ptał** нашіптувати, -шепчу, -шепчеш; // (*лише докон.*) ~ **się** нашептатися.
- naszkcіowac, -cuje, -cujesz, -cował** накідати, накреслити; ~ *plan* *rowieści* накідати (накреслити) план повісті.
- naszkodzić, -dże, -dzisz, -dził** нашкодити, -джу, -диш, наробити шкоди.
- naszpikowac, -kuje, -kujesz, -kował**

kul., przep. нашпигувати, -гую, -гуюш; *перен.* ~ cytataми нашпигувати цитатами.
 па sztorc *przst.* сторч, стійма, стáвма, сторчма́, сторчки.
 nasztukować *dok. div.* nadsztukowywać.
 naszumieć, -mieć, -miesz, -miał, -miełi нашуміти, -млю́, -миш, нагасувати, -сую́, -суюш.
 naszyć *div.* пасувати.
 naszyjnik *m.* 1) намісто; (*коралове — ще*) коралі, -лів; 2) (*на коня*) нашійник.
 naszyjny нашійний.
 naszykować, -kuje, -kujesz, -kował наготувати, -тую́, -туюш, наготівити, -влю́, -виш, приготівити; //~ się приготівитися.
 naszywać, naszyć, -szyje, -szyjesz, -szył нашивати, нашійти.
 naszywanka, (*częściej w lm.*) -nki, -nek, *ż. div.* пасувка.
 naszywka *ż.* нашивка.
 naścił *wkrz.* на́ тобіл
 naścielać *div.* наściелять.
 naścielać, naściać, -ściele, -ścielesz, -ścił настилати, наслати (*pidko*), -стелю́, -стелеш, настеляти, настеліти, -лю́, -лиш.
 па ścieżaj *przst.* на́встіж.
 naśladować, -duję, -dujesz, -dował 1) наслідувати, -дую́, -дуюш; ~ czyjś głos наслідувати чий гóлос; ~ czyjeś pismo наслідувати чий пóчерк; 2) *div.* fałszować 1.
 naśladowanie *n.* 1) наслідування; godny ~nia гідний наслідування; *lit.* „Pies i wilk”, ~ z Lafontena „Собáка і вовк”, наслідування (за взірцем) Лафонте́на; 2) *div.* fałszowanie 1.
 naśladowca, -cy, *lm.* -cy, *m.* наслідувач.
 naśladowczy наслідувальний; $\diamond$ *мін.* kryształu ~cze міметичні кристáли, -лів.
 naśladowczyni *ż.* наслідувачка.
 naśladownictwo *n.* 1) наслідування; 2) (*злочинне*) підробля́ння, підроблюва́ння, підроблення,

підрóбка; ~ podlega karze підрóбка карається зако́ном; 3) *мін.* міметизм, -му; (*біол. — ще*) мімікрія.
 naśladowniczość *ż.* наслідувальність, -ності.
 naśladowniczy наслідувальний.
 naśliniac, naślinić, -nie, -niesz, -nił наслінювати, -нюю́, -нююш, наслі́нити.
 naśmiać się, -śmieję, -śmiesz, -śmiał, -śmiali *a.* -śmieli (*dosłochy*) насміятися, попосміятися.
 па śmiech *przst.* на сміх, на глум, на пóсмiх.
 naśmiecić, -ce, -cisz, -cił насмітити, -смiчу́, -смiтиш.
 naśmiewać się насміхатися, глумувати, -зую́, -зуюш (з кóго, з бóго, *pidko* над ким, над чим).
 naśpiewać 1) наспівати; ~ piosenek наспівати пісень; ~ płytę gramofonową наспівати грамофонну пластінку; 2) *перен. розм.* наговоріти, -рю́, -риш; ~wał wiele rzeczy багáто наговорів; //~ się наспіватися.
 naśrubek, -bka, *m., tech.* гáйка.
 naśrubować, -buje, -bujesz, -bował нагвинтіти, -нчу́, -нтіш.
 naświetlać, naświetlić, -le, -lisz, -lił 1) *мед.* опромінювати, -нюю́, -нююш, опромінити; 2) *перен.* висвітлювати, -люю́, -люеш, висвітлити; ~lić zagadnienie висвітлити проблему.
 naświetować się, -tuje, -tujesz, -tował 1) насвяткуватися досхо́чу; 2) набайдикуватися ввóлю.
 nataczać I, natoczyć, -czę, -czysz, -czył 1) (*на токарному верстаті у великій кількості*) витóчувати, виточити; ~toczyć szachów виточити багáто шахових фігур; 2) (*перен. — надгризати*) підтóчувати, підтóчитити, -чу́, -чиш; *czegw* ~toczył kógę drzewa черв'я́к підтóчив кору дéрева; (*про миль —*

- звичайно) проїдати, проїсти, -їсть.
- nataczać II, natoczyć, -cze, -czysz, -czył** (на *якесь місце*) накочувати, -чую, -чуеш, накотіти, -кочу, -котиш; *~toczyć* kamiepi накотіти каміння.
- nataczać III, natoczyć, -cze, -czysz, -czył** 1) (наливати) наточувати, -чую, -чуеш, наточіти, -чу́, -чиш; *~toczyć* wina наточіти вина; 2) (спец. — пива, вина) розливати, розліти, -зіллю, -зіллеш; *О перен.* *~toczyć* kłwi проліти багато крові.
- Natalia** Наталія; Наталя, Наталка (розм.).
- natańczyć się, -cze, -czysz, -czył** (досхочу) натаңцюватися, -цююся, -цюєшся.
- natariać, natopić, -pię, -pisz, -pił** 1) (лише докон.) потопіти у великій кількості, позатоплювати, -люю, -люєш, позатоплювати; *~topić* okrętów потопіти (позатоплювати, позатоплювати) багато кораблів; 2) (жиру, воску) натоплювати, натопіти, -плю, -пиш; // (лише докон.) *~ się* 1) потонути у великій кількості; *~piło się* wielu ludzi потонуло багато людей; 2) натопітися.
- natarcie n.**, wojs. навальна атака, удар, -ру; *~* boczne флангова атака; *~* czołowe фронтальна (лобовá) атака; *~* rozognę неправдiва (удавана) атака.
- natarczywie** настiрливо; *~* żądać настiрливо вимагати.
- natarczywość** ж. настiрливість, -вості.
- natarczywy** настiрливий; *~* we prośby настiрливі просьби (прохання).
- natarły** натeртий; (болiсно — *це*) намуляний, намулений.
- natchnąć, -nę, -niesz, -nął, -nęł** (кого, со czym a. komu со) натхнути (кого чим); (викликати в кому що — *це*) збудіти, -джу́, -диш; (навести на думку — *це*) навiяти, -вiю, -вiєш, внушіти (кому що); *~* kogo męstwem натхнути кого мужністю, збудіти в кому мужність; *~* komu myśl dobrą натхнути кого щасливою думкою, навiяти (внушіти) кому щасливу думку.
- natchnienie n.** натхнення; *О розм.* z własnego *~nia* з власного почiну.
- natchniony** натхнений.
- natenczas przst.** тоді, в той час.
- na teraz przst.** на тепер, на зараз.
- natęzać, natężyć, -że, -żysz, -żył** напружувати, -жую, -жуєш, напружити; (прям. — *це*) натужувати, -жую, -жуєш, натужити; *~zać* mięskul напружувати (натужувати) мiскул; *~zać* słuch напружувати слух; // *~ się* напружуватися, напружитися.
- natężenie n.** 1) напруження; натужа; лiнгв. *~* głoski напруження звука; *gobić* со z *~niem* робіти що з напруженням (в напруженні); *~* umysłu напруження розуму; *пор.* **natęzać**; 2) фіз., ел. напруга.
- natężony** напружений; *~* na pracę напружена праця.
- natężyć** *див.* **natęzać**.
- natka** *див.* **natykać I, II.**
- natknać** *див.* **natykać III.**
- natknać się, -nę, -niesz, -nął, -nęł** (на kogo, на со) наштoвхнути-ся, натрапити, -плю, -пиш, напати, -паду́, -падеш (на kogo, на що), надiбати (кого, що).
- natłaczać, natłoczyć, -cze, -czysz, -czył** набивати, набіти, -б'ю, -б'єш; напихати, напхати (розм.); // *~ się* набиватися, набітися; напихатися, напхатися; (про людей — *це*) натoвплюватися, -люється, натoвпнитися, -питься; *~tłoczyło się* ludzie do sali набiлося (напхалося, натoвпилося) людей в зал,

natłoczony набітий; **sala była ~czona** зал був набітий.

natłoczyć *див.* **natłaczać**.

natłok, -ku, *blm.*, *m.* 1) тиск, -ку, тиснява, давка; ~ *piesłuchanu* нечувана тиснява (давка); 2) (*велика кількість*) сила; *pidcцл.* сила-силінна, безліч, -чі; (*людей — ще*) натовп, -пу; ~ *rodgóżnych* натовп пасажирів; ~ *spraw* (*interesów*) сила-силінна (безліч) справ; $\diamond$ *перен. книж.* ~ *mysli* віхор думок.

natłuc, -tłukę, -tłuczesz, -tłukł (*kogo, czego*) натовкці, -вчу, -вчеш; (*перебити — ще*) набіти, -б'ю, -б'єш; ~ *cykru* натовкці цукру; ~ *garstków* набіти (натовкці) горшків; *перен. розм.* ~ *włoga* натовкці в'юрга; // ~ *się* 1) натовкціся; набітисся; 2) *мисл. розм.* настріляти, набіти; 3) *перен. розм.* наблукатися, натинятися; (*на поганих дорогах*) натовкціся; ~ *rodóżnych kątach* а) наблукатися (натинятися) по білому світу; б) натовкціся по різних кутях.

natłuszczać, **natłuszczyć**, -tłuszcze, -tłuszcisz, -tłuszczył 1) намаслювати, -люю, -люєш, намаслити; (*ароматним маслом — ще*) намашувати, -шую, -шуєш, намастити, -мащу, -мастиш; 2) *кул. розм.* заправляти жиром, заправити жиром; ~ *tłuszczyć kapustę* заправити жиром капусту.

natłoczyć *див.* **nataczać** I, II, III.

natomiast *sp.* а, натомість, зате; *dorośli* р'одя, *dzieci* ~ *zostaną* в дому дорослі підуть, а (натомість, зате) діти залишаться вдома.

natopić *див.* **natapiać**.

natopnieć, -nieje, -niało *nieos.* натанути; ~ *niało wiele śniegu* натануло багато снігу.

natrafiać, **natrafic**, -fie, -fisz, -fil 1) (на *kogo*, на *co*) натрапля-

ти, натрапити, -плю, -пиш; (*несподівано — ще*) напада́ти, напа́сти, -паду́, -падеш, здібати́, здібати; ~ *fić* на ślad напа́сти (натра́пити) на слід; ~ *fiać* на trudności натрапля́ти на труднощі; 2) (на *co*) потрапля́ти, потра́пити, попада́ти, попа́сти; ~ *fić* на kłótnię потра́пити (попа́сти) на сварку.

natrącić, -се, -cisz, -cił 1) (о *czym*) *перен.* ненаро́ком згада́ти; ~ *się* о *czym* w liście ненаро́ком згада́ти про що в листі; 2) (о *a. czego*) *див.* **natrącać**.

natręctwo *n.* нав'язливість, -вості; настірливість, набрідливість; невідчепність, -ності. *Пор.* **natrętny**.

natręty, *lm.* -ci, *m.* нав'язливий, -вого; настірливий, набрідливий; невідчепний, -ного. *Пор.* **natrętny**.

natrętnie нав'язливо; настірливо, набрідливо; невідчепно. *Пор.* **natrętny**.

natrętność *ż.* *див.* **natręctwo**.

natrętny нав'язливий; (*що набридав — ще*) настірливий, набрідливий; (*що не дав спокую — ще*) невідчепний.

natrium *nieodm.*, *n.*, *chem.* *див.* **natron**.

natrolit, -tu, *m.*, *min.* натроліт, -ту.

natron, -nu, *m.*, *chem.* натр, -ру, натрій, -рію.

natroszczyć się, -cze, -czysz, -czył натурбуватися, -буюся, -буєшся.

natruć, -truje, -trujesz, -truł натруїти.

natrudzić, -dże, -dzisz, -dził (*kogo*) обтяжити; ~ *kogoś* *wym* *interesami* обтяжити когось своїми справами; $\diamond$ *перен.* ~ *sobie* *głowę* *pad* *czym* насушити (наламати, наморочити) собі голову над чим; // ~ *się* натрудитися, -джуся, -дишся, напрацюватися, -цююся, -цюєшся.

natrysk, -ku, *m.* душ, -шу.

natryskiwać, -kuje, -kujesz, -kiwał робіти душ.

natraskowy душовий; kąpiele ~we душові ванни (род. ванн).

natrząsać, natrząść, -trzęsę, -trzęsiesz, -trząś, -trzęśli (czego) натрушувати, -шую, -шуеш; натрусити, -труші, -трусиш; ~trząść jabłek натрусити яблук; ~trząść się na папаzie mię натрусити сіна на зємлю; // (лише докон.) ~ się натруситися.

natrząsać się (z kogo, z czego) насміхатися, глузувати, -зую, -зуюш (з ко́го, з чо́го, рідко над ким, над чим).

natrząsać, -nę, -niesz, -nął, -nęli dok. див. natrząsać.

natrząść див. natrząsać.

natrzeć див. nacierać I, II.

na trzeźwo przśł. у тверезому стані.

natulić, -lę, -lisz, -lił насунути; ~ kapelusz па осы насунути капелюх на очі.

natura ż. натюра; (про сукупність психічних властивостей — це) вдяча, характер, -ру; (мед.—це) організм, -му; присл. ~ciągnie wilka do lasu вівча натюра тягне до лісу; ~ludzka людська вдяча (натюра), людський характер, -ру; płacić w ~rze платити натурою; присл. przyzwyczajenie jest drugą ~gą звичка — друга натюра; sama ~ przez wysiężyła chorobę сама природа перемогла хворобу, сам організм переміг хворобу; (сукупність природних умов — звичайно) природа; перен. głos ~гу глос природи; перен. prawo ~гу закон природи; przeciw ~rze проти природи; uroczą ~ чарівна природа; w ~rze nic nie ginie в природі ніщо не зникає (не щезає); wpływa to z samej ~гу rzeczy це в природі речей, це природна річ, це зовсім закономірно; $\diamond$ мал. martwa ~ натюрморт, -ту;

~rze przeciwny протиприродний; słaby z ~гу слабохарактерний; w stanie ~гу в природному стані.

naturalista, -ty, lm. -ści, m. натураліст; (дослідник природи — це) природознавець, -вця.

naturalistka ż. натуралістка; природознавець, -вця. Пор. naturalista.

naturalistycznie натуралістично.

naturalizacyjny натуралістичний.

naturalizacja ż., praw. натуралізація.

naturalizm, -mu, m., fil., lit. натуралізм, -му.

naturalizować, -zuję, -zujesz, -zował praw. натуралізувати, -зую, -зуюш; // ~ się натуралізуватися.

naturalnie 1) природно, натурально; stalo się to zupełnie ~ це сталося зовсім природно (натурально); 2) (вставне слово) звичайно, звичайна (певна) річ, звісно; ~, że tu odrobilem звичайно, що я відмовив йому.

naturalność ż. природність, -ності, натуральність.

naturalny природний, натуральний; biol. dobór ~ природний добір, -бору; ек. gospodarka ~па натуральне господарство; to jest zupełnie ~не це зовсім природне (натуральне); $\diamond$ historia ~па природознавство; перен. syn ~нешлюбний (позашлюбний) син; umrzeć ~ną śmiercią умерти своєю смертю.

na twardo przśł., kul. (про варіння) круто.

natychmiast przśł. негайно, зараз, зараз же, як стій.

natychmiastowo przśł. див. natychmiast.

natychmiastowy 1) негайний; ~wa dostawa негайна поставка (доставка); ~wa odpowiedź негайна відповідь, -ді; 2) (що слідує зразу за чим) безпосередній; ~ rezultat безпосередній результат, -ту.

natykać I, natkać натикати, на-
ткати, -тчý, -тчеш; **~tkać** plót-
-па наткати полотна.

natykać II, natkać I) розм. напи-
хати, напхати, понапихати (чо-
го), набивати, набіти, -б'ю,
-б'еш (що чим); *перен. вульг.*
~tkać brzuch напхати чере-
во; **~tkać gruszek do kie-**
szeni напхати (понапихати)
груш у кишню, набіти кишні
грушами; **~tkać kieszeń**
зілотем набіти (напхати) ки-
шню; 2) (*повкладати в що*)
натикати, натикати; **~tkać**
kwiątów do włosów (we
włosy) натикати квітів у во-
лосся; // (*лише докон.*) **~ się**
1) напхатися, понапихатися, на-
бітися; **~tkać się** ludu do
sali набилося (напхалося) на-
роду в зал; 2) (*сзуть а. czego*)
перен. вульг. напхатися, нажер-
тися, -жеруся, -жерешся, на-
тріскатися, напертися, -пруся,
-прешся, налопатися.

natykać III, natknać, -nę, -niesz,
-nął, -nęł (со па со) натикати,
наткнути, настробмлювати, -люю,
-люеш, настроміти, -млю, -миш
(що на що).

na tyle przst. настільки.

natywista, -ty, lm. -ści, m., biol. на-
тивіст.

natywistyczny biol. нативістичний.
natywizm, -mu, m., biol. нативізм,
-му, природжена властивість, -вості.

na ubocz przst. осторонь.

nauczać, nauczyć, -czę, -czysz,
-czył I (*czego*) (*лише докон.*)
навчити (чого, *рідко* чому);
~czyć kogo математики
навчити когo математики; *пе-*
рен. **~czyć kogo** rozumu
а) навчити (настановити, на-
ставити) когo на добрий ро-
зум; б) провчити когo; 2) (*ли-*
ше недокон.) *церк.* проповіду-
вати, -дую, -дуеш, проповідати;
// (*лише докон.*) **~ się** 1) на-
вчїтїся; 2) (*запам'ятати*) ві-
вчїти, віучити; **~ па р а т і є ć**
вівчїти напам'ять.

nauczanie n. навчання; **~ w je-**
zyku ojczystym навчання
рідною мовою, powszechne
~ загальне навчання.

nauczka ż., przen. iron. наука;
to dla niego będzie **~ką**
це для нього буде наука; **~**
dać komuś ~kę провчити когo.
nauczony навчений; **~ doświad-**
zeniem навчений (гіркїм)
досвідом.

nauczyciel, lm. -le, m. учитель; **~**
ludowy народний учитель;
(в середніх школах — *ще*) ви-
кладач, -чá.

nauczycielka ż. учителька; викла-
дáчка. *Пор. nauczyciel.*

nauczycielski учительський; викла-
дáцький; **~ rokójk** ~ учитель-
ська, -кої. *Пор. nauczyciel.*

nauczycielstwo n. учительство.

nauczyć *див. nauczać.*

na udry: iść z kim ~ 1) ро-
бити кому на зло (на злість);
2) (*рідко*) змагатися з ким.

nauka ż. 1) наука; **kandydat**
nauk кандидат наук; **~ki** spo-
leczne суспільні науки; **~ki**
ścisle точні науки; *ист.* **~ki**
wyzwolone (*у середньовіч-*
чі) гуманітарні науки; 2) (*на-*
укова теорія) учення; **~ o je-**
zyku учення про мову;
3) (*процес*) навчання, наука;
~ czytania i pisania
навчання (наука) грамоти;
~ idzie **mu** ciężko навчання
(наука) дається йому з тру-
дом; *присл.* **~ nie poszła**
was наука пішла на корість
(на добро, на добре, на пожй-
ток); **skończyc** **~kę** скінчи-
ти навчання; 4) *див. nauczka;*
~ **książk.** **maż** wielkiej **~ki**
великий учений, -ного; **robie-**
gać ~kę śpiewu вчїтися спі-
ву; **prawo do ~ki** право на
освіту.

naukładać понаскладати.

na ukończeniu: być ~ дохідити
кіньця (до кінця), кінчатися.

na ukos przst. нав(с)кіс, нав-
(с)косіа.

naukowiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.* науковий робітник (працівник), науковець, -вця.

naukowo науково.

naukowość *ż.* науковість, -вості.

naukowy науковий; **komunizm** ~ науковий комунізм, -му; $\diamond$ **stopień** ~ учений ступінь, -пеня.

na upiór przst. до упаду; **podsil.** на смерть, до смерті.

namyślnie навмісно, навмісне, умійно, умійсне; $\diamond$ **jak** ~ як на зло, як на тє.

namyślny навмісний, умійний.

nauragać się (кому) наругатися, поглумитися, -млюся, -мішся, назнущатися (з ко́го, з чо́го, *řidko* над ким, над чим).

nausznik *m.* наву́шник; **czarka** z ~kami ша́пка з наву́шниками.

nauszny на ву́ха.

nautyka *blm.*, *ż.*, *przest.* навігація.

na uwięźl przst. на прів'язі.

nawa *ż.* 1) *archit.* неф; ~ **woszcz.** па бічний неф; 2) *zast.* корабель, -бля.

na wabia: *iść* ~ ловитися на принаду.

nawadniać, nawodnić, -nię, -nisz, -nił 1) наводняти, наводнювати, -нюю, -нююш, наводніти, заливати, залити, -ллю, -ллєш; ~ **wodnic** *łakę* наводніти (залити) луку́; 2) (збільшувати запас води) обводняти, обводніти; (робити більш вологим — *це*) зрошувати, -шую, -шуєш, зросіти (зрошу́, зросіш); ~ **wodnic** *ster* обводніти (зросіти) степ.

nawalać I, nawalić, -ię, -lisz, -lił 1) навалювати, -люю, -люєш, навалити, -лю, -лиш; (*розм.* — *недбало накидати — це*) навертати, навернути, -ну́, -неш; (*лише докон.*) (*розм.* — *покласти у великій кількості — це*) набити, -б'ю, б'єш (що чим), напхати (чо́го в шо); ~ **lić** *releń* *piec* *drzewa* набити гру́бу дрова́ми, напхати (нава-

літи) дров у гру́бу; ~ **lić** *o śniegu* наваліло (навернуло) снігу; **wiatr** ~ **lił** *drzew* вітер навалів дерев; 2) (кого) (*лише докон.*) (*перен. вулг.* — *побити*) налупити, -плю, -пиш (ко́го); // (*лише докон.*) ~ **się** набитися, натівпитися, -плюся, -пишся; (*розм.* — *це*) напхатися, насунути, навалити; **ludu** ~ **liło** *się* *releń* *teatr* наро́ду набилося (напхалося, насунуло, наваліло) по́вен теа́тр.

nawalać II, nawalić, -li (*tylko w 3 os.*), *rouf.* дорого обходитися (коштувати), дорого обійтися, -йдеться; **ta zabawa** **nam** ~ **li** ця іграшка нам дорого обійдеться; (*мати недоліки*) кульгати; **dysturbucja** ~ **la** *dalej* розподіл далі кульгає.

nawalać III dok. набрудніти, накаляти, намазати, -мажу, -мажеш, нанести грізї.

nawalić div. **nawalać I, II.**

nawalnica *ż.* *div.* **nawałnica.**

nawalny (*про дощ*) заливний.

nawał, -tu, m. 1) сила-силєнна, бєзліч, -чі; кўпа (*розм.*); ~ *grasy* сила-силєнна - робіти; **nam** ~ **interesów** в мене бєзліч справ; 2) (*людей*) на́товп, -пу, юрба, юрма; **cała wieś** ~ **łem** *przedzi* усе село юрбою біжить; $\diamond$ *med.* ~ **krwi** (*congestio*) наплів (артеріальної) крoві.

nawała *ż.* 1) нава́ла; (на ко́го, на що — *звичайно*) нашєстя; ~ **włoga** нава́ла (нашєстя) во́рога; 2) *div.* **nawałnica I**; $\diamond$ *військ.* ~ **ogniowa** (в)огневий ((в)огньовий) шквал, -лу.

nawałkować, -kuje, -kujesz, -kował накачати; ~ **ciasta** накачати тіста.

nawałnica *ż.* 1) гроза́, громо́виця, бўра; (*про дощ*) злива; 2) *перен.* бўра.

nawałowy med. (*congestivus*) напливний.

nawar, -gu, m. на́кип, -пу.

nawarstwienie *n.* нашарування.

паварствование *n. div.* паварст-
wienie.

паварзуць, -рзе, -рзеш, -рзыл наваріти, -рію, -риш; *перен.* ~ ріва наваріти кáші, заврїти кáшу; $\diamond$ *присл.* *якієго* ~рзыли, такіє ріво ріја що посїяли, те й пожáли.

павáзуць, -že, -žesz, -žыл 1) наважити (чогó); 2) *докон. div.* **павáжаць.**

павáжаць сїє наніохатися; *перен.* ~ ргoшу наніохатися пóроху.

павербоваць, -бује, -буєш, -боваў навербувати, -бюю, -бүеш.

павет part. нáвїть.

паветка ж., ткac. чóвник.

пa wewnařz przst. всерéдині; внутрі (*рідко*).

павéдзїць, -дзе, -dzisz, -dzил на-коптіти, -пчү, -птіш; (*м'яса, риби — щє*) навүдити, -джу, -диш.

павéглаць, павéглиць, -лє, -lisz, -lil chem. обвүглювати, -люю, -люєш, обвүглити; // ~ сїє обвүглюватися, обвүглитися.

павіаць div. павіеваць.

павіас, -su, m., gram., mat., przen. дүжка; *z a m k пáć* ~ закріти дужкї; *u pieścїć co w ~sie* заклучїти що в дужкї; *mat.* *w uścїa g пáć rosa* ~ вївести пóза дужкї.

павіасem przst. мимохїдь, між іншим; $\diamond$ ~sem тóвіаць до рéчі кáжучи.

павіасowo przst. div. павіасem. **павіасowу** 1) скáзаний мимохїдь (між іншим); 2) *грам.* вставний; *z d a n i e ~we* вставнє рéчення.

пa wiatr przst. на вітер.

павіазаць div. павіазуваць.

павіаза́ннє *n.* 1) наві'язáння; наплéтєннє; натягнєннє; 2) зав'язáння; устанóвлєннє; *celem ~nia stosunków* з метóю встанóвлєннє віднóсин (стосунків); ~ *łączoścї* устанóвлєннє зв'язкү; 3) посилáння. *Пор.* павіазуваць,

павіаза́кa: з ~кá з лішкoм.

павіазуваць, -зује, -зуєш, -зуваў, павіазаць, -že, -žesz, -zaў 1) наві'язувати, -зую, -зуєш, наві'язáти, -віажү, -віажєш; (*ситеў*) наплітáти, наплєстї, -плєтү, -плєтєш; (*струну*) напінáти, напнүти, натягáти, натягтї, -гнү, -гнєш, натягнүти; 2) *перен.* зав'язувати, зав'язáти; (*взаемини—щє*) устанóвлювати, -люю, -люєш, устанóвїти, -влю, -виш; ~ **віазаць** гo з тo вє зав'язáти розмóву; 3) (*do czego*) (*вказувати на що*) посилáтися, послáтися (пoшлoся, пoшлєшся) (на що); ~ **зујаць** *do naszej g o z t o w y* у зв'язкү з нáшою розмóвою, посилáючися на нáшу розмóву; $\diamond$ ~ **віазаць** *кo п t a k t (z k i m, z c z y m)* увійти (вступіти) в кoнтáкт, встанóвїти зв'язóк (з ким, з чим).

павієдзаць, павієдзїць, -дзе, -dzisz, -dzil (кого, со) 1) відвідувати, -дую, -дуєш, відвідати, навідувати, навідати; ~ **дзаць** *ch o g u c h* відвідувати хвóрих; ~ **дзаць** *s ł a w n e m i e j s c a* відвідувати славні мїсця; 2) (*pro горе, нещастя тощо*) траплáтися, трáпнитися, -плюся, -пишся (з ким, з чим), спіткáти (когó, що), спостїгнути (когó, що); $\diamond$ *р o w ó d ź ~dziła m i a s t o* мїсто потерпіло від пóводи (від пóвени).

павієдзїны, -dzin, блр. div. одвієдзїны.

павієдзoнy навіжєний, одержимий.

павієрцїць, -сє, -cisz, -cił tech. на-свердлїти, на-свердлүвати, -люю, -лүєш.

павієртник m. 1) *тех.* фрєза, фрєзер, -ра; 2) *мед.* свєрдлик, бурáвчик.

пa wierzch przst. навієрх.

павієрчнїа ж. 1) *тех.* повєрхня; 2) *буд.* надзємна частїна будóви; 3) *зал.* вєрхня будóва кóлї; $\diamond$ *буд.* ~ *d g o g o w a* óдяг шoсє.

na wierzchu przst. зовні; (на по-
верхні чого) зверху; $\diamond$ *перен.*
być ~ одержати (взяти) верх
(над ким, над чим).
nawiesić, -szę, -sisz, -sił навісити,
-вішу, -вісиш.
nawieszac dok. навішати, понаві-
шувати, -шую, -шуеш.
nawieść div. nawodzić.
nawietrznik m., tech. напірний (на-
гнітальний) клапан.
nawietrzny mor. навітряний; ~ на
strona навітряний бік (*род.*
boku).
nawiewać, nawiać, -wieje, -wiejesz,
-wiał 1) навівати, навіяти, на-
дувати, надути, наносити, -но-
шу, -носиш, нанести; **wiatr**
~ **wiał** piasku вітер навівав
(наніс, надув) піску; ~ **wiało**
śniegu навіяло (нанесло) сні-
гу; ~ **wiało w uszu** навіяло
(надуло) у вуха; 2) *перен.* на-
вібати, навіяти; ~ **wać** smu-
tek навівати сум.
nawieźć div. nawozic II.
nawigacja ż. навігація.
nawigacyjny навігаційний.
nawigator, lm. -rzy, *m.* навігатор,
-ра.
nawijacz I, lm. -cze, *m., spec.* на-
вивальник, мотальник.
nawijacz II, lm. -cze, *m.* станок
для навивання.
nawijać, nawinać, -nę, -niesz, -ną,
-nęli навивати, навіти, -в'ю,
-в'еш, намотувати, -тую, -туеш,
намотати; // (*лише докон.*)
~ się попа́стися, -паду́ся, -па-
де́шся, наверну́тися, -ну́ся, -неш-
ся; ~ кому *rod* ręce по-
па́стися (наверну́тися) кому́ під
руку; со się tylko *rod*
ręce ~ **winie** що тільки під ру-
ку попаде́ (навернется); *l* z u-
m i się ~ **winęty** сльози на-
верну́лися (набігли) на очі.
nawijaćlo n. 1) *текст.* мотовило;
2) *тех.* коліворот для намоту-
вання.
nawijk m., tech. div. nawijaćlo 2.
nawijalnia ż., tkac. обмотуваль-
ний цех, -ху.

nawijanie n. навивання, намоту-
вання.
nawijarka ż. 1) *тех.* машина для
скочування шкіри; 2) *текст.* ців-
ковá машинка, машина для
розмотування (утоку з мітків
у шпύлі); 3) *div.* nawijacz 2;
 $\diamond$ *ел.* ~ **ta śm** у стрічкообмо-
тувальний прилад, -ду.
nawikłać наплътати.
nawilżyć, -że, -żysz, -żył зволо-
жити.
nawionać, -nę, -niesz, -ną, **-nęli**
dok. div. nawiewać 2.
nawisły навислий, звислий.
nawlec div. nawlekać.
nawleczenie n. 1) натягнення;
всилення, засилення; нанизан-
ня; *пор.* nawlekać; 2) (*предмет*)
чохол, -хлá.
nawlekać, nawlec, -wlekę, -wle-
czesz, -włókt, -wlekli надівати,
надіти, -дїну, -дїнеш; (*розм.* —
ще) натягати, натягувати, -гую,
-гуеш, натягті, -гнў, -гнеш, на-
тягнути; ~ **wlekać** *roszewkę*
па *rod uszke* надівати по-
шивку (наволочку) на подушку;
~ **wlec** *rokrowiec* па *meble*
надіти чохол на меблі; *іст.*
~ **wlekać** *zbroję* надівати
панцир (лáти); (*нитку у гол-*
ку) всиляти, всилити, -лю, -лиш,
засїловати, -люю, -люеш, за-
силити; (*наместо і под.*) нані-
зувати, -зую, -зуеш, нанизати,
-нижу, -нижеш; ~ **wlekać** *per-*
iy па *nitkę* нанізувати пер-
ли на нїтку; ~ **wlec** *grzybu*
па *ratyczek* нанизати гриби
на прўтик.
nawłoczka ż. div. poszewka.
nawłoc ż., bot. (solidago) золо-
тўшник.
nawłoka ż. шнурок для стягуван-
ня; (*в штанах*) очкур, -ра.
nawłóczka ż., tech. (веліка тупá)
голка для просїлювання (для
всиляння).
nawłoczyć I, -czę, -czysz, -czył
dok. наволоктї, -лочу, -лочеш,
натягті, -гнў, -гнеш, натягну-
ти; ~ *drg ewa* наволоктї (на-

тягті, натягну́ти) дров; // ~ się наволочі́тися, навшта́тися, на-тиня́тися, наблукáтися.

пawóbчыу́ II, -чы, -чыш, -чыў *пiедок.* (мiтку в гoжку) всиля-ти, засиля́ти.

пawodniacz, *lm.* -cze, *m.* irygátör, -pa, зрóшувач.

пawodniac *див.* пawadniac.

пawodnić *див.* пawadniac.

пawodnisko n., archeol. будівля на пáлях; палафіти, -тів (*лише в мн.*).

пawodny 1) (*археол.* — про бу-дівлю) на пáлях; 2) *зоол.* во-дяний; ~ не рtactwo водяна́ птиця.

пawodzić, -dзe, -dzisz, -dził, **пawieść**, -wiодe, -wiedziesz, -wiódl, -wiedli наводіти, -джу, -диш, (навести́, -веду́, -ведeш; (*багa-твoх*) понавóдити.

пawodzisko n., archeol. *див.* пawodnisko.

пawojka ж., arch. дівчина.

пawolywac, -луje, -луjesz, -lywał, **пawoла́c 1)** (*лише недокон.*) клікати (клічу, клічеш), звáти (зв, звеш); (*до себе — ще*) прикликáти; ~ lywac psy клікати (звáти) собáк; 2) (*лише докон.*) (*багaтвoх*) скликати; ~ sasiadów скликати сусідів; 3) (*лише недокон.*) (*звертáтися з закликoм*) закликáти (до чóго); 4) (*лише недокон.*) *мисл.* вáбити, -блю, -биш; // ~ się 1) (*лише докон.*) наклікáтися, назвáтися (*до втoми*); 2) (*лише недокон.*) перекликáтися.

пawolywanie n 1) клікання; при-кликáння; 2) закликáння, зáклик, -ку; 3) вáблення; *пор.* **пawolywac 1, 3, 4;** // ~ się переклїчка, переклїк, -ку, перегук, -ку.

пawoskowac, -куje, -куjesz, -kował 1) навоші́ти, навоскувáти, -кúю, -кúеш; ~ родlоge навоскувáти (навоші́ти) підлóгу; (*у великій кількoсті*) понавóщувати, -щую, -щуеш, понавоскóву-

вати, -вую, -вуеш; 2) (*kogo*) *перен. розм.* відлупцювáти, -цюю, -цюеш (*kogó*).

пawozіc I, -зe, -zisz, -ził *роln.* угно-ювати, -но́юю, -но́юеш.

пawozіc II, -зe, -zisz, -ził, **пawieźc**, -wioze, -wiesz, -wіózl, -wiezli наво́зити, -во́жу, -во́зиш, навез-ті; (*багато — ще*) понавóзити; ~ wieźc towarów навесті́ то-вáру.

пawozіc się, -зe, -zisz, -ził наво-зї́тися, -вожúся, -вóзишся.

пawozowy гнойовий.

пawoźnia ж. кúзов автомобіля; каросері (*невідм.*).

пawożenie n. угно́ювання.

пawój, -woju, *lm.* -woje, *m.* 1) *текст.* навій, -во́ю; ~ па kądzieli навій на куделі; (*пряжа*) основа; 2) *ел.* обмóтка; ~ па dawczy (odbiorczy) пересильна́ (приймáльна) обмóтка.

пawóz, -wozu, *m., roln.* гній (*род. гно́ю*); (*мінеральний*) добриво.

па wрół przst. наполовину.

па wprost przst. навро́стeць, нав-прошкі́, напрямкі́.

пawracać, пawrócić, -се, -cisz, -cił 1) завертáти, заверну́ти, -ну́, -неш; (*вбїк — ще*) наvertáти, наvertну́ти; ~ wracać коня́ а) завертáти коня́; б) наvertáти коня́; ~ wrócić па ргawo заверну́ти напра́во (правóруч); ~ wrócić kogo z drogi заверну́ти когó з дорóги; 2) *книж. перен.* наvertáти, наvertну́ти; ~ wrócić па właścїwá droge наvertну́ти на вірний шлях (на вірну́ путь); // ~ się 1) (па со) наvertáтися, наvertну́тися (до чóго), приймáти, прийня́ти, -ймú, -ймеш (щó); 2) *див.* obracać się 3.

пawrotnica ж., tech. оборóтний дви-гúн, -на́.

пawrotnie 1) зворóтно; 2) пово-рóтно. *Пор.* пawrotny.

пawrotny 1) зворóтний; 2) (*щó повертається назад — ще*) по-ворóтний; $\text{Q anat.} \sim \text{pięsięć}$

- (*musculus pronator*) пронатор, -ра.
- nawróceniec**, -ńca, *lm.* -ńcy, *m. rel., prz.* прозеліт, новонавернений, -ного.
- nawrócić** *див.* nawracać.
- nawrót** I, -rotu, *m.* 1) поворот, -ту; (*pięci, drogi tożo—це*) заворот; *z a k a ż d y m ~rotem* плуга за кожним поворотом плуга; 2) *мед.* поворот, рецидив, -ву; 3) *тех.* переміна ходу (*в машині*); $\diamond$ *gobić coś kilku ~wrotami* робити що кількома заходами.
- nawrót** II, -rotu, *m., bot. (lithospermum)* горобейник; (*cytisyus*) рокітник, зінювати, -ті.
- nawrzeć**, -rzę, -rzysz, -rzał, -rzeli (*czyn*) накіптити, -плю, -пиш (*чим*).
- na wskroś** *przst.* наскрізь, навиліт.
- na wskrós** *przst. див.* na wskroś.
- na wspan** *przst.* 1) назад; 2) (*навпаки*) навіворіт.
- na wstecz** *przst.* назад.
- na wściz** *przst.* навістиж.
- nawyczka** *ж. див.* nawyk.
- nawyk**, -ku, *m.* 1) звичка; 2) (*уміння, створене звичкою*) навік, -ку, навічка; $\sim$ *do roboty* навік до роботи.
- nawykać**, **nawyknać**, -nę; -niesz, -nął, -nęli 1) звикати, звикнути; (*освоюватися — це*) при звичаюватися, -чаюся, -чаюешся, при звичаїтися; $\sim$ *kać do otoczenia* при звичаюватися до оточення; $\sim$ *kać do pracy* звикати до роботи; 2) навикати, навикнути. *Пор.* nawyk.
- nawykły** 1) який (що) звик, звиклий; який (що) при звичаївся, при звичаєний; 2) який (що) навік, навіклий. *Пор.* nawyk, nawykać.
- nawyknać** *див.* nawykać.
- nawykniecie** *n. див.* nawyk.
- nawykowy** *див.* nalogowy.
- nawyliczać** (*у великій кількості*) перелічити, -чу, -чиш, перерахувати, -рахую, -рахуєш; $// \sim$ się
- (*z czego*) *перен.* виправдатися (*з чого*).
- na wylot** *przst.* навиліт, наскрізь.
- nawyludzać** (*багато дечого*) пови мнювати, -нюю, -нююєш; (*обманом — це*) повидурювати, -рюю, -рюєш.
- nawymyślać** I (*komu a. na kogo*) наляяти (кого чим); $// \sim$ się наляятися.
- nawymyślać** II (*czego*) навидумувати, -мую, -муєш; (*неправди — це*) навигадувати, -дую, -дуєш (*що i чого*).
- na wypłat** *przst.* на виплат, в розстрочку, з розстроченням.
- na wyprzedki** *przst.* навівпередки.
- na wyrost** *przst.* на зріст.
- na wyrwyki** *przst.* врозбівку, вибірково; *pytać lekcję ~* питати урок врозбівку (вибірково).
- na wyskoki** *przst.* віскоком; *перен.* розм. з охотою.
- na wyścigi** *przst.* навівпередки.
- na wywrót** *przst.* навіворіт.
- nawzajem** *przst.* один (одна, одне) одного (одну, одне), один (одна, одне) другого (другу, друге); (*множ. — це*) одні одних; *kochać się ~* любити один одного (другого); $\diamond$ *smaczego!* $\sim!$ приємного апетиту! і вам теж!
- na wznak** *przst.* навізнак, навзなき, горілиць.
- na wzór** *przst.* на зразок.
- na zabój** *przst.* до упяду; *підсил.* на смерть, до смерті.
- naзад** *przst.* (*про місце*) назад; *iść ~* йти назад.
- na zajutrz** *przst.* другого дня, на другий день; $\diamond \sim$ *z g a p a* на другий ранок, другого ранку.
- na zakupywać**, -puję, -pujesz, -puwał накупити, -плю, -пиш.
- na zapas** *przst.* про запас, на запас, взапас.
- na zawołanie** *przst.* за першим покликом.
- na zawsze** *przst.* назавжди.
- na zbierać** назбирати; $// \sim$ się на збиратися.

na zbyciu *przst.* для продажу.
 nazbyt *przst.* надто, занадто.
 na zewnątrz *przst.* назовні.
 nazewnictwo *n.* 1) ономастика;
 2) (термінологія) номенклатура.
 nazębek, -bka, *m., tech.* назубок,
 -бка.
 nazębiać, nazębić, -bię, -bisz, -bil
 (*piłu, serp*) назублювати, -люю,
 -люеш, назубити, -блю, -биш.
 naziemny *tech.* надземний; *instalacja*
 ~на надземна проводка.
 naziębiać, naziębić, -bię, -bisz, -bil
 нахолоджувати, -джую, -джуеш,
 нахолодити, -джу, -диш; // (*лише*
докон.) ~ się *div.* *naziębnać.*
 naziębnać, -bnać, -bniesz, -bnał (*a.*
 -ziąbł), -ziębłi намерзнути.
 nazimek, -mka, *m.* 1) пробесна;
 2) *мисл.* тогозімний заєць (*род.*
 зайця).
 na zimno *przst.* 1) в холодному
 вигляді; 2) *перен.* холоднокровно.
 naziom, -mi, *m., spec.* поверхня
 ґрунту.
 nazlorzeczyć, -cze, -czysz, -czył
 (кому) обкласти когo прокльо-
 нами; (*грубими словами — це*)
 наганьбити, -блю, -биш (когo).
 na złość *przst.* на злі, на злість.
 na zmianę *przst.* на зміну.
 naznaczać, naznaczyć, -cze, -czysz,
 -czył 1) назначати, назначити,
 позначати, позначити; (*в книж-*
ці тощо — це) відзначати, від-
 значити, -значу, -значиш, відмі-
 чати, відмітити, -мічу, -мітиш;
 ~czyć со оłówkiem назначи-
 ти (позначити) що олівцем;
 (*білизну*) значити, позначити,
 мітити, помітити; 2) (*місце, час*
тощо) визначати, визначити;
 ~czyć dzień odjazdu віз-
 значити день від'їзду; // (*лише*
докон.) ~ się позначитися.
 na znak *przst.* на знак.
 nazwa *ż.* назва.
 nazwać *div.* назуwać.
 nazwanie *n.* 1) назва; 2) (*дія*)
 названня, прозвання.
 nazwisko *n.* прізвище; фамілія
 (*pidko*); ~kiem на прізвище;
 ро ~ku по прізвищу; ро d ci u-

dzym ~kiem під чужім прі-
 звищем; ро d przybranym
 ~kiem під вигаданим прізви-
 щем, під псевдонімом; z паć
 kogo tylko z ~ka znати ко-
 го тільки по прізвищу.
 nazwozbiór, -bioru, *m.* номенкла-
 тура; ~ techniczny техніч-
 на номенклатура.
 nazywać, nazwać, -zwe, -zwiesz,
 -zwał називати, назвати, -звү,
 -звеш; (*дати кому назву — це*)
 прозивати, прозвати; ~zwać
 kogo ojcem ojczyzny про-
 звати (назвати) когo батьком
 вітчизни; *перен.* ~zywać gze-
 czu ро imieniu називати речі
 своїм (властивим) ім'ям;
 // ~ się зватися, називатися, на-
 зватися; (*лише недокон.*) (*но-*
ситу назву — це) іменуватися,
 -нүюся, -нүешся; jak się ~zy-
 wasz? як тебе звуть? як твоє
 ім'я? як тебе на ім'я? takie
 uczynki ~zywają się z wyku-
 le przestępstwem такі
 вчинки іменуються (називають-
 ся, звуться) звичайно злочином.
 nażarty *posp.* який (що) нажерся,
 нажертий.
 nażać *div.* наżунаć.
 nażerać się, nażreć się, -żre, -żresz,
 -żarł *posp.* нажиратися; нажер-
 тися, -жерүся, -жерешся.
 nażuć się, -żuję, -żujesz, -żył (*дов-*
го жити) нажитися, -живүся,
 -живешся.
 nażuнаć, nażać, -żnę, -żniesz, -żał,
 -żęłi нажинати, нажати, -жнү,
 -жнеш.
 nb. *skr. div.* notabene.
 neandertalczyk, *lm.* -cy, *m., antr.*
 неандерталець, -льця.
 neandertalski *antr.* неандерталь-
 ський.
 Neapol, -lu, *m.* Неаполь.
 neapolitanka *ż.* неаполітанка.
 neapolitańczyk, *lm.* -cy, *m.* неапо-
 літанець, -нця.
 nebularny *astr.* небулярний.
 nefelin, -nu, *m., min.* нефелін, -нү.
 nefralgia *ż., med.* (*nephralgia*)
 нирковий біль (*род.* болю).

nefryt, -tu, *m., min., med.* нефрйт, -ту.

negacja *ж.* 1) заперечування; докон. заперечення; 2) грам. заперечна частина.

negacyjny 1) заперечний, заперечливий; 2) заперечний. *Пор. negacja.*

negadyna *ж., rad.* негадін.

negatyw, -wu, *m., fot.* негатив.

negatywa I, *ж., hist.* чорна галка як знак незгоди при голосуванні у давній Польщі; $\diamond$ *ist. dać komu ~wę* голосувати проти кого.

negatywa II *ж., fot. див. negatyw.*

negatywizm, -mu, *m., med.* негативізм, -му.

negatywnie негативно.

negatywność *ж.* 1) негативність, -ності; 2) заперечність, заперечливість, -вості; 3) заперечність.

Пор. negatywny 1, *negacyjny.*

negatywny 1) негативний; 2) *див. negacyjny.*

negliż, -żu, *m.* неглижі́ (невідм.).

negliżować, -żuje, -żujesz, -żował *przest.* неглижувати, -жую, -жуєш; (*перен. — це*) нехтувати, -тую, -туєш (чим а. що).

negliżowy який (що) стосується неглижі́; $\diamond$ *strój ~ negliżé* (невідм.).

negliżyk *m.* лёгке неглижі́ (невідм.).

negocjacja *ж.* 1) *торг.* негодія (заст.); 2) (*частіше в мн.*) *дипл.* переговори, -рів; негодіяції, -цій (заст.).

negocjant, *lm.* -nci, *m., przest.* негодіянт.

negocjator, *lm.* -rzy, *m., przest.* той, що веде переговори (негодіяції).

negocjować, -juje, -jujesz, -jował *przest.* вести переговори (негодіяції).

negować, -guje, -gujesz, -gował *przest.* заперечувати, -чую, -чуєш; (*рідше відхилити—це*) відкидати.

Negr, *lm.* -rzy, *m. див. Murzyn.*

negretti nieodm., *n.* (рід *жерини-сової вівиці*) негретті (невідм.).

negus, *lm.* -si, *m.* негус.

nejtyczanka *ж., przest. див. najtyczanka.*

nejzyber *m., hut. див. najzyber.*

nekrofobia *ж., med.* некрофобія; хвороблива боязнь мертвих, хворобливий страх смерті.

nekrolog, -gu, *m.* некролог.

nekrologia *ж.* 1) відділ некрологів у газеті; 2) *див. nekrolog.*

nekrologiczny некрологічний.

nekrologista, -ty, *lm.* -ści, *m.* автор некрологів.

nekropol, -lu, *lm.* -le, *m., hist.* некрополь.

nekroskopia *ж., med.* огляд трупа; розтин трупа.

nekrotomia *ж., med.* 1) розтин трупа; 2) видалення змертвілої частини.

nekroza *ж., med.* некрóz, -зу, змертвіння.

nektar, -ru, *m.* нектар, -ру.

nektaryna *ж., sad.* нектарян.

nelma *ж., icht.* нельма.

nematody, -dów, *blp., zool.* нематоди, -дів.

nemezys, *nieodm.*, *ж.* відплата.

nenia *ж., etnol.* ненія.

nenufar, -ru, *m., bot.* латаття, водяня лілія.

neobuddaizm, -mu, *m., rel.* необуддизм, -му.

neobuddyzm, -mu, *m., rel. див. neobuddaizm.*

neodarwinizm, -mu, *m., biol.* неодарвінізм, -му.

neofilologiczny неофілологічний.

neofita, -ty, *lm.* -ci, *m.* неофіт.

neogeniczny geol. неогеновий.

neohegelianizm, -mu, *m., fil.* неогегельянство.

neokantyzm, -mu, *m., fil.* неокантианство.

neoklasycyzm, -mu, *m., szt.* неокласицизм, -му.

neolit, -tu, *m., archeol.* неоліт, -ту.

neolityczny archeol. неолітичний.

neologizm, -mu, *m., lingw.* неологізм, -му, новоутворення.

neop, -nu, *m., chem.* небн, -ну.

neopowy chem. небновий.

neoplatonik, *lm.* -cy, *m., fil.* неоплатонік,

neoplatonizm, -mu, m., *fil.* неоплатонізм, -му.
 neoplatoński *fil.* неоплатонічний.
 neoplazma *ż.*, *med.* неоплазма, новотвір, -твору.
 neoromantyzm, -mu, m., *lit.* неоромантизм, -му.
 neosalwarsan, -nu, m., *farm.* неосальварсан, -ну.
 neoscholastyzm, -mu, m., *fil.* неосхоластика.
 neowitalizm, -mu, m., *biol.* неовіталізм, -му.
 neozoiczny *geol.* неозойський.
 nep, -ru (*nowa ekonomiczna polityka*), *skr.*, *hist.* неп, -пу (нова економічна політика).
 Nepal, -lu, m. Непал, -лу.
 nerpan, *lm.* -ni a. -ny, m., *hist.*, *przen.* нєпман.
 nerpański *hist.*, *przen.* нєпманський.
 nepotyzm, -mu, m., *przest.* непотизм, -му, сімейственність, -ності.
 nepowski *hist.* нєпівський.
 Neptun m., *astr.* Нептун.
 neptuniczny *geol.* нептунічний.
 neptunizm, -mu, m., *geol. hist.* нептунізм, -му.
 nereida *ż.*, *mit.*, *zool.* нєреїда.
 nerka *ż.*, *anat.* нїрка.
 nerkodrzew, m., *bot. div.* нерководце.
 nerkowaty ниркоподібний.
 nerkowiec, -wca, *lm.* -wce, m., *bot.* (*anacardium*) анакардове дерево.
 nerkowy *anat. (renalis)* нирковий; ~wa miseczka (*pelvis renalis*) ниркова миска.
 nerkówka *blm.*, *ż.*, *kul.* поперекова частина тўші; теляча печєня (з нїрки).
 nerpa *ż.*, *zool.* нєрпа.
 nerunga *ż.*, *geo.* (піщана коса) нєрунг.
 nerw, -wu, m. нерв; *перен.* гра́с кому па ~wach гра́ти кому́ на нєрвах; *перен.* sza gráс ~wu тріпа́ти (ша́рпати) нєрви; *перен.* żuć ~wami жи́ти нєрвами.

nerwacja *ż.*, *bot.* нєрва́ція.
 nerwiak m., *med.* (*neuroma*) нєврёма.
 nerwica *ż.*, *med.* (*neurosis*) нєврѳз, -зу.
 nerwoból, -ból a. -bolu, *lm.* -bole, m., *med.* (*newalgia*) нєвралгія.
 nerwowiec, -wca, *lm.* -wcy, m., *pot.* нєрвѳвий, -вого.
 nerwowo нєрво́во.
 nerwowość *ż.*, *med.* (*neurosisitas*) нєрвѳвѳсть, -вѳсти; нєрвѳзнѳсть, -нѳсти. *Пор.* nerwowo.
 nerwowo нєрвѳвий; (*про стан — це*) нєрвѳзний.
 nesecer, -ru, m. нєсєсєр, -ра.
 niesplik m., *bot. div.* нєсплїк.
 nestor, *lm.* -rzy, m., *przen.* найстаріший, -шого; ~ historyków polskich найстаріший між польськими істориками.
 netto n., *handl.* нєтто (*нєвідм.*).
 neuma *blm.*, *ż.*, *muz. hist.* нєвми (*род.* нєвм) (*лише в мн.*).
 neurastenia *ż.*, *med.* (*neurasthenia*) нєврастенія.
 neurasteniczka *ż.*, *med.* нєврастенічка.
 neurasteniczny *med.* нєврастенічний.
 neurastenik, *lm.* -cy, m., *med.* нєврастенік.
 neurolog, *lm.* -logowie a. -lodzy, m., *med.* нєврѳлог.
 neurologia *ż.*, *med.* нєврѳлогія.
 neurologiczny *med.* нєврѳлогічний.
 neuron, -nu, m., *anat.* нєйрѳн.
 neuropata, -ty, *lm.* -ci, m., *med.* нєврѳпата.
 neuropatia *ż.*, *med. div.* нєрвѳца.
 neuropatka *ż.*, *med.* нєврѳпатка.
 neuropatolog, *lm.* -logowie a. -lodzy, m., *med.* нєврѳпатѳлог.
 neuropatologia *ż.*, *med.* нєврѳпатѳлогія.
 neuropatologiczny *med.* нєврѳпатѳлогічний.
 neuropatyczny *med.* нєврѳпатѳчний.
 neurostenia *ż.*, *med. div.* нєуґастенія.
 neurotomia *ż.*, *med.* нєврѳтѳмія, перерѳзування нєрва,

neuroza *ж.*; *med. div.* нервіца.
 neurdyна *ж.*, *farm.* нейродін, -ну.
 neuryна *ж.*, *chem.* неврін, -ну.
 neutralista, -ty, *lm.* -ści, *m.* ней-
 тральна людина; прихильник
 нейтралітету.
 neutralitet, -tu, *m.*; *poli.* *div.*
 neutralność 2.
 neutralizacja *ж.* нейтралізація.
 neutralizacyjny нейтралізуючий.
 neutralizować, -zuje, -zujesz, -zował
 нейтралізувати, -зую, -зуюш; /~
 się нейтралізуватися.
 neutralnie нейтрально.
 neutralność *ж.* 1) нейтральність,
 -ності; 2) *політ.* нейтралітет,
 -ту.
 neutralny нейтральний.
 neutral; *lm.* -lowie, *m.*, *polit. pot.*
div. neutralista.
 neutrodyna *ж.*, *rad.* нейтродин.
 neutron, -nu, *m.*, *fiz.* нейтрон.
 Newa *ж.* Невá.
 newka *ж.*, *karc.* (карта) дев'ятка.
 newralgia *ж.*, *med.* невралгія.
 newralgiczny *med.* невралгічний.
 newroza *ж.*, *med.* невроз, -зу.
 New York *m. div.* Nowy Jork.
 nezyk *m.*, *spec. przest.* рюш, -шу.
 пєсацо привáбливо, принáдно; за-
 мánливо. *Пор.* пєсацу.
 пєсацу привáбливий, принáдний;
 (спокусливий — ще) замánливий.
 пєсіć, -се, -cisz, -cił привáблюва-
 ти, -люю, -люєш, вáбити, -блю,
 -биш, принáджувати, -джую,
 -джуєш, нáдити, -джу, -диш;
 (до себе) маніти, -ню, -ниш,
 примáнювати, -нюю, -нюєш.
 пєдза *ж.* нуждá, злидні, -нів; ~
 strojpa (złosopa) позолó-
 чені злидні; wpaść w ~dzę
 влáсти в нуждú (в злидні);
 (у меншій мірі) нестáток, -тку;
 O bieda z ~dzą бідá з бі-
 дою; kłerać ~dzę бідувáти,
 -дую, -дуюш.
 пєдзарка *ж.* злидáрка.
 пєдзарz, *lm.* -rze, *m.* злидáр, -ря,
 -злиднiяк, -кá.
 пєдзніса *ж.* 1) негідниця; 2) зне-
 дблена, -ноі. *Пор.* пєдзник.
 пєдзние 1) злидэнно, нуждэнно;

жалюгідно, мизэрно; 2) нікчэм-
 но; 3) пiдло; 4) погáно; 5) ви-
 снажено, мизэрно. *Пор.* пєдзну.
 пєдзниеć, -nieje, -niejesz, -niał,
 -nieli 1) убожіти; 2) *перен.* хұд-
 нути.
 пєдзник, *lm.* -су, *m.* 1) *лайл.* не-
 гідник; 2) *заст.* знедóлений,
 -ного.
 пєдзну 1) нуждэнний, злидэнний;
 (що викликає жалість — ще)
 жалюгідний, мизэрний; ~па-
 chata нуждэнна (злидэнна,
 жалюгідна, мизэрна) хáта; ~па
 odziez̄ нуждэнний (злидэн-
 ний) бдяг, -гу; ~ рокагт
 нуждэнна (злидэнна) стрáва;
 ~па starość нуждэнна (зли-
 дэнна, жалюгідна, мизэрна) стá-
 рість, -рості; 2) (незначний, без
 вартості) нікчэмний; ~не pie-
 niądze нікчэмні гроші, -шей;
 ~ pisarz нікчэмний пись-
 мєнник; ~па rosiecha ні-
 кчэмна втiха (розрáда); ~па
 robota нікчэмна робóта;
 3) (*перен.* — низький) пiдлий;
 ~не intrugi пiдлі інтриги,
 -рiг; 4) (*про здоров'я*) погáний;
 5) (*фізично*) виснажений, змар-
 нiлий, мизэрний; ~па twarz
 виснажене (змарніле, мизэрне)
 обличчя.
 пєдзота *ж.*, *pot.* 1) убогість, -гості,
 бідність, -ності, убозтво, зли-
 дєнність; 2) (*перен.* — про люди-
 ну) убозтво, нікчєма; (*про річ*)
 марнóта; 3) зб. бiднóтá.
 пєкаć 1) переслiдувати, -дую, -ду-
 єш; (*пiддавати гонінням* — ще)
 гнáти (женú, женєш), гнобiти,
 -блю, -биш; ~kapu za zycia
 гнáний (гноблений) за життá;
 2) (*не давати спокою*) мучити;
 (*терзати* — ще) гнитiти (гнічú,
 гнітиш), пригнічувати, -чую,
 -чуєш; kłopot ~ka турбóта
 гнитити (пригнічує); sumienie
 go ~ka його мучить (гризє),
 совiсть (сумлiння).
 ni 1) *част.* ні; ~ słówka nie
 powiedział не сказáв ні
 слова; 2) *спол.* ні—ні; ~ stąd,

~ zowąd ni сіло, ni впало;
 ~ tak, ~ siak ni сяк, ni так;
 ~ to, ~ owo ni сé, ni тé; ~
 pies, ~ wydга ni рiба, ni
 м'ясо: ~ z tego, ~ z owego
 ni z сього, ni з тóго; $\diamond$ pleść
 ~ w ріeć ~ w dziewięć
 верзти нісенітници (дурніци),
 теревéні правити, -влю, -виш.

Niagara *ж.* Niagára.

niania *ж.*, *pieszcz.* няня.

niańczyć, -czę, -czysz, -czył нянь-
 чити; // ~ się (z kim, z czym)
несхв. няньчитися, пaнькатися,
 цяцькатися (з ким, з чим).

niańczyn нянин.

niańka *ж.* нянька.

niby *сп.* ніби, ніби то, náче, мов,
 -ненáче, немóв.

nibynóžki, -žek, *blp.*, *biol.* (*pseu-
 dopodia*) псевдоподії, -дій.

nic ніщó, нічóго; ~ dobrego
 а) нічóго пýтнього (путьящóго);
 б) (*про людину*) негідник; ~
 mi nie jest нічóго мені не
 бракуé; ~ mi ро tym мені це
 ni до чóго; ~ nie szkodzi
 нічóго; ~ powego нічóго но-
 вóго; ~ specjalnego нічóго
 особливого; ~ tu ро mpie
 мені тут нічóго робити, я тут
 непотрiбний; odejść z ~czym
 ni з чим відійти; on jest do
 niczego він ni до чóго; to ~
 це нічóго; to niczego nie do-
 wodzi це нічóго не доводить;
 wielkie ~ велике ніщó;
 wszystko albo ~ все абó
 ніщó; z a ~ mieć kogo máti
 когó за ніщó; z a ~ w świe-
 cie ni за що в світі; z tego
 ~ nie będzie з чóго нічóго
 не вийде; $\diamond$ ~ a ~ нічóгісiнь-
 ко; ~ mi do tego це не моé
 діло; ~ sobie з tego nie
 gobię я цим не хвилююся, це
 менé не турбуé; wszystko
 па ~ все дармá (дарéмно,
 мáрно); все пропáло; *кул.* зupa
 ~ молóчний суп з бiтими бiл-
 ками.

nica *ж.*, *tkac.* (*у ткацькому вер-
 стáті*) ремiза.

nice I, *blm.*, *n.* вiворит, -роту, спiд
 (*род.* спóду); w угóсiе па
 ~ обернути навiворит, перели-
 цювати, -цюю, -цюеш.

nice II, -ców, *blp.*, *kul.* (*тiстечко*)
 безé (*невiдм.*).

Nicea *ж.* Ніцца.

nicejski з Ніцци; $\diamond$ *перен. жарт.*
 ubranie ~kie перелицьова-
 ний костюм, -му.

nicestwić, -wie, -wisz, -wił нiвe-
 чити, звóдити нанiвeць.

nicestwo *n.* див. nicość.

niciany нiтяний.

niciarka I *ж.* 1) ниткарка; 2) про-
 давщиця нитóк.

niciarka II *ж.*, *tkac.* крутильна ма-
 шiна.

niciański ниткарський; $\diamond$ ~ sklep
 магазин з нитками.

niciarz, *lm.* -rze, *m.* 1) *спец.* нит-
 кар, -рiя; 2) продавець нитóк.

niciasty 1) нитчáстий; 2) пóвний
 нитóк.

nicielnica *ж.*, *tkac.* див. nica.

nicienie, -ni, *blp.*, *zool.* (*nematodes*)
 нематóди, -дiв.

nicość *ж.* 1) *філос.* небуття; нiр-
 вáна (*книж.*); z араś w ~
 поринути в небуття (в нiрвáну);
 2) (*перен.* — *про становище*) не-
 знáчність, -ності; w ydobуé
 kogo z ~ci вивести когó з не-
 знáчності (з незначнóго станó-
 вища); 3) (*перен.* — *усе мар-
 не*) марнóта, мáрність, -ності,
 суетá.

nicować, -cuje, -cujesz, -cował
 1) перелицьовувати, -вую, -ву-
 еш; ~ surduć перелицьовува-
 ти піджáк; 2) *перен. розм.* роз-
 глядáти з усiх бокiв, обмiркó-
 вувати, -вую, -вуеш; ~ kaźde
 słowo кожне слово обмiркóву-
 вати (розглядáти з усiх бокiв);
 3) (кого) (*перен. розм.* —
 злбно) обмовляти, чорніти
 (когó).

nicowany перелицьований; suk-
 pia ~па перелицьована сук-
 ня.

nicroń, *lm.* -nie, *m.* нiкчéмник,
 гульгiйá, -тiяя, ледáщо.

nicpotem *nieodm., n. div.* **nicpoń.**
niczego pot. 1) нічого; ~ **sobie**
książka нічого собі книжка;
2) *прислів.* непогано; **srałem**
~ я непогано спав.

niczegowaty pot. нічогенький.

niczyj нічий.

nić *ж.* нитка; *анат.* ~ **końcowa**
(*kraincowa*) (*filum terminale*)
кінцева нитка спинного мозку;
прик. **po ~ci do kłębka do-**
chodzić по нитці до клубка
доходити; *перен. поез.* **prze-**
siąc ~ życia обірвати нитку
життя; $\diamond$ *перен.* **kręcić z ~ci**
powrozy роздувати справу;
~ **rajęcza** павутинка; *перен.*
po ~ci **co rozbiegać** по
ниточці розбирати (розглядати)
що; *перен.* **pruć się** **po ~ci**
складатися не так, як бажало-
ся; **skakać** **jak wróbel** **na**
~ci незграбно скакати (плига-
ти, стрибати); **wisieć** **na**
ścienkiej ~ci висіти на ні-
точці (на волосінці, на волос-
ку); *жарт.* **~ci** **z tego** з цього
нічого не вийшло.

Niderlandczyk, tm. -cy, m. нідер-
ландець, -дя.

Niderlandka *ж.* нідерландка.

Niderlandy, -dów, blp. Нідерланди,
-дів.

niderlandzki нідерландський.

nie part. 1) (*заперечна*) не; ~
bez powodu не без причини;
~ **bez tego, żeby ~** **zago-**
bił мало ймовірно, що він не
заробив; ~ **czas (roga)** не
час (не поря); ~ **do rozpa-**
nia прямо не (в)пізнати; ~ **do**
wiągu неймовірно; ~ **do wy-**
trzymania нестерпно, не-
стерпуче, непереносно, невинос-
но; *розм.* ~ **jestem od tego**
я не від того; я не проти того
(*рідше*); ~ **ma a)** не має;
б) *безос.* **nie**, **nie**, **nie**; ~ **ma**
czasu я не маю часу, у мене
nie (**nie**) часу, мені ніколи;
~ **może ~** **przypaść** не
можу не визнати; ~ **można**
nie можна; **to** **wiść ~** **do rze-**

czy **góworiti** не до речі (діла);
~ **na darmo a)** (*не без під-*
стави) **nie** **darom**, **nie** **durno**,
nie **darmá**; б) (*небезкорисно*) **nie**
daremno, **nie** **darom**, **nie** **durno**;
~ **nie** **leży** **nie** **ślad**, **nie** **trzeba**; **być**
~ **na miejscu** невідповід-
но весті себе; ~ **na pokaz**
не на показ, не про людське
око; ~ **na żarty** не на жарт,
серйозно; ~ **opodal** **nie** **dale-**
ko; (*розм.* — *ще*) **nie** **daleczko**;
~ **nie** **raz się** **to** **zdar-**
zyło трапляється це не впер-
ше; ~ **Polak** не поляк; ~
powiem, żeby ~ ... я б не
сказав, щоб не...; ~ **trzeba**
tego **robić** не треба (не
слід) цього робити; ~ **w czas**
nie **wczasno**; **wina ~** **do**
dawania **nie** **proszona** (непрості-
ма, **nie** **probacna**) **wina**; 2) (*під-*
сильна) **nie**; а ~ **to** **wiłem**
чи не говорив (казав) я! **led-**
wie ~ **málo** **nie**, **zamáll** **nie**,
ledwie **nie**, **tróchi** **nie**; $\diamond$ **jak ~**
krzyknie! як крикне! **to**
wiść ~ **od rzeczy** **góworiti**
rozumno (до речі); ~ **od rze-**
czy **będzie** **przypomnieć**
своєчасно буде нагадати.

nieagresja *ж., polit.* ненапад, -ду;
państwo ~ji пакт про ненапад.
nieaktualność *ж.* неактуальність,
-ності.

nieaktualny неактуальний.

nieakuratność *ж.* неточність, -ності,
неакуратність.

nieakuratny неточний, неакурат-
ний.

nieapetycznie неапетитно.

nieapetyczny неапетитний.

nieapetytnie *див.* **nieapetycznie.**

nieapetytny *див.* **nieapetyczny.**

nieartykułowany *lingw.* неартику-
льований, нечленороздільний.

niebacznie необачно, нерозважли-
во, нерозважно.

niebaczność *ж.* необачність, -ності,
нерозважливність, -вості, нероз-
важність.

niebaczny необачний, нерозважли-
вий, нерозважний; $\diamond$ ~ **na**

nis якій (що) не звертає ні на що уваги.
niebawem *przsl.* незабаром, скоро;
 ~ potem незабаром після цього.
niebezpieczeństwo *n.* небезпека;
 parazyt па ~ наразити на небезпеку; uniknąć (ujść)
 ~wa уникнути небезпеки.
niebezpiecznie небезпечно.
niebezpieczny небезпечний.
niebezpiedstawny небезпідставний.
niebezzużyteczny небезкорисний.
niebezzasadny *div.* **niebezpiedstawny.**
niebianin, *lm.* -bianie, -bian, *m.*,
mit. небожитель.
niebianka *ż.*, *mit.* небожителька.
niebiański божественний.
niebiańsko божественно.
niebieskawy голубуватий, блакитнуватий.
niebieski 1) небесний; ciała ~kie небесні тіла (*rod.* тіл); 2) (*pro kolір*) голубий, блакитний; oczy ~kie голубі (блакитні) очі (*rod.* очей); $\diamond$ зоол. lis ~ (*vulpes lagopus*) песець (*rod.* песця); *перен.* rozm. tyśleć o ~kich migdałkach витати (літати) в хмарах; *перен. жарт.* ptak ~ ледар, -ря.
niebiesko голубо, блакитно.
niebieskooki голубоокий, блакитноокий.
niebieskość *ż.* голубизна, блакить, -ті.
niebieszczeć, -czeję, -czejesz, -czaj, -czeli голубіти, блакитніти.
niebieszczyć się, -czę, -czysz, -czył *poet.* голубіти, блакитніти.
niebieściec, -śca, *lm.* -śce, *m.*, *min.* *celestyn*, -ну.
niebieściutki *pieszcz.*, *pot.* голубенький, блакитненький.
niebios *div.* **niebo.**
niebo, *lm.* -ba *a.* -bios, *n.* -biosy, *n.* небо (*mn.* небеса, *rod.* небес); *перен.* być па siódmym ~bie бути на сьомому небі; *перен. rozm.* dziury w ~bie nie będzie небо не завадитися; *перен.* jak ~ od

ziemi як земля і небо, як небо від землі; *перен.* jakby z ~ba spadł a) з'явився саме в час; б) наче з неба впав; pod gołym ~bem під відкритим небом; *перен.* przychylić komu ~ba прихилити кому неба; *перен.* trafić palcem w ~ba попасти пальцем у небо; $\diamond$ błękit ~ba небесна блакить, -ті; o całej ~ więcej незрівнянно більше; poguszyć ~ i ziemię вжити всіх заходів; *перен.* przewyższać kogo o całą ~ бути головою вищим від кого.
nieboga *ż.* 1) небога, бідолáха, сердешна, -ноі, неборáчка; 2) *арх.* люба, -боі, небога.
niebogaty небагатий.
niebogi бідолáшний, сердешний.
niebogłoty *div.* **wniebogłoty.**
niebogromca, -cy, *lm.* -cy, *m.*, *poet.*, *żart.* громовёржець, -жця; *міф.* Jowisz ~ Зевс-громовёржець.
niebokrag, -kręgu, *blm.*, *m.* небозвід, -зводу.
nieboleśny безболісний.
nieboractwo *n.*, *robtaż.* *div.* **nieboraczek.**
nieboraczek, -czka, *lm.* -czkowie, *m.*, *pieszcz.* неборáк, неборáка, бідолáшка.
nieboraczka *ż.* неборáчка, бідолáха.
nieborak, *lm.* -ki, *m.* неборáка, неборáк, бідолáха, сердéга, бідолáшний, -ного.
niebosięzny *div.* **niebotyczny.**
nieboski: pijany jak ~kie stworzenie п'яний як чип (як ніч, як хлющ); wyglądać jak ~kie stworzenie жалюгідно виглядати.
nieboskłon, -nu, *m.* небосхил, -лу.
nieboszczka *ż.* 1) небіжчиця, небіжка, покійниця; 2) небіжка, покійна; babka moja ~ покійна моя бабúна, моя бабúна небіжка. *Пор.* **nieboszczyk.**
nieboszczyk, *lm.* -ki, *m.* 1) небіжчик, покійник; 2) (*атрибут*) небіжчик, покійний; mój ojciec

~ мій покійний батько, мій батько небіжчик.
niebotuczność *ж.* височінь, -ні, високість, -кості, вись, -сі.
niebotuczny небосаяжний.
niebożatko *п., pieszcz.* небожятко.
nieboże, -żęcia, Im. -żęta, -ząt, п., pieszcz. небожа, -жати.
niebrzydki непоганій.
nie byle jak przst. неабіяк.
nie byle jaki zaim. неабіякий.
niebyły *див.* **niebywały.**
niebyt, -tu, blm., m. 1) *філос.* небуття; 2) *див.* **niebytność.**
niebytność *ж.* відсутність, -ності; w czasie mojej ~ci під час моєї відсутності, за моєї відсутності.
niebywale небувало, нечувано.
niebywały небувалий, нечуваний; to rzecz ~ła це небувала (нечувана) річ.
niecałkowity нецілковитий.
niecały непівний; to kosztuje ~le sto rubli це коштує непівних (непівна), сто карбонців.
niecelowy недоцільний.
niecenzuralny нецензурний; (*перен.—це*) непристойний; do wścier ~ нецензурний (непристойний) анекдот.
nieceremonialny нецеремонний.
niech *part.* хай, нехай; ~ со chce będzie (~ jak chce będzie) хай буде (будь), що буде; що буде, те й буде; ~ żyje! хай живе!
niechać нехати.
niechaj *part. див.* **niech.**
niechajby *part.* (не)хай бн.
niechajże *part.* (не)хай же.
niechcąc: chcąc ~ хоч-не-хоч, хочеш не хочеш; чи хочеш, чи не хочеш.
niechcąco przst. див. **niechcący.**
niechcący *przst.* нехотя, нехотячі, ненароком.
niechęć: od ~nia *pot.* нехотя; (*без охоти*) неохоче; (*нестаранно*) абіяк; robić coś (jak) od ~nia робити що абіяк.

niechęć *ж.* 1) неохота; знеохота (*рідше*); mówić z ~cią говорити з неохотою; 2) (*відсутність прихильності*) нехить, -хоті; (*до людини—це*) упередження; o dposić się do kogoś z ~cią ставитися до кого з упередженням (з нехиттю).
niechętnie 1) неохоче; 2) недобррозичливо, незичливо, неприхильно. *Пор.* **niechętny.**
niechętny 1) неохочий; ~ do ргасу неохочий до роботи; 2) (*до людини*) недобррозичливий, незичливий, неприхильний; $\diamond$ jest tu ~ він ставитися до нього недобррозичливо (незичливо, неприхильно).
niechluj, Im. -je, m., pot. неохайний, -ного, нечепура, нечупара.
niechluj(k)a *ж., pot.* неохайна, -ної, нечепура, нечупара.
niechlujnie *pot.* неохайно, нечепурно.
niechlujność *ж., pot. див.* **niechlujstwo.**
niechlujny *pot.* неохайний, нечепурний.
niechlujstwo *п., pot.* неохайність, -ності, нечепурність.
niechybnie неминуче; (*обов'язково*) неодмінно.
niechybny 1) певний, вірний; (*яко-го не уникнути—це*) неминучий: ~na śmierć неминуча (певна, вірна, видима) смерть, -ті; ~środek вірний (певний) засіб, -собу; 2) (*про стрільця*) вправний, цілкий.
nieciągłość *ж.* переривчастість, -тості, переривчатість, переривистість.
nieciągly переривчастий, переривчастий, переривистий.
niecić, -ce, -cisz, -cił 1) (*вогонь*) розпалювати, -люю, -люєш, розводити, -джу, -диш; 2) *перен.* збуджувати, -джую, -джуєш; ~ radość збуджувати радість.
nieciekawie нецікаво, неінтересно.

- nieciekawu** нецікавий, неінтересний.
- niecielesny książ.** безтілесний, нематеріальний.
- niecierpek, -pka, m., bot. (*impatiens*)** бальзамін.
- niecierpieć, -pię, -pisz, -piał, -pieli** (кого, czego) не терпіти, -плю, -пиш (кого, що а. кого, чого).
- niecierpliwic, -wie, -wisz, -wil** виводити з терпіння; **pierew-póść ~wi** непевність виводить з терпіння; // ~ **się** 1) втрачати терпіння (терпєць); 2) виявляти нетерплячість (нетерпелівість); 3) (do czego) нетерпеліво ждати (жду, ждеш) (чого); **konie ~wia się do odjazdu** коні нетерпеліво ждуть від'їзду.
- niecierpliwie** нетерпляче, нетерпеліво.
- niecierpliwosc** ж. нетерпіння, нетерплячість, -чості, нетерпелівість, -вості; нетерплячка, нетерпєць, -пцю (розм.).
- niecierpliwu** нетерплячий, нетерпелівий.
- niecka (*częściej w lm.*) -cki, -sek, ż. ночви, -чов (лише в мн.).**
- nieckowaty** ночноподібний.
- niecnie** безчєсно; нікчємно; підло; підлотно; ганєбно. *Пор. niecny.*
- niecność** ж. *див. niecnota I.*
- niecnota I** ж. безчєсність, -ності; нікчємність; низький (негідний) учїнок, -нку, нїзькість, -кості. *Пор. niecny.*
- niecnota II, -ty, lm. -towie a. -ty, m. i** ж. 1) нікчємник, мерзотник, негідник; нікчємниця, мерзотниця, негідниця (ж. р.); 2) *див. niecroń.*
- niecny** безчєсний; *підсил.* нікчємний; (*низький — це*) підлий; (*пряг вчинок*) підлотної; (*що стягав неславу*) ганєбний.
- nieco** дєшо, трóхи, трóшки.
- niecodzienny** неповсякдєнний; (*прям. — це*) нещодєнний; (*перен. — це*) небудєнний; (*що рід-*
- ко зустрічається*) незвичайний; ~ **ne** *określenie* незвичайне визначення.
- niecofnięty** невідкличний.
- niecofniony** *див. niecofnięty.*
- niecułka** ж., *zdr.* ночóвки, -вок, ночóвочки, -чок (*лише в мн.*).
- nieczesany** нечєсаний; **w eł pa ~pa** нечєсана вóвна (шерсть).
- nieczęsto** нечáсто, врядї-годи, рідко.
- nieczęsty** нечáстий, рідкий.
- nie-człowiek, lm. nie-ludzie, m. nę-** люд, людина без сєрця, безсердєчна людина.
- nieczule** 1) нечутливо, нечуло; 2) нечутливо; невразливо. *Пор. nieczuly.*
- nieczulość** ж. 1) нечутливість, -вості, нечулість, -лості; 2) *мед. (anaesthesia)* анестезія, втрáта чутильвості, знечулення, знєбóлення; (*indolentia*) безбóлісність, -ності.
- nieczuly** 1) нечутливий, нечулий; ~ **ła d u s z a** нечутлива (нечула) душа; 2) *мед.* нечутливий; (*що не reaguje na ból — це*) невразливий; ~ **per w** нечутливий нерв.
- nieczynny** недіючий, який (що) не діє; **k a s a ~pa** кáса зачїнена (не діє).
- nieczysto** нечїсто.
- nieczystość** ж. 1) нечїстість, -тості, нечистотá, бруд, -ду; 2) (*частіше в мн.*) (*вміст вигрїбних ям*) нечистоті, -тót.
- nieczysty** нечїстий; **m i e ć ~te** гєсе бїти на рýку нечїстим, бїти шахраюватим, брати хабарі; *перен.* ~ **te m y ś l i** нечїсті думкі, -мóк; *розм.* ~ **ta siła** нечїста сїла; *перен.* ~ **ta s p r a w a** нечїста спрáва; *перен.* ~ **te z a m i a g u** нечїсті задуми, -мів.
- nieczytelnie** нечїтко, нерозбїрно, нерозбїрливо.
- nieczytelność** ж. нечїткість, -кості, нерозбїрність, -ності, нерозбїрливість, -вості,

nieczytelny нечіткий, нерозбірний, нерозбірливий.

niedaleki недалекій; w ~kiej przyszłości в недалёкому майбутньому.

niedaleko недалёко.

niedawniuchny див. niedawniutki.

niedawniutki дуже недавній.

niedawno недавно, нещодавно; do ~na до недавнього часу, донедавна; od ~na знедавна, з недавнього часу.

niedawny недавній.

niedbale недбало, недбайливо; халатно. Пор. niedbały 1.

niedbalec, -lca, *lm.* -lcy, *m.* недбайливий, -вого, недбайлий, -лого; халатний, -ного. Пор. niedbały.

niedbalstwo *n.* недбальство, недбальість, -лості, недбайливість, -вості; халатність, -ності. Пор. niedbały.

niedbaluch, *lm.* -chy, *m., pogardl. dив.* niedbalec.

niedbalość *ż.* 1) див. niedbalstwo; 2) байдуж(н)ість, -ж(н)ості. Пор. niedbały.

niedbały 1) недбайлий, недбайливий; (в роботі — ще) халатний; 2) (па со) байдужий, байдужний; ~ па то, со sobie kto ромуśлі байдужий до того, що хто собі подумає.

niedelikatnie неделікатно.

niedelikatność *ż.* неделікатність, -ності.

niedelikatny неделікатний.

niedługi недóвгий.

niedługo недóвго, недóвгий час; $\diamond$ ~ роетm трóхи збóдом.

niedługoletni недовголітній.

niedługotrwały 1) недовгочасний; 2) (перен. — слабий) неміцний, нетривкий.

niedługowieczność *ż.* недовговічність, -ності.

niedługowieczny недовговічний.

niedługutki зóвсім не дóвгий.

niedobitek, -tka, (częściej w *lm.*) -tki, -tków, *m.* недóбиток, -тка.

niedobór, -boru, *m., handl.* нехвát-

ка, недостáча, нестáча, недобір, -бóру; $\diamond$ мед. niedokrewność z ~gi недокрiв'я від виснаження.

niedobranu не налагоджений; (про оркестр) не зіграний; (про хор) не зспіваний; $\diamond$ ~не małżeństwo подружжя, яке не зішлось характерами.

niedobry недобрий; (поганой якості — ще) нехорóший; підсил. поганий.

niedobrze недóбре; (не так, як треба) негарáзд; (эле) погáно. niedociągnięcie *n.* недóлік, -ку; (в роботі — ще) хiба.

niedocieczony незбагненний.

niedoczekanie: ~ t w o j e l роt. так i чекáйл тогó (так) i жди!

niedoczytany недочитаний.

niedogarek, -rka, *m. dив.* niedopalek.

niedogasek, -ska, *m. dив.* niedopalek.

niedogodnie незручно; неслóшно; невивідно; невивідно. Пор. niedogodny.

niedogodność *ż.* незручність, -ності; неслóшність; невивідність; невивідність. Пор. niedogodny.

niedogodny незручний; (несвоечасний — ще) неслóшний; рога ~ па незручна (неслóшна) порá; (позбавлений вигоди, комфорту) невивідний; obuwie ~не невивідне взуття; (що не приносить вигоди) невивідний; ~не waగుnki невивідні умóви (род. умов).

niedogon, -ni, *m.* сивýха.

niedogonowy сивýшний; olejek ~ сивýшне мáсло.

niedogryzek, -zka, *m.* недóгризок, -зка, недóдок, -дка.

niedojecha, -dy, *lm.* -dy, *m., posp.* роззява, недотéпа.

niedojrzałość *ż.* 1) недозрілість, -лості, незрілість; 2) неспілість, недостиглість, нестиглість. Пор. niedojrzały.

niedojrzały 1) недозрілий, незрілий; 2) (про плоди, збижжя) неспілий, недостиглий, нестиглий.

niedokładnie неточно; неакуратно.
- *Пор. niedokładny.*

niedokładność ж. неточність, -ності; неакуратність. *Пор. niedokładny.*
niedokładny неточний; (*niepraw-
ny — ще*) неакуратний.

niedokonyany *gram.* недоконаний.
niedokrewność ж., *med. див. niedo-
krwistość.*

niedokrewny *med. див. niedokrwi-
sty.*

niedokrwistość ж., *med.* анемія, анемія.

niedokrwisty *med.* анемічний, анемічний.

niedokształcony 1) недовчений;
2) *див. niedojrzały* 1.

niedokwaśność ж., *med. (hypochlo-
rhydria)* зменшена кислотність, -ності.

niedola ж. безталання, недоля; (*nie-
szczęście — ще*) біда, лихо.

niedoliczek, -czka, m., handl. див. niedobór.

niedoliczka ж., *handl. див. niedobór.*

niedolisek, -ska, m. молодий лис.

niedoładowanie *n.* недовантаження.

niedołęga, -gi, lm. -gi, m. i ж., pot. розтелепа, розтяпака, мамула.

niedołość *n.* 1) німіч, -мочі, німо-
щі, -щів; 2) нездібність; 3) ім-
потенція; 4) недоумство. *Пор. niedo-
łężny.*

niedołężnie 1) німічно; 2) тупо-
умно, недоумкувато. *Пор. niedo-
łężny* 1, 4.

niedołężnieć, -nieje, -niejesz, -niał, -nieł 1) ставати німічним; 2) ставати нездібним (нездатним); 3) *med.* ставати ім-
потентним; 4) втрачати розумові здібності. *Пор. niedołężny.*

niedołość ж. *див. niedołość.*

niedołężny 1) німічний, недолугий; 2) (*позбавлений здібності*) нездібний, нездатний; 3) *med.* ім-
потентний; 4) (*тупоумний*) недоумкуватий.

niedomagac нездужати, слабувати, -бую, -буєш.

niedomaganie *n.* нездужання, слабування.

niedomiarowość: ~ *wzrok u med. (myopia, brachymetropia)* міопія, короткозорість, -рості.

niedomoga ж., *med. (astenia)* загальна кволість, -лості.

niedomówienie *n.* недомовка.

niedomykalność ж., *med.* недостатне (неповне) замикання; ~ *zastawek sercowych (insufficiencia valvularum cordis)* недостатне замикання серцевих клапанів; ~ *rowiek (lagophthalmus)* заяче око, недостатне замикання очної щілини.

niedomyślność ж. недогадливість, -вості.

niedomyślny недогадливий.

niedonosek, -ska, m., med. недонісок, -ска.

niedopatek, -łka, m. головешка; (*свічки*) недогарок, -рка; (*пани-
роци*) недокурок.

niedopatrzenie *n.* недогляд, -ду.

niedopierki, -rek, bhp. недопрана білізна.

niedopilnowanie *n.* недогляд, -ду.

niedopitki, -tków, bhp. недопитки, -ків.

niedoplata ж. недоплата.

niedopilewe, -wych, icht. (apodes) вугрові, -вих.

niedoprząd, -du, m., tkac. рівниця.

niedopuszczalnie неприпустимо, неприпустенно, недопустимо, недопустенно.

niedopuszczalność ж. неприпустимість, -мості, неприпустенність, -ності, недопустимість, недопустенність.

niedopuszczalny неприпустимий, неприпустенний, недопустимий, недопустенний.

niedopuszczenie *n.* недопущення.

niedorajda, -du, lm. -du, m. i ж., pot. див. niedołęga.

niedorostek, -tka, lm. -tki, m. 1) підліток, -тка, підросток; 2) карликова порода рослин, тварин.

niedorozwinięty недорозвинений.

niedorozwój, -woju, lm. -woje, m. недорозвинення, недорозвиток, -тку.

niedorzecznie безглуздо, нісенітно.

niedorzeczność *ж.* 1) безглуздість, -дості, нісенітність, -ності; 2) (слово, вислів, вчинок) безглуздя, нісенітниця; *~ści pleść* верзті (плесті) нісенітниці.

niedorzeczny безглуздий, нісенітний, недоречний.

niedosięgly недосяжний; (розумом — *ще*) незабгненний.

niedosiężny *див.* **niedosięgly**.

niedoskonałość *ж.* недосконалість, -лості.

niedoskonały недосконалий.

niedosłyszalnie нечутно.

niedosłyszalny нечутний.

niedosłyszeć, -szę, -szysz, -szali, -szeli *niedok. i dok.* недочувати, недочути.

niedosłyszanie *n.* недочування.

niedosolony недосолений.

niedospanie *n.* недоспання.

niedostatecznie 1) недостатньо, недосить; 2) незадовільно. *Пор.* **niedostateczny**.

niedostateczność *ж.* 1) недостатність, -ності; 2) незадовільність. *Пор.* **niedostateczny**.

niedostateczny 1) недостатний; 2) (*шкіл. — про бал*) незадовільний.

niedostatek, -tku, m. 1) нестача, нестача; *~ żuw po ści* нестача (нестача) харчів; 2) (*нужда*) нестаток, -тку, нестаток; нестатки, -ків, нестатки (*частіше в мн.*); *підсил.* злидні, -нів (*лише в мн.*); *żuć w ~tku* жити в нестатках (в злиднях).

niedostawać, -staje, -stało *niedos.* неставати, -стає, невистачати, бракувати, -кує.

niedostępnie неприступно, недоступно.

niedostępność *ж.* неприступність, -ності, недоступність.

niedostępny 1) неприступний, недоступний; 2) *перен.* недохідливий; *książka ~na dla dzieci* сі книжка недохідлива для дітей.

niedostrzegalnie незримо; невидимо; непомітно. *Пор.* **niedostrzegalny**.

niedostrzegalny незримий; (*якого не можна бачити — *ще**) невидимий; (*який важко побачити — *ще**) непомітний.

niedostrzeżenie *przsl. див.* **niedostrzegalnie**.

niedostrzeżony *див.* **niedostrzegalny**.

niedostyczna, -nej, ж., mat. асимптота.

niedosypianie *n.* недосипання, недосипання.

niedosyt, -tu, m., med. (*bulimia, cynorexia, lycorexia*) вовчий апетит, -ту.

niedosytek, -tka, lm: -tki, m., pol. ненажеря.

niedoszły 1) (czego) який (що) не дійшов (не досяг, не досягнув) (чого); *юр. ~ lat prawnych* який (що) не дійшов (не досяг, не досягнув) законного віку; 2) який (що) мав відбутися і не відбувся; *ist. ~ sejm sejm*, який мав відбутися і не відбувся; який (що) мав стати чим і не став; *~ mąż* той, що мав стати чим чоловіком (дружиною) і не став; 3) *див.* **niedoł-gzały**; *Q med. ~ płód* недоношений плід (*род.* плбду), недоносок, -ска; *~ samobójca* людина, яка пробувала покінчити з собою.

niedościgły 1) недосяжний; (*перен. — *ще**) незабгненний, незрозумілий; 2) (*над усяке порівняння*) незрівнянний.

niedościgniony *див.* **niedościgły**.

niedoświadczenie *n.* недосвідченість, -ності.

niedoświadczony недосвідчений.

nietknięty неторкнутий, неторканий; *перен.* незайманий.

niedotlenność: *~ krwi med. (anoxaemia)* аноксемія, недостатність кисню в крові.

niedotrzymanie *n.* недодержання; *~ słowa* недодержання слова.

niedotykalność *ż.* невідчутність (на дотик).

niedotykalny 1) невідчутний (на дотик); 2) *перен.* нечутливий, нечулий; 3) (*перен.* — який вимагає великого такту) делікатний, дразливий.

niedotykalnska, -kiej, ż., pol. недотёрка.

niedotykalnski, -skiego, lm. -scy, m., pol. недотёрка.

niedouczonek, -czka, lm. -czkowie, m. недоўчка, недо́ук.

niedouczoneść *ż.* недовченість, -ності.

niedouczoney недовчений.

niedouk, lm. -ki, m. недо́ук, недоўчка.

niedowaga *ż.* недова́га.

niedowarzeniec, -ńca, lm. -ńcy, m., lek. недо́ум, недо́умок, -мка.

niedowarzony 1) недова́рений; 2) *перен. ірон.* незорілий, зелений; (*про розумовий розвиток*) недо́умкуватий.

niedoważanie *n.* недова́жування.

niedoważenie *n.* недова́га.

niedowiarek, -rka, lm. -rki a. -rkowe, m. недовірок, -рка, малові́р, -ра.

niedowiarstwo *n.* малові́р'я.

niedowidzenie *n.* 1) недобачення; 2) *мед. (amblyopia)* амбліопія, слабкість зору без видимих дефєктів о́ка.

niedowidzieć, -dzieć, -dzisz, -dział, -dziali недобачати.

niedowierzająco недовірливо.

niedowierzająco недовірливо.

niedowierzanie *n.* недовірливість, -вості.

niedowład, -du, m., med. (paresis) парез, -зу, півпара́ліч, -чу.

niedozbieżna, -nej, ż., mat. div. niedostyczna.

niedozór, -zoru, m. недо́гляд, -ду.

niedozwolony незозво́лений.

niedrogi недорогий.

niedrogo недорого.

niedrożność *ż., med.* непрохідність, -ності.

niedrożny *med. (impervius)* непрохідний.

niedużo небага́то.

niedużuchny зовсім невеликий.

nieduży невеликий, невеличкий.

niedwuznaczenie недзвозна́чно.

niedwuznacznosc *ż.* недзвозна́чність, -ності.

niedwuznacznym недзвозна́чний.

niedyplomacycznie недипломатично.

niedyplomacycznym недипломатичний.

niedyskrecja *ż.* 1) неделікатність, -ності, нескро́мність (*у відношенні до чужих таємниць*); невміння зберігати чужі таємниці; 2) неделікатний (нескро́мний) вчинок, -нку.

niedyskretne неделікатно, нескро́мно (*у відношенні до чужих таємниць*).

niedyskretność *ż. div.* niedyskrecja.

niedyskretny неделікатний, нескро́мний (*у відношенні до чужих таємниць*).

niedysponowany 1) нездорóвий;

який (що) погано себе почував; *on dzisiaj ~* він сьогодні нездорóвий, він сьогодні погано себе почував; 2) який (що) не має охóти (бажання), неохильний, неохóчий (до чо́го); не в на́строї; *~ do występu* він не має охóти (бажання) виступати; в ньóго не має на́строю виступати.

niedyspozycja *ż.* нездóжування, слабкість, -бості, слабування; $\diamond$ *być w ~* ї нездóжати.

niedziałka *ż., chem. przest.* а́том.

niedziela *ż.* неді́ля.

niedzielnym 1) неді́льний; 2) *перен.* святковий; святний (*рідше*).

niedzisiejszy 1) не сьогоднішній, несвіжий; *chleb ~* несвіжий хліб; 2) *перен.* немолодий; *jestem już ~* я вже немолодий; 3) (*перен.* — *несучасний*) давний; *człowiek ~szych czasów* людина давніх принципів (правил); 4) (*перен.* — *непередовий*) відсталий; *~sze poglądy* відсталі погляди, -дів.

niedźwiadek, -dka, m. 1) *зменш.* ведмедик; 2) (*перен.* — *про хутро, шубу*) ведмідь, -медя; 3) *ент.* ведмедик, вовчок, -чка, капустянка.

niedźwiednia ż. (*приміщення*) ведмежатник.

niedźwiednik, lm. -cy, *m.* ведмедник, ведмежатник.

niedźwiedzi ведмедячий, ведмеджий; (*перен. жарт.* — *ще*) незграбний, вайлуватий; *~dzia figura* вайлувата (ведмедяча) постать (фігура); *розм. ~dzie gogo* ведмеджий виноград, -ду; *~dzia łapa a)* ведмедяча (незграбна) рука; *б) бот.* ведмежа лапа; *перен. ~dzia przysługa* ведмежа послуга; *~dzie guchy* ведмежі (незграбні) рұхи, -хів; *бот. ~dzie ucho* ведмеже вухо.

niedźwiedziarz, lm. -rze, *m.* *див.* niedźwiednik.

niedźwiedziątko n., pieszcz. ведмедятко, ведмежатко.

niedźwiedzica ż. ведмедича; *астр.* Wielka Niedźwiedzica Велика Ведмедича, Великий Віз; Mała Niedźwiedzica Малá Ведмедича, Малий Віз.

niedźwiedzię, -dziecia, lm. -dzieťa, -dział, *n., zdr.* ведмедя, -дяти, ведмежа, -жати.

niedźwiedzina ż. 1) ведмежина, ведмедина; 2) *розм.* бідолáшний ведмідь, -медя.

niedźwiedziowaty незграбний, неповороткий, вайлуватий.

niedźwiedź, lm. -dzie, *m.* ведмідь, -медя.

nieestetycznie неестетично.

nieestetyczny неестетичний.

nieetatowy нештáтний.

nieetycznie неетично.

nieetyczny неетичний.

nieeuklidesowy: geometria
~wa неевклідова геометрія.

niefachowiec, -wca, lm. -wcy, *m.* не фахівець, -вця, не спеціаліст.
niefachowy непрофесіональний, нефаховий.

nieforemność ż. 1) нескладність, -ності, незграбність; 2) некрасивість, -вості. *Пор. nieforemny. nieforemny* 1) (*про форму*) нескладний, незграбний; 2) *перен.* некрасивий.

nieformalność ż. недотримання формальності.

nieformalny неформальний.

niefortunnie 1) невдало; 2) невдátно, невдáчливо, безталанно, нещасливо. *Пор. niefortunny.*

niefortunny 1) невдалий; ~ *wybóg* невдалих вибір, -бору; 2) (*заст.* — *якому не везе*) невдátний, невдáчливий, безталанний, нещасливий; ~ *na dola* безталанна доля.

niefrasobliwie безтурботно, безжурно.

niefrasobliwość ż. безтурботність, -ності, безжурність.

niefrasobliwy безтурботний, безжурний.

niegaszony негáшений; ~ *ne w arpo* негáшене вапно.

niegdyś колись.

niegodnie 1) недостóйно, негідно; 2) *див.* niegodziwie.

niegodny 1) недостóйний, негідний; ~ *litości* недостóйний (негідний) співчуття; *to jest ~ne uczciwego człowieka* це недостóйне (негідне) чесної людини; 2) *див.* niegodziwy.

niegodzien *predyk. див.* niegodny 1.

niegodziwie негідно, погáно, нязько, підло.

niegodziwiec, -wca, lm. -wcy, *m.* негідник, падлюка, погáнець, -нца.

niegodziwość ż. 1) нязькість, -кості, підлість, -лості, негідництво.

niegodziwy негідний, погáний, низький, підлий; *czup ~ negidny* (погáний) учінок, -нку; *перен. drogi ~we* негідні (підлі) засоби, -бів.

niegospodarność ż. безгосподарність, -ності.

niegospodarny безгосподарний.
niegościnnie негостинно.
niegościnnosc ж. негостинність, -ності.
niegościnnie негостинний.
niegotowy неготовий.
niegramatycznie неграматично, з граматичними помилками.
niegramatyczny неграматичний, з граматичними помилками.
niegruntowny негрунтовний.
niegrzecznie 1) неввічливо, нечемно; 2) недобре, негарно, погано. *Пор. niegrzeczny.*
niegrzeczność ж. 1) неввічливість, -вості, нечемність, -ності; 2) нехороба поведінка. *Пор. niegrzeczny.*
niegrzeczny 1) неввічливий, нечемний; мowa ~на неввічлива мова; 2) (поганої поведінки) недобрый, негарний, поганий, мехорощий; ◇ ~ne dziecko неслухняна дитина.
niegustownie без смаку; неелегантно. *Пор. niegustowny.*
niegustowny без смаку; (про одяг — ще) неелегантний.
nieharmonijnie негармонійно, негармонічно.
nieharmonijność ж. негармонійність, -ності, негармонічність.
nieharmonijny негармонійний, негармонічний.
niehigienicznie негігієнічно.
niehigieniczność ж. негігієнічність, -ності.
niehigieniczny негігієнічний.
niehonorowo безчесно; ганебно. *Пор. niehonorowy.*
niehonorowy безчесний; (що в ганьбою) ганебний.
nieinteligentnie неінтелігентно.
nieinteligentny неінтелігентний.
nieinterwencja ж., *polit.* невтручання.
nieistotny неістотний.
niejadalny неїстівний.
niejaki 1) (у сполученні з прізвищем, іменем) такий (собі), якийсь (собі), один якийсь (такий), на ім'я (на прізвище);

przubysem 'owym był ~ *obywatel* Piotr цим заходжим був один (якийсь) громадянин (на ім'я) Петро; 2) (неозначений займенник) деякий, якийсь; *po ~kim czasie* по деякому (по якомусь) часі.
niejako 1) в якийсь (в деякій) мірі, до деякої. (до певної) міри, деякою мірою, почасті; *była to ~ kara za dawne przewinienia* була це до деякої (до певної) міри кара за давні провини; 2) (морально неприємно) незручно, ніяково; ~ *mi było mówić o sobie* незручно (ніяково) було мені говорити про себе: ~ *mi jest* ніяково себе почувати.
niejasno неясно.
niejasność ж. неясність, -ності.
niejasny неясний.
niejeden не один.
niejednaki *див. niejednakowy.*
niejednakowo неоднаково.
niejednakość ж. неоднаковість, -вості.
niejednakowy неоднаковий.
niejednokrotnie не раз, кілька разів (раз), неодноразово.
niejednokrotny неодноразовий, кількаразовий, неоднократний.
niejednolicie 1) несучільно; 2) неоднорідно. *Пор. niejednolity.*
niejednolitość ж. 1) несучільність, -ності; 2) неоднорідність. *Пор. niejednolity.*
niejednolity 1) несучільний; 2) (різкорідний за складом) неоднорідний.
niejednorodność ж. неоднорідність, -ності.
niejednorodny неоднорідний.
niejednostajnie 1) нерівномірно; *fiz. ruch ~ przyspieszony* нерівномірно прискішений рух, -ху; 2) неоднокілірно, неоднобарвно; 3) неодноманітно. *Пор. niejednostajny.*
niejednostajność ж. 1) нерівномір-

- ність, -ності; 2) неодноклірність, неоднobarвність; 3) неодноманітність. *Пор.* **niejednostajny**.
- niejednostajny** 1) нерівномірний; **króok** ~ нерівномірний крок, -ку; 2) (*про колір*) неодноклірний, неоднobarвний; 3) (*про погляд, думку*) неоднаковий, неодностайний; ~ **pe myśli** неоднакові думки, -мók; 4) (*не-монотонний*) неодноманітний; ~ **głos** неодноманітний гóлос, -су.
- niejedzenie** *ж.* голодування; (*з метою — звичайно*) голодóвка.
- niekarnie** недисципліновано.
- niekarność** *ж.* недисциплінованість, -ності.
- niekarny** недисциплінований.
- niekiedy** іноді, інколи, часом, час від часу, від часу до часу; $\diamond$ **kiedy** ~ вряді-годи, коли-неколи.
- niekłamany** невдаваний, щірий; ~ **żal** невдаваний (щірий) жаль, -лю.
- niekompetencja** *ж.* некомпетентність, -ності.
- niekompetentność** *ж.* *див.* **niekompetencja**.
- niekompetentny** некомпетентний.
- niekompletny** некомплектний, неповний.
- niekoniecznie** необов'язково.
- niekonieczny** необов'язковий.
- niekonsekwencja** *ж.* непослідовність, -ності.
- niekonsekwentnie** непослідовно.
- niekonsekwentność** *ж.* *див.* **niekonsekwencja**.
- niekonsekwentny** непослідовний.
- niekontent** невдоволений, незадоволений.
- niekorzystnie** невігідно; **wyglądać** ~ невігідно виглядати.
- niekorzystny** невігідний; **układ** ~ невігідний договір (*род.* договóру); ~ **pe wrażeńie** невігідне враження.
- niekorzyść** *ж.* невігода; (*збиток*) шкода; **pa to ją** ~ на шкоду мені; $\diamond$ **przetawiać** **pa**
- czy ją** ~ не промовляти на користь (кого, чо́го і кому, чо́му).
- niekrajowiec**, -wca, *lm.* -wcy, *m.* нетубілець, -льця, іноземець, -мця.
- niekrajowy** інозёмний, чужозёмний, закордонний.
- niekrwawy** безкрóвний.
- niekrytycznie** некритично.
- niekrytyczność** *ж.* некритичність, -ності.
- niekrytyczny** некритичний.
- niekształtność** *ж.* 1) безформність, -ності; 2) незграбність. *Пор.* **niekształtny**.
- niekształtny** 1) безформний; 2) *перен.* незграбний.
- niektóru** деякий, дёкотрий; (*в мн.*) дёкотрі, дёякі, дёхто (*род.* дёкого); ~ **gzy utrzymają**, **że..** дёхто твёрдить, що...; ~ **gzy z was** дёхто (дёкотрі, дёякі) з вас.
- niekulturalnie** некультóрно.
- niekulturalność** *ж.* некультóрність, -ності.
- niekulturalny** некультóрний.
- niekunsztowny** немайстерний, немистецький.
- niekwalifikowany** некваліфікований.
- nie lada** *zaim.* *див.* **nie lada** **jakі**.
- nie lada** **jakі** *zaim.* неабиякий.
- niełasowany** *tech.* негашений.
- nieledwie** майже, máло не, трóхи не; сливё (*розм.*).
- nielegalniak**, *lm.* -cy, *m., pol.* підпільник.
- nielegalnie** нелегально.
- nielegalność** *ж.* нелегальність, -ності.
- nielegalny** нелегальний.
- nielepszý** не кращий.
- nieletni** малолітній, недолітній; ~ **nie dzieci** малолітні (недолітні) діти, -тёй.
- nieletniość** *ж.* малоліття, недоліття, малолітство, недолітство.
- nielepkliwy** небоязкий, небоязливий.
- nielicznie** нечислénно, **в малій** кількóсті.

nieliczny нечисленний; *~ne* гого-по нечисленний (невеликий) гурток (колектив).

nieliteracki нелітературний.

nielitosny див. **nielitościwy**.

nielitościwie безжалебно, безжально.

nielitościwość *ж.* безжалісність, -ності, безжальність.

nielitościwy безжалісний, безжальний.

nielogicznie нелогічно.

nielogiczność *ж.* нелогісність, -ності.

nielogiczny нелогічний.

nielojalnie нелояльно.

nielojalność *ж.* нелояльність, -ності.

nielojalny нелояльний.

nielot *т., орн.* (apteryx) аптерікс; ківі-ківі (невідм.).

nielotny 1) який (що) не літає, не літаючий; 2) ав. нелітний; *~na* pogodа нелітна погода;

3) *хім., фарм.* нелетучий, нелеткий; *ciała* *~ne* нелетучі (нелеткі) тіла (род. тіл); 4) *перен.* безкрилий; *~na* w uobrażeniu безкрила уява.

nielubiany нелюбимий; (ненависний — *це*) нелюбий, немилый.

nieludny безлюдний.

nieludzki нелюдський; (позбавлений людяності — *це*) жорсткий; *~krzyk* нелюдський крик, -ку; *~uczupiek* жорсткий учінок, -нку; *~wysilek* нелюдське зусилля.

nieludzko нелюдськи, не полюдському, не полюдськи; жорстко. *Пор.* **nieludzki**.

nieludzkość *ж.* нелюдськість, -кості; жорстокість. *Пор.* **nieludzki**.

nielad, -du, *т.* безлад, -ду, безладдя, нелад; w *~dzie* у безладді; *~wprowadzić* завесті безлад.

nieladnie 1) негарно, некрасиво; нехороше; 2) недобре, негарно; *~z twojej strony*, *że...* негарно з твого боку, що... *Пор.* **nieladny**.

nieladny 1) негарний, некрасивий;

нехороший (рідко); (про зовнішність людини — *це*) невродливий, негарний на вроду; 2) (у моральному відношенні) недобрый, негарний, нехороший; *czup* *~* недобрый (негарний, нехороший) учінок, -нку.

nielamliwy неламкий, нело[і]мкий, неламучий.

nielaska *ж.* немилість, -лості; (неприхильність — *це*) неласка; *poraść w* *~kę* впасти в немилість (в неласку).

nielaskaw *predyk.* див. **nielaskawy**.

nielaskawie немилостиво, неласкаво.

nielaskawy немилостивий, неласкавий.

nielatwy нелегкий.

nie ma bezos. нема, немає.

niemal przst. майже; сливє (розм.); (із запереченням) мало не, трохи не.

niemalowniczy не мальовничий.

niemalstyczna, -nej, *ж., мат. див.* niedostyczna.

niemało немало, чимало.

niemałoważny немаловажний, неабиякий.

niemały немалий, чималий.

niematerialny нематеріальний.

niemądry немудрий, нерозумний.

niemądrze нерозумно.

Niemcy, -mieć, *блр.* Німеччина.

niemczeń, -czeń, -czeń, -czai, -czeli онімечуватися, -чуюся, -чуєшся, знімчуватися.

niemczyc, -cze, -czysz, -czył (kogo) онімечувати, -чую, -чуєш, знімчувати.

niemczyzna *ж.* усє, що німецьке: звичаї, література, мова.

Niemeczka *ж., zdr.* німочка.

niemeczka *ж., żart.* мовчазна дівчинка.

Nieman, -mna, *т.* Німан, -ну.

niemęski який (що) не личить (не годиться) чоловікові (мужчині); *~ka rzecz* плакає чоловікові (мужчині) не личить (не годиться) плакати.

niemęsko не так, як лічить (годіться) чоловікові (мужчині).

niemlanowany *mat.* неіменований; *liczba* ~на неіменоване число.

niemiara: *co* ~ сила, безліч, -чі; *ludu co* ~ сила (безліч) народу.

niemiarrowość *ż* нерівномірність, -ності, неритмічність.

niemiarrowy нерівномірний, неритмічний.

Niemiec, -мса, *lm.* -мсу, *m.* німець, -мця.

Niemiecka Republika Demokratyczna (NRD) Німецька Демократична Республіка (НДР).

Niemiecka Republika Federalna (NRF) Федеративна Республіка Німеччини (ФРН).

niemiecki німецький; *ro* ~ку по-німецькому, по-німецьки.

niemieckość *ż.* німецький характер, -ру (когò, чоgò).

niemieć, -міє, -мієesz, -міа, -мієлі німіти.

niemieszalny нежитловий, непридатний для проживання.

niemile неміло, нелюбо; неприємно; *uczul się tym* ~ dotknięty це його неприємно вразило; *por. niemily*; (*недоброзичливо*) неприхильно, неласкаво; ~ *przując* кого неприхильно (неласкаво) прийняти когò.

nie milknący нестихаючий, невщухаючий; ~се *oklaski* нестихаючи (невщухаючи) оплески (аплодисменти).

niemiło *div.* niemile.

niemiłosiernie немилосердо; страшенно, жакхліво; *розм.* ~ *głupi* страшенно (жакхліво) дурний. *Por. niemiłosierny.*

niemiłosierny немилосердий; (*перен. розм.* — *ще*) страшенний, жакхлівий; ~ *gadła* страшенний балакун, -на.

niemiłościwy 1) немілоствивий, неласкавий; 2) (*жорстокий*) немилосердий.

niemiły немілий, целюбий; (*що*

не викликає симпатії — ще) неприємний; ~ле *spotkanie* неприємна зустріч, -чі.

Niemka *ż.* німка, німкєна.

niemłodo немòлодо.

niemłody немолодий, літній; підстаркуватий (*розм.*).

niemniej протє, а протє, однак; (*незважаючи*) а все-таки, а все ж такї.

niemniejszy не мєнший.

niemo німо, безмòбно, мòвчазно, мòвчки.

niemosć *ż., med.* нємїч, -мочї; (*запад сил — ще*) безсїлля, слабїсть, -бостї, безсїльїсть, -лостї; *розм.* ~ *perwow* а неврастенїя, нервòва слабїсть; ~ *prciowa* статєве безсїлля.

niemocy безсїлий, квòлий; (*про фізичну силу*) немїцний, несїльний.

niemodny немòдний.

niemoralnie неморально.

niemoralność *ż.* неморальність, -ності.

niemoralny неморальний.

niemota *ż.* нїмòта.

niemowa, -wy, *lm.* -wu, *m.* *i* *ż.* нїмїй, -мòго (*ч. р.*); нїмá, -мòї (*ж. р.*).

niemowlątko *n., pieuszcz.* немовлятко.

niemowlę, -lęcia, *lm.* -lęta, -lą, *n.* немовля, -лїати; младєнець, -нця (*уточ.*).

niemowlęctwo *n.* немовлячий вік, -ку.

niemowlęcy немовлячий, малєчий; *wiek* ~ немовлячий вік, -ку.

niemowny 1) некрасномòвний; 2) (*маломòвний*) неговіркий, небалакучий; *підсил.* мовчазний.

niemożebność *ż. div.* niemożliwość.

niemożebny *div.* niemożliwy.

niemożliwie неможливо.

niemożliwość *ż.* неможливість, -востї.

niemożliwy неможливий.

niemożność *ż. div.* niemożliwość.

niemrawa, -wy, *lm.* -wu, *m. i* *ż.* *pot. div.* niedołęga.

niemrawieć, -wieję, -wiejesz, -wiał,

-wieli, *pot.* ставати немоторним (нерозторопним).
niemrawy *pot.* немоторний, нерозторопний.
niemuzykalny немюзикальний.
niemu I 1) німій; (*перен.* — *це*) онімільий; *перен.* ~та боле́щ німе страждання; *перен.* ~та тара німа́ карта; *перен.* пос ~та німа́ ніч (*род.* но́чі); *перен.* ~та сцена німа́ сцена; *перен.* ~ z żalu онімільий від жа́лю; 2) (па со) (*перен.* — *нечутливий*) глухий (до чо́го); ~ па про́шбу глухий до просьб (до проха́нь); ◊ ~та то́ва мо́ва глухоніми́х.
niemu II, -nego, *lm.* -mi, *m.* німій, -мо́го: р
niemylnie 1) безпомилково, непохибно, непомільно; 2) безсумнівно, безперечно. *Пор.* **niemylny**.
niemylność *ż.* 1) безпомилковість, -вості, непохибність, непомільність; 2) безсумнівність. *Пор.* **niemylny**.
niemylny 1) безпомилковий, непохибний, непомільний; ~не го з wią z a n i e z a d a n i a безпомилкове (непомільне, непохибне) розв'язання завдання; 2) (*що не викликає сумніву*) безперечний, безсумнівний; d a w a ć ~ne d o w o d y p r z y w i a z a n i a давати безперечні (безсумнівні) докази прив'язаності.
niemadżny *tech.* асинхронний, неодночасний; ~на т а s z y п а асинхронна машина.
niemagannie бездоганно.
niemaganny бездоганный.
niemajdłużej не найдовше.
niemajdłuższy не найдовший.
niemajdroższy не найдорощий.
niemajgorszy не найгірший.
niemajgorzej не найгірше.
niemajlepiej не найкраще; неблискуче; s p r a w y p r z e d s t a w i a j a s i e ~справи маються не найкраще; (неблискуче). *Пор.* **niemajlepszy**.

niemajlepszy не найкращий; *підсил.* неблискучий; *усзеї* z n i e g o ~ з нього не найкращий (неблискучий) учень.
niemależnie неналёжно; невідповідно. *Пор.* **niemależny**.
niemależny неналёжний; (*перен.* — *це*) невідповідний; ~не d o c h o d y неналёжні доходи, -дів; неналёжні прибутки, ків; ~ t e r m i n невідповідний (неналёжний) строк, -ку.
niemależycie *див.* **niemależnie**.
niemależyty *див.* **niemależny**.
niemamacalny 1) невідчутний на дотик; 2) *перен.* невідчутний, непомітний.
niemamlotny *roln.* неумолотний.
niemaruszanie 1) непорушно, нерушимо; 2) недоторкано. *Пор.* **niemaruszalny**.
niemaruszalność *ż.* 1) непорушність, -ності, нерушимість, -мості; 2) недоторканність. *Пор.* **niemaruszalny**.
niemaruszalny 1) непорушний, нерушимий; ~ z a p a s непорушний запас, -су; 2) (*незмінний*) недоторканий; ~не z a s a d y g a d z i e c k i e g o u s t r o j u недоторканны основи радянського ладу.
niemaruszenie przsl. непорушно, нерушимо.
niemaruszony 1) неторканий, неторкнутий; ~не p i e n i a d z e неторкани (неторкнуті) гроші, -шей; 2) *перен.* непорушний, нерушимий; ~на p r z y j a ż ń непорушна (нерушима) дружба; 3) (*цілий*) неушкоджений, непошкоджений; ~не m i a s t o неушкоджене (непошкоджене) місто; 4) *мед.* незайманий.
niemasycenie 1) ненаситно; несито; ненажерливо; 2) зажерливо. *Пор.* **niemasycony** 1.
niemasyceność *ż.* 1) ненаситність, -ності; неситість, -тості; ненажерливість, -вості; зажерливість; 2) ненасиченість. *Пор.* **niemasycony**.

nienasycony 1) ненаситний; несейтий (*ридзе*); ненажерливий (*розм.*); (*перен. — ще*) зажерливий; 2) *хім., фіз.* ненасичений; пара ~па ненасичена пара; *rozczup* ~ ненасичений рózчин, -ну.

nienasytek, -ka, lm. -tki, m., żart. ненажера.

nienaturalnie 1) ненатурально, неприродно; 2) штучно. *Пор. nienaturalny.*

nienaturalność *ż.* 1) ненатуральність, -ності, неприродність; 2) штучність. *Пор. nienaturalny.*

nienaturalny 1) ненатуральний, неприродний; ~ *uśmiech* неприродна (ненатуральна) усмішка; ~ *apetyt* неприродний (ненатуральний) апетит, -ту; 2) (*несправжній*) штучний; *Koral* ~ штучний корал.

nienawidzenie *n. div.* **nienawiść.**

nienawidzić, -dże, -dzisz, -dził ненавидіти, -джу, -диш.

nienawistnie ненависно.

nienawistnik, lm. -cy, m. ненависник.

nienawistny ненависний.

nienawiść *ż.* ненависть, -ті, зненависть; *pałac* ~*cia* палати (горіти) ненавистю; *siać* ~ *сіяти* ненависть.

nienawykły (do czego) незвиклий (до чого).

nie na żarty przśł. серйозно, всерйбз.

nienazarty *posp.* ненажерливий.

nienormalnie ненормально.

nienormalność *ż.* ненормальність, -ності.

nienormalny ненормальний.

nieowu не новий.

nieowu не чужий; *to jest dla mnie* ~*ce* це мені не чуже.

nieobecność *ż.* відсутність, -ності, неприсутність.

nieobecny відсутній, неприсутній.

nieobeszły неосяжний, неісходимий, безмежний.

nieobiecujący безперспективний.

nieobjęty неосяжний, безмежний.

nieobliczalność *ż.* 1) непередбаче-

ність, -ності; несподіваність; 2) безрозсудність, нерозсудність, нерозсудливість, -вості, нерозважливість. *Пор. nieobliczalny* 1, 2.

nieobliczalny 1) непередбачений; (*інший, ніж очікують — ще*) несподіваний; *skutki były* ~*ne* наслідки були б непередбачені (несподівані); 2) *перен.* безрозсудний, нерозсудний, нерозсудливий, нерозважливий; *człowiek* ~ безрозсудна людина; *czup* ~ нерозсудний вчинок, -нку; 3) (*багаточисленний*) незліченний; *ofiary* ~*ne* незліченні жертви (*род. жертв*).

nieobliczony *div.* **nieobliczalny.**

nieobłudny нелицемерний.

nieobjętny небайдуж(н)ий.

nieobowiązkowo необов'язково.

nieobowiązkowy необов'язковий.

nieobraźliwy необразливий.

nieobrobiony необроблений; (*перен. — ще*) невикінчений, невідшліфований.

nieobwarowany *wojs.* неукріплений.

nieobyczajność *ż.* 1) неморальність, -ності, аморальність; 2) розпуста; 3) непристойність. *Пор. nieobyczajny.*

nieobyczajny 1) неморальний, аморальний; 2) (*що віддисться розпусти*) розпутний; (*приучений до розпусти*) розпусний; 3) (*безсоромний*) непристойний.

nieobyty небувалий; (*без зовнішньої культури*) неотесаний (*розм.*); *o* ~ *w świecie* який (що) не бував між людьми.

nieoceniony неоцінений, неоцінений, неоцінний.

nieochędźny неохайний, нечепурний, некукібний.

nieochędźstwo *n.* неохайність, -ності, нечепурність, некукібність.

nieochoczo неохоче.

nieochoczy неохочий.

nieochota *ż.* неохота; *zniechęta* (*ридко*).

nieochybnie безсумнівно, безперечно.

nieochyбny безсумнівний, безперечний.

nieoclony *fin.* безмітний.

nieoczekiwanie *przst.* несподівано; раптово, нагло, нагально. *Пор.* **nieoczekiwany**.

nieoczekiwany несподіваний; (*що наступав нараз*) раптовий, наглий, нагальний.

nieodczepny *rot.* невідчепний, невідв'язний.

nieodgadnięty *div.* **nieodgadnio-py**.

nieodgadnio-py нерозгаданий.

nieodłącznie нерозлучно.

nieodłączność, *ż.* нерозлучність, -ності.

nieodłączny нерозлучний; *~* *na strzelba* *na gamieniu* нерозлучна рушниця *na плечі*.

nieodmiennie 1) незмінно; 2) як невідмінюваний. *Пор.* **nieodmienny**.

nieodmienność *ż.* 1) незмінність, -ності; 2) невідмінюваність. *Пор.* **nieodmienny**.

nieodmienny 1) незмінний; *грам.* *~* *ne szczęści* *mowy* незмінні частини мови; *~* *ne postawienie* незмінна постанова; 2) *грам.* невідмінюваний; (*про дієслова — це*) невідмінюваний.

nieodparty 1) непереборний, непоборний; (*дуже сильний — це*) непереможний, нездоланий; *mos ~ta* нездоланна сила; 2) (*що не підлягає запереченню*) незаперечний; (*якого не можна відбити — це*) невідпórний, невідхильний; *~* *te zarzuty* незаперечні (невідпórні, невідхильні) закиди, -дів.

nieodpowiedni невідповідний.

nieodpowiednio невідповідно.

nieodpowiedność *ż.* невідповідність, -ності.

nieodpowiedzialność *ż.* невідповідальність, -ності, безвідповідальність.

nieodpowiedzialny невідповідальний, безвідповідальний.

nieodrodek, -dka, *tm.* -dki, *m.* *na* *szádek*, що удався в своїх прэдків.

nieodrodny який (що) вдався в своїх прэдків; (*перен. — це*) справжній; *~* *syn swego ojca* син, що вдався в свого батька; *~* *syn swego wieku* справжній син свого віку.

nieodrosty: *~* *od ziemi* дитячий, молоденький, юний; *~* *od ziemi* czytelnik юний читач, -ча.

nieodstępnie невідступно; нерозлучно; невідчепно, невідв'язно. *Пор.* **nieodstępny**.

nieodstępny невідступний; (*що завжди супроводить — це*) нерозлучний; (*що не дає спокоеу — це*) невідчепний, невідв'язний; *~* *ne myśli* невідступні (невідв'язні, невідчепні) думки, -мók; *~* *towarzysz* нерозлучний товариш.

nieodwołalnie 1) категорично; 2) невідворотно, невідхильно; 3) безапеляційно. *Пор.* **nieodwołalny**.

nieodwołalność *ż.* 1) категоричність, -ності; 2) невідворотність, невідхильність; 3) безапеляційність. *Пор.* **nieodwołalny**.

nieodwołalny 1) категоричний; *waгupek ~* категорична умова; 2) (*якого не можна відхилити*) невідворотний, невідхильний; *~* *na кара* невідворотна (невідхильна) кара; 3) *офіц.* безапеляційний; *wyгok ~* безапеляційний вірок, -ку.

nieodwołany *div.* **nieodwołalny**.

nieodwracalny необоротний; *перен.* *roгównania ~* *ne* необоротні порівняння, -нянь; *~* *ne reakcje* необоротні реакції, -цій.

nieod-zownie 1) необхідно; доконечно, неодмінно; 2) невідво-

- ротно, невідхильно *Пор. nieod-zowny.*
- nieod-zowność** *ж.* 1) необхідність, -ності; доконечність, неодмінність; 2) невідворотність, невідхильність. *Пор. nieod-zowny.*
- nieod-zowny** 1) необхідний; (*обов'язковий — ще*) доконечний, неодмінний; *~па* potrzeba необхідна потреба, необхідність, -ності; *~wa* gupiek доконечна (неодмінна) умова; 2) (*книж. — якого не можна уникнути*) невідворотний, невідхильний; *~пе* wugoki невідворотні (невідхильні) веління, -лїнь.
- nieodżałowany** неповоротний; *~па* strata неповоротна втрата; $\diamond$ *~nej* ramięci (*про померлого*) незабутній.
- nieogarniony** 1) неосяжний, безмежний, безкраїй, безкраїний; 2) (*перен. — розумом, думкою*) незбагненний.
- nieogłędnie** необачно; необачливо; необережно. *Пор. nieogłędny.*
- nieogłędność** *ж.* необачність, -ності; необачливість, -вості; необережність. *Пор. nieogłędny.*
- nieogłędny** необачний; (*про людину — ще*) необачливий; (*нерозважливий — ще*) необережний.
- nieogładzony** *rot.* неотесаний (*перен.*).
- nieograniczenie** *przst.* 1) необмежено; 2) безмежно; 3) безконечно. *Пор. nieograniczony.*
- nieograniczoność** *ж.* 1) необмеженість, -ності; 2) безмежність; 3) безконечність. *Пор. nieograniczony.*
- nieograniczony** 1) необмежений; *władza ~па* необмежена влада; 2) *перен.* безмежний; *~па* ufność безмежне довір'я; 3) *мат.* безконечний.
- nieokazale** непоказно.
- nieokazałość** *ж.* непоказність, -ності.
- nieokazały** непоказний.
- nieokiełz(n)anie** *przst.* неприборка-
- но; невагмовно, непогамовно. *Пор. nieokiełznany.*
- nieokiełz(n)any** неприборканий; (*якого не можна заспокоїти — ще*) невагмовний, непогамовний; *~ duch* неприборканий (невагмовний, непогамовний) дух, -ху; $\diamond$ *~па* odwaga безавітна хоробрість, -рості.
- nieokreślony** невизначений.
- nieokreśloność** *ж.* 1) невизначеність, -ності; 2) невизначеність, неясність; 3) неозначеність; 4) неозначеність, невизначеність. *Пор. nieokreślony.*
- nieokreślony** 1) невизначений; *~па* przestrzeń невизначений простір (*род.* простору); 2) *перен.* невизначений, неясний; *~па* sytuacja невизначена (неясна) становище; 3) *грам.* неозначений; *zaimek ~* неозначений займенник; 4) *мат.* неозначений, невизначений; *całka ~па* неозначений інтеграл.
- nieokrzesianie** *п.* неотесаність, -ності.
- nieokrzesianiec**, -ńca, *lm.* -ńcy, *m., rot.* неотеса.
- nieokrzesiany** *rot.* неотесаний.
- nieomal** *przst.* майже; сливє (*розм.*); (*із запереченням*) мало не, тріхи не.
- nie omieszkać** (*zrobić co*) неодмінно, кінче, докінче (зробити що); *~kam* przujść неодмінно прийти.
- nieomłotny** *див.* nienamłotny.
- nieomylnie** 1) непогрішно, непогрішимо; 2) *див.* niemylnie.
- nieomylność** *ж.* 1) непогрішність, -ності, непогрішність, -ності; 2) *див.* niemylność.
- nieomylny** 1) непогрішний, непогрішимий; *człowiek nie jest ~* людина не є непогрішна (непогрішима); 2) *див.* niemylny.
- nieopakowany** неупакований.
- nieopatrznie** необачно; необачливо; необережно. *Пор. nieopatrzny.*
- nieopatrzność** *ж.* необачність, -но-

сти; необачливість, -вості; не-
 обережність. *Пор.* **nieopatrzny**.
nieopatrzny необачний; (*про лю-*
дину — ще) необачливий;
(нерозважливий) необереж-
 ний.
nieopisanie *przst.* невимовно; не-
 описано; *puścić się ~* не-
 вимовно (неописано) скучати
(нудьгувати, нудітися). *Пор.*
nieopisany.
nieopisany невимовний; неописа-
 ний (*рідко*); *~na gadość* не-
 вимовна (неописана) радість,
 -дості.
nieopłacalny неоплатний.
nieoprawny неоправлений; *~na*
książką неоправлена книж-
 ка.
nieorganiczny неорганічний; *che-*
mia ~na неорганічна хімія.
nieosiadły 1) неосілий; *~te ple-*
mię неосіле плем'я; 2) (*без-*
людний) незаселений; *brzeg*
~ незаселений берег.
nieosobisty неособистий, неперсо-
 нальний; *~ta prośba* неосо-
 биста просьба.
nieosobiście неособисто, неперсо-
 нально.
nieosobliwie неособливо.
nieosobliwy неособливий.
nieosobowo *gram.* безособово.
nieosobowy *gram.* безособовий.
nieostemplowany нештемпельова-
 ний.
nieostrożnie необережно.
nieostrożność *ż.* необережність, -но-
 сті; *przez ~* по необережності,
 через необережність.
nieostrożny необережний.
nieoswojony неприручений; *~ne*
zwierzę неприручена тварі-
 на.
nieoszacowany неоцінений, нео-
 цінний, неоцінний.
nieoszczędny неощадливий, нееко-
 номний.
nieoświecony неосвічений.
nieotarty *pot.* неотесаний.
nieotrzaskany *pot. div.* неотарту.
nieowłosiony безволосий, не по-
 рслий волоссям,

niepachnący без запаху.
niepalący, -sego, lm. -cy, m. неку-
 рещь, -рця.
niepalność *ż.* 1) неспаленність,
 -ності, неспалимість, -мости;
 2) (в)огнестійкість, -кості;
 (в)огнетривкість. *Пор.* **niepal-**
ny.
niepalny 1) неспаленний, неспа-
 лимий; 2) (*що не піддається*
дії вогню) (в)огнестійкий;
(здатий витримати високу тем-
пературу) (в)огнетривкий.
niepamięć *ż.* забуття; *◇ puścić*
w ~ пустити в непам'ятя
 (що).
niepamiętny (*na kogo, na co, cze-*
go) 1) непам'ятний, непам'ятли-
 вий; 2) (*про час*) незапам'ят-
 ний; *o d ~nych czasów* з не-
 запам'ятних часів, з давніх-да-
 вніх, з найдавніших-давніх, з
 давнього-давня; (*що існує спо-*
конвіку) споконвічний, одвіч-
 ний.
nieparlamentarnie не по-парла-
 ментському, грубо. *Пор.* **niepar-**
lamentarny.
nieparlamentarny непарламент-
 ський (*перен.*), грубий; *wuga-*
żenie ~ne непарламентський
 (грубий) вислів (вираз).
nieparzystokopytne, -nych, zool.
(perissodactyla) непарнокопйті,
 -тих.
nieparzysty 1) непарний; *liczba*
~ta непарне число; 2) (*що не*
підходить під пару) непаристий;
buty ~te непаристі чоботи,
 -біт.
niepełno неповно.
niepełnoletni неповнолітній.
niepełny неповний, некомплект-
 ний.
niepewnie 1) сумнівно; непевно;
 2) непевнено, непевно; 3) не-
 певно; хістко; 4) неозначено.
Пор. **niepewny**.
niepewność *ż.* 1) сумнівність, -но-
 сті; непевність; 2) непевне-
 ність, непевність; 3) непевність;
 хісткість, -кості; 4) неозначе-
 ність. *Пор.* **niepewny**.

niepewny 1) сумнівний; (*ненадійний — це*) непевний; *~ па г z e s z* сумнівна (непевна) справа; *~ не wie ści* сумнівні (непевні) вісті, -тей; *~ ну c z ł o - w i e k* непевна лодина; 2) (*позбавлений впевненості*) непевнений (в ко́му, в чо́му), непевний (щодо ко́го, щодо чо́го, в ко́му, в чо́му і чо́го); *~ j u t r a* непевнений у завтрашньому дні, непевний завтрашнього дня; 3) (*позбавлений самовпевненості*) непевний; (*нестійкий — це*) хисткий; *~ k r o k* хисткий (непевний) крок, -ку; *~ па m i - п a* непевна міна; 4) (*про колір*) неозначений; $\diamond$ *d z i a ł a ć* *па ~ не* робити (що) без певності.

niepiękny негáрний, некрасівий; нехороший (*зрідка*); (*про зовнішність людини — це*) невродливий, негáрний на вроду.

niepijący, *-cego, lm. -су, т. непитущий, -шого.*

niepisany неписаний.

niepiśmienność *ж.* неписьменність, -ності, неграмотність.

niepiśmienny неписьменний, неграмотний.

niepłatność *ж.* неплатіж, -тежy.

niepłatny 1) який (що) не підлягає (непідлягаючий) сплаті; *w e k s e l j e s z c z e ~* вексель іще не підлягає сплаті; 2) (*без оплати*) безплатний; *п р а к т y - k a ~ па* безплатна практика; 3) *перен.* почесний; *s t a p o - w i s k o ~ не* почесний пост, -та; $\diamond$ *іст.* *w o j s k o ~ не* неоплачене військо.

nieplodność *ж.* 1) неплідність, -ності, безплідність; 2) неродючість, -чості. *Пор.* **nieplodny**.

nieplodny 1) неплідний, безплідний; 2) (*про землю, рослину*) неродючий.

niepłonny недаремний, немáрний; цілком обгрунтований; *~ па t r w o g a* цілком обгрунтоване

побювання; $\diamond$ *т а т ~ па* *p a - d z i e j e* я впевнений.

niepochlebnie непохвально.

niepochlebny непохвальний.

niepochopność *ж.* несква́пність, -ності, неквапливість, -вості, несквапливість, неспішність; неохота. *Пор.* **niepochopny**.

niepochopny несква́пний, неквапливий, несквапливий, неспішний; (*перен. — це*) неохочий; *~ d o* *р г а с у* неохочий до праці.

niepochwytny *див.* **nieuchwytny**.

niepocieszający невтішний, невтішливий.

niepocieszenie *przsl.* безутішно, нерозважно.

niepocieszony безутішний, нерозважний.

niepocziwle нечесно, несумлінно, недобросовісно, несовісно.

niepocziwlec, *-wca, lm. -wcu, т.* негідник.

niepoczytalność *ж.* нечесність, -ності, несумлінність, недобросовісність, несовісність.

niepoczytawy нечесний, несумлінний, недобросовісний, несовісний.

niepoczesy непоказний.

niepoczytalność *ж., praw.* неосудність, -ності; $\diamond$ *w s t a n i e ~ ci* в неосудному стані.

niepoczytalny *praw.* неосудний; *o b w i n i o n y b y ł ~* обвинувачений був неосудний.

niepoczytny якого мало читають; нечитабельний (*розм.*); *k s i a ż - k a ~ па* книжка, яку мало читають; нечитабельна книжка.

niepodatność *ж.* невіддатливість, -вості, неподатливість.

niepodatny невіддатливий, неподатливий; *c z ł o w i e k ~* невіддатлива (неподатлива) людина; *g r u n t ~* невіддатливий (неподатливий) ґрунт, -ту.

niepodlegle самотійно, незалежно.

niepodległościowiec, *-wca, lm. -wcu, т., polil.* член партії, яка бореться за незалежність (за самотійність).

niepodległościowy спрямований на здобуття самостійності (незалежності).

niepodległość *ж.* самостійність, -ності, незалежність.

niepodległy самостійний, незалежний.

niepodobieństwo *п.* 1) несхожість, -жості, непохожість (на кого, на що), неподібність, -ності (до кого, до чого); 2) неможливість, -вості; *ж.* *з* *g* *r* *o* *b* *i* *c* *h* *o* *n* *a* *j* *u* *t* *r* *o* *j* *e* *s* *t* *~* *w* *e* *m* зробити це на завтра неможливо. *Пор.* **niepodobny**.

nie podobna *predyk.* неможливо; *~* *by* *ł* *o* *t* *o* *u* *c* *z* *y* *n* *i* *c* неможливо було це зробити.

niepodobny 1) (до кого, до чого) несхожий, непохожий (на кого, на що), неподібний (до кого, до чого); 2) (*заст.* — *нездійснений*) неможливий; *ж.* *д* *o* *r* *o* *j* *e* *s* *i* *a* незбагненний; *~* *d* *o* *u* *w* *i* *e* *r* *z* *e* *n* *i* *a* неймовірний.

niepodzielnie неподільно; неділімо; нероздільно. *Пор.* **niepodzielny** 1.

niepodzielność *ж.* неподільність, -ності; неділімість, -мості; нероздільність. *Пор.* **niepodzielny** 1.

niepodzielny 1) неподільний; (*прям.* — *ще*) неділімий; (*перен.* — *ще*) нероздільний; *l* *i* *c* *z* *b* *a* *~* *n* *a* неподільне (неділіме) число; *w* *ł* *a* *d* *z* *a* *~* *n* *a* неподільна (нероздільна) влада; 2) який важко поділити; яким важко обділити; *ch* *l* *e* *b* *s* *i* *e* *r* *ł* *y* *j* *e* *s* *t* *~* *a*) гарячий хліб важко поділити; б) гарячим хлібом важко обділити.

niepogoda *ж.* негода, непогода.

niepogodny 1) хмарний, хмурний, похмурний; (*молкрий*) непогожий, непогідний, негодяний; 2) *перен.* похмурий.

niepohamowanie I *п.* невгамовність, -ності, непогамовність, нестримність; неприборкність. *Пор.* **niepohamowany**.

niepohamowanie II *przsl.* невгамов-

но, непогамовно, нестримно; неприборкно. *Пор.* **niepohamowany**. **niepohamowany** невгамовний, непогамовний, нестримний; *~* *w* *g* *n* *i* *e* *w* *i* *e* нестримний у гніві; (*шалений*) неприборкний.

niepojętność *ж.* 1) незрозумілість, -лості, нетямкість, -кості; безтолковість, -вості. *Пор.* **niepojętny**. **niepojętny** нетямущий, нетямкий; *підсил.* безтолковий.

niepojętność *ж.* 1) незрозумілість, -лості; 2) незбагненність, -ності. *Пор.* **niepojęty**.

niepojęty 1) незрозумілий; 2) *книж.*, *поет.* незбагненний.

niepokalaność *ж.*, *kośc.*, *książ.* непоробчість, -ності, невинність; чистість, -тості, чистота. *Пор.* **niepokalany**.

niepokalany *kośc.*, *książ.* непоробчний, невинний; чистий (*перен.*).

niepokaznie непоказно.

niepokazność *ж.* непоказність, -ності.

niepokazny непоказний.

niepokoić, -*ko**ję*, -*ko**isz*, -*ko**i**ł* турбувати, -бую, -буєш, непокоїти; *//* *~* *s* *i* *e* турбуватися, непокоїтися; *підсил.* тривожитися.

niepokojąco тривожно.

niepokojąco тривожний; *~* *s* *e* *w* *i* *a* *d* *o* *m* *o* *s* *i* *~* *t* *r* *w* *o* *z* *n* *i* *e* *w* *i* *d* *o* *m* *o* *s* *i* тривожні вісті (відомості).

niepokonalność *ж.* непереборність, -ності, непоборність; непереможність, нездоланність. *Пор.* **niepokonalny**.

niepokonalny непереборний, непоборний; (*в боротьбі* — *ще*) непереможний, нездоланний; *~* *n* *e* *t* *r* *u* *d* *n* *o* *s* *i* непереборні (непоборні; нездоланні) труднощі, -щів.

niepokonany *див.* **niepokonalny**.

niepokój, -*ko**ju*, *т.* неспокій, -кою, занепокоєння, непокоєння; *підсил.* тривога; *~* *w* *m* *i* *e* *s* *i* *e* неспокій в місті; *o* *g* *a* *r* *n* *i* *a* *m* *i* *e* *~* *m* *e* *n* *e* *o* *g* *o* *r* *t* *a* *e* (охоплює) тривога.

niepokryty 1) непокритий, некрітий; 2) *фін.* непогашений; *п* *a*

- leżytość ~ta непогашене зобов'язання; ~ta rozycja непогашена стаття.
- niepokupność** *ż.*, *handl.* неходобість, -вості.
- niepokupny** *handl.* неходовий; towar ~ неходовий товар (крам).
- niepoliczony** *div.* niezliczony.
- niepolitycznie** неполітично.
- niepolityczny** неполітичний; ~ krok неполітичний крок, -ку.
- niepolski** непольський.
- niepomiarowanie** I *n.* 1) непоміркованість, -ності; ~ w picie непоміркованість у питті; 2) невгамовність, -ності, непогамовність; 3) *div.* niepomierność.
- Por.** niepomiarowany.
- niepomiarowanie** II *przst.* 1) непомірковано; 2) невгамовно, непогамовно; 3) *div.* niepomiernie.
- Por.** niepomiarowany.
- niepomiarowany** 1) (w szum) непоміркований; ~ w gniewie непоміркований у гніві; 2) (nicim nie strimowany) невгамовний, непогамовний; ~na młodość невгамовна (непогамовна) молодість, -дості; 3) *div.* niepomierny.
- niepomierne** непомірно; надмірно.
- Por.** niepomierny.
- niepomierność** *ż.* непомірність, -ності; надмірність. **Por.** niepomierny.
- niepomierny** непомірний; (nadto wielkiy) надмірний; ~ne wydatki надмірні витрати (вдатки).
- niepomny** *div.* niepamiętny.
- niepomysłnie** 1) небагополучно; нещасливо, недобре; 2) несприятливо; 3) неприхильно. **Por.** niepomysłny.
- niepomysłność** *ż.* 1) небагополучність, -ності, небагополуччя; невдача, нещастя; 2) несприятливість, -вості; 3) неприхильність.
- Por.** niepomysłny.
- niepomysłny** 1) небагополучний; (niezdolny — ще) нещасливий, недобрый; podobny ~на небагополучна подорож, -жі; rezultat ~ небагополучний (нешасливий, недобрый) результат, -ту; 2) (co nie sprzyja czemu) несприятливий; wiatr ~ несприятливий вітер, -тру; warunki ~не несприятливі умови, -мów; okoliczności ~не несприятливі обставини, -вин; 3) (pozbawiony dobrozyczności) неприхильний; odpowiedź ~на неприхильна відповідь, -ді.
- nieporatność** *ż.* неприбутковість, -вості, невигідність, -ності.
- nieporatny** *handl., fin.* неприбутковий, невигідний; ~na transakcja неприбуткова (невигідна) операція.
- nieporawnie** 1) неоправно; 2) не виправно; 3) неправильно; pisać ~ неправильно писати; wyrażać się ~ неправильно висловлюватися; 4) некоректно; zachowywać się ~ вести себе некоректно. **Por.** nieporawny.
- nieporawność** *ż.* 1) неоправність, -ності; 2) не виправність; 3) неправильність; 4) некоректність.
- Por.** nieporawny.
- nieporawny** 1) неоправний; ~na szkoda неоправна шкода; 2) (pro ludziny) не виправний; ~ zbrodniarz не виправний злочинець, -нца; 3) (w mowomym відношенні) неправильний; ~ styl неправильний стиль, -лю; 4) (nieczemny) некоректний.
- niepopularnie** непопулярно.
- niepopularność** *ż.* непопулярність, -ності.
- niepopularny** непопулярний; dziennik ~ непопулярна газета; wykład ~ непопулярний виклад, -ду.
- nieporadnie** безпорадно, безпомічно.
- nieporadność** *ż.* безпорадність, -ності, безпомічність.
- nieporadny** безпорадний, безпомічний.
- nieporęcznie** неспосібно, незручно.
- nieporęczny** неспосібний, незручний.

nieporozumienie *n.* непорозуміння; **zaszło** ~ (przyszło do ~nia) трапилось непорозуміння (пришло до непорозуміння).
nieporównanie *przśl.* незрівнянно; ~ *lepszemu* незрівнянно кращий.
nieporównany незрівнянний; ~ *artyści* незрівнянний артист.
nieporuszenie *przśl.* 1) *div. nie-ruchomo*; 2) *div. niewzruszenie*.
nieporuszony 1) *div. nie-ruchomy*; 2) *div. nietykalny*; 3) *div. niewzruszony*.
nieporządek, -*dku*, *m.* безлад, -ду, безладдя, нєлад.
nieporządnie 1) безладно; 2) неохайно; 3) непорядно; ~ *postępować* непорядно поводитися, -джуся, -дишся. *Por. nieporządny*.
nieporządność *ż.* 1) безладність, -ності; 2) неохайність; 3) непорядність. *Por. nieporządny*.
nieporządny 1) безладний; ~ *pe-gospodarstwo* безладне господарство; *wykład* ~ безладний виклад, -ду; 2) (*brudny*) неохайний; ~ *nieubranie* неохайний одяг, -гу; 3) (*u moralnemu відношенні*) непорядний, непристойний; *zachowanie* ~ *nie* непристойна (непорядна) поведінка.
nieposkromiony неприборкний; (*не-втримний*) невгамовний, непогамовний; ~ *na radość* невгамовна (непогамовна) радість, -дості.
nieposłuszeństwo *n.* неслухняність, -ності (перед ким, перед чим), неслухання (когь, чогь), непослушність (кому, чому), непослух, -ху (перед ким, перед чим).
nieposłusznie неслухняно, непослушно.
nieposłusznosc *ż.* *div. nieposłuszeństwo*.
nieposłuszny неслухняний, непослушний.
niepospolicie незвичайно, неабияк; небуденно. *Por. niepospolity*.
niepospolitość *ż.* нерядовість, -во-

сті, позарядовість, незвичайність, -ності; небуденність. *Por. niepospolity*.
niepospolity нерядовий, позарядовий, незвичайний, неабиякий; (*що буває нечасто — це*) небуденний; ~ *talent* неабиякий (незвичайний, небуденний) талант, -ту.
niepostępowo непрогресивно, відстало.
niepostępowy непрогресивний, відсталий.
nieostrzegalnie невидімо; непомітно. *Por. nieostrzegalny*.
nieostrzegalny невидимий; (*що його важко помітити*) непомітний.
nieostrzeżenie *przśl.* непомітно; *wysunąć się* ~ вийти непомітно.
nieoszacowanie *n.* неповага, неповага.
nieoszkalowanie *przśl.* бездоганно, незаплямовано.
nieoszkalowany бездоганний, незаплямований; *człowiek rzetelności* ~ *nej* людина бездоганної (незаплямованої) чесності.
nieostatni неабиякий; *zajmować* ~ *nie* місце займати неабияке місце (становище).
niepotrzebnie непотрібно.
niepotrzebny непотрібний.
niepowetowany непоправний, неворотний; ~ *na stratę* неправо (неповоротна) втрата.
niepowodzenie *n.* невдача.
niepowolany некомпетентний; (*який не розуміє справи — це*) нетямущий; ~ *krytyk* некомпетентний (нетямущий) критик.
niepowrotnie неворотньо; неправо. *Por. niepowrotny*.
niepowrotnosc *ż.* неворотність, -ності, неправо. *Por. niepowrotny*.
niepowrotny неворотний; (*перен. — це*) непоправний; ~ *na młodosc* неворотна молодість, -дості; ~ *na stratę* неворотна (неправо) втрата.

niepowstrzymanie *przsl.* невтріймно, нестріймно, невпійно.
niepowstrzymany невтріймний, нестріймний, невпійний; *potok* ~ невтріймний (нестріймний, невпійний) потік, -току.
niepowszedni небудённий; ~*niej* рієкпощі небудённої красі.
niepowszednio небудённо.
niepowszedniość *ż.* небудённість, -ності.
niepowsściągliwie 1) невтріймно, нестріймно; 2) нестрійmano. *Por.* **niepowsściągliwy**.
niepowsściągliwość *ż.* 1) невтріймність, -ності, нестріймність; 2) нестрійманість. *Por.* **niepowsściągliwy**.
niepowsściągliwy 1) невтріймний, нестріймний; ~ *w jedzeniu* невтріймний (нестріймний) у їді; 2) (що не вміє стримувати себе) нестрійманий; ~ *język* нестрійманий язик, -ка.
niepowtarzalny неповторний, неповторимий.
niepoznaka: dla ~*ki* щоб не пізнати, для приховання.
niepoznanie *n.* непізнання; *Q* змієніł się do ~*nia* змінявся, що прімо не пізнати.
niepoznawalność *ż., fil.* непізнаваність, -ності, непізнаванність, недоступність для пізнання.
niepoznawalny *fil.* непізнаваний, непізнаваний, недоступний для пізнання.
niepozornie непоказно.
niepozorność *ż.* непоказність, -ності, скромність.
niepozorny непоказний, скромний.
niepozór, -zoru, m. div. **niepozorność.**
niepożądany небажаний; *wpływ* ~ небажаний вплив, -ву.
niepożycie *przsl. div.* **niepożycie.**
niepożytecznie 1) некорійсно; 2) не потрібно. *Por.* **niepożyteczny**.
niepożyteczność *ż.* 1) некорійсність, -ності; 2) непотрібність. *Por.* **niepożyteczny**.
niepożyteczny 1) некорійсний; 2) (в

якому немає потреби) непотрібний.
niepożytość *ż. div.* **niepożytość.**
niepożyty *div.* **niepożyty.**
niepożywny непожівний.
niepraktycznie непрактично.
niepraktykowanie *przsl.* небувало; *cenę* ~ *niskie* небувало низькі ціни (*rod.* цін).
niepraktykowany небувальный; не вживаний дсці; *sposób* ~ небувальный (не вживаний дсці) спсціб, -субу.
nieprawda *ż.* неправда; ~, *że...* неправда, náче б то... (нібито...).
nieprawdaż? а правда ж? правда ж? правда? чи ж (хібá ж) не правда (не так)?
nieprawdopodobieństwo *n.* неправдоподібність, -ності.
nieprawdopodobnie неправдоподобно.
nieprawdopodobny неправдоподобний.
nieprawdziwie неправдівно.
nieprawdziwość *ż.* неправдівість, -вості.
nieprawdziwy 1) неправдівий; 2) (*nieprawdziej*) штучний; ~*we* *zęby* штучні зуби, -бів.
nieprawidłowo неправдівно.
nieprawidłowość *ż.* неправдівність, -ності.
nieprawidłowy неправдівний.
nieprawnie незаконно, протизаконно, беззаконно.
nieprawność *ż.* незаконність, -ності, протизаконність, беззаконність.
nieprawny незаконний, протизаконний, беззаконний; ~ *zabóg* незаконне (протизаконне, беззаконне) загарбання; *nieprawna* (протизаконна, беззаконна) анексія.
nieprawomyślnie *polit.* неблагонадійно.
nieprawomyślność *ż., polit.* неблагонадійність, -ності.
nieprawomyślny *polit.* неблагонадійний.
nieprawość *ż.* 1) незаконність, -ності, беззаконність; 2) нечес-

ність, безчесність. *Пор.* **niegrawu**.
nieprawowicie 1) незаконно; беззаконно; 2) неправильно. *Пор.* **nieprawowity**.
nieprawowierność *ż., rel., przep.* неправовірність, -ності, неортодоксальність.
nieprawowierny *rel., przep.* неправовірний, неортодоксальний.
nieprawowity 1) незаконний; (*про вчинок — ще*) беззаконний; *sup* ~ незаконний (незаконнонароджений, нешлюбний, позашлюбний) син; 2) *перен. книж.* неправильний; *punkt widzenia* са́кїем ~ зовсім неправильний погляд, -ду, зовсім неправильна точка зору.
nieprawu 1) незаконний; (*про вчинок тощо — ще*) беззаконний; (*про дитину — ще*) незаконнонароджений, нешлюбний, позашлюбний; 2) *перен.* нечесний, безчесний; ~ *charakter* нечесний (безчесний) характер, -ру.
nieprędko не скоро.
nieprodukcyjnie *див.* **nieproduktywne**.
nieprodukcyjność *ж. див.* **nieproduktywność**.
nieprodukcyjny *див.* **nieproduktywny**.
nieproduktywnie непродуктивно.
nieproduktywność *ж.* непродуктивність, -ності.
nieproduktywny непродуктивний.
nieproporcjonalnie непропорційно.
nieproporcjonalność *ж.* непропорційність, -ності.
nieproporcjonalny непропорційний.
nieproszenie *przst.* непростенням, без за́прошення; *goście, ~ przubyli...* гості, які (що) прийшли непростеними (без за́прошення) ...
nieproszony непростений, непростханий; ~ *gość* непростений (непростханий) гість (*род.* гостя).
nieprotestowy: *dzień* ~ *fin.* день, у який не опротестовують вкселів.

nieprzebaczalnie непростенно, непростимо, непростбно.
nieprzebaczalność *ж.* непростенність, -ності, непростімність, -мості, непростбчність.
nieprzebaczalny непростенний, непростімний, непростбчний; *czup* ~ непростенний (непростімний, непростбчний) учїнок, -нку.
nieprzebaczony *див.* **nieprzebaczalny**.
nieprzebijaty непроникний; (*прям. — ще*) непролазний; ~ *ta gęstwina* непролазна гушавина; *перен.* ~ *ta tajemnica* непроникна таємниця.
nieprzeblaganie *przst.* непростбганно, нев[у]молімо.
nieprzeblagany непростбганий, нев[у]молімий.
nieprzebrany непростбрпий; *перен.* ~ *na dobroć* непростбрпна добротá (добрість).
nieprzebyty 1) непрохідний; ~ *te błota* непрохідні болотá (-лót a. -літ); 2) *перен.* непростбборний, непростборний; ~ *ta trudność* непростбборні (непростборні) труднощі, -щів (*лише в мн.*).
nieprzechodni *gram.* непростехідний; *czasownik* ~ непростехідне дієслово.
nieprzeciętnie незвичайно, неабияк, небуденно.
nieprzeciętność *ж.* незвичайність, -ності, небуденність.
nieprzeciętny нерядовий, позарядовий, незвичайний, неабиякий, небуденний; *talent* ~ нерядовий талант (хист).
nieprzedajny непростаджний.
nieprzedarty 1) непролазний, непрохідний; ~ *ty gąszcz* непролазна (непростхідна) гушавина; 2) (*для зору*) непроникний, непростзірний, непростглядний; ~ *ta mgła* непростглядний (непростікний, непростзірний) тумán, -ну.
nieprzegadany *pot.* яко́го не можна переговоріти; яко́го не можна перестпорити.
nieprzejednanie *przst.* непростименно.

nieprzejednaność *ж.* непримирѣнність, -ності.

nieprzejednany непримирѣнний; *ж.* *w górog* непримирѣнний вóрог.

nieprzejrzaność *ж.* 1) неоглядність, -ності, неозóристь, -рості; неосяжність; безмѣжність, безкраїсть, -йості, безкраїність; 2) незліченність; 3) незбагнѣнність. *Пор.* **nieprzejrzany** 1—3.

nieprzejrzany 1) неоглядний, неозóрий; (*велыкий — ще*) неосяжний; (*перен.* — *що не має меж — ще*) безмѣжний, безкраїй, безкраїний; *ж.* *nie gówpięny* безкраї рівнини, -ийн; 2) (*про кількість*) незліченний; 3) (*перен. заст.* — *незрозумілий*) незбагнѣнний.

nieprzejrzystość *ж.* 1) незрозóристь, -рості; 2) неясність, -ності. *Пор.* **nieprzejrzysty**.

nieprzejrzysty 1) незрозóрий; 2) *перен.* неясний.

nieprzejrzyste 1) незрозóро; 2) неясно. *Пор.* **nieprzejrzysty**.

nieprzekonująco неперекóнливо.

nieprzekonująco неперекóнливий.

nieprzekraczalny якого не можна переступити; *ж.* *termin* *ж.* *ку.* вóро установлений строк, -ку.

nieprzekroczone *див.* **nieprzekraczalny**.

nieprzekupny непідкупний; *ж.* *pa sprawiedliwość* непідкупна справедлівість, -вості.

nieprzeliczony незчислѣнний, незліченний; *ж.* *nie m p ó s t w o* безліч, -чі, сила-силѣнна.

nieprzełamany 1) неперебóрний, неперебóжний; *ж.* *pa przeszkoda* неперебóрна (непереможна) перешкóда; 2) *див.* **niezłomny**; *ж.* *nie męstwo* беззавітна хорóбрість, -рості; залізна мўжність, -ності.

nieprzemakalny непромокальний; *ж.* *plaszcz* *ж.* непромокальний плащ, -щá.

nieprzemóżony неперебóжний.

nieprzenaszalność *ж.* неперенóсність, -ності.

nieprzenaszalny неперенóсний.

nieprzenikliwość *ж.* 1) непроникність, -ності; *ж.* *gazowa* гáзова непроникність; 2) незбагнѣнність; 3) непрониклівість, -вості. *Пор.* **nieprzenikliwy** 1—3.

nieprzenikliwy 1) *фіз.* непроникний; 2) *перен.* незбагнѣнний; 3) (*перен.* — *про розум*) непроникливий, негóстрий; 4) *див.* **nieprzenikniony**.

nieprzenikniony непроникний; (*для зору — ще*) непрозóрний.

nieprzerparcie przsl. 1) неперебóрно, непобóрно; 2) незаперѣчно, невідпóрно; 3) непохїтно, несхїтно; 4) невідворóтно, невідхїльно, неминўче. *Пор.* **nieprzerparty** 1—4.

nieprzerparty 1) неперебóрний, непобóрний; *ж.* *rowab* *ж.* неперебóрне (непобóрне) очарувáння; 2) (*якого не можна відкинути*) незаперѣчний, невідпóрний; *ж.* *dowód* незаперѣчний (невідпóрний) дóказ, -зў; 3) (*твердий*) непохїтний, несхїтний; *ж.* *w swym zdaniu* непохїтної (несхїтної) дўмки; 4) (*якого не можна уникнути*) невідворóтний, невідхїльний, неминўчий; *ж.* *te losu* *ж.* *przeznaczenie* неминўча (невідворóтна, невідхїльна) дóля; 5) *див.* **nieprzebyty** 1.

nieprzepuszczalny непроникний; (*для води — ще*) непромокальний; *ж.* *grunt* *ж.* непроникний (непромокальний) ґрунт, -ту.

nieprzerwanie przsl. безперѣвно; неперебóрно. *Пор.* **nieprzerwany**.

nieprzerwany безперѣрвний; неперебóрвний (*рідше*).

nieprzerwalny *див.* **nieprzerwany**.

nieprześlakliwy *див.* **nieprzepuszczalny**.

nieprzespany безсóнний; *ж.* *pa* *ж.* безсóнна ніч (*род.* нóчі); *ж.* *sen* *ж.* (*про смерть*) непробўдний, безпробўдний сон (*род.* сну).

nieprześcigniony неперевершений, незрівнянний.

nieprzetrawiony непереварений, не-

- перетравлений; (*перен.* — *ще*) сирій, сировий.
- nieprzewidzialny** *див.* **nieprzewidziany**.
- nieprzewidzianie** *przsl.* непередбаченим способом; несподівано.
- Пор.* **nieprzewidziany**.
- nieprzewidziany** непередбачений; (*що стався зненацька*) несподіваний.
- nieprzewodnik** *m., el.* непровідник, -ка.
- nieprzezornie** непередбачливо.
- nieprzezorność** *ż.* непередбачливість, -вості.
- nieprzezorny** непередбачливий.
- nieprzezroczyście** *ż.* непрозорість, -рості.
- nieprzezroczyście** непрозорий.
- nieprzewyciężony** непереборний, непоборний; *~ wstręć* непереборна (непоборна) огида (відраза).
- nieprzeźroczyście** *див.* **nieprzeźroczyście**.
- nieprzeźroczyście** *див.* **nieprzeźroczyście**.
- nieprzybycie** *n.* неприбуття.
- nieprzychylnie** недоброзичливо, незичливо, неприхильно.
- nieprzychylność** *ż.* недоброзичливість, -вості, незичливість, неприхильність, -ності.
- nieprzychylny** недоброзичливий, незичливий, неприхильний; *~ na orpnia* неприхильний відзив, -ву.
- nieprzydatnie** непридатно; невідповідно. *Пор.* **nieprzydatny**.
- nieprzydatność** *ż.* непридатність, -ності; невідповідність. *Пор.* **nieprzydatny**.
- nieprzydatny** непридатний (до чого, на що); (*що не відповідає чому — ще*) невідповідний; *utwór został uznany za ~ na scenę* твір визнано непридатним (невідповідним) для сцени.
- nieprzyjaciel**, *lm.* -le, *m.* 1) вóрог; (*недоброзичлива людина*) нédруг; 2) *військ.* вóрог, протівник,
- nieprzyjacielski** вóрожий; *kroki ~kie* вóрожі крби, -ків.
- nieprzyjacielsko** вóроже.
- nieprzyjaciółka** *ż.* (*про жінку*) вóрог; нédруг. *Пор.* **nieprzyjaciel** 1.
- nieprzyjazność** *ż.* 1) неприязність, -ності; вóрожість, -жості; 2) несприятливість, -вості. *Пор.* **nieprzyjazny**.
- nieprzyjazny** 1) неприязний; *podsił.* вóрожий; *postępowanie ~ne* неприязна (вóрожа) поведінка; 2) *перен.* несприятливий; *okoliczności ~ne* несприятливі обставини, -вин.
- nieprzyjaźnie** 1) неприязно; вóроже; 2) несприятливо. *Пор.* **nieprzyjazny**.
- nieprzyjaźń** *ż.* неприязнь, -ні; вóрожість, -жості; *◊ żyć z kim w ~ni* ворогувати з ким. *Пор.* **nieprzyjazny** 1.
- nieprzyjemnie** неприємно.
- nieprzyjemność** *ż.* неприємність, -ності; *parażać się na ~ci* наражатися на неприємності.
- nieprzyjemny** неприємний.
- nieprzypuszczalnie** *див.* **niedopuszczalnie**.
- nieprzypuszczalny** *див.* **niedopuszczalny**.
- nieprzystępnie** неприступно, недоступно.
- nieprzystępność** *ż.* неприступність, -ності, недоступність.
- nieprzystępny** неприступний, недоступний; *перен.* *sepa ~na* неприступна (недоступна) ціна; *перен.* *człowiek ~* неприступна (недоступна) людина.
- nieprzystojnie** непристойно.
- nieprzystojność** *ż.* непристойність, -ності.
- nieprzystojny** непристойний; *słowo ~ne* непристойне слово.
- nieprzystosowalność** *ż.* незастосовність, -ності; непридатність. *Пор.* **nieprzystosowalny**.
- nieprzystosowalny** незастосовний; (*невідповідний*) непридатний.
- nieprzymtomnie** непритомно, в непритомному стані.

nieprzytomność *ж.* непритомність, -ності.

nieprzytomny непритомний.

nieprzywykły незвіклий.

nieprzyzwoicie непристойно.

nieprzyzwołość *ж.* непристойність, -ності.

nieprzyzwoity непристойний; *~te zachowanie się* непристойна поведінка.

nieprzyzwoiczenie *п.* незвікність, -лості.

niepunktualnie неточно.

niepunktualność *ж.* неточність, -ності.

niepunktualny неточний.

niepyszny негордий; *◇ odszedł jak ~* відійшов, піймавши облизня (шйлом па́токи вхопивши).

nieracjonalnie нераціонально.

nieracjonalność *ж.* нераціональність, -ності.

nieracjonalny нераціональний.

nierad *predyk.* нера́дний, нера́д; *◇ gad ~* рад не рад, ра́дий чи не ра́дий.

nieradność *ж.* беспорядність, -ності, беспомічність.

nieradny беспорядний, беспомічний.

nie raz *przst.* не раз, неодноразово.

nierażnie мляво; *~ brać się do roboty* мляво братися за роботу (до роботи).

nierażno 1) ніяково; 2) *див.* nierażnie.

nierażność *ж.* млявість, -вості.

nierażny (*про людину*) млявий, нежвавий.

nie rdzewny який (що) не ржавіє.

nierealnie нереально.

nierealność *ж.* нереальність, -ності.

nierealny нереальний.

nieregularnie нерегулярно.

nieregularność *ж.* нерегулярність, -ності.

nieregularny нерегулярний.

niementowność *ж., ек.* нерентабельність, -ності.

niementowny *ек.* нерентабельний.

niemoboczu 1) нероботящий, непрацьовитий, неробочий; 2) (*віль-*

ний від праці) вихідний, неробочий; *~ dzień* вихідний (неробочий) день (*род.* дня).

niemobotny *див.* niemoboczu 1.

niemodzony нерідний; *~ syn* нерідний син.

niemogacizna *ж., zb.* свя́ні, -не́й; безро́ги, -ро́г (*розм.*).

niemogaty безрогий; *◇ bydlę ~te* *див.* niemogacizna.

niemozdzielnie 1) неподільно; неділімо; нероздільно; 2) нерозлучно. *Пор.* niemozdzielny.

niemozdzielność *ж.* 1) неподільність, -ності; неділімість, -мості; нероздільність; 2) нерозлучність.

Пор. niemozdzielny.

niemozdzielny 1) неподільний; (*мат.* — *ще*) неділімий; (*що не підлягає поділу — ще*) нероздільний; 2) *перен.* нерозлучний.

niemozegraný нерозіграний; *~na partia* нерозіграна гра.

niemozerwalnie нерозривно.

niemozerwalność *ж.* нерозривність, -ності.

niemozerwalny нерозривний.

niemozerwanie *przst.* *див.* niemozerwalnie.

niemozerwany *див.* niemozerwalny.

niemozgarnienie *п.* нерозторопність, -ності; нерозважливість, -вості, нетямущість, -щості. *Пор.* niemozgarnięty.

niemozgarnięty нерозторопний; (*іноді*) нерозважливий; (*нерозумний*) нетямущий.

niemozgmatwany 1) нерозплутаний; 2) (*перен.* — *що не дається розплутати*) нерозв'язний.

niemozległy непросторий, нерозлогий.

niemozłączalnie *див.* niemozłącznie.

niemozłączalność *ж.* *див.* niemozłączność.

niemozłączalny *див.* niemozłączny.

niemozłącznie нерозлучно.

niemozłączność *ж.* нерозлучність, -ності.

niemozłączny нерозлучний; *~ni towar g z y s z e* нерозлучні товариші, -шів.

nierozmowny неговіркий, небалакучий.

nierozmyślnie ненавмісно, ненавмісне, неумісно, неумісне.

nierozmyślność *ж.* ненавмісність, -ності, неумісність.

nierozmyślny ненавмісний, неумісний; *~ne* zabójstwo ненавмісне (неумісне) вбивство.

nierozplątany 1) нерозплутаний; 2) (*перен.*— що не дається розплутати) нерозв'язний:

nierozpoznalny *fil.* *див.* nierozpoznawalny.

nierozpoznawalny *fil.* непізнаваний, непізнаваний, недоступний для пізнання.

nierozpuszczalność *ж., chem.* нерозчинність, -ності.

nierozpuszczalny *chem.* нерозчинний.

nierozsądek, -dki, *m.* нерозсудливість, -вості, нерозважливість.

nierozsądnie нерозважно, нерозсудливо.

nierozsądność *ж.* *див.* nierozsądek.

nierozsądny нерозсудливий, нерозважливий.

nierozstajny *див.* nierozłączny.

nieroztropnie нерозсудливо, нерозважливо.

nieroztropność *ж.* нерозсудливість, -вості, нерозважливість.

nieroztropny нерозсудливий, нерозважливий.

nierozum, -mi, *m.* нерозум, -му, нерозумність, -ності.

nierozumnie нерозумно.

nierozumny нерозумний.

nierozwaga *ж.* 1) (*властивість*) безрозсудність, -ності, нерозсудність, нерозсудливість, -вості, нерозважливість; (*необдуманість*— *це*) необачність, нерозважність; 2) (*вчинок*) безрозсудство; z ałowac swojej ~gi жалкувати за своїм безрозсудством.

nierozważnie безрозсудно, нерозсудно, нерозсудливо, нерозважливо; необачно, -нерозважно. *Пор.* nierozwaga 1.

nierozważny безрозсудний, нерозсудний, нерозсудливий, нерозважливий; необачний, нерозважний; *~ne* serce безрозсудне серце. *Пор.* nierozwaga 1.

nierozwiązalnie нерозв'язно.

nierozwiązalność *ж.* нерозв'язність, -ності.

nierozwiązalny нерозв'язний; *~* węzeł нерозв'язний вузол, -зла.

nierozwiązany *див.* nierozwiązalny.

nierozwikłany 1) нерозплутаний; *перен.* *~* chaos нерозплутаний хаос, -су; 2) (*що не можна розплутати*) нерозв'язний.

nierozwinięty 1) нерозвинений; dziecko *~te* fizycznie нерозвинена; umysł *~* нерозвинений розум, -му; 2) *бот.* який (що) не розпустився; (*про дерева*— *це*) який (що) не розвівся; (*про квіти, бруньки*— *це*) нерозпуклий; 3) *грам.* непоширений; zdanie *~te* непоширене речення.

nierób, -roba, *lm.* -roby, *m., pot.* нероба, ледар, -ря.

nieróbstwo *n., pot.* неробство, ледарювання.

nierównia *ж.* нерівна поверхня.

nierównie незрівнянно, над усяке порівняння; *~* lepiej незрівнянно (над усяке порівняння) краще.

nierówno нерівно; невитримано, невідержано. *Пор.* nierówny.

nierównoboczny *mat.* нерівнобедрений.

nierównokątny *mat.* нерівнокутний.

nierównomiernie нерівномірно.

nierównomierność *ж.* нерівномірність, -ності.

nierównomierny нерівномірний.

nierówność *ж.* нерівність, -ності; (*перен.*— *це*) несхожість, -жості, неподібність; *~* gruntu нерівність ґрунту.

nierównowaga *ж.* брак рівноваги.

nierówny нерівний; (*перен.*— *це*) невитриманий, невідержаний; *~* grunt нерівний ґрунт, -ту; *перен.* *~* styl невитриманий (не-

- вйдержаний) стиль, -лю; *перен.*
 ~на w a l k a нерівна боротьба.
nieruch *т. див. bezruch.*
nieruchawo нерухливо.
nieruchawość *ж.* нерухливість, -вості.
nieruchawy нерухливий.
nieruchliwość *ж. див. nieruchawość.*
nieruchliwy *див. nieruchawy.*
nieruchomie *див. nieruchomo.*
nieruchomieć, -mieje, -miejesz, -miał, -mieli ставати (робитися) нерухомим (недвйжним); (*втрачати здатність руху — ще*) ціпеніти, німіти.
nieruchomo нерухомо; недвйжно.
Пор. nieruchomy 2.
nieruchomość *ж.* 1) нерухомість, -ності, нерухоме майно; 2) нерухомість; недвйжність, -ності.
Пор. nieruchomy.
nieruchomy 1) *юр.* нерухомий; *т а ж а т е к* ~ нерухоме майно, нерухомість, -ності; 2) (*що не рухається*) нерухомий; (*поез. — ще*) недвйжний; *powietrze* ~ *те* нерухоме повітря; *анат.* ~ *staw* (*synarthrosis*) нерухомий суглоб.
nierugowalność *ж., ofic.* неусувність, -ності.
nierugowalny *ofic.* неусувний, якого не можна усунути.
nierycerski неліцарський; ~ *czy* *п* неліцарський вчинок, -нку.
nierychło 1) не скоро; 2) несвоечасно, невчасно. *Пор. nierychły.*
nierychły 1) не скорий; 2) (*пізний*) несвоечасний, невчасний; ~ *żal* невчасний жаль (*род. жалю*).
nierytmiczny неритмічний.
nierządki нерідкий.
nierządko нерідко.
nierząd I, -du, т. 1) нелад, -ду, безладдя; 2) *політ.* анархія.
nierząd II, -du, т. розпуста.
nierządnicza *ж.* розпўтниця, розпўсниця; (*проститутка*) повія.
nierządniczy розпўтний, розпўсний.
nierządnie розпўтно, розпўсно.
nierządnik, т. -су, т. розпўтник, розпўсник.
nierządny I 1) безладний; 2) анархічний. *Пор. nierząd I.*
nierządny II розпўсний, розпўтний.
nierzetelnie несумлінно, недобросовісно, несовісно.
nierzetelność *ж.* несумлінність, -ності, недобросовісність, несовісність.
nierzetelny несумлінний, недобросовісний, несовісний.
niesamowicie несамовито.
niesamowiednie несвідомо.
niesamowiedny несвідомий.
niesamowito *див. niesamowicie.*
niesamowitość *ж.* несамовитість, -тості.
niesamowity несамовитий.
nieschludnie неохайно, нечепурно.
nieschludność *ж.* неохайність, -ності, нечепурність.
nieschludny неохайний, нечепурний.
niefatygowany *див. niestrudzony.*
niesforne 1) неслухняно, непослушно; розпўщено, розпўсно, недисципліновано; уперто; 2) непокірно, непокірливо. *Пор. niesforny.*
niesforność *ж.* 1) неслухняність, -ності, непослушність; розпўщеність, розпўсність, недисциплінованість; упертість, -тості; 2) непокірність, непокірливість, -вості. *Пор. niesforny.*
niesforny 1) неслухняний, непослушний; (*самовільний*) розпўщений, розпўсний, недисциплінований; (*про дитину — ще*) упертий; 2) *перен.* непокірний, непокірливий; ~ *ne włosy* непокірне (непокірливе) волосся.
niesienie *п.* несіння, нєсення.
nieskalanie *przśł.* незаплямовано, незаплявлено; чисто. *Пор. nieskalany.*
nieskalany незаплямований, незаплявлений; (*перен. поез — ще*) чистий; ~ *ne śniegi* чисті сніги, -гів.
nieskazitelnie бездоганно.
nieskazitelność *ж.* бездоганність, -ності.

nieskazitelny бездоганний; *~pa służba* бездоганна служба.

nieskażony *див. nieskazitelny.*

nieskładnie нескладно, незграбно.

nieskładność *ж.* нескладність, -ності, незграбність.

nieskładny нескладний, незграбний; *wiersz ~* нескладний вірш.

nieskończenie *przsl.* 1) нескінченно, безмежно; без кінця-краю; безмірно; *~ wdzięczny* безмежно вдячний; 2) безконечно; *rachunek ilości ~ małych* рахунок безконечно малих величин. *Пор. nieskończony.*

nieskończonościowy *mat.* безконечно малий; *rachunek ~* учіння про безконечно малі величини.

nieskończoność *ж.* 1) нескінченність, -ності, безмежність; безкраїсть, -йості, безкрайність; безмірність; 2) безконечність; *Q wlec się do ~ci* тягтися (продовжуватися) без кінця (без кінця-краю). *Пор. nieskończony.*

nieskończony 1) нескінченний, безмежний; (*що не має меж — ще*) безкраїй, безкрайний; (*величезний — ще*) безмірний; *przestrzeń ~pa* безкраїй простір (*род. простору*); 2) *mat.* безконечний.

nieskory не скорий; *do roboty ~* не скорий до роботи.

nieskraplający się *fiz.* нестигливий; *gaz ~* нестигливий газ, -зу.

nieskromnie нескромно.

nieskromność *ж.* нескромність, -ності.

nieskromny 1) нескромний; *człowiek ~* нескромна людина; *~ gest* нескромний жест, -ту; *~pa uwaga* нескромне зауваження; 2) (*розм. жарт. — великий*) неабиякий, чималий, пристойний, солідний; *wcale ~pa suma* неабияка (чимала, пристойна, солідна) сума.

nieskruszony незламний; *~pa wiaga* незламна віра; *wola ~pa* незламна воля.

nieskutecznie недієво, недіюче, неефективно.

nieskuteczność *ж.* недієвість, -вості, недіючість, -чості, неефективність, -ності.

nieskuteczny недієвий, недіючий, неефективний.

niesława *ж.* безславність, -ності, неслава; *rokuc się ~wą* ввійти у неславу.

niesławny 1) безславний; *~pa śmierć* безславна смерть, -ті; 2) *перен.* знеславлений.

niesłony несолоний.

niesłowność *ж.* звичка не додержувати слова.

niesłowny який (що) не додержує слова.

niesłusznie безпідставно, неслухно; *obwinić kogo ~* безпідставно (неслушно) обвинувачувати когось.

niesłuszność *ж.* безпідставність, -ності, неслухність.

niesłuszny безпідставний, неслухний; *~pa uwaga* безпідставне (неслушне) зауваження.

niesłuchanie *przsl.* нечувано; *~ wielki* нечувано великий.

niesłuchany нечуваний; *~pa szybkość* нечувана швидкість, -рості; *~pa zbrodnia* нечуваний злочин, -ну.

niesłyszalny нечутий.

niesmacznie 1) несмачно; несмаковито; 2) без смаку, негарно, некрасиво. *Пор. niesmaczny.*

niesmaczny 1) несмачний; несмаковитий (*розм.*); *zupa ~pa* несмачний суп, -пу; 2) (*незгідний з нормами доброго смаку*) без смаку, негарний, некрасивий; *strój ~* негарне (некрасиве) вбрання, вбрання без смаку; *Q ~ żart (dowcip)* грубий жарт (дотеп).

niesmak, -ку, *т.* 1) неприємний смак, -ку, несмак; *czuć ~ w ustach* відчувати неприємний смак (несмак) у роті; 2) (*перен.* — *в естетичному відношенні*) безсмак, несмак, відсутність смаку; *~ w ugrzą-*

dzeniu rokoju безсмак (не-смак, відсутність смаку) в обстановці кімнати; 3) (*перен.* — в моральному відношенні) неприємний осадок, -дка; *wzbu- dzać* ~ залишати неприємний осадок; 4) брак апетиту.

niesnaski, -sek, *blr.* чварі (*род.* чвар), сваркі (*род.* сварок); ~ *familijne* родинні чварі (сваркі).

niespamiętany *див.* **niespamiętny**.

niespanie *n.* 1) брак сну; 2) безсонна ніч (*род.* ночі).

niespełna *przst.* не сповна; ~ *rok* не сповна рік; ~ *rozumi* не сповна розуму.

niespełnianie *n.* невиконання; (*обицянки* — *ще*) недодержування.

niespełnienie *n.* невиконання; (*обицянки* — *ще*) недодержання.

niesplik, -ku, *m., bot.* (*mespilum*) мушмула.

niespławność *ż.* несудноплавність, -ності, несуднохідність.

niespławny несудноплавний, несуднохідний.

niespodzianie несподівано; раптово, *раптом.* *Пор.* **niespodziany**.

niespodzianka *ż.* несподіванка, сюрприз, -зу; *przysięga* ~ неприємний сюрприз; *sprawić komu* ~ *kę* зготувати (зробити) кому сюрприз (несподіванку).

niespodziany несподіваний; ~ *gość* несподіваний гість (*род.* гостя); (*що стався зненацька*) раптовий; ~ *guch* раптовий рух, -ху.

niespodziewanie *przst. див.* **niespodzianie**.

niespodziewany *див.* **niespodziany**.

niespoistość *ż.* 1) незчепність, -ності; 2) некомпактність. *Пор.* **niespoisty**.

niespoisty 1) *фіз.* незчепний; 2) *перен.* некомпактний.

niespokojnie неспокійно; турботно, тривожно. *Пор.* **niespokojny**.

niespokojność *ż. див.* **niespokój**.

niespokojny неспокійний; (*що ви- кликав занепокоєння* — *ще*) тур-

ботний, тривожний; ~ *ne cza- sy* неспокійні часи, -сів; ~ *o kogo a. o co* неспокійний за кого *a.* за що; *wzrok* ~ тривожний погляд, -ду.

niespokój *m. див.* **niespokój**.

niesporo повільно, мляво; *o go- bota idzie tu* ~ робота йому не спориться.

niespory неспорій, неспірний.

niesposób *predyk.* неможливо; ~ *to zrobić* неможливо це зробити.

niespostrzeżenie *przst. див.* **niespostrzeżenie**.

niespożycie *przst.* 1) невичерпно; 2) невтómно. *Пор.* **niespożyty**.

niespożytość *ż.* 1) невичерпність, -ності; 2) невтómність. *Пор.* **niespożyty**.

niespożyty 1) *перен.* невичерпний; ~ *te siły naródu* невичерпні сили народу; ~ *te źródła* невичерпні джерела, -рел; 2) (*витривалий*) невтómний; ~ *ta młodość* невтómна мóлодість, -дості.

niespódzielność *ż., mat.* взаємопрóстість, -тості.

niespódzielny *mat.* взаємопрóстий

niespólmierność *ż., mat. див.* **niespólmierność**.

niespólmierny *mat. див.* **niespólmierny**.

niesprawdzalny який (що) не можна перевірити.

niesprawdliwie несправедливо.

niesprawdliwość *ż.* несправедливість, -вості.

niesprawdliwy несправедливий.

niesprawnie несправно; неврправно. *Пор.* **niesprawnny**.

niesprawność *ż.* несправність, -ності; неврправність. *Пор.* **niesprawnny**.

niesprawnny несправний; (*невмілий*) неврправний.

niesprzedawalny непрóдажний, не на прóдаж.

niesprzedajny *див.* **niesprzedawalny**.

niestale непостійно; нестáло, нестійко. *Пор.* **niestały**.

niestałość *ж.* непостійність, -ності; несталість, -лості, нестійкість, -кості. *Пор.* **niestały**.

niestały непостійний; (*мінливий — це*) несталій, нестійкий; *~ła pogodą* нестала (нестійка, непостійна) погода; *~ dochód* непостійний (несталій, нестійкий) дохід, -ходу; *~ła ludność* непостійне (нестале, нестійке) населення.

niestaranność *ж.* нестаранність, -ності.

niestaranny нестаранний; *robotą* *~na* нестаранна робота.

niestary незгладний, незгладимий; *~ ślad* незгладний (незгладимий) слід, -ду.

niestary нестарий.

niestatecznie нестатечно, несолідно.

niestateczność *ж.* нестатечність, -ності, несолідність.

niestateczny нестатечний, несолідний.

niestawienie się *n.* неявка, нез'явлення, неприбуття.

niestawienictwo *n., praw. див.* **niestawienie się.**

niestety! *wkrz.* на жаль; та бал *~! było już za późno* на жаль (та бал), було вже запізно; *on ~ tego nie zrozumiał* він, на жаль, цього не зрозумів.

niestosownie 1) невідповідно; *~ postępować (zachowywać się)* невідповідно поводитися, -джуся, -дишся; недоречно; 2) несвоечасно. *Пор.* **niestosowny.**

niestosowność *ж.* 1) невідповідність, -ності, непідхожість, -жості; недоречність; 2) несвоечасність. *Пор.* **niestosowny.**

niestosowny 1) невідповідний, непідхожий; *~na chwila* невідповідний (непідхожий) момент, -ту; *~ przykład* невідповідний (непідхожий) приклад, -ду; *~ne towarzystwo* невідповідне (непідхоже) товариство; (*що не відповідає ситуації*) не-

доречний, не до речі; *~ne pytanie* недоречне питання, питання не до речі; 2) (*не в пору*) несвоечасний; *~na wizyta* несвоечасний візит, -ту.

niestrawa *ж., bot. (dactylis)* єжа. **niestrówność** *ж.* 1) нелегкотравність, -ності, нестравність; 2) *мед.* нетравлення шлунка, нестравність.

niestrawny 1) який (що) погано перетравлює; *żołądek ~* шлунок, який (що) погано перетравлює; 2) *фізіол.* нелегкотравний, нестравний; *roślina ~* нелегкотравна (нестравна) їжа.

niestrojnie I розстроєно.

niestrojnie II неошатно.

niestrojność I *ж.* розстроєність, -ності.

niestrojność II неошатність, -ності.

niestrojny I *муз.* розстроєний.

niestrojny II неошатний; *~na suknie* неошатна сукня.

niestrudzenie *przst.* невтомно.

niestrudzony невтомний.

niestwożony безстрашний.

niestworzony *przen.* несосвітєнний, несусвітний, несвітський; *~le brednie* несосвітєнні (несусвітні, несвітські) дурниці (нісенітници).

niesubordynacja *ж.* неслухняність, -ності; *офіц.* недисциплінованість.

niesubordynowany неслухняний, непослушний; недисциплінований.

Пор. **niesubordynacja.**

nisumienne несумлінно, недобросовісно, несовісно.

nisumienność *ж.* несумлінність, -ності, недобросовісність, несобівісність.

nisumienny несумлінний, недобросовісний, несобівісний.

ni swojo *przst.* ніяково; *czuje się ~ w tym środowisku* я почувую себе ніяково в цьому середовищі.

ni swojsko *див.* **ni swojo.**

ni swojskość *ж.* ніяковість, -вості. **ni swoj** не зовсім здоровий;

- czuł się ~ почував себе не зовсім здоровим.
- niesymetrycznie** несиметрично, асиметрично.
- niesymetryczność** ж. несиметричність, -ності, асиметричність.
- niesymetryczny** несиметричний, асиметричний.
- niesympatycznie** несимпатично.
- niesympatyczny** несимпатичний.
- niesystematycznie** несистематично.
- niesystematyczność** ж. несистематичність, -ності.
- niesystematyczny** несистематичний.
- niesyty** неситий.
- nieszczęśliwie** неособливо; неважно; *czuć się ~ неособливо (неважно) себе почувати.* *Por. nieszczęśliwy.*
- nieszczęśliwy** неособливий; (*поганий — ще*) неважкий; а *retyt ~ неособливий (неважкий) апетит, -ту.*
- nieszczelny** нещільний.
- nieszczerość** ж. нещирість, -рості.
- nieszczery** нещирий; ~ *człowiek* нещіра людина; ~ *uśmiech* нещіра усмішка; ~ *te złoto* нещіре золото.
- nieszczерze** нещіро.
- nieszczęsny** 1) *перен. розм.* мізерний; 2) *див. nieszczęśliwy.*
- nieszczęścić się, -ci, -ciło** *nieos.* не щастити, не таланити, не везти.
- nieszczęście** *n.* нещастя; (*несприятлива доля — ще*) безталання, недбля; (*горе — ще*) біда, лихо; ~ *go spotkało (dotknęło)* його зустріло (стрінуло) нещастя; (*jak*) *na ~* (як) на нещастя, (як) на лихо, (як) на бідү; *ku swojemu ~ciu* (на своје ~) на своє нещастя, на свою бідү, на своє лихо, на своє безголов'я, собі на нещастя; ~ *się stało* трапилося нещастя; *szczęście w ~ciu* лихо не без добра; *wyglądać jak półtora ~cia* виглядати, як півтора нещастя.
- nieszczęśliwie** нещасно; нещасливо; безщасно, безталанно, бідолішно; мізерно. *Por. nieszczęśliwy.*
- nieszczęśliwiec, -wca, *lm.* -wcy, *m.*, *pot.*** нещасний, -ного; нещасливий, -вого; сердешний, сердега. *Por. nieszczęśliwy.*
- nieszczęśliwy** нещасний; ~ *z biegiem okoliczności* нещасний збіг обставин; (*невдатний*) нещасливий; (*про людину, яка викликає співчуття*) сердешний, безщасний, безталанний, бідолішний; (*незначний*) мізерний.
- nieszczęsnica** ж. нещасна, -ної; нещаслива, -вої, нещасливиця; сердешна, -ної, сердега. *Por. nieszczęśliwy.*
- nieszczęsny** *lm.* -cy, *m.* нещасний, -ного; нещасливий, -вого, нещасливець, -вця; сердешний, -ного, сердега. *Por. nieszczęśliwy.*
- nieszkodliwie** нешкідливо.
- nieszkodliwość** ж. нешкідливість, -вості.
- nieszkodliwy** нешкідливий; *uczynić ~wym* зробити нешкідливим.
- nieszlachetnie** неблагородно, нешляхетно.
- nieszlachetność** ж. неблагородство, нешляхетність, -ності.
- nieszlachetny** неблагородний, нешляхетний.
- nieszpetnie** *pot.* непогано.
- nieszpetny** *pot.* непоганий; ~ *państwa* *z zuzyczką* непогане лічко; ~ *nego wzrostu* непоганого росту; *o wcale ~na* вона нічого собі (нічогоєнка); ~ *nego wyplatać* кому *figla* добре посміятися (пожартувати) з кого.
- nieszpory, -rów, *blp.*, *rel.*** вечерня; *odprawiać ~* служити вечерню.
- nieszpułka** ж., *bot. див. niesplik.*
- nieszukowność** ж. неелегантність, -ності.
- nieszukowny** неелегантний.
- nieściągalny** неоплатний; ~ *ne za ległości* неоплатна заборгованість, -ності.
- nieścisłość** ж. неточність, -ності
- nieścisty** неточний.

nieściśle неточно.

nieściśliwy *fiz., spec.* нестисливий.

nieść, niesę, niesiesz, nieś, nieśń
1) нести; *перен. розм.* gdzie się diabli niesą? куди тебе несє лиха година? kury niesą jajka кyри несуть яйця; 2) (*про вогнестрільну зброю*) бити (б'ю, б'еш); strzelba ~sie daleko рушниця далєко б'є; $\emptyset$ *перен.* ~ życie w ofierze жертвувати життям; // ~ się 1) нестися; kury niesą się кyри несуться; 2) (*вважати себе кращим*) виносити себе; ~ ropad wszystkich виносити себе понад усіх.

nieślubny нешлюбний, позашлюбний; ~ne dziecko нешлюбна (позашлюбна) дитина.

nieśmiało несміливо, несміло.

nieśmiałość *ж.* несміливість, -вості, несмілість, -лості.

nieśmiały несміливий, несмілий.

nieśmie *див.* nieśmiało.

nieśmiertelnik *m., bot.* (*xeranthemum*) безсмертки, -ток (*лише в мн.*).

nieśmiertelność *ж.* безсмертність, -ності, безсмертя; нестерельність; невиру́щість, -щості.

Пор. nieśmiertelny.

nieśmiertelny безсмертний; (*поєз. — ще*) нестерельний; (*перен. — ще*) невиру́щий; ~na sława невиру́ща слава.

nieśny несущий; ~na kuga несуща кyрка, несучка.

nieśpieszno ~ті мені не спішно.

nieświadomie несвідомо; ~odnosić się do pracy несвідомо ставитися до праці.

nieświadomość *ж.* 1) необізнаність, -ності; незнання; 2) несвідомість, -мості. *Пор.* nieświadomy.

nieświadomy 1) (czego) необізнаний (з чим); ~tajemnic необізнаний з таємницями; *підсил.* не знаючий (чого); 2) (*позбавлений свідомості*) несвідомий; ~rosterpek несвідомий вчинок, -нку.

nieświeźnie ненайкраще; ~ się

spisał ненайкраще показав себе; ~mówil говорив ненайкраще.

nieświeżny ненайкращий; ~kopiec ненайкращий кінець (*род. кінця*).

nieświeży несвіжий.

nie tajno: ~mi... мені досить відомо... для мене не таємниця...

nietajony неприхований; ~na radość неприхована радість, -дості.

nietakt, -tu, m. нетактовність, -ності, безтактність.

nietaktownie нетактовно, безтактно.

nietaktowność *ж. див.* nietakt.

nietaktowny нетактовний, безтактний; ~człowiek нетактовна (безтактна) людина; ~rosterpek нетактовний (безтактний) учінок, -нку.

nietegoczesny 1) несучасний; 2) *перен.* старосвітський.

nietęgi неособливий; (*поганий — ще*) неважний; *підсил.* слабій; ~ga głowa слаба голова; ~robotnik неважний робітник, -ка.

nietęgo неособливо; неважно; слабо; ~się spisać неособливо (неважно) показати себе. *Пор.* nietęgi.

nietknięty 1) неторкнутий, неторканий; ~te stopą ludzką założyła неторкнуті (неторкани) людською стопою зарослі, -лів; 2) (*повний до самого верху*) непочатий; ~ta beczka непочата бочка; 3) *перен. див.* dziewiczy 2.

nietknięty *див.* nietknięty.

nietolerancja нетолерантність, -ності, нетерпимість, -мості.

nietolerancyjny нетолерантний, нетерпимий.

nietoperz, lm. -rze, m. 1) зоол. кажан, -на; 2) *перен. розм.* опівнічник.

nietopliwy *hut.* неплавкий.

nietota *ж., bot. див.* jałowiec.

nietowarzystki нетовариський; не-

- компанійський (розм.); підсил. відлюдний, відлюдькуватий.
- nietowarzyskość** ж. нетовариськість, -кості; відлюдність, -ності, відлюдькуватість, -тості. Пор. **nietowarzyski**.
- nietrafnie** 1) невірно, нецілко; 2) невлучно, невдало. Пор. **nietrafny**.
- nietrafnosc** ж. 1) невірність, -ності, нецілкість, -кості; 2) невлучність, невдалість, -лості. Пор. **nietrafny**.
- nietrafny** 1) невірний, нецілкий; ~ *strzał* невірний (нецілкий) постріл, -лу; 2) *перен.* невлучний, невдалий; ~ *папаза* невлучна (невдала) назва; ~ *перепаніє* невлучне (невдале) порівняння.
- nietrudno** неважко.
- nietrudny** неважкий.
- nietrujący** неотруйний.
- nietrwale** 1) недовгочасно, нетривало; 2) нетривко. Пор. **nietrwaly**.
- nietrwalosc** ж. 1) недовгочасність, -ності, нетривалість, -лості; 2) нетривкість, -кості. Пор. **nietrwaly**.
- nietrwaly** 1) недовгочасний, нетривалий; ~ *ta sława* недовгочасна слава; 2) (*ненадійний*) нетривкий.
- nietrzewo** нетверезо.
- nietrzewy** нетверезий.
- nietutejszy** нетутешній.
- nietuzinkowy** незвичайний, неабиякий; (*який виділяється*) нерядовий.
- nietykalność** ж. недоторканність, -ності; ~ *osobista* недоторканність особи.
- nietykalny** недоторканний.
- nietykany** див. **nietknięty**.
- nietypowy** нетиповий.
- nieublagalnie przst.** див. **nieublaganie**.
- nieublagalność** ж. див. **nieublaganość**.
- nieublagalny** див. **nieublagany**.
- nieublaganie** *prst.* неублаганно, -невмолимо.
- nieublaga ność** ж. неублаганність, -ності, невмолимість, -мости.
- nieublagany** неублаганний, невмолимий; (*безжалісний — це*) безпошадний; ~ *пергава папури* неублаганні (невмолимі) закони природи; ~ *павалка* безпошадна боротьба.
- nieuchronnie** неминуче.
- nieuchronność** ж. неминучість, -чості.
- nieuchronny** неминучий.
- nieuchwytnie** невловно, невловимо, неспійманно.
- nieuchwytnosc** ж. невловність, -ності, невловимість, -мости, неспійманність.
- nieuchwytny** невловний, невловимий, неспійманний.
- nieuczto** п. 1) неучтво; 2) (*недостача освіти*) неосвіченість, -ності; ◇ ~ *polityczne* політична неграмотність.
- nieuczciwie** нечесно, безчесно.
- nieuczciwość** ж. нечесність, -ності, безчесність.
- nieuczciwy** нечесний, безчесний; ~ *postępek* нечесний (безчесний) вчинок, -нку.
- nieuczenie przst., rot.** невчемо; неосвічено. Пор. **nieuczony**.
- nieuczyszczanie** п. невідвідування; ~ *do szkoły* невідвідування школи.
- nieuczoność** ж. невченість, -ності; неосвіченість. Пор. **nieuczony**.
- nieuczony** *rot.* невчений; (*без освіти*) неосвічений.
- nieuczynność** ж. непослушливість, -вості.
- nieuczynny** непослушливий.
- nieudały** невдалий.
- nieudanie przst.** невдано.
- nieudanie się** п. невдача.
- nieudany** див. **nieudały**.
- nieudolnie** 1) невміло; 2) бездарно. Пор. **nieudolny** 2, 3.
- nieudolność** ж. 1) нездібність, -ності, неспроможність; 2) невмілість, -лості; 3) бездарність. Пор. **nieudolny**.
- nieudolny** 1) нездібний (до чого,

- на що, зробити що), неспроможний (зробити що); 2) (*невправний*) невмілий; 3) (*позбавлений таланту*) бездарний; ~*ne wiersze* бездарні вірші, -шів; $\diamond$ ~ *na umyśle* недоумкуватий.
- nieufnie** недовірливо; підозріливо, з підозрою, з підозрінням; *patrzeć ~* недовірливо (підозріливо) дивитися, дивитися з підозрою (з підозрінням). *Пор. nieufny.*
- nieufność** *ж.* недовірливість, -вості, недовір'я; підозріливість; *o d p o s i ć s i ę z ~ c i ą* (до кого, до czego) ставитися з недовірливістю (з недовір'ям; з підозріливістю) (до кого, до чого). *Пор. nieufny.*
- nieufny** недовірливий; *pidcil.* підозріливий; *człowiek ~* недовірлива (підозрілива) людина; *spojrzenie ~ne* недовірливий (підозріливий) погляд, -ду.
- nieugaszony** неугасимий, негасний; ~*ne pragnienie* а) неугасима спрага; б) неугасіме прагнення (до чого).
- nieugięcie** *przst.* непохитно, незламно, незломно.
- nieugiętość** *ж.* непохитність, -ності, незламність, незломність.
- nieugięty** непохитний, незламний, незломний; ~*ta wola* непохитна (незламна, незломна) воля; ~ *charakter* непохитний (незламний, незломний) характер, -ру.
- nieuk, lm.** -ki, *m.* неук, невіглас.
- nieukładny** невічливий; (*неповажливий*) нечёмний.
- nieukojoны** безутішний, нерозважний.
- nieukontentowanie** *n.* незадоволення, невдоволення.
- nieukontentowany** незадоволений, невдоволений.
- nieukrótcopy** неприборкний; (*якого не можна заспокоїти*) неугамовний, непогамовний; (*якого не можна стримати — ще*) невтримний, нестримний.
- nieuleczalnie** невиліковно; незигійно; невидужно. *Пор. nieuleczalny.*
- nieuleczalność** *ж.* невиліковність, -ності; невиліковність; невидужність. *Пор. nieuleczalny.*
- nieuleczalny** невиліковний; (*про рану, виразку — ще*) невиліковний; (*про хворого — ще*) невидужний; ~*na chłoba* невиліковна хвороба.
- nieulekłe** безстрашно.
- nieulekłość** *ж.* безстрашність, -ності.
- nieulekły** безстрашний.
- nieulekniomy** *див. nieulekły.*
- nieumarzalny** *ek.* неамортизаційний.
- nieumiarkowanie I, n.** непомірність, -ності, нездержливість, -вості; непоміркваність. *Пор. nieumiarkowany.*
- nieumiarkowanie II** *przst.* непомірно, нездержливо; непомірквано. *Пор. nieumiarkowany.*
- nieumiarkowany** непомірний, нездержливий; (*що не знає міри*) непоміркваний.
- nieumiejętnie** невміло.
- nieumiejętność** *ж.* невмілість, -лості, невміння.
- nieumiejętny** невмілий.
- nieumotywowany** необгрунтований.
- nieumyślnie** ненавмісно, ненавмісне, неумісно, неумісне.
- nieumyślny** ненавмісний, неумісний.
- nieuniknienie** *przst.* немину́че.
- nieuniknięty** *див. nieunikniomy.*
- nieunikniomy** немину́чий.
- nieuporządkowany** неупорядкований.
- nieuprawny** *roln.* необроблений; *pole ~ne* необроблене поле, переліг, -логу.
- nieuprzędzony** неупереджений.
- nieurodzaj, -ju, lm.** -je, *m.* неврожай, -жаю.
- nieurodzajność** *ж.* неврожайність, -ності.
- nieurodzajny** неврожайний; ~

- rok неврожайний (голодний) рік (род. року).
- nieureczywistnialny** нездійснений.
- nieurzędowo** неофіційно.
- nieurzędowy** неофіційний.
- nieusłużnie** непослужливо.
- nieusłużność** ж. непослужливість, -вості.
- nieusłużny** непослужливий.
- nieustający** див. **nieustanny**.
- nieustalony** несформований; (перен. — ще) нестійкий; ~ charakter несформований (нестійкий) характер, -ру.
- nieustannie** безустанно, невідменно, безупинно; неперервно. Пор. **nieustanny**.
- nieustanność** ж. безустанність, -ності, безупинність; неперервність. Пор. **nieustanny**.
- nieustanny** безустанний, невідмний, безупинний; неперервний (рідше).
- nieustawny** немісткий; ~ pokój немістка кімната.
- nieustępliwy** див. **nieustępliwy**.
- nieustępliwosc** ж. непоміпливість, -вості.
- nieustępliwy** непоміпливий.
- nieustraszenie** przsl. безстрашно.
- nieustraszoność** ж. безстрашність, -ності.
- nieustraszony** безстрашний.
- nieustrzeżony** якого не можна устерегти.
- nieusuwalność** ж. незмінюваність, -ності, незмінність.
- nieusuwalny** незмінюваний, незмінний.
- nieuszanowanie** n. неповага, непошана; (про властивість — ще) неповажливість, -вості, нешанобливість.
- nieutrudzenie** przsl. неважно.
- nieutrudzony** невагомий.
- nieutulenie** przsl. безутішно, нерозважно; невтішно, невтихомірно. Пор. **nieutulony**.
- nieutulony** безутішний, нерозважний; (про дуже сильні почуття — ще) невтішний, невтихомірний; ~ na w żalu wdowa безутішна вдова; ~ żal не-
- втішний (невтихомірний) жаль (род. жалю).
- nieuwaga** ж. невага; przez ~ через невагу.
- nieważnie** неважливо; неважливо. Пор. **nieważny**.
- nieważny** неважкий; (що не виявляє уваги — ще) неважливий; ~ nie czytanie неважне читання; ~ uczeń неважкий (неважливий) учень (род. учня).
- niezasadniony** необгрунтований.
- niezbrojony** незбраний.
- nieznanie** n. невизнання.
- nieżytecznie** 1) непридатно; 2) некорісно. Пор. **nieżyteczny**.
- nieżyteczność** ж. 1) непридатність, -ності (до чого, на що); 2) некорісність. Пор. **nieżyteczny**.
- nieżyteczny** 1) непридатний (до чого, на що); 2) (без користі) некорісний.
- nieżytek** I, -tku, m., roln. невжитки, -ків (лише в мн.).
- nieżytek** II, -tka, m. -tki, m. некорісна людина.
- nieżytkowanie** n., praw. некористування.
- nieżyty** нелюб'язний.
- nieżywalny** неживаний.
- niewart** przsl. не вартий; (що не заслуговує на що — ще) негідний; піс ~ нічого не вартий; ~ uwagi не вартий (не гідний) уваги; ~ zaufania не вартий (не гідний) довіря.
- nie warto** przsl. не варт, не варто.
- nieważki** fiz. невагомий.
- nieważnik** m., fiz. невагоме тіло.
- nieważność** ж., praw. недійсність, -ності; ~ aktu недійсність акта.
- nieważny** praw. недійсний; u z p a ć z a ~ не визнати недійсним.
- niewątpliwie** безсумнівно, безперечно.
- niewątpliwosc** ж. безсумнівність, -ності, безперечність.
- niewątpliwy** безсумнівний, безперечний; ~ we prowadzenie безсумнівний (безперечний) ус-

hix, -ху; $\diamond$ to rzecz ~wa це поза всяким сьмнівом.

niewczesność *ж.* несвоечасність, -ності, невчасність; невідповідність; передчасність. *Пор. niewczesny.*

niewczesny несвоечасний, невчасний; (що не відповідає моменті — це) невідповідний; ~на krytyka несвоечасна критика; ~ne żarty невідповідні (несвоечасні) жарти, -тів; (що відбувається раніше, ніж можна сподіватися) передчасний; ~na śmierć передчасна смерть, -ті.

niewcześnie несвоечасно, невчасно.
niewdzięcznica *ж.* невдячна, -ної, невдячниця.

niewdzięcznie невдячно.

niewdzięcznik, *lm.* -су, *m.* невдячний, -ного, невдячник.

niewdzięczność *ж.* невдячність, -ності.

niewdzięczny невдячний; ~на ргаса невдячна праця (робота); ~ temat невдячна тема.

niewesoło невесело.

niewesoły невеселий.

niewiadoma, -mej, *ж., mat.* невідомо, -мої.

nie wiadomo *predyk.* невідомо; не знати (*рідко*); ~ co z a jeden невідомо (не знати), що за одійн.

niewiadomość *ж.* *div.* неświadomość 1.

niewiadomy невідомий; незнаний (*рідше*).

niewiara *ж.* 1) невір'я, невіра, невірство; 2) (безвір'я) атеїзм, -му.

niewiarogodnie 1) недостовірно; невірогідно; 2) неправдоподібно. *Пор. niewiarogodny.*

niewiarogodność *ж.* 1) недостовірність, -ності; невірогідність; 2) неправдоподібність. *Пор. niewiarogodny.*

niewiarogodny 1) недостовірний; (що не заслуговує довір'я) невірорідний; 2) (несхожий на правду) неправдоподібний.

niewiasta *ж., arch., żart.* жінка,

niewidka: czarka ~ folk. шапка-невидимка.

niewidny 1) невідний; (*поринулий у темряву*) темний; ~ne miejsce темне місце; 2) *div.* niewidzialny.

niewidocznie 1) невидімо, непомітно; 2) *div.* niewidzialnie. *Пор. niewidoczny.*

niewidoczny 1) невидимий, непомітний; 2) *div.* niewidzialny; $\diamond$ rozproszac ~ne badanie почати непомітно випитувати.

niewidomie незрімо, невидімо.

niewidomy I незримий, невидимий.

niewidomy II, -mego, *lm.* -mi, *m.* сліпий, -пого.

niewidzialnie невидімо, незрімо.

niewidzialność *ж.* невидимість, -ності, незримість.

niewidzialny невидимий, незримий.

niewidziany невіданий, небачений; (*перен.* — це) небувальный; ~perowodzenie небувальный успіх, -ху.

niewiedza *ж.* незнання; невідання (*рідше*).

niewiele I *przst.* небагато.

niewiele II, *lm. m.-os.* niewielu, *żaim.* небагато, мало хто, небагато хто; ~ pozostało небагато залишилося; ~lu z nich powróciło мало (небагато) хто з них повернувся.

niewielki 1) невеликий; (*без великого значення — це*) незначний; (*маленький*) невеличкий; ~ka figurka невеличка фігурка; ~ka suma (kwota) незначна сума; 2) (*арх.* — про час) недобгий; $\diamond$ pro ~kim czasie незабаром, скоро.

niewielu *m.-os., żaim. div.* niewiele II.

niewiernica *ж., arch.* невірна (віроломна) жінка.

niewiernie невірно; віроломно; зрадливо. *Пор. niewierny* I.

niewierność *ж.* невірність, -ності; віроломність, віроломство; зрадливість, -вості. *Пор. niewierny* I.

niewierny 1) (що не виправдує довір'я) невірний; (що ламає ві-

ру — це) віроломний; (з *нахилом до зради — це*) зрадливий; ~ *przujasciel* невірний (віроломний; зрадливий) друг; 2) (*що не вірить другим*) невірний, недовірливий; *розм.* *Tomasz* ~ невірний Хомá; 3) *церк.* невіруючий.

niewierzący kośc. невіруючий.

niewieści arch., żart. жіночий.

niewieściec, -cieje, -ciejesz, -ciał, -ciełi зніжуватися, -жуюся, -жується.

niewieściuch, lm. -chowie, m., rogardl. пестун, -на; баба (*розм.*).

niewiniątko n., pol. iron. невинний малдєнець, -нця; *uda wa c* ~ удавати (з себе) невинного (*ч. р.*); удавати (з себе) невинну (*ж. р.*).

nie winien preduk. div. невинну.

niewinnie невинно; безвинно, безневинно. *Пор. niewinny.*

niewinność ż. невинність, -ності; невинуватість, -тості; безвинність, безневинність. *Пор. niewinny.*

niewinny невинний; (*непричетний до злочину — це*) невинуватий; (*без вини — це*) безвинний, безневинний; ~ *na ofiara* невинна (безвинна, безневинна) жертва; ~ *pe spojżenie* невинний погляд, -ду.

niewłasnowolny безвольний.

niewłasny не свій, чужий; (*про ideї, слова тощо — це*) запозичений.

niewłaściwie 1) неналежно; 2) невідповідно; 3) невластиво; 4) недоречно, не до речі, не до ладу, не на місці; 5) неправильно. *Пор. niewłaściwy* 1, 2, 4—6.

niewłaściwość ż. 1) невідповідність, -ності; 2) неслухність, невідповідність; 3) невластивість, -вості; 4) недоречність; *porępnic* ~ зробити недоречність; 5) неправильність. *Пор. niewłaściwy* 2—6.

niewłaściwy 1) неналежний; *rolży co pa ~ wum miejs* си покласти що на неналежну місці; 2) (*що не відповідає*

данам умовам) невідповідний; ~ *we towarzystwo* невідповідне товариство; 3) (*що відбувається не впору*) неслухний, невідповідний; *przujśc w ~ wa* *porę* прийти в невідповідну пору (в неслухний час); 4) (*нехарактерний*) невластивий; ~ *wa dla niego niegrzeszpośc* невластива йому нечємність, -ності; 5) (*не до діла*) недоречний, не до ладу, не на місці; ~ *we pytanie* недоречне питання; питання не до речі; ~ *wy żart* жарт не на місці; 6) *грам.* неправильний; ~

zwrot неправильний вираз, -зу; $\diamond$ *юр. sąd* ~ невідомий суд, -ду; *anat. szew* ~ (*sutura spuria*) несправжній шов (*род. шва*); *mat. ułamek* ~ неправильний дріб (*род. дроби*). *niewłożony* (*do czego*) незвиклий; ~ *do roboty* незвиклий до роботи.

niewola ż. неволя; (*військ. — це*) полон, -лону; *dostać się do ~ li* потрапити в полон; *znosić ~ le* терпіти неволю.

niewolić, -le, -lisz, -lił 1) неволити, приневольовати, -люю, -люєш, сілувати, -люю, -луєш, примушувати, -шую, -шуєш; 2) *перен.* полонити, -ню, -ниш, заполонювати, -нюю, -нюєш, чарувати, -рюю, -рюєш, зачаровувати, -вую, -вуєш.

niewolka ż., tech. затискач з гвинтом.

niewolnica ż. рабіня; невольниця. *Пор. niewolnik.*

niewolnictwo n. рабство; невольництво. *Пор. niewolnik* 1.

niewolniczo 1) по-рабському; по-невольницькому; 2) раболіпно, по-рабському; 3) по-рабському, сліпо. *Пор. niewolniczy.*

niewolniczość ż. 1) рабський характер (кого, чого); 2) раболіпство. *Пор. niewolniczy.*

niewolniczy 1) рабський; невольничий, невольницький; *prasa ~ cza* рабська (невольнича, не-

- вільницька) праця; *пор.* niewolnik; 2) *перен. погордл.* рабський, раболіпний; uległość ~cza рабська (раболіпна) покірність, -ності; 3) (*перен.— не критичний*) рабський, сліпий; ~cze paśladowanie wzogu рабське (сліпе) наслідування зразка (взірця); $\diamond$ przekład ~ дослівний переклад, -ду.
- niewolnik**, *lm.* -су, *m.* 1) раб, -ба; невільник (*заст.*); *іст.* handel ~kami торгівля рабами (невільниками); *перен.* być ~kiem swych памієтно́сці бу́ти ра́бом (невільником) своїх при́страстей; 2) *військ. заст. див.* jeniec.
- niewód**, -wodu, *m., ryb.* невід, -вода; *прик.* nie łowić rybu przed ~dem наперед невода ри́бою не хвалі́сь.
- nie w porę przśł.** не в по́ру, не-своеча́сно.
- niewprawnie** невміло, неправно.
- niewprawność** $\dot{z}$. невмілість, -лості, неправність, -ності.
- niewprawnu** невмілий, неправний.
- niewrażliwość** $\dot{z}$. нечутливість, -вості; нечу́лість, -лості; невразливість. *Пор.* niewrażliwy.
- niewrażliwy** нечутливий; (*психічно — ще*) нечу́лий; (*фізично — ще*) невразливий.
- nie w smak przśł.** не до смаку, не до вподоби.
- niewspółmierność** $\dot{z}$, *mat.* несумірність, -ності, неспільномірність.
- niewspółmierny** *mat.* несумірний, неспільномірний.
- niewstrzymany** *див.* niepowstrzymany.
- niewtajemniczony** нехтаємничений.
- niewybieralność** $\dot{z}$, *praw.* необиральність, -ності.
- niewybieralny** *praw.* необиральний.
- niewybrednie** неперебірливо; невибагливо; непримхливо. *Пор.* niewybredny.
- niewybredność** $\dot{z}$. неперебірливість, -вості; невибагливість; непримхливість. *Пор.* niewybredny.
- niewybredny** неперебірливий; (*не-вимогливий*) невибагливий; (*без примх*) непримхливий.
- niewychowany** невихований.
- niewyczerpanie** *przśł.* невичерпно.
- niewyczerpany** невичерпний.
- niewyczuwalny** невідчу́тний.
- niewydajny** непродуктивний.
- niewygasty** 1) незага́слий, непога́слий; 2) *перен.* незга́дний, незга́дливий; ~ła wdzięczność незга́дна (незга́дима) вдя́чність, -ності; (*про враження тощо*) незабу́тний; $\diamond$ *юр.* ~te prawa do czego невтра́чені права́ до чо́го.
- niewygoda** $\dot{z}$. невігідність, -ності, невігода.
- niewygodnie** невігідно.
- niewygodny** невігідний; ~ne mieszkaniє невігідна кварти́ра.
- niewygórowany** не надмірно (*не надто*) висо́кий; сена ~na не надто висо́ка ціна́; $\diamond$ *перен.* mieć o kim ~ne pojęcie бу́ти про ко́го невисо́кої думки.
- niewyjaśniony** непояснений, непоясчіймий, нез'ясовний.
- niewykonalność** $\dot{z}$. нездійсненність, -ності.
- niewykonalny** нездійснений.
- niewykonanie** *n.* невиконання, нездійснення.
- niewykorzeniony** 1) невікоренений; 2) (*якого не можна викоринити*) невикорінний, невикореніймий.
- niewykształcony** неосвічений.
- niewykupienie** *n., handl., fin.* несплата; ~weksła w terminie несплата векселя в строк.
- niewykupiony** *handl., fin.* несплачений.
- niewykwintnie** невішукано, невітончено; неелегантно, нешикарно; просто, скромно. *Пор.* niewykwintny.
- niewykwintność** $\dot{z}$. невішуканість, -ності, невітонченість; неелегантність, нешикарність; простота, скромність. *Пор.* niewykwintny.
- niewykwintny** невішуканий, невітончений; (*про одієжу, домашню обстановку тощо*) неелегантний,

нешикáрний; (*не вигаданий, звичайний*) прбстий, скрбмний.
niewyuczalny див. **nieuuczalny**.
niewymagający невимóгливий.
niewymienny необмінний.
niewymiernie невимірно.
niewymierność ж. 1) невимірність, -ності; 2) ірраціональність. Пор. **niewymierny**.
niewymierny 1) невимірний; 2) мат. ірраціональний; *liczba* ~ на ірраціональне число.
niewymownie невимóвно, несказánно; *ciesze się* ~ невимóвно (несказánно) радий.
niewymowność ж. некрасномóвність, -ності.
niewymowny 1) несказánний, невимóвний; *ból* ~ невимóвний (несказánний) біль (род. bóлю); 2) (*про здібність словолюватися*) некрасномóвний.
niewymuszenie невімущено, непримущено; природно; прбсто. Пор. **niewymuszony**.
niewymuszoność ж. невімущеність, -ності, непримущеність; природність; простота. Пор. **niewymuszony**.
niewymuszony невімущений, непримущений; (*нештучний*) природний; (*нецеремонний*) прбстий.
niewymyślnie невива́дливо, невивба́гливо; невішукано, невітончено; прбсто. Пор. **niewymyślny**.
niewymyślność ж. невива́дливість, -вості, невивба́гливість; невішуканість, -ності, невітонченість; простота. Пор. **niewymyślny**.
niewymyślny невива́дливий, невивба́гливий; (*неелегантний — це*) невішуканий, невітончений; (*скромний — це*) прбстий; ~ на ро́гawa невивба́глива (невішукана; прбста) стра́ва; ~ на sło_wa невивба́гливі (невішукані; прбсті) слова́ (род. слів).
niewyagrodzony див. **niepowetowany**.
niewyobraźalny 1) неувя́лений; 2) *перен.* неймовірний; (*дуже великий — це*) незвичайний.
niewyrał, -ła, t.; wojs. f. снаряд,

який (що) не розірва́вся; бомба, яка (що) не розірва́лася; 2) (*увогнестрільної зброї*) осічка.
niewypełnienie п. невиконáння.
niewypełniony невиконаний.
niewypieczony невіпечений.
niewypłacalność ж., *handl.* неплатоспроможність, -ності; $\diamond$ *ogłosić swoją* ~ обя́вити себе неплатоспроможним.
niewypłacalny *handl.* неплатоспроможний; *dluźnik* ~ неплатоспроможний боржник, -ка.
niewypowiedzianie несказánно, невимóвно.
niewypowiedziany несказánний, невимóвний.
niewyraźnie 1) невивра́зно; нея́сно; нечітко, нерозбірно, нерозбірливо; неозначено; 2) непéвно, підозріло; *zachowują się* ~ підозріло поводитися, -джуся, -дишся; $\diamond$ *jakoś mi* ~ щось мені недóбре; *roczuliłmu się* ~ нам ста́ло ніяково. Пор. **niewyraźny**.
niewyraźność ж. 1) невивра́зність, -ності; нея́сність; нечіткість, -кості, нерозбірність, нерозбірливість, -вості; неозначеність; 2) непéвність, підозрілість, -лості. Пор. **niewyraźny**.
niewyraźny 1) невивра́зний; (*невивразно розпізнаваний — це*) нея́сний; ~ на sło_wa невивра́зні слова́ (род. слів); ~ на ko_pituru нея́сні (невивра́зні) ко́нтури, -рів; (*про почерк — звичайно*) нечіткий, нерозбірний, нерозбірливий; (*не зовсім ясний*) неозначений; ~ на ko_lor неозначений ко́лір, -льору; 2) *перен.* непéвний, підозрілий; ~ на to_warzystwo непéвне (підозріле) товари́ство.
niewyrobiony який (що) не сформова́вся, несформований; ~ ch_a_k_t_e_r несформований ха́рактер, -ру.
niewyrozumiale 1) непобла́жливо, невивба́чливо; 2) нетерпімо, нетолера́нтно; 3) неспівчу́тливо. Пор. **niewyrozumiały**.

niewyrozumiałość *ż.* 1) непоблажливість, -вості, невивабчливість; 2) нетерпимість, -мості, нетолерантність, -ності; 3) неспівчутливість. *Пор.* niewyrozumiały.

niewyrozumiały 1) непоблажливий, невивабчливий; 2) (позбавлений терпимості) нетерпимий, нетолерантний; 3) (без співчуття) неспівчутливий; ~ па сiудзa niedoleę неспівчутливий до чужого нещастя.

niewyrównany *przen.* несплáчений; ~ га сhупек несплáчений рахунок, -нку.

niewysłowienie *przst.* невимóвно, несказáнно.

niewysłowiony невимóвний, несказáнный.

niewysoki невисóкий.

niewyspany невивспаний; *twarz* ~ па невивспане обличчя.

niewystały *spec., przen.* неустóяний, невидстóяний.

niewystarczająco недостáтньо.

niewystarczający недостáтний.

niewystarczalność *ż.* недостáтність, -ності.

niewyszukany невившуканий; (*peren. — ще*) скрómний, прóстий; ~ не рога wу скрómні (прóсті) стравні (*rod.* страв); ~ па toaleta невившуканий наряд, -ду; (*без витонченості*) невивтончений; ~ smak невивтончений смак, -кú.

niewytłumaczalny *div.* niewytłumaczony.

niewytłumaczony непояснénний, непояснимий, нез'ясóвний; (*значення якого важко зрозуміти — ще*) незрозумілий; w ~ sroób: якóсь незрозуміло, незрозумілим спóсобом (чíном).

niewytrwały невитривáлий.

niewytrzymałość *ż.* нестійкість, -кості, невитривáлість, -лості.

niewytrzymały нестійкий, невитривáлий; *o* ~ па zimp a) с.-г. нехолодостійкий; б) (*про людину*) чутливий до холоду.

niewywczyasy, -sów, blp. 1) брак

відпочíнку; 2) (*pidше*) невивгíдність, -ності, невивгóда.

niewywczyasowany який (що) не відпочív (не спочív).

niewzruszalnie *div.* niewzruszenie.
niewzruszalność *ż.* *div.* niewzruszoność.

niewzruszalny *div.* niewzruszony.
niewzruszenie *przst.* 1) непохíтно, нескхíтно; непорúшно, нерушíмо; 2) невивлагáнно. *Пор.* niewzruszony.

niewzruszoność *ż.* 1) непохíтність, -ності, нескхíтність; непорúшність, нерушíмість, -мості; 2) невивлагáнність. *Пор.* niewzruszony.

niewzruszony 1) непохíтний, нескхíтний; ~ не ро stapowiepie непохíтне (нескхíтне) вíрiшення; (*про закон тощо*) непорúшний, нерушíмий; 2) *peren.* невивлагáнний; ~ człowiek невивлагáнна людина.

niezaakceptowanie *n.* нескхвáлення (чоgó); wskutek ~ nia внаслідок нескхвáлення.

niezabawny незабáвний.

niezabudka *ż., bot. poet. div.* niezapominajka.

niezachęcająco незамánливо; неprináдно, непривábливо. *Пор.* niezachęcający.

niezachęcający незамánливий; (*неприемний — ще*) неprináдний, непривábливий.

niezachwianie *przst.* непохíтно, нескхíтно.

niezachwiany непохíтний, нескхíтний.

niezadługo незабáром, скóро.

niezadowolenie *n.* незадоволення, недовóлення.

niezadowolony незадоволений, недовóлений.

niezainteresowany незацікáвлений.

niezakłócony непорúшний; ~ spokójkóј непорúшний спóкій, -кóю.

niezależnie 1) незалéжно; 2) *div.* niepodległe. *Пор.* niezależny.

niezależność *ż.* 1) незалéжність, -ності; 2) *div.* niepodległość. *Пор.* niezależny.

niezależny 1) незалежний; *z d a -*
pie ~*ne* (*sąd* ~) незалежна
думка; *mat. z mienną* ~*na*
незалежна змінна, -ної, неза-
лежна перемінна; *z powodów*
ode mnie ~*nych* з причин,
незалежних від мене; 2) *політ.*
div. niepodległy; Φ *грам. prz y -*
radek ~ прямий відмінок,
-нка; *грам. zdanie* ~*ne* су-
рядне речення.

niezamieszony ненаселений, незасе-
лений; (*мало заселений — це*)
безлюдний; *w y s r a* ~*na* нена-
селений (безлюдний) острів,
-рова.

niezamężony *див. niezakłócony.*
niezamężna, -nej, $\dot{z}$. незаміжня
(незамужня) жінка, неodrужена
жінка.

niezastępkali неосілий; *l u d* ~
неосілий народ, -ду.

niezastępnosc $\dot{z}$. незаступність,
-ності.

niezastępný незаступний, небага-
тий.

niezapłacenie *n.* несплата, неспла-
чення; *w s k u t e k* ~*nia* з
причини (з приводу) неспла-
чення.

niezapobiegliwy незапопадливий,
незапопадний.

niezapominajka $\dot{z}$, *bot.* незабудо-
ка.

niezapomniany незабутній.

niezaproszony незапрошений.

niezaprzeczalnie *див. niezaprzecze-*
nie.

niezaprzeczalność $\dot{z}$. *див. nieza-*
przeczoność.

niezaprzeczalny *див. niezaprzeczo-*
ny.

niezaprzeczenie *przst.* незаперечно;
безперечно, безспірно. *Пор. nie-*
zaprzeczony.

niezaprzeczoność $\dot{z}$. незапереч-
ність, -ності; безперечність,
безспірність. *Пор. niezaprzeczo-*
ny.

niezaprzeczony незаперечний; (*що*
не викликав сумнівів — це) без-
перечний, безспірний.

niezapytany непитаний.

niezaradność $\dot{z}$. безпорадність, -но-
сті, безпомічність.

niezaradny безпорадний, безпоміч-
ний.

niezaskarżalny *praw.* що не під-
лягає оскарженню.

niezasłużenie *przst.* незаслужено.

niezasobność $\dot{z}$, *książ.* незамож-
ність, -ності.

niezasobny *książ.* незаможний.

niezaspokojony невтолений, не-
в[у]толимий, невиситимий; (*пе-*
рен. — це) невтішний, невтихо-
мірний; ~ *głód* невиситимий
голод, -ду; ~*ne pragnienie*
невтолення (нев[у]толіма) спра-
га; ~*na żądza wiedzy* не-
виситіма (невтішна) жадоба до
знання.

niezastępný незаступний.

niezastępnosc $\dot{z}$. незаступність,
-ності.

niezastępný незаступний.

niezastępný незаступний, незахолі-
лий.

niezarty незгладний, незгладі-
мий, незабутній; ~*te w g a ż e -*
nie незабутнє враження.

niezawisłość $\dot{z}$. *див. niezależność.*

niezawisły *див. niezależny.*

niezawisłe *див. niezależnie.*

niezawodnie безсумнівно, безпе-
речно; цілком певно (вірнo);
надійно, певно. *Пор. niezawod-*
ny.

niezawodność $\dot{z}$. безсумнівність,
-ності, безперечність; цілковита
певність (вірність); надійність,
певність. *Пор. niezawodny.*

niezawodny безсумнівний, безпе-
речний; (*про людину — це*) на-
дійний, певний; (*безпомилковий*)
цілком певний (вірний); ~
przujaciel надійний друг;
~ *środek* цілком певний (вір-
ний) засіб, -собу.

niezbadany незбагнений; (*якогo*
не можна зрозуміти) незрозумі-
лий.

niezbędnie необхідно.

niezbędność $\dot{z}$. необхідність, -ності,
доконечна потреба.

niezbędny необхідний, кінче потрібний, доконечний; *uważać za ~* не вважати за необхідне (за кінче потрібне, за доконечне); (якого не можна обминути) неодмінний; *~ warunk* неодмінна умова.

niezbicie *przst.* невідпорно; незаперечно. *Por. niezbity.*

niezbitość *ż.* невідпорність, -ності; незаперечність. *Por. niezbity.*

niezbity невідпорний; (якого не можна заперечити — *це*) незаперечний; *~ do wód* невідпорний (незаперечний) довід (доказ); *~ fakt* незаперечний факт, -ту.

niezborność *ż., med. (astigmatismus)* астигматизм, -му.

niezbyt не надто.

niezdara, -гу, *Im. -гу, m. i ż., rouf.* недотэпа (*ч. р. i ж. р.*).

niezdarnie неповоротко; незграбно. *Por. niezdarny.*

niezdarność *ż.* неповороткість, -кості; незграбність, -ності. *Por. niezdarny.*

niezdarny неповороткий; (*в руках i перен. — це*) незграбний.

niezdarty незносний, незносимий; *~te obuwie* незносне (незносиме) взуття.

niezdatność *ż.* 1) нездатність, -ності, непридатність; 2) нездібність. *Por. niezdatny.*

niezdatny 1) нездатний (до чого, на що, зробити що), непридатний (до чого, на що); *~ do roboty* нездатний до роботи; *rić ~ne do pisania* непридатне до писання перо; 2) (необдарований) нездібний; *~ urzędnik* нездібний службовець, -вця.

niezdecydowanie I *n.* нерішучість, -чості.

niezdecydowanie II *przst.* нерішуче. **niezdecydowany** нерішучий; *~ jestem jeszcze ~* я ще не рішився.

niezdobuty неприступний; *~ta twierdza* неприступна кріпость, -ті.

niezdolność *ż.* 1) нездібність, -ності; нездатність; 2) нездатність, неспроможність; *~ do życia* нежиттєздатність; 3) *med. (impotentia virilis)* імпотенція, статеве безсилля. *Por. niezdolny.*

niezdolny 1) нездібний; нездатний (*pidzie*); 2) (*do czego*) нездатний (до чого, на що, зробити що); (*bezsilny* *zrobić* *co — це*) неспроможний; *~ do pracy* нездатний до праці; непрацездатний; 3) *med. (impotens)* імпотентний.

niezdrowie *n.* нездоров'я.

niezdrowo нездорово.

niezdrowotność *ż.* шкідливість для здоров'я, вадливість, -вості.

niezdrowotny шкідливий для здоров'я, вадливий.

niezdrowy нездоровий; *~ klimat* нездоровий клімат, -ту; *перен. ~wa literatura* нездорова література; *~we mieszkanie* нездорова квартира (нездорове мешкання); *перен. ~we myśli* нездорові думки, -мók; *~ organizm* нездоровий організм, -му; *~ rok* нездорова їжа.

niezdrowy *predyk.* *div. niezdrówy.* **niezdyscyplinowany** недисциплінований.

niezgodniony нерозгаданий.

niezgasły негасимий, незгаслий.

niezgladzony незгладний, незгладимий; (*перен. — це*) незабутній.

niezrozumiony незбагненний; (*перен. — це*) незрозумілий.

niezgoda *ż.* 1) незгода; (*сварка — це*) незлагода; чварі (*rod. чвар*) (*лише в мн.*); *jabłko (kość) ~du* яблуко (кістка); незгоди; *siac kłokol ~du* сіяти розбрат (чварі); *zgoda buduje, ~ rujnuje* згода будує, а незгода руйнує; 2) (*розходження*) незгідність, -ності, розбіжність; *~ zdań* незгідність (розбіжність) думок.

niezgodliwy незгідливий.

niezgodnie 1) незгідно, незгідно, незгідливо; 2) незгідно (з чим), невідповідно (чому і до чого); ~ з oryginalnym незгідно з оригіналом, невідповідно оригіналові (до оригіналу); 3) не в згоді, не в злагоді, незлагідно; 4) неоднаково; 5) негармонійно. *Пор. niezgodny.*

niezgodność ж. 1) незгідність, -ності, незгідність, незгідливість, -вості; 2) незгідність, невідповідність; 3) незлагідність; 4) неоднаковість; 5) негармонійність. *Пор. niezgodny.*

niezgodny 1) різноголосий, незгідний; ~ne dźwięki різноголосі (незгідні) звуки, -ків; 2) (що не відповідає чому) незгідний (з чим), невідповідний (чому і до чого); ~ z oryginalnym незгідний з оригіналом, невідповідний оригіналові (до оригіналу); 3) (несхильний до згоди) незлагідний, незгідливий; ~pi sąsiedzi незлагідні (незгідливі) сусіди, -дів; 4) (про думки) незгідний, незгідний, розбіжний; ~ne zdania незгідні (незгідні, розбіжні) думки, -мók; (не такий самий) неоднаковий; ~ne charakteru неоднакові характери, -рів; 5) (про кольори) негармонійний.

niezgodzony невилкований; (про раку — ще) невігійний.

niezgorzszy незгірший.

niezgorzej незгірше, незгірш.

niezgrabiasz, *lm. -sze, m., pot.* незграба.

niezgrabnie незграбно.

niezgrabność ж. незграбність, -ності.

niezgrabny незграбний.

niezgruntowany 1) бездонний; 2) *перен.* незбагнений.

niezgula, *lm. -ły, m., pot.* недотіпа.

nieziemski неземний.

nieziszczalność ж. нездійсненність, -ності.

nieziszczalny нездійснений.

niezliczenie przst. незчисленно, незліченно, без ліку.

niezliczoność ж. незчисленність, -ності, незліченність.

niezliczony незчислений, незлічений.

niezłamany *див. niezłomny.*

niezłomnie незламно, незломно; непохитно, несхитно. *Пор. niezłomny.*

niezłomność ж. незламність, -ності, незломність; непохитність, несхитність. *Пор. niezłomny.*

niezłomny незламний, незломний; (*перен.* — ще) непохитний, несхитний; ~na wiaga незламна (непохитна, несхитна) віра; ~na wola незламна (непохитна, несхитна) воля.

niezłożony нескладний; maszyna ~nej konstrukcji машина нескладної конструкції.

niezły непоганий.

niezmazany *див. niezatarty.*

niezmaczenie przst. 1) незворушно; непорушно; 2) непохитно, несхитно. *Пор. niezmaczony.*

niezmaçony 1) незворушний; zachowywać ~ spokój зберігати незворушний спокій; (нічим не порушений) непорушний; ~na cisza непорушна тиша; 2) (якого не можна захитати) непохитний, несхитний; ~na wiaga w przyszłość непохитна (несхитна) віра в майбутнє.

niezmeçzenie przst. невтмно.

niezmeçzony невтмний.

niezmiennie незмінно.

niezmiennik m., mat. нонваріант, незмінна величина.

niezmienność ж. незмінність, -ності.

niezmienny незмінний.

niezmiernie 1) незмірно, дуже; 2) (*рідше*) надмірно, надміру.

niezmierność ж. незмірність, -ності.

niezmierny незмірний, величезний.

niezmierzoność ж. 1) невимірність, -ності; 2) незмірність, величезність. *Пор. niezmierny.*

niezmierzony 1) невимірний; 2) (*дуже великий*) незмірний, величезний.

niezmieszany незбентежений; (*про почуття сорому*) незасоромлений.

niezmordowanie przst. невтомно.

niezmordowany невтомний.

niezmożony непереможний.

niezmuszony непримущений.

niezmyty незмивний.

nieznacznie незначно.

nieznaczny незначний.

nieznajoma, -mej ж. незнайома, -мої, незнайомака.

nieznajomość ж. (czego) необізнаність, -ності (з чим), незнайомість, -мості (чого).

nieznajomy, -mego, lm. -mi, m. незнайомий, -мого, незнайомиця, -мця.

nieznany 1) невідомий; незаний (*рідше*); ~ автор невідомий (незаний) автор, -ра; **grób Nieznanego** **Zołnierza** могила невідомого (незаного) солдата; ~ край невідомий (незаний); край (*род. краю*); 2) (*що не належить до числа знайомих людей*) незнайомий; **osoba** ~на незнайома особа, незнайома людина.

niezniszczalność ж. 1) незнищувальність, -ності; *філос.* ~ матерії незнищувальність матерії; 2) неznосність, неznосимість, -мості. *Пор. niezniszczalny.*

niezniszczalny 1) незнищувальний, який (що) не знищується; 2) *перен.* неznосний, неznосимий; **material** ~ неznосний (неznосимий) матеріал, -лу.

nieznośnie непереносно, неznосно; нестерпно, нестерпуче. *Пор. nieznośny.*

nieznośność ж. непереносність, -ності, неznосність; нестерпність. *Пор. nieznośny.*

nieznośny непереносний, неznосний; (*що перевищує сили, терпіння — це*) нестерпний, нестерпучий; ~ **ból** нестерпний біль (*род. болю*); ~ **charakter**

непереносний (неznосний) характер, -ру; ~на **spiekota** нестерпна спека.

nieznużenie przst. невтомно.

nieznużony невтомний.

niezrażony витривалий.

niezręcznie 1) неспритно, незручно; неправно; незграбно;

2) незручно, неvigідно; 3) невлучно, невдало; **wysłowić się** ~ невлучно (невдало) висловитися; 4) ніяково. *Пор. niezręczny.*

niezręczność ж. 1) неспритність, -ності, незручність; неправність; незграбність; 2) незручність, неvigідність; 3) невлучність, невдалість, -лості; 4) ніяковість, -вості. *Пор. niezręczny.*

niezręczny 1) неспритний, незручний; (*незмілий*) неправний; ~ **robotnik** неправний робітник, -ка; (*у рухах*) незграбний, неповороткий; 2) (*позбавлений вигоди*) незручний, неvigідний; ~на розуcя незручна (неvigідна) позиція; 3) (*перен. — що не вдався*) невлучний, невдалиий; ~ **wybieg** невлучний (невдалиий) виверт (викрут); 4) (*перен. — клопітливий*) ніяковий, незручний; ~на **sytuacja** ніякове (незручне) становище.

niezrozumiale незрозуміло.

niezrozumiałość ж. незрозумілість, -лості.

niezrozumiały незрозумілий.

niezrównanie przst. незрівнянно; над усяке порівняння.

niezrównany незрівнянний.

niezrównoważony незрівноважений.

niezupełnie не зовсім, не цілком, не вповні.

niezupełność ж. неповнота, неповність, -ності; незакінченість. *Пор. niezupełny.*

niezupełny 1) неповний, нецілковитий; ~на **ciężka** неповна (нецілковита) руїна; ~на **szkoła średnia** неповна середня

- школа, семирічна школа; 2) (*не доведений до кінця*) незакінчений; *dzieło ~ne* незакінчений твір (*род. твору*).
- niezwalczenie** *przsl.* 1) непереборно, непоборно; 2) непохитно, несхитно, незламно, незломно. *Пор. niezwalczony.*
- niezwalczoność** *ż.* 1) непереборність, -ності, непоборність, переможність; 2) непохитність, несхитність, незламність, незломність. *Пор. niezwalczony.*
- niezwalczony** 1) непереборний, непоборний; *~ne trudności* непереборні (непоборні) труднощі, -шів; 2) (*нездоланний*) непохитний, несхитний, незламний, незломний; *~na wytrwałość* непохитна (несхитна, незламна, незломна) стійкість (витривалість).
- niezwiędły** нев'янущий; *~ła zieleń* нев'януша зелень, -ні.
- niezwłocznie** негайно.
- niezwłoczny** негайний.
- niezwyciężony** непереможний.
- niezwyczajny** *div.* **niezwykły.**
- niezwykle** незвичайно.
- niezwykłość** *ż.* 1) незвичайність, -ності; 2) незвіклість, -лості. *Пор. niezwykły.*
- niezwykły** 1) незвичайний; *~wypadek* незвичайний випадок, -дку; 2) (*do czego*) (*рідко*) незвіклий (до чого); *~do pracy* незвіклий до праці.
- niezłe** непогано; нічого собі, незгірше (*розм.*); *~tu się rodzi* він живе непогано (нічого собі, незгірше).
- niezeglowy** *mor.* несудноплавний, несуднохідний.
- niezopaty** неodrужений, нежонатий.
- niezyciowy** нежиттєвий, нежиттєвий.
- niezyczliwie** недоброзичливо, незичливо, неприхильно.
- niezyczliwość** *ż.* недоброзичливість, -вості, незичливість, неприхильність, -ності.
- niezyczliwy** недоброзичливий, незичливий, неприхильний.
- nieżyjący** *div.* **nieżywy.**
- nieżyty**, -tu, *m., męd.* (*catarrhus*) катар, -ру; $\diamond$ *~kiszek* катаральний ентерит, -ту, катаральне запалення кишків; *~oskrzeli* (*bronchitis catarrhalis*) катаральне запалення бронхів.
- nieżytowy** *med.* (*catarrhalis*) катаральний.
- nieżywo**: *~urodzoney* 1) мертвонароджений; 2) *перен.* мертворожденний.
- nieżywotność** *ż.* нежиттєвість, -вості.
- nieżywotny** 1) нежиттєвий, нежиттєвий; 2) (*грам.*) неживий.
- nieżywy** неживий; $\diamond$ *перен.* *~we języki* мертві мови (*род. мов*).
- nieżyzość** *ż.* неродючість, -чості.
- nieżyzny** неродючий.
- niegdzie** ніколи; *~a* *~* ніколи більше; *прик. pa święte ~na* Миколи таї ніколи.
- niegdzie** ніде; *~tego nie zobaczysz* ніде цього не побачиш; (*про напрям*) нікуди; *~nie pójdę* нікуди не піду.
- niegdzie indziej** *przsl.* ніде інде, більше ніде.
- niehlista**, -ty, *lm.* -ści, *m.* nigilist.
- niehlistka** *ż.* нігілістка.
- niehlistyczny** нігілістичний.
- niehizm**, -mu, *m.* nigilizm, -mu.
- niejaki** I *przym.* 1) невизначений; *kolor ~* невизначений колір, -льору; 2) *грам.* середній; *godzaj ~* середній рід (*род. рід*); *czasownik ~* дієслово середнього стану.
- niejaki** II *zaim.* ніякий, жодний, жоден.
- niejako** I *przsl.* ніяково; *czuć się ~* ніяково почувати себе.
- niejako** II *predyk.* ніяково; *~mi* мені ніяково.
- niekzemnica** *ż.* негідниця.
- niekzemnie** негідно; нязько, підло. *Пор. niekzemny.*
- niekzemniec**, -nieje, -niejesz, -niał, -nieli 1) ставати негідником *a.* негідницею; ставати нязьким (*підлим*), ледащити; *пор. nie-*

czemny; 2) *перен. розм.* виробуватися, -джуюся, -джуєшся, нікчемніти.

nikczemnik, *lm.* -су, *m.* негідник.

nikczemność *ż.* 1) низькість, -кості, підлість, -лості, підлота; 2) (*вчинок*) підлота.

nikczemny негідний; *підсил.* низький, підлий.

nikiel, -klu, *m.* нікель, -лю.

nikielin, -ni, *m.*, *hut.*, *min.* нікелін, -ну.

nikle 1) непоказно; невірзано, неясно; блідо; 2) дрібно, марно. *Пор.* nikły.

niklować, -luje, -lujesz, -lował нікелювати, -люю, -люєш.

niklownia *ż.*, *spec.* нікелювальна майстерня, нікелювальня.

nikłowy нікельовий.

nikość *ż.* 1) непоказність, -ності; невірзність, неясність; блідість; дості; легкість, -кості; малість, -лості; 2) дрібнозернистість, -тості. *Пор.* nikły.

nikły 1) непоказний; ~ła *rostać* непоказна фігура; (*нечіткий*) невірзний, неясний; ~ *deseń* невірзний (неясний) рисунок (візерунок); (*несильний*) легкий; ~ *rumień* *plac* легкий рум'янець, -ця; (*про колір*) блідий; (*про розмір*) невеличкий; ~ *meteor* невеличкий метеор, -ра; 2) (*с.-г.* — *про збіжжя*) дрібний, марний.

niknąć, -kne, -kniesz, -knał, -kneł *a.* -kń, -kńi зникаєти, щезати; (*про голос — ще*) завмирати; *głos w oddali* ~nie *głos* завмирає вдалині (в далечині, в далечі); *góry* ~na *nam* *z przed oczu* *góry* зникають (щезають) нам з-перед очей; (*про зірки*) гаснути; *перен. книж.* бліднути, мёркнути; (*від горя*) танути, сохнути; (*про сніг*) танути; (*про воду*) висихати.

nikol, -lu, *m.*, *fiz.* ніколь, -лю.

nikotyna *ż.* нікотин, -ну.

nikotynizować się, -zuje, -zujesz,

-zował 1) трукіти (отруківати) себе нікотіном; 2) уживати нікотіну.

nikt, *nikogo*, *zaim.* ніхто (*род.* нікого); *z* ~kim *ni* *z* kim; *do* ~kogo *ni* *do* kogo.

niem *sp.* покі, перш(е) ніж, перед тим як; ~ *rok* *urłupnie* *po*ki (*перше* ніж, *перед* тим як) *minę* рік.

nimb, -bu, *m.* німб.

nimfa *ż.* німфа.

niniejszy *kanc.* цей, оцей; *do* *poszę* *w* ~szym *liście* *spowiada* *w* цьому *liście*; *kopię listu* *przy* ~szym *zależam* *do* цього *do*даю *kopię* *listá*; *oddawca* ~szego *podawę* *czego* (*listá*); ~szym *stwierdzam* *o*цим *підтверджую*.

niob, -bu, *m.*, *chem.* ніобій, -бію. **niobowy** *chem.* ніобійовий.

nirwana *ż.* нірвана.

niski низький; *sepa* ~ka *niży* *ká* *ciná*; *перен.* ~kie *chmury* *niży* *kmáry* (*род.* *xmar*); ~kie *ció* *niży* *ké* *myto*; *перен.* ~ *człowiek* *niży* *ká* *ludziá*; *перен.* ~ *głos* *niży* *ký* *głos*; *с-у*; *перен.* ~kie *instynkty* *niży* *ký* *instynkty*, *-tyw*; *ел.* ~kie *parięcie* *niży* *ké* *naprężenia*; *перен.* ~kie *pocho* *dzienie* *niży* *ké* *pocho* *dzienia*; ~ *poziom* *wody* *niży* *ký* *рівень* *wody*; *перен.* ~ *poziom* (*storień*) *rozwoju* *niży* *ký* *рівень* *розвитку*; ~ *procent* *niży* *ký* *процент*, *-ту*; *іст.* ~ *stan* *niży* *ký* *стан*, *-ну*; *перен.* ~ *ton* *niży* *ký* *тон*, *-ну*; ~ *ukłon* *niży* *ký* *поклін*, *-лону*; ~kiego *wzrostu* *niży* *ký* *на* *зріст*; *перен.* ~kie *wymaga* *nia* *skromni* (*niży* *ký*) *wymogi*, *-móg*; *перен.* ~kie *wynagrodzenie* *niży* *ká* *wynagrodza* *nia* *niży* *ké* *wynagrodzenia*.

nisko *niży* *kó*; *kłaniać się* ~ *niży* *kó* *kłania* *się*; ~ *położony* *niży* *kó* *розташований*; *заст.* ~ *prosić* *ukłi* *нно* *pro-*

сїти (прохати); *перен.* ~ уго-
д з о п у низького роду.
niskogatunkowy низькосортний.
niskolotny низьколітаючий.
niskopienny низькостовбурний.
niskoprocentowy низькопроцент-
ний.
niskoprobny низькопробний.
niskość ж. низькість, -кості; ~
сеп низькість цін; *перен.* ~
uczucie низькість почуттів.
nisza ж. ніша.
niszczyć, -czeje, -czejesz, -czaj,
-czell 1) (od czego) знищува-
тися, -щуюся, -щуєшся, нищи-
тися; z siewu niszczeją od
mrozu посіви (засіви) зни-
щуються (нищать) від моро-
зу; 2) (z czego) (звичайно про
внутрішню причину) руйнува-
тися, -нююся, -нєєшся; ze sta-
gości niszczeje domek від
старості будиночок руйнується;
3) (pro maetok toщо) занепа-
дати; gospodarstwo ~cze-
je господарство занепадає.
niszczyciel I, *lm.* -le, *m.* руйнівник,
-ка, руйник, нищитель.
niszczyciel II, *lm.* -le, *m., lot.* ви-
нищувач.
niszczycielka ж. руйнівниця, руй-
ниця, нищителька.
niszczycielski руйнівний, руйню-
чий, руйнівальний, руйний, ру-
йницький.
niszczyć, -cze, -czysz, -czył зни-
щувати, -щую, -щуєш, нищити;
(nieweciti — ще) руйнувати,
-ную, -нєєш; (*перен.* — ще)
з'їдати; burza wszystko
~czyu гробза все руйнує; ~czy-
je planu руйнувати чий пла-
ни; grad ~czyu z siewu
град руйнує посіви (засіви); ~
kraj руйнувати країну; ogień
~czyu wszystko вогонь зни-
щує (нищить) усє; rdza ~czyu
zelazo ржа (іржа) знищує
(нищить) залізо; robak ~czyu
drzewo черв'як (хробак, ро-
бак) знищує (нищить) дєрево;
~sily руйнувати сїли; zal-
mie ~czyu менє з'їдає жаль;

(до гла) винищувати; ~ го-
баство винищувати паразй-
тив; (*заст.* — анулювати) роз-
ривати; ~ kontrakt розри-
вати контракт (договір).
nit, -tu, *m., tech.* заклєпка.
nitarka ж., *tech.* клепальна машй-
на; клепальний прес (верстат).
nitczka ж., *zdr.* нїточка.
nitka ж. нїтка; *бот.* ~ pręci-
kowa тичїнкова нїтка; *перен.*
przemoknąć do ~ki про-
мокнути до рубця (до рубчика,
до нїтки); $\emptyset$ *перен.* nie zo-
stać na kim suchej
~ki не залишити на кому су-
хї нїточки; *перен.* wisieć
na ~tce висїти на нїточцї (на
волоску).
nitkarka ж., *spec.* ниткарка.
nitkarz, *lm.* -rze, *m., spec.* ниткар,
-ря.
nitkowaty ниткоподібний, нитко-
видний.
nitkowiec, -wca, *lm.* -wce, *m., zool.*
(filaria) нитяк, -ка.
nitkowy нитковий.
nitować, -tuje, -tujesz, -tował *tech.*
клепати (-паю, -паєш і -плю,
-плєш), заклєпувати, -пую,
-пуєш.
nitowanie *n., tech.* заклєпування,
заклєпка.
nitowany *tech.* заклєпаний.
nitownia ж., *tech.* заклєпочна май-
стерня.
nitownica ж., *tech.* див. nitarka.
nitownik, *lm.* -cy, *m., spec.* заклєп-
ник.
nitrobenzol, -lu, *m., chem.* нїтро-
бензол, -лу.
nitroceluloza ж., *chem.* нїтроцелю-
лїза.
nitrogliceryna ж., *chem.* нїтроглі-
церїн, -ну.
nitrokalcyt, -tu, *m., chem.* азотно-
кальцева сіль (род. солї).
nitryfikacja ж., *chem.* нїтрифікація.
nitryfikacyjny *chem.* нїтрифікова-
ний.
nitryfikować, -kuje, -kujesz, -ko-
wał *chem.* нїтрифікувати, -кую,
-күєш.

nitryl, -lu, *m., chem.* нітріл, -лу.
 nitryt, -tu, *m., chem., min.* нітрят,
 -ту.
 nitsztok, -ku, *m., tech.* цезон (це-
 зйна) для заклёпки.
 niuans, -su, *m. div.* одцлеń.
 niuch *m. 1)* (розм. — табаку) по-
 нюшка, понюх, -ху; 2) вульг.
 жарт. ніс (род. носа).
 niuchacz, *lm. -sze, m., pol.* ню-
 хальник, нюхач, -ча, нюхар,
 -ря.
 niuchać, niuchnąć, -nę, -niesz, -nął,
 -nęł *pol. 1)* нюхати табаку,
 нюхнути табаки; 2) (про собак)
 нюшати, понюшати.
 niunia *m. i ż., pogardl. div.* niuń-
 ka.
 niuńka *m i ż., pogardl. 1)* м'яло,
 маруда; 2) (заст. перен. — про
 людину) тіха вода.
 niukowaty *pogardl.* марудний.
 niwa *ż., książ.* ніва; перен. пра-
 цоваць на ~wie historycz-
 nej працювати на ниві (в ді-
 лянці) історії.
 niweczenie *n.* нівечення, руйну-
 вання.
 niweczyć, -cze, -czysz, -czył ніве-
 чити, руйнувати, -ную, -нуєш;
 ~ czyje плану нівечити
 (руйнувати) чиї плани.
 niwela *ż., geod.* нівелір, -ра.
 niwelacja *ż.* нівелювання.
 niwelacyjny нівелювальний.
 niwelator, *lm. -rowie, m., spec.* ні-
 велювальник.
 niwelować, -luje, -lujesz, -lował
 нівелювати, -люю, -люєш; //~
 się нівелюватися.
 nizać, -że, -żesz, -zał низати (ни-
 жу, ніжеш); ~ grzyby pa-
 sznigek низати гриби на мо-
 тұзочку; перен. ~ słowa ни-
 зати слова.
 nizina *ż. 1)* низовина, низина;
 2) (лише в мн.) перен., іст. ни-
 зы, -зів.
 niziny низовинний, низинний.
 niziuchno *pieszcz. div.* niziutko.
 niziuchny *pieszcz. div.* niziutki.
 niziutecki *pieszcz. i in. div.* ni-
 zuteńki.

niziuteńki *pieszcz. i in.* низесень-
 кий.
 niziutki *pieszcz.* низенький.
 niziutko *pieszcz.* низенько.
 Nizza *ż. div.* Nicea.
 niżł *sp. div.* niż.
 Niż, -żu, *m., hist.* Низ, -зу.
 niż *sp. 1)* ніж, як; lepiej róź-
 no ~ nigdy краще пізно, ніж
 (як) ніколи; 2) (з іменником)
 від (з родовим), за (із знахід-
 ним); większy ~ brat біль-
 ший за брата (від брата).
 niżel *sp. div.* niż.
 niżowiec, -wca, *lm. -wcy, m., hist.*
 низовець, -зовця, низовий ко-
 зак, -ка.
 niżowy I *hist.* низовий; kozak
 ~ низовий козак, -ка.
 niżowy II *geo.* низовинний, низин-
 ний.
 niższy *ż.* ніжчість, -чості.
 niższy ніжчий; ~ gatunek
 ніжчий сорт, -ту; ~sze klasy
 ніжчі класи, -сів; ~ ode-
 mnie ніжчий за (від) мене;
 szkola ~sza початкова
 школа.
 no! I *wkrz.* ну! (при звертанні в
 1-й особі мн. — це) нумо! ~
 chodźmy! ну (нумо), ходім;
 ~ nie! е, ні! ну, ні!
 no II *part.* но; chodź ~! ході-
 но! ◊ ~ i co? ну й що?
 nobilitacja *ż., hist.* піднесення до
 шляхетського стану; надання
 шляхетського звання.
 nobilitować, -tuje, -tujesz, -tował
 niedok. i dok., *hist.* піднести
 до шляхетського стану, піднести
 до шляхетського стану; нада-
 вати шляхетське звання, нада-
 ти шляхетське звання.
 noblesa *ż., hist. 1)* аристократія;
 2) (в Римі, в середні віки) но-
 білітєт, -ту.
 nobliwie *żart., iron.* по-аристокра-
 тичному, по-благородному.
 nobliwy *żart., iron.* аристократич-
 ний, благородний.
 noc *ż. ніч (род. ночі); dobrej*
 ~cy! надобраніч! добраніч! ро

całych ~cach цілими но́чами; przez całą ~ всю ніч; zbliża się ~ надходить (настає) ніч; $\diamond$ ~ zapada темніє.

nochał, *lm. -le, m., posp. 1* (великий ніс) носі́ра; 2) (людина з великим носом) носáч, -ча.

noska *ż., zdr.* нічка.

noskiem *przsl.* вночі, нічно́ю поро́ю.

nosleg, -gu, *m.* нічлі́г, -гу; (*pro dieu — ще*) но́чівля.

poslegować, -guje, -gujesz, -gował 1) нічліжити, нічлігува́ти, -гую, -гуюш; 2) (кого) дава́ти ко́му нічлі́г.

poslegowy нічлі́жний; $\diamond$ dom (przysł.) ~ нічлі́жка.

pospica *ż., folk.* нічна ма́р.

pospicówki, -wek, *blp., ent.* (nos-tuoidae) но́шіці, -щи́ць.

pospik *m.* нічний го́рщик.

pospny нічний; koszula ~на нічна сорóчка; stolik ~ нічний сто́лик.

posować, -cuje, -cujesz, -cował 1) ночува́ти, -чую, -чуюш; 2) (кого) дава́ти ко́му нічлі́г.

posowanie *n. 1*) но́чівля, ночува́ння; 2) дава́ння ко́му нічлі́гу.

posowidz, *lm. -dze, m., med.* (nyctalops) той, що краще ба́чить в темно́ті, ніж при сві́тлі.

posowidztwo *n., med.* (nyctalopia) стан, при я́кому суб'є́кт краще ба́чить в темно́ті, ніж при сві́тлі.

pos w pos *przsl.* щонóчі, ніч у ніч.

noga *ż.* нога́; cały dzień na ~gach весь день на но́гах; do ~gi! (на собаку) до но́г!; відськ. do ~gi broń! до но́г! do góru ~gami догору но́гами; (*перен. — ще*) шкерéбеть; ~ drewniana деревя́на нога́; деревя́шка (*розм.*); iść gdzie ~gi ponieśa йти куді́ но́ги понесу́ть (поведу́ть); iść ~ za ~gą йти нога́ за но́гою, плéнтатися; *перен. розм.* ~gę кому podsta-wić підста́вити но́гу ко́му; *пе-*

рен. mieć związanę ręce i ~gi б́ути зв'язаним з рука́ми і но́гами; *перен.* postawić kogoś na ~gi поста́вити ко́го на но́ги; przejść suchą ~gą пере́йти сухо́ю но́гою; rzucić się (paść) кому do nóg кінутися (впа́сти) ко́му до ніг; *перен.* stać na własnych ~gach сто́яти на вла́сних но́гах; *перен.* trzymać się czegoś rękami i ~gami трима́тися за що́ рука́ми й но́гами; wstać z łóżka lewą ~gą вста́ти ліво́ю но́гою (на ліву но́гу); zakładać ~gę na ~gę закида́ти но́гу на но́гу; *розм.* zerwać się na równe ~gi схо́пітися (зірва́тися) на рівні но́ги; $\diamond$ *перен.* ani ~nie uszła не врятува́лася ні жива́ ду́ша; *перен.* ~ tu się powinęła він спіткну́вся; *перен.* na jednej nodze щоду́ху, чимдуж, з усіе́ї си́ли; (якнайшвидше) прожо́гом; *розм.* wziąć ~gi za pas п'ята́ми накива́ти, дремену́ти, чкурну́ти. nogawica *ż.* штани́на, холбо́ша, нога́виця.

nogawka *ż. див.* nogawica.

nogieć, -gcia, *lm. -gcie, m. 1*) *див.* paznokieć; 2) *анат. див.* mi-gotka.

nogiet, -tu, *m., bot. див.* nogietek. nogietek, -tka, *m., bot.* (calendula) нагі́дкі, -до́к.

noktambulizm, -mu, *m., med.* нок-тамбулі́зм, -му, хо́діння у сні. nokturn, -nu, *m., muz.* нокто́рн.

nomada, -dy, *lm. -dowie a. -dzi, m.* нома́д.

nomenklatura *ż.* номенклату́ра.

nominasja *ż.* призна́чення; ~ na posadę призна́чення на поса́ду.

nominalista, -ty, *lm. -ści, m., fil.* номина́ліст.

nominalistyczny *fil.* номина́лістичний.

nominalizm, -mu, *m., fil.* номина́лізм, -му.

nominalnie номіна́льно.
 nominalny номіна́льний; ро се-
 піе ~nej за номіна́льною ці-
 но́ю; w a r t o ś ć ~на номіна́ль-
 на ва́ртість, -тості.
 nominat, *lm.* -ci, *m.*, *hist.* підне-
 сений до са́ну (на сан), зведе-
 ний (возведений) у сан.
 nominatywny *lingw.* номіна́тйвний.
 nominować, -nuje, -nujesz, -nował
 (кого па со) признача́ти, при-
 зна́чити, -на́чу́, -на́чиш (кого́
 чим).
 nomografia *ż.*, *mat.* номогра́фія.
 nomograficzny *mat.* номографі́ч-
 ний.
 nona *ż.*, *muz.*, *lit.* но́на.
 onet, -tu, *m.*, *muz.* твір на де-
 в'ять голосів.
 oniusz, *lm.* -sze, *m.*, *geod.* но́ніус.
 nonpareil *m.*, *druk.* *div.* nonparel.
 nonparel, -lu, *m.*, *druk.* nonpareль,
 -лі.
 nonsens, -su, *m.* но́нсенс, -су.
 nonszalancja *ż.* неува́жливість,
 -вості.
 nonszalanski неува́жливий.
 nopal, -lu, *lm.* -le, *m.*, *bot.* (*Opun-
 tia coccinellifera*) нопаль, -лю,
 опу́нція червцева, кошені́льний
 ка́ктус, -су.
 nog *m.* 1) *orn.* ді́ка ка́чка; 2) зо-
 ол. *div.* jaźwiec.
 nora *ż.* норá.
 noria *ż.*, *tech. div.* podnośnik.
 norka *ż.* 1) зменш. нірка; 2) зоол.
 (*Mustela n. treola*) но́рка.
 norma *ż.* но́рма; przekoścyć
 ~ме перевиконати но́рму.
 normalizacja *ż.* нормаліза́ція.
 normalizować, -zuje, -zujesz, -zo-
 wał нормалізува́ти, -зу́ю, -зу́еш.
 normalizowany нормалізо́ваний.
 normalna, -nej, *ż.*, *mat.*, *tech.* нор-
 маль, -лі.
 normalnie норма́льно.
 normalność *ż.* норма́льність, -но-
 сті.
 normalny норма́льний; се па ~па
 норма́льна ціна́; w a r t o ś ć ~па
 норма́льна ва́ртість, -тості; $\diamond$
 заст. szkoła ~па початко́ва
 шко́ла.

Normanowie, -pów, *m.*, *hist.* нор-
 ма́ни, -нів.
 Normandia *ż.* Нормáндія.
 normandzki нормáндський.
 normatywny норматй́вний.
 normować, -muję, -mujesz, -mował
 нормува́ти, -му́ю, -му́еш, уно́р-
 му́вувати, -вую, -вуеш.
 Norweg, *lm.* -wegowie, *m.* норве́-
 жець, -жця.
 Norwegia *ż.* Норве́гія.
 norweski норве́зький.
 Norweżka *ż.* норве́жка.
 Norymberga *ż.* Ню́рнберг.
 norymberski ню́рнбе́зький.
 norymberszczyzna *ż.* ню́рнбе́зький
 ви́роби, -бів.
 porzucha *ż.*, *wet.* норй́ця.
 nos *m.* 1) ніс (*rod.* носá); ch u s t k a
 do ~sa (носовá) ху́сточка,
 ху́сточка (до носá); *перен.* da-
 lej ~sa nie patrzeć не ба́-
 чити да́льше свого́ носá; *перен.*
 grać komu па ~sie воді́ти
 ко́го за ніс; *перен.* mieć dob-
 ry ~ máti до́брого носá; m ó-
 wić przez ~ говорі́ти в ніс;
прик. patrz (aj) swego ~sa
 пильну́й свого́ носá; perkaty
 ~ кирпа́тий ніс; *перен.* roka-
 zu wać komu ~sa показува́ти
 до́брого носá ко́му; *перен.* ro-
 g wać со ко́му sprzed
 ~sa ви́хопити що з-під (з-пé-
 ред) носá (в ко́го, ко́му); *пе-
 рен.* spuścić ~ па kwin-
 tę похню́пити ніс (носá); *фам.*
 ~ w ~носом до носá; *перен.*
 wodzić kogoś za ~ воді́-
 ти ко́го за ніс; *перен.* wści-
 biać wszędzie swój ~
 суну́ти всю́ди носá; *перен.* wy-
 tknąć ~ висну́ти носá; *пе-
 рен.* zadzierać ~sa підні-
 ма́ти (підйма́ти) ніс (носá);
 кі́рпу гну́ти, ко́пйити гу́бу
 (*фам.*); 2) (*у черевку*) носо́к,
 -скá; $\diamond$ *перен.* dostać ~sa
 (ро ~sie) діста́ти дога́ну; *пе-
 рен.* rozm. ma mleko pod
 ~sem в ньо́го молоко́ на губáх
 не обсо́хло.

nosaciec, -ćca, *lm.* -ćce, *m.*, *zool.*
див. dzióbak.

nosacizna *ż.*, *wet.* сап, -пу.

nosacz, *lm.* -cze, *m.*, *pot.* *див.* nosal.

nosal, *lm.* -le, *m.*, *pot.* носáč, -чá.

nosaty носáтий.

nosek, -ska, *m.* 1) *зменш.* нóсик;
 2) (*у взутті*) носóк, -скá.

nosiciel, *lm.* -le, *m.* носій, -сія,
 носітель.

nosić, -szę, -sisz, -sił носіти (но-
 шý, носіш); (*про моду*) już
 tego nie ~szą цього вже не
 носять; *перен.* па гękach
 kogo ~ носіти когó на ру-
 кáх; $\emptyset$ *книж.* ~ pióđ ходити
 вагітною; // ~ się носітися;
 ten materiał dobrze się
 ~si цей матеріál добре носіть-
 ся; *перен.* ~ z myślą (*з за-
 мiагем*) носітися з думкою
 (з наміром).

nosidło (*częściej w lm.*) -dła, -del,
n. корóмисло.

nosilki, -lek, *blp.*, *tech.* носійлки,
 -лок, нóші (*род.* нош).

nosiwoda, -dy, *lm.* -dy, *m.* водо-
 нóс.

nosorożcowy носорóговий.

nosorożec, -żca, *lm.* -żce, *m.*, *zool.*
 (*rhinoceros*) носорóг.

nosowość *ż.*, *lingw.* назалізація.

nosowy носовий.

nosówka *ż.*, *gram.* носовий голосо-
 ний, -нóго.

nostalgia *ż.*, *med.* (*nostalgia*) но-
 сталгія, хворобліва тýга за
 батьківщиною.

nostalgiczny *med.* носталгічний.

nostryfikacja *ż.*, *spec.* оформлення
 іноземних наукових дипломів а.
 ступенів згідно з законодав-
 ством даної країни.

nostryfikować, -kuje, -kujesz, -ko-
 wał оформлювати іноземні на-
 укові дипломи а. ступені згідно
 з законодавством даної кра-
 їнц.

nostrzyk *m.*, *bot.* (*melilotus*) бур-
 кún, -нá.

posze, -szy, *blp.* носійлки, -лок,
 нóші (*род.* нош).

poszenie *n.* носіння.

pośność *ż.* 1) *tex.* вантажопідйом-
 ність, -ності, вантажність; 2) да-
 лекобійність; 3) несучість, -чо-
 сті. *Пор.* pośny.

pośny 1) *військ.* далекобійний;
 2) (*про пtiцю*) несучий; куга
 ~па несуча кýрка.

nota *ż.* 1) замітка; (*знак — це*)
 зазначка; (*пояснювальна — зви-
 чайно*) примітка; 2) *дипл.* нóта;
 3) *шкiл.* розм. оцінка, відмітка,
 бал; 4) *фiн.* біржова відомість,
 -мости; $\emptyset$ *перен.* mieć u ko-
 goś dobrą ~tę máти в когó
 хорóшу репутáцію.

notabene *wyr. wtr.* máй(те) на
 увáзі; jest młody i ~ ba-
 dzo silny він молодий і, máй-
 те на увáзі, дýже сільний.

notable, -lów, *blp.*, *hist.* нотáбли,
 -лiв.

notacja *ż.* (*система умовних зна-
 кiв*) нотáція; ~ szachowa
 шахова нотáція.

notarialnie нотаріально, нотарі-
 альним порядком.

notarialny нотаріальний; akt ~
 нотаріальний акт; k o s z t y ~ne
 нотаріальні кошти, -тiв; peł-
 nomocnictwó ~ne нота-
 ріальне повновáження.

notariat, -tu, *m.* нотаріáт, -ту.

notariusz, *lm.* -sze, *m.* нотáриус;
 нотáр, -рjá (*заст.*).

notariuszostwo I *n.* нотаріáт, -ту.

notariuszostwo II *n. zb.* нотáриус
 з дружiною.

notatka *ż.* замітка, нотáтка;
 (*знак — це*) зазначка; (*пояс-
 нювальна — звичайно*) приміт-
 ка; robić ~ki робити заміт-
 ки (зазначки).

notatnik *m.* *див.* notes.

notator, *lm.* -rowie *a.* -rzy, *m.*, *fi-
 lol.* глосáтор, -ра.

notaty, -tat, *blp.* *див.* nota I.

notes, -su, *m.* записнá книжка, за-
 писник, -кá.

notesik, -ku, *m.*, *zdr.* записнá кни-
 жечка.

notorycznie загальновідóмо.

notoryczność *ж.* загальноновідомість, -ності.

notoryczny загальноновідомий; *ж.* *юр.* złodziej ~ злодій-рецидивіст.

notować, -tuje, -tujesz, -tował 1) відзначати, відмічати; *древ.* człowiek ~wamy людина, відмічена в поліції; ~ sobie со в рamięсі відзначати (відмічати) собі що в пам'яті; (*робити письмові замітки*) записувати, -сую, -суеш; ~ wykład profesora записувати лекцію професора; 2) бірж. котирувати, -тірюю, -тірюеш; акcje nie ~wane на giełdzie акції не котіровані на біржі.

notyfikacja *ж.*, *dupl.* нотифікація. notyfikować, -kuje, -kujesz, -kował *dupl.* нотифікувати, -кую, -куеш.

nowacja *ж.*, *praw.* новація.

nowalia (*częściej w lm.*) -lie, -lii a. -lij, *ж.* 1) первінки, -нок, первакі, -ків; 2) *перен.* новінка.

nowalijka *ж.*, *zdr. див.* nowalia.

nowator, *lm.* -rzy, *m.* новатор, -ра; ~ wytwórczości новатор виробництва.

nowatorka *ж.* новаторка.

nowatorski новаторський.

nowatorstwo *n.* новаторство.

nowela *ж.*, *lit.*, *praw.* новела; *юр.* wniesć ~łę внести новелу; *юр.* ~ ustawa dawać за конодавча новела.

noweletka *ж.*, *lit.*, *zdr. див.* nowelka. nowelista, -ty, *lm.* -ści, *m.*, *lit.* новеліст.

nowelistka *ж.*, *lit.* новелістка.

nowelistyka *ж.*, *lit.* новелістична література.

nowelizacja *ж.*, *praw.* (*в законопроекті, резолюції*) поправка.

nowelka *ж.*, *zdr.*, *lit.* невеличка новела.

nowicjat, -tu, *m.* 1) *церк.* послушництво; 2) *перен. розм.* випробний (іспитовий) період, -ду.

nowicjusz, *lm.* -sze, *m.* 1) *церк.* послушник; 2) *перен. розм.* но-

вак, -ка, новачок, -чка; неофіт (*ірон.*).

nowicjuszka *ж.* 1) послушниця; 2) новак, -ка, новачок, -чка; неофітка. *Пор.* nowicjusz.

nowina *ж.* 1) новина; ~ny dnia новини дня; nie ~mu to це для нього не новина; 2) *с.-г.* цілина, новина.

nowiniarka *ж.*, *lekc.* поширювачка (розповсюдниця) новін; плетуха. *Пор.* nowiniarz.

nowiniarski *lekc.* який (що) стосується поширювача (поширювачки) новін.

nowiniarstwo *n.*, *lekc.* поширювання (розповсюдження) новін; розпускання пліток. *Пор.* nowiniarz.

nowiniarz, *lm.* -rze, *m.*, *lekc.* поширювач (розповсюдник) новін; *відсил.* плетун, -на.

nowinka *ж.* новінка.

nowinkarz, *lm.* -rze, *m.*, *lekc. див.* nowiniarz.

nowinny *roln.* цілінний, новінний; ~ne pole цілінне (новінне) поле.

nowisko *n.*, *leśn.* невикорчувана ділянка після розчистки лісу.

nowluchny *pieszcz. див.* nowiutki.

nowusieńki *див.* nowiuteńki.

nowiuteńki 1) *пестл.* новесенький; 2) (*звсім новий*) новісінський.

nowiutki *pieszcz.* новенький.

nowizna *ж.*, *roln.* цілина, новина.

nowo *przsl.* ново.

nowobogacki, -ckiego, *lm.* -ссу, *m.*, *lekc.* новобогатко, новий багатий, -тія, нуворіш.

nowobraniec, -ńca, *lm.* -ńсу, *m.*, *wojs. див.* rekrut.

nowochrzczeniec, -ńca, *lm.* -ńсу, *m.* новохрещенець, -нця, неофіт.

nowoczesność *ж.* сучасність, -ності; модерний стиль, -лю. *Пор.* nowoczesny.

nowoczesny сучасний; (*останній у часі — це*) найновіший; ~na technika сучасна (найновіша) техніка; (*про мистецтво — звичайно*) модерн (*невідм.*), модерний, новомодний; ~sty

- стиль модérн, модérний стиль, -лю.
powodruk, -ku, m. новé видання.
powofundlandczyk m. (собака) ньюфаундлэнд.
powofundlandzki ньюфаундлэндський.
powogrodzki новгородський.
Nowogród, -gródu, m. Нówгород.
powomianowany новопризначений.
powomiejski розташований у новій частині міста; $\diamond$ dzielnic a ~ka новий кварта́л, -лу.
powomodny новомодний.
powonabywca, -cy, lm. -cy, m. новий власник.
powonarodzony новонароджений.
powonawrócony, -conego, lm. -ceni, m., rel., przep. новохрещенець, -нця, неофіт.
powoodkryty нововідкритий.
powoodzyskany зно́ву повернутий (повернений); **ziemie** ~ne зно́ву повернуті (повернені) зе́млі, -мэль.
powopowstały новоутворений.
powoprzybyły новоприбулий.
poworocznik m. новорічний альмана́х.
poworoczny новорічний; **życzenia** ~ne новорічні поздоровлення, -лень.
poworodek, -dka, m. новонароджений, -ного.
poworosły bot. молодий, новий; ~ła **karusta** молодá (новá) капуста.
powosiedle n. новосілля.
powosiedliny, -lin, blp. новосілля; (про свято — це) вхідчини, -чин, вхідини, -дин.
powostka ż. новинка.
powość ż. новина; (про предмет — це) новинка; **ostatnia** ~ остання новина; **wprowadzić** ~ запровадити новину.
powoświecki div. nowoczesny.
powotny новий, новітній.
powotwór, -twóru, m. 1) мед. (neoplasma) новотвір, -твóру; 2) лінгв. неологізм, -му, новоутворення.
powoupieczony żart. новоспечений, свіжоспечений; ~ **lekarz** свіжоспечений (новоспечений) лікар, -ря.
powoutworzony новоутворений.
powowierca, -cy, lm. -cy, m., rel. сектáнт.
powowierstwo n., rel. сектáнтство.
powowitalizm, -mu, m., biol. div. neowitalizm.
powowydany нововиданий.
powozacieczny, -nego, lm. -ni, m., wojs. новобранець, -нця, рекрут.
powozbudowany новозбудований.
powożeniec, -ńca, lm. -ńcy, m., pot. молодожбн.
powożytnie 1) по-новітньому; 2) по-сучасному. **Por. powożytny.**
powożytność ż. сучасність, -ності; нові часі, -сів.
powożytny 1) новий, новітній; **historia** ~па новá (новітня) історія; 2) **peren.** сучасний; **pisarze** ~ni сучасні письменники, -ків.
powy новий; **co** ~wego що чувáти? що новóго?; **Nowy Rok** Новий рік (род. рóку).
Nowy Jork, -ku, m. Нью-Йóрк.
pozdrze (częściej w lm.) -rza, -rzy, n. ніздря.
pożęta, -żąt, blp., pieszcz. ноженята, -нят.
pożnik m., tech. 1) різак для папéру; 2) різальна машинá.
pożny ножний; **tex. hamulec** ~ножне гальмо; $\diamond$ **piłka** ~па футбóл, -лу.
pożowiec, -wca, lm. -wcy, m., pot. поножовщик.
pożownica ż., tech. div. pożnik.
pożownictwo n., spec. ножовé ремеслó, ножáрство.
pożowniczy spec. ножовий; **wyroby** ~cze ножові виро́би, -бів.
pożownik, lm. -cy, m., spec. ножа́р, -ря́.
pożycze, -życ, blp. но́жиці, -жиць; ~ **blacharackie** бляха́рські но́жиці; ~ **ogrodnicze** садові но́жиці; **prysł. uderz w stół, a ~ się odezwą**

вдар у стіл — но́жиці обізва́уться; $\diamond$ ~ у га́ка клі́шня.
pożyczkі, -czek, bpr., zdr. невели́чкі но́жиці, -жи́ць; $\diamond$ ~ do świec щипці́ для зніма́ння нага́ру з свічо́к.
pożyk m., zdr. но́жик; ~ chirurgiczny хірургі́чний но́жик; ~ składany складаний но́жик.
pożyna ż., zdr., pieszcz. ніженька.
pożysko I n., zgr. (про ні́ж) но́жище, но́жисько.
pożysko II n., zgr. (про но́гу) но́жище, но́жисько.
pow, powiu, blm., m. 1) новомісяччя; па ~ wiu під час новомісяччя; на молодиќу (розм.); 2) (місяць) молоді́к, -ка, но́вий місяць.
poż, poża, lm. 1) ні́ж (род. но́ж); 2) *tex.* різець, -ця́; $\diamond$ postawić kwestię па ostrzu ~ża поста́вити пита́ння рýба.
pożka ż., zdr., pieszcz. ні́жка; $\diamond$ військ. ~ki strzeleckie ста́нок для стрі́льби́ (для стрі́ляння).
pr. (па przykłaд) *skr.* напр. (напříклад).
pr. (numer) *skr.* н-р (но́мер).
p. s. (nowego stylu) *skr.* н. ст. (но́вого сті́лю).
pu! *wkrz.* ну!
Nubia ż. Ну́бія.
pusenie p. наспівува́ння; мугі́кання. *Пор.* pusić.
pusić, -се, -cisz, -cił наспівува́ти, -вую, -вуеш; (під носом — зви́чайно) мугі́кати.
puda ż. нудо́та, ску́ка; śmiegtelne ~du пекельна (нестерпна) нудо́та (ску́ка).
puďte, -li, bpr., kul. локшина, лапша́; (дрі́бні) верміше́ль, -лі.
puďnawy нуднува́тий, нудне́кий, скучнува́тий.
puďnie нудно́, ску́чно.
puďniec, -nieje, -niejesz, -niał, -nie- лі ставати́ нудні́м (ску́чнім),
puďno *div.* пу́дніе.

nudność ż. 1) нудні́сть; 2) (лише в мн.) нудо́та.
nudny 1) нудний, ску́чний; 2) *мед.* перен. нудо́тний.
nudota ż. *div.* нуда.
nudzenie n. набридáння, (на)докуча́ння.
nudziara, -gu, lm. -gu, m., pot. *div.* nudziarz.
nudziarka ż., pot. 1) ску́чна, -но́ї; 2) ма́рýда. *Пор.* nudziarz.
nudziarz, lm. -rze, m., pot. 1) ску́чний, -но́го; 2) (про забарного) ма́рýда.
nudzić, -dzieć, -dzisz, -dził 1) нуді́ти (нуджу́, нуді́ш), наганя́ти нудо́ту (ску́ку); wszystko mię ~dzi усé нуді́ть мене́, усé наганя́є на мене́ нудо́ту (ску́ку); 2) (надокучати ко́му) набридáти, обридáти (ко́му); ~ kogo groźbami набридáти (обридáти) ко́му про́сьбами (проха́ннями); морочі́ти ко́му го́лову (розм.); śpij, nie nudź! спи, не мороч го́лову; 3) (про дите́й) капризува́ти, -зую, -зуюш; dziecko niewyspane ~dzi невиспана дитина капризу́є; 4) *безос.* нуді́ти; ~dzi mię мене́ нуді́ть; //~ się ску́чати, нудьгува́ти, -гую, -гуюш, нуді́тися.
nugał, -tu, m., cuk. нуга́.
nukać pot. 1) нукати; 2) перен. підганя́ти.
nukleina ż., chem. нуклеї́н, -ну.
nuna ż., arch. курі́нь, -реня́.
numer, -tu, m. но́мер, -ра; ~gu parzyste па́рні номери́; $\diamond$ перен. *iron.* dobru ~ добра штука́.
numeracja ż. нумера́ція.
numerator m., tech. нумера́тор, -ра.
numerowa, -wej, ż. номерна́, -но́ї.
numerować, -guje, -gujesz, -gowal нумерува́ти, -рую, -рúеш.
numerowy I числовий; spis ~ числовий спі́сок, -ску.
numerowy II, -wego, lm. -wi, m. 1) номерний, -но́го; 2) зал. но́сильник, носі́й, -сія́.

numeryczny *div.* numerowy I.
numizm *-tu, m.* нумізмат.
numizmatyczny нумізматичний.
numizmatyk, lm. *-cy, m.* нумізматик.
numizmatyka *ż.* нумізматика.
numulit, -tu, m., paleont. нумуліт.
numulitowy paleont. нумулітовий.
nuncjatura *ż.* 1) сан нунція;
 2) місце осідку нунція.
nuncjusz, lm. *-sze, m., kośc.* нунцій.
nunia *ż., pol. div.* niewiniątko.
nur: dać *~ra pol.* дати драчки.
nurek I, -rka, lm. *-rki, m.* 1) зоол. норка; (*у мн. — звичайно*) норкове хутро; 2) *орн.* нурець, -рця, нирок, -ркі.
nurek II, -rka, lm. *-rki, m.* поринання, пірнання, впірнання, ниряння; $\diamond$ dać *~rka* поріннути, пірнути, впірнути, нирнути.
nurek III, -rka, lm. *-rkowie, m.* водоліз.
nurkiem przst. нирцём.
nurkować, -kuje, -kujesz, -kował, nurknać, -nę, -niesz, -nął, -nęli
 1) поринати, поріннути, пірнати, пірнути, впірнати, впірнути, ниряти, нирнути; (*перен. — ще*) шмигляти, шмигнути; *~kować w tłumie ludzi* шмигляти в юрбі; 2) *ав.* пікірувати, -рую, -руеш.
nurkowiec, -wca, lm. *-wce, m.*
 1) мор. підводний човен (*род. човна*); 2) *ав.* пікірувальник.
nurkowy 1) водолізний; *dzwoń ~* водолізний дзвін (*род. дзвона*); 2) *ав.* пікіруючий; *lot ~* пікіруючий політ, -льбту.
nurogęś, ż., orn. (*tergus merganser*) нурець, -рця, нирок, -ркі.
nurt, -tu, m. I течія; *перен.* *~* *rosterowy* прогресивна течія; (*найглибше місце*) стріжень, -жня; *~ główny rzeki* стріжень ріки; 2) *перен.* безодня, пучина; *zginąć w ~tach rzeki* загинути в пучині (в безодні) ріки; 3) (*місце, де крутиться вода*) вир, -ру, коліворот, -ту, нурт.

nurtować, -tuje, -tujesz, -tował
 1) пробиватися крізь що; *żądło ~tuje pod ziemią* джерело пробивається крізь землю; 2) (*перен. — у моральному відношенні*) грізти, -зү, -зэш; *żał duszę ~tuje* жаль гризе (берє за серце); 3) (*перен. — ослабляти*) підточувати, -чую, -чуеш; *gałpa ~tuje ciało rąn* па підточує тіло; 4) (*перен. — глибоко критися*) тліти, жевріти; *żał ~tuje w duszy* в душі жевріє жаль; 5) (*скрито*) розвиватися; *choroba długo w nim ~towała* довго в ньому розвивалася хвороба; 6) *перен.* шмигляти; *psy ~tuja* по рuszczу собіаки шмигляють по пущі.
nurtowaty вирістий; *~ta rzeka* виріста річка (ріка).
nurzać зануряти, занурювати, -рюю, -рюеш; *// ~ się* 1) занурятися, занурюватися, поринати, пірнати, впірнати, ниряти; *перен. поез.* *wóz ~rza się w zieloność* рине (поринає) віз в зеленій гушині; 2) (*w co*) *перен. поез.* втүплюватися, -лююся, -люєшся, втүпнитися, -плюся, -пишся; *jego oczy ~rzały się w ziemię* він втүплювався очима в землю; $\diamond$ *~ we krwi* купатися в крові; *~ w rozkoszach* потопати (купатися) в розкошах.
nurządło n., tech. пірнало, поріннач.
nurzyk, m., orn. нурець, -рця, нирок, -ркі.
nut, -tu, m., stol., bud. паз, -зу, жолобо, шпунт.
nutą ż., muz. нота; *розм.* *klamie jak z nut* бреше як по нотах.
nutacja ż., astr. i in. нутация.
nutka ż., zdr. нотка.
nutować, -tuje, -tujesz, -tował stol., bud. пазувати, -зүю, -зүеш, шпунтувати, -түю, -түеш.
nutownica ż., tech. фуговалка, шпунтувальна машина; шпунту-

вальный верстат; верстат для вибирання шпунтів.

nutria *ż.*, *zool.* нутрія.

niworysz, *lm.* -*sze*, *m.*, *leks.* див. *powobogacki*.

niż! *wkrz.* ану, ану лиш, ану лишень; ~ *w riasz* ану в плачі

niżaco стомливо, втомно.

niżacy стомливий, втомний.

niże! *wkrz.* нубо! (при звертанні в 1 особі мн. — ще) нум(о)! нумо жі

niżyć, -*że*, -*żysz*, -*ży!* стомлювати, -люю, -люеш, втомлювати; // ~ *się* стомлюватися, втомлюватися.

niżus, *lm.* -*si* а. -*sy*, ледар, -ря.

niżusostwo *n.*, *leks.* ледарювання.

niżusować, -*uję*, -*ujesz*, -*sował* *leks.* ледарювати, -рюю, -рюеш.

nylon, -*ni*, *m.* нейлон.

nylonowy нейлоновий.

niża *ż.* 1) ніша; 2) (у скелі) розколина, глибока щілина,

5

Редактор М. М. Пилинський

Технічний редактор Є. К. Сиваченко

Коректори В. Є. Дементьєва, А. М. Колеснікова

Зам. № 292. Вид. № 130. Тираж 3000. Формат паперу 84×108¹/₃₂. Друкарськ. аркушів 35,67. Обл.-видавн. аркушів 60,2. Паперових аркушів 10875. Підписано до друку 5/VIII 1958 р.

Ціна 12 крб. 85 коп.

Надруковано з матриць Львівської книжкової друкарні в друкарні Видавництва Академії Наук УРСР, Київ, Репіна, 2. Зам. 1569.